

Sermones quadregesimales Thesauri noui

<https://hdl.handle.net/20.500.14918/461766>

**Sermones quadragesima
les Thesauri noui**

Les Éclaircissements
sur l'histoire de France

Tabula

Tabula sermonū

quadagesimaliū. Thesauri noui indicans
quomodo quibus in p̄mpto reuoluat sermo
nem volutum. 7 vt sciatur quot sint sermones
de vnoquoq; die quadagesime. Frequēter
enim ponitur in hoc libro de eodem. quod
semper referendū est ad diem immediate pre
cedentem.

In die cinerum

Conuertimini ad me i.
Cum ieiunatis nolite fieri ij.
Sera quinta post cinerum.

Egrotauit Azechias liij.
Domine non sum dignus liij.

Sera sexta v.
Doe est ieiuniū quod elegi vi.

Diligite inimicos vestros vi.
Sabbato

Cum effuderis elurienti animam vij.
Confidite ego sum vij.

Dñica Inuocauit

Doctamur vos ne gratiam ix.
Ductus est iesus in desertum x.

Cum ieiunasset quadraginta xi.
Sera secunda post Inuocauit xij.

Ibunt hi in supplicium xij.
Sera tertia xij.

Eccebat omnes vendentes xij.
Sera quarta xij.

Quicunq; fecerit voluntatē xij.
Turi niniuite consurgent xv.

Amen amen dico vobis xvi.
Qui facit peccatum xvij.

Ecce sanus factus es xvij.
Ecce sanus factus es xix.

Sabbato xx.
Domine bonum est nos hic esse xx.

Dñica Remiscere

Miserere mei fili dauid xxi.
Miserere mei fili dauid xxij.

Sanata est filia eius xxij.
Dimitte eam quia clamat xxij.

Dimitte eam quia clamat xxv.
Doe est voluntas dei xxvi.

De animabus sermo extraordinarius xxvij.
Mors q̄ amara est memoria xxvij.

Sera secunda post Remiscere xxvij.
Queretis me in peccato xxvij.

Sera tertia xxij.
Unus est enim magister vester xxij.

Sera quarta xxij.
Nescitis quid petatis xxij.

Sera quinta xxij.
Operamini non cibum qui perit xxij.

Sera sexta xxij.
Pec est heres venite xxij.

In diebus illis xxij.
Sabbato xxij.

Sili tu semp mecum es xxij.
Sera secunda post Oculi xxij.

Multi leprosi erant in israel xli.
Multi leprosi erant in israel xli.

Sera tertia xli.
Ubi duo vel tres xli.

Sera quarta xli.
Quare vos trasgredimini xli.

Sera quinta xli.
Omnes qui habebant infirmos xli.

Sera sexta xli.
Domine da mihi hanc aquam xli.

Sabbato xli.
Uade et iam ampli⁹ noli peccare. xli.

Dominica Letare

Acceptit iesus panes xlvij.
Acceptit iesus panes xlvij.

Est puer hic vnus xlvij.
Est puer vnus hic xlvij.

Illa autem hierusalem xlvij.
Dic est vere ppheta xlvij.

Sera secunda post Letare xlvij.
Nolite facere domum xlvij.

Sera tertia xlvij.
Ascendit iesus in templum xlvij.

Torum hominem xlvij.
Sera quarta xlvij.

Uade ad natatona xlvij.
Sera quinta xlvij.

Cum audissent quidam de turba xlvij.
a z

Tabula

Feria sexta
Lazarus mortuus est lviij.
Sabbato

Ego sum lux mundi lxx.

Dñica in passione

Si veritatem dico quare non lx.

Tulerunt ergo lapides lxi.

Quis ex vobis arguet lxij.

Tulerunt lapides lxij.

Si sanguis hircorū aut thauroz lxij.

Si sanguis hircorū lxx.

Feria secunda post Judica

Queritis me et nō inuenietis lxvi.

Si quis sitit veniat ad me lxvij.

Feria tertia

Judei querebant eū interficere lxvij.

Vos ascendite lxix.

Feria quarta

Quae mee vocē meam audiūt lxx.

Quae mee vocem meam audiūt lxxi.

Feria quinta

Remittuntur tibi peccata multa lxxij.

Feria sexta

Appedit vt vnus moriatur lxxij.

Appedit vobis vt lxxij.

Sabbato

Subleuatis oculis in celū lxxv.

Sermonem meū seruauerunt lxxvi.

Pro eis rogo non p̄ mundo lxxvij.

Dominica palmarū

Turba multa quae cōnenerat lxxvij.

Eccē rex tuus venit lxxix.

Plurima autem turba lxxx.

Doē sentite in vobis lxxxi.

Feria secunda post palmarum

Ante sex dies pasce lxxxij.

Si exaltatus fuero a terra lxxxij.

Feria tertia

Ego quasi agnus mansuetus lxxxij.

Hic est sanguis lxxxv.

Feria quarta

Vulneratus est propter lxxxvi.

In cena domini

Probet autem seipm̄ homo lxxxvij.

Exemplum tedi vobis lxxxvij.

Surgit a cena et posuit vestimen. lxxxix.

Surgit a cena et posuit xc.

Domus q̄dam fecit cenam magnam xci.

In die Parasceues

Sciens Iesus quia oia iā cōsumma. xcij.

In vigilia pasce
Venit maria magd. et altera maria xcij.

Finit tabula

Incipiunt sermones

quadragésimales notabiles atq; peritiles q
thesaurus nouus intitulant.

In die Linorum
Sermo I. De epistola

Conuertimini

ni ad me in toto corde vro.
in ieiunio et fletu et plactu.
et scindite corda vra et non
vestimenta vra. Scribit

Johel. ij. ca. et legit hodierna die p eplari of-
ficio. **T**hema. Videm? ubi rex vlt pnceps
vult inire bellu contra inimicos suos. ille so-
let facere vna pclamatoem p nuncios suos p-
mittens seruis et militib; suis larga stipendia
illis. s. q legitime certauerint. Spualiter. sic
rex regu dñs dñantiu vult cōtra hostes suos
certare. s. potestates demonū. ideo premittit
nunciū. s. Johelē pphētā q pclamat curia et
litigiu vt omnes ad eū pperem? pmittēs lar-
ga stipendia. s. rei misericordiā et gliaz. **A**gura-
tur. i. Reg. xviij. Saul pmissit largiflua dona
ei et eripi domū illi a tributo q veller duella-
re cōtra Holath. Spualiter. sic dñs te? pmi-
sit q velit nos eripe a tributo pcti. et stipendi-
um pii. s. misericordie vt pugnarem? cō diabolo
et ei? suggestiōes. De q stipendio largo dici-
tur in introitu missę. Miseris oim dñe et
nihil odisti eoz q fecisti dissimulas pctā ho-
minū ppter pñiaz. Sap. xi. At vt istā mili-
tiā et pugna salubriter incipe valeam? et fini-
re inuocat ecclia diuinū auxiliū i collecta dicēs
Presta qsum? dñe fidelib; tuis vt ieiunio/
rū veneranda solēnia et congrua pietate suscipi-
ant et pia deuotiōe pcurrāt. **I**o ppha Johel
tangz dñi pcursoz i epla inuitat nos oēs in p-
sona dei ad curiā pnie dicēs. **C**onuertimini ad
me vt sup. At post hōdit rōez dicēs. At pū-
timini ad dñm deū vestz: qz benign? et miseri-
cora ē. **C**ōcordāta iter eplaz et euāgeliz
Nā epla docet vt p ieiuniū conuertamur ad
deū. Euāgeliz hō docz modū ieiunādi q nō
gram? nram gliaz s. dei. **I**n summa eple
ppheta Johel duo innuit. Prio hortat pec-
catores ad pñiaz. ibi. **C**onuertimini. Secdo pro-
mittit penitentib; indulgentiā. ibi. **C**onuer-
mini ad dñm deū vestz qm te. et. De pmo
notat hō qrtuor. Prio ad quē debem? pūti. se-
cūdo quiter. tercio qre. qrtō in qbo. De pmo

scz ad quē debem? pūti loqitur dñs dicens
Conuertimini ad me. **D**icere. iij. Si reuerteris
isrl ad me dicit dñs ad me puertere. Nā ml-
ti puerunt de vno pctō ad aliud. De quib;
Dicere. ij. De malo ad malū egressi sunt et me
nō cognouerūt dicit dñs. **R**ō: qz peccatū est
auersio a deo. **A**ug. spreto bono incōmutabi-
li cōmutabilib; bonis inherere. **N**ō deus ē
imutabilis. **Malach. iij. Ego te? et non mu-
tor. Nūd? est mutabilis. i. Joh. ij. Transie-
mūd? et cōcupiscētia ei? Caro etiā ps. Na
ne sicut herba trāseat et. Incorruptibile bo-
nū est spū sanct? **S**al. v. Spū ambulate et
desideria carnis nō pficietis. Bonū incōmu-
tabile est glia dei. **C**ōmutabile mundi glia.
i. **Pe. i. Omnis caro vt fenū et ois glia eius
tāz s. fenū. In nullo hoz satietas nisi in
deo. **D**ebem? aut ad dñm pūti sic ram? fle-
rus ad locū suū. **D**oc? nō est ipē dñs. **U**n **A**u-
gustin? **S**ecisti nos dñe ad te: et inqētū ē cor
nostz donec qescat in te. **A**qēte rectitudinis
hui? **R**exerat nos man? diaboli. inclinando
nos ad tēpalia et caduca. **I**te debem? pūti
ad dñm sic pull? perditis ad genitricē suam
qn audit vocē illi? **N**atura hui? auis ē q al-
tera alteri furat oua et fouet ea. **S**ed postqz
egrediunt pulli qdā industria naturali mor-
vt audiūt vocē illius q oua generauit dimittit
tūt nutrice sequentes genitricē. **I**ta diabol? fu-
rat? est aīas fideliz. s. nūc qn audiūt vocem
creator? debēt redire ad illū. **D**icere. xviij. **P**er-
dix fouit q nō pepit. **I**te pueri debem? ad
dñm sicut pull? aqle ad solē. **N**atura aqle ē
vt omēs pullos suos soli exponat. et eos qz
viderit ad solē pueri et irreuerteris lumib;
solis radios intueri vicini? fouet et nutrit. al-
os hō tangz regeneres de nido pūcit. **S**ic et
pater celestis faciet nobis: nisi ad solē iusticie
puertamur. **A**d hūc solē facies moysi glifica-
ta fuit. ita q filij israhel nō possent intendere i
eū p claritate. **E**xo. xxxiij. **G**lo. **I**te pueri d-
bemus sicut nifus ad manū dñi sui qn ostē-
dit ei cibū. s. frustū carniū. **D**oc mō dñs nos
ad se vocat ostendēdo nobis carnē cruciatā
et imolatā p nobis i cruce. **U**nde dicit **I**sa.
xliij. **R**edire ad me qm ego redemi te. **N**ō
dicit qz creauit. vel qz nutrit te. sed solum
beneficiū redemptōis ad mentē reducit. **I**o
Isaie. xlii. **R**edite puaricatores ad cor. s. me-
ditando op? redemptōis. **I**deo **Zach. i. C**ō-
uertimini ad me et ego puerat ad vos. **I**tem
qliter aut pueri debem? notat cū dicit. i. toto
corde vestro. nō dimidiato sic illi qui vnam****

In die cinerum

partē peccatorū deserunt et aliā partē retinere volūt. **Eccī. i.** Ne accesseris ad deū duplici corde. Quia dicit **Eccī. ij.** De duplici corde et labijs scelestis et manibz malefaciētibz et peccatori terrā ingrediēti duabz vjs. attū mēs diuisa nō impetrat. **Osee. x.** Diuisū ē cor eoz nūc interibūt. Propter h̄ pueri debem⁹ i toto corde i p oēs vires cordis. **Nota** brūs **Berū.** ponit q̄ttuor affect⁹ cordis. s. timorez. amorē. gaudiū et tristitiā. Et his affectōibz pueri debem⁹ ad dñm. Priō timorē nostz a seculo auertam⁹ et i deū totū p̄iciam⁹. **Au. xij.** Dico vob amīcis meis ne terreamī ab his qui occidūt corp⁹ nec habēt ampli⁹ qd faciēt. Sed potī timere eū q̄ post q̄ occiderit corp⁹ p̄tātē h̄z aīaz mittere i gehēnā. Et **Eccī. xx. ij.** Nihil meli⁹ q̄ timor dñi. Rōnem ponit **Eccī. i.** Timor dñi expellit pctm. Et ibidem Timor dñi est glia et corona exultatōis. Et **Eccī. ij.** Qui timent dñm p̄pabunt corda. **Itē ibidem. xxxij.** Timētī deū nō occurrent mala s; i tēptatōe illūz suabit de⁹. et libabit a mal. **Item. xxxij.** Qui timet deū accipiet doctriā eius. **Ibidē.** Qui timēt deū inuenient iustū iudiciū. **Itē. xxxij.** Timētis deū brā ē aīa ei⁹. **Secūdo** vt nrm amorē a mūdo retraham⁹ et in deū p̄iciam⁹. i. **Joh. ij.** Nolite diligere mūdū neq; ea q̄ i mūdo sunt. S; diligam⁹ deū qm̄ ip̄e p̄or dilexit nos. qz sine dilectōe nihil est bonū. et cū dilectōe nihil ē malū. **Gre. Aniqu⁹** hostis castitatē i nob si sine charitate fuerit nō timet. qz ip̄e n carne p̄mit. nec mēs ei⁹ luxuria dissoluit. Abstinēti am nō timet. qz ip̄e cibo nō vit. g. sola dilectōe vincit. **Ro. viij.** Scim⁹ qm̄ diligenti bz deū oīa coopant in bonū. **Tercio** gaudiū nostz a mūdo retraham⁹ et i deū p̄iciamus. qz gaudiū hui⁹ seclī sp̄ est mixtū et tristitia cōsegtur ip̄m. **Prover. xij.** Rīsus dolore miscebit et extrema gaudiū lucrus occupat. **Idē ad Phil. iij.** Gaudete i dño semp. qz gaudiū de deo est pur. **Isa. lxi.** Gaudens gaudebo i dño et exultabit aīa mea i deo meo. **Quar-**to nram tristitiā a mūdo autam⁹. De illa ei⁹ re p̄dita trīstari debem⁹ nisi d amissioe gre tēporis et glie. et d his in qbz offendim⁹ deum. **Eccī. xxx.** Tristitiā lōge repelle a te. s. tristitiā mūdi. Rō qz mltos occidit et nō ē vtilitas i illa. Sed q̄ fm̄ deū ē tristitia penitētiā in salutē stabile opat. **ij. Ahoz. vij.** Tūc subdit i qbz debem⁹ pueri dicēs. In ieiunio et fletu et plāctu. In ieiunio q̄ ad carnis maceratōem. **Nā** hō triplici p̄cupiscētia peccauit. **Un. i.**

Joh. ij. Omne qd est in mūdo aut ē concupiscētia carnis aut oclorū aut supbia vite. **Nō** tra p̄cupiscētiā carnis debem⁹ h̄re ieiunium. **Eccī. xxx.** Equus indomitus euadet durus. et fili⁹ remissus euadet p̄ceps. s. a reginīe anie. **Ber.** Ieiunū nō solū delet pctā p̄tenta q̄ cōmūm⁹ s; repellit futura q̄ p̄mittere poterim⁹. **Cōtra** p̄cupiscētiā oclorū debem⁹ habere fletū. **Hierem. ix.** Deducāt ocli mei lacrimas et palpebre mee defluāt aq̄s et c. Sic fleuit **Dauid** p̄ p̄cupiscētiā peccatū psal. cxvij. **Exul** aquaz deduxit ocli mei. qz et c. **Idēo** **Berū.** Purgat lacrimis ocul⁹ an caligans et acut visus vt intendere possit i serenissimū lūmis claritatē. **Cōtra** supbiā vite dicit. Et plāctu. **Nota** hō assuevit q̄ttuor de causis flere et plāgere. Priō p̄pter mortē p̄ris aut sponsi. Talis pater aut sponsus est ih̄s xps. q̄ tunc morit aīe cū p̄ peccatū mortale recedit ab aīa. **Johel. i.** Plāge q̄li mlier amicta sacco super virū pubtatis tue. Vir iste. s. christ⁹ respōdit hūc virū d; flere aīa quasi mulier q̄ facilius plorat et vberī q̄ vir. Quantū plorat mulier virū suū et amarissima lamēta pfert et lūspira. q̄nto magis flendū est sup illū qui est dulci⁹ q̄ mel et fauū. Ad hunc fletū inuitātur anime. **ij. Regū. i.** Filie syon sup saul flere q̄ vestiebat vos coccino in delicijs. **Spūaliter.** Filie syon. i. anime speculātes eternā beatitudinē. Saul expectatus interpretat. et significat christū quem sancti expectebāt suis p̄cijs. **Secūdo** p̄ amissioe alicuius magni thesauri flendū ē. **Theaur⁹** est vīta eterna. **De quo** **Matth. xij.** Sile est regnū celoz thesauro abscondito in agro et c. S; hūc thesaur⁹ p̄ciosum amittit aīa peccatō. Et iō flendū ē. iuxta illud **Isa. xxxij.** Plāgitē sup regiōē desiderabili super vinea ferrili. Regio desiderabilis paradisi est. Unde psal. lxxxij. Quā dilecta tabernacula tua dñe virtutū: p̄cupiscit qz desiderabilis. et deficit aīa mea. s. in istis carnalibz. **Hec** est regio de qua **Matth. ij.** Per altam regiōē vel viam reueri sunt in regiōem suā. De isto paradiso siue regiōe eīat homo p̄ peccatū sicut **Adam** **Gen. ij.** Sic etiam lucifer **Ezechiel. xviij.** Cherub peccasti et eieci te de monte sancto dei et c. **De** autem scripta sunt ad correctōem nostrā vt itel ligamus q̄ ille amittit celestem beatitudinē qui peccat. Et ideo flendū est. Quantū plorat mlier p̄ amissioe anuli vel p̄pli. s. mltro plus pro velle p̄ciosā de mane vīq; ad vesp̄ram

plorabit. Insup ille q̄ amisit porcellum aut
asinū bonem vñ equum: nōne facit pconiza
re p̄ totā terrā. vñ si quis inueniat restituat.
p̄ciū aliqd̄ p̄mittit restituēti. **A**rp̄ his omni
bus cōsidera quantū plorare debet anima q̄
thēsaur̄ indeficientē pdidit et sanctor̄ soci
etates q̄ designat in vinea fertilī. **I**deo. i. **R**e
gū. xxx. **L**euauerūt dauid et ppl̄s q̄ cū eo erat
vōce et flexerūt donec in eis deficerēt lacrimae
Iste flet⁹ fuit p̄ amissioē v̄por̄ et filior̄ et alia
rū rez. quas pdiderāt auferentib⁹ amalechi
tis. **V**idet ergo q̄ mlti chariores habēt por
cellos q̄ animas. **T**ercio flet homo p̄ tu
melia v̄tor̄ et op̄z. **S**icut legit **I**hob. iij.
Zara cū lacrimis dep̄cabat dñm vt ab isto im
proprio liberaret eā. **S**imili modo ania fle
re debet p̄pter impropriet̄ demonū. **N**onne
magñū impropriet̄ est funē in collo portare.
quod facit q̄ p̄ verecundia nō vñle confiteri
Unde **T**reno. v. **L**eruitib⁹ nostris minaba
mur nō dabat lassus requies. **S**icut etiam
iudas fecit **M**atth. xxvij. **A**biciens laqueo se
suspendit. **S**ic multi post peccatū laqueo ve
recundie suspendūt collum. **N**onne impro
prietū est man⁹ ligatas habere. sicut vsurarij
quibus diabolus ligauit man⁹ ne restituāt
aliena. **O**see. iij. **L**igauit eum spūs in alis
suis et pfundet a sacrificijs suis. et **T**reno. i.
Abierunt absq̄ fortitudine ante faciē subse
quentis. **S**ic miseri vadūt nec resistere pñt
diabolo q̄ ligauit eis manus. **Q**uarto flet
hō p̄ inimia lericia **S**ic **S**en. xlvj. **I**oseph ir
ruit sup̄ collū pri⁹. et inter amplexus fleuit.
Debz enim hō plorare nō solū p̄ malis amo
uendis. s̄ et dulces lacrimas fundere p̄ bo
nis sibi datis. p̄siderādo vnde te⁹ eruit euz.
et qd̄ illi cōcessit. s̄ grām. et qd̄ ei dimisit. s̄ re
bita multa. **S**ic fleuit maria magdalea. dū
enim staret ad monumentū foris fleuit. **I**o
hā. xx. **E**t solata ē p̄ ihm. **S**ic anna fleuit
i. **R**egū. i. et dat⁹ ē ei samuel. **S**pūaliter. sic
grā dei datur aie flenti. et thēsaur⁹ amissus p̄
fletū recuperatur. **I**deo dicit. **C**onuertim⁹ ad
me in fletu et plāctu etc. **A**t tūc subdit. **S**cin
dite corda v̄ra et nō vestimenta v̄ra. **S**cin
dite cor doloris gladio vt vir⁹ peccati exeat.
et nunc diuina lex homini appareat. **I**n cui⁹
figura velū tēpli scissum ē. **A**u. xxij. **P**re do
lore petre scisse sunt in passiōe dñi. vt habet
Matth. xxvij. **S**ic pet̄z corda fm̄ sanctū
Sre. duriora sunt sacis q̄ scindi p̄ pñiaz nō
lunt. **N**ota sup̄ illo p̄bo. in ieiunio. q̄ tri
plex est ieiunū. **P**rimū corp̄s a cibo materi

ali. **S**ecundū afflictiois a gaudio tēporali.
Tercū voluptatis a pctō mortali. **D**e p̄mo
Eccli. xxxvij. **Q**ui abstīnēs est adijciet vitā.
et in multis elcis erit infirmitas. **D**esecūdo
ieiunio loq̄bat **Z**ara **I**hob. iij. **M**undam
seruauit aiam meā ab omni concupiscētia. nūq̄
cū ludentib⁹ me miseri. neq̄ cū his q̄ in leui
tate ābulāt p̄cipe me p̄bui. et sic ieiunabat
q̄ dicebat. **R**enuit solari ania mea. i. **D**e. ij.
Obscuro vos tanq̄ aduenas et pegrinos ab
stinere a carnalib⁹ desiderijs. **D**e tercio dicit
Miero. **T**unc p̄clara est apud deū abstīnētia
corp̄s cū anim⁹ ieiunat a vicijs. **I**sid. **Q**ui
a cibis abstinent et prane agūt demōes imi
tantur quibus elca nō est et nequicia semp̄ ē
Sciendū q̄ ieiunū dñs instituit in pa
dilo. sed postea sanctificauit ipemet cum iei
unauit quadraginta dieb⁹ et quadraginta
noctibus **M**atth. iij. et **L**u. iij. **Q**uerit
v̄tz ieiunare sit sp̄ laudabile: vel qñ. **R**ūdeo
fm̄ sanctū **I**ho. in. iij. di. xij. **I**n trib⁹ casib⁹
nō est laudabile ieiunū. neq̄ etiam licitum.
Naz quidā p̄ ieiunū p̄mo subtrahūt quod
necessariū est vite. hoc nō licet. sicut nec seip
sum interficere. sed hoc est valde rarū. q̄ na
tura modicis cōtenta est. vt dicit **B**oeti⁹ in
re consolatiōe philosophiē. **S**ecūdo nec li
cet subtrahere quod est necessariū fm̄ ea que
incubunt faciēda ex officio vel societate eo
rum ad quos quis cōiunxit. **D**oc enim est q̄
rapina hostiā offerre. **T**ercio nec licet esse tā
ta abstinentia q̄ homo a validiorib⁹ op̄erib⁹
impediat. **S**ed abstinentia seu ieiunū lau
dabile est quādo p̄ ipm̄ caro dīminuit a suo
robore. ita q̄ facili⁹ spiritui subdat. **M**et⁹
querit v̄tz ieiunū cadat sub p̄cepto. **R**espō
detur fm̄ sanctū **I**ho. ij. q. cxlvij. arti. iij.
Dicendū q̄ ieiunū inquātū p̄tinet ad neces
sitatē cōhibitiōis peccati vñ satisfactōis i pe
nitentia. vñ ad eleuatōem mentis ad spiritū
alia. sic cadit sub p̄cepto legis nature. **S**z de
terminatio t̄pis et modi ieiunandi cadit s̄
p̄cepto iuris positīui. qd̄ a platis ecclesie sic ē
institūtū. et hoc est ieiunū ecclie. aliud nature
Nec tamē q̄libet t̄āsgrediens peccat mortā
liter. sed q̄ t̄āsgreditur cōtemnēdo statutū
legislatoris. vñ sic q̄ impediat finis quē in
tendit legislator. **S**ed qui ex causa ratōna
bili frangit ieiunū nō peccat mortaliter.
Nota de diuersis intentōib⁹ ieiunantiū.
Unde **S**us. **A**bstinet eger egēs cupid⁹ gu
la symea virtus. **A**bstinet eger q̄ nō p̄t p̄me
dere vel p̄pter medicinā. **A**gens q̄ nō habz

In die cinerum

quod comedit. cupidus ne expendat. Sula. id est gulosus ut postea auidius comedit. Symea id est hypocrita ut laudet. Tirtus ut mereat. Et sic non debemus ieiunare. Quia propheta proposuit nobis magnitudinem diuine clementie.

Dixi secundo permittit dominus penitentibus indulgentiam dicens. **C**onuertimini ad dominum deum vestrum. quoniam benignus est penitentiam inspirans. et misericors offensam remittens. patiens sententiam differendo. et multae misericordie veniam condonando. et stabilis super malicia: penam debitam relaxando. Malicia autem hic non sumitur pro culpa sed pro pena. ut habet Mat. vi. in fine. Sufficit diei malicia sua. Diero. in originali. Prestabilis est deus. id est patiens super malicia. quia pena debitam non infligit penitentibus sed eam relaxat. si tantum gerimus penitentiam super peccatis. Diero. xvij. Si egerit generis penitentiam super malicia sua. agam et ego penitentiam super malo quod cogitavi ut facere ei. Sequitur autem diuina clementia. Quis scit si conuertatur. id est deus ab ira ad misericordiam. quasi diceret. nullus pro certam scientiam. ad Ro. xi. Quis cognouit sensum domini. aut quis consiliarius eius fuit. aut quis prior dedit illi et retribuetur ei. quoniam ex ipso et per ipsum et in ipso sunt omnia etc. **S**ed **E**zechiel. xviij. dicit. Si impius egerit penitentiam ab omnibus peccatis suis quae operatus est. et custodierit omnia precepta mea. et fecerit iudicium et iusticiam vita uiuet et non morietur. omnia iniquitatum quas operatus est non recordabor. Et sequitur ibidem. Nunquid uoluntas mee est mors impij dicit dominus. et non ut conuertatur a vijs suis et uiuat. Sed sequitur cum contradicitur quod hoc possit sciri ex dictis **E**zechie. i. ubi dicit. **C**onuertimini ad me et ego conuertar ad vos. Respondet quod verum est quod deus conuertitur ad eum qui se perfecte conuertit ad ipsum. Sed quod aliquis seipsum conuertat ad deum certitudinaliter sciri non potest nisi fuerit alicui reuelatum. Sequitur. Et agnoscat. id est deus indulgendo sibi culpam. quasi diceret. Scire non potest. quia non fit remissio culpe sine infusione gratie. Nemo autem scit se esse in gratia dei. **1** Cor. ix. Nescit homo uerum amore an odio dignus sit. Sequitur. Et relinquat pro se id est post flagellum ultionis benedictionem. id est remissionem culpe et relaxationem pene. q. d. Scire non potest. quia aliquis incipit de flagellare peccatores necessitatibus. sicut in pharaone antiocho et herode. Item per benedictionem intelligitur bonorum temporalium abundantia. **I**sa.

i. ca. **S**i audieritis me bona terre et medietis. Sequitur plenitudo placationis pie. ibi. **S**acrificium et libamen domino deo nostro. quia si diceret. Non solum oportet uos corpora sanctificare. sed singulis suspirijs et ieiunijs corpus affligere. et ut perfecti potestis domino deo seruire vel placere. oportet uos offerre sacrificium et libamen. Sacrificium fiebat de solidis. ut de pane et sic de alijs. Libamen de liquidis. ut de oleo et uino. **N**ota quod peccator debet deum placare quaduplici sacrificio. Primus est mentale quod est contritio. ps. i. Sacrificium deo spiritus contribulatus. Secundum sacrificium est vocale. et dicitur oratio et dei laudatio. ps. xlij. Immola deo sacrificium laudis. Tercium sacrificium est reale. quod est elemosinarum largitio. Mat. ix. Misericordiam uolo et non sacrificium. Quartum sacrificium est corporale. quod est carnis afflictio. ad Ro. ma. xij. Obscuro uos fratres ut exhibeatis corpora uestra hostiam uiuentem etc. Sequitur. Postquam dominus per se suauiter penitentiam peccatoribus. hoc idem facit per prelatos suos: cuius dicit. **L**anite tuba. id est aperte predicate ut uos audiant et preparent homines. **N**ota quod predicatio comparatur tubae. quia tuba est terribilis in plijs. et est consolatiua in nuptijs. Sic uerbum dei terret homines quando de dei iusticia. et animat quando est de spirituali pugna. et ipsos consolatur quando est de eterna gloria. Item tuba est stricta in una parte: et lata in alia. Sic predicatio exigit ut predicator sit austerus circa vitam suam: et circa alios benignus. ut dicit **B**risostomus. Et dicit in syon. **S**yon est mons eminens toti ciuitati hierusalem: ubi erat domus regia. iuxta quam erat templum domini. et significat ecclesiam: extra quam non predicatur conuenienter serbo dei. ut dicit **I**saie. ij. De syon eribit lex: et uerbum domini de hierusalem. Sequitur. Sanctificate ieiunium. quia sanctum ieiunium est anime languentis medicina. **N**otandum ad hoc quod ieiunium sanctum sit multa concurrunt. Primum est cordis mundicia. **C**hristus enim prius fuit baptizatus antequam ieiunaret. Secundum est intentio recta. ut scilicet ieiunetur sola intentione placendi deo. Unde **C**hristus fuit ductus ad ieiunium a spiritu sancto. et non habuit aliud motuum. Tercium est perfecta abstinentia uero non solum os a cibis abstinere: sed lingua a uerbis inutilibus. oculi a uanis aspectibus.

tribus. manus ab impudicis tactibus. et sic
de alijs. Quartū est victoria hostiū. Atri-
us enim post ieiunū tempraōnem vicit.
Et certe tempore ieiunij homo debet se arma-
re spiritualiter cōtra hostes invisibiles. Se-
quitur. Congregate populū: vocate cetum.
Per cetum intelliguntur maiores: de quibz
siebat cōgregatio. Unde in lege dicebatur
solēritas cetus. In mense enim septimo cō-
gregabant maiores vt congregarent et ordi-
naret de collecta pauperibz faciēda. vt habet
Leuit. ij. ca. et Deuterono. xvi. Et certe isti
sunt vocandi ad audiendū verbum dei. quia
forsitan plus indigent qz alijs. Per populum
intelligunt minores: qui etiā debent voca-
ri ad verbum dei. vt patet. i. Eldre. ij. Con-
gregatus est omnis populus quasi vir vnus.
et tunc Esdras exposuit legē. Auditores ergo
verbi dei sunt omnes generaliter qui sunt ex
deo. vt habet Johānis. viij. ca. Qui ex deo
est verba dei audit. Sequitur. Sanctifica-
te ecclesiam. id est indicite sanctitatem ecclesie.
vel facite vestris sermonibus vt sanctificet.
De Moyse enim dicit Exodi. xix. q. descen-
dit de mōte et sanctificauit populū. Et quia
sancta mater ecclesia multas personas conti-
net. ideo additur. Adunare senes. Dicit
glosa. tam etate qz sapientia. Unde dicitur
Job. xij. In antiquis est sapientia: et i mul-
to tempore prudentia. Et Sapientia. iij. Etas
senectutis vita immaculata. Sequitur. Co-
gregate paruulos et sugentes vltra. id ē il-
los qui nō habent annos discretōnis. sicut
sunt lactentes. Psal. viij. Ex ore infantium
et lactentiū perfecisti laudem etc. Sequi-
tur in littera. Egredietur sponsus de cubili
suo. et spōsa de thalamo suo etc. Unde Am-
brosius loquens de coniugatis sic dicit. Fru-
stra enim agit penitentiā qui nō seruat casti-
tatem. Sed videtur qz pueri et qui non ha-
bent vsum liberi arbitrij nō debent vocari ad
istam sanctificatōnem. Dicit Ambrosius qz
ideo vocantur: quia corū innocentia placet
domino. ac qz per ipsos alijs magis excitentur
Unde. ij. Paralip. xx. dicitur. qz omnis iu-
da stabat corā domino cum paruulis et vxo-
ribz et liberis suis. Per paruulos autem
hic continentēs et innocentes. per sponsum
et sponfam cōiugati intelligunt. Sequi-
tur post prediciōem oratio. Inter vestibū
lū et altare. id ē inter duo altaria. scilicet ho-
locauftorū quod erat extra templum. et in-

ensorum quod erat interius. erat quidā por-
ticus. et in quadam parte illius erat quidā
locus vbi sacerdotes induebant et exueban-
tur. Et erat locus secretus vbi sacerdotes ora-
bant. Sequitur. Plorabūt sacerdotes et le-
uite pro suis et pro populi criminibz. vt. s.
suo exemplo populum ad plorandū prouo-
cent. et dicent. Parce domine parce popu-
lo tuo. Dicit bis parce. Primo parce nobis
sacerdotibz: et secūdo parce populo tuo. Et
ne res hereditatē tuā. id ē populū israel quez
quasi hereditatē tibi appropriasti. in oppro-
brium. id ē in captiōnem hostium et seruitu-
tem. Et ne dominent eis natōnes. id ē chal-
dei et persi et medi. Deinde monet prophe-
ta allegare exauditiōnis causam: vt sic dicat
domino. Quare dicunt in populis. id ē qua-
re dicunt natōnes iste predictē de filijs iuda
et leniamin. Ubi est deus corū de quo tantuz
se iactabant. in quo confidebant. videtur qz
sit impotens ad liberanduz populum suum.
Tunc sequitur. Zelatus est dominus terraz
suarū. id est populū suum zelo amoris qz sem-
per pūgit. Iuxta illud psalmiste psal. xlvij.
Zelus domus tue comedit me. Et pepercit
populo suo. vbi ponit signum indulgentie.
Et respondit dominus. Non verbo sed fa-
cto. et dixit. Ecce mitram vobis frumentuz
vinum et oleum: et replemini in eis. Qd poi-
test intelligi non solum de abundantia bono-
rum temporalū sed etiam spiritualū. Per fru-
mentum intelligitur fides qua viuit anima
et sustentatur corpus. vt habetur Abacuc
ij. Iustus ex fide viuit. Per vinum autem
spēs intelligitur. quia sicut vinū letificat cor
hominis. sic illa animā. Apostolus ad Roma-
nos. xij. Spe gaudentes. Per oleum vero
intelligit charitas. i. ad Thimoth. xij. Ma-
ior hominū charitas. Sequitur. Et nō da-
bo vos vltra in opprobrium gentibus. id ē.
non tradam vos vltius in captiuitatem et
seruitutem hostium vestrorum.

De eodem **Sermo II**
De euangelio

Quoniam ieiunatis
nolite fieri sicut hypocrite tristes.
Matth. vi. **Thema.** Cupies
inimicū fugare et a se repellere destruit illi re-
ceptaculum. Exemplum de lupo et alijs feris

In die cinerum

quar fovee si vastate fuerint pcul fugiunt reclinatoz nō inuenio. Spūaliter receptaculū diaboli est humana caro. **Un Amb.** in qdam epla. Quicūq; se delicijs corporalib; dedit in diaboli seruitute manebit. Debemus igit per abstinentiā et ieiuniū corp⁹ mortificare. vt diabol⁹ a spiritu superetur corp⁹ nō pōdō restituito. **Figurat Dan.** xliij. vbi legit q ipse Daniel q in abstinentia vixit destruxit idolum nomine beel qui interpretat vent⁹; postmodū occidit draconē q latitabat sub idolo. Spūaliter. Per beel qui interpretat vtus subaudi corpus humanū. **Job. vij.** Uetus est vita mea. Per danielē subaudi spūritū deo cōiunctū. qui debz semp repleti celestib; desiderijs. Qui igit vult spūritualē draconem occidere et a se pcul repellere; corp⁹ p mortificet ieiunijs et abstinentia. **Un Diero.** Ardentes inqt diaboli sagitte ieiuniorū et vigiliarū frigore restringende sunt. Sed qle debet esse ieiuniū vt anie et corpi pfit. oñdit saluator dicens. **Un ieiunatis nolite fieri zc.** Aliud thema. Exterminat enī facies suas. **Matth. vi.** Medicina nō debet trinare aliqd qd roborat infirmitatē. Sic ieiuniū ē medicina data cōtra morbus gule q p m⁹ homo retentus ventū pomū cōmedit. **Grego.** Arte medicine cōtraria cōtrarijs curant. Sicut igit a gaudijs pādisi cecidim⁹ p gulam ita km. **Greg.** renouamur p ieiuniū. Unde i epīstola **Jobel. ij.** Cōuertimini ad me i toto corde vřo in ieiunio fletu et plāctu. Accē medici nā nō sicca s; madida debz esse cū fletu. **Albtus lib. xxiij. de aiālib.** Aues nūllūq; non tacent gementes dū illaqueant. Sic tu nō debz cessare a gemitu. **Job. v.** Nascit hō ad laborē sicut auis ad volādū. **Jobel. ij.** Agrediet hōnulus de cubili suo et spōsa d thalamo suo zc. At si h fecerim⁹ dicet nobis dñs. Accē mittā vob frumentū. ecce sacramētū. s. corpis xpi. vinū. s. sanguis. et oleū. s. misericordie. De q introitus. Misericordis oīm dñe et nihil odisti zc. **Nota tres planct.** s. vniūgeniti. draconis. et struciōis. Quia pctor pdit pmo aiām. **Jo Diero. vi.** Luctū vniūgeniti fac tibi plāctū amāz. **Sēdo dñi.** et sic plāctu draconis. **Michae. i.** Faciā plāctū velut draconū. Quia legit q elephas draconē inueniēs semitas cū plāctis pterit. et sic diabol⁹ dñi alienat. **Tercio pdit oīa merita.** **Mich. i.** Faciā luctū qsi struciōnū cū pdit oīa. **In sūma euāgelij innuunt tria.** Prio docet cauere fictā simulatōez ibi. **Un ieiunatis.** **Sēdo** docet

nos habere rectā intentōez ibi. **Tu aut ieiunas.** **Tercio** docet nos cauere piculofam acqūisitōez ibi. **Nolite thesaurizare zc.** **De pmo dicit.** In illo tpe. scū dñs pdicauit in monte thabor. dixit discipul⁹ suis. **Un ieiunatis nolite fieri sicut hypocrite tristes.** **Abrih.** Sciebat dñs vana gliaz ex oī ope bono pcedere. igit phibz spūā vane glie et radicāt eā cū dicit. **Nolite fieri zc.** Et nō dicit esse. quia aliud est esse et aliud fieri. quia tristēm esse ē est naturale in ieiunio. sed fieri hoc est in apparenia ostendere ac si esset ieiunans et in nō est. Et sic ypocrita dñ ab ypos qd est sub et crisis auz. quasi sub auro bone apparenie gerens plūbum falsitatis. **Ideo** subdit. **Exterminat enim facies suas.** id ē quandā crīsticiam alijs remōstrant. vt religiosiores p ceteris appareant. **Grego.** Simulata equitas duplex est iniquitas. **Aug⁹.** Iactātia cōpiculofior est q nōmine est religiosior. **Jo** s; dicit. Amen dico vobis receperit mercedē suā. **Abrih.** **Ypocrita** qd a deo recipies cū deo nihil redisti. qd ppter deū fit deo dat. qd ppter hoīes i ventū spargit et nil inde sperat. **Meli⁹** est nō facere qz ppter hoīes facere. qz pdit labores et pmiū. In scolastica hystoria dicit q poma sunt in arboribus iuxta mare mortuū que crescūt quasi lucida. interi⁹ autē sunt vermib; plena. Nam ypocrita habz se vt ouis portās vellera nō sibi sed alijs. et sic ipi in cōuersatōe. Itē est sicut apis mellificat et nō gustans. et sic ypocrita pdicādo laborat sed fructū pdicātōis nō gustat. Itē ypocrita habet se vt aratrū quod arat et p fructu laborat. sed nō comedit. et sic ypocrita in ieiunio et afflictōe sua nō accipit premiū a deo sed ab hominib; quia ypocrite apparet hominibus ieiunātes. ideo eorū premiū vanū et quasi nihil est. Unde **Abrih.** Quid ē laus hominū nisi verborū transeuntū sonus. cessent homines pdit ypocrita mercedē. **Di xi** sēdo docet dñs nos habere rectā intentionem. cū dicit. **Tu aut cum ieiunas.** s. rationabiliter. vñge caput tuū. i. exhibe te festinū et hilarem. et faciē tuā laua. i. signa leticie pretende. **Nota** hic innuunt duo que sunt nobis necessaria si volum⁹ q ieiuniū quadragesimalē nobis pficiat. scz vñgere caput mentis. et faciē lauare. scilicet anime. **De pmo** nota q quattuor genera hominū legunt vñcti et sunt vñgenti. Primo infirmi vt sanitatem recipiant. De quo **Iacobi. v.** Infirmat qz ex vobis inducat presbiteros ecclesie

et dicit super eum vngentes eum oleo in nomine domini
 Et sic spiritualiter nunc sacerdotes debent vngere
 populum oleo penitentie. Hoc oleum penitentie debet
 confici ex amaris herbis. scilicet contritionis et doloris. scilicet
 considerando maculas anime vulnera cordis et tempus
 male expellum. deum offensum. et penam eternam
 figurat. **I**hosh. xi. Sic Thobia angelus in-
 struxit. Inunge oculos patris selle piscis et sana-
 buntur. Et sic tu vngere oleo penitentie et sana-
 beris. Quod sunt hodie imbecilles et infirmi
 quod non curant nisi vngantur oleo penitentie. **I**sa. i.
 Vultus tuus liuor et plaga tumens non est circumligata
 neque forata oleo. scilicet contritionis vel penitentie. **I**o fe-
 ret talia vulnera. Et sic peccata superbie sine liga-
 tura humilitatis. luxuria sine fascia castitatis. et
 sic de alijs. **I**o precepit Ioseph. Gen. l. suis su-
 is ut deberent corpus patris ne putresceret. et sic
 ipse predicauit oleum penitentie et contritionis. Hoc
 oleo hodie omnes debemus inungi: ne contigeret
 nobis sic fatuus per gimbis. **M**at. xxv. quod oleo
 caruerunt. scilicet penite. ideo non intraverunt in celestes
 nuptias. scilicet clausa est ianua. **Q**ueris cur ho-
 die. scilicet feria quarta incipimus ieiunium et non alio
 die. Respondet primo quod feria quarta christus fuit ueritatem
 ad mortem ad inuicendum per penitentiam enim christi
 factum regnum eius. **M**at. iij. Penitentiam agite
 appropinquabit enim regnum. **S**ecundo quod feria quarta
 sol luna et cetera luminaria creata sunt. **A**prin-
 cipio enim deus quando nubecula lucida fecit. cum
 ait. Gen. i. fiat lux et facta est lux. scilicet tenuis que
 admodum diluculo fieri solet. sed quarta feria
 sequenti fecit duo luminaria magna. Sic per pe-
 nitentiam nos puenimus ad lucem eternam et eripi-
 mur a tenebris. ut dicit. **E**ph. v. Eratis aliquan-
 do tenebre nunc autem lux in domino. Et ideo tempus penite-
 incipit feria quarta. **S**ecundo vngit pugil ad pu-
 gnandum. et sic nos pugnare debemus cum diabolo
 Ergo necessaria est nobis victio. scilicet robur spiritus
 sancti. **P**atet victorem non habuit saul. iij. Re-
 gū. i. Abiecit clipeum saul quod non esset victus.
 Et sic peccator non habens gratiam spiritus sancti non potest vi-
 cere inimicos pugnando. Ergo cum christus deberet
 pugnare cum diabolo ductus fuit in desertum a spiritu. scilicet
 sancto. **M**at. iij. **U**n. **I**sa. lxi. Spiritus domini super
 me eo quod vinceret me. Si homo hac victorie vn-
 ctus fuerit secure poterit periclitari. Et sic beatus
 stephanus plenus spiritu sancto. Act. viij. vicit inimi-
 cos videns celos apertos. et ipsum stare a dextris
 sed sibi adiutorium. **T**ercio vngit nobiliter
 domine ad decorum. **U**n. **I**udith. x. Et sic anima
 cum feruore orationis carnis desideria interficit ut
 mirum. Et sic iustanna Dan. xij. Afferte mihi

oleum et smigmata. et ostia pomerij claudite
 ut lauer. **S**piritualiter. sic anima deuota dicat. **O**-
 vos sancti angeli afferte. id est. ipetrate oleum deuote
 orationis ut placeat saluatori. **S**ed bene aliqui vn-
 gunt corpus et non animam. **Q**uod dicitur. **B**er. **A**det
 anima et est subleuata. id est. corpus perit anima et non est
 quod recogitat. **Q**uarto vngunt reges. et sic
 nos vngi debemus oleo leticie ad regnandum cum
 deo. **P**s. Propterea vngit te deus tuum oleo
 leticie per os tuum. **P**s. xliij. **F**igurat. i. Regem
 xvi. ubi dicitur. quod samuel tulit cornu olei et vngit
 dauid in medio fratrum in regem. **S**piritualiter. sic
 christus penitente vngit oleo leticie regno dei. **P**s.
 lxxv. **I**nnuam dauid fratri meum. id est. penitente.
 et oleo scitamento vngit eum. **T**unc sequitur. **E**t facies
 tuam laua. **N**ota triplex lauacrum quod debet
 munda lauare faciem anime. **P**rimum est effusio lachry-
 marum. **P**s. vi. Lauabo per singulas noctes lectum
 meum. lachrimis meis stratum meum rigabo. **R**o-
 quod tunc est silentium. **A**ren. ij. **R**esurge lauda in
 nocte in principio vigiliarum tuarum. et effunde sicut
 aquam cor tuum in conspectu domini. **I**sa. xxi. **A**nima
 mea desiderauit te in nocte scilicet in spiritu meo in prece
 dijs meis de mane vigilabo ad te. **I**tem tunc
 maxime infestant demones. **M**at. iij. **U**nusquisque
 quod ensis super femur suum propter timores nocturnos
 nos. **S**lo. **E**nsis in femore. castitas in carne.
 Per noctem circuloque culpaz. propter tenebras
 frigiditatis et piculositatis. **I**oh. xi. **Q**ui ambu-
 lat in nocte offendit. id est. **T**hi. iij. **Q**ui dormiunt
 nocte dormiunt. **I**oel. ij. **A**uertimini ad me
 in toto corde vestro in ieiunio et fletu et plactu et
 ecce contritio requirit ad ieiunium. **I**sd. **Q**ui ab-
 stinet a cibis et puer agunt demones imitantes. **U**n-
 lens autem mundum lauare accipiat cineres. **U**n-
 scilicet munda ecclesia hodie nobis illud proponit. cum dicit.
Memento homo quod cinis es et cinerem reuertere.
Gene. ij. **R**euertere in terram de qua sumptus es.
Quali diceret interrogando hoies. **Q**uid es.
 quod fers. quod vadis. **E**t respondet homo. **T**erra et cinis
 et. **D**iere. xxi. **T**erra terra terra audi verbum
 domini. **R**ecordare quod te fore terram et cinerem. **N**az-
 tal memoria est utilis si recorderis quod es cinis
 Et hoc patet in cineris propter terribilia. **P**rima quod ci-
 nis terram fecundat. et sic memoria mortis facit
 hoies fructiferos in bonis operibus. **S**ecundo. **S**e-
 sollicitat in bono opere quod frequenter cogitat de ex-
 tremo fine. **S**ecunda proprietates. solus cinis
 ignem conseruat si est calidus. si frigidus ex-
 tinguit. **E**t sic seruens meditatio mortis con-
 seruat gratiam spiritus sancti. **T**ercia propter etas.
 cinis maculas abluit. et sic memoria mortis.
 Ecclesiastici. vij. **M**emorare nouissima et

In die cinerum

in eternū nō peccabis. **P**rio abluit supbiaz. vt pauo respiciēs pedes q̄ sunt horribiles de ponit ornātū pennarū. **S**ic hō cogitās d̄ ex tremo fine q̄ ē horribil̄ deponit supbiā. **Eccī. x.** Quid supbis terra et cinis. **S**ecdo abluit peccata luxurie. sicut bestia cū cauda expellit muscas. **E**t sic p̄ mortis memoriā hō expellit cogitatōes inmundas. **T**ercio abluit auariciā qñ cogitat q̄ in morte nil secū d̄fert. i. ad **Thi. vi.** Nihil intulim⁹ in hūc mūdū neqz aliqd̄ repositabim⁹. iō habētes alimēta et q̄b⁹ regamur his cōtenti sim⁹. **N**ā q̄ mortē recogitat nil de terrenis bonis p̄ supabūdātiā affectat. **J**ob. i. **N**ud⁹ egressus sum de vtero mris mee nud⁹ reuertar illuc. **S**ecdm̄ lauacrum est cōfessio pctōz. **F**igurat **Exo. xxx.** facies labiū eneu cū basi sua ad lauādū. **S**pū aliter p̄ vas eneu intelligit cōfessio pctōz. cū basi. i. ppositio nō peccādū. ibi laua man⁹ et pedes. i. opa et affect⁹. **D**iere. iij. **L**aua a malicia cor tuū hierl̄m vt salua fias. **S**z heu ali q̄ faciūt vt porci q̄ post lotōes statim reuertūt ad lutū. et sic ip̄i ad pctm̄. **Eccī. xxxiij.** Qui baptizat a mortuo et iterū t̄git mortuū qd̄ pdest lauatio ei⁹. **E**t sic hō q̄ ieiunat in pctis suis qd̄ p̄ficiat humiliādo se. orōez illi⁹ q̄s exaudiet. **T**erciu lauacrum ē largitio elemosinarū. **L**u. xi. **D**ate elemosinā et oīa mūda vobis erūt. **E**t **Mat. iij.** **P**ecā tua elemosinis redi me. **E**t **Amb.** **I**llō ieiunūz dñs approbat qd̄ ad ei⁹ oculos manus elemosinarū leuat. **N**ā qd̄ tibi subtrahis alteri largire. vñ caro tua affligit aliena reparet. **T**ercē nota dua bus de causis hoīes lauant. **P**rio vt cognoscāt. et sic nos lauari debem⁹ vt cognoscāmur a deo. ne dicet nob̄ illō **Mat. xxv.** **A**mē dico vobis nescio vos. s. p̄pt̄ turpitudinē pctōrū. **N**ec mirū. nā de pctōrib⁹ d̄z **Trenoz. iij.** **D**enigra ē sup carbōes facies eorū et nō sunt cogniti in plateis. **I**ō faciēdū est qd̄ legit. iij. **Re. ix.** **A**bsterit puluerē de facie ei⁹. et cognouit eū rex israel q̄ esset de pphetis. **S**pūalit. sic nos puluerē peccati debemus abstergere a facie aīe vt cognoscāmur a deo. **J**oh. x. **A**ḡ sco oues meas et cognoscūt me mee. **S**ecdo solent hoīes lauari vt cogniti diligāt et honorēt. **E**t sic **Dester. ij.** que vnxit et lauit se et introducebat in cubiculū regis. et sic q̄libet fidel̄ aīa. **Q**uis enī diligeret mlierē leprosz cuius facies esset multis macul̄ fedata. certe null⁹. **I**ō de leprosis dicit **Leui. xij.** **P**ost q̄ fuerūt mūdāti lauerūt vestimēta sua et ingrediebant castra. **S**pūaliter. sic nos debet

m⁹ lauari et mūdāti lauacro pnie vt possim⁹ ingredi castrū celi. **N**ā d̄z **Mat. v.** **B**ei mūdī do corde qm̄ ip̄i deū videbunt. **D**ici tercio q̄ xps docet nos cauere piculosam acq̄sitiōem ibi. **N**olite thesaurizare vob̄ thesauros i terra vbi erugo et tinea demoliūt. et vbi fures effodiūt et furāt. **A**hris. i. ome. **P**ostq̄ expulit vane glie egritudinē. nūc p̄hibz auariciā dicēs. **N**olite thesaurizare. s. ex auaricia et ex amore diuitiaz idebite. **N**ā fm̄ **Diero. i.** epla ad paulinū antiquū dictū ē. **A**uaro testat⁹ qd̄ habz q̄ nō hz. **I**ō apls. i. **Thi. vi.** dic. **Q**ui volūt diuites fieri icidūt i tēp. et i laqueū diaboli. **I**ō d̄ auaris diuitib⁹ dic dñs **Mat. xix.** **D**ives difficile i trahit i reg. celoz. **I**ō ps. **D**iuities si affluāt nolite cor apponere. **N**ō ē h̄ thesaurizādū nisi ex honesti causis. **A**ui⁹ causa ē. qz h̄ erugine et tinea diuitie cōgregate cōsumūt. et fures furāt. **D**is enī thesaur⁹ aut ē d̄ metall⁹ aut d̄ vestib⁹ aut d̄ lapidib⁹ p̄ciosis. **P**rimū demolit erugo. scdm̄ tinea. tertiū fures. **I**ō ē thesaurizādū vbi p̄dīcta n̄ valēt nocere sic i celo. **I**ō subdit. **T**hesaurizate vob̄ the. i. celo. i. p̄mia meritorum. **S**ciēdū thesaur⁹ cōsistit p̄pe in reb⁹ p̄ciosis. sicut i auro et argēto et lapidib⁹ p̄ciosis et vestib⁹ p̄cios. **D**ebem⁹ q̄ thesaurizare. **P**rimo aurū. s. dilectōnis. **N**ā sic auz p̄cellit oīa metalla. sic charitas oēs virtutes. i. **A**hor. iij. **M**aior hoz charitas. **S**z hen de aliqb⁹ d̄z **Jac. v.** **A**uz et argētū vestz erugiauit et erugo eorū i testimoniū vob̄ erit. i. amor diuinarum in aliqb⁹bus inordinatus est. **P**ropterea ammirat hieremias **Tren. iij.** **Q**uō obscuratū ē auz: mutat⁹ ē color optim⁹. **S**ecdo debem⁹ thesaurizare argētū castitat⁹: qd̄ his diebus nō habuisti. **Uñ** **Isa. i.** **A**rgētū tuū verum ē i scoriā. **I**ō puer. xv. **A**ufer rubiginē de medio argēti. i. luxuriosas cogitatōes de mente. **T**ercio vestes p̄ciosas duplici mūdicia. **Eccles. ix.** **D**i tpe vestimēta tua sint cādida. s. interiora et exteriora. **D**e his vestib⁹ puer. vlti. **O**ēs domestici ei⁹ vestiti sunt duplicib⁹. **D**omestici ecclie militaris debēt esse induti p̄dicta duplici mūdicia. **S**z iste vestes sunt diligēter custodiēde ne auferātur. **A**pocal. xvi. **B**ētis q̄ vigilat et custodit vestimēta sua ne nud⁹ ambulet. **Q**uarto debem⁹ thesaurizare lapides p̄ciosos. i. opa p̄turū. s. iaspide hūilitatis. **A**poca. xxi. **F**undamētūz p̄mū iaspis. id ē hūilitas q̄ est mater oīm virtutū. **E**t saphirum celestis conuersatio nis quia habet celestem decore. **S**ic et nos

Un ad Phil. iij. **C**onuersatio nostra i cel. e. Smaragdū penitentie. Berillum misericordie. Sed heu de aliqbo dicit **D**iere. **T**ren. iij. Dispositi sunt lapides sanctuarij i capite oim plateaz. i. opa p̄rutū. p̄l curātes de thesau. ro corpis q̄aie. Et p̄l thesaurizat i terr. q̄ in celis. qd est incautū. ps. xxxviij. **T**hesaurizat i ignorat cui cōgregabit ea. **I**deo dicit. **T**hesaurizate vob thesauros i celo. s. vbi est securitas. vbi nec erugo demolit. q̄ ibi nulla veritas. **N**ec tinea corrodit. q̄ ibi nulla pasibilitas. **I**bi fures nō effodiūt nec furatur. quia ibi nulla fraus vel violentia. **U**n canit ecclia. **U**bi nec languor nec seniu nec fraus vel odiū nec terror hostiū. nec cura vestiu tē. Et subdit. **U**bi eni thesaur. tuus ē ibi i cor. tui. **U**n **P**iero. **S**i in celo thesaurizaueris bona faciēdo i celo erit cor tuū. i. intentio cor. tui. **S**i aut in terra thesaurizaueris nō exponendo diuitias tuas in paupes in terra erit cor tuū. Et nō solū est hoc in pecunia: s. in luxuria et gulositate. quia q̄ est luxuriosus in luxuria est cor eius. Et q̄ gulosus de ven. ter est illi. **D**ec ille.

Seria quinta. **D**e epistola

Sermo III

Egrotauit eze

chias vsq ad mortē. **I**saie. xxxviij. **T**hema. **C**ū paup et tefe. etuofus habz indigentia diuitis alicui. vt adiuuet ei supplere defectū suū. ille petit cuz hūilitate vt exaudiat. **S**pūaliter. sic nos ppter iniquitates nras paupes facti sum. nūm. Rogem. q̄ diuitē. i. xpm. de q̄ ps. cxi. **G**lia z diuitie i domo ei. Et cū hūilitate vt exaudi amur. ps. ci. **R**espexit i orōes hūiliū z nō spre uit p̄e eoz. Et h docet nos totū officiū mis. se. i. irore. **D**ū clamare tē. **S**ilz collectā. **D**e us q̄ culpa offenderis z p̄ia placar. p̄ces po puli tui supplicatis ppici. respice. z flagella tue iracūdie q̄ p p̄cis nris meremur auerte. **S**ilz in euāgelio vbi **E**cūturio hūiliter dēpca tus est p seruo suo. **S**ilz in eplā vbi **E**zechi as rex egrotauit z orauit cū lacrimis. z qm. decim anni vite ei. sunt additi. **D**e q̄ thema **E**grotauit **E**zechias vsq ad mortem tē. **I**n summa eplē duo innuunt. **P**rio ipi. ezechie infirmitatis ppositio. ibi. **E**grotauit **E**zechias. **S**ecdo subdit sanitatis restitutō. ibi. Et factū ē p̄bū dñi. **D**e p̄mo dic. **E**gro. tauit ezechias. **N**ota hesternā die in cā

pite ieiunij monuit dñs p **I**ohelē pphetam filios ecclie vt cōuerterent ad ipm cum fletu planctu et ieiunio. Et monuit sacerdotes et platos vt ploraret et plorādo oraret p se z p pplo. **I**n hac aut eplā spūaliter explicat si lijs ecclie q̄ z q̄nta vtilitas ex flebili orōe p̄se q̄tur. ex eo qd regi ezechie ad lraz d̄git: qui orōe z fletu meruit sanitatē z plōgarōz vite. Et qd **E**zechias corpaliter meruit. h p̄cōres spūaliter merent. **I**deo dicit. **I**n dieb illis scz in quib de. p angelū suū triūphū redit z victoriā de assiris vna nocte interfecit centū octogintaquinz milia hoim i castris assiri orū. Et in q̄b cepit regnare sup assiros asa radon fili. sennacherib. **N**ā ipse sennacherib a filijs suis p̄p̄ijs. s. adramelech et sarasar in templo idoli sui occisus fuit. **S**ic d̄r **I**sa. xxxviij. Et sequit. **E**grotauit ezechias vsq ad mortē. **L**itteraliter aut fuit ista egritudo fm hebreos apostema. i. vlc. **A**q̄la hō syma chus z theadocion dicūt h fuisse morbū re. giū. **C**ausa aut q̄re iste rex incurrit tā ḡuent egritudinē. **D**icit m̄ḡ in hystoria z glo. fuit se elatōem. qz post illū inopinabilē triūphūz q̄uis fm **I**osephū cuz pplo ip̄e rex hostias imolauerit: animo tñ elat. fuit. sic dicitur. ij. Paral. xxxij. **U**n nec digne gr̄as egit. nec cā ricū cātant. sicut cōsueuerat facere moyses z dauid in mltis locis. ppter qd vsq ad mor tē egrotauit. Et q̄ euidenter elicit ad lram q̄ sepe ppter p̄ctm p̄cipue ingratitudis incur runt hoies infirmitates corpis. **U**n christ. dixit **I**oh. v. **E**cce san. factus es iā noli pec care ne deteri. tibi aliqd contingat. **B**er. dic q̄ ingritudo est vent. vrēs exiccās fontē mi sericordie z obstruit fluentā gr̄e. **P**ropterea subditur. Et intrauit. s. de mādato dñi facto p internā p̄spiratōem z ppheticā reuelatōez ad eū **I**saias fili. amos ppheta: et dixit ei. **D**ec dicit dñs. scz verbū stabile qd nec p̄t re uocari. **D**isponde domui tue quia morier. tu z non viues. **D**ixit nāq illi q̄ disponeret de domo regia. quis scilic. post eum regnare de beret. non enim habebat filiū. nondū enī erat natus manasses. **S**z dī. quare ex h fuit ex citatus ad orandū cū sciret pphetiam esse i mobilem vritatē. **D**icendū q̄ nō orauit. nec pater ex littera vt eius plōgaret vita. nec q̄ ei adderentur anni plures. **S**ed terret. mor tis iudicio: quo terrentur fm glosam z san. cti viri qui orāt vt propter mala que fecerāt bona sua non essent in obliuione apud deum. **N**ota fm sensum spiritualē. **D**ic tangitū

Feria quinta post cinerum

Duplex mortuū qđ debet excitare pctōrem ad orandū. Primū est ppetratio mortal' culpe. Secūdū est cōmīatio gēhēnalis pene. Pro primo dicitur. qđ Ezechias in psona pctōris egrotauit vsq; ad mortē. Sepe enī in scpturā sancti viri gerunt tipuz pctōris. Sic hic ezechias. et petr' Actū. xij. Ista autē egrotatio vsq; ad mortē etiā inclusiue ē ipā ppetratio culpe mortal'. quā egrotat corp' et morit' aīa. Egrotat qđem qz vulnerat i naturalibz. Morit' sō qz priuat dei grā qđ est ei' vita. Et obligat ad mortē eternā. Pro ista egritudine vt curet. i. peccatū renuttat d; orare omīs hō cū ppheta postq; dixerat deo. Tu remisisti iniquitates peccati mei. Subdit. Pro hac orabit ad te oīs sc'tūs vt mereat remissionez omī pctōz. Ista egritudo est multiplex fm sanctū Iho. Supbia est sic frenesis. Inuidia sic epilētia. Ira sicut furia. Auaricia sic hydropisis. Accidia sicut letargia et sic palis' gula sicut apoplexia. Luxuria sicut lepra. Pro his oībz egritudinibz debz pctōr egrotus orare celestē medicū cū pphā. Dñe miserere mei sana aīam meā qz peccaui tibi. Nota qđ sicut elatio istī regis fuit causa sue infirmitatis corp'alis. ita supbia fuit initium infirmitatis spūalis. inuitū enī oīs pcti ē supbia. Argo cūlibz pctōri pēdici p inspiratōē et p exteriore exhortatōē. Dispone domui tue. id est aīe tue. i. cogitādo qđ feceris. quē offendisti. qđ pdidisti. qđ incurristi. dispone dolēdo corde. s'itēdo ore. satisfaciēdo ope. pponendo voluntatē. s. nūq; relabi in peccatū. vt sic possis dicere cū ppheta ps. xvj. Dñe dilexi decore dom' tue. Aīa enī tua nō solū ē dom' tua. imo ē et dom' dei. Dispone g; qz tu morieris et nō viues. i. qđ mortu' es spūaliter morieris eternaliter nisi cōuertaris. Argo dispone tu. ps. cxvij. Nō moriar s; viuā et narraabo opa tua. Et bñ narrabo si viuā. quia dicit ps. cxij. Non mortui laudabūt te dñe. id ē mortui i pctis. neq; oēs qđ descēdūt in infernū sed nos qđ viuim' in moribz et i iunibz bñdici mus. i. laudam' dñm. ¶ Sequit' mod' oratōis. et tangūt tria. Primū respicit locū. secundū respicit s'bz. terciū respicit signū. Propter primū dicit. Et pūit ezechias faciē suā ad parietē. Contristat' enī fuit cū audiuit s'ba pphē credens se simpliciter mori. Contristat' fm mgrm i historia ne frustra videret pmissio facta dauid de xpo. eo qđ ipse filiū nō habebat. et cōtristat' vt oraret secreti' et ne assistentes ei' viderēt lacrimas puerit' faciē

suā ad parietē iuxta quē iacebat. et certe orare secreta in abscondito pgruū ē iuxta s'bz saluatoris Mat. vi. Tu autē cū oraueris intra in cubiculū. Vel pūit faciē suā ad parietē. i. porticu tēpli iuxta quē cubabat. vt qz in porticu abscondere nō poterat ad orandū saltē faciē ei' absconderet. Regimus de Daniele qđ existens in terra caldeoz tribz tpibz i die flectebat genua sua. ap'tis fenestris orabat contra hierlm. Daniel. vi. At cert' loc' bñ conuenit orōi. qz dom' mea dom' orōis vocabitur. Au. xij. At orauit ad dñm et dixit. Obsecro dñe memēto qđo quō ambulauerim corā te in vitate. i. religionis. dicit glo. iterlinearis. et i corde pfecto. nō claudicās i duabz p'ibz. vnā p'tez cordis mei dās idolis. et alterā deo. et qđ bonū est in oculis tuis fecerim. Ipe est qđ valuas tēpli aperuit qđ achas pater su' clauserat. qui statuas p'triuit quas ille erexit. qui lucos quos dauid succendit ille nutruerat. qui templū mūdauit qđ ille polluerat. qđ hoc locausta deo obtulit qđ ille neglexerat. qui sacerdotes honorauit qđ ille p'tempserat. qđ serpentem enēū p'fregit quē diu populus adoraue rat. et cui incensum obtulerat. sicut legit'. iij. Regū. xij. Sequit'. Et flevit ezechias fletu magno: unitās patrē suūz dauid qđ dicebat psal. ci. Poculū meū cum fletu miscebat. Et certe flet' in oratōne signū euidens ē cōpunctōis et reuotōis. Exemplū de anna. i. Reg. i. et de maria magdalena. Luc. vij. ¶ Nota qđ duplex ē actus memorie. Prim' ē pductio verbi materie et intelligentie. et hic est actus p'p'issime. Actus p'p'issime est i deo p actū memorie qui est dicere. pater pducit s'bz eternū. De isto actu memorie loquunt' sancti doctores et theologi. Secūdus est act' memorie seu recordādī de qđ loquūt' philosophi qui est iterata cōsideratio alicuius rei. Tunc enī proprie homo memorat' aliqd quādo illud primo actualiter cōsiderauit. et postea illud considerare desijt vel p obliuionē vel per aliā alteri rei cōsideratōē. et postmodū illud iterato cōsiderat. At ille actus omnino nō est in deo. qui omnia facta: fienda: factibilia et fieri possibilia simul in vnico actu cōsiderat. Unde memorari in deo nō dicit aliqd in eo: sed ab eo. scilicet affectum sue bonitatis vltē tatis. sicut dicit' memorari bonozū quando ea remunerat et malozū quando ea punit. De primo Abacuc. iij. M'isericordie recordaberis. De secundo psal. cxxvi. Memor esto filioz edom. Cum enim dixit Ezechias

Memeto qđo dñe. nō petiuit qđ te? memoria
ret qđ nūq̃ obliuiscit. nec aliqd iterato p̃fide/
rat. s; petiuit affectū sue bonitatis. videlicet re/
munerari bona sua. et ne ppter mala sua qđ fe/
cerat p̃iret. **Nota** qđ hō ex bona intentōe
aliqđ qđ sunt ex genere suo bona d̃ qđ habz cō/
iecturā p̃babilē qđ ea qđ fecit in charitate licite
p̃t allegare corā dño in orōe si ea hūiliter p/
ponit et absq; elatōe. **Nō** sic fecit phariseus
An. xvij. qđ bona nō allegabat recta intentōe
nec ex istis i charitate. nec hūiliter s; sup̃bissi/
me et alios p̃tēdo. qđ nō orauit fm **Aug.** s;
solū seipm laudauit. Si aut aliq; hō mltā
bona bñ fecit. et omisit aliq; mala. si i orōe tñm
p̃fiteat mala et nō allegat sua bona orō illius
melior est qz hūilior. sicut oratio dauidis qđ
dicebat. **Propiciaberis pctō meo multū est**
enī. ps. xxiij. Et Thobias. Ne remiscaris do
mine delicta mea. Thob. iij. Si aut aliq; cō/
fiteat mala sua: et nō allegat p̃p̃a bona sua s;
bona sanctorū. tūc est oratio melior. qz tal po/
nit inter se et dñū talia merita qđ sunt exaudi/
tōe digna. **Tal fuit orō triū puerorū Dauid. iij.**
qđ dixerūt. Peccauim⁹ et iniq; egim⁹. et postea
dicebāt. ne auferas misericordiā tuā a nobis.
Spūaliter aut ad penitētē req̃runt tria.
Prō qđ debet se p̃terere ad parietē. scđo orare.
tercio flere. **Prō** penitēs debet p̃terere facies
suā ad parietē. i. sup̃iorē p̃tem rōis p̃uertere
ad diuinā bñficiā. inter qđ p̃ncipali⁹ fuit icar/
natio dñica p̃ quā fuit edificat⁹ pariet⁹ et bñ/
manitatis. post quē abscondit et posuit se dile/
ctus dei fili⁹. **Can. ij. En ip̃e stat p̃ parietem**
fm. respiciēs p̃ fenestras: p̃spiciēs p̃ cācellos
Tūc hē te? fuit abscondit⁹. Isa. xlv. In quez
irruerāt indei faciētes i eo mltā vulhez fora
nia. et cauernā. i. plagā in qđ p̃nt se aīe fideles
p̃seruare. Un dictū ē indeis ps. lxi. Quous
qđ irruerūt in hoīez. interficite vniūsi vos. Ir
ruit dico tanq; parietē inclinato et macerie de
pulse. tūc em et tādū irruerūt i hūc parietēz
qđ fuit inclinat⁹. Job. xix. Inclinato capite
emisit spūm. Sic p̃mo orās digne debet mē
tem suā p̃uertere ad dei filiū incarnatū et crui
cifium. ad illū parietē p̃foratū et cauernatū.
Scđo penitēs debet orare. **Un Thobānes Da**
masen⁹. Oratio ē eleuatio mēt̃ ad dñū. No
ta qđ dicit beatus Greg. i. lib. dyal. Nō igitur
p̃ces ñras deo porrigim⁹ ut ei ñras indigēti
as māifestem⁹: s; nō si p̃siderem⁹ in his ad
diuinū auxilliū eē recurrēdū. Querit vtrū
aliq; oratō sit dirigēda ad scđos. Rñdēt fm
Thob. ij. q. lxxij. Sancti porrigit oīo nō

tanq; p̃ seipos implēda: s; ut eorū meritis et p̃/
cibz orōes sortiant. i. possideāt effectū. **Nota**
qđ plures cōditōes debet hēe oīo fm Ray
mūdum et Postiē. Prīa qđ sit fidel. De b. xi.
Sine fide impossibile est placere deo. Scđo
debet esse humilis. Acti. xxy. Oratio humi
liantis se nubes penetrat. Tercio qđ sit discre
ta. Iaco. iij. Petitis et nō accipietis eo qđ ma
le petistis. Quarto qđ sit deuota. Aug. Quid
p̃dest strepit⁹ labiorū vbi mutū est cor. Quā
to ut sit verecūda. sic in publicā qđ noluit in
celuz oculos lenare. An. xvij. Sexto ut sit se
creta Mat. vi. Intra i cubiculū tē. Septio
et octauo ut fiat recta intentōe et ut sit lacrio
sa sic pater in eplā. Sequit⁹ terciū qđ p̃ter
ad penitētēz. et ē flet⁹ siue lacrie. Dic Petr⁹
damian⁹. Lacrie qđpe aīam ab omī labe pu
rificāt. sic accidit dauid qđ adulteriū omisit et
hōicidiū. Lacrime em p̃fuerūt s; in eplā regi
Ezechie. Item moyses ip̃etrauit salutē p̃plo
israeli p̃ fletū. Itē Judith amputauit caput
holoforni p̃ lacrimas Itē susanna sup̃auit se
nes p̃ fletū. Ergo dicit Bern. Lacrime p̃tri
tiōis et pudor p̃fessōis animā lauāt lauātes
sanctificāt. Dixi scđo sequit⁹ sanitatis resti
tutio: cū dicit. Et factū est vbum dñi ad Isa
iam. Istud verbū fuit a spūscō inspirante.
vade et dic Ezechie. Reuertere hec dicit do
minus te. addidit. dauid p̃ris tui cui⁹. s. p̃
missionē tu times eē frustratā. audiui oīes
tuā. i. exaudiui. et vidi. i. approbaui lacrimas
tuā. i. lacrimas tuas. sicut habz isa. iij. Reg.
xx. Ecce ego. s. de? ad hūc sup̃ dies tuos in qđ
bus. s. debebas mori fm causas inferiores: an
nos qđ decim: s; intellige illud qđ dicit. iij.
Reg. xx. Ecce sanauit te die terco ascendēs tē
plum dñi. et addā diebz tuis qđ deciz annos
Sequitur. De manu regis assiriorū. cui⁹ tūc
reditum times eruam te. Nunq; em aliquis
reuertetur ad ciuitatē istam scilicet hierusalē:
et protegaz eam. Nota hic questōes di
uerias. Primo vtrū Isaias qđ dixit. Mor
te morieris: fuit p̃phetice locut⁹. videtur qđ
non. quia hoc quod dixit non euenit. Quic
quid autem predicatur p̃phetice immutabi
liter euenit. fm Lassiadorū sup̃ ps. Prophe
tia est diuinā reuelatio rerum euent⁹ immo
bili veritate enuncias. Nec autē non fuit p̃
phetia: quia vel fuit deceptus vel mentitus:
qđ est contra predictā diffinitionē. In contra
rium est qđ fuit locutus in p̃sona dei dicens.
Nec dicit dñs. Tūc aut prophete non con
sueuerunt sic loqui: nisi p̃phetice loquebant

¶ Feria quinta post cinerum

Secundo querit vtrū omnis pphetia sit immutabilis simpliciter. Videt q nō. qz pphetia fuit qn dixit ionas. Adhuc qdragin ta dies ⁊ nīnue subūtes. Ione. iij. Illd aut nō eu ēit. ergo sua pphetia mutabil fuit. In contrariū est: qz a spū sancto. ij. Pe. i. Spū sanctus cū sit pma veritas nō pēd dicere nī si quod est euenturū. **T**ercio querit vtrū sentētia dei sit renouabilis. videt q nō. Isae xliij. Dñs exercitū decreuit: q̄s poterit im mutare. quasi diceret null⁹. In contrariū ē verbū Ambrosij. Nouit deus mutare sententiā si nouerit mutare delictū. **Q**uarto vtrū vita hominis potest augmētari vltra termi nū. videt q sic. sicut dictū est regi Ezechie. Accede ad q̄a super dies tuos annos quin de cim ⁊c. ergo possunt augmentari dies homi ſ vltra terminū. Psal. lviij. Viri sanguinū et dolosi nō dimidiabunt dies suos. Sap. iij. dicit de viro iusto q rapt⁹ est ne malicia mu taret intellectū ei⁹. In contrariū dicit Job. xiiij. Cōstituiſti terminos ei⁹ q pteriri nō poterunt. **N**ūc restāt solutōes q̄stionū. Ad p̄mam dico q fuit locutus ppheticē. sicut patet ex glosa Gregorij hic. Et cū dicit q nō euenit qd pdixerat. Rñdet q illd qd fuerat sibi reuela tū dixit. et fm q ei reuelatum fuerat factū fu it. Reuelatū autē Isae fuerat ezechiam tūc debere mori fm causas inferiores. scz fm eius merita. et phisicam. id ē fm naturā. dicit glo. **A**latio enī sua et ingratitudo merebant ipm debere mori fm causas inferiores. ⁊ amplius viuere nō poterat fm causas naturales. ⁊ sic pdixit qn dixit. Morie morieris. nō autem fuit sibi reuelatū q deberet ampli⁹ viuere fm causam superiorē. **N**ota q effectus qui contingit in hoc mundo dependet ex duplici causa. scz ex causis inferiorib⁹ et ex causa supi ori. **U**oco causas inferiores naturales ⁊ me rita q pueniunt ex libertate arbitrij ⁊ causis agentib⁹ a pposito. **U**oco autē causam supi orem diuinā psciētij ⁊ pordinatōez. ⁊ habet se sic iste cause q inferiores nō impediūt supe riores sed magis ecōuerso. **U**n si aliqd debz el se fm causas inferiores nō erit fm causaz su periorē. **S**i aut debet esse fm causam supiorē erit necessario. quīs nō debeat esse fm causaz inferiorum. Aliqn autē currūt ad eundē effe ctum tam supior qz inferior. Et sic ppheta n fuit deceptus nec mentitus quīs nō euenit qd pdixerat. quia vtrqz euenturū erat fm q ipe pdixit. Simile est de medicis q frequēter dicunt hominē mori ⁊ nō posse curari de in

firmitate. Vel q debet esse magnū frigus vt magnus calor et h̄mōi. que tamē aliquādo nō eueniūt. quia nō erant euentura fm cau sam superiorē. ppter qd non mentiunt nec ce cipiunt. loquunt enim fm causas naturales. **S**ic patet q in nullo est contra diffinitōez ppheticē. quia q eodem mō pphetizant imo biliter eueniūt. **A**d secundū dicendū q pphetia q ē ex pdestinatōe dei ē oīno imutabi lis. Sed illa q est pminatōis cui admisceet libez arbitriū est mutabilis fm q hominis merita bona vl mala mutant. **U**nde dicunt aliqui illud qd dictū est Ezechie vel ione nō fuit ppheticē pdestinatōis: sed solū commina tōis. vt est sensus. Morie morieris nisi ores ⁊ fleueris. et nīnue subuerſet: nisi nīnue peniteant et cōuertant. **A**d terciū dicendū licet diuinū cōsiliū sit omnino imutabile. ita illud Isae. xlii. Cōsiliū meū stabit ⁊ oīs voluntas mea fiet. **T**amen sententia dei ē imutabilis. qz fm q merita hominis sunt bo na vel mala mutant. **Q**ui enim saluari debet fm p̄sentē iusticiā damnabit ppter finālē in iusticiā. **E**t ecōuerso q debebat mori fm me rita sua. vixit amplius ppter merita sua bona. qd sic eternaliter ordinatū ē. **Q**uāuis enim oratio sua flebilis nō fuit causa diuine ordinatōis. fuit tñ causa mentōria vite lon gioris. **A**d quartū dicendū q termin⁹ vi te humane a deo cōstitutus nec p̄t p̄transiri nec añ illū terminū p̄t hō mori. **S**ec⁹ autē est de termino cōstituto fm causas inferiores. **U**nde q deberet mori in dimidio vite fm su as inferiores causas. vtpote fm merita ⁊ fm phisicam. i. fm naturālē modū. sepe amplius vixit fm superiorē causam. sicut fuit d̄ isto re ge ezechia q debebat mori in dimidio dieruz suoz. q tamē ampli⁹ vixit q̄ndecim annis. **S**epe tamē occurrunt causa inferior cū causa su periori in eodem termino vite: qz mal⁹ est. et ne alijs ampli⁹ noceat aufert vita eius. iuxta illud ps. lviij. Viri sanguinū ⁊ dolosi nō di midiabūt dies suos. **U**t qz bonus est ne fiat mal⁹ aufert vita eius. **J**uxta illd Sap. iij. Rapt⁹ est ne malicia mutaret intellectū ipi⁹. **P**ater cōcordia inter eplam ⁊ euāgelium. **I**n epistola agit de curatōe regis merito ora tōis. id ē enī de⁹ est vtriusqz testamēti. **I**dē in euāgelio de curatōe seruī centurionis ex merito oratōis. **E**t nō solū reges et liberos curat. s. et paupes ⁊ seruos. **R**ogemus ergo dñm vt nos in p̄senti sanet p grāmyr pueni re valeamus ad eius gl̄iam ⁊c.

De eodem Sermo III

Domine nō sū dignus vt intres sū tectū meuz
 zc. Mar. viij. **Q**uidem? q sol
 i oriēte exiēs t occidēte apertū videt z cer
 nit qz in meridie. qz tūc p radios solares ob
 tenebrať vilius hois. **S**pūaliter p solē
 intelligit vita hois. **N**am sicut sol orit z oc
 cidit z est in pūna mutatiōe et motu. sic et
 vita hois. **J**ob. xij. **N**unqz in eodē statu p
 manet. **E**t iste soli. vita hois certū cernit
 z cōsiderat in oriēte. i. in natiuitate z pnci
 pio generatiōis. qz de vili materia. **S**ilz et i
 fine. i. in morte q habet se sicut occidēs. quia
 tūc in pūstia redibit materia. vt dicit **L**hri
 solt. **D**is res p qscūqz causas nascit p easdē
 dissoluit. **A**thec oia. i. oriens z occidens et
 mors et vita miserabilis dant nobis occasi
 onē hūilitatis q in hui⁹ valle mīerie exora
 re debem⁹ xū cū mētis hūilitate. **D**e q **A**m
 br. in li. p̄fationū. **N**ā orōem x⁹ sitit z ap
 petit q ex mente hūili puraqz pcedit. **S**igu
 rat **B**en. xviij. **A**braam hūiliauit se erga de
 um dicens. **Q**uid loquar ad dñm cū sim pul
 uis et cinis. **I**ō meruit bñdicōnez a deo.
Spūalr **A**braā interpretat p̄ multaz gētiū
 z significat quēlibz fidelē q debz esse p̄ mī
 taz virtutū. **D**icoz se hūiliare in dei aspectu
 tūc meret ei⁹ bñdicōnez. **H**oc fecit cēturio
 se hūiliando orans p sanitate seruī dicens.
Dñe nō sum dign⁹ vt intres **E**t in sum
 ma euangelij tria innunt. **P**ri⁹ seruī cen
 turionis misera p̄ditio. ibi. iacet paliticius.
 zc. **S**ec⁹ cēturiōis p̄mediatio. ibi. **A**t seqn
 tūb se dicit. **A**mē dico vobis zc. **T**erci⁹ in
 deoz digna reprobatio. ibi. **F**ili⁹ regni zc
De p̄mo dicit. **I**n illo tpe. i. postqz xps p̄di
 cauit in monte. z cū decessissz z leprosi⁹ sa
 nasset. tunc venit in capharnaum q est ca
 pitale ciuitas in galilea. z accessit ad eū cen
 turio. **E**t fuit tal⁹ q p̄fuit cētū militibz possit⁹
 a romanis ad custodiā pūcie. qz iudea tūc
 tps tributaria erat romanis. **H**ic habuit
 quēdam seruū sibi p̄ciosum q erat paliticius.
 ideo accessit **E**t dicit. **L**u. viij. **M**i
 sit ad eū semores rogās eū. **R**ndet q p̄sona
 liter venit. i. iudeis tanqz familiaribz xpi su
 um verbū p̄misit. **U**n **A**ug. **R**eueria magis
 accessit ad ep̄m qz iudei. qz pl⁹ credidit q se
 mores missi. licz aliemgena generatiōe. tū
 domestic⁹ corde. licz militū pnceps tū apo

stoloꝝ in fide consoꝝ: dices. **D**ñe puer me
 us. i. seru⁹ iacet in domo palitici⁹ z male tor
 qtur. **O**rige. **A**ttēde charitatē et bonitatez
 centurionis q tā instanter rogat p seruū ac
 si esset fili⁹ ei⁹. qñ dicerz. **I**ste est mihi seru⁹
 z ego creatoris seru⁹. **I**ste me habz dñm su
 p terrā z ego in celis habeo dñm. **S**i ei nō
 misereor. quō mei dñs miserebit. **S**i ei non
 subuenio. quō mihi dñs subueniet. **R**aba
 nus. **D**ia ista cū dolore p̄muerant. iacetē pa
 litici⁹ z morbū male torqntē. vt angustias
 demonstraret et dñm cōmoueret. **S**ic hodie
 dñi z dñe debēt seruīs p̄dolere. vt cēturio q
 dixit. puer me⁹ in domo iacer. nō i hospitali
 seu an porticū ecclie p̄iect⁹. vt qdā seruile cō
 ditōem sp̄nētes. qd nō ē faciendū. qz recoꝝ
 dari debem⁹ q vnū cōmunē dñm habem⁹ cū
 sanctis. **N**am dñi cū seruīs suis velint no
 lint q̄tuoz habent cōmūia. **P**rimū ē ex pte
 pncipij. qz oēs ab vno dño z d eodē luto for
 mati sum⁹. z oēs nudi z paupes nati. **J**ob
 xxiij. **E**cce me sicut et te fecit deus. **E**t d eo
 dem luto ego quoqz format⁹ sum **S**ap. viij.
Nemo ex regibz habz ali⁹ natiuitatis initū
 um. **S**cōm est ex pte medij. qz oēs morta
 les sum⁹. z breuis vite. **E**ccli. x. **D**is potentia
 tua breuis vita. **J**ob. xliij. **B**reues dies ho
 minis sunt. **T**ercij est ex pte finis. qz oēs
 in terrā redibim⁹. **J**ob. xviij. **P**utredini⁹ di
 xi pater me⁹ es. mī mea z soroz mea s̄ mibz
Quartū est ex pte fou. qz oēs possumus
 emere vitā eternā. seruus sicut et dominus.
Et s̄ eodem iudice oēs rōem reddere p̄elli
 mur. ij. **T**hor. v. **O**ēs nos manifestari optz
 an tribunal xpi. **E**ctū x. **N**ō ē acceptoz p
 sonaz x⁹. i. oī gēte q timet deū z opat ius
 ticiā accept⁹ ē illi. **E**ph. vi. **U**nusqz qd cū
 qz fecerit bonū h̄ recipiet a dño siue su⁹ siue
 liber. **E**t vos dñi eadē facite. **M**is. remittētes
 minas. scientes qz illoꝝ z vñ dñs est in celis
Et psonaz acceptio ap̄d deū nō ē. **I**ō remit
 tetis iniurias. **E**ccli. xxxij. **S**i est tibi fūus
 fidelis sit tibi qñ anima tua. z qñ frēm tuūz
 tracta euz. **E**rgo fac vt cēturio q nō sp̄nit
 seruū. s̄ hūiliter p eo rogauit dices. **N**ale
 torquet. **A**ttēde. ipe solā infirmitatē p
 p̄uit. **S**ciebat enī vt dicit **A**hris. qz xps
 potens est ad faciendū. sapiēs ad intelligen
 dū. z misericors ad exaudiendū. iō infirmita
 tē tū p̄p̄uit et remediū sanitatis in pote
 state misericordie sue dimisit. **T**unc subdit
 gratiosā christi responsio. cū dicit. **A**it illi ie
 sus. i. centurioni. veniam. i. p̄sonaliter. non
 b

Feria quinta post cinerū

mittendo petru vel andream. et curabo cum
seis misericorditer. Accedens fecit ultra affe-
ctui postulantis. Primo propter hoc ne despe-
ceris videres habere seruilem aditorem. ideo vo-
luit ire ad seruū Centurionis et non ad filium
reguli. ut habet **Ioh. iij.** Secundo ideo propter
quattuor comites secum euntes. scilicet humilitate
charitatis fidem et prudentiam centurionis.
Et primo tangit humilitatem cum subdit. Re-
spondens centurio ait. Domine non sum dignus
ut intres sub tectum meum sed tamen dicit et hoc. Et
ce humilitas. Grego. Non sum dignus aspectu
nec accessu nec introitu. q. d. Moyses repu-
tauit se indignum in eloquentia et bonorum tuorum.
quod tunc ego sum dignus tua presentia. quasi di-
ceret. Meremur in vtero matris sanctificari
dixit. **A** a domine nescio loqui. et quod ego in pec-
catis induratus te suscipiam. Ego non sum di-
gnus ut intres sub tectum meum. quia alienigena
sum et gentilis. ydolatra. effusor sanguinis. et ac-
cinctus gladio. sed tamen dicit et hoc. quasi diceret. et hoc
domini celi firmati sunt. Obteate mules ubi legi-
sti. Ipse dixit et facta sunt. Reuera ipse habu-
it ex illuminatione spiritus sancti. **Ioh. iij.** Spiritus
ubi vult spirat. Ipse namque habuit fidem. quia
credidit eius potentiam ubique fore presentem. **Ioh.**
subdit. Et sanabit puer meum. Accedens contra fi-
des. Sciebat enim Centurio secundum Christum. quod an-
geli inuisibiliter Christo assistunt. et ad imperium
eius ubique et cunctes et mirabilia operantur. Et credi-
dit illud per. cxi. Misit et bubulum suum et sanauit
eos. Quia fides non fuit i regulum qui ait. Domine
descede per me moriat filium meum. **Ioh. iij.** Non i
Nicodemus qui dixit. Quomodo potest hec fieri. **Ioh.**
iij. Non i maria magdalena nec i martha. qui
dixerunt. Domine si fuisses frater meus non fuisset
mortuus. **Ioh. xi.** Sic tu qui sumis cibum et pa-
nem vite. in hac humilitate dicere debes. Domine
non sum dignus ut intres sub tectum meum. Nota
in multiplici domum non solum intrare magni
domini. Prius in domum qui minatur ruinam et expro-
batur casui. scilicet per debilitatem spiritus. et voluntatem pernam
ad malum. scilicet in concupiscentia propria **Iaco. i.** Con-
cupiscentia parit peccatum. Secundo qui est immunda
et sordibus plena. scilicet in merem luxuriosam.
Osce. vi. In domo istius vidi horrendum. ibi
fornicatores effraym et amina. Est israel. In
tali domo non habitat rex israel. **Sap. i.** Non
habitat in corpore subdito peccatis. quasi di-
ceret. sed in domo munda. per. xxi. Tu autem in
sancto habitas laus istius. Tercio domini magni
non habitant in domo qui caret igne. scilicet charitate.
Lu. xij. Ignem veni mittere in terram. Et. i.

Ioh. iij. Qui in charitate manet in deo ma-
net et deus in eo. Qui autem ignem charitatis non
habuerit deum non habet. quia deus charitas est.
Quarto quem non habet panem et aquam. panem
seis elemosine et aquam peritiosis. Et sic **Lu. vii.**
ait ihs symoni leproso. Aquam pedibus meis
non dedisti. et intraui domum tuam. Et de pane
Isa. lviij. Frange esurienti panem tuum. egenos
vagabundos induc in domum tuam. et ones in tene-
bris lux tua. i. christus. Quia ubi latroes et ho-
micide. i. inuidia in corde inhabitat. i. **Ioh.**
habet. iij. Qui odit fratrem suum homicida est. Et. i.
Apo. vi. Homicida non habet partem in regno
dei. Ergo dicit. Domine non sum dignus ut intres
sub tectum meum. quasi diceret. Tu humilis. ego superbus. tu si-
lis. caste et gemitus. ego luxuriosus. tu pius. et mi-
seris. ego rancorosus. tu liberalis. ego auarus. ideo
non sum dignus. **Apo. vi.** Que precipitatio
iusticie cum iniquitate. qui societas lucis ad tene-
bras. qui autem peruenit christi ad belial. sic peccato-
ris ad christum. Ideo peccator debet se dicere indi-
gnum ut faciat se dignum. **Apo. vi.** **A**hris. filius et **Aug.**
In eo qui centurio se indignum dixit suscipiam
domum in domum suam dignum facit. Et regno ce-
lo. **Ite** respondit prudenter dicens. Nam ego
homo sum sed prete constitutus habes sed me mili-
tes. et dico huic. vade et vadit. quasi dice-
ret secundum Augustinum. Si ego homo sum et pauper
habeo. quanto magis tu qui deus es. Et sic ego sed
prete alterius sum tamen alijs mandare habeo.
quanto magis tu qui sub nullius prete es. sed
omnes prete tibi seruiunt secundum diuinitatem. et
omnis potestas a te est. potes dicere huic in-
firmum recede et recedet. et sanum ut veni-
at. et statim veniet. Audies huius miratus
est. id est ad modum mirantis se habuit. **A**di-
xi secundo tangit centurionis commendationem. ibi.
Et sequentibus se dixit. Amen dico vobis. non
inueni tantam fidem in israel. Sed dices. an fi-
des istius maior fuit fide patriarcharum. propheta-
rum aut fide apostolorum. Respondet quod non. quia illi su-
erunt nostre fidei principium. Sed debet intelligi
quod alij pluribus signis et miraculis visis credi-
derunt. iste vero nullo signo viso sed ex auditu
tamen. Vel aliter secundum **Apo. vi.** intelligit in suo ge-
nere. scilicet gentili. Nam cum aliqui rusticum audi-
mus aliquid sapienter loquentem vel puerum magis
ammiratur et laudamus quam si philosophus aliquis il-
lud diceret. Et sic non erat equale iudeum cre-
dere in deum et gentilem. Et sic modica fides
gentilis magis laudatur quam fides iudeorum.
Et ex quo tanta fides erat in centurione gentili

ideo ex hoc p̄dicat futurā fidei gētiliū dicēs
Dico aut vobis q̄ multi nō oēs credēt euā
 gelio. veniēt ab oriēte et occidēte. i. ex om̄i p̄
 te mūdi veniēt ad vnitatē ecclē. et recubent
 id ē regēscent cū Abrahā Isaac et Jacob i regē
 celoz. **U**n̄ **O**rige. **T**unc implet illd̄ **M**ar.
 xx. **M**ulti sunt vocati: pauci s̄o electi. **D**i
 xi tercio tangit iudeoz digna reprobatio.
 ideo subdit. **F**ilij regni. i. iudei. **S**im **D**iero. i.
 q̄bus tē ante regnabat: eiciēt in tenebras
 exteriores. q̄ s̄ habuerūt tenebras interiores
 sc̄z cecitatē fidei. igit̄ ibi habebūt tenebras
 ifernales. q̄ est terra tenebrarū et vmbra mor
 tis. vbi null⁹ ordo s̄z sempitern⁹ horror in
 habitat. **A**t hec erit pena dāni. **T**unc s̄bdit
 penā senius. **E**t ibi erit flet⁹. **D**aymo. **L**acri
 mabūt enī ocl̄ ex vehemētī dolore ardoris.
 et fumo ignis inferni. **E**t subdit terciā penā
 q̄ est remozus p̄sciētie dicēs. **A**t stridor dē
 tū. i. p̄ indignatōe et stimulo p̄sciē. v̄l p̄ frigo
 re inferni. **T**unc ponit p̄ctōis exauditiō
 Ait ih̄s cēturiōi. **V**ade fiat tibi vt credidit
 st. i. q̄ absq̄ corpali p̄sētia possem sanare si
 lū tuum. quasi diceret. **A**redidisti q̄ possuz
 oia. credidisti q̄ sum dñs omniū. ideo fiat
 et meret̄ tibi s̄m mēsurā fidei. **E**t sanat⁹ est
 puer ex illa hora. i. aqua x̄ps ait. **F**iat tibi sic
 credidisti. **M**yltice. p̄ hūc paliticū intel
 ligit p̄ctōz p̄stitutus in p̄ctō mortali. q̄ ha
 bet hūc paliticū p̄ditōes. **P**rimo q̄ ille pa
 liticus seruus erat. et sic p̄ctōz mortalis est
 seruus p̄cti. diaboli et omniū vicioz. **J**oh̄.
 viij. **Q**ui facit peccatum seruus est peccati.
Sicut ait **A**ug⁹. **P**eccator est seruus tot⁹
 monioz quot vicioz. **N**on solū peccati. imo
 etiā diaboli. q̄. **P**e. q̄. **A** quo q̄s supatus est
 hūc⁹ et seruus ē. **D**e quo **D**iere. v. **S**erue
 tis dñs alienis. i. diaboli in terrā non v̄ra.
Et dicit dñs in plurali. q̄ p̄ctōz sup̄b est
 seruus luciferi. auar⁹ est seruus māmone. lu
 curiosus est seruus alimodei. **S**ecūdo iste fu
 it paralitic⁹. et sic p̄ctōz. **N**am palitis ē mor
 b⁹ qui reddit mēbra mollia et impotētia ad
 laborādū. **E**t hoc innuit cūm dicit. iacuit.
Iacentes enī nihil laborant. et sic iacentes i
 lecto auaricie luxurie v̄l iracundie in nullo
 p̄nt p̄ficere. saltē meritorie. **J**oh̄. ix. **S**c̄m⁹
 q̄ tē p̄ctōz nō exaudiat. **E**t sunt molles q̄
 nulli temptatōi resistūt. **M**atth. xij. **F**acta
 autē tribulatōe p̄tinuo p̄pter s̄bū scandali
 zant. **T**ercio paralisis causat tremorē mem
 broz. **E**t sic peccator mortalis tremat cū de
 bet agere opera penitentie. i. aliena restituere

orare v̄l ieiunare. **p̄s. xij.** **T**repidauerūt ti
 more vbi non erat timor. **E**t **J**ob. vi. **Q**ui ti
 met pruinā cadet sup eum nix. **Q**uarto ma
 le torquet. et sic p̄ctōz. **T**orquet enī inter p̄
 spera p̄ curā sup̄bā v̄l sup̄flūā. **B**oeti⁹. **D**ua
 ne felicitatis dulcedo multis amaritudib⁹
 resper̄sa est. **U**n̄ refert **T**ulli⁹. **L**um quidam
 gliam **P**ionij tyrāni laudaret et bñ diceret
 eum. iussit illum in throno aureo collocari.
 et mensam oib⁹ relicijs plenā ante ip̄m collo
 cari. gladiū s̄o acutissimū filo alligatū fecit
 sup caput eius appendi. **L**ūḡ ille p̄ timore
 nō comederet: dixit ei **D**ionysius. **T**alis ē
 vita mea quā tu brām putabas. **N**ale au
 tē p̄ctōz torquet inter aduersa p̄pter impati
 entia. **I**sta enim duo p̄spitas et aduersitas
 omnes pbant. vt dicit **B**oeti⁹ tē p̄solatōne
 q̄ philolophi posuerūt duo dolia in limine
 dom⁹ iouis. vnū vino plenū. aliud aceto. **D**e
 q̄b⁹ ingredientiē bibere oportebat. **D**omus
 iouis est iste mūdus. dolū plenū vino ē pro
 speritas. et dolū plenū aceto est aduersitas.
 et q̄bus oportet gustare oēs mūdū ingredi
 entes. **P**essime aut peccator torquet iter pec
 cata. **A**mb. **Q**ue pena ḡuioz q̄ interioris vul
 nus cōscientie. **E**t hec magis fugiēda est q̄
 mors. **E**t **A**ug. dicit de mortu p̄sciētie. **N**is
 inordinat⁹ animus est sibi p̄pena. **I**decirco
 si vis sanari optet vt cēturio roget dñm hūi
 liter. i. sp̄s dicens. **P**ne nō sum dignus. n̄
 hil tibi attribuēdo. **E**ccl̄. xxxv. **O**ratio hū
 miliātis seniles penetrat. dantes plumam
 gr̄e. **J**aco. iij. **D**umilib⁹ dat gr̄az. **E**t in ta
 li oratōne hūili debet esse fides. **M**arci. xi.
Quicq̄ orantes petitis credite q̄ accipietis
Et **J**aco. i. **S**i q̄s indiget postulet a deo in
 fide nihil hesitās. **S**ed p̄ quid sanant. **R**n̄
 detur p̄ verbū doctric. **S**ap. xvi. **N**eq̄ her
 ba neq̄ malagma. sed sermo tu⁹ sanat oia.
Nota de pena p̄ctōis. **P**rio peccatū fa
 cit de libero seruū. q̄ innuit in seruili p̄ditōe
Pro quo sciendū. q̄ tres sunt serui nati. sc̄z
 qui in seruitute sunt nati. **E**t tales quasi vi
 les multis subiaccēt legalib⁹ penis. et a pluri
 bus actib⁹ excludūt vbi alq̄ admittūt. q̄
 nō p̄nt cōtrahere nec testimonium ferre tē.
Et sic nos oēs nascimur serui p̄cti. **E**t q̄ ser
 uitate multa damna et pene nobis eueniūt
 s̄m iusticiā legis diuine. nisi p̄ baptisimū in
 delibremur. **Q**uaz penaz maxima est diui
 ne visiois carētia quā oēs non baptizati su
 stinent. etiam si puer moreretur in via quā
 do ad baptisimū bainlat. **S**ecūdi sūt serui

Feria sexta post cinerū

emptiū. ut qui ab hostibz sunt capti in bello. vltimptūgo fuitutis sunt ascripti. et sic hō efficit seruus diaboli qñ capis pctō actua li mortali. *Accl'es. ix.* Sicut aues capiunt laqueo. pisces hamo. et sic hoies in tpe malo. Nam sicut auceps ponit grana et sic diabolus transfiguratur se in angelū lucis. qñ ad *Thoz. xi.* Et sic capiunt a diabolo: et vedit mus nosipos sibi. *Bern.* Nra volūtas nos mancipat diabolo. nō eius potestas. *Jo. xv. q. i. c.* nō est. et est *Ambro. de vita brā.* Nemi nem ingo seruitutis diabolus possidet nisi ei se prius peccatoz ere vendiderit. *De q. Isa. l.* Iniquitatibz vris venditi estis. Tercij conducti sunt qui nō ex necessitate sed ex voluntate seruiunt spe lucrī. Sic auaricia et alia peccata marime vstrata seruos faciūt. *Aph. v.* Auaricia est idolorū seruitus. Et sic patz q omne peccatū mortale ex libero facit seruū. *Secdo* peccatū facit hominē impotē. et inuult ibi. qz iacet in domo. qz opa peccato ris quantūcūqz magna nō psunt directe ad meritū vite. *Prone. v.* Iniquitates sue capiunt impiū. et finibz peccatoz cōstringitur. *Uel fm Hugonē de lectō victore.* Pctōz dicitur iacere. quia terrenis incūbit. *ps.* Adhe sit in terra venter nē et.

Feria sexta
Sermo. V. De epistola.

De est ieiunij
um qd elegi. dissolue colligatō nes impietatis. *Isa. lviij.* Medicus solet varia medicamēta adhibere vulnerato. nūc emplastrū. nūc syropum. nunc lagatiū. nunc purgatiū. Spūaliter. et sicut varia sunt vulnera aīe. sic et varia eorū dem vulnezz sunt medicamenta. Nam alij qui vulnerati sunt spina auaricie. aliqz telō iracundie. Unde sicut dicit brūs *Augustinus.* Omne peccatū aut est in dēū aut in pxi mū. aut in seipm. Peccatū in seipm est fornicatio. *i. Thoz. vi.* Qui fornicat in corp⁹ suū peccat. Et hoc vulnus aīe sanat p ieiunij. De quo fecit ecclia mentōem in capite ieiunij. Sed peccatū in dēū ē blasphemā et inobedientia. Et hoc vulnus aīe sanat p orationem. De hoc lectū est heri in eplā *Isa. xxxvii.* de rege *Ezechia.* q orauit cū lachrimis et sanat⁹ ē. Peccatum in proximū est rezz ablatio. Et hoc vulnus aīe sanat p elemosinā. *Thobie. xij.* Elemosina a morte liberat. Et

hanc virtutē sanandi p elemosinā largiti onem docet *Isaias* ppheta in psona dei dicens. Hoc ē ieiunij qd ego elegi et. *In* summa eplē tria innuunt. Primo salutaris le unij principiū. ibi. clama ne cesses. *Secdo* subdit ieiunij laudabil finale stipendiū. ibi. tūc erumpet. Tercio finalis stipendiū fonta le iniriū. ibi. qz misericors. *De pmo* dicit *Recc dicit dñs de. s. i.* ipis p̄dicatozibz. *Ala* ma ne cesses. s. horis et tpebz opportunis. Nota q p̄dicatoz debz clamare hoc tempe ppter quattuor. Primo vt pctōz de vilica te pctōz surgat. qz peccata faciūt homines indignū p̄mio vite eterne. vt dicit sanctus *Thomas.* Et sic clamabat aplūs *Ro. xij.* Hora ē iā nos de somno surgere. *Secdo* vt vanitatem hui⁹ mundi nūciet. *Accl'es. xij.* Vanitas vanitatū dixit ecclesiastes et omniū vanitas. Et ibidē. i. c. Uidi cūcta que sunt sub sole et ecce vniūsa vanitas et afflictio spi ritus. Tercio iudiciū vt timeat. *Iohel. i. c.* Clamate ad dñm a a a ppe est dies dñi. et merito ter debz clamare a. qz a tribz accusa bunt pctōres in die iudicij. s. a peccatis pxijs. ab infernalibz aduersarijs. et ab oībz creaturis. ergo clamare debz p̄dicatoz et nō debz esse canis mut⁹ q nescit latrare. *Jo* sub dit. Et qñ tuba exalta vocē tuam. Nā sicut tuba primo facit parū sonū. deinde pcedit p augmentū. Sic p̄dicatoz pmo debz dulci ter p̄dicare obsecrādo: veniā et glām pmit tendo. deinde si nō aduertūt eos arguendo. et pōt hoc si indurant fortissime extremā len tentiam omīnādo. *ij. Thimo. iij.* Argue ob secula in crepa. *Jo* subdit. Annūcia populo meo scelera eoz. id ē christianis. q fm *Pe trū* apostolū sunt populus acquisitionis. Nota q p̄dicatoz debet quattuor annūcia re. Primo peccantibz penitentiā. vt hic. An nūcia populo meo scelera eoz. id est pecca ta grauiā vt peccata mortalia. *Secdo* penitentibz indulgentiā. *Isa. lxi.* Spirit⁹ do mini sup me eo q vnixerit me ad annūciandū mansuetis misit me vt mederer contri tis corde. et p̄dicarem captiuis indulgentiā Tercio malignantibz vinctiā. *ps. xlij.* Et annūciabūt celi. i. p̄dicatores iusticiā eius: qm deus iudex ē. Quarto debet annūciare p̄dicatoz triumphantibz coronā. *i. Ioh. i.* Annūciam⁹ vobis vitā eternā q erat apud prem et apparuit nobis. Ergo annūcient p̄ dicatores ista quattuor. Sequit. Et domui iacob peccata eoz. *Isa. l.* p pplm intelligunt

laici. p. domū iacob viri eccl'astici. **Jo Bre.**
in pastorali. **Aliter** ammonēdi sunt laici. ali-
ter clerici. **fm** exigentiā enim auditorū mode-
rand? ē sermo doctor. **Annūciat** g. p'dicator
pplo suo peccata eoz. dicēdo ei illd **Deuter.**
xxij. **Deccine reddis dño popule stulte** et
sapiens. et si incipias ei? legem: et p'tenis ei?
crucem. nō audis vocē nec exhibes ei honorē
qui te peccatore populū vocat. et inter quos
multos ypocritas inuenit. **Un** subdit. **Ne**
enī de die in diē qunt. s. fecte. corpe et nō cor-
de. gressibz corpis et nō passibz dilectionis.
scz ueniēdo ad sinagogā et eccl'iaz omī die.
Et scire vias meas volūt. s. audiēdo verba
scpturaz. scire. s. volūt solū speculariue et non
p'actice. v' scire nō modo quo optet. **De quo**
Bern. in li. meditatorū. **Sunt** q. scire volūt
eo sine timē vt sciant. et turpis curiositas est.
Et sunt q. scire volunt vt ipi sciant. et turpis
vanitas est. **Et** sunt qui scire volunt vt suaz
scientiā alijs vendant. et turpis questus est.
Et sunt qui scire volunt vt edificent. et pru-
dentia ē. **Et** sunt q. scire volunt vt alios edi-
ficent. et charitas est. **Et** dicit. quasi gens q.
iusticiā fecerit. **fm** **Tullius.** **Iusticia** est ius
reddens vnicuiq. qd suum est. **Et** iudicium
dei nō dereliquit. et tamen derelinquit. **De q.**
si numero iste pharise? fuit. **Luce. xvij.** qui
seipm laudās et alios vitupans. **Rogāt** me
ore et nō corde. iudicia iusticie. vt. s. alijs pe-
nam infligam **fm** iustū iudiciū sibi p'is pre-
miū gl'ie retribuēdo. **ps. xxv.** **Iudica** me do-
mine qm ego in innocentia mea ingressus suz.
Et appropinquare deo volūt nō affectibz sz
solū pedibz. i. non corde sed voce. iuxta illd
Isa. xxxij. **Popul' hic** melibz honorat. cor
aut eoz longe est a me. **Nota** q. triplex est
species hypocrisis. **Pria** species hypocrisis ē
q. homo se simulat habere aliqd qd nō habz.
et bonū facere qd nō facit. **De illis** dicit **Mat.**
vi. **Artermināt** aut facies suas. **Gregorius**
Simulata eqtas est duplex iniquitas. **Se-**
cunda species est mali palliatio. q. opera sua
palliant cōuersatōe bona. **Mat. vij.** **Atten-**
dite a falsis pphetis q. veniunt ad vos in ve-
stimentis ouiu. intrinseci sunt lupi rapaces.
a fructibz eoz cognoscetis eos. **Tercia** speci-
es est qm aliquis se simulat velle celare bona
sua. cum tamē ea appetit esse manifesta. **No-**
tra tales dicit **Matth. vi.** **Amant** ypocrite
orare in synagogis et in angulis plateaz vt
videant ab hominibz. **Et** sic cōsiderāt hypo-
cite. **Sequit** littera. **Quare** ieiunauimus et

non asperisti. **Hic** ppheta ponit questionē
sup ieiunio reprobabili. quasi diceret. **Tu** de-
us reprobasti. nec ipa. s. ieiunia nra exaudi-
sti. nec postulata concessisti. hūilium? aias
nostras. id ē vitā animalē: sicut ppheta dicit
Humiliabā in ieiunio animā meā. **ps. xxxij.**
Et neicisti. i. reprobasti. **Bre.** sup illo s.
bo Matth. xxv. **Amen** dico vobis. nescio
vos. **Scire** dei est approbare. nescire reproba-
re. **Loquendo** enī de scientia speculatiua nec
potest esse aut fieri qd deus nesciat. **Dicitur**
enī **ps. xcij.** q. deus scit cogitatōes hominū.
Sed loquendo de scientia dei approbata de-
us multa nescit. s. que ex se mala sunt vel q.
mala fiunt. **Nota** q. iudei faciebāt qdaz
legalia ieiunia. sicut in festo p'piciatōis et ali-
as. **Quedam** aut post legem instituta sunt.
Zacha. viij. **Ieiunū** qrti et ieiunū quinti
et ieiunū septimi et ieiunū decimi erit domui
iude in gaudiū et in leticiā. **Itē** qdam alia
voluntarie assumpta. sicut **Judith** q. ieiuna-
uit oib? diebz vite sue. **Judith. viij.** **Et** an-
na pphetissa. **Lu. ij.** **Et** multi ex eis nō serua-
bant in suis ieiunjs debitas circūstantias.
sicut phariseus **Luce. xvij.** **Ieiuno** bis i sab-
bato. **Propter** h. eoz ieiunia si erāt deo acce-
pta. **Nota** q. tria faciūt ieiunū reproba-
bile. **Prio** qm fit sine debita abstinētia. ita q.
hō eo magis comedat vt eo meli? possit si-
ne esurie ieiunare. **Secdo** qndō fit sine debi-
ta misericordia. qz ieiunū sine elemosina est
sicut lampas sine oleo. **Tercio** sine hūilita-
te vera. **Nam** **Bre.** dicit. **Qui** ceteras frui-
tes. s. ieiunia. elemosinas et congregat sine
humilitate quasi qui puluerē in ventū por-
tat. **Sed** responsio dei. si queritis. quare nō
aspiciam ad ieiunia vestra. **Rō.** qm nō respi-
cio ad p'onas vras. p'us enī respicio ad p'so-
nam opantiū qz ad opa. **Bene.** **lij.** **Respicit**
deus ad abel et ad inuera ei?. **Sequit.** **Acce** i
die ieiunij vestri inuenit volūtas vestra. **Mo-**
sa. **Incaustum** p penitentia corpus arserit si
inordinatis moribz mēs vicij dissipet. **Et**
addit. **Et** omnes rebitores vros repetitis.
id ē iniurias illatas vobis impenitentibz non
remittitis. sed vindictā expetitis. **Lū** salua-
tor dicit **Mat. vi.** **Q.** nū dimiseritis hoi-
bus debita. nec p' me? dimittet vobis p'cā
vra. **erte** remittere talia debita est spūalis
elemosina. **fm** **Aug.** sic dicentē. **Qui** nō facit
mentis cū dicit. **Dimitte** nobis debita nra si
cut et nos dimittim? rebitoribz nris. siue de-
bita repetēdo ab ipso dicēti solvere. quod **fm**

Feria sexta post cinerū

glosam est deo violentiā facere. Itē repetitis
pl^{us} vobis debeat epigēdo vsurā. Et addit
Ecce ad lites et contentōes ieiunatis. et p/
curatis pugno impie. De numero istoz erat
iste seruus neq^{ue}. de quo Mat. xviij. Qui te
nens suffocabat s^{er}uū suū. quia nō redde/
bat ei dēbitum. Seq^{ue}t. Nolite ieiunare sicut
vsq^{ue} ad hanc diē. vt iā supra dictū est. ne for/
te audiat in excelso clamor. i. in templo. q^{ui}l
diceret. Si vultis q^{uod} o^{mn}es v^{ost}re exaudiant.
nolite cū carētia debite abstinerē et debite mi/
sericordie ieiunare. neq^{ue} carentia hūilitatis.
Subdit. Nunq^{uid} tale est ieiuniū q^{uod} elegi
p^{ro} diē affrigere hōiem aiām suā. i. aīalitatē
suā. s. a cibis abstinēdo. Nunq^{uid} q^{ui}l hōiem
p^{ro}corq^{ue} quasi circulū caput suū ipm declinā/
do ad pēdes. vel faciēdo reuerentiā hōib^{us}
in signū dēbitatis expti ieiunij. et saccum et
cinerē sternere sup se. Nunq^{uid} illd vocabis ie/
uniū et diem acceptabile d^{omi}no. quasi diceret.
non. Si h^{oc} ostendat expti^{us} et interi^{us} nō ex/
stet veritas sanctitatis. Notandū q^{uod} hec s^{unt}
sunt de se reprobabilia que bona sunt. sed q^{uod}
supbiam et hypocrisim sapiūt. et nō sunt nū/
sanctitatis ostentatio. quā saluator summe
reprobat Mat. vi. Cum ieiunatis nolite fi/
eri sicut hypocrite tristes. Atermināt enī fa/
ctes suas et. Nū enī bona sūt maxime cauē/
da ē vana gl^{ori}a. Quia s^{ecundum} Chrīf. sup Mat.
Altoriosa res agit facile locū iuenit glificati/
onis occasus. Ieiunia multoz sine hūilita/
te non sunt vera et deo accepta. Deinde po/
nit ieiuniū deo acceptabile. Nonne h^{oc} est ma/
gis ieiuniū q^{uod} elegi. abstinentia debita. mi/
sericordia et hūilitas. Un Amb. Summa
xpiane religiōis est misericordia et pietate
sequi xū. Nonne hoc est magis ieiuniū q^{uod}
elegi. dissolue. i. scinde colligatōes impietatis
id est falsas chartas et cirographa q^{uod} b^{ea}t^{us} fene/
ratores dicūt impie paupes esse obligatos.
q^{uod} valde impiū est. Glo. dicit. Sicut impi/
um est erigere ab his qui nō possunt soluere.
multo magis q^{uod} nō debet. Non pcepit enī
repetere nisi ab impotentib^{us}. sed iubet falsa
instrumenta rescindere. Un Vitas loquēs
aptius dicit omne scripturā iniquā scinde/
re. Et addit secūdū. solve fasciculos dēpmē/
tes. i. relaxa tributa et vectigalia et iniquas ex/
actōes quas inter xpianos imponūt hōib^{us}
tpales d^{omi}ni. Et reuera sunt dēpmētes fasci/
culi. q^{uod} mltū dēpmūt hōies. et dēducūt eos
ad paupratē magnā. Subdit terciū. Et di/
mitte eos q^{ui} p fracti sunt. liberos iugo serui/
tutis.

Glo. interlinearis. eos q^{ui} se tibi p fa/
mem in seruitutē vendiderāt nō teneas vlt/
tra terminū. s. dimitte eos sive libertati red/
dens. S. nūquid pcepit d^{omi}nis vt oēs suos
suos manumittat. Siccū est nō de oib^{us}. s.
solū h^{ic} hic pcepit vt. s. nullaten^{us} vltra terminū
dētineant. Quāuis aut nō pcpiat. p^{ro}suli/
tur tñ de oib^{us}. q^{uod} opus ē misericordie. Sub/
dit quartū. et omne on^{us} d^{omi}nū p^{ro}struē. i. omne gra/
uamen q^{uod}cuq^{ue} sit illd amoue. q^{ui} innocentes
opprimunt. Sciendū q^{uod} p colligatōes i/
pietatis pnt intelligi oīa peccata. et h^{oc} morali/
ter mortalia q^{ui} sunt impia. q^{uod} impediūt cul/
tū dei. et sunt q^{uod}dam colligatōes. vñ enī q^{ui}l
ligatur cū alio. quā peccatū q^{uod} p penitētiā
nō diluit mop suo pondere in aliud trahit.
ait Bre. Ligat anīmā cū dyabolo. obligat
ad gehennā. Ligat etiā potentias aīe vt nō
possit libere exire in actus suos. Non enī pec/
cator est d^{omi}nis sui. s. ipse seruus peccati. Joh.
viij. Scdo p fasciculos dēpmētes pnt in/
telligi peccandi assuefactōes. que sic dēpmē/
munt aiām peccatricē vt nō p^{oss}unt eam eri/
ginec respicere sursum. Tercio aut p seruos
q^{ui} debent dimitti liberi intelligunt q^{uod}q^{ue} sen/
sus hominis pctōis. q^{ui} in acc^{us}us suos exercent
s^{ecundum} imperiū dēpūscitē. nō s^{ecundum} iudiciū rōnis
nec s^{ecundum} imperiū voluntatis. Quarto p omne
onus intelligunt quecuq^{ue} peccata grauiā
tā mortalia q^{uod} venialia. Sicut autē tpe ieiunij
sunt soluenda vincula peccati. i. soluende
assuefactōes peccandi. sic etiā sensus sunt red/
dendi libertati. vt subsint ratōnis iudicio et
imperio voluntatis. Sunt etiā vtiliter dis/
rumpēda oīa peccati onera p penitentiā. ali/
as incassum est ieiuniū. Anit enī his dieb^{us}
ecclesia. Utamur ergo parci^{us} verbis cibis et
potib^{us}. somnis iocis et. Vitē^{us} aut pssima
Sequitur vtilitas ieiunij. Frāge esurienti
panem tuū. Nota q^{uod} durate libertate da/
re debet quilib^{et} paupib^{us} abundanter et non
parce. Unde Thobias dixit filio suo Tho/
bie. iij. Si multū tibi fuerit abundāter tri/
bue. si exigū illud libenter impartiri stude.
Dicit esurienti. necessitatē habenti. Sic d^{omi}n^{us}
de viro iusto ps. cxi. Disp^{er}sit dedit paupib^{us}
et. Et iudep in fine mūdi dicit. Esurim et te/
distis mihi manducare. Mat. xxv. Sed i
hoc q^{uod} dicit panē. nō lapidē. nomie panis in/
telligit oīs cibis necessari^{us} ad victū homis.
Per h^{oc} q^{uod} dicit tuū. id ē p^{ro}priū. nō alienum.
Thob. iij. Ex substantia tua fac elemosinā.
q^{uod} ieiunas da paupib^{us} vt ieiuniū n^{on} sit luc^{us}

marisupij sz aie securitas. Et egenos. i. egenos
tes hospitio. vagos. i. carentes domicilio in
duc in domū tuā. **A**um videris nudū operi
eū. sicut fecit brūs Martin⁹ in porta ambi
ensium. Et carnē tuā. i. primū tuū q̄ qdam
modo caro tua est. qz ē tecū eiusdē speciei. ne
despereris. **I**oh. v. Visitans speciez tuā non
peccabis. **D**ixi secūdo sequit fruct⁹ ieiunij.
Prio p̄ciosum stipendiū. vbi dicit. Tūc
erumpet sicut mane. i. sicut sol i mane. lumē
tuum. i. lumen gr̄e tibi collate diuinitus. fu
gans erroris tenebras z te dirigēs in viā sa
lutaris. **P**sal. Exortū est in tenebris lumē re
ctis corde. **S**ecund⁹ fructus tangit cū dicit
Et sanitas tua. s. spūalis. **P**iere. xviij. Sana
me dñe et sanabor. **I**tem ps. xl. Sana ani
mam meā quia peccaui tibi. **A**lti⁹ orietur. s.
curatis vulneribz vicioz. **I**n Malach. vl
timo. **V**obis timentibz nomē meū orietur
sol iusticie z sanitas in penis. **S**equit terci⁹
fruct⁹ cū dicit. Et anteibit faciē tuā iusticia
tua quocūqz ibis. z vbiqz eris iusticia p̄ce
der te. Et sequit. quia semp tē in te continua
bit merita bona. vt dicit **P**rouerbioz. iij.
Iustoz semita quasi lux splendens p̄cedit.
z crescit vsqz ad p̄fectam diē. **S**ubdit quar
tus fructus. Et glia dñi colliget te. i. christ⁹
q̄ est in glia x̄i pris recipiet te. **A**ug. **U**l glo
ria dñi. i. b̄itudo celestis patrie vere penitē
tes recipit. **I**deo dicit. Suscipiet te. s. sinus
abrahe. p quem suscepit mendicū. **A**u. xvi.
Dicitur puerbioz. xxiij. q̄ humilē spū susci
piet glia. **S**ubditur quintus fruct⁹. **T**unc
inuocabis. s. corde ore et ope. et dñs exaud
et. s. p̄ces tuas. ps. ix. **D**esiderium pauperuz
exaudiuit dñs. **S**eq̄tur sext⁹ fructus. **A**la
mabis. s. de p̄iculis z in tribulatōe tā in mor
te q̄ in vita. Et dicit dñs p̄ effectū. **A**cce as
sum ad defendendū et liberandū te. **D**i
xi terci⁹ sequit finalis stipendiū fontale p̄ci
piū dicens. **Q**uia misicors sum dñs deus
tuus. ps. xxi. **M**isericors z miserator z iust⁹
dñs. **C**oncludit ecclia et dicit. dñs om̄ipō
tens. **P**atet concordia eplē ad euangeliū
Mat. v. **A**udistis q̄ dictū est antiq̄s. **I**bi
p̄cepit enī dñs elemosinam cordis cū dicit.
Diligite inimicos v̄ros. Et h̄ idē tāgit eplā
iā de spūali elōsina q̄ de corpali.

cos vestros. et bñfacite his qui oderūt vos.
Mat. v. **A**rtor debens fructus bonos fa
cere debet habere radicē viridem z recentem.
Spūaliter. sic hō volens opa fructifera age
re debet habere radicē charitatis. **G**regori⁹.
Quicq̄d p̄cipit in sola radice charitatis fun
dat. **I**deo oia v̄ra opa. s. ieiuniū. orō et elō
sina debent fieri in charitate. Et q̄cqd in cha
ritate perierimus in illo exaudiemur. vt p̄z
in toto officio. **I**ntroit⁹. **A**udiuit dñs z mi
sertus est mihi rē. Et q̄cqd fit in charitate
h̄ bñ finit. Et hunc finē bonū petit ecclia in
collecta. s. **I**nchoata ieiunia q̄sum⁹ dñe be
nigno sanore p̄seq̄re. Et ip̄i sacerdotes inci
tare debēt hoīes ad charitatē. Et h̄ docemur
in eplā. **C**lama ne cesses. z q̄si tuba exalta vo
cem tuā rē. **N**e etenim de die in diē q̄rūt.
z vias meas scire volūt. s. viā charitatē. **A**u
go docet nos in eplā dilectōem habere chari
tatis ad primū et ad deū. **P**rimo ad deum
cū subdit. **N**unq̄d hoc est ieiuniūz qd̄ elegi.
solue colligatōes impietatis. i. ligamina pec
cati. scz erga deum. **D**einde docet dilectōem
quo ad primū dicens. **F**raḡe esurienti pa
nem tuū. egenos vagosqz induc in domū tu
am. **L**ū videris nudū operi eū. Et nō tan
tū ista opa dilectōis exhibenda sunt amicis
sed etiā inimicis. **I**deo euangeliz dicit. **D**i
ligite inimicos v̄ros rē. **I**n summa euā
gelij docent triā genera hoīm. **P**rio docent
p̄fecti. ibi. **D**iligite inimicos v̄ros. **S**ecun
do actiui. ibi. **L**ū facis elemosinā. **T**ercio cō
templatiui. ibi. **L**ū oraueris. **N**ā hec ē iusti
cia cōtemplatiuozū. **D**e p̄mo dicit. **I**n
illo tpe. s. cū x̄ps docuit in monte taboz oēm
p̄fectōem. tunc dixit. **A**udistis qz dictū est
antiq̄s. s. ex lege. **D**ilige primū tuū. **L**euiti
xiij. Et odio habebis inimicū tuū. **N**ota
in tota serie veteris legis non est scriptum. z
odio habebis inimicū tuū. sz dicit h̄ q̄rū ad
traditōnem senioz. s. scribaz quibz visum ē
addendū. s. a contrario sensu. ex quo debebāt
diligere amicū. **S**ilz ceperunt hoc ex **X**ro
do. xxiij. c. **I**nimicus ero inimicis tuis. Et
Deutero. vij. **N**ō inibis cū eis fedus. nec mi
sereberis eaz. Et. i. **R**egū. xv. **S**aul pdidit
regnum. qz pepcit agag. **Q**uasi possent eos
odire. qd̄ nō est tenendū. qz **X**ro. xxiij. dicit
d̄ alino inimici iacenti sub onere q̄ deberet le
uari. multo pl⁹ hō. **D**e hoc **A**briso. **S**i u
stuz fuisset inimicos odire rē te inimicū ex
gentibz nunq̄z suscepisset in suam dilectōem
Ergo subdit. **A**go aut̄ dico vobis. diligite

De eodem
Sermo. VI. De euangelio
Diligite inimi

Feria sexta post cinerū

inimicos vros. **A**t hoc tripliciter. scz corde. ore et ope. **P**rio corde. et hoc innuit cū dicitur. diligite. qz dilectio vera ex corde debz pcedere. **N**ota qz inimicis debemus qtuor ostendere. s. amorē. odiū. passionē et beneficiū. **N**am inimici pnt qdrupliciter considerari. **P**rio quantū ad naturā. Et sic sunt diligendi. qz ad imaginē dei creati. **N**am dicit **Ecclī. xij.** **D**ñe aīal diligit sibi sile. quāto magis aīal rōnale. **N**ā discordia nō reperitur inter colūbas sz inter lupos et canes. **A**rgo tales rācorosi sunt valde repēhēbiles. **Acci. xxvij.** **N**ō hominī refuat irā. et a dō qrit meliā. quasi dī. nullo mō inueniet. **S**ecūdo possunt inimici considerari quantū ad culpā. **E**t sic non sunt diligēdi. **Aug.** **Q**uā dico hō malus duo dico. s. hō et malus. **I**nquantū homo diligendū. inquantū malū odiendū. qz sic eos odit deus. **Acci. xij.** **A**līssimū odio habet pctōres. et misere ē penitentibz. **B**re go. **xxij.** **m**ora. **A**uenire plerūqz solet vt non amissa charitate etiā inimici ruina nos letificet. et etiā sine inuidia ei⁹ glia nos cōtrister. **A**um ruere eo quosdā bñ erigi credim⁹. et p ficiente eo plerūqz opprimi iniuste formidamus. **E**t ergo inimico posset optari maluz pene tpalis. vt infirmitas vt melioraret. vl etiā mors vbi nō est spes melioratōis. sz caute vt non in vindictā. **B**re. **A**ū inimic⁹ puni tur tūc pot⁹ de liberatōe aliorū qz de puniōe ei⁹ condolendū est miserie peccatis et gaudē dū de iusticia iudicis. **T**ercio possunt inimici cōsiderari quantū ad penā. in hoc debem⁹ eis dare compassionē. **ps. cxvij.** **V**idi pua rīcantes et tabescebā. **B**re. **V**era iusticia cō passionē habet. falsa indignatōem. **Q**uarto qstūm ad indigentia. et tunc debemus eis impendere beneficiū. **E**t hec dilectio cōsistit in opere. **D**e qua subdit. **B**enefacite his qui vos oderunt. **N**ota inimic⁹ diligit dupliciter. aliqn affectu. **Un** **B**re. **xxi.** **m**oral. **T**ūc vaciter inimicos diligim⁹ cū nec d rui na eoz letamur. et d eoz pfectu gratulamur sic q optamus eis bona grē et glie. **A**liqn vero inimic⁹ diligit effectu. s. qñ in bñficio tm tpali obligamur i articulo necessitatis. et tūc cadit sb pcepto. alīs sub cōsilio. **Jo** **Ecclī. xij.** **B**ñfac hūilī. et ne tederis impid. s. qñ nō dare sibi pdeser ad salutē. vl qñ dare ei psta ret fulcimentū malicie. **N**ota fm **I**ho. **ij.** **q. q. xxv.** dicit q opa dilectiōis pnt fieri dupliciter. **U**no mō in generali. et sic h pceptū est de necessitate salutis implendū. vt nō exi

cludat inimicū. qz exclusio pcederet ex odio. **S**ecūdo i speciali. et sic nō est de necessitate pcepti sz cōsiliū actualiter inimicū diligere. et sufficit q hō habeat animū ppatū vt in extrā necessitate cū ppter inimiciā desinere nollat. **S**z dī. teneor occulte p inimic⁹ orare cū dī. **A**poca. **vi.** **U**sqz q nō vindicas sanguines d his q habitāt i terra. **R**ndet **Aug.** in fmōe dñi d mōte. q vindicta martyz ē vt euertat regnū peccati. et pctā destruāt et hoies remaneāt. **S**ile habet **ps. lvij.** **L**etabit iust⁹ cū vident vindictā. **D**icit scūs **I**ho. vbi sup. **L**etabit nō rōe pene peccātis in se. sz rōe iusticie iudicātis. **I**te nora ppter tria debem⁹ diligere inimicū. **P**rio ppter debitū qz dñs pcepit. **M**at. **vi.** **D**imitte et dimitte vobis. **N**ā si vnaquaqz die moreremur ppteris nō possem⁹ satisfacere et cōdignū retribuere. **Aug.** **D**icit qdā. nō possum diligere meū inimicū. **D**atēde qd tibi d fecerit. et qd tu deo feceris. tūc vtiqz dimittis paz. vt tibi d dimittat multū. **S**z hec dicit. nō possum vincere animū meū. **R**ndet **Aug.** in soliloqo. **D**e q optime posse nostz nouit nihil ipossibile pcepit. qz iust⁹ ē. nec cōdemnat hoies p eo qd nō pt implere qz p⁹ ē. sz ex p cepit q possibile ē. **M**ero. **A**nathema sit qui credit pcepisse dū qd ipossibile sit impleri. **Jo** **v.** **M**ā data ei⁹ gūia nō sunt et c. **N**ota tñ fm **A**būf. aliter diligit caro. aliter aīa. **S**icut enī dicitū ē. **N**ō cōcupisces. **H** ē dicitū q ad aīaz. nō q ad carnē. **S**ic etiā i h loco caro inimicū diligere nō pt. aīa aut pt. qz dilectio vl odiū carnīs in sensu ē. aīe sō in rōe. **Q**ñ sō nocet aliqz ab aliq. et si sentim⁹ odiū. tñ exeq volum⁹. qz caro nra odit inimicū cū aīa sō diligit. hec ille. **S**ecūdo debemus diligere inimicū ppter fructū. **Aug.** **A**d dilectōem inimici vos ammonēo. qz ad sanā dū vulnera pctōz nihil vtili⁹ esse cognosco. **Aug.** subdit. **D**iligere inimicos gūis est labor in h seculo sed grādī pmiū in futuro. **T**ercio ppter piculū. **Aug.** **D**ū habere in corde est habere gladiū scorpionē et ignē. **D**e pmo sic dicit in fmōe. **Q**ui alteri nocere desiderat similis est illi qui gladio se transtuerberat vt tunicam alteri⁹ scindat. **D**e secūdo dicit in sermōe. **I**ra stimulans ad vindictam ipa est scorpio interius inflāmās siue excitās. **S**i te vis vindicare d inimico. tūc ad ipam irā te puertere que est inimica tua. qz occidit animam. **D**e tercio sic dicit sup **ps.** **S**ic puta maliciā esse sicut ignē. nam si qd

aliud incendere debeat oportet ut prius ardeat. Sic ira maliciosa quod alteri non noceat fieri potest. sed quod tibi non noceat fieri non potest. **Jo** subdit. **B**enefacite his qui oderunt vos. scilicet ministrando eis necessaria tempore necessitatis. quia necessitas extrema facit omnia communia. **E**rgo nolite considerare iniuriam presentem. sed considerate gloriam quam pro mercede es in iudicio consequetur. **S**i vamenum pateris nolite considerare. sed considera patientiam lucrum. **1. Petri. iij.** **B**eati estis si quid patientiamini propter iustitiam. **E**t apostolus **Ro. xij.** **S**i eluriter inimicus tuus cibum illi. si sitit potum da illi. **V**oc facies carbonem ignis progeres super caput eius. id est ad charitatem induces. **E**tiam ideo: quia nos inimici sumus? Christus et nobis multa bona exhibuit. **Roma. v.** **Q**uoniam inimici essemus? reconciliati sumus? pro sanguine filij eius? **S**ic inimici ex beneficio nostro ipsi se iudicant quia in iustis nos odierunt. **T**unc docet nos habere dilectionem inimicorum in ore dicens. **O**rate pro persecutoribus vos. scilicet pro manifesta iniuria. et calumniantibus vos. scilicet pro apparente iustitia. sed tamen pro fraude occulta. **A**postolus. **N**ihil faciemus ita propter cibum et ad exaudiendum primum suum curare pro inimicis. quia pro hoc efficiamur filij dei. **I**deo a pio patre exaudiri meremur. **G**regorius. **Q**uid est quod moyses et samuel et helyas in postulatione alius prebuerunt nisi quod isti tantum in serie veteris testamenti pro inimicis orasse leguntur. **M**oyses a populo lapidibus impellitur et pro lapidantibus precatur. **A**cos. **S**amuel a principi patitur eijcitur et ait. **A**bsit a me ut cessarem orare pro vobis. **1. Regum. xij.** **D**elyas etiam orabat pro achab inimico suo. **1. Regum. xxi.** **D**ilectio ergo ista maxime meritoria est. **G**regorius. **S**ervitia sunt tanto maiora quanto minus debita. sed minus debitum est diligere inimicum quam amicum. ergo magis deo acceptum et meritorium Ratio quare debemus pro eis orare. quia qui pro persecutoribus orat pro seipso orat. quia petit amorem flagelli. **E**t implebit illud psalmus. **xxv.** **O**ratio mea in sinu meo convertetur. **Jo** **Roma. xij.** **B**enedicite et nolite maledicere pro persecutoribus vos. **S**ecundo debemus orare pro inimicis propter exemplum christi. **I**deo subdit. **U**t sitis filij patris vestri qui in celis est. **N**am filij carnales merito imitant preceptum in moribus bonis et honestis. ergo et nos spirituales. **N**am deus pater solus suus facit orari super bonos et malos. propluit super iustos et iniustos. **S**ic nos opera charitatis exhibere debemus? amicos et inimicos. **D**icero. **N**ulli negare debemus? quod deus nulli negat. **A**postolus. **S**uper **Mat. vij.** **A**ute autem dicit super iustos et ini-

ustos. et non super iniustos et iustos. quia omnia bona deus non propter homines dat sed propter sanctos. sicut et flagella propter peccatores. **S**ed in bonis non separat peccatores a iustis ne desperent. nec in malis iustos a peccatoribus ne gloriantur. maxime cum malis bona non possint quam male viventes ad iudicium suum percipiunt. nec bonis mala nocent sed magis possunt ad iusticiam lucrari. hec ille. **S**imiliter ut dicit **Aug.** **I**lla temporalia bona et mala vtriusque nolunt esse communia. ut nec bona cupidum appetant. que mali habere cernunt. nec mala turpiter eurent quibus etiam boni efficiuntur. **H**ec ille. **S**equitur. **S**i enim diligitis eos qui vos diligunt quam mercedem habebitis. quasi diceret. nullam. **Aug.** in enchiridion. **N**on est magnus erga eum qui tibi nil mali fecit esse benivolus. sed maxime bonitatis indicium est tuum diligere inimicum. et eum qui tibi vult malum et facit si potest et tu velis sibi bonum. **E**t maioris meriti est dilectio inimici quam amici. **E**t assignat plures rationes sanctus **Thom.** **ij.** **q. xxvj.** **P**rima. **A**ctus mere naturales sunt meritorij sed solus voluntarij a ratione et libera voluntate electi. **E**t ideo quanto aliquis actus magis est a ratione et voluntate electus tanto magis meritorius. ceteris paribus. **S**ed ille qui venit ex inclinatione naturali. **S**ed ad dilectionem inimici non declinat natura sicut ad dilectionem amici. ergo etc. **S**ecunda ratio. quanto aliquis actus ex se est difficilius tanto ceteris paribus est magis meritorius. sed actus dilectionis inimici est contrarius naturali inclinationi et habet multa retrahentia. ergo etc. **N**ota difficultas est duplex. **P**rima causatur ex opere. ut difficilius est ieiunium in pane et aqua quam in cibis quadragesimalibus. et sic dilectio inimici est difficilius quam amici. **S**ecunda causatur ex negligentia persone et venit ex dissuetudine et voluntaria indispositione. ut alieni difficilius est ieiunare unum diem quam boni consueto tres. et talis difficultas non auget meritum. **T**ercia quanto aliquis actus magis dependet a dilectione dei: tanto est magis meritorius. sed dilectio inimici est huiusmodi. ergo etc. **N**am amare amantem naturale est. quia canes et alia insensibilia animalia hoc faciunt. diligere autem inimicum charitatis est. **I**deo subdit. **N**onne publicani hoc faciunt. **E**t hoc facientes vituperantur. **E**t si salutaveritis fratres vestros tunc quid amplius facitis. nonne et ethnici hoc faciunt. quasi diceret. **S**ic et hec facientes nihil

Feria sexta post cinerū

merit. ergo nec vos. **U**n pchdolo: sunt nūc multi de xpianis q̄ eos quos p̄us salutauerit et alia signa amicitie eis exhibuerunt ppter modicam offensam talia eis subtrahūt. z tamen volūt deo recōciliari. **T**imeo q̄ audituri sunt illd̄ **Matth. xxiij.** Serue neq̄z omē debitū dimisi tibi nonne zc. **I**deo **Chrisost.** sup̄ **Mat.** Qui diligit amicu peccatū q̄dez nō facit. iusticiaz aut nō operat. **R**emigius. **P**erfecta dilectio vltra dilectōem inimicorum nō potest esse velle extendere. **I**ō subdit. **E**stote perfecti sicut et pater vester perfectus est. s. vt amicos diligatis ppter peccatū vitandū. inimicos ppter iusticiam faciendam. quoniam illud de pena liberat. hoc autē deducit in gl̄iam. **h**ec **Chrisost.** **D**ixi secūdo docent actum dicēs. **A**ttēdite ne iusticiaz vram. i. opa iusticie faciatis corā homibz vt videamī ab eis. s. hūanam laudē ab eis q̄redō. p̄ h̄ tñ nō phibeat qn̄ opa bona possunt fieri corā hoibz. **Matth. v.** **S**ic luceat lux v̄ra coram zc. loquitur tñ de p̄fectis de q̄bus nō est estimandū q̄ de facili ferantur in vanam gl̄iam. **P**ropter hoc notanter dicit. vt videamini ab eis. **A**ug. hoc addit ideo q̄ appareat eū phibuisse vt finē nostri ppositi tollam. ad **Gal. i.** **S**i adhuc mūdo placeam xpi seruus nō essem. **I**ō subdit. **L**ū ergo facis elemosinā noli tuba canere ante te sicut ypocritae faciūt in sinagogis z in vicz vt honorificent ab hominibz. **Q**uia antiquitus vocabāt paupes p̄ tubas. z tamē licz in se h̄ fuit bonū tamē fecerūt ea intentiōe vt misericordes z boni viderent. **I**ō subdit. amen. dico vobis receperūt mercedē suā. **N**ō sic tu facere debes s; si facere potes bonū fac intentiōe deo non hominibz placēdo. **S**i enī propter infirmitatē tuā facere nō potes seu vales ad minus tamē bonū exemplū p̄be p̄mis tuis ad eoz melioratōem nō ad tui ostentatōem. z ypocrita nō eris. teste b̄o **Bre. xxi.** moral. **S**ūt nōnulli q̄ et sanctitatis habitū tenent. z p̄fectōis meritū exequi nō valēt de quibz nequaquā credendū inter ypocritarū numerū currere. quia aliū est infirmitate aliud callida simulatōe peccare. **h**ec ille **Sequit.** te autē faciēte elemosinā nesciat sinistra tua qd̄ faciat dextera tua. i. noli nimis pensare opa tua. vel cū dextera tua. i. bona intentio faciat bonū h̄ nesciat sinistra. i. intentio mala. s; appetitus laudis hūane. **S**ūt ḡ elemosina tua in abscondito. s. fm̄ intentōez. **Bre. Op.** sit in publico vt intentio maneat in occulto.

At pater tu? q̄ videt in abscondito reddet tibi. si nō modo tūc in futuro. **Q**uia d̄z **Ecc. v.** **A**ltissim⁹ patiens redditor ē. **A**ug. **N**ullū malū impunitū z nullū bonū iremueratū. **N**ota tripliciter peccam⁹. s. in nos. i. deū. et in primū. **O**p⁹ ḡ ieiunij ē p̄ctm̄ i nosmet ipsos factū. **O**ratio h̄o ztra peccatū in deū factū. **E**lemosina h̄o ztra p̄ctm̄ in primum peccatū. **E**t qz ista tria p̄dicta sunt opa satisfactoria p̄ p̄ctis. z nūc adest tps penitentie. **I**deo ad primū op⁹. **I**eiunij ammonet nos eplā diei cinerz. **A**d scd̄m. elemosinā ibi dem eūsdē diei euangelij. **A**d terciū. i. oratōnem inducit nos eplā hesterne diei d̄ez ch̄ia rege. **S**z d̄z. qd̄ ē magis meritorijū inter ista tria. **R**idet fm̄ san. tho. d̄. xv. q̄ elemosina. qz includit alia. **P**riō orōem qz obligat illū cui dat ad orādū. **S**cdo qz s̄bractio bonoz exteriorū p̄tinet virtutē ieiunij. **d**einde oratio qz includit qd̄amodo ieiunij rōe debilitatis corpis. **Q**uerit v̄z dare elemosinā sit in p̄cepto. **R**idet fm̄ sc̄m̄ **Tho. ij. ij. q. xxxij. q. sic.** quia ē p̄ceptū affirmatiū z obligat ad semp̄ s; nō p̄ sp̄ sed p̄ loco z tēpe. dū nō sit necessariū sibi et suis q̄b̄ p̄uide re tenet s; sup̄flū. **Luce. xi.** **N**ō sup̄est dare elemosinā. **E**t in recipiētibz necessitas inspicienda ē. **A**mb. **P**alce fame morietē. **D**ocet lex naturalis. **N**ō tibi fieri vis alijs fac. **I**rē lex diuina **Luce. vi.** **D**ate z dabit vobis. **L**ex positia. vt h̄r. lxxvi. di. **I**rēz marinus excita vt nō solū credat lectōez z orōem sibi sufficere. s; etiā elemosinā iistere. z necessitatē patiētibz impartiri. **Irē lex applica. i. **Jo. ij. ij.** **N**ō diligam⁹ h̄o neqz lingua s; ope zc. **N**ota elemosina d̄z fieri multiplici. **P**rimo p̄ssibilz. scdo festināter. terciō hilariter. qz to sapiēter. **P**riō d̄z fieri p̄ssibilz. s. fm̄ facultatē **Tho. iij.** **S**i mltū tibi fuerit abundāter tribue. si modicū illd̄ impartiri stude. qz fm̄ **Aug. de.** nō respicit ad manū s; ad cor vt p̄z d̄ vidua paupcula **Luce. xxi.** quā xps pmendat ppter oblatōez duoz minorū. **I**ō puer. xvi. **S**piritū p̄derator ē d̄. **E**t **Bre. Ior.** et nō substantia p̄lat d̄. **N**ā d̄z **Mat. x.** **Q**uicūqz potū dederit vni ex minimis istis calicē aq̄ frigide nō p̄det mercedē suam. **A**ttē sup̄flū tenemur dare **Luce. xi.** **N**ō sup̄ est dare elemosinā. **P**iero. **A**liena rape z uilcū q̄ sup̄flua tenere pbat. **S**cdo elemosina d̄z dari festināter. puer. ij. **N**e dicas amico tuo vade z recitare. z cras dabo tibi cū statiz possis dare. **S**icut multi sunt nō p̄p̄dētes**

clamorē pauperū nudorū pedū eis exprobra-
tes. **Eccli. iij.** Cor inopis ne afflixeris. et nō
ptabās datū angustīārī. Sed heu aliqui
ptabūt tenentes cibū vsq; ad corruptiōem.
cū enim iam feter tūc volūt dare paupibz.
Prouer. iij. De p̄micijs. i. optimis oim fru-
gū tuarū da paupibz. Aliq̄ dō ptabūt vsq;
ad tps mortis. **Eccli. xviij.** An languorem
adhibe medicinā. **Aug.** Considerate fratres
q̄ subito plēs omnia pdiderunt rē. Nam
tunc necessitas cogit eos relinquere tēpalia
et non pietas. **Tercio** rebz dari hilariter
Eccli. xxxij. In omni dato hilarē fac vultus
tuū. **q.** **Ihor. ix.** Dilarē datorē diligit de-
us. Sed heu aliq̄ murmurātes dāt. **Greg.**
Qui dat cū tedio pditrem et meriti. Quar-
to sapiēter vidēdo cui des. s. paupi. **Eccli. iij.**
Almosinā paupis ne defraudes. Et **Luc.**
xiij. Tu facis cōtinuū voca paupes. et h̄ qui
sunt bone vue. **Eccli. xij.** Bñfac humili et ne
rederis impio. **Tercio** nota elēosina tali mō
facta est vtilis et fructuosa in multis. s. i vi-
ta. in morte. et post mortē. Prio pdest in vi-
ta. qz impetrat remissionem culpe. **Eccli. iij.**
Sicut in sereno glacies. sic p elemosinā sol-
uent p̄cā tua. Et sicut aqua exstinguit ignē.
sic elemosina peccatū. **Secdo** valz elemosina
homini in morte. Nam animā d̄ corpe egre-
dientes misericordie dei associat. **Amb.** Non
sunt hoīs bona que nō potest ferre secū. sola
elemosina est comes defunctorū. **Gre.** Pau-
pes non sunt cōtēnendi nec egeni. s. exorā-
di vt patroni. **Lu. xvi.** Facite vobis amicos
de māmōna iniquitatis vt cū defeceritis recipi-
ant vos in eterna tabernacū. **Tercio** elēosi-
na valet post mortē. s. in iudicio. Nam tria
liberant res in iudicio. Pmo bonus plocu-
tor. et talis est elemosina. **ps. cxi.** Iocūd' hō
q̄ misere et cōmodat. disponet f̄mōnes su-
os in iudicio. Nam dñs iudex erit eoz p̄lo-
cutor. dicens **Mat. xxv.** Auriui et redistis
mibi manducare rē. **Secdo** munus liberat i
iudicio. et sic elemosina. **Prouer. xxi.** Mu-
nus absconditū extinguit iras. et donū in
sinu indignatiōem maximā. **Aug.** Redime
te dñi viuis et dñi tpus habes. ne p̄das tpus
et p̄cium. **Tercio** amici intercedentes liberāt
reum. et talis erit elemosina. **Eccli. xxiij.** Cō-
clude elemosinā in sinu paupis. et ip̄a ora-
bit p̄ te ad dñm. **Prouer. vi.** Nec acquiescet
cuiusq; p̄cibus. nec accipiet p̄ redemptiōe vo-
na plurima. dempt' elemosinis. **psal. xl.** Be-
atus qui intelligit sup egenū et paupem in

die mala liberabit eum domin'. **Ihor. xij.**
Almosina a morte liberat. et ip̄a est que pur-
gat peccata. et facit inuenire vitam eternā.
Ad quam pducatur rē.

Sabbato

Sermo. VII. De epistola

Quam effuderis
esuriēti aīam tuam. et aīam affli-
ctam repleueris bonis. tūc oriet
in tenebris lux tua. **Isa. lviij.** **Si** in bello
publico q̄s detent' fuerit. tūc optz q̄ rex bel-
li vinctū liberet. Spūaliter. sic naturale bel-
lū est inter nos et diabolicas ptātes. Et ti-
mendū est q̄ multi sint capti. Nunc tales de-
berēt destinare lras petitiōis ad regem glie
vt eos liberaret. Et hoc docet ecclesia sancta i
introitu dicēs. **Alto** mihi in dñi p̄ctores.
Si in collecta. s. **Adesto** dñe supplicatōi
bus nostris et cede vt hoc solēne ieiunium
deuoto seruitio celebremus. **Si** aut volum'
exaudiri a rege glie in talibz litteris petito-
rijs. tūc debem' cessare a peccato cordis. oris
et opis. **Et** hoc docemur in epla **Isaie. lviij.**
Si abstuleris de medio tui cathenā. i. cor-
dis peccata q̄bus ligatus es. et desieris extē-
dere digitū. s. ad mala opa. et loq̄ qd nō pro-
dest. s. peccata oris dimitte. et non sufficit
dimittere peccata. sed cū hoc debes agere bñ
na opa. **Ideo** subdit. **Quam** effuderis esuriē-
ti aīam tuā. tūc oriet rē. **In** summa epi-
stole duo innuunt. Pmo docz abjicere pec-
cata in seipm et in primū. s. **Si** abstuleris
Secdo hortat abjicere peccata i dñi. s. **Si**
auerteris a sabbato. **De pmo** dicit. **Peccā**
cit dñs. s. cuilibet christiano. **Si** abstuleris
de medio tui cathenā. i. peccatū mortale quo
quis peccat in seipm. vt est peccatū incontine-
tie et intemperātie. et est cathena diaboli qua
quis tenetur astrict'. **psal. cxvij.** **Iunes** pec-
catorū circūplexi sunt me. Et **Prouerbio. v.**
Iunibus peccatorū quisq; constringet. **Lux**
hac cathena diaboli trahit homines ad in-
fernum. **Figurat** in **Samson** qui fuit vinctus
catenis. **Judic. xvi.** et. **q.** **Paral. xxx**
ij. **Manasses** fuit vinct' catenis atq; cō-
pedibz. et ductus in babiloniā. **Spirituall**
ter. sic peccator in infernum. Et hec cathena
procedit a medio hominis. id est a corde.
Ideo dicit. **Si** abstuleris de medio tui. id
est d̄ corde tuo et d̄ appetitu sensitīo cathe-
nam. ad est peccatum. **Ad istam** cathenam

Sabbato post cinerum

faciendā multi congregant fabri. i. demones. vn^o porrat p^{ri}mū anulū. s. suggestiōes. Alter malā delectatōem. Terc^o inducit malū op^o. Quartus malā consuetudinē. Quintus necessitatē. Sextus despatōem. De ista cathena dicit Aug. in li. cōfessionū. Suspirabā ad te ligatus nō ferro alieno s; mea ferrea volūta te. velle meū tenebat me. et mihi inde cathena fecerat et cōstrinxit me. quia ex volūtate pueris facta est libido. et dū seruū libidini facta est cōsuetudo. et dū cōsuetudini nō resistitur facta ē necessitas. Hāc cathenā dñs iussit auferre. Sequit^r. Et desieris extēdere digi tū tuū. s. aduersus p^{ri}mū eū nō deridēdo vlt opprimēdo. Vel desieris loq^r qd nō pdest. s. tibi nec p^{ri}mo. s. sba detractoria. ps. c. De trahētē lecreto p^{ri}mo suo hūc psequar. Pro uer. xvij. Mors et vita i manib^{us} ligue. qui diligūt eā cōmedent fruct^u ei⁹. Subdit. Aus effuderis esuriētī aīam tuā. i. affectōem. et nō solū affectu subueniēdo s; et aīam affectū. i. hominē fame vel siti infirmantē. Repleuer^{is} bonis. i. recreaueris et consolat^r fueris. s. pascendo famelicū. potando sitibundū. Tunc oriet^r in tenebris. i. in intellectu tuo. qui p^{ri}o erat errorū tenebris obfuscatus. lux tua. s. g^{ra}tie. Ephe. v. Gratis aliquādo tenebre. nunc autem lux in domino. Et tenebre tue. i. virtutes tue intellectuales. que faciūt p^{ri}o p^{ri}o ignorantiam tenebrose. erunt supple clare sic meridies. Nam oīa corpa que faciunt vmbra in meridie faciunt breuiorem. Subdit. Et requiem dabit tibi dñs deus tuus semp s; a passionibus et tempratōib^{us} carnis. Apocal. xij. Ammodo iam dicit spīr^{us} vt requiescant a laborib^{us} suis. Et implebit. i. deus splendorib^{us} animā tuam. Glo. Unus enim radius istius splendoris est vt peccatū fugiat. Alter vt pcepta domini impleat. Tercius vt mundana cōtēnat. Quartus vt tormenta tūmeat. Quintus vt eterna gaudia appetat. Dicit autē quilibet nost^r illd ps. lxxij. Et sit splendor domini dei super nos. Subdit. Et ossa tua liberabit. s. in die iudicij ab igne eterno. Et non solum animā tuam. verum et corpus tuū ab illo incendio pseruabit. Sequit^r. Et eris quasi ort^{us} irrigu⁹ fertilis. plenus donis et virtutib^{us}. Et sicut fons aquarū cuius non deficiūt aque. sic merita nequaquā deficient. Et edificabuntur in te deserta seculorū. id ē columne muri et tecta spiritalis edifi. q^{ui} fuerūt quali ab omnib^{us} hominib^{us} deserta et derelicta. fundamenta

generatōis que fuerūt locata a pphetis. Et generatōem suscitabis. s. p^{re}dicādo verbo dei facto vel exemplo. suscitabis. s. in cordibus auditorū. et vocabis edificator. id ē p^{re}dicator sepiū. id est doctrinaz quib^{us} ecclia sicut domus sepius cingit. id est munif. Eccl. xxxvi. Ubi sepes non est possessio diripiet. Auertens. id est destruēs semitas iniquitātū. i. errores. Dixi secūdo hortamur abijcere peccata que sunt cōmissa cōtra deū dicens. Si auertes a sabbato que ē dies quā sanctificauit dominus. pedē tuū. s. vt nō vadas ad faciendū mala. et auertēris facere voluntatē tuam. s. sedam et carnalē in die sabbati q^{ui} ē dies sanct^{us} dñi. nō q^{ui} formaliter sic capax sanctitatis. sed quia est sanctis operibus deputat^r p^{er} ceteris diebus. Et vocaberis sabbatū delicatū. id est deo acceptū. quia nō vult tangi nec violari p aliquod opus seruile in eo. Et vocaberis sabbatū sanctū dñi id ē. domino sanctificatū. gloriōsū. id ē glorie dei debitū. Et glorificaueris eam dū non facis vias tuas. id ē operatiōes prauas. que sunt vie ducentes ad baratrū. Et non inuenitur voluntas tua. s. in sabbato. vt loquaris sermonem ociosum vel mendaciosum. Tunc delectaberis super domino. s. q^{ui} confortat animē tue spūalem consolatiōem. Et suscitabis te. i. eleuabo te sup altitudinem terre. i. sup terrena omnia ad celsitudinem meā. Et cibabo te. i. reficiam hereditate Jacob patris tui. id est iesu christi et stirpe Jacob natiuitatis. quam hereditatem cōmunicabit fidei libus suis. Et est visio glorie dei electi. Mora fm sanctū Thomā videbit^r de^{us} sine medio. Et mediu est tripl^{ex}. i. differens. obnubilās et disponens. Sine medio differenti videbit^r deus. quia dei visio nō est p distantiam sed p p^{re}sentia. cum ipse deus essentialiter sit vbique. Ite videbit^r sine medio obnubilante quia tollit enigma. Mora nūc multiplex est mediu inter deū et nos. Primū est medium peccati. Iia. lix. Iniquitates v^{est}re diuiserūt inter vos et deū. et illud est mediu impiorū. Secundū est mediu creature. Ro. i. Inutilibilia dei a creatura mūdi p ea q^{ue} facta sunt intellecta conspiciunt. et est mediu philosophorū. Tercū est medium figure. i. Apor. n. x. Omnia in figura cōtingebant illis. Illud est mediu patriarcharū et pphetarū. Quartū est mediu scripturaz. ps. cxv. Declaratio sermonū tuorū illuminat. Hoc est mediu theologorum. Quintū est mediu fidei. Apoca. q.

Esto fidelis usque ad mortem. et dabo tibi coronam vite. Hoc est medium fidelium. Sic videtur deus in futuro sine duobus mediis. Sed sine tercio medio. scilicet disponere. hoc est sine genitrici non videbitur gloria dei. Et hec est hereditas patris iacob. Concordia inter epistolam et euangelium. In epistola hortatur nos ad abiiciendum ea que violant sabbatum. In euangelio dicitur de nauis. quod per abiectiorem peccatorum ihesus intrat nauem amice.

De eodem Sermo. VIII.
De euangelio

Confidite ego

sus. nolite timere. Mar. vi. Mar. xiiij. et Joh. vi. Rationabile est et congruum ut is qui potest in necessitatibus succurrere et auxilium prestare quod faciat quicquid non rogatur his qui indigent. quatenus per hec in aliorum noticiam veniat pariter et amor. Spirituualiter sic fecit christus discipulis. figura tur Luc. x. Samaritanus sauciato et semini uo relicto prestabat auxilium sine singulari supplicatione. Spirituualiter. samaritanus interpretatur custos. et significat christum qui est adiutor in opportunitatibus. ad quem dicimus. Auxilium meum a domino. Ideo vulnerato generi humano ex sua benigna misericordia auxilium prestat. ad dicitur. iij. Non ex opibus iusticie que fecimus nos. sed secundum suam misericordiam saluos nos fecit. Sic succurrebat discipulis ut cognosceret ardenti amorem in periculo maris eos consolando. Nam propter hoc venit. iuxta illud Isa. lxi. Spiritus domini ad annunciamdum mansuetis mihi me ut mederer cunctis corde. Ite ad eum confugiant omnes male habentes quos consolatur discipulos suos dicens. Confidite ego sus nolite timere. In summa euangelij innuitur duo. Primum discipulorum turbatio. ibi. Cum sero factum esset. Secundo subdit eorum consolatio. ibi. Confidite. De primo dicit. In illo tempore. scilicet postquam dominus de quibus panibus quicquid milia hominum satiauit. Tunc turbe voluerunt eum facere regem. estimantes quod pasceret eos semper. et quod sub eius regimine eis nihil deficeret. Quod cum christus cognouisset fugit in montem. ut habet Joh. vi. et ut scribit Mat. xiiij. ca. Compulsi ihesus discipulos ascendere in nauiculam et transfricare ultra mare galilee. Refugit ipse in montem solus orare patrem. Datus nobis per hoc exemplum humilitatis. quod quiescit ad honorem fugit. quiescit non ad mortem

tem ultra se obtulit. ut habetur Joh. xviij. Quia si ihesus sic fuisset in monte solus discipuli fuissent in medio fluctuum. De quo dicit. Cum sero factum esset erat nauis in medio maris et ihesus solus in terris. Glo. Periculum eo maius erat ratione loci. quia nauis in medio mari. et ratione absentie nauis. id est christi. ergo qui caret christi societate exponitur temptationibus. Et videmus eos laborantes in remigando. erat enim ventus contrarius illis. Gregorius augmentat eorum tristitiam ratione venti. Sed hunc textum exponit mystice de ecclesia sic dicens. Labor discipulorum in remigando et contrarius ventus labores sancte ecclesie varios designat. qui iter vnde das seculi aduersantis et immundorum status spirituum ad quietem patrie celestis quasi ad finem littoris et stationem puenire conatur. Ut in tribulationibus sic dicere possit cum ps. lxv. Ut quid domine recessisti longe. despicis in opportunitatibus in tribulatione. Attamen non obliuiscit orationem pauperum ut hic aperte dicit. quia vidit eos laborantes in remigando. Et si ad horam differre videtur auxilium. nihilominus eos consolatur et roborat. id est. Thoz. x. fidelis te qui non paties vos temptari ultra id quod potestis. Ideo subdit. Et circa quartam vigiliam noctis venit ad eos ambulans super mare. Christo. Non diuidit in quattuor vigiliis. et queque vigilia habet tres horas. et hec quarta vigilia fuit prope diem. Sed diceret. Rursum tardauit eos consolari. Respondetur secundum Theophilum. Hoc promissit ut doceret eos habere patientiam. et expectare in tribulatione consolationem a deo. et non statim desperare ut aliqui faciunt. Iaco. v. Patientes estote et vos et confirmate corda vestra. Accipite agricolam patienter expectat preciosum fructum terre patienter ferens donec accipiat temporaneum et serotinum. Sed diceret. Quomodo in mortali corpore potuit ambulare super mare. Respondit Hugo quod hoc euenit ratione corporis agilitatis et subtilitatis corporis. Gregorius. Ratione aque suppediantis et obedientis suo creatori. Dionysius. Sicut ignoramus qualiter de virginis sic et hic. Et volebat preterire eos. Aug. quod in diuisum ibat. quod eis ita apparuit ut in mente eorum fuit. erant enim prece fidei. At illi ut viderunt eum ambulante super mare putabant fantasma esse. quod est apparitio rei non existentis. Timentes ne esset apparitio alicuius spiritus maligni eis nocere volentis. Accipite fides discipulorum. Dicit enim viderunt eum multa signa fecisse. et precipue in multiplicatione panum. tamen

Sabbato post cinerum

non crediderunt eum sup mare posse ambulare. Sequitur. Et exclamauerunt. Dñs eni cum eū viderunt turbati sunt. Theophilus. Ad iorē eis incutit timorē p apparitiōem. ex eo qz fantasma putauerūt. Decille. Et si cognouissent eū nō imerito fuissent turbati ex eo qz voluit eos pterire qñs nollet eos in picō adinuare. Eodē mō ptingit nūceccleie fidelibz in tempestatibz passionū siue aduersitatū existentibz. put dicit Beda in omelia sic inqñs. Sic eni sepe diuina pietas fideles in tribulatōne positos supna pietas deseruisse vñsa est. vt quasi laborātes in mari. discipulos iesus pterire voluisse putaret. Vñ est illud eccleie martyriū certamina desudant. Quare oblitus es mei dū pfringunt omia ossa mea. Sed dicunt inimici deridētes. Vbi est deus eoz. quasi naufragiū passis nauigantibus aplis dicit ipse deus eoz. Cū transieris p aquam ego tecū ero. et flumina nō operient te. cū ambulaueris in igne nō pbureris. et flāma nō ardebit in te. Unde nūc recte sedit. Et statim locus est illis. et dixit eis. Nō fidite ego sum nolite timere. Voc sūm fm Christo. et timorē soluit et fiduciā pparauit. Quia aut dicit. ego sum. Aut Pteronymus. nec subiungit. qñs sit. qz ex voce sibi nota poterāt eū intelligere. q p obliuione noctis tenebras loqbat. vñ ipm esse scire poterāt quē locutū ad moysen nouerant. Dec dices filiis isrl. Qui est misit me ad vos. Decille. Vtinā et nos i maximis timoribz positos hoc suo vocabulo. s. ego sum. dignaret misericorditer consolari. pūpue in mortis articulo vbi eius presentia nobis maxime erit necessaria. Scie dum hic q eadem vox christi q sda3 terret. Ioh. xviij. Dec cum dixisset abierunt retro. Quosdam sō oblectat sicut Mariā magdalenam cū eū qreret ad sepulcrū. Et nūc discipulos in tribulatōe. sic etiā in p̄dicatōe vna et eadē voce vnus cōturbat. alter letat. Timor enim illorū est causa p̄turbatōis. Amor aut aliorū est causa consolationis. Unde ad tribulatos et patienter eū expectātes libenter ascēdit. sicut hic sequit. Et ascēdit ad illos in nauim. et cessauit ventus. Si cut enim xpi absentia est causa p̄turbatōis. sic eius p̄sentia est causa consolationis et adūsitatis cessatio. Beda in omelia. In q̄cunqz corde p grām sui amoris adest. mox vniuersa vicioz et aduersantis mūdi et malignoz spiritū bella q̄scunt. Dec ille. Unde seq̄t de aplis. Et pl⁹ mag⁹ intra se stupebāt. Nō

enim intellexerūt miraculū de panibz. Erat enim cor eoz obcecātū. Vñ Beda i omelia. Dñs q̄dem in miraculo panū q̄ esset conditō rez ostēdit. Et in ambulādo sup vndas q̄ haberet corpus ab omni grauamine pctōrum libez edocuit. et in placādo vētos vndarūqz rabiē sedādo q̄ elementis dñaret monstrauit. Sed carnales adhuc discipuli nondum eū adesse cognoscebāt. Et q̄dem sctūrum magnitudine stupebāt. necdū veritates in eo diuine maiestatis cognoscere volebāt. Decille. Consequenter p secūdo p̄ncipali tangitur succurrētis benignitas medicatiua quā comportatio pbat populosa. Et cum trāsfretassent venerunt in terrā genezareth et applicuerūt. Lūqz egressi essent d̄ nauis cognouerunt eū. s. illi d̄ terra genezareth. Quia p famā quā audierāt. et p miracula q̄ aliqui eoz viderant cognouerūt q̄ ille erat qui infirmos curabat. aliq̄bus etiā vt dicit Beda vultu notus erat. Mystice sciendum q̄ cum de nauī penitentie egressi fuerimus. quādo. s. p mortē ad portū celestis patrie venerimus. tūc cognoscem⁹ eum et nos facie ad faciem qui eū hic p speculum in enigmate p̄speximus. vt habet. i. Ioh. xij. Multi etiā gentiliū et iudeorū cognouerūt xpm in eum credendo. sed non credidissent nisi apostoli p maiorē parte prius egressi fuissent de hoc mūdo ad celestē patriā. Sequit. Et currentes p vniuersam regionē illam. ceperunt in grabatis illos q̄ se male habebant circūferre vbi audiebāt eum esse. Beda. Vnde q̄nta sit fides hominū terre genezareth. vt nō p̄sentīū tm salute contenti sint. s. mittunt ad alias p circutū ciuitates vt omnes currāt ad medicū. Decille. Sic et nos non debem⁹ esse cōtenti q̄ soli saluemur p p̄fessiones et p̄dicatōes. sed et omnes male habentes in aīa quantūcunqz distantes afferre debemus vt sanent. Et quocūqz introibat in vicos aut villas aut in ciuitates ponebant infirmos et d̄p̄cabant eū vt vñ simbrā vñ salui fiebāt. Vñ aut tales didicerāt vt simbrā ei⁹ tangerēt si sanitatē conseq̄ vellent. in dicat Abrilo. dices. Mulier eni que fluxū sanguinis patiebatur vniuersos hanc sapientia edocuit. vt si tangerent simbrā vñ salui fierent christi sanarentur. Patet etiā q̄ christus tempore quo absens fuit non solus fidem eoz dissoluit. s. et maiorē reddidit. cuius virtute omnes saluati sunt. qz quotquot

tangebāt eū salui fiebāt. **N**ec ille. Si talis medicus adhuc esset: oēs post eū current vt sanitate corporis recipent. Quis recte crederet ad vnitatem ecclesie credendo et opando currere deberet. Que quidē ecclesia p grām quā accepit. et in sacramētis q distribuit sanitates aliarū offerre nō desistit. **N**ota spūaliter. si vis sanari ab infirmitate aie. tūge vestimētū ei⁹. s. hūilitatis. ps. ciiij. Abissus sic vestimētū amictus ei⁹. Sic enī abyssus ē in stabilitate. s. nature cū diuina. Primo humilitatē. s. natiuitatis. qm vilib⁹ panis i uoluit ēst. Secūdo mediū. s. pccellum vite p dīcādo. ieiunādo. ambulādo. Tercio fimbriam. s. aduentū ad iudiciū. Job. v. Dñe iudiciū dedit filio. Mat. xxv. Videbūt filiūz hoīs zc. Et sanaberis in aia. Et generaliter omī tpe. Ezech. xviij. Si impi⁹ egerit penitentia ab oīb⁹ peccatis suis q opat⁹ ē zc. vita uiuet z n̄ moriet⁹. Et h̄ cognouit ps. cxlij. In quicūq die inuocauero zc. s. inuēturis z se necent⁹. Itē generaliter in omī pplo. Actū x. In uitate cōperi nō ē acceptor psonarū zc. s. in omī gēre q timer eū z opat iusticiā accept⁹ ē illi. Nō pl⁹ diuitē q paupem. serui q dñm. Ezech. xviij. Ecce oēs anie mee sunt. Itē generaliter i omī infirmitate spūa li z corpali. Mat. iij. Circūbat ihs totam galileā docēs in sinagogis. z sanās omne lāguosē z infirmitatē in populo. Bre. Celest⁹ medicus singulis vicis adhibz medicamēta. Ergo tange fide orōe z amore ppter sanitatem recipendā. **M**ystice. Per mare i quo laborabāt discipuli intelligit plēns mūdus. Nam mare multas habet pprietates. Prio i mari est aure instabilitas. Et sic hō in plēnti mūdo est instabilis. Job. xliij. Nā qm in eodē statu pmanet. Sed sicut in mari fluctus eleuant z dēpmunt. sic z in plēnti mūdo eleuat hō p supbiā. ps. xciij. Eleuaue rūt flumia fluctus suos. Et dēpmūt p paup tātē. deniqz efficitur in pfundū peccatorum. Eccl. xxvij. Propter inopiam multi reliqunt. s. rapientes aliena. Aut se venales exponunt in luxuria. aut diuitib⁹ inuidēt. Jo. ps. lxxij. Deiecisti eos dum alleuarent. Iam instabilitatē nō euades diuimodo es in mūdo. Aug⁹. Inquietū est cor meū donec requiescat in te. Secundo in mari est aquarū multiplicitas. Eccles. i. Omnia flumia intrans mare zc. Et sic in mūdo miserie multitud. Treno. ij. Magna est enim velut mare dititio tua. Et Job. xliij. Replet multis

miserijs zc. Eccl. ij. Lucti dies ei⁹ dolorib⁹ z erumnis pleni sunt. s. a die natiuitatis vsqz ad diē mortis. Tercio i mari pisces maiores deuorāt minores. Et sic potētes in mūdo opprimunt paupes. Iaco. ij. Nōne diuites p potētā opprīmūt vos. Quarto i mari est fluct⁹ velocitas. z sic in mūdo vite breuitas. Job. xliij. Breues dies hoīs sunt. ij. Regū. xliij. Oēs morimur z qsi aqua dilabimur. Nā sicut semita nauis nō uidet. z uolatus auis. sic prior nō est mēoria. Baruch ij. Ubi sunt pncipes gentiū q dñant bestiis terre. q in auib⁹ celi ludūt. q argentū thesaurisunt z aurū in q fidūt hoies. z nō ē finis acq̄sitōis eorū. Descenderūt ad inferos z alij loco eorū surrexerūt. Quinto in mari est piculositas. et sic in mūdo. Eccles. ix. Nescit hō finem suū zc. Sili⁹ incertitudo in aia. Acci. ix. Nemo scit an amore vl odio rei dignus sit. Ideo si volum⁹ secure puenire ad lītus salutis ascēdamus in nauem penitentie. S qua Isa. lx. Ne enim insule expectāt z naues maris in principio vt adducā filios de longe. i. de vijs peccatorū. Et iter⁹ Isa. lx. Si lī tui de lōge ueniet. qz pccōres elōgati sūt a reo. ps. cxlvij. Longe a pccōrib⁹ sal⁹. **H**āc nauem debem⁹ ascēdere mltis de causis. Nā pmo aliq⁹ ascēdit nauē ne submergat i pfundū. z sic nos. Nā oēs nō existētes i nauē pnie submergunt in aia. Luc. xliij. Nisi pñiam egeritis omēs sil pibitis. vt Judas. Layn Elau zc. Secūdo aliq⁹ ascēdit nauem ppter ppam utilitatē. Et sic ascēdere debem⁹ in nauē pnie. qz p eā mercabimur remissionē pccōz. Ezech. xviij. Si impi⁹ egerit penitentia de iniquitatib⁹ suis. oīm iniquitatū ei⁹ nō recordator. Trem ascēsus in nauē penitentie pferē glīam. Mat. iij. Penitentia agite appropinquabit enī regnū celoz. Itē ascēsus in nauem pnie liberat ab inimicis. Ezechiel. xliij. Tradam te inimicis ppter peccata tua. et p penitentia liberaberis. Et Ezech. xliij. Conuertimini z agite pñiam. z nō erit vobis iniquitas in ruinā. ps. lxxij. Ne tradas bestijs aias pñientū tibi. Tercio debem⁹ ascēdere nauē pnie ppter xpī benignitatem. Ro. ij. Ignoras qm benignitas dei ad penitentia te adducit. De hac benignitate dicit Sap. xi. Misereris oīm dñe qz oīa potes. z dissimulas peccata hominū ppter penitentia. Et Ezech. xliij. Nolo mortem peccatoris zc. Et i. Thimo. ij. Deus uult omēs homines saluos fieri et ad agnitōnem veri

Dñica Inuocant

tatis venire. Quarto debem⁹ ascendere nauē
penitentie ppter tps oportunitatē. ij. Aho.
vi. Acce nūc tps acceptabile. ps. ci. Misce-
reberis syon qz venit tps. ¶ Itē notādum
ascendentib⁹ nauē penitentie triplex ē ventus
3u⁹. Prīm⁹ vent⁹ ē tēptatio diaboli. Iste ē
ventus de quo dī Job .i. Vent⁹ vehemens
irruit a regione deserti ⁊ percussit q̄tuor angu-
los dom⁹. Quattuor anguli dom⁹ sunt q̄-
tuor virtutes aie. s. prudentia. iusticia. tem-
perantia. et fortitudo. Tūc isti q̄tuor angu-
li percutiunt et dom⁹ cadit qñ hō graue tem-
ptatiōem passus nō habz vltim istaz ⁊ tūc
Duic vento dz hō resistere p fide. i. pe. v.
Vigilate qz aduersarius vr zc. Anforiter
resistite in fide. Secūdus est veratio carnis
Gal. v. Caro ꝑcupiscit aduersus spiritum.
Sed opret resistere p abstinentiā. s. absti-
nendo a delectatiōib⁹ prauis ⁊ a supflua ci-
batōe et potatiōe. Eph. v. Nolite inebriari
vino in quo est luxuria. Ideo apls talē ma-
teriā in se refrenabat dices. i. Ahoz. ix. Ca-
stigo corp⁹ meū ⁊ in seruitutē redigo. Terci-
us ventus est mūd⁹. Job. xvi. In mūdo
plurā habebitis. Duic vēto dēm⁹ resistere
p fugā. i. Job. ij. Nolite diligere mūdū ne-
qz ea q̄ tē. Quia dicit Aug. Mund⁹ vult
fuitores suos vorare ⁊ nō portare. Ideo ro-
gabatur pp̄pheta ps. lxxvij. Non me remergat
tēpestas aque neqz absorbeat me in pfundū
Itē tra pericula maris naute mltra faciunt
Primo naues exonerāt. sedo aquas exhau-
riunt. tercio rupturas obstruūt. q̄rto ancho-
raz faciūt. Primo naues exonerāt. ⁊ sic nos
nauē aie exonerare debem⁹ p largitiōē clēo-
sinē. Daniel. iij. Peccata tua elemosinis re-
dime. figurat Jone. i. ubi naute piccerint
bona ad mare vt saluent. Spūaliter. sic
nos tpalia. ps. lxxi. Alias paupeꝝ saluas fa-
cier. ex vltimis et iniquitate redimet alias eoz.
Sed heu de aliqb⁹ ꝓquīt ps. xlvij. Simul
insipientes et stulti peribūt. relinquunt ali-
enis diuitias suas zc. Secūdo exhauriūt
aq̄s. Et sic nos abijcere debem⁹ supbiā p
humilitatē. Trenz. ij. Affunde sicut aquā
cor tuum ante aspectū dñi. Nam q̄ supbiā
nō effundit hic bibit. ps. lxxij. Diecasti col-
dū alleuarent. et subito perierūt ppter iniq-
tatem suā. Et ecōtra puer. xxx. Vilem spi-
ritu suscipiet gloria. Terccio rupturas obstru-
unt. sic nos foramina sensui obstruere debe-
mus p timorē dñi. Quia dicit Piere. ii.
Mors intravit p fenestras. i. p sensus exte-

riores. **Acci. xv.** Qui timet deū faciet bonū.
Quarto anchora faciunt in pfundū .s. spei.
Un̄ ad Debre. vi. Fortissimū solamē habē
amus q̄ pfugim⁹ ad tenendū ppositā spem
p̄s. xvi. Saluos faciet sperātes in se tē.

Dominica Inuocauit
Sermo. IX. De epistola

Nosne grām dei inuacūū recipiatis. ij. Ahoz. vi. Solent pñcipes quādo pugnaturi sunt cū hostibz suis pmonere populū suū vt strēnue agāt. Spūaliter. sic nunc exercit⁹ militie xp̄iane ad pugā egre ditur s̄ neq̄tias demonū z aduersus acies victor. Idcirco apls tanq̄ dux belli strēnu exhortatōe prudenti nos animat in episto la hodierna sicut pcepit dñs Deuterōn. xx. Appropinquante p̄lo stabit sacerdos ante aciē. et sic loquet ad pplm. Audi isrl. vos hodie p̄tra inimicos vros pugnā omittat⁹ nō p̄timescat cor vestz. nōlite metuere. nolite cedere. nec formidetis eos. qz dñs dē⁹ vester in medio vestri est. et p vobis p̄tra aduersarios dūmicabit. vt eruat vos de p̄cto. Talia sacerdos stās ante aciē loquat ad populū. Spūaliter. sic hodie hortat nos apls vt arma regis nr̄i nō abjiciamus: s̄ in eis viriliter dūmicem⁹. cuz ait. Hortamur vos zc. ¶ In summa eplē tria innuunt. P̄mo hortat nos ad p̄tiosam opatōem. ibi. hortamur. Sc̄do subdit t̄pis bñplaciti suscep̄tōem. ibi. ecce nūc. Tercio docet nos habere copiosam p̄fectōem. ibi. In oibz exhibitamus zc. Vel sic. In summa eplē duo innuunt. P̄mo hortatur nos ad suscep̄te grē ostensionē. ibi. fratres hortamur. Sc̄do p̄hibet sc̄dali offensionē. ibi. Nemini dātes vllaz offensionē. De p̄mo dicit. Hortamur vos ne grām dei inuacūū recipiatis. id ē ne sine fructu dei grām quā suscepistis stare faciatis. ¶ Pro quo nota multa sunt bona que p̄stant nobis ex dei grā. P̄ia sunt bona naturalia que p̄tulit nobis in ip̄a creatōe. scilicet corpus cum sensibz. animā cū vībz scz potētia discernēdi inter bonū z malū. potētia appetēdi bonū z detestādi malū. cedit nobis sibi z libez arbitriū. vt libere z nullo cogente declinare hō a malo z faceret bonum. At p hoc mereat bonū eternū. ¶ Un Deuterō. xxx. Testes ei iuoco celū et z trā q̄ pposueri vob vitā bonū z bñdictōez z maledictōez

Elige ergo vitam etc. **At Eccl. xv. Apposui**
tibi aqua et igne. ad qd volueris extende ma-
nu tua. **At in hac libertate consistit tota digni-**
tas hominis. **Un valde stulti sunt q dicunt.**
Quare deo non fecit hoies tale q peccare non
posset. qm als non esset merito suo pmedabil
Dece est eni maxima pmedatio viri iusti qui
potuit transgredi et non est transgressus. Eccli
xxxi. Danc gram inuacuu recipiunt q maluz
diligunt et bonu fugiunt. et q exhibet mem
bra corpis arma iniquitatis. Alia bona q ha-
ben ex dei gratia sunt tpalia. vt sanitas cor-
pis. tranquillitas tpis. et fertilitas rez. S; mi
seri sanitas corpis abutunt luxuriando. Un
salomo puer. v. Ne res alienis. i. remobus
honore tuu. Singuli habet honore suum.
Coungati habet honore coung. Dotinetes
honore cotinentie. gines honore gicitat.
Et annos tuos crudeli. s. tps tibi ad penite
ria deputati ne dissipet. Nota mlti sunt
modi quibz cognoscat q qd gram dei inua-
cuu recipit. Prio qn qd gras deo non agit.
Ber. Non est dignus dandis q non agit g
rias de dano. Secdo qn bonu qd habz de g
tia quasi ppter merit suu sibi attribuit. qd
est contra apm. i. Chor. iij. Quid habes qd
non accepisti. Aug. Memeto qcqd habes
aliunde habes. impfecte habes: amittere po
tes. Tercio qn gram collata et gratis dataz
quasi volutarie reijcit. De q Dee. viij. Pro
iecit israel bonu. Ahris. Gratia est adiuto-
riu infirmitatis humane. s. vt mundu et dia
bolu vincat. Exemplu in vitas patruz de
illa muliere que cu vicisset diabolus. et demon
dice. vicit me illa. Rndit illa. No ego s; do
minus me. Apls. ij. Ahoz. xi. No ego sed
gra dei mecu. Quarto qn fm ea non opatur.
i. Thi. iij. Noli negligere graz dei q i te est.
Quinto qn in gra non pfeuerat Heb. xij. Op
timu est gra stabilire cor. Sene. Quid pro-
dest cibuz corpi qui assumit et statim reijcit
et sic gra aie si cito pditur. Ahris. Tolle pfe
uerantia nec habz mercede obsequiu. nec g
tia beneficiu. nec fortitudo laudem. Itē per
gram dei possum intelligere beneficiu redem-
pctis. De qua gra ij. Chor. viij. Scitis g
tiam dñi iesu xpi cum diues esset ppter nos
egen? fac? est vili? inopia diuites effem?
Eccl. xxi. Gram fideiussoris tui ne obliui-
scaris. At Aug. loqns dñi gra dicit. Re-
dimitt veditos. viuificat occisos. honozifi-
cat iniuriatos. Gram ista inuacuu recipit
q qti beneficij inemor existit. s. p ingratitudi

nem qd est maximu peccatu. vt dicit Ber.
Ingratitudo est vent? vres exccas fonte pi
etatis. Idcirco in pñti tpe non debem? graz
dei inuacuu recipe. Rōem subdit. Tpe acce
pto exaudinite. s. a pctis liberado. Gal. iij.
At vbi venit plenitudo tpis misit de? filiu
suu etc. Et subdit. In die salutis. s. q nata ē
vera mudi sal? adiuu te. s. p misericordia ti
bi exhibitā. Dicit g. Ecce nūc tps accepta-
bile. s. ad agendu penitentia. quia nūc acce-
prat sacrificiu iusticie. ecce nūc dies salutis.
scz ad pmeredu glām. qz nūc acqrit meritū
salutis eterne. Dac gram inuacuu recipiunt q
de die in die penitere differunt. De quo Job
xxij. Dedit ei dñs locū penitentie. et ille abu
tū eo in supbia. Apoca. ij. Dedit ei tpus vt
pñiam ageret. et nō vult penitere a fornicato
ne sua. Tales sunt habetes vocē corinā di
cētes. cras cras: ptrahētes vsq ad sabbatū
pasce. De qbo Eccl. v. Ne tardes pñti ad
dominum deum tuu. Nota multa sunt
q pmouent hoies et hortant ad pñiam. Pri
mū dei benignitas. Scdm tpis opportuni
tas. Terciu pñie utilitas. Quartū ē durati
onis nocibilitas. vt habet alibi. Attamē
sciendū est q mltiplex legit tps in sacra scri
ptura. Ast eni tēpus acceptabile. tpus mise
rabile. tēpus formidabile. De pmo dicitur i
tertu. Ecce nūc tps acceptabile. s. in q medi
cus p se venit offerens vngenta suauitatis.
et curas vulnera pctōruz. In quo tpe possu
mus pstituere pacem cū angelis et hoibus
Diere. viij. Expectauim? pacē et non venit
q suum? tps medele. et ecce formido. Ubi lo
qitur de hoc tpe gre. desideras illud videre. Et
h tps gre nūc habes. Nam tpus quadrages
sime est acceptabili? ad lucrādu qz alia tpa.
Primo quia campsores nūc in locis suis in
ueniunt. i. penitentiarij pati ad audiendas
pñssioes. D qz felix mutatio sit in foro pe
nitentiali. Utilissima eni moneta ē quā pec
cator apportat. et pñssissima ē quā deportat.
qz pctā sua ibi dimittit. et graz dei ibi acqrit
Ahoz. iij. In tpe tribulatiois pctā dimittit
his q inuocāt te. Itē in quadragesima qua
si in nūdinis dei abūdanti? venalia exponūt
scz ipm regnū celoz. Un dicit Aug. Vena
le habeo. qd. regnū celoz. et tantū valet qn
tū habes. Attamē i nūdinis istis qd pñpue
emēdu sit. oñdit nob dñs Apoc. iij. Gua
deo tibi emere a me aurū ignitū pbatuz vt
locuples fias. Aug istd ē castitas aut chari
tas. Un auz emūt q charitate studēt. Sed

Domínica Innocentí

sunt aliq̃ q̃ in mundanis istis plumbū v'l ar-
gentū emūt. Illi reuera emūt plūbū q̃ opa
misericordie i mortali pctō faciūt. Opa enī
mortalia ad similitudinē plūbi sunt pōderosa
et nō p̃ciosa. Argentū p̃o emūt q̃ sapiētiā
hūi mundi sequunt. Nā sic argentū nō re-
parabat alicui p̃cū tpe salomōis. vt h̃r. iij.
Regū. x. sic sapiētia hūi mūdi stulticia est
apud deum. i. Ahoz. iij. Iō in h̃ tpe dēmus
emere auraz charitatis z misericordie. ps. ci.
Quia tps miserēdi ei⁹ qz venit tps. At hoc
tpe stricissima ē reddēda rō. Añ. D lignū
aridū qd rīdebis cū exiget a te vsqz ad oculi
actū zc. Ber. Om̃e tps tibi imp̃elūm req̃ret
a te q̃lter sit exp̃elūm. Sz heu p̃q̃it h̃icre
inias d̃ aliq̃b. c. viij. Milu⁹ i celo p̃gnouit
tps suū. hyrudo et ciōnia custodiēte tpus
suū. Sz miser pctōz h̃ tps refutat et negli-
git. Lū tñ dicit Ber. Nihil p̃cios⁹ tpe. qz d̃
eo valde exigū p̃stat nobis. iij. philicorū.
Nihil h̃em⁹ tpe nisi nunc. Ergo summa
cū p̃uidētia est ad salutē aīe eo respiciēdū.
Eccl̃es. ix. Qd cūqz p̃t man⁹ tua opari. instā
ter fac. At Jsa. lv. Querite dñm dū inueni-
ri p̃t. inuocate eū dū p̃p̃e ē. s. in tpe p̃senti.
C Scdm̃ est tps miserabile. s. tps mortis.
De. q. ij. Abim. iij. Tps resolutōis mee i/
stat. i. mortis qd est incertū. Eccl̃es. ix. Ne/
scit hō finē suū. sz sicut p̃sces hamo z aues
laqueo capiunt. sic hoīes in tpe malo. Et lo-
q̃tur hoc d̃ carnalibz q̃ nō p̃uident diē mor-
tis. et iō q̃si irratōnabilia aīalia rapiunt ad
locū damnatōis. Job. xxi. Tenēt tympanū
z cit̃arā z gaudēt ad sonitū organi. ducūt
in bonis dies suos: et in p̃ucto ad infernū
recedunt. De h̃ tpe d̃r Acci. xi. Si hō an-
nis multis vixerit z in his oībz letus fuerit
meminisse d̃z tenebrosi tps. id ē mortis. Et
in h̃ tpe difficile est penitere. Aug. Tūc mor-
bus vrget. pena terret. vox clamat. mundus
delectat. Eccl̃i. xvij. Confiteberis viuis: vi-
uus et sanus p̃fiteberis. Grego. Timendū
est q̃ tpus senectutis expectat ad penitendū
ne dū sperat misericordiā inueniet iudiciū.
Bern. Infelix homo q̃ florē iuuentutis of-
fert diabolo. et feces senectutis deo. ps. lviij
Fortitudinē meā ad te custodiā. Eccl̃i. xiiij.
Ante obitū opare iusticiā. ante lāguore ad/
hibe medicinā. Dicit enī Aug. in libro de pe-
nitentia. et habet dist. vij. c. null⁹. Nullus
expectet quousqz peccare nō p̃t. arbitrij liber-
tatē req̃rit dñs vt deleat p̃missa nō necessariā
zē. Ideo subdit. p̃iculosissimū ē vsqz ad mor-

tem p̃rrehere. Mat. vij. et Aug. xij. Non
tendite intrare p̃ angustā portā. s. penitēti-
ne claudat ianua diuine misericordie. Grego.
in moral. sup̃ illud. Clausa est ianua. Qui
tps p̃grūū penitētiē p̃didit. frustra ad regis
ianuā p̃cibz pulsat. Nō enī post iudiciū pre-
cū aut meritor loc⁹ erit. Aug. de ṽbis dñi.
Tūc ianua lugentibz claudis que nō quoti-
die penitētibz apert. tunc erit penitentia sed
nō fructuosa zc. Tercū est tps formida-
bile. De q̃ ps. lxxij. Aū accepo tps ego ius-
ticias iudicabo. Nō solū iusticias sz iniqui-
tates et malicias. Uñ. q. Ahoz. v. Unūq̃
qz recipiet p̃t gessit siue bonū siue malū.
De h̃ tpe Mat. xij. In tpe messis dicā mes-
soribz. colligite zizania z alligate ea in falcis/
culos z p̃icite in ignē. z ibi erūt eternatur.
ps. lxxx. Inimici dñi mentiti sunt ei. z erit
tps eoz in secl̃a. Iō ad Gal. vi. Dū tps ha-
bem⁹ opemur bonū. Nā in illo tpe formida-
bili nō poterim⁹ penitere. ps. vi. In inferno
q̃s p̃fitebit tibi. q. d. null⁹. Iō Apoca. x. Ju-
rauit angel⁹ q̃ p̃ h̃ tps nō erit ampl⁹ tps
sz misericordie z penitētiē sz iusticie. Ideo
subdit Eccl̃i. iij. Nili observa tps. Rōem po-
nit Hiero. Sicut non perit capill⁹ z capi-
tes sic nec momentū de tpe. At Abrih. Om̃i
rei optet magis parcere qz tpi. Aux si p̃di-
deris recuperare poteris. tēpus aut non resu-
mes. vt legit in vita patz z aīa plangēti p̃-
nam. z inter multitudinē penaz expletur am-
plius tempus p̃ditū

De eodem

Sermo. X. De euangelio

Ductus est ie-
sus in desertū a spiritu vt tēpta-
ret a diabolo. Mat. iij. Mar.
i. Lu. iij. Ubi duo hastiliferos hastili-
dunt simul. tūc si vn⁹ cadit alter ei⁹ fautor
z amicus capit ei⁹ arma hastā et galeam. et
in specie p̃oris illo ignorāte appropinquat.
Spūaliter. At sic q̃ p̃m⁹ hō bellauit cum
diabolo. tūc amic⁹ ñr ihs xps induit nostre
carnis lorica z hastā nostre fragilitatis cum
galea defectuositatis. et appropinquat ad eū
sz diabolu ip̃o ignorante. Figurāt. i. Ma-
chab. xij. Postqz triphon vicit z occidit iō-
nathan. tunc symon frater ei⁹ assumpsit sibi
populū fratris et officii. z vindicauit frēm
z occidit triphon. Spūaliter. Per triphon
intelligit diabol⁹. q̃ iugauit Jonathan. i.

primū hominem quousq; venit symō. i. xp̄s
obediēs p̄ri. et iste nos vindicauit in eadē for
ma hūana. **Ioh. xij.** Nunc p̄nceps hui⁹ mū
di eijcietur foras. **Aliud thema.** Vide
mus q; vbi rex militiā suam ad pugnādum
mittit. si attingat eos male pugnare. ita vt
p̄ur exercit⁹ et alij p̄bi viri quidā occidunt.
et qdam captiuant. tūc rex assumit p se ar
ma et vadit ad p̄lium ad vltimū iūriaz
suor et secundā. Et q; suggerūt nō sunt ausi
faciē ei⁹ videre. **Spūaliter.** sic ē de genere hu
mano et christo. **Figurat Iosue. vij.** Tū mit
teret Iosue de hiericho viros p̄tra haij p̄cul
si sunt et corruerūt. **Ipe autē Iosue reuerſus**
p̄cussit viros haij. ita vt nullus de tāta mul
titudine saluaret. **Spūaliter.** christ⁹ rex ce
li cū videret genus humanū in campo hui⁹
vite succūbi. et Adam ducē cū maiori parte
p̄stratum. induit armaturaz. ad philip. ij.
Habitū inuenit vt homo. in deserto huius
mundi. ps. xvij. In te eripiar a temptatiōe.
ij. **Pe. ij.** Nouit deus p̄ios a temptatiōe eri
pe. **De quo introitus.** Inuocauit me x̄c. In
epistola hortamur. Ecce nūc in die salutis
adiuu te. **In summa euāgelij tria innu
unt. p̄mo quomodo christ⁹ audacter bellū ē**
ingressus. Secūdo quō callidus hostis eum
est aggressus. ibi. **Et accedens x̄c.** Tercio q;
modo fortiter idem hostis est oppositus. ibi.
Vade sathanas. De p̄mo dicit. In illo tpe
scz post baptisimū immediate ducē et ielus in
desertū. **Slo. qd est iter hierusalē et hiericho.**
vt dicit Lu. x. Et hic ductus fuit a libertate
arbitrij. ergo a spū sancto. ij. **Thoz. ij.** Ubi
spiritus domini ibi libertas. **Et fuit hic spū**
tus q; in specie colūbe mansit sup eum. De
quo **Isa. lxiij.** Spūs dñi ductor eius fuit.
Subdit rationē. Ut temptaret a dyabolo.
Chrisost. Christus sciebat q; dyabolus eum
tēptare desiderabat. et tamē dyabolus aduer
sus christū ire nō poterat. ideo christus cō
tra dyabolū p̄cessit. **Sed diceret. cur i**
deserto et nō alibi. Rndet **Basilius.** qz loc⁹
solitari⁹ est temptatori aptus. vt patz i p̄ma
muliere. **Sed diceret. cur tēptari voluit**
christus. Respondet multz de causis fm san
ctum **Thomā** parte. ij. q. xli. arti. i. **Primo**
vt nos omnes tēptādos ostēderet. Eccli. ij.
Ali ad temptatiōem p̄pa animū tuū. Et fm
hilariū vt ostēderet omnē hominē quan
tūcūq; sanctū esse temptatori bus subditū
Iob. vij. Militia est vita hois sup terram.
Secūdo fm Chrisost. vt audaciā dyaboli

reprimeret. et nobis cōtra temptatiōes au
piliū ferret. **Tercio vt nullus temptat⁹ inde**
gnaretur. **Matth. x.** Non sit discipul⁹ su
per magistrū. **Aug⁹.** Magna est consolatiō
membris a capite. **Innocenti⁹.** Non despe
ret qui temptat⁹: quia temptat⁹ est saluator
Quarto vt eis assisteret. **Thoz. x.** Fidelis
deus qui nō patiet⁹ vos temptari sup id qd
potestis x̄c. **Sre.** Sicut morte suā christus
nostrā vicit. sic n̄as temptatiōes suas superas
uit. **Nota tñ Gregori⁹** dicit q; tēptatio
tribz modis fit. s. suggestiōe. delectatiōe et cō
sensu. **Suggestiōe** saltē extrinseca et nō in
trinseca. qz in carne temptatus est xps. et h̄
nō est peccatū. et nō delectatiōe: vbi est pec
catū veniale. nec cōsensu in quo est peccatus
mortalis. vt dicit **Aug⁹.** **Moraliter.** per
desertū intelligitur penitētia. quia dicit **Au**
gustinus. Omnis christi actio nostra est in
structio. **Sed christ⁹ ductus est a spū. s. san**
cto in desertū. Et sic homo per se nō potest in
gredi desertū penitētie. sed per solam grati
am. ad **Roma. viij.** Quicūq; spū dei agun
tur hī filij dei sunt. **Primo** hī filij dei sunt
quia in heremo sunt aque amare. et sic cons
trictio in penitētia. **Trenoz. ij.** Velut mare
contritio tua. **Itē i deserto** sunt igni n̄i serpe
tes. id est impugnatio diabolica. **Uñ** **Pe**
trus rauennēsis. Actor malicie. origo nequi
cie semp hominibz laqueos p̄tendit et fouet
as fodit. **Innocenti⁹.** Null⁹ putet se in hac
p̄grinatiōe omnino temptatiōibz dyaboli
posse carere. nulla persona. nullus loc⁹. nul
lum tēpus excludit. **Ecce** q; callidus. **Non**
hominē qualēcūq; sed iesum. id est saluato
rem qui peccatus nō fecit temptauit. **Quid**
faceret peccatoribus si christū temptauit i he
remo vbi nulla temptandi causa vlt occasio.
Quid faceret manēti in ciuitate vbi loci ame
nitas: vestium p̄ciositas. diuitiaz iactātia. **Si**
ieiunantē quid in delicijs viuētē. **Grego.** Maligni
spiritus quasi latrūculi iter nostz obsident.
Subdit. Et cū ieiunasset quadraginta die
bus et quadraginta noctibz postea elurget.
Ieiunauit. i. vt nō sumeret cibū. **Et h̄** **pro**
pter tria. **Primo** vt ostēderet se dei filium.
Sed diceret. tamē **Moyſes** et **hēlyas**
etiā ita ieiunabāt. **Soluit** **Chrisostom⁹** di
cens. Illi esuriunt. christus nō. **Ipi** virtute
alteri⁹ sustentabant. xps p̄pria virtute. **Se**
cundo fm Basilium ideo tantū ieiunauit vt
ostēderet volenti vincere dyabolū. necesse

Domínica Inuocauit

esse ieiunium. **Mat. xviij.** Hoc gen^o demonio
rū in solo ieiunio et oratōe ejat. **Tercio** fm
Bre. vt suo ieiunio nostz ieiunū institueret.
Nota. tres sunt cause cur institutū est ie
iunū qdraginta diez. **Primo** qz deliquimus
in quattuor euāgelistis z decē pceptis. vt di
cit **Grego.** In hoc tēp^o penitere. **Secun**
do ideo. quia sicut ex lege iubemur deo offer
re decimas toti⁹ anni frumentales. ita deci
mas tempoz. **Nam** quadragesima p̄tinet
quadragintaduos dies. sed quia sex dies do
minicos nō ieiunam⁹ ppter gaudiū resurre
ctōis quo christ⁹ bis comedit. ideo manē
tū trigintasex dies ieiunales. ergo addunt⁹
quattuor pcedentes: qui qdraginta sunt de
cime tempoz. qz annus habz. cclxv. dies.
Tercio fm **Ambro.** ideo quia per quadragi
ta dies aque diluuij inundauerūt sup terrā
ppter peccata. ergo peccata nostra p abstine
tiā quadraginta diez deleamus. vt implea
mus q̄cqd deliquimus. vt cursor implet altera
die quod in vno neglexit. **Nota** licz illo
tpe christus nihil comederit. nos tamē semel
ob infirmitatē humanitatis possum⁹ cibuz
sumere ad sufficientiā. **Sed** diceret. **Aur**
non ieiunamus eo tempe quo christus. scz
post epiphaniā et baptisimū. **Respondet** pri
mo: quia nūc instat anniuersari⁹ christi pas
sionis. **Argo** vt sibi ppariamur portādo cru
cē penitentie z cū eo reuigamus a vicij et a
morte anime. ideo isto tēpore institutū est h
ieiunium. **Secūdo** ideo vt imitemur filios
israel. qz illo tēpore exierūt de egipto. post h
eo tpe exierunt de babilonia. qd inde pbat:
qz tam isti q̄ illi statim celebrauerūt pasca.
Et sic nos primo egrediamur de peccatis vt
deniqz camus in terrā pmissionis. **Tercio** p
pter furorē libidinis qui in tempe veris so
let nos magis accēdere q̄ alijs anni tpi⁹.
Argo refrenemus carnis cōcupiscentiā per
ieiunium. ij. ad **Thorinth.** vi. In ieiunijs z ca
stitatē zc. **Dieronym⁹.** Per abstinentiā cibi
z potus tepescit ven⁹. **Prover. xxvi.** Si de
fecerint ligna extinguitur ignis. **Sequitur**
Postea elurijt. **Et** hoc ppter duo. **Primo**
vt ostenderet se esse vez hominē vt pri⁹ ve
rum deum. **Uel** fm **Basilium** ad ostendendū
qz famē sponte assumpsit vt ceteros defectus
Secūdo fm **Basilium** vt puocaret diabolū
ad temprandū eū. **Dixi** secūdo innuitur
quō callidus hostis est eū aggressus: dicēs
Et accedens temprator. i. diabolus qui ha
bet hoc nomē ab officio. **De** quo **Abrist.**

Nec manducat nec bibit nec aliud op⁹ ha
bet q̄z qz incessanter tēptat. ideo dicitur tē
ptator. **Et** accedens. **Dicit** **Nicola⁹** de lyra.
Sciuit dyabolus ex pphetia **Isa. ix.** qz christi
stus deberet esse deus et hō. iuxta illud. **Par**
uulus natus est nobis. z filius datus ē no
bis. **Ecce** vera humanitas. z vocabit nomē
eius ammirabilis. zc⁹ fortis. ecce manifesta
ei⁹ diuitas. **Itē** sciuit tpus fore ppletū per
Danielē exp̄ssum. et p regni translatōez iu
deoz ad herodē alienigenā. vt habet **Gene**
rlis. **Non** auferet scēptū d iuda zc. **Sed** ne
sciebat certitudinaliter an ielus essz christ⁹.
Verū tamen ppter eminentiā sanctitatis ei⁹
habebat quandā cōlecturā. eyn verdēckē.
Dubitaui enim diabol⁹. quia vidit eū na
tū de muliere. et flentē: et circūcisum: et fugi
entem in egiptū: et baptizatū. z sitim et fa
mem patientē. z ppter hoc putauit eum esse
hominē. **Itē** ex alia parte nō nouit ei⁹ p̄ez.
vidit angelos letantes. stellā magos ducē
tem. z ideo putauit eum deū. **Ideo** voluit h
exp̄ri p temptatōem. et videns eum eluriez
pari putauit eum esse purū hominē. **Et** per
hoc voluit eū ducere ad peccatū gula. **Ma**
ximus dicit qz trāfigurauit se diabolus in
speciē humanā. **Augustin⁹.** **Dic** diabol⁹ fir
ut lucifer qui primū hominē supauit. **Et** as
sumpsit habitū religiosum vt a christo pu
tare⁹ heremita. **Et** accedēs quasi compatiē
do fami christi. **Quāsi** diceret. **Ecce** diu ieiū
nasti. nunc indiges cibo q̄ in deserto nō pōt
haberi. **Si** fili⁹ dei es dic vt lapides isti pa
nes fiant. **Audiuit** diabol⁹ vocem patris.
Dic est fili⁹ meus dilectus. **Incredibil⁹** hu
ic voci cogitans si cōuerteret lapides in pa
nes tūc ipe esset. i. dei filius dilectus. **Sed**
prius christus signa nō fecerat. sed debebat
signa facere ad vtilitatē credentiū. **Atiam** si
fecisset diabolus meliorat⁹ nō fuisset. s. glo
riatus qz christū in miracula duxisset. **Sed**
diabol⁹ nō fecit mentōem de refectōe anime.
que est homis potior pars. ideo a xpo repelli
tur tanqz doctor indilcre⁹. **Qui** rīdēs ait.
Scriptū ē. **Deutero. viij.** **Non** in solo pa
ne viuit hō sed in omi hō qd pcedit de ore
dei. **Raban⁹.** **Sicut** corp⁹ huanū nō viuit
sine cibo terreno. sic nec ania sine dei verbo.
Argo cōsidera qd nūc debes rīdere diabolū
cū inuepat te dicēs. ieiunū longū: cibaria
grossa. **Rīde** ei. **Non** in solo pane viuit hō
zc. **Qz** mltos diabol⁹ tēptatōe gula supe
rat. **Eccli. xxxvij.** **Propter** crapulam multi

perierunt. **Salienus.** Plures moriuntur gula
q̄ gladio. **Phil. iij.** Quorū de venter ē. **Sz**
huic temptatōi resiste p̄ ieiuniū. i. **Petri. v.**
Frates sobrii estote et vigilate quia aduer/
sari vester diabolus ē. **Judith. xij.** **Secūdo** tēptauit
eū diabolus de vana gloria. **Dicit** **Christus.** Tū
diabolus ex christi respōsionē nihil certū hate
ret an esset dei fili? ait intra se. Si iste fame
non vincit. et si nō fili? dei: tūc sanctus ē vir
Possunt tamē sancti viri vinci p̄ vanā glo
riam. Tūc secundo reuersus: dicit **Ma**
mus assumpsit formā cursoris fortissimi vi
dens. **Debilis** et attenuatus nec p̄ teipm ire
vales. nec q̄q̄ habeo vt te resiciā. **Dāc** ta
men misericordiā tibi impendā vt te in dorso
meo portato ad habitaculū hoīm. vt quis
tui. i. misereri possit. et p̄ assensit. **Nec** mir
q̄ xps dei fili? pmisit se a diabolo duci. **Quia**
dicit **Sre. in ome.** Quid ergo mirū si se ab
illo pmisit duci qui se etiā a membris illius
p̄tulit crucifigi. i. a pilato et iudeis qui fue
runt mēbra diaboli. Tūc assumpsit eum di
abolus. i. ex supbia. et statuit euz sup pinna
culum templi. quod fuit vnū deambulatori
um vbi sacerdotes populo p̄dicabant. **Et**
fuit intentio diaboli vt a populo omni vide
ret. **Christus** tamē nō visus fuit ab aliq̄ nisi
a diabolo. quia fuit in ei? potestate videri vlt
non. **Ideo** ait. Si filius dei es mitte te deor
sum. **Diero.** Dec fuit causa temptatōis si fi
lius dei esset. quasi diceret. Si hoc facis glo
riolus apparebis in cōspectu altitius. nec
oportet te timere ne offendaris. **Scriptus**
est enim. Angelis suis deus mandauit de te
vt custo diant te in oibus vijs tuis. **psal. xc.**
Grego. Unde tibi diabole hoc. **Scriptus**
ras legisti non vt melior esses sed vt recipes.
quia in cōplete allegauit. i. nō addendo. sup
aspicem et basiliscū ambulabis. i. id ē sup
temones ambulabis. i. eo? temptatōes con
culcando. **Item** sicut falsus doctor. q̄ male
intellerit. eo q̄ nō solū de christo sed de omi
hoīe intelligendū est. cui fm **Hieronimum**
datus est angel? in custodia in temptatōe.
Ideo respondit ei per scripturā. **Scriptū ē.**
Non temptabis dñm deum tuū. **Iste** deus
temptat q̄ exponit le periculis vt experiatur
an deus ei eripiat. vt si quis nihil vellz mā
ducare sed expectat vt deus eū cibaret. vltā
g're ferrū ignitū. quasi diceret. **Nam** p̄ viā
bonam possum descendere. i. sz per gradus fa

ctos. et si alis descendere hoc esset dei tēptat
re. **Tercio** tēptauit eū de auaricia. **Ma**
rimus. **Videns** christū nō posse supare i. sa
pbia et gula. tunc venit tercio in forma regis
potentissimi cū exercitu maximo. **Et** iterum
assumpsit eū in montē excelsum qui dicit q̄
rentena. et sub eo fuit riuulus fontis qui he
lyseum sanauit duo miliaria a mōte. **Et** ostē
dit ei omnia regna mūdi. **Christostomus.** **Sum**
pliciter p̄ diuersas partes. i. gelege. **Ibi** ro
manorū. grecorū. francorū. polonorum. et
sic de alijs. et glorijs eorum. **Quasi** diceret.
Ibi creuit aurū. ibi argentuz. ibi lapides p̄
ciosi. **Dec** omnia tibi dabo si cadens ado
raueris me. **Tere** mentitus est. inpra illud
Iohā. viij. **Mendax** est et pater eius. i. mē
dacijs. **Nam** diabolus nihil p̄pū habz. **ps.**
xvij. **Dñi** est terra et plenitudo eius. **Et**
forte se cognosci timuit. **Ideo** quasi resp̄
venator qui omnia iacula iacit. et sic diabo
lus fecit. **Tunc** ait ei. **Vade** sathanas. i. fil
ignem eternū. quasi diceret. **Nec** est tua iue
terata neq̄cia vt honorē dei attrahas. **Scrī**
pū est enim. **Domini** deū tuū adorabis. **Dei**
te. vi. i. adoratōe latrē. **Christo.** hic dat nob
exemplū vt p̄prias iniurias toleremus. **dei**
autē iniurias non debemus audire. **Tūc** reli
quit eum diabolus in p̄pria p̄sona. i. post
modum redijt per phariseos. **Et** angeli ac
cesserunt et ministrabāt ei. **Christo.** **Nō** di
xit. descendētes sed accedentes: ad ostendē
dum q̄ semp ad eius ministeriū fuerunt in
terra. **Sed** tunc tēptato domino recesserāt:
ne forte si eos p̄sentes sensisset malus ange
lus nō appropinquasset. **Tres** nota hoc
ieiuniū institutū ē ab ecclesia sancta. vt ha
beretur de conse. dist. iij. c. **Placuit.** vbi dicit.
Placuit vt omnes fideles exceptis diebus
dominicijs: etiā die sabbati sacerdotali ora
tione completa et discretōis cōmuntione p̄
cepta ieiunent in quadragesima. **Et** ibidem
canōe: nō liceat. **Nō** liceat fratres feria q̄n
ta nouissime septimane ieiunium soluere. et
omne quadragesimā exhonozare. **Glo.** sup
verbo exhonozare archidiaconi. **Nil** repu
tatur ieiunasse qui vnū diē non ieiunat. **Et**
sanctus **Thomas** dicit in scda scde. **Omīs**
qui venit ad terciū septennii. id ē vicefimū
primū annū tenetur ad hoc ieiuniū. **Ibidez**
sanctus **Thomas. q. c. lviij.** dicit. **Ideo** pue
ri q̄ diu sunt in statu augmentationis nō te
nentur ad hoc ieiuniū. **Conueniens** tamen
est vt se exerceant fm plus et minus fm mo

Dominica Inuocant

dum sue etatis. Sed quid de pegrinantibus
et dure laborantibus. Respondet sanctus Thomas.
ibidem. ar. iij. Si peregrinatio et opis labor
comode differri potest aut diminui absque
trimento corporalis salutis et exterioris statu
qui requiritur ad conseruationem corporalis
vel spiritualis vite non sunt propter hoc ieiunia
ecclesie premitenda. Si autem imminet
necessitas statim peregrinandi et magnas di-
etas facienda vel etiam multum laborandi. vel pro-
pter conseruationem vite corporalis. vel propter
aliquod necessarium ad vitam spiritualem. At
simul cum hoc non possunt ecclesie ieiunia ob-
seruari: non obligat homo ad ieiunandum. Videt
tamen in talibus recurrendum esse ad superioris
dispensationem. nisi forte alicubi non esset con-
suetudo. quia plati dissimulantes videntur an-
nuere. Item quid de cursoribus: quorum usus
est dominis necessarius. Respondet secundus Beatus.
Si non possunt simul currere et ieiunare ex-
citantur. Secus quando morantur et modum
cum vadunt. Item de pauperibus respondit sanctus
Thomas. Pauperes si possunt suffi-
cienter habere quod eis sufficiat ad unam con-
suetudinem non excusant a ieiunio. Si non pos-
sunt excusant. ut illi qui frustatim elemosi-
nas accipiunt et manducant. Item quid de mulie-
ribus pregnantibus siue lactantibus. Respondet
Beatus. Si necessitas corporalis debilitatis in-
pediat eas non tenentur ad ieiunium. si enim timea-
tur notabiliter de periculo vel laboris etiam te-
nentur soluere. Hoc idem de infirmis debilibus
et senibus. et sic de alijs. Attamen in his omni-
bus cautum est habere dispensationem episcopi vel
proprijs sacerdotibus. Dec Beatus. Ar. d. c. de. di. v.
ca. Ieiunia in ecclesia a sacerdotibus instituta
sine necessitate rationabili non soluantur. Dec
Eusebius papa. Item quid de confectio-
nibus. Rndet sanctus Thomas. in. ij. q. c. lviij. q. non
soluitur ieiunium per confectioes vel electuaria:
sicut nec per alias medicinarum assumptiones.
nisi quis in fraude sumeret: vel in magna
quantitate. vel per modum cibi. Qui conco-
dat Innocentius. Pro quo sciendum quod Bre-
gorius. xxx. moral. et sanctus Thomas. ij. q.
q. c. lviij. ar. iij. dicunt. quod quinq; modis te-
pramur vicio gule. Primo quando tempus per-
uenitur. Et sic. i. Regum. xviij. Ionathas qui per-
uenit horam. scilicet nona horam. Secundo quan-
do cibi lautiores quam sine causa necessita-
tis sed voluptatis. Aug. Non cibis sed
appetit in culpa est. Et habet. xli. di. c. non
cogant. Non cogant diuites pauperes cibis

vesci. ut aut consuetudine infirmitatis sue. sed
doleant aliter se non posse sustentare. si consue-
tudinem mutant egrotantes utantur superfluis.
dent inopibus necessaria. Utantur preciosis.
dent pauperibus grossa. Tercio nimis come-
dendo ut mensura quis excedat. et sic pecca-
uerunt sodomites. Azec. xvi. Dec fuit iniqui-
tas sodomite. Contra hoc dicit canon de conse-
di. v. Sint tibi quotidiana ieiunia refectio
satietate fugies. Quare modus est arden-
ter percipere. ut faciat quod cum cibaria in men-
sam venerint statim absque ordine et vilo signo
crucis auorant. In hoc excessit elau. Beatus. xv.
Aug. Non usus rex sed libido est in culpa.
Quinto nimis studiose amestibilia prepara-
do et salute anime negligendo. Sic peccauerunt fi-
lij hely. i. Reg. ij. q. accipiebant carnes crudas
ut studiose preparent. Dec oia parat per hos ho-
sus. Pre progere laute nimis arderet studi-
ose. Israel et Ionathas elau sodomita sacer-
dos. Ut bene ieiunes noli preedere gulose

De eodem

Sermo XI

Quoniam ieiunastis
quadraginta diebus et quadraginta
noctibus postea esuriit. Mat. iij.
Postquam vestimentum multum sedatum est no-
ua superueniens sordes non percipitur: que ta-
men in candido vestimento statim apparet
Hoc iterum videmus in atrio mundo in quo
vix potest vestuca cadere quin pendat. sed
cum est immundum grande lutum non percipit.
Spiritualiter homo reditus crapule semper est
in sordibus. ideo cum sordidior efficitur cadens
scilicet in lutum libidinis non percipit. vadit enim
de sordibus in sordem velut sus qui descendit in
stabilum sordidum. scilicet remonum. Figuratur Mat.
viij. q. quidam habens in se legione spirituum
immundorum habitabat in sepulchris. inde di-
uina virtute expulsus spiritus illi immundi in-
gressi sunt greges porcorum. deinde percipito ru-
erunt in mare. Spiritualiter. Per spiritus
illo. immundos qui viuunt hominem tenebant
in sepulchro subaudi gulam et crapulam que sunt
vicia viuente hominem tenentia in sepulchris ut
mortuum in fetore. eo quod semper putrescit. Dur-
cunt autem huiusmodi vicia in sepulchro ad por-
cos. quam gulosi trahunt ad libidinem. Gula enim
et crapula propter immundiciam corporis et ani-
me quam inducunt porcine feditati compant.
Sed inde descendit percipio in mare. id est

in infernū stabulo sulphureo cū demonibus deputādi. quibus se per immūdiā totaliter assimilauerūt. **Ambrosi⁹** in libro de penitentiā. **Ebr⁹** inquit cū absorbet vinū absorbet a vino. abominat a deo. respicit ab angelis. deridet ab hominib⁹. cōfundit naturā. amittit grām. p̄dit gloriā. incurrit damnatiōez eternam. **Ideo** christ⁹ nos ammonēs seipsū ponit in exemplū virtutis. qui etiā post q̄ ieiunauit esuriēs noluit seq̄ diaboli. qui inuasit ei vt faceret panes de lapidib⁹. rēptando eū p̄ gulā. **Sed** vocuit nos abstinere. eo q̄ euāgelista t̄git ei⁹ ieiuniū dicēs. **Luz** ieiunasset tē. **Nota** primo quale debet esse ieiuniū. **Secūdo** que sint ei⁹ vtilitates. **De** primo sciendū. Ieiuniū debet fieri plena conuersiōe. pura intentiōe. deuota p̄tinuatiōe. vera humiliatiōe. **De** p̄mo dicit **Iob⁹**. ij. **Conuertimini** ad me in toto corde v̄ro. in ieiunio et fletu et plāctu tē. **Qui** ergo merito rie vult ieiunare primo cōuertat. **Paruz** est enī te abstinere a cibis quādo nō abstinēs a vicijs. **Isa. lviij.** Ecce ad lites et contētiōez ieiunat. **Isido.** Qui abstinent a cibis et prauē agunt remōes imitant. q̄bz esca non est sed semp̄ adest neq̄cia. **Ideo** vt digne ieiunetur meritio cōfessio et satisfactio associēnt ieiunio. **Ergo** dicit **Conuertimini** ad me in toto corde vestro in ieiunio fletu et plāctu. et sciendū corda vestra tē. **Itē. ij.** **Paral. x.** **Iosaphat** timore p̄teritus totū se contulit ad rogandū dñm. et p̄dicauit ieiuniū vniūso iuda. **Juda** cōfiteus interpretatur. **Qui** ergo vult digne ieiunare debz cōfiteri peccata. **Itē** satisfactio. licet ieiuniū sit pars satisfactiōis: tamē alie partes obmittēde non sunt. **Iob⁹. xij.** **Bona** est oratio cū ieiunio et elemosina magis q̄ thesauros auri recondere. **Dicit** noranter elemosina **Un⁹ Ambro. li. d** ieiunio. **Illud** ieiuniū dñs approbat qd̄ ad ei⁹ oculos man⁹ elemosinaz leuat. **Doc** qd̄ tibi subtrahis alteri largire. **Unde** caro tua affligit egeni caro reparet. **Ergo** dicit **Mat. vi.** **Unge** caput tuū. s. vngento deuotiōis et orōis. et laua faciē. i. immundā conscientiā. aqua miseratiōis. **Un⁹** **Isa. lviij.** **Frāge** esuriēti panem tuū tē. **Desēdo** dicit **Baruch. i.** **Audientes** plorabāt ieiunabāt et orabāt in cōspectu dñi. **Et** bene addit in cōspectu do mini et nō in cōspectu hominū. **Ecce** q̄ pura debet esse intentio ieiunij. **Et** nō sicut illi d quib⁹ dicit. **ij. Regū. xxi.** **Predicauerūt** ieiuniū et occidere fecerūt naboth tē. **Ieiuna**

uerunt vt innocentē occiderēt. et sic aliq̄ ieiunāt vt palliet eoz nequicia. **Et** sic **Judas** osculabatur dñm et tradebat. **De** tercio **Ju** dith. iij. **Scitote** qm̄ dñs exaudiet preces vestras si manseritis p̄manentes in ieiunio et obsecratiōe in cōspectu dñi. **Quidā** autē bene incipiūt sed desistūt cito. **Quidam** vno die ieiuni sunt alio ebrj. **Cōtinuatio** aut ieiunij p̄cipue a supfluis cibis valet extra tria picula triū hostiū. s. diaboli. carnis et mūdi. **Diaboli.** vñ christ⁹ sathan vicit cū ieiunasset tē. **Ambro.** **Ieiuni** hominis spūti si serpens gustauerit mort. **Vide** quanta vis ieiunij. si spūtu terrenū serpentē interficit: qd̄ faciet spūali serpentī. **Et** in piculo mar⁹ paulus et socij eius ieiuniū continuātes euasēre naufragiū. **Nam** **Actū. xviij.** dicit **Quar** tadecima die hodie expectātes ieiuni p̄manetis nihil accipiētes. **Mare** significat mūdum. **p̄s. cūj.** **Hoc** mare magnū et spaciōsum manibus. **Pericla** carnis sunt pericula incontētiē. **Lu. vi.** **Anna** nō discedebat d templo ieiunjs et oratiōibus seruens. **De** quarto. s. humiliatā in ieiunio animā meā. **Attende** qualis debet esse ista hūiliatio. qz debet esse quo ad te. q̄ ad deū. quo ad primū **Primo** quo ad te. **Eceli. xxxiij.** **Qui** baptizatur a mortuo. et itez tangit mortuū qd̄ pficit lauatio illi⁹. **Et** sic homo qui ieiunat in peccatis et itez facit qd̄ pficit humiliatō se. orōez illi⁹ q̄s exaudiet. **Ergo** hūiliatio ei⁹ q̄ ad se debz esse fructuosa. **Secūdo** q̄ ad deū non debet esse p̄sumptuosa. sicut illorū q̄ dicunt **Isa. lviij.** **Quare** ieiunauim⁹ et nō asperisti. humiliauim⁹ animas nostras tē. **Ter** cio quo ad primū nō sit iniuriōsa. sicut illi⁹ pharisei. **Luce. xviij.** **Ieiuno** bis in sabbato iniuriōse cōtempnit publicanū. **Cōtra** qd̄ dicit **Roma. xij.** **Qui** ieiunat māducantes nō spernat. **De** secundo que sint vtilitates ieiunij. et quot sunt. **Primo** p̄ ieiunij offensa rei placat. **Un⁹** **Jone. ij.** **Cū** ciuitas magnā iniūe interire debebat. tūc p̄dicauerunt ieiuniū trib⁹ diebz et noctib⁹. **Et** seq̄t. **Vidit** deus opa eoz quia cōuersi sunt a via sua mala. et misertus est sup̄ maliciā eozum quam locut⁹ fuerat vt faceret eis et non fecit. **Vidit** de⁹ opa. et nō tm̄ ieiuniū. qz ieiuniū sine alijs bonis opib⁹ nihil p̄dest. **Un⁹** legit **Hester. iij.** q̄ hester trib⁹ diebz ieiunādo et trib⁹ noctib⁹ sūas d morte iudeoz paratā reuocauit. sic et tu fac. **Secdo** p̄ ieiuniū gra dei impetrat. **Act. ij.** **Ap̄li** ieiuni sp̄m̄ san

Feria scda post Inuocauit

xti acceperunt. tunc si vis habere gratia spūi
 sancti stude deuote ieiunare. **Re.** in p̄fatioe
 Qui corporali ieiunio vicia p̄mis. mentē ele
 uas. virtutē largiris et p̄mia. **A.** ecce ieiunius
 mentē eleuat. cibo hō grauat. **Au.** xxi. **A.** tūc
 dicit ne corda v̄ra grauent crapula et ebrie
 tate. q̄ omne graue deorsum petit. vt ptz **Au.**
 xvi. **M.** ortu ē diues et sepult⁹ ē in inferno.
 Ecce p̄sens crapula vertit in eternā penuriā
 vt notū est de diuite. **Et** cōuersio vt liquet
 de lazaro q̄ portabat ab angel in sinū abrae.
Doc testat **Dico.** dicēs. **Misericordie** de
 licie miserijs comitant. **Berñ.** Sicut ignis
 et aqua simul esse nō possunt. sic nec spūales
 et corporales delicie **Tercio** p ieiunū diabol⁹
 supatur. **Mat.** xviij. **Doc** gen⁹ demonioz i
 solo ieiunio et orōe ejicit. qz ieiunio diabolo
 resistim⁹. **Et** sic arma quib⁹ nos impugnat
 auferim⁹ ei. qz ꝑcupiscētiā auferim⁹. **Pro**
 uerb. xvi. **Qum** defecerint ligna extinguet
 ignis. **Et** sic etiā hic de igne ꝑcupiscētie qui
 ꝑieiunū extinguit. **O**rādo etiā deū ad nos
 puocam⁹. qd figurat **Exo.** xiiij. **E**giprij hoc
 audiētes clamabāt. fugiam⁹ israel. tūc eniz
 eoz pugnāt p eis 3 nos. tunc **Mat.** iij. dñs
 vicit post ieiunū. **Et** figurat **Judith.** xij. et
 xij. **Judith** orādo et ieiunādo ad vesp̄ram
 amputauit caput holofernisi. i. diaboli. sic z
 tu fac. **E**st ergo multū orādū in ieiunio z nō
 sp̄ sistere in tabernis. et supplere illd in potu
 qd deficit in cibo. **Quarto** p ieiunū orō
 exaudīt. **Ecclē.** viij. **Ieiunauim⁹** aut z ro
 gauim⁹ deū nosqz p hoc et euenit nobis p
 sperē. **Et** **Isa.** lvij. **Doc** est ieiunū qd elegi
 dissolue colligatōes impietatis. tūc inuoca
 bis et domin⁹ exaudiet. **Et** nimir⁹ qz p iei
 unū hō hūiliatur in corpe. p oratōem in ani
 ma. **Et** de⁹ humiles libenter audit. **Psal.** ci.
Respexit in orōem hūiliū zc. **Et** sic fecit da
 uid dicendo ps. xxxij. **Humiliabā** in iei
 unio animā meā. vt etiā patet in publicano
Luce. xviij **Q**uinto hō ad suscipiendum
 corp⁹ christi p ieiunū p̄patur **Et** figuratur
Judith. vi. **O**zias suscepit achior i domuz
 suā. z fecit ei cenā magnā expleto ieiunio.
Et sic **O**zias. i. xps suscipit achior. i. pctōzē
 penitentiē expleto ieiunio ad cenā corpis xpi
 in domū. i. in ecclīaz. **Et** **Delyas.** iij. **Reguz**
 xij. in fortitudine cibi illi ambulauit vsqz ad
 montē dñi oreb. **Et** sic tali ieiunio **Exo.** xij.
Moyles meruit recipe legē dei. z sic nos p
 ieiunū ipm deū zc.

Cferia secūda post Inuocavit.

Sermo XII

Verū hī in sup
pliciu eternū. iusti autē in vitā
eternā. **Mat. xxv.** **Grego** dicit
Stultus debitor est q mutuās gaudedo pe
cuniā accipit. et nō pēdit tps q reddere de
bet. **Spūaliter.** Sic omnia q habem⁹ cor
poraliter et spūaliter a deo habem⁹. **Iacob. i.**
Dñe datū optimū et omē donū pfectū de
sursum ē descendens etc. **At apls. i.** **Thos. iij.**
Quid habes quod nō accepisti. q nihil.
Ergo attendere debem⁹ tpus quo mutuatiū
reddere debem⁹. **Et hoc docet nos introit⁹**
misse dicens. **Sicut** oculi seruoꝝ in manib⁹
dominoꝝ suoꝝ. ita ocli nři ad dñm teū
strum etc. **Et videmus** q nō habet soluere re
bitū ille perit dilatoem. et sic ecclesia in hodi
erna collecta. **Absolue** quesum⁹ dñe nostro
rum vincula peccatoꝝ: et q̄qd pro eis mere
mur ppetiat⁹ auerte. **At in graduāli.** **Conuer**
tere dñe aliquantulū. exaudi pces seruorum
tuorū. **At in tractu.** **Domine** nō fm peccata
nostra. **Itē.** dñe ne memineris iniquitatū etc.
At iam videm⁹ q bene soluit pater familias
hūc optime pascit. et in cubiculo suo req̄sce
re facit. **Spiritualiter.** **Sic** christ⁹ bñ sol
uentibus. i. deo seruientibus et bñ opantibus
benignitatē exhibz. **De quo epla** **Iech. xij.**
Ecce ego ipe req̄rā oues meas: et visita
bo eas sicut gregem pastor visitat. et pascam
eas in montib⁹ vltimis et herbis virētib⁹
hoc est. in deliciosis gaudijs. **Et videmus** q
non bene soluit debitū ille ducit ad iudiciū
vinculat⁹ et truncat⁹. **Spūaliter.** **Sic** q deo
non retribuiunt in bonis operib⁹ vinculant⁹
hic funibus peccatoꝝ: et adducunt iudicio
eternē dānatōis. **De quo in euāgelio.** **Ibūt**
hī in suppliciu eternū. **Secūs** **Thomas**
in. iij. **di. xlvij.** **Sicut** in primo aduentu ven
it filius dei vt pro nobis satisfaceret apud
patrem. ita in secundo aduentu veniet vt in
sticiā patris in hoies exequat⁹. et gl̄iaz maiē
statis demōstret. **Sic** equ⁹ duob⁹ calcarib⁹
ex vtraq⁹ pte vt latere calcat vt velocius cur
rat. ita anima duab⁹ affectōib⁹ sollicitat⁹ ad
agendā penitentiā. s. timore et amore. **In**
summa euāgeliū duo innuūt. **Prō** iudicis
magnifica apparit⁹ ibi. **Cū** venerit. **Secūdo**
subdit iudicandoꝝ diuīsa dispositio. ibi. **Et**
cōgregabūt oēs gētes etc. **De pmo** dicit.
Cū venerit filius hoīis. p̄gis. **Aug.** **Lic**z opa

trinitatis sint indiuisa. ita q̄ q̄cqd facit vna
 p̄sona facit et alia et oēs. tñ sic sol⁹ filius car
 nē assumpsit humanā in qua passus est. ita
 sol⁹ iudicabit. **Ios̄. v.** Pater n̄ iudicat quē
 q̄s: sed omne iudiciū dedit filio. **Et merito:**
 quia omnū creator et redemptor. **Creator**
 s̄m diuinā naturā. redemptor s̄m hūanā.
Ideo sc̄tus Tho. i. iij. di. xlvij. Sc̄d vtrā
 q̄s naturā iudicabit. id ē. s̄m diuinā habebit
 auctoritatē principalē. s̄m hūanā auctori-
 tem cōmissam. **Ideo Mat̄. vlti.** dicitur.
Data est mihi oīs p̄as in celo ⁊ i terra. Act̄.
1. **Constitut⁹** est a deo iudex viuoz ⁊ mortuo-
 rū. **Sed di. quare dicit filio?** hoīs in adue-
 ntū. in iudicio vero dicitur rex. **Respondet:**
 quia omīs ver⁹ et iust⁹ iudex debet se man-
 suetū et benignū exhibere in causis audien-
 dis. eo q̄ nemo debz iudicare nisi causas au-
 diat. nec audire bñ potest nisi mansuet⁹ ⁊ pa-
 tiēs sit. **Uñ Atho.** **Impedit ira animū** zc.
Sed christ⁹ ē iust⁹ iudex. vt dicit **Aug.** **Ne-**
mo iust⁹ iudicabit nisi qui iniuste iudicat⁹
est. **Ergo** in aduentu se p̄iū ostendet. sed in
 p̄ferenda sententia se regē ostendet trāsgres-
 sores puniendo. **Tunc nō queret pilat⁹.** er-
 go rex es tu. **Ioh̄. xviij.** **Nec iudei dicent.**
Regem nō habem⁹ nisi cesarē. **Io. xij.** **Sed**
vere dicent. **Regem nō habem⁹** qui conso-
 lat⁹ ducat et regat nos ad bonū: s̄ cesarem.
 q̄z cedet eos r̄ga ferrea. **Ps̄l. ij.** **Reges eos**
in virga ferrea: ⁊ t̄qz zc. **Item diceret.** i
 qua forma. **R̄ndet Aug⁹** q̄ in forma illa iu-
 dicabit in qua ip̄e indicatus est. **Et merito.**
Sedebit enī iudex q̄ sterit sub iudice vtrē.
Damnabit veros reos q̄ factus est falsus re-
us. **Io** venit in ea forma in qua videri p̄s-
 sit a iudicandis. **Sz** solis bonis forma rei
 ostendit. **Malis sola forma in qua iudi-**
catus est. s̄m **Ja. xvi.** **Tollatur impi⁹** ne
 videat gl̄iam dei. **Ideo subdit.** **In maiesta-**
te sua. i. diuinitatis excellentia. qm̄ euz co-
 gnoscant. ⁊ tñ nō videbūt eū impij nisi p̄ si-
 gna et effectus. **Nota** qm̄ rex aliq̄s iudi-
 cat in maiestate s̄ p̄mo sit ardua ⁊ causa. ⁊
 sic hic. **Eccles̄ vltimo.** **Luctra que fiūt ad-**
ducet domin⁹ ad iudiciū p̄ omni errato si-
ue bonū siue malū. **Secundo** cū recenti habi-
 tu. et sic hic i forma glorioza. **ps̄. ciiij.** **Ami-**
ctus lumine sicut vestimēto. **Tercio** cū an-
 lo aureo. i. infinita sapientia. **Mat. x.** **Nihil**
occultū qd nō sciat. **Quarto** cū gladio. i. vi-
 dictra. **Deutero. xxxij.** **Si acuro vt fulgur**
gladiū meū. et arripuerit iudiciū man⁹ meā

reddam vltōem hostibz meis zc. **ps̄. vij.** **Uñ**
si pueri fueritis gladiū suū vibrauit. **Quin-**
to cū sceptro. i. iusticia. **Prouerb. xxv.** **Iusti-**
cia firmabit thron⁹ ei⁹. **ps̄. cxvij.** **Iust⁹ es do-**
mine zc. **Sexto** cū dyademate. i. cū gloria.
Isaie. xxxv. **Gloria libani data ē ei.** **Septi-**
mo cū principibz. **ideo subdit.** **Et oēs ange-**
li ei⁹ cum eo. **Quanta leticia erit bonis vi-**
dere vultū creatoris et redēptoris tā serenū.
ideo xps̄ dixit electis Lu. xxi. **Venite capi-**
ta vestra appropinquat redēptio v̄ra. **Ecō-**
uerso. q̄ntus dolor malis **Zacha. iij.** **Quia**
li eius cōtābescant in foramibz eoz. **Mala-**
chie. ij. **Quis stabit ad vidēdū eū.** **Apoca-**
vi. **Incipiet petris et mōtibz dicere.** **cadite**
sup nos. **Nota** in iudicio q̄dam erūt vt
 assessores. vt dicit **Aug.** **Omnes q̄ volūta-**
riā paup̄tatē habuerūt. **Mat. xix.** **Vos qui**
reliquistis omnia in regeneratōe cū sederit fili-
us hoīs in sede maiestatis sue sedebitis et
vos sup sedes duodecim iudicantes duo-
decim tribz israel. **Et Mat̄. xij.** **Fulge-**
būt iusti sicut sol zc. **Quidā** vt testes vt an-
 geli. quidā vt accusatores vt diaboli. **Apoc̄.**
xij. **Proiect⁹ ē accusator frat̄z nostroz q̄ ac-**
cusabat illos zc. **Sed di. quare vult ha-**
bere generale iudiciū auz quilibet iudicat in
 speciali post mortē. vt latro qui indicatus ē
 ad vitam. **Luce. xxiij.** **Hodie mecū eris i pa-**
radiso. **Et diues ad mortez.** **Lusdem. xvi.**
Mortuus est diues et sepul⁹ est in iferno
Ergo frustra expectat finale iudiciū. **Item**
Naum. i. **Non iudicabit bis in idip̄m.** **Re-**
spondet sc̄tus Thomas parte. iij. q. lxx. ar.
v. **Iudicium de aliqua re p̄fecte dari nō p̄-**
ante ei⁹ cōsummatōem. vt iudiciū de aliqua
 actōe qualis sit p̄fecte nō potest dari an-
 teq̄ sit cōsummata. et in se et in alijs effecti-
 bus. quia multe actōes vident viles que
 ex effectibz sunt nociue. **Similiter** est de ho-
 mie de quo iudiciū p̄fecte dari nō p̄r quoad
 usqz vita eius terminet. eo q̄ multipliciter
 mutari p̄r de bono in malū. ⁊ ecōuerso **Deb̄.**
ix. **Statutū ē hoibz semel mori.** post h̄ autē
 iudiciū. **Et sic licet per mortē vita tempora-**
lis terminet s̄m se remanet tamen in effecti-
bz. **Primo** remanet ⁊ viuūt in mēoizs ho-
 minū. in quibus tamē etiā q̄nqz p̄ra verita-
 tem remanet bona fama vel mala. **Secundo**
 remanet in filijs qui sunt quasi aliquid p̄f̄s
 s̄m illud. **Eccl̄astici. xxx.** **Mortuus est pa-**
ter illius et quasi non est mortuus. **similem**
enī sibi reliquit post se. **Et sic aliq̄ parentes**

Feria scda post Inuocauit

vitupantur vel laudant ex parte filior. et ra-
men multorum bonorum sunt mali filij. et conuer-
so. Tercio quantum ad effectum suorum operum. sic
ex receptone arrii et aliorum hereticorum magna
pullulabat infidelitas. et multos infecit et
hodie inficit. Sic etiam de bonis ut de Pau-
lo et alijs apostolis. ex quorum doctrina profecit
et usque nunc proficit fides apostolorum. Quarto
remanet quantum ad corpus quod quandoque ho-
norifice traditur sepulture. quandoque relin-
quitur in sepulchro. et tandem incineratum resoluunt
omnino. Et quia de his perfectum iudicium ha-
beri non potest hoc tempore. propter hoc finale iu-
dicium ut manifeste talia iudicent habebit
Sedebit super sedem maiestatis. id est in nube
propter suam dignitatem. **Eccli. xxxiij.** Thro-
nus meus in columna nubis. Secundo pro-
pter promissi adimplerionem. **Actu. i.** Sic
veniet quemadmodum vidistis etc. Tercio pro-
pter nimiam charitatem que tantum nube trita a
malis poterit videri. **ps.** Nubes et caligo in
circuiter eius etc. Quarta ratio. nubes pluit.
tonat fulminat. et sic christus in iudicio fulmi-
nabit per vindictam terribilem. tonabit per senten-
tiam crudelē. et pluit rorem gratie super electos.
quod gloria in corpore et anima augmentabit. Et con-
gregabunt ante eum omnes gentes. **ij. Tho. v.**
Omnes enim nos manifestari oportet ante tri-
bunum christi. ut referat unusquisque propria corpo-
ris. prout gessit siue bonum siue malum. **Apocal. x.**
Erunt libri aperti et alius liber apertus est qui
est vite etc. igitur nullus locus excusationis. Primo
liber passionis christi. crucis. clauis. lancee. spinee
corona etc. **Matth. xxij.** Apparebit signum
filij hominis in celo. **Isa. xi.** Leuabit dominus
signum in nationibus. id est contra nationes repro-
borum. Signum domini est signum crucis. ut
mali terreat. boni congregent. Vel signum
id est stigmata vulnere. **Zacha. xij.** Videbunt
in quem transierunt. Sed an materialis crux
ibi apparebit cum materiali lancea. quidam pu-
tant quod sic. Sed **Thris.** dicit. per signum filij
hominis non crucem et lanceam materiale fore
intelligendum. sed ipsum christum habentem in cor-
pore suo signa sue passionis. Vel potest dici
signum crucis fore in celo. quia signum crucis
impressum erit in frontibus virorum celestium ad
plagium eterne saluationis. **Rech. ix.** Si-
gnum thau in frontibus eorum in reprobis non fit
etc. Secundo apertus alter liber conscientiarum
diero. Erunt facta nostra quasi in tabula depi-
cta. **Bregio.** Corpora erunt sicut vasa vitrea
Tercio liber predestinationis qui modo est clau-

sus. Quartus liber vite. id est christus cuius vi-
tus manifestabit in cognitione omnium secretorum.

In summa presentis euangelij agit de iudi-
cio. et tangunt tria ex eo. quod tres persone requi-
runtur ad iudicium. Primo iudex cum dicit. Cum
venerit filius hominis. Secundo accusatores
cum dicit. Et omnes angeli eius. Tercio reus.
ut ibi. Congregabuntur omnes gentes. De primo
mo dicit. In illo tempore. scilicet feria tertia post pal-
maz. cum exiit christus de templo et sedet in monte.
Tunc predictum est ipse discipulis iudicium futurum
dicens. Tu veneris filius hominis. id est christus. Nam
secundum Augustinum in forma humana iudicabit. in qua
iudicatur est. **Job. v.** Pater omne iudicium re-
dit filio. De hoc iudicio dicit **ps. cxvij.** Iustus
es domine et rectum iudicium tuum. Reuera rectum
Nam secundum Iudico. quatuor modis corripit
iudicium. scilicet timore amore et odio et munere.

Primo iudicium christi non corripit timore. quia
omnium potestissimus est. **Matth. vlti.** Para est
mihi omnis potestas in celo et in terra. Et
Deuter. xij. Domine in ditioe tua circa sunt po-
tates. Ideo **Job. xij.** Numquid timeas arguet
te. et veniet tecum ad iudicium Immo quanto po-
tentiores erunt tanto durius iudicium sustinebunt
Sap. vi. Potentes poterunt rotemera patient

Secundo iudicium christi non corripit amo-
re. quia iustissimus est. ideo contra fratres suos
os. scilicet falsos christianos sententiam proferet. et
nihil proderit eis allegare fraternitatem. scilicet quod sit
frater eorum. **psal. xlvij.** Frater non redimet.
scilicet christus. redimet homo. quasi diceret non.
et non dabit deo placationem suam. id est non pro-
dest precium multiplicitas. et precium redemptio
hinc anime sue. id est preciositas sanguinis christi.
Ideo **ps. cxliij.** Iustus dominus in omnibus
verbis suis. Tercio non corripitur odio. quod
oprimus est. **Sapie. xi.** Diligis omnia que sunt
et nihil odisti eorum que fecisti. Nam cum volo
re et compassione punit. **Isa. i.** Deum consolator
super hostibus meis et vindicator domini inimicis
meis. Hic dicit glossa. quod more patris punit
et plangit. Quarto non corripitur mune-
re. quia ditissimus. **Proverbiorum. vi.** Non
suscipiet pro redemptione alicuius damnandi
munera plurima. Quia dicit **ps. cxi.** Gloria
et diuitie in domo eius. Unde Bernardus.
Veniet dies illa in qua plus valebunt pu-
ra corda quam astuta verba. et conscientia bona
quam mansuetudo plena. Quinto non corrum-
pitur precibus. **Proverbiorum. vi.** Non ac-
quiescet cuiusque precibus etc. Augustinus
Expectatur dies iudicij. et aderit equissimus

iudex qui nullius potentis personam accipiet. **Jo ps. cxvij.** Cognoui dñe qz eqtras iudicia tua. **¶** Dixi scdo q in pñenti euāgelio inuit q erunt accusatores in iudicio. s. angel. li. cuz dicit. Et omnes angeli ei? cum eo. qui scz fuerūt nobis ad custodiā deputati. tales erūt nostri accusatores. sciētes oia mala que peccatores fecerunt. et ipos grauitur accusabunt. **Job. xx.** Reuelabunt celi. i. pñone celestes inqratē eius. **¶** Sciendū tñ ppter illos accusatores sunt et aliq tres accusatores. scz diabolus. totus mūd? et ppriū scel? **¶** Primus accusator diabol? ē. Unde **Aug?** In iudicio aduersarius dicit. Qñtime iudex iudica illum esse meū p culpam qui tu? esse noluit p gratiā. Tuus per naturā: me? p misericordiā. Tuus per passionē: me? p suasionē. **¶** Tibi inobediēs: mihi obediēs. **¶** Te accepit immortalitatis stolā. a me accepit penosaz tunicā. Quā vestem dimisit: cū mea huc venit. **¶** Ido iudica eū meū damnatū. De hoc accusatore dicit **Apocal. xij.** Proiecit? ē accusator fratru nostroz. **¶** Secūdo accusator est totus mūd?. **¶** Dugo de scō victore. **¶** Aelū dicit. ego lucē sibi ministravi ad solacium. **¶** Aer dicit. ego omne gen? auiū sibi redi ad obsequiū. **¶** Aqua dicit. Diuersa genera piscium ego sibi redi ad vsum. **¶** Terra dicit. Ego panē et vinū redi sibi ad nutrimentū. **¶** Ido ignis clamabit. A me pburat. Aqua in me submergat. Aer in me ventilet. Terra a me absorbeat. **¶** Infern? a me deglutiet. **¶** Sapie. v. Armabit omnē creaturā ad vltōem contra infensatos. **¶** Tercio accusator erit ppriū scelus. Nam oia peccata que mō sunt occulta reuelabunt. **¶** **Matth. xi.** Nihil opertū qd nō reuelabit: et occultū qd nō sciatur. Nam tinea vestimentozū accusabit supbuz. **¶** Ruga metallozū accusabit auarū. **¶** Merces defraudata pauperū accusabit tyrannū. **¶** **Jaco. v.** Diuitie vestre putrefacte sunt. et vestimenta vestra a tineis comesta sunt. aurū et argentum vestru eruginauit. et ruga eozum vob in testimonium erit. **¶** Et infra. Accē merces operariozū que defraudata ē a vobis clamat et clamor eozum in aures dñi sabaoth introiuit. **¶** Et edificū accusabit vsurariū. **¶** Abacuc q. Lapis de pariete clamabit. et lignum qd inter iuncturas edificioz est respondebit. **¶** Dixi tercio ponunt rei peccatores dicens. Tūc sedebit sup sedem maiestatis sue. s. in tute. **¶** **Luce. xxi.** Et tunc videbūt filiū hominis venientē in nube. **¶** **Isa. vi.** Vidi dor-

minū sedentē sup solium excelsum. **¶** Et congregabunt ante eū omnes gentes. s. boni et mali qui fuerūt a primo homine vsqz ad vltimū. q. ad **Thoz. v.** Omnes stabim? ante tribunal christi. s. i valle iosaphat. **¶** De quo **Johelis. iij.** Congregabo omnes a gētes et deducā eos in vallem iosaphat. et separabit eos ab inuicē sicut pastor separāt oues ab hedis. **¶** Sepabit eos sicut sacerdos legalis leprosum et imundū a mundis. **¶** **Figurat Nume. xij.** **¶** **Soror moysi** fuit electa propter lepram extra castra. **¶** **Spiritualiter.** Sic impij efficiēt de medio iustozū. ne fetore peccati alios corumpāt. **¶** Et sicut **Ozias** leprosus statim de hierusalē eijcit. q. **¶** **Paral. xxvi.** sic peccatores a cōsortio iustozū. **¶** Et sicut **zizania** colligitur in fasciculos ad cōburendum. **¶** **Matth. xij.** sic peccatores colligunt in ignem eternū: quia modicū fermētū totā masam corrumpit. i. ad **Thozinth. v.** Item separabit eos sicut iust? iudex separāt malos a bonis. vt boni securi? q̄scent. **¶** **Mat. xij.** Mittet angelos suos vt colligant de regno eius omnia scādala. et eos q faciūt iniquitatē et mittet eos in caminū ignis. **¶** **Et s. dicit.** Et statuet oues a dextris: hēdos autē a sinistris. **¶** **Christi.** Per oues intellige iustos. **¶** **Matth. x.** Ecce ego mitto vos sicut oues in medio lupozū. **¶** **Nota iust? compatur** oui quintuplici de causa. **¶** Primo quia est tractabilis ad radendū. **¶** **psal. lxxvij.** Deduxisti sic oues populū tuū. **¶** Sic boni tractabiles sūt quia prelati humiliter obediūt. **¶** **Johan. x.** Oves mee vocē meam audiūt et sequuntur me. scz obediēdo. **¶** Secūdo rōne fructuositatis. **¶** **Johā. xv.** Alegi vos vt fructū afferatis. **¶** Nam omne qd pcedit de oue fructiferum est. scz lac. lana: caro: et stercora. et sic omnia opa nostra debent esse fructifera. i. ad **Thoz. i.** Omnia q̄cunqz facitis in nomine dñi facite. **¶** Tercio ouis est animal mansuetum vt nec dentibus mordeat: nec cornibus feriat. **¶** Et sic iusti debent esse māsuēti. **¶** **psal. xxxvi.** Mansueti hereditabūt terrā. **¶** Quarto ouis est animal patiens. et sic iusti. **¶** **Luce. xxi.** In patientia vestra possidebitis anias vestras. **¶** Quinto dominum suū vestit et ci bat. **¶** Et sic boni. **¶** **Isaie. lviij.** Cum videris nudum operi eum. **¶** Item per hēdos intelliguntur mali et peccatores. **¶** Nam plures habent pprietates hēdi. **¶** Primo hēdus est animal fetidum. in quo significat peccatum luxurie. **¶** Nam luxuriosus fetet coram

Feria scda post Inuocauit

deo et angelis ei⁹. **Isa. xxiij.** De cadaueribus eorum ascendet fetor. **Sed**o hed⁹ est velox cursu. **Sic** peccatores veloces sunt ad malum. **ps. xij.** Veloces pedes eorum ad effundendum sanguinem. **Tercio** est animal alta petens. **Et** sic mali per superbiam. **ps. cvi.** Ascendunt usque ad celos et descendunt usque ad abyssos. **Quarto** est alia infunctuosum. **Et** sic peccatores. **ad Rom. vi.** Stipendia peccatorum.

Quinto hedus habet acutum visum. sic peccatores in concupiscentia oculorum. **Proverb. xv.** Oculi stultorum in finibus terre. **Stulti** sunt auari qui omnia possidere cupiunt usque ad fines terre. **Et** tales hedi statuunt a sinistris. **Augens.** Qui dextera opera habet a dextris statuunt. mala vero a sinistris. **Tunc** dicit his qui sunt a dextris. **Venite** benedicti patris mei: possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi. **Raban⁹.** Propter opera bona dabit eterna benedictio. **Proverb. xi.** Benedictio domini super caput iusti. **Griso.** Possidete et non accipite: quia datur eis in hereditatem. **Sapie. v.** Accipiet regnum deorum et dote ad eam de manu domini. **Sed** diceret. Quare prius remunerant boni quam mali damnant? **Respondet** ut mali de amissione boni magis crucientur. et boni de euasione damnationis magis letentur. **Tunc** tangit causam possidentis. **dicens.** **Furui** et dedisti mihi manducare. **Situi** et dedisti mihi bibere. **Hospes** eram et collegistis me. **Nudus** eram et cooperuistis me. **Infirmus** eram et visitastis me. **In carcere** eram et venistis ad me. **Aug⁹** in primo libro omeliarum. **Tacer** dominus omnia facta iustorum et omnia mala iniquorum. et solum laudat elemosinam et vituperat auariciam. quia omnia peccata redimuntur per elemosinam. **Daniel. iij.** ca. Peccata tua elemosinis redime. **Ad** hoc tamen cuncta que fiunt adducit dominus ad iudicium. **Ecclesiastes ultimo.** **Sed** diceret. quare tamen de operibus misericordie profertur sententia regis. **Respondet** primo propter diuine proprietatis naturalem charitatem. **Naz** quicquid alicui est proprium et naturale hoc naturaliter diligit. in hoc delectatur. de hoc loquitur et operatur. et alios obseruare hortatur. **Sed** deo christo secundum Gregorium proprium est semper misereri et parcere. quod patet: quia per viscerum misericordie visitauit nos omnes ex alto. **Luce. i.** **Sustinuit** nos ne moreremur in peccato. **Treno. ij.** **Misericordia** domini magna quia non sumus columpi. quia non defecerunt miserationes eius. **Redemit** nos ne dam-

naremur. **psal. xxiij.** **Misericordia** domini in plena est terra. **Hanc** tenuit. hanc in euangelio docuit. ergo eam a nobis querit. **Sed** do propter hominis naturalem proprietatem. **Nam** omnis homo naturaliter appetit sibi misericordiam exhiberi eo quod indiget. **nemo** sibi sufficiens sit. ergo de iure nature. quod tibi non vis fieri alijs non fac. et quod tibi vis fieri alijs fac. **Iaco. ij.** **Iudicius** sine misericordia illi qui non facit misericordiam. **Tercio** quia hoc opus per ceteris facilius est. nec quisque se se excusare de hoc. **Matth. x.** **Quicumque** potum dederit uni ex minimis istis calicem aque frigide non perdet mercedem suam. **Quia** duplicia sunt opera misericordie. **ut** habetur. **xlv. dil. c.** due sunt. scilicet corporalia et spiritualia. **Modo** si non habes corporale: tunc saltem partem spirituale. **Unde** solus. **Conful. ca.** **stiga.** solare. remitte. **fer. ora.** **Et** etiam sanctus **Thomas in. ij. q. xxiij.** **Quarto** propter magnam ingratitudinis impietatem. **Docuit** enim **Luce. vi.** **Date** et dabit vobis. **dimittite** et dimittetur. quasi diceret. **reddi multa.** **dimissi** infinita. **vos** autem fuistis ingrati. **ergo** ite in ignem eternum. **Subdit.** **Tunc** respondebat iusti dicentes. **Domine** quando vidimus te elurientem et pauperum. **Sitientem** et redimus tibi potum. **Quando** autem te vidimus hospitem et collegimus te. aut nudum et cooperuimus te. **Infirmum** et venimus ad te. **Raban⁹** **Hoc** dicunt non diffidentes te verbo domini. **sed** stupentes de tanta sublimitate et de maiestate sue magnitudinis. **quia** videbatur eis paruum bonum quod egerunt. **sim** illud **ad Roma. viij.** **Non** sunt condigne passionibus huius temporis ad futuram gloriam etc. **Origenes.** **Humilitatis** causa laude beneficiorum suorum indignos se perclamant. **Et** respondens **Amen** dico vobis. **quicquid** feceritis uni de fratribus his meis minimis: mihi fecistis. **Notanter** dicit meis. **quia** non de omnibus fratribus sed de his de quibus **Matth. xij.** **dicis.** **Qui** facit voluntatem patris mei. **hic** me? **frater** soror et mater est. **Et** tales dicunt fratres minimi et humilitatis. **Christus.** **Ubi** cumque scis reuerentiam humiles et pauperes pone cum eis hereditatem tuam ut princeps sis hereditatis eorum. **Tunc** dicit his qui a sinistris sunt. **Discedite** a me maledicti in ignem eternum: qui patet de diabolo et angelis ei⁹. **De** hac exclusione et separatione dicit **Christus.** **Ponam** illud ante oculos contra dolorem est excludi et proijci a regno celorum. **quod** ut mihi videtur grauius est ipsa gehenna.

Nā si iste ignis nō arderet et immortal' illa pe-
na nō esset pata. hoc solū q' alieni efficiuntur
a christo et excluduntur a bonis eternis non
ne omni pena cruciabili dicere. **Et** silz san-
ctus **Aug'** de illa gehēna sic inq' fmo. xv.
ad frēs heremitas. **A**uamul dilectissimi
ne veniam' ad illū ignē q' habet cruciandē
et nullā luminis solatōez nec aliquā finalē
terminatōem. **U**n idē ibidēz dicit. **A**cet
corpa eoz sunt passibilia sunt tamē incorru-
ptibilia. ideo ab igne patiēnt et tamē nō cō-
lument. **U**n sicut salamādra vivit i igne ma-
teriali. sic mali i igne infernali. **E**t erit ibi
finis sine fine. mors guior omī morte. semp
mori desiderātes et tñ mori nō pñt. **H**ugo.
Aodem supplicio puniunt diaboli et hoies.
Dic aperite aures auari et diuites q' nudol
nō finitis calefacere. elurictes recusasti pa-
scere. **Q**z immisericos et irat' iudex erit
eis christus. **P**onat casus q' reprobi dicerēt
Dñe si nō sum' digni regnū tuū possidere
placeat tibi tñ vt ad pedes tuos possim' ma-
nere. **R**espondebit. **D**iscedite a me. **P**onat
etiā si dicant. **D**ñe si nos repellis a te tamen
bñdictōem tuā da nobis. **R**espondebit. non
sed habeatis maledictōem meam. **I**ō sub-
dit. **M**aledicti. **P**onat vt si dicāt. **D**ñe sal-
tem ad aliquem locū refrigerij nos mitte.
Respondebit. **N**on. sed i ignē eternūz. **P**onat
q' dicant. salte breuem terminū nostre male-
dictōis nobis pones. **R**espondebit. non : s' eter-
num. **P**onat q' dicant. saltem aliquē domi-
nū bonū nobis pficias q' clemēter nos regat
Respondebit. q' paratus ē diabolo. nō dicit vob
quia quilibet sibipī parat damnatōnem.
Ponatur q' dicāt. salte aliquā bonā societa-
tem nobis adiūge qua possim' cōsolari. **R**e-
spondebit. et angelis ei'. quasi diceret. p do-
mino habeatis diabolu maiore. p socijs ve-
stris demōes minores. **S**entētia aut iustoz
ecōuerso est. quibz dicit. **V**enite bñdicti zc.
Ac si dicat illis maledictis. **D**iscedite a me.
et isti bñdictis. venite ad me. **I**llis redi meā
maledictōez s' vob meā bñdictōem. **I**ō dī-
cit. **V**enite bñdicti. **I**llos misit i ignē eter-
nū. vos introduco i regnū eternū. **I**ō dīc.
possidere regnū. **I**llis dixi vt maneat i igne
ppetuo. vobis dico vt maneatis i regno p-
petuo. qd vobis paratū ē ab origine mundi
Illis vt habeant pncipē diabolu. vobis dī-
co vt i pncipē habeatis patrē meū. **I**ō dīc
Venite bñdicti pñs mei. **I**llis dixi vt habe-
ant i socios demōes infernales. vobis dī-

co vt habeatis i socios angelos meos cele-
stes. **S**eqt. **T**ūc ibūt hi i suppliciu eternū
scz mali sine tardatiōe. **N**ota quattuor
modis se aliqs iuuare puenit vt sententia
executōi nō mādet. **A**ut p appellatōez. aut
p supplicatōem. aut p qrelā fallam. aut per
integrā restitutōem. **N**ullo aut istoz modo
rū dñati iuuare vt dēfendere se poterit quin
illa sententia executōi mandet. **N**on per ap-
pellatōem. qz eoz crimina sunt notoria. et i
notorijs appellatio nō habet locū. **P**icro.
Aderit dies illa in qua falsa facta nostra q'
si in quadam tabula picta demōstrabātur.
Non p supplicatōem. qz si omnes scī p ip-
sis supplicaret dē nō exaudiret eos. **D**icere-
pñt. **N**oli orare p ppo isto i bonū. qz gla-
dio fame et peste psumam eos. **J**ob. xli. **N**ō
parcam ei verbis potentibz et ad repcādūz
ppositis. **N**on p fallam qrelā vt dicat q' il-
la sentētia sit lata p falsos testes. **J**ob. xij. **I**p-
se nouit decipientē et eū q' recipit. **N**on p re-
stitutōem integrā. vt. s. ad statū pñtinū resti-
tuat. quā sicut dī ad **Deb. vi.** **I**mpossibile
est eos q' semel sūt illuminati et p lapsi sūt rurs-
sus renouari ad penitentiā. **A**poca. x. **J**ura-
uit angel' post h' temp' nō erit temp' ampli-
us. s. penitentie et misericordie. sed iusticie.
Gregori'. **Q**uāte angustie erūt tūc repro-
bis. **S**i respicient sursum tūc vident iudicē
iratū. **S**i deorsum tūc vident infernū eis p-
paratū. **S**i ad dexterā tūc vident pgregatō-
nem bonoz a qua debēt separi. **S**i ad sinis-
trā tūc vident multiplicatōem demonū euz
qbz eternaliter debēt cruciari. **S**i foris tūc
vident mūdū ardentē i q' nō debēt pseuera-
re. **S**i int' tūc vident pscientiā remordētes
a qua ppetue debēt puniri. **M**iser pctor sic
apphensus vndiqz erit i angustia positus.
Tūc implebit illd **A**poca. vi. **I**ncipiet pet-
ri et montibz dicere. cadite sup nos et abscondi-
te nos a facie sedētis sup thronum. et ab ira
agni. **T**ūc ibunt iusti i vitā eternā. vbi fm
Innocentiū ē pax sine ira. sanitas sine dolor
re. gaudiū sine merore. vita sine morte. **A**d
quam pducatur nos iesus christus zc.

Seria tertia

Sermo XIII

Ediciebat oēs
vendes et emētes de templo
Joh. ij. **C**ōsuetudo est regis
et principis cum intrat ciuitatem. s. aliquaz

Feria terciā post Inuoca.

sui regni. tūc maleficos solet acriter redarguere vt pueritāt in meli⁹. Bonos & o medio/ criter pmedare vt laudati p ficiāt. & paupes oppōsi ad eū refugiat sibi pquēdo de iniuria eis illata. Spūaliter. Sic rex regū xps ihs hic venit in regnū suū. i. in mundum. Ideo paupes oppressi. i. peccatores debent habere refugium ad eum. de quo introit⁹ misse. Dñe refugium factus es nobis a generatōe in generatōnem. & conueri debent de oppōsiōe diabólica. inuocantes ei⁹ misericordiā. **Q**d facit ecclia in collecta hodierna. i. Respice que sumus dñe familiam tuaz. et psta vt apd te mēs nostra tuo desiderio fulgeat q se carnis maceratōe castigat. Et hoc refugium ad reges regum docet epistola hodierna que scribitur **I**sa. lv. Querite dñm dum inueniri pōt. inuocate eum dū ppe est. Nam vnico verbo pōt nos eripe de demonum potestate. ideo subdit in epistola. Quō descendit imber et nix d celo et illuc non reuertit. sed inebriat terram et infundit eam et germinare eā facit. et dat semen serenti & panē comedenti &c. Sic erit verbū meū quod egredietur de ore meo. **N**ō reuertet ad me vacuus. sed faciet quecumq; volui. et pspere rabiū in his ad que misi illud. Et sicut rex pueros punit et redarguit. bonos vero cōmendat. sic rex noster dñs iesus christus hierusalē ingrediens cecis et claudis qui ad eū in tēplo accesserunt dona sanitatis copiosius cōdonauit. sed pueros & malos sacerdotes & auaros qui se correctōe eius emendare nō curauerūt abiecit et ipso bāuit. de quo thema. Eūciebat omēs vendētes & ementes de tēplo. **I**n summa euangelij tria innunt. Primo innuit ingressus regis laudabilis. ibi. Cum intrasset ihs hierusalem. Secūdo tangit excessus legis vitupabilis. ibi. Scriptū est. domus mea domus oratōnis vocabitur. vds aut fecistis illam speluncā latronū. Tercio subdit accessus ipoz infirmoz placabilis. ibi. accesserūt ad eum. **D**e primo dicit. In illo ipe. scz in dominica palmarū cū iesus descendisset d monte oliueti sedens super asinā appropinquauit hierosolyma. quem turbe pcedentes et sequentes clamabāt dicētes. Benedicet⁹ qui venit in nomine dñi. Et cū intraret ihs hierosolymā cōpta est vniuersa ciuitas. id est maiores ciuitatis cōmoueant videntes hec. et mirabant fm Hierony. populi frequentiam. et nescientes diuinā virtutē dixerunt. Quis est hic. quasi diceret. **I**ste nō est talis

nec tantus q sibi talia debeāt exhiberi. **U**n⁹ **A**briso. sup **M**attheū. dicit. Merito autē cōmoueant videntes rem mirabile. hō laudabatur quasi deus. sed deus laudat in hoīe. **P**uto autē q nec ipi q laudabāt sciebāt qd laudabant. Sed spiritus subito ingressus i eos nesciente anima veritatis verba fundebat. hec ille. **N**on simile questionē fecerunt de ipo. vt ait Origenes cū hierosolymā celestem ingrediebāt ipi angeli dicentes. Quis est iste rex glorie. **A**d questionē vero maiorē de ciuitate hierusalē respondit populus sicut sequitur. **P**opuli aut dicebant. **H**ic est iesus ppheta a nazareth galilee. ponūt isti nomē ei⁹ dicentes. **H**ic est iesus. id est saluator. **U**nde **M**atth. i. dicit. **I**pse saluū faciet populū suū a peccatis eorū. Et ponunt eius officiū dicentes eū pphetā. per hoc innuitur cum esse doctore vtz a nazareth qd interpretatur flos. **U**nde **L**anti. ij. Ego flos campi et lilij conuallij. **U**bi Hieronymus **A**ljs aut ambigentibz vlt interrogantibus vilis plebecula pfitet. qz hic est iesus ppheta a nazareth galilee. **A** minoribz incipiunt vt ad maiora pueniāt. **P**rophetā enī cum dicūt quē moyses sui simile dixerat esse venturū. **A** nazareth aut galilee. qz ibi educatus fuerat vt flos campi nutiret in flore & tutū. hec ille. **S**ubdit. Et intrauit iesus in tēplum. **A**briso. sup **M**atth. **H** erat ppriū boni filij vt ad domū curreret patris. & illi honorem redderet q genuit eū. **S**ic & tu imitator xpi factus cū in aliquā ingressus fuerit ciuitatē p mū ad eccliam curras. **H**oc etiā erat boni medici ppriū vt ingressus ad infirmā ciuitatē saluandā. p mū ad originē passiōis itenderet. **N**am sicut de tēplo omne bonum egredit. ita de tēplo omne malū pcedit. **S**ic enī sacerdotū integz fuerit tota ecclia floret. si autē corruptū fuerit fides marcida est. **S**ic enī cū videris arborē pallentibz folijs intellege qz viciū habet in radice. **S**ic cū videris populū indisciplinatū sine dubio cognosce quia sacerdotū eius non est sanū. **D**ecille. **I**deo intrauit in templū corrigere auariciā sacerdotū que in templo magis exercebat. **P**ro quo notandū. in serie hui⁹ euangelij notat q christ⁹ tria loca intrauit. i. hierosolymā. templū et bethaniā. p q loca tria significat mens humana. q debz esse hierosolyma. i. pacifica. qz hierusalē interpretatur visio pacis. **I**te debet esse habitatio dei grata. & tūc est templū dei vni acceptū. q. ad **A**poz. ij.

Vos enim iestis templū dei vivi. Itē debet esse ad obed iendū pna. et tūc est bethania. qđ in terpratur dom⁹ obediētie. ps. xvij. In audi tu auris obediunt mihi. Primū locū dñō i grediente. s. iherosolimā tota ciuitas est cō mora. Spūaliter. Sic intrāte dñō in ani mam p gram pueniēte. oēs potētie debent amoueri p dolore et stritōem peccati. ps. lix. Amouisti terrā et struisti eā. sana stritō nes ei⁹ qz amota est. Sed notandū est q qđā sunt q nullo mō amouent. Alij sunt q leuiter cōmouent. Sunt qđā q dicunt attri ti Alij q p cordialiter amouentur. Quidaz qui nullo modo cōmouentur sunt duri et obstinati q ad penitentiā nō possunt fran gi. De qđo dr ad Ro. ij. Scdm duriciā tuā et impenitēs cor tuū thesaurizas tibi iraz in die ire et reuelatōis iusti iudicij dei. Eccl. ij. Rōz durz male habebit in nouissimo die. et q amat piculū pibit cū illo. Alij sunt attriti scz q de suis peccatis leuiter et superficialiter cō mouent. in istis est attritio. id est qđam le uis penitudo. Et ista attritio licz sit bona. ta men nō sufficit. nō enim parū sed magnuz dolorē deus a peccatore requirit. iere. vi. Au ctū vni geniti fac tibi planctum amaz. Alij sunt q p cordialiter cōmouent. qui. s. oia pec cata sua minutatim strunt. et minas ptes frangūt dolēdo pfunde de peccatis magnis et paruis. et de peccatoz circūstātijs. et nō tm de oibz in omni. sed etiā de quolibz in specia li. Et tal' dolor vocat stritio. qñ. s. cor omni bus viribz anie minutatim oia peccata con terit. ps. l. Rōz stritū et hūiliatū de⁹ nō despi cies te. min⁹ dicit et pl⁹ signat. i. q multū di ligat. Ista tria. s. obstinatioem: cōtritōem et attritōem possum⁹ videre p tria exēpla. Pri mū q semen iactatū in terrā durā et nō scil sam nō crescit. Iactatū sō in terrā scissam i grossas ptes puū fructū reddit. Iactatum aut in terrā bñ cultā minutatim tritā multuz fructū facit. Rōz obstinātū est iāqz terra du ra q nullū fructū facit. Rōz attritū est tanqz terra in grossas ptes scissa q parū fructuz reddit. Rōz stritū est tanqz terra minutati trita q multū fructū facit. Scdm exēpluz est q species aromatica si est integra pax re dolet. Si frangit redolet multuz. S. si cō teritur redolet plurimū. Sic etiā cor hois integrū et durz nō redolet s. feter. Scissum sō p qndā attritōem modicū redolet. Con tritū aut cor redolet multū. Terciū exē plū ē. quia d grano integro nō pt fieri panis

de grano sō grosso modicū trito fit panis s. nō sapid⁹. de gño aut minutatim trito fit pā nis sapid⁹ et delicat⁹. Adē mō de corde intē gro et duro nō pt fieri panis. s. dei. s. tm oia boli. De corde sō attrito et si fiet panis dei si tm est reo multū sapid⁹. De corde sō bñ con trito fit panis reo sapidas. angel' delicatus. penitentibz nutriti⁹. ps. lxxix. Libab nos pane lacrimaz. Secdo xps intrauit i tē plū et inde eijciebat vendētes et emētes i tē plo. et mensas numularioz et cathedras vē dentiū colūbas euertit. Spūaliter sic est in telligendū. Postqz xps intrat tēplū cordis p graz pueniēte monētē ipm ad stritōez. post b intrat in templū cordis p gram pficiēte. purgando illd. s. p pfessioem. eijciendo inde oues et boues et numularios et colūbas. Per boues q cornibz ventilāt significat pec catū supbie. Per colūbas q sunt libidinosē signat pctm luxurie. Per numularios pctm auaricie. Per oues pctm accidie. Et sic oia ista d tēplo corpis tui p pfessioez abijcienda sunt. Vel pt dici q p illos q vēdūt colūbas significant simoniaci. q vēdūt dona spūali tati. qđ ē pctm. s. clericoruz. Per numularios intelligunt cupidi. qđ ē peccatū mercatorū. Per boues significant supbi. qđ ē peccatuz magnatū et plator. Per oues significat ypo critē. qđ ē peccatū religiosoz. Mat. vij. At tendite a falsis pphetis q veniūt ad vos in vestimētis ouū. intriseq aut sunt lupi rapa ces. Tercio xps intrauit bethaniā. Post qz eni xps intrauit cor p gram pueniēte cō mouendo ad stritōez. et p graz pficientes purgādo p pfessioez. Tādē intrat p gram pficiēte pficiēdo ipm p obediētie satisfactōez. et b ē intrare in bethaniā. qz bethania dom⁹ obediētie interprat. Dic aut sē obedit q de oibz pctis suis plenā et pfectā satisfactōez facit. satisfactio eni aliqn est minor qz debet. aliqn est equalis. aliqndo vero maior. Quā enim est minor tunc deus supplet eam i pur gatorio de rigore sue iusticie. Quia sicut dicit Aug⁹. Sicut nullū bonū irremuneratū. sic et nullū malū impunitū remanet. Quādo vero est equalis. tūc valet ad dimissionem. Unde ad Roma. vi. dicis. Sicut exhibui stis mēbra vřa seruire immūdicie et iniqua ti ad iniquitatem. ita nūc exhibere seruire iusti cie in sanctificatōem. Quando autē est ma ior qz videt eius peccata requirere. tunc il la satisfactio valet ad dimissionem culpe et ad cumulum glorie. De qua dicitur Luce:

Feria tertia post Innocentium

vi. Mensurā bonā et confertā et coagitatā
et superfluentē dabit in sinū vestis. **D**ixi
secundo tangit excessus legis vituperabilis. dicens
Scriptū est enī. qz dom⁹ meā dom⁹ oratōis
vocabit. vos autē fecistis illā spelūcā latronū
Hoc scribit Isā. lvi. **N**otādū ē autē xps
postqz intrauit templū omēs vendentes et
ementes de templo eiecit. Sacerdotes enī
ppter auariciā ordinauerūt vt in templo
oues et boues et colūbe venderent. ne aliqui
ex defectu hostie sacrificia pmittere cogerē
tur. Et forte si aliq pecuniā ad emēdū nō ha
berēt statuerūt ibi campores q sub cautōne
tradebāt eis pecuniā. qd sic intelligit. **A**bri
stus facto flagello de funicul omnes istos
eiecit. Et sicut dicit **P**iero. Inter cetera mi
racula q fecit xps illd fuit potissimū q. s. vn⁹
homo paup cū potestate vendentes et emen
tes eiecit. mēlas numulariorz et cathedras
vendentū colūbas euerit. **S**z mirū videt
quō iudei ista fieri sustinuerunt. **A**d h dicit
Piero. q de facie xpi fulgur qdam mirabil
pcedebat. q oēs ad terrore puerbat. et sibi
pcedere nō audebāt. **N**unq legimus q
xps tantā vindictā manu exercuerit sic hic.
Multa enī opprobria sepe audiuit. multas i
urias sustinuit. et nūq vindictā fecit vt mō
Ad rō hui⁹ est. qz illic alie iniurie erāt pprie.
et iō eas noluit vindicare. **I**ta autē erat iniu
ria patris. et ideo eam tam seuerē vindicauit
vt doceret nos q iniurias nras delemus re
mittere. iniurias xpi dei seuerē vindicare. **N**os
vero ecōtrario facim⁹. qz de iniurijs dei non
curamus et nostras implacabiliter psequi
mur. **E**ficiēte autē xpo de tēplo oues et bo
ues dixit xps qd sup positū est. s. Domus
mea dom⁹ orōis vocabit. **E**x h xpo habetur
q ecclia dei ad duplex officiū edificat. s. deo
ad inhabitandū. et homini ad orandū. **I**do
subdit. Domus orōis vocabit. **A**st igit ec
clesia dom⁹ dei. qz in ipa habitat. iuxta illud
ij. **P**aral. vij. **E**legi et sanctificauī domum
istā vt sit ibi nomē meū in sempiternū. et p
maneant oculi mei et cor meū ibi cūctis diebz
et aures mee erecte erūt ad orōnem eius q in
isto loco adorauerit. **E**x quibz xps habet
q dñs in ecclia posuit nomen suū. cor suū.
et oculos suos et aures suas. **N**omen enī su
um ibi posuit. quia a seipo eam nominari vo
luit. **S**icut enim dom⁹ in qua habitant su
perbi pōt dici dom⁹ luciferi. et dom⁹ in q ha
bitant vsurarij dom⁹ mammonis. et dom⁹ in
qua habitāt immūdi pōt dici dom⁹ alimodei

et taberna pōt vocari dom⁹ beelzebub. qz ppter
pter multitudinē epulaz ibi uenit multi
tudo muscarz. **S**ic dom⁹ in qua uenit multi
tudo deiles dicit dom⁹ dei. **U**n **S**en. xxvij. **N**os
est hic aliud nisi dom⁹ dei et porta celi. **S**e
cūdo in ecclia posuit deus cor suū. id est amo
rem suū. **E**t ideo multuz p malo habet qz
ibi aliqz aliqua illicita exercet. sicut patet h
quādo de templo vendentes et emētes eiecit
Agit in hystoria q pompeij porticū dei tem
pli i stabulū puerit equoz suoz. et q vlsq ad
tempus illud semp fuit victor hostiū. **T**empo
re autē illo semp ab hostibz vincebat. **T**er
cio in ecclia posuit deus oculos suos vt vide
ret ibi genusfectōes. elemosinaz largitōes. et
alia opera deuota. **S**ed heu in illis quidem
nuncupis videt deus ornāmēta indecentia
pompas et vanitates etc. **U**nde **A**mb. **Q**ui
in oratōne vult exaudiri amota a se pompa
inclinare se debet et dei misericordiā puocet.
habitus namqz supbus nec impetrat. nec re
se recte credi facit. **E**t quāto magis homibz
mulier splēdescere videt. tanto magis a deo
despicit et tanto min⁹ oratio ei⁹ acceptatur.
Agitur **D**ester xv. q cū regina hester se or
nasset et pingisset vt regi asuero placeret. ipa
ex eo regē in irā pūit. s. colore roseo in pallo
rem puerlo ipm placauit. **S**ic etiaz mulier
qn vultū suū depingit deū offendit. **S**z qn
de vultu suo nihil curat deū placat. **Q**uar
to de⁹ i ecclia posuit aures suas qbz audit
oratōnes deuotoz. iuxta illud Isā. xxxvij.
Audui oratōem tuā et vidi lacrimas tuas
etc. quibz auribz deus etiā audit verba inde
uotoz. **U**nde legit de sancto **S**yro ianueni
episcopo. q semel in ecclia pstitens in risum
est puocatus. asserens se vidisse demonē qui
in ecclia verba loquentū describebat. **T**unc
cū cartha deficeret. et ille cum dentibz elōgare
vellet. cartha subito fracta fuit. et ille cū capi
te ad murem percussit vt sonit⁹ percussiois et vul
nus capitis sequerē. **A**udit etiā de⁹ illos de
ricos et monachos q negligēter cātāt et psal
mos et vsus et dictōnes multas obmittunt.
Agit qdā sanct⁹ homo vidit quendā
demonē noie tyrimillū p sedes monachorum
discurrentē. q videbat aliq colligere et i va
sculo siue in sacculo recōdere. q a sancto viro
admiratus dixit se colligere obmissiōes psal
moz. et qualibet die mille vicibz sacculū ad
implere. **U**nde quidam de hoc fecit versus.
Fragmina psalmoz tyrimillus colligit hoz.
Quāqz die mille vicibz sarcinat ille. **S**ecūdo

structa est ecclesia ad orandū. Deus enī ora-
tiones fidelīū in ecclesia libenter exaudit. Un-
dicit. ij. Paral. vi. Quicumq; orauerit in lo-
co isto exaudi d' habitaculo tuo. Dicit tamē
Beda q' tribus causis cōtingit orōes nō ex-
audiri. Primo qū petim' etiā ea que nō de-
cent nos accipe. vt tēporalia. Un' Chriſtoſt.
Illa pete a domino que tibi expediāt accipe
z illū debeat dare. Si autē terrena petis aut
difficiliter impetras aut forte non. Quomō
autem decet eum tibi illa dare que nō habz
z tu habens ea cōtemnis. Legitur in fabul'
poetaz q' Iuda rex petijt ab appolline deo
suo vt q'cquid tangeret auz fieret. et conces-
sum est ei. Cū igit cibū vel potū manibz vel
labijs tangeret statim vertebat in aurū. z sic
fame moritur' est. Per qd dat intelligi q' aua-
rus sp' diuitias desiderat. z ille sunt sibi cau-
sa mortis. iuxta illud. i. Thimo. vi. Qui vo-
lunt diuites fieri incidūt in tēptatōem zc. et
sequitur. Que mergunt homines in interi-
tū. Secūdo oratōes nō exaudiunt qū peti-
mus indigni. id ē existentes in aliqua culpa
sue in aliquo crimine. Isa. i. Cū multiplica-
ueris oratōes non exaudia. man' enī ve-
stre sanguine plene sunt. Terno. iij. Oppo-
sisti nubē tibi ne trāſiret orō. Zach. v. Mi-
sit angel' massam plūbi in os amphore z di-
xit. Pec est iniquitas zc. Ex his habet q' pec-
catū assimilāt sanguini nubī et plūbo. Quā-
do igit peccatū est quasi sanguis orōes ma-
culat. Ideo talis orō sic maculata nō audet
corā oculis dei apparere. Itē peccatū est tan-
q' nubes. ideo orōnem obumbrat. z ideo ne-
scit p viam celi incedere. Tercio orōes nō
exaudiunt quia p indignis petim'. id ē
p peccatoribz. qui sunt in pposito peccandi.
Diere. xiiij. Noli orare p populo isto. Jos.
it. Scimus quia de' peccatores nō exaudit.
Legit in vitā patrū. q' cum qdam frater g'
uiter temptaret. et qdam sanct' pater pro eo
semp oraret. z tēptatio nō recederet. vidit p-
dictus pater deo sibi reuelāte q' spūs formi-
catōis in diuersis formis mulier ante illuz
ibat et illi applaudebat z in nullo resistebat.
Uidit enī angelū ipm increpantē quare nō
resisteret z quare se nō uiuaret. Tūc dixit illi
fratri iuueni. causa est quare orōnes mee q's
p te faciebā nō exaudiunt. quoniā nō es eis
dignus. nisi ergo teipm adiuues z corp' tuū
maeres z temptatōibz resistas pā mearuz
nō es dignus. qd cū ille fecisset sanar' est.
Dixit terciō tangit accessus infirmoz pla-

cabilis cū dicit. Et accesserūt ad eū ceci z clau-
di in templo z sanauit eos. Sz q'retūc sana-
uit. Dicendū primo ppter auctoritatis con-
firmatōem. vt scz sententiā eiectōis nō solū
auctoritate scripture sed miracloz opatōe cō-
firmaret. Secūdo ppter veritatis testifica-
tōnem. Unde Ambro. Virtute sua magna
lia ostēdit in tēplo calumniātibz. vt qd po-
puli clamabāt ille factis ostēderet. quasi te-
stis veritatis illoz. Tercio fm Remigiū q'
in templo christ' sanauit significat q' hoies
nō nisi in ecclesia sanari possunt. cui data est
potestas ligādi atq; soluēdi. Decille. Quar-
to vt illi visa christi potētia conuerterentur.
Ideo enī illis cernentibz cecos illuminauit
vt illi fidei lumē reciperēt. Et claudos ambu-
lare fecit vt illi claudicatōem mentis abijce-
rent. et meliores pedes in recta opatōne ha-
bere inciperent. Ex hmoi ergo sanatōe z ex
alio qd sequit' indignati fuerūt sacerdotes.
Ideo sequit'. Uidentes aut' principes sacerdo-
tū z scribe mirabilia q' fecit. et pueros clama-
tes in templo et dicētes. Planna filio da-
uid indignati sunt et dixerūt. Audis quid
isti dicūt. quasi dicerēt. Si iust' esses reue-
rentias declināres. Videant ergo emptores
vt ait Diero. Et quantū licz sancti homines
cū quanto piculo ista sibi dici patiant'. si ve-
ro domino cui hec dicebant. quia nōdū solū
da erat credentū fides p crimine impingit.
Decille. Sciendū etiā fm Chriſt. q' sic
colūna si modicuz obliquata fuerit. accepto
pondere vadit in latus. Sic et cor hominū
si puersum fuerit. z si alicui' viri iusti opēz
videat vel audiat nō cōfirmat. sz magis ad
inuidiā concitat. Hoc mō sacerdotes conci-
tati sunt cōtra christū dicētes. Audis quid
isti dicūt. Decille. Iesus aut' dixit eis. Uti-
q; nunqd legistis. Ex ore infantū et lacten-
tū pfecti laudē. Unde Chriſt. sup Mat-
theum. Non dixit illud christus qd scribe
audire cupiebant. Benefaciūt inquit pueri
q' mihi testimoniū phibēt. nec ppter ea er-
rāt q' pueri sunt. qd si esset. deberetis tū etati
ignoscere. Sed illa etas pferit exemplum de
psalmo. viij. vt tacēte domino testimoniūz
scripturaz pueroz dicta. pfirmaret. hecille
Tanq; si dicat vt idē Chriſt. sup Matth.
ait. Est mea culpa q' isti clamāt. nūqd mea
culpa est q' ante tot milia annoz h' futurz p-
pheta pdixit. Decille. quasi itēz dicat do-
min'. Quid me arguitis de laude pueroz.
si peccatū est arguite spm sanctū qui per os

Feria quarta post Inuocauit

pphetehoc esse futurū pdixit. Notanduz
aut dicit pfectiū zc. Laus enī inchoata fuit
in via a turbis. augmētata et pfecta i tēplo
Tria enī debemus notare q̄ pficiūt laudem.
Prō pcordia q̄ resonantia facit. Idō h̄ sim
pliciter dī. ex ore. Daniel. iij. Tunc hī tres
q̄si ex vno ore laudabant et glificabāt et be
nedicebant dēi zc. Scdō mūdicia quia
nō est speciosa laus in ore peccatoris. idō dicit
infantiū. Apocal. xiiij. Et nemo poterat di
cere canticū zc. Et sequit̄ ibidē. Di sunt qui
cū mulieribz nō sunt coinquinati. Tercō
diuina scientia. Un̄ glosa. In q̄bz veritas
operat̄ nō ingeniū homis. Idō dicit. lacten
tiū. Dece. ij. Lactabo eā et loquar ad cor ei⁹
Laude hō incipiūt penitentes. adiciūt pfi
cientes. z pficiūt innocentes. Tūc sequit̄
recessus homis amabilis: qd̄ relictio pbat
vulgi remoti. Un̄ subdit. Et relictis illis
abiit foras extra ciuitatē in bethaniā. Un̄
Abri. Ibi corporaliter manere voluit vbi spi
ritualiter repauebat. Nā scōz virozū non
est inquirere mansionē vbi clariores sunt vi
ri. sz vbi sanctiores et fideliores. Ibiqz mā
sit apud lazaz et sorores ei⁹. et docebat eos
de regno dei. Quia enī illi veniētē dñm non
ut dignū susceperūt. ideo nō imerito eos re
probatos ostendit p hoc q̄ abiit foras. Se
cūdo ideo abiit foras fm̄ Abri. sup̄ Mat.
qz malū hoīem meli⁹ locū dādo p̄ aliq̄s vi
cereqz rīdendo. qz malicia nō instruit fm̄ oī
bus sz excitat. Et idō dñs recedēdo p̄pescere
studuit q̄s rīdendo non p̄pescuit. Nec ille.
Ecclī. vi. Ab inimicis tuis separe. Exēpluz
in Jacob Esau z Abraham et Loth. Se
neca. Optimū gen⁹ vincēdi est patientia.
Tercio idō fm̄ Micro. licz xps paup fuerit:
nulli tñ adulatus est. Idcirco nullū hospiti
um nullāqz mansiōem iuxta urbē inuenit sz
i vico puulo apd̄ lazaz et sorores ei⁹ habita
uit. Felices certe multiqz beati sunt q̄ dñm
hospitē habere meruerūt. cui⁹ p̄sentia tristia
cūtra submouebant. salubria z iocūda oīa
puidebant. Sz z illi nihilomin⁹ felicissimi
summeqz beatissimi q̄ ita se ab omī malicia ca
stos immunesqz custodiunt. vt in ip̄is dñs
habitare et apd̄ eos manere dignet̄. Qd̄ no
bis p̄stare zc.

Feria q̄rta Sermo XIII

Quicūqz fece
rit voluntatē patris mei q̄ i cel

est ip̄e me⁹ frater soror et mater ē. Mat. xij.
Marc. viij. Lu. xi. Cōsuetudo dinosci
tur. hō tenet illi impendere honorē z cū p̄e
ocul habere sine quo nō p̄t esse nec viuere. ut
p̄ta puerbium vulgare. On zellichen der
man nit geleben kan den muß er allezyt vor
ougen han. Spūaliter. sic hō sine dei misē
ricordia nequaqz potest viuere. Psal. xcij.
Si dicebā mor⁹ ēpes me⁹ misericordia tua
adiunabat me. Ergo misericordie dei semper
debem⁹ habere memoriā z eā inuocare. vt fa
cit ecclīa in introitu misse. Remiscere misera
tōnū tuaz domine zc. Et inuocat dei miseri
cordiā in collecta dicēs. Preces n̄ras quesu
mus dñe clementer exaudi. et cōtra cuncta
nobis aduersantia dextera tue maiestatis ex
tende. Similiter in eplā habem⁹ quō misē
ricordia dei sustentauit Helyā. iij. Regū. xij.
qui dormiuit sub iunipero. et cibauit eū pa
ne sub cinericio per angelū. Aīa de dei misē
ricordia habemus in pphētia Exod. xxiij.
quomodo moysen sustentauit quadraginta
diebz et quadraginta noctibz. Et sic sine dei
gratia et misericordia penitentiā quadrage
simale portare nō possumus. Sed videm⁹
q̄ amīc⁹ auxiliatur amico ad portādū on⁹.
Ergo vt simus dei amici faciam⁹ ei⁹ volūta
tem vt auxiliē nobis. Ad qd̄ hortamur in
thematē dicēte. Quicūqz fecerit volūtatē
p̄ris mei zc. Aliud thema. Dicit enī sapi
ens Ecclī. vi. Amico fideli nulla est p̄paratō
Moraliter. Null⁹ fidelior amic⁹ deo oīpotē
ti. ps. cxliij. Fidel⁹ dñs in oībz verbis suis.
Ecclī. ij. Quis sperauit in dño z p̄fusus est.
z quis p̄māsit in mandatis ei⁹ z derelict⁹ ē
Est enī ita fidelis q̄ semp̄ astat. nā si se s̄bra
heret omnia i nihilū redigerēt. ps. xcij. Si
dicebam zc. Nam dicit Ecclī. vi. Amic⁹ fi
delis p̄recio fortis. medicamentū vite i im
mortalitatis. Nam a morte aīe nō habem⁹
nos tueri sine p̄tectiōe sive misericordie. Tre
noz. iij. Misericordie dñi quia nō sumus
p̄sumpti. quia nō defecerūt miserationes eius
zc. Illius non debemus obliuisci. Seneca.
Ingratus est qui beneficiū accipiēs obliu
iscit illud et retributōnem p̄ eo nō facit. Ne
igit̄ simus ingrati recordat̄ ecclīa hodie mi
sericordie dei cū cantat. Reminiscere misera
tionū tuaz domine. quasi diceret. Hodie ē
septim⁹ dies ieiunij et penitentie. De⁹ sicut
in septuagesimo anno liberaisti filios israel
de babilonica seruitute. sic hodie in septima
die q̄dragesimali sis nob̄ p̄ctōibz misericors

Similiter in collecta recordat misericordie dei. Et in prophetia. qñ diceret. Sic helyam pfortasti p panē submericiū. sic et nos p q̄ draginta dies et. Et sic moysi ieiunati p q̄ draginta dies et cē mādāta pmedasti. sic et nobis tua p̄cepta p̄nuare tribue p q̄ amici dī efficiamur. **Joh. xv.** Vos amici mei estis si feceritis q̄ ego p̄cipio vobis. **Tullius.** Amicorum idem ē velle. sic et nos. et q̄ thema. **In** summa euāgelij duo innuunt. **Primo** innuit maiestas iudeoz in petitiōe. **Secundo** innuitur charitas in exarnatiōe. ibi. **Adhuc** illo loquente. **De p̄mo** Accesserūt ad ihm et. **Mḡ** volum⁹ a te signū videre. **Sz** dī. **Lur** iude is petentib⁹ signū nō redit. **Rñdet** sanctus **Iho.** in scripto primo. dī. i. ad lram. q. i. et. q̄ signū importat aliqd notū quo ad nos inducens nos in cognitōem alteri⁹. vt exēpli/ ficat **Aug.** in li. ij. de doctrina christiana. **Si** cur vestigiū declarat aīal. fum⁹ ignem. tuba exercitū. circūl⁹ vinū. **Et** qz iudei nō q̄rebāt rem et p̄tates signi p̄ intellectū. sz tñ signū p̄ sensum. idcirco nō redit eis christ⁹ signū. **Quia** dicit **Aug.** in f̄mōe de temptatiōe xpi. Inane est omne miraculū qd nō opat salutē effectū. **Et** sic hic fuisset factū. qz curiositate q̄sierūt. vestigiū q̄rebant nō aīal. fumū non ignem. circūlū nō vinū. q̄ signū eis non dabatur. **Sz** dī. qualia signa petebāt. **Re** spondet **Diero.** in ome. In mox helye et. q̄ ignis tormentoz in eis non extinguet. vt tonitruū vt tpe samuells. **Et** sic tonitruū dā natiōis ab eis audietur. **Ite** maledicti et. **Idcirco** rñdit. Generatio mala et. **O** infelices iudei. nōne q̄druplex signū ei⁹ diuinitatis vidistis. **Primo** in reuelatiōe v̄raz cogitari onū. qd soli deo puenit. ij. **Regū.** vij. **Tu** solus nosti corda filioz hoīm. **Secundo** in locutiōe. **Joh. vij.** Nunq̄ sic locutus est homo. **Tercio** p̄ miracula que nemo fecit **Johā.** ix. **A** seclō nō est auditū qz q̄s aperuit oculos ei nati. **Joh. xv.** Si nō venissem et locutus eis fuisset p̄cām nō haberet. **Quarto** testi/ moniū oīm pphetaz. **Joh. v.** Scrutamini scripturas qz vos putatis in ipis vitā eter/ nā habere. **Subdit.** **Et** adultera qz multīf amatozib⁹ se copulauerat. **Aug.** Anīa deser/ ta a creatore et amās creaturā adultera ē. et sic adulterant ydolatre. **Silz** auari. **Gal. v.** Auaricia est ydoloꝝ seruitus. **Silz** amato/ res mundi. **Iaco. iij.** Adulteri nescitis qm̄ amicia hui⁹ mundi inimica est deo. **Tales** sunt q̄ adhuc q̄rūt signa et. sz nō est opus.

Aug. Magnū est p̄digiū q̄ toto mūdo cre/ dēte iudei nō credūt. iō adulteri. **Dic** ei **Ua** leri⁹ li. viij. d. **Zabulon** rege q̄ statuit lege⁹ q̄ adultero tēp̄bēo vterqz ocul⁹ ei erueret. **Fa** ctū est vt fili⁹ su⁹ adulter efficeret. idcirco to/ ta ciuitas legi resistebat ppter honorē p̄ris. **Ne** igit̄ lex statuta euacuaret sibi vnū oculū et filio vnū misit erueri. **Spiūaliter.** et sic rex regū sustinuit mortē et hō mortē t̄palem ne hō duplici morte moreretur. i. **Ehoꝝ. xv.** **Si** cut in adā oēs moriūt. ita et in xpo oēs viui/ ficabūt. **Et** **Diero.** xij. **O** mors ero mors tua **In** summa euāgelij tria innuunt. **Primo** tēptatio p̄tatis amirade. ibi. **Accesserūt.** **Se** cūdo subdit cōminatio penalitatis infligen/ de. ibi. **Uiri** niniuite. **Tercio** tāgīt examina/ tio charitatis amplexade. ibi. **Adhuc** eo lo/ quente. **De p̄mo** dicit. **In** illo tpe. i. post cie/ ctōem surdi et muti accesserūt ad illū qdant et scribis et phariseis dicētes. **Magister** vo/ lumus a te signū videre. **Dicit** **Diero.** **Si** gnū postulat qñ illa q̄ viderāt signa nō fuisset. vt **Lucas** exp̄mit capitulo. xi. **Petētes** nō ex deuotiōe vt ex h̄ credant sz ex curiosita/ te signū de celo. forte vt tonitrua audirēt vt tpe samuells. i. **Reg. ij.** **Qd** fuit magnū i pa/ lestina tpe estatis ppter defectū materie et po/ tentiā agentis. i. solis q̄ p̄sumit oēs vapores ita q̄ nō possunt ibi generari h̄mōi passiōes aeree. et iō raro sunt ibi pluuie. **Uel** forte pe/ tebāt ignem de celo descendere sic tpe helye. iij. **Reg. i.** qñ nō possent talia signa calūnia/ ri et dicere q̄ ex varijs passiōib⁹ accidissent. **Nota** quos **Diero.** sic ait. **Nā** si calūniaris ea q̄ ocul⁹ vides. manu tenes. vtilitate sent. qd factur⁹ esses de his q̄ de celo veniūt. vti/ qz respōdebis. et magos i egipto m̄tra signa fecisse de celo. **Hec** ille. **Et** nota q̄ verba eoz sunt plena adulatōe. qz magist⁹ vocāt quē p̄us demoniacū appellabāt. **Qui** rñdēs ait illis. **Generatio** mala et adultera signum q̄rit. et signū nō dabit ei nisi signū **Ione** pro/ phete **Ubi** sciēdū q̄ qñ p̄uiciabāt ei dī/ centes. q̄ i p̄ncipe demonioꝝ demonia eijce/ ret. māluere rñdit eis p̄rōes improbās di/ ctū eoz. **Dic** hō eū laudādo adulat⁹ magi/ str⁹ vocātes. aspere rñdit eis. **In** q̄ docet op⁹ probria et adulatōes esse vitādas. **Uel** vt **Chri⁹.** dicit. h̄ fecit demoniōs q̄ vtraqz pas/ sione erat lupior. et neqz p̄uicijs i irā p̄ducit neqz adulatōe molli⁹. **Hec** ille. **Et** sciēdū q̄ vocat eos p̄rio generatiōez malā. qz vt dicit **Chri⁹.** **Ipe** xps ppter h̄ dicit eos generatōz

Teria quarta post Inuocauit

malā. qm̄ ingrati semp facti sunt 3 bñfacto
res. 7 p bñfaciētes moniti deteriores fiebant
qd̄ est vltime malicie. **Hec ille.** Scdo vocat
eos generatōem adulterā. qz 7 si ydola non
colebāt tñ a vero sponso xpo se alienabant.
Et qz dixerat q nō dabit eis signū. s. nisi si-
gnū Jone pphete. **Ideo q̄le illd̄ signū fue-**
rit ostendit cū subdit. Sicut enī fuit Jonas
in ventre ceti tribo diebo 7 tribo noctibz. sic
erit fili⁹ hoīs in corde terretribz diebo 7 tri-
bus noctibz. Jonas enī fuit signū niniuitis
dupliciter verbo et facto. Verbo qz viua vo-
ce eis significauit q p̄irent nisi p̄tererent. fa-
cto q fuerit in ventre ceti tribo diebo 7 nocti-
bus. **Ubi fuerūt tria.** s. absorptio: detentio:
euomitio. Absorptio fuit mortis signū. de-
tentio sepulture. euomitio resurrectionis. **Uñ**
Raban⁹ ondit iudeos ad istar niniuitarz cri-
minosos. 7 nisi peniteat subūsiō fore p̄rimos
Sz sic illis renūciat suppliciu 7 demonstrat
remediū. ita iudei nō debēt despare veniā si
salte post xpi resurrectionē egerint penitētiā.
qz mors xpi recōciliatio est mūdi. Jonas ei
id ē colūba vl̄ dōlēs ē signū ei⁹ sup quē descē-
dit spūscūs in specie colūbe. q̄ et dolores no-
stros portauit. **Piscis** q̄ ionā deuorauit i pe-
lago significat mortē quā xps passus est in
mūdo. **Tribo diebo 7 tribo noctibz** fuit ille
scz Jonas in ventre ceti **Et ille.** s. xps i sepul-
cro. ille electus ē in aridā. ille surrexit in glo-
riā. **Hec ille.** **Et sciendū** q illi tres dies in-
telligunt p synodochen p **Diero.** vt in pari-
te totū intelligas. **P̄ua** ergo dies opurat a
p̄te diei parasceues cū nocte p̄cedente. **Se-**
cūda a die integra. s. sabbati cū nocte p̄cedē-
te. **Tercia** a p̄te diei dñice cū nocte p̄cedēte.
Et sic sūt tres dies artificiales 7 tres noctes
Uñ alit. tribo noctibz. i. duabz fm̄ rē 7 tertia
fm̄ rōem. **Nā** ante passiōē dies p̄cessit no-
ctē. in quo significat status innocentie p̄cedēs
statū culpe. fm̄ hoc dies pasceue opurat cuz
nocte sequente. dies sabbati cū nocte seq̄nte
Et sic duo dies 7 due noctes. **Tercia** dies
dñica cū nocte p̄cedēte. qz tñc nox p̄cessit diē
Et sic illa nox in ratōem duaz cōputat. **Et**
sic sūt tres dies et tres noctes. **Nota** fm̄
Gre. Signa facere nō est scitatis p̄batio.
sed vnūquēqz sicut seipm̄ diligere. xrus xp̄ia
ni hoīs cōsistit in amore nō in mirabili ostēsi-
one. **Joh. xij.** In hōēs cōgnosceret q mei est
discipuli si dilectōēz habueritis ad inuicē. n̄
dicit. Si signa feceritis. **Diero.** In p̄m̄i-
ua ecclia signa necessaria erāt. nūc nō. **P̄uo**

qz fides nō erat introducta. **Nā** fili⁹ zeta in-
serit. et postqz fili⁹ est introductū zeta nō ē ne-
cessaria. **Scdo** in p̄m̄iua ecclia fides non
erat roborata. **Greg.** exemplificat de iuueni-
bus plāris q p̄uo rigant. postea nō. **Tercia**
io. qz ecclia mō meritis est cumulāda. **Gre.**
Fides nō habet meritū vbi rō rē. **P̄o** rep̄e-
hensibiles sūt tales q signa q̄rūt ad credē-
dū. vel q̄ desiderāt q eis loquat̄ v̄sibili-
ter vel p̄ angelū. vl̄ volunt certificari an sint
in grā vel non. **Qd̄** si fieret fortitan p̄ reuela-
tōem sup̄birent 7 p̄iores efficrent. **Rom. i.**
Iust⁹ ex fide viuit. **P̄o** hec est generatio ma-
la q fidem inficit. **Jaco. ij.** Fides sine opibz
morta est. **p̄s.** Generatio mala nō direxit
fm̄ dēu cori iuum. nec ē credit⁹ cū dēo spūs ei⁹
Adultera q spūale adulteriū cōmittit. **p̄s.**
Fornicati sūt in adiumentōibz suis. **P̄o** ta-
libus nō dat signū vanitatis 7 curiositatis
sed vtilitatis. **Jonas** ppheta figurat pctōē
q̄ est i mari penitētiē. 7 nō submergit p̄ despe-
ratōem. s. a ventre ceti suscipit 7 in sinu diuī
ne misericordie sustentat. in q̄ manet p̄ triduiū
p̄ritōis 7 satisfactōis. **Et p̄ hoc triduiū su-**
scitat a morte pcti. **Osee. vi.** **Uñ** significat nos
post duos dies. in die tertia suscitabit nos
7 viuem⁹ in p̄spectu ei⁹. et tribo noctibz. cum
desierit tria peccata cordis oris et op̄is. **Uñ** de-
fiet p̄terita. declinat p̄sentia. et cauet futura.
De his noctibz **Joh. viij.** **Depcemur** dñi
hodie et cras. quia his tribo noctibz dēo iū-
gimur. **P̄o** noctea nō habēt obscuritatē. **p̄s.**
Nox sicut dies illuminabit. **Sz** multi q̄ si-
gurā ionē nō respiciūt. ideo viri niniuite cō-
demnabūt eos. **Sz** diceres. quare non si-
gnū de celo sz signū de inferno vel sepulcro.
Respondet p̄pter indignitatē qz fili⁹ vipera-
rū. **Mat. ij.** **Progenies** viperaz quis dñmō
strabit vobis fugere a vctura ira. **Secūdo**
ideo qz fili⁹ diaboli p̄pter prauitatē. **Johā.**
vij. **Vos** ex p̄re diabolo estis. ergo nō de ce-
lo sz de inferno. **Sz** di. **Cur** Jonas 7 n̄
alter ppheta a xpo ponit p̄ signo. **Respōdēs**
Diero. Quia in Jcna dominicū mysteriū
manifeste mōstratū est in mltis q̄ significa-
bant xpm̄. **P̄uo** idō Jonas missus p̄dicare
niniuitis tēp̄statē patit̄ maris. **Sic** fili⁹ dēi
missus a patre in mūdū. tēp̄statē. i. p̄secutō-
nē a pp̄lo patit̄. **Diero.** Actual⁹ nō defuit se-
uicia p̄mens 7 iusticia patiens. **Secūdo** io-
nas dominū in tēp̄statē. sic xps mortu⁹ in
p̄secutōe. **Tercio** Jonas missus i pfunduz
maris a cetō deglutit. 7 sic christ⁹ amarissima

morte mortu⁹ ania infernū intrauit. corp⁹ se
pulcrū. z. veritas cū vtroq⁹. Quarto iō. qz si
cut ionā cet⁹ ille nec digerere nec intra se va
luit retinere. ita infern⁹ z. mors nō potuit re
tinere xpm. ps. xv. Nō dabis scdm tuū vide
re corruptōz. Quito iō: quia sicut ionas fu
it in ventre ceti tri. b. dieb⁹ z. tri. b. noctib⁹. z.
sicut cet⁹ tertia die eū euomit. sic z. xps ter
cia die resurrexit. Itē sexto iō: qz sic ionas so
l⁹ eiectus ē i. mare vt aliū saluaret. ita xps so
l⁹ mortu⁹ ē vt nos oēs saluaremur. Johan.
xv. Si me quis finit hōs abire. Itē sep
timo sicut ionas p̄dicauit nininitis si nō pe
niterēt absorberēt. ita z. xps iudeis. Lu. xij.
Nisi p̄niaz egeritis oēs simul p̄ibitis. Sb
dit. Viri ninuite surgēt i. iudicio cū genera
tōe ista z. dēnabūt eā. Sz di. tñ dī Joh. v
P̄r ome iudiciū dedit filio. Rñd; Hieron.
in ome. q. ipi dēnabūt eā nō ea auctoritate
vt xps. nec approbatōe sentētie vt apli. sed
p̄patis exemplo. s. melioris vite. Dic vltē
n⁹ qrit sup illo verbo. Signū nō dabit eis
zē. Quare nō dedit eis signum vt vīso signo
crederēt in ipm. Dicēdū q nō q̄rebāt signūz
ad credēdū sz ad rēphēdēdū fm̄ Chrs̄. iō
tūc nō dedit parcēs eis. Itē dī. signū nō da
bit. Cōtra. Multa signa dedit eis an suam
passiōem. sic illuminatōz cecī z. mltā alia. Di
cēdū q illd nō ē dictū q alia signa an̄ mor
tē xpi nō fuerāt data. sz qz mors z. passio ei⁹
fuit signū p̄cipuū z. vltimū z. signū signoz. i
qd oīa ducebāt. qd sp̄aliter datū iudeis dī
q illi si crederēt saluarent. sināt aliter subū
terent. Vel intelligēdū est illo mō. Signūz
nō dabāt eis. z. si postea datū sit. Silz alia
dubia sup⁹ mora. s. in p̄cedētib⁹ h̄ etiā p̄nt
adduci. Dixi secūdo tangit cōminatio pe
nalitatis infligēde. De q nūc seqt. s. Viri ni
nuite surgēt in iudicio cū generatiōe ista et
dēnabūt eā. qz p̄niam egerūt i. p̄dicatōe
ione zē. Cū sciendū q ne q̄s fm̄ Chrs̄.
estimaret q iudei i futuro p̄nterent sic nin
uite. ideo saluator totū p̄riū dicit. qm̄ ex bñ
ficio passiōis xpi nullū fructū p̄cepit. quia
ninuite dēnabūt generatiōem iudeorū.
nō auctoritate iudicādi. sed compatiōe meli
oris vite. Si dēnabūt ergo p̄nterent.
Doc vez est vt iudeis q rei fuerūt in passiōe
xpi ex certa malicia. Melioris aut vite fue
rūt ninuite q̄tū ad h̄ p̄niaz egerūt ad p̄
dicatōem iōne. Et subdit. Et ecce pl⁹ q̄s Jo
nas h̄. s. in medio v̄ri. Quia fm̄ Hiero Jo
nas triduo p̄dicauit. chrs̄ trib⁹ annis cūz

dimidio. Ille assirij gēt incredule. xps iu
deis pplo dei. Ille voce simplici. xps voce si
gnis et miracul. Illi assirij p̄uersi iunt ad p̄
dicatōem iōne. isti iudei nō p̄nterent nec meli
orant. Itē assirij dēnabūt istos. qz pl⁹ q̄s io
nas. Dec hiero. Sciedū q Raban⁹ dic
Tūc oñdit dñs his p̄sentib⁹ verbis vnā eē
bonoz z. maloz resurrectōez futurā. q̄ q̄idā
hereticos q dixerūt vnā esse resurrectōez bo
noz z. alterā maloz. Destruit etiā in his h̄
bis fabula iudeoz q solēt dicere q an̄ iudi
ciū mille annis celebrēt resurrectio. apte his
h̄bis ostendēs. qz mox vt celebrabit resurre
ctio celebrabit z. iudiciū. hec ille. Anotauit
in his verbis. Surgēt z. dēnabūt eā. Sb
dit. Regina austri. Lu. xij. Seru⁹ scies vor
lūtātē dñi z. nō faciēs vapulabit plag mul
tis. Sic iudei z. mali xp̄iani. ps. Nos autē
ppls ei⁹ z. oues pascue ei⁹. Bre. Quāto ma
iora bñficia tāto maiora supplicia. Exēpluz
i vitasp̄atz q Nachari⁹ i deserto inuēit ca
pit. interrogauit cui⁹ ess. rñdit. cuiusdā p̄n
cipis sacerdotū gētiliū. Reql̄iuit. Es p̄fun
de in inferno. Rñdit. quātū celū a terra di
stat. Reql̄iuit an aliq essent p̄fundiores co.
Rñdit. iudei q deū cognitū negauerūt. z. co
gnoscētes ipm nō gl̄ificauerūt vt xp̄iani. ad
Ro. i. Quia cū p̄gnouissent deū nō sic deūz
gl̄ificauerūt aut grās egerūt. sz euāuerūt i
cogitatōib⁹ suis. z. obscuratū est insipies cor
eoz. Itē apls ad Heb. Si q̄s irritā faciēs
legē moysi sub duob⁹ vl trib⁹ testib⁹ moriet
q̄nto magis q sanguinē xpi p̄culcauerit. De
bre. vi. Rursū crucifigētes filiū dei zē. Re
gina austri surgēt in iudicio cū generatione
ista a finib⁹ terre audire sapiāz salomonis
Proū. i. Doctrinā atz sapiāz stulti respiciūt
Q̄t sunt vt dicit ibidē Eccl̄s. i. Stultoz
infinit⁹ ē numer⁹. Sicut impossibile ē p̄cto
rē saluari sine penitētia. sic z. a peccatis absti
nere sine sapiētia. Et ecce pl⁹ q̄s salomō hic.
Hiero. Eodem mō dēnabūt regina austri
pplm iudeorū q cōdēnabūt viri ninuite
israhēl incredulū. Hec ille. Illa a remot⁹ ve
nit. isti p̄sentē habuerūt. Illa mlier. isti viri
Illa cū labore. isti sine difficultate. Illa lau
dauit alienigenā. s. salomonē. isti dēnaue
runt pp̄um terrigenam. s. xpm. Illa ad ipm
venit quē sola fama cognouit. isti p̄batū mi
racul cōrēpserūt. Illi ad puz hoīem. isti ad
deū et hoīez. Illa cū munerib⁹. isti cū oppro
brijs et vulnerib⁹. Idcirco dic Chrs̄. Re
gina austri venit a finib⁹ terre. et xp̄iani nō

¶ Feria quarta post Inuocauit

lunt venire de plateis ad audiendū christū. Multi de ecclesia exeunt. et xpm ibi solū relin-
quūt. Sequit nūc imminatio eterne pene per
pſentē imminatōem: ibi. **A**ū immūd' spūs exi
et de hoīe rē. vsqz ibi. Sic erit generatōni
huius pessime. Hoc inuenies exposituz infra
dñica terciā qdragesime. iō h' exponere pter/
mitto. **D**ixi tercio tāgit exāmiatio chari-
tatis amplexade. qd' desiderū pbat d' mater
nis. supple rebz v' affectibz. Adhuc eo loqn-
te ad turbas ecce mī ei' et frēs ei' stabant
foris qrentes loq' ei rē. **U**bi sciendū q' xps
turbis p'dicādo pfudit scribas et phariseos.
sicut et hodie debz fieri in p'dicādo ad popu-
lū vulgare. vbi reuera expedit vicia platoruz
tangi. attamē generali fmōe. q' p'dicator nō
descedat ad singularia hoīm. **E**t sciēduz
q' licz pharisei essent mixti cū turbis: tñ pñ-
cipaliter p'dicabat ppter turbas erudiēdas.
Aduertendū est etiā fm' **C**hris. q' qñ dia-
bolus vidit q' xps p'suadebat pplo q' essz fi-
li' dei dicēs. **A**cce pl' qz ionas hic rē. **E**t ti-
mens ne si fili' dei cognoscere q' putabat hō
ipe derelinqeret ab oibz. **I**deo ad vincēdos
fmōnes ei' introduxit gentes ei' carnales.
vt p' eoz cōtēplātōem diuinitatis ei' obscu-
raret naturā. **E**t venit vn' diaboli exstēs ad
uocat'. qz hūano ore p'ba diabolica loq'bat
dicēs. **E**cce mater tua rē. **I**nsidiādo hoc di-
xit vt exploraret si carnis affectu p'dicatioez
inceptā dimitteret. **E**t ideo mltas implica-
uit instātiā q' ipm mouere poterāt ad cessan-
dū dicēs. **A**cce quasi in p'mpto sunt et pa-
tulo vbi secundu est stare. **I**tē mater tua q'
p'cipit honorari. **I**tē fratres tui q's natura z
lex iubet diligi. **I**tē foris stant expectātes te
in loco exteriori. **I**tē querētes te: qz ppter te
solū venerūt. ideo debz ad eos egredi. qñ d.
fm' **C**hris. **Q**uid gl'iaris o ieli de celo dicēs
te descedisse q' radices habes in terra. non po-
tes esse fili' dei quē hoīes genuerūt. nō potes
in te illū abscondere quē natura p'ciuit. **A**res
autē nominat cognatos ei' fm' morē scptu-
re. vt dicit **H**ieronym' contra heluideum.
Alterius nunc sciendū q' quattuor mo-
dis in scripturis diuini fratres dici merēt.
natura. gente. cognatōe. affectu. **N**atura vt
Jacob et esau. **S**ēte vt oēs iudei frēs inter
se vocantur. sicut in **D**eutero. **N**ō potes su-
p' te p'situere hoīem alienū q' nō est frater tu-
us. **P**orro cognatōe vocant frēs q' sunt de
vna familia. sicut in **G**enēsi dixit abraā ad
loth. **N**on sit rixa inter me et te: quoniam fra-

tres sum'. **A**ffectu etiā fratres dicunt. qd' i
duo diuidit. in speciale et cōmune. **I**n specia-
li qz xpiani fratres dicunt. vt saluator dicit.
vade dic fratribz meis. **P**orro in cōmū: qz
oēs hoīes ex vno p're nati pari inter nos ger-
manitate cōiungunt. sicut ibi. **D**icite his q'
oderūt vos. fratres nostri vos estis. **I**nter-
roga ergo iuxta quē modū frēs dñi in euan-
gelio appellant iuxta naturā. **S**ed scptura
nō dicit. nec maria nominās eos filios. nec
ioseph iuxta gentē. **S**z absurdū ē vt pauci
ex iudeis vocati sunt fratres cū oēs ibi erāt
potuerūt appellari iuxta affectū hūani iuris
et spūs. videt q' sic. qz magis erant frēs q'
apli q's dñs docebat intrinsecus. aut si oēs
quia hoīes sunt fratres stultū fuit nūciare q'
si p'p'riuz. **E**cce fratres tui q'zunt te. **R**estat
igit vt fratres eos intelligas appellatos cor-
gnatōe nō affectu. nō gentis p'vilegio. nō
natura. **D**ec **h**ieronym'. **E**t respondēs dicē-
ti sibi ait. **Q**ue est mater mea et frēs mei. qñ
di. **N**ō habeo carnalē affectū ad eos. **P**er h'
eni fm' **H**iero. nō negauit m' em: ne nat' de
santissime putaret. sz aplos cognatōi p'ui-
lit. vt et nos i p'patōe dilectōis carni spirituz
preferamus. **D**ec ille. **E**t extendens manū
suam in discipulos dixit. **E**cce mater mea et
fratres mei. **M**ater ei' sunt q' eū i corde suo
p'cipiūt et eū pariūt p' p'dicātōem in cordibz
auditorū. **E**t fratres ei' sunt q' opa p'ris ei'
faciūt q' ei coheredes erūt in celo. **E**t h' fue-
runt discipuli ei'. de q'bz dixit **J**oh. xx. **U**na
de ad frēs meos et dic eis. **I**n hāc materni-
tatem aut fraternitatē spūalem cōsidere de-
bemus nō in carnalē. **U**nde **C**hris. **A**ū his
autē que dicta sunt et aliud nos docet. videt
licet in nulla cognatōe cōfidentes virtutem
negligere. **S**i eni marie nihil p'dessz matrē
esse nisi xpus adesset. q's vtiqz ali' p' cognat-
tōnem saluabit. **U**na eni sola nobilitas est
scz dei facere volūtātē. **D**ec ille. **E**t sciēdū
q' nō solū dixit h' saluator se h'c spūalē affe-
ctum ad discipulos sz ad oēs alios. ad **H**e-
bre. ij. **N**on pfundit nos vocare fratres. **D**e
quibz nunc subdit. **Q**uicūqz eni fecerit voi-
luntatē p'ris mei qui in celis est: ipse me' frater
et soror et mater est. **F**rater eni et soror xpi
efficit hō credēdo. **J**ohā. i. **D**edit eis p'atēz
filios dei fieri his qui credunt in nomine ei'.
Mater vero p'dicando. quia gignit fructuz
in cordibz auditorū. **¶** **N**ora verbuz dei
conceperat parere est res felicissima. **U**ñ **A**u-
gustinus loqns de virginitate dic. **B**eator

fuit virgo maria. pfitendo xpm qz concipiendo
carnem christi. Nihil eni marie materna ppi/
quitas pfuisset nisi illa felici corde qz carne
gestasset. **S**ed dices. qre dñs non fecit
mentōem de patre: dicendo. ipe me frater so
roz et pater est. Rñdetur fm Hieron. ad h q
homo generat aliū spūaliter oportet qz hō a
deo accipiet. Non eni homo hoc a se habet
vt aliū posset spūaliter generare. ideo nō me
retur dici pater generari. Nam pater cōcur
rit ad generatōem actiue. qualiter hō ad spī
ritualē generatōem cōcurrere nō potest. sz
solū more matris passiue et receptiue. **S**z
dices. quare xps nō dicit filius noster. Re
spondet qz hec formatio nō dat esse xpo: sed
votū nobis. aliud est formare christū. aliud
xpm formari in nobis. Sicut aliū est figu
rare sigillū. aliū figurari sigillū in cera. Chri
stus non figuratur p nos sz figurat in nobis
Nota volūtate dei debem⁹ implere. pso
ppter futuris p dītoez. Aug. in soliloquio.
Noli esse ppu: i tue volūtatis pte nō ē ser
ui vt viuat sibi sed dño. Et sic loq̄t apls
ad Gal. ij. Unū aut iā nō ego sz viuū i me.
xps. Et sic scribit ad Rom. vi. Qd eni viuū
viuū deo. Scdo ppter fortē bñficioz obli
gatōem. Un Ber. in li. de diligēdo deū. Rō
dicat. iusticia naturalis vrgit totū se trade
re illi a q se totū habet. Et sedit postea. Si
totū me deo p me facto. qd addā iā p mere
dēpto et refecto. In pmo ope. s. creatōis me
mibi dedit. In secūdo. s. redemptōis se mibi
reddidit. Tercio ppter voti pmissiōem. pro
missū eni ei in baptismo renūciare diabolo.
Psal. lxxv. Conerte et reddite dño deo vso.
Eccl. v. Meli⁹ ē nō vouere qz post votum
pmissa nō reddere. Quarto ppter nre volū
tatis impletiōem. qz q volūtate dei implet
de⁹ facit volūtate suam. Joh. ix. Si qz dei
cultor ē et volūtate ei⁹ facit hūc audit.

De codem
Sermo XV

Tri niniuite
surgēt in iudicio cū genera
tiōe hac et p dēmnabū cā. qz
penitētia egerat in p dīcatōe iōne. Matth.
xij. Ista vba terribilia sunt his qui hoc tē
pore penitentiā agere nolūt. Ideo Hierony
mus. Omnis peccator in penitētia duplicē
gemitū habere debet. Nimirū quia bonum
qd oportuit nō fecit. et malū quod nō opor

tuit fecit. Cū ad bona opa non resurgim⁹ ne
cesse est vt nosmetipos dupliciter defleam⁹.
Ad hoc autē vt penitentiā agamus nos
multa incitare debēt. Attendam⁹ igit vtili
tates penitētie q ad p̄sens sunt q̄tuor fm
quattuor que peccatū in anima derelinquit.
Peccatū eni aufert grām. debilitat naturā.
elongat glīam. et obligat ad penā. Sed ecō
tra penitētia recupat grām. reparat et p̄for
tat naturā. reddit glīam: et relaxat penam.
Primo penitētia recupat grām. et quādo
qz maiore qz p̄dita sit p culpam. Sicut legi
tur Job. xliij. Dñs conuersus est ad penitē
tiam iob cū oraret ille p amicis suis. et addi
dit de⁹ omnia q̄cūqz fuerāt iob duplicata
In signū hui⁹ dicit Jobelis. ij. Reddā vob
annos duplices qz p̄medit locusta. i. p̄ctm
cōsumpsit. Et habet de filio p̄digo Lu. xv.
Auto p̄ferte stolam primā zc. figurat. ij. pa
lipo. xxxij. Agit penitentiā manasses et resti
tutus est in regnū. Un Lyp̄anus. D peni
tentia q miserate deo p̄ctm dimittis. padī
sum aper. q p̄ctm sanas. tristēqz exilaras
vitā de interitu reuocas. statū restauras. ho
norē reddis. fiduciā reformas. et grāz abun
dantiore infundis. Scdo repat et p̄fortat na
turā. Dñc ē q dī Judith. v. Quotiescūqz
penituerit recessisse a cultura dei sui. reddidit
eis dñs s̄tutē resistēdi. Unde Iohes eps.
Quid hoīes o p̄ctōr p̄fiteri qd n̄ ei p̄fusus
p̄petrare. cur vereris dño indicare qd n̄ es
verit⁹ ip̄o p̄sente p̄mittere. Nūqd deū igno
rare putas qd fecim⁹. nob penitētibz astat.
Pei⁹ ē p̄fiteri nō velle qz legē p̄tēnere. Pei⁹
est admissam p̄nīaz sp̄nere qz monita diui
na respicere. Pei⁹ ē offensam dei nolle placa
re qz peccādo dei bonitatē offendere. Filij is
rael peccauerūt: et iō hostibz tradebāt. Quo
tiēs aut se peccasse p̄fitebant de ip̄oz manibz
eruebāt. **T**ercio p̄nīa reddit glāz Nat
thel. iij. P̄nīam agite appropinquit ei reg.
ce. Ad p̄nīaz aut agendā inuitamur Apoc.
ij. Memēto vñ excideris. age p̄nīaz. et pri
ma opa fac. s. innocētiā. Sinaut venio tibi
et monebo cādelabz tuū de loco suo nisi peni
tentiā egeris. Qui si penituerit de⁹ te p̄ssu
merespiciet et mltā bona impēdet. Un Aug
gus. de spū et aīa. Btā aīa quā dei pietas re
spicit. hūilitas subijcit. penitētia reducit. ius
ticia inducit. p̄seuerātia p̄ducit. tenorio in
troducitur. puritas vngit. charitas vnit. **Q**
uarto p̄nīa relaxat penā. Diere. xvij.
Si gēs ista penitētiā egerit a malo suo qd

Feria quinta post Innocentium

locutus sum aduersus eam. agā et ego pñiam
sup malo qđ cogitauit vt facerē ei. ps. cv. Et
penituit eū fm multitudinē misericordiē sue.
Ibi glo. Nō q penitētia i deū cadat. sed re-
mittat qđ faciēdū ē cū videbat. Un Amb.
Mouit dñs mutare infam si tu noueris mu-
tare delictū. Itē nota qtuor q inter alia
penitentiā pmedabilē faciūt. videlicet si sit
hūilis et deuota. si sit general et itēgra. si sit
discreta et moderata. si sit bona intētiōe fa-
cta. **P**rimo pñia debz esse hūilis et deuota
De humilitate dicit Job. xliij. Auditu auris
audiui te. nūc aut oculis meū videt te. Ideo
meipm rephēdo et agā pñiam in fauilla et ci-
nere. Pñiam agere aliud nō est qz ptempla-
tiua aiām in fauilla et cinere sedere et se agno-
scere. Bern. Dūilis est satisfactio quā pces-
sit trāsgressiōis supbia. Itē penitētia debz
esse lacrimosa et deuota. Judith. viij. Peni-
teamus cū lacrimis. et indulgentiā ei postu-
lem. De lacrimis penitētiē dicit Aug. Dñs
aque nō extingueret vnā scintillā i inferno:
sz vna lacrima si de puro et trito corde pces-
sent totū ignē inferni extinguit. **S**ecundo
pñia debet esse generalis et itēgra. nō debet
enī penitere de vno sed de oībo. ppter qđ dicit
dñs Ezech. xviij. Si impi⁹ egerit pñiaz ab
oībo peccatis suis q opatus ē: et custodierit
omnia pcepta mea. et fecerit iudiciū et iusti-
ciā vita viuet et nō moriet. Ideo libet de-
bemus agere penitētiā isto tpe. qz mltā salu-
tē et cōsolatōz pater celestis et misericordiā
ppter pñiam nobis vult impēdere salubri-
ter. Qđ testat Isidor⁹ sic dicens. Pñia ē me-
dicamentū vulneris. spes salutis p quā pec-
catores saluant. p quā de⁹ ad misericordiā p-
uocat. que nō pensat tpe: sz lucet et lacrimaz
pfunditate. **T**ercio pñia debet esse discre-
ta. vt fm quantitatem culpe fiat penitētia.
Mat. iij. Facite dignos fruct⁹ penitētie.
Glo. Dignos fm quātitatē culpe. qđ sit ex
discretiōe que necessaria est penitēti. Quam
discreta aut debeat esse pñia dicit Hierony.
Non optet ieiunare vsqz ad defectum. orare
vsqz ad tediū. genua flectere vsqz ad debilita-
tē. qz bona opa nō solū indigent deuotiōe sz
etiā discretiōe. Alia glo. Discretio in penitē-
tia est q timorē et metū añ oculos dei ponit rei-
cordas antiq turpitudinis. Greg. in pasto-
rali. Uniuscuiusq mens tantū penitēdo cō-
pūctiōis sue eliciat lacrimas qntū se memi-
nit a deo meruisse culpas. **Q**uarto penitē-
tia pmedabilis est si sit bona intētiōe facta. n

p ostentatōz vlt mūdi glīam. sicut pharise-
us q se iactabat de h q bis i sabbato ieiuna-
ret Lu. xviij. Sz sicut manasses. ij. Paral.
xxiij. q postqz coangustat⁹ ē orauit dñm de-
um suū. et egit penitentiā valde corā deo pa-
tr suoz et nō corā mūdo. In q intelligit re-
cta intētiō penitētiis. Nos igit salubriter
hoc tpe pñiaz agam⁹. qz pñia nra cor nostrū
emūdat. sensum illuminat. aīaz suscitāt. et ad
susceptiōem xpi ppar. pccordia exhilarat. di-
uinā aufert offēsam. et hoīes a venia et mi-
sericordia prīs celestis excludere nō pmitte
Un Aug. Que necessitas cogit penitētiā n-
agere. nec criminis immēsitās. ne chore breui-
tās. nec vite enormitas excludit a venia. si
sola fuerit mutatio volūtatis. Cōsidera de
criminis immēsitāte in Petro. de vite enormi-
tate i magdalena. de chore breuitate i latrōe.

Feria quinta

Sermo XVI

Amen amen di-
co vobis. Omnis q facit pctm ser-
uus est pcti. Joh. viij. **V**idem⁹
q post cōmissionē lactis oīs potus homi est
insipidus. sz si hō lauerit os aqua mūda et
recet. tūc recuperat oris et potus saporem.
Spūaliter. p lac intelligit dulcedo peccati.
Quicūqz enī cibāt tali cibo inep⁹ ē ad susci-
piendū cibū et potū aīe. i. Lpōz. ij. Anīalis
hō nō pcpit ea que spūs dei sunt. Attamen
post esum lactis si hō munda aqua lauat os
suū. talis ecōtra habebit sapore alioz ciboz.
Spūaliter. sic si hō lauat os cōscientie per
cōfusiōem et cōfessiōem reddit sibi appeti-
tū. Unde introit⁹ missē. Cōfessio et pulch-
tudo in ppectu ei⁹. Et talem appetitū grē
petit ecclesia in collecta. Omnipotens semp-
terne de⁹ q in obseruatōe ieiunij et elemosine
posuisti nostroz remedia peccatoz. concede
nos ope mentis et corpis sp tibi esse deuotos
Et ista lacticinia dulcedis pcti cōmederunt
prīmī parentes et trāssusum est in nos. Ro-
ma. v. Sicut p vnū hoīem pctm in hūc mū-
dū intrauit. ita et i oīs hoīes mors ptrāsiit.
De quo eplā Ezech. xviij. Prēs nri cōmede-
rūt vna acerba et dentes filioz obstupescūt.
Et tamē h puerbiū est nūc deletū p mortem
xpi q satisfecit p originali peccato. Iō sub-
dit in eplā. Non erit vltra istō puerbium
in israel. quia filius non portabit iniquitā-
tem patris: nec pater iniquitatem filij. sed

anima q̄ peccauerit ip̄a moriet̄. **N**e ḡ moria
mur in peccatis. tūc delere debem⁹ peccata no-
stra p̄ cōfessionē ne sim⁹ serui diaboli sed dei.
q̄ dicit in euāgelio. **O**mnis q̄ facit peccatū
seruus ē peccati. **I**n summa euāgelij duo
inuunt. **P**ri⁹ p̄dicatō xpi benigna. ibi. **D**i-
cebat ih̄s ad eos. **S**ecūdo subdit iudeorū
murmuratio maligna. ibi. **R**iderūt ei iudei
De p̄mo dicit. **I**n illo tpe. s. dū qdā vice do-
min⁹ p̄dicaret. **E**t erat ibi discipuli sui. **E**rat
etiā ibi qdāz de nouo ex iudeis p̄uersi. **E**t erat
etiā ibi alij iudei nondū p̄uersi. **T**ūc dñs ie-
sus dicebat ad eos q̄ crediderūt ei. ad illos
iudeos. s. q̄ de nouo erat p̄uersi. **S**i vos mā-
seritis in f̄mone meo. i. si sermonē meū bene
seruaueritis triplicē utilitatē habebitis. **P**ri-
mo discipuli mei eritis. q̄z verbū dei facit ho-
minē discipulū xpi. **J**oh̄. viij. **Q**ui ex deo ē
verba dei audit. **S**ecūdo. et cognoscet ver-
ritatem. id ē me. quia ego sum via veritas et
vita. **J**oh̄. xij. **U**erbū enī dei illuminat intel-
lectū vt veritatē quis cognoscat. **D**e q̄ psal.
cxvij. **L**ucerna pedib⁹ meis f̄bū tuū. **E**t p̄
uer. vi. **M**andatū dei lucerna est. et lex lux. i.
veritatis. **N**am sicut dicit Aug. **V**eritas op-
ponit falsitati duplicitati et vanitati. **I**llud
enī qd̄ verū est nō est falsū. nō est duplex.
nō est vanū **U**erba igit̄ dei faciūt nos d̄mū
do cognoscere veritatē. q̄z faciūt nos cognosce-
re q̄ oīa mūdāna sunt falsa: duplicia et va-
na. **F**alsa q̄dem sunt q̄z mūd⁹ in diuinitis p̄-
mittit satisfactōē et dat vacuitatē. sicut patet
Luc. xvi. in illo diuine epulōe q̄ ad tantam
vacuitatē reuenit q̄ guttā aque habere nō
potuit. **I**n delicijs p̄mittit delectatōē et dat
amritudinē. **P**rouerb. v. **F**au⁹ distillās la-
bia meretricis. nouissima aut̄ illi⁹ amara q̄si
absinthiū. **I**n honorib⁹ p̄mittit sublimita-
tē vel sublimatōē et dat subitā delectōnem
Unde **J**ob. xxi. **T**enēt tympanū et citharā
atq̄ gaudent in sonitu organi. ducūt i bonis
dies suos et in puncto ad inferna descēdūt.
Idē. xxx. **E**leuasti me. et quasi sup̄ ventū me
ponēs alluisti me valde. **S**ecūdo ip̄a mūdā-
na sunt duplicia et mixta. **I**n mūdō enī ni-
hil purū sed oīa sunt mixta. iuxta illd̄ **I**sa. i.
Unū tuū mixtū est aqua. **S**ic q̄dem gau-
diū mūdū est mixtū cū dolore. **S**apientia ē
mixta cū obliuioē. **S**anitas mixta ē cū egri-
tudine. **V**ita est mixta cū morte. **I**n p̄senti ḡ
vita sunt mixta. sed in beata vita erūt pura.
in inferno autē erūt fetulenta. **D**eus autē a
gaudio sepabit dolorē. a sapiētia obliuioz.

a sanitate egritudine. a vita morē. et omēs
feces. s. dolorē p̄giet in infernū. **S**ancti au-
tem remanebūt omnia purissima. s. gaudiū
sine dolore. sapientia sine obliuioē. sanitas si-
ne egritudine. vita sine morte. **T**ercio ip̄-
sa mūdāna sunt vana. habēt enī vanitatem
ex parte principij. quia ex nihilo sunt crea-
ta. **E**x parte mediij: quia multiplici muta-
bilitati sunt subiecta. **E**x parte finis. quia i
nihilo sunt redigenda. **A**ccles. iij. **Q**uia i
iacent vanitati et c. **H**ic refert de vanitate ex
parte principij. q̄z de terra facta sunt. et in terrā
pariter reuertunt̄. **H**ic refert de vanitate ex
parte finis. **T**ercia efficacia xbi dei ē. q̄z
per ip̄m consequitur hō plenā libertatē. **I**deo
subdit. **E**t veritas liberabit vos. s. a seruitu-
te peccati. quia verba dei in corde recōdita fa-
ciunt vitare peccata. **P**sal. cxvij. **I**n corde
meo abscondi eloquia tua vt nō peccem ti-
bi. **D**ixi secūdo tangit iudeorum malignā
murmuratio dicēs. **R**esponderūt ei iudei. s.
ista audietes. et illi q̄ nondū erant p̄uersi.
grauiter enī isti tulerunt verba xpi. et maxie
pro eo q̄ dixerat. et veritas liberabit vos. pu-
tantes christū de carnali libertate dicere. et q̄
ip̄i iam seruiret. **O**stendūt igit̄ iudei se libe-
ros esse. quia haberēt triplicē libertatē. **P**ri-
mo libertatem que puenit ex carnis p̄pagā-
tōne. quia habent libez p̄em. **U**n̄ dixerūt.
Semen abrahe sumus. **S**ecūdo dicunt se
habere libertatē que creat ex anime virtute.
cum dicunt. **E**t nemini seruimus vnq̄. q̄
si dicerent. **T**ante sumus magnitudis et i-
tutis q̄ nullis natōnibus vnq̄ seruire volu-
imus nec subijci nisi deo. **U**bi dicit glosa.
Nōtuntur. quia **J**oseph seruauit i egipto
et patres eorū seruierunt **P**haraoni in luto
quadraginta annis. **E**t isti seruierunt cesa-
ri in tributo. **I**deo **A**ug⁹ inuehit cōtra eos
dicens. **E**rgo p̄phetenō sunt in captiuita-
tem ducti. s. in babiloniā septuagita annis
Ingrati quid est quod vultis. vobis assi-
due imputat de⁹ q̄ vos de domo seruitutis li-
beraret. vos quid loquimini. **S**i nemini ser-
uistis cui soluebatis tributa. **T**ūc ostē-
dit ergo dominus seruitutē peccati esse i eis
dicēs. **A**mē amē dico vobis oīs q̄ facit pec-
catū seru⁹ ē pcti. **E**t dicit notanter oīs. siue
iude⁹ siue gentil⁹: diues v̄ paup⁹: impator v̄
mendic⁹. si facit peccatū seru⁹ est peccati. **E**t
quāto liberior es ad peccatū tāto magis li-
gatus es ad seruicdū peccato. vt dicit **G**re-
gorius in mora. **E**t de hac seruitute dicitur

Feria quinta post Inuocauit

ij. Pe. ij. **A** q̄ d̄s supatus ē hui⁹ et seru⁹ est. Nā seru⁹ peccati durior est q̄ q̄cūq̄ fuit⁹ dñi secularis. Un̄ Aug. **M**iserabil⁹ fuit⁹ fuit⁹ hois aliqui sui dñi duris imperijs fati gat⁹ fugiēdo req̄escit. **S**eru⁹ autē peccati q̄ fugit peccatū suū secū trahit. Pctm̄ ei qd̄ fa cit int⁹ est. fecit enī pctm̄ vt aliquā corpālē capet voluptatē. voluptas trāsit pctm̄ non trāsit. p̄terit qd̄ delectat. remāsit qd̄ pungit. **S**icut diabol⁹ licet delectat in peccato. tñ se cū portat in fernū. **S**ic peccator et si delectat in peccato: tamē penā ei⁹ secū portat. **I**deo **D**iere. xvi. **S**eruietis dñs alienis q̄ nō da bunt vobis req̄em die ac nocte. Ergo pecca tores nō habent libertatē animi. s; sunt ser ui peccati. **U**nde Aug. **P**ctōr est seruus tot demonior⁹ quot viciōrū. **U**nde legit. cū Ale xander corā philosopho dyogene dixit se es se dominatōrē mūdi. **I**lle ait. **N**equaq̄ es dñs. s; seruor⁹ meor⁹ seru⁹. **S**upbia enī an cilla mea ē s; dñā tua. carnal⁹ cupiscētia et gula sunt dñe tue et ancille mee. **I**sta enī oīa sub pedib⁹ meis teneo. et tamē tibi dominā tur. et ideo es seru⁹ ancillar⁹ mearū. **C**ū ergo famuli alexandri in eū vellēt irruere: ait Ale xander. **V**idete ne q̄s eū attingat. qz seruus dei est. et x̄itatē vtriq̄ dicit. **T**ūc subdit q̄ hī q̄ sunt serui peccati sunt exhereditādi dicēs. **S**eru⁹ nō maneat i domo dñi in eternū. si lius aut. s. dei natural⁹ manet in eternū. quia solus et sine peccato. et sic habet potestatem alios liberādi a peccato. faciendo eos filios dei p̄ grām adoptiōis vt secū maneat i domo litteratis. **E**t h̄ est qd̄ cludit dicēs. **S**i er go fili⁹ qui vereliber est vos liberauerit vere liberi eritis. nō a barbaris. sed a diabolo. nō a corpis captiuitate sed ab anie iniquitate. **T**ūc subdit. **S**cio qz filij abraē estis. s. fm carnem s; nō fm imitātōem. **N**ā abraā ha buit tria opa p̄mendabilia. **P**ri⁹ q̄ ad dei p̄ ceptū filiū suū imolare voluit. **I**udei autē ecōtrario filiū dei occidere volebāt. **D**e quo subdit. **S**ed q̄ritis me interficere qd̄ abraā nō fecit. **S**cdm̄ p̄mēdabile. nā abraam ser moni dei obediuit deo dicēte sibi **G**ene. xij. **E**gredere d̄ terra tua et de cognatōe tua et d̄ domo p̄ris tui et. **S**ed iudei fm̄ōi ip̄i⁹ nō le bant obedire. **I**ō subdit. **S**ermo me⁹ nō ca pit in vobis. **A**ug. i. nō capit in cor vestz. qz nō recipit a corde v̄ro. **S**ic enī est fmo dei si delibo. sicut pisci ham⁹. tunc capit qñ capif. **T**erciū. abraā dei x̄itati credidit. deo dicen te sibi **G**ene. xij. **S**emini tuo dabo terram

hāc. **S**z iudei x̄itati quā eis p̄dicabat x̄ps nōlebant credere. **D**e q̄ subdit. **E**go qd̄ vidi apud p̄rem meū loq̄z vobis. et vos q̄ vidistis apud p̄rem vestz facitis. qñ diceret. **N**ec nō faceretis si fmonē meū audiret⁹ et filij abraē essetis fm̄ imitātōz. **T**ūc fm̄ **A**ug. iudei vo lebāt puocare x̄pm vt diceret aliqd̄ d̄ abraā vt esset eis occasio faciēdi qd̄ cogitabāt. **I**ō seq̄tur. **R**iderūt et dixerūt ei. p̄r n̄ abraam est. **T**ūc x̄ps oñdit eos solo noie et nō vita et se filios abraē. **U**n̄ subdit. **D**icit eis iesus. **S**i filij abraē estis opa abraē facite. nūc au tē q̄ritis me interficere hoīem q̄ x̄itatē vobis locut⁹ sum quā audiui a p̄re meo. **H** abraam nō fecit. **V**os opa facitis p̄ris v̄ri. s. diaboli. q. d. fm̄ **C**hris̄. **R**ebz et factis oñdite vos ei se filios abraē et nō solo noie. **S**ic et vos x̄pi ani noie et rebz oñdite x̄pm in vob. **S**z vi de excusatiōez q̄ se iudei excusant. sic adhuc x̄piani se excusant. **U**n̄ dixerunt ei. **N**os ex fornicatōe nō sum⁹ nati. vnū p̄rez habem⁹ dei. q. d. licet aliqui n̄ra sinagoga a dō recessēt fornicata ē cū ydol. nos tñ a deo n̄ recessim⁹. nec cū ydol fornicati sum⁹. **N**ūqd̄ non p̄ vn⁹ est oīm n̄rm. vt d̄ **M**alach. ij. s; h̄ n̄ fu it ver signū q̄ filij dei erāt. **I**ō oñdit ver⁹ si gnū filiatiōis diuie dicēs. **S**i v̄ p̄r v̄r est diligetis vtriq̄ me. ego enī ex deo p̄cessi. s. p̄ eternā generatōem. et veni. neq̄ enī a me ipo veni. s; ille me misit. quare loquelā meā nō cognoscitis. q. d. **S**i diligetis me coḡ sceretis loq̄lā meā. qz ego loquor verbū p̄ris mei. cū ego sim verbū. **S**cd̄. xxiij. **E**t ore altissimi prodij. **S**icut autē iudei christum ex inuidia nec poterāt sustinere vt ip̄m vide rent. iuxta illud **S**ap. ij. **G**rauis est nobis ad videndū eū: quoniam dissimil⁹ est alijs vi ta illius. sic ex inuidia nō poterant sustinere vt ip̄m audirent. **I**deo subdit. **Q**uia nō po testis audire fmonē meū. qz est dñs vob. **E**t subdit ratiōem. **V**os ex p̄re diabolo estis. **A**ut diabolus pater eor⁹ sit ostendit: qz ip̄m imitant in tribus. **P**rimo qz diabolus est iniqu⁹ in desiderādo. sic iudei p̄tra chri stū iniq̄ cogitabāt. **I**ō subdit. **E**t desidera p̄ris v̄ri vultis facere. s. cogitādo me interfi cere. **D**iere. xviij. **V**enite cogitem⁹ **I**stū iu stum cogitatōes. **S**ecūdo diabol⁹ crudelis est in occidendo. **S**ic iudei x̄pm occidere p̄ ponebant. **I**deo subdit. **I**lle homicida erat ab initio. vt dicit glosa. **I**lle nō solū est ho micida qui ferro s; etiā q̄ verbo occidit. **U**n̄ diabolus p̄rimos parentes verbis occidit.

ps. lvi. **L**ingua eorum gladii acut. Io dic. ab initio. Aug. in li. xi. **H**omicida fuit ab initio. inimicus humani generis ex quo homo factus est. Sed secundum Augustinum ab initio. i. statim post creatorem apostatavit. fuit tamen ibi aliqua morula sed brevissima. ubi seipsum occidit. et post hoc genus humanum. Tercio diabolus est mediator in fallendo siue in infamando. Sic et iudei christum suis mendacijs infamabant. Unde subdit. In veritate non stetit. quia veritas non est in eo. Qui loquitur mendacium ex proprijs loquitur. quia mediator est et pro eis. i. mendacijs. Sic et iudei christum suis mendacijs infamabant dicentes Ioh. ix. Scimus quia homo peccator est. dicentes eum peccatorem in corde. Ite dicebant eum seductorem in ore. Mat. xxvii. Re cordati sumus quia seductor ille adhuc vivens et Ite dicebant eum transgressorem i ope. Ioh. ix. Non est homo a deo qui sabbatum non custodit. Quia ergo iudei sic inique christum cogitabant. sic crudeliter eum occidere disponebant. sic mendaciter eum infamabant. ideo ex pre diabolico erat quod ab initio peccavit. hoc est. ex quo creatus est iusticia recusa vit. et in veritate non stetit. id est nunquam cum sanctis angelis creatori subiectus fuit sine peccato. sed post creatorem per parvam morulam non permansit. Sic et iudei. Ideo sequitur. Ego autem si veritatem dico non creditis mihi. Ecce flebile robur. diabolo mentienti creditis. christo vero dicenti non creditis.

De eodem

Sermo XVII

Qui facit peccatum servus est peccati. Ioh. viii. Notandum quod in peccato vivere malum est specialiter propter quatuor mala que peccatum facit in hominis vita. Primum namque homines bonis spiritualibus et temporalibus spoliat. Secundo malis spiritualibus et corporalibus replet et cruciat. Tercio deum ad iracundiam provocat. Quarto hominem bonorum societate privat et spoliat. Primum peccatum hominem bonis temporalibus et spiritualibus privat. Bonorum autem spiritualia sunt virtutes et divinitus et gratia. Isti sunt thesauri bonorum quibus homo spoliatur per peccatum mortale. Viere. xv. Divinitus autem tuas et thesauros tuos in direptionem dabo gratis in omnibus peccatis tuis. Ecce quomodo peccatum hominem omnibus bonis et futuris spoliat. Unde Basiliscus in regula. Remissam facit animam et negligenter erga precepta ut neglecta sua non possit ad memoriam provocare. Sed obliuiscens non se instigat ad penitentiam. et ita paulatim omnibus bonis spoliatur. Non solum autem peccatum auferat homini

bona spiritualia. sed et plerumque temporalia. Ido dicit Amos. v. Vineas amarissimas plantabitis sed non bibetis vinum ex eis. quia cognovistis multa scelera vestra et fortia peccata vestra. Ecce quomodo homo per peccatum rebus temporalibus spoliatur. Ideo manifeste sciendum quod res temporales non sunt hominis sic dicit Ambrosius. Non sunt hominis bona que secum ferre non possunt. sed sola elemosina vel misericordia comes est et functorum. Secundo peccatum malis spiritualibus et temporalibus replet et cruciat homines. excecatur et sensum et intellectum ne videant. inficit affectum et cor cruciat. Propter primum dicit Sophocles. i. Ambulabunt ut ceci quia domino peccaverunt. Eccl. i. Vis qui peccat non cognoscit deum. Et Isa. lix. Peccata vestra dimiserunt inter vos et deum vestrum. Bre. in omel. Carnis delectatio mentem quam inficit obscurat ne videre veri luminis possit claritatem. Sed non inferi delectatur inde mens ad superiora caligine obfuscat. Eccl. xxi. Quasi a facie colubri fuge peccatum. Volubilis aial venenosum est. sic peccatum. quia quod diu homo in peccatis est deo digne servire non potest. Bre. Bonum meritorium non agit nisi per malum deleatur. Propter tertium dicit in ps. xxxvii. Cor meum turbatum est deleatur me propter mea. Et hoc propter peccatum. Sic ergo multiplici malo spiritualiter replet peccatum. et non solum spiritualiter sed etiam corporaliter cruciat. ut patet in antiocho. i. Machab. vi. Io dicit dominus de illo infirmo qui triginta et octo annos habuit in infirmitate sua Ioh. v. Ecce inquit sanus factus es iam noli peccare ne iterum tibi contingat. Si autem homo a deo misericorditer a peccato liberatur et sanatur et ipsum peccatum iterum committit deum perdit. et quod diu in peccato est ipsius vez amicum non habet. Bre. Deum apprehendere non valet qui adhuc in delectatione peccati iacet. Tercio peccatum deum ad iracundiam provocat. Eccl. v. In peccatores respicit ira dei. ps. lxxvii. Apposuerunt adhuc peccare ei. i. iram provocaverunt excelsum in iniquis. Et tales qui sine timore peccant deus super modum odit. Sicut patet in lucifero et Iuda. Eccl. xii. Altissimus odio habet peccatores. Et merito dominus peccatores odit. quia peccatis magis eum cruciat. et offendunt in celis regnantes magis quam iudei in terris morantur. Bre. Plus peccat qui continet regnare in celis quam qui crucifixerunt ambulantes in terris. Quarto peccatum facit hominem societate bonorum indignum. Propter quod dicit Thob. iiii. Panem tuum et vinum tuum super sepulturam iusti constitue et noli excomunicare et habere cum peccatoribus. Quia dicit ps. xvii. Cum sanctis scilicet eris etc. Et Grego. in omel. Moribus pravis semper gravis est vita bonorum

Feria sexta post Inuocauit

Itē nota q̄ peccatū nō solū nocet homi-
ni i vita s; etiā in morte. In morte nāq; oc-
currūt homini quattuor mala. Scpe ei sup-
plātat et ignominiose morit̄. a diabolo capi-
tur. et tūc cruciand⁹ ad gehēnales flāmas de-
ducit̄. Sed qd̄ grauissimū est a grata dei vi-
sione imppetuū sep̄at̄. ita q̄ nec de suis rebus
possit disponere nec p̄cia sua confiteri. Et iō
dicit̄ Prover. xij. Iusticia custodit̄ innocē-
tis viā. impietas aut̄ peccatorē supplātat. et
ignominiose morit̄. Piere. iij. Dormimus
in p̄fusione n̄ra. et opiet nos ignominia n̄ra
qm̄ do. pec. **Sre.** Pac animaduersione p̄cuti-
tur p̄ctōr vt mortis obliuiscat̄ sui q̄ dum vi-
ueret oblitus est dei. Hoc ad litterā plurib⁹
accidit peccatorib⁹ q̄ ad tantā ignominia et
p̄fusione in morte veniūt q̄ etiā eoz corpo-
ra p̄uuant eccl̄astica sepultura. Sicut legi-
tur d̄ vsurario quē plebs sepelire noluit. et po-
suit eū sup̄ asinū q̄ gramia semp̄ solebat por-
tare. tūc aliq̄ cū deberet ire cū cadauere super-
cimiteriū iuit subter patibuluz. Unde legit̄
iij. Regū. xvi. d̄ baasa de q̄ dicit̄ dñs Pro eo
q̄ peccare fecisti populū vt me irritares i pec-
catis eius. ecce ego tēmetam postiora ba-
asa tē. Et seq̄t̄. Qui mortu⁹ fuerit de baasa i
ciuitate comedēt eū canes. et q̄ mortuus fue-
rit ex eo in regione comedēt eū volucres celi
Bern. Nō est dign⁹ in morte accipe solaciū
q̄ se nō cognouit morituz. Secdo p̄ctōr i
morte a diabolo capit̄. Hinc est q̄ dicit̄ de
p̄ctōre ps. cvij. Diabol⁹ stet a dextris eius.
Et illud **Pester.** xij. Peccauim⁹ in conspe-
ctu tuo. et idcirco traditi sum⁹ in manus in-
imicorū nostrorū. Tūc certe in morte tradun-
tur in retiaculū p̄ctōres. et rā grauiter cadūt
vt etiā a diabolo absorbeant̄. **Aug⁹.** Quē di-
abol⁹ nō potest deuorare seductū hūc ad se/
ducendū absorbet p̄ nequiciā. Et famā ip-
sius inquinare conat̄ vt si fieri posset oppro-
bijs et malaz linguaz detractōe deficiat. et
sic in ei⁹ fauces ruat. Si aut̄ nec famā inno-
centis maculare poterit h̄ ei p̄suadere tēprat
vt p̄ malinolas suspitōes de fratre suo iudi-
cet. et sic ab illo implicet et absorbeat̄. Et iō
dicit̄ sc̄t̄s Petri i canonica sua. i. Petri. v.
Aircūt q̄res quē deuoret tē. Tercio pec-
cator cruciand⁹ ad tenebras et flāmas gehē-
nales deducit̄. Eccl̄. xxi. Uia p̄ctōz p̄plāta
ta ē lapidib⁹ et in finē eoz inferi et tenebre. et
pene. Ibidē. Struppa collecta sinagoga pec-
catū p̄sumario eoz flāma ignis. ps. cv. Flā-
ma p̄bussit p̄ctōres. Et alibi ps. xxxij. mori

p̄ctōz pessima. Mala qd̄ ē amissio et p̄is.
p̄ctōz in sepatiōe carnis. pessima i afflictione
ignis. qz duplici p̄ritōne p̄teret eos dñs.
Quarto p̄ctōr a grā dei visioe in p̄petuū se-
pabit̄. et h̄ vnū ipam gehēnā supat̄. Unde
Ab̄ris. sup̄ illd̄ ps. Sic fuit cera a facie ig-
nis. sic p̄eunt p̄ctōres a facie dei. Tollentur
mali. et p̄let i eis illd̄ **Isa. lix.** Iniquitates ve-
stre diuiserūt inter vos et deū tē. Et iō ibidē
d̄. Ne gēti peccatrici. Et dicit̄ tūc dñati.
Ne nobis qz peccauim⁹ De istis p̄ctōrib⁹
et d̄ carētia diuie visiois dicit̄ **Aug⁹.** Mal-
lent reprobi om̄e tormētū sustinere qz facies
iudicis tūc videre. nec sciēt qd̄ h̄ scire nolue-
rūt. in vita sp̄ moriunt̄ et i morte sp̄ viuit h̄
tenē et deū ampli⁹ nunq̄ sunt visuri.

Feria sexta Sermo XVIII

Ecce sanus fa-

ctus es iā noli peccare ne deteri-
tibi aliqd̄ p̄tingat tē. **Joh̄. v.**
Ubi fili⁹ excedit erga p̄rem in aliq̄ deli-
cto. et videt q̄ pater vult eū corripere tūc oc-
currit patri et petit vt hoc sibi indulgeat.
Sp̄ualiter etiā sic est. **Un** nos sum⁹ filij pa-
tris. i. oipotentis. et excessim⁹ in multo: et au-
diuimus vindictā patris erga nos. Ne er-
go se vindicet in nobis tūc debem⁹ ei occurre-
re et supplicare vt nō faciat vindictā. et sibi
p̄ponere bonā volūtātē nō excedēdi vltēri⁹.
Et h̄ facit eccl̄ia sancta in introitu dicens.
De necessitatib⁹ meis eripe me. et vide hūili-
tatē meā. et dimitte oīa peccata mea tē. Et i
collecta. **Adesto dñe p̄pici⁹** plebi tue. et quā
tibi facis esse benigne refoue miserat̄ auxi-
lio. **Silz** in epla **Ezech. xviij.** Alia q̄ pecca-
uerit ipa moriet̄. Si iust⁹ auerterit se a iusti-
cia sua et fecerit iniquitatē. oēs iusticie ei⁹ quas
fecerat nō recordabunt̄. Si aut̄ iniust⁹ eger-
rit penitentiā iniquitatū nō recordabor. Sic
pater excessum filij si velit emēdare dimittet.
Ecce p̄cordia epl̄e cū euāgelio. Et sic dimi-
sit peccata istri infirmi i euāgelio in iungens
ei ne ampli⁹ peccaret dicens. Ecce san⁹ factus
es iā noli peccare tē. Infirmit⁹ curat⁹ a grā
ui infirmitate indiget bono regimine ne reci-
dinet. et illud a medico supplicat sibi dari.
Sp̄ualiter. Per infirmū intelligit̄ p̄ctōr cō-
stitutus in mortali. q̄ indiget bono regimine
vite si ne reciduat. Eccl̄. xxxij. Qui bap-
tizat a mortuo et itez tēgit qd̄ p̄dest lauatio
ill⁹. quasi diceret. nihil. vt dicit̄ **Pius papa**

Et habet te conse. di. v. c. nihil. Nihil prodest ieiunare orare vel alia pietatis opa facere nisi mens ab iniquitate cohibeat et lingua a retractioe. Idcirco ecclesia petit medicum pregium mine. cum dicit introitu. De necessitatibus meis etc. et collecta Vide infra. quia que est recipi diuare. ut patet in epla. s. Si autem se iustus a iusticia sua etc. Idcirco dicit. Ecce sanus factus es etc. In summa euangelii tria innuunt. Primo infirmitatem miraculosa curatio. Secundo curatio inuidiosa calumniatio. ibi. Erat autem sabbatum. Tercio amicabile et amorosa amonitio. ibi. Ecce sanus factus es etc. **¶** Sic dicit euangelium. s. quod in summa euangelii tria innuunt. Primum cuiusdam miraculi plocutio. ibi. Erat dies festus. Secundo cuiusdam infirmi sanu tatis adoptio. ibi. non habeo hominem. Tercio eiusdem infirmi sanatio. ibi. surrexit et tulit lectum suum etc. De primo dicit. In illo tempore erat dies festus iudeorum et ascendit ihesus in ierosolymam. **¶** Nota quod ihesus ascendit propter duo. Primum ne videretur legi duci. quia habet Acto. xxiij. quod omne masculinum tunc in anno deberet se presentare in templum in iherusalem. s. in pascha penthecoste et scenophegio. quam legem christus noluit soluere. **¶** Mat. v. Non veni soluere legem sed adimplere. Sed ter singulis annis venit in iherusalem. Et festus illud etc. quod hic metio fuit penthecoste s. in **¶** Tunc. Secundo ut multitudinem populi illuc currentis ad dies festum per signa et doctrinas ad eum traheret. s. in illud ps. cxiij. In medio miltum laudabo eum. Et ps. cxxij. Annunciant in iusticia tua in ecclesia magna. Ad idem Ioh. xviij. Ago palam locutus sum mundo. Sequitur. Erat autem iherosolymis pbatrica piscina cognominata hebraice Bethesda. quoniam porticus habens. **¶** Sciendum pbatrica dicitur a pbatron grece quod est ouis latine. quia oues que deo immolabant ibidem lauabant. dicebat hebraice Bethesda. id est domus ouium. Et dicebat piscina per contrarium. quia piscibus carebat. et erat prope templum ex aquis pluuiarum collecta. Dicit enim quoniam porticus habuisset. s. per circuitum. s. ut multi sacerdores absque impedimento proinde staret ad lauandum cadauera. In his iacebat multitudo magna languentium. cecorum. claudorum. aridorum expectantium aquam motum. s. quod fiebat per angelum. Ideo subdit. Angelus autem domini semper tunc ibi erat. et mouit aquam. et qui prius descendeat in piscinam. et mouit aquam. et qui prius descendeat in piscinam post motum nem aque sanus fiebat a quacumque tenebat infirmitate. **¶** Nota piscina illa a tribus habebat virtutem illam. Primo ab hostijs sacratis

que ibi lauabant et postea sacrificabant. Secundo a motu angeli descendentis. Tercio a ligno crucis. Dicit enim in historia scolastica quod regina saba vidit in domo salomonis quoddam lignum. id quod dixit salomoni quod in illo ligno suspensus erant propter cuius mortem regnum iudeorum deleteri debebat. ideo salomon volens seruare durabilitatem regni lignum illud in profundis visceribus terre abscondi fecit. ubi postea in superficie terre pbatrica piscina facta est. **¶** Tunc non passio nis christi predictum lignum supnatavit. Et ideo in dei illud receperunt. et cruce domini ex eo paraauerunt. **¶** Dixi secundo tangit cuiusdam egri sanitatis adoptio dicens. Erat autem ibi homo triginta et octo annos habens in infirmitate sua. **¶** Christus dicit quod ab annis puerilibus fuit palitiscus. Ecce longa infirmitas. in quod per quod naturaliter curari non poterat. Tunc cum vidisset ihesus iacentem et cognouisset quod iam multum tempus haberet in infirmitate sua: dixit ei. vis sanari. non quod siuit quod si ignoras. nam satis ostendere poterat quod sanus fieri voluit. sed quod siuit ut exercitaret infirmum ac eiusdem infirmi desiderium. Respondit autem ei languidus. Domine hominem non habeo ut cum turbata fuerit aqua mittat me in piscinam. dum venio ei ego alius ante me descendit. **¶** Sciendum duo in responsione sua implicat quod cause fuerunt sue diurne infirmitatis. Primum paupertatem. quia hominem non habeo. s. in Christo. Quia opinabatur sibi christum utile fore ad mittendum eum in aquam. Secundo debilitatem. quia dum venio ego etc. quasi diceret. Tu debilis sum. festinanter ire non possum. sed enim ab alio puenior. Sic poterat dicere illud Job. vi. Accenon est auxilium mihi in me. Per hoc signat quod non erat alius homo puerus quod humanum genus posset saluare nisi christus. Ideo dicit ei ihesus. Surge tolle grabatum tuum et ambula. Duo precepit. s. surgere et ambulare. ut ostendat perfectam sanitatem homini restitutam. In omnibus enim miraculis semper optimum illius nature dominus perfectum opus fecit. sic et aqua perfectum fecit vinum. Deutero. xxiij. Dei perfecta sunt opera. **¶** Dixi tercio tangit eiusdem infirmi sanatio. ibi. Et statim sanatus est homo. et sustulit grabatum suum et ambulabat. Iussit ei dominus ut grabatum secum ferret. quia pauper erat ne alius eo absente ipsum auferret et eo carere compelleret. quia in necessitate pauperi forte licet. et maxime ex licentia platorum suorum quod diuini ne quaquam liceret. Quia necessitas fragit legem ut puerbially dicit. Tunc subdit. Erat autem sabbatum in die illo. Dicebat ergo iudei illi quod sanatus fuerat. Sabbatum est. non licet tibi tollere grabatum

Feria sexta post Inuocauit

batū tuū. **Uñ** qz xps illd miraculū sabbato fecit calūniabāt et tūc iudei qsi male fecerit sabbatū violando. **Ex** h̄ iste sanat⁹ assūpsit occasionē in signū gratitudinis suū medicum honorādo. ⁊ se a violatōe sabbati excusando. **Uñ** intelligit aliter qz hec calūnia inferē ī istū de hoc qz sabbato grabatū portat ⁊ nō de curatōe. **Uñ** dicūt. Sabbatū ē: nō licet tibi tollere gbatū tuū. **Quis** rō est. qz iudei frēqnter de curatōe xpo in die sabbati calumniā inferentes p̄fundēdi erāt a xpo. p hoc qz etiā ipi iumenta de puteo in die sabbati eruebant ⁊ sanabāt vt h̄r **Auce. xiiij.** **Et** ideo d̄ curatōe tanqz de re vtili et necessaria tacent. de portatōe vō lecti q nō ē necessaria calumniari videbāt. qsi diceret. **Sanitas** nō erat differēda. qz erat qddam necessariū. nūqd ⁊ opus fuerat imperādū. **Chrs.** Hoc op⁹ fuit necessitas quo ad curatōem ⁊ etiā lectuli portatōem. **Et** op⁹ necessitatis semp licuit face re ī sabbato vt oues et asini q ceciderāt ī fossa extrahebant. **Qz** aut ille fuit obrut⁹ la pidibz **Exod.** q colligebat ligna fm **Albrū.** qz qsiuit lucz. et h̄ fuit op⁹ fuisse: qz auariciā p̄miser. **Sed** rō est. qz licz in lege vniūsalit̄ phibitū esset iudeis ne aliqd in die sabbati oparent. specialiter tñ portatio onez in die sabbati phibita fuit. **Hiers. xviij.** Ne portetis onera ī die sabbati. **Et** ideo specialiter calumniari sunt portatōem lecti. vtpote dicto pphete contrariare. **Sed** tñ hoc mādatuz pphete mysticū ē. nam p onera nō portāda ī tendebat eos in ducere vt in die sabbati req̄ escerent ab oneribz peccatoz. **De** qbz ps. xxxviij. **Iniquitates** mee sicut onus graue zc. **Uñ** quia iam erat tps soluendi figuras occultas. mandauit xps isti grabatū tollere. i. primuz in infirmitatibz sustentare. fm illd ad **Gal. vi.** Alter alterius onera portate. **Respondit** eis. **Qui** me sanū fecit ille mihi dixit. tolle gbatū tuū ⁊ ambula. **Ecce** quō se excusauit et medicū honorauit p̄fitendo ipm vez deuz. q. d. **Vos** dicitis phibitū esse vt on⁹ portet in sabbato et hoc auctoritate diuina. **Sz** mihi eadē auctoritate est impositū vt tollā grabatū. **Nam** ille q me saluū fecit. ille p restitutā sanitatē diuinā virtutē se habere oñdit. i eo q mihi dixit. **Tolle** gbatū tuū zc. **Et** idō mādati ei⁹ merito teneor obedire. ps. cxviij. **In eternū** nō obliuiscar iustificatōnes tuas **Interrogauerūt** ergo eū. q̄s ē q dixit tibi. tolle grabatū tuū ⁊ ambula. **Quia** sanatu⁹ hominē calūniari nō poterāt. xpm curatōrē ca-

lumniari nitebant. **Ideo** nō bona intētiōe sz maligno animo vt xpm pderēt ⁊ psc̄qrent q̄runt q̄s sit. **Ioh. viij.** **Queritis** me ⁊ nō inuenietis ⁊ in p̄ctis vris moriemini. **Is** autē q sanus fact⁹ fuerat nesciebat q̄s esset. i. genere ⁊ patria. licz sciret in p̄sona et p̄sentia. qz diu lāguid⁹ iacuerat ⁊ facta xpi ⁊ ei⁹ samaz ignorabat. **Et** etiam ideo. **Quia** subdit. **Iesus** autē declinauit a turba p̄stituta in loco. **Sed** vi. qz h̄. **Dicēdū** p̄mo vt darz nō bis exēplū bona opa occultāda. ⁊ nō q̄rdo ī eis fauorē hoīm. **Mat. vi.** **Attēdite** ne iusticiā vram faciatis corā hoībz vt videamī ab eis. **Sed** vt declinm⁹ a turba. qz xpus ibi nō inuenit. **Eclij. xviij.** **Ne** oblecteris in turbis zc. **Nam** maria ī turba p̄didit ielium **Au. ij.** **Ideo** subdit. **Postea** inuenit eū ihs in tēplo. **Ecce** signū gratitudinis q ille post sanat⁹ fuit in loco dei inuenit. **Au** dixit. **Ecce** sanus fact⁹ es iā noli peccare ne deterius tibi p̄tingat. **Manifeste** p̄t⁹ qz ppter peccatū suū languebat. **Est** ergo senius fm **Beda** **Ite**z nō pecces ne maiorē damnatōz peccati tui incurras. qz q p̄cto punit ⁊ ex ipa pena a p̄cto nō r. trahit. iustū est vt gū⁹ punitur. **Hiers. ij.** **Frustra** p̄cussi filios tuos et discipulā nō receperūt. **Tūc** abiit ille hō et nūciauit iudeis. qz ihs esset q fecit eū sanū. ⁊ hoc fecit bono zelo p̄mendās itez medicū suū et manifestās ei⁹ virtutē. q. d. **Vēite** me cū ⁊ laudate eū p tanto bñficio mihi p̄stiro. ps. xlv. **Venite ⁊ videte** opa dñi. **Morali** ter. piscina. i. gēs iudaica fuit munita ne sine mō deflueret ad p̄ctā quinqz porticis. i. qnqz libris moysi. **In** his iacebat mltitudo lāguetū. ad **Deb. vij.** **Nihil** enī ad p̄fectū adducit lex. **Ro. ij.** **Ex** opibz legis nō iustificatur ois caro. i. legē carnaliter intelligēs nisi xpm futurū et passuz p̄stās. **Ro. qz** lra sine sp̄ritu occidit. **Sz** vi. qz lex data est. **Rñ** der **Aug.** ad oñdendū q̄ntis vincul⁹ peccatoz quisqz p̄stringet. **Nam** dicit **Rom. ij.** **Per** legem cognitio peccati **Ibidē. vij.** **Peccatū** nō cognoui nisi p legē. **Nā** p̄cupiscētiā nescieba nisi lex diceret. **Nō** p̄cupiscet. **Gal. ij.** **Lex** ppter trāsgressionēz posita est donec veniret semē cui p̄miserat. **Si** enī data esset lex q p̄sset viuificare. tūc ex lege esset iusticia **Nota** qd dicit **Ro. ij.** **Iusticia** dei p̄ fidē iē su xpi. **Ergo** qnqz libri moysi portic⁹ sunt. q si custodia porte. qz iudei adhuc stāt an portā. nec vnqz intrabūt nisi p ostiū. i. xpm. **Ioh. ban. x.** **Ego** sum ostiū p me si q̄s introierit

saluabit. In his qñq; porticib; iacebat magis
multitudo languentiu. cecoz. claudoz. ari/
dorū. Nam iudei vt plimū oīs tpe christi
fuerūt excecati. q; vez lumē quod illuminat
omnē hominē venientē in hūc mundū nō
cognouerūt. **Joh. i.** Lux venit i mūdū et di/
leperūt hoies magis tenebras q; lucē. **And.**
Isaias. liij. ca. in psona eoz dicit. **Oēs nos**
quasi oues errauim⁹. vnusq; i viā suā recti/
nauit. **Ite** claudi oēs affectu z effectū. **ij.** **Re**
gum. xviij. **U**sq; claudicatis i duas ptes.
si dñs ē dē? seqm̃ini illū. **Si** aut baal sequi/
mini illū. i. auariciā. **Q**uot hodie sūt clau/
di q; volūt deo seruire z māmone. **Mat. vi.**
Non potestis deo seruire et māmone. **O**m̃s
adhuc sūt aridi. **A**riditas enī causat ex de/
fectu humoris radicalis. z sanguis natural/
z calozus innatural. **I**udei caruerūt z carent
certa z sc̃ta fide catholica. q; est initiū z radix
vite spūalis. sicut humor radical' ēradix vi/
te naturalis. **A**ret naturali sanguine agni
in cōtaminati. q; aia. i. vita oīs carnis in san/
guine ē. **Leui. xviij.** **Deb. ij.** **S**ine sanguis
effusioe nō fit remissio pctōz. **H**ūc sangui/
nem effundunt innocētes. quē iudei sup sei/
nem petierūt sententialiter. **Matth. xxviij.**
Sanguis ei⁹ sup nos zc. **I**te abundāt calo/
re innaturali q; causat ex sanguine immūdo. i.
ardore diaboli. **Numeri. xi.** **A**ia nra arida ē
zc. **S**ed expectant aque motū. **I**q; fm **Au**/
gustinū est popul⁹ iudaic⁹. **A**qua enī siccā
ex vento et calore. z sic ipi ex supbia et auari/
cia. **A**qua cuiuslibet rei imaginē pber et sola
imagine caret. **E**t sic iudei oīm mysterioz
imaginem in suis libris legerūt z vera ima/
gine christi carēt. **I**pi ostenderāt eū in beth/
leem nascituz. **Mat. ij.** et natū minime co/
gnouerūt. vt patet in figura **Sen. xxviij.** **I**sa/
ac filiū nō vidit. s. iacob. cui tñ multa in po/
ster puidit. **Aug⁹.** **M**orus aque. i. ppli fies/
bat p angelū. i. p christū. **Q**uoties mone/
bat populū iudaicū p sba et signa. s; ipi v/
q; ad fines secl'i iacebūt. **A**liquos mouit ex/
eoz malicia ad irā. **Chriſt.** **O**is malicia con/
fundit cū p rōem veritatis corrigit. **H**oc est
in illis qui peccant ex malo pposito. z sic iu/
dei seruiebāt vt mare. **Isa. lviij.** **L**oz impj q;
si mare seruēs qd q̃scere nō p̃t. **Isa. ix.** **S**uc/
censa est quasi ignis impietas. **Chriſt.** **S**uper
Matth. **S**icut ignis quāto magis ligna
suſcipit tāto magis erigit. **S**ic anim⁹ mal⁹
quāto magis p̃tate audierit ampli⁹ i mali/
cia excitat. qd pbauerunt iudei p̃pō dicente

Joh. viij. **S**amaritan⁹ es z demoniū habes
z voluerūt lapidare eum. **I**te sanabat vnus
ad designandū q; in vna fide oēs saluari de/
bent. **Aug⁹** libro de parietia. **A**ntiqui iusti
erāt credentes futurū qd nos credim⁹ factū.
Item in hoc q; sanabat vnus cōmendauit
vnitatem. **S**i q; pter vnitatē fuerit sanari
nō poterit. **Ep̃. iij.** **U**nus dñs. vna fidel.
vnū baptisma. vnus dē? et pater omniū qui
est sup omnes z sup oia z in oib; . **E**rgo qui
vnū deū nō habet nullū habz. et vitā nō ha/
bet. **E**t habet. **xviij. q. i.** vbi sana. vbi dicit **Au**/
gustinus. **U**bi sana fides nō est nō pōt esse
iusticia. quia iust⁹ ex fide viuūt. **Aug⁹** in li.
de vera innocentia. **O**is infidelū vita pecca/
tū est. z nihil est bonū sine summo bono. ad
Deb. xi. **I**mpossibile est sine fide placere dō
Et eoz ifirmitas figurat in isto hoīe sanato
qui triginta octo annis zc. **D**uo deficiunt a
numero quadragenario. q; numerus signat
pfectōnem. **E**t sic iudei deficiūt i duplici pfe/
ctōe. s. dei et p̃mi. **I**deo semp infirmi sanā/
tem exprobrāt. sanato insultāt. cur portat g/
barum. **E**t sic iudei q̃dū viuūt xpm z su/
os maledicūt. **Psal. vij.** **I**n vericem ipsorū
iniquitas eoz descēdet. **Q**ui vsq; in finē seculi
pegrinant in terra aliena cū abraam. **Gene.**
xij. **A**ligāt ocl'i eoz ne futura videāt. cū ysa/
ac **Gene. xxviij.** **A**udicāt sp̃ tramite recto
cū iacob **Gene. xxxij.** **U**elamē i facie cū mo/
yse portāt. donec velut fures z latrōes cū iu/
da suspendio tradunt. **I**te q; antiq; nra fide
sunt saluari pater. i. **Thoz. x.** **M**ystic⁹ sen/
sus. **P**robatrica piscina est penitentia. **N**am
sicut in illa lauabant oues q; erāt dño imolā/
de. sic qui penitentia nō fuerit lotus nō erit
deo dignus offerri. **Q**uinq; porticus sūt qñ
q; cōsideratiōes ad penitentiam disponētes.
Prima est cōsideratio mortis repentine ad/
uenientis que debita penitentiā surripit. **D**e q;
Aug. de pe. di. vij. **S**i quis positus in vltia
necessitate sue egritudinis voluerit peniten/
tiam accipe z accipit et mox reconciliabit et
hinc vadit. fateor vobis et nō illi negamus
quod petit. sed non psumimus q; bene hinc
exit. si securus hinc exierit nescio. penitentia
dare possumus securitatē autē dare nō pos/
sumus. **O**is qd incertū ē euadere age penite/
tiā dum san⁹ es. si sic agis dico tibi q; secur⁹
es. quia eo tēpore penitentia egisti quo pec/
care potuisti. **S**i autē vis agere penitentia
quādo peccare nō potes: tūc te peccata dimi/
serunt tu nō illa. **I**demco **Actes. ix.** **N**escit

Feria sexta post Inuocauit

homo finē suū. sed sicut aues laq̃o comphe-
dunt et pisces capiunt hamo rē. i. Thessa.
v. Cum dixerint pax et securitas tūc repenti-
nus eis supueniet interit⁹. Eccli. xij. Me-
mento quia mors nō tardat. Secūda ē
cōsideratio districti examinis. Deb. x. Por-
rendū ē incidere in man⁹ dei uiuentis. Eccli.
xvij. Ante iudiciū para iusticiā. Apocal. x.
Post hoc tps nō erit tps. i. penitēdi. Eccli.
ij. Si pñiam nō egerimus incidem⁹ in ma-
nus dñi. Job. x. Dimitte me ut plāgā pau-
lulū dolorē meū anteq̃ vadā ⁊ nō reuertar
ad terram tenebrosam. Job. xxxi. Quid fa-
ciam cū suu rexit dñs ad iudicādū rē. Eze.
viij. finis venit. Apoc. vi. Incipiet dicere pe-
tris et montib⁹ rē. Itē sicut aqua piscine
fuit collecta ex aq̃s pluuiarū. sic penitētia ex
effusione lacrimarū p amissioe supnoꝝ. Zach.
x. Petite a dño pluiā in tpe serotino. et do-
minus faciet pluias ⁊ nives in tpe nubis.
pluiam. i. lacrimas p peccato. Hierem. v.
Metuamus dñm qui nobis dat pluiam
temporaneā et serotinā. i. p punctoem p ma-
lis cōmissis et bonis dimissis. Dec pluiua
descēdet in valles. i. hūiles. ij. Regū. i. Pō-
tes gelboe nec ros nec pluiua tescendet super
vos rē. Tercia est cōsideratio eterne dam-
natōis ubi nō est locus penitētiēz penē nō
agendi sed patiēdi. Eccli. ix. Qd cūq̃ pōt
manus tua opari instanter fac. Ps. Conuer-
tetur populus meus hic rē. Job. xij. Ambula-
te dum lucē habetis ut nō vos tenebre com-
phēdāt. Quarta est cōsideratio periculi
criminis. quia sicut nō est differēda medici-
na ne morbus inualeat. ita nec penitētia
ne culpa p diuturnitatē crescat. Bre. Pecca-
tū qd nō cito p penitētiā deletur suo ponde-
re ad aliud trahit. Eccli. v. Ne tardes puer-
ti ad dñm et ne differas de die in diē. Bern.
Qui hodie nō apertus est cras min⁹ apert⁹ erit.
Quinta est cōsideratio cōmodi et utilita-
tis. sicut infirm⁹ ppter recupandā sanitatēz
subiicit se cōsilio medici. Multo fortius pec-
cator ppter recupandā sanitatē anime debz
se subicere cōsilio sacerdotis. Eccli. xxxvij.
Fili in tua infirmitate nō respicias te ipsum
sed ora dñm et ipse curabit te. Seneca. Se-
ipsum interimit q̃ pceptis medici nō obedit
Aug⁹. Pone te oīno in iudicio sacerdotis ⁊
ptate. nihil reseruās tibi ut oīa iubente co pa-
ratus sis facere p recipiēda vita aīe q̃ faceres
p curāda corpis morte. In his autē portici-
bus tacebat multitudo languentiū. quoz

qdam ceci qui peccauerūt ex ignorātia et iſt-
lium ut paul⁹. Quidā claudi q̃ peccauerūt ex
impotētia et in p̃rem ut petr⁹. Quidā aridi
q̃ peccāt ex malicia: rē sicut sunt ab humore
gre. et hi peccant in ipm̃lancrū

Secundam

Sermo XIX

Ece sanus fa-

crus es iam noli peccare. Jobā.
v. Boni et misericordis mo-
dici p̃prium est ut ad infanos et infirmos
magnā habeat diligentia. et quādoq̃ p mi-
nistros suos. q̃nq̃ p seipm̃ uisitet eos medi-
cinā curatiuā eis porrigēdo. Et etiā si ali-
quem inter infirmos scit maiorē egritudie
laborare ad hūc mar⁹ gerit studiū ipm̃ fre-
q̃nter p semetipm̃ uisitādo. Qz autē h̃ fac-
re valeat exigit ut loca infirmozū ubi. i. iace-
ant ⁊ q̃litate egritudinū ipoz infirmoz sciat.
Ad sanātū autē egrorūz req̃rit rāōnabiliter
q̃ suo medico obediat ⁊ reſanitare recepta nō
sit ingratus. ipiusq̃ medici honorē querat
p posse suo et defendat. vitet quoq̃z reinceps
oīa q̃ infirmitatē reintroducere possent quib⁹
mō. Sic reuera saluator noster iesus xps q̃
uer⁹ est corpoz et aīaz medic⁹. iuxta illd qd
petit ppheta Hiere. xviij. Sana me dñe et
ſanabor. uidens multitudinē infirmozū ia-
centiū ad piscinā. inter quos erat principal-
te sua. Ideo ad eos misit freq̃nter ministros
suos. i. angelū qui eis p morōem aque ſani-
tatem cōtulit. Ad eū uero q̃ maior ac grau-
iori grauedine pmebat p seipm̃ accessit ⁊ eūz
ſanauit. Sa quoq̃z q̃ de cetero vitare debuit i-
timauit dicens. Ece sanus factus es rē.

Pro quo sciendū mystice p hunc infirmū
intelligitur q̃libz peccator i mortali pctō cō-
stitutus. qui aliquādo nō tm̃ habet triginta
octo annos sed heu plures. Nam peccator
mortale comparat infirmitati. P̃io quia i
ſirmitas dolorib⁹ uerat. ⁊ sic peccatū mortu-
le. Ia. lviij. Non est pax impijs. ps. xxxvij.
Nō est pax ossib⁹ meis a facie pctōrū meoz
Itēz ps. cvi. Aīa eoz i mal⁹ tateſcebat. quia
semp habz remorsū cōſciētie. Tñ Jhd. Nul-
la pena gūior mala p̃ſcia. omnia p̃t hō fuge-
re ppter cor suū. quocūq̃z vadit cōſciētia
ſua eum non derelinquit. Quid pdest si oīa
excusant ſola cōſciētia accuſat. quaſi dice-
ret nihil. Seneca. Nunq̃ nascit leticia nisi

et pura cōscientia. **Prover. xv.** Secura mēs
quasi iuge sumuū. **Richard.** Nihil iocūdi
bona p̄cia. Nam hō secur⁹ cū corpus morit⁹
tūc aīa deo p̄sentabit. cū ante faciē iudicis sta
tuet. **Secūdo** p̄ctm mortale p̄pat infirmi
tati. quia infirmitas iudiciū sensuum p̄mu
tat. videlicet iudiciū gustus: odoratus. et sic
et alijs. et sic peccatū iudiciū mētis. **Isaie. v.**
De vobis q̄ dicit. amara dulce et dulce ama
rū. Et sicut catho dicit. Ira impedit animū.
sic et luxuria. **ps. cvi.** Turbati sunt et moti sūt
sicut ebri⁹ et. **Sulolus** enī et accidiosus nō
sapiunt diuina. **ps. cvi.** Omne escam abomia
ta est aīa eorū. **Tercio** comparat p̄ctm mor
tale infirmitati. quia hominē d̄bilitat q̄ nō
potest opari. et sic peccatū mortale. **ps. xxxvij.**
Dereliquit me virtus mea. **Re.** Qui extra
charitatē est omne bonū amittit. **Un.** Eccles
ie. Qui offendit in vno multa bona perdet.
vt patet in saul. **Quarto** peccatū morta
le comparatur infirmitati. quia infirmitas de
turpat totū hominē. et pallefacit eū. sic et pec
catū mortale reddit animā pallidā et rugo
sam. **Treno. i.** Aggressus est a filia sion omīs
decor eius. Item ibidē **Treno. iij.** Quomo
do obscuratū est aurū: mutat⁹ est color opti
mus. vt d̄ possit dicere **Mat. xxij.** Qui⁹ est
hec imago. **Tren. iij.** Denigrata est sup car
bones facies eorū et nō sunt cogniti i plateis.
Mat. xxv. Nescio vos et. **Quinto** infir
mus et turbat timore mortis. **ps. liij.** Mor me
um et turbatū est in me. et formido mortis ce
cidit sup me. Nam omnis re⁹ timet mortem
et sic peccatōr. **Gene. ij.** In quacūq̄ hora co
medieris morte moueris. Unde **Iaco. i. d̄.**
Peccatū cū consummatū fuerit generat mortē
Ergo bene p̄patur peccatū mortale infirmi
tati. Si igit vis a tali spūali infirmitate sana
ri. tūc debes ingredi piscinā. i. penitentiā in q̄
lauant omnia p̄ctā. **Zachar. xij.** Erit fons
patens domui dauid et habitantib⁹ in hieru
salem in ablutōnem peccatorū. **Iste** fons pe
nitentie olim erat occultus. quia null⁹ tātā
penitentiā facere poterat q̄ regnū celeste ac
quireret. sed modo omnib⁹ est patens. **Jo di**
citur. Erit fons patens. In isto etiā fonte. s.
penitentie sanant omnes infirmi. **Matth. ix.**
Venite ad me oēs q̄ laboratis et onerati estis
et ego reficiā vos. s. p̄ misericordi
am et grām. **Sz** illa sanatio in piscina corpa
lica causabat ex p̄sentia ligni sc̄e crucis. vt d̄ i
scolastica hystoria. Sic sanatio spūalis i pi
scina penitentie fit ex memoria dñice passiōis

Talis enī meditatio est stuosa: q̄ sanat oēs
infirmities p̄dictas. s. lāguídos cecos: clau
dos: aridos et inueteratos. Sanat enī oēm
desidiā. Et istud designat p̄ h̄ q̄ in passione
xp̄i terra mora ē. q̄ meditatio passiōis xp̄isti
desidiosos mouet. s. ad sollicitudinē et feruorē
Qd signatū ē. i. **Matth. vi.** q̄ elephātib⁹ oñ
derunt sanguinē vne ad acuedos eos i plū.
Christ⁹ enī fuit vna in torculari crucis xp̄i
sa vnde multū sanguis emanauit. Qui⁹ igit
tur sanguis meditatio debet nos acuire vt si
mus feruentes ad plandū p̄tra demones et
peccata. **Secūdo** passio xp̄i sanat cecos. id ē
peccata facta p̄ ignorantiā. h̄ signatū est in lō
gino. qui cū clare nō videret gutta sanguinis
christi in ei⁹ oculū cecidit et statiz clare vidit
Et enī sanguis christi est colliriū qd sanat
omne cecitatē oculorū. **Apo. iij.** Collino vn
ge oculos tuos vt videas. **Tercio** passio
christi sanat peccata facta p̄ infirmitatē hūa
nam. sicut patet in Petro: q̄ ex hūano timo
re xp̄m in sua passiōe negauit. sz tñ eū xp̄s re
spexit et sanauit. **Quarto** sanat p̄ctā que
sunt p̄ maliciā facta. sicut patz in latrone a
dextris q̄ multa p̄ctā cōmisit et tñ xp̄us sibi
peccatū et regnū celeste sibi dedit. **Quinto** sa
nat peccata q̄ sunt p̄ cōsuetudinē facta. in q̄
bus hoies mortui erāt. Hoc signatū ē qñ in
passiōe eius multa corpa mortua et iam pu
trida surrexerūt. Per motū aque q̄ fiebat per
angelū designat motus aīe. quia ip̄a anima
ministerio angeli q̄rtum ad omnes suas po
tētiās. s. memoriā: intelligētiā et volūtatem
debz in penitētiā moueri ad recogitādum et
tolendū de omnib⁹ suis peccat⁹. **Isa. xxxvij.**
ca. Recogitabo tibi oēs annos meos i ama
ritudie aīe mee. De isto motu dic̄ **psal. xlvij.**
Ipi videntes. s. p̄ctā sua. sic amirati sunt. s. d̄
rei patiētiā. et turbati sunt. s. p̄ tritōnem ma
gnam. **Noti** sunt ad se accusandū p̄ p̄fessi
onē verā. tremor apphendit eos. s. p̄ penā
eternam cui obligati erant. **Intelligētiā** de
bet moueri sapiēter et discrete ad p̄fitēdū et
cognoscēdū et intelligēdū suorū circumstantias
p̄ctōrū. De isto motu p̄t intelligi qd dicit in
ps. cvi. Turbati sunt et moti sunt sic ebri⁹
Sicut enī ebri⁹ illd qd bibit cū delectatiōe
illud postea eijcit cū dolore. Sic et penitētes
peccata q̄ fecerūt cū omī delectatiōe debent
euomere p̄ p̄fessionē et dolore et ruborē. **Pro**
uer. xxx. Verba p̄gregatis filij vomētis et.
P̄ctā enī q̄ p̄ctōr p̄gregauit male operando
debet euomere p̄fitendo. Et sicut ebri⁹ nullū

Feria sexta post Inuocauit

tenet secretū. sic nec peccator sacerdotibz ali
qđ celare debet peccatū. Volūtas debet moue
ri ad satisfaciendū. De isto motu debet intel
ligi illud qđ dicit in psal. xcvi. **M**oueat a
facie ei⁹ omnis terra. Terra est caro nostra q̄
vniuersaliter moueri debz ad satisfaciendū
z aqua i satisfactōe est assumenda. iuxta illd
ad Ro. vi. Sicut exhibuistis mēbra vstra
seruire immundicie et iniquitati ad iniquitatez
zē. ita nūc exhibere mēbra v̄ra fūire iusticie
in sacrificatiōem. id ē satisfactōez. **I**ō dicit
vniuersa terra. qz omnia que sunt i nro cor
pore debent satisfacere p pētis. s. oculi lacri
mando. aures verba dei libenter audiendo.
os deū laudādo et orādo. man⁹ elemosinas
largiēdo. pedes ad eccliam pperādo. **I**tez
hec piscina habz quinqz portic⁹. Prima est
cognitio peccati vt displiceat. ps. l. Quonā
iniquitatē meā ego cognosco. et peccatū me
um cōtra me est semp. i. displicet. Augustin⁹
Si hō cognoscit. s. p displicentiā deus igno
scit. **U**n versus. Dupliciter peccat q̄ se de cri
mine iactat. Et q̄ nō vult cognoscere sic **A**a
yn noluit cognoscere peccatūz cū dñs ait ad
eum. **U**bi est abel frater tu⁹ zē. qđ fecisti zē.
Argo eiecit. **S**ilz saul cū samuel eū redar
guit. **S**ecūda portic⁹ est dolor. ps. xxxvij
Dolor meus in conspectu meo semp. Et sic
Ezechias vt patet **I**saie. xxxvij. **R**ecogita
bo tibi omnes annos meos in amaritudine aīa
mee. Et sic maria magdalena n̄ solū cogno
uit sed et fleuit. **L**u. vij. **T**ercia porticus
est integra cōfessio. **J**aco. v. **C**ōfitemini al
terutri peccata vstra. Et **L**u. xvi. **I**te z oñ
dite vos sacerdotibz. **T**reno. ij. **E**ffunde sic
aquam cor tuū. **Q**uarta portic⁹ est satis
factio. **L**u. iij. **F**acite dignos fructus penitē
tie. **N**ō dicit flores. **S**ap. xi. **P**er q̄ q̄s pec
cat p hec z puniet. **R**o. vi. **S**icut exhibuistis
membra v̄ra zē. **Q**uinta portic⁹ est inten
tio nō peccādi. **A**ug. **V**era pñia est pētā de
plangere z ampli⁹ nō cōmittere. Et h̄ docuit
hunc infirmū christ⁹ dicēs. **S**urge. s. tritō
ne z displicētia. tolle grabatū cōscientie. s. in
pessione. z ambula in satisfactōe. z vade. s. i
pposito bono. z ampli⁹ noli peccare. **S**bdit
Ne tibi deteri⁹ fiat. s. recidiuādo. **N**ota
multi sunt q̄ recidiuare solent. **P**rio tyrāni
z oppssores pauperū q̄ p̄sueuerāt homines ex
actionare. difficile etiā possunt pētā dimitte
re et penitentiā pficere. vt p̄tz in pharaōe q̄
dixit moysi z aaron **I**te orate p me. z tamen
recedente plaga recidiuauit. finaliter tamen

insecutus filios israel submersus ē. **S**ecū
do auari vīrarij raptōres q̄ in qđragēsimā
pmittūt reddere male acq̄sita. post palca aut
ab alijs itez vīruras recipiūt. z tales euchar
istiam recipiūt vt iudas. **M**at. xix. **Q**ua dif
ficile diues intrabit in regnū celozū. **E**ccl. i.
xxvi. **D**ifficile eruit negociās a negligentia.
Aeo papa. **D**ifficile est inter emētis z vedē
tis cōmertū nō interuenire peccatū. **T**er
cio falsi religiosi q̄ nō causa salutis religioez
intran. vt patet de **I**uliano apostata q̄ bla
sphemauit deū. Et cūz sc̄tus **B**asil⁹ orabat
brām virginē mariā: tūc ip̄a iussit mercariū
militem xpianū interficere iulianū. **Q**uar
to forislegi. vt patet de saul q̄ cōsuluit phito
nissam. **Q**uinto luxuriosi: adulteri et sodo
mite. vt vxor loth. **S**exto homicide: vt
Achab. iij. **R**egū penul. q̄ post occasionē na
both penituit. vt dixit dñs. **N**onne vidisti
achab corā me hūiliatū s̄z recidiuauit. Et qz
sicte penituit occisus est in bello. **I**bidē vltio.
Septimo gulosi vt iudei. **N**ūe. xi. **R**e
cordamur pisciū q̄s comedebam⁹ i egipto q̄
tis. **O** graue ē post penitentiā recidiuare. **U**n
Ber. **R**ecidere q̄z incidere deteri⁹ ē. **U**n. ij.
Pe. ij. **N**eli⁹ ē viā vitatis nō agnoscere q̄s
post agnitōem retrorsuz puerit. **E**ccl. v. **N**e
adiicias peccatū sup pētīm. **P**rio ex par
te dei ppter ingratitudinē. **S**reg. **N**on ē vi
gn⁹ dandis q̄ nō agit gratias de datis. **N**ā
i fili. si aliq̄s pacē firmaret cū dño z i tali pa
ce occideret suos. ille graui⁹ offenderet. Et
sic est de deo. **N**ā recidiuātes i pētā sua sunt si
miles iudeis q̄ genus iherosolētes cederūt alapas
xpo dicētes. **A**ue rabbi. **U**n. **D**eb. vi. **R**uri
sum crucifigentes sibi metip̄is filiū dei zē. **S**ecūdo
ex pte diaboli. qz recidiuās for
tius a diabolo custodit. sicut miles castr⁹ qđ
semel pdidit postmodū fortius custodit. vt
pharao. **U**l q̄ h̄z vnū vinctū si semel euaserit
z iterato cū dñs arripuerit q̄m vincit eum.
Tercio ex pte hoīs qz debilitat ad resurgē
dū. **S**icut enī ecōtra infirmi in infirmitatē
cadentes graue est cū eis et in maiori pido
Sicut in solutariis q̄ si multoties fuerint re
pati et ad vltimū nō tenent futurā in lutum
p̄ciunt. Et sic tales nō habētes ppositū ca
uendi peccata. penitentiā eoz nō valet. ij. **P**e
tri. ij. **C**ontingit enim eis illud p̄nerbū. **A**a
nis reuersus ad suum vomitū et sus loca in
volutabro luti. **L**uce. xvi. **M**emores estote
vxoris **L**oth. **E**ccl. xxxij. **Q**ui baptizatur
a mortuo zē.

Sabbato Sermo XX

Domine bonus

Dest nos hic eē. Mat. xviij. Mar. ix. et Lu. ix. **U**bi rex oñdit se su is amicabile. ibi eo tuti sperat in pñibz exauditoz. **S**pūaliter. et sic rex regū ē nob etia amicabile. Joh. xv. Jam nō dicam vos seruos s; amicos. ergo tute possum pces nras ad deū fundere. Et hoc facit ecclesia in officio misse. s. in introitu. videlicet. Intret in cōspetū tuo oratio mea. inclina aurē tuā ad pces meā dñe. Et in collecta. Populū tuū dñe ppetice respice. et flagella tue iracundie ab eo clemēter aūte. et h docet paul. i. Thes. v. Si ne intermissio e orate. qre. s. vt possum facies regis nri videre i claritate immortalitatis. vt isti beati discipuli q̄ delectabāt i eo dicentes dñe bonū ē nos h esse et c. **I**n summa euāgelij tria innuunt. Prio qz incuitu trāsfignatio fuit celebrata. ibi. Assūpsit ihs et c. Secundo qnto miraculo fuit glificata. ibi. Et ce apparuerūt. Tercio quō secreta fuit oclata. ibi. Nēmī dixeritis visionē. **D**e pmo dicit. In illo tpe. s. qñ ait discipulū te morie tua et pñ noluī credere. idcirco corripuit eū ihs. Et inter cetera ait. Amen dico vob. sunt qui daz et h scātibz q nō gustabūt moriē donec videāt filiū hoīs in regno dei. Et post sex dies voluit tenere pmissū. et licet Lu. ix. dicat post octo. Rūder tñ Hierony. qz h dies iter mediū ponunt. dies aut ibi pñ q pmissit addit et vltimū q soluit pmissum. **N**ota dic post sex dies. ad resignandū q omē tps d; p us expendi in bonis opibz. si volum⁹ videre claritatē diuinā. nā de⁹ in sex diebz oēm rerū naturā formauit. i septimo quieuit. In cui⁹ figura mandatū fuit filiis israel vt sex diebz colligerent māna. septim⁹ sabbatū dñi. Exodi. xvi. Māna sūt opa meritoria. Eccles. ix. Mōcūqz pñ man⁹ tua opari instanter fac. Mat. xx. Vocā oparios et redde illis mercedē Sap. iij. Bonoz laborz gloriosus est fructus. Apoc. xiiij. Opa em illoz sequunt illos. **I**te notat q p bonis nō aliō pñiū qz glia claritatis optem⁹. De quo Aug. in li. de verbis dñi smone. xvi. dicit. Unusqz se pbet in his q ex charitate fecit opibz vt nō expectet tpealem retributōē s; pmissam dei faciē. Quid sunt celū et terra mare et oia sidera pter dei faciē. nō saluāt nō satiāt. s; ipse est sal⁹ nostra et saturitas nra. ps. Satiabor cū appa

ruerit glia tua. Tūc assumpsit ihs petz iobā nem et iacobū frēz ei⁹. i. maiore. **P**iero. Non statim p pmissione sursum eos ducit. s; p sex dieb. vt reliq discipuli nihil patiāt humanū. i. aliquē inuidie mori. Tres discipuli sursum assumpti significāt tres potēcias anie q a terrenis ad celestia debēt esse eleuate. Prio Petz. Rō qz ē caput. Gre. Sacti viri q ve ri summa p̄gscūt eo sblūni⁹ terrena aspiciūt. Secūdo iacobū. Aug. Sic nullū est momētū q nō vtrā dei bonitate et misericordia. et sic sp in memoria. Gre. Dei memoria excludit oia maleficia. Tercio iohē. i. volūtatis affectū. Lu. xi. Fiat volūtas tua. Amb. Nisi vacaueritis a terrestribz nihil cognoscere poteritis. Celestibz. Aug. Vt diligere possumus. ico gnita nequaqz. **I**te assumpsit tres ad resignandū q vult hēre dei claritatē debz habere fidem trinitatis. Deb. xi. Impossibile est sine fide placere deo. Ideo subdit. Et dixit eos i montē excelsum. i. thabor q distat a nazareth qz tuoz militaribz. Et trāsfignat⁹ ē añ eos fm. **P**iero. qlis futur⁹ ē tpe vltimi sen exerci iudicij tal apparuit aplis. Nemo enī putet p stinā ei⁹ formā p didisse vl amisisse corporis dritatem. vl assumpsisse corp⁹ spūale vl aerē. S; quō trāsfignat⁹ est euāgelista temō strar dices. Resplēuit facies ei⁹ sicut sol. ergo nō mutauit facie. s. p depositōem. **I**ohie ronymus. Substāta nō tollit s; glia pmutat qz ad omnia liniamēta et effigie faciei. etiam qz ad habitum trāsfignatus est. Ideo subdit. Et vestimenta ei⁹ cādida sicut nix. et hoc a claritate corpis que claritas fuit sicut sol. Quia fm Remigii. Nihil lucidi⁹ i temporalibz et corporalibz inuenit sole. **I**dcirco ad manifestandū exemplū future resurrectionis facies domini resplēdere et fulgere dicitur sicut sol. nō q nisi claritas sit sic sol. sed qz euāgelista nō potuit in rebz visibilibz nobis ostendere cui ei⁹ claritatē assimilaret. **A**ttamen claritas eius corpis bñ comparatur soli. quia sicut sol ē origo cuiuslibet luminis corporalis. sic et claritas christi est origo nostre claritatis spiritualis. Et hanc claritatem christ⁹ nō ostendit in valle sed in mōte. Pri mo ideo fm sanctū Bedam ad intelligendū q voluntas volentis peruenire ad claritatem christi debet esse eleuata in contemplatione. Ad philip. iij. Nostra cōuersatio in celis est. et non depressa in delectatione. Sicut illi quorum deus venter est. Secūdo ideo trāsfignatus est in monte. Quia sicut ascensus

Sabbato post Inuocauit

ad montana est difficilis. sic et multo labore
puenit ad claritatē dei. **Matth. viij.** Arta est
via q̄ ducit ad regnū celozū. Ideo nō omīs
q̄ dicit mihi dñe dñe intrabit in illd. sed qui
facit voluntatē p̄ris. **Actū. xij.** Per mul-
tas tribulatōes optet nos tē. **Sz** dice-
res. Quare xps voluit clarificari vlt̄ trāfigu-
rari. Rñdet p̄mo fm̄ Ambrosiū vt ostēde-
ret v̄itatem future b̄itudinis ne videret in-
ania p̄mittere. It̄ ostendit gl̄iam sui corp̄is
Sēdo fm̄ **Abr̄h.** quia audientes discipuli se
debere mori p̄ ch̄usto timebāt mortē. vt ḡ p̄
uocaret eos ad appetendū futurā gl̄iam pro
qua dēberē p̄terire p̄sentem vitā et nō time-
re mortē ostendit eis gl̄iam sui corp̄is. **Ter-**
cio fm̄ **Hieronymū** vt nō scādalizārēt in
mortē xpi: sed sperarent gl̄iam resurrectōis.
id̄ ostendit gl̄iam corp̄is. **Quarto** fm̄ **Bēdam**
vt ostēderet in quanta gl̄ia rediret ad iudiciū
Nota dicit **Hiero.** In xpo hic m̄asit ea-
dem subst̄tia q̄litas et q̄ntitas corp̄is. s̄z h̄
maior splēdor accessit. et sic naturalis christi
color nō fuit mutat⁹ s̄z solū obumbrat⁹. vt
p̄t̄z i lumie cādele ardētis i splēdore sol̄. **Un̄**
Au. ix. Spēs vult⁹ ei⁹ facta altera n̄ alia. nō
p̄ mutatōem subst̄tie q̄ntitatis vlt̄ q̄litaris
s̄z p̄ resurgentiā nimij splēdoris. qd̄ pat̄z i te-
rrū dicēs. Resplenduit facies ei⁹ sicut sol.
Sēd di. quomodo poterāt in eū respice-
re sine lesiōe cū solis int̄uit⁹ ledit oculos. faci-
es vero eius fuit clarior sole. Rñdet **Affrem**
dicēs. q̄ nō torā suā claritatē ostēdit s̄z tāta
quanta delectabiliter poterāt p̄templari. **Al-**
dicit. lux in facie xpi nō offēdebat oculos sic
lux solis. sed tēmulcebat eos intantū q̄ se a
delectatōe solis visio nō poterat autere. **Sz**
Iho. p̄c. iij. q. xlv. ar. ij. Claritas illa quā i
trāfiguratiōe assumpsit fuit claritas glorie
q̄tum ad essentiā: non tñ q̄tum ad modū
essendi. **Nota** sicut post resurrectiōem in
carne immortali cicatrices p̄manerūt: ita i
carne mortali mortalitate manēte immortali-
tatis gl̄iam ostēdere potuit. Et sic illa claritas
fuit subiectiue in xpo. nō dēponēs mortali-
tē. sed ea manēte. et fuit claritas gl̄ie. i. corp̄is
gl̄ificati. hec **Jordan⁹**. Et vt dicit **Dugo.**
Hoc fuit factū diuina dispensatiōe. vt fm̄ va-
ria t̄pa diuersas assumpsit dotes gl̄iosi corpo-
ris. i. subtilitatē in exitu ab vtero. et agilitatē
sup̄ mare. et claritatē vt hic. **Nota** p̄ue-
rūt illa. i. claritas trāfiguratiōis et gl̄ie q̄ ad
essentiā s̄z nō ad esse essentie. q̄z discōuenerūt
i aliq̄b vt p̄t̄z in subseq̄ntib⁹. **Nota** clari-

tas trāfiguratiōis p̄uenit et differt in aliquo
cū claritate gl̄ie. P̄mo p̄ueniūt in subst̄tia.
q̄z vtrāq̄ subst̄tialiter est eadē. **Sēdo** cō-
ueniunt in existētia. q̄z vtrāq̄ existit in corpe
hoīs et nō alibi. **Tercio** p̄ueniūt ex p̄te subie-
cti. q̄z nēntz variat corp⁹ hoīs subst̄tialit̄.
Quarto p̄ueniūt rōe originis. q̄z vtrāq̄ clari-
tas est adiacētia corp̄is nō originaliter cū
corpe. **Quinto** p̄ueniūt in excellētia fulgoris
mirifici. quia vtrāq̄ claritas excellit omnes
sensum hūanū. **Sz** differūt etiā in quinq̄.
P̄mo differūt q̄z claritas gl̄ie ē maior clari-
tate figuratiōis. q̄z tāta claritatē vt ē clari-
tas gl̄ie oculi aploz nō potuissent pati. Sic
filij isrl̄ nō potuerūt intēdere i facie moysi. q̄
tñ m̄lo min⁹ emicuit. **Sēdo** differūt in in-
herētia. q̄z claritas gl̄ie inheret corp̄i p̄ mo-
dū habit⁹ p̄manētis. s̄z trāfiguratiōis existit
in corpe xpi p̄ modū passiōis trāseuntis. **Ter-**
cio differūt: q̄z claritas trāfiguratiōis erat i
corpe mortali et corp̄ali. s̄z claritas gl̄ie i cor-
pe immortali. **Quarto** differūt q̄ ad causā ori-
ginalē. Claritas corp̄is gl̄iosi deriuatur ab
aīe claritate. vt dicit **Aug⁹** in eplā ad **Dya-**
scoz. sed claritas in trāfiguratiōe deriuata fu-
it a diuinitate ip̄i xpi. **Quinto** differūt in rōne
miraculi. Claritas trāfiguratiōis miraculosa
fuit sed claritas gl̄ie nō. quia nō est miracu-
lū q̄ corp⁹ suscitatur ābulat. et sic claritas cor-
pis ē miraculosa. q̄z corp⁹ gl̄ificatū. **Itē** **Dya-**
nisi⁹ i eplā. iij. ad **gayum.** Claritas q̄ erat i
corpe xpi rēp̄ntabat futurā claritatē corp̄is
xpi. sic claritas vestimentozū rēsignabat fu-
turā sc̄toz claritatē. **Sre. xxxij. mora.** Vesti-
um nomine iustos significat. **Isa. xlij.** Vis
omnib⁹ velut ornamento vestieris. ad **Phi-**
lip. iij. Reformabit corpus hūilitatis nr̄e cō-
signatum corpori claritatis sue. **Itē** nota
nō est dicendū q̄ xps assumpsit dotē clari-
tis in trāfiguratiōe. q̄z dos denotat clarita-
tem immanentē corp̄i gl̄ioso. **Sz** ea q̄ ad do-
tes p̄tinent miraculose habuit. **Un̄** glo. dicit
illā claritatē nō fuisse gl̄ie i immortalitatis
quandā ei⁹ imaginē. **Ad** p̄i sēdo innuit
quanto miraculo fuit gl̄ificata dicēs. **Eccē**
apparuerūt moyses et helyas cū eo loq̄ntes.
Imperauit enim limbo et terre et suscitauit
moysen. et deliciarū padisio et misit helyam.
Sēd dicerēs. **Utrum** moyses et helyas
veraciter apparuerūt an angeli eozū assum-
ptis corporibus. **Ad** hoc rēpondet fm̄ glo-
sam q̄ non angeli eorum vel fantasma qd̄
dam. sed ip̄i veraciter affuerunt. quod p̄bat

hieronimus dicens. **Ch**ristus de celo signa de
dit discipulis. **H**elyas inde descendente quo
descenderet et moyses ab inferis resurgente. **Q**uod
sic est intelligendum quod helyas cum pro corpore et
anima ibi fuerit. moyses vero cum pro anima non cum
pro corpore. sed cum aliquo alio assumpto. quia non
legit quod surrexisset corpore pro sed tamen secundum animam
hoc etiam vult scire **I**h. p. t. ij. q. xlv. ar.
ij. **D**iceres. quod loquebantur. dicit **L**u. ca. ix.
de excessu quem completurus erat in iherusalem.
Primo de excessu amoris. de quo **I**oh. xv. **M**a
iorum charitatem nemo habet ut animam suam po
narat pro amicis suis. **S**ed de excessu amoris
ipsius patris. de quo **Ioh. ij. **S**ic de dilexit
mundum ut filium suum traderet unigenitum.
Secundo loquebantur de excessu passionis. sic quod pas
sio eius excederet omnem passionem. **T**ercio. i. **O**
vos omnes qui transitis per viam videte si dolor est sicut
sicut dolor meus. **T**ercio de excessu humilitatis.
De quo **P**hil. ij. **E**spinavit semetipsum formam
servi accipiens. **Q**uarto de excessu iniquitatis. quia
indei excesserunt mensuram patris. quia pres occide
runt prophetas. ipsi vero dominum prophetarum. **I**oh. vi.
Rill' dicit. **I**psi loquebantur de mysterio passio
nis et mortis in cruce. non christo revelando quasi
nesciret. sed gratias ei agebant quasi vero deo. quia
in eo impletur propheta prophetarum qui dixerunt de eo.
Et gaudium sunt prophete videntes humanitatem eius.
Affirmat dicit. **E**um adorabant et gratias agebant
de sua benedicta incarnatione. attamen oportebat
tunc quod gloriosa eius facies debebat conspici in flagel
lari. **A**ug. de quibus heresibus. **Q**uid sunt moy
ses et helyas nisi lex et prophete. loquebantur cum
illo ut ostenderet se illum quem lex et prophete pre
dicaverunt. **S**ed quare vult vult alter mortui apparui
t. **R**udeus primo secundum **H**iero. ut significaret
christum morituum et iterum victurum. **S**ecundo ut ostē
dat si volumus principes fieri glorie resurrectioni
onis ut simus mortui mundo et vivamus christo.
Ad **C**ol. ij. **M**ortui estis et vita vestra ab
scondita est in christo. **T**ercio ut ostendatur
quod esset perfectus tam vivus quam mortuus. **S**ed
dicitur quare apparuerunt illi prophete et non alij.
Rudeus secundum **A**briso. **P**rimo ideo. quia homines
dicebant christum esse helyas vel hieremiam vel unum
ex prophetis. **U**t ergo ostenderet quod ipse esset dominus
prophetarum: capita prophetarum secum adduxit.
ut statim videret differentia servorum et domini.
Secundo quia indei accusaverunt eum de trans
gressionem legis. et quod sibi usurparet divinum
honorem. ut ergo ostendat ab utraque occasio
ne innoxius. ideo moysen latorem legis et helyam
emulatorem dei. voluit sibi assistere. **T**ercia causa**

ut ostenderet se habere potestatem vite et mortis.
Ideo helyam viventem et moysen mortuum addu
xit. **Q**uarta causa ut audientes discipuli eos
loquentes de christi passione intelligerent quod
expediebat christum mori. **Q**uinta causa quia
istis duobus prophetis prius revelata sunt gloria
domini in monte sinay ipsi moysi. et in monte oreb
helye. **U**t igitur essent testes idonei quod hec glo
ria esset a divinitate. ideo eos adducit. **S**exta ratio
ponit **A**mb. dicens. **N**on prius transfiguratus
est. sed solus coram prophetis et apostolis. ut veritas
divinitatis auctoritate apostolica et prophetica con
firmaretur. **I**deo dicit **H**iero. quod scribis et pha
riseis de celo signa petentibus dare noluit. hic
vero ut apostolorum augeat fidem dat signum de celo
et de terra. **I**sa. vij. **P**ete tibi signum a deo tuo in
profundum inferni. id est de anima moysi. siue in ex
cellum supra. id est de helya. **T**unc subdit. **T**unc re
spondens petrus ait ad ihm: quia serventior alijs
domine bonum est nos hic esse. **A**ug. in li. d. quin
que heresibus exclamat. **S**ed petrus apostolum dicit. **Q**uid
dicitis scitis petre. mundus perit et tu secretum petis.
vides tot gentes in unum pervenisse et tu regem
queris. vides tenebras mundi et lumen absconditis.
Nemo accedit lucernam et ponit eam sub modio
sed super candelabrum ut luceat omnibus qui in domo sunt.
Ita domus totus est mundus. lucerna ubi dei incar
natio. **C**andelabrum crucis est lignum. lucerna in
candelabro lucens est christus in cruce pendens. **T**u
petre vis lucernam abscondere sed in mote prima
nere. vis totum mundi domum deservere. **C**hrisost.
Petrus voluit manere quia audiuit moysen et
helyam loquentes quod propter christum iherosolimam et
ad mortem ire. et sciebat iudeos christo insidiari.
et adhuc timere pro christo. **S**ed post increpationem
non audet aperte dicere rursus. propterea esto tibi
ne iterum audiret. vade post me sathanas. ideo
occulre per alia signa insinuat. quia enim videbat
multam gentem et multitudinem cogitavit pervenire
tamen ibi esse statidem ex loci dispositione. quod signi
ficat dicens. bonum est nos hic esse. **V**oluit etiam ipse
esse. ideo meminit tabernaculorum dei. **S**i vis faci
amus tria tabernacula. **C**ogitavit etiam si hic fieri
ret non ascenderet iherosolimam. et si non ascenderet
christus non moreretur. **C**ogitavit etiam si iudei obse
dissent eos tunc ei adhereret moyses qui phara
onem reuocavit. et helyas qui ignem de celo descendere fe
cit. **Reg. i.** **E**t sic nullus persecutor eos ledere
posset. **U**el secundum **R**emigium. **P**etrus visa domini
maiestate et duorum suorum. tunc adeo delectatus est
ut cuncta temporalia obliuisci traderet. et ibi in per
petuum manere vellet. **S**i autem tunc petrus sic accē
sus est erga erit suauitas et dulcedo videre regē

Sabbato post Inuocauit

in decore suo et interesse choris angelorum et
omnium sanctorum. De quo psalmus. cxxxix. Ecce quod
bonum et quod iocundum habitare fratres in unum.
Ideo subdit Domine bonum est nos hic esse
si vis. non absolute. quia timet reprehensione
faciamus tria tabernacula. tibi unum. moysi
unum. et helye unum. quasi diceret. hic morer
mur. te contemplabimur. quo habito nullo
alio indigemus. Sufficit enim nobis domi
ne videre te. Sufficit inquam tanta tua dulce
dine satari. Una stilla dulcedis iste gusta
uit et omne alia dulcedine fastidiuit. Quid
putas cum dixisse si illa dulcedis multitudine
diuitatis sue gustasset quam parauit de
us diligenter se. Ideo Augustinus in. v. soliloquio
orum. Tanta dulcedine petrus gustauit et
omnium inferiorum oblitus clamauit. Bonum est
nos hic esse. Et non fecit mentionem de taber
naculo suo. quia desiderabat christo morari.
Ideo Hieronymus in epi. contra Petrum dicens.
Arras petre sicut alius euangelista testatur
Marci. ix. Nesciebat quid diceret. Reuera ne
sciebat sed errauit sicut dicit Remigius. quod
uoluit ut regnum celorum constitueretur in terris
quod dominus promiserat dare i celis. Errauit et
am quia oblitus est se et socios suos esse mortua
les. et abique gustu mortis uoluit ire ad eternam
felicitatem. Errauit quia moyses et helyas
non indigent tabernaculis talibus. sed et ramis
palmarum seu arborum ut uoluit Petrus. Et sic
christus potuit sibi dicere. O simon quid dicis.
si maiorem hic uerba prophetarum quam adim
plebit. si. Foderunt manus meas et pedes me
os. dinumerauerunt ossa mea. Quomodo
adimplebit. Dimiserunt sibi uestimeta mea
Qui erit ascribendum. Dederunt in escam meam
fel. Qui contringat. Qui inter mortuos est li
ber. Quis soluet ea si hic manserimus. qui ti
bi dixi quomodo fient. Quis erit pastor ec
clesie. et clauis regni celorum quas accepit
sti cui debent. Ergo petrus ita erat gaudius ut
omnia fuerat oblitus. filii et sui et quod comederet
in monte non precepit quod dixit. faciamus hic
tria tabernacula. moysi unum et cetera. Sed
dixit. quod petrus cognouit moysen et helyam cum
prius eos non uiderat. Respondetur. sicut lux sol
habet facere omnes colores cognoscibiles. ita
claritas glorificationis habet hunc effectum
ut ducat in noticiam omnium cognoscibilium.
et sic in patria omnes se cognoscunt. Tunc subdit.
Adhuc eo loquente. scilicet petro. Ambrosius. Interrumpit
ur uerba petri. et responsione non meretur. quod non
sciebat quid diceret. Sed dicit. quod dominus Petrus

non respondit. Ambrosius. Petrus ex feruore deuoti
onis loquebatur. ostendens ergo dominus non esse in
probum sed inordinatum quod concupuerat. ideo
non merebatur audire responsum. Vel potest dici
dominus eius ignorantiam non uerbo sed facto ar
guebat. Ideo subdit. Et ecce nubes lucida
obumbravit eos. quasi diceret. Ecce taber
naculum sine fastidio. Et fuit spiritus sanctus in nu
be. Et ecce uox de nube dicens. Pater est filius
meus dilectus. non adoptiuus sed per naturam. in quo
mihi bene placuit. ipsum audite. et tunc idoneum
preceptorem. quasi dicit. Ille est filius alii sunt serui. et
in illo figite uobis tabernaculum. scilicet per charita
tem. Ideo dicit. ipsum audite. Hoc clamat mater
Iohannis. dicit quod dixerit uobis facite. Hoc cla
mat legislator Deutero. xviii. Prophetam
suscipiet uobis dominus. quem audietis sicut
me. et omnis qui non audierit prophetam ego ui
tor existam. Hoc clamat dei filius Isaie. lv.
Audite audientes me et comedite bonum et cetera.
Hoc clamat pater hic in textu. Ipsum audite
Remigius. Recedent tripliciter legales et uim
phetarum. et solum sequimini euangelii lu
men. Ecce christus quadruplices habet res
stes sue claritatis. Primo de celo. scilicet uoce sui
patris. de paradiso helyam. de inferno moy
sen. de mundo apostolos. Nota attestatio pa
tris facta est et in baptismo quod in transfiguratione
et cetera. In baptismo ad designandum quod est datus
tor gratie. In transfiguratione ad designandum
quod est datus glorie. Augustinus de quinq. heresibus di
cit. Ubi estis qui aduersamini filio. Pagani
negant deum habere filium. Iudei negant filium
incarnatum. Respicite. intrate scola dei. au
dite uocem patris. Pater est filius meus dilectus.
Iudei in te conciliu si increduli filio fuis
istis et eum occidistis et eius sanguinem effudi
distis. nolite desperare sed credentes baptis
mum suscipite et bibite sanguinem quem sudistis.
Non horreatis. effusus est sanguis medici. et
facta medicina frenetici. non dubitatis. sed qui
state et uidere quam suauis est dominus. Per hec
uerba Pater est filius meus dilectus et cetera. obstruitur eos
loquentium iniqua. Audi manichee quod fan
ta ma somnariis cum audis de nube. hic est fi
lius meus dilectus. Audi de celo premissum. de ter
ra filium. Sabelliane noli diuidere equalitatem
quod quis pater talis filius et cetera. Tunc sequitur. Audietes
discipuli ceciderunt in faciem suam. Hieronymus
Quia humana fragilitas aspectu glorie sustine
re non potest. sic ut stelle obscurant in ortu solis
ita a uoce patris prophetarum fugerunt et apostoli
cecidit. quod uox patris erat quasi tonitruum

mirabile. ita ut etiā terra tremuit. Et iā iō
ad designandū q̄ in iudicio erit decōr? et terri-
bilis. **A**brīf. Multa currebāt q̄ timorē cō-
curiebant. s. mōs alt? loc? occult? et secretus.
magnitudo luminis. vox patr? q̄ fin effrem
quasi tonitruū sonabat. Tūc accessit iesus et
tenigit eos dicens. **S**urgite et nolite timere.
Accessit tanq̄ pius consolator et adiutor ut ti-
morez fugaret. corpa leuaret. **A**cce fortat
eos. Et leuantes oculos neminē viderūt nisi
iēm. **P**iero. Ad vocē prīs fugerūt pphete.
q̄z p̄stiterūt dubiū fuisse an de altero eo-
rū vel de xpo hec vba intelligi deberēt. **N**ic ē
fili? meus. **D**ixi tercio tangit quō secrete
fuit occultata dicēs. **E**t descēdētib? ill? dō mō-
te p̄cepit illis iesus dicens. **N**emī dixerit vili
one hac donec fili? hoīs a mortuis resurgat.
Nota xps inhibuit in populo predicari
istā claritatē ppter quattuor. **P**rio fm. **H**ie-
ronymū ne esset incredibile ppter rei magni-
tudinē. **S**cdō fm. **T**heophilū ne scandaliz-
arent q̄ postea viderēt eū crucifigi. **T**ercio
fm. **R**emigiū. quia si maiestas fuisset diuul-
gata in populis plurimi impedissent passio-
nē ei? resistēdo p̄ncipib? sacerdotū. **E**t hē re-
demptio hūani generis retardaret. **Q**uarto
fm. **D**amascenū. q̄ alij imp̄fecti discipuli fu-
issent tristati q̄ talē visionē etiā nō vidis-
sent. et **J**udas magis incitaret ad p̄ditōz sal-
uatoris fuisset. **S**i volum? videre clarita-
tē xpi tūc debem? ascēdere i mōtē. **H**ē suscipe
penitentiā. **U**n. **I**sa. ij. Venite ascēdam? in
montē dñi dei nrī et docebit nos viā suā. scz
p̄ quam poterim? venire ad clarificatiōz. **F**i-
gurat **E**xo. xix. **M**oyse nō vidit claritatez
dñi in valle s; in monte. **S**pūaliter. p̄ moy-
sen intelligitur q̄libet fidelis qui est sumpt?
ex aquis baptisimā. talis nō p̄t videre cla-
ritatem xpi i valle peccatorū sed in mōte pe-
nitentiē. **N**ota p̄nā dicit mons ppter p̄-
etate montis. **P**rio mons cito illuminat a
sole. sic hō cito? illuminat in monte p̄nē q̄
in valle peccati. **D**e quo **A**ug? **P**enitentia est
claus aperies portas paradisi. **S**cdō in mon-
te hō est p̄pior celo q̄ in valle. **E**t sic hō i pe-
nitentiā. **I**sidor? li. ij. de summo bono. c. xij.
Penitentiā est medicamentū vulneri. spes sa-
lutis. **A**brīf. Nihil nos ita glurinat deo sic
penitentiā vera. **M**atth. ij. **P**enitentiā agite
appropinq̄bit ei regnū celoz. **T**ercio ppter
ascēdēdi difficultatē. et sic i penitentiā ē dif-
ficultas. **M**at. vij. **A**rta est viā q̄ ducit ad
regnū celoz. et **M**at. xvi. **Q**ui vult venire

post me abneget semetip̄m. et tollat crucē suā
am. s. penitentiā et sequat me. **I**tē si in hō monte
penitentiē volum? videre claritatē xpi tūc de-
bemus tres aplos assumere sicut xps fecit. s.
petrū iacobū et iohānē. **P**rio petrū q̄ interp-
tatur agnoscēs. et sic hō debet agnoscere p̄rio
pietate dei. ad **R**o. ij. **I**gnoras qm̄ benigni-
tas dei ad p̄niam te adducit. **S**cdō debz ag-
noscere xps. quoniam solū in hoc tpe est remis-
sio peccōz. **A**pocal. x. **I**uravit angel? q̄ post
hoc tps non erit t̄p̄s. s. penitentiē. **T**ercio de-
bet agnoscere locū. **P**sal. **C**onuertēt popul?
me? hic. nō i celo. q̄ ibi nō ē dolor. **N**ec i in-
ferno. ps. vi. **I**n inferno q̄s confitebit tibi.
quasi di. null? quia ibi nō est misericordia.
Quarto debet agnoscere peccatū. **A**ug? **S**i
hō cognoscit de? ignoscit. **S**ecūdo debem?
assumere iacobū. qui interpretatur luctator vel
supplantator. cōcupiscētiā et delectatiōem
supplātates. **S**ic fecit apls **P**hil. ij. **D**ia-
bitratus sum ut stercorea. **F**igurat **S**enef
xxvj. **J**acob supplantauit **E**sau binis vici-
bus. scz in paterna b̄ndictiōe. et in p̄moge-
nitoz emptiōe. **S**pūaliter. p̄ iacob intelligi-
tur penitēs. hic debz supplātare esau q̄ inter-
prat pphan? i. peccatū. dupliciter. s. i affectu
et effectu. **P**s. xvij. **S**upplāstī insurgē-
tes in me sub? me. **T**ercio debem? assume-
re iohānē. qui interpretat in q̄ est grā dei. s. tri-
plex. **P**rimo charitas spūalis. scdō puritas
intellectualis. tercio castitas virginalis. **J**o-
hānis. xix. **N**ic ē discipul? quē diligebat ie-
sus. **E**t sic nos debem? habere charitatez ut
nihil diligam? ultra deuz. **M**atth. x. **Q**ui
amat p̄rem vel m̄ez pl? q̄ me nō est me di-
gnus. **S**cdō i iose puritas intellectualis. et
sic nos. ps. **Q**uis ascēdet in mōtē dñi et in-
nocēs manib? rē. **E**t **M**at. v. **B**ri mundo
corde. s. i affectu. **E**xplū in ceco nato **J**oh.
ix. q̄ dū lutū habuit sup oculos nihil vidit. s;
postq̄ lauit oculos clarificatus ē visus. **S**ic
nos lauare debem? affectū tūc videbim? cla-
rificatiōez dei. **E**tiam requit puritas i effectu.
ps. **S**cdm puritatē manū meaz retribuet
mihi. **A**li? sensus moralis. **T**res discipu-
li viderunt claritatē. s. **P**etr? **J**acob? et **J**o-
hānes. **S**ic spūaliter q̄ vult videre gl̄iaz dei
optet q̄ sit vn? ex istis. **O**portet autē eū esse
petr? **P**etrus interpretatur agnoscens. et p̄t-
net ad incipiētes i q̄ debent se cognoscere qm̄
ta temeruerūt peccatis suis. ut quēadmodū
peccauerūt ita acriter peniteāt. **I**tē aliq̄ sunt
q̄ tantūmodo loquunt de deo et non agunt

Domínica Reminiscere

Trin pñ euāgētia tangūt.

opa teifica. et hñ nō sufficit. **Un Aug.** Deū agnoscere faciter est deū diligere. **Idē Aug.** Deū creauit hoīem rōnālē vt eū agnosceret et agnoscēdo diligeret. **Un. i. Job. ij.** Qui dicit se nosse deū et mādata ei⁹ nō custodit mē dāx est. **Secd⁹** fuit Jacob⁹ q̄ interpretatur supplātās. i. q̄ dñotant p̄ficientes. qz illi debent supplantare oīa vicia et se ornare p̄tutibus. et hñ duob⁹ modis. videlicet vicia euitādo p̄ fugā. scdō p̄ resistētiā. Pri⁹ vt vitet oīa gñē p̄ctōz et occasionē peccati. Scdō p̄ resistētiā i. aīo. vt si hō verat tribulatōib⁹ exteriorib⁹ q̄ patiēter illas hō sustineat. Et asserat ill⁹ semeruisse p̄ctis. qz p̄ficientes pl⁹ verant q̄ scīpiētes. qz diabol⁹ nīrit eos summo conatu impedire. Hoc figurat **Mat. xij. i.** tritico et zizania. vbi dicit q̄ venit diabol⁹ et seminauit zizania i medio tritici etc. **Un nula** est vīr⁹ sine labore. Iō p̄ficientes significant p̄ iacobū q̄ interpretatur supplātator. eo q̄ debet vīrilit̄ supplātare vicia. **Terc⁹** discipul⁹ fuit Johānes q̄ interpretatur dei grā. i. q̄ significant p̄fecti q̄ sp̄ debet esse i grā dei. qz sic iohēs habuit specialē progiatiū a xpō. sic adhuc et ip̄i p̄fecti sp̄ealr diligunt a dño dilectōe spūali. **Un Bre.** Sūmū bonū in hac vita est vita p̄eplatiua.

Domínica Reminiscere.

Sermo XXI. De euangelio

Miserere mei fili

David: filia mea male a demonio verat. **Matth. xv. et Marc. vij.**

Quando paterfamilias habz incōpositū et malū hospite qui velit sibi nocere. et si propria virtute nō valz eū expellere tūc inuocat aduocatū et iudicē. Spūaliter. Et sic q̄libz nō sit est paterfamilias domus p̄ficientie sue. Et si in illa malū habz hospite. i. diabolum sibi nocere volentē. s. p̄ peccata. tunc debz inuocare iudicē vīroz et mortuorū. s. xp̄m. Et hñ facit ecclesia sancta in introitu misse. s. Reminiscere miseratōnū tuarū dñe etc. q̄ a seclō sunt. s. filios israel eripēdo de manu egiptiorum. Et in collecta. Deus qui nos cōp̄cis oīni virtute restitui interī et exteri⁹ custodi. Et hoc horat apl⁹. i. **Thes. iij.** in eplā vt familiā diaboli nō dimittam⁹ regnare in domo p̄ficientie. cū dicit. Nec est volūtas dei sanctificatio v̄ra vt abstineatis vos a fornicatōe. vt vnusq̄qz vestz studeat vas suū posidere in sanctificatiōe et honore. Nō i pas-

sione desiderij sicut gentes q̄ ignorāt deum. Non enī vocauit nos in immundiciā sed in sanctificatiōem. Et sic fecit hec mulier volens domū filie sue mūdare nō potuit de mōnē expellere. Idcirco inuocauit aduocatū et iudicē dicēs. **Miserere mei fili David.** Aliud thema. Nō ē bonū sumere panē filiorū et mittere canib⁹ ad mādūcādū. **Matth. xv. Plin⁹** dicit q̄ semē coriandri homib⁹ ē medicina et cib⁹. s. canib⁹ est mors. Spūaliter sic hñ dei ē semē. **Isa. i.** Nisi dñs exercitū reliq̄sser nob⁹ semē q̄si sodomā fuissē. **De** homi est cib⁹ qz pascit electos. **Deuter. vi.** Nō in solo pane viuit hō. s. in oīi q̄ hō qd egredit de ore dñi. Et medicina. vñ **Sapie. xvi.** Sermo tu⁹ sanat oīa. S. canib⁹. i. reprobis ē mors. qz hñ dei iudicabit reprobos dignos morte. Et reprobū dicit canē. Sūt enī mlti p̄ctōres q̄ comant canib⁹. Pri⁹ detractores. nā sicut canis latrādo et mordēdo fugat aliquez de domo corpali. sic et tales peccatores expellūt verbū dei p̄ detractōem. **Eccles. x.** Si serpens mordeat in silētiō nūcūleo minus habz q̄ occulte detrahāt. **Ser.** cūdi sunt auari. nā sic canis q̄ntūcūqz comedat sp̄ famelicit. et sic auar⁹ **Eccles. v. n.** implet pecunia. ps. lviij. Ramem patient vt canes. **Mat. xij.** Fallacia diuitiarū suffocat s̄bz et sine fructu efficit. Tercij sunt luxuriosi. nā sicut caro canis immūda est. et sic luxuriosi. **Eccles. xxi.** Auduit luxuriosus et displicebit ei. et p̄iciet illud post dorsum suū. Quartij sunt recidiuantes. **Prover. xvi.** Sicut canis q̄ reuertit ad vomitū. et sic stult⁹ reiterat stulticiā suā. Et talib⁹ nō est bonū dare verbū dei p̄pter immūdiciā. tñ dignos se faciunt p̄ penitentiā vt hec mulier. **Jo eplā. i.** **Thes. iij.** Nec est volūtas dei sanctificatiō v̄ra. **In** summa euāgelij tria innuunt. Pri⁹ hui⁹ mulieris deuota p̄catio. ibi. **Miserere mei.** Secūdo a christo despecta oburgatio. ibi. **Nō est bonū sumere panē filiorū etc.** Tercio christi pia exauditiō. ibi. **O mulier etc.** **De** p̄mo dicit. In illo tpe. i. cū xps docuit q̄ mādūcare illotis manib⁹ nō essz peccatū **Agressus** iesus. i. a terra genezareth relin q̄ns obstinatos iudeos recessit in pres tyri et sidōis. **Un** **Thes. i.** In hñ fecit sic bon⁹ vena tor: q̄ dū in vno loco nō capit i aliū se trāsfert. et sic ip̄e dū in terra iudeoz p̄ rete verbi dei capere nō posset. in terrā gentiliū se trāsse rebar. **Un** fm Remigii **Tirus** et **Sidon** fuerunt ciuitates gentiliū. quia ty⁹ metropol

p̄ hñ mulierē dñe depratio

chananeoz. Sydon & termin⁹ eoz chana
neoz ad partē aquilonarē. Nam iudei non
potuerūt totaliter expellere gētiles de terra sua
Itē causam egressiōis dicit Chriſt. Cū vidit
q̄ eſcā ſibi dei iudei atominabant corpalem
ſuam pſentia voluit eis retrahere trāſſerēs ſe
ad gentiles. Sed dicerēs. tū docuit discipu
los Mar. x. In viā gentiū ne abieritis. Re
ſpondet Chriſt. Non erat obnoxius p̄cepto
Lu. vi. Dñs filius hominū ē z ſabbati. Ut
ſic intelligit. ne abieritis. ſ. ad p̄dicandū. Et
ergo Marci. vii. dicit. Occultabat ſeipſum
Et ergo inhibebat inuitatōem ſz nō recepti
onē ſi p̄ ſe venirent. ſ. ſic recepit tres magos
tanq̄ p̄mitias gentiū. Sequitur. Et ecce mu
lier chananea. ſ. natōe. **N**otandū chana
an fili⁹ fuit cham filiū noe q̄ p̄rem terriſit. vñd
terra iſta dicit chananea. qz ipe p̄mo eā iha
bitauit. A finibz illis egreſſa audiuit q̄ ihs
fecerat miracula. Chriſt. Chananei expulſi de
terra p̄miſſiōis ne puerterēt iudeos inuenti
ſunt prudentiores iudeis. quia iudei chriſtū
expellebāt. hec autē chananea egrediſt vt eū ſi
ſcipiat Orig. O mira res z noua cogitatō.
mirabile negociū. iudē fugiūt chananea ſeq̄t
domestici derelinquūt. alienigene appropin
quāt. **S**ed dicerēs. Cur nō attulit filiā
Rñdet ſm Chriſt. Egreſſa nō attulit filiā
ſed fidem. cogitans intra ſe. Ad quem vado
omnia nouit. abſentia videt tanq̄ pſentia.
oipotens eſt. Igit ſi voluerit poterit filiā me
am ſanare. quia ubiq̄ pſens eſt. Nec rogauit
vt ad eam veniret vt regul⁹ Johā. iiii. dicit
Deſcende p̄ſ q̄ moriat fili⁹ me⁹. Rō Bede
quia ſolo verbo cōfidit ſalutē poſſe dare. Igi
tur eius pſentiam nō requirit. **A**lamabat vi
cens. **M**iſerere mei dñe fili dauid. Gloſa.
Iſta chananea p̄ſiteſt chriſtū reū cū dicit. do
mine. et hominē. ſibi. fili dauid. Audiuit enī
chriſtū p̄miſſum reſcedere de ſtirpe dauidis.
quaſi diceret. Dauid in miſericordia cōſecu
tus eſt regnū. z ſic tua miſericordia ſup oīa
opera tua. ergo miſerere mei. Dauid p̄ſallen
do fugauit diabolū verantē regem ſaul. z ſic
tu predicando in pſalterio decem cordaz ex
pellis demonia. Dauid dūmiſſis ouiculis pa
tris iuit z liberauit fratres in iſrael. de manu
goliath. et ſic tu relictis nonagintanoue ouī
bus patris tui. i. nouē choris angeloz veni
ſti ouem errātē querere. Et ecce filia mea etiā
eſt ouicula errās z rapta a lupo. i. a diabolo.
ergo miſerere mei. filia mea male a demonio
vexat. **D**ic detegit vulnera medico z magni

tudinē morbi. cū dicit. a demonio. z q̄litatez
cū dicit. vexat male. **N**ota diabol⁹ homi
nem vexare p̄t. ex ſe autē vincere nō poteſt ni
ſi volentē. vt patet p̄ beatū Ambroſiū in li.
de brā vita. et habet. xv. q. i. c. non eſt. dicen
tem. Nemo noſtrū tenet ad culpā niſi p̄pria
volūtate ſe reſlexerit. voluntariū milite ſibi
elegit chriſt⁹. voluntariū ſeruū ſibi actionat⁹
diabolus. neminē iugo ſeruitutis aſtrictum
poſſidet niſi ſe ei p̄i⁹ peccatoz ere vendiderit
Nam licet ex p̄miſſione diuina habeat pote
ſtatē in corpus. nō tamē in animā. vt patet
Job. i. z. ij. Similiter de ſancto Anthonio.
Unde triplices peccatores ſpecialiter vexat
diabolus. ſ. ſup̄bros. Job. xli. Ipe eſt rex ſuper
omnes filios ſup̄bie. Apoca. ix. Dabebāt ſig
per ſe regē angelum abyſſi. Silz auaros z lu
xurioſos. Un. i. Joh. ij. Omē qd eſt i mūdo
aut eſt cupiſcētia carnis. aut eſt cupiſcētia
oculoz. aut ſup̄bia vite. **A**lamabat mi
ſerere mei. q. d. Nō ex meiſ actibz ſeu iuſticiā
ſz de tua miſericordia qua carnē ſuſcepisti ego
clamo ad te. **O**rige. Ecce q̄nta hui⁹ mlieris
fiducia. licz cherubin in aſpectu ei⁹ tremuit
in celo. hec mlier nō formidat cū in terra cla
mat. **M**iſerere. qz miſericordiā q̄ro. dolorem
ſuffero. qz filiā a demonio vexatā habeo. **N**
noli ſpernere me peccatricē qz qd faciā nescio.
quo fugiā ignoro. **N**ā tu ſol⁹ aſſolator z ad
iutor in tribulatōe. **I**deoq̄ obſecro me aſpi
ce domie me exaudi. vide diuturna vulnera
mea. ipā patit⁹ z ego deſicio. **N**ō poſſum diſ
ab ea diſcedere. nō habz linoz exteri⁹ ſz pu
gnatozē interi⁹. **Q**uotidie vuln⁹ meū creſcit
z opprobriū. nunc video curiū ei⁹ aſpectuz.
nunc manibz crines ſpargi. ſpumas ſore ſū
di. **A**udio ei⁹ luctū. **N**am hec ipā filia mea
eſt demonis eſca. nō audeo tāgere eam nec
ei appropinquare. **E**rgo miſerere mei. quaſi
diceret. **O**mnēs q̄ fuerunt patres et mīres
p̄ſiderate luctum q̄ ſtebilis mater ego ſum.
Subdit. **Q**ui nō reſpondit ei verbū. **O**ri
ge. **U**ide z mirū z inauditū negociū. hec ſte
bilis mater petit z obſecrat z lamētū ſuū p̄
ducit in clamorē. z aſſolator oīm lugētū nō
reſpondit ei verbū. latet fons vite. lūmmus
medic⁹ occultat medicinā. quare. vt repore
ſuo daret. **E**t ergo nō reſpondet. nō p̄pter in
dignatōem. ſz vt dicit **D**iero. vt p̄ſtantiam
p̄baret z p̄batā manifeſtaret. **S**z di. qua
re tacet p̄i⁹ medic⁹ cū d̄r p̄s. ix. **D**eſiderium
pauper exaudiuit dñs. ideo p̄paratōez cor
dis eoz audiuit aur⁹ tua. **R**eſpōdet **B**eda.

Dominica Remiscere

tacet nō q̄ respiciat p̄ces miserorū s̄z vt pse/
uerantiā eorū demōstret. **S**ecūdo nō respon/
det dicit Hierony. vt desiderū ei⁹. s. chana/
nee magis accēdat. **P**rouer. xij. **S**pes que
differt affligit anima. **T**ercio vt ipa discipu/
lorū animos excitaret. atq; vt ipi exinde ad i/
tercedendū p̄ ea pl⁹ mouerent. nobis in ep̄e
plū vt ad sanctos dei cōuertramur iugiter eo/
rū auxiliū implorādo. **J**ob. v. **A**d aliquē san/
ctorū cōuertere. **B**ern. **S**i hic mortales exi/
stentes p̄ peccatorib; orauerūt: quāto magis
nūc cū immortales sunt. qz beatitudo in pa/
tria charitatē nō minuit s̄z auget. **E**t accedē/
tes discipuli rogauerūt eū dicētes. **H**ierony.
Discipuli ignari mystērū diuini ⁊ misericor/
dia mori dixerūt. **D**ñe dimitte eā quā tenes
nō exaudiedo. qz clamat post nos p̄ angustia
q̄ eā tenet puniendo. qz clamat post nos affe/
ctuose. qz p̄passi nō audētes dicere. da ei gr̄i
am. **E**t ex illo habet q̄ xp̄us fuit in via. **S**ed
Mar⁹ dicit h̄ factū esse in domo. **A**ug. dic.
q̄ venit in domū in mente rogās ⁊ affectans
z nō audebat loq̄. s̄z christ⁹ exiēs domū ipsa
secura clamauit post christum ⁊ discipulos.
Seq̄tur. **I**p̄e respondēs ait. **N**ō suz missus
nisi ad oues q̄ perierāt dom⁹ israel. i. ad iude/
os. **O**rigenes. **O** dñe qd̄ est hoc x̄bū. que ē
ista excusatio. **N**unq̄d es hō fac⁹ vt tñ vnū
angulū saluares plebis iudaice. ⁊ integrum
mundū relinqres. videlicet pontū. asiā. egi/
ptū. cilyciā. capadociā. ⁊ ceteras partes. ⁊ d̄
hierusalē tñ curas. nōne vides iniuriā pris/
tui in falsis simulacris. **A**n non pphere vul/
gauerūt. s. **D**auīd ps. ij. **P**ostula a me ⁊ da
bo tibi gentes zc. **I**sa. xi. **E**grediet virga de
radice yesse ⁊ dñabit omnib; gentib;. **E**t **J**a/
cob. **I**p̄e erit expectatio gentiū. **S**ene. xlix. ⁊
Malach. i. **A**b ortu solis vsq; ad occasum
magnū est nomē meū in gentib;. **E**t ps. xlvj
Omnēs gētes plaudent manib;. **M**at. vlti.
Ite ⁊ docete oēs gentes. **E**t nunc hec misera
gentilis rogat ⁊ obsecrat p̄ filia. ⁊ tu dicis.
Nō sum missus nisi ad oues zc. **V**enit cen/
turio rogās. ⁊ dixisti veniā ⁊ dixisti. veniā ⁊
curabo seruū tuū. paliticū ⁊ curasti. leprosos
mūdasti. mortuos suscitasti. et solā hāc mu/
lierē miserā chananeā respicis dēp̄cātē. **U**n̄
Abr̄is. in om̄e. dicit. **I**deo noluit eā exaudire
in momento ne iudei occasiōe accepta di/
cerent. **N**ō credim⁹ tibi qz soluisti legē q̄ p̄ce/
pit abstinere a chananeis. ⁊ tu fabulasti euz
eis. **E**rgo p̄t dicere xp̄s. **O** iudei: ecce teneo
legē. h̄ec nō sine causa clamat et obsecrat: et

tamē nō exaudis. quia ad iudeos sum mis/
sus. vt dicit **R**o. xv. **D**ico christū ministrū
fuisse circūcisiōis. id ē iudeorū. **S**ubdit. **E**t
illa v̄it. s. p̄p̄i⁹. qz aī a lōge clamauit. ⁊ ad/
trauit eū. s. vt deū creatorē celi ⁊ terre. **I**nter/
enī a sp̄sferō didicerat. dñm deū tuū adora/
bis zc. **E**t adhuc nō desperauit: s̄z ait. **D**ñe
adiuua me. **E**cce fidelis mater dolore filie cō/
putat quasi p̄p̄iū. **O**rigenes. **E**cce pruden/
tia femine. non a seductore: nō a falsis vati/
bus postulabat auxiliū. vt qdā heu faciunt.
Cōtra quos **L**eu. xix. **N**ō declinetis ad ma/
gos nec ab ariolis aliqd̄ sciscitemini ne pollis/
amini ab eis. **E**t ibidem ca. xx. **A**ia q̄ recliā/
uerit ad magos ⁊ ariolos. ⁊ fornicata fuerit
cū eis ponā faciē meā cōtra eā. et interficiam
eā ⁊ medio populi sui. **S**ic mortu⁹ ē saul p̄/
pter iniquitates suas. i. **P**aral. x. eo q̄ cōsuluit
p̄phronissimū q̄ debebat suscitare samuelem. vt
habet. i. **R**eg. xxvij. ps. lix. **I**n deo faciem⁹
dētū ⁊ t̄pe ad nihilū reducet inimicos n̄ros
Et ergo hec dixit. **D**ñe adiuua me. q̄si dices/
ret. **T**u es potens iuuare me. **S**eq̄t. **Q**ui re/
spondēs ait. **N**ic tāgūt scdm̄ p̄ncipale i q̄ vt
dixi subiungit a xp̄o respecta obiurgatio di/
cēs. **N**ō est bonū sumere panē filiorū. i. euāgē/
liū et miracula. **E**ccl. xv. **A**bbat illuz dñs
pane vite ⁊ intellect⁹. **E**t filij iudei sunt. qz i
culturā vni⁹ dei nutriti. **I**sa. i. **A**lios enutrit/
ut et exaltaui. ipi autē spreuerūt me. **E**t m̄te/
tere canib; ad manducandū. **R**aban⁹. gētilēs
p̄pter idolatriā dicunt canes. **S**icut enī ca/
nes comedunt multra cadauera. ⁊ sic gentiles
habuerūt pluralitatē deorū. **A**br̄is. **E**cce pati/
ens mulier nec cōtradecere ausa est. nec vult
de inimicorū laudib;. nec molestata ē in p̄po/
conuicio. **M**ora gentiles ante cōuersiōz
dicebant canes. **P**riō rōne immūdicie. **S**e/
cūdo rōne idolatrie. **T**ercio rōne seruicie i san/
ctos. **A**poc. xxi. **F**oris canes et venefici zc.
Sz modo mutatio mirabilis q̄ olim canes
fuerūt: nūc christiani et filij dei sunt. **J**obā.
i. **D**edit eis potestātē filios dei fieri. **E**t q̄ filij
dei fuerunt nunc canes appellant. **E**t etiā ex/
triplici p̄p̄tate canū: quam ponit **A**uiscna
in. iij. canōe. **S**i hō comederet d̄ selle canis
ad quantitātē vni⁹ lentis morit. **S**ic xp̄s
gustauit fel amaritudinis iudeorū. **M**atth. xx
vij. **D**ederūt ei vinū bibere felle mixtū. **I**deo
ps. xx. **A**ircūdederūt me canes multi. **D**eut.
xxxij. **F**el draconū vinū eorū. et venenū aspi/
dū insanabile. **S**ecūdo fm̄ **A**assio. **A**a/
nes latrāt p̄ hos q̄b; inuident. **E**t sic iudei

Secūdo a xp̄o respecta obiurgatio

Tercio xpi pro exaudito.

tra xpm Joh. xvij. Si nō esset hic malefactor nō tibi tradidisset eū. **Tercio** sic dicit **Aucena**. **Aucena** verū irabiē ppos dñol nō cognoscūt. et sic iudei. Joh. xix. Non habemus regem nisi cesarē. **Deutero**. xxxij. Oblitus es dñi creatoris tui. **Et** sequitur. **Et** illa dixit. **Et** dñe. Nam et catelli edunt de micis que cadunt de mēsa domini et suoz. **Aprilo**. **Mira** pātertia et hūilitas. medicus dicit. nō est bonū. ipa cōfirmat. vtiqz. Ipse iudeos filios vocat. hec dños. quasi diceret. **Au** me vocas canē. ego te domini. tu mihi iuicariis. ego te glorifico. **Et** si sum canis. tūc tu domini. me. quasi diceret. **An** fidelis est dñs. et sic ego tibi. quia a tenō recedam. **Itē** canis si expellit p vñū ostium p aliud intrat. **Et** sic ego qzuis mltoties repulsa tñ adhuc p fugio ad te. **Si** ergo sum canis nutri me vt canē q edunt de micis. **Et** sic psta mihi minimā scintillā tue gratie. nā pānem filioz nō merui. nec ad mēsam tecū sedere digna sum. **¶** **Dixi** tercio tangit pia exauditiō. **Tūc** rñdes ihs ait. **O** mlier magna ē fides tua. **Reuera** magna. maior qz archisynagogi. **Mat.** ix. q dicit. **Veni** impone manū tuā sup filiā meā et viuet. **Dec** autē credidit christū in absentia posse sanare filiā. **Ma**ior qz marthe. Joh. xi. **Dñe** si fuisses hī frater me. nō fuisset mortu. et. **O** magna fides. non vidit mortuos suscitatos. leprosos mūdatos. nec pphetas audiuit. nec scripturas legit. **Fiat** tibi sicut vis. quasi diceret. **Tua** volūtas curat tuā filiā. esto medica. in pta volūtatē tuā fiat tibi. **Et** in hō bō fiat creantē. et celi. et terrā. **O** si volum. exaudiri de bē. habere pperatōes eiusdem mlier. **Prio** sicut ipa egressa est de finibz chananeoz. sic et tu de p̄suetudine peccati. **Sen.** xij. **Agrede** re de terra tua. id ē desiderio terreno. **Prio** ppter famē. **Aggei.** i. **Comedistis** et nō estis saturati. **Diero.** Voluptas carnalis nō saturat. et habet. **Lu.** xv. de filio pdigo. **Secdo** propter guerrā. **Et** sic psal. p. **Qui** diligit iniquitatē odit aiām. **Thob.** xij. **Qui** faciūt iniquitatem hostes sunt aīe sue. **Et** sic faciūt guerram cū deo qd est difficile. **Actuū.** ix. **Durū** est tibi cōtra stimulū calcitrare. **Et** sic etiam cū deo. **Isa.** lix. **Iniquitates** vestre diuiserūt inter vos et deum vestz. **Tercio** propter crudelitatem dominoz. scz peccatoz. **Joh.** viij. **Qui** facit peccatū seruus est peccati. **Sic** filiū israhel de egipto. **Itē** etiā egredi debem. de finibus id ē occasionibus peccati. s. vitādo locū vt

patet **Bene.** xxx. p. de ioseph q nō intrauit cōmodū domine. **Daniel.** xij. **Eccc** ostia pomerij clausa et. **Temp** etiā et psonā. **Sen.** xix. **Loth** egressus ē sodomū et. **Eccli.** xij. **Qui** tangit picē inqñabit ab ea. **Eccli.** ix. **Qu** salutarice ne assiduus esto. **Itē** p̄prie miserie p̄fessio filiā veratam liberat. ps. xxxi. **Dixi** cōfitebor aduersus me iniusticiā meā dñs et tu remissisti impietatem peccati mei. **Confitere** q mammon te verat. id ē vsura. et alimode. id est luxuria. **Prouer.** xxvij. **Qui** abscondit scelera sua nō diriget. qui autē confessus fuerit ea misericordiā consequet. **Et** sic tu. **¶** **Se** cūdo cōpassio filie. q. ad **Thim.** ij. **Si** sustinebim. cōregnabim. **Matth.** v. **Beati** misericordes. quoniā et. **¶** **Tercio** magnitudo fidei. **Marci.** ix. **Omnia** possibilia sunt credenti. ad **Debre.** iij. **Adeam** cū fiducia ad thronū grē eius vt misericordiā psequamur. **¶** **Quarto** hūilitas oratōis. **Eccli.** xxv. **Oratio** humilitatis se nubes penetrabit. **¶** **Quinto** p̄seuerantia. nō semel vl bis perire debemus. sed in omni tēpore. **Itē** dñe ronym. **Nō** incepisse sed p̄fuisse virtutis ē. **Et** **Isido.** **Tūc** placent deo nostra opa quādo quod incipim. implemus. **Remigi.** **Nō** inchoantibz sed p̄seuerantibz p̄miū attribuitur. **¶** **Moraliter.** mulier est ratio supior se ue sinderetis. filia eius est voluntas vel cōscientia que veratur a demonio p diuersas temptatōes. **Raban.** **Si** quis habz cōscientiā alicui. vicij sorde pollutā habz filiā a demonio male veratā. **Unde** **Aug.** querit. q est maior pena quā anima misera potest pati in mundo. **Respōdet** idē sup psal. **De** no ster refugij et virtus. **Inter** omnes tribulatōnes et turbatōes anime hūane nulla est maior pena qz cōscientiā delictis plena. ibi sunt tribulatōes et turbatōes. **Ratio** **Isid.** li. ij. d. summo bono. quia vbicūqz hō abierit reat. sue cōscientie illū nō derelinquit. **Omnia** potest hō fugere ppter cor suum. a seipso enī non potest recedere. **Grego.** **Quid** pdest si omnes homines te excusant et sola cōscientia accusat. quia iam habes infernū in te. **Sap.** xvij. **Timida** nequitia dat testimoniū cōdemnationi. **Quid** facies. vide exemplū in muliere chananea. ipa enī mox ad medicū cucurrit. **Et** sic etiā tu. **Eccli.** v. **Ne** tardes cōuertere ad dñm. ne differas de die in diē. vt faciūt pigri dicentes. **Cras.** nā crastina dies nō est nostra. sed p̄sens. **Gregori.** **Qui** penitenti vespiciam sponndit diem crastinū nō promittit.

Dominica Remiscere

Impedit diabolus hominem sicut tigris de vena-
tor ponens speculum in via. sic diabolus obijcit
obstacula. **Ber.** Qui hodie non aperit est cras
minus aperit erit. Juxta metristam. Non per cras
cras cras longas tibi pone metas. Nam per cras
cras cras ois seducit etas. **Secundo** ipsa de fi-
nibus illis egressa est. scilicet tyri et sydonis. id est a pec-
catis carnalibus et spiritualibus. et a finibus. id est circum-
stantiis. **Bene.** xxxix. sicut Loris de sodomis
Et clamabat. Misere mei quia filia. id est per sci-
entiam a demonio. id est a peccato male vexata. quia ro-
nis lumen obnubilat. quia a se pulchritudinem
fedat. et conscientie integritatem vulnerat. **¶**
Sed diceret: quare mortale peccatum dicitur
esse demonium. Respondet primo propter gra-
uitatem peccati. quia tante gravitatis est pecca-
tum ut spiritum omni aere levioris in plumbi so-
lit gravitate. psal. xxxvii. Sicut onus grave quod
vate sunt super me. **Isa.** xlii. Quomodo cecidi
disti de celo lucifer qui mane oriebaris. **Secun-**
do propter deformitatem. est enim tante deformi-
tatis quod coqueretur ps. lii. Abominabiles facti
sunt in iniquitatibus suis. **Et** **Tren.** iiii. Quomo-
do obscuratum est aurum mutatus est color opti-
mus. Ergo dicere debemus cum muliere presen-
ti. Misere mei domine fili david. **Necessarium**
est peccatrici anime cogitare de dei misericordia
ne desperet. **Nam** multa faciunt peccatorem de-
sperare. Primum est peccatoris magnitudo. Et
sic desperavit Cayn **Bene.** lii. Maior est in-
iquitas mea quam ut veniam merear. **Contra** quem
Bern. Mentiris cayn. maior est dei miseri-
cordia quam quevis nostra miseria **Ps.** xxxv. Mi-
sericordia tua magna est super me. **Ide** psal.
xviii. Emundabor a delicto maximo. Nunquam
magnum est filium dei vulnerare ut fecit longinus
et tamen sibi est dimissum. **Aug.** Quid puer
solum non ignoscit cum effusori sanguinis ignoscebat
Bern. Misericordia dei est tam magna quam ois
nostra malicia est sicut respectu totius maris vna
gutta. **¶** **Secundum** est peccatorum multitudo. pro-
pter. xviii. Peccator dum in profundum venerit
peccatorum contemnit. Et sic iudas qui prius occi-
dit patrem et matrem: et post hunc christum tradidit.
Sed recordare misericordie dei quam multiplici-
or est. psal. xxi. Misericordia domini plena est
terra. Recordare illud **Matth.** xviii. quod suo
neque dimisit decem milia talentorum. Recordare
ij. Paral. vlti. manasses qui ait. Peccavi super
numeros arene maris. Recordare magdalene
de qua **Sre.** Septem demonia habuit. id est vni-
uersis viciis plena fuit. Attamen **Lu.** vii. dici-
tur. Dimissa sunt ei peccata multa. **Tercium**

est peccatorum turpitudine talis quam etiam homo plenus
quam veretur illa confiteri. **De** quibus ad **Aph.**
iij. Desperantes tradiderunt semetipsos in igni
nomina impudencie et operatores immundicie
omnis. Nam qui in occulto sunt turpe dicere est.
Sed remiscere misericordie dei. **Isaie.** i. Si
fuerint peccata vestra ut coccini quasi nix deal-
babitur. et si fuerint rubra ut vermiculus ve-
lut lana dealbabitur. **¶** **Quartum** est diuturni-
tas temporis quam homo diu iacuit in peccatis. Et sic
pharao despauit. **Exo.** vii. **Sed** contra hoc est
misericordia dei que prompta est omni hora di-
mittere. **Ezechiel.** xviii. In quacunque hora
peccator ingemuerit etc. **Aug.** Nectis diu-
turnitas: nec vite breuitas: nec criminis qua-
litas vel quantitas excludit a venia si fuerit
contritio perfecta et vera. **¶** **Quintum** est reuera-
tio peccatorum. Multi enim dum se vident recidi-
uare in peccatis desperant: cogitantes illud ad
Hebr. vi. Impossibile est eos qui semel sunt il-
luminati. gustauerunt etiam donum celeste: et par-
ticipes facti sunt spiritus sancti etc. rursum reno-
uari ad penitentiam. **Sed** contra hoc recorda-
re illius misericordie **Matth.** xviii. Non dico
tibi septies sed potius septuagies septies. id est
toties quoties etc. **Exemplum.** **Jacobi** de vitri-
aco dicit. Quedam iuuenula occidit patrem
et matrem. ut patet in sermonibus de tempore in finem
huius domine. **Ideo** glossa super **Iosue.** ij. Para-
tus est deus ut saluet per clementiam quos non potest
saluare per iusticiam.

De eodem Sermo XXII
Misere mei fili
david **Matth.** xv. et **Mar.** vii
Cum omni tempore pater misericor-
diarum miserator et misericors dominus suam miseri-
cordiam parat sit impendere: non est mirum quod
ipso tempore qui misereri subito parat est: et solet
ei misericordia implorari: et ipsi cuius miseri-
cordia plena est terra misericordiam petentibus mi-
sericordie beneficium debeat impartiri. **Isidorus.**
Gratia et misericordia dei donum est per quod bone
voluntatis est exitus. imo non respicit quales
ante vixerimus: sed quales circa finem vite eri-
mus. Ille qui nos malos tolerat non dubium est quod
peruersis clementer ignoscat. **Sed** inter miseri-
cordiam eius implorantes tales inveniunt quibus non me-
rito debeat denegare. Inter alia autem quatuor ge-
nera hominum possumus assignare qui dei misericordi-
am possint impetrare. videlicet dei timentes.
peccata sua humiliter confiteres. de seipsis per opera

penitentie iusticiā faciētes et misericordiā p
 rimis impēdentes. **P**rimi sunt dēu timē
 tes. ps. cij. Quō mileret p̄ filioz miler⁹ est
 dñs timentibz se. Attēde q̄ pater filiū errātē
 castigat et corripit. ps. lxxviij. Si iusticias
 meas pphauerit et mādāta mea nō custo
 dierint visitabo in virga iniquitates eoz. et in
 fribz pctā eoz. misericordiā autē meā nō disp
 gā ab eo. et Abacuc. iij. Cū irat⁹ fuer⁹ miseri
 cordie meoz eris. **B**er. D bone ihu cū sentio
 te iratū spero te p̄piciū. q̄ cū irat⁹ fueris mise
 ricordie recordaberis. Lūcis ē h̄ dicere. Dic
 vre h̄ seca vt misericordiā p̄seq̄. ps. cij. Mise
 ricordia dñi ab eterno et vsq̄ in eternū super
 timētes eū. **S** tales q̄ sic timēt dēu nō mi
 sericordiā ei⁹ indigni sunt. Is in futuro filioz
 cū p̄re et sp̄sctō videbūt. Ostēdet semetipm
 nobis filiū sic pollicet⁹ enob non tñ i forma
 serui s̄ etiā i forma dei. Qñdet nob̄ p̄rem et
 filiū et sp̄m sanctū sine q̄z visōe nob̄ nō suffi
 cerz. **U**n **B**er. In v̄itate didici nil ita efficac
 esse ad misericordiā dei inueniēdā retinēdā et
 recupandā q̄ si oī tpe iuentis nō solū alta
 sapē s̄ timere. **S**edi sunt pctā sua humi
 liter p̄fitētes. puer. xxviij. Qui abscondit sce
 lera sua nō diriget. s. ad dñm ad quē diriget
 verus p̄fitens. ps. cxviij. Confitebor tibi in
 direc. cordis. Qd̄ sit qñ penitēs illū solū attē
 dit in p̄fessioe cui soli peccauit Job. xxxi. Si
 abscondi qñ hō vuln⁹ pctm̄ meū. Qñ ei pctm̄
 sit sic vuln⁹. vuln⁹ pcti onde corā medico. s.
 sacerdote. vt dicit **B**er. Si medicū expectas
 op̄et vt vuln⁹ teregas. Vulnura enī clausa
 pl⁹ cruciat. s̄ dū putredo que intra latet eij
 eit. dolor ad sanq̄dū apit. **U**n dñs Luc. xv.
 Itē ondit vōs sacerdotibz. Ubi ondit q̄ cō
 fessio d̄z esse accelerata. ibi. Itē. apta. ibi. on
 dite. et pctis p̄prij. ibi. vos. legitima. ibi. sa
 cerdotibz. Seq̄t enī ibidē puer. xxviij. Qui
 autē p̄fessus fuerit et reliquit ea. s. pctā miseri
 cordiā p̄seq̄. Quātū autē misericordiā dei va
 leat pctōribz cū p̄fitent. ondit **B**er. dicens.
Res p̄fusa. o res mōstruosa. pctōr desperat
 de dei misericō. cū oīa pctā origialia et venialia
 et mortalia ab origine mūdi p̄missa sint qua
 si vna gutta aq̄ p̄ pelag⁹ totū marē. Ecce qñ
 tā meret q̄ hūiliter p̄fiteat. **T**ercij sunt d̄ se
 p̄pnie opa iusticiā faciētes. **T**hob. xij. Faci
 te iusticiā corā dño credētes q̄ ip̄e faciet vo
 b̄iscū misericordiā suam. Quā autē sit iusticia
 quā facere dēm⁹ vt misericordiā p̄seq̄mur be
 at⁹ **B**er. designat dicens. Iusticia ē animi no
 bilitas vnicuiqz tribuēs p̄pam dignitatez.

sibi metip̄i sc̄imoniā. sup̄iori reuerētiā. p̄p̄lo
 p̄cordia. inferiori disciplinā. misero cōpassio
 nē. et inimicū paciētiā. Et talibz ita iusticiā fa
 cientibz dñs misericordiā suā p̄solabilz ostē
 det. **U**n **Aug.** Felix hō cui dñs misericōdiaz suā
 ondet. ip̄e ē q̄ sup̄bire nō p̄t. q̄cqd enī ip̄e ha
 bet ab illo habz q̄ est om̄e bonū nostrū. et cū vi
 derit hō q̄ q̄cqd boni habz nō a se habere s̄
 a deo suo videt. qz totū qd̄ i ip̄o laudat et dei
 misericordia est. nō de meritis suis. et vidēdo il
 la nō sup̄bit. sup̄biēdo nō extollit se. extollē
 do nō cadit. nō cadēdo stat. stādō inheret. i
 herēdo manet p̄fruit et laudat i dño dō suo.
 Quō autē verā iusticiā facere debeam⁹ dicit
 apls Ro. vi. Sicut exhibuistis mēbra v̄ra
 s̄uire in iudiciē et iniquitati. ita nūc ea exhibete
 s̄uire iusticie i sc̄ificatiōnez. **Q**uarti sunt
 misericordiā p̄rimis impēdentes. **Eccl̄. iij.**
 In iudiciō esto pupillis misericors vt p̄r. et
 seq̄t. Et eris velut fili⁹ altissimi obedies et mi
 serebit tui. **B**lo. iure vicissitudis. Quāle enī
 vis inuenire dēu talē te inuēiat p̄rim⁹. ij. Re
 gū. ij. dixit dauid ad viros iabes. Benedicti
 vos a dño q̄ fecistis misericordiā hāc cū domi
 no meo saul. et sepelivistis eū. et nūc qd̄ retris
 buet vob̄ dñs misericordiā et v̄itatē. **Mat. v.**
Bri misericordes qm̄ ip̄i misericordiā p̄seq̄nt.
Ber. Bri illi q̄ i misericordiā subueniūt mise
 ris. qm̄ ita rependet eis vt p̄ misericordiā dei
 ab om̄i miseria liberet. Quibz autē sp̄ealr mis
 ricordia debeat exhiberi b̄tus Amb. ondit
 dicens. Brādis culpe ē si fidelē egeat et ei mise
 ricordia nō exhibeat. **N**ā i iusto misericordia
 debet. Ubi dō nō manifestat p̄sona cōgiscit tñ
 tps vrgēs largi⁹ se misericordiā p̄fundere debz
Itē Amb. Est etiā p̄bāda libalitas vt si p̄pi
 mos sanguis tui egere videas vt cōgiscas ill
 tuipe subuenias q̄bō pl⁹ ē pudor deposcere sū
 ptū ab alijs. **I**tē nora q̄ q̄ttuor sunt genera
 hoim q̄ dei misericordia meritis suis exigēti
 bus nō sunt digni. vīcz luxuriosi carnis imū
 diciā sectātes. auari et cupidi im̄miserordes a
 pud p̄rios existētes. sup̄bi et elati de mal⁹ suis
 se iactātes. duri et indeuoti penitere nolentes.
Primi sunt luxuriosi carnis imundiciā se
 ctātes. De q̄bō dicit Job. xxiij. **O**cul⁹ adul
 teri obsuat caliginem dicens. Non me vide
 bit oculus et operiet vultum suum. et perfo
 dit in tenebris domos sicut in die et dixerāt
 sibi. et i grauerūt lucē si sbito apparuerit auro
 ra arbitrat vmbra mortis. **E**t seq̄t. Ad nūmū
 calozē trāsibit ab aq̄e nūiū. et vsq̄ ad iferos
 pctm̄ illi⁹ obliuiscat ei⁹ misericordiā. Dulcedo
 f 3

Dominica Remiscere

illi⁹ vermes et nō sit sine recordatōe. Et q^d de
luxurioso p^rdicta intelligant innuit vbi dicit
Dulcedo illi⁹ sⁱmes. p^r cui vermīs noīe car
nis vocari q^d luxurioso et cūlibz redito carni
dulcedo est. Et subdit glo. Ecce q^d cec⁹ est q^d
sⁱme ornat. **U**n dicit **S**re. De luxuria ceci
tas mentis. incōsideratio. incōstātia. p^rci
tatio. amor sine odiū: affect⁹ p^rsentē seclⁱ. hor
ror et desperatio futuri seclⁱ generat. **S**ecū
di sunt avari. cupidi: imificordes erga pro
ximos existētes. Attēde q^d de opibz misicor
die special^r mētio fieri i iudicio q^d dicit iudex.
Aurui et nō redistis mihi mādu. et. Et idō
ps. cxi. **I**ocūdhō q^d miseref et comodat: dispo
net sⁱmōes suos i iudicio. Et d^r avaro. **I**udi
ciū sine misericordia fiet illi q^d nō fecit miseri
cordiā. Quō imificordes sint avari Aug⁹
de sⁱbz dñi dīc **I**nepplicabil^r ē sola auaricia
diuitiū. semp rapit et nunq^m satiat. nec deū ti
mer: nec hoīes veref. nec matri parit. nec pa
trē agnoscit. nec frī obtpat. nec amico fidem
fuat. viduā opp^rmit. pupilloz res inuadit. li
beros in fuiturē reuocat. testimoniū falsū p
fert. res defuncti mortui occupat. Nōne ipi q^d
hⁱ faciūt moriūt. et ideo oēs avari q^d hⁱ faciūt i
die iudiciū nullā misericordiā cōsequūt. Et iō
ps. xl. **B**riū q^d intelligit sup egenū et paupē
i die mala libabit eū dñs. Qui enī misicor
diter miseref paupis brūserit. puer. xx. Qui
sequit misicordiā inuicet vitā iusticiā et gliaz
Ber. Vere briū q^d intelligit sup egenū et pau
pem et nō sup cupidū: sⁱ sup paupē q^d inui
te et secūde accipit. et accipies glificat prem
suū q^d in cel⁹ ē. **T**ercū sunt supbi de mal^r su
is se iactātes. q^d pessimū ē. **S**z exiguū et hūi
ll^r cedit misicordia. Sap. vi. **P**re supbia
eoz nō est miseref totā gēte et excellētē i p^rctis
suis. Et glo. id ē nō est miseref: q^d supbiūt in
peccatis suis et cōtēnūt iudiciū dei. Et merito
sicut dicit **I**sid. Sicut supbia est origo oim
vicioz. ita misicordia est origo oim virtu
tū. **I**pa vero in peccatis p^rma: sⁱ misicordia
postrema. **Q**uarti sunt duri et indeuoti de
p^rctis penitere nolētes. q^d satis patz **E**zech.
ix. vbi dicit. **S**igna thau sup frontes viroz
gementiū et dolentiū et. Signū salutis po
ni p^rcipit. sⁱ thau quod habz similitudinē cru
cis. et significat penitentiā. De hac cruce dīc
Aug. q^d vita christiani hoīs sⁱ fm euāgeliz
vīuit crux et martyriū ē. Qui autē hoc signū
nō habēt sine misicordia puniri vident **U**n
sicut ibi d^r. **S**igna thau sup frontes viroz
gementiū et dolentiū sup cūctis abominatōni

bus q^d fiunt in medio ei⁹. et sequitur. **T**ransite p
ciuitates sequentes eū et pcutite: nō pareat ocul
l^r vester neq^m misereamini. senē et adolefcentulū:
sⁱginē ac mlierē interficite vsq^m ad interitū
nem. oēm aut sup quē videritis thau nō occi
datis. et a sanctuario meo scipite. i. a sacerdo
tibus et electis meis q^d sutores dñi esse debent.
et q^d ad custodiā sanctuarij sunt deputati. Et
q^d senē nō excusat ratio senectutis: nec adole
scētē rō etatis. **S**i tñ puenierit ad annos di
sceretis: nec sⁱginē rō integritatis. nec mlie
rē ratio sex⁹. Quia fm **V**iero. ibidē: p^r hⁱ dat
intelligi q^d null^r p^rctōz nisi i cruce et i signacu
lo xpi p^r saluari. q^d inq^r. **D**ēs isti pcuti ab
q^d xpi signaculo se aliqd esse credūt.

De eodem **S**ermo **XXIII**

Anata est filia
ei⁹ ex illa hora **M**at. xv. et **M**ar
ci. vii. **S**ciēdū p doctrīa. **P**er
hāc mlierē debem⁹ intelligere p^rctōz. Et me
rito: q^d initiū p^rcti mlier. **E**cci. xxv. **A** mulie
re initiū factū est peccati. Qui habz filiā vni
cam infirmā id ē animā languentē in p^rctis.
et veratam a demonio. i. peccato. Et sic mlier
modis sanat infirmitas corporalis. sic et spiri
tualis. **P**riō sanat q^d sudore p^ritōis. p^ruiz
humore peccati expellentis. **N**ā volēs habe
re sudore corpale primo tegit se lecto. secūdo
appōnit se igni. Et sic tu age spūaliter vt pos
sis habere sudore p^ritōis: tege te lecto mor
tis. **E**ccli. xli. **M**ori q^d amara est memoria
tua. et **E**ccli. vii. **M**ōrare nouissima tua et
in eternū nō peccabis. q. d. vobis cū hāc cō
tritiōe. **S**ecūdo appone te igni. i. recordare
iudiciū et eterne damnatōis in meditatione.
Un ps. xxxvii. **I**n meditatiōe mea ardescit
ignis. **E**x quo causat sudor p^ritōis lacrimaz
Quid est lacrima cōtritiōis nisi quidā sudor
contritiōis q^d repellit egritudo mētis et sanat
Un ps. cxlvi. **Q**ui sanat contritos corde et.
Ex hⁱ sudore lacrimaz sanatus est ezechias
rex. iiii. **R**egū. xx. **Q**ui egrotanti ad mortem
nūciatū ē q^d disponderet domui sue q^d more
ref. q^d dūtit faciē suā ad parietē et fleuit ama
re. sed p^r **I**saā missum a dño reuocata ē nūci
atio dīcēt. **U**idi lacrimā tuā et sanauit te. Et
spūaliter. p ezechia intelligit q^dlibet p^rctōz q^d
est rex operū suoz. **S**i infirmatur in p^rctō. et
bet se cōuertere ad parietē. id est ad recorda
tōem p^rctōz q^d diuidūt peccatōz a deo vt pa
ries vicinos segregat. **U**n **I**sa. lix. **I**niquita

tes vestre diuiserūt inter vos et deum zc. Et postq̃ cōuerterit se ad parietē. i. recordat̃ p̃ctōz suoz debet flere. z sic sanabit̃. Et sic sanata est maria magdalēa q̃ verabāt a septē demonibz. vbi p lacrimas qbz lauit dñi pedes sanata est. An. viij. ¶ Secūdo sanat q̃ corporaliter minūtōe vbi emittit mal̃ s̃guis. Et sic si vis sanari spūaliter debet emittere i cōfessione malū sanguinē. i. peccatū. Uñ p̃ l. Libera me de sanguinibz. Glo. i. de peccat̃. Unde sicut sanguis mal̃ corripit corp̃. et sic peccatū corripit aīam. Vena aūr p̃ quas debet exire iste sanguis peccati est os penitētis. Proverb. x. Vena vite est os iusti. nā p os tanq̃ p venam debet emitti sanguis peccati. Sed heu aliq̃ emittunt bonū sanguinem z malū abscondunt. hoc est q̃ se excusant in cōfessione. sicut pharisei. An. xviij. Ieiuno bis i sabbato zc. Non sum sicut ceteri hoīm. Tales nō sanāt s̃ debilitāt. Nā iste descendit in domū suā iustificat̃. S̃ aliq̃ nimis diu tardat cū minūtōe. z sic diūlas incurrūt infirmitates. Et sic spūaliter est cū cōfessione. Unde Bre. Peccatū qd̃ p penitētiā nō abluit mox suo pondere ad aliud trahit. Unde cū infirmitas obiceat tūc sanitas p̃trahitur. Proū. xviij. Qui abscondit scelera sua nō diriget̃ sed qui cōfessus fuerit et reliq̃rit ea misicordia cōsequetur. vt dicit dauid ps. cxxi. In iusticiā meā nō abscondi zc. Vni p̃fitebor ad iūsum me iusticiā meā dño zc. Tercio sanat quis p diētā ieiunij. Eccl. xxxviij. In multis escis erit infirmitas zc. Et q̃ abstinet̃ ē adijciē vitā. Unde regula medicinalis. Abstinentia est optima medicina. Nā volēs expugnare castz facit hoc p famē. z sic tu castz enim repletū cibarijs difficile expugnat̃. Et sic aīa repleta peccatis difficile curat̃. Eccl. xxxviij. Propter crapulā multi perierūt. Ad h̃ sonat illud puerbū. Aīnus repletus cupit chore am. i. Chorinth. ix. Dis q̃ in agone p̃tendit ab omibz se abstinere. Quarto sanat quis p incisione. vt in membris corruptis q̃ alia inficiūt. Et sic a prauo cōsortio. ps. xvij. Quā sancto sancrus eris zc. Figurāt Mar. vj. in surdo et muto q̃ eiectus de turbis sanabatur. Et Matth. ix. in filia p̃ncipis cū eiecta eīz turba de domo eā sanauit. Prover. i. Prohibe pedem tuū a semitis impiorū. Quīto sanatur quis per cōbustionē ferri. i. verbi xxi. psal. cxviij. Ignitū eloquiū tuū vehemēter zc. Dier. xxviij. Nunquid non verba mea sunt quasi ignis ardens. Sap. xvi. Nō per

ba neq; malagma: sed sermo tuus dñe sanat
om̃ia. **Prouer.** iij. **A**li ausculta sermões me
os ⁊c. vita enim est inuenientib; ea: ⁊ vnuer
se carni sanitas. **Psal.** cvi. **M**isit verbū suū
⁊ sanauit eos ⁊c.

De eodem

Sermo. XXIII

O **M**itte eam qz
clamat post nos. **Mat. xv.** Clamor
orōis optim⁹ est nūci⁹ ad aures rei
Plal. xviij. Clamor meus in cōspectu ei⁹ in
troyit in aures eius. Voces valentiores a
pud serenissimas aures refaciūt non verbis
nostra sed desideria. **Sunt autē quattuor q̄**
faciūt hominē clamare. aqua. ignis. gladi⁹.
bestia. **Sic et nos clamare dēm⁹ ppter aquā**
z tempestatē spirituale. ppter ignem eterna
lem. ppter gladiū iudiciale. ppter bestiā in
fernalem. s. diaboli. **De primo Ione. i.** Na
reibat et intumescēbat sup eos z clamaue
rūt ad deū et dixerunt. **Quisum⁹ dñene pe**
amus in aīa viri istī⁹ zc. Quid est flux⁹ p̄sen
tis miserie nisi mare vel aqua. vbi tempesta
tibus tēptatōnū z tribulationū aīa picliratur.
imo peccando submergit. **Ideo in oratōnib⁹**
sic clamandū est quasi homo iam submergī
timeret. sicut de petro dicit **Matth. viij.** cū
cepisset mergi clamauit dicēs. **Dñe saluum**
me fac. **Et Matth. viij.** **Dñe salua nos peri**
mus. **Ustratū dictum est.** Qui nescit orare
ascendat mare. **Et certe piculosus mare ē in**
q̄ aīa q̄ in quo corpus submergit. **Et iō ma**
gis clamandū ē. ps. **lxviij.** **Veni in altitudi**
nem maris z tempestas dimiserit me. labora
ui clamās rauce facte sunt fauces mee. **Aug.**
Ut liberemur clamemus ne forte in p̄ssuris
p̄sentiam⁹ inīq̄tati z irrecupabiliter absorbe
amur. **De secōdo Jobelis. i.** **Ad te dñe cla**
mabo: z ignis cōedit speciosa deserti. z flama
succēdit oīa ligna regionis. **Speciosa de**
serti. i. hui⁹ mūdi sunt nobilitas: potētia: glo
ria: iuuentus: pulcritudo: et h̄mōi. **Quor**
nobiles z potētes z gulosos z iuuenes z pul
cras mīcres z viros iā cōedit ignis infer
ni p duo vel tria vlt quattuor vel quinqz vel
sex milia annoz. **Et nō solū tales: imo oīa li**
gna regionis. i. q̄libet alios p̄ctōres. **Deute.**
xxij. **Ignis succēdit est in furore meo: z ar**
debit vsqz ad inferni nouissima. **Ideo clamā**
dū est in orōne. **Un⁹ x̄sus.** **Jā tua res agitur**
cū paries p̄pinus ardet. **Jā enī si p̄pinus**

Dominica Remiscere

paries. scz maritus, vel vxor vel pater vl'ma-
ter vel frater vel soror vel alijs primus tuus
forte p annu vel p quattuor triginta vl qua-
draginta arsit. none times nonne clamas. z
forte p eisde bonis ardet pater tuus que tu
habes. et p eisdem tu cum eo ardebis. None
clamas. flama vero succendens ligna est illa.
de qua Luc. xvi. Trucior in hac flama. Al-
ma miser pctor z aqua lacrimaz fundas vt
ignem no solu gehene sed et culpe tibi extin-
guas. Ihd. Dei seru qñes aliq tangit vicio
toties ad orõem se fulcit. qz frequis orõ vicio-
ru impugnatõem extinguit. De tercio di-
cit Ezech. xxi. Iste eracur est gladi et isteli-
matus e in manu interficietis xpi. Alama z
vlula fili hois zc. Iste gladi e sententia dam-
natõis. q no solu acur sz eracutus e vt p ip-
sum no solu corp sz etiã aia feriat. limat et
splendens e vt ab oib videat. In manu in-
terficietis e vt pmpre habeat. Deutero. xxxij
Si acuero vt fulgur gladiu meũ z arripue-
rit iudiciũ man mea reddã vltõem hostibz
meis z his q oderũt mercedibũ. Prompe-
enĩ est no solu in iudicio sz etiã in morte pec-
catoris. Unde omni hora timẽd est. Ideo
in oratiõ clamandũ est ac si iã gladio pfodi-
deberes. Piere. xxvi. Vlulate pastores et cla-
mate z aspgite vos cinere. quia cõpleti sunt
dies vt interficiami. Clamate in cinere futu-
ros vos cineres cõsiderãtes. Hoc etiã dicit
Ione. iij. q rex ninive sedit in cinere z hoies
z iumenta nihil gustãres faccis operiebant
vt clamãret ad dñm in fortitudine. De quar-
to ps. lvi. Alama ad dñm altissimũ q be-
nefecit mihi zc. Et sequit ibidem. Et eripu-
it animã meã de medio catuloz et leonuz zc.
Si te iam leo vl vsus vl lupus vel serpens
inaderet quõ clamares. quãto magis clama-
dũ est cõtra diabolũ leone fortiorẽ. i. Pe. v.
Tanqz leo rugiens circũt qrens quẽ deuoret
Necessariũ autẽ est clamor orõis ptra diabo-
lũ. Ideo Ihs. Oratio iugis infirmitas est
hostis: ipe ptra se tela mĩstrat q hostẽ p cum
instãtia nõ fatigat. Un z thobias clamauit
cũ eũ inuaderet piscis. i. diabolus vt dicitur
Thob. vi. Expauescens thobias clamauit
vocemagna dicens. Domine inuadit me pi-
scis. Si clamat quẽ piscis iste inuadit. i. dia-
bolus temptãdo. multo magis clament qui
in ventre huius piscis sunt male. s. viuẽdo. Jo-
ne. ij. Alamaui ad deũ meũ d tribulatõe mea
z exaudiuit me d ventre inferni. clamaui z ex-
audiisti vocem meã.

De eodem Sermo XXV

Dimitte eas qz
clamat post nos. Mat. xv. Ecce
mulier ista multũ clamãdo mul-
tos mouit ad intercedẽdũ. Nos quoqz ora-
do multũ clamabim si multitudinẽ impedi-
mentoz inimicor intercessorũ necessariorũ
psideram. Alama ergo debem? vt impedi-
menta reponam? vt inimicos pfundam? vt
intercessores moueam? vt necessaria obtrine-
amus. De pmo habet Lu. xviij. Qui pbat
increpabãt eũ vt taceret zc. Turbe increpãtes
sunt cogitatões et fantasie orões impediẽtes
Magis autẽ ipedit clamorẽ orõis elo gatio
clamãtis. Tãto autẽ hõ a deo lõgi qro i vi-
chis pfundi. Et iõ i psona pfudi pctoris ait
ps. lxxvij. Infir sum i limo: z nõ e substan-
tia. laboranti clamãs zc. Aug. Debz vnusqz
qz nostz videre in q pfundo sit de q clamat
ad dñm. Alamaui enĩ de pfundo ionas in
ventre ceti. Delit e nũc penitẽdo clamare d
pfundo pecti salubriter ps. cxxij. De pfudis
clamaui ad te dñe zc. qz de pfundo inferni i
utiliter. sicut diues in inferno sepult. Luce
xvi. clamãs dixit Pater abrahã mitte lazã
zc. Descẽdo dicit. i. Mach. iij. Ne timue-
ritis mltitudinẽ eorũ ne forte formidet. vs
qz. clament i celũ z miserebit nri dñs zc. Et
valde clamãdũ est ppter tẽptatõis impetuz
z formidinẽ et ppter tẽptatũ multitudinẽ.
Nõ enĩ habes tot capillos in capite qz ania
inimicos. Un ps. Laboranti clamãs rauce zc.
vsqz mltiplicati sunt sup capillos capitis
mei q oderũt me gtris. Si enĩ legio demonũ
verauit vnũ hoiez corpãz sic dicit Lu. viij
qd g erit anie quã ples psequũt. Amore g
orõis fugandi sunt. Legit enĩ Iudicũ. viij.
qz p tubas sonantes z p fractas lagenas ho-
stes fugabant. In fractõelagenaz dat in-
telligi mortificatio corpõz. In tubis ho ora-
tões significant. Tuba enĩ i vno fine flatus
recipit et i alio sonũ reddit. sic z orõis flatus
fit in mũdo. sz sonũ audit i cel. Greg. Mag
virtus orõis q effusa i terris in celo opatur.
Sic g orõer z mortificatio z pfundit diabolũ.
Mat. xvij. Hoc gen? nõ eijcit nisi p orões z
ieiuniũ. De tercio dz qz chanaana tãdiũ cla-
mauit vsqz aplos intercessores habuit Hoc
etiã figuratũ est Pester. iij. vbi dz qz scindẽs
Mardoche? vestimẽta sua induit? est sacco
spargens cinerẽ capiti. z i platea medie ciuiũ

tatis voce magna clamauit. et huius ciulatu usque ad fores palatii venit. sicut vestis veteris consuetudinis debet scindi. et post hoc sacco pnie nos debemus indui et cinere memorie mortis mentes spargi. **Eccli. xv.** In medio ecclesie aperuit os eius. et usque ad fores palatii celestis regni. Tantum debet clamare anima tua: ut angeli virgines: martyres: apostoli audiant. et etiam domino dicant. Dimitte eam quia clamat post nos. **Et** forte secunda hester. id est maria mouebit ad intercedendum si audit clamorem tuum. **Ber.** Mariam cogita. mariam inuoca. non recedat ab ore tuo. non recedat a corde tuo. **Et** ut impetres orationis suffragium non deseras consolationis exemplum. De quo nota quod clamare debemus sic in medio de sibi uentione. **ps. xxxij.** Iste pauper clamauit ad dominum. et de omnibus tribulationibus saluauit eum. **Et** **ps. ix.** Non est oblitus clamorem pauperum. **Et** sic infirmus per sanationem. **ps. xix.** Domine deus clamauit ad te et sanasti me. Sicut cecus per illuminationem. **Lu. xviij.** **Ecce** autem multo magis clamauit. fili dauid miserere mei. **Et** sicut demoniacus per liberationem. sic hec chanaanea clamauit. **Et** sic tribulatus per consolationem. **psal. cvi.** Clamauerunt ad dominum cum tribularentur et de necessitatibus eorum eripuit eos. **Et** sicut moriturus per euasione. **Dan. xij.** Exclamauit voce magna susanna et dixit. Domine deus eterne re. Anima ergo miser peccatorum per tantis necessitatibus ad deum. Sed certe sicut lingua serpentis sibilare potest. clamare autem non potest. ita lingua venenata orationis non est clamor orationis sed sibilus serpentis apud deum. **Dico.** Nescio quid scierit ea lingua quod deus rogat quod meretur aut maledicit aut tetrahit. nam labia. scilicet sancta tamen exaudit deus.

De eodem

Sermo XXVI. De epistola

Ecce est volun

Mas dei sanctificatio vestra. Scribitur. **i. ad thes. iij.** Crudeliter hostis capta ciuitate vi ipsam destruit et omnes munitiones ipsius ne amplius resistere valeat. Spiritus autem diaboli est crudelissimus hostis. nam si contra animas potest habere victoriam ad illam intrare omnes virtutes surripit et exterminat muros. id est sensus et cogitationes ut bruta infernaliter ingredi et regredi valeant et ibidem pascant. **figurat. iij.** Regum. **xxv. vbi** legitur. Nabuzardan princeps exercitus babilonis vi obreta hierusalem expoliavit templum. et abstulit inde candelabrum luminis. altare aureum. mensam propositiois: coronam faciei: vasa

templi: et vasa incensum et vasa sacrificij. et vestes sacerdotales. **Et** postmodum omni spurcicia templum repleuit. Spiritually. sic diabolus vincens animam intrat templum cordis. et primo extinguit eadem labrum luminis. id est excecatur iudicium rationis. **Secundo** subtrahit altare aureum. id est charitatem. **Tercio** mensam propositiois euertit. per quam verba dei et predicationes designant. quia verbum dei spiritualis cibus est anime. **Quarto** remouet coronam faciei templi. id est aufert verecundiam peccandi. **Quinto** destruit vasa incensum. id est deuotas orationes. **Sexto** vastat vasa sacrificij. id est pervertit cor et oculos ne ibi videatur lacrimarum contritio per quam deus sit sacrificij acceptus. **Ultimo** lauerat vestem sacerdotalem. id est vestem innocentie per prauam voluntatem. **Dis** igitur expoliatur homo qui prius erat templum dei efficiat stabulum brutorum. id est demonum et omnium viciorum. **Unde** Augustinus in soliloquijs. **Ipsi** inquit videntes me sine te desperant me. diuiserunt sibi vestimenta mea quibus honoraueras me. fecerunt sibi viam per me. sub pedibus suis calcauerunt me. et polluerunt templum sanctum tuum. scilicet per prauam voluntatem. **Qui** resistere debemus et implere voluntatem dei. de qua dicit thes. **De** est voluntas dei sanctificatio vestra.

In summa epistole duo innuunt. **Primo** docet nos tenere veritatis viam. **ibi.** Rogamus. **Secundo** docet nos habere mentis mundiciam. **De** primo dicit. **Frater** rogamus et obsecramus vos. **Apostolus** scripsit illam epistolam thessalonicis. et thessalonica erat ciuitas metropolis in macedonia que est quidam pars grecie. **Et** apostolus multum laborauit cum socijs suis ad conuersionem eorum. scilicet cum Siluano et timotheo. **Ideo** hortatur ne falsos apostolos suscipiant in domino iesu per amorem eius. ut quemadmodum accepistis a nobis. scilicet verbo et exemplo quomodo oporteat vos ambulare. scilicet in via morum. et viuere spiritualiter. et placere deo. scilicet per bona opera. **De** quo dicit magister in glosa. **Ille** deo placet qui fide rectam quam habet executione virtutum et perfecte operationis decorat. **Sic** et ambuletis ut abundetis magis id est magis ac magis crescat in bonis operibus. quia secundum Gregorium. **In** via dei non progredi est regredi. **Unde** beatus Augustinus dicit. **Summa** perfectio christiane religionis est ut quantuncumque homo in hac vita perficiat semper deficere se putet. **Qui** causam assignat **Leo** papa dicens. **Nam** quod estimat se ad hoc peruenisse quod cupit non quesita reperit. sed in acquisitione deficit. **Ex**

Dominica Remiscere

hoc patet error illorū qui dicunt q̄ homo ip̄
sente vita potest tantū culmen p̄fectōis atti-
gere q̄ ampli⁹ in gratia et charitate p̄ficere
nō potest. quod reprobāt in clemen. de here.
c. ad nos. **S**ed di. an p̄gredi sit homini
necessariū ad salutē. Respondet q̄ non. quia
tūc multi hoīes nō saluarent q̄ semp in vno
statu sunt bone cōsuetudis. puta qui in eis-
dem oratōibus et elemosinis vitā cōtinuāt
Sed cōtinuus p̄fectus necessari⁹ est homi-
ni q̄ntū ad desiderū. nō autē q̄ntū ad opa ex-
teriora. Quod sic patet. Quilibz enī in hac
vita quātūcūq̄ sanct⁹ dicere debet cū p̄phe-
ta. nūc cepi. **L**u. xviij. Si feceritis oīa que p̄-
cepta sunt vobis dicite serui inutiles sum⁹.
Rego. Nec p̄fectoz summa ē iusticia vt se-
nunq̄ p̄fectos credāt. ne ibi diffidendi inci-
dant in periculū vbi p̄ficiendi deponāt appe-
titū. Ideo abundens magis. s. in desiderio.
nō aut op̄z in opis exercitio. Subdit. Sci-
tis enī q̄ p̄cepta dederim vobis. **D**ugo. Si
deficiant vires ad opus attamē voluntatē et
affectū adhibeam⁹. **I**n summa eplē duo
innuunt. P̄io docet nos habere mentis mū-
diciā. ibi. Nec est voluntas dei sanctificatio
vestra. Scōo p̄hibet tria vicia. ibi. vt absti-
neatis a fornicatōe etc. De p̄mo dicit. Nec ē
voluntas dei sanctificatio v̄ra. i. mundicia.
Leu. xi. Sancti estote. i. mūdi: qm̄ ego san-
ctus sum. ps. c. Ambulās in via immacla-
ta hic mihi ministrabit. **D**o. autē nō vult im-
mūdos in ministerio suo habere p̄z in **O**za
ij. Regū. vi. q̄ cū tenere vellet archā dñi dū
declinaret de curru cecidit et expirauit. dicit
iudei quia ea nocte cū vxore sua dormierat.
Idcirco op⁹ est habere cōscientiā mūdā. **N**az
dicit Acci. x. Sicut p̄nceps ppli sic etiā mi-
stri ei⁹. **S**ed p̄nceps noster cādor est lucis
eterne. idcirco volūtas ei⁹ requirit in nobis san-
ctitatē. Nam aīa n̄ra est templū dei. et nisi tē-
plū istud mūdū sit dñs in eo nō habitat. i.
ad **A**hoz. iij. Nescitis quia templū dei estis
vos. et spūs sc̄tus habitat in vobis. Si quis
autē templū dei violauerit disperdet illū dñs.
Bern. Balsamus est grā dei. ideo vas purū
requirit. **S**ap. i. Nō habitat in corpe subdi-
to peccatis. **S**ciēdū tñ q̄ cōscientiā n̄raz
mūdare debem⁹ tribz modis. **P**rimo p̄ v̄bū
dei **J**oh. xv. Jam vos mūdi estis p̄pter simo-
nem meū quem locut⁹ sum vobis. **A** ideo
sacra scriptura significat p̄ labiū de q̄ **E**rod.
xxviij. quod habebat specula exteri⁹ in qui-
bus qui intrabant tabernaculū immūdiciā

suam videre poterāt. et int⁹ aquaz qua laua-
bant. Ideo **J**oh. xvij. Sanctifica eos in ve-
ritate. **S**ermo tu⁹ veritas est. **S**epe enī con-
tingit q̄ peccator audit vnū verbū in finē
de quo tantā capit contritōnem q̄ si haberet
mille pctā mortalia dñs dimitteret sibi oīa.
Exemplū legit. **P**aulus prim⁹ heremita vi-
dit homines intrātes eccliam. inter quos vi-
dit vnū nigrum et tenebrosū sicut carbo. et
remōes ducebāt eū cathenatū et vincitū gau-
dentes et saltantes. et angeli sequebāt tristes
et flentes. **A**ūq̄ daret se ad oratiōem et fleret
p̄ eo qd̄ viderat: surgens ab orōe vidit eum
clarū et pulchrū et solutū. et angelos circa eū
lerantes. et remōes remotos cōfusus et flentes
Et reuelatū est ei ab angelo q̄ ille peccator
bo dei in ecclia audito contritus est et p̄ con-
sequens mundatus ab omni peccato. **S**e-
cundo mundat p̄ confessionē. **U**n. i. **J**ohā. i.
Si confiteamur peccata nostra fidelis est et
iustus vt remittat nobis ea: et emundet nos
ab omni iniquitate. **E**t sic p̄ confessionē pcti ex-
pellit diabol⁹. iuxta illud **L**u. xi. Qū fortis ar-
matus custodit atriū suū i pace sunt ea que
possidet. si aut fortior eo supueniens vicerit
eū vniuersa arma ei⁹ auferet etc. **Q**d figurat
.i. **M**achab. iij. Judas mūdauit templū
a gentibz inq̄natū. **S**pūaliter. Judas con-
fites interpretatur. **N**ā vbi frēq̄s p̄fessio ibi
decor et pulcritudo. **T**ercio mundat p̄ ele-
mosinaz largitōez. **L**u. xi. Date elemosinā
et omnia mūda vobis erūt. **E**t **A**ug⁹. **M**ise-
ricordie medicina tollit peccata maxima. **E**x-
emplū in petro thelonario. **R**eq̄re in libro vi
taspatriū. **T**re sciēdū p̄ter hāc volūtatē
adhuc mltiplex ē volūtas dei. **P**ria vt a pec-
cato cōuertamur. **A**zech. xviij. Nunq̄d vo-
luntatis mee est mori impij dicit dñs. nō: s̄
magis vt conuertat et viuat. q̄si diceret. **N**olo
mori peccatoris s̄ volo magis vt conuertat et
viuat. **A**ugustin⁹ **A**rubescat hūana pigritia
plus vult ille misereri q̄ nos a miseria libera-
ri. **A**rgo de⁹ peccata hominū dissimulat p̄o-
pter penitentia. Quia volūtas sua est vt pec-
cator cōuertat et viuat. et ideo expectat. **U**nō
Sre. Quisq̄ viuit et relinq̄t idcirco misera-
tio diuina eū tolerat vt ab iniquitate se p̄pescat
Unō **B**er. **M**iseratio tua dñe quo poterit ex-
plicari simone q̄ benignus: q̄ liberalis: q̄ ge-
nitus fuerit. ego peccabā et tu dissimulabas.
ego a sceleribz nō continebā et tu a reberibz con-
tinebas. ego plō gaudi multo tpe iniquitates. et
tu dñe plō gabas tuā pietatē. **S**ecunda

voluntas dei est vt in bono pficiamus. **Uñ** beatus **Aug⁹** dicit. **Sūma** pfectio christiani religionis est vt quantū homo in hac vita pficiat: intantū se deficere putare debeat. **Et** ratio hui⁹ est. qz status pñtis vite est q̄dam via qua ad patriā pergim⁹. vt dicit **Gregon⁹**. sed via nunq̄ pficit nisi adepto termino. **Hinc** est q̄ totus termin⁹ pñtis vite debet esse in pficiendo et nō deficiendo. **Ad** qd̄ hortamur. i. **Petri. ij.** Sic est volūtas dei vt benefaciētes sitis. id ē vt bona opa faciatis. **Illa** enī duo sibi inuicē cōcomitari debēt. scz vt malū relinquam⁹ et bonū faciam⁹. **Uñ** **psal. xxxvi.** Declina a malo et fac bonum. **Et** **Isa. i.** Quiescite puerse agere et discite bñ facere. **Quia** nō sufficit ad vitā eternā vt malū relinquamus nisi etiā bonū faciamus. vt patet de seruo inutili **Matth. xxv.** cui dictū est. **Inutilem** seruū eijcite in tenebras exteriōres etc. **Tercia** volūtas dei est vt misericordes sim⁹. **Matth. ix.** Misericordiā vobis et nō sacrificiū. **Prouer. xxi.** Facere misericordiā et iudiciū magis placet deo q̄ sacrificiū. **Et** si hō nō haberet in elemosinaz largitōe sufficeret in primoz opatiōe. vt **Job** q̄ cū omnia sua pdiderat et nō haberet vnde paupibz subueniret cōpariebat eis et flebat. **Job. xxx.** **Ne**bam quondā sup eo q̄ afflictus erat et cōpariebat anima mea pauperi. **Ideo** cōmendauit eū dñs dicens **Job. i.** Nūqd cōsiderasti seruū meū **Job** q̄ nō sit ei similis in terra. **Greg.** Plus est cōpassiō q̄ datū. **Nūq̄** enim qui vere cōpatitur quod necessariū est primo negat. **Qui** enī de corde compatit⁹ paup⁹ de seipso dat nō de suis bonis. **Grego.** **Exteriora** largiēs rē extra seipm pbet. qui autem fletū ex cōpassiōe pbet primo suo aliqd de seipso dat. **Quarta** volūtas dei est vt i bonis operibz pseuerem⁹. **Job. vi.** Nec est voluntas ei⁹ qui misit me patris vt omne quod dedit mihi nō perdat ex eo. **Sola** pseuerātia facit vt hō nō tardat. **Unde** **Mat. x.** Qui pseuerauerit vsq̄ in finem hic salu⁹ erit. **Isidor⁹**. **Tūc** placent deo operantia quādo bonū quod inchoam⁹ sine perseuerāti implem⁹. **Item** sciendū qui impleuerit istas volūrates domini multas recipiet utilitates. **Prima** utilitas. quia amicus dei efficit. **Seneca.** **Idem** velle idem nolle vera amicitia est. **Secunda** in suis oratiōibus exaudis. **Job. hñis. ix.** Si quis dei cultor est et voluntatem eius facit hūc deus exaudit. **Sicut** patz in apostolis et alijs sanctis. **Ideo. ij.** Macha

beoz. i. **Det** vobis cor omnibz vt colatis eū: et faciatis eius voluntatē. **Et** statim sequit⁹. **Exaudiet** oratiōes vestras et reconciliet vobis. nec vos deseret in tēpore malo. **Si** ergo fecerim⁹ eius voluntatē nos ad eū cōuertendo: ipse exaudiet nostras oratiōes culpam remittendo: sicut patet in filio pdigo **Lu. xv.** qui reuersus ad patrē rogauit vt reciperet euz in filiū. **Ideo. i.** **Job. v.** Quodcunq̄ petieritis fm̄ eius voluntatem exaudiet vos. **Et** **Gregon⁹**. **Quid** mirū si postulantē tarde exaudimur qui p̄cipientē dominū audimus tarde aut nullo modo. **Tercia** utilitas. in pace eius cōformat. **Luce. ij. ca.** **In** terra pax hominibz bone volūtatis. **Nā** qui nō cōformat voluntatē suā volūtati dei: pacem pfectam nō habet. **Job. ix.** Quis restitit ei et pacem habuit. quasi diceret. nullus. **Sz** q̄ omnia vult que de⁹ vult pacē habere p̄t. **Sicut** enim de⁹ omnia quecūq̄ voluit fecit. sic q̄ si omnia fiunt que talis vult. vt legit⁹ in exēplo fm̄ q̄ quidā respondit q̄busdam admirantibus de fertilitate agrozi et vineaz suarum. **Non** mirum inquit euz semper habeam tale tempus quale volo. **Et** cū mirarentur super eius responsione et quererent virū vtruz haberet alterius. modi tempus q̄ alij homines. respondit. **Nūq̄** volo tempus aliū esse nisi quale deus vult. et tale necessariū ē. **Quarta** est remuneratio ad suam voluntatē. **Dicit** enim deus seruientibz sibi. **Si** seruieris mihi ad meam voluntatē: remunerabo tibi ad tuam voluntatē. **Matth. vij. c.** **Nō** ois q̄ dicit mihi dñe dñe etc. sed qui facit volūtatē patris mei etc. **Psal. lxxij.** **Tenuisti** manū dexterā meam et in volūtate tua reduxisti me. et cum gl̄ia suscepisti me. **Ille** vero qui vult facere voluntatē suā sibi p̄p̄i seruire videtur. **Non** ergo a deo mercedem requirit sed a seipso. **Unde** **1ª Cor. x.** Confusio effraim capiet: et confundet israel in voluntate sua. **De** i secundo phibet tria vicia. **Prō** luxuriā dicens. **Abstineatis** vos a fornicatiōe. **Qd̄** p̄t intelligi de carnali vlt spūali fornicatione. **Fornicatio** spūalis est omne pctm̄ mortale. **Aug.** **Dis** aīa aut est xpi spōsa: aut diaboli adultera. **ve** aīe q̄ spōsum legitimū et speciosum forma p̄ filiis hoīm nobilissimū et ditissimū reliq̄t p̄ adultero leproso vilissimo turpissimo et pauprīmo diabolo. **Sed** fornicatōz carnalem etiā prohibet: euz subdit. **Unus** quisq̄ custodiat vas suū possidere in sanctificationem. id ē in maceratōnem. ita q̄ nōn

Dominica Remiscere

lasciuiat. Pro quo sciendū duobus modis homo maculatur luxurie vicio. Primo circa vsum illicitū. sic ē in fornicatiōe. Secundo circa imoderatū vlnordinatū vsum liciti. sic est i ppa vxore. Et idcirco pmo phibz fornicatiō nem cū dicit. Ut abstineatis vos a fornicatiōe. Fornicatio est omnis vsum carnal' pmissiōis pter legitimū pcuratū. Unde fornicare est foras nidū cadere. Nid' conjugatorū est matrimoniu a q mor vt cadit hō deuorat' a diabolo. Un puerb. xxvij. Sicut auis trāsgrediēs de nido suo. sic vir q relinqt locū suū. Utrāda aut ē fornicatio ppter tria. Pri mo ppter lucrū diaboli. Secdo ppter cōtem ptū dei. Tercio ppter immūdiā suā. In nullo pctō tātū lucrat' diabol' et p tā vili foro sit cut in illo q h binos z binos deuorat. Proū. vi. Preciū scorti viri vni' est panis. quia fa tua mulier illo pōio dat corp' fornicatori: et aiām diabolo: cui n̄ daret forulares suos dum ruptos. nec solū aiām suā tradit diabolo. s. etiā illi' miseri q pmisset ei. Un seqt vl teri' in textu iā allegato. Mulier aut viri pci osam aiām capit. Itē i nullo pctō cōtemnitur de' tantū et p tā vili re. Quia miser hō tele ctatōez turpiū z viliū mēbroz pponit deliciis padisi. Un Eccli. xxi. Audiuir luxuriosus h bū et displicebit ei. z piecit illd post dorsum suum. Et dñs Ezech. xxiij. Proiecasti me p corpus tuū. Itē in nullo peccato sordidatur tātū homo z tam turpi sordē sicut in fornicatiōe. quia nō solū aiām maculat sed z corpus paminat. Un. i. ad Apor. vi. Omne peccatū qd cūqz fecerit hō extra corp' est. qui autēz fornicat in corp' suū peccat. Ubi dicit glosa In fornicatiōis ope sic tot' hō ablozet a carne vt iam dici nō possit ipe carnal. sed simul totus homo dicit caro. Itē ppter penā infli ctā. Inno. i. li. de vilitate hūane pditōis. Luxuria omne etatē corrūpit. omne sensum p fū dit. omne ordinē soluit. Unde fornicatio dicit' quasi formenecatio. Quia sicut leprosus eijcit a ciuitate. z post mortē tuguriū ei' comburit igne. sic luxuriosus eijcit ab electoz cō sortio z corp' et aia eterno tradit' in cēdio. nā sicut h' arsit in culpa: ita ibi temp ardebit in pena. Fornicatores enī magis ardebūt. sicut patet. ij. Pe. ij. Nouit dñs pios de tēptatōe eripe. inq's sō in die iudicii cruciādos reser uare. Magis aut eos q post carnē in pcurpi scētia immūdie ambulāt. Propter h' Iud. ait. Omnibz peccatis fornicatio maior ē. for nicatio vniuersa accēdit mala. vñ melius est

mori qz fornicari. Secdo phibz immūdi ciā in ppa vxore. cū dicit. Et sciat vnusq'sqz vas suū. i. vxorē suā possidere. qz mlier d' ē subiecta viro: nō ecouerfo. Un dñs Gen. ij. Sub viri pteate eris z ipe dñabit tui. Et assig nāt qnqz rōes illi' subiectōis an pctm. tres aut post pctm. Pria rō an pctm est qz creata est post virū. aut qz vir pcipu' est qz primus. Secda quia ppter virū creata ē. Tercia qz d viro. De his habet. i. Apor. xi. Quarta qz adducta ad virū nō ecouerfo. Quinta qz im posuit ei nomē Tres ratōes post peccatū sū. qz molliter locuta ē cū serpente. qz pmo pme dit d pmo verito z pcepit ipm viro. sed u tra ē eiz seduxit Iō i signū seductōis z subie ctiōis mulier velamen debz habere sup caput suū. i. Apor. xi. Qualiter aut vir vxorē de beat possidere oñdit cū dicit. in sanctificatiō nem. abstinedo ab ea p loco et tpe sicut apo stol' docet. i. Apor. vj. Nolite fraudare inui cē nisi forte ex p'sensu ad tps vt vacetis ordi zc. Un Aug. Frustra venerat laurētiū i craticula q voluptat' i carnis lasciuiā. Frustra venerat festū petri et andree i cruce q ample xus exercet in voluptate. Un Viras ait. ij. Regū. xi. Archa dei habitat i papiliōe z sui dei mei manēt sup faciē terre. z ego ingrediar i domū meā vt comedā z bibā z dormiā cum vxore mea. Ideo subdit. Et honore. s. mūdo fm illud qd natura docet. nihil sedū in vxore. s. inordinatas telectatōes q'rere pter pmissi nem modū quē ordinauit natura. Unde. i. Petri. ij. Viri similiter cohabitantes fm sci entia quasi infirmiori vasculo muliebz im partiētes honore tanqz coheredibus gratie vite vt nō impediant oratōes vestre. Itē nota q actus cōiugalis multis fit de causis Aliqñ fit causa plus pcreande ad cultū dei. z sic est meritorius. Aug'. Coniugalis pcurpi tus generādi gratia nō habet culpā. Secū do fit causa vitande fornicatiōis in primo. haz vna causa respicit seipm: altera primū. De primo. i. ad Aporinth. vj. Uxori vir de bitū reddat similiter autē et vxor viro. Aug. Redde debitum et pro sanctificatiōe perfecta deus tibi computabit. Si autē fit causa vitande fornicatiōis in seipo: tunc nō est meri torium boni sed vitatio mali. Veniale autē est propter bonum nuptiale. Alio modo fit causa saturande libidinis. et sic tunc est mor tale. Unde philosophus. Omnis vehemens amator ppe vxoris adulter est. Hieronym' In matrimonio opera liberoz concessa sunt

voluptates autē q̄ de meretricū amplexib⁹ ea
piunt in vxore dāmanant. Et h̄ phibet apls
dicens. Nō in passiōe desiderij sicut ⁊ gēres
q̄ ignorāt dñi. Thob. vi. Nīq̄ coniūgū ita su
sapiūt vt tñ a sua mēte excutiāt et sue libi
dini ita vacent sicut equ⁹ et mul⁹ q̄b⁹ nō est
intellect⁹ habz potestātē demon sup eos. Tūc
phibet auariciā dicens. At neq̄s supgredi/
atur primū. s. cūculādo et affligēdo ipm. sic
milites q̄ hoies suos gūib⁹ exactōib⁹ oppri/
mūt et affligunt. sicut sepe sit q̄ q̄qd pauper
p laborē et sudorē acq̄siuit p annū ipi nobiles
in vna veste vl̄ in vno palefredo expendant.
vel in vno p̄adio immoderate psumāt. siue
canib⁹ ⁊ auib⁹ suis distribuāt. Ezech. xix. c.
Fact⁹ est leo ⁊ didicit cape p̄dā ⁊ hoies deu
rare. habēt etiā leuclōs suos. s. mīstrales et
baliuos q̄ ad modū sanguifuge sanguinem
pauper sugūt et in sinū dominor euomunt.
Michae. viij. Princeps postulat et index in
iudiciādo est. Contra hos etiā clamat domi/
n⁹. Isa. iij. Quare atteritis populū meū et fa
cies pauper cōmolitis. q̄ ppter opp̄sionez
pauper tēdebat viuere sapiētē. q̄ ait Eccles
iij. Uertit me ad alia q̄ sub sole gerunt ⁊ vidi
calūnias et lacrimas innocentū ⁊ p̄solatorē
nemine. nec posse resistere eoz violētie cūcto
rū auxilio destitutos. ⁊ laudauit magis mortu
os q̄ viuentes tē. ⁊ talib⁹ nec elemosinā de
bem⁹ accipe. Unde Hiero. ait sup Isaiam. i.
Principes tui socij furū tē. Nos quoq̄ ca
uere debem⁹ ne ab illis accipiam⁹ munera q̄
de lacrimis pauper pgregant sibi diuitias.
Tūc phibet dolosā fraudē que species
furti est dicens. Neq̄ circūuāiat i negotio fra
trē suū. sicut mercatores et artifices q̄ in sta
teris p̄derib⁹ ⁊ mēsuris ⁊ mēdacijs iniqui p
mēdacia ⁊ iniurias mītos hoies decipiūt. cū
tñ dñs pcepit Leui. xix. Statera iusta ⁊ eq̄
sint pondera. iust⁹ sit mod⁹ equisq̄ sextari⁹
Itē mentiunt qñ asserūt rē vilē vl̄ corruptā
esse p̄ciosā ⁊ bonā. ⁊ exercent p magna pre
q̄qd doli vl̄ fraudis p̄t excogitari. Cōtra q̄s
ait Isaias. v. c. Uē q̄ dicitis malū bonū ⁊ bo
nū malū. sicut veditores ponētes tenebras
lucē et lucē tenebras. sicut illi q̄ tenebrosa lo
ca eligūt in quib⁹ vendūt pannos vt defect⁹
minime appareāt. Ideo merito tanq̄ filij te
nebray p̄piciēnt in tenebras exteriores. ponē
tes amaz in dulce et dulce in amaz: sic cau
pones. Ne ista lenia videant: subdit. Quo
niā vindex est dñs. Ad Roma. xij. Vibi
vindictā et ego retribuā. Et ps. lxxij. Luz

accepero t̄pus ego iusticias iudicabo. Ecclesi.
v. De⁹ enī vindicās vindicabit. Ber. Quid
faciet de iniusticijs ex quo ipas iusticias iudi
cabit. Lu. vi. Eadem mēsurā qua mēsi fueri
tis remeriet vobis. Basilius. Quā mēsurā
vnusq̄sq̄ peccat aut bene agit p̄miū habebit
Deutero. xxx. Scdm mēsurā delicti erit pla
garum modus. Apoca. xviij. Quantū glori
ficauit se ⁊ in delicijs fuit tātū date illi tormē
tū et lucrū. Sed heu q̄dā illd nō timēt. Ec
clesiastes. viij. Quia nō p̄fert h̄ malos cito
sentētia absq̄ vllō timore filij hoim ppetrāt
mala. Ecclesi. v. Ne dixeris peccauī ⁊ qd mi
hi accidit triste. ⁊ ei patiens ē redditor. Deu
tero. xxxij. Nea ē ultio ⁊ ego retribuā i t̄pe.
S⁹ q̄ nō p̄fert cito h̄ malos sentētia nō ti
met. Cōtra qd Aug⁹. Aēro gdu diuina pce
dit firmitas. s. tarditatē ⁊ penlat ⁊ tinitas.
Subdit i textu dicens. Nō vocauit nos d⁹
i immūdiā s⁹ i sc̄ificatōz Ecce causa dispo
nēs ad v̄tutes ē mundicia cordis. puerbio.
xxij. Qui diligit cordis mūdiciā habebit ami
cū regē. P̄hs. iij. de aialib⁹. Uas venenati
cū si p̄icit in aquā pisces non intrāt. si autēz
mundū fuerit intrāt. Sp̄ualz. Et sic virtu
tes. Exo. vij. Pisces morui i flumie sangui
nis. id est peccati. ps. Libera me de sanguini
bus. id est peccatis tē.

De animabus

Sermo XXVII. extraordinarius

Mors q̄z ama

Ora est memoria tua. Scribit Eccli
pli. Hugo in didascalicon. li.
iij. dicit. q̄ candela cinerib⁹ applicata et in
tincta cit⁹ et facili⁹ inflāmat. Spiritualiter
per candelā itelligit mēs hūana cineri ama
ritudis imersa. tal⁹ meli⁹ inflāmat et accēdit
i charitate diuina. De q̄ Bre. loq̄tur sic dicens
Se sollicitat in bono ope q̄ semp cogitat de
extremo fine. Nam sicut cineres sunt amari
saporis rōe cuius p̄turbāt austatē. sic et mēo
ria mort⁹ ⁊ tristat hoim. d̄ q̄ thēma. Mors
q̄z amara ē memoria tua tē. Pro q̄ sc̄iedū
quadruplex est mors. P̄ia mors nature. se
cūda culpe. terciā gl̄ie. quarta gehēne. At cu
iuslibet mortis mēoria ē amara. P̄ia ē mors
nature. s. q̄ p̄uāt hō vita naturalī. De q̄ ad
Heb. ix. Statutū est oib⁹ hoib⁹ semel mori
Et hec ē amara tribo d̄ causis. Primo q̄z leui
tabilis. Reg. xij. Dēs morimur ⁊ q̄si aque
dilabimur. Naz sicut i aq̄ nō videt vestigiū.

De animabus

manus transeuntis. sic nec hominis hodie mor-
tū et heri uiuentis. Nā p̄tra hāc mortē nō
iuuat fortitudo. nec nobilitas. nec diuitie.
nec scientie. Nō fortitudo. i. Regū. ij. Non
in fortitudine sua roborabit vir. Nō nobili-
tas. ps. Que utilitas in sanguine meo dū re-
scēdero in corruptōem. Nō diuitie. ps. Dor-
muerūt somnū suū et nihil inuenerūt oēs viri
diuitiarū in manibz suis. Nō scientie. Eccl̄s.
ij. Morit̄ vocē pariter et indoct̄. Et hoc co-
gnouit dauid dicens. Quis est hō q̄ uiuet
et nō videbit mortē. q̄si diceret nullus Eccl̄.
xli. Omnia que de terra sunt in terrā reuertē-
tur. Ideo hortamur Eccl̄. xiiij. Ante obitū
tuū opare iusticiā. **S**cdo hec mors natu-
re ē amara. qz nihil deportabim̄. Job. i. Nu-
dus egressus sum de utero matris. nud̄ reuē-
tar illuc. Et Bern̄. Mund̄ inexcōrabile sibi
p̄stituit ianitorē qz nihil sinit deportari. i. ad
Thimo. vi. Nihil intulim̄ in hūc mundū.
nec aliqd̄ deportabim̄. **T**ercio ē amara. qz
velox. Eccl̄. xiiij. Memor esto qm̄ mors nō
tardat. Reuera qz q̄die appropinqt. Aug.
Vita nra nihil aliud ē nisi cursus ad mortē.
et Au. iij. Jā enī securis ad radicē arboris po-
sita est. i. ad vitā hominis. Nā omni hora et
die deponit qdam pericula. iō stultū ē sperare
in longitudine dier̄. sicut fecit diues de quo
Au. xij. cui dictū est. Stulte hac nocte mori-
eris etc. Acce p̄misit sibi annos plimos et nō
habuit noctē plenā. sic et nos. Bre. Qui peni-
tēti veniā spondit die crastinū nō p̄misit.
Quarto est amara. qz dubia. P̄rio q̄ ad
tps. Mat. xxv. Nescitis diē neqz horam.
Scdo ē dubia q̄ ad statum. Eccl̄. ix. Nescit
hō finē suū. **T**ercio ē dubia q̄ ad locū. Ber.
Aertū est q̄ moriamur. incertū autē vbi. quō
et qm̄. nā mors vbiqz te expectat. si prudēs es
vbiqz expecta eam Jo Eccl̄s. xi. Si homo
multis annis vixerit memisse debz tenebro-
si tps. i. mortis in q̄ occidet lux gr̄e. **S**cda
est mors culpe. i. qm̄ hō facit p̄tm̄ mortale.
De qua ps. Parauit i eo vasa mortis. i. p̄ pec-
catū. Et h̄ duplici. P̄rio p̄sentēdo. Mat.
v. Qui viderit mlierē ad p̄cupiscēdū eā iam
mechatus ē. i. p̄uersa volūtate. Nā sicut bo-
na volūtas remunerat. sic et mala punit. Bre.
Nō ē vacua man̄ a munere qm̄ archa cordis
est plena bona volūtate. Et sic ecōtra. Non
est vacua man̄ a pena vbi ē volūtas mala.
Nā cogitatio mala sine cōsensu est venialis
Un̄ Auḡ. Nō sentit q̄ nō cōsentit. **S**cdo
morit̄ hō p̄tm̄ p̄ccatō. Jaco. i. Peccatus

cū cōsummatū fuerit generat mortē. i. culpē.
At hec mors est amara. Nā sicut mortū ē
frigid̄. et sic p̄ctōr in mortali sine igne diui-
ni amoris est. Etia sicut mortū nō comedit
nec bibit. et sic p̄ctōr in mortali nō fit princeps
bonoz. Eccl̄s. ix. Qui i vno offendit perdit
multa bona. Itē sicut mortū feteret. et sic pec-
catores. ps. Corrupti sunt et abominabiles
facti sunt in iniquitatibz suis. **T**ercia est
mors gl̄ie. i. vbi hō moritur mūdo et p̄ctō et
viuit xpo. ad Col. iij. Mortificate membra
vra q̄ sunt super terrā. Nō dicit mēbra vra
q̄ sunt sub terra. vt i morte. nā tūc nō sūt ap-
ta ad mortificatōez s̄ ad putrefactōez. Nō
q̄ sunt in terra: vt i senectute. s̄ q̄ sunt super
terrā. i. i iuuetute. tūc mēbra sūt apta ad mor-
tificandū ne viciā i eis regnēt. ad Ro. vi. Nō
regnēt p̄tm̄ i v̄ro mortali corpe vt obediat
p̄cupiscētijs ei⁹. Et sic peccata sunt mortifi-
cāda. Et tūc viuificant merita. ad Ro. viij.
Si spiritu facta carnis mortificaueritis vi-
uetis. Et ad Col. iij. Mortui estis et vita ve-
stra abscondita est in christo. Nā sicut mortui
us priuat sensibus. sic et boni abstinent sensus
innoxios. Et h̄ docuit Ihd̄. Mortui estis in
carne mūdo ne moriamur in aīa xpo. Hec
mors ē amara ip̄is mūdānis. Mat. vij. Ar-
ta est via que ducit ad vitā etc. Dulcis ē oī
nis et electis. ps. Preciosa i p̄spectu domini
mors sc̄tōrū eius. **Q**uarta est mors gehē-
ne. De q̄ Ezech. xliij. Nō plāges neqz plo-
rabis neqz fluēt lacrimę tue. ingemiscet acē.
luctū mortuorū nō facies. Rō qz ibi nō est
spes redemptionis. Job. viij. Qui descendit ad
infernō nō ascēdet neqz reuertet vltra in do-
mū suā. nec eū cognoscet ampli⁹ loc⁹ ei⁹. Au-
gust. Mors eterna est q̄ nullo fine claudis-
nulla accedit solatio. nulla recedit despatio
Et Job. xi. Quer oīa q̄ fecit nec tū cōsumetur
qz ibi erit mors sine morte. eternitas sine fi-
ne. Tali morte mortū ē diues Lu. xvi. et le-
pultus est in inferno. vt ferrū a fabro in igne
Et hec ē amara imo amarissima. ps. Mors
peccatorū pessima. Et horū mortuorū hodie n̄
fit mentio nec memoria. Auḡ. Si scire pa-
trē meum vel matrem in inferno. nollem p̄-
orare q̄ p̄ diabolo p̄ eis. Sed p̄mō mortu-
orum qui tātū mortui sunt morte nature sit
memoria. De q̄b. ij. Mach. xij. Sancta et
salubris est cogitatio p̄ defunctis exorare vt
a peccatis soluant̄.

Seria secunda post Reminiscere
Sermo XXVIII

Queretis me et

Quæretis me et i pectore vobis moriemini. **Ioh. viij.** **U**idemus quod capti multa patiuntur de crimine. **P**rimo famem. secundo tristantur frequenter. tercio non habent requiem. et si habent dominum gloriosum illeli berat eos. **S**pūaliter. et sic anime fideles sunt capte i purgatorio. **P**rimo patiuntur famem. **s. bo.** **n**on operum. **p. s. lviij.** famem patient ut canes. **N**ā nihil habent nisi quod eis possunt. quia sunt ex tra statu pmerendi. **S**ecundo tristantur et cum tristitia capiunt cibum. **i. opa.** quia non exierunt nisi satisfaciāt. **p. s. lxxix.** **L**ibabis nos pane lacrimarum. **T**er cio reges non habent. quia clamant ad fideles amicos. **E**t sic facit ecclesia i officio misse. **R**edime me et miserere mei etc. **E**t i collecta. **P**resta quod sumus oipotentes etc. ut familia que se affligendo ab alimētis abstinet. secundo iusticiā mēis a cul pa ieiunet. **E**t figurat in epla **Dan. ix.** quod ora uit. **D**ñe etc. quod eduxisti populum tuum de terra egi pti i manu forti. peccantur dñe: iniquitatem fecimur i oēm iusticiā tuā autat obsecro ira tua etc. et exaudi deus noster orationes seruorum tuorum et pces eius etc. **E**t quia videmus si vincit huiusmodi gloriosus dominum exaudi et si non mittit eum mori i vinculum. **E**t sic fecit ihesus iudeis dicens. **Q**ueretis me et i pectis vobis moriemini. **I**n summa euāgelij quattuor innuunt. **P**rimo vilis delicti castigatio. **i. b. ego** vado et queretis me. **S**ecundo subtilis peccati medica tio. **i. b. si enim non credideritis.** **T**ercio fidelis di cti demonstratio. **i. b. dixit eis ihesus.** **p**ncipiū quod et loquitur vobis. **Q**uarto vilis fidei modificatio. **i. b. cum exaltaueritis.** **D**e primo dicit. **I**n illo tpe. scilicet cum fuerat ihesus i templo in hierlm. et ait. **E**go sum lux mundi. tunc scribe dixerunt. **Tu** d teipso testimoniū phibes testimoniū tuū non est verū. **E**t rñdit iesus. **I**n lege vestra scriptū est. **D**uorum hominū testimoniū est verū. **E**go sum quod testimoniū phibeo de meipso. **E**t testi moniū phibet de me quod misit me pater. **D**ices bāt ergo ei. ubi est pater tuus? **R**ñdit. neque me sci tis: neque patrem meū scitis. **S**i me sciretis for sitan et patrem meū sciretis. **T**ūc inter cetera ait **E**go vado ad patrem. **s. p** passioem. **p**nnunciat mortē suā esse volūtariā. quia p se vadit non ab alio ductus. **Ioh. x.** **N**emo tollit a me animā meā. **N**ā dicit **Iohā. vij.** **Q**uerēbāt eū iudei apphendere: et nemo misit in illum manū. quia nondū venit hora eius. **I**deo bñ dicit. **E**go vado. quasi diceret. **F**rustra me psequimini. ego enim elegi tps quā p hūani generis salute mori de beam. et queretis me. **s. p**sequendo in mēbris et non

ex amore; ex odio. **E**t i pectore vobis moriemini id est si pseuerabitis vsqz ad mortē i ipso mori emini. **N**ota sūm quod diuini sunt homines sic et di uisimode seu diuersis tpebus quārit ihesus. **P**rimo aliq quārit eum mane. et sic inuenit facilliter. **E**t sic iste mulieris i die pasce **Mar. vlti.** **E**t val de mane vna sabbatorum etc. **E**t sic tu i iuuetu te. puer. **vij.** **Q**ui mane vigilauerit ad me in ueniet me. **S**ecundo aliq quārit eum vespere. et inue nit difficulter. sic dicit **Lu. xxiij.** **S**ed duobus di scipulis euntibus i emans quod dixerat. **M**ane nobis cum dñe quoniam aduersperascit. **E**t tñ dñs dure rephedit eos. **E**t sic aliq i senectute. **p. s. xxi.** **A**ruit tanqz testa virtutis mea. quia obstinati raro confitentur. **I**o seqt. et lingua mea adhe sit faucibus meis. **E**t sic quāqz moriunt sine confessi one. ex q seqt. **E**t in puluerē mortis reduxisti me. **T**ercio aliq quārit eum sero. et est dubita bile an inuenit. **Ioh. xx.** **A**ū esset sero etc. iesus venit. et tamē dubitauerunt quia spiritū esse crediderunt. **E**t sic aliq in morte volūt eum qu rere. **U**nde **Aug.** **P**enitētia sera raro vera. **S**i vis agere penitentiā quā peccare non potes tunc peccata te dimittūt et tu non ea. tene certū et dimitte incertū. **Q**uarto aliq in nocte. et sic milites custodiētes sepulcrū quātes i no cte non inuenerūt. **E**t sic aliq in pectore noctis non inueniūt. **L**anti. **ij.** **I**n lectulo meo quāsi per noctē et non inueni. **R**euera non inueni misero ratorē post mortē: quia sic est i mūdo. non ut glifi catorē: quia sic est in celo. **s. ut iusticie exactorē.** **I**sa. **liq.** **Q**uerite dominum dū inueniri potest etc. **E**rgo subdit. **I**n peccatis vestris moriemini. **N**ota quidam moriuntur p peccatis. et sic tñ vñ ē mortuus. **s. p. s. i.** **P**e. **ij.** **C**hris t mor tuus ē p peccatis nris. iustus p iniustis. **E**t hec mors ē amara. **T**reno. **i.** **O** vos oēs qui trāstis p viā etc. **E**t **Sap. i.** **M**orte turpissima odē nemus eū. **A**liq dō moriuntur peccato. et sic tñ boni. **i. p. s. ij.** **P**eccatis mortui iusticie viuamus. **A**liq ppter peccatū. et sic nos oēs. **Rom. v.** **P**er peccatū intrauit mors in mūdū. **A**liq in pectore. et sic iudei. de quibus h in textu dicit. **M**oriemini in peccatis vris. **Ecdi. xli.** **M**ors quā amara ē mēoria tua. **T**ūc subdit. **Q**uo ego vado vos non potestis venire. quia iam mortui erāt in peccatis et i statu dānatōis. iō ad glīam patris ad quā iuit saluator p mortē nūqz ve nire poterāt. **R**emigi. **N**ō poterāt vñre quia noluerūt in eū credere nec eū diligere. illa est enī via ad eū. **S**ciendū multipliciter in pediunt aliq adeo quod non possunt venire quia xps vadit. **P**rimi sunt ignorantēs viam. **P**sal.

¶ Feria scda post Remiscere

Nō est timor dei ante oculos eorū: viā paci
nō cognouerūt. Et hec est viā penitentie per
quā puenit ad pacē eternitatis. De q̄ **Exo.**
v. **I**bi viā triū diez in solitudine. Tres di
es sunt tres pres pnie: sine q̄b nemo pueni
et ad xpm. **Lu. xij.** Nisi penitentia egeritis
oēs simul pibitis. **¶ Scdō rōe** trarieratū
Et sic impediunt peccatores. Et de hoc h loq
tur ps. Non habitabit in medio domus tue
qui facit supbia. sed solū q̄ pctō caret et est in
nocens. **Psal.** Dñe q̄s habitabit in taberna
culo tuo Innocens manibz tē. **¶ Tercij ra**
tōne impetōis vlt̄ indispōitōis. Hoc mō i
pediunt iusti q̄dū sunt in corpe. ij. ad **Tho**
rinth. v. Quādiū sumus in corpe peregrina
mur a domino. Talibz nō dicit dñs simpli
citer. q̄ ego vado vos nō tē. s; addit determi
natōem tps. **Ioh. xij.** Duo ego vado non
potestis me mō seq. Seq̄ mal⁹ iudeoz itel
lectus circa p̄dicta. Dicebāt ergo iudei. Nū
q̄d interficiet semetipm qz dicit. q̄ ego vado
vos nō potestis venire. Que q̄dē opinio fm
Aug. stulta est. nā poterāt seipos interficere
et venire ad mortē. Nō ergo mors erat termi
nis quo itur⁹ erat. sed viā qua ibat ad p̄rem.
Un nō dixit q̄ nō possent ire ad mortē sed p
mortē nō poterāt ire ad locū q̄ christ⁹ exal
tabit p mortē ad dexterā patris. **¶ U** fm **Qui**
genē. Iudei habuerūt ex **Isa. liij.** q̄ xps esset
volūtarie moritur⁹. Dicit enī ibi p eo q̄ tra
didit aiām suā in mortē. Et ideo ex h̄ ha
buerūt aliquā suspitōem q̄ iesus christ⁹ esset
¶ **H** ergo q̄ dixit. Duo ego vado introdu
xerūt hāc opinionē q̄ ipse semetipm volunta
rie morti traderet. **¶** **C**onmeliose tamē hec p
ferūt dicētes. Nūq̄d interficiet tē. Alias di
xissent. Nunq̄d aīa cū ipi placuerit egrediet
relicto corpe q̄d nos nō possum⁹ facere. **¶**
q̄tur iā illd q̄d eis dñs ad h̄ m̄dit quincēdo
eos q̄ sba sua nō intelligebāt. Vos xorsuz
estis ego de supi⁹ sum. vos d mundo h̄ estis:
ego nō sum de h̄ mūdo. Nō ergo est mirū q̄
supiores vri fallūm habuerūt intellectū. qz
de mundo fuerūt et aīales. aīalis aut hō n̄ sa
pit ea q̄ dei sunt. **Aug.** Si nō credideritis qz
ego sum christ⁹. qz ego sum fili⁹ dei. nō crede
tis qz ego sum sbbū p̄ris. qz ego sum p̄ditor
mūdi. qz ego sum hoīs creator: hoīs et redē
ptor. Nisi hec oīa credideritis moriemini in
peccatis. **¶** **I**deo iudei dicebāt xpo. Tu q̄s es.
q̄si diceret yronice. vt sciam⁹ te et nō moria
mur i pctō. **¶** **S**ciēdū q̄ lra illa intelligit p̄
de xpo filio dei et de xpo hoīe. Nam xps fm

q̄ fili⁹ dei est: est et sup̄ius. **Ioh. xvi.** **¶** **E**riū a
patre et veni in mundū. Et filius nō est de hoc
mūdo sensibili q̄ p̄sentit in rebz sensibilibus
qz p̄cedit mūdū sicut causa effectū. **Ioh. i.**
¶ **D**ia p ipm facta sunt et mūd⁹ p ipm fact⁹ est.
¶ **S**i aut hō xps ē de supi⁹ ppter sctū firmā
tiuā q̄ fuit virtus spūsancti q̄tū ad animā
corpus ei⁹ bene est pars vniuersi. Et sic ē de
mundo q̄tum ad substantiā: nō tamē q̄tum
ad peccati reordinatōem. q̄ reordinatio noīe
mūdi in sacra scriptura sepi⁹ intelligit. Un
nullū habuit affectū ad hunc mundū et ad
hec mūdāna. s; ad supiora vbi aīa ei⁹ p̄sa
bat. ad **Phil. iij.** **¶** **N**ra conuersatio in celis est.
¶ **M**at. vi. **¶** **U**bi ē thesaur⁹ tu⁹ tē. Iudei ho
sicerāt de mūdo. qz habuerūt affectū ad ter
rena. **¶** **U**nde ergo cōcludit. **¶** **D**ixi ergo vobis
qz moriemini in peccatis vris. **¶** **E**t circa qd
sciendū q̄ vnūquodqz in suo genere te inferi
oribz si sibi relinquunt naturalia reorūz tē
dit sicut omnia grauiā. et nihil naturaliter tē
dit sursum nisi qd a supioribz habet originē.
sicut ignis et h̄mōi leuia. Sic q̄ est in rebz
corp̄alibz sic i spūalibz. qd innuit **Ioh. iij.**
¶ **D**e celo descendit. fm h̄ sensus lre ille est. **¶** **D**ec
est causa quare nō potestis venire q̄ ego va
do. qz cū sitis xorsuz quantū in vobis est
nō potestis ascendere. et ideo dixi. qz moriemini
in peccatis vestris. sup̄ dixi in peccato vestro
singulariter. qz p̄ncipale peccatū eorū fuit p
secutio xpi et membroz ei⁹. **¶** **S**z adhuc seque
bant m̄tra alia peccata ppter hoc replicauit
in plurali dicens. in pctis vris moriemini.
¶ **D**ixi scdō tangit subtilis peccati medica
tio: cū subdit. **¶** **S**i enī nō credideritis quia
ego sum moriemini in peccato vro. q. d. **¶** **N**ati
estis in peccato originali: a quo non pote
stis absolui nisi p fidez merā. qz nisi credide
ritis qz ego sum moriemini i peccato. Et sic
remediū q̄ pctm eoz curari potuit fuit fides.
¶ **D**ixit aut xps notāter: qz ego sum. et n̄ dixit.
qz ego suz xps vlt̄ fili⁹ dei. vlt̄ quē pphete p̄di
xert. vt ostēderet se esse illū q̄ olim moysi dix
rat. **¶** **E**go sum q̄ sum. **¶** **E**odem enī sbbō essentie
vlus est loquens ad iudeos dicens. **¶** **Q**uia
ego sum. quasi diceret. **¶** **E**go q̄ tūc veni p an
gelū vt mittere moysen ad populū meū. ego
ipe p meipm veni ad liberandū gen⁹ hūanū.
¶ **I**lli aut i stulticia sua p̄seuerātes et sbrilita
tē sbbōz nō intelligētes dixerūt qd seq̄t. **¶** **T**u
q̄s es. s. vt credam⁹. **¶** **Q**d cognosces q̄ndā sa
piēs aiebat. paup locut⁹ ē. et dicit ei. **¶** **T**u q̄s
es. **¶** **A**dē q̄stioez fecerūt olim scribe et pharisei

Iohannis baptiste. **Ioh. v.** **D**ixi tertio on-
dit fidelis dicti demonstratio: cū subdit. **Pi-**
rit autē ipse. principium q̄ et loquor vobis. **Su-**
dele q̄ p̄ dictū fuit q̄ remediū p̄ peccatū p̄se-
cutōis fuerit fides. **Et** ad h̄ sunt rōes inducē-
tes. **Prima** est nature subtilitas que innuit
cū dicit. principium zc. **Ubi** sciendū q̄ pa-
ter dicit principium filiū p̄ generatōem. **Ioh. i.**
In principio erat v̄bū zc. filius autē dicit p̄n-
cipium cū patre. sp̄s sanctus p̄ inspiratōem.
Et tres p̄sone simul sunt principium creature
p̄ creatōem. **Psal.** **In** principio. i. filio tu co-
mine. s. pater terrā fundasti. **Silz** z fili⁹ dicit
tur principium respectu totius creature. **Nā** h̄ qd
ē p̄ essentia tale est principium z causa corz que
sunt p̄ participatōes. **Ipe** autē est p̄ essentia.
oēs h̄o creaturē p̄ participatōes. **Igit** est oīm
creaturaz principium. **Psal.** **Tecum** principium
id ē fili⁹. **Sed** qz xps nō habz in se diuinaz
naturā solū sed etiā hūanā. iō addidit. qui z
loquor vobis. q. d. **Ego** sum de⁹ p̄pter vos fa-
ctus h̄o. ad h̄ descendī vt vobis loq̄ possem p̄
susceptam formā serui. **De b. i.** **Multipha-**
rie multisq̄ modis olim loq̄ns de⁹ patribz i
pp̄heris. nouissime autē dicit illis loq̄ns no-
bis in pp̄rio filio zc. **Ioh. i.** **Unigenit⁹** q̄ est
in sinu patris ipe enarrauit. **Secda** rō indu-
cēs ad credendū eū esse christū est iudiciaria
potestas. **De qua** sequit. **Multa** habeo vobis
loq̄ z indicare. qz ego habeo autoritatē vos
iudicadi. **Sz** sciendū q̄ aliud est loq̄ vobis.
aliud loq̄ de vobis. **Loq̄** vobis est loq̄ ad vti-
litatem v̄ram. **Sic** loq̄tur nobis xps dum
v̄rūm p̄dicando: inspirado et h̄mōi. **Loqui**
de vobis est nō ad v̄ram vtilitatē sed ad in-
sticiā ostendendā. et hoc mō loquet in iudi-
cio futuro. et sic accipit h̄c. **Multa** habeo ad
huc vobis loqui. **Sed** q̄ dicit **Ioh. iij.** **Nō**
enī misit de⁹ filiū suū in mundū vt iudicet: i
telligit de iudicio in p̄mo suo aduentu. **Ra-**
tio tertia inducēs ē veritas eterna. **De q̄** mō
subdit. **Sed** q̄ misit me verax est. et ego que
audiui ab eo hec loquor in mundo. q. d. **fm**
Apr̄s. **Dico** q̄ habeo de vobis iudicare. sed
h̄ differo. nō ex potētia sed ex obediētia volū-
tatis paterne. **Nā** q̄ misit me verax est. **Un-**
cū p̄misit mittere saluatōrē et pp̄gnatōrē
misit me nūc ad saluādū. **Ergo** qz nō loquor
nisi q̄ audiui ab eo. ideo loq̄z vobis salutaria
Vel sic. **Qui** misit me verax est. **Ego** autē lo-
quor cōsona ei. ideo loq̄z vera. **Ideo** debet mi-
hi credere. **Veritatē** enī dico vobis. qz filius
sum veritatis. **Sciendū** etiā q̄ audire eū

a patre nihil aliud est q̄ ipm esse a p̄re. quia
ab illo habet audientia a quo habz essentia.
Et attendendū q̄ omne gl̄iam dat deo patri
vnic⁹ filius vt nos clam instruat exēplo suo.
qz si ipe q̄ est coeternus filiis omne gl̄iam
dat ei a quo est. multo magis nos deū gl̄ori-
ficare in opibz debemus cum serui ei⁹ sumus.
Et nō cognouerūt qz p̄rem ei⁹ dicebat deus.
hoc addit euāgelista vt oñdat cecitatē eorū.
nōdū habebāt oculos cordis aptos q̄b et si-
ly equalitatē intelligerēt. qz carnales erant.
Veritatē multi iudeoz in morte ei⁹ credi-
derūt videntes miracula q̄ fiebāt. vt habetur
Lu. xxiij. **Silz** ad p̄dicatōes ap̄loz p̄ mortē
ei⁹. **Dixi** q̄to tangit vtilis fidei modifi-
catio. cū sequit. **Cū** exaltaueritis filiūz hoīs
tūc cognoscetis qz ego sum. **Ubi** sciendū
mod⁹ siue modificatio qua puenit ad fidē q̄
remediū dictū est p̄ p̄ctm p̄secutōis dicit for-
re filiū hoīs exaltatio siue crucifixio que p iu-
deos cruci crudeliter assistentes facta est. **Et**
tūc multi de iudeis crediderūt eum christū
esse. nō solū p̄ gl̄iam resurrectōis sue. s. etiā
fm **Apr̄s.** p̄ penā captiuitatis z destructōis
iudeoz. vel vt dictū est multi iudeoz viden-
tes signa i passiōe dñi facta p̄fecte crediderūt.
Iuxta illud **Ioh. xij.** **Ego** si exaltar⁹ fuero a
terra omnia trahā ad meipm. **Ideo** fm **Aug.**
crucis cōmemorat passiōem vt ter spem pec-
catoribz. vt. s. nemo desperet in q̄cūq̄ etiā scer-
lere et malo sit constitut⁹. exq̄ ipi crucifigētes
xpm p̄ sanguinē eius liberant a peccatis. **Et**
a me facio nihil. sicut me docuit pater ita lo-
q̄z zc. **In** duobz assignat originē suā a patre
prio i his q̄ facit. iō dicit. **A** me facio nihil
Ioh. v. **Nō** p̄t fili⁹ a se facere q̄cūq̄. ab illo ei
sibi est opatio a q̄ sibi est generatio. **Secun-**
do in his q̄ dicit. sed sicut docuit. i. tradidit
mihi scientiā generādo me sciēte. qz cum sit
simplex natura veritatis h̄ est filio esse quod
nosse. **Ioh. xviij.** **Mea** doctrina nō ē mea. q.
d. sicut esse nō habeo a me sed a patre. sic etiā
doctrinā siue scientiā. **At** ne intelligat q̄ sit
missus a patre quasi ab eo distinct⁹. ideo ad-
dit docēdo ei⁹ inseparabilitatē a patre. **Et** qui
misit me. s. fm humanitatē meū est. scz fm
diuinitatē z nō relinq̄ me solū. **Simul** enī
sunt inseparati pater et fili⁹. **Prio** p̄ eēntie vni-
tatē. **Ioh. ix.** **Ego** in patre et pater in me est.
Secdo p̄ amoris coniunctōem. **Ioh. v.** **Pa-**
ter diligit filiū zc. **Et** licet sic sint simul in so-
lus fili⁹ missus est. hoc ē sol⁹ incarnat⁹ est si-
cut sol⁹ passus est. **Missio** enī ei⁹ incarnatio

¶ Seria tertia post Remiscere

est ad **Gal. iij.** At ubi venit plenitudo tps
misit de^o filiū suū zc. Et vt aliq^u vtat exēplo
p^{ro}p^{ri}ende. Sicut aliqua arbor radiū solis i se
lūcipiēs ferro incidit. cū tñ radi^o solis nec i
cidi possit nec ab arbore separi. ita zc^o p^{ro} z ip
sa in xpo diuitas pati nō potuit. sz sola chr/
sti hūanitas passibil^{is} fuit. quia pater misit fi
liū tñ nō recessit a filio. nec ecōuerso. Ideo se
q^{ui}tur. Et nō reliq^{uit} me solū. qz que placita sūt
ei facio semp. Per hoc tñ q^{ui} ea que p^{ro}ri placi
ta fuerūt fecit nō p^{ro}nt p^{ro} causa meritoria sed
p^{ro} signo. Signū aut^{em} q^{ui} pater est cū filio ē illū
q^{ui} fili^{us} facit que patri placēt. Iō bñ d^{icit} puer.
viij. Cū eo erā cūcta p^{ro}ponēs. Decillo loq^{ui}t^{ur}
te multi crediderūt in eū. Ecce effect^{us} doctri
ne christi q^{ui} est p^{ro}uersio m^{ul}toz ad fidē. Ideo
fides tñ ex auditu. audit^{us} tñ p^{ro}bū dei. Me
liores fuerunt hī m^{ul}tis modernis xpianis q^{ui}
nequaq^{ue} auditis de xpo p^{ro}dicatiōibz credere
curant. Ideo dānabunt^{ur}: quia q^{ui} nō credide
rūt cōdemnabit^{ur} zc.

¶ Seria tertia Sermo XXXIX.

Quoniam est enim
magister vester christ^{us}. Marc. xij.
Lu. x. Matth. xxij. Cōsuetu
do et p^{ro}peras boni scolariis est vt q^{ui}at magi
strū illuminatū z vt sit ei obediēs. Spūali
ter. z sic nos habem^{us} magist^{rum} christū. Col.
ij. Dēs thesauri zc. Vere illuminat^{us}. q^{ui} in
troitus q^{ui}rit talē cū cantat. Tibi dixit cor me
um exq^{ui}suit te facies mea: facie tuā dñe req^{ui}
rā. Psal. Dñs illuminatio mea z salus mea
quētimebo zc. Ergo in timore tene mādāta
ei^{us}. Et h^{ic} petit in collecta. Perfice q^{ui}sum^{us} dñe
in nobis benign^{us} obfūat^{us} subsidiz: vt qui
te auctore faciēda cognouim^{us}: te opante imple
am^{us}. Et h^{ic} fecit helyas. vt patz in epla. q^{ui} fuit
obediēs vadens ad m^{ul}tiere sareptenā. Silz
z m^{ul}tiere q^{ui} habuit modicū farine z modicum
olei eque bñ p^{ro}pter obediētiā dei diuisit he
lye. et nō fuit diminuta farina nec oleū. iij.
Regū. xviij. Acce q^{ui}z pius magister q^{ui} discipu
los suos nō sinit pati defectū. d^{icit} q^{ui} thema. Un^{us}
est enī magister vester xps. In summa euā
gelij duo innuunt. P^{ri}o ponit excessum p^{ro}
latorū. Scdo subdit informatōez subdito
rū. ibi. Vos aut^{em} nolite vocari rabbi zc. De
p^{ri}mo d^{icit}. In illo tpe. s. cū xps interrogauit iu
deos de xpo cui^{us} fili^{us} sit. ipi nō potētes rñde
re: z sic refutati. ait discipul^{us} suis z turbis quō
plati excederēt in tribz. P^{ri}o q^{ui} subditos p^{ro}

bis z exēplis nō instruit. Scdo q^{ui} subditis
fortia onera imponūt z sibi lenia. Tercio q^{ui}
de p^{ro}ptate sibi collata supbiūt. De p^{ri}mo ait. sū
p^{ro} cathedrā moysi. Glo. id ē doctrinā quam
moyses docuit. Sederūt scribe et pharisei q^{ui}
si in magno honore sed nō in ope. Ahrif. A
dete quō sedeat^{is}: quia nō cathedra facit sa
cerdotē: sed sacerdos cathedrā. nō loc^{us} scitifi
cat hominē sed homo locū. Subdit. Omīa
quecunq^{ue} dixerint vobis. id ē ad vtilitatem
vestrā. seruare. s. corde. z facite. s. ope. fm^o p^{ro}
opera eoz nolite facere Bern. Multi multa
sciunt seipos nesciūt. alios docent z seipos
negligunt. Glo. interlinearis. Doctrinā sua:
vitam eoz vita. quia opa eoz mala. Ahrif.
sup^{er} Matth. pōit tria exēpla. P^{ri}mu. terra
fert aurū p^{ro}ciolum q^{ui} tñ est vilis z calcas p^{ro}di
bus. z auz eligūt terra relinq^{uit}. Et sic vos do
ctrinā recipite. mores relinq^{uite} et nō cōtemnū
te p^{ro}pter imūdiā eoz vitā. Et h^{ic} bñ dei dicit
aurū q^{ui} incorruptibile. z sic verba dei seruāt
hoiem a putrefactōe peccati. Psal. In corde
meo abscondi eloquia tua vt nō peccem tibi.
Secūdu exēplū. Verba amara multoties
fert florē delectabilē. z ap^{er}is dimittit herbam
z colligit florē. Sic licz p^{ro}lat^{us} amarus in rā
core: tamē florē verbi dei p^{ro}ponit. quia sic flos
p^{ro}ducit fructū. z sic h^{ic} bñ dei. Iaco. i. Volūta
rie nos genuit verbo veritatis. Terciū exē
plū. Rosa de spina orit^{ur}. et sic p^{ro}lat^{us} licz sit
auarus Lu. viij. Diuitie spine sunt. tñ rosas
verbi dei serua. Et verbū dei dicit rosa ratōne
dulcis odoris. Psal. Quāz dulcia faucibz
meis eloquia tua dñe zc. Quartū. sic marga
rita p^{ro}ciola inuenit in conchis marinis zc. et
sic verbū dei. Matth. vij. Nolite margari
tas p^{ro}ficere zc. ergo verbū dei nō est spemēdū
a malo sacerdote. Quintū exēplū. sic vin^{us}
nō spernit nunciū dñi licz veniat scissis vesti
mentis. qz non accipit eū p^{ro}pter se sed p^{ro}pter
dñm. z sic tu malū sacerdotē qui missus est
a deo. ad Ro. p. Quō p^{ro}dicabunt nisi mittāt^{ur}
z portent memoriā dei. Psal. lxvij. Dñs dat
h^{ic} bñ euāgelizantibz s^{an}ctute multa. Ezech.
ij. Nolūt audire te qz nolūt audire me. Dis
quippe dom^{us} israel attrita fronte ē z duro cor
de. Ergo sunt audiēdi. Subdit ratōnez. di
cunt et nō faciūt. id ē nō zcordat h^{ic} bñ doctri
ne vita eozū. Ahrif. P^{ro} accē alijs dāt z ipmet
nō habent. fidem p^{ro}dicāt z infidelz agunt.
Veritatē laudāt et mēdaciā diligūt. Auari
ciā castigāt: cupiditatē exēcēt. Silles sunt
manibz i via. cāpanis in ecclia. fabris arche

noe. Considerem⁹ predicatorum: doctores: magistros: sacerdotes: religiosos: iudices: iuratos: ciues. imo oēs christicolos. utrū nō verifict de eis hoc dicunt et nō faciūt. Psal. xi. Quoniam refecit sanct⁹. Diminute sunt veritates a filiis hominū. vana locuti sunt vnusquisq³ ad primum suū. labia dolosa i corde. s. cū os aliū loquitur. cor aliū machinat. Ad Rom. ij. c. In q³ alter iudicas teipm⁹ cōdenas. Sicut cādela alijs lucens seipm⁹ cōsumens. sic plati alios s⁹ bō xpi viuificāt. et seipos mortificant. Alios saluat: seipos damnāt. sicut dicit xpo Mat. xxvj. irrisorie. Alios saluos fecit seipsum nō p⁹ saluū facere. Vñ Aug⁹. Bñ docere et male agere est lingua p⁹ a se cōdemnare. In quib⁹ implet illud Gen. xxvj. Vox q³ dē iacob. id ē sup⁹lātatoris. man⁹. i. opa elau. i. veritatis. Argo verus platus s⁹ bō et ope debet docere. Actū. i. cepit iesus facere et docere. Unde dum vox vite nō discordat dulcis est symphonia. s. pdicatoris. Et Mat. v. Qui fecerit et docuerit hic magnus erit i regno celozū. Sed heu plures sic dicūt contra docentes. Tamē hoc delictū cōmittit platus noster. nō est hoc aduertendū. sed in p⁹ p⁹ a s⁹ bō tute vel cōscientia cōfidendū est. quia de platis dicit ad Ro. ij. Qui ergo aliū docet teipsum nō docet. Qui pdicas nō furādū furaris. nō mechandū mecharis. nō estimat q³ fūgas iudiciū rei. quasi dicerz. nullo mō. quia de quanto gradus altior: de tāto casus pfundior. **S**ecūd⁹ excessus erat q³ subditis fortia onera imponūt et sibi leuia. Ideo subdit. Alligant hoib⁹ onera grauiā et importabilia scilicet onera legis. de q³ bō Actū. xv. dixit petrus. Ut quid vultis imponere iugū sup⁹ ceruices discipuloz: q³ neq³ nos neq³ p⁹ s⁹ bō nō s⁹ bō portare potuim⁹. vt fuerūt onera decimarū. Vñ Mat. xxij. De vobis scribe et pharisei qui decimas mentā. rē. et relinquitis q³ grauiora sunt legis iudiciū et misericordiaz et fides. Et hoc fecerūt vt alios allicerēt ad dā dum decimas. Isti figurant p⁹ Roboam. iij. Regū. xij. Pater me⁹ cecidit vos flagellis. ego autē cedam vos scorpionib⁹. q³ tamē nō debet fieri. Trib⁹ enī de causis s⁹ bō xpi. p⁹ nitētia grauis nō est imponēda. P⁹io p⁹pter maius periculū. quia sepe talis hō penitētiā sibi datā p⁹icit. et tanq³ desperat⁹ ad peccatū redit. vt patet in exemplo. Si falsē sup⁹ adolecentē posueris importabile: aut p⁹icit aut succūbit. Secūda ratio xpi. p⁹pter vitandū rei iudiciū. Nam meli⁹ est reddere rōem

de misericordia q³ de crudelitate. Iaco. ij. Iudiciū sine misericordia fit illi q³ nō facit misericordiā. Argo misericors p⁹ fessor p⁹ dicere illis psal. xxxij. Non abscondi misericordiā tuam a p⁹ cilio multo. Tu autē domine ne longe facias misericordias tuas a me. rē. Ac si diceret. Sicut feci alijs sic fac et mihi. Tercia p⁹pter lib⁹alē dñm: s⁹ bō xpi. Vbi enī paterfamilias larg⁹ est disp⁹ sator: nō debet esse auarus minister. Ideo xpi. Circa vitam tuā esto austerus: circa alioz benign⁹. Audiāt te homines parua mandantē et grādia facientem. Ad Gal. vi. Fratres si hō p⁹ occupat⁹ fuerit i aliquo delicto vos q³ estis spūales h⁹ mōi i⁹struite in spiritu lenitatis. Et subdit. Alter alterius onera portate. rē. et sic adimplebitis legē christi. Unde xpi. Confessor mitis affabilis atq³ benignus. Sit sapiēs iust⁹ sit dñcis cōpatient⁹. Ut p⁹ p⁹uz crimen celetq³ peccata eozū. Debet namq³ esse samaritan⁹ de q³ Lu. x. Unde versus. Infundat oleū mulcēs v⁹ numq³ flagellas. Nūc virgā patris: nūc porrigat vbera matris. Exemplo patris q³ occurrat filio p⁹ digo Luce. xv. **T**ercia⁹ excessus erat q³ de potestate sup⁹ bierāt et de opere. Idō subdit. Omnia opa faciūt vt videant ab hominib⁹. id ē gl⁹iam hominū querūt. Dilatāt autē philateria sua. id ē cartas decalogi. Iō Hieron. dicit. Philateriū dicitur a philare id ē seruare. et theron quod est lex: quasi conseruatoria legis. quia scribebāt decalogū i magnas cedulas fronti impositas. vt p⁹ ceteris religiosiores apparerēt. male interpretantes illud Deuter. vi. Ligabis ea quasi signū i manib⁹ tuis. et erunt semper ante oculos tuos. cū spiritualiter manus sit opatio et oculi sint ipa meditatio. Et magnificant simbras. Licet enim omēs iudei i quattuor angulis palatiorū portabant: iuxta p⁹ceptū moysi Nūeri xv. et Deuter. xxi. pharisei tamē ferebāt g⁹ des simbras: et spinas ligabant in eis que eos cundo v⁹ sedendo pungerēt. vt sic recole rent beneficia rei. et hoc totum faciebant ad ostentatōem. Sicut adhuc aliq³ gerentes habitum vilē ad hominū laudē. De q³ bō Mat. thei. vj. Attendite a falsis p⁹phetis q³ veniunt ad vos in vestimentis ouiu. intrinsecus autē sunt lupi rapaces. Naz dicit Actū. xij. Est q³ neq³ter se hūiliat: et interiora ei⁹ plena sunt dolo. Tūc subdit de eoz sup⁹bia cordis. Amant enī p⁹mos recubitus in cenis: vt sic principales videāt. et primas cathedras in sinagogis et salutatōnes in foro. Nā hō

Feria tertia post Remiscere

mines tripliciter cōueniūt. vel ad tractāduz carnalia sicut in cenis. vel spūalia sicut in sinagogis. vel etiam epalia sicut in foro. **Et** omnibz hīs volebant pharisei pncipatū habere et gloriā in publico q̄rebāt sibi exhiberi. **I**deo subdit. **Et** vocari ab hominibz rabbi. **Ab** hīs. **V**ocari volūt nō esse. nomē appetūt z officiū negligūt. **N**am desiderare sciētiā z actū docendi nō ē malū s; meritorū. s; desiderare nomē tm̄ h̄ est malū z supbie peccatū. **S**i tm̄ desideret nomen z autoritas magisterij ad hoc q̄ sciētiā iā habita aliq̄s possit melius vti nō est malū sed est bonū. quia bon⁹ doctor debet inquirere illa q̄ faciūt efficaciaz siue doctrine. **D**ixi secūdo subdit informātiōem subditorū dicens. **V**os aut nolite vocari rabbi. i. nolite appetere sciētiā rōne vanelandis. **I**aco. ij. **N**olite plures magistri fieri. i. nolite vobis ascribere vlt alijs attribuerē autoritatē sciētie. quia homines docēt ministerio. dē aut infundit lumē sapiētie. **I**deo sequit. **Unus** est ei magister. i. autoritate. s. q̄ illuminat hoīem interi⁹. qd̄ ali⁹ n̄ p̄. p̄. lxx. **D**e docuisti me a iniquitate mea zc. **U**n̄ **A**brioso. **S**i aut hō hoīez erudiret oēs homines disceret qz doctores habet. nūc aut qz n̄ hō docet sed dē. iō multi docēt s; pauci discūt. **N**ec ille. **D**ēs enī fratres estis. **U**bi dissuadet appetitū laudis rōne prātis. **N**ull⁹ enī debet sibi vsurpare prātē sup aliū nisi vocat⁹ tanq̄s aaron. qz oēs eq̄les sum⁹ fr̄es ab vno scz deo facti. et ab vno. s. adā geniti. ad vnaz hereditatē vocati. s. regnū celoz. **E**t p̄ez nolite vocare sup terrā. **U**n⁹ est ei pater vester q̄ in celis est. q. d. **A**utoritatē generādi siue carnaliter siue spūaliter nolite alicui terreno patri ascribere s; deo. **Malach. ij.** **N**ūqd̄ n̄ est vnus p̄r oīm nostz. **U**n̄ **A**brih. sup mat. **I**n mūdo ei q̄uis hō hoīez generat. tm̄ vn⁹ est pater q̄ oēs creauit. **N**ō enī initiū vite hominis ex pentibz. s; trāsitiū vite p̄ eos accepim⁹. **N**ec ille. **N**ec vocemī ingri. qz mgr̄ vī vn⁹ ē xps. **S**ed dī. ex quo opa trinitatis sunt i diuina vt dicit **Aug.** de trini. li. i. **E**t xps dixit **Mat. x.** **N**on vos estis q̄ loqm̄ s; spūs patris v̄rī q̄ loq̄t in vobis. **A**ur magisteriū hic spūaliter attribuit xpo z nō p̄rī vlt spūalictō. **R**ndet qz xps est dei virt⁹ z sapiā. i. **A**hōr. i. **I**tē in xpo thesauri sunt oēs sapiētie z sciētie. **Col. ij.** **I**tē xps est fons sapiētie z s; bñ dei in excelsis. **E**ccl. i. **I**tē xps ideo ē missus i mūdū vt esset hoibz magisteriū z adiutoriū. vt dicit **Aug⁹.** licz hec omnia attribunt trini

ti: tm̄ xpo spūaliter. **N**ota magister appellat⁹ q̄ erudit exemplo. **R**abbi xpo dī q̄ erudit verbo. **I**ūc s̄ dicit. **Q**ui maior ē vestz erit mīsterv. h̄ ē q̄ vult alios puenire regendo dī illos puenire obseq̄ndo. **E**ccl. xxxij. **R**ectorē te poluerūt noli extollī s; esto in illis q̄st vn⁹ ex illis. **D**ige. **Q**ui pponit s; bā diuina sciētiā fructificat nequaqz le magistz s; ministrū fatcat. **I**deo subdit. **Q**ui autē se exaltauerit hūiliabit. i. p̄ honore habebit redec⁹. p̄ laudem habebit infamiā. **Remig⁹.** **D**ēs q̄ se iūis meritis extollit apd̄ deū humiliant. **E**t q̄ se in bñficijs hūiliant apd̄ deū exaltāt. **P**ro q̄ sciendū. triplex est supbia. **P**ria in affectu. z illā habuit lucifer in celo. **I**sa. xliij. **I**n celū p̄scendā sup astra dei exaltabo solū meūz. **E**t hec ora est in celo et impugnat homines celestes. sicut discipulos iesu **Lu. xxiij.** **S**acta ē cōtentio inter eos q̄s eoz maior viderentur esse. **S**ecda i intellectu. s. in appetitu sciē. **E**t oriebatur in padiso in p̄mis pentibz **Gen. ij.** **E**ritis sic dī sciētes bonū z malū. **D**eu mlti vixerant tali supbia. d̄ q̄b. **I**sa. v. **U**e vob q̄ sapiētes estis i ocul v̄ris et corā vobis incipitis prudentes. **T**ales nō appetūt sciāz dei s; mūdū. **M**iere. iij. **S**apiētes sunt vt faciāt mala bñ aut facere nesciēte. **E**t. i. **A**hōr. ij. **S**apiētia hui⁹ mūdū stulticia ē apud deū. **T**ercia i actu. z hec est disp̄sa i toto mūdo vt vn⁹ alterz opp̄mat. dicētes illd̄ **Sap. ij.** **O**pprimam⁹ pauperem iustū: et nō parcam⁹ vidue zc. sit fortitudo n̄ra lex iniusticie n̄re. **A**b hoc pctō debem⁹ cauere. qz ē maximū. **ps. xviij.** **A**mūdabor a delicto maximo. **N**ā ē corona alioz oīm. **I**sa. xlvij. **U**e corone supbie. **N**ā ē regina alioz vicioz. **N**ā sicut regina n̄ ambulat solitarie s; cū societate. sic supbia. **E**ccl. x. **I**nitū oīs pcti supbia. q̄ tenuerit illā implebit maledictis. s. vicijs. **S**lo. interlīnear. **D**e supbia nascunt hereses. scismata. detractōnes. inuidie. verbositates. iactantie. p̄tentiones et h̄mōi que ex cupiditate pcedūt. **S**econdo regina requirit magnas expensas. z sic supbia nō sufficiunt pncipatus ducatus z episcopatus. **U**nde **E**ccl. xxi. **D**om⁹ q̄ nimis locuples ē annihilabit supbia. **T**ercio regina est caput regionis. **E**t sic supbia alioz pctōrū. **E**ccl. xxv. **N**ō ē caput neq̄s sup caput colubri. i. supbie. **U**nde **A**brih. **T**olle s; viciū. quia si nō volint hoīes apparere hominibz sine labore oīa vicia rescant. **figuratur** **E**ro. xij. **D**ū primogenita pharaōis moriebant filij illi liberati sunt. **E**t. i. **R**egum. xviij

Solias in fronte percussus a dauid mortuus est. et filij israel saluari erant. At sic p abiecti onē supbie fugat diabol⁹ et saluabit fidelis popul⁹. Item supbia est vitāda. ideo qz sū gnū damnatōis. Grego. Auidētissimū sū gnū reprob⁹ est supbia. elect⁹ hūilitas. nā videm⁹ sū cui⁹ pncipis verillo hō militat il lius dicit esse miles. At sic hō reprob⁹ sub ve rillo hūilitatis est miles dei. Repr⁹ hō sū ve rillo supbie est miles diaboli. Job. xli. Rex ē sup oēs filios supbie. Itē supbia ē vitāda qz supb⁹ peccat i se nō cognosces qd sit. cū ei sit cinis et puluis tēdit sursum qsi elemētū ignis Peccat in pxiū p discordiā. puer. xij. In ter supb⁹ semp iurgia sunt. Peccat i reū. qz reputat oīa hēre a se et nō a deo. nō attendēs illud. i. Chor. iij. Quid habet qd nō accepi sti. Ideo Eccl. x. Dibil corā deo et hoib⁹ ē supbia. Ideo dicit. Qui se exaltat hūiliabit se p dēscēsum ad inferos. ps. c. Non habita bit i mediō dom⁹ mee faciēs supbia. Et ecō tra. Qui se hūiliat exaltabit. Job. xxi. Qui humiliatus fuerit erit in glia.

Feria quarta
Sermo XXX

Nescitis quid pe

Nescitis quid petatis. Mat. xx. Marci. x. Admūe est puerbiū. q cū brachio incurua to ante aspectum magnorū accedit. ille citius intromittit et in pabo suis exaudīt. Spūali ter. Si volum⁹ exaudiri et intromitti in curi am regis celestis. tūc in h sacro tpe debemus accedere ad reū p inclinātōz brachij. i. p ora tōis humilitate. Eccl. xxxv. Oratio hūiliā tis se nubes penetrat. Figuratur. iij. Reg. x. Regina saba attulit aurū et argentū. Et sic tu aurū dilectōis et argentū castitatis. Si ne his enī hō nō intromittit neqz exauditur Deutero. xvi. Nō appareas in aspectu dei tuī vacuus. Ergo tali dicet. Nescitis qd pe tatis. Ergo ecclesia sancta hodie incuruat. i. humiliat se in introitu dicēs. Ne derelinqs me zc. Collecta. Populū tuū quesum⁹ dñe ppiā respice zc. In eplā Dester. xij. q ora uit. Dñe deus miserere pplo tuo. qz volunt nos inimici nri pdere et hereditatē tuā dele re. ne despicias partē tuāz quā redemisti tibi ex egipto. Si creueris nos liberare cōtinuo liberabimur. Acce qz pulcre orauit Prio hūi liauit se. Secūdo redemptōis recordata su it. Tercio in voluntate rei oīa posuit. Docū

fecit hec mulier cū filijs suis. Ideo a dño an diuit. Nescitis quid petatis. potestis bibere zc. Aliud thema. Peregrinus constitu tus in via extra ppriā regionē habet deside rium ad patriā. et querit et interrogat re via Moraliter. Et sic nos. psal. xxxvij. Aduer na ego sum apud te et pegrinus zc. Animus noster nō est quietus in via. August. fecisti nos ad te inquietū est cor nostr⁹ donec requi escat in te. Idcirco debem⁹ querere et petere vi am. que ducit ad patriā. vt possimus habere saluum conductū. Hoc facit ecclesia in introitu dicens. Ne derelinquas me domine. Et ps. vi. Dñe ne i furore tuo arguas me. Hūc psalmū fm Gre. fecit dauid p seipso recordā do ppa peccata q fecit. s. adulteriū. homicidi um. et numerādo populū. ij. Regū. xxiij. Si mens ne in maiora incidere peccata rogauit psalmo ductu. At sic ecclesia facit in collecta orās. Populū tuū qsum⁹ dñe ppiā respice. et quos ab elcīs carnalib⁹ pcpis abstine re. a noxijs quoqz vicijs cessare concede. Et sic in eplā Dester. xij. Dñe re⁹ misere popu lo tuo zc. Et sic nos petere debem⁹ vt dñs al sistat nobis ne errem⁹ a viā patrie. Sz viā ducens ad patriā. s. hierlīm que sursum ē. est tribulatio et passio. Actū. xij. Per mltas tribulatōnes optet nos intrare zc. Idcirco dicit. potestis bibere calicē zc. In summa euāgelij duo innuunt. Primo acerte passio nis reuelatio. Secūdo salue petitiōis corre ctio. Vel sic. In summa euāgelij duo dñs insinuat. Prio eius passionē pdicit ibi. Ascē dens hierlīmā. Secūdo indiscrete petentes redarguit. ibi. Nescitis qd petatis. De pmo dicit. In illo tpe. s. cum venisset de galilea et venit trās iordanem in fines iudee. et ibi mltos curauit. Post h ascendit hierosolimā qz in alto est sita. assumpsit discipulos suos se crete. s. ne alios scandalizaret. Ubi nota dicit secrete ad designādū q istis in tribula tionib⁹ possitis reuelant secreta. Un Ezechie li. eiusdez capitulo. i. iuxta flumen chobor qd interpretatur grauedo aptū est celū et vidit vi sionez rei. Actū. vij. Stephan⁹ percussus la pidibus. Et Johānes i pathmos insula vi dit ostiū aptū in celo. Apoca. iij. Itē ad desi gnandū q secreta nō debent oib⁹ manifestari. Eccl. viij. Nō omī homini manifesta cor tuū ne forte inferat tibi falsam grām et picietur tibi. Eccl. vi. Multi pacifici sint tibi. psal. lxxv. aut vn⁹ sit tibi de mille. Reuelante ascēdētib⁹ ad designādū illd Act. xij. Per

Feria quarta post Remiscere

multas tribulationes optet nos intrare in regnum celorum. **N**ota fm sancti Thomae. Dicitur deus de facili recipere secretum aliquod extra confessionem. et precipue quando dicit. dico tibi tanquam sacerdos es. vel sicut in confessione. Et cum aliquis promittit tale secretum se velle tenere. ex illa promissione tenet illud secretum celare ac si in confessione haberet. Et transgressor reuelans tale secretum peccat mortaliter. Et si illa secreta quae sunt per bonum particulari sunt celanda. multo magis illa archana consilia quae sunt per bonum communi. quia christi mysterium mortis in secreto discipulis nuntiavit ne alij scandalizarent. et ne divulgata impediret. id est ad Iherosolimam. Si enim cognovissent nunquam dominum glorie crucifixum essent. Et ait illis predicando passionem suam. Et hoc ideo fm Beate Jacula pusa minus ferunt. ideo predicat. Ecce ascendimus hierosolimam. Quia appropinquavit hora passionis. et etiam voluit appropinquare loco passionis. id est hierosolima. quia ille locus fuit oblationis. Sed inde oblatio non potuit delere peccata. per holocaustum pro peccato non postulasti: tunc dixi. ecce venio. Nam erat agnus dei Iohannis. Et filius hominis tradet per manus sacerdotum. Et dicit filius hominis. quia secundum quod homo christus passus est. figurat Beatus christus. Isaac immolatus sicut aries inter vepres occisus. id est homo sub corona spinea. **S**ed dicitur. Cur non dicit se filium dei cum a patre digniori debeat fieri tenentior. Respondet Remigius quod christus secundum illam naturam noverat se secundum quam pati poterat. Secundo ad designandum quod pro nobis factus est homo. Tercio se humiliat ut nos exaltaret. **S**ed dicitur. Cur christus toties discipulis passionem suam pronuntiavit. Respondet primo ut daret intelligere quod non ex necessitate sed pro voluntate patretur. De quo Augustinus. ubi dicitur trinitas. ponens differentiam inter mortem christi et nostram dicit. Mors corporis nostri est a spiritu deferere. Ratione quod spiritus volens deseruit deum. deseruit homo corpus inuitus. Secundo sic deum deseruit quod voluit. Et sic corpus deseruit etiam si noluerit. christus autem ad mortem accessit quod etiam voluit. Ita legitur. Oblatus est quod voluit. Iohannis. Patrem habeo ponendi eam et patrem habeo iter sumendi eam. Secundo secundum Hieronymum. nobis in exemplum ne oblivisceremur passionis eius. sed iugiter meditatoz mortis eius habere. Ecce. xxix. Etiam fideiussoris tui ne obliviscaris. dedit enim pro te animam suam. Sed bene multum secundum psalmum. cxi. obliti sunt deum qui salvavit eos. Tercio ne scandalizarent discipuli si subito adveniret. Sed dicitur. Cur pronuntiavit passionem ascendendum. cum dicitur. Ecce ascendimus. Respondet ad designandum quod passiones faciunt nos ascendere ad vitam

eternam. Ratio: quod tribus modis in rebus naturalibus aliqui ascendunt. Primo naturaliter levitas. Philosophus. iii. philosophorum. Omne leve sursum. ut patet in flamma silice et pluma. sic tribulationes naturaliter alleviunt. Primum exonerando ab onere peccati et nequicie. quod frequenter tribulationes faciunt. homines dimittere peccatum et redire ad penitentiam. Sic canes mordaces faciunt lupum dimittere ovem et fugere in silvum. Ecce. xi. Malicia vnius hominis obliuio facit luxurie magne. Debe. xij. Deponentes omne pondus et circumstantias nos peccatum. per patientiam curramus ad propositum nobis certamen. Secundo alleviunt desiccando humorem concupiscentie. Sicut ei lignum viride alleviatur cum desiccatur vel adurit in igne. sic caro igne tribulationis adusta animam non gravat sua concupiscentia. Beatus Iohannes. Jo. concupiscentia possedit cor salomonis. quod ipsum nulla experientia exercuit disciplina tribulationis. Tercio alleviunt separendo a terrestri avaricie. sic vapores a calore solis educti sublevantur et alleviuntur. sic tribulatio soluit vinculum quod anima ligatur rebus terrenis. id est amore mundi. Sic ignis fornacis babilonis soluit vinculum trium puerorum. et sic tribulatio mundi vinculum terrenorum. Beatus. De electis aspergit facit iter in via ne obliuiscantur eorum quae sunt in patria figurat Beatus. vii. Aque multiplicatae sunt et eleuaverunt archam in sublimem a terra. Secundo aliqui ascendunt artificialiter. ut aqua in ductibus fontium. quod quantum descendit tantum ascendit. et sic facit ascendere humilitatem. Luc. xviij. Qui se humiliat exaltabit. Sed tribulationes maxime humiliant. quod. Iherosolima. xij. Ne magnitudo reuelationum extollar me datur est mihi stimulus carnis mee angelus sathane qui me colaphizat. Tercio aliqui ascendunt violenter. sicut lapis piceus in altum ascendit ex violentia quibus sit in naturam sui. Sic et tribulatio facit interdum homines per gratiam surgere a peccato. et per penitentiam ascendere ad deum. sicut asinus qui cecidit subteritur percussus a deo surgit. Beatus. Mala quae nos hic premunt ad deum ire compellunt. **N**ota Beatus dicit. Bonum mulas non sentit sua vulnera cum vulnera regis intuetur. Ambrosius. exameris. Mulices non tangunt te si absinthium cum oleo coquas et te vngas. Sic tribulatio et penitentia non te tederit si absinthio passio nis et oleo passionis christi fuerit inunctus. Beatus. Nil tam graue quod non sustinet dum passio christi intuetur. Tunc subdit. Et denabitur cum morte. id est per falsos testes. et tradetur ei genitum ad illudendum. Et sic hodierna die illudet a multis. **N**ota aliqui illudunt ab aliquibus tribus modis. Primum quoniam aliqui alteri committunt aliquam bonam quae postea vult repagere et illi reddere non potest. talis

illudit. Et sic xps cōmisit nobis corp⁹ z ani
mā z diuitias tpales. De aīa q̄rit amorē. Lu.
p. Dilige dñm tuū ex toto corde tuo z ex
tota aīa tua zc. De corpe labore ieiunioz.
ad Ro. xij. Exhibete corpa vīa hostiā uiuen
tē zc. De diuitijs q̄rit eleōsinas dare paup/
bus. Apoc. iij. Ego sto ad ostiū et pulso. s. in
p̄sona paup̄z. Sz heu d̄ aīa reddim⁹ ei ma
las cogitatōes. Isa. v. Expectaui vt faceret
vīas et fecit labruscas. Itē de corpe reddidit
ei fornicatio et ebrietas. Itē de tpalibz nihil
paup̄ibz sz hīstrīōibz. hī xpm illudūt. Scdo
illudit q̄s qñ ei aliqd p̄mittit et nō redditur.
Et sic xpo p̄missim⁹ i baptismo fuare purita
tem. Psal. cxvij. Iurauī et statui custodire
iudicia iusticie tue. Eccles. v. Si qd vōlūsti
deo ne moreris reddere. displicet ei infidel⁹ z
stulta p̄missio. Infidelis dicit p̄missio qñ vo
uēt in die necessitatis: z cessante necessitate
mutat p̄positū. Stulta p̄missio est que non
cedit ad honorē dei. vt leuare festucā. vlt etiā
si sit de bono tñ impossibili. qd heu multi fa
ciunt. Contra quos ps. lxxv. Nouere z red
dite dño deo vestro. Tercio illudit q̄s dum
laborat sub spe lucri. z tñ nil reportat nisi ma
lū. Et sic xps multū laborauit circūcūdo vi
cos et plateas et ciuitates. Et de illo p̄queri
tur ps. Preciū meū cogitauerūt repellere. cu
curri in siti. ore suo benedicebāt et corde suo
maledicebāt. vt solent illudī fatui. Ps. xxx
iij. Retribuerūt mihi mala p̄ bonis. Et fla
gellabūt et crucifigent eū. **N**ota hic. licz
adhuc nō sit tpus passiōis: tamē legit euan
gelij hodie de passiōe dñi multīs de causis
p̄pter hoc vt ad sustinendū penitentiā hoīes
forti⁹ animēt. Nam penitentia cōtinet i se
tria. P̄rio cōtinet cōtritiōē. et hoc adducit
passio. s. in scissione petraz. ad resignandum
p̄ passio dñi corda lapidea frāgit ad cōtriti
ōē. vt patet in adamāte q̄ nec malleo nec ig
ne sed sanguine hirci frangit. Secūdo conti
net penitētia p̄fessionē. z ad hoc inducit pas
sio dñi. Agurat Johan. xij. Tēpore mortis
christi monumēta apta sunt Spūaliter mo
numentū est cor fetidū peccatis plenū. i quo
tot mortui quot petā mortalia. hoc debz apī
ri et mortui. i. p̄ccōres debent resurgere. Eph.
v. Surge a mortuis z illuminabit te christ⁹.
Tercio ad penitentiā requirit satisfactio. z cō
sistit in tribz. s. ieiunio: oratiōe et elemosina.
Et hec docent in memoria passiōis domini.
P̄mo p̄ memoriā passiōis inducimur
ad ieiunū. Nam homo cōsiderare debet q̄

christus ieiunauit et esurijt. P̄mo enī esu
rijt: et non habuit comedere nisi lapides.
Mat. iij. Accedens temptator dixit ei. Si
filius dei es zc. Secūdo non habuit nisi fo
lia fici. Mat. xxi. Tercio sitiuit. Joh. xiv.
Sitis. Et sic impletū ē in eo illud ps. lxxvij.
Dederūt in escam meā fel zc. Scdo memo
ria passiōis inducit nos ad orandū: qz xps
orauit in cruce. Lu. xxij. Pater dimitte illis
zc. Et Debre. v. Orauit cū lachrymis z ex
auditus est p̄ sua reuerentiā. Tercio inducit
ad dandū eleōsinas. Nam christ⁹ tpe passi
ōis sue large distribuit bona sua. nobis cor
pus et sanguinē. Johāni mīrem. Latroni pa
radisum. peccatoribz veniā. patri spm̄. De
inde indiscrere petētes arguit dīcēs. Tūc ac
cessit mater filioz zedēi. Naturale ē q̄ pa
rentes optāt filijs bona. p̄cipaliter autē ma
tres. z hoc duplici de causa. P̄rio qz sunt cer
tiores de filijs. Secūdo qz p̄les tribulatōes
habēt cū eis qz patres. Adorās eū z petēs ali
qd ab eo. s. in generali. vt p̄cessiōe facta in ge
nerali min⁹ possit sibi denegare i speciali. aut
qd vis. Nō vt insci⁹ interrogat. sz vt petitiō
sua oñderet irrōnabilis ex ei⁹ verbis. Aut illi
dic vt sedeāt hī duo filij mei vn⁹ ad dexte
rā z vn⁹ ad sinistrā i regno tuo. Dec petitiō
p̄cessit ex h⁹: qz apli estimabant xpm tpaliter
regnaturū in isrl. vt pz Actū. i. Dñe si i tpe
hoc restitues regnū isrl. Non mirū quia ad
huc erāt carnales p̄ spm̄ sanctū nō dum cōfir
mati. Dixi scdo innuit fatue petitiōis corre
ctio. Nescis qd petatis. Dic rñdet discipul⁹
z nō matri. qz petitiō orta est ex eis. q. d. insi
pienter petitis. Scīdū mlti errāt in peti
tōe. P̄rio petētes deū z cū h⁹ q̄rēdo artes magi
cas. d. q̄bz Isa. xvi. Ingrediet ad scā sua vt
obsecret z nō valebit. iij. Reg. i. Nūqd non
est de⁹ i isrl vt eat ad cōsulēdū beelzebub deū
accaron. At. i. Paral. x. Mortu⁹ ē saul p̄p̄
iniqtates suas. Seq̄t. Et insup phitonissā
cōsuluit et nō sperauit i dño p̄pter qd interfe
cit eū zc. Jac. i. Si q̄s indiget sciētia postu
let a deo i fide nihil hesitāt. i. Tho. x. Nō ido
latre efficiam⁹ zc. Psal. cv. Immolauerūt fi
lios suos et filias suas demonijs et nō deo
Unde Dan. xij. Dixit Daniel regi d̄ idolo
bel. Erras rex. isle enī est intrinsec⁹ luteus. fo
rinsec⁹ ereus. neqz p̄medit aliqn. Scdo petē
tes nociua. s. h⁹ tpalia vlt q̄cūqz carni delecta
bilia. Prouer. i. Usq̄quo p̄uulū diligit isan
riā z stulti ea q̄ sibi sunt noxia petunt. Vere
nociua adulter petit cum nequius videat. i.

Feria quinta post Remiscere

Exoz. vi. Fornicatores adulteri regnū dei nō possidebūt. Aliq̄ petūt gladiū potētie. **Eccli. viij.** Noli q̄rere ab hoīe ducatur. neq; a rege cathedrā honoris. Aliq̄ laqueū auaricie. i. ad **Thi. vi.** Qui volūt diuites fieri incidūt i tē prātōem i in laqum diaboli. Salomō petiuit libāri a tali laqo. puer. xxx. **Mēdicatē** i diuitias ne dederis mihi. tū victui meo tribue necessaria. **Mat. vi.** Panē nōst̄ q̄ridi anū rē. Tercio petētēs in pctō mortali. p̄. lxx. **Iniq̄tatē** si asperi i corde meo nō exaudiet dñs. **Argo** petētēs sint sine pctō mortali. i. **Jo. iij.** Fiduciā talē habemus ad deū. i. q̄cqd petierimus accipiem⁹ ab eo rē. Si cor plenū inuidiā. man⁹ auaricia. i. sic d̄ aliq̄ nō exaudiemur. **Isa. i.** Nū multiplicaueritis orōes vras nō exaudiat rē. **Quarto** i voluntatē dei. i. **Job. v.** Quēcūq; petierim⁹ s̄m volūtatem ei⁹ audit nos. s. ad salutē anime. Nā docuit **Luc. xi. r.** **Mat. viij.** Petite i accipietis. **Isid. rē sum.** **bo.** **Sepe** de⁹ nō exaudiat ad volūtātē sed ad veritatē. vt patz de paulo. ij. **Exoz. xij.** qui ter rogauit dñm: inaudiat⁹ tñ mansit. qz tempratio carnis ad aīe salutē sibi vtilis fuit. **Qui** rō nō habētes meritū. Et sic discipuli. quasi di. eis dñs. nō semiaſtis i vultis metere. p̄. cxxv. **Qui** seminat i lachrymis i exultatione meret. **Ite** tenari⁹ nō dat nisi p⁹ labore i vinea. **Mat. xx.** Et. ij. **Thim. ij.** Null⁹ corōnabit rē. Nec illi volūt habere brauiū. i. ad **Exoz. ix.** Sic currite vt p̄phēdatis. **Jo. Ia.** co. iij. Petitis rñō accipitis qz male petitis. **Sexti** q̄ petūt i inimicis nō dimittūt. **Aug.** **Unus** q̄q; talē indulgentiā acceptur⁹ ēa dō qualem dederit primo. **Anastasi⁹.** Si iniuriā nō dimittis nō orōes p te facis s̄ male dicitōem lup te inducis.

Feria quinta Sermo XXXI.

Operamini nō cibū q̄ perit rē. **Job. vi.** Licet oīa bona appetunt a creatura. s. rationali. maxie tñ vita a qualibz etiā creatura sensibili desiderat. Inde est q̄ pisces cum sentiūt se capiēdos vt vitā cōfuent i pfundū aquarū se mergūt. **Aues** s̄o i altū aeris se leuāt. fere siue bestie ad iteriora tēstri currunt. **Inde** etiā ē q̄ dñs i veteri lege obſuatoribz p̄ceptorū suoz p maximo vitā pollicet dicens **Exo. xx.** Donora p̄ez i m̄ez omī tpe vt lōgeu⁹ sis sup terrā. **Nū** ḡ hec vita licz sit trāſitoria et caduca tñ diligat. i. etiā p ea obſuā

da mltā interdū picla hō scurrat. q̄to magis vitā i eternū māsūrā i sine redio feliciter duraturā debet merito desiderare. **Ad** hmoi et go vitā eternā pmerēdā acq̄rendā pariter et tenendā vtile homini est vt cibū nō corpale s̄ spūalē q̄ nō perit s̄ vitā p̄stat pfectā summa inq̄rat diligentia. **Ipoq;** inuēto vtiliter vtaf. **De** q̄ cibo saluator i hodierno euāgelio tria tāgi cōprobat. **Primū** est cibi spūal̄ fructuositas. quam duratio pbat eternal. ibi. **Operamini** nō cibū q̄ perit s̄ q̄ pmanet i vitā eternā. **Ubi** sciēdū q̄ s̄t hui⁹ cibi s̄side rat i h̄ q̄ nō perit. qd sic habz videri. **Corpa** lia ei sunt qdā similitudines spūaliū. vtpote ab eis creata i deriuata. i. idō imitat ipa spūalia aliq̄ mō. **Sz** corp⁹ sustentat cibo. ḡ illō quo sustentat spūs dicit ei⁹ cibū q̄cqd sit illō. **Il** lud quo sustentat corp⁹ cū trāseat i corporis naturā corruptibile perit. s̄z cibo q̄ sustentat spūs est incorruptibil. qz nō mutat i ipm spūritū. s̄z pot⁹ cōuērsio spūs i cibū. **Un** dictū est p **Aug.** Cibo sum grādū. cresce i mādū. **cabis** me. nō me mutabis i te s̄z tu mutaberis in me. **Ideo** d̄ tali cibo dicit h̄ dñs. **Opami.** q. d. opando q̄rite v̄ opibz mereamini. nō cibū q̄ perit. s. corpale. **Iuxta** illō. i. **Exo. vi.** **Eca** ventri i v̄ter elcis. de⁹ hūc i hāc destruet. qz nō sp̄ erit vsus ciboz. s̄z illū cibū opamini. s. spūalē q̄ pmanet in vitā eternā. **Qui** tāta s̄tute stomachū mentis semel accept⁹ p̄forat vt satietatē ppetuā simul i immortalitē anie largiat. **Qui** qdē cibo est ip̄e de⁹ inq̄rū ē veritas cōtēplanda i bonitas amāda q̄bz reficitur spūs. puerb. ix. **Comedite** panē meū rē **Eccli. xv.** **Ababit** eū pane vite et intellectu. **Est** etiā obſuantia mandatorū **Jo. Joh. iij.** **De⁹** est cibo vt faciā voluntatē ei⁹ q̄ misit me vt pficiā op⁹ ei⁹. **Et** etiā verbū dei: q̄ aīa mūdāis cōcupiscētis fatigata reficit. **Mat. iij.** **Nō** in solo pane viuit hō s̄z i omī verbo qd pcedit de ore dei. **Est** etiā lectio siue meditatio diuinaz scripturaz. **Sed** postremo p̄fectissim⁹ atq; semp̄ exoptand⁹ aīe cibū est mysteriū corpis xpi. q̄ ad eternā et brāz vitarū refectio pficiat. **In** nullo sensu hic dñs cibū q̄ pmanet in vitā eternā intelligi voluit. de q̄ **Job. vi.** **Ego** sum panis vite **Seq̄t** ibidem **Et** caro mea vere est cibus: i. sanguis meus vere est potus. **Sed** quis sit dator hui⁹ cibi insinuat cū subiungit. **Quem** fili⁹ homis dabit vobis. **Si** dixisset fili⁹ remigz nō fuisset. **Sed** s̄m h̄ q̄ filius homis dat hūc cibū magis eleuat ad attenuatōez. **Spūaliter.** i. iō

fecti hominis dat. qz natura hūana infirma
 p peccatū fastidiebat spūalē cibū. nec poterat
 in sua spūalitate sumere. Unde oportuit q si
 li⁹ dei carnē assumeret z p eā reficeret nos.
 in tra illud ps. xxiij. Parasti i cōspectu meo
 mensam zc. Uide etiā quia sacerdos mini-
 ster est hui⁹ cibi nō largitor. dispēlator ē et nō
 auctor. Fili⁹ enī hoīs q saluator est et domi-
 nus omniū ipse nobis hūc dat cibū. Seipm
 vtiqz dat nobis vt i eo maneam⁹ z ipe man-
 eat in nobis. S; vnde habeat auctoritatē dā
 di oñdit dñs cū dicit. Hūc enī pñ signauit
 dē. H est signū qd ei dedit quomodo pprū.
 tibi esse oñderet. p quod ceteris filiis hominū
 pparari nō potest. Et h signū fuit eminentia
 plenitudinis grē. Un ps. xliij. Unxit te de-
 us deus tuus oleo leticie zc. Al fm Hilariū
 Signauit. i. sigillauit. Qñ enī sigillū i cerā
 imprimit. cera retinet totā figurā sigilli. Sic
 fili⁹ dei inq̄tūm hō totam figurā pñs acce-
 pit. quia in natura hūana dē pater impsit
 bñ. i. filiū qui est splēdor glie z figura substā-
 tiē ei⁹ ad Heb. i. Uel fm Chriſto. Signa-
 uit. id ē ad hoc specialiter eū deus pater insti-
 tuit vt daret vitā eternā mūdo Joh. x. Ego
 veni in mūdū vt vitā habeat. Sic enī quan-
 do aliqz eligit ad aliqđ magnū officiū pagē
 dū dōz signari ad illd Lu. x. Post hec designa-
 uit dñs zc. Consequēter psecūdo pñcipa-
 li tāgū qualitatē habēdi hūc cibū q estimā-
 tio existit internalis. i. fidel. Dixerūt ergo ad
 eū. Quid faciemus vt opemur opa dei. quasi
 dicerēt. Nihil credim⁹ eternū nisi deū. sed tñ
 de hoc cibo q pmanet in eternū dicas nobis.
 est ne aliqd diuinū. et si sic quomodo g hūc
 psequi possum⁹. et p q opa eū mereri valeam⁹
 Respondit iesus z dixit eis. Hoc est op⁹ dei
 q credatis in eū quē misit ille. q. d. p fidē pō-
 testis hūc cibū mereri. Sed dī. qd ē qd
 apłs ad Roma. iij. distinguit opa ptra fidē
 dicens. q abrahā nō est iustificat⁹ ex opib⁹
 sed ex fide. Dicendū est q ibi fides nō distin-
 guit ptra opa exteriora. Pic autē fides dici-
 tur esse opus tm manens in aīa. Alio mō po-
 test fides cōputari inter opa exteriora. nō q
 fides sit ipa opa. s; q sit eoz pñcipiū. Nec
 autē fides intra se est. nō que in multis ē. qz
 multi cōfitem⁹ se nosse deū. factis autē negāt. s;
 ea que p dilectōem opatur. Consideran-
 dū etiā q fidem nō opus nostz s; op⁹ dei di-
 cit. vt nō putet fidē a se habere sine aliđ by-
 nū. nec de suis virib⁹ glief. s; q glia in dño
 gloriē. Et dicat cū apło. i. Thoz. xy. Si a

dei sum id qd sum. Dixerūt g ei. Qd g tu si-
 gnū facis vt videam⁹ et credamus. q. d. fm
 Chriſt. Cum inuitas ad fidē ideo vt credere
 tibi possim⁹. volum⁹ a te signū videre. qz līz
 qnqz milia hoīm de qnqz panib⁹ satiasti. nō
 tñ ppter hoc maior es moysē. q pauit pñs no-
 stros in deserto manna. Sed si vis vt creda-
 mus tibi p tuū miraculū sine tuo signo quo-
 tidie pascas nos sine labore nro z sine fati-
 gatōe. tñ credem⁹ te maiorē fore moysē.
 Quia seqt. Quid oparis. pñs nri māduca-
 uerūt māna i deserto. sic septū est. Panē de ce-
 lo dedit eis māducare. Ac si dicerēt. Itēz p-
 mittis nobis maiora qz moyses. tu enī panē
 dedisti nobis ordeaceos. ille patrib⁹ nostris de-
 dit manna d celo. Un dicit. pñs manduca-
 uerūt māna i deserto. nec dicit. dē pauit pa-
 nes nros manna. ne videant eū velle equare
 deo. z ne videant moysen pferre xpo qñ i hoc
 eū allicere volētes q pñs eos pascat. Res-
 pōsio xpi ponit ad pcedētia cū dicit. Amē
 amē dico vobis. nō moyses dedit vob panē
 de celo s; pater meus dabit vob panē de celo.
 vez. Ubi sciēdū q indei duo pposuerūt
 xpo de cibo corpali. videlicet datorē moysen z
 locū. i. celū. q duo remouet xps circa cibū spū-
 alē. qz dator ei⁹ nō est moyses sed pñ celestis.
 Nec dat de celo aereo s; sidereo. Un g dicit.
 Non moyses zc. Ubi enī est panis celestis.
 dicit ver⁹ panis. nō q panis celestis dat⁹ i d-
 deserto fuisset falsus. quia miraculū de manna
 fallum nō fuit. sed dicit ver⁹ ptra māna qd
 panis figuratū illi⁹ fuit. Qui etiā panis d
 celo dicit sicut sequit. Panis enī dei est q de
 celo descendit. et dat vitā mūdo. De celo dicit
 descendere. qz xps rōe deitatis de celo orit. Sicut
 etiā rōe hūanitatis. quia aīa imēdiata a deo
 creat. z virtus formatiua corpis christi fuit
 virtus spūsscti. Et hoc etiā cognoscit q d ce-
 lo sit cū pprū facit effectū. i. cū dat vitā. Nā
 panis ille corpalis vitā nō dabat. qz omēs
 qui māna māducauerūt mortui sunt. iste au-
 tē dat vitā eternā. Consequēter p terco pñ-
 cipali tangit edul⁹ realis hui⁹ cibi. et q eius
 existat existētia finalis. Et pmo tangit peti-
 tio iudeoz. Dixerūt ergo ad eū. Dñe semper
 da nobis hūc panē. Uolebant enī de cetero
 esse refecti sine esurie et labore. sicut de mulie-
 re samaritana dictū est Joh. iij. Dñe da mi-
 hi hāc aquā zc. Uerūtāmē sicut nō intellige-
 bat pñtōem aque spūalis. sic nec isti q de pa-
 ne spūali. Ideo ostendit eis iesus quid sit il-
 le panis dicēs. Ego sum panis vite. si quis

Feria sexta post Remiscere

venerit ad me nō esuriet. et q̄ credit in me nō
sitiet. vñq̄. **U**bi sciendū q̄ verbū sapiētie
est spūalis cib⁹ mentis quo mens sustentat.
Eccli. xv. Libavit illū pane vite ⁊ intellectu.
Et dicit ille panis sapientie esse panis vite.
ad differentiā panis corp⁹. qui panis ē pa
nis mortis. q̄ nō op̄et nisi ad restaurandū
defectus mortalitatis. **U**n̄ ⁊ solū in hac vita
corpali necessari⁹ est. **S**ed panis sapiētie di
uine est p̄ se viuificati⁹ nec habz mortē con
trariā. **I**te panis corp⁹alis nō dat vitam s̄
t̄m p̄sistentē sustentat ad t̄pus. **S**ed panis
spūalis ita viuificat q̄ dat vitā. **N**am aīa in
cipit viuere quādo adheret verbo dei. **Psal.**
xxxv. Apud te fons vite. Quia ergo ome s̄
bū sapiētie deriuat a verbo dei vnigenito.
Eccli. i. Fons sapie s̄bū dei residēs i excelsis.
ideo ip̄m verbū dei p̄ncipaliter dicit panis
vite. **E**t q̄ caro xpi verbo dei vnita est. iō ha
bet etiā q̄ sit viuificatiua. **U**nde corp⁹ ei⁹ sa
cramentaliter sumptū viuificatiū est. **N**ā
p̄ mysteria q̄ christ⁹ i carne sua op̄leuit dat vi
tā mūdo. ⁊ sic caro xpi p̄pter dei verbū panis
est nō cōsuetē vites s̄ illi⁹ q̄ morte nō resolui
tur. **E**t ideo caro xpi d̄r panis. **B**en. penult.
Aler pinguis panis ei⁹ ⁊ p̄bens delicias regi
bus. **H**ūc panē q̄ p̄medit nō esuriet. **Q**uā
gnificat in eo q̄ d̄r. **Q**ui vēit ad me nō esur
iet. ⁊ q̄ credit in me nō sitiet. **Q**uā idē est fm̄
Aug. **Q**uia idē est venire ad eū: ⁊ credere in
eū. **I**te fide. s̄. formata charitate. **T**alis inq̄
dicit nō esurire nec sitire. quia habēs deū per
grām n̄hīl aliud desiderat nisi ip̄m. deū quē
habet p̄ grām plen⁹ desiderat habere p̄ glia
Abū autē ⁊ potus corp⁹alis est extrane con
ditōis. quia habit⁹ in plenitudine in fasti
diū vertit. **U**el quia corp⁹alia nō simul sumū
tur sed paulatim quasi cū meru. **E**t iō semp
restat aliud sumendū. **E**t p̄pter hoc sicut cō
surgit delectatio et satietas eo iā sumpto. ita
desideriū iā restat ex sumēdo. **I**deo corp⁹alia
nō satiant in eternū. **U**el ideo quia corrupū
tur corp⁹alia. vnde remanet memoria ex cor
rupto et generat iterato desideriū eoz. **S**p̄i
ritualia vero et simul sumunt ⁊ nō corrupū
neq̄ deficiūt. ⁊ ideo eoz satietas manet in p̄
petuū. **A**pocal. vii. **N**on esuriēt neq̄ sitient.
**Psal. xv. Adimplebis me leticia cum vultu
tuo: delectatōes in dextera tua. s̄. in spūalibus
vsq̄ in finē. H**unc igit panē totis desiderijs
requiram⁹ atq̄ ip̄is facta desideria op̄ez im
pendijs adiuuem⁹. **V**eniam⁹ ad christū. id
est credam⁹ absq̄ dubio esse corp⁹ xpi qd̄ su

min⁹. **U**ia qua ad eū vēiam⁹ est fides. **I**ta
enī p̄ fidē accedentibz ⁊ sincero corde sumēti
bus vitā tribuit sempiternā. **E**t hi tales nō
esurient in eternū. **I**lli enī q̄ dubitant an ve
rum corp⁹ christi sit nō reficiunt: s̄ secūz res
portant esuriē. nec illuminant: sed tēnsioibz
tenebris obscurāt. **Psal. xxxii. Accedite ad
eū ⁊ illuminamini: et facies vre nō confundentur.**
Illorū enī facies illuminant⁹ et nō erubescunt
quin cuncta accedant. **S**ed illi⁹ facies cōfus
ione replet q̄ n̄hīl credit. vñ nō credit corp⁹
xpi esse qd̄ p̄cipit. **U**el quē sua p̄cia gūioris
peccati recordatōe cōpungit. **U**t igit tā d̄a
nabile nō sustineam⁹ cōfusiōnē mūdem⁹ nos
ab omni inq̄namēto carnis ac spūs. quaten⁹
diuinū ac sacrosanctū mysteriū nō ad mortis
eterne iudiciū: sed ad perennis vite sumas
mus premium.

Feria sexta

Sermo XXXII. De euangelio

Ic est heres
henite occidam⁹ eū. **Mat. xxi.**
Magna dat fm̄ legē pena his
q̄ occidūt heredē seu naturalē dñm. ⁊ signū
ter quādo ex hoc sequit p̄dictō hereditatis.
Moraliter. verus heres est christ⁹. ad **De**
bze. i. **S**ubstituit eū heredē vn̄uersorū p̄ quem
fecit ⁊ secula. **H**ūc occidūt iudei. **S** q̄ ma
gnū scel⁹. **H**iero. **N**on solū magnū sed ⁊ ma
ximū q̄ indicibile ⁊ inexcogitabile. null⁹ ex
cogitare p̄t huius sceleris quantitatē. **B**er. i.
quodam fm̄one distinguit quadruplex pec
catū. s̄. originale. p̄sonale. actuale. ⁊ singulare
Illud autē singulare est illis qui christū cri
stiferūt. s̄. quādo impij virū iustū occidunt.
Aug. in fm̄one ⁊ passione alloquit eos d̄i
cens. **I**gnobilitasti eū q̄ te clarificabat **O**cci
disti eum qui te ⁊ duricia fuititias eripuit.
Corpus eius vulnerasti qui corp⁹ tuū a vul
neribz curauit. coronā spineā in caput ei⁹ po
suisti q̄ glia et honore p̄cinctus te coronauit.
Et manus illius pias qui te ⁊ luto plasma
uit vinctulis colligasti. **I**deo p̄ magnitudine
sceleris impletū est illud **Job. xxi. V**isq̄ in p̄
sentem diē remanet scel⁹ malicie. **Q**uāuis
peccatū singulare fuit apud iudeos. tamē fal
sorū christianorū peccatū non minimū. **P**ri
mo quia peccant contra ip̄m quem sciūt esse
deum. **S**ecundo peccant contra eum qui iā
eos redemit. **Aug. i.** **U**nde grandis mali
cia eozum qui christum crucifixerunt. maior

eorum qui recte vivere nolunt. precepta veritatis
oderunt. propter quod omnes apparebunt in iudicio
De quo introitus. Ego autem et. vide infra.
Aliud thema. Malos male pedit. Mat.
xxi. Marci. xij. Lu. xxi. Videmus quod homo citatus
ad iudicium ille prius occupat se antequam compara
reat quomodo iustus compareat. et si minus in
iustis discernit tunc mancipabitur carceri. Spi
ritualiter. Omnes nos manifestari oportet ante
tribunal christi. ij. ad Thimotheum. v. et unusquisque res
cipiet prout gessit in corpore. De quo introitus. Ego
autem in iusticia apparebo et. Iohannes perit eccle
sia in collecta. Da quesumus omnipotens deus ut
sacro nos purificante ieiunio sinceris mentibus
ad sancta ventura facias pervenire. Nam qui dili
genter ut violentus et homicida carceri infer
ni mancipatur. et sic iudei. ut habet figurative
in epistola ubi sic fratres viderunt ioseph
et sic iudei christum. De quo euangelium. Dicit
heres. ergo punient temporaliter et eternam. De
quo thema. Malos male pedit. In sum
ma euangelij tria innuunt. Primo collati bene
ficii multiplicatio. ibi. Homo quidam et. Se
cundo agitur testinatio nuncij trucidatio. ibi. Au
tem tempus. Tercio ponitur obstinatio populi dam
natio seu concussio. ibi. Au autem venerit
dominus vinee et. De primo dicit. In il
lo tempore. scilicet feria secunda post dominicam palmarum
cum venisset ihesus in templum interrogabant eum
scribe in qua potestate hoc faceret. et quis ei re
diderit hanc potestatem. Respondit eis. Baptis
mus iohannis unde erat. de celo an ex hominibus.
Et illi cogitabant intra se dicentes. Si dicimus
de celo. tunc dicet. quare non credidistis illi.
Si autem ex hominibus. tumemus turbamur. Et re
spondentes dixerunt. Nescimus. Et ait illis. Ne
que ego dico vobis in qua potestate hoc facio.
Et respondit illis. Amen dico vobis publi
cani et meretrices preecedent vos in regno dei.
Ratio quod egerunt penitentiam in predicatioe iohannis.
Sed iudei fuerunt obstinati cogitantes oc
cidere filium dei. De hoc subdit in parabola di
cit. Homo quidam. scilicet pater. Abrahama. Dicit homo.
non natura sed benignitatis similitudine. Pharisaeus
in polliticiis. Homo naturaliter est animal ma
litiarum et peius. Erat paterfamilias qui gubernat
omnem creaturam. sicut paterfamilias domus.
Qui plantavit vineam. id est synagogam. Isa. v.
Vinea domini exercituum domus israel est. Hanc pla
navit creando. Dicit. ij. Ego te plantavi vineam
meam electam. et transulit eam in terram promissi
onis. Psal. Cinea de egipto transulisti. Et
septem circumdedit eam. id est custodia angelorum

rum. Isa. lxiij. Super muros tuos constitui
custodes. Et fodit in ea torcular. id est lege.
quod multis preceptis eos torquabat. Et edificavit
turrem. id est templum propter altitudinem edificij et
propter securitatem refugij. et locavit eam agri
colis. id est doctoribus et plaris qui debent extirpa
re vicia tanquam spinas. et inserere virtutes. Et
peregre profectus est. non mutando locum sed ope
rando. liberum relinquens arbitrium. Vel secundum
Abraham. peregre profectus longanimitate habendo.
quod non semper eorum peccatis penas induxit.
Iohannes. ij. Patiens est et multum misericors. Di
xi secundo tangit testinatio nuncij trucidatio.
ibi. Cum autem tempus fructuum appropinquasset.
scilicet post legem data fuit tempus fructuum
operum bonorum. Remigius. Tempus fructuum fuit
cum supatis hostibus terram promissionis colere
secure ceperunt. Ambrosius. Bene dicit. tempus
fructuum non pueritium. nullus enim fructus et pro
ventus existit iudeorum. non spirituali multo
sed cruore prophetarum redundabat. Misit ser
vos suos ad agricolas. scilicet moysen et aaron et
prophetas ut acciperent fructus eius. scilicet legis. et obe
dientiam deo et plaris. Et agricole appropinquantes
servis eius alii ceciderunt. ut moysen et aaron qui
fuerunt celsi linguas iudeorum licet non gladio.
Deutero. xxxij. Una eorum vasa fellis totum ama
rissimum. in quo inebriati prophetas occiderunt
Isa. v. Expectant ut faceret vasa et fecit la
brutias. psal. Irritaverunt moysen in castris aa
ron secundum dominum. Et iteque veritas est moyses propter
eos. Alii occiderunt sic Isaiam qui serrat. et ser
ra lignea ex precepto manasse regis iuda. Et si
cut amos quem Othosias per tempora transiit.
Alii lapidaverunt ut zachariam quem rex Ioab
lapidari iussit inter templum et altare. Et hic
remias filius lapidatus est. Et. S. d. cur iudei non
festinant prophetas per eos occisos sic christiani
martyres et apostolos. Respondet primo. propter ima
nitatem sceleris. quod non alienos sed proprios occide
runt. Secundo ad occultationem sui criminis. et ad de
clarandam duriciam despecti sui peccatoris. psal. Su
perbia eorum qui te oderunt ascendit super. Actuum. viij.
Dura cervice et incircumcisi cordibus et. Augustinus.
Stephanus eos increpavit. quod timebant esse per
petuam memoriam scelerum. et posterorum horum
persecutionem et. Iohannes. viij. Vos ex parte diaboli
estis. Iteque misit alios suos plures foribus quod mul
tiplicavit et prophetas. et fecerit filios ut impleret
hierusalem sanguine prophetarum. ut dicit. iij. Regum. xxi.
Iohannes salvator ait. Mat. xxij. Dixerunt hierusalem
qui lapides. et. Ecce contra pacem et misericordiam erat
do erga iudeos. attamen malicia eorum semper crescebat

Feria sexta post Remiscere

Nouissime aut. s. post occasionē pphetarū
miserunt ad eos x. filii suū. s. rēpē grē. De q. ad
Gal. iij. **T**ū venit plenitudo tēpīs misit dē
filiū suū. s. naturalē. dicēs. Forſan verebunt
filiū meū. **D**iero. Non loquit vt ignorās s.
vt libera volūtas hominī reſeruet. Agricole
autē. i. iudei maiores videntes z cognoscen-
tes p doctrinā z miracula filiū. i. xpm in lege
pmiſſum. p patriarchas nunciātū. p pphē-
tas pmiſſum inuiderūt ſibi. **I**uxta illō Sa-
piētiē. q. Grauis eſt nobis ad videndū. dicē-
tes intra ſe. **D**ic eſt heres. i. vnicus z natural
filiū. **M**at. ij. **D**ic eſt filiū meū dilectus in q.
z. **N**on ali. p naturā ſed a me diſtinct. fm
pſonā. quia alia pſona patris. alia filij. alia
ipſiſſantici. **D**e quo ad Heb. i. **Q**uē cōſtituit
heredē vniuerſorū. **D**iero. **M**anifeſte dñs p-
bat iudeorū pncipes: nō p ignorantia ſed p
inuidiā filiū dei crucifiſſe. **J**oh. xv. **V**ider-
runt aut et oderūt me et pſem meū. **P**ro q.
dubitat. vtrū iudei cognouerūt ieſum naza-
renū eſſe chriſtū in lege pmiſſum. arguit pri-
mo q non. p illud qd dicit. i. **A**ho. ij. **S**i co-
gnouiſſent nunq. xū glie crucifiſſent zc.
Item **A**ctuū. iij. petrus loqns iudeis dixit
Scio fratres q p ignorantia feciſtis ſicut z
pncipes veſtri. **I**tem **L**u. xxiij. **P**ater dimit-
te illis qz neſciunt qd faciūt. **I**n oppoſitum
Nūc aut viderūt me z pſem meū. **I**te **J**oh.
i. vbi dicit. **A**cce agnus dei zc. **I**te h. **M**at.
xxi. **D**ic ē heres. **Q**uia **H**ieronym. manifeſ-
te dicit. **N**on p ignorantia ſz p inuidiā iu-
deos eū crucifiſſe. **R**ūdet. gens iudeorū ſic
z aliarū ciuitatū cōmunitates triplices conti-
nebat pſonas. **Q**uidā ſimplices vt mechani-
ci z laborātes. **Q**uidā mediocres vt ciues. q.
dam maiores vt pncipes epi et doctores. q.
rū ſapiētia regiū cōmunitas tota. **S**ic i. ple-
be iudeorū fuerūt minores et ſimplices. iſti nō
cognouerūt xpm xū eſſe vl. meſſiam in lege
pmiſſum. **D**e illis loquit. i. ad **A**hoz. ij. **S**i
cognouiſſent zc. **A**lij fuerūt mediocres z ſb-
tilioris ingenij pmiſ. **I**ſti cognouerūt pmiſ-
ſum in lege: ſed nō xū nec xī filiū. **U**n **A**u-
guſtin. libro qſtionū noui z veteris teſtamē-
ti. **S**i enī temōes xū factū hoīem nō intel-
lexerūt: qnto magis hoīes. **N**ō enī illū pnci-
pes mediocres ſciebāt eſſe q pmiſſus erat in
lege. nec etiā myſterū ei. q filiū dei erat. neq.
ſacramētū incarnatōis paſſiōis z redēptōis
cognouerūt. **D**e hīs **A**ctuū. iij. dixit **P**etr.
Nunc fratres ſcio q p ignorantia feciſtis voſ
ſimplices ſicut et pncipes veſtri. s. mediocres

Tercij vero ſunt maiores. s. ſcribe z phariſei.
hi cognouerunt eū xū et dei filiū **A**uguſtin.
Miſſio filij eſt verbi incarnatio. **A**ug. ſuper
illud. **I**n mundo erat et mund. eū non co-
gnouit. **I**lluc miſſus eſt p humilitatē vbi ſp-
ſuit p diuinitatē. **E**tia ſciebant ex impletōe
tēporis **D**aniel. ix. **N**on auferet ſceptz zc. u-
da donec veniet q mittend. eſt. **E**t etiam ſcie-
bant modū veniēdi. s. in paupertate et hūili-
tate. vt habet **Z**achar. ix. **E**t cū hoc meſſia
in lege pmiſſum. vt patet in fmōe illo. **C**on-
uenio voſ o iudei zc. dñica qzta aduē. dñi
Ite ex teſtimonio **J**ohānis baptiſte. **I**te ex
teſtimonio opz et miraculoz. **U**n cū qſſiet
Joh. x. **S**i tu es xps dic nob palā. **R**edit.
Opa que ego facio in nomie patris mei teſti-
moniū phibent de me. **A**brif. ſup **M**atth.
Ex oibz opibz iudei cognouerūt xpm eſſe dei
filiū. **A**ttamē cōſiderādū q nulla noticiā
quā phariſei habuerūt de xpo p ſcpturas p-
phetarū erat certa certitudie euidentie. **T**ū
qz talis certitudo habet ſolū p demōſtrātōez
nō p ſenſum. **T**ū qz pphētie poſſunt aliquā
do varie exponi. **E**t iſo maior erat noticiā p-
ſonalis et verifiſſimilis cōiecture. **U**el fm ali-
quos ibi erat certitudo adherētie q p imp-
dire in actu modū pdictū. **P**er pdicta autēz
ſoluunt argumēta ad vtrāqz pte. qz illa q p-
bant q habuerūt noticiā de xpo intelligenda
ſunt de noticiā habituali. **A**lie aut auctorita-
tes reducte in contrariū loquūf de actuali co-
gnitōe applicante ad op. q ſuit impedita p-
pter paſſiōes inuidie z rācoris. **Q**uia iudei
pmo habuerūt verā eſtimatiōem de chriſto
z in habitu z actu in pncipio. **S**z qn ince-
pit cōtra eos pdicare excitati ſunt. cū ira rā-
core z inuidia. qbz paſſiōibz impediēbāt ab
actuali cognitōe veritatis phabite d chriſto
Sed di. **Q**uare crucifiſerūt eū. **R**espon-
det **A**brifof. **N**oc cauſauit auaricia et vana
glia. qz cū xps introiuit in tēplū eſcēſes ven-
dentes aialia que ad ſacrificiū vendebāt erat
illis pſuſio. z ſic vana glia ſuadebat altricari.
Item auari cogitabāt ſi pplus iſte habuerit
iſtū xū. tūc necēſe ē vt dimittat cōſuetudi-
nē hoſtiarū q ad noſtr ptiēt lucz. z ſic pplus
nō erit poſſeſſio nſa ſed dei. **S**i aut occiderit
m. eū tūc nō eſt q iuſticie fruct. a poplo qrat.
z ſic ſp tenebit cōſuetudo hoſtiarū. **E**t iſo ma-
chinati ſunt de ei. morte. **S**ic incontinēs p-
pter paſſiōē cōcupiſcētie eligit fornicari. qd
tū alias reſugeret. **V**erbi grā. hō aliqui diti-
git aliqz actu z habitu. poſt h cōmouet euz

tunc obfuscat dilectionis noticia actualis et habitualis. ideo dixerunt. **Hic est heres veni te occidam?** eum tunc habebimus hereditate. **Remigius?** in omel. **Non per ignorantiam sed per inuidiam crucifixerunt redemptorem.** Sciverunt enim eum esse illum de quo ps. **Postula a me et dabo tibi gentes hereditate tua.** ideo dixerunt. **Venite occidam?** eum etc. **Ne consuetudo hostiarum et lucis nostrae dimittat.** Sic adhuc est cogitatio sacerdotum carnalium: qui non solliciti sunt quomodo populus vivat sine peccato. sed aspiciunt quid in ecclesia offeratur. **Et appropinquatum eum eiecerunt extra vineam.** id est extra civitatem hierusalem. **Triplex persona in lege extra castra eum eiecerunt.** scilicet immundi. leprosi et blasphemus: quia si huiusmodi esset christus. **Ipe tamen non fuit immundus sed speculum sine macula.** **Non leprosus sed cador lucis eterne.** **Non blasphemus sed imago bonitatis eius.** **Sap. vii.** **Et occiderunt.** scilicet sine causa. **Job. xvi.** **Deus passus sum absque iniuriam meam.** **Dixi sedo inuicem obstinatum populi damnatio dices.** **Aut quando venerit dominus videret quid faciet agricolis.** **Dieron.** **Dic interrogat dominus non quod ignoras quod essent responsuri.** sed ut ex propria misericordia damnaverent. **Aut.** **Malos male pederunt.** scilicet temporaliter et eternaliter. **Temporaliter factum est ut dicit Iosephus.** **quoniam .lxxxviij. milia venditi sunt.** et undecies centena milia famem et gladio perierunt. **Secundo eternaliter quoniam .liij. annis dedit eis penitentiam antequam hierusalem subuerteret.** **Piere. xvij.** **Duplici merito ne coterere eos dominus.** **Et vineam suam locabit alijs agricolis.** illud post christi ascensionem. **plurimum factum est cum exercitus romanorum perdidit incredulos et auferbat locum et gentem et regnum eorum.** **Et locavit vineam suam alijs agricolis.** scilicet sanctis apostolis et nobis. ut reddant ei fructum temporibus suis. scilicet fructum cordis credendo. oris confitendo. operis seruando. et corporis patiendo. **Subdit.** **Dixit illis iesus.** **Nunc legistis in scripturis.** quod si diceret. **utique.** **Lapidem quem reprobauerunt edificantes:** hic factus est in caput anguli. **Ad domino factum est istud:** et est mirabile in oculis nostris. **Magister in scholastica historia dicit ad litteram fuisse impletum in edificatione templi salomonis.** **De quo cecinit david in psalmo.** **Lapidem quem reiecit.** **Aut non est factum a casu sed ex divina ordinatione.** **Ideo subdit.** **Ad domino factum est istud.** **Lapis iste figurabat populum.** quoniam multipliciter reprobatum a principibus. et tamen est factum in caput anguli coniungens iudeos et gentes quasi duos pietes. **De quo Isa. xxvij.** **Ago mita in syon lapidem angularem.** **Et ideo scri-**

bitur **Dan. ij.** **Lapis absconditus de monte sine manibus qui percussit statuam.** **Mons est beata virgo super humanam naturam per gratiam sublimata.** de qua christus accepit et sine manibus. id est sine operatione humana. confregit statuam. id est vanitatem huius mundi. **Joh. xvi.** **Confidite ego vici mundum.** **Ite dicit lapis propter edificationem vtriusque litate.** quia per hunc lapidem constructum est omne edificium spirituale. id est ad **Eph. ij.** **Fundamentum aliud nemo potest ponere propter illud quod positum est quod est christus iesus.** **Sed iudei multipliciter reprobauerunt hunc lapidem.** **Primo in eum non credendo.** **Joh. a. vij.** **Nunc aliis ex principibus credidit in eum.** **Secundo eum non suscipiendo.** **Joh. i.** **In propria venit et sui eum non receperunt.** **Tercio ei detrahendo.** **Joh. ix.** **Nos scimus quia hic homo peccator est.** **Quarto in presentia blasphemando.** **Joh. viij.** **Nonne bene dicimus samaritanus es et demoniorum habes.** **Quinto eius miracula demonio ascribendo.** **Lu. xi.** **In beelzebub princepe demoniorum etc.** **Sexto regnum eius recusando.** **Lu. ix.** **Nolumus hunc regnare etc.** **Joh. xix.** **Regem non habemus.** **Septimo morti condemnando.** **Mat. xxvij.** **Reus es mortis.** **Octavo pro morte persequendo.** **Mat. xxvij.** **Dominus recordati sumus quoniam seductor ille etc.** **Sed ex quo ita multipliciter reprobauerunt eum iudei.** **Subdit.** **Ideo dico vobis.** **autem** **revertetur a vobis regnum.** id est regnum vinee. id est ecclesia vel scriptura vel dei misericordia. **Et dabit genti facienti fructum.** id est opera bona. **Nota legis in regnum temporale a multis esse ablatum.** et sic eternale regnum. **Primum fuit cui ablatum est regnum nabuchodonosor.** ut patet **Dan. iij.** **cui dictum est.** **Transibit a te regnum et ab hominibus te eiciet.** et cum seris erit habitatio tua. **Et hoc propter superbia superbie.** **Et sic superbis auferet regnum celorum.** sicut lucifero qui dixit **Isa. xliij.** **Ascendā super altitudinem nubium et similis ero altissimo.** **Luce. i.** **Deposuit potentes de sede etc.** **Luce. xliij.** **Qui se exaltat humiliabit.** ps. **Non habitabit in medio domus mee qui facit superbia.** **Secundum est saul.** **Reg. xv.** **Scidit dominus regnum israel a te hodie et tradidit illud primo tuo meliori te.** propter hoc quod recusavit pinguiam domus amalech contra preceptum domini. **Et sic ois auarus excludit a regno dei.** **Mat. xix.** **Facile est camelum intrare per foramen acus quam diuitem intrare in regnum dei.** **Eph. vi.** **Raptores auari regnum dei possidere non possunt.** **Tercium est balthasar.** **Dan. v.** **Et figurat gulosos.** quoniam medebat et bibebat cum principibus suis quoniam scriptum erat coram eo quod **Daniel** expositi dices. **Diuisus est regnum**

Teria sexta post Remiscere

tuū z datū est p̄s z medis. Et sic amittitur regnū celi p̄pter carnis delicias. i. **A**hoz. xv. Laro et sanguis regnū dei possidere nō p̄nt.

Sermo XXXIII. De epistola.

In diebus illis

scz quādo Jacob redierat de mesopotamia syrie. et ab elau fratre suo q̄ ei venerat obuiā recesserat. z sicheu filiū emor dynami coruperat. Dyna filia iacob d̄lya. et filij sui. s. symeon et leui z sychemitis vindictā expetebant adhuc viuētibz ysaac z rachele. nondū nato beniamin dixit Ioseph puer sedecim annoz fratribz suis. s. zecem. Audite somniū meū qd̄ vidi zc. vt p̄z **Sc̄n. xxxvij.** Ubi nora q̄ iste ioseph i somnijs q̄ vidit et in somnijs pistoris et pincerne et pharaōis q̄ postea interpretat̄ est cognouit pphetice futura. p̄pter qd̄ nō solū habuit visionē imaginariā s̄ etia intellectiua. Uidit enī in somnijs imagines quāsdā rez corporaz imp̄ssas organo siue s̄ruti imaginatiue. Iō mediāte illo v̄l p̄ misterii angelicūz vidit. vterq̄ sensus bon⁹ ē. Etia p̄ intellectu oīa futura q̄ p̄ h̄mōi imagines p̄phete nō p̄phetizauerūt. qz nihil intellectualz cognouerūt. Sic ḡ expone s̄ba. Audite somniū meū qd̄ vidi. visionē supple imaginaria et intellectuā. Putabā vos ligare manipulos in agro. et s̄surgere manipulū meū et stare. vestrosq̄ manipulos circūstātes adorare manipulū meū. Uisōe vtriq̄ imaginaria vidit imagines māipulorū. s. sic dispositoz. s̄ intellectuālz vidit q̄ fratres sui adoraturi ēent eū. qd̄ post modū sic euenit. Et vide q̄ in rebz corpali bz in quibz isti erāt assueti d̄ mōstrauit eis futura. s. in manipulis z spiciis vintbz et bobus Erant enī cultores agro et aīaliū pastores Sequit̄. Responderūtq̄ fratres sui z dixerūt ei. Nūqd̄ rex noster eris aut subijciemur d̄tioni tue. Quod certe factū est post modū ita Ipe enim fuit rex et princeps et rector frat̄ suoz. **Sc̄n. xlii.** De ipo imēdiate effraim filio suo descendit Ieroboam et fuit rex in decem tribubz. vt habet. iij. **Reg. xij.** Sequit̄. Hec aut̄ causa somniōz ac p̄monū inuidie et odiū fomūtē mīstrauit. Et ratio hui⁹ fuit. qz homines q̄ sunt liberi arbitrij summe libertem appetūt. et abhorēt seruitutē. Sequitur. Aliud ḡq̄ vidit somniū qd̄ narrās fratribz ait. Uidi p̄ somniū q̄ si solē et lunā z stellas

vndecim adorare me. Et notanter dicit q̄si. qz nō vidit lunā aut solē aut stellas sed imagines ipoz. **Et nota q̄ p̄mū somniū fuit in rebz terrenis. et secundū fuit in rebz celestibus ad innuendū q̄ isti oēs inter hoīes conuersantes vacabunt terrenis negocijs. soli tamen ab hoībz separati de celestibus cogitabūt.** Sed quare dixit vndecim stellas cū nō dūz esset natus beniamin p̄ quem intelligebatur vndecim⁹. Dicendū q̄ videbat in spū ipsuz fore nasciturū. z ipe cū alijs adorare eū debueret. Sequit̄. Cū patri suo et fratribz retulisset. increpauit eū pater dicens. Quid sibi vult h̄ somniū qd̄ vidisti. Num ego z mater tua et frēs tui adorabim⁹ te sup̄ terrā. ḡ. d. h̄ pater ex verbis tuis. Intelligebat enī iacob q̄ ipe pater p̄ soles significaret. z rachel p̄ lunā. z frēs p̄ vndecim stellas. Sequit̄. Inuidebant ergo ei frēs. pater s̄o rē rācituz cōsiderabat. Nota q̄ mater ioseph adhuc viuebat vt ex loco isto accipitur. Mater inq̄ rachel. Sed di. nūqd̄ pater z mater adorauerunt ioseph qd̄ de fratribz cōstat. Rūdetur q̄ mater nunq̄ adorauit eū in p̄sona propria. qz mortua fuit aīq̄ ioseph d̄naret i tera egipti. s̄ adorauit eū i p̄sona filij. s. beniamin filij sui. Jacob aut̄ adorauit eū i filijs suis p̄ quos misit ei munera. **Gene. xliij.** Et hoc fuit anteq̄ sciret ipm̄ esse filiū suū. sed postea quando sciuit nunq̄ adorauit ipsum. quia nec ioseph sustinuerat. licet tamē dicat ad **Hebre. xi.** q̄ Jacob adorauit fastigū virge ipi⁹ ioseph. quod satis innuit **Sc̄n. i.** S̄ magister dicit in h̄istoria scholastica. Quiddā codices habēt q̄ adorauit sup̄ caput virge eius vel in capite virge sue. et vtrūq̄ stare potest. Diceret aliq̄s. S̄ q̄re iacob increpauit ipm̄ ioseph q̄ tñ fuit p̄nūciās vera. quod innuit ex eo qd̄ dicit̄. q̄ pater rē tacitē cōsiderabat. Dicendū q̄ iō qz nō vniciq̄ est veritas dicenda. maxime cū auditores ad terriora p̄uocant. Uñ timebat lance⁹ hō illd̄ qd̄ accidit circa Ioseph quez summe diligebat. S̄z mirū est q̄ ioseph q̄ puer erat audebat referre talia corā fratribz. maxime cū vidit eos aduersus ipm̄ p̄citatos. Ubi dicendū q̄ spū sanctus q̄ h̄ suggererat ipm̄ ad dicendū impellebat. sic et alios viros q̄ dixerūt omnia q̄ suggererat spū sanctus et nō formidātes mortē. Sequit̄. Cū frēs ei⁹ i pascendis gregibus p̄nis morarent̄ in sicheu d̄xit ad eū israel. Nota q̄ Jacob rediēs de mesopotamia trā sito vado iobach luctat⁹ fuit cū angelo ex q̄

luctatōe emarcuit neru⁹ femoris ei⁹. Qui q̄
dem angel⁹ luctatus cum eo ⁊ loquens in p
sona dei mutauit sibi nomē et vocauit eum
israhel. qd̄ interpretat vir vidēs deū. **Gen. xxxij.**
Un̄ statim dixit. **Vidi dñm facie ad faciem**
Et vocauit nomē loci illi⁹ phanuel. i. appa
ritio dei. **Deinde** cū p̄gredit⁹ occurrit ei obuiā
esau. vt p̄t⁹ **Gen. xxxij.** aq̄ p̄us discesserat ⁊
vēit i sochor. ⁊ inde in sichem de qua h̄ ponit⁹
in littera. quā vitem vocauit moyses salem.
⁊ ibi emit ip̄e iacob partē agri ab emor rege
sichimorū ⁊ a filiis ei⁹ centū agnis. vt patet
loco p̄allegato. **f. Gene. xxxij.** **Et** ip̄i dicūt
incole sichimite. **Ista** v̄bs corrupta dicitur
sichar vel sichem. ⁊ terra vicina dicit⁹ sichi
ma. ⁊ est apta p̄ alimētis gregū. ⁊ pascua illi
us terre dicit⁹ sichima. **Et** forsūt ista sichem
est illa v̄bs ad quā p̄mo applicauit abraam
ueniens de hur caldeor. **Gen. xij.** sic dicta
ibi p̄ anticipatōem. **Un̄** aut̄ habitaret ibi si
chem ⁊ misit ibi stupr̄ cū dyna. p̄pter qd̄ se
cuta fuit interfecit sichimitaz ⁊ depula
tio v̄bis. **Gen. xxxij.** **Deinde** p̄sequēdo hy
storā imaginor q̄ de bethel iacob vēit i val
lem ebron q̄ vallis dicta ē ⁊ uall mabre. **Ge
nes. xviij.** **Est** aut̄ fm̄ magist⁹ ⁊ uallis mam
bre iuxta ebron q̄ vallis sic vocata ē a q̄dam
hoīe mambrie noiato. **Un̄** ē dicta vall ebron
eo q̄ erat iuxta ciuitatē ebron. **De** ista valle
misit iacob ioseph ad fratres suos in sichem
⁊ dothaim vbi p̄ eos vēditus fuit. **Et** postea
iacob facta ei⁹ venditōe venit ad p̄rem suū
in ebron et inuenit m̄rem suā mortuā. **Et** p̄
paucos dies mortuus fuit Isaac et sepult⁹
i ebron. q̄ alio noīe vocabat⁹ arbee seu charia
tharte. i. ciuitas q̄ttuor. **Ibi** ei q̄ttuor sepul
ti sunt. **f. Adam.** vt d⁹ **Iosue. xij.** s̄lz abraā
Isaac ⁊ iacob cū vxoribz suis. excepta rache
le que fuit sepulta iuxta effratā. h̄ est bethleē
Ibi enim erat spelūca duplex quā emit abra
am ab ephro netho et in supiori sepeliebant⁹
tur viri. et in inferiori mulieres. **Gen. xxiij.**
Un̄ aut̄ rachel fuerit mortua ante Isaac
nō est bene certū. scriptura tamē hoc innuit
Gene. xxv. **Dis** visis parz tora s̄ra hui⁹ par
tis. **Unqz** fratres ei⁹ in pascēdis gregibz ⁊c.
Sequit. **Dixit** ad eū israhel. id ē iacob. iā enī
mutatū erat sibi nomen. **Fratres** tui pascūt
oues in sichimis. i. in pascuis que sunt iuxta
sichem. **Veni** mittā te ad eos. quo respondē
te. p̄st⁹ sum. i. paratus. **Ecce** p̄mpta obediē
tia. ait supple iacob. vade ⁊ vide si cūcta sint
p̄spera erga fratres tuos ⁊ pecora. renūcia mi

hi quid agat. **Bonū** thema qñ papa mittit
aliquē legatū ad aliquā puinciā. dicat. vade
⁊ vide ⁊c. **Et** iniungit sibi tria. **f. p̄fectōz.** ibi.
vade et vide. **Inquisitōem** ibi. si cūcta sint
p̄spera ⁊c. **Relatōem** ibi. **Renūcia** mihi qd̄
agat. **Sequit.** **Missus** de valle ebron vēit
in sichem. **Acce** pia beniuolentiā ioseph. sta
tim enī executus est mandatū p̄pter patris
reuerentiā et fratru amicitia. **Inuenitqz** euz
vir errantē in agro: q̄ interrogauit quid que
reret. **Ille** respondit. fratres meos q̄ro. indi
ca mihi vbi pascant greges. **Verbū** bonū p̄
legato inquirete de epis puicie ac dicente cui
libet. **Quid** inquā: fratres meos q̄ro. **f. epos.**
indica mihi vbi pascunt greges suos. **f. in** q̄
doctrina. **f. catholica** v̄l heretica. v̄l an vicio
sos subditos informēt. **Dixitqz** ei vir. **Re
cesserunt** de loco isto. audiui aut̄ loq̄ntes eos
Lam⁹ in dothaim. **Perrexit** aut̄ ioseph post
fratres suos. ⁊ inuēit eos in dothaim. **Acce
ip̄ius** ioseph sollicita diligētia. q̄rebat antez
eos de loco ad loca donec inuenit. puto q̄ hi
erant in dothaim q̄rētes pascua meliora. **Et**
est dothaim qd̄ dā territorū satis p̄pe sichē
sicut credo. **Qui.** **f. fr̄es** cū vidissent eū p̄cul
antēqz accederet ad eos cogitauerūt occidere
eū et mutuo loquebant⁹. **Ecce** somniator ve
nit venite occidam⁹ eū. **f. cadauer** ei⁹ p̄iciē
do in cisternā veterē. q̄ supple erat in solitu
dine et n̄ habebat aquā. **Ecce** fratz seu ma
licia q̄ p̄mo paruit in cogitatōe. qz cogitauē
runt eū occidere. **Secūdo** paruit in locutōe
qz dixerūt. **Venite** occidam⁹ eū. **Tercio** ap
paruit in opatōe. qz vt p̄sequēter dicit hysto
ria. ip̄m nudauerūt ⁊ i cisternā piecerūt ⁊ po
stea vēdiderūt. **Abri.** **O** nephāda rabies i
iquoz. nō licet ioseph viuere. nō licet melio
rē inter malos tutū esse. zelauerūt enī hūiles
supbi. mansuetū iniq̄. p̄bum improbi. mitez
tumidi. quia vita bonoz detrimentū ē pessī
morū. **Consequenter** t̄gūt moyses id qd̄ p̄
net ad fratru sceleris denunciatiōem **Et** dice
mus. **f. patri ⁊ matri.** **Sera** pessima v̄l aper v̄l
leo v̄l visus duorauit eū. ⁊ tūc apparebit qd̄
p̄sint illi somnia sua. et ita postea fecerūt. qz
postqz eū vendiderāt intinquerūt tunicā ei⁹ in
sanguinē hedi. p̄pter qd̄ pater ⁊ mater dice
rūt. **Sera** pessima deuorauit eū. **Et** vltimo t̄
gūt moyses qd̄ p̄tinet ad criminis alleuiatō
nē. **scil⁹** enī eoz alleuiatū fuit. qz nō t̄tū omi
serāt q̄ntū dixerāt. **Cogitauerūt** enī eū occi
dere ⁊ ita dixerant. **f. p̄curate** ruben q̄ vole
bat eū eripe fuit piec⁹ i cisternā ⁊ postmodū

Feria sexta post Remiscere

perante iuda veditus fuit. et ita mortē euasit. Quantū ad illud qđ fecit ruben dicit hic Audīens autē ruben nitebat literare eū d manibz eoz et dicebat. **Nō interficiam?** aniaz ei? nec effundam? sanguinē ei? s; pñciamus eū. s. viuū in cisternā veterē qđ est in solitudi ne. manusq; vestras suate innoxias. hec dicebat volens eū eripe de manibz eoz et redde re patri suo. **Nota** q; miz fuit de ruben q; fuit ita pñcia? ipi ioseph. q; vt dictū est accusauerat eū apud pñem de cubitu cum bala. Dicendū vero eo q; erat pñmogenit? debebat habere curam omnīū. **Et in hoc facto** pl? tñ mebat offendere alijs: q; antiquor omnibus audierat quomodo de? punierat homicidi um. s. abel p. Layn factū. et ideo pl? timebat. Sed qđ scriptura refert cōcubitū ruben euz bala post mortē rachelis **Sen. xxxv.** Dicen duz q; ruben ante mortē rachelis cōcubuerat eū bala. qđ soli ioseph notū fuit qui apđ pa trem accusauit euz. post mortē itez cōcubuit et tunc fuit magis manifestū. **Nota** licet textus historie nō recitet. ecclia tñ refert quō nudauerunt eū tunica talari et polmita. id est auro picta. **Et** quomodo miserūt eū in ci sternā que nō habebat aquā. et quō absente ruben q; iuerat ad pcurandū et qđdū meliora pascua. de cōsilio iude vendiderūt ipz yma elitis siue madianitis euntibz in egiptū. **Et** quādo ruben nō inuenit euz in puteo. scissis vestibz dixit fratribz. puer nō pparet et ego qđ ibo. **Recipiēs** autē cōsolatōez qñ audiuit q; nō erat mortuus s; vendit? **Ipe** est q; dixit **Sen. xlii.** Nunqd nō dixi vob. Nolite pec care in puez et nō audistis me. **In sanguis ei?** exquiri. **Et** quō itinperūt tunica ioseph in sanguine hedi. tulerūtq; eām patri dicen tes. **Vide** si tunica filiū cui sit an nō. **Quam** eū agnouisset pater dixit. **Tunica** filiū mei ē. fera pessima denorauit filiū meuz ioseph. **Et** vltcri? quomodo madianite vendiderūt euz putiphari eunuchō et pñcipi milite pharao nis clare habet in textu. scz **Genes. xxxvii. c.** **Et nota** q; **Jacob** lugebat filiū suuz multo tēpore. videlicz vigintitribz annis q; fluxerunt a venditiōe ioseph vsq; ad ascēsum **Ja cob** in egiptū. **Allegorice.** **Ioseph** chru stū significat. quē deus pater in senectute ge nuit. id ē in mūdū vespā et etate sexta hominē fecit. **Vica** deo patre dilect? p oibz fuit accre scens fili? q; rex regū et dñs dñantiuz. **Et** aspectu rector? q; speciosus forma p filijs ho minū. ps. xliiij. **Hic** qđā corā iudeis reculit

q; fuerūt ei visa p somnia. **Ex** qbz eis habas intelligere q; ipoz esset rex et q; ipm tñq; rex et dei filiū deberet adorare. ppter qđ oderat eū nec poterāt ei aliquid pacifice loq. **Dūc** autē maioribz iudeoz. s. scribis et phariseis et sar cerdotibz pascetibz oues. i. iudeos simplices in sichem. i. in graui et laboriosa obfuaria le gis et traditiōe eaz. qm sichem interpretatur la bor. misit re? pater de valle ebron. qđ interp tat visio sempiterna. **Misit** dico ad videndū qđ agebat inter fratres. **Mat. xv.** Non sum missus nisi ad oues q; pierūt dom? israel. **Et pecora.** id ē maiores et minores iudeos. **Ad videndū:** nō dico speculative. q; oia scie bat s; expimentaliter. **Ex** his enī q; passus ē obedientia didicit. sicut dicit apls **Phil. ij.** factus est obediens deo patri vsq; ad mortē. **Missus** autē venit in sichem. i. ad dolorē cor poris et ad grauem obseruatiā legis. **Circū** cisus enī fuit et in hiernsalē ad festa ascēdit. **Tūc** autē qđaz. s. **Johēs** baptista inuenit eū errantē. i. inter errantes q; dirigebat ad vir tutes. **Uel** errantibz sillem: nō qđem i culpa sed in pena. **Inuenit** dico in agro. s. i iudaico populo q; respectu gētilitatis ager dicitur cum ista p desertū figuret. **Et ille** interrogat a xpo dicens. **Quē** queris. **Qui** rñdit. **Frēs** meos quero te. sicut pñs. **Recesserunt** ad sichem et venerūt in dothaim. **Uerē** tēpe iohēs q; ante xpm venerat recesserant iudei et marie maio res de sichem. id ē de vera obfuaria legis: et venerāt in dothaim. i. omnē defectū pñitum. **Et ppterea** iohānes vocabat eos genuina viperaz. **Dothaim** interpretat lufferes defectū. **Sed** quia xpo volente eos ab ista defectiōe pñbis et exēplis reducere. statim cogitauerūt eū interficere. et dixerunt. **Expedi** vobis vt vnus moriat homo. **Sic** dixit cayphas. **Ue** autē de morte sua se possent exēplare fecerūt s; p gentiles. s. p pilatū et milites suos. **Uñ** et dixerūt. **Dicem?** q; fera pessima. id ē pilatus denorauit eū. **Ruben.** i. pilatus volens eū eri pe dicit. **Quid** enī mali fecit. et nullā causā mortis inuenio i eo. s; nō valuit. **Cōsilio** nā q; iude traditoris p istū aliū iudā qñtū ad h figurati fuit vendit? xxx. argēteis. sicut et **Jo seph** fm lram pñmū. et fuit vedit? ylmabeli tis. id ē iudeis qui figurant magis p yma hel q; p **Isaac** de abraam descēdisse. **Et** sicut **Ioseph** nō fuit mortu? s; ei? tunica fuit san guine tincta. ita **christi** diuitas nō fuit lesa: sed ei? tunica. i. humanitas fuit sanguine rub cata. **Quam** eū vidit deus pater in ascēsiōe

dixit. Fera pessima deuorauit filiū meū. Et sicut ioseph fuit in egiptū ductus. sic et xps fuit p aplos gentilitati pdicatus. Sic enī ioseph fuit in egipto incarceratus. et vinculis detentus. sic et christus fuit in aplis et in alijs fidelibus inter gētes multipliciter afflictus. Sicut enim ioseph fuit in egipto agnus a iudeis et hebreis. et honorificatus q̄b omnibz alimēta misit. sic et xps inter gentes fuit agnitus dei fili⁹ et honoratus multipliciter tā a iudeis q̄ a gentibz ex q̄b collecta est ecclesia. Et sic fr̄s ioseph in egipto multa p̄fessi sunt ppter crimen commissum in ioseph. intrātū vt diceret. Merito hec patimur. q̄ peccauim⁹ i fratrē nostrz. Ac ruben dixit. Nunqd nō dixi vob. nolite peccare in puerz et nō audistis me. En sanguis ei⁹ exquir̄. sic iudei ppter crimen commissum in christū multa passa sunt inter gentes. venditi p eos sicut dixit q̄ p vno denario triginta iudei dabant. Et merito hec patiebant vt plane impletū videretur qd̄ ipi pilato dixerūt. Sanguis ei⁹ sup nos et sup filios nostros. Christus vero omnibz quantū est de salutis cibū dispensat. **N**ota in dei quattuor maxima pctā cōmiserūt. Prio decem fratres vendiderunt ioseph. Sen. xxxvij. ppter qd̄ ducti sunt in egiptuz. vt patet Gene. xli. Secundo peccauerūt i vitulo aureo. Exo. xxxij. ppter qd̄ pierunt viginti tria milia. Tercio peccauerunt in idolatria absqz dauid iosa et ezechia. Alij vero vt salomon. ieroboam achab et ceteri. ppter qd̄ sedechias ductus fuit in babiloniā. vt habetur. iij. Regū vlti. et hoc etiā fuit remissum eis et fuerūt liberati. vt patet. ij. Paral. vltio. Quarto peccauerūt in christi morte. Et hoc fuit punitū et non remissus. De quo amos i. Super trib⁹ sceleribus edom. sup quattuor nō cōuertam. eo q̄ psecutus est in gladio fratrem suum.

Sabbato

Sermo XXXIII

Alī tu semper

H mecum es. et oīa mea tua sunt. Luc. xv. Consuetudo ē q̄ filius volens habere hereditatē paternā debet esse obediens doctrine et p̄cepti parentū. Spiritua liter. Sic nos sum⁹ filij patris eterni. Ne ergo priuemur hereditate paternā celesti debemus obedire ei⁹ mandatis. Et hoc docet mater ecclesia in introitu misse dicens. Rex domi

ni irrephensibilis conuertens animas testu moniū dñi fideles sapientiā p̄stans paruulis. Nam si vis fore sapiens fili⁹ serua legē patris et doctrinā matris. I. sancte ecclie. Pro. uer. iij. Fili mi ausculta s̄mones meos. et ad eloq̄a mea inclina aurē tuā. et. vltia enī sunt i uenientibz ea. Iō pater. i. xps et mater. i. ecclesia docent ieiuniū. de q̄ collecta. Da quesumus dñe nostris effectū ieiunij salutare vt castigatio carnis assumpta ad nostraz vegetatōnem trāseat animaz. Prouerb. i. Audi fili mi disciplinā patris tui. et legem matris tue ne obliuiscaris. Et sic fecit iacob Sen. xviij. Aū mater sua rebecca docuit eū quō teneret hereditatē et paternā b̄ndictiōem. et ip̄e secur⁹ eā fuit b̄ndictiōem accepit a patre. Qui autē excesserit i mandatis parētz p̄uat hereditate. Et sic fili⁹ pdig⁹ de quo in euangelio. Et tamē postq̄ reuersus fuit ad patres b̄ndictio restituebat sibi. Et sic si nos aūsumus p peccata a deo patre reuertamur ad eū p penitentiā. tūc dicitur nobis. Alī tu semper mecum es. et. **I**n summa euāgelij tria innunt. Prio peccatoris auersio. ibi. Nō q̄dam. et. Secūdo ei⁹ cōuersio. ibi. In seau. et reuersus. Tercio p̄ris benigna receptiō. ibi. vidit illū pater. **D**e pmo dicit. In illo tpe scz cū scribe et pharisei murmurarēt christū quia susceper publicanos et pctōres. Tunc ait pabolam dicens. Domo q̄dam. et. pater. q̄ dicit hō rōne sue bonitatis. habuit duos filios. Iustus et pctōres. qui peccatores sūt filij rei q̄rū ad creatōnem. et nō q̄rū ad gram seu imitatōem. Quia vt sic peccatores sūt filij diaboli. Ioh. viij. Vos ex p̄re diabolo estis. quia opus eius vultis facere. Tūc ait adolescentior patri. Pater da mihi porciōnē substantie mee q̄ me p̄tingit. Per adolescentē intelligunt mali. quia desiderāt a deo bona naturalia et tpalia sicut et boni. Nota pctōr dicit adolescentior fili⁹. Prio propter stulticiā que est in pctōribz. Psal. lxxxi. Ne scierūt neqz intellexerūt in tenebris ambulāt. et. Reuera nā stulti dant eternū p transitorio. bonū p malo. Tren. i. Dederūt q̄qz p̄cio sa p cibo ad refocillandā aiām. Secūdo qz adolescentia est vana. et sic pctōres. Tercio quia adolescentē obrinet posteriorē locū. et sic pctōres. Psal. ix. Conuertant pctōres in infernū. Tūc subdit. Et diuinit illis substantiā id ē cuiuslibet dedit p̄prium arbitriū. Eccl. xv. Reliq̄t eū in manu p̄siliū sui. Et sic diuinit illis substantiā. qz dona sua oibz largit. luc. vi

Sabbato post Remiscere

uersimode. **Matth. v.** Facit solē suū oriri su-
per bonos et malos. **Et Jaco. i.** Oibz dat af-
luentes. s. intellectū et scientiā boni et mali.
Theophilus. In intellectu inequaliter vri-
mur. vnus ad pris glām diligēter custodit.
alter autē tāq; a se hñet dilapidat. h. puenit ra-
tōe nñ liberi arbitrij. et h. declarat euz dicit.
Nō post multos dies. i. cito post adoleſcētiā
pgregatis oibz. s. bonis nature et fortune pſi-
deratis i iuuentute cogitādo. Tu etiā es ita di-
ues ita pulcer sicut ille. Tu etiā vis te dare
ad delectatiōes mūdi. Adoleſcētiōz fili⁹ pere-
gre pfect⁹ est in regiōem longinquā. Auroz i
xi. li. de spū dicit. Nihil longinquus q̄ recede-
re ab eo q̄ est vbiq;. **Aug.** Sup̄ quem nihil.
extra quē nihil. sine q̄ nihil. infra quē nihil.
nā ipse est a quo oia. p quē oia. in quo omnia.
Ab eo recedit nō pedibz sed moribz et affecti-
bus. **Psal.** Qui se elongāt a te pibūt. **Ber.**
Vera vita aīe deus ē. **Ahris.** Adoleſcentes
pegre pſicili est qñ homo in iuuentute dei ob-
litiōne incipit habere. Tunc potest dicere il-
lud ps. xxxviii. Aduena ego sum et pegrin⁹
sicut omnes p̄res mei. **Et** tunc elongatur a
deo p̄re. s. varia scelera cōmittēdo. **Ps. cxiij.**
Longe a pctōibz salus. **Deuter. xxxij.** Ob-
litus es dñi creatoris tui. recessisti a deo sa-
lutari tuo. **Et Prouerb. xv.** Longe est domi-
nus ab impis. Nam q̄to peccatores peiora
faciūt tanto magis elongant a deo. **Et** qñ
to aliq; elongat ab aliqua re: tāto min⁹ hec
res ab eo videt. **Et** sic peccatores elongati a
deo nō vident deū. **Genes. iij.** Rayn exiit a
facie dñi. **Sequit.** **Et** dissipauit ibi substā-
tiam suā viuendo luxuriose in p̄cupiscentijs
carnis. **Et** hoc fit quādo sensum et intellectū
dat inq̄tatibz. **Notanter** tamē nominat lu-
xuriā. q̄ in tali vicio cōsumunt omnia bona
p̄rio bona nature. i. **Ahorinth. vi.** Qui for-
nicat in corp⁹ suū peccat. **Secūdo** bona tpa-
lia. quia dēducit ad paup̄atē. **Prouerbiorū**
xxv. Qui nutrit scortū pdit substantiā suā.
Tercio bona anime. q̄ intellectū. s. et ratōez
obumbrat. i. **Ahor. ij.** Animalis hō nō p̄cipit
ea que dei sunt. **Ideo** **Ahriso.** dicit. Nulla res
ita p̄scindit virtutē sicut corp̄alis voluptas
Ecll. ix. Ne des fili fornicarijs aīam tuam.
ne perdas te et hereditatē tuam. **Seq̄t.** **Et**
postq̄ cōsummaſſet. i. cōsumpſiſſet oia. s. bo-
na corp̄is et aīe. facta est fames in regiōe illa
Et ipse cepit egere. quia nulla satietas est i pec-
catis. sed in quolibet peccato est defectus viri-
tutis. scilicet in superbia defectus humilita-

tis. in auaricia defect⁹ largitatis. et sic d̄ alijs.
Aggei. i. Comedistis et nō estis satiati. **Et**
Pial. famem patient vt canes. **Ambro.** in
omel. fames non epulaz sed bonoz op̄ez et
virtutū. **Hec** est regio dissimilitudinis in qua
inuenit se **Augustin⁹** longe esse a deo. **Pial.**
cvi. Asurientes et sitiētes anima eoz in ip̄is
defecit. **Et** abijt et adheſit vni ciuiū regionis
illius. s. diabolo cui⁹ seru⁹ fit peccatoz. q̄. **Pe-**
tri. ij. A quo quis supatus est hui⁹ et seruus
est. **Qui** misit eū in villā suā vt pasceret por-
cos. id ē diabolus mittit peccatozē in occupa-
tione mundi et peccati. **Et** sic pascet porcos. i.
brutales motus voluptatū carnis et immun-
das cogitatōes in aīa nutrit. **Acceq;** maluz
est seruitiū diaboli. **Pierem. xvi.** Seruietis
dys alienis qui nō dabunt vobis requiem.
Ideo **Beda.** Porcos pascere ē ea agere in q̄
bus maligni spiritus delectant. **Nam** sicut
porci gaudent in sceno: sic diabolus in immūdi-
cia peccati. **Lactanti⁹** dicit. Porc⁹ est animal
immundū. nec vnq; celum respicit sed terrā.
Et sicut porcus toto corp̄e ore pede versatur
sup̄ terram. et sic peccatores. **Et** cupiebat vē-
trē suū implere de filiis quas porci man-
ducabant: et nemo illi dabat. **Aug⁹.** Siliq;
exterius molles interi⁹ vacue: p quas intelli-
gunt delectatiōes peccatoz. que exteri⁹ ale-
ctant: interi⁹ mittit miserā animā vacuam.
Dis cupit pctōz saturari. sed tamē nemo illi
dabat. quia nō satiat desiderij pctōis in de-
lectatiōe quacūq;. **Dee. iij.** Comedent et in-
saturabunt. quia fm **Gregoriū.** **Nomēra-**
neū est qd̄ delectat: eternuz autē qd̄ cruciat.
Ideo **Eccles. i.** In omnibz vanitas et affli-
ctio spūs. **Si** ergo recessisti a p̄re tuo celesti
et fuisti cui. id ē diabolo: qui aliquādo fuit
cuius in regno celoz. q̄ certe male app̄ciat. ad
Ro. vi. Suspendia pcti mors. fac vt hic fili-
us pdignus fecit. **¶** **Dixi** secūdo inuuit eius
cōuersio dicens. **Ipe** autē in se reuersus ait.
Grego. ij. dial. c. ij. Quoties p vagos mot⁹
eximus nos ducimur p cogitatōes et op̄az:
et nobiscū nō sumus: quia nosmetip̄os min⁹
me videm⁹. sed reuertimur dū ad p̄sciētie in-
teriora mente redim⁹. **¶** **Primo** enī cōsidera-
uit peccatū quod cōmisi. ibi. in se reuersus.
Secūdo locū quē amisi. s. domū p̄ris. ibi.
Quanti mercenarij. **Tercio** damni qd̄ incur-
rit. ibi. **Ego** hic fame p̄reo. **¶** **Nota** illa q̄
requirunt ad veraz penitentiā inuunt hic.
Primo requirit sui et peccati cognitio. **Argo**
dicit. in se reuersus. **Iſa. xlvj.** Redite p̄uarv

catores ad cor. Et quilibet peccator debet cognoscere quatuor. ut dicit Gregorius. scilicet ubi fuit. ubi erit. ubi est. et ubi non est. Primum ubi fuit. scilicet in peccato. et de illo dolere. Sene. Initium salutis cognitio peccati. Hieronymus. Uide quod amara est te dereliquisse dominum tuum. Secundum ubi erit. scilicet in iudicio. et ideo timere. psalmus. cxxviii. Iudicium enim tuum timui. Tercium ubi est. scilicet in misericordia. et ideo debet gemere. Ecclesiastes. Luctu dies eius doloribus et erumnis pleni sunt. Quarto ubi non est. scilicet in gloria. et ideo debet suspirare. psalmus. xli. Fuerunt mihi lacrimae meae. Nota dicit hic textus: quod hic filius in adolescentia fuit reuersus. Et sic tu. Treno. iiij. Bonum est viro cum portauerit iugum domini ab adolescentia. quia dicit Augustinus. Penitentia sera raro vera. quia tunc peccata te derelinquunt et tu non ea. Et puer. xxij. Adolescentes iuxta vias suas graduntur: cum senuerint non declinant ab ea. Beatus dauid super Lucam. Diabolus quanto diutius possidet aliquem tanto difficilius dimittit eundem. Et Hieronymus. xiiij. Si ethiops potest mutare pellem suam aut pardus varietates suas: et vos poteritis benefacere cum didiceritis malum.

Secundo requiritur diuine bonitatis et paternae charitatis consideratio. cum subdit. Et ait. quatuor mercenarii in domo patris mei sunt. scilicet gratia diuina. et abundat panibus. id est bonis spiritualibus. Ego hic fame pereor. id est cum ipse peccator de vita virtuosa aliorum hominum recogitat: tunc cognoscit se famelicum in omni virtute: et recogitat dominum misericordem. Ezechiel. xviii. Nolo mortem peccatoris sed magis ut conuertatur et viuatur. Romanus. iiij. Benignitas dei ad penitentiam te adducit. Iohannes. iiij. Quia benignus et misericors est ad ignoscendum. quod dicitur. Turbam fame pereor. Tercio requiritur propositum bene agendi. cum dicitur. Surgam et ibo ad patrem meum. Surge scilicet pro propositum a peccato. et vade ad patrem. id est per opera iusticie. Psalmus. xxxvi. Declina a malo et fac bonum. Romanus. xiiij. Hora est iam nos de somno surgere. Ephesius. v. Surge quod dormis. Naz ubi homo non quiescit ibi non diu iacet. Et sic in peccato. Sene. xix. Surgite egrediemini de loco isto quia hic non habetis requiem. scilicet peccatis. Iesaias. vlti. Uermis eorum non morietur et ignis eorum non extinguetur. Quarto requiritur humilis confessio dicens. Et dixit ei. Pater peccauimus in celum. id est coram angelis et sanctis in celo. et coram te. id est te scire et videntem cum sis iudex meus. et sic nos humiliter debemus confiteri peccata nostra. Iesaias. xliij. Narra si quid habes ut iustificeris. Et non est abscondendum illud quod sit coram deo. Boetius

de sol. Magna est nobis indicta necessitas probitatis cum omnia agamus ante oculos iudicis cuncta cernentis. Tunc ponit humilitatem huius filij dicens. Non sum dignus vocari filius tuus. Reuera omnis peccator mortalis non est dignus vocari filius dei. Nota multiplices sunt filij indigni. Primo si premissum irridet. Sic cham derisit noe. et sic superbi deridentes pauperes. Proverbia. xiiij. Qui calumniatur egentem exprobrat factori suo. Secundo si hostibus patris associetur. ut Absalon. iiij. Regum. xiiij. Et sic peccator demonibus associatur. psalmus. xlix. Si videbas furem currebas cum eo. et cum adulteris portionem tuam ponebas. Tercio si patrem positum in infirmitate dimittit. vel in carcere et cum non visitat neque consolatur. quibus dicit illud Mattheus. xxv. Infirmi fui et in carcere et non visitastis me. Ideo Iesaias. i. Ue genti peccatrici. filijs sceleratis. Et ibidem. Filios enutritus ipsi autem spreuerunt me. Ideo iste adolescens dixit. Non sum dignus vocari. Quia a te recedens te contristauimus. quod non debemus filii facere. Proverbia. x. Filius sapiens letificat patrem. filius vero stultus mestitia est matri sue. Item quod substantie mee prodigium extra disciplinam vi. xi. quod non debet facere filius. Debe. xiiij. Quod si extra disciplinam estis cuius participes facti sunt. omnes ergo adulteri et non filij estis. Item quod alterius. scilicet diaboli seruum me feci quod non debemus facere filii. ad Romanos. viij. Qui spiritu dei aguntur hi filij dei sunt. Item quod degener in moribus fuit pascendo porcos. quod non debemus facere filii. Roma. ix. Non quod filij carnis hi filij dei. Qui to requirit satisfactio. Sequitur. Fac me sicut unum ex mercenariis tuis. quasi diceret. Paratus sum tibi amodo satisfacere et seruire spe mercedis eterne. Dico. Pauor peccati abnegat me. pauor conscientie deprimat me. Non est mihi spes viuendi. neque fiducia bene agendi. Iudicium vereor. penas tremo. amisi filij dignitatem. concede saltem mercenarii fuituram. Nota secundum Ambrosium. differentia est inter seruum mercenarium et filium. Seruus dicitur quod abstinet a peccato ex solo timore pene presentis vel future. Mercenarius mercede. filius amore. Et sic iste primo fuit seruus cum seruauit ciui. Deinde mercenarius quando spe mercedis seruire voluit. Tercio factus est filius quando a patre in hereditate susceptus est. Ecce quanta dei benignitas quod de seruo diaboli facit seruum dei. Dixi tercio tangit prius benignam receptio. Ubi nota quod benignitas dei attribuitur in multis. Primo quia recepit eum velociter. De quo subdit. Et

Babbato post Remiscere

surgens venit ad prēm suū. i. impleuit qd fa-
 cere deliberauit. Non enī sufficit bonū incipe
 nisi impleat ope. Amb. et habet di. lxxvi. c.
 Non satis est bñ velle sed z bñ facere. nec sa-
 tis est itēz bñ facere nisi id pcedat ex bono
 fonte. id est ex bona volūate. sicut nō suffi-
 cit filij cōceptio sine partu. ideo iste pmo p-
 posuit. deinde venit. i. venire cepit p penitētiā
 ad prēm. **A**ū autē adhuc lōge esset vidit illuz
 pater ipi⁹ et misericordia mor⁹ ē. **A**cce dei beni-
 gnitas. **A**ū adhuc pctōz lōge ē. i. in regione
 pcti cū tñ habeat bonā voluntatē. **U**n Bē.
 in pmo de annūciatōe dñica. **D**e qz diues
 es in misericordia. qz magnific⁹ in iusticia. qz
 munificus in gratia. nō est qui similis sit tu-
 bi. gratis respicis humiles. iuste iudicas in-
 nocentes. misericorditer saluas peccatores.
Vidit eū. s. oculo pdestinatiōis z clemētie vt
 dicit **A**brīf. Sensit pater penitentiā. nō ex
 peccauit recipe cōfessionis sba sed puenit pe-
 titōem misericorditer agens. **U**n subdit. **E**t
 misericordia motus est. misericorditer ei inspi-
 rando mortū penitentie. **E**t accurrens. i. ipm p-
 ueniendo p misericordiā inchoantē. **P**sal.
 lviij. Misericordia ei⁹ pueniet me. Cecidit
 sup collū ei⁹. i. grām in eo pfluauit. sicut fecit
 zacheo qui desiderauit eū videre. **A**uce. xix.
 Hodie in domo tua oportet me manere. **Q**z
 fm **S**ie. **N**ō vacat man⁹ a munere cū archa
 cordis sit plena bona volūate. **A**t oscular⁹
 est eū. i. ipm pfecte sibi recōciliando p gratiā
 subsequēte. **D**e qua ps. xxiij. Misericordia tua
 subsequet me. **O**scular⁹ est eū. i. p charitatē
 sibi vniēdo. **A**nti. i. **O**sculet me osculo oris
 sui. **U**el osculatus est eū. i. fit cōcordia inter
 voluntatē diuinā et humanā. **F**igurat **B**e-
 nedis. xxiij. **I**saac osculatus est **J**acob cū be-
 nedixit eum. **S**ecūdo suscepit eū hono-
 rabiliter. quia post osculatōem dixit ei filius
Pater peccauī in celū et corā te. z iam nō sum
 dignus vocari fili⁹ tuus. **V**erbū omni fi-
 ducia plenū. charitatis ardore succensuz. mi-
 sericordia pfluū. cū dicit pater. **S**ed qz cō-
 fite⁹ **P**eccauī. o qz suaue vngentū vulneribz
 ad medicinā. emplastrū misericordie floribz tu-
 sum z doloribz iupligatū. vinū mordens et
 oleū linens peccauī. **T**ūc pater ait ad suos
 suos. i. ad sacerdotes q dicunt serui dei. **L**i-
 to pferre stolam p mā et induite illū. **A**ug⁹.
Prior est ad miserādū qz nos ad accipien-
 dū. **A**mb. **N**escit tarda molimīa spūscī g-
 na. pferre stolā p mā. i. vestē interioris puri-
 tatis xpi. quā sacerdotes pferūt dū penitētē

deo recōciliatū verbis z absolutōe affirmant.
Acce qz dñs suscipit p cordis ptritōez. vult
 etiā ipos p cōfessionem recipi a platis in mani-
 festo vt recōciliēt nō tñ deo pñi s. etia ecclie
 matri. vt figurat **J**oh. xi. d. lazaro quē suscita-
 uit q tñ adhuc erat ligat⁹ z fecit discipulos
 eū solvere. **E**t **A**u. xviij. d. leprosis qz sanauit
 tñ ait. **I**te et ostēdite vos sacerdotibz. **P**er
 stolā autē p mā intelligit velt⁹ innocentie vt i
 mortalitatē i q p m⁹ hō p dicit⁹ fuit. quā plati p-
 ferūt dū eā pferēda pmittūt i futuro. **E**t hec
 vestis innocentie p dicit p p m⁹ et induit p cō-
 fessionem. i. induēda oñdit. ps. ciiij. **C**ōfessio
 nē z decore induit. **E**t nō sufficit hñe inno-
 centiā nisi fiat opa bona. **I**deo seqt. **E**t anu-
 lū in manu date ei. i. gratiam operādo bona
Ad **L**ol. iij. **S**i p surrexistis cū christo q sur-
 sum sunt querite. **U**el p anulū i manu intel-
 ligit fides in ope quā debet habere z docere
 sacerdotes. qz fides sine opibz mortua ē. **D**e
 qz p ciosus anul⁹ fides formata p ciosior au-
 ro. **A**ug. d. s. bis apli. **N**ulle maiores diuitie.
 nulli thesauri. nulla maior mūdi substantia
 qz fides catholica. ad **H**eb. xi. **I**mpossibile
 est sine fide placere deo. **E**t cū h requit repssio
 mali affect⁹. **I**deo sequit. **E**t calciamēta i pe-
 dibz ei⁹. i. sanctorū exempla. in pedibz. i. i affe-
 ctū z intellectu **A**ntico. viij. **Q**uā pulcri sunt
 gressus tui in calciamētis filia pncipis. **N**ā
 sicut calciamēta custodiūt pedes ne maculē-
 tur. sic et exēpla scōz custodiūt nos ne macu-
 lemur luto male cōuersatōis. **A**brīf. **C**alcia-
 mēta de pellibz mortuoz pfiunt. z sic nos
 esse mortales recordemur. **T**ercio recepit
 eū letāter. cū dicit. **A**dducite vitulū sagiatū
 z occidite et manducem⁹. **S**ed di. quare di-
 cit manducem⁹ in plurali cū tñ solū filio reuer-
 tenti ppari iussit. **R**espondet quoz vna ē na-
 tura substantia et volūtas vnū illoz ē gau-
 diū. z sic dicit de patre et filio et de spūscō.
Silz de angel. **V**itul⁹ ille xps ē qstū ad na-
 turā passibilē fm quā fuit imolatus. sagina-
 t⁹ q ad grāz plenitudinē. **V**ic vitul⁹ reuertē-
 ti filio adducit et occidit qn passio xpi cūli-
 bet pctōz pponit. hic vitul⁹ semel occisus est
 i re. i. **P**e. iij. **A**brīf. semel p pctis nris mor-
 tuus ē. **S**z z mltoties i sacramentali represen-
 tatōe. fm illd. i. **A**poz. xi. **Q**uotiescūqz man-
 ducabitis panē hūc z calicē bibetis mortē dñi
 annūci. don⁹ vñat **S**z z qridie imolat i credē-
 tiū fide z p dicitū recordatōe. **B**ed. **Q**uasi ei
 recēs iste vitul⁹ occidit cū ab vnoqz occisus
 credit. **A**mb. **U**terioz est dei gratia qz petitio

penitentis. Semp enī de p^o tribuit peniten-
ti q^o rogat. Iste petebat officiū mercenarij et
habuit osculū amici et donū filij dilecti. qd
sic patet. Dis hō peccās mortali pdet vestē
purcat. diuinā amicitia. celestē sapiāz. sa-
cramentalē grāz. spūalē lericā. internā pcor-
diā. et oīs creature habebit inimicitia. S^o pe-
nitētia fm Aug. hec oīa refutuit. P^o inno-
centia. ibi. Auto pferre skolā p^o mā. S^o di-
uina essentia. ibi. date ei anulū. Tercio sapiē-
tia. ibi. calciamēta i pedibz. Quarto corpori
p^o grām. ibi. vitulū sagiatū. Jō s^o dicit. Nā
ducem? et epulemur. i. letemur. qz h^o fili? me?
mortu? fuit et renixit. Mortu? s. p peccatū
mortale. Jaco. i. Pctm cū cōsummatū fue-
rit generat mortē. Nā sic mortu? ē pōdero/
sus sic pctm mortale. Nā celū nō potuit con-
tinere peccatē angelū. nec padisus peccantē
hoīes. nec terra. vt p^oz Nu. xvi. in Dathā et
abyzon. Jō Aug. Vera mors quā hoīes nō
timēt ē separatio aīa a deo q^o ē vā vita brārum
animaz. Deute. xxx. Ipe ē vita tua et lōgitu-
do dierz. Q^o mortui fuerūt. an h^o sacz tps.
s^o nūc mlti fūerūt p pniaz. Jō gaudēdū Lu.
xv. Gaudū ē āgelz dei sup vno pctōre pniaz
agēte. Nō solū āgelz vt dicit Isa. lv. In le-
ticia egrediēti. s. de peccatis. Mōtes et col-
les et oīa ligna regioīs plaudēt manu. Mō-
tes. i. diuinaz psonaz mltitudo. colles. i. an-
geli. et oīa ligna. i. oēs sancti plaudēt.

Domínica Oculi
Sermo XXXV.

A Rat iesus euci-
ens demoniū. et illd erat mutum.
Lu. xi. **Q**uina diabol? eijciat p
contritōem vt mut? loquat p p^o fessioez. Eie-
ctio autē diaboli qdruplex est. videlicet de celo
de impio. d obfesso. de mūdo. P^oia diabolo
supbiente. scda impio penitēte. tertia xpo pci-
piēte. qzta mūdo credente facta est. De pri-
mo Ezech. xxxv. Peccasti et eieci te de mō-
te dei et pdidisti o chernb. Timendū est h^o su-
pbiis. Stenim in monte celi stare vis qd nō
potuit āgel? supbz. quō ascēdere p^o hō sup-
bus. et si ppter vna supbiā cecidit āgel? qd
fiet hoīb? q oībz vicij plenī sunt. Odibil
est h^o supbia nō solū āgeli s^o hoīs miseri. Ec-
cli. xxv. Tres species odit aīa mea. Sup-
bū paupem. diuitē mēdace. senē fatuū z in-
sensatū. Paup supbz est hō. qz mūdū ingre-
dit paup. Ideo dicit Job. i. Nud? egressus

sum de vtero mris mee et. **D**ives mēdax est
diabol? diues pmissioe. Mat. iij. Hec oīa
tibi dabo. mēdax aut solutioe ē. Aug. Veni-
et dies iudicij et inuenies vez qd minar? est
dūs et falsum qd pollicit? ē diabol?. Senex
fatu? est mūd? q et fatuos seqt et fatuos fai-
cit. Supbia lucifery d celo. adā de padiso. na-
buchodonosoz de regno picit. **D**e secūdo
Marci. xvi. Apparuit primo marie magda-
lene et q eiecerat septē demonia. Un remoni-
bus spūaliter obsessus ē q septē capitaliū vi-
ciorū pncipibus subiectus est. videlicet super-
bie. inuidie. ire. accidie. auaricie. gule. luxurie.
De q i h^o euāgelio dr. Tūc assumit septē alios
spūs neqozes se. Eijciunt aut p illos septem
spūs de qbz Apoca. v. dr. Vidi agnū stātem
tāqz occisum habētē septē cornua et oculos se-
pte. q sunt spūs dei missi i oēm terrā. Dis se-
pte cornibz agni eijciūt i stritōe septē spirit?
maligni. Un Ber. Cordis xpuctio q eijciūt
demonia ē cū affectu cordis eradicant pctā.
Illud aut qd dicit de septem spiritibz neqo-
ribz q ingressi habitant ibi. nō est intelligen-
dū substantialiter. s. q illabant menti qd solē
trinitatis ē. s. suggestioe et pmissioe diuina
vt patet de iuda Joh. xij. Post buccellā in-
trauit in eū sathanas. Mōz est q h^o n timēt
hoīes q post buccellā quā d rapina vlt vlti-
ra vel de iniusto acq^o runt intrat in eos diabo-
lus. **D**e tercio Matth. viij. Si eijci nos
tūc mitte nos in porcos vel in gregem por-
corū. Porci sunt luxuriosi. Hris. Porci sūt
q vitā suā libidini et voluptatibz sedū man-
cipauerūt. in his diabol? dominium accipit
Ihob. vi. Qui iungia ita suscipiūt vt teū a
se et a sua mente excludāt. et sue libidini ita
vacent sic equus et mul? in qbz nō est intel-
lectus habz sup eos demoniū p^oatē. Horribi-
le est q tot milia demonū. s. legio vnū obse-
derunt hoīem. sed certe horribili? est habere
tot peccata mortalia. imo vnū mortale. S^o
q qnqz vnus sicut dr. Arat ihs eijciēs demo-
niū. qnqz septē. qnqz legio verat hoīez. Un?
quādo i vno peccato mortali laborat homo.
Septem qn i septē capitalibz vicij. Legio
quādo eadē vicia multimode multiplicant.
De quarto Joh. xij. Princeps mūdi hui?
eijciat foras. Hoc factū est p passionē xristi
et per mundi cōuersionem. Hic est princeps
de quo Numeri. xxv. c. q Phinees irabelli
tam fornicantem cum filia nobilis principis
madian simul cum ipa interfecit. Princeps
diabolus septem filias habet. id est septem

Dominica Oculi

vicia capitalia q̄s tradit hoibz. Aliq̄s habz vnā. aliq̄s pl̄es. aliq̄s oēs. Quāto āt pl̄es habes filias diaboli tāto pl̄ habebis de hereditate sua. i. de igne et ermo quē dabit filiabus suis in hereditatē. Iste filie habet filias suas id ē vicia de ip̄is nascētia. ve tibi si matrē cū filia habueris. Nobilis filia p̄ncipis est iniquitas op̄is. Nobilior autē neq̄cia cōsuetudis. Nobilissima p̄o obduratio impenitentis. q̄ hāc habuerit gladio phinees. i. snia xpi dānabit. Deute. xxxij. Si acuro vt fulgur gladiū meū tē. Aug. Peccātes si noluerit corrigi nihil aliud elegerit nisi cū h̄ mūdo dānari.

De eodem

Sermo XXXVI.

Nunc vadit et sumit septem alios spūs neq̄ores se. Luc. xij. Acce qd̄ h̄ de heu sepe videtur. Nam q̄ post p̄uersionē p̄uertunt. sepe pluribz vicijs q̄ ante subiiciunt. Septē autē spūs s̄m septē vicia capitalia possum⁹ accipere hic. Prim⁹ ergo est supbia spūs. puerb. xvi. Contritiōem p̄cedit supbia et ante ruinā exaltat spirit⁹. Nō solū spūs supbi hoīs immo supbi diabol⁹ sicut exaltabat in celo ante ruinā pp̄am. ita exaltat q̄tidie an̄ ruinā nr̄am. Secundus est spūs inuidie. i. Reg. xviij. Non rectis ḡ oculis saul aspicebat dauid a die illa et deinceps. Post diē autē alterā inuasit spūs rei malus saul et p̄phetabat i medio domus sue. Adhuc hodie hos hoīes spūs inuidie vexat qui nō recte alios inspiciūt. Tercius spūs est ire. Prouer. xxvij. Ira nō habz misericordiā nec erupens furor. et impetū cecidit spūs ferre q̄s poterit. Incendiarij diaboli sunt iracūdi. Et ideo nulla domus eos ferre potest timore incēdiij. Acti. xxiij. Scdm̄ ei ligna silue sic ignis exardescit. Et s̄m d̄rutes hoīs sic iracūdia illi⁹ erit. et s̄m substantiā suā exaltabit irā suā. Quart⁹ ē spūs auaricie iij. Regū. xx. Egrediar et ero spūs mēdax in ore oīm p̄phetaz. Spūs iste q̄ p̄suasit regi achab rolleramoth galia est spūs auaricie q̄ semp p̄suadet homini tollere r̄palia. Persuadet autē p̄ os p̄phetaz. i. maloz cōsiliarioz. Qui bñ mēdax dicit q̄ r̄palia sepe multis mendacijs aggregant. ps. Mendaces filij eoz in statenis. Quint⁹ est spūs accidie. puer. xv. Spūs tristis ericcat ossa tē. et Lu. xij. Acce mlier que habebat spiritū infirmitatis annis decē et octo Et erat inclinata nec om̄i

no poterat sursum respicere. quā cū videret iesus vocauit ad se et ait illi. Mulier dimissa es ab infirmitate tua. Accidia enī infirmus reddit hominē decem mādator et octo beatitudinū. nec sursum sinit respicere homines ad deum. Sextus spūs ē gula. Isa. xix. Dominus miscuit in medio eius spiritū vertiginis et errare fecerunt egiptū in omni tempore suo sicut errat ebrius et vomēs. Laue ergo tibi de x̄tignie ebrietatis. Septim⁹ spirit⁹ ē luxurie. Olee. v. Spūs fornicatōis in medio eoz et dñm nō cōgnerūt. Laue sagittas cuiuslibz spiritū hoīz nequior. Ephe. vi. In omnibz sumētes scutū fidei in q̄ possitis omnia tela neq̄ssimi ignea extinguerē tē. Nequā sunt spūs in peccātibz an̄ p̄uersionē. Neq̄ores autē sunt in reciduantibz post cōuersionē. Un̄ Ihs. Diabol⁹ ḡu⁹ illos cōcupiscentijs seclī ferit q̄s p̄ renūciatōez ad mundū amorē reduxit. Neq̄ssimi vero sunt in perseuerantibz vsq̄ ad damnatōem. Iste septēs spiritus nequam eijciendi sunt septem modis. videlicet verbo p̄dicatiōis. Matth. viij. Verbo eijciēbat spiritus. Primū enī bonum verbi dei est q̄ p̄ timorē humiliat cor supbiā rep̄mens. iij. Regū. xxi. Quā audisset achab s̄mōes istos tē. vsq̄. nōne vidisti achab humiliatū corā te. q̄ igit̄ humiliat⁹ est corā me nō inducā malū in diebus eius. Itē isti septēs spūs neq̄ eijciuntur p̄ bñficiū dñice passiōis. Unde. i. Reg. xvi. dicit. q̄ p̄ citharā dauid spūs mal⁹ recedebat a saul. Cithara vero est christus i cruce. sicut enī in cithara corde. sic mēbra xpi sup lignū crucis tendebant. Per mēoriā autē passiōis xpi charitas accendit. inuidia confundit. Albe⁹ magn⁹ dicit. Simplex recordatio seu meditatio passiōis christi pl⁹ valet q̄ si integz annū ieiunaret q̄s i pane et in aqua. vel si quotidie legeret vnū psalteriū. vel si quotidie virgis et flagellis cederet vsq̄ ad effusiōē sanguinis. Nec ille. Item eijciunt exēplo bone p̄uersionis. Un̄ Actū. xix. dicit. q̄ p̄ sudaria et p̄ semicinctia pauli fugabant spūs neq̄. Sudariū quo laborantiū sudor extergit exēplū patientie in laboribz signat. Semicinctiū autē qd̄ est vestis ex vno latere dependens significat exēplū patientie vel mansuetudis in tribulatiōibus. Patientia enī indigem⁹ in sinistro latere aduersitatis. non in dextero latere p̄spicitis. Item et digito occulte inspiratōis. Unde in hoc euangelio. Si in digito dei eijcio demonia p̄fecto puenit in vos regnum dei

Auar⁹ nec p^{re}dicatōe nec xpi passiōe nec exem-
plo moueri solet ad restituendū. Nec tē di-
gitus specialiter tēgit eū. Sūt enī auari ma-
lesici pharaō is. i. diaboli q̄ nō respūnt nisi
in digito dēi. Exo. viij. Itē studio p^{er}tinue ora-
tōis et ieiunij q̄ specialiter maxime valent
gularē. De his duobz dicit Mat. xviij. Doc-
genus demoniorz nō eijcit nisi p^{er} ordē t^{er} ie-
iunij. Itē t^{er} fumo amare t^{er} tritōis. Thob. vi
Lordis ei⁹. i. p^{er}iculis partemā si sup^{er} carbonē
ponas. i. infernales p^{er} recordatōem penaz in-
ferni. sum⁹ ei⁹. i. p^{er}iculis extricat omne genus
demoniorz. Contritio enī valet p^{er}tra oia vicia.
Specialiter tē sum⁹ iste fugat demoniū qd
sup^{er} luxuriosos habuit potestātē.

De eodem

Sermo XXXVII

Carus venter

B qui te portauit et vbera que suxisti.
Lu. xi. Sicut maria in ventre: sic
nos in mēte xpm portem⁹. Quattuor au-
tē sunt q̄ portanda nobis sunt. Portare enī
debem⁹ xpm i corde p^{er} dilectōē. crucē xpi in
corpe p^{er} castigatōē. nomē christi i ore p^{er} p^{re}di-
catōē. coronā christi i capite p^{er} glificatōē.
De p^{ri}mo hic. Brūus venter q̄ te portauit. Si-
cut p^{er} matrē cui⁹ est diligere portat christ⁹ in
castissimo ventre. ita nō nisi p^{er} amantē por-
tat in mūdo corde. Terte meli⁹ ē portare pa-
nē i ventre q̄ lapidē v^{el} serpentē. Pctm autē
lapidē est gū⁹. serpentē horribilius. Job. xx.
Panis eius in vtero illius vertet in fel aspi-
dū. Quantū abhorret homo serpentē i v-
tre. sed certe piculiosius est vnū peccatū i cor-
de q̄ tres serpentes in corpe. Dilectio nō so-
lū debet esse in corde sed etiā in ope. Ideo nō
solū mater in vtero: sed etiā symeon in bra-
chijs christū portauit. Libēt^{er} charissimi de-
um in vtero cordis portem⁹ q̄ in vtero misē-
ricordie sue nos portabit quousq̄ in lucē vi-
te eterne nos portet. Isa. xli. Qui portami-
a meo vtero. i. misericordia dicit glosa interlu-
nearis. De sēdo ad Gal. vi. Ego stigma-
ta v^{ost}ri nostri iesu christi in corpore meo porto.
Crux iesu nō soluz p^{er} vulnera et stigmata pas-
sionū portat. s^{ed} etiā p^{er} penitentiā t^{er} carnis mor-
tificatōē et sensuū refrenatōem. i. ad Aboz.
vi. in fine. Glificare et portare dēū i corpore
v^{ost}ro. Portari autē debz rēpēstine ne negligā-
mur t^{er} p^{ri}s breuitate. Treno. iij. Bonū est vi-
ro cū portauit ingū ab adolefcentia sua. Itē

voluntarie nec cogamur ex necessitate sicut sū-
mon cyrenens. Luce. xxiij. Imposuerunt illi
portare crucem post iesum. At strēnuē ne vin-
camur rēptatoris impozunitate. Tādū ei
miles clipeū strēnuē portat q̄ diu inter hostes
est. i. Paral. xij. Filij iuda portātes clipeū et
hastā sex milia octingenti expediti ad plūm.
Alipens penitentiā significat. p^{re}git enī nos
ab hoste ne vulneremur. Hasta autē est zelus
iusticie. Sed heu mlti faciūt tē penitentiā sic
d quodaz dicit qui clipeū vsq̄ ad hostes por-
tauit et tūc in lutiū piccit. Greg. Incassum
bonū op⁹ agit si an mortē t^{er}serat. Et libēt^{er}
portemus crucē penitētie p^{er} xpo q̄ libēt^{er} por-
tauit crucē p^{er} nobis. Jos. xij. Baiulās sibi
crucē exiit ier⁹ tē. De t^{er}cio d^{icit} de Paulo
Actu. ix. Vas electiōis mihi est iste vt por-
tet nomen meū corā gentibz et regibz et filijs
israel. Nomen iesu i ore portare debem⁹ non
solū in p^{re}dicatōe sicut paul⁹. sed etiā in oratō-
ne et laudatōe et collaudatōe. Bern. Iesus
mel i ore: melos i aure: nubil⁹ i corde. Pha-
rissimi semp aliqd boni portem⁹ in ore sicut
colūba: de qua Gene. viij. portās ramū oli-
ue virentibz folijs in ore suo. Oliua xpm si-
gnificat vel virū iustū. ps. li. Ego autē sic oli-
ua fructifera in domo dēi tē. Ram⁹ autē est bo-
nū opus v^{el} exemplū. Folia virentia sunt s^{er}-
ba edificatoria. veracia. pudica. pacifica. et
utilia. Dec s^{er}ba colūba. i. aia innocēs in ore
debet habere si ad noe. i. christū vult venire.
Sed heu qdam non columbe dēi sed ciconie
diaboli sunt q̄ sepi⁹ ranam q̄ ramū i ore ha-
bent. vt detractores. mendaces. turpilōq̄. p^{er}-
ditores et h^{er}mōi. De quibus Apoca. xvi. Ci-
di de ore dracōis et de ore bestie et de ore pseu-
do pphete exire spūs tres immūdos in mor-
dū ranaz. Libenter in ore portare debemus
eū qui nos verbo oris sui portat. ad Heb. i.
Portans oia verbo virtutis sue. Porta iesu-
sum in ore tuo ne te euomat de ore suo. Apo-
ca. iij. Incipiā te euomere de ore meo. De q̄-
ro Eccli. xi. Insuspicabilis portauit diade-
ma. Sicut Saul⁹ psecutor et maria mag-
dalena et multi qdam peiores. Math. xxi
Publicani et meretrices pcedent vos in re-
gno dēi. Ex multis laboribz et doloribz aie et
corpis puenitur ad portandū hanc coronā.
Ideo bene dicit Eccli. xl. Occupatō magna
creata est omnibz hominibz. Nota q̄ ibi
dicuntur. Ibi enim per p^{re}sidentē sedentem
super sedem gloriofam et p^{er} vtentem iacin-
cro. id est stola celesti. et portantem coronas

Dominica Oculi

significari p̄t spūs cuiuslibet iusti in celo bea-
tificati. p̄ humiliatū autē in terrā ⁊ cinerē ⁊ p̄
op̄tū lino crudo significari p̄t corp⁹ qđ p̄ano
lineo inuolutū est in sepulcro. In his enī oc-
cupatio ⁊ ḡue iugū erat dū adhuc in mūdo
vinebāt. Et vt hanc coronā portem⁹ in celo
christ⁹ p̄ nobis portauit coronā spineā i mū-
do. Joh. xix. ⁊ cruci ḡ ihs d̄ p̄torio portās co-
ronā spineā. Ber. De⁹ p̄ te coronat⁹ est sp̄s
nis vt te coronaret in celis.

De eodem

Sermo XXXVIII

Rat iesus euci

ens demoniū et illd erat mutum.
Luce. xi. In trib⁹ p̄mis dñic⁹
hui⁹ quadragesime ecclia oñdit maliciā dia-
boli contra hoīes. In prima ostēdit qđ aliqđ
temptat et nō vincit. vt sunt boni firmati i
bono. et isti significant p̄ temptatōem christi
in euāgelio p̄ime dñice. Secūdo ostēdit
qđ aliqđ temptat ⁊ vincit et possidet. Et isti
figurāt in filia ml̄ieris chananee in euāgelio
secūde dñice. In terciā dñica vt hodie ostē-
dit si nō fuerit expulsus tūc hominē quē pos-
sident facit mutū. vt patet in euāgelio. Et
tamen sciendū. tres sunt muti. Primi natu-
raliter. vt qđ nunq̄ locuti sunt. et tales vtunt
nutib⁹ et signis oculorū et digitorū ⁊ silib⁹.
Et sic nos naturaliter sum⁹ filij ire. vt dicit
apostol⁹ ad Eph. ii. Idcirco p̄ signa oclorū
⁊ manū debemus nost̄r indicare defectum.
de quo introitus. f. Oculi mei semp ad do-
minū. psal. cxliij. Dñc psalmū fecit Dauid
cū fugit a facie saulis et venit in speluncā ad
odollā. i. Regū. xxiij. Et omnes amici et fra-
tres sui ⁊ qđ erāt cū eo amaro anio et afflictī a
saul venerūt ad eum. Idcirco fecit in contē-
tione hūc psalmū. Ad te dñe leuaui aniam
meā. Et in collecta. Quēsum⁹ oipotēs de⁹ ⁊c.
Et sic nos p̄secuti a diabolo cū digne lauda-
re dñm nō possum⁹ faciam⁹ tñ signa oclorū.
Secūdi sunt muti. quia nōdū instructi. Et
sic docemur in epla Eph. v. Imitatores mei
estote sicut filij charissimi ⁊c. Omnis auari-
cia fornicatio et immūdicia nō noiet i vobis
sicut decet sanctos. Tercij sunt muti ob defe-
ctū alicuius infirmitatis. et hi indigēt medi-
co. Et sic peccatores i mortali peccato p̄stitu-
ti quos diabol⁹ fecit mutos indigent medi-
co spūali. Et sicut tenebre expelli nō possunt
nisi p̄ lucē. sic nec diabolus nisi p̄ christū. De

quo thema. Erat iesus eiciens demoniū ⁊c.
Aliud thema. Si i digito dei eicio dmo-
nia p̄fecto venit ad vos regnū dei. Luce. xi.
Mat. xij. Mar. iij. Attul nō pūgit caput
murē iuxta se existētē. imo cū ipso iudeis mo-
dicū tangit eū. sed fugientē inseqt vulnerās
eū vngulis et dentib⁹. Spūaliter diabolus
nō affligit caput peccatorē quē iuxta se ha-
bet vngulis temptationū suarū. sed ludit cū
eo tñ mouēs ipm ad peccata vt inde solatiū
habeat. Sed volēs i viā penitētie fugere ad
xpm cū omni reptatōnū genere illū inlequit.
Ideo dr Ecclī. ij. Ali accedēs ad fructū dei
sta i iusticia ⁊ timore ⁊ p̄para aīaz tuā ad tē-
ptatōem. Figurāt Ben. xxi. Jacob cū esset
apud Laban nō est p̄secut⁹ ab eo. s̄ fugientē
re ab eo insecur⁹ est cū Laban cū suis suis mu-
nitus armis vt vi reduceret expoliatū ad ser-
uitutē eius. ⁊c. tñ illū phibuit. Spirituālē
p̄ Laban qđ multipliciter delusit iacob subau-
di diabolū. qđ licet terideat peccatorē: nihil o-
minus tamē parit ipi in statu peccati. s̄ fu-
gientē p̄ penitentiā p̄seq̄ toro posse. Un gre-
gori⁹. xlij. moral. Hostis noster quanto ma-
gis sibi rebellare cōspicit: tanto amplius ex-
pugnare cōtendit. Illos enī temptare negli-
git quos q̄eto iure se possidere sentit. Quare
domin⁹ noster volens nos reddere tutos hor-
tatur ne locū demus hosti diabolo. qui gra-
ditur per loca inaquosa q̄rens regem ⁊ non
inuenit. qđ hō penitens vt fortis armat⁹ cu-
stodit attriū suum. ⁊ sic in pace secum sunt qđ
possidet. Si autē diabolus supuenerit ⁊ vi-
cerit hominē: tūc aufert ei⁹ bona. et sic nouis-
sima hominis erunt peiora priorib⁹. Pugne-
mus igit strenue contra diabolū ⁊ victoriā
habebim⁹ virtute illi⁹ qđ i digito dei eicit ⁊c.
In summa euāgelij duo innu-
unt. Priō saluatoris potētia ⁊ uolū. ibi. erat
ihs ⁊c. Scđo subdit iudeorū malicia insecu-
osa. ibi. in iherusalem. De p̄mo dicit. In illo
tpe. s. cum iesus dixit se velle dare bonū sp̄i-
ritum petētib⁹ se. et ad h̄ designandū eiecit sp̄i-
ritus malos. de quo hic euāgelista. Erat ihs
eiciens demoniū. s. potestatiue. Nam pote-
statiue nemo p̄t expellere demonē nisi sol⁹ ⁊c.
Alij autē sc̄i nō p̄nt hoc. s̄ sola dei inuocatiōe.
Imo nec boni angeli. Unde michael volens
repellere diabolū. nō dixit. recede. sed imperet
tibi dominus. vt patz in epla Jude. c. i. Ar-
go fatuum est qđ aliqñ ebrj et luīores male
dicunt diabolū. qđ talib⁹ s̄bis euz repellere
volētes. nō sic s̄ p̄ gratiā dei eicit. Matthe.

xxij. Doc gen⁹ demonioz nō eijcit nisi p ora
tōnem et ieiuniū. Nam dicit sc⁹us **Iho.** in
ij. ij. q. lxxvi. ar. i. In diabolo cōsiderāda sūt
duo. natura et culpa. Natura ē bona et a dō.
hec maledicere licet. sc⁹ culpa ē maledicenda.
vt facit ecclia dicens. Maledicte diabole.
Sed cū p⁹for maledicit diabolo ppter cul
pam. fili rōne iudicat se maledictōe dignū.
Eccl. xxi. Cū impi⁹ maledicit diabolu: ma
ledicit ipe aīam suā. **Jo.** pps ver⁹ ex⁹ fecit h
potestatiue quasi p⁹a et tute. vt p⁹z **Mar. i.**
In potestate spiritib⁹ imūdis impat et obe
diūt ei. **Job. xli.** Non est p⁹as sup terrā que
oparet ei q⁹ fac⁹ est vt nullū timeret. **No**
ta demōes possunt duob⁹ modis in hoibus
habitare. potēcialiter et p⁹entialiter. Primo
potēcialiter sicut rex in regno. et sic habitat
in peccatorib⁹. **Et sic Mar. xvi.** dicit. **Ma**
ria magdalena septe demonia habuit. i. septe
vicia. Accidit enī demonib⁹ sic volucibus
miluis et canib⁹. q⁹ illic currūt et morant⁹ vbi
sentiūt cadauer fetidū. et tātō cit⁹ sentiūt qn
to fetid⁹ existit. Sic hō p p⁹em efficit fetid⁹
et in tali fetore delectat⁹ diabol⁹. et accipit man
sionem et p⁹atē in ipm. **Primi** i qbus
habitat diabol⁹ sunt supbi. **Job. xli.** Ipe est
rex sup omēs filios supbie. i. lucifer v⁹ beelze
bub. i. v⁹ muscaz. q⁹ hō supb⁹ habz muscas
multas. i. sollicitudines. **Null⁹.** Quo celsi
or eris sollicitudo maior. **Apoc. ix.** Dabe
būt sup se regē angelū abyssi. Iste rex multos
nobiles et potētes habz. **Aug.** Ples potētes
et supbos tenet noī nobilitatis. ples autori
tatis nomine. hos nō timer. **Exemplū** dicit
Asari⁹ de adolescēte monacho. q⁹ cū castus
esset adduct⁹ fuit ad qndam obsessum p ex
pellēdo demonio. Qui mīdit demon. Non ti
meo te: licz sis castus: es tū supb⁹. **Jaco. iij.**
Deus supbis resistit. **Secūdi** sunt auari.
Mat. iij. Dabo tibi oīa regna ista si cadens
adoraueris me. **Mo.** Audi raptor audi vlu
rarie et simoniace quō inquit diabolus. Si
adoraueris me. Si res p diabolū cōgregasti
diabolū adorasti. **Aph. v.** Auaricia ē idolo
rum seruitus. **Mo.** Auaris de⁹ est numus.
Sz diabol⁹ illoz est māmon. **Mat. vi.** Nō
potestis deo seruire et māmonē. i. **Ihm.** vi.
Qui cupiūt diuites fieri incidunt in tempta
tione et laqueū diaboli. **Tercij** sunt luxuri
osi. **Qñ** **Iho.** vi. Qui ita iugia suscipiūt
vt deū a sua mente excludant. et sue libidi
vacent sicut equus et mul⁹ q⁹ nō est intelle
ctus: habz p⁹atē sup illos demoniū. **Ecce** si

diabol⁹ habuit p⁹atē in matrimonio qd ex
tra matrimoniu. Ipi sunt porci diaboloz.
Mar. viij. Apierūt in porcos. **Chris.** Porci
sunt q⁹ vitam suā scenose libidini mācipant.
Et iste diabolus vocat⁹ asinodē. **Qñ** sunt
sibi obedientes. i. **Job. v.** Totus mūdus in
maligno positus est. **Quarri** sunt iraci
di. de quibus **Job. v.** Virū stultū interficiet
iracūdia. **Et Apoc. ij.** De terre et mari quia
descendit diabol⁹ ad vos habens irā magnā
Illoz demon est sathanas. id ē aduersarius.
Psal. In ira p⁹los confringes. **Quinti**
sunt inuidi. quoz demon dicit⁹ leuiathā. id
est serpens tortuosus. **Naz** inuidia diaboli
mors intrauit in orbem. **Sap. i.** Aug. Inui
dia est viciū diabolicū. nā ab eo habuit inīti
um h⁹ demoniū qd fecit hoīem mutū surdū et
cecū. **Sexti** sunt gulosi. **Eccl. xxxvij.**
Propter crapulā multi obierūt. **Demon** il
loz est behemoth. **Job. xl.** Et interpret⁹ be
stialis. q⁹ gula facit hoīem bestialē. **Piere.**
iij. Affusi estis sic vituli sup herbā. **Lu. xxi.**
Attendite vobis ne forte gūent⁹ corda v⁹a
crapula et ebetate. **Rō** **Brego.** Dū v⁹ter nō
restringit⁹ cūcte strutes obuiunt. **Sep⁹ti**
mi sunt accidiosi. **Gre.** Diabol⁹ assidue ipu
gnat vt saltē tedio vincat. **Istō** est demoniū
meridianū faciēs hoīem somnolentū. **Eccl.**
xxx. Multos occidit tristitia. Nam samson
dormiēs amisit fortitudinē. **Et sic** accidiosi
Psal. Omne escā anima eoz abominata ē.
scz charitatis. **T⁹secūdo** possident p⁹enti
aliter et cōmansue p habitatōē interiore in
corpe homis. nō p informatiōem. q⁹ nō pōt
esse forma corpis fm q⁹ tūc ei dāt p⁹as a deo
q⁹ verat hominē in mebris. **Et hec** habita
tio fit quinq⁹ de causis. Primo ppter diuine
potentie ostensionē. vt **Marci. ix.** de oblesso
ab infantia quē null⁹ poterat liberare nisi chri
stus. **Secūdo** ppter culpe punitiōem. **Luce**
iij. Erat hō in sinagoga spiritū habēs imū
dum. i. ppter peccatū incōtinētie. **Iho.** vi.
Demoniū p⁹atē habet sup illos. **Tercio** p
pter meriti accumulatiōez. vt patz de **Sara**
Iho. iij. et de **Paulo. ij.** **Iho.** xij. **Mat⁹** ē
mhi stimul⁹ carnis mee angel⁹ sathane qui
me colaphizat. **Quarto** ppter alioz eruditō
nem. sicut de illo in quo erat legio. **Luce. viij.**
cui dixit saluator. Redi in domū tuā et nar
ra qnā fecit tibi de⁹. **Quito** ppter parentū
punitiōem. q⁹ filiū fm corpus sunt res p⁹entū
ideo parentes puniunt in filiis. vt p⁹z de **da**
uid. ij. **Reg. xij.** cui dixit **Nathan.** Quoniā

Dominica Oculi

blasphemare fecisti inimicos nomen dñi ppter sūm hoc fili? q̄ natus est tibi morte moriet. **N**am dictū est de diaboli astutia nūc dicit de christi potētia. s̄bdit. Et cū eiecisset demoniū locut⁹ est mutus. Ecce astutus est diabolus et iniqu⁹. vide infra. Diero. i. omel. **T**ria signa hic sunt facta. **E**cce videt. mut⁹ loquit. possessus a demone liberat. **N**ota duo genera hominū facit diabol⁹ obmutescere. Primo iudices et scabios q̄ efficiunt mūrri aliq̄d munus p̄ciat. **I**sa. i. Omnes diligūt munera. **E**xo. xxiij. Nō accipies munera q̄ excecāt prudentes. **E**ccli. xx. Exenia et dona excecāt oculos iudiciū. et quasi mutus in ore auerit correctōes eoz. **S**cdo p̄cōres ne p̄fiteant. sicut lupus rapiens ouem stringit guttur ei⁹ ne clamet. **S**ed diceret. quare diabol⁹ p̄sequit⁹ cōfessionē. **R**ūdeo primo qz cōfessio est p̄cipuū sanitatis remediū. Nam omnis peccator vulnerat peccatis in ania. vt pater **Luce. x.** Descendēs a hierusalē in hiericho. **S**ymon et cassia. i. auersus a pace in litem hic vulnerat. **S**ed **Aug.** Omniū peccatorū vulnera sanant p cōfessionis medicū. nam. **Psal. xxxi.** Dñi cōfitebor aduersus tē. **E**rgo diabol⁹ claudit os p̄cōribz ne sanet. **Aug.** in omel. xij. Confiteri tātmōdo vultū tuū et sanabit te de⁹ tē. **Boeti⁹.** Si op⁹ medicat⁹ expectas oportz vt vuln⁹ detegat. **S**cūdo cōfessio est violenta exclusio demoniū. **R**atio. quia sicut peccatis introducitur diabol⁹ in animā ita confessione expellitur. **Bern.** sup cārica sermone. v. Per humilem cōfessionē remittit peccatū. et diabol⁹ suū amittit principatū. Nam vbi peccatū dimittitur ibi diabol⁹ expellit et de⁹ introducitur. **N**ā cōtraria in eodem simul stare nō possunt. vt viciū et virt⁹. diabol⁹ et de⁹. **iij. ad Thozin. vi.** Que ei participatio iusticie cū iniquitate. aut que societas luci ad tenebras. q̄ autē cōuentio christi ad belial. q̄si diceret. nulla. **T**ercio illuminat cordis habitaculū. **R**atio qz peccatuz excecāt cor. **Sap. ij.** Excecauit eos malicia eoz. **Aug.** sup. i. canonica **Joh.** **A**ū qz cōfessio fueris te p̄cōrez appropinqs ad lucē. qz cōfessio adiūgit te christo. **Joh. viij.** Ego sum lux mūdi. **Aph. v.** Gratis aliquādo tenebre nunc aut lux in dño. **U**bi lux ibi pulcritudo. **Bern.** in epla ad **Zophiā.** Ama cōfessionē et habebis decore. quia vbi cōfessio ibi decore et pulcritudo. **ps. ciiij.** Confessionē et decorem induisti amice⁹ lumine sicut vestimento. **U**ide in exēplo de socio q̄ ambulauit

cum diabolo. **Q**uarto cōfessio facit celari diabolo p̄ctm. **Aug.** Nō habebit qd timeat in futuro iudicio q̄ nūc confessionē fecerit de peccato. **I**sa. xliij. **N**arra si qd habes vt iusti ficeris. **D**eo papa. Peccatū cōfessionē diabolo celabit vt ab eo nō confundet. **C**hriso. et habet de pe. di. i. **N**on p̄t q̄s gratiā dei celestis accipe nisi purgatus fuerit ab omni sorde peccati p penitētiē cōfessionē. s. loquēdo d morali. **S**lo. ibidem. **Q**uia in peccato sunt tria. scz delectatio. impudentia. et p̄petratio. **E**tra delectatiōem cōtritio. cōtra impudentiā cōfessio. contra p̄petratiōem satisfactio. **S**z diceret. tamē deus oia videt. qd op⁹ est cōfiteri. **R**ūdet **Aug.** li. viij. omel. xij. **U**ult de⁹ vt reuelet homo ne diabol⁹ habeat qd obq̄ciat. **I**tē vt verecūdiā habeat. **I**tem vt se humiliet et obediat. **Aug.** **H**omo accusat vt deus excuset. **I**tem vt vereat. **R**ichardus de sancto victore. **Q**uāto verecūdiā maior fuerit: tāto clarior cōfessio in oculis dei apparebit. **I**tē vt se humiliet. **B**rego. **S**upbiēdo a deo recessim⁹: humiliādo accedam⁹. **Aug.** **A**criores dolores diabolo nō facim⁹ q̄ p̄ peccata nostra p̄fiteōdo sanam⁹. **E**xemplū d fra tre quere in **Luce** parisiensi. et terpe s̄mone **lxi.** **Q**uerit cur de⁹ hominē fecerit qui possit peccare. vlt quē scit esse damnatur. **A**d hoc assignant plures ratōes. **P**rima vt ostēdat dei omnipotētia incōuertibilis. omis aut creatura mutabil est. **S**cūda ratio vt declaret dei sapiētia q̄ ex malo scit elicere bonū. qd nō posset fieri nisi de⁹ fecisset creaturā hūibile in malū. **T**ercia vt manifestet dei clementia quia p mortē deus hominē p̄ditū liberauit. **Q**uarta vt ostēdat dei iusticia. qz nō solum reddit bonis p̄mia. sed etiā malis supplicia. **Q**uinta vt homo nō sit peioris cōditionis qz alie creature qbus de⁹ sic admistrat omibz vt eas agere p̄p̄is motibz sinat. **U**ndē et hominē p̄prio arbitrio suo reliq̄t. **S**exta ē laus humana. laus enī est veri iusti q̄ potuit transgredi et nō est trāsgressus. **S**eptima ē decore vniuersi. quia opposita iuxta se posita magis elucescūt. ita mali cōmunicant bonis ad mūicē cōparati. **O**ctaua vt boni per malos exercitent et p̄bentur. **E**t ex illis patet q̄ homo debet viuere s̄m p̄p̄am ratōem q̄ s̄m per de⁹ ad optima. **A**d bonū gratie non p̄t q̄s puenire p se cū nō sit s̄m limites naturales sed s̄m influentiā largitatis diuine. **S**icut enim creatura p sua defectibilitate suo p̄ncipio semp indiget vt sit in esse nature. sic illud

principiū p sua bonitate influere non cessat creature rationali vitā spūalem vt bene sit in esse gratie. quā habere nō potest sine deo largitore. Verū tamen inexcusabil est homo si grām gratū facientē nō accipit. qz grā gratis data semp psto est libez arbitriū excitare z cōmouere. cui⁹ est huic motōni consentire. quo facto poterit hō grā grātū facientem habere. H est ad grām grātū facientē se pparare. Quāuis enim grā hābeat dei dono efficiēte. tñ nō sine libero arbitrio pscitēte. Unde Aug. Qui creauit te sinete. n te iustificabit sinete. Igit grā grātū faciens a tribz est. sz aliter et aliter. Est enī a deo efficiente. a grā grātū data libez arbitriū excitare z cōmouere. a libero arbitrio pscitēte. Quāuis enī libez arbitriū nō possit grām efficere in hoīe. p tñ se ad hoc habilitare et ppare q habeat. Sicut alius quis nō p illuminare domū: potest tñ apire fenestrā. Quo facto sol intrat et illuminat. Argo oportet q semp requirā libez arbitriū. quia aīa habet instrumenta et facultates cognoscendi z diligendi deū ex natura. sed nō habz cognitōem vitatis et ordinē dilectōis nisi ex grā. igit zc. **I**n summa euāgelij tria innunt. Primo potētia xpi inuincibil. ibi. Erat ihs eiciens demoniū. Scdo sapia ei⁹ inestimabil. ibi. Ipe vt vidit cogitatōes eoz rī. Tercio ipi⁹ laus venerabil. ibi. Extollens vocem qdā mulier. De primo dicit. Erat iesus eiciens demoniū. qd pūis eiecit de celo em pīreo. Ezech. xxviij. Eieci te de monte sancto meo o cherub. s. ppter supbiā. Luc. x. Vidi sathanam vt fulgur cadentē de celo. ad desūgnandū q omnes supbi de celo sunt eijciēdi. Psal. lxxij. Eiecasti eos dū allenarent. Aieci⁹ est ad terrā nobis ad vexationē Ideo audie⁹ est clamor in celo. Apocal. xij. De terre z mari. quia diabol⁹ descendit ad vos habēs iraz magnā. sciens quia modicū tps habet. Idcirco Eccl. ij. Fili ad temptatōem ppa aīam tuā. Hieronym⁹. Quia nō p vincere nisi volentē. i. ad Thoz. x. Fidelis autē de⁹ est q nō patiet vos temptari supra id qd potest. Idcirco Mar. vi. Ne nos inducas in tēptatōnem. Subdit. Et illud erat murū dicit autē demoniū mutū. vt dicit Iytus. eo q hāc imgerat passioez vt tollat auditū et verbū. Si cū aliqua herba dicit pestifera. eo q corpus sua virtute reddat infirmū. **N**ota q demon dicit esse mut⁹ tribz modis. qbz eisdē facit peccatores obmutescere. Prio enī mutus est demon a laude dei z grarum actōe. Et no

ta cū laudarent eū simul astra matutina z iubilarent omes filij dei. vt dicit Job. xxvij. iste tamē per inuidiā obmutuit a dei laude. **I**saie. xxvij. Quia nō infernus confitebit tibi: neqz mors laudabit te. Et sic mō plures homines facit mutos. qui de bñficijs receptis nō referunt deo gratias. et laudē. sed sunt sic porcus q nō refert gratias pascenti. sed etiaz comedēdo semp murmurat. **S**ecundo dū abolus mutus est ad verū loquendū. qz ab initio in veritate nō stetit. et mendax ē et pater mendacij. vt dicit Job. viij. Sic etiaz multos facit modo mutos q veritatē quam nouerūt tacēt. sed semp falsa et mendacia loquunt. Actū. v. Anania cur temptauit sathanas cor tuū mentiri spūsancto. **T**ercio diabol⁹ est mut⁹ ad veniā petendā de sua trāsgressione. Induratū enī est cor ei⁹ ita vt per penitentiā molliri nō possit. Job. xl. Induratū est cor ei⁹ vt lapis. Unde legit q qdam heremita bone simplicitatis diuiti⁹ rogauit deū p veniā impetrāda demoni. Et responsum est sibi p angelū q deus esset patus. remittere penā: si demon peniteret de culpa. Tunc heremita gausus est sperās inducere diabolū ad penitentiā. et quesuit lōgo tpe diabolū p heremū. Qui tandē apparuit dicens. Quid queris monache. Qui ille rēdit. Que ro diabolū. Qui ait. Quid vis. ecce ego sum diabol⁹. Volo dixit monach⁹ te inducere ad penitentiā. qz deus parat⁹ est remittere culpaz z tollere penā. Indignat⁹ diabol⁹ inqt. Ne quāqz ego petā veniā. sz ipe peniteat q me tāto tpe facit cruciari. Et sic diabol⁹ mutus est ad penitentiā. Ita etiaz linguas multoz ligat isto ligamine malicie ne cofiteant et peniteāt de peccatis. **N**ota dicit magister in scdo sentētiā. di. vij. c. i. q angeli boni p grāz confirmati sunt q peccare nequunt. et nō habēt a natura. Sed mali angeli in malo obstinati sunt q bene velle nō valent. licz aliqñ volūt qd deus velit: nō tñ bona volūtate. **N**ota q iste demoniac⁹ nō solū erat mut⁹: sz vt dicit Mat. xij. etiā erat cec⁹. Theophil⁹ autē dicit. q ois mut⁹ a natiuitate est etiā surdus. Et sicut diabol⁹ faciebat eū esse mutū. ita etiā cecū z surdū fecerat. Vñ Ihs. Mag inquit et mirāda est nequicia demōis. alter utrū ingressum oppilauerat p quē ille crediturus erat. s. auditū z visum. z terciū. s. liguāne pfitere. Istos etiā spūales sensus tollit diabol⁹ peccatozibz. Excecat enī eos interi⁹. quia concludit oculos mētis ad spiritualia

Dominica Oculi

retemplāda. **E**xcecavit enī pētores malicia
eorū. vī dicit **Sap. ij.** **E**erte magna est cecitas
auari q̄ non p̄cipit pecunie fraudem. **E**catur
inuidiosus: quia reputat alteri? bonūz
sibi esse p̄iudiciū. **E**catur vane gloriōsus. qz
querit gl̄iam vbi nō est q̄renda. **E**xecat lu/
ruriōsus q̄ nō cōsiderat qz feda sit carnis vo/
luptas. 7 mlier quā amat. **A**mor iste carnal'
excecavit samsonē. dēxit dauid. infatuauit
salomonē. **U**nde bñ dicit q̄dam. Nil bene
cernit amor. videt omnia lumine ceco. **A**re/
dit amor cec? redēcus esse cecus. **I**te diab/
lus facit pētores surdos vt nō audiant chri/
stū pullantē ad cor vniuscuiusqz nolentis si
bi apire vt inde demonē eiciat. **N**ō audiūt
p̄dicatores corripientē tanqz incorrigibiles.
Nō audiūt sc̄pturā penas inferni cōminan/
tem tanqz insensibiles. **N**on audiūt ep̄ cele/
stē regnū p̄mittentē. cū dicit. **P**enitentiam
agite appropinquabit enī regnū celoz: tan/
qz omnia bona cōtinentes. **p̄s. cv.** **T**anqz p
nihilō habuerūt terrā desiderabilē. **D**e omni
bus istis p̄t dici illō **p̄s. cxiij.** **A**ures habēt
7 non audiēt. **Q**uia facti sunt ad similitudi/
nem aspidis surde obturātis aures suas ad
vocē adiurantis. **p̄s. lvij.** **D**einde adduci
tur miraculi euidentia. **E**t cū eiecisset demo/
niū locutus est mutus. **Q**uia enī demon facie/
bat mutū. ita christus tanqz sapiēs medicus
rauit morbū expellendē causā infirmitatis.
Ipe aperit os mutoz: et linguas infantium
facit disertas. **N**ota q̄ q̄nqz miracula fa/
cta sunt in homīe isto. **P**rimū quia curatus
fuit a demonis vexatōe. **S**ecundū quia illu/
minat? est a cecitate. **T**erciū quia recepit au/
ditū fm **Tyrū.** **Q**uartū qz recepit facultates
loq̄ndi. **S**ed quia aliq̄s posset habere facul/
tatē loq̄ndi q̄ adhuc nō loqueret? si loqui nō
didicisset. **I**deo q̄ntū miraculū fuit q̄ cū iste
loqui nō didicerit: nec vnqz audierat alios
loqui: statim locut? fuit. **T**antū miraculū ē
ac si puer natus statim loqueret. **D**einde
ponit dispositio astatiū. **Q**uidā enī admira/
ti erāt quasi credētes. **Q**uidā p̄o dubij mi/
raculū refutātes. **S**ed quidā malinoli opus
calūniantes. **U**nde dicit. **E**t admirete sunt
turbe. **E**st autē admiratio sup causa incōsue/
ti effectus occulta ratiocinatio. **E**t ideo tur/
be hoc miraculū in aliq̄d maius hodie refere/
bant. **U**nde **Matth. xij.** dicit. **S**trugebāt
oēs turbe et dicebāt. **N**unquid h̄ est fili? da/
uid. **Glo.** **O**b misericordiaz inquit 7 bñficiū
filii dauid p̄dicant. **D**einde ponit quō aliq̄

calumniati sunt miraculū. **Q**uidā autē ex eis
dixerūt. **Matth. et Marc?** dicūt istos su/
isse scribas et phariseos. **I**n beelzebub prin/
cipe demoniorū eicit demonia. **T**urbe lauda/
uerunt miraculū. pharisei autē nō potentes
negare publicū factū conati sunt illud puer/
tere dicentes q̄ in virtute demonis facta esset
eictio. **N**ota **Ninus** cōditor ciuitatis
niniue ppter cōsolationē de morte **Beli** pa/
tris sui statuā fecit in honore patris. ad quā
cōfugientes q̄ furtū secerūt et qui rei erāt ve/
niā merebant. **U**nde ipaz statuā ceperunt re/
uereri. **E**t tandē succedēte tempore diabolo
instigante diuini honores ipi statue sunt at/
tributi. **E**t sic incepit cultus ydolatrie: vt di/
cit **Sap. xij.** **D**ūc deum caldei appellabant
beel. palestini baal. moabite beelphégor. diu/
sis vocibz fm diuersitatē linguaz vocabāt.
Sed iudei derisive vocabāt illū beelzebub.
id ē deū vel virū muscay. quia magna multi/
tudo muscay erat in tēplo eius ppter tordez
crucis imolati. **I**n hoc autē simulacro dice/
bant habitare principē demonior. forte ppter
tria. vī quia in eo fuit idolatrie pncipiū
Aut quia cultus eius erat general' ap̄ oēs
gentes. **L**ez enī quedam natio specialis ali/
os haberet deos. hunc tamē velut vniuersalē
deum oēs venerabant. vī qz nullū idolū re/
periebat efficacī? isto. **A**tende cōtraria fuit
ista trumelia christo. quia iudei reputauerūt
christū velut maleficū mendacē: q̄ in forte
demonis faceret miracula. **S**ed diceret. val/
de mirabile ē vnde moti fuerūt iudei de chris/
to hoc copinari. **E**t est dicendū q̄ iudei non
credebāt christus hoc fecisse virtute demonis.
nullū enī signū apparebat ad hoc. **S**ic ta/
men agitati stimulo inuidie nō cōsiderauerūt
an dicerēt ver? vel falsum dūmodo tamē ali/
quo modo posset viciare istud miraculum.
Un **Abri.** **I**nuidia nō q̄rit qd dicat s; so/
lum vt dicat. **I**te ibidē inq̄t. **N**ulla malicia
peior est inuidia. **A**dulter in breui cōplet pec/
catū suū. inuid? aut nunqz q̄scit. **S**ed sicut
scarabei nutriunt stercore. ita inuidi alioz in/
fortunis. **E**t idō fm **Remigii.** **S**olo odio
moti et inuidia nihil sordidi? inueniētes qd
obijcerent dño dicebant q̄ in beelzebub eji/
ebat demonia. **U**nde nota q̄ in ista cōm/
melia peccauerūt peccato grauissimo. scz i spi/
ritū sanctū. in eo q̄ resisterūt veritati quaz ta/
men cognoscebāt. ij. ad **Ihim. ij.** **Q**uēad/
modū iannes 7 mābres resisterūt moysi. ita
7 hi resisterūt x̄rati x̄. **E**t iō saluator agguat

peccatū illud. vt patz fm **Mar. iij.** in isto lo-
co q̄ dicit. Quicunq; dixerit cōtra filiū hoīs
remittet ei. sed qui dixerit verbū contra spī-
tū sanctū. i. contra id qd spūscūs apto cor-
de demonstrat. nō remittet in hoc seclō neq; ī
futuro. Deinde ponit quomodo aliq nō tū-
puiciabant sed querebāt experimentū mira-
culi. Et aliq temptātes: cū tamē scriptum sit
Non tēptabis dominū deū tuū. Deuter. vi.
Signū de celo q̄rebant. quasi dicerēt. Nesci-
mus in qua virtute opereris miracula. sed si
aliqd mirabile signū de celo feceris sicut moy-
ses columnā in aere. Josue vero fecit solē sta-
re immobīle. Delias autē fecit ignez de celo
descēdere ad cōbustionē inimicōz suoz. Eze-
chias autē fecit solē retrocedere. si aliqd illis
simile feceris: credem⁹ ex hoc qd diuina & tu-
te miracula facias Sed quia isti nō cōsidera-
bāt signū vt ex hoc crederent sz magis vt de-
lectarent in nouitate miraculi. ideo non dedit
eis signum de celo. Nota in tribz dñicis
sequētibz legit euāgeliū de demonio. Ratio
quia quattuor genera hominū tēptat diabo-
lus. Primo q̄sdam tēptat & nō vincit. & isti
significant p tēptatōnem xpī. Secūdo ali-
quos tēptat et supat et verat male. Isti si-
gnificant p filiā mulieris chananee. Tercio
aliquos tēptat et supat. et tamē postmodum
per contritōnez expellit. Isti significant p de-
moniācū qui curat⁹ fuit. Quarto aliqz tem-
ptat & supat et fugat⁹ fugit. sed tandē reuer-
titur. Isti significant per hoc cum dicit. Cū
immād⁹ spīrit⁹ zc. Nota xps demoniū
hic expulit. et legit nobis in exemplū. Nam
in tribz casibz aliqz de domo cōducta expelli
potest. Primo quādo pensionē non soluit. &
sic diabol⁹. Nam de⁹ dedit hominī tria de q̄-
bus vult habere pēsiōnē. s. corp⁹ aiām & res.
de corp⁹ requirit ieiuniū. sed diabol⁹ phibet qz
est sibi venenū. Ambro. Ieiuni hoīs sputuz
serpentes interficit. De ania orōnes. sed dia-
bolus phibet. quia sunt sibi incēdiū. Iob.
vi. Cordis particulā si sup carbonēs ponas.
sum⁹ ei⁹ extricat omne gen⁹ demonioz. De
rebo vult habere elemosinā. diabol⁹ phibet:
qz sunt sibi iacula. Eccl. xxx. Q̄cludē elēo-
sinam in sinu paupis et hec p te eozabit ab
omni malo. Elemosina viri quasi pupillā cōseruabit.
z postea cōsurget et retribuet illis retributō-
nem vnicuiq; in caput illorū. Sup scutū po-
tentis et lanceā aduersus inimicū tuum pu-
gnabit. Secūdo quis expellit quādo domū

ad malū vsuz cōuertit. Et sic diabol⁹ **Apoē.**
xvij. Facta est habitatio demonioz baby-
lon. scz in auaricia. et custodia omīs spīritus
immūdi. s. in luxuria. et custodia omīs volu-
cris immūde. s. supbia. Tercio expellit quis
de domo quādo domin⁹ p se vult inhabitare
sicut & nūc. Iohā. xij. Ad cū veniem⁹ & mā-
siōnē apud eū faciem⁹. i. Apoē. iij. Templū
dñi sanctū ē quod estis vos. Ite sciēdū mī-
tis modis debem⁹ diaboluz eijcere. Prio vt
canē d coquina. s. calida aqua. Hē lachrymis
contritōnis. Psal. Cōtribulasti capita dra-
conū i aquis. i. peccata capitalia. Figuratur
Apoē. xij. Pharaō submersus ē in mari ru-
bro. i. diabol⁹ i lachrymaz flumio. Et sic eie-
cit eū maria magdalena. Lu. vij. Hāc aquā
nō habuit iudas zc. Secūdo vt hō expellit de
domo p stillicidiū. scz p dīcatōnis. Iob. xij.
Stille cadentes excauāt lapidem. i. lapidea
corda. Figurāt Matth. viij. Obtrulerunt ei
multos demonia habētes & egiebat spīrit⁹
immūdos & bo. Tercio vt hō eijcit de domo
p fumū. s. orōis. Iob. vi. Particulā cordis
eius si sup carbonēs posueris fumus eius ex-
tricat omē genus demonioz. Agurat. i. Re-
gū. xvi. Dauid cythara sua fugauit spm ma-
lignū d saul. Quarto eijcit vt vulpis d antro
s. fame. sic p ieiuniū eijcit diabol⁹. Mar. xvj
Doc gen⁹ demonioz i solo ieiunio et orōe eij-
cit. De q̄ i lra. Cū immūdos spūs exierit ab
homine qrens regem per loca inaquosa. i. ari-
da. et nō inuenit. Prouerb. xvi. Cū defeces-
rint ligna extinguet ignis. Et Irido. Ardē-
tes sagitte diaboli ieiunioz frigore sunt restri-
gende. Quito vt ribaldus eijcit de ciuitate.
scilicet virga discipline. Prouer. xxij. Stulti-
cia colligata est in corde pueri. & rēga discipli-
ne fugabit eā. vt patet de sancto Benedicto
similiter de sancto Machario. q̄ sentiens sti-
mulū carnis aggrauauit corp⁹ eius ponde-
re lapidū. Qui abbas dixit. Machari quid
portas. Respondit. vexo verantē. Vel debet
eijci virga cruci. Isa. xxx. Pauebit assur vir-
ga pcussus. Hāc virga electus est diabolus
De quo Iohā. xij. Nunc princeps hui⁹ mū-
di eijcietur foras. Nota ergo p mū demo-
nem debem⁹ eijcere vt serpentē de vinea p odo-
rem. s. hūilitatis. quia humilitas est herba
odorifera que deū attrahit & diabolū expellit
Antic. i. Dū esset rex in accubitu suo nardus
mea dedit odorē suū. Nardus est parua her-
ba & dicit odorifera. Lati. ij. Quinē florētes
odoroz dederūt. id ē anime humiles attrahūt

Dominica Oculi

deu. Luce. i. Respexit humilitatē ancille sue. Et expellunt diabolu. vt patz in vita sancti Anthonij. cui dixit diabolus. **D**hūilitas tua me vincit. i. Regū. xv. Nonne cū paru⁹ esset in oculis tuis caput in tribubz israel fact⁹ es. **S**ecundū de monē auaricie debes ejcere sicut serpentē ab homine p denudationē. quia fugit hominē nudū. Et sic debes te denudare a male quesitis. Aug⁹. Si tenes obolū tene ris a diabolo. Luce. xi. Quod super est date ele mosinā. Tercū demonem luxurie debes ej cere sicut ribaldū de ciuitate. id ē virga disci pline. Eccli. xi. Malicia vnus hore obliui onem facit luxurie magne. Quartū demonē iracundie. s. sathanā debes ejcere vt hominē de domo p scilicidū scz verbi dei. Marth. v. Omnis q irascitur fratri suo reus erit iudi cio. Marth. viij. Eiecit spiritus immūdos verbo. Quintū demonē inuidie. s. beelzebub p fumum deuote orationis. Sextū demonē gule s. lēz belemoth sicut vulpem de antro. Septimū meridianū scz accidie sicut canēz de coquina. vide supra. **I**tem sciendū q re debet ejci: quia facit hominē mutū. Nam diabolus facit vt lupus qui capīt ouem non p pedem nec p manum sed p collū. Sic dia bolus est lupus. De quo Johā. x. Lup⁹ cap it et dispigit oues. Qui non tenet peccatōrē p pedes. quia dimittit hominē ambulare ad eccliam. Non per manū: quia pmittit ele mosinam dare. Non per aurē: quia pmittit cum verbū dei audire: sed dūtaxat tenet euz p guttur ne manifestet iniquitates in cōfessi one. Nam diabolus facit vt fur qui intrat domū et claudit ostiū. id ē os ipius pctōris: manu in qua sunt quinqz digiti. Prim⁹ di gitus est pudor. De quo Eccli. iij. Nō con fundaris p anima tua dicere verū. Et sic ob mutuit Adam Ben. iij. Dūc digito resiste re debes p memorie reuelatiōem tēpore iudi cij. Marth. x. Nihil opertū quod nō reue let: et occultū quod nō sciat. Ar. i. ad Apōf. iij. Veniet dñs et illuminabit abscondita te nebray. Ben. Insania est q abluī pudet z inquinari nō pudet. **S**ecūdus digit⁹ est timor. vt pater de Giezi. iij. Regū. v. qui ti muīt cōfiteri veritatē cū interrogat⁹ fuit ab helyseo vnde veniret. Ideo statim percussus est lepra. Et sic accidit illis qui timent confi teri. post hoc enī publicat toti mūdo. Jo pl. xij. Trepidauerūt timore vbi nō erat timor. Nā qui timet nunc corā sacerdote vno: post hoc timebit corā vniuerso mundo. Job. vi.

Qui timet puinā cadet super eum nix. Ille digitus habet excludi per timorē iudicij. ps. cxvij. **A** iudicij enī tuis timui. **T**erc⁹ digitus est malus amor ad peccatū. vt pater de Anania z saphira: qui amore pecunie no luerūt confiteri veritatē. ideo statim subita nea morte puenti sunt. Actū. v. Nam sicut valde horribile est de venenoso homine qui veretur educere brachiū ad fletorū hominam vt sanaret i toto corpe. sic de peccatōre vt aperiret os ad salutē anime. Proverb. x. Vena vite est os iusti. et os impioz operit iniquita tem. **Q**uartus digitus est ypocrisis seu vana gloria. Dicunt enī. Ille dicit me fore bonū: nō valeo sibi cōfiteri. De quibz Osee xij. Colligata est iniquitas effraim. abicon ditū est peccatū ei⁹. Illi faciūt vt Adam qui folijs ficū operuit se post peccatū. Sic tales cum apparentia bona volunt occultare pec cata. Boetius. Si opus medicantis expe ctas oportet vt vuln⁹ tēgas. **Q**uint⁹ di git⁹ ē negligentia seu cōsuetudo mala. Pro verbioz. xviij. Impius cū in pfundū peccati puenit: cōtremuit. s. penitentia. Sicut Ju das Marth. xxvij. penitentia duct⁹ retulit triginta argenteos. et abiens laqueo se suspē dit. Hiero. Judas plus desperādo deū offen dit qz tradendo. Sic et cayn Ben. iij. Ma ior est iniquitas mea qz vt veniā merear. Su per quo Ben. Mentiris cayn. maior est dei misericordia qz quenis nostra miseria. Ergo nemo debet desperare. Aug⁹. Quid conuerso nō ignoscit cū effusū sanguis ignoscebatur Ben. de imagine vite dicit. **A**nima mea quare te tot bonis spoliasti. quare frustra ho noribus cor puasti. quare tot bona neglexi sti. quare tot annos: tot dies: tot horas sine fructu vixisti. **D**ñe deus quot tpa effluxe runt in qbus sine fructu vt a picio vixi. quō subsistam corā te. Quomodo ad te poterim leuare faciē meā in illo magno z terribili exa mine qñ numerare iusseris omēs dies meos querens fructū meū. **D**ñe cur nō intromi si vllō tpe te solari in corde meo. te tota men te amplecti. in tua dulcedine delectari omia interiora mea. vbi tūc erā qñ tecū nō erā. cuz a te habeat oīs creatura qcquid habz deside rabile laudabile delectabile. Deu dñe nūc in telligo s. pferi erubesco. species z decoz crea turay decepti oculū meū et nō adueri. qz spe ciosior omnibz creaturis tu es. qbz rātūmo do vnā guttā tue inestimabil pulcritudinis ptulisti. Quis enī celū ornamt sideribz. acce

volucris. aquas piscibus. terrā plātis. nisi tu clemētissime pater. De cōmnia nō ppendi: s; tuā dilectiōem multoties offendi. S; tñ ppter tuā misericordiā nō diffido: s; iā implozo q; sex misericordias tuas repperi in me. Pri-
ma q; me a multis peccatis in seclō retraxisti. Secūda q; p uersionē meā expectasti. Tercia q; p tritiōem mihi redisti. Quarta q; me pe-
nitentē misericorditer suscepisti. Quinta q; mi-
hi p tūtem pseuerādi cōtulisti. Sexta q; mi-
hi grām ad pmerēdā glīaz p tulisti. Ans. in
libro. **Aur** x. hō. Quid misericordius intelli-
gi p t q; q; x. pater dicit misero p tōi eternis
supplicis reputato. et vnde se redimat non
habēti. Accipe vnigenitū meū z da eū p te.
z filiū dīc. p sō sum tolle me z redime te. **Am-
bro.** Nō sunt hoīs bona q; seclū ferre nō pōt.
sola misericordia est comes defunctoz.

Sequitur scda pars euāgelij

In digito dei
eicio demonia pfecto venit i vos
regnaz dei. **Luce. xi. Matth. xij.**
Marci. iij. **I**pocras in pnoctis. Quia ues
ppe terrā nidificant pestilentia futurā quaz
naturaliter p sēntiūt et fugiūt designat. Spi-
ritualiter sic dū amor cordis ad terrena illū-
nat. tūc ira summi iudicis quasi pestilētia fu-
tura timeat. Ne ergo in peste ire dei incidam?
debem? oculū mētis eleuare. **At** hoc officiū
misse. **Pri**o introitus **O**culi mei sp ad dñm
zē. **In** collecta **Qu**sum? oipotens x? vo-
ta humiliū respice. atq; ad defensiōem nram
dexterā tue maiestatis exēde. **Apl**s in epla.
Aph. v. c. Estote imitatores dei sicut filiū cpa-
rissimi. **A**mbulate in dilectiōe sic xps dilexit
nos fornicatio et oīs imūdictia aut auaricia
nō noiet in uobis. **Nā** dicit ibidē. Auaricia
est idoloꝝ seruitus. et auarus nō habet here-
ditatē in regno dei. **Argo** in p tute dei debes
eicere demonia. vt habeas partem in regno
dei. **I**sta scda pars principalis istū euā-
gelij in qua tangit sapiētia ei? inestimabilis
cū dicit. **I**pe aut vt vidit cogitatōes eozum
dixit eis. **Quia** eoz opinio vt dicit **A**briso.
erat valde irrōnalis q; i beelzebub eijceret de-
monia. **I**dem. **Nā** pharisei metu multitudi-
nis nō audebāt eū diuulgare. sed in glo suo
p tēbant. **Dñs** aut vt dicit **Hiero.** nō ad di-
cta sed ad cogitata rñdit: vt sic pellerentur
credere potētie ei? q; cordiū videt occulta. **H**
enī nec aliq; creatura scire p t. **De** b. iij. **D**ia

nuda et apta sunt oculis dei. nec est vlla crea-
tura inuisibil in cōspectu ei? **C**onsequenter
q; nq; ratioibus manifeste oñdit xps q; nō eij-
cit demonē in virtute demonis: s; in p tute dei
tatis. **P**rima ratio sumit ex his que appa-
rent in cōgregatōib; hominū. z est tal. **D**is-
punitas hominū inter se diuisa durare nō
potest. siue sit ciuilis siue politica. vt est regi-
men ciuitatis. siue fuerit iconomica. qual est
regimen dom? et familie. **Nō** stat aut q; dia-
bolus habz regimē suū. ergo si diuisio ē in re-
gno: vt pte q; alter alter eijciat. tūc certe re-
gimen stare nō poterit. **Sed** h est falsū. ma-
net enī regnū diaboli. quia maximā p tē ha-
bet in hominib; ergo sequit q; in p tute de-
monis nō eicio demonia. **At** hoc ē qd dicit.
Omne regnū. i. oīs politia z p mūtias i seip-
sum. i. ptra seipz diuisūz desolabit. **Et** dom?
vbi habes p mūtate iconomicā. si fuerit sup
ple diuisa contra aliā domū. dom? supra do-
mū cadet. ita vt vtraz vadet in ruina. **Nā**
vt **Salusti** dicit. Sicut cōcordia pueres
crescunt. sic discordia maxime dilabunt. **At**
addit ad ppositū. **S**i ergo sathanas in seip-
sum diuisus ē: quod cōtingit si alter eijcit al-
ter. quomodo stabit regnū ei? certe stabiliri
nō poterit. **Hoc** autē totū sequit. quia dicit
iprudenter et sine aliqua ratioe in beelzebub
me eicere demonia. **S**ecūda ratio talis
fuit. **Nō** sum ego minor q; apostoli mei qui-
bus ego dedi p tute eijciendi demōes. sed vos
credit q; diuisa operent p tute. **Nūq;** enim
impoluistis eis q; eijcerēt in beelzebub. **Argo**
in virtute dei ego eicio demonia. **Hoc** ē er-
go quod dicit interrogatiue ratiocinādo. **S**i
aut ego i beelzebub eicio demonia vt dicit.
filiū vti. id ē apostoli mei nati ex vobis in q;
eijciunt? **N;** si dixeritis in beelzebub. quare
ergo nō calumniāmini op? eozū. **S**i pō di-
xeritis. in virtute dei eijciūt. ideo p hanc ipaz
virtutē quā habent ipi diuī? iudices vestri
erunt. **Quia** sicut p illam virtutē eijciūt de-
mones: ita per eandē vos demoniacos iudi-
cabunt i p demnatōez. **P**romisit enī **chrīst**
aplis. **S**edebitis sup sedes duodecim iudi-
cantes duodecim tribz israel. **S**i enī habent
virtutes sup angelicos spirit? multo magis
sup homines. i. ad **A**thorinth. vi. **N**escitis in-
quit aplis quoniā angelos iudicabim? qn-
to magis secularia. **Uel** vt dicit **Beda** z **D**ie-
ronym? **A**lios eoz appellat exorcistas eiusdē
tpis. **Nā** **Salomō** vt dīc **Ioseph** ppter su-
am sapiētiā adiunxit qdā carmina pauca

Dominica Oculi

verba continentia. et quidam characteres quos faciebat sculpi in gemis. et si radix cuiusdam herbe supponebat ipsi gemme valebat ad expulsiōem demonis. Un̄ exorciste quod habebat officiū curā diuini demoniacos p̄dictas gemmas characteribus sculptā radici dicte herbe suppositā ponebāt in ore arpepricij. et paucis illis verbis salomōis adiurabāt demonē. vt exiens subuerteret peluim aqua plenā in medio positā in lignum sue eiectōis. et sic fiebat. Et h̄ dicit Ioseph⁹ p̄p̄ris ocul⁹ se vidisse corā Tyro et Uespasiāno cū captiuarēt hierusalem. Si igit̄ iudei credebāt q̄ exorciste eijcerēt demonē in virtute dei. hoc idē debuisse credere de christo. Et ideo exorciste iudices erūt iudeorū. quia ex ipsis exorcisti sumit causa quare iudicādi et cōdemnandi sunt iudei. **Tercia** rō talis est. Regnū dei debz destruere regnū diaboli. s; regnū dei est intra vos. Igit̄ iudicio isto tunc alienatōes omnes p̄tinet ad regnū diaboli. q; vos soli vt putatis estis regnū dei. Ergo si inter vos oporor eiectōez demonis. hoc non est nisi in virtute dei cui⁹ est regnū. Et hoc ē quod dicit. Porro si i digito dei. h̄ est in spū dei. vt habet in Math. c. xij. Spūs ei⁹ diuin⁹ i operādis miracul⁹ digito⁹ appellat. Un̄ magi pharaōis de miracul⁹ moysi et aaron q̄ deficiebant virtute dixerūt. Digito⁹ dei est hic. eijcio demonia. p̄fecto puenit in vos regnū dei. Et vt habeat forma ratiōis ponat p̄sequens p̄ antecedente hoc modo. Porro si puenit in vos regnū dei p̄fecto in digito dei eijcio demonia. Et est mod⁹ colorat⁹ argumentandi in rhetoriciis qm̄ p̄sequens est notabilius antecedente sc̄ate reputatōe omnium. **Quarta** ratio ē magis manifesta s̄m Mat. et talis. Null⁹ p̄t violētē tollere aliena nisi possessore vincat et super p̄pria virtute. sed constat q̄ ego violētē tollā a demōe ea q̄ possidet. eijcio enī eū a possessiōibz suis et in vsum meum capio. Ergo oportet q̄ p̄us vincat et superet eū p̄pria virtute. Unde dicit. Cū fortis armat⁹ custodit atrij suū. Fortis ē diabol⁹ i natura libi. Dan. vij. Ecce bestia terribil⁹ atq; mirabil⁹ et fortis nimis. dentes ferreos habebat magnos comedens atq; cōminuens et reliqua p̄dibz p̄culcās. Et ē armat⁹. cui⁹ arma sunt oia ista mūdāna. Nā pulcritudo est sagitta que vulnerat cor p̄ cupiscentiā. Diuitie sunt q̄ occidūt. et sic quicūq; alia sp̄alia. Sed licet armatus sit diabol⁹ ad offensionē. caret tñ armis defensiōis. Et ideo armati cōtra eū incēdam⁹. ij. ad Apor. x. Arma nr̄e militie non

carnalia sunt s; sp̄alia ad destructiōem mitionū. Custodit atrij suū. Noīe atrij mūdū oportet intelligi. Atrij diaboli mūdus ē iste. qd̄ diabol⁹ custodiebat. sicut tyrannus custodit ciuitatē ne sibi tollat. In pace sunt omnia que possidet. quia nemo sibi resistit. Sed ista est mala pax. Malū enī ē pacē facere cū serpēte. peior est dūlatio q; piccola est. Melior enim est tuta guerra q; pax dubia. Tollit enim q̄ dominabat diabol⁹. Sed attendam⁹ eiectōez ipsi⁹. Si aut̄ fortior iste fortior illo est xps. i. Reg. ij. Nō ē fortis sic rex noster. supuenies. rexip venit xps cū rescedit de cel⁹ in mūdū. Joh. ij. Qui de celo venit sup omnes ē. vicerit eū. Apoca. v. Ecce vicit leo de tribu iuda. vniuersa ei⁹ arma aufert in quibz cōfidebat. Abstulit xps diabolo armā et reliq̄t eū inermē. Abstulit luxuriā p̄be do castitatē. Abstulit auariciā p̄ largitatez. supbiā p̄ hūilitatē. et sic de reliq̄s. Sed tñ ad huc fatui hoīes ponūt gladiū in manu diaboli et puniunt ab eo. Et spolia ei⁹ distribuet. Spolia d̄mōis erāt anie quas rapuerat. sed christ⁹ abstulit sibi illa spolia et distribuit in regno militantis et triūphantis ecclesie in diuisis dignitatibz et p̄mijs. Quosdā qd̄ ap̄los et euāgelistas. quosdā vero martyres. quosdā doctores. alios vero cōtinentes. et sic diuersis modis. Psal. lxxij. Ascēdit rex i albi tū: captiuā duxit captiuitatē: dedit dona hominibz. **Quinta** ratio talis ē. Ego nō oporor virtute illius q̄ mihi contrari⁹ est volūtatē et actu. sed diabol⁹ his modis mihi est contrari⁹. ergo nec auxilio nec virtute ipsi⁹ eijcio demonia. Minorē pbat in lra qm̄ ad vtrā q; eius ptem. Et p̄mo ostēdit q̄ diabol⁹ dissentiat xpo in volūtatē. Qui nō est mecū vt qd̄ ego volo ip̄e velit: cōtra me est. Sine dubio hoc veritatē habet. quia om̄is creatura tenet se p̄formare diuine volūtatē. Et iō ipm̄ nō velle esse cōtrariū ē ipsi velle. Probat etiā partē aliā. Et q̄ nō colligit mecum: disp̄git. Vere xps dispersas oues colligere vult. sed diabol⁹ etiā collectas disp̄git. Joh. x. Lup⁹ capit et disp̄git oues. **Tercio** postq̄ xps reprobauit falsam calūniā. Nam s̄m q̄ dicit Ayrius. vt p̄fecte disputatōnem terminet ostēdit vnde mouebant iudei q̄ hec sentiret de xpo. s; q̄ eijceret demones in virtute beelzebub. Et causa est. q; peiores erāt q; vnq; fuerunt tpe p̄terito. et maiori demonū multitudine possidebant q̄ etiā an̄ legē. Unde demones eos incitabāt vt inuidiose talia loquerē

tur. Et hoc est qđ dicit. **Quia immundus spiritus.**
Diabolus dicit spūs p naturā. s. dicit immū-
 dus quia immūdas cogitatōes nobis sug-
 gerit. sicut porcus qđ volutat in fimo. **Exierit**
 ab homīe. sub nomīe hominis totū intelligit
 iudaicū populū. Nam vt dicit **Lyrillus.** Euz
 habitaret in egipto spūs immūdus erat i eis.
 qui postea ab eis recessit qm̄ mactauit agnū
 xpm̄ in figura. et liniri sunt eius sanguine. et
 quādo in monte leges acceperūt. ambulat p
 loca arida et inaquosa. id ē corda gentiliū et
 paganorū. que nullo erat gr̄e umbre irrigata.
Talia corda pambulauit diabolus ritū idola-
 trie et criminū maculas immittēdo. querēs
 requiem. cū nō potuit requiescere in iudeis.
 ideo querebat reqem in gentilibus. Deinde re-
 ditū demonis ostendit. Et nō inueniēs dicit
 Reuertar in domū meā. **Nā sūm Rabanum**
 putabat se diabolus ppetuā reqem habere in
 gentibus. sed apparente rei filio in carne genti-
 les fidē suscepērūt. Ideo in eis q̄lescere nō po-
 tuit. Unde dixit. Reuertar i domū meā vñ
 exiui. id ē in iudeos p infidelitatē. Habeto ei
 iudaicam domū vnde exiui tempore moysi:
 ad illos volo reuerti tpe christi. Et cum vene-
 rit inuenit eā scopis mundatā et ornata.
Uacabat enim iudaicū populū ab obſuantia
 legis et opibus virtutū p negligentia. quia
 veniente xpo cessauit omnis ritus legis eorū.
 circūcisio sacrificia et ceremonialia. nec volue-
 runt se exercitare in lege christi. Erat mūda-
 tus popul⁹ ille scopis. **Scopa** enī nō tollit
 tenaces sordes sed superficialis. Ita iudei mū-
 dabāt sola exteriora et intus erant sordidi.
Matth. xxiij. **Ue vobis scribe et pharisei.** ve
 vobis ypocrite qđ mūdatis quod deforis est
 calicis et parapsidīs. int⁹ autē pleni estis rai-
 pina et imūdiicia. Erat nihilomin⁹ iudaic⁹
 popul⁹ ornat⁹ quibuscūqđ exteriorib⁹ obser-
 uantijs diuine legis. Sequit. Et tunc vadit
 et assumit septem alios spiritus. i. vniuersita-
 tē viciorū. Sicut vñ spūs sancti distinguit
 in septem spiritualia dona **Isa. xi.** vbi dicit.
 Requiescet sup eum spirit⁹ sapientie et intel-
 lectus etc. Ita virtus diaboli est in septē spi-
 ritualib⁹ vicijs principalib⁹. Sequit. Neq̄
 oēs se. vere viciū nequ⁹ diabolo. quia dia-
 bolus saltē naturaliter bon⁹ est. sed ipa vicia
 naturaliter sunt pessima. **Aggressi** habitāt
 ibi. incolunt demones. vt dicit **Chrysostom⁹**
 peiores prioribus iudaicā gentē. Nā antiq̄-
 tus seuebāt contra pphetas. postea xpo do-
 minū pphetaz occidebāt. et nūc etiā in sina-

gogis suis christū dñm blasphemāt. Et si-
 unt nouissima. i. posteriora opa hoīs illi⁹ pe-
 iora priorib⁹. **Q.** vero nō totū hoc de iudeis
 intelligendū est. patet sūm **Mattheū** vbi se
 quit. Sic erit generatōi huic pessime. id ē
 mala fuit generatō in deserto: quādo cōtra
 dñm murmurauerūt. peior qm̄ in terra pmi-
 sionis filios. s. et filias demonijs imolauerūt.
 pessima post aduentū christi cū christū cruci-
 fixerunt. Non dubiū est qm̄ multi fuerūt tē-
 pore xpi peiores. et etiā tpe p̄senti qđ vñq̄ fu-
 erunt. Et ideo sūm **Christ⁹** peiora sustinuerūt
 a **Vespasiano** qđ vñq̄ passi fuerūt in egipto
 vñ babilonia. **Dixi** tercio tangit ipi⁹ laus
 venerabilis cū dicit. Extollens vocē qđā mi-
 lier. i. in altū eleuans vocē. Accensa fuit hec
 mulier suauitate verborū christi. vnde a lau-
 de xpi se cōtinere nō potuit. In quo i ea mē-
 tis cōfidentia notat. qđ vt dicit **Beda.** Scri-
 bis et phariseis temptantib⁹ dñm simul et
 blasphemantib⁹. beatitudinē incarnatōis xpi
 hec mulier cū magna fiducia cōfiteb. Quare dicit.
 Quedā mulier de turba. Sp̄ enī mulieris
 sexus videt esse duotior. Hec mulier videtur
 fuisse marcella ancilla marthe qđ nō potuit am-
 pli⁹ blasphemias iudeorū s. xpm̄ sustinere.
 beatificauit m̄rem xpi ex filio. qđ beatitudo p-
 lis redūdat in m̄rem. **Beatus** vñ qđ te porta-
 uit. Reuera bt⁹s venter ē ille sterilitatis op-
 probrio carēs et sine cruciatu paries. fecūda-
 tatē et integritatē ygnitatis habēs. Ip̄a ē
 sicut dicit **Beatus.** fuit sine corruptōe fecūda. s.
 ne gūamine grauida. sine dolore puerpa. **Ue-**
 ter ille fuit apotheca spūs sancti. **Mat. i.** Inuē-
 ta est habens in vtero de spūs sancto. **Ueter** ille
 fuit dom⁹ aromatū. Habet venter ille p̄ciū
 redemptōis nr̄e. p̄gn⁹ celestis hereditatis.
Ueter ille habuit fontē diuine misericordie. cu-
 ius fontis signū erat fons olei qđ i natiuitate
 xpi erupit et i iherim fluxit. **Ueter** ille fuit ta-
 bernaculū in qđ regerūt quē nec celi nec terra
 cape poterāt. **Ecc. xiiij.** Qui creauit me reg-
 euit i tabernaculo meo. **Ueter** ille habuit the-
 saurū celestis regis. s. absconditū i agro. **Mat.**
 xiiij. Sile ē regnū celoz thesauro abscondito
 i agro. **Thesaur⁹** iste ē fili⁹ dei i carne assumpt⁹
 abscondit⁹. **Isa. xlv.** Vere tu es de⁹ abscondit⁹.
Thesaur⁹ celestē posuit de⁹ i terra vt haberēt
 hoīes accessus ad eū. et impleuit ill⁹ **Deute.**
 xxviij. **Ap̄** tibi dñs thesaur⁹ suū optimū
 celū. **Nu. xx.** **Ap̄** eis thesaur⁹ tuū fontē aque
 viue. Et impletū fuit ill⁹ puer. **xxi.** **Thesaur⁹**
 desiderabilis et oleum in habitaculis iusti. et

Domínica Oculi

impudēs homo dissipabit illud. **Iustus** autem thronomacice dicit christus. **Isa. xlv.** Nubes pluant iustum. **Habitaculum** eius fuit beata virgo in qua fuit celestis thesaurus et oleum pietatis. **Maria** enim facta est dei thesauraria et electio naria. **Commissus** est ei thesaurus non ut auare abscondat: sed ut in pauperes expendat. **Nam** eius venter fuit illa beata terra et cuius vno grano humani generis debitum soluit. celestia horrea replentur. et ceteris electorum in eternum pascetur. **De hoc grano** dicit **Iohā. xij.** Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit ipsum solum manet. si autem mortuum fuerit multum fructus affert. **Et David psal. lxxxiij.** Benedixisti domine terram tuam. **Sequitur** et verba que scripsisti. **Nam** sicut beata virgo regi celorum vellem de panno proprie carnis prouidit. sic et victum de lacte suo ei ministravit. **Et ille dixit.** Quinimo: beati qui audiunt et humi dei et custodierunt illud. **Christus.** Non fuit hoc responsum repudians matrem: sed ostendit quod nihil eius partus profuisset nisi valde bona et fidelis fuisset. **Unde illud Quinimo** potest esse una pars. et tunc id est quod insuper. **Et tunc erit sensus.** Non solum beata est que verbum dei habuit in ventre. sed etiam omnis ille beatus est qui habuit verbum dei in mente. **Aug⁹** dicit in libro de virginitate. **Beatior** fuit maria in concipiendo christum quam concipiendo carnem christi. **Materna** propinquitas nihil marie profuisset nisi felicitas christi mente quam carne gestasset. **Multi** sancti sunt in celo quorum matres sunt in inferno. **Ideo** dicit dominus **Matth. xij.** Quicumque fecerit voluntatem patris mei ipse meus frater soror et mater est. **Ideo** dicit. **Beati** qui audiunt verbum dei. **Proverb. viij.** Beatus homo qui audit me. **Pro quo** sciendum multe sunt utilitates ab auditu verbi dei preecedentes. **Prima:** auditus verbi dei aridum cor irrigat. **Deutero. xxxij.** Audite celi que loquar. audiat terra verba oris mei. concrescat ut pluuia doctrina mea. **Et bene** ut pluuia: quia ubi non pluit in terram ibi estus solis comburit segetes. et modicus ventus puluerem spargit et arefcit. **Sed** pluuia id est verbum dei irrigat terram. id est cor terrenum incitat ad deuotionem: et fructificare facit. **Isaie. lv.** Quomodo descendit imber et nix de celo. et illuc ultra non reuertitur: sed inebriat terram et sic erit verbum quod egrediatur de ore meo. non reuertetur ad me vacuum sed faciet quicquid volui et prosperabit in his ad que misit illud. **Et ideo** verbum dei dicitur

fons. **Iohel. iij.** Fons de domo domini egredietur et irrigabit torrentem spinarum. **Secunda:** verbum dei cor frigidum inflamat. quia est ignis spiritualis. **Piere. xxiij.** Numquid non verba mea sunt quasi ignis ardens dicit dominus. **Reuera** ignis nam qui est frigidus in amore dei ad hunc debet accedere. **Psal. cxvij.** Ignitum eloquium tuum vehementer. **Nam** sicut ignis generat colorem rubrum in homine. sic verbum dei dilectionem. **Psal. lxxij.** Inflammati est cor meum et renes mei commutati sunt. id est cogitationes. **Ignis** prouocat sitim. et sic verbum dei incitat desiderium post fontem eternum. **Luce vlti.** Nonne cor nostrum ardens erat in nobis dum loqueretur in via et aperiret nobis scripturas. **Ter** cia: cor pauidum confortat. **Matth. viij.** Omnis qui audit verba mea et facit ea assimilabit viro sapienti. qui edificauit domum suam supra petram firmam. et veniunt flumina et flauerunt ventus. id est temptatores. et non cecidit. **Si** times te propter carnem audi verbum dei. **ad Rom. iij.** Mortificate membra vestra que sunt super terram. fornicationem: immunditiam: libidinem etc. **Si** sentis temptationem mundi audi verbum dei. **Iohā. iij.** Nolite diligere mundum etc. et **Iohā. xvi.** In mundo persecutionem habebitis. sed confidite ego vici mundum. **Si** sentis temptationem diaboli audi verbum dei. **Iaco. iij.** Resistite diabolo et fugiet a vobis. **Quarta** utilitas verbi dei est quod mestum cor letificat. **Piere. xv.** Factum est mihi verbum domini in gaudium et leticia cor dis mei. **Si** turbaris per multitudinem peccatorum: audi verbum dei consolatorum. **Azech. xviij.** Auertent se impij ab impietate sua quam operatus est et fecerit iudicium et iusticiam: ipse aniam suam viuificabit. **Hoc** attendes ps. cxvij. ait. **Quam** dulcia faucibus meis eloquia tua domine. **Quod** consolatorum verbum dei. **Ioh. xv.** Si manserint in me et verba mea in vobis manserint quodcumque volueritis petetis et fiet vobis. **Quinta** utilitas verbi dei est quod erumnosum beatificat. **Pro** cal. i. Beatus qui legit et seruat verba prophetie huius. **Quia** non tamen verbum dei legendo vel audiendo perfert beatitudinem sed faciendo. **Jac. i.** Estote factores verbi dei et non auditores tantum. **Rationem** ponit apostolus **Rom. ij.** Non auditores legis iusti sunt apud deum. sed factores legis iustificabuntur. **Et** sic tunc erumnosus. id est peccator erumnis plenus. **Eccles. ij.** Quia dies eius dolores et erumnis pleni sunt: beatificat. **Ioh. viij.** Si quis fuerit sermonem meum non gustabit mortem in eternum.

De eodem

Sermo XXXIX De epistola

Estote imitatores dei sicut filij charissimi. scribitur ad Aphe. v. et legitur in p[re]fati sententia p[er] epistolari officio. Necessarium est verum exemplar ei qui vult saluum lib[er] cor rigere. et necessaria e[st] regula et linea ei q[ui] vult torta dirigere. Seneca. Nisi ad regula[m] p[ro]p[ri]am non corrigis. Sp[irit]ualiter sic q[ui] vult corrigere lib[er]u[m] co[n]scientie et p[ro]p[ri]a[m] vita[m] sua[m] debet h[ab]ere facere sicut exemplar doctrine et vite christi. Figuratur p[er] xv. ubi d[omi]n[u]s dixit moysi. Inspice et fac sicut exemplar q[uo]d tibi monstratu[m] est in monte. Sp[irit]ualiter. Sic hodie dicit moysi q[ui] interpretatur sumptus ex aq[ua]. id e[st] cuilibet fidei q[ui] sumptus est ex aquis baptismi. vt faciat sicut exemplar quod monstratu[m] est i[n] morte. i. in xpo. Na[m] xps est verissimu[m] exemplar et ei[us] vita linea. qua[m] si q[ui]s studiose inspiceret debito mo[do] imitaretur et ambularet. Bre. Dis xpi actio n[ost]ra e[st] instructio. Et Augustin[us]. S[um]ma religio[n]is est imitari que[m] colis. Et hoc docet ap[osto]lus dicens. Estote imitatores dei sicut filij charissimi. In summa ep[isto]le duo innuunt. Primo hortatur nos ap[osto]lus vt induam[us] conuersationem xpi ip[s]i[m] imitatu[m]. ibi. Estote imitatores. Secundo vt fugiam[us] mala[m] suggestionem ip[s]am de testamento. ibi. fornicatio autem. De p[ri]mo dicit. Fr[at]res estote imitatores dei. Nota q[uo]d duplici ratione debemus cu[m] imitari. Primo q[uia] nullu[m] iusti[m]us imitatur. q[uia] ip[s]e est pater noster ad cui[us] similitudinem sumus creati. Sen. i. faciamus homin[em] ad imaginem et similitudinem n[ost]ram. Secundo q[uia] nullu[m] imitat[ur] homo tutu[m]. cu[m] ip[s]e errare non possit. Ioh. viij. Qui sequit[ur] me non ambulat in tenebris. Tercio q[uia] nullu[m] imitatur fructuosu[m]. iuuat enim imitanti se. ps. lxxij. Adhesit ania mea post te me suscepit dextera tua. Nullu[m] etiam imitat[ur] fructuosu[m] p[ro]pter mercedem qua[m] dat eis q[ui] imitant[ur] eu[m]. Socios enim suos vult secum esse in hospitio. iuxta illud. Ioh. xij. Si q[ui]s mihi ministrat me sequatur et vbi ego sum illic et mister me[us] erit. Quarto q[uia] ho[m]o nullu[m] imitat[ur] gl[ori]osius. Nihil enim erubescibile debet esse nobis q[uo]d exemplo ei[us] faciamus. Hoc non attendunt illi q[ui] dedecus sibi esse credunt si se non vindicarent cito q[uam] aliquid quod co[n]uictu[m] est eis dictu[m] vel aliqua iniuria facta. cu[m] tamen vident deu[m] tot co[n]uicta pati et tamen differt vindicta[m]. Eccl. xxiij. Magna gloria est sequi dominu[m]. longitudo enim dieru[m]

assumet[ur] ab eo. Ideo dicit. Estote imitatores dei. Non tamen in omnib[us] co[m]petit nobis imitari deu[m]. Nam sicut Augustinu[m] mali etiam vellent dominu[m] imitari. vt supbi in altitudine. iracundi in vindicta. accidiosi in requie. cupidi in delicijs. luxuriosi in delectat[i]o[n]ib[us]. curiosi in scientia. Videam[us] ergo in quib[us] et q[uo]d liter debeamus cu[m] imitari. ne nobis contingat sicut lucifero dicenti. Similis ero altissimo. Isa. xliij. cui dictu[m] est. Veritamen ad infernu[m] detraheris in p[ro]fundu[m] laci. Nota duz ergo p[ri]mo debem[us] eum imitari in lumine sapientie. quia dicit Ap[osto]lus. filij carnales frequenter sunt similes patribus in facie loquela vel visu. Et sic filij sp[irit]uales debent assimilari patri celesti in sanctitate et moru[m] conuersatione. Primo in lumine sapientie. Na[m] ip[s]e sapientia[m] amat. et eos qui sapientia[m] diligunt. Sap. viij. Neminem diligit deus nisi eu[m] qui cu[m] sapientia inhabitat. Et Eccl. iij. Hos qui diligunt sapientia[m] diligit deus. De[us] est lux et non sunt tenebre in eo v[er]o. vt legitur Ioh. i. Ideo et lucem sapientie in omnib[us] amat. Et in mundu[m] istu[m] venit vt homines luce sapientie illu[m]inaret. Iuxta illud Luce. i. Visitauit nos oriens ex alto. Illuminare his q[ui] in tenebris et in vmbra mortis sedent. Vos qui potius volunt esse noctue siles q[uam] deo. Noctue si milis est qui lucem sapientie odit. et tenebras ignorantie amat. imo diabolo similis est. De quo Ioh. iij. Qui male agit odit lucem. Talis merito in tenebris inferni erit q[ui]s hic pelegit luminem. i. Ioh. i. Si dixerimus q[ui]a[n]ta societatem habem[us] cu[m] eo et in tenebris ambulamus et veritate[m] non facim[us] mentimur. Secundo debem[us] deu[m] imitari in sanctitate. Vnde de[us] Auitica. xij. Sancti estote quonia[m] ego sanctus sum. Sanctitas vero illa sequit[ur] lucem sapientie. Vide quanta immundicia peccatu[m] sit. sanctificet se ho[m]o et mude[us] ab eo. Vnde Ioh. xxiij. Recedere a malo est intelligentia. id e[st] effect[us] intelligentie. Precipue aut[em] ab immundicia peccati se sanctificat q[ui] dignitatem ad qua[m] filij dei electi su[n]t ag[er]unt. Vnde. i. Ioh. iij. Postq[uam] dixit q[uo]d filij dei sum[us]. sedit. Dis q[ui] habet hanc spem i[n] eo sanctificat se sicut ille sanctus e[st]. Sanctitate[m] dei ostendit nobis h[oc] q[uo]d tantu[m] odio habet malicia[m] q[uo]d mori voluit vt malicia destrueret. Iuxta illud Aug. Tu in nocens occidit peccatu[m] crucifigit. Tercio debem[us] eu[m] imitari in dilectione. i. Ioh. iij. In hoc apparuit charitas dei in nobis quonia[m] filiu[m] suu[m] vnigenitu[m] misit de[us] i[n] mundu[m] vt viuam[us] p[er]

Dominica Oculi

eum. **Itē. i. Joh. iij.** In hoc cognouim⁹ charitatē dei: quoniam ille animā suā p nobis posuit. et nos debem⁹ p fratrib⁹ animā ponere. **Itē. De⁹** nos tantū dilexit vt filiū suū daret. **Circa dilectōem dei** nota q ipse pordilexit nos. hoc est ptra qdam q nolūt primos suos diligere nisi pri⁹ ab eis ament. i. **Johannis. iij.** In h charitas dei ē nō quasi nos dilexerimus eum. s. qm ipse prior dilexit nos. **Quarto** cū imitari debem⁹ in largitate: que in hoc apparet. quia largit⁹ bñficia sua amicis et inimicis. iustis et iniustis. iuxta illud **Matth. v.** Qui solē suū facit oriri sup bonos et malos. **Quinto** in misericordia. **Beati. Ma.** pime deū imitabit⁹ q nō iudicauerit quoniam miseri pcosi. **Luce. vi.** Etote misericordes sicut et pater vester misericors ē. **Sexto** in pacis amore. de⁹ enī pacē amat. **Un Mat. v.** Beati pacifici quoniam filij dei vocabuntur. **Sed** quia de⁹ est in summa pace. quia ipse ē pax que exuperat omnē sensū. **Primo** debes pacificare teipm tibi p penitentie disciplinā. sicut ait ps. lxxxiij. **Misericordia et veritas obmāuerūt sibi.** quia veritati cōfessionis occurrunt misericordia remissiois. **Iusticia et pax osculate sunt.** quia iusticie satisfactōis sociat⁹ pax peccatoris. **Deinde** debes pacificare teipsum p primo. sicut apls ait ad **Rom. xij.** Si fieri potest qd ex vobis ē cū omib⁹ hoib⁹ pacē habentes. qsi diceret. **Et si alioz malicia impediāt pacē** habetecū eis quātū in vobis est. **Tandem** pacificādo inter se discordātes. **Isa. liq. qz** pulcri sunt sup mōtes pedes annūciariis et pdicantis pacem. **Nam** et filius dei venit de sinu patris ppter discordātes pacificandos. **Beati. Quibus** laudib⁹ dignū: quāto amplectēdū affectu fratrē summu qui sine querela cōuersans inter fratres: tota sollicitudine canet ne qd in eo sit quod ab eis cauere oporteat. et quicquid ē in alijs onerosū patiētissime portat q singuloz scādala sua reputat. **Septimo** debem⁹ imitari eū i patientia. **Ipe** enī patiētissim⁹ est. **Ultimū** enī qd ipse faciet erit vindicta de inimicis suis. h erit in die iudicii quando dicit. **Discedite a me. Mat. xxv.** **Ex h q patiētissimus ē:** sapientissim⁹ ē. **Itē** agnolci p q q nō est patiens nō est pfecte sapiens. **Prover. xij.** Qui patiens ē multa gubernat sapiētia. q autē impatiens est exaltat stulticiā suā. **Et in eodez.** **Impatiēs operabit⁹ stulticiā.** **Ultimo** debem⁹ eū imitari p pseuerantiā seu bonitatis immutabilitatē. **Ipe** enī dicit per pphetam.

Malach. iij. **Ago** deus et nō mutor. **Mat. x.** Qui pseuerauerit vsqz i finē hīc salu⁹ erit. **Eccli. xxvij.** **Domo** sensatus in sapiētia sua manet vt sol. **Nam** stultus vt luna mutat⁹. **Nota** q sunt qdam q deū solū superficialiter imitant. vt ypocrite. tales habent imaginē dei depictā i se. que imago facilliter vt pictura deleri solet. **Qui** vero dū imitant nō solū exteri⁹ sed interi⁹ imaginē dei habent in se quasi sculptā q nō de facili delebit⁹. **Qui** vero deū volūt imitari interi⁹: diabolu exteri⁹. quasi larvā diabolicā supponere volunt imagini dei. in hoc deo cōtumeliā inferentes. quia poti⁹ volūt diabolo assimilari qz deo. **Tūc** subdit. **Sic** filij dei. **Nota** dū q iste articul⁹ q. s. vere fideles filij dei sunt ē vnus de pulciorib⁹ articulis fidei nrē. et est valde vtile homini ad regendā vitā suā. **Si** deū homo verā fidem haberet p totā vitā occasione hui⁹ eū imitaret. **Aliter** viuit paupis filius et aliter fili⁹ diuitis. **In** animalib⁹ etiā am est hoc vez. **Aliter** ei viuit agn⁹: aliter lupi catulus. **In** arborib⁹ etiā videm⁹ q p m speciem arboris ē species fruct⁹. **At** licz d hac paternitate et filiatōe nō possit haberi cognitio rei nisi p fidem. sicut nec de penitib⁹ carnalibus iuxta **Aug.** potest tamē et auctoritatibus et ratioib⁹ persuaderi. i. **Joh. iij.** **Videte** qualē charitatē dedit nobis de⁹ vt filij dei nō mitemur et simus. **Et** **Matth. xxiij.** **Patres** nolite vobis vocare sup terrā. vnus est pater noster q in celis est. **Qd** quadruplici ratione ostendit. **Primo** p similitudinez quā hō habz ad deū. **De** qua habes **Genes. i.** **Creauit** de⁹ hominē ad imaginē et similitudinē suam. **Sic** enī ppendit de aliquo q sit fili⁹ eius quando scz est ei valde simil. **Secūdo** p hoc q naturalem filiū p hominē morti exposuit. **Unde** **Aug⁹.** **Alij** dei sumus. vnde hoc pbam⁹. **Et** respondet. **Mortuus** est vnus ne remaneret vnus. **Tercio** p hoc q in mensa altaris pane filioz nos pascit. s. cibo eodem quo angeli pascuntur. licz aliter. **Quarto** p hoc q angelos hominib⁹ ad custodiā deputauit. **In** **plal. xc.** **Angelus** suis de⁹ mādauit de te vt custodiant te. **Et** **Mat. xviij.** **Videte** ne premnatis vnū d hīs pusillus. qz angeli eoz semp vident faciē patris mei q in celis est. **Item** notandū q triplici rōne habet aliquis filiū suū chaz. **Primo** qz vnus. **Secūdo** quia infirm⁹. **tercio** quia vltimo genit⁹. s. iacob dilexit ioseph sup omnes filios suos. eo q i senectute genuisset eū. vt legit **Gen. xxxvij.**

Propter easdem causas est homo bonus deo charus. Primo quia pauci sunt boni. Mat. xxi. Multi sunt vocati pauci sed electi. Accedat. Sultorum infinitus est numerus. Secundo quia homo etiam infirmus est ratione carnis quam habet. Mat. xxvi. Caro autem infirma. Tercio quia homo etiam facit fuit ultimo inter ceteras creaturas. Sexto scilicet die. Item populus christianus in fine temporis factus est. Specialiter homo homo potest dici charissimus dei filius. quia ab eo charissime impetratur. Et sicut homo charissimus deo. sic et deus charissimus debet esse homini. Unde ingratis simi peccatores sunt qui per momentaneam voluntatem vel pro parua pecunia deum vendunt. etiam vilius quam iudas. Iudas enim vendidit eum triginta denariis. ipsi vero quicquid denario vno deum amittunt. Eccl. x. Auaro nihil scelestius. Preterea cum homo deo sit charissimus non debet sibi ipse vilis esse. Aug. Appende te ex precio ne tibi vilescas. Sed per multis verum est hoc verbum. Seneca. quod nihil est cuius se vilis. Sorulares suos non venderet multum adeo vili foro sicut seipos vendunt. nec immundiciam ita diu dimitteret in forularibus suis sicut in seipis. Item notandum ex tribus de causis amittit aliquis patrem suum celestem. Primo quia eum negat. et ideo merito negat ab eo. Mat. x. Qui me negauerit coram hominibus negabo et ego eum coram patre meo qui in celis est. Aum. vix aliquis homo negat patrem suum licet pauperem. quantam contumeliam facit patri celesti homo qui eum negat. Non est ignobilis pater iste quod aliquis deberet eum erubescere. Mira insania talium qui non erubescunt profiteri ad minus factio diaboli patrem. et deum erubescunt coram hominibus male agendo. Sed bene sunt similes illi qui erubesceret recte incedere et non claudicare. Secundo hunc patrem amittit qui coram eo indigna agit. ut fatue mulieres qui timore paupertatis se prostituunt: cum tamen talem patrem habeant qui prohibet eis ne etiam solliciti sint per necessarios. Matth. vi. Nolite solliciti esse dicentes. quid manducabimus aut quid bibemus. Propter eandem causam amittit patrem istum usurarius et illi qui fures sunt timore paupertatis. Mira insania talium qui preter amantissimum et potestissimum derelinquunt: et ad hostes crudelissimum confugiunt quasi ille potius velit vel possit subuenire eis quam pater eorum. Tercio patrem istum amittit qui eum correctionem renouit. Et merito. si enim pater carnalis habet correctiones super filium suum cui parua hereditatem derelinquit ne ea dissipet. quanto magis pater celestis debet

corripe eum cui tantam refuat hereditatem. Aug. Quid mirum si flagellat custodit puerum. los dominus quod grandes quod heredes. Item. quod est filius cui non debet disciplina patris. Idem. Si promissa cognouisti non timeas flagellari sed exhereditari. Sequitur. Et ambulate in dilectione. Sic ostendit in qua specialiter premitur celestem deum imitari. quia in dilectione. Deum enim sola est que distinguit inter filios regni et filios perditionis. Sicut dicit Aug. super illud. i. Joh. ij. In hoc manifesti sunt filii dei et filii diaboli. Omnis qui non est iustus non est ex deo. et qui non diligit fratrem suum. Per hanc viam Christus ambulauit. hec est via excellentissima. i. Joh. xxi. Adhuc excellentior viam vobis demonstrabo. quod de charitate intelligitur. Hac via ambulate in qua ambulare est perficere. Sequitur. Sicut et Christus dilexit nos. et tradidit seipsum pro nobis. vite nostre penam soluens quam nos soluere debebamus. Vel pro nobis sicut patrem traditur pro re que emittit. Sequitur. Oblatores et hostiam deo in odorem suauitatis. Nota quod tripliciter reddit aliquid suauem odorem. Vel igne positum ut thus. vel attritum ut aromaticae species. vel effusum ut vnguentum. His tribus modis reddidit Christus in cruce suauem odorem. Ibi enim attritus est propter scelera nostra. Isa. liij. Ibi etiam fuit accensus quasi in camino dilectionis. fuit etiam ibi alabastrum sui preciosissimi corporis fractum et effusum vnguentum sanguis eius. et domus impleta est ex odore vnguenti. et suauitatem illius doloris senserunt celi et inferi. Odor iste diaboli de mundo isto fugauit. Joh. xxi. Princeps huius mundi eijciat foras. Sicut odor vinearum qui dum florent busones expellunt. sic odor ille de mundo isto diaboli expulsi est ad magnam partem peccatis eius. Odor homo suauitatis fuit in Christo deo ad satisfaciendum pro nobis. nobis ad exemplum. demonibus ad exterminatorem. Hanc suauitatem significabat suauitas odoris sacrificiorum carnalium. de quo loquitur scriptura in diuersis locis. Genesis viij. Odorat est deus odor suauitatis. et ait ad noe. Nequaquam maledicam terre propter homines. Sunt tamen aliqui qui hunc odorem Christi non sentiunt. qui sine dubio aut mortui sunt aut fecidi. Ber. Qui odorem tuum Christus non sentit aut mortuus est aut fecidus. In dilectionis huius effectum monemur ut imitemur Christum. ut scilicet offeramus nos ei oblatores et hostiam in odorem suauitatis. Sile Ro. xij. Obsecro vos per misericordiam dei ut exhibeatis corpora vestra hostiam viuam. Sed hodie per magna preceptum impletum est illud Iobek. i. Perige

Feria scda post Oculi

de domo dñi sacrificiū et libatio. Multi tñ
tributariorū arterunt nec odorē suauitatis: s; potius
odorē fetoris reddūt. Qñ etiā paupes
ab eis perūt elemosinas nō dant vinctōes pī
etatis. s; erit ab eis lapis dure oburgatōis.
In multis etiā q̄ deberet facere cū igne diuini
amoris ē potius aq̄ fetide voluptatis. Itē
notandū q̄ in hostijs legis q̄dā aialia offere
bant q̄ vicia significabāt. et mactatio eorū si
gnificabat eorū destructōes q̄ fuerūt deo sacri
ficiū valde gratū. vt i hīro vñ in capra. vñ in
thauro vñ vitulo. In hīro vel in capra ferēs
iniqtas intelligit. i thauro supbia. in vitulo
lasciua. In q̄busdam vero animalib; virtu
tes significabant. q̄z oblatio significabat ob
latōem quā deo faciūt q̄ pctō mortui in xtu
rib; deo viuūt. vt in oue vñ agno vñ colūba vñ
turture. In oue simplicitas intelligit. i agno
innocētia. in colūba socialis dilectio. in tur
ture castitas. vtrāq; deo hostias spūaliter of
ferre debemus.

Feria scda Sermo XL.

Multi leprosi
erāt in israel. Lu. iij. **M**acta
rius li. iij. dicit. Pagani quan
do sunt in aduersis tūc deū inuocāt nō deos.
sed qñ sunt in pspis tūc colunt et inuocāt de
os. Moraliter sic est de reprobis xpianis qui
in aduersis ad vnū solum deū fugiūt p me
dīs. s; i pspis multorū falsoz deorū sunt cul
tores. Deutero. xxxij. Incrassatus impigra
t dilatat⁹ tereliq; deū factorē suū. et recessit
a deo salutari suo. **S**ed dicerēs. tñ credo
in vnū deū. Rñdet Aug. Hoc est bñ credere
nō peccare. h̄ ē male credere in peccatis pscue
rare. nam qñta habes crimia in delicijs tot ha
bes deos quib; seruis. vtpotesi diligis gulaz
ventertu⁹ de⁹ est. Phil. ij. Quoz de⁹ vter ē
Si diligis auariciā: nōne argentū et aur⁹ de⁹
tuus. Si diligis luxuriā pulcra mulierū de⁹
est. Ro. i. Scriuerūt poti⁹ creature q̄z crea
tori. Sed hec omnia vana. ps. cxlij. Bea
t⁹ ppl⁹ cui⁹ dñs de⁹ eius. Et ps. lxxij. Mi
hi adherere deo bonū ē. et pono i deo spem me
am. De q̄ introit⁹. In dño laudato x̄bū: in
deo speraui. nō timebo qd faciet mihi hō. ps.
lvi. Misere mei de⁹ misere: qm̄ i te confidit aīa
mea. Hūc psalmū fecit dauid cū fugeret a
facie saul. i. Reg. xxi. Et venit ad achis regē
geth. tūc dixerūt serui achis. Nunqd iste est
dauid de q̄ canebant. Saul percussit mille da

uid decē milia. Hoc audies dauid timuit et
simulauit se fatuū. Et sic dixit achis ad ser
uos suos. Nūqd desunt vobis furiosi q̄ze i
duxistis eū. et sic fui regis geth amouerūt eū
et sic euasit manus Saul. Et fecit hūc psalmū.
Q. cōfidentia in deū saluauit eū. Et sic
collecta. Aordib; nris grām tuā benign⁹ in
funde. vt sicut ab elcīs carnalib; abstinem⁹.
ita sensus quoq; nros a noxijs retraham⁹ ex
cessibus. Et tale cōfidentia habuit Naaman
in epla. Et mulier vidua in euāgelio. Quā mīte
vidue erat tē. Que credidit aliq̄ dubitatib;
Mat. xvij. Omnia possibilia sunt credenti.
Aliud thema. Tria sunt in mūdo omib;
diuitijs meliora q̄ sunt. lux diei. sapiētia dei
et corporū medicina. De pmo Eccles. xi. Dul
celumē et delectabile ē ocul⁹ videre solē. Ideo
Ihob. v. Quale mihi gaudiū cū in tenebr⁹
sedeo et lumen celi nō video. Secund⁹ est
scientia vñ sapiētia dei. Sap. vij. Quoniā oē
aurū in compātē illi⁹ arena est exigua. Nā
carētes illa vni sunt. Sap. xij. Vani sunt
omnes homines in quib; nō est scientia dei
Et tales repellunt. Dīe. iij. Quia tu repuli
sti scientiā repellaz te ne fungaris sacerdotio.
Terciū est medicina corporū. Eccli. xxxvij.
Alissim⁹ creauit de terra medicinā. vir pau
dens nō abhorrebit eā. Sic in pposito chi
stus lux est. Ioh. i. Qui illuminat omnē ho
minem venientē in hunc mūdū. **S**ed di
cerēs. ex quo lux cōmunis est. cur nō omēs il
luminant. Respondet q̄ nō est defect⁹ lumis
sed malorū oculorū. i. diffidentia. Ideo canit
introitus. In deo tē. Secdo est sapiētia dei.
Aol. ij. In eo sunt oēs thesauri sapiētie et sci
entie absconditi. S; nō est defect⁹ sapiētie sed
duricia cordiū. Iō in collecta dicit. Aordib;
nostris grāz tuā benignus infunde. Ipe est
medicus ps. cxij. q̄ sanat oēs infirmitates nras
De q̄ epla et euāgelii. Multi leprosi tē.
Nota christ⁹ dicit medicus sñi carnē. quia
oīs caro xpi et oēs sensus eius exteriores et in
teriores erāt medicina lāguētū. Prio oclorū
radij erāt dulciter attractiui. vt patet i Pe
tro Luce. xxiij. Conuersus dñs respexit petz.
Secundo aures plene misericordia. ps. cxlij.
Oculi dñi sup iustos: et aures eius in pces
eorū. Et sic leprosi Luce. xvij. clamātes dice
bant. Iesu pceptor misere nostri. Tercio os
eius velut dom⁹ fluminis d virēte fluēs padī
so. Eccli. xxxij. Unde Iohan. vij. Aliqui ex
turbis laudabāt verba eius dīcerēs. Tere h̄
est ppheta. Alij dicebāt. hic est christus tē.

Sputo et luto sanauit cecū. **Joh. ix.** Sali-
ua murū fecit loq. **Mar. vii.** Quarto vesti-
mentorū tactu fluxū sanguinis restrinxit in
muliere duodecim annis patiēte que omnes
substantiā suā cū medicis consumperat. **Lu.**
vii. Quirō tactu manū suaz mortuos su-
scitauit. ut patet in filiā principis sinagoge.
Mat. ix. Et **Luc. vii.** de filio vidue ubi teti-
git oculū. **Aug.** d. s. b. dñi. Quāta boni-
tas huius medici. s. q. de sanguine suo interfe-
ctori suo medicamentū fecit. ut p. r. i. **Lōgino**
Joh. xix. **Aug.** Quid ampli? cū totū qd erat
qd viuebat: qd loqbat? et faciebat medicina
erat. nō solū corporis s. et aīaz. **Be. r.** Omnia
hūitū origo ex ipso erat. et sancta desideria ex
illo manāt. **Itē aliud thema.** Medice cu-
ra teipm. **Luce. iij.** Infir. a. hūcūq. medico
capit sanitatē ut eū iūuet eundem collaudat
etiā publice. **Spiūaliter.** Tm vñ habemus
medicū spūalē q. nos sanauit ab omnib. infir-
mitatib. nostris. quē collaudat **Dauid psal.**
cij. Bñdic aīa mea dñō q. sanat omnes infir-
mitates tuas. Quē medicū collaudat ecclīa
sancta in introitu missē. In dñō laudabo s.
bum rē. Et in eplā **Naaman** fuit leprosus
et mūdatus est. Et ait. Vere scio q. nō ē aliū
de. nū tñ deus in isrl. Hūc medicū laudabi-
lē renūciat iudei dicētes i. incredulitate. **Me-**
dice cura teipm. In summa euāgelij tria
innuunt. Primo bñficiōz subtrahio dispen-
satiua. ibi. Quāta audiuim? **Secdo** pessimo
rū inculpatio causatiua. ibi. Amēdico vob.
Tercio maleficiōz illatio charitatiua. ibi. et
repleti sunt rē. De pmo dicit. In illo tpe. scz
post rēptatōem de diabolo venit ihs in ciui-
tatē nazareth. intrās sinagogā i sabbato: et
surrexit legere i libro ubi scptū inuenit illud
Isa. lxi. Spūs dñi sup me eo q. vnxit me
rē. Et dixit. Hodie p. l. ē hec scriptura in
aurib. vris. Et illd **Isa. xi.** Egrediet s. ga de
radice yesse et flos rē. q. d. Ego sum flos iste
q. p. t. r. i. i. mortario crucis. et ibi emanabit vn-
gentū qd sanat p. r. i. t. os corde. Et aliq. testio-
niū dabāt. aliq. quiciabant ut pharisei dicē-
tes. Nōne hic ē fili? fabri. **Beda.** Magna
cecitas iudeoz. cū quē s. b. i. s. et factis xpm co-
gnoscut. ob solā generis noticiā p. t. n. i. t. **Iti-**
tē scribe vez dicebāt nesciētes. **Arar** enī fili?
fabri s. nō ill? cur? ipi putabāt. s. fabicator?
oim. rē q. ps. lxxij. Tu fabricat? es auroz et
solē. **Ipe** enī in principio celū et terrā fabricat?
est. **Nota** ad op? fabule pmo req. i. t. fab-
ca. et sic oim. rez. diuina puidētia ex q. vniūsa

precedūt opa. **Aph. i.** Elegit nos in ipso añ mū-
di p. t. u. r. o. z. ut essem? scī et imactati. q. p. de-
stinauit nos i adoprōnez filiorū p. i. h. m. xpm
fm ppositū voluntatis sue. **Secdo** ignis
mollificās q. est p. r. i. s. potētia. **Deute. iij.** De-
us noster ignis consumēs est. **Pūc** ignez petir
Aug. in lib. soliloq. r. c. xxxviii. dicēs. **Ig-**
nis sancte q. semp. ardes et nunq. extingue-
ris. deus me? accede me totū. Ille ignis sem-
per lucet. i. **Joh. i.** Deus lux est et tenebre nō
sunt in eo. i. **Thimo. vi.** Qui inhabitat lucē
inaccessibilē. **Tercio** flar? inflāmās ignē
qui est spūscī clemētia. ps. cxi. **Flauit** spi-
ritus ei? et fluent aq. i. materie creabiles.
Quarto man? opans q. ē s. b. i. eterni efficiētia
Job. x. Man? tue dñe fecerūt me et plasma-
me totū rē. **Aug.** Man? dei ē fili? p. r. i. s. Et
sic accipit **Joh. i.** Dia p. ipm facta sūt. Qui
to malle? formās q. est diuina sapiētia. **Sap.**
xi. Omnia in mēsurā numero et pondere dis-
posuisti. **Psal. cii.** Omnia in sapiētia fecisti
Acce quomodo aiabo rēdit nobilitatē. et cor-
dibus nostris excellentē dignitatē. quia ea
vasa celestis gratie dei fecit. **Sexto** incus
p. r. u. n. s. et est eternitatis pmanētia. q. hic
fater qd ab eterno disposuit i tpe fecit et eter-
naliter collegit. **Aug. xi.** de ciui. dei. Nō ē ars
excellētior dei verbo. **Itē** sicut faber diuersa
genera vasorū fabricat. et sic christ? i. **Aph.**
xij. Dedit domū? q. d. am aplos: alios euan-
gelistas. **Iste** faber habuit duodecim seruos
qui cōstauerūt spū et igne clauē regni celestis.
Deinde dixerūt. Quāta audiuim? facta in
capharnaū. fac et h. in patria tua. q. d. dicerēt
Mira audiuim? a te facta miracula s. nō cre-
dimus. si facis alienis fac et compatriotis
Moraliter. Capharnaū interpretat villa
cōsolatōis. et signat peccatū. **Lu. vi.** De vo-
bis diuitib. q. h. habetis cōsolatōnez vram.
Mat. xi. Tu capharnaū nūqd vsq. ad celū
exaltaberis. vsq. ad infernū descēdes. Et sic
tu p. t. o. z. faci patria tua. i. in penitētia. Nam
penitētia dicit patria hoīs. q. ibi hō reuer-
tur ad p. r. e. z. et m. r. e. z. Quia pnia nihil aliū ē
nū p. s. i. o. ad dñ. sic p. t. i. m. ē auersio a dō. **Itē**
in patria amici vīsitant. **Ruth. i.** Quā noemī
venit ad patriā vicine mulieres ibāt ad eaz.
Lu. xv. Gaudiū ē angel? dei sup vno p. t. o. z.
pniaz agēte rē. **Di. p. i. scdo** tāgīf pessimoz
inculpatio causatiua di. **Atiqz** dicetis mihi
hāc similitudinē. medice cura teipm. i. tuos cō-
patriotas q. b. magis teneris impedere bñfi-
cium charitatis. **Sicut** enī medic? vez? ciu?

Feria scda post Oculi

et libenti curat seipsum et alios ad se pertinentes
 quod extraneos. ita dicebat et ei. Si vera mira-
 cula faceres utique apud proprios tuos et ciui-
 tate tua potius faceres ubi acceptus es. scilicet in naza-
 reth. quod apud extraneos. Respondit autem ihesus. Amē
 dico vobis. nemo propheta acceptus est in patria
 sua. quod dicitur. Ideo non operor vobiscum miracula. quia
 estis increduli mihi. et non sum acceptus a vo-
 bis. Ratio huius rei est superbia. actus inuidia
 fructus persecutio et malicia. Aug. li. xi. super
 Genesim. Superbia est amor proprie excellentie.
 et amando quod propriam excellentiam vel paribus in-
 uidet vel superioribus quod eis non equatur. Sed
 quia christus de humilibus peccatoribus et pauperibus
 fuit. igitur inuidebant ei ne super eos cresceret quā-
 do familiaris eis erat. quia familiaritas pa-
 rit contemptum. Ergo dicit Ioh. vii. Quod hic
 blasphemias scitis cum non didiceritis. Sed cum videbant eum
 miracula facientem ultra facultatem humanam in-
 uidebant ei. quod secundum Aug. Omnis superbus inui-
 dus sicut diabolus. Et quod ipsi videbant iustis
 fuerunt falsi. non vero iusto inuidebant. At hoc
 non solum in christo sed quasi in omnibus prophetis
 ostendit. ut in David. i. Reg. xxi. et quod dixit
 Nabal. Quis est David et quod est fili? Itai.
 Sicut in ioseph quod ipse per a terra affligit. et in alie-
 na extollit. Gen. xxxviii. Sicut in moysē Nu-
 meri. xxi. Maria et aaron rixant contra moy-
 sen. alij autem obediunt ei. Hoc ostendit per exem-
 pla duorum prophetarum. exemplo. scilicet helye et helyas.
 De helya habet. iij. Regum. xxi. Unum sequitur.
 In fortitudine dico vobis. multae viduae erant in di-
 ebus helye in israel quando clausum est celum an-
 nis tribus et mensibus sex cum facta esset famel ma-
 gna in vniuersa terra. et ad nullam illarum mis-
 sus est helyas nisi in sarepta sidoniorum ad mu-
 lierem viduam. quod dicitur secundum glo. Bede. Non est contra-
 rium exemplis prophetarum quod ciuibz meis fastidi-
 osis diuina beneficia vobis subtrahō. quia si tunc
 famis nemo in iudea dignus est recipere hospiti-
 um helye. scilicet extere gentis vidua est quanta que
 a tanto propheta visitaret. Et sicut multis lepro-
 sis ibidem existentibus solum naaman syrus qui
 deuote quiescit est curatus. sic et vos modo qui
 me ex inuidia spernitis superno munere estis pri-
 uati. non causa mee impotentie sed vestre inuidie.
 Nota quod triplex beneficium helyas suis sub-
 traxit. Primo beneficium celestis pluuie. quod
 notat ibi. quando clausum est celum etc. Secundo
 temporalis alimonie quod notat ibi. Cum facta esset
 famis etc. Tercio corporalis presentie carētia. quod
 notat ibi. Et ad nullam illarum missus est helyas
 sicut patet. iij. Regum. xxi. Sciendum etiam quod

sarepta est modica urbs inter tyrum et sydonem
 Unde et silua iuxta urbem illam dicitur sarepta.
 Sidonia vero est regio sidoniorum. Porro secundum
 glossam tractum textum exponendo. aduertendum
 quod hoc factum prophete mystice superbia iudeorum et
 fidem ac salutem gentium designat. Nam vidua
 illa premonstrat ecclesiam gentium que diutius a
 suo creatore deserta remanserat. Nec filium pau-
 pem nutrebat. filiumque populum recte fidei ne-
 scivit quasi pauperem filium egenam sibi nutrebat.
 id est sibi sectarum scientie absque humilitate fru-
 ctu docebat. Bene hec vidua in sarepta sido-
 niorum fuisse dicitur. Sidonia namque dicitur vena-
 tio inutilis. sarepta autem incendium vel angustia
 panis interpretatur. Quibus omnibus generalitas
 exprimitur. que inutili vexatione et dedita erat. id
 est lucris ac negociis secularibus inserviens. Erat
 quod in sarepta incendium. videlicet carnalium vo-
 luptatum. panisque spiritualis patiebatur angustias.
 Ad hanc missus est helyas. id est sermo propheticus
 quod in iudea fame peribat: clausa celi ianua.
 id est scripturarum intelligentia cessante ex tunc
 merito infidelitatis iudeorum. Venit ergo sermo
 propheticus ad ecclesiam ut pasceret et pasceret.
 ut videlicet receptus a credentibus reficeret cor-
 da credentium. Ubi ergo antea panis spiritu-
 alis erat in angustia ibi farina et oleum ore pro-
 phetico benedictum. id est fructus et hilaritas chari-
 tatis vel gratia domini corporis et unctio crismatis
 indefectuoso verbi celestis munere secundat.
 Et hactenus hec diuina munera apud ecclesiam in-
 deficient. Pulcre igitur hec mulier factura mysti-
 cum panem duo colligit ligna. ubi non solum vnum
 lignum noiauit: verum quia duo ligna dixit.
 per quod reuera figura crucis euidentissime exp-
 mitur. in qua nobis prepatum est panis vite
 eterne. hec omnia glo. Et multi leprosi erant
 in israel sub helyseo propheta et nemo eorum mu-
 datus est nisi naaman syrus. Ubi nota sicut
 helyas beneficia suis subtraxit. ita helyseus ex-
 traneis. puta naaman syro beneficia contulit.
 quia deuote quiescit. sicut dicit. iij. Regum. v.
 Dis exemplis probat quod dominus iudeis beneficia mi-
 raculorum subtraxit et alienigenis exhibuit non
 erat contrarium prophetarum exemplis. Et si illi duo
 magni prophete non erant accepti in patria sua.
 multo magis nec minores prophete fuerunt in pro-
 pria patria accepti. Nota quod notatur di-
 citur sub helyseo quod rector totius populi fuit. propter
 quod eo moriente dicebat Iosias rex israel. Pater mi-
 cur? israel et auriga eius. iij. Regum.
 xii. Per hunc naamam quod rector vel pulcherrimus
 interpretatur populus gentium intelligitur qui

anteq̃ in christū crederet scelez lep̃ erat maculatus: sed credēdo p̃ baptisimū purgat⁹ ē. **D**ic naaman puelle p̃silio ad p̃phetā venit. q̃z gr̃a sup̃ne inspiratōis popul⁹ gentiū cepit salutē q̃ in x̃po est sperare. **E**t tūc septies iube tur in aqua lauari p̃pter septiformis spūs g̃tiā. **E**t tūc caro ei⁹ sicut caro pueri restituitur q̃z cūcti in vnā infantia sunt restituti. **N**ec illud vacat a mysterio q̃ partē terre sancte sc̃i cū tulisse dicat. q̃z baptizati corp̃is ⁊ sanguinis dñi p̃cipitatione debēt c̃firmari. **D**ixi tercio tangit maleficiorū illatio charitatiua. qd̃ iracūdie p̃bat crudelitatis. cū ibidit. **E**t repleti sunt oēs i sinagoga ira hec audientes. q̃z videbat eos notare d̃ incredulitate. ⁊ q̃z de uotio gētiū videbat deuotiō eoz p̃ferri. iō nō est mirū q̃ repleti sunt ira. q̃z n̄ amat pestilens eū q̃ se corripit. sicut dicit puer. xv. **E**t Tull⁹ d̃ p̃a amicitia. s̃ilz ⁊ Thēretius i an dria. **O**beq̃um amicos ⁊ p̃ritas odiū parit. **E**cce res nobil̃. s. veritas ignobile. i. odiū generat. **S**ic licz sol vermes p̃creat. s̃ tñ nō ē ex vicio solis sed terre infecte. **Q**z mirabilis pueritas vbi ex s̃bis gratie sumpta est occasio ire. **U**nde p̃s. lxxv. **I**lluminās tu mirabiliter a montib⁹ eternis turbati sunt oēs insipientes corde. **E**t surrexerūt ⁊ elecerunt eū extra ciuitatē. **G**lo. quod dñs de eis sup̃ dixerat hoc ip̃i de se vep̃ esse facto ostendūt. q̃z elecerūt eū extra ciuitatē. nec salutē merētur q̃ saluatore de suis finib⁹ expulerūt. **D**ec glosa. **T**ādē p̃oēū extra ciuitatē crucifixerūt **D**eb. xij. **E**tra portā passus ē. **E**cce q̃mōdo mala p̃ bonis sibi retribuebāt. q̃ ei populi sanatonem effudit maleficia et irrogatas iniurias sensit. **P**sal. xxxij. **R**etribuebant mihi mala p̃ bonis. **E**xeam⁹ nōs charissimi ad x̃pm extra ciuitatē ne extra ciuitatē celestē eternaliter p̃iciamur. **D**uxerūt illū vsqz ad sup̃ciliū mōtis sup̃ quē ciuitas illoz erat edificata. vt p̃cipitaret eū. **U**n̄ Beda. **P**etiores iudei discipuli magistro diabolo. **I**lle ait s̃bo. **M**itte te deorsum. isti facto p̃cipitare conant. hec ille. **N**otat hic etiā q̃ qdā eijciunt dñm extra ciuitatē ad p̃cipitandū. sicut ambrosi⁹ q̃ de culmine dignitatis quā appetūt i seip̃is p̃cipitant ihm̃. **S**icut lucifer q̃ dixit **I**sa. xij. **I**n celū cōscendam ⁊ ero s̃illis altissim⁹. **Q**ui ob hāc rem e celo electus est vsqz in p̃fundū lacu infernalis. **A**lij lapidāt ihm̃ sicut detractores. qui signant p̃ iudeos. **I**oh. h̃anis. viij. **T**ulerūt lapides inde vt iacerēt in eū. **A**lij crucifigūt ihm̃. sicut obstinati q̃

in malo pseuerātes. ad **D**eb. xi. **R**ursus crucifigentes sibi metip̃is filiū dei. **D**i om̃es dicunt illud **L**u. xix. **N**olum⁹ hūc regnare super nos. **I**pe autē trāsiens p̃ mediū illoz ibat. **P**er potētia enī diuinitatis stabat inter eos vt nō app̃henderet. p̃ eandē potētia p̃ mediū eoz ibat. **N**on enī ferebat armat⁹ vt hāc diuinitatē intelligentes a cōsilio mortis ei⁹ inferende animos suos renocarēt. **E**t vt ad h̃ illis locū resuaret penitentie. ideo etiā noluit p̃cipitari quia nōdum venerat hora passiōis eius. scz parascue pasce. quia p̃pter h̃ tēpore mortis ierat in hierusalē et non in nazareth. **N**on enī ipe christ⁹ elegit mori in nazareth. nec etiā a nazarenis voluit p̃cipitari. sed a hierosolimitanis voluit crucifigi. **N**ota q̃ solent aliq̃ hodie habere huiusmodi sup̃stitionem vt cū hoc euangeliū legūt scribunt illud scz. **I**hs autē trāsiens p̃ mediū illorum **C**ontra quos dicit **A**briso. sup̃ math. **I**nsipies nōne quotidie euangeliū in ecclia legūt ⁊ auditur ab hominib⁹. **Q**ui ergo i aurib⁹ posita euāgelica s̃ba nihil p̃sunt. quōd possunt circa colla suspensa saluare. **N**oli ergo p̃tez euangeliū in pera vt in collo portare sed i corde. **D**oc enim plus p̃dest q̃s in solis lris in collo portare.

De eodem

Sermo XLI

Multi leprosi

Multi leprosi erant in israel sub heliseo p̃pheta. et nemo illoz mundat⁹ est nisi **N**aaman syrus. **L**uce. iij. **I**nter ceteros morbos lepra est abominabilior. inter om̃es sordidior. **E**st enī morbus fetidus s̃tribund⁹ et cōtagiosus. **I**nquantū est morbus fetidus signat luxuriā. inquantū est morbus s̃tribund⁹ signat peccatū auaricie. inquantū est morbus cōtagiosus signat peccatū sup̃bie. **L**epra enī inquantū est morbus fetidus signat peccatū luxurie q̃ corā deo et hoib⁹ fetet. **I**ohel. i. **C**ōputruerunt iumenta i stercore suo. **S**re. **I**umenta qd̃ ei stercore putrescere ē carnales homines in stercore luxurie vitā finire. **T**unc enī luxuriosus est fetid⁹ quādo est quadriduan⁹ **I**oh. xi. **D**ñe iam fetet quadriduanus est. **P**rima enim dies est mala cogitatio et delectatio. et tunc adhuc non fetet. **S**ecunda est malus cōsensus. que similis ad huc nō fetet. **T**ercia est malū opus. et tūc licet anim⁹ sit mortuus: tamen p̃ vnico actu

Feria scda post Oculi

adhuc nō fetet. Quarta est mala cōsuetudo cū impenitētia. et tunc anim⁹ est mortu⁹ et fectidus. Ista sunt quattuor scelera damasci d quib⁹ Amos. i. Sup trib⁹ scelerib⁹ Dama/ sei cōuertā. ⁊ sup quartū nō cōuertā cū. Ubi dicit glo. Primū peccatū est male cogitare. secundū sentire. terciū ope adimplere. quar tū nō penitere. Et subdit glosa. Qui in trib⁹ priorib⁹ peccat si penitet cōuertit cū deus ad vultū clementie sue. Si vero nō penitet aū titur ab eo vultus clementie sue. At quia ani mus carnal⁹ fetet in vita p culpam. ideo fe/ rebit in inferno p penā Qui fetor causat a q̄t rior. Primo a fetenti loco: quia terra infer/ nalis tota fetida est. quia omnīū immūdicia rū sentina est. omnes enī immudicie post iu/ diciū ab his reb⁹ sepabunt et in cloacā infer/ nali p̄icient. Secundo causat a fetenti p̄sor/ cio. demones enī q̄ sunt focij damnatorū sūt valde fetidi. Unde Iob. ii. dicit de p̄mo angelo. Ascēdet fetor eius ⁊ ascēdet putredo ei⁹. q̄ supbe egit. Tercio causat a fetenti sup/ plicio. q̄ fetetū pena. i. sulphurea puniētur. Psal. x. Ignis sulphur spūs pcellat ps ca/ lici⁹ eoz. Quarto causat a fetenti corpe suo q̄ corpa damnator⁹ fetida erūt. Isa. xxxiiij. De cadauerib⁹ eoz ascēdet fetor. **S**ecundo lepra est morbu⁹ sibiū d⁹. et q̄tū ad h̄ signat peccatū auaricie. Auar⁹ enī adeo sitit q̄ sati/ ari nō potest. Nā sicut dicit puer. xxx. Tria sunt insatrabilia. ⁊ q̄tū qd nūq̄ dicit suf/ ficit. Infern⁹: et os vulue. et terra q̄ nūq̄ sa/ tiat aqua. ignis nō nūq̄ dicit sufficit. In/ fernus enī q̄uis sit insatrabīl ex eo q̄ q̄tidie quasi infinitas aīas recipit ⁊ satiari nō p̄t. t̄ pus tñ veniet qñ dicet sufficit. Iudicio enī extremo celebrato infern⁹ cōplebit ⁊ manu dei claudet. ⁊ tūc dicit sufficit: nolo p̄les. Si militer carnis cōcupiscētia licz sit famelica ⁊ satiari nō p̄t. tamē t̄pus veniet qñ dicet suffi/ cit. Quādo enī hō taliter dissuēcit ita q̄ ca/ lor naturalis in eo penit⁹ deficit. tūc carnalis cōcupiscētia dicit sufficit. Sicut terra sitēs q̄uis aquā absorbere desiderat. t̄pus tñ veni/ et qñ dicet sufficit. Ignis aut insatiabilior ē inferno cōcupiscētia ⁊ sitiente terra. Nō enī dicit sufficit qñ est plen⁹ lignis. sicut dicit in/ fernus qñ est plen⁹ dānatis. nec dicit sufficit p diuturnitatē t̄pis sicut dicit carnalis cōcu/ piscētia. sed si ligna essent p̄petua ignis es/ set p̄petu⁹. Nec dicit sufficit p nimia abūdā/ tia plurimoz lignozū. imo ex hoc magis au/ getur. et ideo merito p ignē auaricia designat

que est insatiabilior inferno: cōcupiscētia: ⁊ si/ tiētī terra. Primo igit auar⁹ est insatiabili/ or q̄ infern⁹. q̄ postq̄ plen⁹ est dicit sufficit. Auar⁹ aut q̄nto pl⁹ habet tanto magis ē ci/ pidus. puerb. xxvij. Infern⁹ et p̄ditio nūq̄ implent. similiter et oculi hominū insatiabi/ les sunt. Eccles. v. Auar⁹ nō implet pecunia. Secdo auar⁹ est insatiabilior q̄ carnal⁹ cōcu/ piscētia q̄ in hoīe sene dicit sufficit. Auaricia aut in hoīe sene nō senescit sed iuuenescit am/ pli⁹. Tull⁹. Auaricia qd sibi velit nō intelli/ go. Quid enī absurdū esse potest q̄ q̄ min⁹ restat me eo ampli⁹ viaticū q̄ro. Tercio au/ rus insatiabilior est terra sitiētī q̄ dicit suffi/ cit quādo est magna inundatio aquaz. ⁊ qñ do ipe aque sup abūdātes p diuersa loca dis/ currūt. Auar⁹ aut si habz magnā abūdantiā diuitiaz: nō tamē dicit sufficit. Et si diuitie sue discurrāt ad terrā longinquā ⁊ diuersas nūdinas: nō tamē dicit sufficit. Sicut igit ignis nō dicit sufficit qñ plen⁹ est lignis. sic nec infern⁹ qñ plen⁹ est hominib⁹ dānatis. At sicut ignis non dicit sufficit q̄ntūcūq̄ sit diuturnus posito q̄ habz ligna supposita. et sic d carnali cōcupiscētia. Et sicut ignis non dicit sufficit quādo habz magnā abūdā/ tiā lignozū. sicut dicit terra sitēs qñ habz abundantia pluuiaz. sic ignis auaricie non dicit sufficit in hoīe diuitijs pleno. Acci. xx/ iij. Aīa calida quasi ignis ardēs nō extinguet donec aliquid deglutiat. et homo neq̄ i ore carnis sue nō desinet donec incendat ignem. Tercio lepra est morbu⁹ cōtagiosus. inq̄tū ad h̄ signat supbiā q̄ est cōtagiosa. iuxta illd. Acci. xij. Qui terigerit picē inq̄nabit ab ea. ⁊ q̄ cōmūcauerit supbo induet supbiā. Et assimilat supbia picē. q̄ sicut multe adhe/ rentie est picē. sic supbia animā obscurat et impe/ dit ne veritas ad eā trāseat. Bre. Tumor mē tis est obstaculū veritatis. Est etiā tāte adhe/ rentie q̄ alijs vicijs supatis ipa supari nō p̄t. Nam inter vicia ipa est prima in accessu. cō/ tinua in p̄cessu. et vltima in recessu. Non so/ lū aut supbia: s̄ etiā oē alijs p̄ctm mortale d se est cōtagiosus. Sicut enī leprosus generat leprosum corporaliter. sic peccator generat aliū p̄ctōrē spūaliter. i. Ahoz. xv. Corrūpūt boi nos mores colloq̄a praua. Nō sanī stāt cūz sanis in sanitate mutua se cōseruāt. Nō nō leprosi stant cū leprosis isti magis se viciant ac corrūpunt. ⁊ q̄ nō modicū cauēdū. Quā/ do nō sanī stāt cū leprosis v̄l econuerso sanī sepe inficiunt a leprosis. leprosi aut i multis

iuuant a sanis. Ideo nō est leprosis standus
cū sanis. imo valde nociuū est. **S**z piculosū
est sanis stare cū leprosis. eodem mō qñ boni
stant cū bonis mutuo ad bonum se puocat.
Unus enī aliū puocat ad humilitatē. aliū
aliū ad patientiā. 7 sic de alijs. puerb. xxiij.
Ferrū ferro exacuit 7 hō exacuit faciē sui ami
ci. ps. xviij. Dies diei cruciat sūbū 7 nōp nō
eti indicat sciaz. **B**on⁹ enī q̄ ē diues dat alte
ri dei. i. alteri bono homini documētū. **S**z
ecōuerso nō ē mal⁹ hō dat alteri malo ma
lā doctrinā. et sic peiores efficiūt. **A**poc. xxiij
Qui nocet noceat adhuc. et q̄ in sordibz est
sordeat adhuc. **Q**uādo hō boni stāt cū mal⁹
vel ecōuerso nō ē periculū malis sed vtile. qz
sepe meliorant. **E**st autē piculū bonis qz sepe
viciant. **Ps**. xviij. **E**ū pueris puerteris 7c.
Prouer. xxiij. **Q**ui cū sapiētibz gdit sapiens
erit. **A**mic⁹ stultoz efficiet stilis. ideo non vi
cit domin⁹ babilonicis vt exirēt de medio po
puli sui. **S**z dixit populo suo vt exirēt de medio
babilonis. qz popul⁹ xli milt⁹ pdest popu
lo diaboli. **D**ierem. li. **E**grediemini de medio
babilonis ppl⁹ meus vt saluet vnusquisqz
aiam suā ab ira furoris dñi. **E**t ne forte mol
lescat cor vestz et timeatis auditū q̄ audiet i
terra. **E**x q̄bz verbis habet q̄ ille q̄ vitat ma
las societates quattuor mala vitat. **P**rimo
aie sue pditionem. ideo postqz dixit. **E**gredie
mini de medio babilonis popul⁹ me⁹. **S**bdit.
Ut saluet vnusquisqz aiām suā. qz sepe iter
malos boni alas suas pdūt. **S**ecūdo vitat
diuinā indignationē quā sepe incurrit illi q̄
inter malos habitant. **I**deo subdit. **A**b ira
furoris dñi. **Par**. xij. **D**is q̄ oderūt do
minū amicitia iūgeris. et idcirco irā domi
ni merebaris. **T**ercio vitat mentis enervati
onē. quia sepe boni habitates cū malis a ri
gore virtutū mollescūt. **I**deo subdit. **N**e for
te mollescat cor vestz. **Q**uarto vitat diaboli
cā tēptatōem. qz sepe diabol⁹ puenit bonos.
Ideo subdit. **N**e timeatis auditū q̄ audiet i
terra. **I**ste audit⁹ ē diabolica suggestio qua
sepe diabol⁹ infestat bonos vt possit eos cor
ripe p malos. **I**te nota lep⁹ q̄tuoꝝ modis
sanat. **P**rio p fessioē. **L**eu. xxiij. **D**icitur le
prosi erit qñ mūdand⁹ est adducet ad sacer
dotē. **U**n leproso dictū ē **L**uc. xviij. **I**te 7 ostē
dite vos sacerdotibz. **I**sid. **C**onfessio sanat.
cōfessio iustificat. et peccati venia donat. **I**a
co. v. **C**ōfitemini alterutqz pctā vā 7c. **S**e
cūdo sanat elemosina. **L**u. xi. **Q**d supel da
te elemosinā et oīa mūda vob erūt. **F**igurat

Leu. xxiij. **I**mpōnēs leprosis moyses offerre
septariū. i. ser opa misericordie. **T**ercio con
tritōe. **F**igurat. iij. **R**eg. v. in naaman septi
es lauādo se i iordane. **T**ren. q. **E**duc quasi
corrētē lachrimas. **E**t sic p̄f. **L**auabo p singu
las noctes 7c. **I**sa. i. **L**auami 7 mūdī estote.
Quarto orōe vt p̄z de tēte leprosis. **L**uce
xviij. **L**euauerūt vocē suā. q̄ p̄a orōe sanati
sunt. **S**ilz aliena. **F**igurat. **N**um. xij. **M**oy
ses orauit p sorore ei⁹. 7 mūdāta ē **Q**uinto
dñi passiōe. **F**igurat. iij. **R**egū. v. in **N**aa
man q̄ septies se lauit in iordane. i. in sangui
ne xpi quē septies fudit. **P**rio i circūsiōe cō
tra luxuriā q̄ in isto mēbro polluit. **S**ecūdo in
sudore 7 gulam de q̄ nascunt humores. **T**er
cio in capite 7 supbiā. **A**ug⁹. **S**ub spinoso
capite nō tēcet hoīem esse deliciōsum. **Q**uar
to i corde p̄ra irā. **P**hilosoph⁹. ij. d. aia. **I**ra
accēsiō est sanguinis circa cor. **Q**uinto in fla
gellatōe p̄ra inuidiā. **S**exto in pforatōe cō
tra auariciā. **I**pe enī habet man⁹ extēas vt
daret vniuersaliter. aptas vt daret liberali
ter. pforatas vt daret totaliter. **S**eptimo in
pedū affixiōe p̄ra accidiā. **ps**. **I**ntingat pes
tuus. i. in sanguine. **I**bi nos lauit **A**poc. i.
Dilexit et lauit nos i sanguie suo a pctis no
stris. **B**er. **O** bone ihu qd retribuā tibi pro
oibz fatigatōibz tuis. p sudoribz et lacrimis
tuis. p varijs discursibz q̄s fecisti i medio na
tōnis prauē. **E**t si distribuerō oēm substantiā
meam in vltis pauper. et tradiderō corpus
meū ita vt ardeā. n̄ ero p̄dign⁹ puidērie tue
Accipia tñ calicē passiōis spalis vt reclinez
oculos meos ad lachrimas tuas.

Sera tertia

Sermo XLII

Ubi duo vel
tres cōgregati fuerint in nomi
ne meo in medio eoz ego sum
Matth. xviij. **E**xistens in angustijs et tri
bulatōibus solet hoc cō queri amicis suis si
delissimis q̄rēs iuuamē 7 cōsolatōem ab eis
Eccli. vi. **S**i possides amicū i tēptatōe pos
sides illū. **N**ā amic⁹ fidel⁹ p̄trectio fortis. **I**tez
amicus fidelis medicamentū vite 7 imortā
litaris. **S**pūaliter. **E**t sic nos ad xpm. **E**t
hoc facit ecclia in introitu. **E**go clamaui ad
te dñe quoniam exaudisti me. inclina aurē tuā
ad p̄c meū et exaudi s̄ba mea. custodi me
vt pupillā oculi sub vmbra alaz tuaz p̄e
ge me. **E**t in collecta. **E**xaudi nos oīpores et

Feria tertia post Oculi

misericors deus et continentie salutaris nobis
 ppiciat dona concede. **A**t qd hoc debemus facere
 refiguratum est in epla hodierna q scribit. iij.
Regu. iij. **M**lier qdam in tribulatione exis-
 stens cui vir mortuus fuerat. et creditor venit
 volens tollere ambos filios. **I**psa conquebat
 Helizo pphete q multiplicauit modicum
 olei et impleuit omnia vasa. et sic fecit vende-
 re oleum et soluere creditori. **S**piritualiter. vi
 dua in tribulatione existens est conscientia pec-
 cato. **A**ug. Peccatum est sibi ipsi pena. **E**t prin-
 cipaliter creditor. id est diabolus si velit tollere
 ambos filios. i. corpus et animam vade ad he-
 lyseum. i. christum qui interpretatur salutare dei
 mei. et ipse omnia vasa. id est cor et animam et co-
 scientiam et intellectum implebit oleo dilectionis.
 et hoc oleum vende. i. imparte. s. deo tibi et pri-
 mo. et soluere creditori et reliquum sit tibi. **E**t si
 cut helyseus audiuit viduam. sic et christus nos
 ut patet in verbis pmissis. **U**bi duo vel tres
 etc. **I**n summa euangelij tria inuunt. Pri-
 mo fraterna correctio: cui dicit. Corripe inter
 te et ipsum etc. Secundo dei benigna exaudicio. ibi
 Si duo ex vobis consenserint. Tercio innui-
 tur beniuola remissio. ibi. septuagies septies.
De primo dicit. In illo tpe. s. cum aut q volun-
 tas patris non est ut pereat vnus de pusillis istis.
 quia malus gaudium oritur de oue inuenta q erra-
 uit q sup nonagintanoue q non errauerunt.
Ergo peccatores non sunt contemnendi sed pie cor-
 rigendi. **U**n dicit. Si peccauerit in te. i. co-
 tra te iniurijs afficiendo vel malum exemplum
 tibi pbendo. vel in te. id est te solo sciente. frater
 tuus. i. primus. scz fraterno amore. vade. i.
 non p scriptum ut dicit Hieron. sed viue vocis
 actu. corripe eum: non laudes adulando. psal.
 ix. Quonia peccator laudat in desiderijs aie
 sue. Corripe non sileas. **G**lo. Qui fratrem suum
 peccare videt et tacet ita peccat sicut qui peni-
 tenti non indulget. **D**ubitat an illud pcep-
 tum corrigendi fratrem peccantem spectet ad omnes
 Respondet q sic. et hoc ex debito charitatis.
 plus tamen ad hoc ligant prelati q alij. qz prelati
 ex zelo charitatis et officio prelati. alij ex ze-
 lo charitatis tmi. **I**te prelati habent corripe p
 bo et facto. i. flagello. alij tmi verbo. **N**ota
 scriptus **Tho. ij. q. xxiiij.** dicit. **A**st pceptum
 affirmatiuum non obligans ad semper sed p loco
 et tpe. Dubitat an semper ligat. **R**esponde-
 tur q sic sed non ad semper exequendum. sed p lo-
 co et tpe quando licet et expedit. et hoc credit q
 sit utilis. **S**unt tamen alij casus in qbus
 absoluit hoc ab isto pcepto. **P**rimus cum non sit

aliqua spes meliorationis. **D**iero. Frustra niti
 et nihil aliud q odium querere extreme demer-
 tie est. **I**deo puerb. ix. **N**oli arguere de more
 ne oderit te. **S**ecundo cum timet defectus pbari-
 onis et criminaliter agit. vbi actor obligatur
 ad rationem si in probatione deficiat. **T**ercio cum
 plato tanq iudici notum est factum. qz ille noto-
 rius est et conuictus. **Q**uarto cum meliori vel
 ad minus eque bono operi vacat. vt si sit mor-
 nachus. **Q**uinto cum multitudo vel potestas est
 in culpa vbi correptione plius noceret ecclesie qz p-
 desset. ergo non valet ipse ad exequendum. **N**o-
 ta modum corrigendi et ordinem. **N**am tres mor-
 dos ponit **A**ug. sup illud **Mat. vij.** **H**ypo-
 crite eijce primo trabem. **P**rimo volens alium corri-
 gere debet hoc facere ex amore. qz hoc facit do-
 minus **Apoca. iij.** **E**go quos amo arguo et
 castigo. **S**ed heu alij ex rancore corrigunt. et tal-
 er non videt correctio sed persecutio. **I**sa. xi. **E**gre
 dicitur vltima. i. correctio de radice Jesse. id est
 de incendio amoris. **S**ecundo debet considera-
 re si est ei similis i eodem delicto vel equali vel ma-
 iori. et maxime si est notorius. tunc non debet eum
 corrigere sed seipsum prius corrigat. alius dices
 refert illud **Lu. vi.** **H**ypocrite primo eijce tra-
 beam de oculo tuo et tunc respicies vt educaas se
 stucam de oculo fratris tui. **A**t **Roma. ij.** **Q**ui
 ergo alium docet teipsum non doces. qui p dicas
 non furandum furaris. qui dicis non mechandum
 mecharis. qui abominaris ydola sacrilegijs
 facis. qui in lege gloriaris p preuaricationem
 legis deum inhonoras. **I**n quo alterius iudi-
 cas teipsum condemnas. **B**rego. Durum est qd
 nescit tenere moderamina vite sue iudex sit
 vite aliene. **P**rouerb. xviij. **I**ustus pro ac-
 cusator sui est. **B**rego. Imperitum est medicus
 qui aliorum curam gerit: suumqz vulnus nescit.
Augustinus. **I**udex in nullo illoz sit iudicatus
 que in alio iudicare est paratus. **S**i au-
 tem non est ei similis debet videre si aliquan-
 do fuit ei similis. et tunc sicut nolebat respici
 sed volebat compassionem sibi impendi. et sic
 nec ipse fratrem penitentem respiciat. sed compassio-
 nem et misericordiam exhibere studeat. **A**cci-
 vij. **N**e respicias hominem auertentem se a pec-
 cato et ne impropereas ei. **M**emento quonia
 omnes in correctione sumus. **U**n **Accl. xxi.**
Intellige q sunt primi tui ex teipso. **B**rego
 rius. **D**ominus petrum misit cadere vt i sua
 culpa disceret quibus misereri deberet. **S**i au-
 tem non est nec fuit ei similis. tunc debet cogitare
 quia posses fieri ei similis. ideo rone talis du-
 bi non debet supbire. **A**d **Thomaphios. f.**

Qui se existimat stare videat ne cadat. Aug. Nemo est q̄ securus esse possit i hac vita que tota tempraio nomiatur. Job. viij. Militia est vita hominis sup̄ terram. et sicut dies mercē narij dies eius. ergo cum modestia facienda est correctio. Apostolus ad Gal. vi. Si pre occupatus fuerit hō i aliq̄ delicto. vos q̄ spiri tuales estis instruite hōi i spū lenitate. Er go illi qui zelum habent nō scientiam: notat̄ tur esse sine capite. q̄ omnia vindicare volūt supra excessum. Unde Aug. Si omnia hīc vindicarent: tunc locū dīnā iudicia nō habe rent: dicentes. Talis reponat. crucifigat. ex pellatur. ignorantes q̄ i omī medicamēte salu terimū est sapientia. Sap. iij. Per sapienti am omnes sanati sunt quicunq̄ tibi placue runt dñe ab initio. Grego. Si aut̄ nec est si/ mul nec fuit et de te bonitate confidat q̄ nun/ q̄ siliis ei erit: tunc debet videre si iste q̄ sic ē re prehensibilis an i aliquo sit cōmēdabilis. Si em̄ iste qui habet tot defectus aliquos habet pfectus. tunc ratione illorū bonorū debet sup portare que minus habet. Unde Apocal. ij. Iohānes volens reprehendere ep̄m i epheso: pmo ponit vicium dicens. Habeo aduer sum te pauca. quia charitatem p̄mā reliqui/ sti. Sed subiūgit quoddā bonum. q̄ odisti facta nicolaitarum: que et ego odi. Nicolaite em̄ dixerunt q̄ concubitus simplex non esset peccatum. Sili de ep̄o sardis pmo dicit vi/ cium. Non inuenio opera tua plena coram deo meo. Et subdit. Dares pauca nomina q̄ non coinquinauerunt vestimēta sua. sed am/ bulabunt mecum i albis q̄ digni sunt. Apo cal. iij. nobis i exemplis. Unde Gregorius. Dato tamen q̄ aliquis videatur omīno ma lus. tūc debes cogitare: q̄ iste i conspectu dei ti bi forte est pponendus. Exemplum sume de Stephano et Paulo. Cū Stephanus lapida ret Paulo iunare. paulus videbat malus. ta men i conspectu dei stephano merito pponend⁹. Item de ordine correctōis. Respondetur peccatuz fratris aut est tibi soli agnitus. aut alijs paucis. aut publicum. Si tibi soli: tūc corripe eū inter te et ipm̄ solū. id est secrete pro pter p̄servatōem bone fame. quia al's amissa fama efficeret homo inuerecundus. et p conse/ quēs nunq̄ a peccato retraheret. Nota san ctus Iho. sed a sede. q. xxxij. dicit. Si pec catū occultū vergeret i detrimentū cōmunita tis. vt q̄s veller p̄dere ciuitatē hostibz. vel he resim seminare: statim pcedendū esset i denū ciatōz: nisi forte firmiter sciret hoc auertere p

secretā correctionē. Si autem vergit i dam num peccatoris tūc. tunc secrete debet fieri cor rectio. et debet pluries fieri interim q̄ est spes meliorationis. Si te audierit scz penitendo. et a peccato cessando. lucratus es animaz fra tris tui. id est eius reuocatio cedit tibi i lucrū spūale scz salus anime. Si te non audierit. id est secretam correctōem nō aduertit: adhi be tecum vnū vel duos. id est cōuincas eum testibus. i. Primo. v. Peccantes corā omni bus argue vt et ceteri metū habeāt. Iisd. Dū vnus corrigit aliū emēdant. Et illi corāz qui bus debet fieri correctio sū Aug. debent esse tales q̄ volūt p̄desse et non obesse. quia in ore duorum vel trium stat omne verbū. Sed diceret. tamē dī Deutero. xij. Nō stabie vn⁹ testis p̄tra aliq̄. Respondet. hoc est veruz p modū accusatōis. sed p modū denūciatio nis sufficiens. Si nō audierit eos. scz eorum corrigētes: dic ecclesie. id est corāz plato testi bus eum cōuincendo. Augustin⁹ dicit. plato pmo vt est singularis p̄sona. si non emēdat tūc vt iudici. hoc est verū i grauibz peccatis. q̄ leuia non derogant fame. Vel dic ecclesie. id est ex cōmunica eum. Si ecclesiam nō au dierit. id est si p iurgationē plati vel ecclesie se nō emendauerit. sit tibi sicut ethnicus. id est gentilis. Ethna em̄ grece gens est latine. Et publicanus. Publicanus em̄ dī qui lucra se culi sectat p fraudē et furta et p̄iuria. Vel qui publicorū est exactor vectigaliū. et cū talibus iudei nō cōmunicabāt. Dic dñs deus Iesus xps dedit platis sīnam et iurisditōez ex cōmu nicationis. Et nobis ostēdit quomō ex cōmu nicatis nō debemus participare. Primo i sa/ lutatōe. ij. Ioh. i. Si q̄s venit ad vos: et hāc doctrinam nō affert. nolite eum recipere i do/ mū: nec aue dicetis ei. Qui em̄ dicit illi aue cōmunicat opibz eius malignis. Secūdo nō in orōne publica. i. Iohā. v. Est peccatū ad mortem: non dico p illo vt roget q̄s. Ter cio i comestione. i. Corinth. v. Si is q̄ frater nominat inter vos est fornicator: aut auarus aut ydolis seruens: aut maledicus: aut ebr/ osus: aut rapax: cum hōi nec cibum sume/ re. Q̄s graue factuz est ex cōmunicatio. et er go timenda est. Primo. quia est lepra spūa lis. q̄ inficit alios. figurat p lepraz Marie Nume. xij. q̄ coinquinat alios. Augustin⁹ dicit q̄ apl's eā denominatōem voluit intelli gere supra factam cum ordine iuris. Secūdo timenda est. q̄ ille q̄ ex cōmunicat ē mem/ brū abscisus a corpore. i. xpi. cui⁹ spūs nō vege/

Feria tertia post Oculi

tal sicut ramus i trũco ⁊ arefcit. **Joh. xv.** Si
cut palme nō potest ferre fructũ a ſemetipſo
niſi m̃aſerit i vire. ſic ⁊ vos niſi i me manſeri-
tis. **Tercio** ſathane traditur. **Aug.** Dis exco-
municatus a ſacerdote ſathane tradit. vt ha-
berur. xi. q. iij. c. **Abſt.** Itē periculofũ qz cū iu-
deo vel gentili. qz ille veritatis viam non co-
ghonit ſicut exco m̃unicat. ij. **Pet. ij.** Deli-
us eſt viã veritatis nō agnoſcere qz poſt agni-
tionez reſtorſum p̃uerit. **Nota** cum paga-
niſis comedere licet. ſed nō cum exco m̃unica-
to. vt patet. xi. q. iij. ca. **Ad m̃ſam.** Unde. i.
A hoz. x. Si q̃s infideliz vocauerit vos ad
cenam et vultis ire. om̃e quod vobis appo-
nunt m̃aducate. Dicit ibidē i p̃allegato loco
ſc. xi. q. iij. ca. cū dēter. qz cōmunionē paga-
norum nō cogimur vitare q̃ i ſñia notari nō
ſunt. ⁊ hoc ideo vt eos lucificamus. **Ideo**
ibidem. xi. q. iij. c. cum ergo. dicit. Luz p̃ ſen-
tentia q̃s nominatus fuerit cū eo p̃munica-
re nō debemus. **Ibidē** antea cū d̃r. Cum exco-
municato nec orare nec loqui nec veſci licet.
Gloſa. p̃m̃uaciter. **Ideo** exco m̃unicatio et
ſñia faciendā ē. vt habet. xi. q. iij. c. **Gñia** pa-
ſtoris. vbi d̃r. qz ſentētia paſtoris ſue iuſta ſi-
ue iniuſta timenda eſt. et nō ex ſupbia tenen-
da eſt. ⁊ nō ex ſupbia p̃temnēda ē. **Sed**
diceret. Ach quomō ſacerdos habet me tra-
dere diabolo. **P̃cedendū** qz d̃ns ita cōfirmavit
eorum iuriſdictionē. dicens. **Amē** dico vobis
quod eſt iuramentũ xpi. ad **Debie. vi.** Naz
om̃es p̃ maiore ſui iurāt. ⁊ nō fuit maior eo.
qz per ſe veritas. **Quodcũqz** ligaueritis. ſ. ca-
thēna anathematis. **P̃ſcit** notanter ligaueri-
tis in plurali. ⁊ prius **Matth. xvi.** dixit in
ſingulari. **Quodcũqz** ligaueris. ad designan-
dum qz eandem auctoritatē quam p̃miſit **Pe-
tro:** p̃miſit ſuis ſequacibus. **Tūc** ſubdit. Su-
per terram. id eſt i eccleſia militante. erit liga-
rum ⁊ i celo. **Et** talis ſentētia confirmabit di-
uiſio iudicio. **Notatē** dicit i terris. i celo ſunt
om̃es ſoluti. qz d̃r **Apocal. xxi.** Nihil coĩnq̃
narum intrabit i celos. **In inferno** ſunt liga-
ti. iuxta illud **Matth. xvij.** Ligatis manibz
⁊ pedibz mittite eum in tenebras exteriores
ibi erit ſcler. ⁊ ſtridor dentium. **Ligatis** ma-
nibus. id eſt potētia operatiua. qz nō poſſunt
mereri. **Et** pedibus. id eſt potētia affectiua et
potētia intellectiua. p̃ſcite i tenebras exteño-
res ⁊c. vbi deum non vident. qz ibi ſunt extra
ambitum diuine miſericōdie. **De qua** **Auguſti-
nus.** Si ſc̃are patrem meũ i inferno ⁊c. **Sed**
i terris potest fieri ſolutio. hic om̃es poſſunt

ligari peccato veniali. i. **Johan. i.** **S**ibi p̃ſer-
mus qm̃ peccatũ nō habemus: ipſi nos ſedū-
cimus ⁊ veritas i nobis nō eſt. peccatum ſc̃z
veniale. **Rom. iij.** Om̃es peccauerūt ⁊ egēt
gr̃a dei. **Argo** ap̃ls. i. **Corinth. iij.** Nihil em̃
mibi p̃ſcius ſum. id eſt nullum ſcio mortale
ſed i hoc nō iuſtificatus ſum. ſ. a veniali. **Alii**
qui ſunt ligati peccato mortali. ⁊ illud eſt gra-
ue ligamē. **Figurat** **Judicũ. xv.** **Samſon** ſu-
it ligatus duobus funibus nouis a **Palida**
Sp̃ualiter. **Samſon** interpretat ſol fortis.
et ſignat peccatore i mortali peccato exiſtēte.
tal em̃ ligat cū duobz funibz. n exibz. ſ. cū p̃z
pene. **Sciendū** tamē peccator quattuor in-
currit p̃ peccatũ mortale. **Primo** celũ claudī-
tur. ſecũdo infernus aperit. **tercio** intra ſe per
culpam inſufficientē perdit gr̃am. **quarto** extra
ſe amittit eccleſie meritũ. **Sed** ab his habet
ſacerdos abſoluerē. **Primo** aperit celũ. **Ideo**
d̃r **Matth. xv.** Tibi dabo clauē regni celo-
rum. **⁊ Apoca. xi.** Vi habet potētatē clau-
den di celum. **Naz** lingue eorũ clauē celi fa-
cte ſunt. **Secũdo** ſacerdos claudit infernũ.
Mat. xvi. **Porte** inferi nō p̃ualebũt aduer-
ſus eũ. **Tercio** remittit culpā. **ideo** ter redit
eis **Ihs** p̃atē remittēdi culpā. **Primo** redit
Mat. xvi. **Quodcũqz** ligaueritis ⁊c. **Secũdo**
Mat. xvij. vt hic i textu. **Tercio** **Job. xxi.**
Accipite ſp̃m̃ ſanc̃ũ quorũ remiſiſtis ⁊c.
Ad designādũ qz cōmiſſa tribus modis. cogi-
tatōe. locutione ⁊ operatione. **habet** ſacerdos
indulgere. **Quarto** ſacerdos reſtituit p̃mu-
nionē eccleſie. vt ap̃ls. ij. **1. Cor. ij.** **Qd** ⁊ ego do-
nau i p̃pter vos i p̃ſona xpi ⁊c. **Et** illaz p̃mu-
nionem peti p̃s. **Participem** me ſacerdos ⁊c.
Dixi ſecũdo innuſ benigna dei exauditiō
ibi. **Iterum** dico vobis. ſ. fidelibus. **Si** duo
ex vobis p̃ſenſerint ſup terram ⁊c. om̃i re quā
cunqz petierint fiet illis. hoc eſt contra illos
qz cōmūnē orationē ſp̃m̃ ſanc̃ũ. **Nam** vbi plura
lumina lucent ibi maior ſplēdor. vbi multa
materia ignis ibi intēſior calor. **Dieronym⁹**
Impoſſibile eſt multorũ preces nō exaudiri.
Nam **Petrus** liberatus eſt p̃mū orationē.
Act. xij. **Oratio** fiebat ſine intermiſſione ab
eccleſia ad reũ p̃ eo. **Paulus** ad **Ro. xv.** **Ad**
iunctis mei orōnibus veſtris et orētis p̃ me
ad dominũ. **Gloſa.** **Ap̃ſtol⁹** peti p̃ ſe orare.
qz multi m̃m̃i dum cōgregantur vnanimēs
ſiunt magni ⁊c. **Acce** ad petitiōem alicui⁹ rei
impetrāde requirit p̃ſenſus. **Et** p̃mo conſen-
ſus i amore. p̃s. luj. **In** domo dei ambulau-
mus cū p̃ſenſu. **Iſte** p̃ſenſus eſt laudabilis.

p̄s. Ecce q̄ bonū ē. Itē requirit̄ o sensus in
vocijs ad laudandū. Dan. iij. Hi tres qua-
si ex vno ore laudabāt dñm. Et dicit sup ter-
ram. vbi est locus merendi vel temerendi. de
om̄i re quācūq; perierint. s. ad salutem. Pro-
uer. i. Stulti ea q̄ sibi sunt noxia petunt. ta-
les nō exaudiunt. Ideo subdit. Nē vobis a
patre meo q̄ i celis est. id est talis exaudiunt.
Altramē multipliciter. Aliquādo ad volūta-
tem. et nō vtilitatem; vt remonem temptare.
Job. i. filiz remones petentes intrare porcos.
Matth. viij. Aliquādo ad vtilitatem nō ad
voluntatē. et sic nō exaudiuit Paulum q̄ ter
rogauit dominū vt auferret ab eo stimulum
carnis. iij. ad Corinth. xij. sed ait. Sufficit tibi
gratia mea. s. ad vtilitatem. Nam virtus i
infirmitate perficit̄. Aliquādo ad voluntatē
et vtilitatem. et sic apostoli. Actū. i. erāt perse-
uerantes in oratione vnanimiter orātes. s. p
spūs sancto. et misit eum. Itē ne quis diceret si
et a patre et nō ab eo: includit se dicens. Vbi
duo vel tres congregati fuerint i nomine meo:
nō p̄ augēdis diuitijs vt cupidi. nō i cubili-
bus vt lasciuī. nō i vltione vt iracūdi. sed in
nomine meo. Rabanus. In nomine dñi cōgre-
gati sunt q̄ ipsius gloriā emulant. In medio
eorū sum. Rabanus. Amat mediū. qz media-
tor terz hoīm. In natiuitate Abacuc. iij. In
medio dñi animalij cognosceris. In vita i
medio doctor. Luc. ij. In morte medi⁹ pepē-
dit i cruce. Job. xij. Post mortē i medio vi-
scipuloz Job. xij. In medio extremi iudicij
sepabit agnos ab hedis. sic est i medio
qz agni a tētris et hedi a sinistris. Mat. xxv
ad designādū qd dicit. i. Job. ij. Si q̄s pecca-
uerit habemus aduocatū apud deū patrem
Ihm xpm. et ipse est p̄piciatio p peccatis no-
stris. nō p̄ nostris tm̄ sed etiā p̄ toti⁹ mundi.
Bern. Peccator securū habes accessus ad
deū. Dicit tēcio innuit̄ Petri interrogā-
tio et beniuola iniurie remissio cū subdit. Tūc
accedēs ad eū. Pet. ait. Quoties peccabit in
me frater me⁹ et dimittā ei. vsq; septies. qz au-
diuit qd exisset p̄ ad remittendū et exaudi-
endū cogitauit se velle etiā i hoc facere simi-
lē. Sed euz subdit septies dimitti. Dubitat
vnde petr⁹ recepit hūc numer⁹ dimissionis. et
nō dixit octies vel sexies. Rndet forte ex illo
qd Bora dicit sup. Gen. iij. Septies dat
punitio de cayn. ergo ecōtrario si septies pu-
niēdus septies dimittēdus. Vel forte ex illo
Prouer. xxiij. Septies i die cadit iustus et re-
surgit. Vel p̄pter septem peccata mortalia.

Abr̄is. Estimabat petr⁹ se magnū numer⁹ di-
xisse. Rndit xps de ore misericordie. Nō dico tibi
vsq; septies. s. vsq; septuagesies septies. Itē
numerus dupliciter potest coniungi. vel per
multiplicationem sicut vult Hieronymus.
vel p̄ aggregationē sicut vult Augustinus.
fin Hieronymū itē numerus multiplicat se
ipsum ita vt vnū aduerbiū ducat p̄ aliud. s.
q̄ septuagesies septies accipiat p̄ septies septu-
aginta. vel septuagesies septē. i. q̄dringentis
nonaginta vicibz. q. d. Toties dimittas i die
quoties hō peccare pōt vel vit peccare potest.
Sed Augustin⁹ intelligit hūc numer⁹ p̄ sim-
plicē aggregatōez. sic dicit. Judeo dicere et si se-
ptuagesies septies peccauerit ignoscas. et si cēti-
es omino q̄tens peccauerit ignosce. Si em̄
xps decē milia peccatoz inuenit et cū hōia do-
nauit. sic et nos nō debem⁹ obducere misericordiaz.
Ibo Aug. Nō tm̄ sine causa dñs hūc nume-
rū posuit septuagesies septies. sed q̄ p̄ septem
dies vniuersitas temporū numerat. Sic vni-
uersitas trāsgressionū p̄ eundē numer⁹ etiā si-
gurat. Sed heu sunt aliq̄ dicētes: nō possum⁹
ei dimittere. qz multoties amouit me. Audi
dictū xpi i textu. Non dico tibi septies sed se-
ptuagesies septies. Audi et factū Luc. xxiij.
P̄ dimitte illis. et. Audi b̄m̄ Stephanū di-
centē Act. viij. Dñe ne statuas illi hoc peccatū.
Respice qd oras. Dimitte nobis rebita n̄ra
sicut et nos dimittim⁹ debitoribus nostris. et
Mat. xviij. Si nō dimiseritis vnusq; fra-
tri suo ex cordibz vestris: nec pater me⁹ dimit-
tet vobis peccata vestra. Nā dicit Luc. vi. Ea
dē mensura qua mensi fueritis remetiet et vo-
bis. Ihd. Sicut nullū pficit medicamentū
relo existēte i luore. sic nec oratio in rancore.
Ideo Eccl. xxvij. ca. Relinque primo tuo
nocenti te: et tibi deprecanti dabit venia.

Sermo quarta.

Sermo XLIII.

Quare vos
transgredimini mandata dei
Mat. xv. Quilibet princeps
i suo districtu pōt p̄stinere traditōes fm̄ suū
beneplacitū et additionē. Si bonus cōstituet
bona. si mal⁹ mala constituet. Et quilibet sub
eo existēs debet eisdem cōstitutionibz obedire
als transgressor pbat. Spūaliter. Et sic rex
regū et princeps omnij instituit traditiones
ad eā mandata. qbz oēs debem⁹ obedire sub pena
exclusionis. Deut. xxvij. Qui nō seruauerit

Feria quarta post Oculi

mandata mea venient sup eū omnes maledictiones iste et apprehendet eum. **Et** autem excessimus tunc misericordiam petere debemus: si cut facit ecclesia in hodierno introitu euz dicit. **Ego** autem in dño speravi: exultabo et letabor in tua misericordia. **Que** autem sunt dei mandata: docet epla **Exod. xv.** Honora patrem et matrem. **Et** extirpat malas plātationes euz dicit. **Nō** occides: nō mechaeris: nō falsus testimoniū dices. **Nō** concupisces rem proximi tui. **Et** uxorem ancillā. **Qui** autem transgredit reprobo efficit. **Et** sic arguit iudei ipse in euāgelio. **Quare** transgredimur mandata dei. **Aliud** thema. **Medic⁹** inter alia qua facit: et aliqua phibet infirmo. **Spūaliter.** **Et** sic christus teste **Augustino.** **Scit** celestis medicus qd daturus et quid subtrahens sit. **Et** ideo ponit quid facere debemus. **scilicet** honorare parentes. **Et** quid dimittere: cum dicit. **Nō** furari: nō falsum testimoniū dare. **Item** ubi maius periculū ibi citius et frequentius adhibendū est remediū. **sicut** medicus quādo videt in infirmo morbū conualecentē et naturam deficientē: potius subuenit nature qz morbo. **Quia** maius periculū est si natura deficiat qz si morbo conualecat. **qz** nunqz posset morbū expellere sine auxilio et vigore nature. **Spūaliter.** **et** sic medicus celestis et magister veritatis xps maiores iudeorum: ut scribas et phariseos frequēter corripuit. **qz** vicia maiorum sunt periculosiora qz minor. **qz** nō solum eis sed alijs sunt ruine causa et scandali. **Grego.** **Quā** pastor p abrupta gradit: necesse est ut grex ad pceptū sequat. **Nā** ubi mala radice ibi mali fructus. **Et** sic ubi mali plati efficiūt mali subditi. **sicut** ortulanus bonas arbores tras plātāt et malas eradicat. **et** sic christus deus. **ut** patet in **Saul** et **Dauid.** **Saul** eradicauit: sed ipm **Dauid** plantauit. **Dauid** em custodit dei pcepta et sperauit in dño iuxta hodiernū introitum. **Ego** autem in misericordia tua speravi. **Et** sic petit ecclesia in collecta. **Presta** quesum⁹ omnipotens deus: ut salutaribz ieiunijs erudit⁹ a noxijs quoqz vicijs abstinentes ppietatem tuā facilius impetremus. **Sed** q sunt mādata dei epla. **Honora** patrē et matrē tuā. **Et** hoc nō fecerūt maiores iudeorum. **ergo** dicit eis. **Quare** vos transgredimur mādata dei. **In** summa euāgelij duo innuunt. **Primo** xpus arguit iudeos de parentū dehonoratione. **ibi.** **Quare** transgredimur mādata. **scilicet** **Sallud.** **Honora** patrē et matrem. **Secundo** corrigit eos de simulata eq̄ta

te. **ibi.** **hypocrite.** **De** primo dicit. **In** illo tpe post curationē multoz infirmoz: scribe innuientes. **Augustin⁹.** **In**uidia delectat i malo alieno et cruciat i bono. **Et** sic pharisei accesserunt ad **Ip̄m** dicētes. **Quare** discipuli transgrediuntur traditiones seniorū. **Nota** aliter arguit hypocrita furiosus. **aliter** amicus amarus. **Nam** hypocrita pmo arguit ad honorem sui. **Nā** sicut audis laudis pprie nihil facit: nihilqz operat et loq̄tur nisi vnde capiat laudē alienā. **ideo** alios confundit ut solus videat habere spūm dei. **Grego.** **Ancis** apud se supbis inest clamor i locuto: amaritudo i silentio: rancor et odiū i reprehensione. **Bern⁹.** **Hypocrite** volūt esse sine auctoritate iudices sine visu testes. **postremo** falsi accusatores. **humiles** sine respectu: paupes sine defectu. **Job xij.** **Nō** venit i aspectu dei omis hypocrita. **Secundo** corrigit hypocrita ad confusionem proximi. **Ratio.** **ut** alios humiliet et seipm exaltet. **alios** maculet et seipm pulcrificet. **Alium** dicit peccatorem et seipm innocentem. **quod** figuratur i phariseo **Luc. xviij.** q dicit. **Gras** tibi ago dñe: qz nō sum sicut ceteri hominū. **raptores.** **iniusti.** **adulteri.** **ieiuno** his. **Et** tales nō sunt correctores sed publici peccatores. **Aug.** **in** omel. **Hypocrita** tria facit qz corrigit. **Primo** scandalizat hoies. **secundo** fraternam diuidit unitatē. **tercio** perturbat pacē et proximi nō emēdat sz peiorat. **Vel** sic. **In** summa euāgelij tria innuunt. **Primo** scribat interrogatio. **ibi.** **Tūc** accesserunt. **Secundo** xpi responsio. **ibi.** **Quare** vos transgredimur. **Tercio** eoz exprobratio. **ibi.** **Hypocrite** bū pphetam de vobis **Isaias.** **Depmo** dicit. **In** illo tpe. **scilicet** post curationē multoz infirmoz: si gnāter p tactu fimbrie: tunc accesserunt ad eū scribe et pharisei. **Sic** nō ppter informari sed diffamari. **Nō** ut doceret ps. **xxxij.** **Accedite** ad eū et illuminamini. **In** hierosolymis. **scilicet** pharisei dispersi erat p omis tribu. **ut** dicit **Chrys.** **tamē** q i metropoli erāt: fuerunt peiores alijs: dicentes. **Quare** discipuli tui transgrediuntur traditiones seniorū. **Hiero.** **Mira** scribat stulticia. **dei** filiū arguit quare homines traditiones nō teneat **Chrys.** **Non** dixerunt quare transgrediuntur legē **Moyfi.** **Nā** tēpore **Moyfi** constituti sunt septuaginta seniores: **ut** legit **Nu. xi.** **ad** q̄s fiebat recursus i ambiguis et difficultatibus. **Et** isti multa bona in stituerunt que nō includebant i legē **Moyfi.** **si** nō attendētes qd dixit **Moyfes** **Deutero. xij.** **Non** adiciet verbum qd ppono vobis

nec auferet. Et talibus autē erat illud statutū
q̄ accedentes ad mensam prius lauarēt ma-
nus. Ideo subdit. Non lauant manus euz
panem māducant. Et hoc receperūt ex Isa-
ia. Lauamini et mundi estote. Beda. Nec s̄
ba pphetarū carnaliter acceperūt que illi de
cordis et operis castigatōe p̄cipiebant. cum
tamen dicit Hierony. Manus. id ē opa la-
uanda sunt. Dixi secūdo tangit chūsti re-
sponsio. Ip̄e respondens ait. Quare et vos
trāsgredimini mandatū dēi ppter traditōez
vestrā. **Chriso.** Christus nō excusauit disci-
pulos sed cōfestim reaccusauit demōstrans
quoniam eū qui magis peccat de paruis pecca-
tis aliorū sollicitū esse nō oportet. quasi di-
ceret s̄m Hieronymū. Tu vos ppter homi-
num traditōem mādata dēi cōtemnis et ne-
gligitis. quare discipulos meos arguendos
creditis qui seniores iussa paruipēdunt ut mā-
data dēi custodiāt. Luc. vi. Hypocrita acci-
pe trahem de oculo tuo et tūc p̄spicies ut edu-
cas festucā de oculo fratris tui. **Ecclesi. xxxiij.**
Ab imitatio quis mūdabit. **Beda.** Por-
tet prius mūdari et post hoc mūdare. prius
sapienter fieri: post hoc sapientes facere. Nā
deus dixit. **Ezo. xx.** Honora patrē tuū et ma-
trem tuam. Preceperat ergo deus v̄l imbecil-
itates vel erates vel penurias parentū consi-
derās ut filij eos honorarēt etiā in vite ne-
cessarijs instandis. Voluit autē s̄m **Chriso.**
monstrare q̄ parentes essent valde honoran-
di. Et propter hoc adiungit et p̄miū et penā.
Sed domin⁹ hic p̄miū p̄termittēs quod ho-
norantibus p̄mittit. scz longeuū esse sup̄ ter-
ram. ponit quod terribilius est. scilicet penam
ut ip̄os stupefaceret et alios attraheret. **Un**
dicitur. **Et** quicunq; maledixerit patri vel
matri morte moriā. **Leuiti. xx.** In quibus
v̄bis demonstrat eos morte esse dignos. Si
enim qui verbo dehonozat parentes morte
punit. multo magis vos q̄ etiā opere. Et nō
solū dehonozatis sed et alios docetis. Vos
ergo qui nec viuere debetis cur discipulos in-
cusatis. **Q̄** autē mandatū dēi trāsgredie-
bant manifestat cū subdit. Vos autē dicitis
Quicunq; dixerit patri vel matri. mun⁹ qd̄
cunq; est ex me tibi pderit. et nō honorifica-
bit patrē suū et matrē suā. et irritū fecit mā-
datum dēi ppter traditōem vestrā. Quod
exponit Hieronym⁹ dicens. Promissam enī
pudentissimā dēi legē volentes scribe et pha-
risei subuertere. ut impietate sub nomine pie-
tatis in dicerēt. docuerūt pessimos filios su-

os ut si quis ea que parentibus offerēda sunt
deo vouere voluerit: qui verus est pater. ob-
latio domini pponat parentū munēdo. ut
sit sensus s̄m glo. qd̄ ego offero et tibi et mi-
hi pderit. et ideo nō debes sumere. Res meas
in tuos vsus sed pati ut deo offeram. pauper-
tas enī tua tibi pderit. **Sic** ergo docuerūt
sacerdotes in hypocrisi. ut fili⁹ nō dando pa-
tri necessitatē offerat eis s̄m eorū traditōez
p̄ quā annihilat hoc mandatū. honora pa-
trē et matrē etc. **Vel** certe ut dicit Hierony-
mus. Ip̄i pentes quasi deo cōsecrata deuota-
bant ne sacrilegij crimen incurrāt et egestate
cōiciant. Atq; ita fiebat ut oblatio filiorū
sub oblatōe tēpli et dēi in lucra cederet sacer-
dotū. ut sit sensus s̄m glo. Quicunq; i. q̄sq;
vestz dixerit. i. dicere poterit vel dicit patri.
v̄l matri. **Q̄** pater mun⁹ quod deo ex me. sup-
ple est iā votū et pmissum. tibi pderit adiu-
uando. quasi diceret. Nō debes sumere ne sis
re⁹ sacrilegij. Probat autē **Chriso** eoz maliciā
p̄uissam esse a ppheta. Ideo subdit. Hypo-
crite bene pphetauit **Isaias** de vobis dicens
Popul⁹ hic me labijs honorat: cor autē eoz
longe est a me. Hypocrita s̄m **Remigiū** dicitur
simulator q̄ aliud ope simulat. et aliū cor
de gestat. **Aug⁹.** Si quis ea de causa operet
ut p̄p̄iū vel terrenū cōmodū adipiscat non
erit cor mundū in eo. Nam de puro argento
sordidat aurū. **Isti** ergo bene hypocrite dicitur
qui sub nomine dēi bona lucra sibi cumu-
lare cupiunt. Quicunq; ergo ideo deo seruit ut
lucreretur. et nō constituit deū finem sui amo-
ris: si aliquid aliud p̄ter eū v̄l cōtra eū amat
ut dicit **Remigi⁹** hypocrita ē. et est similis ma-
licijs iudeoz: q̄ in dolo pugnaverūt contra
euangelij. Et ideo i p̄sona dñi dicit **Isaias**
de eis. Popul⁹ hic labijs me honorat. Jude-
orum namq; populus labijs et ore deo appro-
pinquabat. quare et honorare eū videbat. qz
vni⁹ dēi cultū se habere gloriabatur. sed corde lō-
ge a deo recessit. qz v̄sis signis atq; miracul-
is nec diuinitatē eius cognoscere nec eū suscipe-
re voluerunt. **Sine** causa. i. sine mercede futu-
ra colunt me docentes doctrinas et manda-
ta hominū. Non enī habebāt mercedē cum
veris cultoribus docentes doctrinas et mā-
data hominū contemptis diuinis p̄ceptis.
Christus igit s̄m agnitam accusatōem pha-
riseorū a testimonio pphete et illis nō emen-
datis iam eis non loquitur sed turbis. **Un**
de dixit eis. Audite et intelligite. Attēdite
qm̄o **Chriso** cōuocās populū. et sacerdotib⁹

Feria quarta post Oculi

loquit. quod est contra illos qui dicunt non debere
predicare coram populo de eis. **B**onum etiam populus de
vitiis inimicis instruit postquam prae diabolis
supatur. tunc enim prae data diuinitus exercetur.
Sicut etiam **Mat. xxi.** dicit. quod postquam viden-
tes et ementes dominus eiecit de templo: tunc cecos
illuminant et claudos sanant. **Q**uid ergo do-
ceat audiamus. **N**on quod intrat in os coquina-
torem. sed quod procedit de ore hominis coquina-
torem. **Q**uic scriptura resonat apostolus **Ro. xii.**
Omnia sunt munda. scilicet creata. et omnis creatu-
ra dei bona est. sed malum est homini qui per offen-
diculum manducat. **Q**ui autem in veteri testame-
to quaedam animalia comedi prohibebant et di-
cebant immunda. hoc debet sic intelligi secundum **Au-**
gustinum contra faustum. quod quod ad naturam erat mu-
da. sed quod ad figuram et significacionem dicebant
immunda. quia immundum actus per ea significat.
ideo non licebat ea manducare. **S**ic ergo ex crea-
tione et indigentia carnes comedere et vinum bibe-
re et alia quicquid non est peccatum. sed contra obedi-
entiam vel contra proprium votum sine dispensatione com-
edere peccatum est. **U**bi **Hiero.** ubi et omnis crea-
tura dei per se munda sunt. sed idolorum et demonum
inuocatio ea facit immunda. **N**ota secundum **Re-**
migium qui hoc loquitur ex apostolo. aliqua requirunt ut
cibus non noceat comedenti. **P**rimo ut sanctifice-
tur cibus per verbum dei et orationem. et deinceps co-
medat quisque quicquid vult. **S**ecundo ne primum
scandalizet. quia dicit **Mat. xviii.** **U**e illi per
quos scandalum venit. **I**oh. i. **L**eprosorum. vii. **S**ed et
scandalizat fratrem meum non manducabo carnes
in eternum ne fratri meo scandalizem. et **Ro.**
xii. **M**alum est si quis per offendiculum mandu-
cat. **T**ercio ne sit contra mandatum dei. **E**t sic man-
ducauit adam de pomo vetito. **Q**uarto ne sit
contra institutionem ecclesie. **xi. di. c.** **Q**uis nesci-
at ab hominibus debet suari quod sancta romana
fuit ecclesia. **Q**uia dicit **Mat. xvi.** **O**bedientes
ligaueris super terram erit ligatus et in celis etc. **Q**ui
to ne sit contra consuetudinem bonam fidelium. ut se-
ria quarta non comedere carnes. quia consuetudo
bona arguit legem. ut habet. **xi. di. c.** **C**onsuetu-
dinis. **L**ongeva consuetudo que canonibus non
est contraria inconvulsa est seruanda. **S**exto ne
cibus sumat cum concupiscentia inordinata et deli-
cata. sicut iudei desiderantes carnem in deserto ex
concupiscentia firma quibus dominus pluebat de celo
manna. **di. xli. c.** **N**on cibus sed libido in culpa est
Septimo ne cibus sumat ex gula. ut **1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.**
Septimo ne cibus sumat ex gula. ut **1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.**
Septimo ne cibus sumat ex gula. ut **1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.**
Septimo ne cibus sumat ex gula. ut **1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.**

git lenticule concupiscentia deceptus. **E**t dicitur per
aque desiderium a seipso reprehensus est. **E**t per multum
gum non de carne sed de pane creatus. **I**n his o-
mnibus non usus ciborum sed inordinata concupiscentia
reprehenditur. **D**ixi tertio tangit indecorum expro-
bratio. ibi. **T**unc accedentes discipuli eius dixe-
runt ei. **S**cis quod pharisaei audito hoc verbo scanda-
lizati sunt. **C**hristus non curauit scandalum pha-
riseorum. quia non erat actiuum sed passiuum. et tale
quod precessit ex inuidia. quia volebant impedire do-
ctrinam in qua fuit salus populi. **E**t tale scandalum
est preueniendum. **B**re. super **Ezech.** **S**i de veritate
scandalum oritur melius est ut permittatur quam veritas
relinquatur. **I**ohannes magis eos increpauit dicens
Ois plantatio quam non plantauit pater meus ce-
lestis eradicabitur. id est omnis doctrina noua legi dei
non consona sed falsa et superstitiosa eradicabitur. quia
non habet firmum fundamentum et radicem. **I**deo
subdit. **S**inite illos quia ceci sunt et duces ce-
corum secundum **Rabanum**. **L**eci sunt. quia lucem mandato
rei perueniunt. **E**t sunt duces cecorum. quia alios in
peripetiam ducunt errantes. et suo errore excecant. **U**n-
de subdit. **L**eci autem si ceco ducatur perierit ambo in
foveam cadunt. secundum **Hiero.** hoc etiam est quod apostolus
preceperat. **H**ereticum hominem post pernam et secun-
dam increpationem reuocare. sciens quod peruersus
est humilicemodi. **I**n hunc sensum percipit christus
doctores pessimos arbitrio suo relinquendos.
sciens eos difficulter ad veritatem posse trahere.
Consueuerat autem dominus secundum **Remigium** pabo-
lice loqui. **E**t ideo **Petrus** cum christus dixisset. quod
intrat in os non coquina-
torem parabole fuisse locutum. **E**t ideo interro-
gauit ut sequitur. **R**espondens autem **Petrus** dixit.
Et differre nobis parabola ista. id est occulta senti-
am. **E**t quia ex persona ceterorum hoc dixerat. ideo
simul cum alijs reprehensus est a domino. **U**n-
de sequitur. **E**t ille dixit. **A**d huc et vos sine intellectu estis
non intelligitis quia omne quod in os intrat in ventrem
vadit et in secessum emittitur. **H**oc est secundum **Hie-**
ro. **N**on statim in ventrem vadit et in secessum duci-
git. sed insula elsa per venas et artus et medul-
las infundit. in quibus per interiores humores
cocta per occultos meatus et poros ad inferio-
ra delabitur. **E**t hoc quod naturale est non co-
quina-
torem hominem. **N**otandum autem secundum **Aug.** in li-
bro de trinitate quod hic dominus innuit duo ora
hominis. unum corporis. aliud cordis. **N**am
cum dixit. **O**mne quod in os intrat in ven-
tre vadit. apertissime demonstrauit os corpo-
ris. **P**er os autem quod sequitur ostendit os cor-
dis dicens. **Q**ue autem procedunt de ore de corde
exiunt. videlicet cogitationis male significatiua

Dierony. Arguendi sunt ex hac sententia q̄
cogitationes a diabolo imitti putat et nō ex pi-
pria nasci voluntate. Diabolus enī adiutor est
et in sermone malaz cogitationū. auctor vero eē
nō potest. q̄ secreta cordis nō p̄rimari. s̄ ex
corpiis habitu et gestibus estimare et cōiectu-
rari p̄t quid verset̄ intrinsecus. Verbi gratia.
Si pulcrā mulierē viderit nos crebro inspicere
intelligit ab oculis hoīem int̄ vulnera-
tū. Sed q̄ fm̄ glo. ex cogitationibz pueniūt
mala facta et mala v̄ba que in lege phibent.
Ideo subdit. Homicidia. adulteria. fornicā-
tiones. furta. falsa testimonia. blasphemie.
Hec sunt q̄ coinquinant hoīem. immundū et
impurū reddunt. Et fm̄ Aug. hec pcedunt
de ore nō corpiis s̄ cordis. Nā qn̄ hō cogitat
mala licz nō loquat̄ immundū est. Nā licz fur
surgit in nocte et nihil dicit de ore. imo p̄mit
facin̄ toro silērio. et timet vocē suā audiri nec
vestigia sua velit sonare. Nunqd̄ ergo quia
tacet mundū est? P̄ autē dico. Accē adhuc ī
stratu suo iacet. nō dū surrexit. cogitat vt fur-
tum faciat. vigilat et expectat vt hoīes dormi-
ant. iā corā deo clamat. iā fur est. iā immundū
est. iam facin̄ de ore interiori pcessit qn̄ vo-
luntas faciēdi decernit̄ decernisse facere. Di-
xisti. ille nihil p̄didit et tu de furto dānaberis
vt habes. p̄iij. q. vi. fur. vbi dicit. Nō res q̄
furat sed mens furantis attēdit. Decreuisti
occidere hominem. in corde dixisti. sonuit de
ore interiori homicidiū. adhuc hō viuūt et tu
homicida punieris. Dec Aug. Et hec sunt
que coinquinant hominē. Non lotis aut ma-
nibus māducare nō coinquinat hominē sed il-
lota cōscientia. Ideo Hier. iij. Dana a ma-
licia cor tuū hierlm̄. Honora patrē et ma-
trē. Nota ad honorādū p̄ntes debem⁹ indu-
ci p̄ quattuor. Primo p̄ceptū. Scdo p̄
emplū. Tercio p̄ debitū. Quarto p̄ nature in-
stinctū. P̄mo p̄ceptū. q̄ de⁹ p̄cepit. ḡ est
faciendū. Leuiti. xij. Ego dñs custodite le-
ges meas. Et insup̄ p̄ceptū fuanitibz addi-
dit remuneratōem. Exo. xx. Honora p̄res et
m̄rem vt sis lō gen⁹ sup̄ terrā Non fuanitibz
addidit penā. s̄ et ne dānātōis Leui. xx. Qui
maledixerit p̄ri suo vel matri morte moriat̄.
Et tñ in nullo p̄cepto inuenit̄ ista promissio
vl̄ cōminatio. Per qd̄ dat̄ intelligi quantū
placet deo qn̄ p̄ntes honorant. et quantū
displicet sibi qn̄ inhonorant. Et sic hāc penā
incurrebat absalon. ij. Regū. xviij. q̄ p̄secut⁹
est p̄res suū dauid. et mala morte interiit. Jo
Eccli. iij. Qui timet dñū honorat p̄ntes. et q̄

si dñs seruiet his qui se genuerūt. **S**ecū-
do inducimur p̄ exemplū. s̄ xpi. De q̄ dicitur
Luce. ij. Venit ī nazareth et erat subdit⁹ illi
Aug. Erubescat hō fieri sup̄bz. quia humil-
fact⁹ est de⁹. Honorauit enī m̄res suā ī mor-
te. quia in cruce pendēs eā p̄mēdauit iohāni
Honorauit eā post mortē. q̄ sicut dicit Ser-
duli⁹. resurgens primo sibi apparuit. Item
honorauit eā viuētē. quia m̄rem dei eā fecit
Honorauit eā morientē. quia p̄sonaliter cū
tota celesti curia ad ei⁹ obitū venit. Honora-
uit eā de h̄ seculo recedentē. quia ipam ī cor-
pe et aīa ad suā dexterā collocauit. **T**ercio
inducimur p̄ debitū. nos enī a p̄ntibz recepti
mus essē nutrimentū et documentū. q̄ sicut
ab eis recepim⁹ esse. sic exhibere debemus eis
magnā reuerentiā. Eccli. viij. Honora p̄rem
tuū et gemit⁹ m̄ris tue ne obliuiscar. Memē-
ro qm̄ nū p̄ illos natus nō fuissē. Et q̄ ab
eis accepim⁹ nutrimentū tenemur eis magnā
diligentiā. vt sicut nos diligenter nutrierūt
in iuuetute. sic et nos cū diligentiā nutriam⁹
eos ī senectute. Eccli. iij. Fili suscipe senectā
patris tui et nō cōtristes illū in vita illi. Et
quia ab eis recepim⁹ documentū. debem⁹ eis
magnā obedientiā. Ap̄. vi. filij obedite pa-
rentibz v̄ris in dño. Hoc enī iustū est. Ho-
nora patrē et matrē tuā. hoc est mandatū p̄-
mū in p̄missione vt sis longeu⁹ sup̄ terrā. **Q**uarto
inducimur p̄ nature instinctum. Natura enī docet nos oēs q̄ debem⁹ p̄nti-
bus subuenire. qn̄. s̄ sunt in necessitate positi
et qn̄ sunt senectute p̄fecti. et qn̄ sunt mortui
Et ad ista tria ostēdenda ponit Valer⁹ tria
exēpla. Nam ad ostēdendū q̄ debem⁹ pa-
rentibz subuenire qn̄ sunt in necessitate posi-
ti Recitat in gestis romanorū q̄ cū quedam
mulier nobil⁹ ob quoddā flagitiū fuissz mor-
ti adiudicata. voluit eam iudex oburere vel
alia morte publica eā punire. s̄ p̄pter hono-
rem parentū inclusa est ī carcere vt ibi fame
periret. Filia hō eius que erat nupta de licen-
tia iudic⁹ eā q̄ridie visitauit ī carcere. p̄us tñ
eā diligenter p̄scrutabat ne aliqd̄ p̄mestibile
sibi deferret. Illa hō extracto v̄bere singul⁹ di-
ebus d̄ lacte p̄po matrē alebat. Cū hō iudex
miraret q̄ tanto tpe sup̄uineret repertum est
qd̄ fiebat. Tunc iudex pietate mot⁹ matrem
p̄donauit filie. Ad ostēdendū aut q̄ debem⁹
parentibz subuenire qn̄ sunt senectute p̄fecti
ostendit exemplū ciconiaz q̄ quādo ciconie
senescūt filij p̄ntes circa pectus suū collocāt
fouent et nutriunt. Soli vultures parentes

Feria quinta post Oculi

suos fame mori permittunt. Ideo Job. xij. Interroga iumenta et docebunt te. volatilia celi et indicabunt tibi. Sed heu multi sunt qui ad modicum corpus nutriunt. sed cum incipiunt habere reditum optant eis mortem. Exemplum. quidam homo de sponte dedit duos filios et unam filiam. et dedit eis totum quod habuit. Quodam tempore perierat ad domum senioris filii qui benigne recepit eum. sed post modum cepit habere reditum sui dicens. Pater quando vultis visitare alium filium. Ipe autem aduersus et sui reditum haberet iuxta ad alium filium. et ille fecit sicut primus. Postea iuxta ad filiam et pertraxit sibi simile sicut antea. Ille autem multum dolens rediit domum et parauit pulcrum cistam cum tribus seris. et eam repleuit terra et lapidibus et vocatis illis tribus dixit eis. Noueritis me habere unam cistam quam nescitis. accipite clauis et post mortem meam aperite et diuidite iter vos quicquid in ea inueneritis. Illi gaudent in seruitute patris quicquid volebat. sed eo mortuo vocatis amicis suis aperuerunt cistam et inuenerunt in ea terram et lapides et litteram in qua erat scriptum. fatuus est qui tantum dedit filiis suis quod ipsum medicare oportebat. hoc cooperi in filiis meis. Quod audientes illi confusi recesserunt. Non sic est faciendum sed penitus est subueniendum. et non solum in hac vita sed in futura quando ad statum talis perueniunt quod seipsum iuuare non possunt. Et cetera. Almosina patris non erit in oblivione. nam per peccatum misericordiam restituet tibi bonum. Et in iusticia edificabit tibi. et in die tribulationis ome morabitur tui. Pro peccatis matris vocatur elemosina quod datur propter delictorum peccatorum misericordiam. quasi diceret non debes oblivisci patris tui et misericordiam post mortem. sed debes pro peccatis eorum elemosinam dare. Si enim homo diligit parentes in vita. debet etiam diligere post mortem. Quantum autem deo displiceat quod filii penitentibus non subueniunt patet per exemplum. Vir quidam dedit filio suo uxorem tradens ei omnia bona sua tali conditione quod eius quodammodo viveret nutrire deberet. Quis pro aliquot dies eum tenuisset cepit ei de die in diem expensas et cibaria subtrahere. Et ad ultimum dedit sibi cibum seruoium. Quadam die cum pater veniret fessus de agro filius et uxor eius videntes pullum quem assauerant in capsa absconderunt quousque recederet. Quis recessisset et filius de capsa pullum accipere vellet: rana magna exiit. et in faciem eius ungulas percircuit validissime fixit. Quis eam remouere non posset vocat est faber ut cum forpice eam detraheret. At rana fabre ita horribiliter inperit quod per timorem in terram cecidit dicent non est rana sed diabolus ergo non accedam. Et sic

ille miserabiliter expirauit.

Feria quinta Sermo XLIII

Omnēs qui habebant infirmos varijs languoribus ducebant eos ad Iesum. Luce iij. Seneca in libro de clementia ad neronem dicit. quod pius ac benignus rex ac dominus multiplicat sibi populum. ita quod quilibet natus sub eius dominio habitare. Spiritualem. sic Christus repræsentat eum. De quo introitus. Sal. populi ego sum. Iste dominus vult habere mundum populum bonum et obedientem. Illa mundicia petit ecclesia in collecta dicens. Accede quoniam oportet deus ut ieiuniorum sancta deuotio purificationem nobis tribuat. et maiestati tue nos reddat acceptos. Etiam vult habere populum bonum et obedientem. Iste ipse misit suum Hieremiam. c. vij. dicens. Sta in porta domus domini et dic audite verbum domini omnis iuda qui ingreditur per portas has ut adoretis dominum. Bonas facite vias vestras et studia vestra et inhabitabo vobiscum in loco isto ait dominus. Ideo omnes domini propare nos ad sui obedientiam. quia ipse semper per se. sanat omnes infirmitates nostras. de quo thema. Omnes qui habebant infirmos etc. In summa euangelij duo innuunt. Primo infirmitas curatio singularis. ibi. Socii autem simonis. Secundo subditur imbecillitatis sanatio generalis. ibi. Cum sol occidisset. De primo dicit. In illo tempore. scilicet cum Iesus docebat sabbato in capharnaum et stupebant in doctrina eius. et mirabantur in eius potestate. non tamen credebant. Tunc surgens Iesus de synagoga introiit in domum simonis. Infideles reuerterunt et ad fideles accessit. ad designandum quod synagoga propter perfidiam reprobauit. et ecclesiam propter obedientiam elegit. Symon enim interpretatur obediens. cuius domus est vniuersalis ecclesia quam ei dominus gubernanda commisit dicens. Mat. xvi. Tu es petrus et super hac petram edificabo ecclesiam meam. Cuius obedientiam dominus commendat per prophetam David dicentem psalm. xviij. Populus quem non cognoui finivit mihi. in auditu auris obediuit mihi. Ideo iudei propter inobedientiam repulsi sunt. Et si nolumus abici sed assumere. Tunc subdit. Socii autem petri tenebat magnis secretis. Ecce quia prius synagoga. id est locus petri appellat. Socii autem est mater uxoris. Mater autem ecclesie que est uxor symonis sacramentaliter ibi coniugio copulata intelligit synagoga.

Nam de synagoga nati sunt primi fideles. de quibus secundum carnem et ipse christus traxit originem. propter quod et ipse dicebat **Iohannis. iij.** Salus ex iudeis est. Postquam ergo christus de synagoga recessit deferens eam propter perfidiam cepit magnis febribus retineri. Non dixit febre singulariter. sed febribus pluraliter. ut intelligatur non una tantum: sed multis febribus laborasse. Synagoga quippe duabus febribus detinebatur. scilicet erroris et inuidie. De prima per psalmum. Arrauerunt ab utero: locuti sunt falsa. De secundo **Matthaei. xxvij.** Sciebat Pilatus quod inuidiam tradidissent eum. febribus erroris et frigido procedit humore. iuxta illud quod legitur **Iohannis. x.** Facta sunt encenia in hierosolymis et hyems erat. scilicet erroris et inuidie. febris autem inuidie de tali procedit humore. de quo per psalmum. lviij. Supercecidit ignis. scilicet inuidie. et non viderunt solem. id est christum. Ideo per psalmum. cv. Exarsit ignis in synagoga eorum: flamma combussit peccatores. Quod quia grauius torquetur inuidia synagoga quando videt ecclesiam regnum et sacerdotium. templum et altare. legem et prophetiam quo ablatum est regnum dei: et datum est genti facienti fructum eius. Tam grandi etiam detinet errore ut nec intelligat veritatem. cum tamen hoc cognouerit possessorem suum. et asinus praesepit domini sui. Israel autem eum non cognouit. et populus insipiens non intellexit. His quoque febribus socius Symonis petri. id est synagoga detinetur. Sed qui sunt in domo fideles erant per ipsam petentes: ut auferetur velamen a cordibus eorum. ut iesum christum qui est veritas cognoscat. Unde sequitur. Et rogauerunt illum. scilicet discipuli per illam. et stans super eam manum imposuit febribus dimisit illam. Stans super illam. scilicet ad dexteram patris exaltatus. ad philippum. ij. Propter quod exaltauit illum deus qui dedit ei nomen quod est super omne nomen. ut in nomine iesu etc. Non quod febris tanquam res sensibilis vel rationalis intellexerit sed christus de ipsa suum beneplacitum impleuit. quod dixit et facta sunt: ipse mandauit et creata sunt. Nam quaecumque dominus voluit fecit in celo et in terra. Nihil potentius quam quod eius imperio insensibilia quomodo sentiunt et obediunt imperari. Unde et continuo iurgens ministravit illis. Licet enim sit naturale febricitantibus incipere sanitate lassescere et egritudinis molestiam sentire. tamen miraculum vicit naturam. quod sanitas quam dominus dat imperio tota simul et integra redit. Et ideo continuo surgens ministrabat illis. Miraculum quod in hoc alludat mysterio. quod sanitas anime tota simul et integra restituit. Scriptum

est enim quod totum hominem saluum fecit in sabbato. Hoc autem imolebit quando plenitudo gentium intrabit ad fidem. tunc enim omnis israel saluus fiet. **Nota** per febre signat peccatum mortale. Nam sicut febricitans modo patitur frigus. modo estus. sic peccator modo patitur timorem qui est frigus anime. modo cupiditatem que est calor anime. Unde dicit **Aug.** super illud per psalmum. Incensa igni et suffossa. Quod omnia peccata dueres faciunt. scilicet timor et cupiditas. Timor facit fugere omnia que sunt cornu molesta. Cupiditas facit appetere omnia que sunt carni suauia. Sicut autem sunt diuerse species febrium. sic etiam sunt diuersa genera peccatorum. Prima est febris quotidiana. et significat peccata venialia que quotidie agimus. que secundum **Aug.** in omel. assimilant guttis aque. arene et scabiei. guttis aque assimilant. quod feruore charitatis amittunt. Arene quod sepe a bonis operibus animam subtile faciunt. Scabiei. quod de corde anime dimittunt. Et dicit ibidem **Aug.** quod sicut multe gutte naui faciunt nauem fragili. multa grana arene faciunt onus ponderosum. multitudo scabiei corporis reddit corpus putrum. Sic peccata venialia quoniam non contemnuntur sepe sua multitudine. grauitate et deformitate disponunt animam ad mortale. Vel febris quotidiana potest esse gula propter quotidianam exactionem. **Isa. lvi.** Venite sumamus vinum et impleamur ebrietate. et erit sicut hodie sic et cras. et multo amplius. Solutius enim si bene comedit: cras melius comedere appetit. Ideo assimilatur sanguisugae. **Prover. xxx.** Sanguisugae due sunt filie dicentes. Offer offer. quod gulosus post unum ferculum dicit. offer aliud. **Secunda** febris est effimera. que dicitur ab effimero pisce. qui eodem die quo nascitur moritur. Et significat subitum ire motum. qui debet finire ante solis occasum. ad **Ephe. iij.** Sol non occidat super iracundiam vestram. Talis motus subitum fere omnes inuadit. quod sicut dicit **Hiero.** Qui nulla perturbatio mouet aut deus aut lapsus est. Dicit tamen **Bregio.** nazanzenus. quod sunt tres qui non possunt moueri. duo in celo. scilicet deus et angelus. tercius in terra. scilicet christianus per spiritum. Quoniam enim deus dicitur irasci. tamen secundum **Aug.** non dicitur irasci per turbulentum mentis affectum. Angeli etiam quousque de perditione peccatorum dicantur dolere. tamen nullum sentiunt dolorem aut passionem. sed dicunt dolere. quod ad modum dolentium se habent. Christianus autem per spiritum appellatur ille qui in dei amore est perfectus. talis est: si aliquis perturbatio non patitur. tamen ex hoc et ratione non obumbratur quod turbatione tale tenet sub dominio rationis.

¶ Feria quinta post Oculi

Tercia febris est erraticā q̄ nō accidit certis horis. Et significat inuidiā q̄ qñ aliquis laudat accedit. qñ s̄o vituperat recedit. et sic inuidia nō habet horā determinatā. sed q̄uēl cūq; renouant laudatōes toties renouantur accessiones. i. Reg. xviij. de Saul h̄ patet q̄ inuidebat Dauid. Cū em̄ diceret. Saul percussit mille. et Dauid decē milia: passus ē magna accessionē. et q̄uens audiebat de sua p̄bitate toties laborabat ista accessione. Qñ autē Dauid canē mortuū et pulcē se noīabat. tūc ista accessio recedebat. Ideo inuid⁹ significatur p̄ Dely. de quo dicit. i. Reg. iij. q̄ nō poterat videre lucernā dñi anteq̄ extingueretur. Lucerna accēsa lucet. exticta feret. Lucerna ergo accēsa sunt viri sancti siue p̄uosi. Exticta p̄ctōres fetidi. inuid⁹ ergo nō potest sine magna afflictōe sustinere vt videret viros p̄uosi et sibi p̄p̄s abiectos. Ideo dicit Socrates. Utinā inuidi i om̄ib; ciuitatib; oculi haberet vt de cūctoꝝ felicitatib; torq̄rent. **Q**uarta febris ē terciā q̄ laborat illi q̄ d̄ peccatis satisfaccere nolūt. habent em̄ p̄ritio nē et p̄fessionē. sed nolūt habere satisfactionē. **U**ñ legit̄ exemplū. Cū quidā demoniac⁹ ad quendā sanctū viz fuisse duct⁹. et demonē adiuraret vt recederet et nomen suū ei diceret. R̄spondit. Nos sum⁹ tres fratres q̄ habem⁹ nr̄a officia determinata. Ego em̄ vocor claudēs cor. Ali⁹ s̄o claudēs os. Terci⁹ claudēs mariupīū. Officiū em̄ meū ē cor p̄ctōis indurare ne possit p̄titionē habere. Et si forte p̄terit cito in̄ relabit. Sc̄ds. i. claudēs os vt confessio impediāt. et si forte confessus fuerit itez labit in peccata. Terci⁹ frater meus. i. claudēs mariupīū ne satisfacciat nec male ablata restituat. **Q**uinta febris est continua ista laborat auari et maxime vsurarij. Ceteri em̄ peccatores aliqñ dilationē faciūt in peccatis. vsurarius s̄o p̄tinue peccat. i. die et nocte. qualiter hora. quolibet momento et quolibet festo. Ideo videt̄ esse peior Iuda scarioth i. le em̄ vendidit christū tm̄. iste autē vendit christū. beatā p̄ginē. et omnes sanctos et sanctas dei. q̄ ipsor̄ festiuitates complet in vsurariis. Et q̄ vsurarius filius est Iude in culpa: ideo filius ei erit in pena. Iudas em̄ in aere interijt qui est habitatio demonū. ad innēdū q̄ nō debebat stare in celo cū angelis. nec in terra cū hominib; sed in aere cū demonibus. Ad eū mō vsurarius nō habitabit in celo. q̄ deū et beatā virginē et omnes sanctos offendit nec in mūdo. q̄ homines p̄urbauit. sed in

ferno cū demonib; quos p̄ auariciā adorauit iuxta illud Eol. iij. Auaricia q̄ est idoloꝝ seruus. **I**sta febris p̄tinue. i. auaricia rite extinguit. q̄ tollit tria q̄ sunt vite necessaria. i. cibum. somnū et quietē. Auarus em̄ non auct̄ comedere. Eccli. xij. Non satiatur pane indigens. et in tristitia erit sup̄ mensam suā. Nec pōt dormire. Eccli. ij. Luncti dies eius dolorib; et ruminis pleni sunt. Nec p̄ noctē mente req̄escit. nec potest quietē habere. Die re. xlij. Pre sollicitudine quietescere nō potuit. **S**epta febris est quartana. et significat superbiam p̄pter quattuor species sup̄bie. de q̄bus dicit Grego. Quattuor sunt species tui moris. i. cū quis bonū quod habet existimat a se habere. vel p̄ suis meritis datum sibi putat. vt despectis ceteris appetit singulariter videri habere qd̄ nō habet et. Vel pōt significare luxuriam q̄ p̄ corpus implet qd̄ q̄tuor elementis componit. Vel febris quartana dicitur cui⁹ p̄ma dies est sicut mala suggestio. se cūda mal⁹ p̄sens. terciā malū opus. quartā mala p̄sistendo. **I**sta triplex species q̄ta ne difficulter curat. q̄ sup̄bia semp̄ ē in alce su. ps. lxxij. Supbia eor̄ q̄ reoderūt ascēdit semp̄. Luxuria curat difficulter qñ i carne radicat. q̄ torū corp⁹ inflāmat. Job. xxi. Hoc em̄ nephās ē et iniq̄tas maxima. ignis vsq; ad p̄summationē deuorans. et om̄ia eradicās genimīna. Job. xvi. Conuulnerunt lūtos meos. Ip̄m cor corrumpit et fedat. Joel i. Computruerunt iumenta in stercore suo. **M**ala p̄suetudo difficulter curatur. Hoc significatū est Job. xi. in Lazaro quadriduanus quē dñs cū difficultate suscitare voluit. i. cū oratōe. cū clamore. cū sui p̄urbatione et cū lacrimarum effusione. **S**epuma febris est ethica que radicata est in membris et naturalē humiditate consumit. et significat tristitiā illā de qua dicit. ij. Choz. vij. Seculū tristitia mortē operatur. Prouerb. xvj. Spūs tristis exccat ossa. i. robur virtutum. Sunt tamē ossa que nō tm̄ sunt exccanda sed etiā incinerāda. Amos. ij. Incenderunt ossa regis idumee vsq; ad cinerem. Idumea interpretat̄ sanguinea. et significat diabolu q̄ sanguinem nostrū sūt. eius ossa sunt nr̄a peccata p̄ q̄ diabolus contra nos robur assumit. Sūt ergo q̄daz q̄ ista ossa habent integra. q̄ sc̄z de peccatis nō conterunt. Alij ista ossa in grossas pres frangūt. q̄. i. sup̄ficialiter conterunt. Alij sunt q̄ ea incinerāt. q̄. i. p̄cordialiter p̄terunt. et istā incinerationē facit salubris

tristitia. De qua dicit. **ij. ad Thoz. vij.** Que
em fm reu tristitia e penitentia z salute stabi-
lem operat. Itē pcr m mortale compa febr.
Nā sicut febricitas habet palatū iordinatū
ppter quod dulcia sibi vident amara: z eō/
uerso. Sic pctor eodē mō habet iordinatū
palatū aie. qz omnia vident sibi insipida Et
ad hoc ostendendū ponit **Abus. sup Matth.**
tria exempla. Prīmū est. si leoni prātū virēs
ostenditur: non excitat eius appetitus. qz de
natura sua nō appetit comedere herbas virē-
tes sed carnes. Scdm exemplū est. qz si plu-
uia cadit sup lapidē: lapis qd ē a foris balne-
atur. intus aut siccus existit. Terciū exemplū ē
quia si in aliquo vase pleno aceto gutta mel-
lis infundat: z mel perdit z acetū indulcorat.
Prīmū exemplū pñet ad luxuriosos. qui-
bus si ostendant herbe virētes. i. predicantur
eis celestes amenitates: nō excitat ei⁹ volun-
tas ad desiderandū. qz nō est i natura sua de-
siderare celestes amenitates sed carnales vo-
luptates. Quia dicit. **ij. ad Thoz. ij.** Nālis hō
nō pcipit ea q spūs dei sunt. **Eccli. xxi.** Audi
et luxuriosus verbū. s. castitatis. z displicebit
ei. z pñiet illud post dorsum suū. Scdm ex-
emplū pñet ad supbos q habent cor lapide-
um. ita q si deus pluuiaz sue gratie vel inspi-
ratōis eterne eis immiserit: cor eoz exteri⁹ p-
tāgere. sed interi⁹ nihil pōt intrare. et ideo re-
manent aridi z sicci ab omī humore grē. De
talibz dicit **Job. xli.** Cor ei⁹ indurabit quasi
lapis zc. Magna miscdia dei qñ tale cor du-
rū mollicat vt grā dei intrare valeat. **Ezech.**
xxxvi. Auscra cor lapideū erāto vobis cor
carneū: z spiritū meū ponam in medio vestri
Terciū exemplū pñet ad auaros q habent
cor acetosus. i. multis amaritudinibz plenū
z repletū. habent em amaritudinē laboris in
acqrdō. timoris in custodiēdo. z doloris in
amittendo. Et ideo diuitie vocant spine. vt
dicit **Matth. xij.** Ex eo q cor totaliter pun-
git. Si ergo mel. i. verbū celeste vel inspira-
tio diuina i taliū corda immittit z verbū p-
dit vt cor eoz nō amittat. Et ideo faciendū
est qd dicit **Aug.** Discas nō diligere mūdū
vt discas diligere deum. funde vt implearis.
auerie vt auertaris. Scdo ponit curandi
modus: cū dicit. Et rogauerūt illū p ea. Et
stans sup illā imperauit febrē z dimisit illam
Ex quo habet q dñs ad pcedē discipuloz eā
sanauit. Per qd dāf intelligi q aliquē de⁹ ad
preces sanctorz viroz alicui peccatori salutes
aie pcedit. peccator em immūdus est dei ini-

mic⁹ z claudus. qz immūdus nō audet corā
deo apparere. qz deus tales abominat. ps. v.
Vix sanguinū z dolosum abominabit dñs.
Quia pctor ē dei inimicus. et nihil pōt a deo
impetrare. **Job. ix.** Scim⁹ qz de⁹ ptores nō
exaudir. Et ideo de⁹ talibus potius indigna-
tur q placat. **Isa. lxvi.** Cognosceat manus
dñi seruis ei⁹. z indignabitur inimicis suis.
Brego. Lū is qui displicet ad intercedēdū
mittit irati anim⁹ iudicis ad teretiora puo-
cat. Et qz claudus nō pōt ad deū accedere.
quis em habeat pedē fidei. tñ nō habet pedē
boni opis. De talibz dicit. **ij. Reg. xvij.** U-
qzquo claudicatis in duas ptes. Ideo pctor
indiget auxilio sanctorz viroz. qz ipsi sunt
mūdi. ps. c. Ambulās in via immaculata h
mibi ministrabit. Ipsi sunt dei amici. **Sap.**
vij. In animas sanctas se trāstert amic⁹ dei z
pphetas cōstituit. Ipsi sunt recti z sani. **Dei**
bze. xij. Rectos gressus facite pedibz vestris
vt nō claudicās qd erret. magis aut sanetur
Tercio ponit curatōis effect⁹: cū dicit. Et cō-
tinuo surgēs ministrabat illis. Naturaliter
vt dicit glosa. homo febricitas incipiente sa-
nitate incipit lassescere. sed ista cessante febre
continuo surrexit z xpo misit. Per qd dāf
intelligi q peccator nō debet diu in peccato ia-
cere: sed continuo surgere. Aliqn autē de pctor i
peccatū cadit. Et h accidit ppter tres causas
Prima est ppter peccati ponderositatē. quia
peccatū valde onerosum est. ps. xxxvij. Iniq-
tates mee supgressę sunt caput meū: et sicut
onus graue grauante sunt sup me. Et ideo sua
ponderositare ad aliud trahit. Brego. Pecca-
tū qd p penitentia nō diluit mor suo ponde-
re ad aliud trahit. Scda causa ē ppter pctor
ris cecitatē. Et ponit exemplū **Abus. d. Sa-**
lone. cui cū capilli in quibz virtus sua erat de-
truncati fuissent: philistei ipsum ligauerunt
z sibi oculos eruerunt. z ipsum mollem fece-
runt. qz qñ peccator robur suaz virtutū p-
dit mor z mones finibz peccatorz ipsum ligant
oculis fidei ipsum excecant. de vicio in viciū
ipsum currere pcurant. Tercia causa est pro-
pter quandam connexionē. Nam auaricia
trahit ad furtum z rapinam z ad multa men-
dacia. Gula trahit ad ebrietatem z luxuriā.
Supbia trahit ad multas iniurias inferen-
das z multas ambitiones. Dicit em **Isa. xx**
uij. Qui fugit a facie formidinis caderi so-
ueam. z qui se explicuerit de fouea tenebuz la-
queo. Per formidinem intelligitur auaricia
quia auarus ē semp formidolosus. Per fo-

¶ Feria sexta post Oculi

uā intelligit luxuria. **P**rouer. xxiij. Fomes p
fundat meretricem. **P**er laqueū intelligit sup
bia q omnes illaqueat. **S**epe aut pergit q
qñ auar⁹ dimittit auariciā z dat se inherēte
cadit in luxuriā. z qñ luxuriosus supat oēm
pccupiscentiā cadit in vanā glīam vel supbiā
Dixi scdo subdit imbecillitatis sanatio ge
neralis. ibi. **A**u aut sol occidisset. i. xps. **D**e q
ppheta ps. cū. **S**ol cognouit occasum suū
Hic est sol iusticie de quo Joh. i. **I**lluminat
omne hōiem venientē in hunc mundū. **H**ic
sol occubuit qñ xps inclinato capite spm emi
sit. **S**ubdit. **D**ēs q habebat infirmos varijs
lāguoribz ducebāt illos ad eū. **A**t ille singul
man⁹ imponēs curabat eos. qz cū xps exēdit
manus i cruce omnes sanati sum⁹ liuore ei⁹.
Gen. xlvij. **S**alus nostra in manu tua est.
Et figurat **N**umeri. xxi. **A**d aspectū serpētis
encl sanati sunt qui sunt pculsi ab igneis ser
pētibz. **T**unc subdit. **E**ribant em demonia
a multis clamātia z dicētia. **T**u es filius dei
Et increpans nō sinebat ea loqui. quia scie
bant eum esse christū. **S**ed dices. qua
re ergo phibebat demonia dicere veritatem.
Nōne em firmitus est testimoniū qd pfitur
de aduersario. **R**espondet tribz de causis phi
buit. **P**rima vt doceat nos fugere inanē glo
riā. ne. s. humani fauoris delectemur applau
su. **S**ecdo vt doceret nos hereticā prauitatē
vitare. quatenus i hoc exemplo imitemur
hereticis ne predicet etiā veritatē. qz sel dia
conū ppināt i calice babylonis. **D**eure. xxxij
Sel diaconū vinū corū. **T**ercio ne demones
qz sunt spūs falsitatis: falsitatē dicere crede
remus si aliqñ dicerent veritatē. **I**n quo no
tabiliter docemur q nō laudari velim⁹ a fal
lacijs z mēdacijs. quoz laudatio magis re
dundat ad iniuriā q ad honorē. **I**llud autē
quod subdit. **Q**uia sciebāt eū esse xpm. sane
debet intelligi ne videat⁹ strariuz ei quod di
cit apls. i. **A**hoz. ij. **S**i em cognouissent nū
qz dñm glorie crucifixissent. **Q**uod a qbus
dā exponit de demonibz. **H**i si cognouissent
xpm esse dñm glie nunqz eū suggestionē ma
ligna crucifigi fecissent. **N**ā hoc mysterium
absconditū ē a seculis z generatōibz. vt dicit
apls ad **R**om. i. **S**apientia in mysterio absco
dita quam nemo principū hui⁹ seculi cogno
uit. i. **A**hoz. ij. **Q**uā pdestinauit deus an se
cula in gloriā nostrā reuelata ē pncipibz z po
testatibz p ecclesiā. qz nūc manifestatū ē san
ctis ei⁹ quibz voluit de⁹ notas facere diuinitas
glorie sacramēti hui⁹. **D**esignent igit rpa et

pcordabit scriptura. **D**emones em vt dicit **B**e
da. qñqz credēbāt. qñqz dubitabant. **N**am
cum videbant eum humanos defectus susti
nere: dubitabant de eo an christus sine filius
dei esset. qz vez hōiem intellexerunt. vt legit
qz ieiunasset. xl. diebz z xl. noctibz postea
esurire. **A**ccedēs tētor dixit ei⁹. **A**u aut vt
debāt illū opari mirabilia credēbant. vel fm
verbū **B**ede. intellexerūt vel suspicati sunt d
ipso qz filius dei esset. qz z demones alibi di
xisse legunt **M**att. h. viij. **I**hu nazarene q
re venisti an temp⁹ torquere nos. nos scim⁹
qz sanctus deus es. **N**ō igitur iudeis dicit **B**e
da. ideo eum crucifigere psuasit. qz christum
sine filiū dei nō esse putauit. sed quia se morte
illius non vidit esse dammandū. **D**e hoc em
mysterio a seculis abscondito dicit apls. q
nemo principū hui⁹ seculi cognouit. qz si co
gnouissent dñm glie nō crucifixissent.

¶ Feria sexta **S**ermo. XLV.

Domine da mi
hi hāc aquā vt nō sitis Joh. iij.
Cōsuetudo ē hōim ambulantiū
q habent appetitū cibi z potus vt eo meli⁹ ad
patriā ambulet. **S**pūaliter oēs sum⁹ i itinē
re constituti et pegrini. ps. xxxvij. **A**duena
ego suz z pegrin⁹. **I**ō bonū est signū sanitatē
vt potū lachrimaz z panē celi sepe ederem⁹. **I**
signū petit ecclesia i introitu. **S**ac meū dñe si
gnū i bono: vt videat⁹ q me oderūt. i. diaboli.
z pfundant. **N**ā ex hoc magna ouit eis p
sio z nobis securitas. **F**igurat. iij. **R**egū. xij.
Delyas comedit de pane z bibit de aq z for
ficat⁹. **E**t sic hāc aquā lachrimaz nō habis
erūt iudei. **H**oc figuratū est in epla **N**ume
ri. q filij isrl murmurauerūt i deserto i moy
sen z **A**arō di. **D**ñe da nobis aquā nemo i
amur sit. **M**oyse z **A**arō pstrati i terrā cla
mauerūt ad dñm. **D**ñe de⁹ audi clamorē popl
hui⁹ z aperi eis thesaurū tuū fontē aq viue **E**t
ait dñs **M**oyse. **A**ccipite virgā tuā z **A**aron z
loqmī ad petrā z dabit vobis aq. et pculsi
bis silicē z fluxerūt aq largissime ita vt bibe
rēt hōies z iumenta. **S**pūaliter. z sic tu si vis
habere aquā lachrimaz ne aīa tua moriat⁹ si
ti. **M**oyse. i. intellect⁹. z **A**arō. i. deuotio de
beret clamare ad dñm vt apiat tibi thesaurū
aque viue. **E**t bñ thesaur⁹ p hāc aquā emi
t. regnū celi. **M**att. v. **B**ñ q lūget. qm ipse
pso. **D**eniqz debz pcutere bis silicē. i. cor du
rū. i. cor i memoria hēre. **P**rimo quid p petā

perdidisti. scdo qd p ea meruisti. s. eterna pe-
nā. **S**i cognosceres diceret euz hac muliere
samaritana. Dñe da mihi hāc aqua ut non
sitia. **A**liud thema. Si scires donum dei
Joh. iij. Tria sunt signa dilectōis psonaz.
Primū ē doctrina. Isa. xlvij. Ego dñs do-
cēs te uilia. Scdō passio pīa. Isa. xliij. Ser-
uire me fecistis i pccis vris. Terciū qñ pstat
dona. Bre. Probatio dilectōis exhibitio ē
opis. Primū hī i introitu. scdō i epla. terciū i
euāgelio. Si scires donū dei. **I**n sum-
ma euāgelij duo innuunt. Prio petitio mira-
bil obsequij. ibi. Mulier da mihi bibere. scdo
subijū qñ explicatio laudabil bñficiij. ibi. Si
scires. **I**n summa euāgelij duo innuunt
Prio itineris xpi descriptio cū dicit. Venit i ciui-
tatē samarie. Scdo cuiusdā mulieris obuiatio
cū dicit. Venit mulier d samaria. De pmo dicit
In illo tpe. s. ut cognouit qz audierūt phari-
sei qz ihs plures hñet discipulos qz iohes. tūc
reliqz iudei z uoluit ire i galyleā. **P**ortebat
aut eū ire p samariā. tūc uenit ihs in ciuitatē
samarię. s. regionis q dicit sychar. Chri. di-
xit qz loc⁹ ille erat ubi Simeō z leui granē oc-
cisiōē fecerūt ppter Dynā sororē oppressaz.
postqz filij isrl ut dicit Theophilus: ciuitatē
desertā fecerūt. tpe pcedēte dedit eaz Jacob fi-
lio suo Joseph Ben. xxxij. Et qz dicit. In-
tra pdiū quod dedit Jacob Joseph filio suo.
erat aut ibi fons Jacob quē fodit ibi habi-
tando. Ihs aut fatigat⁹ ex itinere sedebat sic
supra fontē. hora aut erat qñ sexta. Ecce de q
cecinit ps. xliij. Dñs fortis z potēs fatigat⁹ ē
O res mirabilis. q infirmos corroboret fati-
gat⁹ est. **N**ota xps discurrebat z laborabat
tribus de causis. Primo ut nobis quātitatē
nre iniquitatis ostēderet p qua dñm maesta-
tis laborare opteret. Isa. xliij. Prebuiisti mi-
hi laborē iniquitatis tuis. In ope creatōis se-
mel dixit z facta sunt oīa. Sed in opere redem-
ptōis p triginta z tres annos ut ait Bern. di-
xit multa. gessit mira. p̄tulit dura. Scdō ut i
amore accēderet. Joh. iij. Sic de dilexit mū-
dū ut filiū suū unigenitū daret zc. Tercio ut
exēplū laboris in seipso nobis p̄teret. Job. v.
Nascit hō ad laborem zc. ps. lxxij. In labore
hōim nō sunt. Aug. Ihs fortis. qz i pncipio
erat vbi. Infirm⁹. qz vbi caro factū ē. Ho-
ra sexta. Ratio lralis. qz calor intellus. My-
stice. qz i sexta erate caro factus. Scdo sexta
die passus. Tercio sexta hora crucifis. **D**i-
co scdo innuit cuiusdā mulieris obuiatio cū
dicit Venit mulier de samaria hauriēs aquā

Aug. Accepit aut denomiatiōē a monte so-
mor sic dicto a quodā ei⁹ possessore q dictus
fuit somer. ut dicit Chri. Et. iij. Regū. xvi.
Olim nō samaritani sed Ismaelite diceban-
tur. z iudei inhabitabāt regionē. Attñ ppter
pctā eoz rex assyriorū captiuos eos duxit in
babyloniā. z gētes inhabitare fecit i ciuitati-
bus samarie. sed de⁹ immisit barbaris leones
q interficiebāt eos. quod cū nunciatū fuisset
regi: misit rex vnū de sacerdotib⁹ isrl q docer-
et eos legē dei Attamē euz hoc idolis rediti-
qñqz libros Moysi obseruabant. iij. Regū
xviij. Dicit ei Ihs. da mihi bibere. Aug. Si-
ciebat fidē mulieris. Discipuli em ei⁹ intraue-
rūt ciuitatē cibū emere. Ecce p̄smonia. Rñ-
dit mulier illa samaritana. Quomō tu cū iu-
deus sis. s. ex habitu. qz iudei utebant pallijs
qbusdā quadratis: in quoz extremitatibus
erant fimbrie. ut dicit Nume. xv. bibere a me
poscis que sum mulier samaritana. Non em
contunt iudei samaritanis. Rñdit. Si sci-
res donū dei. z qz est q dicit tibi. da mihi bi-
bere. tu forsitan petisses ab eo. et dedisset tibi
aquā uiuā. i. grām spūs sancti. Illā aquā nō
intellexit. Dicit ei mulier. Dñe neqz in q hau-
rias habes z outus al⁹ est. vn de ergo habes
aquā uiuā. Nunquid tu es maior patre no-
stro Jacob q dedit nobis puteū istū. z ipse ex
eo bibit z filij eius z pecora eius. Hec mulier
carnaliter uerba xpi intelligens. qz aialis hō
non p̄cipit ea q spūs dei sunt. i. Hoz. ij. sic
uoluit arguere Tu p̄mittis mihi aquā uiuā
aut ergo de illo puteo aut de alio. sz de istonō
qz neqz in q haurias habes. de alio aut nō vi-
det credibile q dare posses mihi miraculose.
qz hoc fieri nō pōt nisi esses maior patre no-
stro Jacob. qd nō uidet. id dixit ei. Nunquid
tu maior es p̄re nro Jacob q dedit nobis pu-
teū istū quē fodit. qd nō fecisset si aquā uiuā
p sua uolūtate aliū de hñe potuisset. Quare
aut patre eoz Jacob dixit: innuit Chri. di-
uide qliter hec mulier seipsam in gent in no-
bilitatē iudaicā z totā suā gentē. Samarita-
ni em Abzā pgenitorē suū dicebāt quasi a
chaldeā existentē. Sed z Jacob patre voca-
bāt quasi illi⁹ existentē nepotē. Hec ille. Uel
fm Bedā patre suū Jacob vocat. qz ipsa sub
lege Moysi uixerat. z p̄ditiū quod Jacob fi-
lio suo Joseph dederat possidebat. Rñdit ier-
sus et dixit ei. Omnis q biberit ex aqua hac
sitiet itez. q aut biberit ex aqua quā ego dabo
ei nō sitiet in eternū. Sed contra Eccl. x.
iij. Qui bibūt me adhuc sitient. ubi loquit⁹

Feria sexta post Oculi

de aqua sapiencie. Dicendū q̄ sitis vno mō ac
cipit p̄ desiderio alicui⁹ rei. Et sic oīs tēpalis
res adepta generat magis sitim q̄ tollit. q̄ cu
piditate augmētatur. Sicut aqua corp̄alis. q̄a
nō habet effectū nisi ad ipsū: optet q̄ itez alia
aqua eodē mō sumat ad sedandā sitim. Alio
mō accipit sitis p̄ desiderio eiusdē rei habite
ad habendā eā p̄fecti⁹. Et sic habētes deus p̄
grām sicut ipm h̄re p̄ glām. Et h̄ mō loqui
tur auctoritas **Eccli. xxiij.** Sed allegata au
ctoritas cū d̄r. nō sitiet in eternū. intelligit de
siti illa sc̄do mō dicta. q̄ habes grām nō desi
derat aliud qd̄ nō habet sed desiderat deū quē
p̄fecti⁹ h̄re vult. **Rō hui⁹ pōt esse.** q̄ d̄m̄tia
inter tēpalē et spūalē. q̄ res tēpalis anteq̄ ha
beat estimat magni p̄ciū. et insufficiens ad q̄e
randū desiderū. Res s̄o spūalis nō cognos
cit nisi cū habet. **Apoca. ij.** Nemo scit nisi q̄
accipit. Et ideo nō habita nō mouet deside
riū. sed cū habet et cognoscit: tūc delectat affe
ctū et mouet desiderū. **Nō quidē ad aliud ha
bendū.** sed q̄ impfecte p̄cipit p̄pter recipien
tis impfectionē mouet vt ipsa p̄fecte habeat.
De hac siti dicit in ps. xli. Sitiuit aīa mea
ad deū fontē viuū. Sed aquā quā ego dabo
ei: sicut in eo fons aque salientis in vitam eter
nam. q. di. Aquam quā ego dabo nō solū si
tim auferit. sed vitā p̄stat viuo iuncta fonti.
Uñ dicit. Sicut in eo fons aquā pducēs p̄ bo
na opa ad vitā eternā. Ideo dicit. aque salie
ntis. i. salire facientis in vitam eternā. Natu
rale em̄ est. aqua tantū ascendere pōt quantū
descendit. Et ideo sicut aqua gratiā a deo in
nos deriuat. ita aīa p̄ ipsam ad deū eleuat. q̄a
p̄ ipsam p̄fons diuine glorie efficit. **Pñ ergo**
**sermonib⁹ p̄dicta mulier delectata et tāti mu
neris opus habere cupiēs.** et adhuc pruden
tiā carnis amplectēs. dicit quod sequit. In
quo tangit domi petitiō. **Dñe da mibi hanc**
aquā vt nō sitiam: neq̄ veniam huc haurire
**Ubi sciendū q̄ hec mulier in principio lo
cuta ē xpm nō dū nouit.** sed iudeū vocat dī
cens. **Quomō tu cū iudeus sis et.** **Nō s̄o**
eum ostendit dñm dicens. **Dñe da mibi.** vo
lens p̄ hoc a duplici corp̄is necessitate libera
ri. videlicet a siti et a labore. refugit em̄ hō na
turaliter labore. iuxta illud ps. lxxij. In labo
re hom̄ nō sunt. **Sciendū etiaz q̄ p̄ hoc**
p̄posuit ipsum Jacob patriarche. q. di. **Hāc**
aquā nō potuit habere Jacob. Dicit ei **Ihs.**
Vade voca vii tuum et veni huc. q̄ em̄ hec
mulier non poterat capere verba christi. ideo
p̄sequēter p̄cedit ad signa instruens eā p̄mo

p̄ reuelationē secreti. **Secretū aut̄ illud erat**
q̄ mulier adulter tenebat. qui tamē credebatur
ab omnib⁹ hominib⁹ loci illius esse ma
ritus eius. **Et q̄ christus dixit hoc secretū**
mulieri ostendit se scire secreta et occulta. **Dicit**
g. Vade et voca vii tuū. i. putatiuū. **Nō**
dixit dñs hoc vt vocaret vii: sed vt responsi
one eius inuenientius argueret eam secretum
reuelando. **Uñ fm̄ **Abūf.** dñs volebat dare**
aquā spūalis doctrine. nō sibi soli sed special
iter viro suo. **Quia vt dicit. i. **Abūf. xi.** La**
put mulieris vir. Ideo voluit vt p̄cepta ad
mulierē p̄ vii reueneret. **i. **Abūf. xiiij.** dicit.**
q̄ si mulier aliqd̄ addiscere vult: domi viri
interroget. ideo dicit. **Vade voca vii tuū et.**
Scdm̄ s̄o **Aug. exponit mystice.** q̄ vir iste
sit intellectus. mulier s̄o volūtas: q̄ ad istar
mulieris p̄cipit et parcurit animā apprehensi
uā. **Quia ergo hec mulier p̄mpta erat ad re**
ciendū sed nō monebat ad intellectu et ra
tionē vt spūaliter hoc intelligeret. sed adhuc
sub sensu tenebat. **Ideo dicit dñs.** vade tu
sensualis voca vii tuum. i. rationalē intelle
ctum. quo spūaliter intelligas q̄ mō carnali
ter sapis. **Rñdit mulier et dixit.** **Nō habeo vi**
rum. Dicit ei **Ihs.** **Sñ dixisti.** q̄ nō habeo
vii. **Quinq̄ em̄ viros habuisti.** et hūc quē
nūc habes non est vir tuus. **Ecce quō occul**
ta huic mulieri dixit. vt p̄ hoc ostenderet in
se aliquod diuinū. **Sed mystice fm̄ **Abūf.****
quinq̄ viros habuisti. i. quinq̄ sensus qui
bus vsq̄ modo nō vrebarris. **Sed hūc virū**
quē nūc habes. i. errorē. non est vir tuus. quia
ratio p̄fecta non est sed erronea. ideo ē adul
ter. **Et ideo tolle istum adulterū errorē qui**
te corrumpit. et voca virum tuū. i. intellectu
vt intelligas me. **Mulier ergo ista ex reuela**
tione illius secreti intelligens christū tanq̄
p̄phetam. querit ab eo solutionē cuiusdā du
biij. p̄ cuiusmodi solutionē secundario instrue
ret eam: sicut sequitur. **Dicit ei mulier p̄ mo**
dum cuiusdam solutionis. **Dñe video quia**
p̄pheta es tu. **Patres nostri in monte h̄ ado**
rauerunt. et vos. i. iudei dicitis quia h̄erосо
limis est locus vbi adorare oportet. **In quo**
patet fm̄ **Aug. quia cepit ad eā venire fides.**
sed nō plene venit. quia non dñm p̄phetaz
putabat venisse. licet em̄ p̄pheta eēt. **Mart.**
xij. **Non est p̄pheta sine honore nisi in pa**
tria sua et in domo sua. **Sum erat plus q̄ p̄**
pheta. quia prophetas ipsos constituit. vt di
citur **Sap. viij.** **In animas sanctas p̄ natio**
nes se transfert amicus dei et. **Admirandā ē**

hulus mulieris diligentia. quia non ut ceterae mulieres curiose de mundanis interrogabat. sed de his que dei sunt. **Matth. vi.** **Pri-**
mū querite regnū dei. Mouet igitur questionē d
 his q homines i terra illa mouere p̄sueuerāt
 scz de loco adorationis de q̄ questio vertebat
 inter iudeos et samaritanos. Et samaritani
 dixerūt q̄ mōte garizim ibi esset loc⁹ adora
 tōis. et pbabant p rationes dicētes. q̄ antiq̄
 patres eoz ibidē adorabāt. Ideo et ipsi in eo
 dem loco adorare debeant. Ideo dicit. **Pa-**
tres nostri in mōte hoc adorauerūt. Patres
 isti sū **Abrahā.** p̄nt intelligi aliq̄ circa **Abrahā**
 Nā illi aiūt filiū suū obnubilisse ibi. Iudei s̄o
 dicebāt in hierl'm esse adorandū auctoritate
 dñi q̄ p̄cepit **Deute. xij.** q̄ destruerent aras et
 lucos. et non adoraret vbiq̄ dñm. sed i loco
 vno determinato quē dñs elegeret. Qui qdē
 locus adorationis primo erat in sylo. postea
 s̄o auctoritate dñi **Dauid Salomōis** et na
 than p̄phete archa dei est portata de sylo in
 hierl'm. et ibi factū est templū sū illud ps. lxx
 vij. **Repusit tabernaculū sylo tabernaculum**
suū rē. Et sequit. **Sed dñs elegit tribū Ju-**
da montē syon quē dilexit. Proposita ergo
 questione p mulierē. nūc dicit ipse saluator sicut
 sequit. **Dicit ei ih̄s.** **Mulier crede mihi q̄a**
veniet hora q̄n nec in monte hoc neq̄ in hie-
rosolimis adorabitis patrē. Quia veniente
 hora publicatōis euāgelij cessauit cult⁹ gen
 tiū. et iudeozū cerimonie cessauerūt. ipsozq̄
 iudeozū templū orōnis domus restructū ē. et
 ppl's xpianus creatus est. q̄ nec sup montē
 garizim nec in hierl'm: sed in omī loco bñdī
 cebat dñm. **Portebat qdē q̄ adoratio chri-**
sti euacuaret iudeozū et gentiliū adorationes.
Nam si aliq̄s veller duos pplos i vnū diuin-
gere: oporteret ab vtroq̄ remoueri illud in q̄
ab inuicē discordaret. et aliqd eis comune in
q̄ pueniāt pcedere. **Abustus** igitur volēs iudeos
 et gentiles in vnū diuinere: remouit a iude
 is cerimonias. a gentibz idolatrias. que duo
 erant sicut paries vnus in quo vtroq̄ ab in
 uicē diuidebant. Et fecit ex vtroq̄ ppl'o vnū
 ppl'm. sū illud **Ep̄. ij.** Ipse est pax nostra
 q̄ fecit vtraq̄ vnū et medium parietē macerie
 soluens inimicitias in carne sua rē. Sicer
 go cessauit ceremonial' cult⁹ iudeozū et idola
 tria gentiū. et introductus ē ver⁹ dei cultus a
 christo. **Remig⁹.** In h̄ q̄ dicit. hora veniet
 i hoc designat tempus gratie q̄n ablata vni
 bra omnīū figuraz lux veritatis illustrabat
 mentes fidelū. **Mystice.** Quidā partici

pant dei sapientiā obnubilatā tenebris errō
 ris. et isti dicunt adorare in monte garizim.
Quidā sine errore: sed tamen imperfecte. et illi
 dicunt adorare in hierl'm. i. ecclesia militan
 te. **Quidam** sine errore et pfecte. quia vident
 deuz sicut est. Et ideo dicit. **Veniet hora q̄n**
neq̄ in erroribz neq̄ imperfecte et in enigma
te participabitis diuinā sapientiā. sed vide
 bitis eum sicut est. **Vos** adoratis quod ne
 scitis. nos adoramus quod scimus. q̄ salus
 ex iudeis est. **Hoc** additū est ideo. q̄ aū pu
 blicationē euāgelij cultus iudeozū erat licit⁹
 et bonus. nō sic autē cultus gentiliū. **I**so
 illud ait de gentilibus. **Attribuere em̄ illud**
deo quod sibi nō cōuenit. vt q̄ sit co:pus. vlt
 aliq̄d aliud h̄mōi est ipsuz nescire. hoc au
 tem faciebant gentiles q̄ dei nō credebāt esse
 sup oīa: sed equalē aliq̄bus creaturis. **I**deo si
 mul cū eo adorabāt idola. **De iudeis** s̄o ait.
Nos adoramus quod scimus. hoc nō intel
 ligit de omībz. sed de pphetis et p̄fariis. q̄
 vera cognitio dei p legē et pphetas erat acce
 sa ppl'o iudaico. iuxta illud **Rom. iij.** **Quid**
ergo amplius iudeo ē. q̄ credita sunt illis elo
 quia dei. **Concessa** sunt eis etiā dona spūalia
 sicut pphetia et alia h̄mōi q̄ prius in eis fue
 rant vt ad alios deuenirēt. iuxta illud **Rom.**
xi. **Tu.** i. gentilis cum esses oleaster. i. sterilis
 et amarus insertus es i illis. i. iudeis. **Et Ro**
ma. xv. **Nam** spūalium eorum. i. iudeorum
 participes facti sunt gentiles. **Concessum** est
 etiā eis christum ex ipsis nasci sū carnem.
Ideo hīc dictū est. **Quia** salus ex iudeis est.
Subdit. venit hora et nūc est quando veri
 adoratores adorabūt patrē in spū et veritate
Ubi sciendū sū **Origenē.** q̄ supra loq̄ns
 dñs de adoratiōe nō dixit. **Venit** hora et nūc
 est. sed simpliciter venit hora rē. quia tunc
 locutus est de adoratione in patria sū quaz
 perfectam dei cognitionem participabimus
 que nondum viuētibz in hac carne mor
 tali venit. hic vero loquitur de ea que est i vlt
 ra ista que iam venit p xpm. **I**sta autē adora
 tio que nūc est fit in spū et veritate. **Remi**
gus. **Deus** nullo loco continet. nec in tem
 plis manufactis. sed puris mentibz compre
 henditur et inhabitat. p̄bat hoc p hoc. **Spi**
ritus em̄ est deus. **Ad** cui⁹ euidentiā scien
 dum q̄ adoratio christianozū excellit adora
 tiōē iudeozū i duobz. **Primo** quia illa ē sū
 carnales cerimonias. **Deb. ix.** **Solūmodo**
in cibis et in potibus et in iusticijs carnalibz
ad tps rē. **Adoratio** s̄o xpianozū fit sū spū

Feria sexta post Oculi

Scdo qz in deoz adoratio fiebat fm figuras
Nā deo victime fm qz sunt res quedā nō pla
cebāt. Un̄ ps. xlii. Nūquid māducabo car
nes thaurorum: aut sanguinem hircorum potabo.
Et alibi ps. l. Si voluisses sacrificiū redi
sem: utiqz holocaustis nō delectaberis. s. inqz
tū sunt res pctōz. sed inqz tū sunt res victime
z veri sacrificij. **P**s. ix. **A**mbra habet lex fu
turoz bonoz. nō imaginē rez. Adoratio autē
xpianoz ēi veritate. qz ipsa fm se placet deo.
Joh. i. **S**ra z vitas p̄ ihm xpm **I**ō qz tū ad
pmū dicit qz veri adoratores adorabūt i spū
nō i ceremonialibz carnalibz. Quantū ad se
cundū dicit **I**n vitate non in figura. **S**cdo
pōt legi qz dñs p̄ hec duo q̄ dicit in spū z ve
ritate. vult ostendere dñtā hui⁹ adoratiōis.
nō tñ ad illā in deoz: verū etiā ad eam q̄ erat
samaritanoz. **A**d illā quidē in deoz p̄ h̄ qd
dicit in spū. sicut dictū ē statim sup̄. **A**llā dō
samaritanoz p̄ hoc qd dicit. **E**t i vitate. Nā
illa cū errore erat. qz adorabāt qd nesciebāt.
Ista dō cū recōgnitiōe. **T**ercio pōt legi vt
p̄ hoc qd dicit in spū z veritate. ostendat qd
tio vere oratiōis. **A**d h̄ em̄ p̄ oīa bona fiat z
vera duorequnt. vnū qz fiat spū. **E**t iō dicit
in spū z i feruore spūs. i. **A**hoz. xiiij. **O**rabo
spū: orabo z mēte. **S**cdm̄ qz fiat i vitate. **P**ri
mo qd ē i fide. qz null⁹ feruor spūal⁹ nesciderū ē
ad merendū idone⁹ nisi assistat veritas fidei.
Scdo dō i veritate. i. sine fictiōe z simulatiōe
Lōtra qd dicit **M**at. vi. **A**māti angul⁹ ora
te vt videant ab hoibz. **S**ic ḡ ad ordē fer
uor charitatis z veritas fidei requnt. **I**ac. i.
Postulet autē i fide nō hesitās. **E**t recitudo
interiōis. **S**equit. **N**ā p̄ tales qrit q̄ adorēt
eū. **S**pūs ē de⁹. z eos q̄ adorāt eū i spū z veri
tate oportet adorare. **U**bi sciendū. q̄ vult exau
diri a deo debet ei assimilari vt ppter similitu
dinē hominis ad eū ipm exaudiat. qz om̄e ani
mal diligit suū sile **A**cti. xiiij. **S**ed hō non
assilat deo fm carnalia. qz ē incorporeus. sed
fm spūalia. qz deus spūs est. **E**ph. iij. **R**eno
uami autē spū mētis vřez. **E**t etiā veritas.
Joh. xiiij. **E**go suz via vitas z vita. **A**rgo op
tet i spū z vitate adorare. **U**n̄ **A**ug. **S**amari
tanos q̄ putabāt deū corporeū. z iō i mōte eē
adorādū. **Q**uerebas mōte forte ad orādū vt
deo esses ppinqz. sed ipse qui i altis habitat
hūilibz appropinqt. ḡ descende vt ascendas
Ascēssiones inq̄ i corde ei⁹ in cōualleplorati
ōis q̄ humilitatē hz. in tēplo vis adorare. i
te ora. sed pri⁹ esto templū dei **D**icit ei mulier
Scio qz messias veniet q̄ dicit xps. **L**ū ḡ ve

nerit ille annūciabit nobis omnia. q. d. **A**go
ista vba nō capio. sed qñ veniet messias: tūc
sciemus oīa ista. **D**icit **A**ug. qz hec ē p̄ma lo
cutio vbi vocat eū christū. vt daret intelli
gere qz post qñqz sensus co: p̄ oīos iā incipiet re
dire ad vīz legitimū. **I**deo dñs aquā docu
ne spūalis ei ppinat manifestādo se ei. **S**cil
enduz multiplex est aqua. **P**rima significat
amorem mundi. z hec nō extinguit sitim. **q.**
Reg. xiiij. **O**ēs q̄ si aq̄ dila. **U**ere oēs delicie
z diuitie z honores significant p̄ aquā. **N**āc
autē aquā nullus debet appetere. qz turbida z
amara. **D**icit. **q.** **E**t nunc qd tibi vis in via
egypti vt bibas aquā turbidā. **S**upb̄ em̄
habet cor turbidū p̄ otumatōe. indignatiōe
z ceterosa emulatōe. **P**rouer. xiiij. **I**nter super
bos semp iurgia sunt. ps. cxliij. **T**āge mon
tes z fumigabūt. **A**uar⁹ semp habet cor turbū
dū p̄ nimia tristitia z sollicitudine. **E**ccl. xiiij
In tristitia erit sup̄ mentem suā. **D**icit. **q.**
Turbati sunt in mari. p̄ sollicitudine q̄scere
nō potuerunt. **A**uidino⁹ us habet cor turbū
dū p̄ nimia concupiscētia et feruore. **J**ob. xxxi.
Ignis vsqz ad consumationē deuorās z om
nia eradicās genimina. **N**ō solū autē ista aq̄
est turbida p̄ effectū sed etiā in seipsa. **A**q̄ dō
turbida nō est apta ad bibendū cū sit amara
nec ad speculandū cū sit turbulēta. nec ad la
uandū cū sit immūda. **S**odē mō amor mūdi
nō ē aptus ad bibendū qz est amar⁹. facit em̄
amaritudinē i sciētia. puer. v. **N**ouissima il
li⁹ amara q̄si absinthiū. **E**t tandē facit ama
ritudinē i pena. **I**sa. xxiij. **A**mara ē potio bi
benti i illaz. **S**i videt amor mūdi nō ē apt⁹
ad speculandū cū sit turbulētus. **N**ō em̄ pos
sum⁹ speculari deū p̄ contemplatiōē mūdano
rū. nec etiā pctā nostra nisi p̄ contritiōē. **L**egit
in vitā sp̄at. **S**i qdā frater cor plenū anxie
tatibz z tribulationibz haberet. z more solito
deū cōtemplari nō posset. quidā sanctus pa
ter ad quēdā fontē eū duxit. z cū aquā cū q̄
dā baculo p̄turbasset. dixit vt respiceret si fa
ciē suā videre posset. q̄ expectauit vsqz clari
cata fuit. et tūc vidit. **A**daptatio hui⁹ exēpli
plana ē. **S**i amor mūdi nō ē apt⁹ ad lauā
dū cū sit immūd⁹. **S**i qdā ḡ hz cor immūdū
z vult lauare illud cū amore mūdi magis se
inq̄nabit. **U**n̄ **A**mb. i. li. d. **g**l. pythagorā rep̄
hēdit d. **P**ythagoras postqz cubitū iuerat tibi
cinē iutebat molliora canere vt anxia sclaribz
mulceret corda. **S**ed ille q̄ laterē lauat scla
ria sclaribz frustra cupiebat abolerē. magis em̄
se lūiebat luto remediū voluptate querebat

Aug. Quisq; es q; es i mudo. ad te venit q; se
cit mundu vt eripiat te de mudo. **Q**uod si forte
aliq; delectatio e te retinet mudu semp vis esse
imudus. **S**cdo dñs dat aqua tritionis
Piere. **Q**uis dabit capiti meo aqua z ocu
lis meis fonte lachrimaz z plorabo die ac no
cte. **A**ug. Si totu vertor in fletu vt iam non
sint gutte lachrimaz sed abundantia fluminis
digne tu nō potero flere mala mea omnia zc.
Sic tu fac luxiuu. ps. l. Lauabis me et sup
niue dealbabor. **I**sa. i. Si fuerint pctā vrayt
coccinum quasi nix dealbabit. **U**nū Bern.
Unū angelozū sunt lachryme penitentiu. vt
patet in exemplo de muliere. **T**ercio dñs
dat aqua doctrine. **E**ccli. xv. Aqua sapiētie
salutaris potabit euz. **I**sa. i. videlicet xps.
De ista aqua dicit **A**poca. xxi. Ostēdit mi
hi fluiū aq; viue pcedente de sede dei z agni.
Per fluiū intelligit sacra scriptura q; pcedit
de sede agni. i. a regno dei. ps. lxxv. **D**e dabit
verbū euāgelizātibz. **Q**uod dñs dicit aqua. ps.
cxvii. Quā dulcia faucibz meis eloquiā tua
Deu aliq; amara ē. **I**o. vi. Duru est hic ser
mo. **E**t Petr. verba vite eterne habes. **D**ec
aqua mūdā. **J**oh. xv. Iā mūdī estis ppter
sermonē quem locutū sum vobis. **Q**uarto
dñs dat aqua grē. **J**oh. iiii. Si scires donū
dei zc. tu forsitan petisses ab eo z dedisset tibi
aqua viua. i. gratiā viuificatē. ps. xxxv. **A**pō
te ē fons vite. **D**ñs petiuit hec mulier dices.
Dñe da mihi hāc aqua vt nō sitis. **A**poca.
xvi. Sitienti dabo fontem aque viue gratis
Primo grā spūllanti compati aque. q; ab
luit. **E**zech. xxxvi. **A**ffundā sup vos aquam
mundā z mūdabimini ab omibz iniquamen
tis vestris. ps. l. Lauabis me et zc. **S**ecun
do extinguit. **E**ccli. ii. Ignē ardentē extin
guit aq;. **E**t sic grā spūllanti extinguit pec
cata. **T**ercio aq; est comunis. **E**t sic grā spū
llanti. **I**sa. lv. **D**ñs sitiētes venite ad aquas
zc. **A**nsel. Non ideo non habes q; deus non
dat. sed quia tenō preparas accipere. **A**pō.
ii. **E**go sto ad ostiū z pulso. **Q**uarto ma
net in imis. **E**t sic grā spūllanti in humi
libus. ps. cii. **Q**ui emittis fontes in dualli
bus zc. i. **P**e. iiii. **D**umilibus dat gratiam.
Nota hec aqua. **E**t grāte est dulcis ad bi
bendum. **E**ccli. xxi. **Q**ui me bibūt adhuc
sitiēt. **A**lara ad speculandum. q; ad **E**hoz.
ii. **N**os autem reuelata facie gratiam domi
ni speculantes zc.

Sabbato.

Sermo. XLVI.

Ulde et iaz am

Plius noli peccare **J**ohānis. viij.
Confuetudo est vbi hō exiit do
mū suā z relinquit ostiū apertū z fenestras. tūc
frequēter pdit thesaurū suū. post peditōez autē
tūc inuocat iudicē vt pvideat de restitutione
spūaliter. vbi hō aperit ostiū oris inordia
te z fenestras sensuū exteriorū. i. visus. auditū
zc. ille pdit thesaurū hētū. **E**ccli. ix. **A**uerte
faciē tuā a muliere compta: z ne circūspicias
speciē alienā. **I**bidē. xviij. **S**epi aures tuas
spūis: z linguā nequā noli audire. **A**laude
ostiū domus. i. os tuū. **E**t hō petit ecclia i ne
troitu. **V**erba mea auribz pcepe dñe zc. q. d.
Ego pdidit thesaurū aīe. ergo adiuvare resti
tuat mihi. **E**t hō petit in coll. **P**resta q̄sum
omipotēs de. **S**ilr sic petiuit **S**usanna q; p
didit thesaurū bone fame. vt patet in episto
la. q; erat exaudita. **S**ilr hec mulier in euāge
lio pdidit thesaurū cōiugalīs castitatis. ipsa
sperauit i dño z nō ē derelicta: sed meruit au
dire. **V**ade z ampli noli peccare. **I**n sum
ma euāgelij tria innuunt. **P**rimo iudeorū
fallax interrogatio cū dicit. **M**agister. **S**e
cūdo subdit iusta sentētie diffinitio. ibi. **Q**ui
sine pctō est zc. **T**ercio magna xpi misratio
ibi. vade z ampli noli peccare. **D**e pmo dicit
In illo tpe. i. cū i vltimo die scenophegie to
ta die i templo pdicasset. **T**ūc vespere prexit
montē oliueti. **A**lchuius. **T**hūstī cōsuetu
do erat maxime circa passiōē. q; tota die in
templo pdicauit hierimis z miracula fecit.
sero reuertebat in bethaniā. **A**ug. **I**uit i mō
tem oliueti ad orādū. ad designādū q; i ora
tione deuota oleū misericōdie acquiritur fm **A**l
chuiū. **N**ā sicut oleū dolentibz mēbris so
let ferre medicamen vel leuamen. z sic oratio
diuinā pietatem. **I**tem sicut oleū supfertur
omnibus liquoribus. z sic misericōdia. ps.
Miseratōes eius sup omnia opera eius. **E**t
diluculo iterum veniebat in templū ad orā
dum zelum animaz. **E**t omnis populus ve
niebat ad eū. simplices vt discāt. scribēz ph
risei vt laqueos iactēt. **E**t sedēs docebat eos
scz viā salutis eterne. **A**dducunt autem scri
bēz pharisei mulierē de phensam i adulterio
Sed diceret. quare nō adduxerūt adul
terum. cum fm legem eadem pena est puniē
dus. **R**ndetur q; adulter erat dñes z vnus
de scribis. z ideo pro precio eum liberauerūt.
Sed ipsa paupercula. ideo eaz adduxerunt

Babbato post Oculi

Mota adulterii tripliciter punita deo Pri-
mo pena temporalis. **Gen. xij.** Flagellauit dñs
pharaonē plagis maximis ⁊ domū ei⁹ ppter
saray vxorē abraā. **Itē Gen. xx.** Cominat⁹ ē
dñs mortē **Abimelech** ppter vxorē **Abrae**
quā tulerat nesciens ipsam ei⁹ esse vxorē sed
eaz sororem ei⁹ putabat. vbi **Ioseph⁹** dicit q
dñs percussit eū graui infirmitate ita q medi
ci desperabāt de eo. **Item dñs** conclusit oēm
vniū domus **Abimelech** ppter **Sarā** vx-
orē **Abrae**. **Itē de David. ij. Regū. xij.** cui di-
xit **Nathan.** Non recedet gladius de domo
tua. **Sed** o pena legali. qz oēs leges tā diuine
qz humane phibēt ⁊ puniūt adulteria. **Naz**
fm humanas leges aliq exhereditātur. aliq
nudi fugant⁹. **Sed** fm legē diuinā adulteri
manifesti debēt lapidari. sed oculi ⁊ suspen-
si debent separari. **Et statuerūt eā in medio. s.**
vt magis psonderet⁹ ⁊ dixerāt. **Magr. Abri-**
solt. Magistrū vocāt vt quasi honoratus se
cretū sui cordis manifestet. **Et nō** vt discipu-
li. **Ioh. xij.** Vocatis me magister ⁊ dñer bñ
dicitis. qz illi causa discendi. isti causa recipi-
endi. **Pharisei** em ⁊ adulatores faciū vt sor-
pio qui applaudit facie. s. pūgit cauda. **Sz**
caue a talib⁹. **p̄s. cxi.** O lēi peccatoris nō im-
pinguet caput meū. **Latho.** Cum te q̄s lau-
dat iudex tuus esse memēto. **Nam** nullus i
hoc mūdo debet velle laudari. **Nam** oīs vita
nostra vel est p̄sens. vel p̄terita. vel futura.
Si p̄terita: inueniet se multa ⁊ misisse de q̄b⁹
debet erubescere. **Roma. vi.** Quem fructū ha-
buistis nunc in illis in quib⁹ nūc erubescitis.
Si p̄sens: sic ē i loco periculoso: de quo debet
dolere. **p̄s. cxij.** Deu mihi q̄ incolatus me⁹
p̄longatus ē. **Si** futura: sic inueniet dei in-
dicia de quib⁹ debet timere. **p̄s. cxvij.** **A** iudi-
cijs em tuus timui. **Sed** q̄ sunt in futura pa-
tria sunt laudādi qui de p̄terito nō habēt eru-
bescere. de p̄senti nō dolere sed gaudere. quā
sunt securi. **Subdit.** **Dec** mulier de p̄sentia ē
mō in adulterio. **In** lege autē mādauit moy-
ses h̄mōi lapidari. tu ergo qd dīcis. **Sed** m
Aug. in christo pharisei cognouerūt tria. scz
veritatē doctrine. mansuetudinē misericōdie. et
rectitudinē iusticie. **Et** inde volētes eū deci-
pere cogitabant intra se. **Ipe** vel dicer q̄ mu-
lier debet lapidari. aut nō. aut tacebit. **Si** iu-
bet eā lapidare. tūc dicemus eū immisericoz-
dem quā tūc p̄dicabat. **Si** nō iubet lapidare
tūc accusabim⁹ eū q̄ est hostis legis ⁊ tradi-
tioni. **Moyfi.** **Si** tacebit: tūc dicem⁹ q̄ nō habet
veritatē doctrine. sed ppter timorē humanū

veritatem predicare formidat. **Ergo** subdit.
Hoc dicebāt tentātes eū vt possent eū accu-
sare. **Sed** dñs in rīdendo iusticiā seruauit
⁊ a mansuetudine nō erat recessus. **Un**
sequit. **Ihs** autē inclinās se deorsuz scribebat
in terrā. **Ambro.** dicit q̄ scribebat. **Terra** ter-
ram accusat. **Aug.** **Scripsit** illud quod post
modū voce exp̄ssit. **Qui** sine pctō ē. **Glo**
sa. **Scripsit** eoz peccata vt eos ostenderet in-
eptos ad hui⁹ sentētie executionē. que illi le-
gēres p̄ verecūdia exierūt. **Seda.** **Digit** scri-
psit i terra vt illū se fore demonstret qui quō-
dā legē in lapide scripsit. **Am** aut p̄seuera-
rent interrogantes eū: exire se ⁊ ait **Qui** sine
peccato est vestz p̄m⁹ in illā lapidē mittat.
q. d. puniat peccatū s. nō a peccatorib⁹. im-
pleat lex quā allegatis: sed nō a p̄uicatorib⁹
bus legis. **Et** sic seruauit iusticiā. misericōdiam
⁊ veritatē. ex eo q̄ nō venerat p̄dere sed que-
rere q̄ pierāt. **Et** itez se inclinās scribebat in
terra. **Aug.** vt daret eis liberā facultatē exē-
di quos citius exireuros qz plura interroga-
turos p̄uēdebat. **Sed** m aliquos hic scripsit
quasdā figuras in quib⁹ ex diuina p̄missiōe
quilibet sua peccata cognoscebat ⁊ nō mulier
ris q̄ fuerāt p̄ p̄titionē deleta. **In** hoc docet
mur q̄ p̄m⁹ qz peccantē fratē corripim⁹ vili
gēter p̄pendamus vtz ipsis peccat⁹ de quib⁹
aliū castigamus etiā obnox simus. ne no-
bis cōtingat taliter vt sequitur. **A**udientes
autē hec vnus post aliū exībāt: incipētes a se
miorib⁹. **Glo.** quia forte magis rei erāt inter-
rogantes eoz conscientia. **Et** qui iudicare ve-
nerant iudicio dei digni erant. **Et** remansit
ih̄s solus a calumniatoribus. **Et** mulier i me-
dio stans. s. discipuloz ⁊ aliorum bonorum.
Glo. mulier illa ab illō p̄m̄dā se sperabat i
quo peccatū inuenire nō poterat. sed ille qui
aduersarios eius repulerat lingua iusticie. le-
uans in illam oculos mansuetudinis inter-
rogauit eam vt sequit. **Er**gens autē se **Ihs**
ait illi. s. confutatis calumniatoribus. **Mu-**
lier vbi sunt qui te accusabant. nemo te con-
dēnauit. **Que** ait. **Nemo** dñe. **Dixit** ei **Ihs**
Nec ego te condemnabo. quasi diceret. **Ego**
ppter peccatores veni. vade et amplius noli
peccare. **Q** p̄m⁹ verbumz mansuetū. **Ser-**
u erant erubescēs. dñs p̄m⁹. homines erant
immisericozdes. deus misericors. **Sed** illaz
penitentia a christo inunctam nō debent tra-
here in consēquēs ipsi sacerdotes. qz non no-
scunt cor neqz p̄sciriā hominis vt xps. **Nam**
ad quodlibet pctm requirit satisfactio. **Aug.**

Nullū malū impunitū ē. **Qd** Grego. i pa-
storali p tria exempla pbat. Primū vt si lras
aliqs vel figuras scribit nō sufficit q vlti-
nō scribat: s; q male scriptū deleat. Et sic pec-
cata nra sc̃pta sunt corā deo. **Diere. xvi.** Pec-
catū iuda scriptū est s̃ilo ferro in vngue ada-
māno. Nō aut sufficit nō peccare. sed p̃eri-
ta p̃cā p̃itione delere. Sc̃dm exemplū qñ
qs aliquē blasphemāt. nō sufficit dimittere
sed satisfacere. Et sic p peccatum blasphema-
mus x̃m. ad **Rom. ij.** Nomen dei p̃vos blas-
phemaf. ergo oportet vt satisfaciām peniten-
tia. **Job. xli.** Ideo meipm rep̃hēdo et ago
penitentiā i fauilla et cinere. **Tercū** exem-
plū q̃ debitor nō absoluit a debitis. eo q̃ alia
nō multiplicat. sed oportet q̃ ea q̃ tenet exol-
uet. Et sic p̃ p̃cā cōtrahim⁹. iō nō sufficit q̃
oram⁹. Dimitte nobis debita nra. s; oportet
q̃ nos satisfaciām p̃ satisfactionē. **Mat. iij.**
Facite dignos fructus penitētie.

Omnia Letare.

Sermo. LXVII. De euangelio.

Acepit Iesus
panē et gr̃as agens distribuit di-
scipulis. **Joſ. vi.** **Matth. xliij.**
Mar. vi. **Lu. ix.** Tenēs agz alicui⁹ dñi sem-
per tenet dñs illi r̃ndere de nascēdo p̃mitis
in agro. **S̃p̃ualiter** sic nos tenemur animā
nostrā in feudū dñi. **Gen. ij.** Inspirauit i fa-
ciē ei⁹ spiraculū vite. et factus est homo i aiaz
viventē. Et vltra possessionē aīe etiā ab ip̃o
recipim⁹ semia verbi dei et etiā doctrine. Que
si in agro aīe seminata essent et cōlerentur bo-
nis opib⁹ nascerent virtutū fructus speciosi
et decori. quib⁹ obtinet eterna gloria. **Ideo** d̃
his dñs vult habere p̃tē. s; gr̃arum actiones
Nota hec bona nascunt a bonis opib⁹ q̃
a dñō donant in aīa sancta. s; adeptio venie.
acq̃sitiō glorie et gratiarū actio. Dñs de omi-
bus his solo vltimo p̃tentat. **Figurat** **Gen.**
plviij. **Tpe** famis **Ioseph** terras et possessiones
oēs regni egypti obligauit. puidēdo omib⁹
de cibo ne periclitarent. **Verū** tamen possessio-
nes p̃dictas illis relinquebat i feudū tali pa-
cto vt accepto semine redderēt regi quin tam
parce nascēnt. **Gen. plviij.** **S̃p̃ualiter** tpe
quo in egypto peccati primoz parentū omēs
periclitabātur fame. veniēs **Ioseph. i. christ⁹**
pane angeloz refecit nos. et nobis tradidit se
mē purissimū. quod fructū attulit multiplu
cē i terra nostra. i. i aīa nostra quā redemit de

paup̃tate mortis: reddēs illam nobis vt par-
tem quintā. s; gratiarū actiōes de his supra-
dictis a nobis t̃m recipiat. qz fm **Bern.** **In**
gratitudo ṽtus est ṽs et exicās fontē pie-
tatis. rōrē misericordie et fluēta gratie. **Dñs** i
exemplū se nobis hodie p̃ponit qui gr̃as pa-
tri egit. **De q̃ thema.** **Accepto** ergo **Ihs** pa-
nes: et cum gratias egisset distribuit discipulis
bunib⁹. **Aliud** thema. **Quicū** i p̃mo
canone dicit et experimēto certificatum est. q̃
mā mille m̃ris i os infantis posite valde p̃se-
rūt remediū quicq̃ ei obest. **S̃p̃ualiter** sic i
p̃posito mater noster ecclesia. **ij.** **Regū. i.** **Si**
cut mater vnicū amat filium ita te diligebā:
Ista mater ostēdit nobis duo vbra. i. dupli-
cem consolatiōem. s; gratie et glorie. **p̃s. lxxxiij.**
Gratiā et gloriā dabit dñs. **Sed** cum filio
ostēderit vbra letat. et sic nos. **Uñ** in introi-
tu. **Letare** hierl̃m et cōuentū facite omnes q̃
diligitis deū. gaudete cum leticia q̃ i tristitia
fuiſtis vt exultetis vt satiēmini ab vberibus
cōsolationis eius. **p̃s.** **Letatus** sum in his q̃
dicta sunt mihi. **p̃s. cxxi.** **Nicolaus** de ly-
ra exponit hunc psalmū ad litterā q̃ sit exul-
tatio ipsius **Dauid** de hoc q̃ **Nathan** p̃phe-
ta sibi dixit de futuro templo p̃ **Salomone**
edificando. vt habet. **ij.** **Regū. viij.** **Et. i.** **Pa-**
ral. xviij. **Sic** nobis dicit de futuro. **In** do-
mū dñi letates ibimus. **De** qua domo **Bar-**
uch. iij. **Israel** q̃ magna est domus dñi et
ingēs locus possessionis eius. **In** illa domo
quidā habitāt affectu et effectu vt sancti **p̃s.**
cxviij. **Qui** habitat in celis. **Secūdi** affe-
ctu et effectu. vt boni viatores. ad **Philip.**
ij. **Postea** cruciatio in celis ē. **p̃s. cxxij.** **Dei**
mihi qz incolatus meus plōgatus est. **Aliq̃**
neutro mō. sed potius habitare eligūt in do-
mo ruinosa. **Aug.** **Si** architect⁹ diceret rui-
turā domū nonne prius migraret q̃ interi-
meret. **Sic** auctor mundi dixit ruiturā mū-
dum et ei nō credis. **Audi** vocem eius. **Luc.**
xxi. **Celi** et terra transibūt. **Dicit** em̃ **So-**
linus. **Irudines** i ruitura domo edificii nō
petunt. **Sic** electi dei qui i ruditibus com-
parant. **Diere. viij.** **Irundo** et cyconia cogno-
scūt tps aduent⁹ iū: p̃scūt futura. **Scimus**
hō q̃ mundus ē edificii ruinosum. domus
hō dei semp̃ stabit. **p̃s. xxiij.** **Domus** tuā dñe
reget scitudo i lōgitudine diez. **Hac** petiuit
dauid. p̃s. xxvi. **Unā** peti a dñō hāc requie-
ram vt inhabitem i domo dñi omib⁹ die-
bus vite mee. **Notanter** dicit vñā et non
duas sicut filij seculi fm carnem viuentes.

Dominica Letare

Aug. sup. Sen. In archa nō admitterebatur
animalia que generabant ex putrefactione et
corruptōe sed i diluuiū perierūt. Sic in do/
mo dei nō admittunt q ex sanguinibz. ex vo/
luntate carnis generant. i. ad Thoz. xv. Aa/
ro et sanguis regnū dei possidere nō possunt.
Eccl. i. xviij. Nihil nequū qd excogitauit
caro et sanguis Rom. viij. Qui fm carnem
sunt deo placere nequeūt. Jo i epla ad Sal.
iij. Abraā duos habebat filios. vnū d ancil/
la et vnū de libera. Qui de ancilla nat⁹ est fm
carnē. q de libera p reppromissionē et fm spūm
qualis non erat filius ancille. Sen. xrv. Di/
uinit Abraā filiis suis hereditatē. filijs cōcu/
binaz dedit munerā. Ergo de filiis in patria
dicit in euāgē. Saturati sunt zc. In sum/
ma euāgelij tria inuunt. Primo cōstantie
cōueniens equalitas. ibi. Abijt ihs. Secūdo
miraculi expēdiēs oportunitas. ibi. Quā sub/
leuasset. Tercio bñficiū sufficiens largitas. ibi
facite hoies discipulū. De pmo dicit. In il/
lo tpe. i. cū iudei querebāt xpm interficere. et
nō erat adhuc tēpus passionis sue. i. dō abijt
ihs trans mare galylee quod est tyberiadis.
Iste locus sic appellat iuxta morem iudeoz. q
omne pgregationē aquarū appellabant ma/
ria. Et aliqñ dicit mare galylee ppter galyle/
am pūciā in q fuit. Aliqñ dicit mare tybe/
riadis ppter famosam ciuitatē ibidē situatā
quā Herodes edificauit in honore Tyberij
cesar. Aliqñ dicit stagnū genezareth ppter
aurā q ibi regnat. vel ppter regionē quandā
pūā. Et sequebat eū multitudo magna. q
videbant signa q faciebat sup his q infirma/
bant. Thoz. Nonnebat em turba magis si/
gnis q doctrinis. Nota Hiero. ponit qñ
q rationes quare cum turbe sequebant. Pri/
mo quidez ppter comestione. de quibz dicit
Joh. vi. Queritis me non qz vidistis signa.
sed qz saturati estis de panibz. Et fuerūt gu/
losi quoz de vter ē. Et figurā illos q serui/
unt deo vt habeant victū et amictū. quibz di/
cit Matth. vi. Querite pīmū regnū dei et in/
sticiā ei⁹. et hec omnia adiicient vobis. Et aliqñ
vt dicitur. vt pater de illo Matth. viij.
Magister seqr te quocūqz ieris. Qui respon/
dit ihs Vulpes foueas habet et volucres celi/
nidōs. filius aut hominis nō habet vbi caput
suū reclinet. Et significat auaros q pl⁹ rogāt
deū p diuitijs temporalibz qz eternis. De his
Mat. vi. dicit. Nō potestis deo seruire et mā/
mone. Mat. xix. Impossibile ē diuitē intra/
re regnū dei. David ps. lxi. Diuitie si affluāt

no. cor ap. Quidā xō vt miracula viderent
vt curiosi. Mat. xij. Ngr volumus a te si/
gnū videre. Et figurāt illos q tm audiūt v/
bū dei vt sciāt et nō vt faciāt. De qbz dicit ad
Rom. ij. Nō auditores legis iusti sunt apd
deū. sed factores legis iustificabunt. Iaco. i.
Astote factores verbi dei et nō auditores tm
Lu. xi. Beati q audiūt verbū dei et custodiūt
illud. Quidam ppter eoz infirmos. Lu. vi.
Dis turba querebat euz tāgere. qz vir⁹ et il/
lo exibat et sanabat oēs. Et signat illos q deū
et sanctos inuocant dū infirmant. De quibz
ps. xv. Multiplicate sunt infirmitates eoz
postea accelerauerunt. Sed cū sanant mali/
efficiunt vt prius. Hi grauitur deū offendūt
quibus dicit Joh. v. Ecce sanus fact⁹ es: iā
noli peccare ne teteri⁹ tibi contingat. Lu. xi.
Fiāt nouissima hois illius peiora prioribus
Quidam ppter rephensionem vt pharisei.
Matth. xxi. Accētes pharisei inierūt xpm
vt caperēt ihs i sermone. Quidā ppter san/
ctā doctrinā et vitā vt discipuli. et hi pstitūt
alijs recedētibz. Joh. vi. Dñe q ibim⁹ xba vi/
te eterne habes. Nota xpm seqr telemus.
Primo vt viator ductorē. puer. iij. Quā sa/
piētie mōstrabo tibi et ducā te p semitas eq̄ta/
tis. Mich. ij. Ascendet iter pandens añ eos
Secūdo vt oues pastore. Joh. i. Cū ppuas
oues emisit vadit añ eas. Tercio vt disci/
puli doctore. Ista. ij. Ueite ascēdam⁹ ad mō/
tē dñi. et ad domū dei Jacob. et docebit nos
vias suas. et ambulabim⁹ i semitis ei⁹. ps. lxx.
De⁹ docuisti me a iuuetute mea. Quarto vt
filij patrē cū amore. Diere. iij. Patrem voca/
bis me sup terrā. Bern. Sequamur te bone/
ihs. qz sine te null⁹ ascēdit. Nā tu es via. veri/
tas et vita. Subit ergo in montem ihs. et se/
debat ibi cum discipulis suis. Chzost. Ad/
vacandū contemplationi fugienda est mul/
tudo. et eligendus est locus solitari⁹. Erat
aut primū pasca. Beda. Circa hoc festū pa/
sce Johānes baptista fuit decollatus. Et po/
stea anno sequenti festo pasce chzost. erat cru/
cifixus. Dies fest⁹ iudeoz. hec aut festiuitas
erat celeberrima. qz tunc liberati fuerāt a ser/
uitute egyptiaca Exo. xij. Habebitis hūc di/
em in monimentū. et celebrabitis eū solennē
dñō in generatōibz vestris cultu sempiterno
Et bñ dicit q erat dies fest⁹ iudeoz. qz iudei
sempe illo celebrabāt festiuitates. nō ad dei
honore. sed magis ppter vanitates et comesta/
tōes. Propter hoc dicit eis deus Ista. i. Antiq
sunt cetys vri. Irascas vestras et solennitates

pphēcia tria
ingunt

o. cōstantie cōue/
o. equalitas

40

20

Sermo in archiepiscopatu opportunitate

vestras odium anima mea. **Dixi** secundo tam
git miraculi expediens oportunitas. De q̄ sub
dit. **Lū** subleuasset oculos **Ihs**. **Sciendū**
duplex est oculus dei. scilicet sapientie et gratie. **Prī**
mū oculū nō aperuit aū legē: sed tpe **Moyſi**
cum legē dedit. **Scdm** oculū. scilicet gratie aperu
it tempore natiuitatis et passionis sue. De q̄
ps. **r.** **Oculi** eius in pauperē respiciūt. **Sed**
pōt esse tercius oculus dei. scilicet quez ad
huc habet clausurā: aperiet autē tpe iudiciū. ps.
xxij. **Vultus** dñi sup facietes mala: vt per
dat d̄ terra memoriā eoz. **Et** tali oculo **Mat.**
xxij. vidit hoīes nō vestitū veste nuptiali rē.
Ideo subdit. **Et** cū vidissz qz multitudo ma
gna venit ad eū. **Lyra.** Qui intantumz deside
rabat audire xpm: q̄ etiā sine alimēto seq̄bāt
eū. **Et** dicit **Matth.** xij. q̄ turba expectauit
tota die vsqz ad vesp̄rā. ppter qd̄ necessariū
fuit fieri hoc miraculū. **Ideo** s̄ dicit. **Dixit** ad
philippū. **Uñ** ememus panes vt manducet
hi. **Nō** querit ignorās. sed querit sicut **Sen.**
iij. ca. **Adā** vbi es. et **Sen.** iij. **Ubi** est **Abel**.
Ibi quesitū vt illi cognosceret reatū suū.
hic q̄o vt ex mīſione **Philippi** cocerni appa
reat miraculū. **Ideo** sequitur. **Hoc** autē dice
bat tentans eum. nō quasi ignorās: sed vt re
fectus alijs ostenderet. sicut **Sen.** xxij. **Eta**
uit de **Abraam.** s. vt eius obediētia alijs ma
nifestaretur. ppter quod sequit. **Ipsē** em scie
bat quid esset facturū. qz in q̄tū deus omīa
cognouit ab eterno. **Debre.** iij. **Omnia** nū
da et p̄pta sunt oculis eius. **Rndit** ei **Philip**
pūs. **Ducentoz** denariorū panes nō suffici
unt eis. quasi diceret. **Paupes** sumus. tan
tam pecuniā habere nō possumus. et si habere
mus nō sufficeret p̄ eoz refectō. **Idē** subdit.
Ut vnusquisqz modicū qd̄ acciperet. **Alchui**
nus. **Considera** inspectionem **Philippi.** nō
aspiciebat ad virtutē ei⁹ qui de aqua vinū fe
cerat nec alia signa. **Dicit** ei vnus ex discipu
lis ei⁹ **Andreas** frater **simonis petri.** **Dic** vñ
tē habuisse respectū ad multiplicationē pa
nū factā p̄ **Delyseū.** iij. **Reg.** iij. vbi qdā de
tulerat ad **Delyseū** viginti panes ordeaceos
quos p̄cepit apponi centūz viris dicēs. **Hec**
dicit dñs. comedēt et superit. quod et factū ē.
Ideo subdit. **Est** puer vnus hic. **Iste** dicit
fuisse sanctus **Marialis.** qui habet quinqz
panes ordeaceos et duos pilces. **Abus.** **Co**
sidera eoz parsimonīā qv̄tebant cibo iumē
toz. et nō dicit eos habuisse carnes s̄z pisces.
Nec eoz copiā: sed duos tm̄. **Ideo** spūali ci
to inherūt intantū q̄ corpale p̄tempserūt.

Et subdit. **Sed** hec quid sunt inter tantos.
q. d. **Si** multiplicarent etiā eo mō q̄ p̄ **Pe**
lyseū adhuc esset valde modicū in hac multi
plicatōe. **Dico** terciō tangit sufficiens lar
gitas diuini bñficiū dicēs. **Facite** homines di
scubere. i. ordinare sedere ad manducandū. q̄
si diceret. **Ad** silū humanū subuenire nō po
tuit. nec adiutorūz p̄stabat. vos p̄fessi estis
inopiam. sed modo cognoscetis dei virtutē.
Erat autē fenū multū in loco. **Theophil⁹.** **Fe**
num dicit herba viridis. **Erat** em̄ pasca. qd̄
quartadecima luna mēsis aprilis celebratur
vbi terra germinat et arbores florēt. et sic erat
locus aptus ad sedendū. **Discubuerūt** ergo
viri numero quasi q̄nqz milia. sed in modū
hebraicū soli hic numerant viri a viginti an
nis et supra. vt habet **Numeri.** i. **Sed** mulie
res et pueri tacent. **Hoc** autē dicit euangelista
vt appareat maius miraculū. **Considera** hic
obediētiā apostolorū. **Nō** dixerūt ad quid
debent sedere vñ debēt refici: sed mādātū hu
militer impleuerunt. sperātes q̄ q̄ parauerat
olim mensaz in deserto: nūc etiā in solitudine
turbas reficeret. **Accepit** ergo **Ihs** panes
Sed diceret. quare nō creauit nouos pa
nes? **Rndet** q̄ p̄ma causa hui⁹ fm̄ **Theophi**
lum ē vt p̄fundat errorē **Manichei** dicētis
corporalē substantiā esse malā. qz a malo deo
id est diabolo sit creata. **Si** creatura illa eēt
malā: nequaquā christus qui eēt bonus malā
multiplicasset. **Quīqz** alias causas assignat
Abrilol. **Prima** est. qz ideo creaturis vñt ad
miraculū ne viderent esse aliene ab ei⁹ sapiē
tia. **Scdo** vt ostēdat se victualū largitorē.
ps. cxxv. **Qui** dat escam omni carni. **Ter**
cio ideo panes multiplicat: vt ostēdat se esse
eū q̄ in p̄ncipio dixit. **Berminet** terra herbā
virentē et facientē semen. **Sen.** i. **Pisces** vero
multiplicat: vt p̄bet se esse illū q̄ in p̄ncipio
omne animal aquatile p̄duxit. **Quarta** ra
tio est: vt p̄ hoc ostēdat se esse dñm terre et ma
ris. **Quinta** ratio est in exemplū. q̄ si etiam
pauci habemus: ea libenter indigentibz tri
buamus. **Thob.** iij. **Si** multūz tibi fuerit
abūdanter tribue. si exigūz tibi fuerit: libeter
illud impartiri stude. **Considerandū** ē vt
dicit **Abus.** q̄ iussi apostoli dare quinqz pa
nes nō murmurāt dicētis. **Unde** mitigabi
mus famē nostrā. sed statim obediunt. **Dei**
de ostendit quid egerit xps. **Quā** grās egisset.
Grās egit deo patri fm̄ naturā assumptam
qui virtute deitatis est omnis gratie distribu
tor. **In** hac autē grarū actione p̄mo xps suā

*Tercio bñficiū suffi
cientis*

Dominica Letare

humanitate et paternam reuerentiam inuicti
Sed inde ut dicit **A**bram. erudit nos non prius
 agere mensam: donec gratias egerimus
 ei qui dat nobis cibum. **S**ciendum est quod alij tres euangeliste omissa gratia
 rum actione dicunt quod christus tria fecit. quia
 respexit in celum. Deinde benedixit panes: et po-
 stea eos fregit. **Q**ue tria **I**ohannes breuiter
 plectens dixit. **A**um gratias egisset: **d**istri-
 buit: respexit in celum ut dicit **A**bram. **E**t quod cre-
 tendum erat christum uenisse a patre factum mi-
 raculum aspexit in celum. non propter indigentiam
 quasi auxilio indigeret. quod patri in diuinita-
 te equalis erat ad operandum miracula. **B**enedi-
 xit panes. **B**enedictio autem dei secundum **A**ugustinum. nihil
 aliud est quam diuersorum bonorum collatio et eorum
 dem multiplicatio. **S**icut igitur in principio mun-
 di omnes creaturas benedicens: contulit illis
 naturalē virtutē ut ex se inuicem naturaliter
 multiplicarentur. **I**ta nunc quod multitudo panis
 erat mirabilis. necessaria fuit singularis bene-
 dictio. **E**t ista benedictione christus aliquibus ver-
 bis expressit quibus et sanctificauit et multiplica-
 uit creaturam. **S**ed euangeliste tacet illa verba
 quia forte secrete christus ea prouidit. **P**oceti-
 am ut dicit **A**yrillus dispensare pro nobis fe-
 cit ut discamus quod in principio mese cum fran-
 gere debemus panem: debemus deo offerre et
 elicere super ipsum benedictionē supernā: ut crea-
 tura sanctificet prius per uerbum dei et signo cru-
 cis. **N**am propter hoc in homines diabolus sibi
 usurpauit potestatem in rebus istis corporalibus
 ordinatis ad necessitatē hominis: ut per eas ipsi
 homini noceat. **U**n **A**bram. sup. **M**at. **L**au-
 ta inquit sanctificandam elcay hec est. quoniam totus
 mundus in maligno positus est. **U**n etiam res
 corporales que sunt magna pars mundi in mali-
 gno sunt posite. **C**onsequenter etiam infantes qui
 nascuntur quantum ad carnes in maligno sunt
 positi. **E**t ideo oportet res corporales benedicere
 ut expellant noxamentum quod uenenū peccati per-
 sinit. **P**rimo benedixerat ad hoc facit ex-
 emplū sancti **B**enedicti qui benedicens uas in quo
 erat uenenū mixtum uino. ipsa benedictione sa-
 cta uas contractum est. **I**tem exemplū san-
 ctimonialis quam obsedit diabolus lactucā
 comedentis premissa benedictione. **D**icit etiam
 quod dominus panes benedictos fregit ut frustra-
 tim primo diuiderent et distribuunt discubenti-
 bus. **N**ec autem distributio per apostolos facta ē
Un in **M**attheo dicit. **D**edit discipulis pa-
 nes. discipuli autem turbis. **S**icut ex piscibus quod
 tum volebat. **U**bi attendenda ē abundantia ce-

lestis beneficii. **Q**uerit quomodo ista multiplica-
 tio panum et piscium facta fuerit. **A**d hoc respondet
Hylarius. iij. de trinitate. dicens. quod necessarius nec
 uisus perfectum tam conspicabile operationis asse-
 quit. **E**st quod non erat. uidetur quod non intelligitur
 uel solum superest ut deus omnia posse credat.
Sed tunc ut dicit **P**iero. frangente domino pa-
 nem facta est multiplicatio partium. **I**tem secundum
Abram. etiam ipsi panes augebantur in manibus
 discipulorum ministrantium. **I**tem secundum **H**ylarium.
In manibus summentium et in mensa crescebat pa-
 nis substantia. **S**ed hoc uidetur multum mirabi-
 le secundum **H**ylarium: quod in manibus frangentium non
 minueretur. sed dato uno fragmento alteri suc-
 cederet. **E**t dicendum quod non est dubium quoniam hoc
 fuit mirabile. sed tamen deo non impossibile.
 quoniam non est impossibile apud deum omne uerbum.
Sed si adhuc diceres. uel ueniebat pres-
 illius panis qui succedebat frangenti et distribu-
 enti. **R**espondet **A**ugustinus dicens quod eadem frute quod deus
 multiplicat ex paucis granis segetes: eadem
 potestate multiplicauit hos quoniam panes et du-
 os pisces. **N**am illi quoniam panes erant qua-
 si semina. non quidem terre nascentia. sed ab eo
 qui terram fecit multiplicata. **S**ed diceres.
Bonum habeo cuius uirtute hoc factum est. **S**ed
 ego quero uel producit sunt partes ille hominum
 multiplicatio. **S**i dicat quod deus per existentē
 materiam uertit in substantiam panis sicut hu-
 mor terrestris conuertitur in substantiam carnis.
 tunc certe deus non satiatur illam multitudinem
 ex solis quoniam panibus substantialiter: sed magis
 ex altera substantia. quod uidetur contrarium eu-
 gelio. **E**t ideo dicit magister in sententiis li-
 y. di. xviij. quod illa substantia panis diuina
 tute in se multiplicata est sine alicuius alterius
 additamento. quod quomodo fieri potuerit ex
 cedit inuestigationē humani intellectus: ut
 dicit **H**ylarius. **T**ercio de recollectioe me-
 se. **U**t autem impleri sunt. ps. lxxvij. **M**andit
 cauerunt et saturati sunt numis: et desiderium co-
 rum attulit eis. **D**ixit discipulis suis. **C**olle-
 gite quod superauerat fragmenta ne pereant. **Q**uod ideo
 precepit ut dicit **A**bram. ne fantasia crederetur
 quod factum ē. quod ex collectioe fragmentorum ma-
 gna apparet certitudo miraculi. **N**e pereant.
Non enim sunt abiicienda quod superfluum mentis: sed
 pauperibus eroganda. **C**ollegerunt ergo et imple-
 uerunt. xij. cophinos fragmentorum. **E**st autem co-
 phinus corbo factus de iuncis uel folijs pal-
 marum contextus ad seruilia opera. **C**ophinis
 enim ut dicit **Alchymus**: seruilia implent officia
Ex quoniam panibus et duobus piscibus quod superauerat

his qui manducauerat. Un fm Theophilu
Addiscamus nō esse tenaces i dādis elemo
sinis. qz de abūdiā tribuit. Quarto in
de tangit laus subsecuta diuinū beneficium.
Sed sciendū q nihil dignū deo possum
tribuere p bñficijs acceptis. Primo quidez.
quia omnia nostra ipsius sunt. i. Paral. xxi.
Qua dñe sunt omnia: et que de manu tua ac
cepimus redimus tibi. Secūdo quia dicit
ps. xv. Honorum meorum nō eges. Tercio
qz eius bñficia excedūt nostram facultatem.
ps. Quid retribuaz dño p omnibus que re
tribuit mihi. Sed tamē vult deus a creatu
ra laudari i quo nō ipsi sed creature proficiat.
Un attriditur quales reddere debent deo gra
tias homines resecti. Illi ergo homines cum
vidissent quod fecerat signū vñ ipsius decla
rabatur omnipotētia dicebāt laudādo z glo
rificādo. quia hic est vere propheta. Scdm
Aug. dicit ppheta qui dñs pphetarū est p
pter tria. Primo quidem. quia omnes pro
phete acceperūt de spū eius vt pviderēt fu
tura. Ipse sō in seipso omnū habet cogniti
onem. Ioh. xvi. Nūc scimus qz scis omnia.
Secūdo quia christi cognitio est eterna. pro
phete sō cognouerūt in tpe. Tercio qz om
nis ppheta terminatur ad xpm. Actū. iij.
Nūc oēs pphete testimoniū phibent de spū
q vēitū est i mundū. i. ad redemptōez hu
mani generis. z vt nos ad celestia regna per
ducatur. quod nobis p̄stare dignet zc.

De eodem.

Sermo. XLVIII.

Ancepit iesus
panes zc. Ioh. vi. Ista dñica
vocat dñica de rosa triplici rati
one. Prima est literalis quā ponit Innoc.
lib. iij. Est em quoddā consolatorū z recre
atorū populis continuo ieiunijs fatigatis.
Dicit em Bartho. Interpone tuis interdum
gaudia curis. Quod caret alterna requie du
rabile nō est. Ideo dicit dñs Innocētius
Ne populus ppter asperitatem quadrages
imalis obseruatie sub continuo labore deficeret
in hac mediana dñica rosesolatiū interponi
tur vt anxietas temperata melius sufferatur
Sed ratio est spūalis. in ipsa em rosa sunt
tria. Est em facta de auro. in ius sō ponit mu
scus z ballamū. Et ideo significat christum
in quo sunt tres substantie. s. caro incorrupta.
que significat p aurū. Anima odore oim vir

tutū plena: q significatur p muscū. et diuini
tas p ciosissima: que significatur p ballamū.
Qui ergo vult penitentiā quadragesimalē
leuiter ferre: debet hāc rosam in corde suo por
tare. Tercia ratio ē moralis. p hoc em datur
intelligi qz p ieiunium z penitentiā vicioz
spine conuertitur in rosam virtutum. ita q q
prius erat libidinosus efficitur castus. q pri
us erat superbus: efficitur humilis z mansue
tus. Qui prius erat gulosus efficitur sobrius.
Ista. xxxv. In cubilibz i quibus prius draco
nes habitabant orietur viroz calami z iunci
zc. quia i cordibz peccatorū i quibus prius ha
bitabāt demones p exercitia viciomm: oriet
p penitentiā viroz virtutū. Secūdo hec
dñica vocatur dñica d panibus. ex eo qz chri
stus quinqz milia hominū d quinqz panibz
satiāuit. Sicut aut tunc satiāuit illos de qn
qz panibz corporaliter. sic quotidie reficit fide
les de qnqz panibus spūaliter. Primus ē
panis penitētiālis. z iste pficitur de tribz fari
nis. quarum vna tota est amara. alia est tota
dulcis. tertia est dulcis et amara. Verus em
penitēs debet habere timorem. amorē z spem.
Timorē quidē debet habere de cōsideratione
pene eterne. z ista farina est amara. Ezech. xij
Sili hominis panem tuum i p turbatiōe come
de. Multum em penitēs debet timere z con
turbari quādo cōsiderat horribiles penas in
ferni. Iob. xxi. Quādo recordatus fuero per
timeſco: z pcurit carnem meā tremor. Se
cūdo penitēs debet habere amorē de cōsiderati
one celestis glorie. et ista farina tota est dul
cis. Nihil em dulcius qz dei gloriam mente
cōspicere z ipsam cōsiderare. ps. xxx. Quā ma
gna multitudo dulcedis tpe dñe zc. De isto
pane dicit Luc. xij. Beatus qui manduca
bit panem i regno dei. Tercio penitens de
bet habere spem de cōsideratione peccatorū z ve
nie. Et ista farina dulcis z amara est. Ama
ra qñ cōsiderat peccatorū multitudinem. Ista.
xxxvij. Recogitabo tibi omēs annos: i ama
ritudine anime mee. Dulcis quando habet
spem de venia obtinēda. Prouerb. xij. Cor
qñ nouit amaritudinē aie sue. Ecce amaritu
do culpe. i. gaudio eius nō miscetur extrane
us. Ecce gaudiū p venia. Secūdu ē pa
nis sacramentalis quē in festo pasce recepturi
sumus. Et iste panis fuit formatus i archa
virginali. s. de farina eterna. id ē d deitate sem
piterna. De farina antiq. s. de carne ab Adā
tracta. z de farina noua. i. anima de nouo crea
ta. Iste panis sic formatus triplici igne fuit
m z

panis penitētia

p^o2^o3^o

panis sacramenta

Dominica Letare

excoctus. signe amoris. de quo dicit **Lu. xij.**
Igne veni mittere in terram: et quid volo nisi ut
ardeat. Et isto igne amoris ipse fuit inflama-
tus. qz ppter amorē nrm fuit passus. **Jo. xv.**
Maiorez hac dilectionē nemo hz tē. **Silr**
igne doloris fuit inflamat. **Tren. i.** **O** vos
oēs q trāstis p viā: attēdite et videte si est do-
lor sicut dolor meus. Et igne passionis. **p̄s.**
xyi. **I**gne me examinasti: et nō est inuenta in
me iniquitas. **Idē p̄s. ci.** **O**ssa mea sicut cremi-
um aruerūt. **I**ste panis fuit format⁹ et sic de-
coctus de qnz partibz vulhez. et fuit incisus
vt p̄mū vuln⁹ nos patri recōdiliaret. **Sēdm**
celestē ianuā aperiret. **Tercū** ruinā angeloz
reparet. **Quartū** sanctos patres de limbo re-
ducere. **Quintū** demones subiugaret. **Sextū**
panis est material⁹. quē quotidie petim⁹
i orōne dicētes. **P**anē nostrū quōdianū
da nobis hodie. **I**stū panem cū paupibz de-
bemus communicare si volumus q nostra iei-
unia sint deo grata. **Uñ** postqz dixit dñs **Isa.**
lvij. **N**ōne hoc ē ieiunū qd elegi. **S**ubdit
Frāge esurienti panē iūz tē. **Dicit** em̄ **Petrus**
raucē. q elemosina est i ieiunio sicut oleū in
lucerna. **Sicut** em̄ lucerna extinguit qn ole-
um deficit. sic ieiunij meritū perdit cū elemo-
sina subtrahit. **Greg.** **I**alia sunt sine chari-
tate nra ieiunia qual est sine oleo lucerna ac-
cēsa. fumigare qdē et fetere pōt et lucere nō po-
test. **Et** etiam sicut sol diei. **Sicut** em̄ sol nu-
bes excellit et glaciem dissolvit. sic elemosina
pectā extinguit. **Ecll. iij.** **E**lemosina em̄ pa-
tris nō erit i obliuione. **Et** sicut i sereno glaci-
es soluit. sic i elemosina soluent pectā nostra.
Est etiā elemosina ieiunio sicut aīa corpori.
Sicut em̄ aīa corpus viuificat. sic elemosi-
na ieiunij gratificat. **Et** sicut corpus morit⁹
cū aīa recedit. sic ieiunij meritū p̄dit cum ele-
mosina deficit. **Quartus** ē panis infernal⁹
q p̄ficiit ex peccatis. **De** quo panē dicit **Pro-**
uer. xij. **C**omedit panē impietatis: et vinū
iniquitatis bibūt. **Nihil** em̄ pderit abstinere
a cibo et panē materiali cū nō abstinence ab
ipso panē peccati. **Uñ** dicit **Isa. lvij.** **N**ōne
hoc ē ieiunū qd elegi. solue fasciculos repū-
mētēs. **Quidā** libri habent impietates colli-
gātes. qz qdā ex mala cogitatōe cadūt i dele-
ctatōem. de delectatōe i cōsēsum. de cōsēsum in
opus. de opē i p̄suetudinē. de p̄suetudinē i ne-
cessitatē peccādi. **Et** habēt etiā fasciculos pec-
catorū repūmētēs. qz cū deberent de isto fasce
peccatorū diminuerē semp volūt peccata pec-
catis addere. **Regitur** em̄ in vita spatium

q sanctus **Arsenius** ostēdente sibi angelo vt
dixit tres viros. vnū q fascē lignoz i nemore fa-
ciebat. et sup sarcinā tanta ligna addebat do-
nec ferre nō poterat. **Alius** infundebat aquā
i cisternā pforatā q tota effluebat. **Tercū** qui
tem trabem nō p longū: sed in trāuersum in
quandā ecclīaz ducere volebat. **Expōnit** au-
tem ei angel⁹ hāc vīsiōnē. q p̄mū sunt q pec-
cata petia addūt cū debēt diminuerē. **Ecll.**
xyij. **P**recare corā dño et minue offendicula
Sed sunt q habēt cor suū p diuersa crimia
pforatū: ita q queqz opa de genere bonoz fa-
ciūt oīa p̄dūt. **Aggei. i.** **Q**ui merces pgrega-
uit misit eas in saccū pforatū. **Tercū** sunt si-
perbi q nō vult ire recte sed trāuersū. nec vo-
lūt se inclināre sed eleuare. **Et** ideo cū porta
sit angusta i domū celestē intrare nō possunt.
Marci. vij. **Q**uā angusta est via q ducit ad
vitā. **Quint⁹** panis ē celestis quem sancti
manducabūt i mēsa celesti. **Lu. xij.** **E**t ego
dispono vobis sicut pater celestis disposuit
mihi regnū vt edatis et bibatis sup mensam
meā i regno meo. **Ex** quibz habet q illud cō-
uīuū habebit mīstrantis nobilitatē cū dicit.
Ego nō alius. nō angelus. nō **Petrus** ap̄ls
nō al⁹ sanctus sed ipse xps **Eiusdē. xij.** **A**mē
dico vobis q p̄cinget se et faciet illos discum-
bere: et trāstēs mīstrabit illis. **H**abebit conui-
uantū ordinabilitatē: cū dicit. dispono. i. in
diuersis mēsis pono. **Nā** in vna mēsa erunt
patriarche. i. alia pphete. i. alia apostoli. i. alia
martyres. i. alia p̄fessores. i. alia rōgines. **Bea-**
ta aut virgo habebit vnā mēsam p se a rexp̄is
filij collocataz. **Job. xij.** **I**n domo p̄ris mei
māstiones multe sunt. **H**abebit etiā i illo con-
uīuio plenā satietatez. ideo dicit. vt edatis et
bibatis. **Lān. v.** **C**omedite amici mei et bibi-
te et inebriamini charissimi. **H**abebit mense no-
bilitatē. qz in eadē mensa sedebunt cum xpo.
Ideo dicit sup mēsam meaz. **p̄s. cxxvij.** **F**ilij
tui sicut nouelle oliuaz i circūitu mense tue.
Habebit loci amenitatē **I**deo dicit. in regno
meo. **Nume. xxxij.** **Q**uā pulcra tabernacula
tua **Jacob** et tentoria tua ist vt valles nemo
rosē. vt orti iuxta fluuios irrigui.

De eodem.
Sermo. XLIX.

Et puer hic
vnus habens quinqz panes et
deceos zc. **Johan. vi.** **Pu-**
er est **Abusus**: a quo quinqz

in materialibus

in infernalibus

panes habem⁹. videlicet nature. doctrine. pe-
nitentie. eucharistie et gratie. Primus est cor-
poralis. Secundus est doctrinalis. Tercius
est penitentialis. Quartus est sacramentalis. Qui-
tus est spiritualis. **De primo.** Gen. iij. In su-
dore vultus tui vesceris panetuo. Pro isto
pane parum sudat usurarius et alij qui adulatio-
nibus et retractationibus et piuribus. immo et empti-
onibus et multis mendacijs victum acquirunt.
Prouerb. xx. Suavis est homini panis me-
dacijs et postea implebit os eius calculo. id est
lapide ignito. Dicit glo. De isto pane. scilicet
corporali colligunt fragmenta elemosinarum. Ita.
lvij. Frange esurienti panem tuum etc. Frange scilicet
esurientibus in mundo. Thob. iij. Panem tuum
cum esurientibus et egenis comederis. Et in pur-
gatorio. Neemie. viij. Mittite partes eis qui
non preparauerunt sibi. Et in celo. Esuriunt enim
sancti elemosinaz et alia bona opera nostra. Et ma-
xime christus Matth. xxv. Esurienti et dedi-
stis mihi manducare etc. Grego. Ad tribuen-
dum pigri non sitis. quia hoc quod in terra facien-
ti porrigitis sedeti in celo dabitur. Sic habes qui
si triu sporaz fragmenta. **De secundo.** Eccl. i.
Libauit illum pane vite et intellectus etc. **De**
Sicut autem paterfamilias eiecit eum de fami-
lia quia ociose comedit panem suum. sic et christus.
Ociose autem comedit panem qui doctrinam intelli-
git et non facit. Contra quos Prouerb. xxi.
Panem ociosa non comedit. Vnde quod orde-
aceus est qui non ociose sed cum labore comedit
est. Istius panis quasi triu cophinoz frag-
menta sunt credentoru. fugientoru. agendoru
documenta. Vnde aliqui dicunt est Tren. iij.
Paruuli petierunt panem: et non erat qui frangeret
eis. Non autem iste panis frangit paruus et ma-
gnus plus quam velint. **De tercio.** dicit ps. **Li**
babis nos panem lachrimaz: et poru dabis ho-
bis in lachrimis in mensura. Sed quia penitentia et
austera vita sepe corrumpit per fermentum vane
laudis vel admixte carnalitatibus vel seruili ter-
moris. qui solum timore gehene fit penitentia.
Vnde dicit Deutero. xvi. Septem diebus come-
des absque fermento afflictionis panem Septem die-
bus. id est semper. omne enim tempus septem voluit diebus
De isto pane sunt fragmenta et rudis. affectio-
nis et satisfactio quasi triu sporaz. Hunc pa-
nem dat dominus per platos penitentibus: inducens
eos ad trinitatem et inuigendo penitentiam. Pau-
ci vero sciunt frangere vel nolunt hunc panem. Die
re. xvi. Non franget inter eos lugeri panem ad
solatorem super mortuo. **De quarto.** dicit. i.
ad Thoz. xi. Quicumque manducauerit panem

et biberit calicem domini indignus erit corpus et
sanguis domini. Timendum est valde verbum hoc
vide ergo quod panis ordeaceus non solum in do-
lore et memoria passionis christi. sed etiam in
dolore et peccatis quasi agnus cum lactucis co-
medendus est. Qui hunc panem non indigne vult
comedere: debet sicut ouicula mansuete et inno-
ceteri vivere. Vnde de ouicula paupis quam di-
ues sibi abstulit dicit. ij. Reg. xij. quod erat pa-
ne illi comedit et de calice bibens. Pauper enim
christus est qui paucas oues habet. diues est diabolus
qui habet oues et boues vniuersas: insuper et peco-
ra campi. Istius panis fragmenta sunt tres
partes hostie fracte. id est Thoz. x. Panis quem
fragimus non est participatio corporis est. Dominus etiam
hunc panem benedixit et fregit. Quid autem signat
ille tres partes dicit in sententijs. Possumus etiam
dicere quod tres partes sunt. quia hoc sacrificium offertur
ad honorem sanctorum in celo. ad salutem viuorum in
mundo. vnde sacerdos dicit. ut illi perficiat ad ho-
norem. nobis autem ad salutem sempiternam. Et ad
absolutiorem penam in purgatorio. ideo dicit no-
tante. et sanctorum et viuorum et mortuorum. **De**
quinto dicit ps. cii. Panis cor hominis prae-
parat. Isti panem timor et sollicitudo facit orde-
aceum Bern. Time cum assit gratia. time cum abierit
time cum de nouo redierit. Sed quis vidit vnde do-
mum comederit. sic tu nisi de somno surrexe-
ris peccatum: panem gratiam non pascaris. Vnde bene
dicit. ij. Reg. xij. quod angelus. Vbi bis de som-
no excitauit ut comederet panem. id est cuius fortitu-
dine. xl. diebus ambulauit. Excitatus homo bis. pri-
mo per timorem gehene. secundo per amorem glorie. Istius
panis fragmenta sunt varia gratiarum dona.
Lu. xxiij. Agnouerunt eum in fractura panis etc.
Que fragmenta per duodecim cophinos diui-
dunt ut plena sint opera nostra. Sine enim gratia
dei non sunt plena. Apocal. iij. Non inuenio
opera tua plena coram deo meo.

De eodem.
Sermo. L.

Hic habens quatuor panes ordeaceos
Joh. vi. Ordeacei panes signa-
re possunt austeras refectiones quas habet anima si-
delis de doctrina legali. vel de penitentia medi-
cinali. vel de disciplina sine penitentia sensuali
vel de pena domicali. Ista enim licet ordeacea
habeant asperitatem. reficiunt tamen animam et
sforant. De primo Deutero. viij. Non in solo pa-
ne uiuit homo: sed in omni verbo quod egreditur
in 3

6to m. p. 6
Gracie

430

Dominica Letare

de ore dei. Legit Daniel. x. q. Abacuc intrinse
rat panes i alueolo et ibat i campum vt ferret
messoribus. quos tamē portauit Danieli du
ctu angelico in lacu septē leonū. Panū intri
tio est scripturarū expositio i cordis alueolo.
Malū autē est signū cuius infirmus atominat
panē. Job. xxxij. Abominabilis sit ei in vita
sua panis. Lacus est mūdus. leones sunt de
mones. i. Pe. v. Tāq. leo rugiens circūit que
rēs quē deuoret. Septē leones sunt viciōrū
capitaliū p̄ncipes. Quicunq. g. i mundo est:
ipse i lacu leonū est. Sed nota q. hic qui
q. panes doctrine legalis sunt quinq. verba
quibus tota comprehenditur scriptura. Que
sunt hec. Arde. fuge. age. time. appere. Cre
de in deū. fuge vicia. age bona. time supplicū
appere p̄mū. i. ad Ehoz. xij. In ecclia vo
lo qnq. verba sensui meo loqui vt et alios in
struā q. decē milia verborū i lingua. De se
cūdo ps. xli. Fuerūt mibi lachryme mee pa
nes die ac nocte. Aug. Da mibi dñe in hoc
exilio panē doloris et lachrymarū quē efurio
sup oēm copiam delicias. Hic panis q. p. cor
uū mīstratur. Velye i torrente carit. sicut le
gitur. iij. Reg. xviij. Torrens cōtritiōem signat
Aren. ij. Deduc quasi torrentē lachrymas p.
die et nocte. Per coruū autē nigri et clamor
sum. signat p̄fessio p̄cōrū. Hic coruū figu
rat. Ben. viij. Aperta oris fenestra emittit de
archa p̄strata. et hic mīstrat tibi panē refectio
nis penitētie sedere te i torrente ploratus. Plo
ra g. o peccator. Aug. Qui em se cognoscunt
sicut semp peccāt ita semp plorāt. vitam em
suam que tota est emptatio sup terram plo
rant. Sed hic qnq. panes sunt qnq. partes
penitētie. videlicet p̄ritio. p̄fessio. oratio. ieiū
niū et elemosyna. De tercio signatū est Iu
dicū. viij. vbi legit q. panis succinericiū castra
madian subuertere p. somnū videbatur. Ca
stra madian sunt sensus nostri. qui vtiq. ma
dianite sunt. quod interpretatur p̄radicētes
p̄radicūt em frequēter rationi. ps. liij. Vi
di iniquitatē et p̄radictionē i ciuitate. Unde i
castris inimicorū habitāt aīe nostre i sensib.
p̄stitute. Panis ex ordeo factus est rigor di
scipline et p̄nitētie sensus p̄radicētes cohibēs
Eccl. xxxij. Panis et disciplina et opus ser
uō. i. sensui vel corpi. Qui panis etiam suc
cinericius dicit. quia p. iugem recordatiōem
nostre incinerationis future sensus ab illici
tis cohibemus. Sed hic nota q. qnq. panes
sunt quinq. sensui discipline siue p̄nitētie
Aug. Conuēdus est aīe appetitus a volu

ptate auris et oculor. et a voluptate olfacien
di. tāgendi et gustādi. Tali p̄nitētia aīa pa
scitur et tanq. panib. p̄forat. De quatto
dicit mīleri colligēti duo ligna. iij. Reg. xviij
Fac de ipsa farinula succinericiū panem par
uulum. Duo ligna crucem signāt. Viere. xi.
Mutamus lignū in panē eius: et eradam
eum de terra viuētū. Farina est granū conu
tū. Granū autē christus. Job. xij. Nisi gra
nū frumētū cadēs in terram mortuum fuerit:
ipm solū manet. si autē mortuū fuerit multus
fructū afferit. Qui cōtritus ē p. passionē. Isa.
liij. Attritus est p̄pter scelera nostra. Null
er ergo. i. ecclesia vel aīa. colligēs p. fidem et
uotōem duo ligna crucis. de farinula panem
facit quando de passionē christi se reficit. Pa
nis iste paruul. ē q. p. passionē christus mi
nutus et humiliatus est. ad Phil. ij. Humi
liauit semetipm factus obedies vīq. ad mor
tē. Succinericiū ē quoq. q. sub cinere ama
re passionis christi memoriter coctus est. ps.
ci. Cinere tanq. panē mādūcabā. Sz no
ta q. quinq. panes qnq. vulnera christi sunt
que multū reficiūt aīam deuotā. qui nō so
lum sunt aīe ordeacei p. passionē. sed etiā
oleati et mellici p. deuotionē. Bern. Foderunt
manus eius et pedes eius. et latus lācea perfo
rauerūt. Per has rimas licet mibi fugere mel
de petra. oleumq. de saxo durissimo. De omi
bus his varijs panib. intelligi pōt qd. Da
uid ad Abimelech dixit. i. Reg. xvi. Si qd
habetis ad mādūcandum. vel qnq. panes da
mibi aut quicqd. inueneris etc.

De eodem.
Sermo. II. De epistola.

Illa autē hic
rusalem que sursum ē libera est
que est mater nostra. ad Gala.
iij. Quando aliquis crucem transfigurā
assumpsit. et proponit in terra sancta remane
re. valde libet audire bona de terra illa. et ma
gnū solatium in talibus verbis recipit. Sic
multi nostrū crucem penitētie assumpserūt i
hac quadragesima pponētes ire in illaz cele
stem hierusalē. Tales em sunt vere peregrini
singulis em diebus post assumptionē penitē
tie dietā vnā fecerūt peregrinatiōis sue. Dec
peregrinatio in hoc est excellētiō alij. quia
p̄pter hāc fiunt alie. Et si hec nō fiat alie pa
rum valēt. Beati sunt illi qui iā assumpserūt
si p̄seuerāt. ve aut illis q. nōdū assumpserūt

cū tamē rex celi hoc tpe crucē assumpsit. **Jo.**
hā. xix. Saulas sibi crucem exiuit i euz qui
dicit caluarie locum. Et nullus reputat de fa
milia sua nisi q̄ illā crucē assumpit. **Matth.**
x. Qui nō accipit crucē suā et sequit me nō ē
me dignus. **Ecclesia** autem ad solatiū eorū
qui iam penitētie crucem ceperunt. et ad pro
uocandum eos qui nō dum assumpserūt. vt
assumant cōmendat celestem hierusalem di
cens. Illa autem que sursum est hierusalem
zē. Hodie appropinquat nūc? de celesti hie
rusalē. capl's z nūciat bona. s. q̄ hierusalez li
bera est. z mater nostra. i. regio z patria. Quia
naturaliter q̄libet diligit z desiderat patriam
suā. Et sic nos celestē patriam. **Aug.** Fecisti
nos dñe ad te. inquietū est cor nostrū donec
requiescat i te. **Deb. xiiij.** Nō habemus hic ma
nentē ciuitatē sed futurā quam inquirimus.
Ideo nō desideremus diu viuere i hoc mun
do. quod figurat **Gen. xxiij.** Isaac ait ad
Jacob. Noli accipere iugē de filiabus cha
naan. sed vade i domū Bathelis prīs mris
tue. z accipe tibi inde vxorē de filiabus Laban.
Spiritualiter. Laban interpretat cōdidatio. z si
gnificat tēū. hic habet duas filias. Rachel et
Lyam. i. gratiā z gloriā. ps. lxxxiij. Gratia
z gloriā dabit dñs. gloriā videlicet p cō
templationē. fortunatus in omelia Nequa
q̄ deus se anime applicaret nisi se i cōtempla
tione erigeret. ideo sume crucē penitētie. **In**
summa verborū epistole hui? duo innuuntur
Primo ponit sensum hystoriacum z littera
lē. ibi. Fratres scriptū ē **Secōdo** subdit sensus
allegoricū mysticū seu spūalē. ibi. q̄ sunt p al
legoriā dicta. De pmo dicit. Fratres scriptū
est. s. **Gen. xvi. z. xxi.** Quoniā Abrahāz du
os filios habuit. s. **Ismaelē z Isaac.** Sz di
ceres. tamen habuit plures q̄ duos. vt patz
Gen. xxv. ergo hoc est insufficiēter dictum.
Respōdet. verē est. plures habuit q̄ duos. sz
illi duo fuerūt pncipales quos scriptura ome
morat ppter figuram sequentē. s. electorum z
reprobōz qui p illos figurant. Ideo subdit.
Unū. s. **Ismaelē.** de ancilla. s. de **Agar.** q̄ su
it ancilla **Sare Gen. xv.** Et unū de libera. i.
de **Sara. s. Isaac.** Nam Sara erat libera. qz
neptis Abrahāz z filia fratris sui. **Sed** dice
res. quare Abrahāz habuit duas vxores. cū
hoc sit cōtra legē nature z cōtra p̄mā instituti
onē z iugū? Rndet magister i. iij. dist. xxiij.
p varietate temporū variā inuenit dispositio
z ditionis. Primo fratres sororibz sunt iūcti.
post hoc nō sed cognatis iūcti. Sz post hec

pene omēs falsis dñs adheferūt. z paucis p
manētibz i vera fide. cōsultum est a deo plu
res vni iūgere ne cultus dei deficeret. **Aug.**
Antiqs patribz illud nō erat peccatū quia
nō grā lasciuēdi sed gignēdi fecerūt. **Sz**
diceres. Hoc etiam faciam. Rndet nō. quia
tūc nō erat cōtra preceptū vt mō. **Atia** respō
detur q̄ deus ex rationabili causa dispensauit
cū antiqs patribz ante legem z post legem.
z hoc ppter multiplicationē plis ad cultus
dei edificandē. erant em tūc pauci fideles. **Sz**
qui de ancilla. id est **Ismael** fm carnem na
tus est. id est fm legē propagationis sine vl
la promissione de ipso facta z absqz vllō mira
culo. Sicut patet **Gen. xvi.** Poterat enim
Agar inuencula naturaliter concipere de Abrahā
am sene. Qui autem de libera. supple natus ē
scz **Isaac.** p repromissionem. s. diuinā z a deo
factam z cum diuino miraculo. qz pater cen
tum annorū erat. z mater nonaginta. vt pa
tet **Gen. xxiij.** **Sed** diceres. quare aposto
lus dicit tm **Isaac** p repromissionem natū.
cum etiam legimus promissionem esse factā
de **Ismaele.** quia i **Genesi. xvi.** dicitur. Cum
Agar esset i deserto **Sur.** tūc apparuit ei an
gelus dñi dicens. Agar ancilla **Saray** vn de
venis aut quo vadis? Que respondit. A fa
cie **Saray** domine mee ego fugio. Qui an
gelus. Reuerrere inquit ad dominā tuam. z
humiliare sub manu illius. Et rursum. mul
tiplicās inquit multiplicabo semē tuum. Ec
ce paries filium. z vocabis nomē eius **Ismael.**
hic erit homo ferus. manus eius cōtra om
nes. z manus omnīū cōtra eum. Responde
tur. q̄ ista pmissio quādo facta est. tūciā
Ismael erat conceptus. promissio sō **Isaac**
facta ē anteqz cōciperetur. vt patet ex verbis
angeli positis in **Gen. xvij. ca.** Et sic appa
ret **Isaac** nō fm cōsuetudinē humane natu
re esse natum sed p repromissionem ex longe
us patre z vetula matre nonagenaria. **Di**
xi secūdo subdit sensum allegoricū seu spū
alem dicens. Que sunt p allegoriā dicta. id
est p sensum alterum q̄ verba sonare vident
Un allegoria est quādo ex vno aliud intelli
gitur. **Ubi** nota q̄ quadruplex est sensus
sacrescripture. Primus hystoriacus quādo
factum narratur sicut est. vt dicit **Isid.** in li
bro etymō. Hystoria est narratio rei geste.
Tropologicus sensus est cū p hec que facta
sunt aliqua faciēda mōstrātur. Allegoricus
est cum per id quod factum est aliquid futu
rū intelligitur. **Sed** anagogicus fm **Aug.**

Quid est allegoria

Dominica Letare

est p quez de supnis z eternis tractat. Verbi
gra. bystoriace hierusalem est ciuitas terrena.
Tropologice est aia sancta. Allegorice mili-
tans ecclesia. Anagogice eterna patria. Dec-
em. s. libera z ancilla sunt. i. significat duo te-
stamēta. Abrahā em̄ q̄ interpretat pater multa-
rū gentiū: significat dēū. q̄ de duobz testamē-
tis q̄si de duobz vxoribz duos populos. s. iu-
daicū z gentile: quasi duos filios generauit.
Unū quidē i mōte syna. supple dedit. s. verū.
vt patet **Exo. xix. z. xx.** In seruitutē generās.
scz populū iudaicū. q̄ timore pene deo serue-
rat z pmissione tpalium p occasiones. Que-
id est cuius testamēti veteris figura ē Agar.
id est significat p Agar. Syna em̄ mōs. i. ve-
tus testamētū datū in mōte syna est in ara-
bia. s. minori. i. in humilitate z afflictōne. q̄a
humiliabat z affligebat hoies. Naz arabia
interpretat humilitas z afflictio. Qui mons
id ē testamētū datū. p iunctus est. i. p oia si-
milis est ei que nūc est hierlm. i. synagoge v-
iudaico populo. Nō sicut vetus testamētū
pnas minabat z tpalia p mittebat. ita popu-
lus iudaic⁹ timore pene z amore tpalū serue-
bat. Et seruit cū filiis suis. i. plebis. q̄ timo-
re pene seruit legi. Ex his patet q̄ lex vetus
nō est seruāda. Tum qz in seruitute generat.
tū qz timore pene homines humiliat. tū q̄a
a regno dei alienat. z ppter tpalia seruire faci-
ebat. tū qz carnalibz obseruantibz affligebat
Tūc subdit. Illa autē hierlm. i. ecclesia de gē-
tibus zgregata. que sursum est. s. p affectōez
vel spem celestīū. ad **Phil. iij.** Cōuersatio nō-
stra i celis est. Naz ecclesia partim regnat cū
christo. z partim adhuc peregrinatur in ter-
ris. s. corpore deorsum. mente sursum. **Peclī-
bera ē.** quia nō ex timore sed ex amore seruit.
nō ppter temporalia sed ppter celestia bona.
Que est mater nostra. i. omnīū credentium.
Et ecclesia significatur p Sarā. Nam Sa-
ra interpretat carbo. In carbone autē est ca-
lor z splendor. z sic in ecclesia seruior charita-
tis z splendor honestatis. Tropologice hieru-
salem est aia. Primo qz sursum debet esse per
affectionē z amorē. nō deorsum sed sursum ele-
uata in spūalibus z celestibus. **Iol. iij.** Que
sursum sunt querite zc. Et hoc ostēdit statu-
ra hominis. quia erectus ē. **Aug.** Nō discere
pet cor inum a facie tua vt facies tua sursum
cor autem deorsum. Sciendū tria alleui-
ant animā sursum. Prīmū penitētia. qz na-
turaliter lene a scēdit. z hoc facit penitētia.
Eusebius. Unusquisqz fideliū cōfessione fa-

cta sentit se naturaliter leuiatū. Ratio. qz pec-
catum granat. **ps. xxxvij.** Iniquitates mee
supgresse sunt caput zc. Secundū est elemo-
sina. Ratio. quia ea que sunt puriora sursum
sunt. impura deorsum. **Proverb. xv.** Le-
lum sursum: terra deorsum. Sed elemosina
purificat. **Luce. xi.** Date elemosinā z omnia
mūda sunt vobis. In seipso mūdāt a culpa.
Ecclī. xxx. Miserere anime tue placens deo.
Isido. Quid pdest alium pascere si tamē p-
pria anima pcreat fame. In primo delet a pe-
na. Tercū est orationis instātia. **Damascē.**
Oratio est mētis in deum eleuatio. s. quādo
est seruēs. **ps. cxi.** Dirigatur oratio mea sicut
incensum i oīpectu tuo. **Secūdo** hierusa-
lem interpretatur pacifica. et sic anima debet
esse pacifica. Prīmū cum deo. sed non sic pec-
catores sunt pacifici. **Isa. xlvij.** Nō est pax
impis dicit dñs. Quia vbi odiū ibi non est
pax. **Ecclī. xij.** Altissim⁹ odio habet pctōres.
Secūdo i seipso. et sic nō sunt pacifici pecca-
tores. **ps. xxxvij.** Nō est pax ossibus meis a
facie peccatorū meorum. s. in pscientia. **Pro-
verb. xxv.** Recta pstillātia in die frigoris z li-
ngiosa mulier compant. **Sz boni. ps.** Pax
multa diligentibus legem tuam. Tercio cū
primo. **Roma. xij.** Si fieri potest cū omni-
bus homibz pacē habētes. qz aliquādo non
potest pax fieri cum malis. sed bellum ppter
deum. **Matth. x.** Nō veni mittere pacē sed
gladiū. Pacē. s. cum malis. **Aug. ad Boni-
facium.** Bellū excitatur aduersus malos vt
pax acquirat. Ideo dicit apls. Quāntū ex
vobis est. ad ostendendū q̄ debet esse i prepa-
ratione animi. vt homo sit paratus ex parte
sua habere pacē cū primo si expedit. Vel di-
citur q̄tum ex vobis est ad ostendendū q̄ debeat
esse spontanea z nō coacta. vt quis coact⁹ vel
timore alicuius mali eminetis pacem seruet.
Aug. i libro de ciuitate dei. Pax est hoim oz-
dinata concordia. Tercio dicitur libera. z
sic antia. Prīmū a peccati infirmitate. ad **Ro-
ma. vi.** Liberati a peccato serui facti estis ius-
ticie. Peccatum est sicut infirmitas grauif-
sima que tollit sensum. gustū z spm. Unde
aliquādo etiam infirmitas facit aliqū fatu-
um. z sic peccatū. vnde peccatores fatuis pue-
ris compant. **Sz ego.** Quid infans qz pro
modica delectatiōe carnis se obligare eternis
supplicis. **Proverb. i.** Usqzquo paruuli di-
ligitis infantiam. z stulti ea que sibi sunt no-
xia cupient. Quarto debet esse fructifera quia
mater nostra est. Ad modum em̄ matris de-

bet concipere bonum propositum et parere opus bonum. **A**nagogice per Hierusalem que sursum est: intelligitur eterna patria. In hoc quod dicit sursum est commendat eam a situ. Et vere est sursum, quia in celo cinpyreo. In hoc quod vocat eam Hierusalem commendat eam a pace. Interpretat enim Hierusalem pacifica vel visio pacis. In hoc quod vocat eam liberam notat eius nobilitatem. In hoc quod dicit eam esse matrem nostram ostendit eius charitatem ad nos eo quod multum debemus de ea sperare et eam amare.

Circa primum nota circa hoc quod aliqua civitas in alto est sita solent tria bona sequi. Primum est iudicia quam constat esse in ea. Unde Apocalyp. xxi. Nihil coinquinatum intrabit in eam. Zacha. ix. Replebunt electi quasi phiale in domo domini. Secundum est sanitas quam constat esse in civitate illa. nullus enim ibi infirmatur vel moritur. Apocalyp. xxi. Mortis enim ultra non erit neque luctus neque clamor: neque dolor erit ultra. Tercium est securitas. non enim patet accessus hostium quando civitas est sita in loco alto. Securissima est civitas ista. Nam in mundo isto non est securitas.

Boni enim timeant ne bonitatem suam perdant. Job. x. Verbera omnia opera mea scies quod non parceres delinquenti. Mali trepidant ubi non est timor. Augusti. Timeant illud quod non oportet. amant quod non debet. vane dolent et vanius gaudent. Ideo ad Iosaph. iiij. Que sursum sunt querite ubi Christus est in dextera dei sedens. que sursum sunt sapite: non que super terram. **C**irca secundum. Eterna patria dicitur Hierusalem. id est visio pacis. Iuxta illud Isaie. xxxij. Sedebit enim populus meus in pulcritudine pacis: et in tatabaculis fiducie: et in requie opulenta. In mundo isto non est perfecta pax de malis. Hoc patet Isa. xlvij. Non est pax impijs dicit dominus. In bonis videtur esse pax. ps. Pax multa diligentibus legem tuam. Sed si veritatem non est illis perfecta pax. Quomodo enim aliquis habet pacem in domo sua quam malam habet uxorem et quinq; filios querulosos qui nunquam satiantur. Mala vero caro est que licem et bellum habet cum spiritu. Roma. vij. Video aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis mee. Et ad Galath. v. Caro concupiscit aduersus spiritum. Quinq; filij querulosi sunt quinq; sensus. Eccles. i. Non satiatur oculus visui nec auris auditui impletur. Sic ergo in nobis pacem non habemus. Ad proximos etiam non habemus pacem.

perfecte cum multa in eis videmus unde perturbamur. Cum deo etiam non habemus perfecte pacem. quia cum frequenter offendimus. et quia multa sunt ab eo que nobis non placent. Sed in superna Hierusalem erit pax hec triplex perfecte. quia voluntati dei in nullo discordabimus. et nihil displicebit nobis in illa sancta societate. Et corporibus nostris dominabimur perfecte. ps. xxxvi. Et delectabunt in multitudine pacis. **C**irca tertium nota eius nobilitatem: cum dicit. libera est. Nota in superna Hierusalem multiplex est libertas. Prima a servitute tyrannica. Christus enim qui vero rex est ibi se habet ut sponsus et amicus. Joh. xv. Jam non dicam vos servos sed amicos. Secunda libertas erit a servitute peccati. quia ibi erit annus ubi liberatus perpetuus quousque ad electos. In anno enim iubileo omnia libere dimittentur. ut habetur Levit. xxv. Tercia libertas erit a carcere corporis. qui carcer adeo sordidus est ut per fenestras lutum exeat. De quo carcere Roma. vij. Quis me liberabit de corpore mortis huius. **C**irca quartum nota eius libertatem. Quarta libertas erit a miseria huius exilij. Apocalyp. xxi. Absterget deus omnem lacrimam ab oculis sanctorum. **C**irca quartum in hoc quod dicit. Mater nostra est. ostendit nobis quod ciues huius civitatis Hierusalem nos ideo amat ut a nobis amari debeat. Mater enim amat et amatur. amat enim filios suos. quia care copavit eos. Filij etiam amant matrem ea de causa. quia multa passa est pro eis. Thobie. iij. Vobis rem habebis matri tue omnibus diebus vite eius. Memor enim esse debes que et quanta passa est pro te in vtero suo. Sic sancti qui sunt in superna Hierusalem multa passi sunt pro peccatoribus. Non tantum dolorem passa est mater tua pro te quantum Christus in cruce. Multum enim passus est Paulus et petrus et alij sancti pro peccatoribus. Zelus enim quem habebat circa circumcisionem peccatorum eos occidit. Iohannes multum sunt diligendi ab his qui sunt in ecclesia militante. Et festa eorum debent in magna reverentia laudari. Et magnam fiduciam habere debent ad eos sicut filia in matre. Quia apostoli et sancti martyres atque predicatorum qui nos precesserunt ipsi. progenuerunt nos in fide Christi sua doctrina et suis scriptis atque exemplis. De qui generatione dicit apostolus ipsis corinthiis. i. ad Cor. iij. Per euangelium vos genui. Iohannes subdit. Letare sterilis qui non parit. id est peccator qui non pariebas filios bonorum operum. quasi dicit. Quia nunc est tempus gratie et penitentie. Surge et clama. id est in gaudium pre nimia iocunditate.

Dominica Letare

Nota

Pro quo sciendum hec dnica vocat dnus
ea leticie. Ideo totum officium misse incitat
ad leticiam. quod patet primo p introitum
Letare Hierusalem zc. Isa. vlti. Sicut em
pater ducens filios p desertum venies in me/
dium montis dicit. Letamini quia sumus i
medio. Et sic deus pater hodie toto officio.
Reuera letandum. Isidorus de summo bo/
no Qui future vite premia diligenter cogitat:
omnia mala equumiter tolerat. **N**ota mul
ta genera hominu letantur. Primo captivi
in carcere de liberatione. Et sic nos. Isa. lv. In
leticia egrediemini z cum pace deducemini.
scilicet de captivitate babylonica. Et hoc fi
guratur in tribus dominicis precedentibus
ubi agitur de inuexatione diabolica. Et sic nuc
sumus liberati. Naz vitulus ligatus salit cu
soluitur. ps. cvi. Eduxit eos d tenebris tyn
bra mortis: z vincula eorum dirupit. **S**e
cundo letantur errantes de cognitione vie. et
ceci de illuminatione. z sic nos. Sap. v. Erra
uimus a via veritatis zc. i. Petri. ij. Gratis
sicut oues errantes sed conuersi nuc estis ad
pastorem z episcopum animaru vstrarum.
Et ceci illuminati sunt. ps. xvi. Lux orta e
iusto: z rectis corde leticia. **T**ercio paupe
res letantur de inuentione pecunie z burle. et
sic de alijs. Et sic nos inuenimus thesauruz
scientie z sapientie. ps. Uideant pauperes z le
tentur. querite dominu z viuet anima vestra
Uere peccatores sunt paupes Eccl. ix. Qui
in vno peccat multa bona perdet. Matth. xij
Simile est regnu celorum thesauro abscondi
to in agro. id e filio rei i carne abscondito zc.
Quarto quando sterilitas cessauit. z sic nos
in epistola ad Galath. iij. Letare filia q no
paris. Luce. i. Amici gaudebat cum Elysa
beth. quia sustulit opprobriu in israel. Qui
to quando pestilentia cessauit. Hieremie. ix.
Mors intrauit per fenestras nostras. scilicet
sensuum. Luce. xv. Epulari z gaudere oportet.
quia frater tuus hic mortu' erat zc. Ideo
hodie mors expellit. **S**exto quando seru
a malo seruitio ad bonu venit letat. z sic nos
Joh. viij. Qui facit peccatum seruus est pec
cati. q. Petri. ij. A quo quis liberatur hui' z
seruus est. Sed nuc habemus bonum serui
tuz. ps. Iubilate deo omnis terra: seruite do
mino i leticia. figurat Matth. ij. Reges ga
uili sunt de inuentione stelle perditę.

De eodem

Sermo. III. **D**e euangelio.

Ic est vere
ppheta Joh. vi. **I**sti hoies
quinqz panu miraculo illumia
ti: veritate cognoscit z dicit. **H**ic e vere pro
pheta. Attende q dicit vere. **E**t iuxta hoc attē
dendū est q sacra scriptura sub attestatōe ve
ritatis nobis insinuat humanā fragilitatez.
angelicā charitatē. diuinā auctoritatē. diabo
licam importunitatē. De pmo Isa. xl. Vere
fenū est populus. ericcatū est fenū z cecidit
flos. i. pulcritudo carnis vel gloria mūdāna
Qz miserabile est hodie. homo p trāsitor
am vitam virefcit. cras p mortem vel adhuc
hodie sicut fenū arefcit Matth. vi. Si fenū
agri qd hodie ē et cras i clibanū mittit deus
sic vestit zc. Ubi ergo est flos impioz tpalis
qn quasi fenū aridū mittent i clybanū ignis
Augst. Aozē i seculo. arefcunt in iudicio. et
post ariditatem in ignez mittentur. **O** dñe de
us si fenū ē homo. ergo cibo ē immētoz. **A**er
te sic. Peccator em cibo demonū spūaliter est
Joh. xl. Ecce behemoth quē feci tecū fenū
quasi bos comedet. Behemoth ē diabolus.
qz interpretat animal aut bestia. ps. lxxij. **N**e
tradas bestijs aīas confitentiu tibi. **D**e se/
cūdo Act. xij. Nuc scio vere quia misit dñs
angelū suū z eripuit me de manu Perodis
Perodes est diabolus de cui' manu frequen
ter nos eripit angel'. ps. cxxij. Immittere an
gelus dñi in circuitu timentium eum: z eripi
et eos. Uere autem eripit nos in morte dum
p angelum de carcere huius mūdi educimur
Luce. xvi. Factū est autē vt morerē medicus
z portaret ab angelis i sinū Abraę. Tunc per
angelū primā z secundā custodiā demonum
evadimus. Primā quā habet ptra venientes
Secūdam quā habet cōtra decedētes. ps. ccli.
Educat de custodia aīaz meā zc. **H**is trāsitis
porta ferrea. i. aditus celi vltro aperitur. **S**er
rea dicit ppter firmitates. ps. cxlvij. Quoniam
pfortauit seras portarū tuarū. Aug. **H**ie
rusalē securā esto. secure lauda. sine fine lau
da. fortis clausē sunt porte tue. nō exit amicus
nō intrat inimicus. **D**e tercio dicit. **H**ic ē ve
re ppheta Mirabant de pīate quā faciebat
in quinqz panibz. z nō mirant hoies d pīate
quā adhuc hodie dñs ostēdit i oibz panibz
mūdi. qz de paucis gnis multiplicat. **P**os
sunt etiā qnqz panes ordeacei quinqz partes
pnie signare. q sunt cōtritio. cōfessio. ieiunū
oro. elemosina. qbz aīe nre optime cōfortant

Figuratur. **ij. Regū. xix.** ubi dicit. Angelus ostēdit **Helye** succinericiū panē ⁊ vas aque de quo comedēs ⁊ bibēs ambulauit i forritu dine cibi illius quadraginta diebus ⁊ q̄draginta noctibz vsqz ad montem dei oreb. **Pa-** nis succinericius penitentiā significat. **Pe-** nitentes em̄ in cinere penitere solent. **Luce. x.** **Q**uoniam in cinere ⁊ cilicio sedentes peniterent. Et quia penitentia cum lachrimis fieri debet ideo vas aque ad caput ostēditur. **Hiere. ix.** **Q**uis dabit capiti meo aquam: ⁊ oculis meis fontem lachrimarum. ⁊ plorato die ac nocte. **Q**uadraginta sunt quater decē. quadraginta ergo dies significat totū tempus quo fuit legem quattuor euāgelistarū ⁊ decē mandatorum bene viuēdo ambulare debemus vsqz ad montem celestis patrie. **O**reb em̄ mensa interpretatur. **Luce. xxi.** Ego dispono vobis sicut disposui mihi pater meus regnum vt edatis ⁊ bibatis sup̄ mensam ⁊c. **De q̄r to Isa. xxxvii.** **C**iere em̄ dñe desertas fecerūt reges assyriorum terras: ⁊ eos earū dederūt igni. Reges iniquorum sunt demones. **Joh xli.** Ipse est rex sup̄ om̄es filios sup̄bie. Terra signat ecclesias christi q̄ sunt plures particulares: licet vna sit vniuersal. Sed q̄ sunt dii. deus bonus est. potēs est. sapiens est. **B**oni ergo ⁊ potentes ⁊ sapientes p̄ deos figurant. **ps. lxxxi.** Ego dixi dii estis ⁊c. **Exod. vii.** Ecce constitui te deum **Pharaonis.** **D**iabolus quoqz ait **Sen. iij.** Eritis sic dii ⁊c. **B**ef. **O** maligne. o malinole. ad quid eis similitudo huius vite ⁊ sciētie plunt. **C**erte sunt si cut dii recti. iusti ⁊ veraces. **T**ales deos sepe demones igne iniquitatis succendūt. **L**egit q̄ chaldei ignem pro deo colentes per hoc deum suum potentissimū probauerunt q̄ om̄nes alios deos consumeret. **D**einde alia gēs idolum suum aqua impleuit. ⁊ foramina parua i ipso faciens cera obstruxit. ⁊ sic aqua erūpens ignem extinxit. **S**ic nos aqua gratie ⁊ p̄tritionis impleri exinguere debemus ignē viciorum per foramina lachrimantiū oculorum. **B**rege. **E**xinguamus fletibus peccata: ⁊ dignis penitentie fructibus vt per culpas tempora indulta nō pereant.

Seria secunda.
Sermo. LIII.

Nolite facere
domum patris mei domū negociationis **Joh. ij. Matth.**

xxi. Marci. xi. ⁊ Luc. xix. **P**eregrini ⁊ mēdici solent petere elemosynam in honore illorum sanctorum quorum limina frequēbant. ⁊ in quibus nomibz sperāt exaudiri. **S**p̄ritualiter. **E**t sic nos mēdici. **ps. lxxv.** **Q**uoniam inops ⁊ pauper sum ego. **E**t **ps. xxxviii.** **P**eregrinus sum apud te sicut om̄es patres mei. **E**rgo quicquid debemus habere debemus petere a deo. **ad Corinth. iij.** **Q**uid habes quod nō accepisti a deo: quasi diceret nihil. **E**rgo debemus petere in nomine illius i quo speramus exaudiri. **S**in nomine **Iesu. Johānis. xvi.** **Q**uicquid petieritis in nomine meo fiet vobis. **E**t **Actu. iij.** **N**on est nomen sub celo datum hominibus in quo oporteat nos saluos fieri ⁊c. **Q**uod cōsiderauit **Dauid** dicens. **P**ropter nomen tuum dñe p̄piciaberis peccato meo: multum est em̄. **ps. xliij.** **E**t sic petit ecclesia hodie. **D**eus in nomine tuo saluum me fac: ⁊ virtute tua iudica me. **E**t audi deus orationem meam. **ps. liij.** **N**ota hunc psalmum fecit **Dauid** cum fugit a facie **Saul. i. Regū. xxiij.** **E**t in desertum **Ziph.** **T**unc **ziph**ei venerunt ad **Saul** dicentes. **Dauid** ecce latitat apud nos i colle achile. ecce nūc veni. ⁊ sicut desiderauit ania tua vt descenderes descende. nostrum autēz erit vt tradamus eum in manus tuas. **D**ixitqz **Saul** **Benedicti** vos a domino quia voluistis vicem meam. **A**bite ergo oro ⁊ diligentius preparate ⁊ curiosius agite. ⁊ considerate locum vbi sit pes eius velociter. vel quis viderit eum ibi vbi dixistis. ⁊ reuertimini ad me vt vadā ad rem certam vobiscum. q̄ etiam si in terrā se obstruxerit: persequatur eum in cunctis milibus **Juda.** **A**t illi surgentes abierunt in **ziphante Saul. ⁊ Saul** post eos. ⁊ nūciatus est **Dauid.** ⁊ fugit in desertum **maon.** ⁊ fecit psalmum istum in fuga. **I**tem peregrini etiā solent accedere talia loca vbi inuaniūt personas eis elemosinas prestātes. **E**t sic nos debemus petere in loco scz vbi deus sit. scilicet i templo. **ps. x.** **D**ñs i templo sancto suo. **E**t sic inuenit eum mater eius **Luce. ij.** **I**bi debemus eum petere. **E**t sic **Salomon** **Prouer. xxx.** **M**endicitatē ⁊ diuitias ne dederis mihi: tribue tñ victui meo necessaria. **E**t sic facit ecclesia i collecta. **S.** **P**resta q̄sum⁹ ois potēs de⁹ vt obseruatōes sacras annua deuotiōe recolētes ⁊ corpore ubi placeam⁹ ⁊ mēte. **L**icet de⁹ vbiqz sit. tñ specialiter p̄misit nos exaudire in templo. ⁊ sic **Salomō** petit sapientiā ⁊ exauditus ē. vt patet i epistola. **ij. Regū. q̄. ita**

Feria secunda post Letare

et audiuit omnis israel iudicium iustum quod
 iudicasset. et timuerunt regem videntes sapien-
 tiam dei esse in eo. Et hoc acquisiuit ex eo quod
 corauit domum domini. Et sic nos debemus hono-
 rare domum dei ut eo citius exaudiamur. ps. cxiij.
 Domum tuam domine decet sanctitudo etc. Et hoc
 docet dominus in euangelio. Nolite facere domum
 patris mei etc. In summa euangelij tria innu-
 unt. Primo paterne habitaculis mundicia af-
 fectata quod vendentium probat electio. ibi. pro-
 erat pasca etc. Secundo tangit interne aduer-
 tie expressio. ibi. Ruderunt ergo etc. Tercio tan-
 git supine querelationis euidentia demonstrata.
 ibi. Quia autem esset hierosolymis. De primo
 dicitur. Et pro erat pasca iudeorum. et ascendit ihesus
 hierosolymam. Ubi sciendum quod euangelista vo-
 les ostendere quod saluator domum sui patris mu-
 dauit. promittit quod mudandi causa hieroso-
 lymam ascendit ut visum est. quia christus usque
 ad passionem suam legem voluit obseruare.
 Matth. v. Non veni soluere leges sed ad im-
 plere. In lege autem Exo. cxiij. habetur. quod in tribus
 solennitatibus in anno iudei videbantur conuen-
 re in hierusalem. scilicet pasca. penthecostes. et in fe-
 sto tabernaculorum. De ultimis duabus dispen-
 sabatur cum illis que a remotis erant. sed de prima
 nequaquam. Nam legem obseruans venit in hieru-
 salim christus. Ad exemplum ergo eius debemus sol-
 licite diuina precepta obseruare. Secundum Al-
 chuinum videtur quod homines non ascendunt ad festiui-
 tates dei. nec celebrant pasca sine festa. cum tamen
 dei filius deum patrem in his honorauit. hec ille.
 Sed secundum euangelistam non simpliciter dixit. pro-
 erat pasca. sed addidit iudeorum. et hoc du-
 plici de causa. Prima quoniam aliqui festum aliquod sancte
 et pure celebrant dicunt domino celebrare. alii vero
 non domino sed sibi. Isa. i. et zeladas vestras et solenni-
 tates odiunt anima mea. Iudei ergo quia non frui-
 untur aiaz querebant. sed suam lucem tamen. ideo dixit
 pasca iudeorum. Vel hoc dixit ad diuinitatem no-
 stri pascatum. quia iudeorum fuit figurale. nostrum
 vero verum. i. ad Thym. v. Pasca nostrum immo-
 latus est christus. Et inuenit in templo venden-
 tes oues et boues et columbas et numularios se-
 dentes. In quo notat viciu sacerdotum domum
 dei polluentium. Primo sciendum quod quia animalia
 predicta non poterant de longinquo adduci. Ideo
 sacerdotes cupiditate ducti statuerunt ea in
 templo ubi erat altare iumentorum et candelabrum
 ubi homines orabant et doctores doce-
 bant. sed non satio sacerdotum ubi erat altare
 holocaustorum. Et hoc fecerunt ut de longinquo
 venientes non haberet excusationem de oblationibus

obmittendis. sed propter eos qui non habebant pe-
 cunias posuerunt ibi capsores qui sub cautioe
 tradebant pecunias. capientes aliqua munu-
 scula pua. non pecunias ne viderentur facere
 contra legem Deutero. xxij. Non fenerabis fratri
 tuo ad usura pecuniam. quod tamen prohibuit dominus
 Ezech. xxij. Usura et omnem superabundantiam
 non accipietis. Ubi de isto vicio auaricie sacer-
 dotum dixit propheta Isa. lvi. ca. Pastores eius
 nescierunt intelligentiam. omnes in via sua recli-
 nauerunt. unusquisque ad auariciam suam a sum-
 mo usque ad nouissimum. Mystice boues ve-
 duntur que scriptura sacra propter honorem predicant.
 A bouibus sacra scriptura venit. id est a sanctis
 patribus qui portauerunt iugum domini. Oves
 venduntur qui opera pietatis propter vanitatem mu-
 danam faciunt. Columbas qui dona spiri-
 tus sancti vendunt et sacramenta. Act. viij. Pe-
 cunia tua tecum sit in perditionem. Numularij
 sunt qui dant beneficia propter retributionem ter-
 lem. Deu quot sunt vendentes et ementes in ec-
 clesia. quod peruenit Dicere. vi. ca. A maiore
 usque ad minorem omnes auaricie studet Amos
 ix. Auaricia in capite omnium et nouissimum eorum
 gladio interficiat. Glo. sicut omnes sensus
 in capite. et sic in omnibus sensibus est cupidi-
 tas rerum temporalium. ut patet intus. Ideo nunc
 sequitur duplex remedium contra viciu sacerdotum
 scilicet operis et oris. ut doceret eos que curam habent
 ecclesie. subditos verbo et facto debere corrigere
 Primo remedium operis ponit: cum fecisset quia
 si flagellum de funiculis omnes eiecit de templo.
 Oves quoque et boues et numulariorum effudit
 es et mentas subuertit. Ubi sciendum quod non
 solum animalia: sed etiam homines eiecit. Sed
 diceret. quare non resistebant eis? Dicendum quod
 diuina virtus in illo facto operabatur que ope-
 rabatur in effectu quando volebat. sicut pa-
 tet Ios. xvij. ubi perstrasse dicit eos qui cum
 capere volebant. sic et hic. Ex oculis enim eius
 quidam fulgur exibat qui eos terrebat quod ei re-
 sistere non audebant. Sciendum mystice secundum
 Aug. quod deus de peccatis nostris sumit mate-
 riam unde nos puniat. Ipsa enim prorelatio
 peccatorum secundum quod peccata peccatis adduntur qui
 dam funiculi dicuntur. Prouer. v. Fimbria
 peccatorum suorum constringitur. Et Isa. ij. Ue
 qui trahitis iniquitatem in funiculis vani-
 tatis. Sed diceret. quare fecit flagellum de
 resticulis cum solo verbo eos potuisset eiecisse
 Respondet secundum August. ut doceret quod ab ipsis
 erat flagellum. id est propter eos flagellauit. Se-
 cundo ad designandum multiplex flagellum peccatorum

Primum est flagellum correctionis leniter verte-
ras quo flagellat iustus sicut vestis flagellat
ut de ea pulvis excutiat. ps. xxxvij. Ego i fla-
gella paratus sum. Nam dominus leniter flagellat bo-
nos sicut puer flagellatur ut efficiat doctus.
Eccli. xxx. Qui diligit filium assidue ei flagel-
la. Debe. xij. Flagellat dominus omnem filium quem re-
cipit. Secundo reperit flagellum punitionis vulne-
ras grauit. Et format de restibus peccatorum.
Et sic pharaon flagellatus. ps. xxi. Multa
flagella peccatoris. Reuera hic et alibi peccator
flagellatur. Et dicunt multa multiplici de cau-
sa. Primo quia omnia cedunt eis in malum. Aug. in
meditationibus. O misera soror flagitiosi hominis
sive boni sive mali: pariter omnia sunt illi tor-
menta. Secundo quia singulis peccatis et singu-
lis membris quibus homo peccat correspondet pe-
ne singule. Bern. in quodam sermone qui inci-
pit. Regio australis iherosolymitica angustie non
habent meritum. non recipiunt interitum. nesci-
unt remedium. singulis excessibus. singulis mem-
bris que fuerunt arma iniquitatis debet pena. Attende
autem quod si illa que videbant aliquo modo licita et
quasi ad cultum dei ordinata de templo eiecit:
quanto magis si inueniuntur illicita. Unde Beda
Quid ergo fratres mei quid putamus dominus
faceret: si rigis residentes. si fabulis vacantes
si risu dissolutos vel alio quolibet scelere rep-
perierit irretitos. hec ille. Unde apostolus tales rep-
hendens. i. Thoz. xi. dicit. Numquid domos
non habetis. sed ad agenda vel loquenda secularia
aut ecclesiam dei contemnit. Et Hier. xi. Quid
est quod dilectus meus in domo mea facit scelera
multa. Et Isa. xvi. In terra sanctorum in
qua gessit: et non videbit gloriam domini. Et quia
templum dei ciuitas dicit. ps. lxxvi. Fida-
menta eius in montibus sanctis. Ideo me-
tuenda est sententia apostoli. i. ad Thoz. ij.
Dicentis. Si quis templum domini violauerit di-
spendet illum deus. Et sententia iudicis dicen-
tis. Disperdet de ciuitate domini omnes qui
operantur iniquitatem. Remedium omnis peccati cum
subditur. Et his qui columbas vendebant
dixit. Auferte ista hinc. et nolite facere domum
patris mei domum negotiationis. Zacha. xliij.
Non erit ultra mercator in domo domini. Et
dicit in textu. domum patris. et non mei. ad re-
notandum honorem patris. Joh. viij. Ego
honorifico patrem meum etc. Aug. In ora-
torio nemo aliud agit nisi id ad quod factum
est. Principaliter tamen negotiationes non
debent fieri in domo dei. ut habet. vi. decretali-
um de immunitate ecclesiarum et religiosorum

locorum. c. decet domum domini. ubi dicitur
tur. Assent i ecclesijs earumque cimiterijs he-
gociationes. precipue nundinarum ac fori cu-
iuscunque tumultus etc. Nota negociatio
phibetur. Primo quantum ad statum. et sic cle-
ricis phibetur saltem quantum ad lucrum et ad
cupiditatem. Primo propter frequentia vicia
inde prouenientia. Proverb. xx. Malum est
malum est dicit omnis emptor. et cum recesserit
tunc gloriabitur. Secundo retrahit a curis
spiritualibus. ij. Thimo. ij. Nemo militans deo
implicat se negocijs secularibus etc. Secun-
do quo ad locum ut in templo. et hoc propter
fraudentiam. Unde Leo papa. Difficile
est inter vendentis et ementis commercium non
interuenire peccatum. Apocal. xij. Et ne quis
posset emere nisi qui habeat characterem aut
nomen bestie. id est fallaciam verborum vel re-
rum. Ubi sciendum quod solo verbo istos amo-
uit. quia simoniaci primo fugandi sunt de ec-
clesia per excommunicationem. et quia quidam viuunt
possunt se conuertere non sunt despicendi. Si
vero non conuertantur. tunc non solum sunt fu-
gandi: sed et ligandi cum illis. Mat. xxi. Li-
gatis manibus et pedibus etc. Attende autem
Matth. xxi. dicit. Nolite facere domum me-
am speluncam latronum. Hic vero dicit. do-
mum negociationis. In hoc facit sicut bonus
medicus qui primo a leuioribus incipiens:
postea dura proponit. Unde christus qui hoc
factum egit secundum Bedam quod hic enarratur
de expulsioue. ideo primo eos non latrones vo-
cat: sed negociatores. Sed quia ex eorum du-
ricia a tali negociatione non cessabant. ideo
dominus alia vice vocat eos latrones. Sci-
endum quod licet iudei christum persequen-
tur ex eo quia dicebat deum patrem suum. ut
habetur Johan. v. tamen in hoc loco de hoc
non sunt turbati quod deum dicebat patrem su-
um. quia ibi intellexerunt quod diceret se filium
dei naturalem. hic vero quod solum se diceret fili-
um adoptionis. Recordati vero sunt discipu-
li eius quia scriptum est. Zelus domus tue co-
medit me. Zelus dicit quandam tensionem
amoris. qua intense deum diligens nihil su-
stinet quod amori suo repugnet. Et inde est
quod viri intente diligentes viros suas: qui nec i-
eis sustinent aliorum consortium. utpote amori
contrarium zelotipi dicuntur. Ille igitur zelum
dei habet qui nihil patietur contra honorem dei
quem maxime diligit sustinet. ij. Reg. xix. Ze-
lo zelatus sum pro domino exercituum. Sic et
nos pro decore domus dei zelus comedit duxit

Feria secunda post Letare

quid strarium fieri videmus. studemus etiam quantumcumque chari nostri sunt qui hec faciunt remouere non timētes propter hoc aliqua mala perperit. **Un̄ glo.** Bonus zelus est feruor animi quo mēs abiecto timore pro defensione veritatis accēditur. Ab eo comedis qui quelibet praua que viderit corrigere satagat. si nequit tolerat et gemit. **Un̄ Bern.** sup. **Aanti.** sermo. xij. Item si amares dñm. **Ier.** sum toto corpore. tota anima tua et tota fortitudine: nūquid si videres ei iniurias. cōtempnūm q̄ in ferre nullatenus equo aīo posses sustinere. Sed mox recepto spū iudicij et spū ardo- ris et tanq̄ potēs crapulatus a vino repletus zelo pharisees: diceret cum **Dauid** Tascere me fecit zelus meus quia obliti sunt p̄ba tua inimici mei. Et cum dño. Zelus domus tue comedit me. hec ille. **Un̄ Aug.** i. p̄sona christi dicit. Qm̄ zelus domus tue comedit me. id est quia p̄secutus sum in illis iniquitatibus ipsorum non pariter tui quos sic corripui. q̄ quelini gloriā tuam i domo tua. quia flagellauit in templo male versantes. **Ubi** zelus domus tue comedit me. dixerūt em̄. hic alienus. hic hospes. hunc nescimus unde sit qd̄ nō diceret si agnosceret vñ sim. et si agnosceret ea que mādasti. Si em̄ inuenires illos seruātes mādata tua zelus domus tue comederet me. hec ille. **Dixi** secūdo tangitur interne aduerſitatis expressio. quod interroganti um pbat p̄sumptio cū subdit. Responderūt ergo iudei et dixerūt ei. Quod signū ostēdis nobis q̄ hec facis. quia iudei vidētes christū eos cum potestate eijcere mirabant. unde sibi hec potestas data esset. **Ideo** potestatis suę auctoritatis signū querunt dicētes. Qd̄ signū ostēdis nobis. quasi dicerent. Nō videtur hoc esse tui officij. nec credimus hoc tibi licere q̄ tāta potestater auctoritate nos expellis. iudeis nāq̄ familiare fuit signa querere. **Iuxta** illd̄. i. ad **Thorin.** i. Iudei signa querūt. Et ps̄. lxxij. Signa nostra nō vidimus tē. q̄ p̄ eavocati fuerūt ad fidē ad legē **Deute.** vlti. Nō surrexit vltra p̄pheta i Israēl vt **Moyſes** tē. Et nō querebant signa a christo vt crederēt: sed quasi desperātes q̄ signum facere nō posset. et sic eum reprimere et impedire. Quia ergo prauē querebāt non dat eis signū apertum sed occultum sicut sequebatur. Respondit **Ihs** et dixit eis. Soluite templū hoc et i tribus diebus excitabo illud. vbi dñs p̄nūciat primo mortem suam dicēs. Soluite et nō soluet. ne intelligas mortem

tem eius naturalem. nec dicite solue. ne intelligas seipsum occidisse. sed soluite. quod nō ē imperātis sed p̄nūciātis. id est soluetis vel p̄mitteris. vt sit sensus. Soluite. id est facite de corpore meo qd̄ vultis. illud vobis expono. **Dicit** etiam notāter soluite. quia in morte christi anima a corpore soluta est. aliter tamen illa solutio facta est q̄ illorum qui p̄ incinerationē putrefactionē solunt quā christus nō sensit. ps̄. v. Nō habis sanctum tuum videre corruptionē. **Fuit** tamen anima eius a corpore sepata. **Secūdo** p̄nūciat suam resurrectionē dicēs. Et in tribus diebus excitabo illud. Nō dicit excitabitur vel excitabit illud pater. sed ego excitabo. quia p̄pria virtute a mortuis surrexit. Nec tamen negat q̄n pater eū suscitauit. ad **Salath.** i. Qui suscitauit **Ihm** a mortuis. Et in ps̄. xl. Tu autē dñe miserere mei et resuscita me. **Nec** ē in hoc p̄rarietas. q̄ est eadē virtus vtriusq̄. **Sciendū** autē est q̄ ideo dicit de sua resurrectione quia in ea maxime apparet virtus et potētia diuinitatis. quia puri hominis nō est resuscitare. sed solius christi q̄ est inter mortuos liber. **Dixerūt** ergo iudei. Quadraginta et septē annis est edificatum. id est reedificatus hoc templū. et i tribus diebus excitabis illud. **Hoc** dixerūt iudei. quia putauerūt christus de corporali templo hoc dixisse quod in tot annis fuit edificatum sub **Zorobabel** postq̄ reuersi fuerunt iudei de captiuitate. **Vel** templum quod **Salomon** edificauit. et in septimo anno cōpleuit. fuit edificatū. xlvj. annis. vt dicit **Orige.** vt numeret tps̄ ab eo die quo **Dauid** mentionē fecit de edificatione templi cōsules sup̄ hoc **Nathan** p̄pheta. ij. **Regū.** vij. vsq̄ ad p̄summationē p̄fectam p̄ **Salomō.** Nam ex illo die **Dauid** cepit p̄parare materiam et necessaria ad edificationē templi. Et sic hoc dictū cōsideret quod exēdit se ad nūm̄. xlvj. annos. **Me** autē dicebat de templo corporis sui. Corpus em̄ xpi templū ē. **Quis** ratio ē. q̄ illud templū dei dicit in q̄ deo habitat. ps̄. x. Dñs i templo sancto suo. **Ideo** anima sancta dicitur templū. i. ad **Thorin.** ij. **Templū** em̄ dei sanctū est qd̄ estis vos. Quia igitur in corpore christi diuinitas inhabitat. ideo templū vocat corpus i quo habitat plenitudo diuinitatis nō solū fm̄ aīam sed etiā fm̄ corpus. **Cū** ḡ resurrexisset a mortuis: recordati sunt discipuli eius q̄ hoc dicebat de corpore suo. et crediderūt scripture et sermoni que dixit **Ihs** an̄ resurrectionē suā et passionem.

Hoc sō nō intellexerūt ppter duo. **P**ri-
mo quia p hoc ostendebat in chris̄to diuini-
tas. Aliter em̄ corpus eius nō fuisset dictus
templū. et hoc tunc temporis intelligere hu-
manā capacitatē excedebat. Secundo qz in
hoc fecit mentionē de passionē et resurrectionē
que null⁹ discipulorū adhuc audierat. Ideo
Petrus alia vice audies de eius passiōe scan-
dalizatus ē. vt dicit **Matth. xvi.** Sed post
resurrectionē qñ aperuit eis sensum vt intelli-
geret scripturas: tūc plene cognouerunt eū esse
x̄m et hominē. et tunc recordati sunt qz dice-
bat de templo corpis sui. Et sic crediderunt
scripturę prophetaz. **Osee. vi.** Unificabit nos
post duos dies. in die tertia suscitabit nos.

Dixi tercio tangit supne conuersationis eui-
dentia demonstrata. qd̄ credentium pbat ostē-
sio cū subdit. **Quā** autē hierosolymis esset **Ihs**
in pasca in die festo multi crediderūt in noīe
eius vidētes signa que faciebat. **S**ed di-
cunt in modum signa fuerunt hec cū hic de nullo
legit. Dicendū q multa signa fecit **Ihs** tunc.
licet euangelista nō scripserit ista. Nam euan-
geliste multa sciēter ptermiserunt d̄ miracu-
lis xpi: cū tot fecerit q nō possent scribi de fa-
cili. Vel dicendū q inter omnia alia miracu-
la maximū fuit q vn⁹ homo tantā multitu-
dinē hominū solo flagello eiecit. **U**isus hīs si-
gnis vel hoc signo multi crediderunt in eū.

Ubi sciendū aliū credūt ppter signa vt isti
Et tales sunt grossiores qz q ppter solaz do-
ctrinā credunt sicut discipuli xpi. Ideo dicit
1. Cor. xiiij. Prophetie date sunt fidelibz et
nō infidelibz. Ipse autē **Ihs** non credebat se
ipsum eis. i. sua secreta mysteria eis nō reue-
lauit: sicut nec apl̄s **Iohā. xvi.** Multa ha-
beo vobis dicere: sed nō potestis portare mō.
1. Thoz. iij. Nō potui vobis loqui d̄ sp̄a
libz: sed quasi carnalibz. Et ideo euangelista
signāter dicit. In noīe eius. in quo ostendit
imperfecte eos credere. Et ideo nō dicit q cre-
diderūt in eū. qz nō dū credebāt in eius diui-
nitatē. sed dicit in nomine eius. q. d̄. **I**llud
quod de eo nominetenus dicebat. s. q sit in-
stus et h̄mōi. Et isti s̄m **Aug.** gerunt typū ca-
thecuminoz. qui licet credant. tamē corpus
xpi eis nō dat. Quod sicut nemo conficit nī
si sacerdos consecratus. ita nemo recipere il-
lud debet nisi fuerit baptizatus. Subdit. **E**o
q ipse nosset oēs. et qz opus ei non erat vt d̄s
testimoniū phiberet de homine. ipse em̄ scie-
bat qd̄ esset in homine. **U**bi sciendū q ra-
tio quare se eis nō credebat est. quia ipse pfe-

cte cognouit eos. Ideo dicitur est. **E**o q ipse
nosset eos. et hoc p potentia diuinitatis. **E**c-
cli. xxiij. **O**culi dñi sunt lucidiores sup solē
circūspiciētes oēs vias hoīm et pfundū aby-
ssi et hoīm corda intueētes in absconditis ptes
Licet em̄ hoīes cognoscāt. aliquis tamē nō
certam cognitionē habere potest de eis. qz hō
nō videt nisi ea que apparēt. deus autē intue-
tur cor. **1. Reg. xvi.** Ideo nō opus ē xpo testi-
moniū aliorū: cū certissime cognoscat p cor-
dis intuitionē. Ideo dicitur est. **E**t op⁹ ei nō
erat vt testimoniū quis phiberet de homine.
immo ipsemet est testis. **Job. xvi.** Ecce in ce-
lo testis meus: et scius meus in excelsis. **C**hris-
tus etiā cognitionē nō solū ad exteriora ostē-
dit. ideo addidit. eo q ipse sciret qd̄ esset in ho-
mine. i. occulta cordis. **Prouer. xv.** Infern⁹
et pditio coram dño. quanto magis corda fi-
liorum hominū. Scire em̄ ea q sunt in cor-
de hominis est solus dei. qui solus corda plas-
mauit. nō em̄ indigebat testibus vt p priorū
plasmatum mentes addiscat. **P**lus etiam
arripserat nouerat quid esset in opere suo qz ipm
opus quid esset in semetipso. Nam **Petrus**
nō nouerat quid i ipso erat quādo dixit. **T**e-
cum ero vsqz ad mortem. Sed domin⁹ nō
uerat quid esset i homine dices. **P**rius qz gal-
lus cantet ter me negabis. Quapropter s̄m
Bedam monemur vt nūqz de cōscientia no-
stra securi simus. sed semp solliciti formide-
mus. quia quod nos latet eternum arbitriū
latere nō valet. **C**ōfiteamur ergo plura et ma-
iora peccata habere qz nosse putamus. vt ma-
iorem qz credim⁹ gloriā cōsequamur. **M**o-
ta dicit in textu. **E**cce de templo oues et bo-
ues et numularioz effudit es. Pro quo scien-
dum multa genera hominū eijciētur de tem-
plo dei et de regno celi. **P**rimo eijciētur super-
bi qui intelligūtur p boues qui cornibus po-
tētie alios feriūt. ps. c. **N**ō habitabit in me-
dio domus mee qui facit supbias. **Dauid. liij.**
Hec est interpretatio sentētie altissimi q perue-
nit sup dñm meum regem. **E**ijciēt te ab ho-
mibus et cum bestijs erit habitatio tua. id ē
cum demonibz. ps. lxxiij. **N**e tradas bestijs
animas confitētiū tibi. Et sic lucifer electus
est de celo. **Ezech. xxvij.** **E**cce de mōte san-
cto dei et pdidit o cherub. **Isa. xliij.** **N**ō ecel-
disti de celo lucifer q mane oriebaris. **Et Lu-
c. x.** **U**idi sathanaz quasi fulgur cadentē de ce-
lo. **S**ecundo eijciēnt auari q intelligunt p nu-
mularios. **Matth. viij.** **A** mīmo vsqz ad maxi-
mū omnes studēt auaricie. Et tales eijciunt

Feria tertia post Letare

prima ad Corinth. vi. Auari regnū dei possi-
dere nō pnt. Ideo ait Ihs discipul suis Lu-
ca. xiiij. Nisi qs renūciauerit omnibz q possi-
det nō potest esse meus discipul. Et Matt.
xix. Quā difficile ē pecuniā amat regnū dei
possider. Ideo Luc. xij. Caute ab omī auar-
icia. qz nō in abundantia cuiusqz vita eius ē
ex his q possidet. Tercio luxuriosi q intelli-
guntur p columbas que est auis libidinosa
Quod figuratur Numeri. v. Omnis lepro-
sus ejicitur de castris. et qui semine suū pol-
lutusqz est sup mortuo. Et. i. ad Corinth.
vi. Fornicatores. adulteri et auari regnū dei
possidere nō pnt. Id Matt. xxiij. In resurre-
ctione neqz nubent neqz nubent sed erūt sicut
angeli dei i celo. Quarto hypocrite q p oues
intelligunt. qz exteri apparent in pellibz ouis-
um Matt. vij. intrinsecus aut sunt lupi ra-
paces. Ibidē. xxiij. Ne vobis scribe et phari-
sei hypocrite. qz similes estis sepulcris dealba-
tis etc. Ideo Apocal. xxi. Nihil coīgnatur
intrabit etc. Et ibidē. xxiij. Foras canes. vene-
fici. impudici. homicide et idolis seruientes.
Dēs tales excommunicati extra palacium re-
gni dei ejciūt. O beatus q ibi nō ejcitur. ps.
lxiij. Beati q habitant i domo tua dñe. Rō
Thob. xiiij. p oēs vicos eius cantat alleluia
Sed damnati erūt excommunicati. Naz sicut
excomunicatis nō picipamus in locutione. i. diui-
no officio. nec i salutatione. nec i comestione
sictōni nō participabunt malis in quattuor
Primo in locutione. qz facies eoz auerse erūt
ab eis. ps. xliij. Auertisti nos retrorsum post
inimicos nros. Et Au. xvi. Magnū chaos
firmatū ē inter nos et vos. Scdo nō in diui-
no officio. Isa. lxy. Serui mei laudabūt me
p exultatione cordis. et vos clamabitis p do-
lore cordis. et p stridōe spūs ululabitis. Ter-
cio nō in salutatione. quia salutem nō opta-
bunt eis. ps. lviij. Letabitur iustus quz vide-
rit vindictā. Quarto nō in mensa. Isa. lxy.
Serui mei comedēt. vos aut esuriētis. et ser-
ui mei bibent et vos sitiētis.

Feria tertia.
Sermo. lxxxiii.

Hic scēdit iesus
in templū. Joh. viij. Consuetudo
est boni serui si offendit dñm pla-
cat eū p cibo. Spūaliter. nos offendim⁹ deuz
peccatis nris. Ideo debem⁹ currere ad dñm
placādo eū p cibo nris. Hoc agit ecclia in in-

troitu. Exaudi deus orationē meā: et ne despe-
xeris deprecationē meā. intēde in me et exaudi
me. Sicut in collecta. Sacre nobis quesum⁹
dñe obseruationis ieiunia pie puerlationis
augmentū: et tue ppiciationis p̄tinuū p̄stent
auxiliū. Sed q sacerdos tenet orare p popu-
lo notum est. et figurat Exo. xxxij. Moyses
orauit p populo q peccauit in adoratioe vitu-
li. vt patet in epistola. At xpus ver⁹ sacerdos
fm ordinē melchisedech ascendit in templū
materiale ad docendū. et in templū eternale
p nobis interpellanduz. vt patet i hodierno
euāgelio cū dicit. Ascendit ihs in templū etc.
In summa euangelij tria innunt. Pri-
mo doctrine xp̄i origo de supnis qd missio p-
bat paternalis. ibi. Jā die festo etc. Scdo ta-
git turbe abiectio dñi. qd solutio pbat
saluatoris. ibi. Nōne Moyses dedit vobis
legē etc. Tercio ponit essentia xp̄i origo de oc-
cultis. qd trāmissio pbat supnalis. ibi. Di-
cebāt ergo qdā ex hierosolymis. De pmo di-
cit. Jā die festo mediāte Ihs ascēdit in tem-
plū. **U**bi sciendū q christus volēs sue do-
ctrine originē ostēdere. pmo ponit eiusdē do-
ctrine tempus et locū et admirationē turbarū
Tempus quidē dum ait. Jā die festo mei-
diante. i. cum illius festi tot dies remāssent
quot effluerant. Unde cum p septē dies il-
lud festū agebat: dicit hoc fuisse quarto die
Ideo aut in medio festi ascendebat. qz i p̄-
cipio omnes magis intēti sunt his que festi
sunt. Boni quidē ad cultū dei. aliqz ad va-
nitates et lucra. Sed circa mediū temp⁹ xps
ascendebat. vt hi qui i principio festi ea q fe-
sti erant expectabant: magis parati essent ad
doctrinā audiendā. Locus autem doctrine
tangit cū dicit in templū. qd est locus aptus
ad sanam doctrinā: et pueniens doctrine xp̄i
sanctissime. Isa. ij. Venite ascēdam⁹ ad mō-
tem dñi et ad domū dei Jacob. Itē vt osten-
deret se docere veritatē q calumniari nō pōt.
ideo ascēdit in templū. Joh. xviij. Ago i oc-
culto locutus sum nihil. Admiratores hō tur-
barū ponit cū dicit. Et mirabantur iudei dicen-
tes. Quō hic sc̄as scit cū nō didicerit. Scie-
bant em ihs eē filiū paupis mulier. et vt pu-
tabant filiū fabri q d labore suo vivebat. Vt
pabile videt q Ihs etiā de labore suo vici-
nō insisteret studio sc̄arū: sed poti⁹ op̄i mani-
ali. fm illud ps. lxxxvij. Paup ego sum et in
laboribus a iuuetute mea. Et ideo cū audie-
runt eū docere et disputare mirabant dicētes
Quō hic sc̄as scit. qsi diceret. miramur quō

scit legē cū nemo scire eā valeat nisi q̄ legē le-
gat. Nemo autē legē legere valet nisi lras sci-
at. **N**ic autē lras nō didicit. ideo mirandū est
vñ nouerit legez. **P**ac tñ de causa mirabatur
fm glo. qz nemo intelligebat eū esse legis au-
ctore z dñm. Qui si credere voluissent: neq̄
q̄ mirarent si ille legē nō nosset q̄ legē dedisset.
Dugo spūalis doctrine ponit cū subiūgitur.
Rndit eis **I**hs z dixit. **M**ea doctrina nō ē
mea: sed eius qui misit me. q. d. **I**sta doctri-
na q̄ est mea approbatur subiectiue. nō est
mea. s. p. exercitiū acq̄sitiōis humane. sed ei⁹ q̄
misit me. i. data est mihi a p̄e. qz licet fili⁹ fm
naturā diuinā habeat eandē scientiā cū p̄e.
tñ habet eā ab ipso p̄e. **S**cđm hō naturam
humanā habet aliā scientiā. s. creatā. nō tñ ha-
bet eā p. exercitiū acq̄sitiōis humane. sed ab in-
stāi p̄ceptōis infusam. sic z soluta ē questio
qua querebāt. **Q**uō hic lras scit. **U**el aliter.
si dixisset. doctrinā quā ego doceo nō ē mea:
nulla eēt questio. **S**ed q̄ dicit. doctrina mea
nō ē mea. videt contradictionē implicare. **S**z
hoc soluit sic. q̄a hoc esse dicit multipliciter.
Rō. qz sua doctrina aliquo mō dicit sua. ali-
quo mō nō sua. **S**i em̄ intelligit de xpo filio
dei. sic cuz doctrina vniuersali⁹ nihil aliud
sit q̄ verbū ei⁹. fili⁹ autē dei cū sit verbū patris.
sequit̄ q̄ q̄ doctrina patris sit ipse filius. **I**stud
autē verbū est sup̄ius p. identitatē scientie. est
autē nō suū p. originē. **U**el qz nō est verbum
nullius: sed alicui⁹. **U**n̄ **A**ug. dicit hic q̄ bre-
uiter videt dixisse. **M**ea doctrina nō ē mea.
ac si diceret. **E**go nō sum a meipso. **I**n q̄ he-
resis sabelliana confundit̄: q̄ dicere nisi sunt
ipm̄ esse filiū q̄ est z pater. **U**el mea doctrina
quā ego p̄nūcio verbo creato nō ē mea: sz ei⁹
q̄ misit me p̄is. i. nō ē mihi data a meipso: sz
a p̄e meo. qz etiā cognitionē fili⁹ p. eternā ge-
nerationē habet a p̄e. **M**at. xi. **D**ia tradita
sunt mihi a p̄e meo. **S**i hō intelligat d. xpo
filio hominis. tūc dicit. **M**ea doctrina quam
ego habeo fm̄ aīam creatā. z p̄fero ore corpo-
ris nō ē mea. i. nō ē mihi a meipso sed a deo.
qz om̄e vez a quocūqz dicat a spū sancto est.
Sic q̄ fm̄ **A**ug. de trini. fm̄ illd quod dixit.
doctrinā suā. z fm̄ aliud qd dixit eā nō suam
dixit eam fm̄ formā dei suā. z fm̄ formā serui
nō suā. **E**x quo patet exemplū q̄ oēm modū
cognitiōis cū graz actione recognoscā esse
a deo. i. **L**hoz. iij. **Q**uid habes qd nō acce-
pisti. **S**i autē accepisti qd gloriaris quasi nō
accepisti. **S**ubdit. **S**i q̄s voluerit volūta-
tē eius facere cognoscat de doctrina virum ex

deo sit: an ego a meipso loquar. **U**bi pbat do-
ctrinā suā esse a deo. p̄mo ex iudicio recte sen-
tētie. **U**bi sciendū iudicio illius standum
est an aliquis bñ operet in arte aliqua qui est
expertus in arte illa. sicut an aliq̄s bñ loqua-
tur gallicū est standū iudicio eius q̄ est perit⁹
in lingua gallica. **S**cđm hoc ergo dicit dñs
illius iudicio standū esse an doctrina mea sit
ex deo qui est expertus in rebus diuinis **T**alis
em̄ recte potest de his iudicare. i. **L**oum̄. ij.
Animal hō nō p̄cipit ea q̄ sunt spūs dei zc.
Spūalis autē iudicat oīa z ipse a nemine iū-
dicat. **E**t qz vos alienati estis a deo. ideo nō
cognoscitis de doctrina vtz ex deo sit. **S**ed si
q̄s voluerit voluntatem eius. i. dei facere. iste
pōt cognoscere vtz doctrina hec sit a deo: an
ego a meipso loquar. **I**ste quidē a seipso loq̄-
tur q̄ falsum dicit. **Q**uia sicut dicit **I**oh. viij.
Qui loquit mendaciū ex p̄p̄is loquit. **I**do
sequit̄. **Q**ui a seipso loquit gl̄iam p̄p̄iā que-
rit. qui autē querit gl̄iam eius q̄ misit illum:
hic verax est: z iniusticia non est in illo. **P**ro-
bat id ex sua intētiōe. z ponit duplicē intēti-
onē. p. quaz intelligit duplex origo doctrine.
dictū em̄ aliquos loq̄ non a se. **L**oquit autē
nō a se quicūqz studet loq̄ veritates. **N**is em̄
cognitiō veritatis ab aliquo ē. p. modū q̄ dez
discipline a magistro. p. modū hō reuelatio-
nis a deo: sed p. intētiōē a rebus. ad **R**om. i.
Inuisibilia em̄ dei a creatura mūda p. ea q̄ fa-
cta sunt intellecta aspiciunt. **Q**uocūqz ex
go istoz modoz cognitio aliqua habeat non
est hominū a se. **A** se autē loquit̄ q̄ ea que di-
cit nec ex rebus: nec ex reuelatiōe: nec ex doctri-
na humana accepit: sed de corpore suo. **D**iere.
xxij. **U**isionē cordis sui loquunt non de ore
dñi. **E**t **A**zech. xij. **U**e p̄phetis insipientib⁹
q̄ sequunt spūs suū z nihil vidēt. **S**ic q̄ con-
fingere aliqd ex se sit p̄pter humanā gloriā.
Quia dicit **A**huf. **Q**ui aliquaz p̄phetiam
vult istruere doctrinā: p̄pter nihil aliud hoc
vult q̄z ve gl̄iam acquirat. **E**t hoc est qd dñs
dicit p̄bās doctrinā suā a deo. qui a seipso lo-
quit de certa cognitiōe veritatis que ē ab alio
iste querit gl̄iam p̄phanā. p̄pter quam z p̄-
pter sup̄biam hereses z falsē opinionēs itro-
ducunt. z comperit antichristo. ij. **T**hessa. ij.
Qui aduersatur z extollitur sup̄ omne quod
dicit deus. **Q**ui autē querit gloriā eius q̄ mi-
sit illū sicut ego quero. **I**oh. viij. **E**go gl̄iam
meā nō q̄ro zc. hic verax est. qz doctrina mea
cōtinet veritatē. z iniusticia in me nō est. qz al-
terius gloriā nō vsurpo. **E**t vt dicit **A**ug. n

Feria tertia post Metare

Magnū nobis p̄buit humilitatis exemplū
dū habitū inuētus ēv̄t homo. Querit glori-
am patris sui. nō suaz. qd̄ tū hō facere debe-
res. qñ aliqd̄ boni facis gliaz tuā q̄ris. qñ ali-
qd̄ mali deo calūniā inferre meditaris. Patz
aut̄ q̄ gl̄iam suā nō q̄rebat. qz si fuisset adula-
tus p̄ncipibz sacerdotū. nō fuissent ip̄m p̄se-
cuti. Sic ḡ x̄ps t̄ q̄cūqz gl̄iam dei querit ha-
bet quandā intra se dei cognitōez. **Mat. xxiij.**
Magister scim⁹ qz verax es. Et ideo dicit h̄.
verax est. In affectu aut̄ habuit rectā intēti-
onē. **Un̄ dicit. Et iniusticia nō est i illo. In iu-**
sticia cū est p̄vnuſ vſurpat sibi honore alie-
nū. Glia aut̄ pprie soli⁹ dei ē. q̄ ergo querit si-
bi gl̄iam exhiberi iniustus ē. Dicit secūdo
tangit turbe abiectio de internis. quod solu-
tiō pbat saluatoris. Nonne Moyses dedit
vobis legē. t̄ nemo ex vobis facit legē q̄ me q̄
ritis interficere. q. d. Qui vult aliū sine cau-
sa sine sine iussu dei interficere. ille facit cōtra
legē Moysi Exo. xx. Non occides. Potuif-
sent em̄ xpo dixisse. Ideo doctrina tua nō ē a
deo. qz sabbatū soluis. fm̄ illud Joh. ix. Nō
est iste hō a deo q̄ sabbatū non custodit. h̄ vo-
lēs excludere p̄mo excusat se ex pte accusanti-
um. q. d. Dico vobis dicitis. q̄ doctrina mea
nō sit ex deo. qz legē nō seruo sabbatū solvēs
tñ vos non habetis potestates me accusandi
cū sitis i fili delicto. Un̄ dicit. Nonne Moy-
ses dedit vobis legē. t̄ nemo ex vobis facit le-
gē. Actu. xij. Accepistis legē in dispositione
angeloz. t̄ nō custodistis. Actu. xv. Ut qd̄ tē
ptatis deū imponere iugū sup̄ cernices disci-
puloz. qd̄ neqz nos neqz patres nostri porta-
re potuimus. Si ergo vos non servatis legē
quare ppter transgressionē eius vultis me in-
terficere. Non em̄ ppter h̄ fecistis. sed ppter
odiū. Alioqn̄ si ppter zelū legis feceritis. ip̄si
vos servaretis eā. Sap. ij. Circūveniam⁹ iu-
stū. qm̄ inutil̄ ē nobis. t̄ pirarius est opibz
n̄ris. t̄ morte turpissima d̄ demnem⁹ eū. Se-
quit̄ iniqua m̄tio turbe. R̄ndit turba t̄ dixit
Demoniū habēs. q̄s te querit interficere. q̄ si
dicerēt. Nos nō pueniem⁹. t̄ i h̄ mētunt. q̄a
querebāt mortē eius sicut postea effectu ostē-
derūt. Glo. Remigij. O scelus inexprabile.
o blasphemia neqz i hoc seculo neqz i futuro
dimittēda. Naz p̄ius fuit hoc dicere q̄ ch̄ri-
stū occidere. Et nāqz dicebāt. Demoniū ha-
bēs. cū tamē solo imperio demonia expellebat
Obturāde essent aures ad tam scelestā cōtu-
melia nisi ipsius dñi addiscerem⁹ h̄re patiē-
tiā. neqz em̄ a furiosis turbatis ipse hec audi-

ens turbatus est. sed in sua veritate trāquil-
lus pmanēs. nō reddidit malū p malo. nec
maledictionē p maledictōe. Quibz sic r̄nde-
re potuisset et dixisse. Vos potius demoniūz
habetis. qz nisi pleni demonio fuissetis tā per-
uerse deo loq̄ non potuisset. Idcirco r̄ndit eis
p rationē dicēs. Unū op⁹ feci t̄ oēs miramī.
q. d. fm̄ Remigij. Si tantū miramī i sana-
tione vni⁹ hoīs. quantū miraremī si oīa opa
mea videretis. an nō legistis dictū p̄ris mei.
om̄ia i sapiētia fecisti. q̄ est sapiētia p̄ris nisi
filius. Bonā em̄ r̄fecerat qñ sanauerat i sab-
bato paraliticū qui. xxxviij. annis recumbe-
bat. Et turbati sunt. qz non intelligebāt euz
auctore et dñm esse sabbati. Nec destruxerat
sabbatū hoīem in eo sanādo. qz ppter salutē
oīm hoīm sabbati custodia data ē. Propter
rea Moyses dedit vobis circūcisionē. nō q̄a
ex Moysē sed ex patribz. t̄ in sabbato circū-
ciditis hoīem. Si circūcisionē accipit hō in
sabbato vt non soluat lex Moysi. vt qd̄ mi-
hi indignamī qz totū hoīem sanū feci i sab-
bato. In quibz verbis dupliciter eos arguit
Primo licet in humanis legibz posteriora p̄
iudicēt prioribz. tamē i diuinis priora sunt ma-
ioris auctoritatis. Et ideo p̄ceptum factum
Abrae de circūcisione non p̄iudicat p̄cepto
Moysi de obseruatione. Multo ergo min⁹
p̄iudicat mihi q̄ facio quod dispositū ē a deo
an̄ mūdi cōstitutionē de salute oīm i sabbato
Scdo qz iudei mandatuꝝ habebāt vt nihil
operarent in sabbato. et tñ operabant eā q̄ ad
salutē particularē erat. Dicit ergo. si vos licz
mandatū habetis nihil opari in sabbato. cir-
cūcisionē accipitis ip̄so die. q̄ est quedā parti-
cularis salus. qz i p̄ticulari mēbro fit. et hoc
facitis vt sic seruet lex Moysi. ex quo patz eā
q̄ ad salutē p̄tinēt i sabbato p̄termittēda non
esse. Ergo multo maḡ debet homo facere ip̄o
die eā q̄ sunt ad vniuersalē salutē. nō ergo de-
betis mihi indignari qz totū hominē saluūz
feci i sabbato. qz vt dicit glo. curatus est vt sa-
nus esset in corpore. t̄ credidit vt sanus esset i
ania. Et q̄ dicit. p̄pterea Moyses dedit vo-
bis circūcisionē t̄. hoc exp̄sse non legitur ni-
si Exo. xij. vbi habet. Dis seru⁹ emptici⁹ cir-
cūcides. non tamē eā dixit quasi aliud insti-
tuēs. qz non ip̄se p̄m⁹ accepit circūcisionis mā-
datū. sed Abraz. vt habet. Gen. xviij. vbi ei
dictū ē a dño. Circūcides ex vobis omē ma-
sculinū. t̄ circūcides carnē p̄putij v̄ri. vt sit i
signū federis inter me t̄ vos. Ideo dicit. non
qz ex Moysē sed ex p̄ribz. Et sequit̄. No-

iste iudicare fm facie: sed fm iustū iudiciū in-
dicare. **U**bi ducit eos ad iustū iudiciū sui et
doctrinē sue si qd sit a deo recte p̄sideret. q. d.
Nolite attendere ad illud qd nō p̄inet ad rē.
qd sit qñ amor vel odiū attendit. p̄pter q̄ ali-
qn pl⁹ q̄ p̄pter veritatē iudicatis. sed iustum
iudiciū iudicare. i. de doctrina mea et factis
meis iudicate fm naturā rei i se. **E**t tūc inue-
nietis q̄ doctrina mea est a deo fm veritatem.
Ubi sciendū q̄ iudicare fm facie intelligi-
tur dupliciter. **N**az iudex iudicat fm allega-
ta et pbata. i. **R**eg. xvi. **N**oies videt ea q̄ pa-
rēt: deus aut intuet cor. sed i hoc pōt esse dece-
ptio. **I**deo dicit. **N**olite iudicare fm facie. i.
fm illud qd statim apparet. sed diligētē inq̄-
rute rei veritatē. **J**ob. xix. **C**ausam quā igno-
rabā diligētē inuestigabā. **U**el aliter. **N**oli-
te iudicare fm facie. i. nolite accipere psonam i
iudicio. **H**oc em̄ p̄bitū est **L**evi. xix. **N**on
p̄sideres psonam pauperis i iudicio. iuste in-
dica p̄mo tuo. **A**ccipere aut psonā in iudi-
cio est p̄mittere iustū iudiciū p̄pter amorē
seu reuerentiā seu timorē aut cōditōem p̄sone
q̄ nō faciūt ad causā. **D**icit ergo. **N**olite iu-
dicare rē. **N**ā q̄ **M**oyses apud v̄os habuit
maiorē gloriā q̄ ego. nō ergo ex psonarū di-
gnitate feratis iniām: sed a rerū natura. q̄ ea
q̄ ego facio maiora sunt q̄ ea q̄ fecit moyses.
Sed notandū fm **A**ug. q̄ ille nō iudicat
p̄sonaliter q̄ equaliter diligit. **N**ā em̄ cū ho-
mies diuerio mō cū suis gradib⁹ honoram⁹
timendū ē ne psonā accipiamus. **D**ixi ter-
cio ponit eēntie xp̄i origo et occultis. qd trā-
missio pbat sup̄nalis di. **D**icebāt ḡ qdā ex
hierosolymis. **N**ōne hic ē quē querūt interfici-
cere. **E**cce palā loq̄tur et nihil ei dicūt. **N**ūqd
vere cognouerūt p̄ncipes q̄ hic est xp̄us. sed
hūc scim⁹ vñ sit. xp̄s aut cū venerit nemo scit
vñ sit. **U**bi circa originē xp̄i docētis p̄mo po-
nit dubiū. **C**irca qd sciendū. q̄ multi de po-
pulo sciebant p̄ncipes querere mortē xp̄i. **E**t
ideo cum vidissent eum palā docentē et p̄nci-
pes arguentē. et ipsos ei nō cōtradecere. credi-
derūt fortius ipm esse xp̄m trahētes argumē-
tū ex facto p̄ncipū q̄ nō capiebant eū. cūz tñ
p̄mo ad mortē quererent eū: q̄si ipsi p̄ vero et
de nouo haberēt. q̄ ipse esset vere xp̄s eis pro-
missus. et ideo ab ei⁹ p̄secutōe cessassent. **I**do
dicebāt qdā ex hierosolymis. **I**sti em̄ meli⁹
sciebāt maliciā p̄ncipū q̄ aliq̄. q̄z manebāt cū
eis i eadē ciuitate. **N**ōne hic ē quē querūt in-
terficere toto conatu suo. **J**oh. v. p̄pterea p̄se-
quebant eū iudei. i. p̄ncipes. q̄z hec faciebat i

sabbato. **D**an. xij. **E**gressa ē iniquitas a senio-
rib⁹ populi. **E**cce nūc palā loq̄tur cōtra eos.
vt patet. **N**emo ex vobis legē facit. et tñ nihil
ei dicūt et ipm nō capiūt. q̄ rep̄lli fuerūt diuī-
na p̄tute. **D**ecē em̄ p̄pua dei v̄tus q̄ malorū
corda ab ipetu sue malicie rep̄mit. **P**rouer. b.
xvi. **C**ū placuerint dñō vie hominis inimicos
quoz ei⁹ p̄uerit ad pacē. **E**t alibi. **A**or regū
i manu dei. **A**pparet etiā i h̄ v̄tate sermonū
xp̄i et falsitas p̄ncipū. **C**um em̄ deus diceret.
qd me queritis interficere. **N**egauerūt dicent-
tes. **D**emoniū habes: q̄s querit te interficere.
Sed quod p̄ncipes negabāt isti p̄tentur. et
subdiderūt. **N**ūquid vere cognouerūt p̄nci-
pes q̄ hic ē xp̄s. q̄si dicerent. videt q̄ sic. eo q̄
resistūt ab ei⁹ p̄secutōe. **V**erūtamē q̄z nō ha-
bebāt certitudinē. sed tñ op̄in iōnē. ideo etiā
arguebāt ad p̄trariū dicētes. **S**ed hūc scim⁹
vñ sit. q̄z patriā ei⁹ scim⁹ et genus q̄si h̄ mō ar-
guētes. **A**hrist⁹ dicit habere occultā originē
sed iste habet originē manifestā. igit nō ē xp̄s
In q̄ apparet eoz amētia. q̄z supposito etiā
q̄ p̄ncipes crederēt xp̄o. nō tñ eoz sniaz ferūt:
sed aliā corruptā prulerūt. **S**ed cū dicat. tñ
dicit **M**ichee. v. **E**x te bethleem mihi egredi-
etur q̄ sit dñator in isrl. **P**erodes autē nescit
uit locū natiuitatis eius iudeis sibi dicenti-
bus: quare tūc dicunt. **C**ū xp̄s venerit vñ sit
nemo scit. **D**icendū q̄ hoc habuerūt ex verbo
Isa. liij. **G**enerationē ei⁹ q̄s enarrabit **S**ic ḡ
ex p̄phetis habēt vñ sit fm humanā originē
et eis habet q̄ eū nesciāt vñ sit fm diuinā
generatiōem. **A**d sequēter ponit scdo ipsi⁹
docētis origo cū subdit. **C**lamabat ḡ ihs do-
cēs i templo et dices. **E**t me scitis et vnde sim
scitis. i. me nescitis fm facie. vñ sim. s. patriā
meā scitis. **E**t iā h̄ dixit q̄tū ad ei⁹ originē.
Et nota q̄ clamor q̄nq̄ importat turbulen-
tiā animi interi⁹ cōitatu. et talis clamor nō cō-
petit xp̄o. **D**e quo **I**sa. xlij. **N**ō clamabit ne-
q̄ accipiet psonā. neq̄ audiet vox eius foris.
Eccl. s. xij. **V**erba sapiētū sicut stimuli. **D**ñ-
q̄z importat magnitudinē deuotiōis. fm illud
ps̄. **A**d dñm cū tribularet clamauī et. **Q**uā-
doq̄ dñs magnitudinem dicendorū fm illud
Isa. vi. **S**eraphim clamabāt alter ad alterē.
Prouer. viij. **N**ūqd nō sapiētia for⁹ clamu-
tat: et prudētia dat vocē suā. **E**t sic predicato-
res clamare monentur. **I**sa. lviij. **C**lama ne-
cesses: q̄si tuba exalta vocē tuā. **S**ubiūgit
etiā q̄tū ad diuinā ei⁹ generatiōem fm quāz
erat eis ignotus. **E**t a me ipso nō venit: sed ē ve-
rus q̄ me misit quem v̄os nescitis. q. d. **A**n-
te

Feria tertia post **Letare**

fm fm diuitatē qz i mūdū veni fm hūanitatē. **Joh. viij.** Anteqz eēt mūd⁹ ego sum. **Als** nō pueniret ei venire nisi an fuisset. Et cū hoc ipso q̄ venit nō venit a seipso sed a p̄re q̄ eum pmisit mittere. **Exo. iij.** Obsecro dñe mitte quē missus es. **Isa. xix.** Clamabūt ad dñm a facie tribulātis: et mittet eis saluatore et p̄pugnatores q̄ liberet eos. **Idco** sequitur. Sed ē verus q̄ misit me. q. di. Nō ab alio. sed ab eo q̄ pmisit et pmissum adimpleuit. qz verus ē. ad **Rom. iij.** Est aut̄ deus verax. et ideo docet me veritatē loqui. quia a vero missus suz quē vos nescitis. q̄a dñi animo vero nemo vidit. **Joh. i.** Dñi nemo vidit vnqz. Et p̄sequēs me nō cognoscitis cum sim filius ei⁹ naturalis equalis ei i natura diuinitatis. **Ego** scio eū. qz ab ipso sum. et ipse me misit. et si dixero qz nescio eū. ero filis vobis mēdax. **Un** sci en dñi q̄ oēs hoies vidēt eū. vt dicit **Joh. xix.** vi. sed tñ diuersimode. qz hoies i vīta ista vīdēt eū p̄ creaturas. **Rom. i.** Inuisibilia dei a creatura mūdī p̄ ea q̄ facta sunt intellecta cōspiciunt. i. ad **Cor. xij.** Videm⁹ nūc p̄ speculū et i enigmate: tūc aut̄ facie ad facie. **Angeli** s̄o et beati i patria vidēt eū imēdiate p̄ essentiam. **Mat. xviij.** **Angeli** cor̄ i cel̄ semp vidēt facie p̄ris mei zc. i. **Joh. iij.** Videbim⁹ cū sicuti ē. **Mat. xi.** Nemo nouit patre nisi fili⁹ fili⁹ em̄ dei videt eū excellēt⁹ oīmbz. i. vīsiōe comprehensionis. **Joh. i.** Dñi nemo vidit vnqz. sic. i. comprehensionē velut vnigenit⁹ filius zc. Et de hac vīsiōe loquit̄ hic dicens. **Ego** scio eū. i. noticia comprehensionis. **Itē** nota q̄ oīs cognitio ē p̄ aliquā silitudinē cū nihil cognoscat nisi p̄ similitudo cogniti est i cognoscere. **Oīe** aut̄ qd̄ p̄cedit ab aliq̄ habet eius silitudinē a quo p̄cedit. **Un** oēs dñi cognoscentes fm diuersum gradū p̄cessiōis corū habēt diuersimode cognitionē eius. **Aia** ḡ rōnalis dei cognitionē habet fm qd̄ silitudinē ei⁹ p̄cipat̄ im̄fectionē qd̄ dē mō ab alijs creaturis intellectualibz. **Angel⁹** aut̄ qz ex p̄siozē dei silitudinē habet: cū sit signaculū silitudinis ei⁹ manifestius dñi cognoscit. **Filius** p̄fectissimā dei silitudinē habet cū eiusdē sit essentie et fortis cū ipso. et ideo p̄fectissime eū cognoscit. **Idco** dicit. Sed ego scio eū. in qz tū. i. cognoscibilē ē. **Aut⁹** ratio ē. qz ab ipso suz. q. di. **Dabo** eandē nature essentia cū ipso p̄ p̄naturalitatē **Un** sicut ipse p̄fecte se nouit p̄ essentia suā. ita et p̄ eandē essentia ego scio eū p̄fecte. **Sed** vt ne referat hoc ad missionē q̄ venit i mūdū. **Igit** cōtinuo subiicit. et ipse

me misit. ita q̄ p̄mū. i. ego scio eū. q̄a ab ipso sum. referat ad xpi diuinitatē. sed secūdu scz **Et** ipse me misit: ad eius humanitatē. **Sed** q̄ ait. **Si** dixero nescio eū. illud iroduxit p̄pter duo. **Nā** creature intellectuales sciūt eū sed de longe et imp̄fecte. qz vnusquisqz intuet̄ eum p̄cul. **Joh. xxiij.** Veritas em̄ diuina excedit oēm cognitionē nostrā. **Quicūqz** ḡ deū cognoscit: pōt absqz mendacio dicere qz nō cognoscit eū in q̄tū p̄fecte cognoscibilis ē. **Filius** aut̄ dñi patrē p̄fectissime cognoscit. si cū p̄fectissime se nouit. vñ non potest dicere nescio eū. **Sed** qz cognitio dei. et maxime q̄ est p̄ gratiam pōt p̄di. sicut dicit illud ps. cv. **Obliti** sunt dñi q̄ redemit eos. **Un** possuz dicere. nescio q̄dū sum i vīta ista. qz nemo scit vtz amore vel odio dei dignus sit. **Accl⁹**. ix. **Ali⁹** aut̄ iamissibilē noticiā habet de p̄re. **Un** non pōt dicere. nescio eū. **In** hoc aut̄ q̄ dicit ero filis vobis mēdax. debet ibi accipi silitudo p̄ cōtrariū. nō em̄ mēdaces essent si dicerēt se nescire dñi. sed pot⁹ si se dicerēt dñi cognoscere eū eū ignorēt. **Si** aut̄ xps se eū nō nosse diceret cū eū noscat esset mēdax. **Est** ḡ sensus verbi. **Si** dixero nescio. i. non scia. ero si multis vobis mendax qui dicitis vos cognoscere eū cū tamē ipm ignoratis. **Querebant** ḡ eum apprehendere. et nemo misit illū manus qz nondū venerat hora eius. **Propter** hoc em̄ quod dixit eis **Ihs** quē vos nescitis: intati sunt iudei eum simularēt euz scire. et ideo querebāt eū apprehendere ad occidēdū. **Sic** hodie cōtingit qñ mali de ignorantia notatur siue accusant̄ rā grauiter ferūt. et tanto magis irritant̄ quāto grau⁹ indignant̄. **Sed** tamē ecōtra aliq̄ ipm i se habētes: querūt pie ipm adhuc apprehendere. **Art⁹**. vij. **Ascendā** in palamā et apprehendā fruct⁹ eius. **Un** apls ait. **Se** quoz aut̄ si quo mō apprehendā. **At** sciendū qñ nō miserūt man⁹ illū ad occidēdū. **Pri**mo qz virtute diuina sunt repressi. qñ voluntas nocendi est vniciūqz a se. sed nocendi pōtestas est a deo. **Un** **Joh. i.** et ij. dicit. q̄ sathā non potuit **Joh** affligere nisi quantum pmisum est sibi a deo. **Secūdo** quia nondū hora venerat. i. hora captionis eius a deo ordinata. **Nam** vt dicit glo. Sicut an̄ secula p̄ordinauit matrē dñe de qua nasceret. sic etiā p̄sciuuit mortē et elegit quā pateret. et tps qñ pateret. **Diuis** hodie remiscens cū in cruce pendens dixit. **Consummatū** est. et inclinato capite tradidit sp̄m. **De** turba autē multi crediderunt in eū et dicebant. **Ab** illis cum

venit: nūquid plura signa faciet q̄ h̄c facit. q. d. **N**ō ē ali' expectandus q̄ plura faciet ideo firmiter tenendū est q̄ h̄c est xps rē.

De eodem.
Sermo. LV.

Quā hominē

Quanum feci i sabbato Joh. vii. Magnū est sanare hominē cor poraliter. maius sanare spūaliter. maximū sanare vtroq; mō. taliter xps sanavit. Jō dicit **T**otū hoīez sanū rē. fuit em̄ verus medicus ad nos de celo transmissus: vt oēs n̄ras infirmitates curaret. ps. cū. Qui sanat om̄s infirmitates tuas. Aug. Magn' de celo venit medicus. qz p totū mūdū vndiq; iacebat egrot' De isto egrotō z medico q̄ totū hoīez sanū fecit i sabbato tria sunt vidēda. s. q̄ sunt cause infirmitatis. scdo q̄ sunt remedia infirmitates. tercio q̄ sunt signa sanitatis. **A** circa p̄mū notādū: q̄ qdā infirmitas causat i hoīe ex nimia comestōe. z sic infirmat' ē hō de pōmo vedito. q̄ postq; comedit: infirmitatē mentis et corporis incurrit. Istud etiā viciū gule i multis ostendit. z iō hō sepe infirmat'. Eccl. xxxvij. In multis elcis nō dērit infirmitas. imo tales gulosi sepe moriunt'. Ibidē. Propter crapulā multi perierūt. Corpa em̄ pigra diu viuere nō p̄t. **I**ū qz sunt modici sanguis q̄ ē cā vite. tū qz calor natural' sepe p nimia pinguedine suffocat. tū qz via spūs sepe ad mēbra p nimia pinguedine impedit. z sic mors sequit' **S**cdō causat infirmitas ex nimia infirmitate. Sic p̄mū mortale est frigide nature. ita q̄ ignē diuini amoris extinguit. P̄mū em̄ ē aq̄ frigidissima q̄ extinguit diuinū amorem. **M**ere. vi. Sicut cisterna frigida facit aquā suā. sic frigida facit malicia aiām suā. Istud etiā frig' peccati facit hoīem i bono ope pigrū **P**rouer. xx. Propter frig' piger arare noluit **P**eccatū em̄ phibet hoīem arare. i. cor suū p̄ritōem scindere ipm̄ serere p bonā opatōz **N**ō solū aut p̄mū facit aiām frigidā: s; etiā p̄gelatā. ita q̄ resoluī post mortē nō p̄t. s; calefieri p̄t p amorē. Eccl. xliij. Frigid' ventus aqlonis flauit z gelauit chrysalidē ab aq̄ **T**ercio causat infirmitas ex nimietate corruptionis sanguis. Sanguis nimis abundantiā terrenoz q̄ ē sepe causa peccati. ps. lxxij. Pro dū q̄ ex adipē iniquitas eoz. Sanguis putridus ē ipa carnal' z cupiditē q̄ aiām maculat. z corā deo putridā facit. De q̄ sanguine dicit

Isa. i. **M**ultiplicaueritis orōnes vestras nō exaudia. man' em̄ v̄re sanguine plene sunt. **O**see. iij. Sanguis sanguinē tetigit. hoc fuit qn̄ vnūz p̄mū adducit ad aliud. **Q**uarto causat infirmitas ex humoz. i. viciōz corruptione. ps. xij. Corrupti z abominabiles facti sunt i iniquitatib; suis. nō ē q̄ faciat bonum nō est vīq; ad vnū. i. xpm̄. Beata em̄ sgo nō fuit ab illa corruptōe immunis. qz ex humore corrupto fuit generata. s; tñ sancta fuit nata. **C**hrist' autē de sancto sanguine fuit generatus. nos autē ex corruptōe viciosa sum' cōcepti. natiz educti. **S**cdō videndū ē que sint remedia p̄ ipas infirmitates. **A** circa qdō notādū q̄ xps q̄tuor remedia dedit p q̄ istas infirmitates sanauit. **P**rimā em̄ sanauit p dietā. qn̄. xl. diebz. xl. noctib; ieiunauit. Nos etiā istā infirmitatē gule ieiunādo z abstinentia sanare debemus. Eccl. xxxvij. Qui abstinentes est adq̄ciet vitā. Ut hō n̄ra abstinentia sit n̄ra victoria z possit volare ad deum debet h̄re duas alas. s. orōem z elynā. **Q**n̄ em̄ auis nō habet alas i terra remanet. qn̄ etiā h; tñ vnā alā velociter volare non p̄t. qn̄ hō h; duas alas velociter volat. Sic etiā qn̄ q̄s h; abstinentia z nullā elemosinā facit: nec aliquā orōem. tūc sua abstinentia manet i terra. qn̄ hō h; vnū illoz parū volare p̄t. **S**ed si ieiunat et orat z elemosinā dat: tūc ieiunū i celū volat. **S**cdō infirmitatē xps sanauit p sudorē. qn̄. i. fact' ē sudor ei' quasi gutte sanguis decurrentis i terrā. vt dicit **L**u. xxij. Ipse em̄ tot' inflāmat' erat igne amoris n̄ri q̄ ipm̄ sudare fecit. z nostrā frigiditatē calefecit. Sic z nos etiā sudare debem' lacrimas emittēdo. tunc em̄ oculus sudat qn̄ plozat. In isto autē sudore lacrimarū hō frigid' inflāmat'. **U**n̄ dicit **M**eg. de magdalena. q̄ frigida venit. sed in flāmā recessit. In isto etiā sudore lacrimarū spūscūs libēter morat'. **G**en. i. Spūs dñi ferebat sup aq̄s. Isto etiā sudore lacrimarū diabol' tribulat z submergit. ps. lxxij. Tribulasti capita draconū i aquis. **E**xo. xv. Submersi sunt q̄s plumbū i aq̄s vehemētib; **T**ercia infirmitatē xps sanauit p minutionē qn̄ i manib; z pedibus suis et latere minutionē fecit. **I**stā aut minutionē z nos facimus qn̄ venā oris n̄ri i confessione apimus. **D**e q̄ vena dicit **P**rouer. x. Venā vite os iusti. os autē impioz opit iniquitatē. Aliqñ autē minutionē sanguis ē putrid'. aliqñ supfluit. aliqñ necessari'. **T**ūc autē ē laudabil' minutionē qn̄ sanguis putridus extrahit. supfluit di-

Feria quarta post Letare

minuit: et necessari⁹ seruat. Sanguis putrid⁹ est amor peccati. Iste tot⁹ est ab hoīe eiciend⁹. Sanguis superfluus est amor mūdi qm̄ quis amat diuitias et superfluitatē. Iste em̄ p elemosinā est diminuendus. Sanguis necessarius ē amor dei q̄ ē causa vite aīe. et iste est seruandus. **Q**uartā infirmitatē xps sanauit p amare medicane sumptionē. ps. lxxviii. Dederunt in escā meā fel. et. Ista medicinā amarā. s. dolores cordis nos recipere debemus. q̄ quāto erit amarior: tāto ad expellendū malos humores erit fortior. Isa. xlii. Amara erit portio bibeantibus illā. Iste dolor assilaf dolori torsionū et dolori parturientiū: et dolori flentū vniueritū. Iste em̄ tres dolores sunt maiores q̄ inueniri pnt. et ideo scriptura dat nobis p hec intelligere: q̄ dolor peccati nō debet esse parū: s. maxim⁹. De duobus p̄mis dicit Isa. xlii. Torsiones et dolores tenebunt q̄si parturiēs dolēbūt. De tercio Diere. vi. Luctū vniueriti fac tibi planctū amarū. **T**ercio vidēdū ē que sunt signa sanitatis. Circa qd̄ sciēdū: q̄ q̄tuor sunt signa sanitatis pfecte. Primū ē appetit⁹ ordinatus. Tria em̄ sunt q̄ appeti pnt. s. nocua. superflua et vtilia siue necessaria. Si p infirmitatē q̄s appetit nocua vel nimis superflua manifestū ē q̄ nō ē pfecte sanatus. Si q̄o appetit vtilia vel necessaria pfecte ē sanatus. Sic spūal^r nocua sunt male societates vel peccati occasiones q̄ sunt sepe causa peccati. Prover. xii. Qui cū sapientib⁹ gradit^r sapient^r erit: amicus stultoz efficiet siliis. Superflua sunt diuitie mūdane q̄ nimis superflue abūdant. Illi igit q̄ habēt appetitū carumz terrena et superflua appetēdo: pfecte sanati nō sunt. De q̄bo dicit in ps. lvi. famē patient^r ut canes. Necessaria et vtilia sunt spūalia ad q̄ aplius nos hortat dicens ad Col. iii. Que sursum sunt sapite: nō q̄ sup terrā. Scdm̄ signū ē totū cor: poris et cordis fortificatio. Debēt em̄ esse fortes i faciēdo opa fortia. Phil. iiii. Omnia possum i eo q̄ me pfortat. In pficiēdo de bonis ad meliora. ps. lxxxii. Ibūt de forte i virtutē. patienter et pseuerāter sustinendo aduersa. Heb. xii. In disciplina pseuerate. q̄s est em̄ filius quē nō corrumpit pater. Tercū signū est coloris venustas. Illi em̄ q̄ habēt viuidū colorē pfecte sanati sunt. Debet autē pfecte sanatus tres h̄re colores. iuxta illud Cant. v. Dilatus me⁹ cādidus et rubicundus elect⁹ ex milib⁹. Debet em̄ spūaliter sanatus cādidū h̄re colorē p puritatē. rubicunduz p charitatē. et lucidū p lucidā puerfationē. Et iste est color

electus ex milib⁹. ille ex milib⁹ eligit: q̄ inter malos sancte et honeste puerfat. Quātū si gnū mēbroz leuitas et agilitas. Ueni em̄ pēnitētes ad oīa dei mādāta sunt valde agiles. Isa. xl. Qui sperāt i dño mutabūt fortitudinē. assumēt pennas vt aq̄le. currēt et nō laborabūt. ambulabūt et nō deficiēt. Peccatōres autē sunt valde ponderosi et graues ita q̄ nec deus pōt eos portare. Diere. xlii. Vos estis om̄. p̄ficiat q̄ppe vos dicit dñs. Isa. i. Laborant iustitēs. Nec etiā celū potuit eos sustinere. sicut patet i Lucifero. Au. x. Videbā satbanā q̄si fulgur de celo cadentē. Nec tādē terra poterit eos sustinere. Isa. xlii. Ecce dies dñi veniet crudel^r et indignatōis plen⁹. et ire furo: risq̄ ad ponēdū terrā i solitudinē. et peccatōres eius pterendos de ea et.

Feria quarta.

Sermo. lvi.

Ade ad nata

toria syloe et laua te Iohan. it.

Adsuetudo ē hoīes volētes ire ad magnū dñm secū i mēsa sedere ornāt et lauat se ne videant aliquā i eis q̄ offendat oculos dñi. Spūal^r. Et sic nos si debem⁹ ire ad mēsam dñi: indigem⁹ ornatu et lotionē. figurat^r Leui. xi. Qui tetigerit morticinia immundus erit vsq̄ ad vesp̄as. et lauet vestimenta sua. et sic nos. Et h̄ docet scā mīr ecclia i iurotu. Tu sanctificat^r fucro i vobis congregabo vos dñi vniueris terr⁹ et effundā sup vos aquā mūdā et. Tūc sc̄ificam⁹ dño qm̄ cū vera et uotōe laudam⁹. Et h̄ peti i collecta. Presta q̄sum⁹ oipotēs de⁹ vt q̄s ieiunia vota uia castigāt ipa quoq̄ deuotio scā letificz: vt terrenis affectib⁹ mitigatis facili^r celestia capiamus. Silr i pphetia Ezech. xxxvi. Effundā sup vos aquā mūdā et. Et ab vniueris idol mūdabo vos. et dabo vobis cor nouū et spm̄ nouū ponā i medio v̄ri. et auferā cor lapideū de carne v̄ra. Et dabo vobis cor carneū et habitabit i terra quā dedit p̄rib⁹ v̄ris. et eritis mibi i pplz et ego vobis i deū. Silr i epla Isa. i. La uam⁹ et mūdā estote. auferite malū cogitatio: nū v̄raz ab ocul^r meis. Quiescite puerse agere: discite bñfacere. Querite iudiciū et sibi te opp̄sso. iudicate pupillo et defendite viduā et. Si fuerint peccā v̄ra vt coccinū q̄si nix et albabunt et. Silr i euāgelio. Uade ad nata toria et. In summa euāgelij tria innuunt. Primo disciplinaz interrogatio cū dī. Rab

bi rē. **S**ecundo cecū illuminatio. ibi. **V**ade ad na-
taro. rē. **T**ercio phariseoz murmuratio. ibi.
Nō ē hic hō rē. **D**e pmo dicit. **I**n illo tpe. s.
cū iudei xpm voluerūt lapidare. tūc expiuit de
tēplo. rē. **P**terieris vidit hoīem cecū a nativitate
Slo. **N**ō potuit curari p naturā. **E**t interro-
gauerūt eū discipuli ei. **R**abbi q̄s peccavit.
hic aut parētis ei. vt cecū nasceret. **I**llā interro-
gatiōez habuerūt ex hō qd audierūt qn dñs
sanavit paliticū **J**oh. v. sic ait. **V**ade et am-
pli noli peccare. **S**ic q̄ estimabāt rē hic acci-
disse. **N**ota infirmitas pmitit a deo mlti
rōibz. **P**rimo ppter meritū augēdū. **E**t sic i
Job. xvij. q̄ ait. **N**ō peccavi: rē i amaritudini
bus morat ocul⁹ me. **S**ecundo ne hō exaltetur
Et sic i brō **P**aulo. ij. ad **C**oz. xij. ne magni-
tudo reuelationū extollat me: dat⁹ ē mihi sti-
mul⁹ carnis meez. **T**ercio vt pñiam suscipi
at pcoz. ps. xv. **M**ultiplicate sunt infirmi-
tates eoz: postea accelerauerūt. **R**euerā mul-
ti nō cognoscūt se nisi i infirmitate. ps. lxxij.
Imples facies eoz ignominia: rē q̄rēt nomen
tū dñe. **F**igurat i filiis isrl. ps. lxxvij. **D**ū oc-
cideret eos q̄rebāt eū rē treuerant: rē dilucu-
lo veniebāt ad eū. **Q**uarto ppter pccm. vt q̄
se nō velit meliorare i infirmitatibz: q̄ sua pe-
na incipiet hie rē durabit ibi eternāliter. sic pa-
teri **P**haraone i **E**xodo. **E**t sic i **H**erode rē
Antiocho rē. **Q**uinto vt infirmitas mirabili-
ter sanet. rē ex hō ostendat deū vire rē potētia. **E**t
sic **T**hobias sanat⁹ **T**hob. ij. **E**t sic i ceco.
Argo xps rē dicit. **N**eqz hic peccavit neqz pa-
rētes ei. **S**z di. tñ scribit. i. **J**oh. i. **S**i dixe-
rim⁹ qz pccm nō habem⁹ ipsi nos seducim⁹: rē
veritas i nobis nō ē. **R**ē dicit. vōz ē. sed nō ita
graviter ille peccavit vt cecū nasceretur: sed vt
opa dei manifestarent in illo. i. diuinitas xpi
manifestaret. **S**equit. **N**e oportet operari
opera eius qui misit me. s. patris. **S**al. iij.
Cum venit plenitudo tps misit deus filiu
suū factuz ex muliere: vt eos qui sub lege erāt
redimeret rē. hoc fuit opus redēptōis. **A**ba-
cuc. ij. **C**ōsideraui opera tua rē expaui. s. te pē-
tentē in patibulo. in medio duū animalium
id est latronū. **S**ecundū opus fuit reconci-
liationis hominū cū deo. ad **E**phes. ij. **V**e-
niens nūciauit pāez his qui longe sunt. s. a
deo. ad **R**oma. v. **C**ū inimici essem⁹ recōcilia-
ti sum⁹ deo p mortē filij eius. **S**equit. donec
dies est. **N**ota christus noīat se diē. **N**az-
sicut dies habet duodecim horas. sic christ⁹
habet duodecim horas. id ē apostolos. **D**ic
dies defecit rē inclinatus est in cruce. quere su

pria i sermone. **N**ox pcessit: dies aut appropi-
quabit. **V**eniet nox. i. tempus mortis ppter
incertitudinē. **E**ccl. ix. **N**escit hō an amo-
re vel odio dei dignus sit. **J**ob. xxij. **N**escio
q̄dū subsistat rē si post modicum tollat me fa-
ctor meus. ps. xxi. **I**n via hac qua gradie-
ris rē. **S**ecundo mors dicit nox. quia sicut i
nocte laborans recipit premiū rē vadit domū
sic quis i nocte sue mortis recipiet premiū
fm opera eius. **E**t sic nos. **A**thanas. **I**būt
boni in vitam eternā: mali hō in supplicium
eternū. **T**ercio in nocte recipiunt inimici et
excludunt amici. rē sic in morte. **M**att. xxv.
Nescio vos. rē clausa est ianua. **E**rgo **E**ccl.
ix. dicit. **Q**uodcūqz potest manus tua opari
instāter fac. qz nec opus nec rō nec sciētia nec
sapientia erunt apud inferos quo tu pperas.
ad **S**al. vi. **C**ū tempus habem⁹ opemur bo-
nū ad omēs. qz homi nō vestito veste nupti-
ali dicit **M**att. xxij. **A**iganis manibz et pe-
dibz mittite eū i tenebras exteriores. **D**ixi
secundo innuit cecū illuminatio cū subdit. **H**ec
cū dixisset expiuit i terrā. rē fecit lutū ex spūto.
rē limiuit oculos ei. **H** fecit iō vt daret intelli-
gere q̄ hūanitas eēt instrumētū diuinitat. et etiā
ideo: vt oñderet se illū q̄ p mū hoīez plasma-
uit de terra. **E**t ait. vade rē lana ad natatoria
syloe. **S**lo. **H**ec aqua orit⁹ ad radicē montis
syō. rē nō semp: sed i certis horis ob memoriā
facti ebullit p pccata terraz. **N**ā cū **S**enna-
cherib obsederat bērlm piscina ista communis
erat assyrijs rē hierosolymitis. ita q̄ vterqz po-
terāt inde haurire. **S**ed ad ordē **I**sae fa-
ctū est cū egrediebant hierosolymite: erat ibi
aqua. **Q**ū hō veniebāt assyrii: tūc erat sicca
ta. **S**equit. **Q**d interpretat missus. **M**agi-
ster i hystoria. **E**t hoc ideo. cūz manasses rex
hierlm iuxta piscinā syloe **I**saiā serra lignea
p mediū secare fecisset. rē ille angustiaret in se-
ctione. petijt sibi dari aquā vt biberet. q̄ cū ne-
gauerāt ei: misit dñs aquā d sublimi i os ei
rē expiravit. **O**b hāc aque missionē syloe in-
terpretat missus. **I**ūc innuit cecū obediētia
cū sequit. **A**biit rē lauit se et venit vidēs. **A**i-
cet em christ⁹ solo verbo potuisset sanare hūc
cecū. tñ noluit hoc facere. sed multa fecit cir-
ca eius sanationē. que litterales habent cau-
sam rē etiā spūalē. **P**rimo em expiuit. ad ostē-
dendū q̄ vire sanatiua qdāmodo erat ab
ei⁹ hūanitate inq̄tū est organū diuinitatis.
Au. vi. **V**irtus de isto exibat rē sanauit oēs.
Secundo fecit lutū: vt oñderet q̄ fecit p mū ho-
minem de luto. **T**ercio limiuit oculos cecū vt

Feria quarta post Letare

ostenderet se reformatore corporis. qz nobilia membra reformauit. multo magis ignobiliora pot reformare. Quarto dixit ei. **Uade ad natatoria** zc. ne videret terra sup oculos linita & tute sanatiua oculi h're. **Un** qz diu lutu super oculos habuit no vidit: sed postq lauauit. **Si** sit aut longe eu ad aqua. **Primo** vt trāseūdo p ciuitate linita multis videret. vt eet mira- culū magis notoriū. **Secūdo** vt emēdaret ceci obediētia z fides. **Frequenter** em forte lutu habuit sup oculos. z frequenter forte lauabat i sy- loe. z tñ ex h' no videbat. **Et** potuit dicere. fre- quēter me laui z nihil pfecti. h' in iā no dicit. sed simplr obediuit z credidit & bis ihu. **Sz** q euāgelista addit. qd interpretat missus. hoc fecit ad designādū mysteriū xpi missi ad salu- tē hoim. **Quinto** ponit effectū visionis. qz ve- nit vidēs. sicut pdictum fuit **Isa. xxiij.** **Tūc** aperient oculi cecoz zc. **Causam** hō spūalem assignat **Aug.** q dicit. q p sputū de capite de- scēdēs designat verbū dei qd a deo capite oim rez pcedit. **Ecci. xxiij.** **Ego** ex ore altissimi p- di. **Tūc** g de sputo z terra lutū fecit qñ ver- bū caro factū ē. **Amittit** aut leu vnxit oculos cordis ipsi ceci. i. humani generis p fidē in- carnatōis xpi. sed nō dū videbat. sed qñ inun- xit forte cathecuminiū fecit q interpretat instru- ctus. qui fidē habet: sed nō dū baptizatus. **Et** ideo mittit eū ad piscinaz que vocatur syloe. vt lauetur z illuminet. id est baptizetur. vt in baptismo plenā illuminationē recipiat. **Un** fm **Dionysii.** baptizatus dicitur illuminatio. **Ezech. xxxvi.** **Affundā** sup vos aquā mun- dāni: z mūdabimī ab omnibz inquinamen- tis vestris. **Interpretat** autē syloe missus. qz quicunqz baptizantur: oportet vt baptizent in christo q est missus a patre. ad **Salath. iij.** **Quicunqz** in christo baptizati estis: christus induistis. **Nisi** em ille fuisset missus: nemo nostrū esset ab iniquitate dimissus. **Gregori** aut dicit. q p salinā sapor intime ptemplatio- nis accipit que ad os d capite conditoris de- fluit. quia de claritate cōditoris adhuc i hac vita positos gustu reuelatōis tāgit. **Un** dñs salinā luto mīcuit. z ceci nati oculos aperuit quia superna gratia carnalē cogitationē no- strā p admittionē sue ptemplationis irradi- at. z ab origināli cecitate homines ad intelle- ctū reformat. **Tūc** subdit. **Iragz** vicini z q viderant eum prius: qz mendicū erat: dice- bant. **Nonne** hic est qui sedebat z mendica- bat. alij dicebant. hic est. alij aut nequaqz. sz filius ei est. **Sciendum** q queritur hic d p

sona illuminati. quia mirabantur iudei de mi- raculi magnitudine. qd videbat eis incredi- bile. **Et** ideo dicebat infra. **A seculo** aut nō ē auditū qz qd aperuit oculos ceci nati. **Et** im- plebatur illud **Abacuc. i.** **Opus** factū est in diebus nostris quod nemo crederet cum nar- rābitur. **Item** mirabatur q iste curatus fuit q videbat ignobilz curatōe indignus. **Dñs** tamē qz ppter paupertatē nullū repulit q pro- pter salutē hoim venit. **Jaco. ij.** **Nōne** deus elegit i hoc mūdo paupes. diuites i fide. ostē- dit suam clementiā curando illum mendicū cum in magna erat deuotione. **Opiniones** au- tem fuerūt inter eos. qui em dicebāt. hic est. mouebāt ex eo. qz sepe eū viderūt. z silr discer- rentē p ciuitatem ad natatoria syloe viderūt. **Qui** autē dixerunt nō est: mouebant ex eo q fm **Aug.** oculi restituti mutauerūt vultum eius. **Nihil** em ita cognoscibile reddit homi- nē sicut visus. **Ecci. xij.** **Ex** visu cognoscitur vir. **Ille** autem dicebat qz ego sum. vox gra- titudinis est illa. **Glo.** **Conspicebatur** se esse. etiā laudat eum q tam bene fecerat ipsuz esse. **Thob. xij.** **Benedicite** deū celī: z corā omni- bus viuētibz confitebimur illi. qz fecit no- biscū misericōdiam suā. **Dicebāt** g iudei. **Quō** apri sunt tibi oculi. **Rndit.** **Ille** homo q dū- cit **Iesus:** fecit lutū z vnxit oculos meos z di- xit mihi. **Uade** ad natatoria syloe. z laua. et abij z laui z video. **Hic** querit de ipa illumi- natōe. z rndit eis. **Ubi** sciendū q illa questio ex curiositate pcedit. qz hunc modū neqz ipe qui curatus est. neqz nos nouimus. nec com- prehēdimus. **Ecci. iij.** **In** pluribz opibz ei nō fueris curiosus. **Aecus** rndit ad questio- nē fm q nouit. vñ dicit illuminatorē suū ho- minē: quē nō nouit adhuc deū: z homo erat. **Philip. ij.** **In** similitudinē hoim factus: z ha- bitu impētus vt homo. **Itē** dixit xpm **Ihm.** vñ licet eū nō viderat cum cecus erat. iuerat tamē ad natatoria syloe. auditū tñ cognouit q **Ihs** fuerat. **Sed** qz non viderat quomō ex luto sputū fecit. i. **Joh. i.** **Nō** audiuim' et vidim' oculis nostris pspeximus. z man' no- stre zc. **Abibat** etiā cecus. abij z laui z video. **Et** recte post obediētiā illuminat. quia dici- tur **Actu. v.** **Dabit** spūm scīm obediētibz sibi. **Uide** ceci constantiam fm glo. que dicit. **Bene** iam videbat qui sic grātā sibi pstraz annunciabat. iam euangelizat. christus pre- dicat illuminatozem suū. **Dixerat** ergo ei vbi ē ille. **Ille** ait. nescio. qz angz eet reuerfus de natatorio: christus recessit d loco. **Per illā**

nescientiā intelligit nra. De q. i. ad **Thōr. xij.**
Ex pte cognoscim⁹ et ex pte pphetam⁹. Itē il
 lā quā nescim⁹ an odio vel amore dei digni su
 mus **Eccles. ix.** Itē istā quā nescim⁹ p̄sentiam
 vel absentia p̄soni. et illa est valde periculosa.
 Nescire em̄ vñ veniat aut q̄ vadat: nullū est
 miraculū. Sed nescire qñ veniat aut qñ re
 cedat periculosissimū est. qz tūc nescitur qua
 liter p̄sens p̄ sua dignitate reuertat. et quali
 ter absens sollicitē reuocet. docens illud **San
 ti. vi.** Reuerrere reuerrere etc. Adducūt eū ad
 phariseos q̄ cecus fuerat. Erat autē sabbatū
 qñ iutū fecit **Ps. i.** aperuit oculos eius. Vo
 lēs em̄ euāgelista hic ostēdere qñō xpm̄ que
 rebāt pharisei a ceco: p̄mittit quō cecus pha
 riseis p̄sentabat. Et hoc ideo. qz volebāt ihm̄
 adducere qd̄ amnare p̄ solutōe sabbati. quē
 mīme inueniētes: adducūt cecū vt cogat in
 portunitate vel timore aliqd̄ cōtra xpm̄ p̄sin
 gere. **Diere. v.** Ibo ergo ad optimates et loqr
 eis. Ecce hi magis sūl p̄streguerunt iugū. rupe
 rūt vincula. Itē interrogabant eū pharisei
 quō vidisset. **O** cecū pharisei qd̄ interrogatis
 de grā q̄ ignoratis de natura. qd̄ queritis illu
 minatore q̄ nō creditis redemptore. Ille autē
 dixit eis. Autū posuit mihi sup̄ oculos: et la
 ui et video. Ammirāda cecū p̄stātia. qz q̄ co
 rā p̄p̄lo de xpo veritatē confitebāt nō fuit ma
 gnū. sed in magno piculo p̄stitit: corā pha
 riseis. neqz negat neqz cōtraria dic. p̄s. Loq
 bar de testimonijs tuis i aspectu regū et non
 p̄fundebat. Ammiranda est etiā ipsi⁹ indu
 stria. qā narrantiū mores seruat qui qd̄ pri
 us diffuse referunt: postea succinctum loquū
 tur. Sic ille hic fecit: vt patet intuenti. Dice
 bāt ergo ex phariseis quidā. Non est homo
 ex deo q̄ sabbatum non custodit. Alij dicunt
 Quomō potest homo p̄tōr hec signa facere
 et scisma erat inter eos. **U**bi sciendum qd̄ si
 maliciosi aliqd̄ boni vidēt semp̄ illud ad ma
 lū referāt. sū illud **Eccles. xi.** Bona i mala cō
 uertens insidiat. et in electis imponet macu
 lā. Sic isti tacent q̄ cecum illuminauit. et re
 ferunt q̄ videbatur sabbatū violasse. qd̄ tñ
 non fecit. Dñs em̄ prohibens operari in sab
 bato intēdit d̄ ope seruili qñ dixit. **Om̄e op⁹**
 seruile nō facietis in eo. Opus autē seruile est
 peccatū. **Joh. viij.** Qui facit peccatū seruus ē
 peccati. Ergo q̄ facit opera peccati in sabbato
 soluit sabbatū. qui autē sine peccato erat poti
 us sabbatū custodiebat. Ergo dixerūt. Quō
 potest homo peccator signa facere. **Sz Joh.
 xi.** dicit. qd̄ multi ex iudeis crediderunt i euz.

sed ppter phariseos veritatē dicere nō aude
 bant. **D**iscidū et scisma quod erat inter eos:
 fuit signū interitus eoz. **Osec. x.** Dimisus est
 cor eoz nūc interibūt. Et **Matth. xij.** Om̄
 ne regnū in se diuisum desolabit. Dicit ergo
 ceco. Tu qd̄ dicis de eo qui aperuit oculos tu
 os. Ille autē dixit. Quia ppheta est. Interro
 gatur sentētia a ceco de p̄sona illumināt. hic
 em̄ erat abilis q̄ de christo bene sentiebat **fm̄**
Chris. Et hoc apparet ex modo interrogādē
 qz commemorat ceco bñficiū acceptū dicentes.
 Qui aperuit oculos tuos. q̄ als dicebāt. qui
 soluit sabbatum. Cecus autē ad h̄ respondit
 itē qd̄ nouit. dicēs eū pphetā quē filius dei
 nondū nouit. Et vere ppheta fuit. **Deuter.
 xviij.** Prophetā de gente tua et de fratrib⁹ tu
 is suscitabit tibi dñs. Ipse etiā de se ait **Luc.
 xij.** Nō capit ppheta perire extra iherl̄m. Et
 nemo ppheta acceptus est i patria sua **Luce
 iij.** Ille ppheta pphetizat tōnis **Mat. xxv**
Venite bñdicti etc. et malis. **I**re maledicti in
 ignē eternū. **N**ota p doctrina. p istū cecus
 intelligit p̄tōr. **Uñ Soph. i.** Ambulabūt
 vt cecū qz dñō peccauerūt. **Nā** cecitas corpa
 lis causat a trib⁹. Primo a pulnere. scdo ab
 igne. tercio a tumore. Primo causat a pulue
 re terrene cupiditatis. figurat **Thob. ij.** vbi
 dicit qd̄ **Thobias** ex stercore hyrūdinis fuit
 excecatus. **I**sta stercora sunt tpalia. De qui
 bus **Phil. iij.** Omnia arbitrat⁹ sum vt ster
 cora vt xpm̄ lucrificā. **E**st autē periculum qñ
 ista stercora siue illi pulueres adherēt oculis
 anime nimis. **I**deo **Mat. x.** Excute pul
 uerē de pedib⁹ vris. qz ista tpalia excecāt ocul
 los anime vt homo nō cognoscat deū creatō
 rem suū. **I**deo **Exo. xxiij.** Non accipies mu
 nera que excecant etiam prudētes. Et **Exo.
 xviij.** dixit **Ietro** ad **Moyse.** Alige tibi vi
 ros timētes deū in quibus sit veritas. et qui
 oderint auariciā. Et **Eccles. xi.** Fenia et dona
 excecant oculos iudicū. **O**stra illam cecitatē
 habet colliriū amaz. quod conficit ex felle p̄
 scis quo oculi **Thobie** sunt sanati. vt habet
Thob. xi. Et representauit xpm̄ put fuit i pa
 nibulo crucis tanqz p̄scis assatus et felle pota
 tus. p̄s. xxi. Fuit tanqz testa virtus mea. et
 denudatus. **Matth. ix.** Vulpes foueas ha
 bent. fili⁹ autē hoīs nō habet vbi caput suū re
 clinet. **I**sta paupertas passiōis debet nos idu
 cere ad sustinendū paupertatē p xpo. **S**e
 cūdo causat cecitas spūalis ab igne carnalis
 concupiscentie. p̄s. lviij. Sup̄cecidit ignis et
 nō viderunt solem. **S**icut em̄ vñs excecāt

Feria quinta post Letare

ad peluim candentē. sic libidinosus ad concupiscentiā ardentē. **Bern.** Carnis delectatio mentē quā inficit obscurat. Et sic fuerūt execrati duo senes sacerdotes **Dan.** xij. Declina uerūt oculos ne viderent celū. neq; recordarētur iudicioꝝ iustoz. Et figurat **Judic.** xvi. i. Valida q̄ excecavit **Samsonē.** Spūaliter Valida significat luxuriā sine carnis concupiscentiā p̄ quā homo excecatur traditur in manus inimicoꝝ suoz. i. demonū. Sed h̄ p̄hibetur **Eccl.** xviij. Post concupiscentias tuas ne eas. et a voluntate tua auertere. Nam si vabis post concupiscentias aie tue. i. vite. traderis inimicis tuis. Et sic fuerunt execrati sodomite **Gen.** xix. Sciendū tñ qñ vas cordis p̄ ignē male concupiscentie bulliat. tūc triplex debet habere remediū. Prīmū ē q̄ vas debet ab igne remoueri. i. a colloquijs et aspectib; mulier; se absentare. **Eccl.** ix. Auerte faciē tuā a muliere compta: et ne circūspicias speciem aliē. p̄pter speciem em̄ mulieris multi perierūt. Et ex hoc concupiscentia quasi ignis exardescit. Secundū est q̄ ligna siue prunas. i. cogitationes ignitas a corde suo abicere debet. quia dicit **Prov.** vi. Nūquid abscondere potest homo ignē i sinu suo vt nō comburant vestimenta eius. aut ambulare sup prunas vt nō plante comburant eius. Terciū est q̄ aquas frigidā. i. penitentiā asperā corpi suo imponat **Eccl.** xi. Malicia vni⁹ hore obliuionē facit luxurie magne. Nam dicit **apls.** i. ad **Thor.** ix. Castigo corpus meum et in seruitutem redigo tē. Contra illam cecitatem habet collirium totum dulce quod conficit ex fauo melis quo illuminati sunt oculi **Jonathe.** vt habet. i. **Reg.** xiiij. Et significat xpm̄ p̄ut est in regno vbi erit tot⁹ dulcis. **Eccl.** xxiij. Spūs meus sup mel dulcis: et hereditas mea super mel et fauū. ps. Quā magna multitudo dulcedis tue dñe. Et hec dulcedo expellit ignem cecitatis luxurie. Nam omnes delicie carnales deberent contemni vt saltem vna hora facies dei posset videri. Tercio causatur cecitas ex timore supbie. qz sicut dicit **Bre.** Tu mor mētis est obstaculū veritatis. **Zach.** xij. Omne superbū pcutiā cecitate. figuratur in **Sedechia.** iij. **Reg.** xxv. q̄ i regali dignitate supbiuit. et ideo a rege babylonie excecatus fuit. Sic oēs supbi excecant. **Apoca.** iij. Tu dicis diues sum et null⁹ ego. et nescis qz miser es. pauper. nud⁹ et cecus. **Glo.** miser es in vita cū p̄ ignorantia percas. paup̄ i bonis. nud⁹ i fornicib; et cecus. qz deceptus es. et vicia

nō recognoscis. Ista cecitas a natiuitate est inducta. Nam supbia i affectu oculū habuit i celo. supbia i intellectu i paradiso terrestri. supbia i actu ortum habuit i mundo quādo **Ayn** occidit **Abel.** Contra illā cecitatem collirium habet qd fecit xps qñ fecit lutū ex spūto et liniuit sup oculos cecū et illuminatus ē. vt patet i hoc euāgelio. Sic p̄tōr debet lutū ponere sup oculos cordis p̄siderando se de luto factū. **Job.** xxx. Compatius sum luto et assimilatus sum faulle et cineri. **Bern.** Stude te ipsum cognoscere. qz meli⁹ ē scire teip̄ qz si te negligēdo curius astroz inuestigares. **Bre.** Quāto q̄sq; seipm̄ min⁹ videt: tāto min⁹ sibi displicet. Et quāto maioris grē lumē recipit. tāto ampli⁹ qd de se pandere debet cognoscit. Legit de **Alexandro magno.** **Ant.** **Alexander** oēs regiones terre et insulas maris pagrasset. et sibi subiugasset: p̄sumpsit ire ad pacisum. et p̄misit nūcios suos. qbz occurrit qdā senex dicens. Dicite dño v̄ro q non pōt huc venire nisi p̄ hūilitatē. Et dedit eis lapidē ad sistū. nē oculi vt portaret eū dño suo. Quē cū accepisset **Alexander** ostēdit eū viro sapienti cui dā: vt diceret sibi ei⁹ p̄tutē. Qui ponderauit eū. **Aūq;** lapis posuit⁹ nudus eēt i lace vna: adeo grauis erat. et plus qz oia alia q̄cūq; poni poterāt i alia lance pōderauit. Deinde operuit lapidē terra. et tūc adeo leuis erat q̄ pēna vna paruula pl⁹ eo ponderauit. Et dixit sapiens: Per lapidē istū tu es designatus. qz qd diuuis es maior omnib; et omnia tibi subiugas. Postq; aut coopertus fueris terra. s. post mortem vilior eris vna penna. qz supbi q mō magni apparēt post mortem nihil erunt.

Feria quinta Sermo. LVII.

Quam audissent
Quidā de turba hos sermones dicebat. Hic est vere ppheta **Josh.** vij. Sicut veritas et falsitas sunt duo verissimi contraria ita boni et mali ab euo p̄na fuerūt qz dicit. q. **Thor.** vi. Que p̄cipario iusticie ad iniquitatē aut societates luci ad tenebras. et q̄ p̄tōrio xpi ad belyat. q. d. nulla. Et nō ē mīz q̄ boni et mali ad inuicē p̄triant. qz habent duos dños p̄uos. vīz. deū et diabolu. Boni em̄ deo seruiūt et mali diabolo. S; cū vīras sit dei. imo de⁹ ē met veritas. et falsitas sit ip̄s diaboli. ideo boni semp vīratē defendūt et malos et ecōtrario mali falsitatē et maliciā suā

defendūt contra bonos. Qd manifeste apparet
in euāgelio p̄sentī: vbi dissensio facta ē ppter
xpm in turba et inter phariseos. fr̄q̄nter em̄
p̄tingit q̄ i cordibz maloz ex manifestatōe s̄
tutis orit̄ dissensio et turbatio. Un̄ in p̄sona
xpi dicit̄ **Matth. xv.** **Ue mihi m̄ mea:** ve vt
qd me genuisti viz r̄ipe: viz discordie in vni
uersa terra. **Prop̄hea saluator dicebat Matth.**
xc. **Nō veni mittere pacē i terrā s̄ gladiū**
et. **Scdm̄ h̄ igit̄ i h̄ euāgelio duo tangūtur**
Primo maloz i turbis dissensio. qd diuersi
tas pbat opinionū. ibi. **Un̄ audissent qdā de**
turba et. **Scdo tangit i verbis phariseorū**
discordatio. quod p̄mendabilitas pbat mī
stroz. ibi. **Venerūt ergo mīstri et.** **De primo**
dicit. **Un̄ audissent qdā de turba hos sermo**
nes de Ihu dicebāt. **Hic est vere p̄pha.** **Hec**
est p̄ma opinio de xpo quā boni acceperunt ex
verbis xpi cum in magno festiuitatis die vlti
mo. **sc̄enophegie clamasset stādo.** **Si q̄s**
sir̄t veniat ad me et bibat aquā. **s̄ sapientie et**
gr̄e videlicet amoris dei. **De tali inquā aq̄ iā**
fitum suā spūaliter ceperāt extinguerē. **et dicit**
eū p̄phetā vez. **De quo Deutero. xviij.** **Pro**
pheta suscitabit vobis dñs de medio fratru
suoz siml̄ tui. **Pro q̄ sciendū q̄ p̄pheta**
f̄m̄ nois interpretatōe dicit̄ q̄s p̄cul fans in
q̄stū annūciat aliq̄ q̄ ad ei⁹ cognitionē lōgin
quā ppter obscuritatē sue cognitōis. **et h̄ non**
p̄tinerad p̄fectionē p̄phete. **sed magis ad ef**
fectū. **Qd pater Numeri. xij.** **vbi Moyses**
dicit̄ excellēti⁹ p̄pheta. **eo q̄ diuersa palaz et**
nō p̄ enigmata videbat. **q̄ aliq̄ cognoscebāt in**
somno et visione atqz p figuris. **Alio mō in**
telligit illa longinq̄tas respectu alioz hōim
cū quibz p̄pheta conuersat̄ quibz annūciat oc
culta. **Et hoc ē r̄erōne p̄phete.** **Ideo Aug.**
contra Faustū dicit. **q̄ ex hoc aliq̄s dicit̄ p̄phe**
ta. **q̄ annūciat ea q̄ sunt longinqua a cōmu**
ni cognitione hōim cū quibz conuersat̄. **Chri**
stus aut̄ in via ante passionē suam q̄stuz ad
partē sensitiuā erat viator. **et cū alijs hōimibz**
cōuersabat̄. **et ideo licet clare videbat diuina**
secreta. **erat tñ vere p̄pheta inq̄stuz cognoue**
rat lōginqua a cognitōne alioz hōim quibz
annūciabat ista. **Angeli aut̄ i nullo sunt via**
tores. **q̄ eoz conuersatio non est cū hōimibz.** **vt**
habet̄ Dan. ij. **Et ideo nō p̄nt dici p̄phete ex**
hoc q̄ annūciāt hōimibz occulta. **Eadē rō**
ne xps post passionē suam desinē esse p̄phe
ta. **et p̄pheta i ipso euacuata fuit.** **q̄ ampl⁹**
non erat in via. **Sequit̄.** **Alij dicebāt.** **Hic**
ē xps. **Quida aut̄ dicebant.** **Nūquid a galy**

lea xps venit. **Nonne scriptura dicit q̄ ex se**
mine David et de bethleē castello vbi erat da
uid venit christus. **Hic tangitur duplex opl**
nio de chusto. **vna est credentium et dicentū**
hic est christus. **Isti magis accedebāt ad po**
tū. **et sic in fidelitatis magis deposuerunt.** **et**
hoc etiā Petr⁹ cōfessus ē Matth. xvi. **Tu es**
christus filius dei viui. **Alia erat opinio infi**
deliū et p̄radicentū dicens. **Nūquid a galy**
lea et. **quasi di.** **Nō.** **q̄ videbat eis q̄ christ⁹**
esset in nazareth galylee natus: **sicut ibi fuit**
nutritus. **Et isti nouerant p̄phetas christū i**
galylea venturū non p̄dixisse. **quod confir**
mant auctoritate dicētes. **Nonne scriptura di**
cit et. **Nam q̄ de semine David venit christ⁹**
dicit. **Matth. xxiij.** **Suscitabo David germē**
iustū et. **Et hoc est nomē qd vocabunt eum**
dñs iustus noster. **Q̄ aut̄ de castello bethle**
em oriū⁹ erat: **dicit̄ Mich. v.** **Et tu beth**
leem ephrata paruul⁹ es in milibz iuda. **et te**
em̄ exiet dux et egrediet̄ q̄ sit dominator isra
el. **Dissensio itaqz facta est i turba ppter euz.**
Un̄ hec dissensio vsqz hodie p̄manet i ecclesia
et nō ppter eū tanqz ppter xpm inq̄stū est fili
us dei. **tñ ppter eū.** **i. ppter ei⁹ veritatē iusti**
ciam. **Omnes em̄ credimus q̄ christus est fi**
lius dei. **sed non omnes credimus veritatē ei⁹**
dum scripture sancte i multis modis cōtra
dicimus et iusticie eius: **dum iusticie dei non**
sumus p̄ omnia subiecti. **Quida aut̄ ex**
ipsis voluerūt apprehēdere eū. **sed nemo mi**
sit i eū man⁹. **Volētes aut̄ app̄hendere eum**
fuerūt de illis q̄ dixerunt. **Nūquid a galylea**
venit xps. **ps. vij.** **Persequat̄ inimicus aiām**
meā et cōphēdar. **Et Exo. xv.** **Dixit inimi**
cus p̄sequar et cōphēdā. **Et nemo misit i**
eum manus. **Quia ipse non pmisit.** **Joh. x.**
Nemo tollit a me aiām meā: **sed ego pono eā**
a me ipso. **Un̄ postea qñ pati voluit non em̄**
eos expectauit. **sed seipm̄ eis obtulit dicēs Jo**
hā. xvij. **Quē queritis ego sum.** **Mōse qñ**
ter p̄ scdo p̄ncipali tāgit i verbis phariseorū
discordatio. **quod p̄mendabilitas pbat mī**
stroz. **Venerunt ergo mīstri ad pontifices et**
ad phariseos. **et dixerūt eis illi.** **Quare nō ad**
duxistis illū. **Ecce hic dissensio pontificū et**
phariseoz i mīstros. **i quo apparet eoz inq̄**
ras. **Ideo em̄ mali erant q̄ eis non poterāt**
mīstri satisfacere nisi xpo nocumētū infer
rent. **Proverb. iij.** **Rapit̄ somn⁹ ab ocul⁹ eoz**
nisi supplātauerint. **Et glo. hic dicit.** **Dei**
et immisericores q̄re nō intelligit potētā ei⁹
quē apprehēdere vultis. **vobis p̄sentibz sepe**

Feria quinta post Letare

locutus est. **T**um em̄ euz lapidare velletis il
leius inter scius vřos euasit. z templū exiuit.
z teneri a vobis nō potuit. **Q**uare mō minis-
tros arguitis cur eū nō adduxerūt euz vřos
ipsi dñz cū eo essetis ipso volente nihil agere
possetis sed sicut illi attoniti stupētesq; rediē-
tes. hec glo. **R**ñderūt ministri. **N**unq; sic lo-
cutus est homo sicut ille homo loquit. **U**bi
reddūt eū p̄mendabilē ex tribu. **P**rimo ex ad-
miratōis causa. qz nō ppter miracula sed p-
pter doctrinā xpm mirabant. ex qua p̄pinq̄o
res efficiunt veritati. z recedūt a cōsuetudine
indeorū q̄ signa querūt. i. **A**hoz. i. **S**cdo ex
p̄uersionis facultate. qz de paucis sbis chri-
sti capti sunt z allekti ad ei' amorē. **T**ercio ex
anīmi securitate. qz ipsis phariseis q̄ xpo ad-
uersabant talia dicūt de xpo. **N**unq; sic locu-
tus est homo. **E**t hoc rōnabiliter. q̄a nō solū
homo erat: sed etiā dei verbū. **E**t ideo verba
sua erāt p̄uosa ad mouendum. **P**iere. xxiij.
Nunq̄d nō sba mea q̄si ignis z q̄si malleus
p̄terēs petrā. **I**deo dicit **P**at. vij. q̄ erat do-
cēs eos sicut potestate habēs. z non sicut scri-
be z pharisei. **E**rāt etiā sapida ad dulcorādū
Lati. ij. **S**onat vox tua in aurib; meis. vox
em̄ tua dulcis. ps. **Q**uā dulcia faucib; meis
eloquia tua dñe. **E**rāt etiā vtilia ad retinēdū
qz p̄mittebant bona eterna. **J**oh. vi. **D**ñe ad-
quē ibimus. verba vite eterne habes. **R**ñde-
rūt q̄ eis pharisei. **N**ūquid z vos seducti estis
nūquid aliq̄s ex p̄ncipib; credidit i eū aut ex
phariseis: sed turba hec q̄ nō nouit legē ma-
ledicti sunt. **U**bi sciendū q̄ p̄mo arguunt
mīstros dicētes. nūq̄d z vos seducti estis: q. d.
Videm⁹ vos allectos esse in sermone illius.
Et reuera laudabiliter seducti erāt. q̄ dimis-
so malo infidelitatis ad veritatē fidei sunt ad-
ducti. **P**iere. xx. **S**eduxisti me dñe et sedu-
ctus suz. fortior me fuisti z inualuisti. **U**nde
glo. **S**eductore xpm vocabāt **E**t idcirco mī-
stros suos seductos esse ab eo dicebāt. **E**t re-
uerat laudabiliter seducti erant. qz reclinan-
tes a malo in hēserūt bono. dimiserūt infideli-
tatē. transferūt ad fidē. abnegātes diabolū
p̄fessi sunt christū. hec glo. **S**ecundo exēpla
p̄ncipūz pponūt vt magnates eos auertant
Un dicit. **N**ūquid aliquis ex p̄ncipib; cre-
didit in eū. **E**t duob; em̄ aliqui ad fidēz ad
bonā vitā reducunt. s. ex auctoritate z religio-
ne. **U**n auctoritas fuit in p̄ncipib; . religio
aut in phariseis. sed tamē illi christū nō rece-
perūt. q̄ videt q̄ non fuit accipiēdus a nobis
Magis quippe sunt imitandī a vobis p̄nci-

pes ppter auctoritatē. z pharisei ppter religi-
onē q̄ ille **I**hs. **T**ercio excludunt turbe testi-
moniū dicētes. **S**ed turba hec q̄ non nouit
legē maledicti sunt. q̄ non est standū cū eis.
Hoc autē sumptū ē **D**ent. xxvj. **M**aledict⁹
q̄ nō pmanet i sermonib; legis hui⁹. **S**ed h̄
male intelligebāt. qz etiā illi q̄ habent scienti-
am z cū hoc opa legis faciūt. magis pmanēt
i lege q̄ solā legis scientiā habent. **M**atth.
xx. **P**opulus hic labijs me honorat. cor autē
eorz longe ē a me. **J**aco. i. **E**stote factores ver-
bi z non auditores tm̄. **E**t glo. **I**mplebatur
verissime i istis qd̄ dixerat dñs. **I**n iudiciūz
ego veni i mundū: vt q̄ non vidēt videant. z
q̄ vidēt ceci fiāt. **A**eci etiā facti sunt legis do-
ctores. z videre ceperāt simplices nesciētes le-
gē **E**t in eū q̄ legis auctor erat credētes agno-
scebāt xpm q̄ legē ignorabāt. z q̄ se scire puta-
bant p̄temnebāt. **H**ec glo. **D**icebat **N**icode-
mus ad eos. ille q̄ venit ad eū nocte qui erat
vnus ex ipsis. **N**unquid iudicat lex nōstra
hominē nisi audierit ab ipso prius z cognō-
uerit qd̄ faciat. **I**ncipit euāgelista ponere dis-
sensionē inter p̄ncipēs de ch̄usto. et p̄mittit
tria. de **N**icodemo dño. z vnū de p̄ncipib; .
Primū quod p̄tinet ad fidēz eius. ibi. **Q**ui
venerat ad euz. i. crediderat. **S**cdo ad fidēi
imp̄fectōez. ibi. **I**n nocte ppter timorē. si em̄
p̄fecte credidisset nō timuisset **T**erciū p̄tinet
ad falsitatē p̄ncipū. ibi. **Q**ui vn⁹ erat ex ipsis
Ecce qz falsū loquebant p̄ncipēs dicētes
Nunq̄d aliq̄s ex p̄ncipib; credidit i eū. **D**ie
re. xvi. **V**ere mēdaciū possederūt patres nři.
Exhortat autē eos **N**icodem⁹ dicēs. **N**unq̄d
lex zc. **E**rat autē fidelis: z volebat eos auctori-
tate legis ad xpm cōuētere. z qz timid⁹ erat:
hoc occulte faciebat. **A**redebāt em̄ qz si em̄
modo christū vellēt audire. q̄ verbū ei⁹ eēt tā
te efficacie q̄ forte siles fierent illis q̄ missi fu-
erant ad tenendū eū in eo facto ad quod mis-
si fuerant: z crederent sicut illi crediderunt.
Et notandū q̄ fm̄ leges debet p̄cedere dili-
gēs inq̄sitio sentētie. **A**ct. xxv. **N**on ē roma-
nis p̄suetudo donare aliq̄ue hoīem prius q̄
is qui accusatur p̄sentes habeat accusatores
zc. **U**n **J**ob. xxix. **C**ausam quā ignorabā di-
ligēter inuestigabā. **I**n **A**rodo dicit. **I**n no-
centē z iustū nō p̄demnabis. **S**ed ex amore
vel odio. p̄ce vl̄ p̄cio mlti faciūt p̄trariū. **R**ñ-
derūt autē z dixerūt ei **N**ūquid z tu galile⁹ es.
Scrutare sep̄turas et vide qz p̄pheta a galilea
nō surgit. **U**n cōmp̄enderunt euz quasi se-
ductore dicētes. **N**ūquid z tu galileus es.

Feria sexta.
Sermo. LVIII.

Sermo. LVIII.

Amarus mortu
us ē Ioh. xi. **C**omune ē puerbi
um. Amicus in necessitate pbatur
Ecci. vi. Si possides amicū in tēptatōe po
sides illū spūaliter. sic nos habem⁹ amicū .s.
xpm. Ioh. xv. Amici mei estis si feceritis ea
q̄ p̄cipio vobis. Iste amic⁹ pbat tē necessita
tis. ps. xc. Cū ip̄o suz i tribulatiōe tē. **I**ō illi⁹
amici debem⁹ h̄re memoriaz. **Q**d facit ecclia i
introitu. Meditatio cordis mei in cōspectu
tuo semp. & sus. **E**li enarrāt gl̄iam dei: z opa
ei⁹ annūciāt firmamētū. **D**ūc ps. xviij. fecit
David de gr̄az actione. q̄ de⁹ dederat filijs is
rael legē. **S**ed s̄m. Hiero. David fecit hunc
ps. post mortē Absalonis. z lyte cū i pace ve
nit in hierl̄m. vt habet. ij. Reg. xviij. xix. z. xx
cap. et tūc ait. **E**li enarrāt gl̄iam dei tē. **Q**d
s̄m figurat in eplā hodierna. iij. Regū. xvij.
vbi dicit q̄ egrotavit fili⁹ mulieris m̄rissami/
lias q̄ cibavit Pelyā z mortu⁹ ē. **H**elyas ex
p̄dit se atqz melius ē t̄mbo vicib⁹ sup puez. z
exclamavit ad dñm dicens. **D**ñe tē reuerlat
obsecro aīa pueri hui⁹ vīscera ei⁹. **A**t exaudi
uit dñs vocē **H**elye. et reuerla ē aīa pueri itra

cū z reuixit. **A**t filij euāgelio egrotauit lazar-
rus z mortuus ē. **A**liud thema. Lazarus
amic⁹ nṛ dormit. vado vt a somno excitē euz.
Joh. xi. Cōsuetudo vīnoscit vt q̄ bona reci-
pit ab aliquo: etiā debet meditari vt ecōtra bo-
na sibi impēdat. **S**ic arboria qua habet vim-
bra debet humiditas. **S**pūaliter. **E**t sic nos
bona accepim⁹ a deo. **Jaco. i.** Omē datū opti-
mū z omē donū pfectū desursum ē descēdēs a
p̄luminib⁹. **I**do meditemur bona ppter ei⁹
paternalē dilectiōz agere. **N**ō inuuit ecclia i
introitu di. **M**editatio cordis mei i p̄spectu
tuo sp. dñe adiutor me⁹ z redēptor meus. p̄s
Eli enarrat glām dei. **E**t filij collecta ec-
clia petiit h̄ di. **D**e q̄ ineffabilib⁹ mūdū reno-
uas sacris. p̄sta q̄sum⁹: vt ecclia tua eternis p-
ficiat institutis: z t̄pali⁹ non destituat auxi-
lijs. **E**t figurat in eplā. **M**ulier materfamī-
lias multa bona exhibuit **D**ebye. quoz bono-
rū ip̄e nō oblit⁹ ei bonū reimpēdit: resuscitās
filij ei⁹. **S**ilij euāgelio **M**artha z maria fe-
cerūt multa bona ih̄u i bethania. **Q**ui⁹ bñfi-
cij nō immemor visitauit eos i tribulatione
De q̄ thema. **Lazarus** amic⁹ nṛ dormit. sed va-
do vt a somno excitē illū. **I**n summa euā-
gelij tria innuunt. **P**rimo infirmitatis lazar-
ri nūciatio. ibi. **E**cce quē amas ifirmat. **S**e-
cūdo xpi p̄passio. ibi. vt vidit ih̄s eā plorantē
infremuit spū. **T**ercio lazari resuscitatio. ibi.
Lazarus veni foras. **D**e p̄mo dic. **I**n illo tpe
scz cū xps ait. **E**go z p̄ vnū sum⁹. z iudei vo-
luerūt eū lapidare: abijt trās iordanē a betha-
nia p̄ynā dicēz t̄ māsit ibi. **I**nterim autē lazar-
us ifirmabat. **E**rgo dicit. **E**rat q̄dā lāguēs
noīe **Lazar⁹**. **A**ug. de x̄p̄is dñi. huic lāguori
nō amici. nō p̄silia. nō fomētā. nō artis pitia
succurrūt. oīa em̄ q̄ p̄ salute data fuerūt i con-
trariū x̄tunt. ḡ iste lāguor nō remedio sed so-
la morte erat finicdus **E**t dicit notāter q̄daz
p̄culariter. **Q**uia fuit famosus z nobilis, ḡ
describit ei⁹ ex noīe z loco: q̄ subdit. **A** betha-
nia distāte. xv. stadia a b̄rlm de castello ma-
rie z marthe sorozū eius: vbi xps multotiens
hospitabat. **M**aria autē erat que vnxit dñm
vngtō: z extersit pedes ei⁹ capillis suis. **E**cce
ponit signū amoris. qz idē factū bis fecit **P**ri-
mū ex p̄ritione. **Lūc. vii.** scdm ex deuotione
Joh. xij. **Q**ui⁹ frater **Lazarus** infirmabatur
Miserūt q̄ sorozos ei⁹ ad eū dicētes. **D**ñe ec-
ce quē amas infirmat. q. d. **S**i amasti eū in
p̄speritate dilige eū in tribulatiōe **S**i in vita
tūc et in morte. ecce q̄ amatores dei patiūtur
q̄qz. quod inuuit hīc cū dicit. qz quē amas

Feria sexta post Letare

infirmat. **2c.** Prover. iij. Quem diligit deus corripit. **¶** Nota infirmitas corporalis primo est reprehensiva malicie. **¶** **Eccli. xxi.** Infirmitas grauis sobriam facit animam. **¶** **Exemplū** de quodā milite qui insidiabatur cuidā religioso valde. post hoc infirmatus miles vocari fecit hūc religiosum. q̄visitauit eū. **¶** **Aui miles dixit.** Dñe orate p me. **¶** **Aui rñdit.** In quo statu estis melior et deuotior et cognoscitis deus. **¶** **Rñdit.** In infirmitate. **¶** **Aui ille.** Conseruet vos in isto statu deus i quo ei melius valeatis seruire. **¶** **Exemplū** de **Petronella** filia **Petri** q̄ infirmata ē. et dū **Petrus** rogaret p illi? sanitatem: rñdit. **¶** **Aui ita expedit.** **¶** **Dugo de sancto vieto.** Deus multos flagellat ne peccēt. vtilius em̄ ē frāgi doloribz ad salutē q̄ vti incolumitate ad damnationē. **¶** **Secdo** infirmitas ē excitatiua boni. **ps. xv.** Multiplicate sunt infirmitates eorū: postea accelerauerūt. **¶** **Et sic i beato Hiero.** cui nō sapiebat diuina scriptura. **¶** **Post** flagellationē autē diligēter legit eā **Ter**cio ē seruatiua. **ij. Cor. xij.** Libēter gloriabor i infirmitatibz meis vt i me i habiteret virtus xpi. **¶** **Quarto** ē glificatiua dei vt hic. **¶** **Sed** di. q̄ re nō iuerunt psonaliter: **¶** **Rñdet** **Thob.** **¶** **Pri**mo q̄ vebemēter p̄sidebāt de xpo. iō sperabāt q̄ p nunciū nō recusaret. **¶** **Secdo** q̄ a luctu de tinebant. et circa seruitiū infirmi occupabāt. **¶** **Aug.** de verbis dñi. **¶** **Iste** due sorores iuuenel egrotātes lectulo inhebebāt. iugiter fouebāt. eloquijs p̄solant. patiēter inquit sustine. et noli desperatōe primere. q̄ veniet xps et sana/beris. **¶** **Tercio** fm̄ **Theophilū.** q̄ erat mulier res quibz nō erat licitū exire domū et currere p vias. **¶** **Querit** **Aug.** quare nō dixerūt. veni et sana eū: vt regulus **Joh. iij.** vel dic sboue centurio **Mat. viij.** **¶** **Rñdet** **Aug.** q̄ insinuatō necessitatis sufficit amāti abiq̄ alicuius penitōis additamēto speciali. **¶** **Uel** ideo. q̄ cōmiserūt volūtati xpi. q̄ nescierunt qd magis saluti fratris expediret. an. s. sanitas vel infirmitas. **¶** **Rñdit** **Ihs.** **¶** **Hec** infirmitas nō ē ad mortē. s. finaliter. **¶** **Nota** aliq̄ infirmitas ē ad mortē corporis tm̄. et est sanctorū. **¶** **Alia** ē ad mortē aie tm̄. et est peccatorū. **¶** **Tercia** corporis et aie. ē damnatorū. et sic nullo mō infirmitas **Lazari** fuit ad mortē. nō corporis. q̄ nō est de cētus sed suscitatus. nec aie: q̄ fuit i grā. nec an his fil. q̄ nō fuit i inferno: sed i lymbū de/ scendit. **¶** **Sed** p gloriā dei vt fili? dei glorificet p illā. s. vt pplis videns miraculū puerat ad fidē. **¶** **Tūc** iubdit. **¶** **Dilige**bat autē **Ihs** **Mar**thā et **Mariā** sororem eius et **Lazar.** q̄ sibi

multa bona opati sunt. **¶** **Mystice.** ad res/ gnādū q̄ triplices hoies diligit deus. s. actiuos q̄ sunt intellecti p **Marthā.** p̄tēplatiuos p **Mariā.** et penitentes p **Lazarum.** **¶** **Iste** sunt tres vie eundi ad celū. **¶** **Prima** est ire p vias p̄tēplatiuā. ista vita significat p **Mariā.** que ad xpi pedes **Lu. x.** sedebat. et ei? visione et locutōe pascebat. **¶** **Et** ista vita ē diuturnior q̄ actiua. q̄ illa finit. ista nō aufert. **¶** **Ideo** dicit **Lu. x.** **Maria** optimā partē elegit q̄ non auferet ab ea. **¶** **Actiua** vita tm̄ ē i p̄senti nō in futuro. **¶** **Ibi** em̄ nō ē necesse q̄ aliq̄s aliquē in duat. q̄ ibi veste immortalitatis oēs sunt in duri. nec aliq̄ez poter vel pascit. q̄ oēs sunt satietate pleni. **¶** **Nec** q̄ hospitio recipiat quia oēs sunt i ppria patria. nec q̄ aliq̄ infirmū visitet. q̄ null? ibi infirmat. nec q̄ aliq̄ ad sepulchz portet vel sepeliat. q̄ null? ibi morit. **¶** **Nota** q̄ iste due sorores erāt ex eadē stirpe. **¶** **Ita** etiā vitāq̄ vita pcedit ex eadē radice. s. charitate dei p̄ximi. **¶** **Sz** **Martha** erat antiquior. sic actiua prior est q̄ cōtēplatiua. q̄ ex bono ope tendit ad p̄tēplatiuā. **¶** **Sed** licet essent sorores. tm̄ vna p̄ra aliā murmurabat. **¶** **Uñ** **Martha** p̄questa ē **Lu. x.** dices. **¶** **Soror** mea reliq̄t me solā ministrare. **¶** **Sic** actiua vita impedit p̄tēplationē. **¶** **¶** **Nota** vta p̄tēplatiua bñ significat p **Mariā.** **¶** **Pri**mo q̄ **Maria** interpretat dñā. et sic actiua seruit p̄tēplatiue tanq̄ ancilla dñe. **¶** **Uñ** **Sze** go. sup **Ezech.** **¶** **Actiua** vita seruitus. p̄tēplatiua libertas vocat. q̄ nō occupat t̄p alibus. **¶** **Ideo** **Maria** sedebat **Lu. x.** **¶** **Sed** via qua itur ad celū ē actiua vita. et ista significatur p **Martham** q̄ paupes et p̄griuos recipiebat. et ista vita est vtilior et fructuosior q̄ prima. **¶** **Est** em̄ vtilior primo. q̄a inde sustentat. **¶** **Et** vtilior facienti. q̄ inde remuneratur. **¶** **Bona** em̄ t̄palia nō sunt nostra ppria: sed sunt concessa nobis. **¶** **Nō** sunt mā iura sed sunt transitoria. **¶** **Nō** sunt p̄ciosa sed vilia. **¶** **Itē** actiua p **Marthā** significat et bñ. **¶** **Pri**mo **Martha** fuit larga. **¶** **Lu. x.** **¶** **Satage**bat. i. satifagebat. **¶** **Et** sic actiua vno mō fm̄ facultatē subuenietis. **¶** **Thob. iij.** **¶** **Quo** potueris ita esto miseris. **¶** **Si** nō i abis: tūc impartire i seruitijs. **¶** **Si** fuerit copia tūc abūdāter tribue. **¶** **Aug.** **¶** **In** affectu cordis pensanda ē elemosina facientis. **¶** **Secdo** **Martha** fuit frequēs i ministris. et sic opus pietatis d̄z fieri assidue. **¶** **Pri**mo iō q̄ liberat a culpa. **¶** **Eccli. iij.** **¶** **Sicut** aq̄ extinguit ignē. sic elyna resistit p̄ctis. **¶** **Secdo** redimit a pena. **¶** **Thob. xij.** **¶** **Elemosina** ab ai

peccato et a morte liberat. et non patietur animam ire ad tenebras. **Amb.** Pietate frequenter faciens quibus libet carnis patiat: vapulabit quod dedit: sed non peribit. id est. disponit hominem ad gratiam. et non sinit facile perire. Tercio vitam dat. id est. **Ibi.** mo. iiii. Pietas ad omnia valet promissionem habens vite quam nunc est et future. **Ite** elemosina facit ut accommodata sint propria. quia illa quam pauperibus damus propria habemus. **Petrus** rauen. Da pauperi ut det tibi. quia quicquid pauperi dederis tu habebis. quod pauperi non dederis alter habebit. **Idem.** Si hic mensus es qui tua sunt hic reponere. si autem illuc iturus es. hec que tua sunt cur hic relinques. Qui relinquit da servat aliorum custos est non suorum. facit etiam elemosina ut ea que sunt transitoria fiant perpetua et securas. **Amb.** In tuto ponit quod deo custode servatur. **Petrus** rauen. Quicquid pauper accipit pro celestis suscipit et in celo recondit. **Dicit** Aug. quod quasi quandam praxin hic facis cum deo tuo hic das: ibi recipis. hic das res penituras. ibi recipis res sine fine mensus. facit etiam elemosina ut vilia sint preciosa. quia terram mutant in celum. **Aug.** Da nummum ut accipias regnum. da partem ut accipias totum. Et subdit. Deus unum accipit et dat centum. et tamen noluit cum deo homines habere tractum. Quantum autem deus vitam actiuam diligit: ostendit per hoc quod non de Raebel per quas significat vitam contemplatiuam. sed de Lia: per quam significat vitam actiuam nasci voluit. Tercia via eundi ad celum est per penitentiam. Si enim alius per mortale peccatum a vita contemplatiua vel actiua recessisset: unum sibi restat. id est. quod recurrat ad penitentiam remedium vel suffragium. Et tunc quod erat mortuus per culpam: resurget per penitentiam. Isti significant per Lazarium qui fuit mortuus: et postea resuscitatus. Diligebat igitur dominus Martham Mariam et Lazarium. Quia Christus diligit frequenter contemplantes. vtiliter operantes: et a peccato resurgentes. Ideo qui non sunt in numero istorum trium: a deo non diliguntur sed odiantur. Isti sunt illi tres viri de quibus dicit **Ezechiel.** xlii. Isti tres viri **Noe.** **Daniel** et **Job** in sua iusticia liberabunt animas suas. Per **Noe** qui archam fabricauit et in fluctibus rexit: significant actiuum qui sepe multis fluctuationibus exponunt. Per **Danilem** qui celestes visiones asperxit: intelligunt contemplatiui. Per **Job** qui interpretat dolores: intelligunt penitentes qui de peccatis suis dolere debent. Subdit curatio declaratio. Ut ergo audiuit quod infirmabatur. tunc quidem duobus diebus mansit in eodem loco. in tercio die iussit in iudeam. in quarta die quando iam quadriduanus fuit susci-

tavit **Lazarum.** In quo patet quod eo die mortuus fuit quando Christus recepit nuntium sororum. Dedit autem locum mortuo per totum diem. **Primo** ideo: quia ex presentia eius mors Lazari fuisset impedita quia ubi vita presentis est ibi mors habere locum non potest. **Secundo** ut miraculum credibile redderet. et nullus posset dicere quod mors illa fuisset tamen secundum parentiam. quod scilicet per sensum illusionem facta esset a Christo et per arte magicam. Deinde post hec dicit discipulis suis. **Amamus** in iudeam iter. Dicunt ei discipuli. **Rabbi** nunc querebant te iudei lapidare et iter vadis illuc. **Nunc** volebat eum lapidare iudei. ideo propter consuetudinem predicat eis. **Amamus** in iudeam. Quia sciebat eos ante terreri ut minus iacula feriant quam prouident. ut **Bregio.** dicit. **Rndit** **Ihs.** Nonne duodecim hore sunt diei. Si quis ambulauerit in die non offendit. quia luce huius mundi videt. Si autem ambulauerit in nocte offendit. quia lux non est in eo. **Quod** duobus modis exponit. **Primo** secundum **Christum.** quod d. **Nos** dubitatis ascendere in iudeam. quia nunc voluerunt me lapidare. sed dies habet duodecim horas et quod contingit vna non contingit altera. **Tamen** si voluissent me lapidare in vna hora: hoc forte iam noluit. quia mutato tempore potest voluntas mutari. **Erat** enim puerbum apud iudeos. et adhuc apud nos. quod loquendo de mutatione positi dicitur. duodecim sunt hore diei. Et ideo saluator vltus est tali modo loquendi. Et ostendit vltius quod securi debet esse dices. Si quis ambulauerit in die. id est. honeste absque offensa alicuius mali. **Roma.** xii. Sic ut in die honeste ambulemus. non offendit. id est. non inuenit quod ei noceat. Et hoc ideo. quia luce huius mundi videt et lux iusticie in eo est. ps. xvi. Lux orta est iusto et rectis corde leticia. q. di. dñs. Nos secure possumus ire cum in die ambulemus. Si autem ambularemus in nocte iniquitatum de facili multa pericula nobis euenirent. De qua nocte. id est. **Thessa.** v. Qui dormiunt nocte dormiunt. Et talis offendit. id est. impingit. quia lux. id est. iusticie non est in eo. Alio modo exponit **Bregio.** in illo loco. Si quis ambulat in die et dicens. quod dies est presentia Christi in mundo. **Nox** vero est tempus post passionem eius. ut sit sensus. Non est timendum de iudeis. quia quod dicit ego sum in mundo vobis non imminet periculum. **Tamen** quando iudei eum capere voluerunt **Job.** xvi. dixit turbis. Si me queritis sinite illos abire. Sed in nocte. id est. tempore post passionem. tunc timendum vobis ire in iudeam. quia patiemini a iudeis persecutionem. **Zacharia.** xii. Percutia pastor et dispergent oves gregis. Alio modo exponit **aug.** Dies est ipse Christus.

Feria sexta post Letare

hore duodecim apli. **Joh. ix.** Nōne duodecim vos elegi. sed nūc dū ē qd sequit. **Act. vi.** ex vobis diabolus ē. **Judas** ergo nō erat hora huius diei qz nō lucebat. **Sed** dicendū qz dñs hoc mō dixit nō habito respectu ad **Judam** sed ad successorē suū. s. **Matthiaz.** Est ergo sensus. Nōne duodecim hore. quasi diceret. **Vos** estis hore. ego suz dies. **Sicut** g hore psequunt diem. ita vos debetis me seq. **Si** ego volo ire i iudeā. vos non debetis me preire. nec voluntatē meā mutare. sed debetis me seq. **Sic** dicit **Petro** **Matt. xvi.** Uade post me sathana. i. me seq. s. nec pcedas me. am voluntatē. **Nec** debetis timere piculū. qā vos itis mecū q sum dies. **Un** sicut q in die vadit nō impingit. i. nō offendit. ita nec vos q mecū itis. ad **Rom.** viij. **Si** deus p nobis qz ptra nos. **Et** h ideo. qz lucez huius mundi. i. me videt. **Si** aut ambulauerit i nocte. i. in tenebris ignorantie z peccati. tūc offendit. **Et** h ideo. qz lucez huius mundi nō videt. **Lux.** s. spūalis nō est i eo. nō quidem ex defectu lucis. s. ex eoz rebellione. **Job. xxiij.** Ipsi fuerunt rebelles lumī. **Nota** multiplex est dies. **Pr**imus natural. z hic habet. xxiij. horas **Sen.** i. factū ē vespe et mane dies vnus. **Isto** mō dicit. **Memento** vt diem sabbati sanctifices **Exo. xx.** **Scd**s dies est artificial. q causatur ex ascensione sol sup nostrū emisperiū. **Et** ille quādoqz habet plures horas. quādoqz pauciores. s. m q solvno tempe plus apud terraz manet qz alio. **Nam** i nostro climate breuissimus dies est octo horarum. sed lōgissim⁹ sexdecim. **Et** diuidit cōtra noctē. **Tercius** dies est eternitatis. de quo **Michae. v.** Aggressus ei⁹ ab initio a dieb⁹ eternitatis. qz iste dies luget sine diminutione sui z sine corruptione. qā ibi est eternitas sine variatione. ps. ci. **Tu** aut idem ipse es z anni tui nō deficient. **Quart⁹** est dies supne iocunditatis. ps. lxxxiij. **Meli** or ē dies vna i atrijs tuis sup milia. **Isti** diei non succedit nox. **Apocal. xxiij.** **Et** nox vltra nō erit. z non egebit lumine lucerne. **Quint⁹** est dies grē salubritatis. de quo **Jo. ix.** **Me** oportet opari opera eius q misit me donec dies ē. **Et** ille dies diuidit ptra noctem culpe et gehenne qn nemo potest operari. **Subdit.** **Post** hoc dixit ill. **Lazarus** amic⁹ noster. ppter multa bñficia et obsequia. s. q nobis exhibuit. dormit. sed vado vt a somno excitem illū. **Nota** mortem **Lazari** vocat hic somnū. **Pr**imo ppter spem resurrectionis. i. **Thes. iij.** **Nolo** vos ignorare de dormientib⁹ neqz

tristemi sicut ceteri q spem nō habent. **Se** cūdo ppter facilitatē resurrectionis. **Un** **Aug.** **Tāta** facilitate excitabat eū de sepulcro quāta aliq⁹ excitat aliquem de lecto. **Nec** miruz. quia ipse est q suscitāt mortuos et viuificat. **Joh. v.** **Veniet** hora q hī q in monumentis sunt audiet vocē filij dei zc. **Tercio** ppter meliorationis mutabilitatē. i. **Abz. xv.** **Sur** gent mortui in corrupti. **Tunc** dixerūt discipuli eius. **Dñe** si dormit saluus erit. qz somnus egrotorū signū est sanitatis. **Dixerat** **Je** sus de morte eius. illi aut putauerūt qd dōrmitione somni diceret. **Et** ideo putauerunt inutile esse vt irer illuc ad excitandū illuz. **Et** non mir⁹. qz aiales fuerūt. i. **Abz. ij.** **A**ialis hō non percipit q spūs dei sunt. **Nota** licet dñs subito posset discipulos facere perfectos i fide z i omni sciētia. tñ ppter nos instruendos voluit eos paulatim pficere. vt nō mirerimur si z nos paulatim i fructib⁹ pficimus z i religione z i sanctitate. **Et** hoc facit ppter tria. **Pr**imo ppter hoc vt null⁹ gloriē de suis meritis. aut de sua bonitate vel ingenio. quousqz pueniret ad summū. et hoc nō est de lege pūni. **Scd**o vt homo cognoscēs infirmitatē suam non cesset corde. ore z ope petere a deo vt ipm ad pfectā sanctitatē pducatur. **Tercio** vt homo intelligens se dei adiutorio indigere quotidie de pte z de bono i melius pficiat semp bñ operādo. qz diu em viuit. semp pōt grā dei augeri i eo. meritūqz ipsius multiplicari z melior fieri. **Tūc** dixit eis **Je** sus manifeste. **Lazar⁹** mortu⁹ ē. z gaudeo ppter vos vt credatis. qz ibi non erāt. sed eam⁹ ad eū. q. d. **Nos** audiui⁹ infirmitatē **Lazari.** sed ego absens annūcio ei⁹ mortē. z gaudeo ppter vos. i. ppter vestrā utilitatē. vt ex hoc lumatis experimentū diuinitatis mee. qā inq̄tum absens iam video. **Debre. iij.** **Om**nia nuda z apta sunt oculis eius. **Nec** mir⁹. qz ipse est omnib⁹ p̄sens. **Diere. xxiij.** **Relū** z terrā ego implebo. **Et** dicit notātē credatis. nō vt mō inciperēt. sed vt amplius robustiusqz crederent. ad instar illi⁹ **Marci. ix.** **Cre**do dñe adiuua incredulitatē meam. semp em si res eorum miraculis augebat. **Ex** eo vero q gaudet ex morte **Lazari.** datur intelligi q ali qn malū sit ratio gaudij inq̄tuz ordinat ad bonū. **Roma. viij.** **Diligētib⁹** deū omnia cooperant i bonū. **Ex** eo aut q dicit. eamus. datur intelligi dei clemētia que homies i peccatis existentes quasi sursum pueniendo attrahit. s. m illd̄ **Diere. xxiij.** **In** cōp̄tate ppetua

dilexi te. et ideo attraxi te miserās. Dixit ergo
Thomas qui dicit didimus ad condiscipu-
 los. **Amor** et nos ut moriamur cum illo. **Secundus**
Abus. **Thomas** erat magis timidus quam alij
 ideo ait. **Amus**. quasi diceret. **Exponemur**
 periculo. quia ipse non timet mortem. potius na-
 quam vult ire. se et nos morti tradere. **Alio** mo-
 do **fm Aug.** hoc dicebat ex magna dilectione.
 q. d. **Melius** est nobis cum illo mori quam sine il-
 lo vivere. **Un** glo. **Amabant** namque incompa-
 biliter apostoli dominum. eorumque vita ex illius presen-
 tia pendebat adeo ut cum eo vivere aut cum eo
 certe mori iocundum haberent. **Amus** inquit et
 moriamur cum illo. quia videmus eum ad inimici-
 eos et ad mortem perire. **Nec** enim a tali consi-
 lio valemus cum reuocare. **Amor** et nos et. ne
 post eius necesse deseri et inconsolari ibi manea-
 mus. **Dec** glo. **Nondum** enim intellexit **Tho-**
 mas quod post mortem resurrectionem et ascensionem
 suam esset alium consolator missurus. **Johā. xv.**
Si non abiero paraclitus non veniet ad vos.
Venit itaque **Ihs** et inuenit eum quattuor dies iam
 in monumento habentem. **Ubi** sciendum quod ante
 resurrectionem a mortuis ipsius **Lazari** presen-
 tia multa considerari. scilicet quorum unum est tempus mortis.
 quod tangit cum dicit. **Venit** itaque et inuenit eum
 quattuor dies et. **Per** hos quattuor dies intel-
 ligunt quattuor dies quadruplicis mortis.
Primo mors originalis. ad **Roma. v.** **Per**
 unum hominem peccatum in hunc mundum intravit.
 et per peccatum mors. ecce primum dies. **Et** mors
 transgressionis legis nature **Isa. xliij.** **Trans-**
 gressi sunt leges. mutauerunt ius. dissipave-
 runt sedes sempiternum. **Ecce** secundus dies
Et transgressionis legis scripte: que prohibet etiam
 mala. et ipsa contemnit. **Ecce** dies tertius mor-
 tis. **Et** est mors transgressionis legis euange-
 licae qua predicat Christus eterna vita. contra ge-
 henna. sed et hoc contemnunt homines. **Ecce**
 quartus dies mortis in qua putret homo. **Et**
 illa est periculosa et alijs. ad **Heb. x.** **Irritam**
 quam facies legem et. **fm Aug.** hec quadruplex
 mors est peccatorum que est pessima. **fm** illud psal-
 mi. **Mors** peccatorum pessima. **Tunc** subdit
Erat bethania iuxta hierusalem quasi stadiis. **xv**
Mulier autem ex iudeis venerunt ad **Mariam** et
Martham ut consolarentur eas de fratre suo.
Hoc est contra aliquos christianos qui negligunt
 consolari tribulatos. cum tamen scribit **Roma. xij.**
Gaudete cum gaudentibus. flete cum flentibus. **Qui**
dum venerunt ex sincera compassione. ut amici
 Alii ex ficta simulatione. quia erant nobiles et divi-
 tes dominum volentes eis placere. **Quidam** ex dati

affectu ut pauperes. **Quidam** ex maligna insul-
 tatione: ut pharisei. qui postea dixerunt. **Non** pote-
 rat hic facere ut non moreretur qui aperuit oculos
 ceci nati. **Martha** autem ut audiret quia **Ihs** ve-
 nit occurrit ei. **Maria** autem domi sedebat. quia
 Christi presentiam ignorabat. **Nam** **Martha** habe-
 bat curam domus. et ideo primo nuntiatus est ei
 Christi adventus. **Sed** dicit. quare **Martha** non
 revelavit statim sorori adventum eius? **Rndet**. p-
 mo voluit experiri fiduciam si quod posset habere de
 suo fratre ut prospera sorori nuntiaret. **Secundo** ce-
 lauit propter iudeorum presentiam quia conspirauerant in
 mortem eius. **Tercio** propter desiderij sui vehemen-
 tiam. **Ita** enim vehementer desideravit loqui
 cum Christo ut non aliunde cogitabat. **Et** dixit ad ie-
 sum. **Domine** si fuisses hic frater meus non fuisset
 mortuus. **Credebat** enim quod presente Christo mors lo-
 cum habere non potuisset. quia vidit mulierem ad solum
 tactum simbricie fuisse sanata. **Et** hoc imperfec-
 te credidit. quia Christus equaliter se habet ad presen-
 tiam et absentiam. quia omnia sunt sibi presentia **Dicit.**
xxij. putas ne e vicino de ego sum et non de re-
 longe. **Subdit.** **Sed** nunc scio: quia quicquid popo-
 sceris a deo dabit tibi deus. **Arbitratur** quod Christus
 oratio possit preteritam mortem excludere. **Sicut**
Delyse oratio pueri suscitavit **Argo** adhuc
 fuit imperfecta in fide. **Ideo** dicit ei **Ihs.** **Resur-**
get frater tuus. **Quia** autem **Martha** imperfecte
 cognoscebat. ideo dominus ad aliorum instruendo
 perhibet: pronuntiando **Lazari** resurrectionem. **Sed**
 ipsa ait. **Scio** quia resurget in resurrectione in no-
 vissimo die. q. d. **Non** est auditum a seculo quod
 quis quadriduani mortui reserentem in monu-
 mento resuscitaret. **Ideo** in cor meum cadere
 non potest quod statim resuscites eum nisi in futuro.
Dicit ei **Ihs.** **Ego** sum resurrectio et vita. i.
 resurrectionis causa. quia resurrectio Christi est causa re-
 surrectionis nostre. et resurrectio generalis fiet
 propter Christi vocantis mortuos ad iudicium. i.
Chor. xv. **Omni** quidem per hominem mors et per ho-
 minem resurrectio mortuorum. **Et** vita. i. p-
 sentia. propter quod sum causa vite omnibus viventibus.
Qui credit in me. i. p-
 fidem formatam. etiam si
 mortuus fuerit. supple corporalem. vivet: sup-
 ple spiritualiter **Abacuc. ij.** **Iustus** in fide suavit
At ois qui vivit et credit in me non morietur in eter-
 num. i. morte eterna. **Mar. vi.** **Qui** crediderit
 et baptizatus fuerit salus erit. **Credis** hoc? **Ait** illi
Utique domine. **Ego** credidi. quia tu es Christus filius dei
 vivis qui in hunc mundum venisti. **Glo.** **Sciebat**
 Christus hoc quod nihil latere poterat quod crederet. i. p-
 fessione quam saluaret querebat **Ro. x.** **Do**nde credit ad
 iusticiam: ore autem confessio fit ad salutem. **Ita** iterum

Seria sexta post **Letare**

rogat. qz dicit sanctus **Tho.** i. scda. scde. q. xl. arti. ij. fides nō sufficit i mētenisi oris cōfessionē expmā. **Ro.** x. al's **Petr** non peccasset negādo xpm. Ideo dicit. **Ego credidi.** q. di. fm **Aug.** Quicqd dicit de potestate tua. i. effectū salutis credo totū. 7 qd ego credo pl' est radix oīm. s. q tu es christus filius dei vni q i hunc mūdū venisti p salute generis humani. **Joh.** xvi. Exiui a patre 7 veni i hūc mundum. Et cum hec dixisset: abiit et vocauit sororem suaz silentio dicens. **Magister adest.** dicit silentio ppter iudeos pntes. quorum quidā contra christū machinabātur. Itē dicit. Et vocat te. qz pntiā xpi putabāt ablationem. Illa autem vt audiuit: surrexit cito 7 venit ad eum. Nō dum em venerat **Ihs** in castellum. sed erat adhuc i illo loco vbi occurrit ei **Martha.** Nō distulit ppter luctū. nō tardauit ppter assistētes. sed statim vt audiuit surrexit cito. Et nā puenisset **Martha** si sibi aduētus xpi fuisset prius nūciatus. Iudei igitur qui erant cum illa i domo et consolabant eam. cū vidissent **Mariā** qz cito surrexit 7 exiuit: secuti sunt eaz dicētes. qz vadit ad monumentū vt ploret ibi. Isti iudei nō audierūt verbū **Marthe.** ideo credebāt eaz subito motā ex ppassione fratris sui. Et nā diuina puidētia factū est vt iudei sequerentur **Mariā.** vt dū plures essent ibi qn **Lazarus** resuscitatur erat: tā grāde miraculū quadriuanū mortui resurgēis testes plurimos inueniret. **Maria** g cūz veniret vbi **Ihs** erat: vidēs cū cecidit ad pedes ei' 7 dixit ei. Dñe si fuisses hic frater meus non fuisset mortuus. q. d. fm **Aug.** Dum nobiscum pntes fuisti: nō moribz: nō infirmitas. nec mors aliq nobis appropinquare ausa est. Unde etiā **Marię** firmitatē. licet esset mandatum pncipū q nullus pnteret xpm. tñ hoc non verē. sed se cure cum pntet. **Ihs** aut vidēs eam plorātem. 7 iudeos qui venerant cum ea plorātes infremuit spū. s. ex indignatōe eius ptra diabolu. p cuius suggestionē mors venit i mundum quem erat cito debellaturus. Et turbauit seipm. s. ex compassione **Lazari** 7 sororū eius. Et dixit. Ubi posuistis eū? Nō ex ignorantia interrogat: sed vt populi sibi sepulcrū indicātes confiterent **Lazarū** mortuū 7 sepulcrū. 7 sic miraculū ab omnibz videret. Vel vt mystice demonstraret se hōi pctorē nescire cuiusmodi p **Lazarū** significat. Dicūt ei. Domine veni 7 vide. Et lachrimat' **Ihs** ppter multa. Primo ppter ppassionē et pietatem.

Scdō vt ostēdat nō esse repēibile si q's plorat ex pietate. **Ecll.** xxxvij. Fili sup mortuū pduc lachrimas. Tercio fm **Piero.** non fleuit **Lazarū** mortuū sed redimū Quarto fm **Chri.** vt ostenderet humanā naturam vere assumptā. Nota xps fleuit quater. Primo i natiuitate. Tñ canit ecclia. **Uagit infans** inter arma positus psepia. vbi angeli letabantur. Et i hoc fleuit q pdidimus gaudiū angeloz. Scdō sup ciuitatē **Jerl'm** **Luc.** xix. dicēs. Si cognouisses 7 tu. Ibi fleuit nram ignorantia. **Jaco.** v. **Plorate** vlulātes i misericordis vestris q adueniē vobis. Tercio fleuit ad sepulcrū **Lazari** vt hic. 7 ibi defleuit nram pntē miseriam quaz 7 nos deflere debemus. **Ihob.** iij. **Memēto** fili qm pauperē vitam gerimus. **Ecll.** ij. **Lucti dies ei'** doloribz et erumnis pleni sunt. Quarto fleuit in cruce. ad **Heb.** v. **Cūz** clamore valido 7 lachrimis rē. Et ibi fleuit nostrā ingratitudinē. figurat. ij. **Reg.** xv. **Dauid** ascēdit cliuū oliuaz 7 fleuit q fili' eius **Abalon** erat sibi ingratus. Spūaliter. sic xps ascēdit crucē flens pctorē ingratitudinē. **Doctrina.** Mystice p **Lazarū** intelligit quilibet pctor in mortali. Tal' pmo infirmat. scdō morit. tercio quadriduanus i monumento iacet. quarto feret. Et sic peccator pmo infirmat qn homo non habet deuotionē nec dei dilectionē. dicēs illd ps. vi. **Miserere** mei dñe qm infirm' sum. Infirmitas hōis cognoscit qn nō habet debitū saporem cibi et potus. Et sic infirmitas spūalis cognoscit qn hōi nō sapit verbū dei. qz verbū dei est cibus anime. **Deutero.** viij. **Nō** in solo pane viuit homo: sed in omni verbo qd egredit de ore dei. figurat in filio mulieris i epla iij. **Regū.** xviij. i quo nō remāsit alitus. Secūdo hāc infirmitatē sequit mors. id est peccatū mortale. Nam sicut homo mortu' frigidus est. sic peccator. qz sine igne diuini amoris. De quo **Luce.** xij. **Ignēz** veni mittere in terrā rē. Et idō dñs hortat nos **Mat.** xxij. **Orate** aut vt nō fiat fuga vestra i hyeme. id est mors. vel sabbato. i. i octo. Tercio erat qz quadriuanus. quattuor. s. dies habens in mōnumēto peccati. Prim' dies est malus consensus i corde p quē aīa morit. **Sap.** i. **Peruerse** cogitatōes sepant hōs a deo. Et figuratur **Matth.** ix. in puella mortua in domo. Ideo **Matth.** v. dicūt. **Qui** viderit mulierem ad concupiscendum eam: iaz mechatus ē in corde suo. Et ecōtra. vbi consensus nō est ibi peccatum abest saltem mortale. **Aug.** Nō

sentit q̄ nō cōsentit. **S**ecūds dies ē mal⁹ p̄sen-
sus i ore. q̄n. s. ille p̄sensus verbis exp̄mit ali⁹
os scād alizando. **M**att. xij. Et verbis tuis
damnaberis. **U**t heu mlti sunt. **I**sa. iij. Pec-
catū suū quasi sodoma p̄dicauerunt. nec ab-
scōderūt. **I**deo **M**att. xvij. **U**t illi p̄ quem
scād aluz venit. **E**t hec dies mortis figurat p̄
adolescēte **L**u. vij. q̄ efferebat extra portā ci-
uitatis. **T**ercius dies ē maluz opus **I**aco. i.
Pctm cū p̄summatū fuerit generat mortē.
Quart⁹ dies est peccādi p̄suetudo. q̄n. s. ho-
mines difficulter dimittūt peccata. dicentes
se nō posse dimittere. quod tamen est pessimū
Diere. xij. **S**icut ethiops non pōt mutare
pellē suā: aut pard⁹ varietates suas. et vos po-
teritis bñ facere cū didiceritis malū. **E**t **P**ro-
uer. xij. **A**dolēscēs iuxta viā suā gradit⁹. cūz
senuerit nō declinat ab ea. **E**t ex illa p̄suetudi-
ne peccādi seq̄tur fetor. **J**oel. i. **C**omputru-
rūt vt iumēta i stercore suo. s. fetētes. **M**att.
xxij. **U**t vobis scribe et pharisei hypocrite. qz
similes estis sepulcribus dealbatis: que a foris
apparēt homib⁹ speciosa. int⁹ autē sunt plena
ossib⁹ mortuorū et omī spurcia. et tales diffi-
culter resuscitant. **D**e quo **B**reg. **D**ifficile sur-
git quē moles male cōsuetudis p̄mit. **N**am
multa req̄runt ad talē resuscitatiōem. **L**azari
ad est p̄ctōis **P**rimo xps turbauit se et fleuit
Et sic peccator debet flere et p̄turbari i vera cō-
tritiōe. **D**iere. vi. **L**uctum vnigeniti fac tibi
placētū amari. **S**icut mater incōsolabiliter
flet p̄ vnigenito filio suo. sic p̄ctōr flere debet
p̄ aīa mortua. **A**eccl. xij. **S**up mortuū plo-
ra qm̄ deficiit lux eius **S**ed heu aliqui totali-
ter indurati sunt. quod p̄querit **B**ern. dicēs
Adēt asinus: est q̄ subleuat. cadet aīa: nō est
q̄ recogitat. **L**ū tamē req̄rit ad talē resuscita-
tiōē vera cōtritiō. **I**deo ps. cxvij. **E**rit⁹ aq̄
rū deduxerūt oculi mei. **S**ic fleuit **E**zechias
Isa. xxxvij. audiēs sibi **I**saīā p̄nūciare mor-
tē suā. **S**ecūdo xps interrogat vbi positus
sit. ad tenorē dū q̄ nō vult scire p̄ctōres p̄ ap-
probatiōē. **M**at. vij. **N**ō noui vos. discē
dite a me omēs q̄ opamī iniquitatē. **T**ercio
ostendūt ei sepulch. **S**ic nos debem⁹ ei osten-
dere p̄funditatē et reformatē peccati i p̄fessio-
ne. **B**oecius. **S**i opus medicantis expectas
oportet q̄ vuln⁹ retegās. **Q**uarto iubet au-
ferre lapidē. **S**pūaliter. i. obstinatiōē. **D**ic
lapis tollit qm̄ cordis duricia emollit. **E**ze-
chi. xxxvi. **A**uferā cor lapideū et carne vestra
et dabo vobis cor carneū. et spūm meū ponā i
medio vestri. **E**t hoc p̄ discipulos. i. p̄p̄dica-

catores. ps. xc. **N**e offendas ad lapidē pedes
tuū. iō angelis suis mādauit de tēte. **Q**ui
to xps orauit. **E**t sic nos. **I**aco. v. **M**ultuz
valer tēpcatio iusti assidua. **S**exto clama-
uit clamore magno. ad innuendū q̄ multuz
clamare oportet i p̄dicatiōē vt peccator cesser
a peccati p̄suetudine. **I**sa. lvij. **N**ama ne ces-
ses. et quasi tuba exalta vocē tuā. **A**tiā vt cla-
met in orōne. ps. xc. **C**lamauit ad me et ego
exaudī eū **E**t clamore magno. **D**e q̄ **B**ern.
In tē aurib⁹ desiderū vehemēs est clamor
magnus. **I**ntētiō p̄o remissā vox ē submissa
Septimo vocauit eū noīe dicēs. **L**azare
veni foras. **L**azarus interpretat adiut⁹ vel au-
xilatus. s. grā dei. ps. cxx. **A**uxilium meuz a
domino. **N**az sine dei adiutorio peccator nō
potest surgere. **A**nsel. ponit exemplū dicēs.
q̄ homo p̄ se pōt i foueā p̄cipitari. sed p̄ se nō
potest exire. **E**t istud exemplū p̄tinet ad auar-
os q̄ sunt i fouea p̄funde cupiditatis. q̄a nū
qz pnt satiari. **A**eccl. v. **A**uarus nō implebi-
tur pecunia. **S**ecūdū exemplū ponit **A**brh.
Sicut nauis fracto gubernaculo illuc ducit
vbi tempestas voluit. sic homo p̄dito auxi-
lio grē dei nō facit quod vult: sed qd̄ diabol⁹.
Terciū exemplū est eiusdē **A**brh. **S**icut po-
pulus facit regē. cū facit fuerit repellere eū nō
potest. sic supbi faciūt diabolū regē suū: ponē-
tes thronū diaboli i cordib⁹ suis. **E**t nullus
pōt eū inde eripē nisi deus. **J**ob. xli. **I**pse est
rex sup oēs filios supbie. **Q**uartū exemplū.
piscis intrat p̄ se hamū. et exire p̄ se nō potest.
sic et nos. **D**zee. xij. **P**erditio tua ex te. salua-
tio autē ex me. ps. xcij. **N**isi dñs adiunxit me
paulominus habitasset i inferno aīa mea.
Octauo man⁹ et pedes erāt ligati. s. funib⁹
p̄ctōr. **P**rouer. v. **F**unib⁹ p̄ctōr q̄sqz p̄strin-
get. **S**ilr et facies erat ligata. qz nō dū plena
erat visio gratie. **N**ono iubet eū soluere p̄
discipulos. i. sacerdotes. **M**att. xvi. **Q**uod
cūqz solueris sup terrā erit solutū et i celis. **E**c-
ce qz difficulter **L**azarus. i. peccator et p̄sue-
tudinē peccati renouatur.

Sabbato.
Sermo. LIX.

A **G**o suz lux mū
di **J**oh. vij. **S**aluenus in anti-
doto veteri. **S**erpens si manū fe-
rit si i instanti hō manuz alterā fonti argenti
immerferit subito oualebit. **S**pūaliter. **S**ic
et nos si lesi sum⁹ a serpente infernali in manu

Sabbato post Letare

præne opationis alterā manum bone opatio
nis immergamus in fontē. i. christuz. ps. xli.
Strinxit aia mea ad deum fontē viuū. Ut ex
illo bibamus horat nos introit^o di. **S**itien
tes venite ad aquas dicit dñs. et q̄ nō habet
p̄ciū venite bibite cuz leticia. i. fontem gratie.
Et hunc fontē petit ecclia i collecta. **F**iat q̄ su
mus dñe p̄ gratiā tuā fructuosus nostre de
uotionis affect^o. q̄ tūc nobis pderūt suscepta
ieiunia si tue sint placita pietati. **E**t si fontez
grē appetam^{us} ipse nō negabit nobis. **E**t h̄ p
misit i eplā **I**sa. xlii. **I**n tpe bñplacito exau
diui te: et i die salutis auxiliat^{us} sum tui. **E**t se
quit^r. **N**ūquid pōt obliuisci mī infantē suū
vt nō misereat filio vteri sui. et si illa oblita fu
erit ego nō obliuiscar tui. **E**cce q̄ bon^{us} dñs q̄
omib^{us} vult miseri: et lumine sapiētie illumi
nare. **I**deo dicit i hodierno euangelio. **E**go
sum lux mūdi. **I**n summa euāg. tria innu
unt. **P**rimo quō se xps luci affilāt. ibi. **E**go
sum lux mūdi. **S**ecdo quō errātes dirigit. ibi.
q̄ me seq̄tur zc. **T**ercio quō lippietes oculos
excecat. ibi. in de tēpo testimoniū zc. **D**e pri
mo dicit. **I**n illo tpe. scū absoluit adulterā.
post h̄ in p̄sentia phariseoz ait. **E**go sum lux
mūdi. **N**ota xps dicit lux multis rōnib^{us}
Primo q̄ lux ē pura. et sic xps. i. **P**e. ij. **P**etm
nō fecit. nec inuētus ē dol^{or} i ore ei⁹. **S**ap. vii.
Ador est lucis eterne et speculū sine macula.
Dec lux seq̄tur candelabz. **E**t sic in peniten
tiā debet esse puritas. **E**ccl. xxiij. **Q**ui ba
ptizat a mortuo et iteruz tangit. q̄d pdest la
uatio illi⁹. **S**ecdo xps dicit lux. q̄ lux ē cō
munis. i. bonis et malis. et sic ei⁹ grā et bñficia.
Mat. v. **F**acit solē suū oriri sup bonos et ma
los. ps. xxxij. **M**isericordia dñi plēa ē terra. **J**ob
xxv. **S**up quē nō fulget lumen ei⁹. q. d. sup
oēs. **J**ob. i. **E**rat lux vera q̄ illuminat omne
hoīez venientē i hūc mūdū. **S**ilr i penitētib^{us}
d̄z esse cōmunitas. i. i affectu pietat. et cōmuni
tas i subuēdo primoz. **L**uc. vi. **N**i petēti re
tribue. **J**ob. iij. **N**oli auertere faciē tuā ab
villo paupe. **S**al. vi. **O**pemur bonū ad oēs.
Et h̄ intelligēdū ē q̄tū ē de se xps oēs illumi
nat. nō tñ oēs illuminant. **E**t h̄ pōt attinge
re trib^{us} de causis. **P**rimo q̄n hō i domo tene
brosa se includit. **S**ecdo q̄n oculos claudit.
Tercio q̄n obstaculū interponit. **S**ic spūali
ter i domo obscura se includit q̄ affectat igno
rantia. **J**ob. xxiij. **I**psi fuerūt rebelles lumī.
nescierunt vias ei⁹. nec reuerfi sunt p semitas
ill⁹. i. ad **A**hoz. xiiij. **O**mis ignorans igno
rabit. **E**t. xxxviii. di. q̄ ea. vbi dicit. **Q**ui ea q̄

dei sunt sapiunt a dño sapiunt. **Q**ui ea que
dei sunt nesciūt a dño nesciunt. **I**tem oculos
claudit qui nō adhibet voluntatē suā. **D**an.
xiiij. **D**eclinauerūt oculos vt nō viderent ce
lum: nec recordarent iudicioz iustozum. ps.
Oculos suos statuerūt declinare i terrā. **I**re
obstaculū ponit q̄ habet mortale culpā. **I**sa.
lix. **I**niquitates vestre diuiserūt inter vos et te
um vestrū. **T**ercio lux habet abscondita re
uelare. **E**t sic xps reuelabit secreta cordiū in
extremo iudicio. i. **A**hoz. iij. **N**olite autē tem
pus iudicare quousq̄ veniat dñs q̄ et illumi
nabit abscondita tenebraruz: et manifestabit
cōsilia cordiū. **I**am em luxuriosi abscondunt
adulteriū: sed ibi manifestabitur. **N**aym. iij.
Reuelato pudēda tua i facie tua: et gentibus
ostendā nuditatē tuam: et regib^{us} ignominia
tuā. **N**ūc abscondita ē pena reproboz. **L**u. xix.
Si cognouisses et tu zc. q̄ nūc abscondita sūt
ab oculis tuis. **S**ed ibi reuelabit. **A**pocal.
xviij. **Q**uantū glificauit se in deliciis: tantuz
date illi tormentū et luctū. **N**ūc i sū effectus
lucis debemus habere. i. nos penitētes. vt scz
peccata non abscondamus sed reuēdam^{us}. ps.
xxxvi. **R**euela dño viam tuā. **A**mbro. super
ps. **Q**uod homo tegit deus teregit. **Q**uar
to lux facit vigilare. ps. lxiij. **A**d te de luce vi
gilo. **S**ic xps ad vigilandum nos sollicitat
Matth. xxvi. **V**igilate et orate ne intretis i
temptationē. **E**t sic penitētes debent vigilare
ij. **T**himo. iij. **I**n p̄o vigila i omnibus et la
bora. **Q**uinto xps dicit lux. quia lux ē ma
teria gaudiū. **J**ob. v. **Q**uale mihi gaudiū
zc. lumē celi nō video. **A**ug. **M**allem esse i
inferno et videre faciem dei q̄ in celo et ea ca
rere. **E**ccl. xi. **D**ulce lumē et relectabile ē ocu
lis videre solē. **R**euera si habes hanc lucē. i.
xpm. tunc habes vitam eternā. **J**ohan. xviij.
Hec est vita eterna vt cognoscāt te solū deuz
verū et quem misisti ihm xpm. **S**exto xps
dicit lux. quia ambulantes illuminat ne re
nebras incurrant. **Q**uapropter dixi secū
do tangitur quō xps errantes dirigit cū sub
dit. **Q**ui sequitur me non ambulat in tene
bris. **A**ug. **T**enebre metuende sunt: sed mo
rum non oculo. **E**t si oculo. i. non exterior
sed interior oculo. **N**on illoz vñ discernit
albū et nigrū: sed iustū et iniustū. **N**on autē
possunt errare qui sequunt^{ur} hanc lucē. i. xpm.
Quia ipse est via. **J**oh. xiiij. **E**go sum via. ve
ritas et vita. **N**ota triplē de causa non er
ratur in via. **P**rimo vbi ē impressio fragmē
torum. i. vulnēz. **S**ecundo vbi est crucis ere

ctio. **Joh. xix.** Baſulas ſibi crucem ꝛc. **Tercio** ubi eſt plarationis reflexio. i. ſpinarū cor-
ronatio. **Deb.** Recogitate eum qui talē ſuſti-
nuit aduerſus ſemetipſum cōtradictionē vt
non fatigemini animis vris. **Septimo** xps
dicit lux vt dixi ꝑ tercio ꝑncipali. qz lippien-
tes oculos habentes excecāt. Et ſic iudei ex-
cecati ſunt vt noctue. **Johan. iij.** Qui male
agit odit lucē. ꝛ nō venit ad lucem vt non ar-
guatur opera eius. **Joh. i.** Lux venit i mun-
dū. ꝛ tenebre eā nō ꝑprehēderūt. Dilexerunt
hoies magis tenebras qz lucem. Et ſic phari-
ſei qui illuminari debuiffent fuerunt excecāt
dicētes. Tu te ipſo teſtimoniū ꝑhibes: te-
ſtimoniū tuum non eſt verum: falluz loquū-
tur. **Actu. x.** Qui omnes ꝑphete teſtimoni-
um ꝑhibent. ſ. chriſtū naſciunt. Ideo reſpon-
dit. Et ſi ego teſtimoniū ꝑhibeo de me ipſo: te-
ſtimoniū meum verū eſt. quaſi diceret. Qui
nō poteſt fallere nec falli recipi ꝑt i teſtimo-
niū tam in cauſa ꝑpria qz aliena. ſed ego ſuz
hmōi. **Joh. xiiij.** Ego ſum veritas ꝛ vita. De-
us em̄ non ꝑt fallere. ꝑs. celiij. Fidelis dñs
in omnibus verbis ſuis: ꝛ ſanctus in om̄ibz
opibz ſuis. Et ſubdit. Quia ego ſcio vñ ve-
ni aut quo vado. i. ex deo patre ꝛ de ſum. vos
aut nescitis vnde venio aut q̄ vado. **Secdm.**
Aug. Iſti iudei videbāt hoies. nec credebāt
deū. q. d. vos impoſuiſtis mihi mendacium:
ꝛ hoc ideo. qz nescitis me fore deū. **Nota**
multa mala imoſuerūt xpo. **Primo** mēda-
ciū vt hic. **Secdo** peccatū. **Joh. ix.** Scimus
qz homo hic peccator ē. **Tercio** dixerūt eum
transgreſſorē in opere. **Joh. ix.** Nō eſt hic ho-
mo a deo q̄ ſabbatū non cuſtodit. **O** magna
nequitia imponere mendaciū veritati. **Joh.**
xvij. Sermo tuꝝ veritas eſt. Item impoſue-
runt peccatū ſanctitati. **Mat. ix.** Ungat ſan-
ctiſſanctorꝝ. Item impoſuerūt trāſgreſſioneꝝ
veritati. **Mat. xij.** Dñs filius homis ē et ſab-
batū. **Octauo** dñs dicit lux. Nam abſentia
vere lucis facit hoſem errare in iudicijs. Et
ſic iudei errauerunt in iudicijs. Ideo ſubdit
Vos ſm carnem iudicatis. **Aug.** quaſi dice-
ret. Homine me videtis ꝛ deum nō intelli-
tis. Ego non iudico quēqz. ſ. ſm carnem: ſed
ſm veritatem. ꝑs. Omnia iudicia tua veritas.
Vel ſic ſecdo modo. **Joh. xij.** Nō veni vt iu-
dicē mundū. q. d. Si nūc teſterem iudicare:
tūc teſterem vos ꝛ demnare. Et ſi ego iudico
iudiciū meum verū eſt. Reuera ꝑmo ꝑpter
multiplices teſtes. **Primo** ſ quilibet ꝑredica-
tor. **Act. i.** Eritis mihi teſtes i iudea ꝛc. **Se-**

cūdo opa ſingulorꝝ. **Joh. v.** Opa q̄ facio teſ-
timoniū ꝑhibent de me. **Tercio** oēs creature
ꝑs. xlij. Ad vocauit celū ꝛ ſurſum: ꝛ terram
discernere populū ſuum. **Nono** xps dicit
lux. que lux manifeſtat ſe ꝛ patrē dicens.
In lege veſtra ſcriptum eſt. **Deute. xvij.** ſcriptum eſt
hoc. In ore duorꝝ vel trium ſtat om̄e verbū
Sed di. quō teſtimoniuꝝ duorꝝ hoim ſit
vez cū uringit quēqz eos mentiri ſicut duo te-
ſtes contra **Suſannā.** ꝛ totus populꝝ xpm
mētius ē. **Rūdel** ſm **Aug.** q̄ verum eſt ad ē
debet reputari vez. qz magis ꝑabile ē q̄ vnꝝ
mentiat qz ꝛ multi. **Secs. iij.** **Funiculꝝ** tri-
plex difficile rumpit. Ideo ſubdit. Ego teſti-
moniū ꝑhibeo de me ipſo: ꝛ teſtimoniū ꝑhibi-
bet de me q̄ miſit me ꝑ. q. d. ſm **Auguſt.** Si
duorꝝ hoim teſtimoniū vez eſt. i. debet repu-
tari vez cū habeāt parū cognitionē. et inter
dū diſcordā affectionē. Multo fortius teſti-
moniū ꝑris ꝛ filij i diuinitis. vbi nō poteſt eſſe
talis defectus debet firmū reputari. Dicebāt
ergo ei. Ubi eſt pater tuus? q. d. Tu tamen
es ſolus. Et audierāt a dño. vos ſm carnes
iudicatis. Ideo ſm **Aug.** ꝛ carnali patre in-
terrogauerūt. q. d. Pater tuus nō eſt talꝝ nec
tantus q̄ eius teſtimonio ſit credēdū. **I**gno-
tus em̄ eſt et ignobilis. Ad quod reſponder.
Neqz me ſcitis neqz patrē meum ſcitis. ſ. ſm
veritatem ſeu diuinitatē. qz cognito vno cor
relatiuorꝝ cognoscit ꝛ reliquos. Ideo ſubdit
Si me ſcīretis forſitan ꝛ patrē meū ſcīretis.
q. d. quia pater meus ideo occultus ē vobis:
vt ꝑ me tanqz ꝑ viā veniat i cognitoꝝ eiꝝ.
Joh. xiiij. Si me cognouiſſetis ꝛ patrē meū
vtiqz cognouiſſetis. **Sed** diceret. tamen
dicit ꝑs. lxxv. Notus in iudea deus. Reſpō-
detur q̄ iudei dicunt patrem ignorare ſub ra-
tione patris. ſed licet ſciebant eum vt deum.
omnipotentē. nō tamē ſciebant eū vt deū pa-
trē filio ꝛ ſubſtantialem. Et dicit forſitan ſm
Aug. nō dubitauit ſed increpatuꝝ: vt ſi in-
dignemur ſeruis noſtris ꝛ dicamus. forſitan
ꝛ temnitis nos. Et ſic chriſtus ipſos dubitā-
tes ꝛ incredulos arguebat. **Nota** tria inco-
gnita erāt nobis de patre an aduentū chriſti
ſciz gl'ia. grā. veritas ꝛ ſapientia. **Primo** glo-
ria. quia nullū ad gloriā ſuſcepit. **Secundo**
gratia. qz nullū ſibi reconciliavit. **Tercio** ve-
ritas ꝛ ſapientia. quia nulli viam ad celū re-
uelauit. **Sed** hec tria nobis manifeſtauit ꝑ
aduentū filij ſui. De quibz **Joh. i.** Vidimus
gloriā eius quaſi vnigeniti a patre. q̄ ad ꝑri-

Dominica in passione

mū plenū grā: quo ad scdm. et veritate: quo ad terciū. Sequit. Nec verba locutus ē ihs in gazophylacio. Et ē loc' vbi ponunt oblatores templi p edificijs. Docens in templo. z nemo apphēdit eū. qz sermones fortiores erāt his qui eū capere volebāt. z quia ipse nō dum voluit. qñ vero voluit crucifigi tacuit. Ideo subdit. Nondum venerat hora eius. s. quam elegit ad passionem.

Dominica in passione.
Sermo. IX. De euangelio

Veritatem
S dico quare nō creditis mihi Jo han. viij. **A**dhuc dñs h' verbum multis dicere potest. quorū opera ostendūt eos debilitate credere. Jaco. ij. Fides sine operibz mortua ē. Tū ergo homines solent credere iuramēto. sigillo. pmissio. testimonio. q' re vos nō creditis iuramēto paterne veritat' sigillo materne virginitat'is. pmissio mee fidelitatis. testimonio pphetice autoritatis. De pmo ad Debre. vi. Omnis controuersie eorum finis ad confirmationē est iuramentum. Slo. Si homini qui mendax est credit per iuramētū. quāto magis credendū ē deo q' mē tiri nō pōt. Iurauit aut tria credēda. **A**redēdū ē deū esse bonoz remuneratōrē Baruch. ij. **R**euocato eos i terrā quā iurauī patribz eorū. Et impioz vltorē. ps. xcij. **I**psi sō non cognouerūt vias meas: quibus iurauī in ira mea. Et Amos. vi. Iurauit dñs deus in aīa sua. testor ego supbiā Jacob z domos eius odi. z tradā ciuitatē euz habitatoribus suis. Et penitentiū reconciliatōrē. ps. cix. Iurauit dñs z nō penitebit eū: tu es sacerdos in eternum zc. Sacerdotis em ē recōciliare deo penitētes. Magnus sacerdos est xp̄us. et magnas conuenit dare indulgētiās. maxime illis qui crucē penitētiē recipiūt ad terram sanctam. s. ad hierim celestē. Alioqn crucem penitētiē nō accipiēdo dicit Mat. x. Qui nō accipit crucē suā z sequit me nō est me dign' **U**n dicit. sm ordinez melchisedech. Sicut em melchisedech obtulit panē z vinū. vt dicitur Gen. xij. ita z xp̄s in sacramento. **D**e secūdo Jos. vi. Hūc pater signauit deus zc. Hoc opus dei vt credatis in eū quē misit ille. Ecce filius a patre signatus est vt credat ei Signatus est aut septē sigillis. Apocal. v. Si ergo vno sigillo credit: quāto magis septē Que quidē sigilla declarant ibidē ca. vij. S

de pmo ad p̄sens dīcendū ē. Per p̄mū ergo sigillū s̄ginitas Marie significari pōt. **M**ari genes. Maria mater xp̄i facta est. z castitas sigillum nō amisit. De hoc sigillo exiit vincens vt vinceret in equo albo. i. filius dei i carne mūda. **S**ub hoc sigillo p̄ christū z euangelii suū rāqz p litteras regales sentētia mortis eterne reuocata est. Quod bñ figuratur p lras quas misit Assuerus rex ad reuocandā sniāz mortis datā contra iudeos. vt dicitur Ester. viij. Decem s̄uerudo erat vt eplis que ex nomine regis mittebant. z illius anulo signate erant nemo audebat contradicere **D**igitus dei. s. spūs sanctus dicit anulus. ergo hui' digitū donū est spūs sancti q' impressa est s̄ginitas Marie. Sicut em nō pōt haberi regale sigillū sine regis anulo. ita s̄ginitas haberi non potest sine dei dono. Sap. viij. Scio qm aliter nō possum esse cūctis nisi deus dederit. **D**e tercio Isa. lxx. **E**xpādi manus meas tota die ad pplm incredulū q' grā dī i via nō bona post cogitationes suas. **I**n credulo man' expādī vt manuali pmissioe credulus fiat. Sic xp̄s manus i cruce expādit. sed quid pmissit: nihil aliud nisi veniam grā z gloriā. Slo. **E**xpādi manus in cruce orans p eis Pater ignosce illis qz nesciūt quid faciūt. vel vt eos recipere z collocare i sinu meo. vel bñficia ope z largiēdo. ex q' eduxi eos ab egypto. **I**ncarnat' quoqz infirmos eorum curauit. mortuos suscitauit. paucis paucis eos pāu. **I**psi tamen semp extiterunt increduli. De pmissione glorie dicit Jaco. i. Beatus vir qui suffert temptationē. quoniā cum probatus fuerit accipiet coronam vite. quā repromisit deus diligentibz se. **S**z heretimidū est q' nō soluz p̄is z gratis coronā glorie: sed etiā imp̄is z de sua passione ingrat'is pmissit gehennam. **U**n bñ virāqz manū expandit in cruce. ita q' per dextram gloriā eternam pmittebat. per sinistram penā eternam. **U**n etiā latro ad dexterā pendēs saluatur. ad sinistram pendens damnat. **Q**uā ista deus p cyrographū scripture pmissit. sed mūdus nō credidit. Et ideo p fidelissimū fidei iussorē. s. filiū suū pmissiones suas firmante: immo p soluit. Aug. Quia incredibile videbatur hominibz quod pmittebat. deus non solum scripturam fecit vt crederent. sed etiā fidei sue posuit mediatorē. nō quilibet pncipē seu angelū: sed vnicū filium. **D**e quarto Jos. v. Si crederetis moysi crederetis fort' sitan z mihi. Jos. i. Dic venit in testimoniu

ut testimonium phiberet de lumine: ut omnes crederent p illu. Vere magna magnorū et multa multorum testimonia habuit christus. **Ar.** te ergo pphet. **Ambro.** Vides pastores angelos credidisse. et tu patri filio spū sancto. angelis. pphetis et aplis crede. Sed certe dñs nō solum dedit nobis testimonium magnarū psonarū: sed etiam magnorū operum. **Joh. x.** Opera que ego facio testimonium phibent de me. **Dñe Jhu** ecce testimonia tua credibilia facta sunt nimis. Sed heu miser peccator adhuc minime credit. **Bern.** Putas ne filius dei reputat Iesum quicquid ille homo ē q̄ ipsi nec terret ominationibus. nec attrahit pmissiōibus. nec pceptis obtemperat. nec cōsiliis acquiescit. Nonne is est qui fatetur nosse deum: factis autem negat et.

De eodem Sermo. LXI.

Wlerunt ergo

lapides ut iacerent in eum **Joh. viij.** Adhuc lapides i Jhu iaciunt q̄ i membra sua scandala mittūt. Lapidēs autē spūaliter scandala sunt. Sagitte autē sunt verba dei. Semina nostra sunt merita. Solent autē homines iacere lapides. sagittas semina. onera temporalia. Iaciūt ergo sagittas p̄dicādo. semina bona operādo. onera temporalia renūciando. et lapides scandalizando.

De pmo nota q̄ Delyseus ad Joas regē dixit. **iiij. Reg. xij.** Iace sagittam. et iecit. et iterum dixit. Percute iaculo terras. qui percussit sic ter. Et iratus Delyseus ait. Si percussisses quinquies vel septies vel septies: percussisses syriam vsq; ad cōsumationē. Sagitta est verbum dei quod de arcu scripture iacit contra hostes dñi. scilicet peccatores. ps. cxiij. Emitte sagittam tuam et conturbabis eos. **Aug.** Uulnerabat charitas christi cor meū. et gestabā verba eius in visceribus meis quasi sagittas acutas. Sed heu multi clypeū obduratiōis a diabolo receperunt: ita q̄ sagitta verbi dei vulnerare eos p contritionem nō potest. **Naum ij.** Clypeus fortis ignitus est. viri exercitus i coccineis. Bene autem videbitur in iudicio quis clypeum diaboli vel xp̄i portat. Per terram significantur terrēni peccatores q̄ iaculo p̄dicationis percutiuntur ter: dum fides trinitatis recipiunt. quinquies dum quinq; sensuum refrenationē. septies dum sex opera misericordie faciūt. septies dñi septiformis gra-

tia et septē viciorū victoria eis per doctrinam inculcatur. Sed tñ tres icus recipiūt qui fidē sine operibus habent. **De scdo** Deute. xxvij. Sementē multā iacies in terras et modicum congregabis. q̄ locuste deuorabunt omnia. **Tor** semina iacis quot opera bona facis. **Bern.** Nunc pereunt opera nostra: q̄ vitelicet quasi semina in terram iaciunt. quia multa opera bona facis. vel in statu peccati mortalis. vel causa timoris seruilis. vel intentione cōmodi temporalis de quibus heu nullū eterne vite fructus recipies. Ideo de multo semine parum congregas. Iactis autem seminibus necessaria est gratie irrigatio. **Un Deuter. xi.** Dicit. q̄ in terra egypti iacto semine et ortorum morem aque ducunt irrigue. Terra sicut iherusalem de celo expectat pluuias. Multi heu aquā p̄p̄cūctōis vel lachrymarum vel contritiōis habēt ex solo timore gehēne. **Un** ex ipsis q̄ ex inferioribus aque ducunt. Quidā autē amore celestis patrie. et in his terra cordis quasi de celo irrigat. Hoc bñ figuratū est **Josue. xv.** ubi dicit q̄ cū q̄ra. i. fidelis aīa sedēs i asino. id ē i corpe suspirasset. dedit p̄ celestis irriguū sup̄ et irriguū inferi. **De tercio** Act. xxvij. Valida autē rēp̄estate nobis iactatis. se quēti die iactū fecerūt. et terciā die suis manibus armamēta nauis piecerūt. Quicunq; mergi nō vult. iaciat. scilicet iniusta bona restituendo. alio submerget. et iaciat elemosinas erogando. de viroq; dicit **Lu. xix.** Ecce dimidiū bonorum meorum dñe do paup̄ibus. et si qd aliq̄ fraudam reddo qd duplū. Iaciat q̄ oīa relinquit. **Mat. xix.** Ecce nos reliqm̄ oīa et seque sumus te. **Jone. i.** Miserūt vasa q̄ erāt i nauē i mare ut alleuiaret ab eis. **Aug.** Abijce a te diuitiarū onera. abijce vincula volūtaria. abijce anxietates et tedia q̄ te pluribus annis inque tauerūt. **De quarto** dicit hic. Tulerunt lapides iudei ut iacerēt i eū. Lapidēs sunt scandala. i. sba vel facta. quibus dñi alij ad irā vel ad luxuriā vel ad aliud viciū. scilicet auariciā et huiusmodi puocant quasi iactibus lapidū ledūt. Et q̄ fideles mēbra sunt xp̄i. lapides i Jhu iaciunt qui mēbra sua scandalis percutiunt. **Sed nota q̄** quatuor modis pueri tēptauerunt occidere christum. videlicet gladio. **Matth. ij.** Futurū est ut Herodes querat puerum ad perdendū eū. Et precipitio. **Lu. iij.** Duxerunt illum vsq; ad supercilium montis ut precipitarent eum. Vel lapidatiōe ut hic. Et vltimo crucifixione. Sic heu adhuc hodie xp̄m i mēbris suis percutere tēptāt iudicis

4°

3°

4°

Dominica in passione

gladio. q̄ iure mūdano vel ecclesiastico male
vtunt̄ 5 alios. Et hypocrite vel traditores p̄
cipit̄ q̄ ad aliq̄d bonū simulando deū q̄si in
mōtē ducit. s̄z q̄z mal' intēdūt eū p̄cipitare q̄
rūt. Et scā dalisatores z blasphemias faci
unt: tot lapides i deū mittūt. Et impenitētes
crucifigōe. q̄z fructū crucis i se euacuant. ad
Deb. vi. Rursūz crucifigētes sibi metipsis fi
liū dei zc. Glo. In se filiū dei crucifigūt q̄ gra
tiā dei vilipēdētes i p̄ctis iacēt. Unde Bern.
Nōne satis p̄ te suz vulnerat'. nōne sat' af
flic't'. Noli me pl' affligere. me em' pl' affligit
p̄ passio vulneris tui q̄z vulneris mei.

De eodem
Sermo. LXII.

Quibus ex vo

bis arguet me d̄ p̄ctō Joh. viij
Nū studētes solēt p̄gere d̄ stu
dio. tūc solēt se offerre vnicuiq̄ ad r̄ndendū.
ad oñdendū sciētie sue vtilitatē. Spūaliter.
Sic x̄ps p̄ passionē volēs recedere de h̄ mū
do: omibz voluit r̄ndere vt irēphēsil' osten
deret. figurat. i. Regū. xij. Samuel dixit fi
lijs isrl'. Querisat̄s apud vos ab adolescen
tia z filiū mei. Loq̄mī de me corā dño et corā
x̄po eius. vtz bouē vel asinū cuiusq̄z tulerim.
si quēq̄z calumniatus sum zc. Itē figuratur
Deute. xxxij. Moyses recedens a filijs isra
el p̄ morē nullus potuit sibi aliquod maluz
impingere. sed ois ppl's flebat eū osten dēs ve
rū p̄phetā. Spūaliter. Et sic de x̄po. nullus
p̄ctm sibi imponere potuit cum interrogauit
Quis ex vobis arguet me de peccato. Ali
ud thema. Ubi q̄s aggrauat i iudicio illici
te: pōt appellare ad iudicē supiorē. Sic x̄ps
iniuriā recepit a iudeis z grauamen. Joh. ix
Scūm' q̄z hic hō p̄ctōz est. In vita. Matt.
xi. Ecce homo vorax z potator vini. publica
noz z peccatorū amicus. In doctrina. Joh.
vij. Seducit turbas. Joh. viij. Testimoniū
tūū non est verū. In miraculis. Luce. xi. In
beelzebub principe demonioz ejicit demonia
Sed x̄ps appellauit ad summū iudicē deū
patrē. De q̄ introitus. Iudica me de' z discer
ne causam meā de gente nō sanctatē. Amī
te lucē tuā z veritatē tuā: ipsa me deduxerūt
z adduxerūt in montē sanctū tuū z i taberna
cula tua. Hunc psalmū fecerūt filij chore: cū
pater eoz abloz p̄t' ē z Bathān z abyron. q̄n
scz ipsi p̄niam egerūt. Sed x̄ps pōt hec ver

ba dicere ex futura vindicta suoz inimicorū
Sed q̄ x̄ps innocēs i omnibz factis suis fu
it ostēdit apl's Heb. ix. X̄ps assistēs pontifex
futuroz bonoz zc. Et Heb. vij. Tal' recebat
vt nobis eēt pōtifer. sc̄tūs. innocēs. impollu
tus. segregat' a p̄ctōibz. Si em' p̄ctōz fuiss̄
indiguisset alio mediatore q̄ eū ad deū dedux
isset. Itē si p̄ctōz fuisset quō nos a peccatis li
berasset. Greg. Man' q̄ tenēt lurū nō lauāt
sed coinq̄nat' Sed x̄ps lauit nos i sanguine
suo. vt patet in eplā hodierna. Semetipsum
obtulit immaculatū deo: z emūdauit p̄sciē
am nostrā ab opibz mortuis. Si cū sanguis
hircorū z vitulorū zc. Dicit hystoria Leui. xvi
de hircō emissario i figura. q̄z sicut ille hircus
nō habuit p̄ctā z tulit p̄ctā. z sic x̄pus Joh. i.
Acce agn' dei q̄ tol. pec. mū. zc. Ergo merito
appellat ad iudiciū p̄ris di. Est p̄r q̄ iudicet
zc. In summa euāgelij innuunt tria. Pri
mo x̄pi puritas euz dicit. Quis ex vobis zc.
Sc̄do indeoz malignitas sibi. samaritan' es
z demoniū habes. Tercio x̄pi benignitas. ibi
demoniū nō habeo. De p̄mo dicit. In illo tpe
scz cū iudei noluerūt audire x̄pi sermonē. tūc
voluit ostēdere q̄ h̄ nō pueniret rōne sine do
ctrine s̄z rōne eoz malicie. Nā aliq̄ doctrina
nō audit p̄pter tria. Primo p̄pter malā vitā
docētis. Greg. Qui' vita despiciat: restat vt ei'
doctrina p̄temnat. Et sic nō x̄pus. Ergo ait.
Quis ex vob ar. me de pec. q. d. Si eez p̄ctōz
nō miz q̄ nō audiretis me. Gre. P̄sanda ē
x̄pi māsuetudo q̄ venerat p̄ctā relaxare. z qui
p̄tute deitatis poterat p̄ctōzē iustificare. non
dedignat' ex rōne se oñdere p̄ctōzē nō esse. Re
uera fuit sine oī p̄ctō originali. veniali z actua
li. Qd p̄mo probat p̄phetia Dauid ps. xij.
Dēs declinauerūt: nō ē q̄ faciat bonū nō evl'
q̄ ad vnū. i. x̄pm. Itē excipit eū turba silr
Matt. vij. Dia bñ fecit. surdos fecit audire
Etisdē. xxi. O sanna filio Dauid. Apli testi
moniū dāt ei' innocētie. vicz Pet' i. Pe. ij.
P̄ctm nō fecit. Silr opa ei'. Joh. x. Opa q̄
ego facio i noīe p̄ris mei testimoniū p̄hibent
de me. Diere. xxiij. Hoc est nomē quod voca
bunt eū dñs iustus noster. Non peccauit co
gitatōe. Apocak. i. Capilli ei' cādidī erāt tan
q̄ lana. Nec locutōe. i. Pe. ij. Non ē inuen
tus dol' i ore eius. Non obmissione. Isa. v.
Quid est quod vltra debui facere quod non
feci. Nec origine. Lu. i. Qd nāscet' ex te san
ctū vocabit' fili' dei. Dis potuit dicere. Quis
ex vobis arguet me de peccato. q̄si di. Quid
mali feci q̄ cogitatis me interficere ostendite

peccatū quo meruerim mortē. quod si nō po-
teritis: manifestū erit q̄ me innocēter occidit.
Et h̄ patet magna xp̄i iusticia. **Thib.** Ma-
gna iusticie fiducia vbi etiam causa aduersa
r̄is comittit. **Et** sic xp̄s nō interrogauit ami-
cos **Petr̄** vel **Johānē**. sed iudeos q̄ tractaue-
rūt de sua morte. **Jō** dicit **Deute. xxxij.** In i-
mici nri sunt iudices. Non interrogauit sim-
plices q̄ timuissent dñm: sed p̄ncipes. nō idi-
otas: sed legis p̄itos. et tñ nullus potuit tra-
ctā aliqd̄ m̄dere. **Origenes.** Quis hoim po-
test hoc dicere: certe nullus. i. **Joh. i.** Si di-
xerim? q̄ p̄ctm̄ nō habemus: ipsi nos seduci-
mus: et veritas i nobis nō est. **Dicere. ij.** Argu-
et te malicia tua: et auersio tua increpabit te.
Sic nō i xp̄o. q̄ peccare nō potuit. **Primo** p̄
pter diffinitioz peccati. Nā peccatū fm̄ aug.
est recessus a deo. sed ipse fuit deus p̄ gr̄as vni-
onis. **Et** sic non potuit recedere a seipso. et sic
nec peccare. **Secūdo** p̄pter gr̄e plenitudinē
et immensitatē. q̄ peccatū est defectus gratie.
Sed de eo dicit **Joh. i.** Plenū gr̄a et verita-
tis. et plenitudine eius oēs accepimus. **Ter-
cio** p̄bat p̄ **Damascentū** q̄ xp̄s non peccauit.
Quicquid puenit ad vltimū finē: hoc oportet
illi finī firmiter inherere. **Amis** autē oim̄ bo-
norum est deus. sicut finis maloz infernalis
status. **Et** ideo sancti q̄ sunt i celo inseparabi-
ter inherēt vltimo finī. s. deo. ergo vltim⁹ pec-
care non possunt. mereri nec temereri. **Sic** i
damnati i inferno non p̄nt temereri. hic autē
virūq̄ possumus. **Sed** xp̄s fuit viator siml⁹
et comprehensor. q̄ vltimo finī cōiunctus. semp̄
em̄ aia eius et caro fuit diuinitati iuncta. igit̄
rē. **Secūdo** doctor non auditur p̄pter erro-
rem veritatis doctrine. **Subdit.** Si. i. q̄. ve-
ritatem dico. quare non creditis mihi. **Reue-
ra** dixit veritatē. q̄ ipse est veritas. **Jo. xviij.**
In hoc natus sum et ad hoc veni i mundū
vt testimoniu phibēa veritati. oīs q̄ ē ex veri-
tate audit meā vocē. **Sed** tñ incredibil⁹ fuit
iudeoz inueterata cōsuetudo. ps̄. cv. Nō cre-
diderūt verbo eius: et murmurauerūt in taber-
naculis suis. nō exaudierunt vocē dñi. **Ter-
cio** q̄ doctor nō auditur hoc facit malicia po-
puli. **Et** sic de iudeis. **Et** hoc ostenditur cuz
subdit. Qui ex deo est verba dei audit. q. di.
q̄ vos nō auditis non ē defectus ex parte vi-
te mee vel doctrine sed vestre malicie. **Jō** sub-
dit. Propterea vos nō auditis. q̄ ex deo nō
estis. **Aug.** Non attende naturā sed viciū
Et deo quidē sunt fm̄ naturā: sed ex deo non
sunt vicio et praua affectōne. **¶** Nota multa

signa sunt ex quibus cognoscit virum qd sit ex deo. Primum signum est amor dei et primi. i. Jo. iij. Dis qd diligit primum ex deo natus est. s. p. potuit. et cognoscit deus. Joh. xij. In hoc cognoscant oēs qz mei estis discipuli: si dilectionē habueritis ad invicē. Contra qd non diligit fratrem suum ex deo non est. Scdm signū est victoria tribulationū. i. Joh. v. Qui nō quod natū est ex deo vincit mundū. et hec est victoria que vincit mundū. Si autē vis placere mūdo: tūc nō es ex deo. ad Gal. i. Si adhuc placere hominibz xpī servus non essem. Tercium signū est castitas. Proverb. xxij. Qui diligit cordis mundiciā amicum habebit regem. s. celestē. Nam amici sunt de vna stirpe. et sic casti cum xpō. Joh. i. Qui nō ex sanguine nec ex volūtate carnis neqz ex volūtate viri: sed ex deo nati sunt. Quartū est auritus verborz dei: vt hic. Greg. Unusquisqz seipm interroget an ex deo sit si verba dei aure cordis pcipit et intelligit et custodit. qz nō sufficit audire aure corpis nisi etiam assit impletio opīs. Rom. ij. Non auditores legis iusti sunt apud deū: sed factores iustificabuntur. Dixi scdo innuit iudeoz malignitas cuz dicit. Rēderit iudei et dixerūt. nō gliderātel qd: s; solū vt dicerēt et blasphemaret. Nōne bndicimus nos qz samaritanos tu. Et h. io. qz habet. iij. Regū. xvij. Ipe Ezechie regis iuda Salmanaſar posuit i terraz isrl gētes q dicebant samaritani a pncipali ciuitate Samaria. Et isti partim tenuerunt legē. et sic dicebant xpm esse ac si non teneret totā legem. Secūdo ppter odium. qz oderunt euz vt samaritanos. Tercio ppter contrarietatem. qz samaritam fuerunt eis contrarij. et sic chrisus eorum vicis. Item subdunt. Demonum habes. Nota primo fm Theophilū. quia frequēter reuelauit cogitationes eorum quod demoni attribuebant. cui tamen cordi um occulta sunt abscondita. Secundo fm Chriſt. ppter sermonē ipsius trāscēdētē sermōē eoz. et aliqui patrē suū dicebat deū. Al. qz aliquādo quedam alta et subtilia loquebatur dicēs. Ego suz panis viuus. Ideo dixerūt Credim⁹ qz samaritanos et demonū habes Greg. Pēlanda ē saluatoris clemētia. nō pruptū i improperia quos nō poterat mergere i pfundū inferni. Grego. Duo quippe ei illa tulerāt. vnū negauit. alterz tacēdo consensit se se esse samaritanū. Quare autē se non exculauit d samaritano: ostēdit. Primo qz samaritan⁹ interpretat custos. et ipse pcipue custos

Dominica in passione

2° 3° 4° 5° 6° 7° 8° 9° 10° 11° 12° 13° 14° 15° 16° 17° 18° 19° 20° 21° 22° 23° 24° 25° 26° 27° 28° 29° 30° 31° 32° 33° 34° 35° 36° 37° 38° 39° 40° 41° 42° 43° 44° 45° 46° 47° 48° 49° 50° 51° 52° 53° 54° 55° 56° 57° 58° 59° 60° 61° 62° 63° 64° 65° 66° 67° 68° 69° 70° 71° 72° 73° 74° 75° 76° 77° 78° 79° 80° 81° 82° 83° 84° 85° 86° 87° 88° 89° 90° 91° 92° 93° 94° 95° 96° 97° 98° 99° 100°

noſter ē. pſ. cxi. Nīſi dñs cuſtodierit ciuita
tē tē. Scdo qz euidenter falluz dixerūt. qz ſcie
bāt eū circa cos natū. Tercio qz illud nō erat
ſuū vituperiū. ſed illud de demonio erat ſua
blaſphemia. Jō p q̄t̄noz rōes ſe oſtēdit nō
h̄re demoniū di. Ego honorifico p̄m meū.
q. d. h̄ demon nō facit. diabol⁹ em̄ honori
reſiſtit. vos autē i honoraſti me. Primo q̄ ad
er⁹ diuinitatē. ibi. Demoniu h̄bes. Jtē i hono
rauerūt originē ei⁹. Jōh. ix. Nescimus vñ ſit
Jtē ei⁹ dignitatē. Mat. xij. Nōne hic ē fili⁹
fabri. Jtē ei⁹ vitatē. Jōh. viij. Teſtimoniū
tūū nō eſt vez. Jtē eius potētā dicētes. In
belezabub princepe demonioz eijcit demonia.
Mat. xij. Jtē eius ſcitātē. Mat. xi. Homo
vorax ⁊ potator vini. Tandē morte ignomi
nioſa eū i honorauerūt. Secūda rō ē. Ego
gloriā meā nō q̄ro. q. d. diabol⁹ p̄p̄iā gl̄iam
querit. Dico. Qui nō q̄rit gl̄iaz nō ſentit cō
tumeliā. Tercia rō tangit cū ſubdit. Eſt q̄ q̄
rat. ſ. gl̄iam meā. ⁊ iudicet. q. d. Quē de⁹ gl̄ifi
cat demoniū nō h̄z. ſed ego ſum h̄mōi. igitur
zc. q. d. Pe. i. Accipies a deo p̄re honorē voce la
pſa de celo. Hic eſt fili⁹ me⁹ dilect⁹ zc. Quar
ta eſt. cui⁹ iniuriā de⁹ iudicat demoniū nō ha
bet. ſed ego ſum h̄mōi. igit zc. hoc t̄ḡit cum
dicat. ⁊ iudicet. q. d. Nō eritis ſine vindicta.
Nota hic docemur cū q̄s falſe vel iniuſte
infamat vel calūniat: tūc claudabile ē q̄ ſe ex
cuſat. ⁊ tūc patiēter criminatores reuelet. Nā
ex h̄ ſequunt tria bona. Primū bonū: innocē
tis fama p̄ſeruāt. quod eſt maximū bonū in
ter res tpales. vt dicit ſanctus Tho. in ſcda
ſcde. q. lxxij. Et. i. Tho. ix. Meli⁹ ē mihi mo
ri q̄ vt gl̄iam meā q̄s euacuet. Scdm̄ deſtra
heris lingua refrenat que ē nociua. i. Jōh. iij
Dis q̄ detrahāt fratri ſuo homicida eſt. Ter
ciū bonū audiētis ſcandalū remouet. Mat.
xviij. Ne illi p̄ quem ſcandalum venit. Dec
habent. xi. q. iij. Inter verba. Tūc oſtendit ef
ficaciā ſue doctrine. Amen amen dico vobis
Si quis ſermonē meū ſeruauerit: mortē nō
guſtauerit i eternū. i. non experiet. Nota tri
plex eſt mors. Prima eſt nature. pſ. lxxviiij
Quis eſt homo q̄ vixit ⁊ non videbit mortē
Scda culpe. Ab hac ſbū dei liberat. ad De
bre. iij. Qui⁹ eſt ſermo dei ⁊ efficax. Tercia
eternē miſerie. Ab hac etiā verbū dei liberat.
pſ. vi. Non ē i morte q̄ memor ſit tui zc. Et i
lra. non guſtabit mortē i eternū. i. eternē dam
nationis. Non de p̄ma eſt intelligendū: ſed
de alijs duab⁹. Jtē nota triplice ſermonez
debemus ſeruare. Prim⁹ eſt fidei. ſ. credere in

2° 3° 4° 5° 6° 7° 8° 9° 10° 11° 12° 13° 14° 15° 16° 17° 18° 19° 20° 21° 22° 23° 24° 25° 26° 27° 28° 29° 30° 31° 32° 33° 34° 35° 36° 37° 38° 39° 40° 41° 42° 43° 44° 45° 46° 47° 48° 49° 50° 51° 52° 53° 54° 55° 56° 57° 58° 59° 60° 61° 62° 63° 64° 65° 66° 67° 68° 69° 70° 71° 72° 73° 74° 75° 76° 77° 78° 79° 80° 81° 82° 83° 84° 85° 86° 87° 88° 89° 90° 91° 92° 93° 94° 95° 96° 97° 98° 99° 100°

deū. Heb. xi. Impoſſibile ē ſine fide placere
deo. Scds de dilectōe dei ⁊ primi. Deutero.
vi. Diliges dñm deū tuū zc. Terci⁹ agēdi p̄
nitentiā. Mat. iij. Pniam agite zc. Rñderūt
iudei. Nūc cognouiſmus qz demoniū h̄bes
Brego. Ex bñficio p̄dicatōis xpi ſemp̄ peio
res ſiebāt. Abzā mortuus ē. ⁊ p̄phete mor
tui ſunt. q. d. Nō eſt maioris efficacie ſermo
tū⁹ q̄ dei. Sed Abzā ⁊ p̄phete locuti ſunt
cū deo ⁊ mortui ſunt. ⁊ tu dicis. q̄ ſmonē me
um ſerua. nō guſta. mor. i. eternū. Nunq̄ tu
maiores p̄re nro Abzā. q. d. nullo mō Quē
teipm facis. q. d. teipm laudas ⁊ extollis cūz
nihil ſis. qz hō abiecit ⁊ vñ p̄ditōis. qz fili⁹
carpētarij de galylea. Sz ipſi dēcepti i p̄p̄ia
malicia intelligebāt de morte corpis. q̄ in iſtel
ligebat de morte eterna. Jō excuſat ſe d̄vana
gl̄ia di. Si ḡ gl̄ifico meipm gl̄ia mea nihil ē
id ē gl̄iam meā vana reputabitis. Eſt p̄r qui
gl̄ificat me. Jōhā. i. Vidimus gl̄iam ei⁹ q̄ ſi
vniuerſi a p̄re. Quē vos dicitis qz deus n̄r ē
q. d. Non ē a vobis alienus. Et non cognos
uiſtis eū. ſ. p̄ fide ⁊ charitatem. Theophilus
Si patrē noſcerēt filiū venerent. Sz ego
nouī eū. hoc dico rōne veritatis ⁊ nō arrogā
tie. Si dixerō qz non ſcio eū vobis ero ſimil
mendax. Chriſ. Sicut vos dicitis eū ſcīre
metim. ſic ego ſi dico eū nescire mentirer. ſed
ego ſcio eū ⁊ ſermonē eius ſeruo. et hoc ē vere
hoſſe deū. i. Jōh. ij. Qui dicit ſe noſſe deū ⁊
mādata ei⁹ nō cuſtodit mēdax ē. Tūc p̄bat
ſe maiorē Abzā dicēs. Abzā pater veſter
exultauit vt videret diē meū. ſ. natiuitatis. et
vidit ⁊ gauſus ē. Aug. Vidit. id eſt cogno
uit xpm̄ in ſpū ex ſuo ſemine naſciturū. quia
Abzā deſiderauit noſcere tempus aduen
tus. ſ. qñ dictū eſt ei. In ſemine tue benedicē
tur omēs gētes terre Ben. xxij. Et qñ i ſigu
ra trium angeloz ſibi apparentiū cognouit
trinitatis myſteriu Ben. xviij. qz dñs fecit
videre Abzā occultū xpi myſteriu. pro
pter quod ille locus dictus ē. dñs videt. Sz
contra dictū veriffimū arguunt i lra quādo
dicunt. qñquaginta zc. Et gauſus ē. ſ. dñs
modo tres vidit z vñ adorauit. Vel dñs pas
ſionis vidit. ſ. i. immolatiōe Jſaac. Rñderūt
iudei. Quinquaginta annos nō dū h̄bes et
Abzā vidisti. quaſi diceret. Hoc ē ipoſſibi
le. qz multa curricula annoz ſunt elapſa. ſ.
duo milia annoz. Sed di. tñ xps̄ tñ tri
ginta annū erat. quare dicit qñquagi
ta zc. Theophilus. p̄pter laboris multitudi
nē maioris etatis grati apparuit. Secūdo

pppter reuerentiā anni iubilaei. q. d. Nō vidisti
vnū annū iubilaeū. ⁊ dicis te vidisse Abraā
falsē autē ipsi rīderūt. Ipse em̄ dixit. Abraā
vidit diē meū. s. ipsi pueritū ēbar ⁊ sensuz
dāt eis intelligere deitātē di. Aug. abraā fie
ret ego sum. i. anteq̄ fieret creatura ego suz. s.
creator. Sū ē kbū substantiū significās pu
rā cēntiā rei sine mōratōe actōis vī passiōis
Et nō dicit sui. q. d. deitas nō habet pteritū
nec futūz. sed p̄sens tm̄. Exo. iij. Ego sum q̄
sum. Aulerūt lapides iudei vt iacerēt i eum.
Aug. Defecerūt eis verba ⁊ habuerūt corda
lapidea: nō currūt ad lapides. Ecce eoz mali
cia. nō mortī amore iusticie s. zelo iudicie. Nā
ad blasphemū puniendū requir̄ rebīt mod⁹ et
p̄cessus. vt. s. corā iudice ⁊ testibz sit iūct⁹ ⁊
sentētiā. vt patet Leui. xxiij. et extra ciuita
tē. Ipsi autē sine iusticia ⁊ i loco sacro qd erat
illicitū. iij. Reg. xi. Ioiada p̄tifer fecit arba
liā trahi extra septa tēpli anq̄ occideret Ihs
autē abscondit se. Aug. Nō i angulo q̄si timē
vel i domūcula quasi fugiēs. vel retro murū
q̄si diuerēs. sed celica p̄tate inuisibilē s. sti
tuēs. Et eruit de tēplo ppter inia. Primo qz
nō venit hora ei⁹. scdō qz tale gen⁹ mortis nō
elegerat. terciō ppter exemplū. vbi nō est refi
stētia ibi debet esse fuga. Nat. x. Si p̄secuti
fueritis vos in ciuitate ista fugite i aliā Pro
doctrina sciendū qd dñica hodierna vocatur
dñica i passione. ⁊ h̄ ideo. qz scā mī ecclīa ho
die incipit innocētissimā ⁊ crudelissimā mor
tē xpi celebrare. ⁊ ei⁹ anniuersariū recolere qui
nos redemit d. diabolica p̄tate. Et merito sab
bato incipit memoria. qz fm̄ m̄gm̄ in hysto
ria scholasticā. prima feria sexta p̄cedēte con
cluserūt iudei xpm̄ mortificare. vt pz Joh. xi.
igit̄ zc. Un̄ vocat a vulgo nigra dñica. qz cū
mortū p̄ vel frater alicui⁹ ille i signū luctus re
ponit vestē lēricie. ⁊ assumit nigrā vestē tristi
cie. Et sic facit sancta mī ecclīa. In hesternis
em̄ vesp̄is incepit colere memoriāz passionis
⁊ mortis xpi cantādo. Vexilla regis p̄deūt.
vt si forte aliq̄ sint lapsi veniāt ad vexillū qd
oēs amaritudines facit dulces. Ut figuratū ē
p lignū p̄iectū i aq̄s marath. Nota tñ qd di
abz hebdomadis passio dñi recolit̄. Primo
qz a duobz ⁊ p duobz pplis passus ē. s. iude
is ⁊ genibz. Scdō qz duo testamēta p duas
hebdomadas exprimimus. vetus ad p̄dixit
eū passuz. ⁊ nouū qd ostēdit eū passuz. Ter
cio ppter dignitatē patiētis. In h̄ ecclīa ser
uat morē antiquoz qui longo tpe flebāt pio
morte venerāde plōne. vt Ioseph. lxx. diebz

fleuit mortē p̄is sui Jacob Gen. vlti. Et si
lq̄ isrl. xxx. diebz Moysen Deute. vlt. Sed
ecclīe nō expedit diu tristari ppter gaudiū
resurrectōis p̄sequētis. igit̄ zc. Quarto qz pro
pter magnitudinē et multitudinē passionis
nō valet pauco tpe meditari. Tren. i. Vos
oēs q̄ trāstis p viā zc. In q̄bz diebz obmūt
glia p̄ri. i. signū sui placē. qz versus iste ad
laudē p̄tinet trinitatis. Ihs em̄ q̄ ē scdā p̄so
na i trinitate fuit de honestatē istis diebz. S.
i resurrectōe glia p̄ri resumit. qz p̄ resurrect
onē xps fuit glia immortalitatis glorificatus.
Notabiliter autē tacet i introitu misse ⁊ rñso
rijs. ⁊ i venite exultemus. qz illa sunt d passi
one. In psalmis x̄o ⁊ i hymnis nō tacet. qz
psalmi significāt opatōz. ipm̄ x̄o nō p̄seq̄bā
tur i opibz ei⁹ his diebz. qz tm̄ linguis eoz
tractauerūt de nece ipsi⁹. Sed qz ipse tonuz
nō desinit opari. q̄ nō tacet i totū. Et nō sta
rim post habitū siliū tradit⁹ agn⁹ i manus
carnificū: sed i triduo an̄ pasca. q̄ tūc om̄ino
tacet. qz tūc neqz cantat neqz legit. eo qz tunc
maxime de honestata ē trinitas i christi capti
uitate. s. p̄tate. crucifixione zc. Tunc em̄ v
dimus eū non habentē speciē neqz decore. Et
hanc memoriā passionis debet q̄libet recoles
re. dicendo illud Lati. i. Fasciculus mirre dī
lectus meus mihi. inter vbra mea m̄morabi
tur. Quia nihil deo accepti⁹ q̄s memoria pas
sionis. vt patet i miraculo. vbi qdā frater in
clauetro. Quere i sermonibz de tpe i sermone
p̄mo hui⁹ dñice. Sed heu aliq̄ ingrati sunt
hodie q̄ magis se sociāt iudeis ipm̄ lapidare
do qz crucē ei⁹ portādo zc. vt patet supra. Un̄
Beda. Quot malas cogitatōes q̄s assumit
tot lapides in deū mittit zc.

De eodem.

Sermo. LXIII.

Quiderunt la
pides iudei vt iacerent in euz
Iesus autem abscondit se ⁊ exi
uit de templo. Johā. viij. In verbis istis
notant̄ duo. Prīmū est ip̄deoz malignitas
tra xpm̄. Scdū est christi cōtra iudeos be
nignitas. Malignitas ip̄soz patet qz xpm̄
iesum lapidare volebāt qui eis tanta bona se
cerat. i. firmos eozū curauerat. cecos illumina
uerat. claudos ambulare fecit. leprosos m̄p
dauerat. eos suo pane satiauerat. viā salutis
predicauerat eis. ⁊ tamē volebāt eū lapidare
Quod queritur dicēs Joh. x. Multa bo

Dominicā in passione

pat. aut petri Lapid
43.

et pauperibus distribuat. multa data sunt pro
 me sed non profuerunt. quia te rapina fuerit. et ami-
 ci mei qui ea cederunt in peccatis fuerunt. Et tunc ely-
 ne eorum non fuerunt mihi adiutorium. Tercio
 peccatum compati lapidi propter duriciam. quia si-
 cut lapis durus est: sic homo induratus per pec-
 catum. Diere. v. Indurauerunt facies suas su-
 pra petras: et noluerunt reuerti ad dominum. Job
 xli. Indurabitur cor eius quasi lapis. et stringe-
 tur quasi malleatoris incus. Sed quidam peccato-
 res quanto magis corripiuntur et flagellantur a
 domino: tanto magis indurantur. Sicut Pharaon
 de quo dicitur Exo. vii. Induratum est cor Pharaonis.
 Et cum dominus multoties eum flagellasset
 et molliri nolleret: submersit eum in mari. Exem-
 plum. Burchardus rex frisonum induratus in peccatis
 cum baptizari deberet: et unum pedem in lauacro in-
 tinguisset: alterum retrahens interrogauit. ubi
 non plures focorum suorum essent: in inferno an in
 paradiso. Et audiens plures in inferno: alte-
 rum pedem retraxit dicens. Melius est plures sequi
 quam pauciores. Et accedens diabolus dixit ei
 Bene fecisti. quarto die ego incompatibilia do-
 na tibi dabo. Et ecce quarta die subitanea mor-
 te interijt. Quarto compati peccatum lapidi pro-
 pter sepandam iniquitatem. Solet enim lapidi-
 bus fieri murus qui separat unam rem ab alia. sic pec-
 catum facit murum inter deum et hominem. Et quia peccata
 hominis mittit tot lapides in muro ponit qui eum a
 deo diuidit. Isa. liij. Peccata vestra diuiserunt
 inter vos et deum vestrum. Sed iste murus in hac
 vita destrui potest per penitentiam et confessionem. Sed
 post istam vitam ita firmabitur quod nunquam destruetur
 Unde dixit Abrahama ad diuites iacentem in inferno.
 Chaos magni firmatum est inter nos et vos
 Lu. xvi. In inferno enim nulla erit redemptio
 Aug. Cum inferni puteus infelices recipit
 claudet sursum aperietque deorsum ac dilatabi-
 tur in profundum. nullumque ibi respiramen nec liber-
 anhelitus erit. Et claustris insuper inferni in-
 trinent illi maledictes rez nature. et vltra ne
 scient a deo qui deum scire noluerunt. Exemplum.
 Quidam erat pater malus habens duos filios
 Unus proinde peccata patris noluit secum uersa-
 ri et heremum intrauit. Alius autem sequebatur patrem
 et peccata ambo mortui sunt. Deum cum audiret
 heremita rogauit dominum ut distaret eorum ei reue-
 laret. Rapit ergo et ad infernum ducit: ubi vi-
 dit diueria genera tormentorum. sed penas eorum non
 vidit. Tunc duxit eum angelus ad puteum clau-
 sur lapide magno Quis deponeret lapidem exi-
 bat fumus et ignis et clamores validissimi et la-
 metabiles audiebantur. sed per filios exibat ignis

in uicē tanq̃ canes mordētes. Et dixit pater
Maledicte tu fili. qz ppter te iusta bona cō/
gregauit ppter q̃ eternaliter p̃dēat suz. Ecō
tra dixit fili. Maledicte p̃r qz tu me p̃crea/
sti. z ad talia bona hereditasti p̃ q̃b̃ eternalit̃
sum damnat. Et sic se mordētes z maledicē
tes i puteū recesserūt. z lapide superposito ait
angel. Nūq̃ i p̃petuū eribūt inde. Et illere/
uersus ad se vitā i bono terminauit.

De eodem.

Sermo LXIII. De epistola.

Sanguis hirc
corz z thauroz et cinis vitule asper
sus inq̃natos sanctificat ad emū
dationē carnis. quanto magis sanguis xpi q̃
p̃ spūm̃ sc̃m̃ semetip̃m obtulit: emūdauit cō
scientiā nostrā ab opib̃ mortuis. ad Heb. ix.
Bartholomeus i p̃ma practica sua dicit.
Cū mēbrū aliq̃d igne lesū fuerit: mor igni
denū applicet. z dolor lesioz cessabit. Spū
aliter. z sic q̃ lesus fuerit igne p̃raue p̃cupiscē
tie peccati. talis debet accedere ad ignē passio/
nis dñi p̃ gratitudinē. z suscipiet mētis sanī/
tatē. Quod figurat p̃ filios isrl̃ Numeri. xxi
Quicunq̃ em̃ ex ill̃ fuerat lesus a serpente ve
nenoso z ignito. cū intuitus erat serpentem.
eneū sanat. Spūaliter. Per serpentē vene
nosum intelligit diabolus. De quo Sen. iij.
ait eua. Serpens recepit me. Qui igit̃ a tali
ledit: intueri debet serpentē enem. i. xpm̃ post
tum i cruce: z sanat i aia. Cū Hugo de sacra
mentis. Quia quidē corpora tam animata
q̃ inanimata virtute passionis xpi credimus
restaurata. Et Grego. in registro. Nulla mi
hi salus: nulla s̃tus corpis z aie nisi i xpi feli
cissima passiōe. De quo thema. Si sanguis
hircorū et thauroz zc. multo magis sanguis
xpi. In summa eplē duo innuātur. Pri
mo ap̃ls ostēdit passionis xpi dolorē acerbū
simū. ibi. Christus assistēs. Secūdo subdit
passionis dñice valorē vtilissimū. De p̃mo
dicit. Fratres. xps̃ assistēs pontifex futuro/
rum. In his verbis innuit q̃ nos ad introeū
dum i tabernaculū celi disponūt. Primū est
unctio grē. Ideo a xp̃o dicimur xp̃iani. Dec
unctio grē dat i baptismo i signū spūalis vn
ctionis. Scdō disponēs nos est xpi ofo. ibi
Assistēs. i. teo p̃ri ad interpellandū p̃ nobis
Nota xps̃ orauit verbis. Joh. xviij. Non
peis rogo tm̃. sed et p̃ his q̃ credituri sunt p̃
verbū eoz i me. Itē orauit lacrimis. Heb.

v. Lūz clamore valido z lacrimis offerēs ē
epanditus p̃ sua reuerētiā. Itē orat q̃ridie eu
catricū ostēsiōne. ad Heb. ix. Intrauit Ihs
in celū vt p̃ nobis appareat vultū dei. Ter
cū disponēs est oblatio cum dicit. pontifex.
Heb. v. Dis pontifex ex homib̃ assumptus
p̃ homib̃ constituit i his q̃ sunt ad deū vt offe
rat sacrificia z dona. Tūc subiūgit future re/
muneratiōis expectatiō: cū subdit. futurozū
bonoz. i. Chor. xv. Si i hac vita tantū in
xpo sperātes sum: miserabiliores sum omni
bus hoib̃. Jo ad Heb. xij. Nō habem̃ hic
manentē ciuitatē zc. Itē post hec q̃ nos abij
ciūt innuit cū subdit. p̃amplius. Tercio sub
dit q̃ impediūt. Primū ē luxuria. ibi. nō hīr
corz. Ido. Dircus est aīal lasciuū seruens ad
cōitū. et sic luxuriosi merito compant̃ hircos.
Diere. i. Ollā succēlam ego video: z faciē ei⁹
a facie aquilonis. Itē rōne petulātie z oculi.
Et sic dicit Aug. Impudicus oculus impu
dice mētis est nūcius. Itē rōne feditatis. Jo
sup̃ sodomā pluit sulphur. Nā dicit Demo
critus. q̃ est tāte caliditatis vt cruoz ei⁹ adā/
mantē diuidit: quē nec ignis nec ferrū diui
dere potest. Et sic luxuriosi. Secūdo nō san
guine thaurozū. i. supbia. Primo rōne fero
citat̃. Prouer. xij. Inter sup̃bos semp̃ iur
gia sunt. Scdō thaurus pascit solus nū tpe
amoris. Et sic sup̃bi volūt esse singulares in
homib̃: nō p̃mitētes alios cū eis morari di
cētes illud Sap. ij. Sic fortitudo lex iusti
cie nostre. Eccli. x. Intiū ois peccati supbia
z q̃ tenuerit illā implebit maledictiō. Grego.
Euidētissimū signū reproboz est superbia.
ps. c. Nō habitabit in medio dom⁹ mee q̃ fa
cit sup̃biāz. Aristoteles. In corde thauri os
duz repit. Et sic in homine sup̃bo. Eccli. iij.
Ardūz male habebit i die nouissimo. In
summa eplē ap̃ls ostendit quattuor differen
cias xpi ad pontificē veteris testamenti. Pri
ma est. qz ille intrauit tabernaculū manu fa
ctū. sed xps̃ introiuit i tabernaculum nō ma
nu factū. Scda est. qz ille cū sanguine alieno
sed xps̃ cū p̃prio. Tercia. qz ille pluries: sed
xps̃ semel. Quarta. qz in gressio illi⁹ erat tm̃
remissio pctōz illius anni. sed ingressus xpi
oim̃ annoz etiam p̃teritoz. Et commendat eūz
a multis. Primo a grē plenitudine cū dicit.
Christus. quod interpretat̃ vnctus. Itē em̃
vnctus est oleo plenitudinis gratie. ps. xliij
Unxit te deus deus tuus oleo leticie p̃re con
sorbis tuis. Joh. i. De plenitudine ei⁹ oēs
accepimus. Scdō commendat ab officio cum

Dominica in passione

dicat pontifex. i. pontē faciens. qz seipm fecit nobis pontē cundo ad patrē. attingēs a ripa nostre miserie vsqz ad ripā felicitatis eterne. Per hūc transeūtes nō submergemur in flumine culpe vbi trahimur ad mare pene eterne. **Ioh. iij.** Nemo venit ad patrem nisi p me. Ideo i euāgelio hodierno agitur de pila. Tūc em iudei pilas fecerūt qñ lapides i christum miserunt. Sed in parascene crux posita est sup pilam. tūc pons nobis factus est. Mūdus em iste erat tanqz mare periculosū t tanqz flumius rapidus i quo omēs periclitābamur. Sed contra naufragiū dedit nobis christus adiutoriū triplex. nauem. tabulam. t pontē. Nauis em est innocētia in qua positi sumus **Adam.** sed ista nauis fracta fuit qñ ipse peccauit. In hac naui fuit beata virgo q gratijs integra et saluis mercibus plena ad portum paradisi peruenit. In hac naui sunt omnes pueri baptizati qz diu seruāt innocentiam baptismalē. Sed qz fere oēs hoīes frāgūt nauē baptismalē innocētie. ideo deus parauit nobis tabulā penitētie. Nam fm **Die. ro.** Penitētia est pma tabulā post naufragiū. In hac tabulā pñie fuit maria magdalena. que cū ista tabulā ad portū paradisi peruenit. Immo etiā alias regines multas que erant i nauī innocētie transcendit tā ad meritū qz ad premiū. **Bern.** Sicut deus nō priuabit eos bonis q ambulāt i innocentia: ita non priuabit bonis eos q ambulāt i penitētia. Quia xō sunt multi q frangūt nauem innocētie. t qui perdūt tabulā penitētie. Ideo deus pparauit terciū adiutoriū. i. pontē sine passionis. Iste pons inchoatus est hodie in pile fundatiōe. sed i parascene est psummat⁹ i trabiū t tabulaz suppositiōe. Tūc igit quattuor trates superduce sunt. quaz vna fuit de palmo. secunda de oliua. tertia de cedro. quarta de cypresso. De his quattuor lignis crux xpi facta fuit. Deinde sup has trates posita est tabulā. id ē caro xpi purissima. que quattuor clauis in eaz fuit pfixa. Et sic factus ē pons. Ideo xps dicit pontifex. i. pontē faciens. Primo propter habitū. Dabit em amictū qñ fuit velatus. Dabit albas qñ ab **Herode** alba veste fuit indutus. Dabit blatā qñ a militibz purpura fuit circumdatus. Dabit cingulū et stolaz qñ ad statūā fuit ligatus. Dabit manipulū qñ i manibz fuit clauis pfixus. Dabit mitrā: qñ spinis fuit coronatus. Dabit baculū pastoralē: qñ arūdo sibi i manibus data fuit. Dabit sandalia: qñ habuit clauos

i pedibz. **Sēdo** dicit pōtifex ppter vinctiōnis mysteriū. ipse em fuit vinct⁹. iuxta illud ps. **plūq.** Vinxit te de⁹ de⁹ tuus oleo leticie tē. Qūm quide⁹ deus erat homi durus. sed mō xps est vinct⁹. t ideo factus ē māsuetus. Ideo dicit. vnxit te de⁹ de⁹ tuus tē. Qūm erat iratus. sed factus ē lenis. Ideo dicit oleo leticie. Qūm deus i grā sua erat auarus. sed xps factus est largus. Ideo dicit. p p sortibus tuis Dedit em deus p sibi spm grē et misericōdie sine mēsurā. De cui⁹ plenitudine nos oēs accēpimus. **Tercio** dicit pontifex ppter officium. quod quide⁹ officiū triplex ē. Prīmū ē p populo orare. Et sic xps orauit p nobis multipliciter. Nā orauit verbis. **Ioh. xvi.** Non p eis rogo em. sed p eis q crediduri sunt p fide corz i me. Orauit lachrimis. **Heb. v.** Cū clamore valido t lachrimis offerēs exaudiet⁹ est p sua reuerētia. Orauit sanguine. **Heb. xij.** Accessistis p sanguinis aspersiōez meli⁹ loquentē qz **Abel.** Dat quoridie cicatricūz repentiōne. qz eas patri quoridie representat ad **Heb. ix.** Intrauit ihs i ipm celū vt appareat nūc vultū dei p nobis. Sēdm officiū pontificis est sacrificiū offerre. Et istud xps habuit. qz p nobis se i sacrificiū obtulit. ad **Heb. ix.** Per spm sanctū semetipm obtulit deo immaculatū. Qñ aut sacrificiū offerre: bat igne accēdebat. Et sic ipse fuit accensus igne amoris quo ad animā. De q igne dicit **Lu. xij.** Ignē veni mittere i terrā tē. **Jo. xv.** Maiorē hac dilectōz nemo habet qvā aīaz suā tē. fuit accēsus igne doloris quo ad carnē t aīam. **Tren. i.** O vos oēs q trāsistis p viā attēdite t videte si est dolor sicut dolor meus fuit accēsus igne passionis quo ad carnē suā. ps. **xvi.** Igne me examinasti. Terciū officiū pontificis est pēndas distribuere. Et sic ipse pēndas distribuit. sicut dicit **Amb.** i. hec verba. Auctor hūani generis i cruce exstēs pietat⁹ officia diuidebat. psecutōz aplis pacē discipul⁹. corpus iudeis. patri spm. virgini paranympū. latroni paradisum. pctōribz infernū. penitētibz penitentiā delegauit. **Tercio** cōmēdat a largitate cū subdit. **Ambr.** Dicit **Deuter. ij.** Dōna largitus ē iuxta magnificentiā pncipalē. In creatōe dedit nobis bona tpalia. In redēptiōe bona spūalia. In glificatiōe bona eternalia. **Prover. iij.** Dabit capiti suo augmētā grāz spūaliū i pēnti. t corōa incluz. i. eterna gloria pteget te. i. i futuro. Qñ ait **Ioh. x.** Ego veni vt vitā habeāt. i. i pēnti p grā

tiā, et abūdātiā habēat. s. i futuro p gloriā.
Quarto cōmēdatur a ducatu. ibi. pamplici
 us et pfectius. supple intravit tabernaculū. i.
 celū: vt patefaceret nobis aditū. **N**ota cū
 dñs fuit cū Moysē i mōte. tūc dñs precepit
 fieri tabernaculū: et ostendit ei formā. **Q**uod po
 stea fecit bealeel ex pcepto Moysi cū dixit ei
 dñs. **F**ac sūm exemplar qd tibi mōstratū est i
 mōte. **E**xo. xxv. **Q**uod etiā bñ figurat p Josue.
 cui dictū ē Deutero. xxi. **C**ōfortare et esto ro
 bustus. introduces pplm meū i terrā pmissio
 nis. q. d. **C**onfortare ad patiendū. et esto ro
 bustus. ad diabolu pterendū. introduces po
 pulū meū i terrā pmissionis. i. i celum. **H**oc
 tabernaculū quod xps intrauit: pcellit taber
 naculū veteris testamēti i tribus. **E**st em per
 amplius. i. multo amplius qz tabernaculum
 aliud. qz plurimos capit ppter cōtinentiā di
 uinitatis. **J**oh. xiiij. **I**n domo p̄ris mei māsiō
 nes multe sunt. **E**t **B**aruch. iij. c. d. amplitu
 dine huius tabernaculi dicit. **D**ixit qz magna
 est domus dñi: et ingēs locus possessiōis eius
Ite est pfectius. i. magis pfectū qz tū ad excel
 lentia sanctitatis. qz ibi est eterna beatitudo.
In veteri aut tabernaculo apparebat tm glo
 ria dñi ad horā in quadā nutricula. hic xps p
 fecta. **U**nde ps. xvi. **U**nā petij a dño hanc
 requirā. **U**bi dicit **A**ug. **C**ur p multa vaga
 ris hominū. habes vnū bonū et illud inquit
 re i quo sunt omnia bona: et sufficit. **I**tem est
 nō manu factū sicut illud quod fuit in here
 mo. **S**ic nō sufficiunt nostra merita. **Q**uis
 em est tā dignus vt mereri valeat regnū oim
 seculor. **R**om. viij. **N**ō sunt cōdigne passio
 nes huius p̄ris ad futura gloriā q reuelabit in
 nobis. **Q**uinto cōmēdat eū a pparatōe vie
 re q subdit. **N**eqz p sanguines hircorū aut vi
 tulorū: sed p p̄p̄u sanguinē introiuit semel i
 sancta eterna redemptiōe inuēta. **U**n **I**an.
 iij. **A**scēdum fecit purpureū. **H**oc factū fuit
 qñ assumpsit viā sanguine suo vt nos sequa
 mur cū. i. **P**e. ij. **C**hr̄stus passus est pro no
 bis vobis relinquēs exemplū vt seq̄m̄ vestigi
 a ei. **E**t. ij. **T**imo. ij. **S**i opatimur cōre
 gnabimus. **N**ā sacerdos veteris testamēti
 intrabat i sancta sc̄tōz cū sanguine hircorū
 aut vitulorū. i. hirci et vituli ruffe. x. die septi
 mi mēsis. **H**ircus ille figurat xpm p peccati
 similitudinē. **V**itula quoqz ppter carnis infir
 mitatē. **D**evitula legit **M**u. xij. q erat ruffa.
 qz caro xpi fuit tota passionis sanguine rubri
 cata. **U**n **I**sa. lxiij. **Q**uare rubz ē indumētū
 tuū: et vestimētū tua sicut calcantiū i torcula

ri. **I**te erat etatis integre. qz xps passus est in
 pfecta etate. **I**te fuit sine macula. s. peccati ori
 ginal. nec portauit iniquitatis. **U**n ps.
 xiiij. **Q**ui ingredit sine macula: et operat iusti
 cia. **I**tem tradebat sacerdoti. s. xps a **J**uda
 traditus est sacerdotibz. **I**tez immolabatur
 extra castra. **S**ic christus ad **D**ebze. vlti. ex
 tra portā passus est. **A**spergebat quoqz sepi
 es domus cū sanguine extra tabernaculū. qz
 sanguis xpi effusus est i remissionē plenā om
 niū peccatorū. **U**n. i. **J**oh. ij. **I**psē est ppicia
 tio p peccatis nostris. nō p nostris tm sed eti
 am p totius mundi. **C**omburebat tñ fumo.
 qz xpus passus est opprobria. **U**n ps. lxiij.
Opprobria exprobrantiū tibi ceciderūt sup
 me. **E**t accipiebat sacerdos lignū cedrinū et
 isopū et coccū. et mittebat in flāmaz. **Q**uia fi
 des nostra. spes et charitas i xpi passionē mite
 runt. **I**n cedro nāqz notat spes ppter altitu
 dinem. **I**n isopo fides ppter humilitatē. **I**n
 cocco itelligit charitas ppter colorē. **U**n mū
 dus colligebat et ferebat cineres extra castra.
Cinīs aut est memoria passionis qua p p̄di
 cationes apli detulerūt ad gētes. quibz dñs
 ait **J**oh. xv. **I**az vos mūdi estis ppter sermo
 nē quē locutus sum vobis. **E**t hoc cinere fie
 bat aqua lustrationis: p quā significat sacra
 mentū baptismatis. qz effectū habet a passio
 ne vt renatis pateat regnū celeste. **U**ltimo
 cōmēdat eū a redemptione. i. **E**terna redē
 ptione inuēta: vt redempti. s. sint eternaliter.
Unde **I**sa. li. **E**t nūc qui redempti sunt a do
 mino reuertent: supple a peregrinatiōe ad pa
 triā. de miseria ad gloriā. de labore ad requiez.
 de dolore ad iocunditatē. **E**t veniēt i syō lau
 dātes glorificationē suā de obtenta victoria.
 de collata leticia sempiterna sup capita eorū.
Quia incogitabil. ineffabil. incomphensibil
 lis erit. **S**audiū et leticiaz obrinebūt de stola
 anime et stola corporis. **F**ugiet dolor et gemit
 tus. qz tā nō est amplius timor de culpa siue
 de pena. qm gloriā erit eterna.

De eodem.
Sermo. LXV.

Sanguis hic
 corum aut thaurorū et. **D**eb. ij.
 Cōmēdat i hac eplā p̄ciosus san
 guis xpi. p quē ipse pontifex noster xps celūz
 tanqz sancta sanctoz intrauit. et inq̄natū san
 ctificauit. **C**onsiderandū ergo est qz pontifex
 noster p sanguinē suū opatus est mūdi pur
 p 2

Infirmitas per sanguinem
operatur est per bonum
mundi purgatione

inferni spoliatione

retriduo lugere. ⁊ tūc roſtro ſuo ſanguine
ſuū ſup eos fundere. ⁊ ſic illi reuiuſcūt. Ita
xp̄s ſanguine ſuo nos uiuificauit. Sed ecce
ad portas ciuitat̄ ſup ne null' pōt intrare niſi
lor' xp̄i ſanguis. Sol' em ſanguis agni ap̄
reponit portas. Bern. Sanguis xp̄i ē clauis
paſiſi. Un' clauiger xp̄s n̄ pm' p pp̄nū ſan
guinē intrauit ſemel in ſancta. De quarto
ad Rom. v. Cōmēdat ſua charitatē ⁊ ⁊ no
bis ⁊. vſq; iuſtificati ſanguine ipſius. ſalui
erim' ab ira p ipm. Sicut autē electi p ſangu
nē xp̄i iudici' euadūt ita reprobi p ſangu
nē ipſi' grau' habebūt iudicium. qz ſanguis
xp̄i clamat ⁊ eos. Job. xvi. Terra ne ap̄as
ſāguinē iuſti: neq; iueniat ſe locū latēdi cla
mor me'. Tūc qdē ⁊ pctōres clamat. ſz nūc
p pctōribz xp̄i ſanguis clamat. Deb. xj. Ac
ceſſiſtis ad ſanguis aſperſionē meli' loquen
tē qz Abel. qz ſanguis Abel vindictā fratrici
dij petijt. Sanguis dñi vitā pſecutoribz ſuis
impetravit. Quia igi' ſanguis xp̄i in iudicio
ſaluat electos et ⁊ fundit reprobos. Ideo bñ
dicit Apocal. xix. q' Iohēs viderit veſtitū ve
ſte aſperſa ſanguine habētē diademata mul
ta i capite. ⁊ gladiū exviraq; pte acutū i ore.
Diademata ad coronādū electos. gladiuz ad
feriendū reprobos. Apuit xp̄i diuitias. In ca
pite g' diademata habuit. qz i exemplōe et
fructu dñi iunitatis corona erit.

Queretis me
et non inuenietis Joh. viij. Jo
hannes me sue in omnia practica

Schreibernamen

In ci^a passione ppter maculā op^{er} suoz. & ait
eis. Queretis me z nō inuenietis. **A**liud
thema. Fornica vl^l cornix morfa a serpente q̄
rit herbā i remediū. Spūaliter. z sic pecca
tor veneno pcti circūdat^r q̄rat pñiam. Natu
rale ē fugere piculū. **M**at. viij. Timētes peri
culū submerſionis acceſſerūt ad xpm dicētes
Dñe ſaluā nos perim^{us}. **D**eſter. xij. Pauē
periculū cōfugit ad dñm. **E**t ſi illud corpale
periculū fugiendū ē. multo magis periculū eter
nale. ps. cxij. Pericula inferni inuenerunt
me. **L**u. xij. Niſi pñiam egeritis oēs ſil^l peri
bitis. **I**ō recurrā^s ad remediū aie. ſ. ad dei
miſericordiam. **D**e q̄ introit^{us}. Miſerere mihi zc.
Et collecta. z in iūte i epla. **I**n ſumma
euāgelij duo innuunt. **P**rimo iudeoz puer
ſio cū dicit. Miſerūt miſtros. **S**ecdo ſapiēs
xpi miſio cū dicit. **A**dhuc modicū tps vobis
cū ſuz zc. **D**e pmo dicit. **I**n illo tpe. ſ. cū xps
pdicaret in tēplo. et multi crediderūt in eū de
turbis dicētes. **C**ū venerit xps nunq̄d maio
ra ſigna faciet q̄ hīc facit. **E**t audientes h
phariſei z pncipes. miſerūt miſtros q̄ſi inco
gnitos vt apphēderēt ihm. **A**huſ. **N**ō p ſe.
mordebat em eoſ qz turbe xpm glificabāt. iō
volebāt eū p miſtros apphēdere. **A**liqñ i ſer
mone. **M**at. xxij. **A**brutes phariſei cōſiliū
inierūt vt caperēt eū i ſermone. **S**ed ipe eua
ſit p ſapiētiā di. **R**eddit q̄ ſunt ceſaris ceſa
ri. z q̄ ſunt dei deo. **A**liqñ i op^{er}. **L**uc. vi. **E**rat
hō manū aridā hñs. obſeruabāt aut eū ſi li
cet i ſabbato curare. **S**ed euāſit p increpatio
nem dicēs eis. **S**i licet ſabbato bñfacere an
malez. **A**liqñ i iudicio **I**oh. viij. **A**dducit
mulierē in adulterio dephēſam dicētes **M**a
giſter. moſes iuſſit hmoi lapidare. **E**t hōi
xerūt ideo volētes eū accuſare. **S**ed xps eua
ſit vincts eos p ſapiētiā z iuſtiā di. **Q**ui ſi
nep^{er} cō ē vrm i illa pñ mittat lapidē. **E**t per
miſericordiam cū dixit. nec ego te cōdēnabo. **M**i
ſera in ſania. voluerūt illū cape quē celz terra
cape nō poterāt. q̄ ſolo verbo creauit oia. z nu
tu ſuo creauit vniuerſa. **S**ed **P**rouer. i. dicit
tur. **F**ruſtra iacit rhete an^{te} oculos pēnatorū.
Ioh. xij. **I**pe nouit decipientē z eū q̄ recipit.
Nā dicit **I**oh. ij. **I**pe nouit qd eet in hoie.
Aliqñ reprabāt eū i aliena pſona vt h. **M**it
tēs miſtros. nō in ppria pſona. qz timue
rūt turbas. ſed euāſit p potentiā. cum ſubdit.
Dicit eis **I**hs. **A**dhuc modicū tps vobis ſuz
ſum. ſ. vij. inenſū a miſe ſeprebū a q̄ntodeci
mo die incipiēdo ad tps paſſionis. cōputādo
Et vado ad patrem q̄ me miſit. **A**huſ. q. d.

Quare vult me interficere. pñū expectate tē
pus. qz nō ē poſitū i prāte vſa ſed mea. qz ad
huc optet me pdicare z ſigna facere p q̄uenio
ad paſſiōz. **V**ado ad eū q̄ me miſit. i. ad pa
trē. **S**ed di. q̄re xpus modico tpe voluit p
dicare. **R**ndet. **P**rimo ad cōmōſtrandā ſuā
ſentē. q. ſ. in tā modico tpe totū mūdū imi
taret. ps. lxxij. **M**elior ē dies vna in atrijs
tuis ſup milia. **S**ecdo ad excitādū deſideriū
diſcipulorū. vt. ſ. magis eū deſideraret quē mo
dico tpe habiturū erat. **L**u. xvij. **V**enient di
es in quibz deſiderabitis videre vnū diē filij
hois z nō videbitis zc. **T**ercio ad augmētā
dū diſcipulorū ſpūalē pfectū. **C**ū em xpi hūa
nitas ſit via tendēdi i xpm. ſicut habet **I**oh.
xij. **E**go ſum via. veritas z vita. **N**on debe
mus i ea q̄ſcere vt i termino. ſed p eā cōtem^{us}
in deū tēdere. **N**e q̄ corda diſcipulorū carnali
affectu vt in hoie q̄ſcerēt. ideo xps corpalem
ſuā pſentiā eis ſubtraxit. **I**deo dixit **I**ohan.
xvi. **E**xpectat vobis vt ego vadam. **Q**ueretis
me z nō inuenietis. hoc ſuit ſm **A**ugul. poſt
xpi aſcēſionē. qñ multi iudei cōpuncti ad pdi
canonē aploz crediderūt. **U**n dicit **A**ugul.
Crediderūt xpm ſuo ſcelere morientē. et credide
rūt in xpm ſuis ſcelertbz ignoſcētē. **S**ed z aut
Ahuſ. hoc factū fuit tpe **T**hyti et **C**leſipia
ni qñ hierl^m capiebat z deſtruebatur. tūc cō
gnouerūt hōis eueniſſe ppter morē xpi: quē
eo tpe liberet habuiſſent p liberatore. **E**t iō
dixit. **Q**ueretis me z non inuenietis. **I**ſtud
aut q̄ndie accidit. qz multi xpm querūt z nō
inueniūt. ex eo qñ nō querūt eū ibi vbi eſt. ſed
vbi nō eſt. xps em nō eſt in delicijs. **I**ant. iij.
Per noctē queſui in lectulo meo z nō inueni.
Et nō ei dimitis nec in honoibz. z iō ibi nō
inuenit. **I**oh. xxvij. **N**ō inuenit i terra ſua
niter viuētūz. hoc eſt q̄ſtum ad deliciōſos.
Abſyſſus nō ē in me. **E**ſt q̄ſtū ad auaros: q̄
rū cupiditas nō habet ſundū. **E**t mare loquit
tur nō eſt in cū. hoc eſt q̄ſtum ad ſupbos qui
ſemp ſunt tumidi z inflati. **I**nuenit aut i hu
milirate. paup^{er}ate z aſpitate quibz. **I**ſta em
tria xps veniēs in hūc mūdū ſecū portauit. et
cū iſtis naſci voluit. **L**u. ij. **I**nueniet iſan
tē. ecce quāta humilitas. panis inuolutum.
ecce paup^{er}as. z poſitum in ſpleio. ecce aſperi
tas. **I**n talibz debem^{us} querere xpm. **N**ota
inquiſitus nō inuenit. **P**rimo cū queritur i
loco vbi nō eſt. **S**i em q̄s quereret pſces in
ſilua: vel apros in aqua: vel vnaſ i ſpina: nō
inueniret. qz ibi nō eſt locus inueniēdi. **A**
ti. ij. **I**n lectulo meo p noctē queſui quē di

Feria secūda post Iudica

ligit aia mea: quesiui illū z nō inueni. **S**z
diceris. tñ deus ē vbiqz. vt dicit mḡr i senten
tijs. Rñdet. est vbiqz p essentia: nō aut p gra
tia. Sicut i aia que fm substantia est tota in
qualibet parte corpis. sed fm potentias sen
sitivas est i determinatis mēbris. puta fm vi
sum in oculis solū. fm auditū i auribz. Et sic
de alijs sensibz: pter qz i tacu. Sic deus licet
p suā essentia nō longe ab vnoquoqz nostrū
p gratia suā: tñ lōge est ab impijs. Scdo cū
nō querit in tpe debito. puta si qz quereret ro
sas i decembre nō inueniret. Eccli. v. Ne tar
des. auerti ad dñm. z. Isa. lv. Querite dñm
dū inueniri pōt. inuocate eum dū ppe est. s. i
sanitate. Nō in morte. qz talis penitētia non
videt volūtaria. Aug. Opa nō sunt merito
ria nisi volūtaria. Aug. Nemo inuit bñ fa
cit: etiā si bonū est qd facit. Sed qsqz ppo
nit penitere solū i morte: nō volūtarie videt pe
nitere. qz si mors nō veniret nō peniteret. Ec
cli. xviij. Cōfiteberis viuis: viuis z san? cōfite
beris. Tercio qñ nō querit debito mō. No
ta querēdus ē pede manu. oculo z ore. Pede
id ē affectu. q. Paral. xv. In tota volūtate q
suerūt dñm z inuenerunt ps. cxviij. In toto
corde meo exq̄siui te Manu. i. ope. ps. lxxvi
Deū exq̄siui manibz meis z nō sum recepi.
Oculo. i. septuor: vitā scōz inspiciedo. A
ti. iij. Surga z circūibo ciuitatē p vicos z pla
reas q̄ris quē diligit aia mea. Ore. i. orōne
Videm? cū qz comitē amittit: clamat vt euz
inueniat. ps. cxviij. Alamaui z ego exaudia
eū. Tūc subdit. Ubi sum ego nō potestis ve
nire. Aug. Ubi sum immutabil sum. Et nō
dicit. nō poteritis. sed nō potestis. i. idipso
ti estis. qz imūdi ps. Quis ascēdet in mōtē
dñi: aut qz stabit i loco scō ei? Rñdet. Inno
cēs manibz z mūdo corde. Sic nō fuerūt iu
dei. qz voluerūt xpm occidere. Sic h̄ expoli
it petro. Quo ego vado nō potes me seq̄ mō:
seq̄ris aut postea. Quāuis autem xps dicat.
Ubi ego suz vos nō potestis venire. Tñ dñi
suis suis dic̄ Job. xij. Ubi ego suz illic z mi
ster me? erit. Xps aut ē i dextera dei. Mat. vl.
Et dñs qd ē ihs postqz locut? ē eis assump
t? ē i celū et sedet a dextris dei. Et ē i glia dei p̄ris
ad Phil. ij. Os lingua cōfiteat. qz dñs ihs
xps i glia dei p̄ris ē. Et i lumine dei. i. ad Ihi
mo. vi. Lucē inhabitat inaccessibilē. Mi
sri h̄ xpi erūt in dextera dei p̄ris. qz p̄ dextera
sue potēte eos in eternū cōseruabit. Erunt in
lumine dei. qz fili? lumie sue sapiētie eos illu
miabit. Erūt in glia dei. qz sp̄s sc̄s sua dul

cedine z suauitate eos glorificabit. Pctōres
aut nō erūt i dextera dei sed sub pedibus dei.
Tres em̄ tenebūt pedes suos ad penā dāna
toz. s. de. ps. Ponā inimicos tuos: scabellū
pedū tuoz. Mōris ppetua. Job. xviij. Cal
cet sup̄ eos q̄li rep̄ interit. Et tota cōgregatō
scōz. Malach. iij. Calcabitis ipsos cū su
erint cinis sub plāta pedū vroz. Nō erūt et
am i lumine dei sed i tenebris inferni. Mat.
xxij. Ligatis manibz et pedibz mittite eos in
tenebras exteriores. Nō aut i glia sed i pena
eterna. Matt. xxv. Ibi h̄i in suppliciu erē
nū. Dixerūt ḡ iudei. Quo hic itur? ē. qz non
inueniē eū. nūquid in dispōsiōe gentium
iturus ē z docturus gētes. Per hoc exprobra
bant gētes qvbiqz disp̄se sunt. Sz stulti. nū
quid potuisset inisse ad gētes. Aug. Ignorā
tes vez dixerūt. eo q nūc laudāt dñm omēs
gētes. qz nūc miscdia dñi plena ē terra. Qlū
zō tñ nō i iudea de? erat. In nouissimo aut
die magne festiuitatis. scilicet tabernaculo
rū. qz h̄ festū. vij. diebz celebrabat. cui? xpm? z
vltim? dies magis erat solēnes. Stabat ihs
z clamabat di. Si qz sitit veniat ad me z bi
bat. s. aquā grē. Et dicit notāter. si qz. q. di.
q̄cūqz ē ille. Eccli. xxij. Trāsite ad me omēs
q̄ cupiscitis me: z a generatōibz meis adim
plemi. Et. i. Ibi. ij. Qui vult omēs hoīes sal
nos fieri. Nota sūt mali z boni. Primo
mali sūt diuitias et facultates. Sicut em̄
draco vel aliud aīal sibi vndū sanguinē ele
phātis sūt quē cognoscit cēf̄rigidū. q̄prop̄
pugnat dñm. sic auari sūt sanguinē paup̄
rū. i. subaz tpale. ipsosqz improperāt. et ad ter
rā. i. ad miseriā trahūt. vrsurū z rapinis ap
properāt. Job. v. Bībūt sitientes diuitias ei?
Aug. Si sitim? ventiam? nō pedibz corpis:
sz affectibz. nō migrādo sz tēu amādo. et ab
amore mūdi recedēdo Ad istas aqs grāz vo
cat nos xps. Isa. lv. di. Dēs sitientes venite
ad aqs. z q nō habetis argētū pperate emite
z comedite. venite emite absqz argēto z absqz
vlla cōmutatōe vinū z lac. Quare appēditis
argētū nō in panibz: et labore vrm nō in satu
ritate. Dñs vocat sitientes illos q̄ sunt vacui
ab amore mūdi. Ad aqs vocat amatores dei
Tales em̄ debēt venire ad aqs grāz. Jo di
cit. Dēs sitientes venite ad aqs. Aug. Si ha
bitat in te amor mūdi nō ē q̄ intrer ite amor
dei. vas es sed plen? es. funde qd habes vire
cipias qd nō habes. funde amorē sc̄i vt im
plearis amore dei. Sequit. Et q nō habetis
argētū pperate emite z comedite. Per argētū

Intelligit terrena substantia seu eloquentia seu subtilis intelligentia. Si ergo sunt aliqui qui non habent argentum temporalis substantie vel humane facundie nec profunde intelligentie: saltem perperam et emantem et comeditur. emantem perferunt ordinem. et comeditur per tenorem meditationem. Sequitur. Venite emite absque argento. scilicet mundane eloquentie vel profunde intelligentie. et absque ulla commutatione temporalis substantie vinum et lac. Per vinum intelligit iocunditas meris. per lac puritas corporis. Amite ergo vobis per opera misericordie et desideria spiritualia iocunditatem et meris puritatem in carne. Vel per vinum et lac intelligunt naturam in christo. Nam per vinum intelligit eius divinitas iocundissima. psalmus. ciiij. Vinum letificet cor hominis. Per lac intelligit eius purissima humanitas. Debemus igitur emere per ordines et desideria vinum et lac. ut scilicet in celestibus gloria possimus contemplari eius divinitatem. et videre eius humanitatem. quia in ista contemplatione et visione consistit beatitudo scilicet tota. Et tunc verificabit illud quod dicit scriptura. Isai. v. Bibi vinum meum cum lacte meo. Sequitur. Quare appenditis argentum non in panibus: et laborem vestrum non in saturitate. Multum sunt qui argentum. eloquentiam vel ingenium appendunt et ponunt in panibus et non in vera scientia quam habet animam reficere. iuxta illud. Mat. xij. Non in solo pane vivit homo etc. Et laborem vestrum non ponunt in saturitate. quia addiscunt scientias lucrativeas. non quam saturat sed enervat. Et non addiscunt saturitatem sed vanitatem.

De eodem.

Sermo. LXVII.

Quis sitit veniat ad me et bibat. qui credit in me: sic dicit scriptura: flumina de ventre eius fluent aqua viva. Job. xij. **I**sta aqua viva quam christus vult dare sitientibus non est mortalis sed spiritualis: sicut immediate subdit. Hoc autem dicebat de spiritu quem accepturi erant credentes in eum. Magnum igitur est habere potentiam receptionis gratie. magis habere aliquem gustum gratie. maximum habere plenitudinem gratie. primum habere continuationem et perseverantiam gratie. Istas quatuor divinitas dominus ostendit in vobis premissis. Primo enim ostendit quod quilibet homo habeat potentiam gratie receptionis. quia in potestate cuiuslibet est venire ad fontem gratie. Ideo dicit. Si quis sitit veniat ad me. Secundo promittit dare gustum gratie cum subdit. Et bibat. Tercio promittit dare plenitudinem gratie cum dicit. Flumina de ventre eius. et de corde eius fluent. Quarto promittit

dare continuationem et perseverantiam gratie cum subdit. Fluent aque vive. Circa primum notandum est quod omnes tam boni quam mali habent potentiam receptionis gratie. soli autem damnati ista potentia carent. Non enim ipsi ad istum fontem possunt venire: nec de ipso fonte minimum guttas haurire. Ad fontem quidem venire non possunt. quia habent ligatos pedes et manus et sunt in tenebris. Mat. xxij. Ligatis manibus et pedibus mittite eum in tenebras exteriores. Non igitur possunt venire qui habent ligatos pedes et manus. nec etiam sciunt venire. quia sunt in tenebris. Damnati enim habent ligatas manus. quia nullum bonum possunt facere. Habent ligatos pedes. quia nullum bonum possunt vellet nec desiderare. Sunt enim in tenebris. quia nullum bonum possunt intelligere. Et sunt in tenebris exterioribus. quia nullum bonum possunt sperare. sed sunt extra omnem spem salutis. Dato etiam quod ad fontem possent venire. tamen de illo fonte non modicam guttam gratie possent haurire. Sicut patet de illo dante quod modicam guttam gratie refrigerantis petijt. et tamen obtinere non potuit. Si igitur damnati vel remedium haberent istam potentiam receptionis gratie ad momentum unius horae. taliter se disponerent quod ad istum fontem venirent et aquam gratie obtinerent. Miseri autem peccatores quandoque volunt possunt venire ad istum fontem. et tamen venire pretermittunt. Iste igitur fons omnibus patet tam bonis quam malis. De quo fonte dicit Zacharia. xij. Erit fons patens domui David et habitantibus hierusalem in ablutione peccatorum et menstruatione. Per David qui interpretatur manu fortis intelligunt actui. Sed per hierusalem quod visio pacis interpretatur intelliguntur contemplativi. Noie autem peccatorum intelliguntur omnes illi qui habent peccata minora. Noie menstruatione intelligunt qui habent peccata maiora. Omnes isti de illo fonte bibere debent. scilicet actui: ut amplius roborentur. contemplativi ut dulcius contemplentur. et omnes peccatores ut a suis sordibus emundentur. Circa secundum notandum quod dominus servus suis dat gustum gratie sue. Et ille gustus est tante virtutis quod extinguit sitim omnium mundanorum. Et est tante dulcedinis quod in dulcedine huius supplicia tormentorum. Est etiam suavitatis quod animam excitat ad desideria supernorum. Quia enim virtus eius extinguit sitim mundanorum. patet. quia Magdalena extinxit sitim estuatis occupacionis. In mattheo sitis avaricie. In paulo sitis superbie et glorie mundane. In iacobo et iohanne extinguit amorem terrenum et amorem domesticum et amorem proprium. Nam sic dicit Mat. xij. Vidit ihesus iacobum et iohannem in navi cum Zebedee patre eorum

Feria tertia post Iudica

et vocavit eos. Illi autem mortui senserunt gustum
divine gratie et heretici reliquerunt et sic amorem terrenum
et dimiserunt patrem in auri et sic reliquerunt amorem
domesticum et secuti sunt christum non seipsum. propriam
voluntatem. Et sic reliquerunt amorem proprium. Aug.
Qui biberit de fluio paradisi cuius una gutta
maior est oceano: restat ut in eo omnis sitis mundi
huius penitus extincta sit. Quod autem iste gustus est tunc
dulcedis ut supplicia et tormenta vertat in dul
cedinem: patet in stephano iuxta illud. Lapides
torrens illi dulces fuerunt. In andrea crucis
supplicia et tormenta in dulcedinem vertit et in gau
dium. Et in laurentio qui dixit Decio. Discede
miser. quia carbonem tui mihi refrigerium prestat.
tibi autem parat eternum incendium. In apostolis omnis
contumelias prebat in gloriam. Act. v. Habebant apostoli
gaudentes a conspectu consilij. quoniam digni habiti
sunt pro nomine ihesu contumeliam pati. Quod ideo est tunc
suavitatis quod facit celestia desiderare. dicit Mar.
xvij. ubi petrus ait quod spiritus sancti potest. et quod animo
do ebrius effectus ausus est dicere. Hunc bonum est
nos hic esse: faciamus tria tabernacula. Dicit
autem tabernaculum a taberna. Volebat enim pe
trus quod ibi essent tres taberne in quibus gratia spiritus sancti ve
deret. ita quod per haberet suam tabernam. filius suam. spiritus
sanctus suam. In taberna autem patris vendit vinum for
te. id est gratia corroborans. quod habet aliam in bono confirma
re. In taberna filij vendit vinum clarum. id est gratia illu
minans quod habet aliam in agendis dirigere et illumina
re. In taberna autem spiritus sancti vendit vinum dulce.
id est gratia dulcorans quod habet aliam celesti dulcedine
adimplere. Circa tertium nota quod christus darvi
ris perfectis spiritum sanctum in magna plenitudine. Jo
sequit. Et flumina de ventre eius fluent cetera. Uoca
tur autem spiritus sanctus flumen secundum Iherosolymis. quia sic flu
men non reuertitur neque stat sed semper currit. Sic
illi qui habent spiritum sanctum non reuertuntur ad peccatum.
nec statim per occia: sed semper currunt ad fortia. De
istio flumine dicit Ezechiel. xlvij. Mensus est mil
le cubitos et traduxit me per aquam usque ad talos
tursiumque mensus est mille et traduxit me per aquam
usque ad genua. et mensus est mille. et traduxit me
per aquam usque ad renes. et mensus est mille: et tra
duxit me usque ad collum. De heretico flumine dicit
Isa. xxx. Spiritus domini velut torrens inundans
usque ad medium colli. Quidam ergo in hoc flumine in
troducunt usque ad talos. quidam ad genua. qui
dam usque ad renes. quidam usque ad collum. In talis
autem corporis supportatio. in genibus deambula
tio. in renibus vigeret concupiscentia. et in collo pce
dit eloquentia. Illi igitur in flumine spiritus sancti in
troducunt usque ad talos qui fortes sunt ad sup
portandum aduersa. ps. xxxij. Spiritus oris eius omnis

virtus eorum. Illi introducunt usque ad genua qui
fortes sunt ad aggrediendum opera fortia. Eze
chiel. i. Ubi erat spiritus imperatorum gradiebant.
nec reuertebant cum ambularer. Illi introducunt
usque ad renes in quibus extinguunt omnia deside
ria carnalia. Gregorius. Gustato spiritu desipit omnis
caro. Illi introducunt usque ad collum qui habent vir
tutes bonas. Mat. x. Non enim vos estis qui loquimini. sed
spiritus patris vestri qui loquitur in vobis. Circa quartum no
ta dicitur quod spiritus sanctus dicitur aqua vivum. quoniam. l. q. h. b. z.
gratia continuatur et perseverantia. Sine enim perseve
rantia nihil valet omnia precedentia. Bern. Tolle per
severantiam nec obsequium mercedem habet. nec benefici
um gratia. nec laudem fortitudo. Iste autem flumen
aqua vivum spiritualiter fluit in celo. De quo dicit Apoc. vii.
Vidit mihi fluvium aqua vivum splendidi tanquam
cristallum precedentem de sede dei et agni. et in medio
platee hierusalem. Et quibus verbis habet quod ille
flumen spiritus sancti dabit ad satietatem efficientem. id
est vocat flumen. In presenti enim vita sancti viri bi
bunt aquam spiritus sancti ad mensuram. Ezechiel. xlvij.
Aquam in mensura bibes. In futuro autem in isto
flumine erunt sine mensura potest. Luc. v. Bibi
te amici mei et inebriamini charissimi. Servi
dei in presenti sunt amici in futuro erunt charissi
mi. Ergo amici bibunt. quia spiritus sancti habent ad
mensuram. Sed charissimi erunt ebrii. quia habe
bunt ipsum sine mensura. Secundo ille flumen habe
bit emanationem indeficientem. ideo dicitur aqua vi
ve flumen autem aqua mundi deficit. sed flumen spiritus sancti
deficere non valet. Dicitur. Me de relique
runt fontem aqua vivum et fodierunt sibi cisternas disti
patas qui continere non valet aquas. Mundus autem est sic
cisterna perforata. quia amor eius cito deficit. Spi
ritus autem sanctus est aqua vivum. quia eius amor nunquam
deficit. Quod enim amor mundi cito deficit. dicit
i. Ioh. ij. Mundus transiit et concupiscentia eius. Quod
autem amor spiritus sancti non deficit. patet. i. ad
Thom. iij. Caritas nunquam excidit. Ter
tio habebit charitatem refulgentem. Et ideo di
citur splendidi tanquam cristallum. Fluvius amo
ris mundi est turbidus. et facit animam turbidam et
sedam. Dicitur. Et tunc quid tibi vis in via
egypti ut bibas aquam turbidam. Fluvius vero
amoris dei est clarus et facit animam pulchram.
Sap. v. Clara est et nunquam marcescit sapien
tia. Isa. lviij. Implebit dominus splendoribus auras
tuas. Quarto habebit suavitatem efficientem.
Ideo dicitur precedentem de sede dei et agni. hoc est
de contemplatione divinitatis et visione beatitudinis.
Ex qua visione et contemplatione causatur tota
dulcedo et suavitas sanctorum. Fluvius aque
mundi habet aquas amaras. Isa. xxxij. Amara erit

potio bibentibus illa. **Exo. xv.** dicit. q. filij isrl
nō poterāt bibere aq̄s de marath. eo q. essent
amare. **Marath** interpretat amaritudo peccā
ti. et significat mundū i quo sunt multe ama
ritudines peccōrum. **Fluvius** aut spūsancti
habet aquas dulces. **Eccl. xxiij.** Spūs me
us sup mel dulcis. et hereditas mea sup mel
et fauū. qui edūt me adhuc esuriēt. et q. bibūt
me adhuc sitient. et qui opantur i me nō pec
cabunt etc. **Quinto** habebit p̄sentia assistē
tem. q. fluit in medio platee hierusalē. **Mū**
dus dat suas cōsolatōes cum magno labore.
q. cor terrenū semp cogitat vt hō vltra mā
re vadat. et labores multos sustineat. vt diui
tias et cōsolationes acquirat. **Sed** fluvius
spūsancti in p̄senti vita fluit ad ostiū volun
tatis. et in futuro fluet i medio ciuitatis cele
stis. et quilibet sine labore potest inde haurire.
Deute. xxx. Mādatū qd ego p̄cipio tibi nō
supra te est neq. p̄cul positū. neq. trās mare
positū vt causeris et dicas. Quis ex vob trās
fretare poterit mare: et illd ad nos vsq. deferre
sz iuxta te ē sermo valde i ore tuo et i corde tuo
vt facias illū. **Fluit** etiā ad ostiū n̄revolutat
Apo. iij. Ego sto ad ostiū et pulso etc.

Seria tertia.

Sermo. CLXVIII.

Querebāt in
dei eū i die festo et murmur mē
tus erat de eo i turba **Joh. vij.**

Theophilus i breuiloquio diuersarū arti
um dicit. **Sal** in sua coctione non coagulat
nisi sibi aliquantulū sanguinis supfundat.
Spūaliter. Sic i via salutis nō firmat ipsa
mēs hominis nisi sibi infundat sanguis beatis
sime passionis. De quo **Remig. sup Johā.**
Absq. xp̄i passionis auxilio nūq. aliquis ho
minū i via salutis puenire poterit in eternū.
Et Grego. sup Ezech. Nulla est fortitudo
hominū nisi pcedat ex amore refrigerioq. di
uino. **Ideo** vt viriliter firmemur i dei fuitio:
hortat nos introitus missē dicēs. **Aspēcta** do
minū: viriliter age et cōfortet cor tuū et sustine
dñm. **Sic** cōfortat fuit **Daniel.** vt legitur in
eplā hodierna **Dan. vlti.** **Q.** keel destruxit et
draconē interfecit virtute diuina. **Ideo** posuit
est i lacū leonū: et virtute diuina cōseruat i vita
Et eadē virtute christus resistebat inimicis su
is eū querentibus et psequētib. De quo the
ma. **Iudei** querebant eū etc. In summa euā
gelij duo innunt. **Primo** vane glorie inq̄si

tio. qd pbat p̄suasio ascēdendi ibi. **Post** hec
etc. **Secdo** subdit mūdane glie cōculatio. qd
pbat cōsilia occulta pmanēdi ibi. **Ipsē** mā
sit i galylea. **De pmo** dicit. In illo tpe. scz
cū inter iudeos quidā erāt maliciosi volētes
xp̄m interficere. **Tūc** ambulabat **Ihs** i galy
leā. s. in ciuitatē capharnaū. **Nō** em volebat
in iudeā ambulare. quia eū iudei interficere
querebant. q. christus nō semp obijciebat se
iudeis: sz aliqñ recedebat ab eis. **Primo** fm
Aug. vt ostēderet fidelib. p crimine nō esse
obijciendū: si se aliqñ a psecutorib. absco
deret. **Nā** et ipse fugit nō solū de ciuitate in ciuit
tatē: sed etiā de regione in regionē. qñ. s. dela
tus fuit a parentib. in egyptū. **Et** dicit **Aug.**
Nō tamē in hoc suā amittit potestātē: sed no
strā consolabat infirmitatē. **Nā** si voluisset
potuisset tūc inter iudeos ambulare. quia
ipsam morē i prāte sua h̄re testabat. **Joh. x.**
Potestātē habeo ponēdi aīam meā: et iterum
sumendi eā. **Hanc** prāte ostendit tpe passio
nis: dū ad vnicā vocē inimici ei abierunt re
trosum et ceciderūt in terrā. **Secdo** ideo vt de
mōstraret veraz humanitatē ei. ideo noluit
ire in iudeā. **Quia** erat deus et hō. et virtute di
uitatis poterat nō ledi a psecutorib. sz hō
luit cōtinue facere ne declarata ei diuinitate
humanitas eius veniret in dubium. **Tercio**
noluit ire i iudeā. q. tps passionis ei nō dūz
venerat. s. pasca. vñ eodē tpe immolabat vt
victima victime succederet. **De quo** tpe **Jo.**
xij. **Sciens** **Ihs** q. venit hora ei etc. **Tūc**
subdit. **Erat** aut in primo dies festus iudeo
ruz scenophegia. **Secdm Aug.** scenophegia
erat festiuitas tabernaculoz qñ mense septi
mo oēs iudei in tabernaculis habitabant. in
memoriā illius tps i quo patres eoz. xl. an
nis post educationē de egypto absq. vllis do
mib. cōmorati sunt i deserto. **Nam** scenophe
gia dicit a scenō qd est vmbra. et sagin qd est
comedere. inde scenophegia qñ comestio in
vmbra de artoz ramis facta. **Dixerūt** aut ad
eū fratres eius. i. cōsanguinei et cognati xp̄i.
Trāsi hinc et vade in iudeam vt et discipuli
tui videāt opa tua q. tu facis. **Tales** forsitan
dicebant fratres etiā geniti qui adhuc i chri
stū nō credebant. nec de numero discipulorū
suorum erant. **Et** cupidī mūdane glie vo
lentes q. xps ad illud festū ascēderet: et ibi
gloriam suam manifestaret. ideo dicunt ei.
Nemo quippe i occulto quid facit. quasi di
cerent. **Tu** dicis te facere miracula. sed facis
ea in occulto. et hoc ex timore. alioquin irēs

Feria tertia post Iudica

in hierusalē. et ea ibi corā multitudine ostēde-
res. Et querit ipse i palā esse. q. d. Tu queris
gloriā de his q̄ facis. et tñ ppter timorē absco-
dis te. Ecce h̄ ē ppriū maloz vt credāt alios
siles eis animi passiones h̄re. Tūc ostendūt
se incredulos cū dicūt. Si hec facis manife-
sta teipm mūdo. quasi sub dubio ponūt xpi
miracula an sint vera. Ideo subdit euangeli-
sta. Neq̄ fratres ei⁹ credebāt i eū. i. sanguis
nei eius. Nā fm Aug. Audientes eū fratres
cogitabāt sanguinitatē. non parientis ppagi-
nem. Sicut em̄ i sepulcro vbi positus est cor-
pus dñi nec antea nec postea corpus iacuit.
sic vterus Marie virginis nec antea nec po-
stea aliqd mortale cōcepit. Ideo fratres isti
erāt carnales sanguinei. Cōtingit em̄ q̄ ta-
les maxime aduersant suis et eos contemnūt
Matt. x. Inimici hominis domestici ei⁹. Et
Job. xix. Noti mei q̄si alieni recesserūt a me.
Dicit ḡ eis Ihs. Tps meū nondū aduenit.
scz tradēdi me iudeis. Tps autē vestz. s. stan-
di cū iudeis semp ē paratū. Dabuit em̄ xps
triplex tps. s. p̄sens. p̄teritū et futurū. Tps p̄-
teritū fuit tps sue natiuitatis. De q̄ dicit ad
Gal. iij. At vbi venit plenitudo t̄pis misit
deus filiū suū zc. Et illud tps fuit ad gloriā
dei et ad pacē mundi. Cū tñc angeli cantane-
rūt. Gloria i excelsis deo zc. Tps p̄sens fuit tē-
pus vite sue. et illud expēdit et cōsumpsit ad
nostrā eruditiōē et instructiōē. Tēpus fu-
turū erat sue passionis. et illud expēdit ad re-
demptiōē generis humani. Ecce q̄ vtiliter
xps totū suū tps expēdit Sed multi sunt q̄
tempus suū p̄teritū i vanitatibz cōsumpserūt
Tps p̄sens s̄lī in vanitatibus expēdūt. Tē-
pus s̄o futurū volunt deo dare dicētes. Ad-
huc ero bonus hō. adhuc penitentiā faciam.
Sed dicit Aug. Qui p̄misit veniā penitēti
nō s̄pōndit diē crastinū differēti. Dicit tñ
Beda. q̄ vere penitētes de tpe nihil perdunt.
Quia et p̄teritū restaurāt p̄ p̄tritiōē. Et p̄-
sens tenet p̄ bonā opationē. Et futurū tenent
p̄ boni p̄positi cōstantiā et firmitatez. De quo
Sap. iij. Tāq̄ aux i fornace p̄bauit electos
dñs. et in tpe erit respectus eorū. Ideo Sap.
ij. Nō p̄treat nos flos temporis. Ratio fm̄.
Bern. Quia om̄e tps impensum tibi: queret
a te qualiter sit expensum. Nota futurū tē-
pus xpi adhuc erat triplex. s. tempus passio-
nis. resurrectiōis. ascensionis. et illud expecta-
bat. Et sic boni cū desiderio expectant temp⁹
futurū. Primo tps mortis quo a corpe absol-
uunt tanq̄ a graui iugo. Sen. xxvij. Tem-

pus veniet cū excutias et soluas iugū eius de
ceruicibz tuis. Iugū fm̄ Aug. dicit a p̄iugē-
do. qz cūgit binos in vnū. i. vnionē corporis et
aie. O graue iugū: qz p̄tinuū bellū. Sap. ix.
Corpus quod corrumpit aggrauat animā.
ad Roma. vij. Infelix ego quis me liberabit
de corpe mortis hui⁹? Philip. i. Cupio dissol-
ui et esse cum christo. Nota licet iugū cor-
poris sit graue: tamen ē vtile. Primo ad me-
ritorū cumulationē. Gregorius nazanzē⁹
In carne ala meretur. sine corpore mereri nō
potest. vt ieiunare. pegrinari zc. Secūdo ad
glie augmentationē. qz auget duplicē gloriā
scz aiet corporis. Tē nota viri boni deside-
rāt mortē ppter tedū. qz reputāt eos quasi i
carcere positos sicut p̄scē aut auis. ps. E duc
de carcere animā meā. Attñ si aliq̄s i corpore
existens sciret q̄ statim deberet damnari post
mortē pot⁹ in corpe manere desideraret: sicut
p̄ctōres. Scdo p̄p̄t gaudiū qd̄ habet de hu-
ius miserie exemptione. Act. ij. Functi di-
es doloribz et erumnis pleni sunt. Isa. li. Le-
ticia sempiterna sup capita eorum. gaudiū
et leticiā tenebunt. fugiet dolor et gemitus.
Secūdo boni expectāt tempus resurrecti-
onis. et est tempus p̄miatiōis. Act. li. Ope-
rami opus vestz añ tempus: et recipiet mer-
cedē in tpe suo. qz nō ociofis dat merces sed
operātibz. Matth. xx. Voca oparios et red-
de illis mercedē. Tercio sancti. nō solū illi
i mūdo. sed etiā illi in celo expectant temp⁹ re-
surrectionis i quo expectāt tempus retributi-
onis: i quo recipient corpa et p̄ficiēt gloriā.
i. De. v. Humiliāmi sub potēti manu dei vt
exaltet vos in tempore visitatiōis. Tūc sub-
dit ratio diuersitatis predictoz tempoz euz
dicit. Nō potest mūdus odisse vos: me autē
odit. qz ego testimoniū p̄hibeo de illo quia
opera illius mala sunt. quasi diceret. Vos q̄
mundanā gloriā queritis homines munda-
nos aduersarios nō habetis. Me autē odit
qz q̄ro gloriā dei arguendo p̄ctā mūdānorū
q̄ sunt eis p̄traria. et p̄hibeo testimoniū d̄opti-
bus eoz qz mala sunt. licet scia ex h̄ odio pro-
ueniret mihi mortē iūtere. Amos. v. Odio
habuerūt corripientē i porta. et loquentē p̄se-
cte abomiati sunt. Sz di. nūquid nō mū-
dani aliq̄ odio habent a mūdo. Rūdet. vez
est i p̄riculari inq̄tū vn⁹ ea habet q̄ alter vel-
let h̄re. vt vbi vnus impedit aliū i his q̄ sunt
de gloria mūdi. sed inq̄tū mūdān⁹ null⁹ odit
a mūdo. Sacti s̄o vniuersaliter odiuntur a
mūdo. qz p̄trariāt ei. Et si aliq̄s de mūdo

eū diligat. hoc nō est inq̄tū ē de mūdo. s; in
q̄tū est in eo aliqd spūale. Tūc recusat dñs
ascēdere dicēs. Vos ascēdite ad diē festum
hūc. Ego aut nō ascēdā. q; rps meū nō dūz
impleri ē. Sicut em̄ sunt due glorie: ita di-
uersa festa. Mūdani em̄ habēt festa tpalia.
sc; gaudere. epulari in delicijs exterioribus.
Isa. xxi. Vocabit dñs exercitū i die illa ad
fletū z ad planctū. ad caluitiū z ad cingulū
sacci. Et ecce gaudiū z leticia occidere vitu-
los z ungulare arietes. comedere carnes z bi-
bere vinū. Comedam⁹ et bibamus: cras em̄
mouemur. Et reuelata est i aurib; meis vox
dñi exercitūz. Si dimittet vobis iniquitas
hec de nec moriamī dicit dñs exercitū. Isa.
i. Solēnitates vestras odiuit aīa mea. Sā-
cti hō habent festa spūalia que in delectatōi-
bus cōsistūt spūalibus. Isa. xxxij. Respice sy-
on ciuitatē solēnitatis nōstre. Et ideo dicit
vos. s. qui gloriā mūdi queritis: ascēdite ad
diē festum. s. leticie temporalis. vbi laus huma-
na z voluptas querit. vbi carnalia gaudia ex-
tēdunt. Ego aut nō ascēdā. q; talib; nō de-
lector. sed ad diē festū solēnitatis eterne. Et
hoc ideo. q; meū tempus. s. glorie mee quod
erit pmanens in eternū. z vbi erit gaudiū si-
ne merore. z eternitas sine labore. nondū im-
pletū est. Dixi secūdo tangit glorie mūda-
ne pculcatio. quod pbāt cōsilia occulta pma-
nēdi dicēs. Nec cū dixisset ipse māsīt in galy-
lea. Ut aut ascēderūt fratres eius. tunc z ipse
ascēdit ad diē festū nō manifeste: sed quasi i
occulto nō causa timoris. Un̄ dñs vt osten-
deret se mundanā gloriā nō querere nō ascen-
dit cū fratrib; suis qui ascēderūt ad primā
diē festiuitatē illius. vt verificaret illud quod
dixerat. Ego nō ascēdam. Postea tñ quar-
ta die illuc venit. Sicut em̄ noluit esse i pñ-
cipio festiuitatis ne fratrib; suis malū pñu-
rentib; videret fauere. Sic nō debuit se om-
nino subtrahere ne populo doctrinā salutis
subtraheret quā vult docere. Quasi fm̄ Chri-
stos. diceret. Nō ascēdā passurus et mori-
urus: sed docturus populū. Vel vt dicit aug.
Isti volebant q; christus ascēderet in iudeaz
quesiturus gloriā temporālē. z sic dixit eis
Nō ascēdam sicut vos vultis. sed ascēdā
docturus turbas. Et ad hoc venit nō mani-
feste. i. cū magna multitudine z comitatu: ne
daret iudeis occasiones maioris inuidie: sed
quasi i occulto. Hui⁹ implex est ratio. Una
fm̄ Abrahā. ne suā diuinitatē renūdās incar-
natio eius esset nimis certa. Isa. xlv. Vere tu

es deus absconditus. z vt ostendat multib; ho-
mib; in exemplū qñ nō pñt psecutores suos
publice detinere. Alia ē fm̄ Aug. vt daret in-
telligi q; xps occultat⁹ ē i figuris veteris testa-
menti q; mō ē manifestus nobis. Isa. viij. Ex-
pectabo dñm q; abscondit faciē suā. i. manife-
stā noticiā a domo Jacob. Un̄ rvsq; in ho-
diernū diē iudei velamē habēt positū sup fa-
ciē suā. sicut moyses ponebat velamē sup fa-
ciē suā: vt nō intēderēt filij isrl' in faciem eius
vt dicit. ij. Exoz. iij. Et ideo omnia q; dicta
sunt antiq; pplo isrl' vmbriā habebāt futuro-
rū bonoz. vt dicit Heb. x. Ut q; ascēderet eo
q; etiā ipm festū esset figura. ideo ascēdit i oc-
culto. Scenophegia em̄ erat celebratio taber-
naculoz. Iste ergo hoc festū celebrat qui se i
mūdo isto intelligit peregrinū. Tercia ratio
est vt doceat nos bona nōstra occultare te-
re. Mat. vi. Attendite ne iusticiā vestrā re-
vt videamī ab eis. alioqn mercedē non habe-
bitis zc. Iudei ergo querebāt eū i diē festo et
dicebāt. Ubi ē ille. z murmur multus erat de
eo i turba. Quidā em̄ dicebāt bonus ē. Alij
aut dicebāt nō: sed seducit turbas. Ponit h
vñū in quo oēs diueniebāt. querebant eum
differētē tñ. Quidā em̄ querebāt cū deside-
rio addiscēdi: vt ei⁹ doctrinā tenote audirent
fm̄ illud ps. lxvij. Querite dñm z viuet aīa
vr̄a. Alij querebāt eū desiderio malignandi.
fm̄ illud ps. xxxvij. Querēt aīam meā vt au-
ferant eā. Itē ponit vñū i quo discōueniebāt
cū dicit. Et murmur multus erat de eo i tur-
ba. q; quidā de turba. illi. s. qui habebant re-
ctā z vr̄ā intentionē dicebant de xpo q; bon⁹
est. ps. lxij. Quā bonus israel deus his q; re-
cro sunt corde. Treno. iij. Bonus ē dñs spe-
rantibus in eū anime querētī illū. Alij. s. qui
male erāt dispositi et mala intentione quere-
bant eū: dicebāt nō. s. bonus est. Dat aut p h
intelligi q; multitudo turbe opinabāt eūz bo-
nū. sed pñces sacerdotū opinabant eū ma-
lū. Et ideo dicit. seducit turbas. Luc. xxiij.
Hunc inuenimus subuertentē gentē nostrā
zc. Matth. xxvij. Recordati sumus q; seduc-
tor ille dixit zc. Sed qd tūc fm̄ Aug. et be-
ri de dño ab impijs dicebatur. hoc ipsum ho-
die etiā de fidelib; eius seruis dicit. Nam q;
cunq; religiosus deo i simplicitate cordis ser-
uit: ab irreligiosis vituperatur. z ab alijs ho-
minibus seductor vocat. hoc valet ad conso-
lationē nostrā. Quare em̄ exhorrescant me-
bra xpi quod christo illatū est capiti suo. nō
refugiant serui xpi aut dei amatores a seculo

Feria tertia post Iudica

quod dictū est d' xpo iudeis murmuratoribz
hec ille. **S**ciendū q' etiā seducere est seor/
sum ducere. Pōt autē hō seorsum duci vel a
veritate vel a falsitate. vel utroq' mō pōt dici
aliq's seductor. Vel q' inq'tū seorsum ducit
a veritate. et hoc mō nō pōt xpo q' veritas est
Ioh. xiiij. Vel a falsitate. et hoc mō xps sedu/
ctor dicit. **P**iere. xx. Seduxisti me dñe et se/
duct' sum. Utinam sic nos hoies seductores
vocemur et essemus vt dicit **A**ug. Magis
m' seductor dicit q' a veritate seducit et recipit
q' ille dicit seorsum duci q' trahit a via que ē
veritas. sicut heretici q' i diuersas hereses et i
vias diuersas maloz ducūt. **I**nter illas autē
duas op'iones maloz p'ualet. **U**n' subdit.
Nemo autē palā loquebat' de illo ppter metū
iudeoz. s. illoz q' erāt d' tribu iudā q' grauius
moueant cōtra xpm. eo q' scripturis xpus
erat promissus de tribu eoz. **I**psi autē reputa/
bāt eū galyleū et ab eis errantē. **E**t q' metue/
bāt iudeos fm **A**ug. silētio et voce mīma et so/
no p'ssionū loquebant'. **I**lli s' q' dicebāt sedu/
cit turbas. clarius resonabāt. vt eoz sonitus
clarius audiebāt tanq' arentiū filioz. sed rei
grates pmutate sunt i maledictōes. **N**ūc em'
et fideles laudent nomen xpi in choro. et psal/
lent ei cum tympano et psalterio q' exaltatus i
cruce ad se traxit omnia. **H**ereticoz s' et lo/
quentiū iniqua os obstructū est.

De eodem.

Sermo. LXXIX.

Vos ascendite
ad diē festū hunc. **B**at's Jo/
hānes euāgelista describit nobis
tria festa. **U**nū est qd nūq' ē celebrādū. q'a
xps illud noluit celebrare. **E**t hoc ostendit xps
cū dicit. **V**os ascendite ad diē festū hunc. ego
autē nō ascendā. **S**cōm est qd celebrandū ē.
sed quasi occulte nō vane neq' pompacitate
De q' subdit. **U**t autē ascēderet frēs ei' q' s. vo/
lebāt q' ascēderet pompacitate. tūc et ipe ascen/
dit ad diē festū nō manifeste sed q'si in occul/
to. **T**erciū ē qd est celebrandū manifeste et cū
magna solēnitate. sicut festū qd viger i tem/
plo celesti. **I**llud significat per hoc qd imme/
diatē subdit di. **I**am autē diē festo mediante
ascēdit ihs i templū zc. **C**irca p'mū notā/
dū. q' festū illud quod nō est celebrandū ē fe/
stū hoim vanoꝝ q' totū tps suū ponūt in co/
mesarōibz et electarōibz et alijs vanitatibus
De quo dicit **E**xo. xxxij. **E**ras solēnitās dñi

est. **E**t subdit. **E**t sedit ppls māducare et bi/
bere: et surrexerūt ludere. **I**stud autē festū dia/
bolicū nō est faciendū triplici de causa. **P**rimo
q' hec vita tota est vigilia. **I**deo debem' ieiū/
nare et peccata nra deplāgere vt possim' ad fe/
stū celestis patrie puenire. **J**oel. ij. **C**ōueri/
mini ad me i toto corde vestro in ieiunio. fle/
tu et plāctu. **M**at. v. **B**eati q' lugēt. ecce vi/
gilia. qm ipsi cōsolabunt'. ecce festū. **S**ed va/
ni hoies volūt hic facere festū. ideo veniēt ad
vigiliā. **L**u. vi. **N**e vobis q' saturati estis. ec/
ce festū. q' esurietis. ecce vigilia. **S**ecūdo il/
lud festū nō est faciendū. q' ista vita est exiliū.
Scutus em' esset ille peregrin' q' i exilio posi/
tus vellet facere festū. sed debet expectare quo
usq' ad patriā suā reuertat'. **I**sta em' vita est
quoddā exiliū. ps. xxxvij. **A**duena ego sum
et peregrinus apud te. **P**atria autē nostra ē re/
gio celestis que nos expectat. **D**eb. xij. **N**ō
habem' em' hic manentē ciuitatē. sed futurā
inq'rimus. **Q**uia igit p'ctōres d' exilio fecerūt
patriā. ideo a patria celesti semp erūt epules
et bāniti. **A**poc. xxiij. **S**oris canes. venefici et
impudici. **T**ercio istud festū nō ē faciendū. q'a
ista vita est locus laboris. **J**ob. v. **N**ō ad la/
bore nascit' et am' ad volandū. **I**deo serui dei
sunt i continuo labore. **B**al. vi. **D**ū tps habem'
opemur bonū ad oēs. **E**t ideo de labore veni/
ent ad requiē. **A**poc. xxiij. **A**mmodo s' dicit
spūs vt requiescat a laboribz suis. vani autē ho/
mines volūt esse i ocio. et ideo de ocio veniēt
ad labore. ps. **L**aborabit in eternū. s. in penis
et viuet adhuc i sinē. **S**ecūdo est quoddā fe/
stū vt dictū est. quod est celebrādū. sed q'si oc/
culte. et terciū ē quod ē celebrandū solēniter et
manifeste. **E**t ad ista intelligendū notan/
dū q' anime sanctor' viroz tres habēt status
Primus ē inq'tū ipse aīe i vita p'senti cū suo
corpe sunt iuncte. et tali modo sunt i manu
dei. **S**ap. iij. **I**ustoz aīe i māu dei sunt. **S**e/
cūdius status ē inq'tū ipse aīe a suis corpibz
sunt exute. **E**t q'stū ad h' sunt in sinu dei
Quā quidē erāt i sinu **A**brae. sed mō sunt
i sinu dei. **I**sa. xl. **I**n brachio suo congregabit
agnos: et i sinu suo leuabit fetas. **I**psē porta/
bit et congregabit agnos. i. innocētes: ne ab in/
nocentia cadāt. leuat et portat fetas. i. penitē/
tes in sinu. vt semp in opibz penitēcie secūdi
p'maneāt. **T**erciū ē inq'tū aīe ad sua corpa
reuertent'. et i suis corpibz beatificabunt'. et in/
q'tū sunt i thalamo dei. **D**eute. xxxij. **A**man/
tissimus dñi habitabit et fidēter i eo quasi in
thalamo tota diē morabit'. et int' hūeros illi'

requiescet. Inq̄stū ḡ aīc adhuc in p̄sentivita
cū suo corpe vīctē sunt z ī manu dei sunt: nō
debet de ipsis fieri aliquod festū triplici de cā.
Primo ppter periculū. qz ille q̄ est mō sanct⁹
cras potent esse mal⁹. i. **Thoz. x.** Qui stat vi
deat ne cadat. Secūdo ppter dubiū. qz nesci
mus q̄ sunt ī dextera dei vel ī sinistra. Multi
em vident eē ī dextera q̄ sunt ī sinistra: z ecō
uerso. Judas em q̄ erat discipulus xpi vide
bat ī dextera. z tū q̄stū ad p̄scientiā dei erat
in sinistra: z ecōuerso. Lātro ī cruce videbat
esse ī sinistra dei. z tamē dei p̄destinatiōe erat
in dextera. Tercio ppter statū. qz multus tri
bulatiōibz sancti sunt expositi. Homo autē q̄
est ī tribulatiōe: nō indiget celebratiōe festi sed
compassione animi. Propter istā causāz nec
de xpo nec de beata p̄gine q̄ diu fuerūt ī hac vi
ta nō fuit factū aliquod festū. qz tota vita eo
rum fuit ī labore z afflictōe. Et ideo nō erat
eis necessaria celebratiō sed compassio. Se
cūdus status est inq̄stū cōsiderant aīe put
sunt exute a corpe. Et q̄stū ad hoc sunt in si
nu dei. Sicut em illud qd̄ est ī sinu ē secur⁹ z
est charū z homi quodammodo iunctū. sic et
anīe sanctorū dicunt esse ī sinu dei. qz ibi sunt
valde secure. **Joh. x.** Nō rapiet eas quis q̄z de
manu patris mei. Et sunt deo valde chare. i.
ad **Thoz. vi.** Ampri estis p̄cio magno. Sūt
deo vīctē z vnite. **Joh. xvij.** Omēs vnū sunt
sicut vnū pater ī me z ego ī te z c. Sicut em fili
us vnū est cū patre p̄ naturā. sic z sancti erūt
vnū cū patre z filio p̄ grām. Quātū ad istū
statū de sanctis ī p̄sentī vita facim⁹ festū tribz
de causis. vt dicit **Aug.** contra faustū. Pri
mo ppter imitationē. vt. s. et hoc sanctorū ex
empla imitemur. **Iaco. v.** Exemplū accipite
fratres mei exī malī z lōganimitatis z labo
ris z patiētie p̄phetas q̄ locuti sunt vobis in
noīe dñi. Scdo ppter meritorū associatiōē.
vt. s. eoz meritis associemur z p̄cipes simus
Sācti em p̄cipiāt merita sua his q̄ illis ho
norē dant. Tercio ppter eoz orōem. vt. s. ipsi
apd̄ deū p̄ nobis intercedāt. Ideo dī **Joh. v.**
Ad aliq̄e sanctorū p̄uere. Illud autē festū
debet fieri q̄si occulte. i. non p̄ compacitate nec
cū aliq̄ vanitate. Et ī h̄ maxime peccāt mul
eres. Cōtra q̄s dī **Amos. viij.** Quertā festi
uitates v̄ras ī luctū: z oīa cātica v̄ra ī plāctū.
z inducā sup̄ omē dōrūm v̄rū saccū. et super
omē caput caluiciū. Mulieres p̄sueuerunt ī
festiuitatibz ducere choras. et vanas dicere
cātilenas. Sed illa cātica p̄uerent ī luctūz
infernalē. Et ideo dicit. Conuerteram festiuita

tes vestras ī luctū. Conuerterūt varia r̄va
na ornāmēta deferre. Sed illa ornāmēta in
saccū cōmutabunt. qz cū sacco z cilicio sepeliē
tur. Et ideo dicit. Inducā sup̄ omē dōrūm
saccū. Cōsueuerūt etiā capillos alienos defer
re. z caput suū vane ornare. sed iste ornatus ī
caluiciū conuertet. qz sicut p̄z capita eoz ī mo
numētis totaliter sunt decaluata. Et ideo sub
dit. Et sup̄ omē caput caluiciū. Tercius ē
status q̄ post resurrectionē beatāz aīe ad sua
corpa reuerent. z tūc faciēt festūz nō semel in
anno vel ī mēse vel ī hebdomada: sed semper.
qz ibi nō erit nec mēsis: nec hebdomada: sed
em vna dies. Un̄ **Aug.** exponēs illud verbū
Tempus meū nōdū aduenit. exponit illd̄ de
tpe gl̄ie dicens ī p̄sona xpi. Ipse est dies fest⁹
meus. non diebz istis p̄currez z p̄rāsico: sed
p̄manens ī eternū. In ipsa festiuitate est gan
diū sine fine. z veritas sine late. et serenitas si
ne nube. Istud festū nō fiet occulte: sed cū ma
gna celebritate. qz oēs angeli z oēs beati insi
mul deum laudabūt. **Aug.** de ciuitate dei. In
hac vacabimus z videbimus. amabimus et
laudabimus. z q̄sq̄is erit in ea sine fine. Ad
vacare igit sequit̄ videre. qz nisi hō vacet nō
videt. iuxta illud ps̄. xlv. Vacate et videte q̄/
niā ego sum deus. Et ideo dicit. Vacabim⁹ z
videbimus. Ad videre sequit̄ amare. qz nul
la res pōt amari nisi videat̄: vel nisi aliq̄ mō
cognoscat̄. Ideo dicit. videbim⁹ z amabim⁹
Ad amare sequit̄ laudare z cōmendare. Illaz
em rem quam odio habui semp vitupero. Il
lam autē rem quam diligo semp cōmēdo. lau
do z extollo. Et ideo dixit. amabim⁹ et lauda
bimus. Sācti igit ī patria vacabunt. vacan
do videbūt. vidēdo amabūt. amādo lauda
būt. Et hoc sine fine z c.

Seria quarta.
Sermo. LXX.

Oves mee vo
cem meā audiūt **Joh. x.** Ubi ca
pitaneus bonus est ī campo: illeni
tī pplm suū sibi cōmissum liberare de inimicis.
Et h̄ est p̄mū. Scdo ponit eis traditiōes du
cendo. Tu debes hoc facere: tu h̄ z tu h̄ dimit
tere. Tercio tales sibi cōmissi tenent sibi obe
dire. Spūaliter. Et sic xps est capitane⁹ no
ster. q̄ ideo a deo patre ē cōstitutus vt nos libe
rarer de inimicis. Un̄ **Isa. xij.** Alamabūt ad
dñm a facie tribulantis: z mittet eis saluato
rem z ppugnatōrē q̄ liberet eos. Et h̄ recogit
q

Feria quarta post Iudica

rat ecclesia i introitu dices. **L**iberator meus de gentibus iracundis: et ab insurgentibus in me exaltabis me: a viro iniquo eripies me dñe. **S**ecundo ponit capitane traditōes. Et sic xpus i epla **Leui. xix.** Ego dñs deus vester. Et ponit decē traditōes. **P**rimo. nō facietis furtū. **Rō fm aug.** qz pccm nō dimittit nisi ablatū restituat. **C**ōtra h peccauit **Achan Josue. viij.** quē dñs iussit lapidari. **S**ecdo. nō mentiemini. **R**atio qz os qd mentis necat animā. **Sap. i. ps. v.** Perdes oēs q loquunt mendaciū. **T**ercio. nec recipiet vnusquisqz pximū suū. **R**atio qz dicit **Mat. xix.** Dilige pximū tuū sicut teipm. Et idem. **vij.** Quicūqz vultis vt faciant vobis hoies et vos facite ill. **Q**uarto. nō plurabis i nomine meo: nec pollues nomē dei tui. **Rō.** qz nō est aliud nomē sub celo datus hominibz i quo oporteat nos saluos fieri. **A**ct. iij. **C**ōtra hoc fecit **Sennacherib** q blasphemauit nomē dñi dicēs: q nō posset liberare filios isrl d manu sua. ppter quod occidit dñs vna nocte. **clxxxv. milia.** et post hoc pxij filij sui **Sarasar.** a **dramelech** occiderūt eum. vt habet. **ij.** **Paral. xxxij.** **Q**uinto. nō morabit opus mercenarij tui apud te vsqz mane. **Rō** **Matth. x.** Dignus ē mercenarius mercede sua. **S**exto. nō maledices surdo. nec coram ceco pones offendiculū: sed time dñm teū tuū. **S**eptimo. nō iniuste iudicabis. **Rō.** qd dicit **Lu. vi.** Qua mēsurā mēsi fueritis remetietur vobis. **O**ctauo. non facies qd iniquū est nec iniuste iudicabis. nec cōsideres psonā pauperis. nec honores vultū poteris. **Rō** **Act. x.** Nō ē psonarū acceptio apud deū. **N**ono. nō eris criminator nec susurro i popul. **Rō** **Deuter. xxxij.** **M**ibi vindictā et ego retribuam. **D**ecimo. nō oderis fratrem tuū i corde tuo. nec querās vltionē. nec memor eris iniurie ciuiū tuor. **Rō.** Si nō remisieritis vnusquisqz fratri suo nō remitteret vobis pater me⁹ etc. **Mat. xvij.** **C**ōcludit. **E**go dñs. leges meas custodite. **E**rgo i hoc cōcordat epla cū euāgelio in thēate. **Q**ues mee vocē meā audiūt etc. **A**liud thēma. **N**aturaliter mutatio non fit i instati sed p aliqd medium. **S**pūaliter. Et sic nos trāsati sum⁹ d morte ad vitā: sz p mediū id ē xpm. a. ad **Thi. ij.** **M**ediator dei et hoim hō xps ihs. q dedit redemptionē semetipm p omnibz. **D**e q introitus. **L**iberator me⁹ etc. ps. **xvij.** **H**ūc psalmū fecit **Dauid** i g'raz actiōe post obitū **Saul.** **A**bsalonis et sybe inimicor suor. **S**ed pñc exponit de xpo. **D**iligam te dñe etc. Et liberator me⁹ etc. de inimicis. **S**ic

nos originalē liberationē a pctis ascribam⁹ dño deo. **Jos. vij.** **S**i fili⁹ vos liberauerit ve reliberi eritis. **A**dhuc regit scdm medium. s. obediētia mandator. **Mat. xix.** **S**i vis ad vitā ingredi serua mandata dei. **D**e q eplave sup patuit. Et i euāgelio. **Q**ues mee vocem meā audiūt etc. **S**ed qz iudei noluerūt audire voces ei⁹. g nec crediderūt. ad **Ro. x.** fides ex auditu. audit⁹ autē p verbū xpi. **E**x quo nō crediderūt. tunc nō sunt oues xpi sed diaboli g dixit i thēmate. **U**os nō creditis. quia nō estis de ouibz meis. **I**n summa euāgelij tria innuunt. **P**rimo iudeor fallax interrogatio. **i. bi.** **S**i tu es xps. **S**ecundo xpi efficacis responsio. **i. bi.** **L**oqr vobis. **T**ercio iudeor p'inar obstinatio. **i. bi.** **S**ustulerūt lapides. **D**e primo dicit. **I**n illo tpe. **F**acta sunt encenia hierosolymis. i. festū et memoria dedicatōis templi. **H**iero. **T**res fuerūt dedicatōes templi. **P**rima a **Salomone** i autumno decima die septembris. **S**ecūda a **Zorobabel** et **Jesu** sacerdote tpe veris i marcio cū redierūt de captiuitate babylonis. **T**ercia a **Juda machabeo**: q templū pphanatū a gentibz mūdauit i hyeme i mēse decembri. Et hec dedicatio tēpore xpi celebrabat vnde hic agit. **Jō** subdit. Et hyems erat. **B**rego. **N**ec ideo expmit vt innuat i cordibz iudeor frig⁹ malicie esse. per hoc etiam iudeor prauitas designat. Et primo hyems est tempus nubilosum et nebulosum. sic iudei erant tenebris erroris inuoluti ps. **lxxxi.** **N**escierūt neqz intellexerūt: in tenebris ambulant. **Matth. v.** **S**inite eos: ceci sunt et duces cecor. **S**ecdo est temp⁹ pluuiosum. et sic iudei loquacitate supflui et murmuratores. **Actū. v.** **S**emp spū sancto restitis. **T**ercio frigidum. et sic iudei i amore dei. **H**iere. vi. **S**icut cisterna facit frigidā aquā suā sic frigidaz fecit maliciā suā. **Q**uarto lutosum. et sic luto peccati sunt pleni. **Matth. xxij.** **T**e vobis scribe et pharisei etc. qui pleni estis omī spurcicia. **Q**uinto tediosus. Et sic iudei fuerunt tediosi in operādo opera bona. **Mat. xxij.** dicūt et non faciunt. alligāt onera graua et importabilia. et imponūt i humeros hominū. **D**igito autē suo nolūt ea mouere etc. **U**el ideo fm **Theophilum.** vt in primo designetur tempus passionis. **I**taqz i vere sequenti passus est dñs. **I**deo versat i templo. Et ambulabat **Jesus** i porticu **Salomonis** **Elchuinus.** **E**rat loc⁹ vbi **Salomō** stabat ad orandū. **S**icut dicit. **ij.** **Reg. vij.** Et talis locus fuit reparatus post destructionē a **Juda**

machabeo ad similitudinē prioris. Circūdede-
runt eū iudei. Glo. non ex amicitia: sed odio.
7 nō vt milites ad regem custodiendū: sed ad
compumendū. ps. cxxix. Circūdederunt me
mala quorum nō est numerus. Nō vt disci-
puli ad magistrū audiendū: sed ad decipien-
dum. ps. Circūdederunt me sicut apes: et
exarserunt sicut ignis ī spinis. et ī nomine dñi
quia vltus sum ī eos. Non vt infirmi ad me
dicum sequendū sed inuidendum. ps. cvij.
Sermonibus odiū circūdederunt me: 7 ex-
pugnaverūt me gratis. Et ps. xxi. Circūde-
derūt me canes multi: oculū malignantiū
obfedit me. Dicētes. quousq; aiām nostrā tol-
lis. i. crucias. Si tu es xps dic nobis palam
Nō veritatem desiderabant: sed deceptionē.
ideo adulatorie loquūtur. volētes p hoc ostē-
dere se desiderare scire veritatē de ipso. quasi di-
cerēt. Aia nostra est ī suspensio desiderij. q̄dū
vinctos nos derelinq̄s. Quia spes que differ-
tur affligit animā. Prouerb. xij. Ideo dicit
Aug. Premittit adulatōem vt pueniat ad
receptionē. Et Chrysost. In hoc ostenditur
pueritas iudeorum. qz quādo xpus eos eru-
diebat p verba: petebant signa dicētes Jos.
ij. Quod signū ostendis nobis qz hec facis.
Cum autē faciebat signa petebāt verba. sicut
qn dixerūt hic. Si tu es xps dic nobis palā.
Quem scz patriarche tādū expectauerunt.
quem omnes pphete predixerunt. angeli desi-
gnauerūt. q̄ redempturus est israel. Aug. Ju-
dei de christo fm hominē sapiebant: sed diuini-
tatem mīme intelligebant. Et hoc figura-
uit velamē Moysi ī facie sua. Exod. xxxij.
quādo facies eius videbat eis cornūta. Quā-
to minus poterāt videre verum deum carne
velatum. ad Rom. xi. Veritas ptingit ex par-
te israel. Abus. Opera eius nō valebāt in-
cusare. ideo cupiūt ī verbis eum capere. Si-
mulabāt se solo verbo suadere q̄ tor operibus
noluerūt credere. Ideo Alchuius. P̄fidi
iudei cum nihil loq̄tur ī occulto sed omnia ī
publico. cur dicitis: dic nobis palam. Aug.
Agitabāt eum iudei decipere taliter. si respō-
disset non habuissent ppositū. si sicut accusa-
rēt eū sibi vsurpare regnū. qz sciebant xpm de
semine David regali nasciturū. Si respōdis-
set dubie dixissent q̄ sit homo duplex. qz ali-
ud habet ī corde: 7 aliud pferit ore. Dixi se
cūdo tāgīt verax respōsio dicēs. Quos vo-
bis 7 nō creditis mihi. Mira res. quasi dice-
ret. Quā sim sapiētia que ex ore altissimi p̄dij.
Eccli. xxiij. Quā sim nūcius salutis a deo pa-

tre missus. Thob. x. Et sicut imber cadit de
celo 7 fructificat terrā. Isa. lv. Ita deus pater
misit verbū 7 nō reuertet vacuum. Cur ergo
nō creditis: cū eloquia mea sup mel dulciora
Sed verba sine operibus nō faciunt fidem. er-
go videte opera q̄ ego facio 7c. Videte testes:
quoz primus est Petrus. Mat. xvi. di. Tu
es xps filius dei viui. Discipuli ī nautis fluctu
Matth. xij. Vere fili⁹ dei es. Martha Jo-
han. xi. Ego credidi: qz tu es christus filius
dei viui q̄ ī hūc mundū venisti. Demō. Quid
mihi 7 tibi Jesu fili dei altissimi. Mar. v. Et
turio. Mar. xv. Vere hic homo fili⁹ dei erat.
Pater celestis. Luce. iij. 7 Matth. xvij. Dic
est filius meus dilectus. Item loquor vobis
7 nō creditis mihi. quasi diceret. Ego facio ī no-
mie p̄ris mei hec testimoniū p̄hibet d me. Chri-
stus em̄ habebat qdā opera hūanitatis: vt si-
tire: esurire: lassus fieri. quedam diuinitatis. vt
dare spūm sanctū. Johā. x. Et dimittere pec-
cata. Luce. vi. Et infirmos solo verbo curare
Ista opera pretebat christo testimoniū q̄ ipse
erat verus homo 7 deus. Unde pater p̄ exē-
plū q̄ diuinitas ipsius cognoscebat sicut ator
ex fructu cognoscitur. Matth. vij. Attamen
7 omnibus fructibus nō crediderūt. ideo in-
excusabiles fuerūt. Joh. xv. Si opera nō se-
cissim i eis que nemo alius fecit peccatū non
haberēt. Tūc ostendit causam quare non cre-
diderūt dicēs. Vos nō creditis. qz non estis
ex oībus meis. i. nō estis p̄ordinati ad vitam
eternā. s. p̄ficti ad eternū interitū. q. di. Vos
estis hedi fedi lupis infernalibz expositi. q̄ ī
iudicio nō eritis ad dexterā: sed ad sinistrā au-
dientes illud. Ite maledicti 7c. Sed di-
ceres. p hoc videt q̄ saluator coegit eos despe-
rare. R̄ndetur q̄ ī turba illa aliq̄ erant qui nō
erant p̄ordinati ad tunc credendū: sed in po-
sterum. Un̄ ī actibz apostolorz dicit. q̄ credi-
derūt ex iudeis vna die q̄nq; milia. Aliq̄ autē
q̄ nō erant adhuc p̄ordinati sed ī posterū ad
credendū. Nō ergo repugnabat spei hoc di-
cere ī turba cū nō dixit vni specialiter. Quos
mee vocē meā audiunt. i. p̄ceptis meis obedi-
unt. ps. cxlij. Si vocē eius audieritis 7c. Et
ego cognosco eas. i. approbo eorum facta. ij.
Thimo. ij. Nouit dñs qui sunt eius. s. ī vi-
tā eternā p̄destinati. Et seq̄tur me. s. ī via hū-
militatis 7 patiētie. i. p. ij. Christus passus
ē p nobis 7c. vt sequamī vestigia ei⁹. Et Job
xxij. Vestigia eius secutus est pes meus. viā
eius custodiui 7 nō declinaui ex ea. Nota

Feria quarta post **J**udica

predestinatio fm sanctū **A**tho. pte. i. q. xxiij. est ratio ordinis aliquoz i salutē eternā i me-
te diuina existens. Et pdestinatio certissime et
infallibiliter psequit suum effectum. Nec tñ
imponit necessitatē qz nō necessitas: sed libe-
rum arbitriū operat ad damnatōez vel salua-
tione. **U**n **S**re. 7 habet i cano. xxiij. q. iij. ob-
tineri. **O**btineri nequaquā pñt que pdestinata
nō fuerūt. sed ea q viri sancti orādo impetrāt
ita pdestinata sunt vt pñt obtineant. **N**az
ipsa quoqz pñtis regni destinatio. ita est ab
omnipotē deo disposita vt ad hoc electi ex la-
boze pueniāt. quaten⁹ postulādo mereant ac-
cipe qd eis omnipotēs deus añ secula disposu-
it donare. **H**ec **S**reg. **E**xemplū. fuit qdam
frater i monasterio q habuit multas reuelati-
ones. qd qdā alter frater sciens petiuit euz vt
oraret deuz quaten⁹ dignaret sibi reuelare an
eēt de numero saluādoz. Et dū ille pñt ista
ret: reuelatū est sibi q esset de numero damna-
doz. 7 timēs fratrē illū turbare p aliqz dies si-
bi celauit. **P**ost hoc illo volēte scire inuit⁹ di-
xit sibi. **T**ūc ille h̄ audies 7 intelligens sc̄ptu-
ras statim rñdit. **B**ndict⁹ dñs deus: nec tñ sic
desperabo. sed pñiam quā p ingressum religio-
nis assumpsit duplicabo 7 triplicabo donec in-
ueniā grām ac misericordiam apud altissimū. **E**t
post i breui reuelatū est eidem q iste frater es-
set de numero saluādoz. **E**rgo noli dicere.
Sine ago bonū siue malū: veniam quo deus
vult. **N**ā de⁹ nō ē cā malit⁹ damnatōis tue.
Boeci⁹. **E**go video facientē rotā. visus nō est
causa rote 7c. **S**ubdit. **E**t vitā eternā de eis
7 nō peribūt in eternū. **E**cce bona pascua vita
eterna: vbi nulla herba arefcit: sed totū viret.
Et nemo rapit eas d manu mea. i. d potesta-
te mea p violentiā. hic trahēdo ad culpaz vl
in futuro ad penā **S**ap. iij. **I**ustoz anime in
manu dei sunt: 7 nō t̄get illos tormētū mor-
tis. **E**t vt **A**ug. dicit. **I**bi nec lup⁹ rapit: nec
fur tollit: nec latro interficit. **P**ater me⁹ qd de-
dit mihi mai⁹ est omnibus. q. d. **A**go pseruo
eos i potestate patris. qz habeo eandē p̄tēz
cū eo 7 eandē essentia. qz sum ei⁹ verbū. ei⁹ vni-
genit⁹ 7 cādor lucis eterne. **E**t nemo pōt rape-
re de manu p̄tis mei. i. cū sit infirmus porētie.
ideo nihil pōt ab eo auferri p violentiā. **H**ie-
ro. **M**anus dei p̄tis ē filiū. ps. cxiij. **E**mit-
te manū tuā de alto:ripe me 7c. qz p ipsum fa-
cta sunt oia. **I**oh. i. **E**t **I**sa. xlvij. **M**anus
mea creauit celos: 7 fundauit terrā. **I**sta ma-
nus est oim bonoz largitiua. ps. cplviij. **A**pe-
ris tu manū tuā 7c. **I**tem est oim pseruatiua

Isa. xlix. **S**ub vmbra manus sue prexit me
Item est omnū i viam celi directiua. **S**ap.
vij. **I**n manu illius nos 7 sermones nostri 7
omnis sapiētia 7 opoz sciētie disciplina. **I**tez
est oim saluatiua. ps. cxvij. **f**iet manus tua
vt saluet me. **S**en. xlvij. **S**alus nostra i ma-
nu tua est. **Q**uia ego 7 pater sum⁹ vnū. **P**ri-
mo i natura. sicut dicit **I**oh. v. **S**icut pater
habet vitam in semetipso: sic dedit et filio 7c.
Secdo i p̄tēte. **I**oh. v. **D**edit ei potestātē iu-
dicium facere. quia filius hominis est. **T**ercio
i reuerētia 7 honore. ad **P**hilip. ij. **D**edit illi
nomē quod ē sup omne nomē. **E**t q nullus
potest rapere de manu patris p violentiā. qz
fortissimus est. nec p ignorantia: qz sapiētissi-
mus. **I**oh. ix. **S**apiens corde est 7 fortis ro-
bore. **S**ciendū i hoc q dicit. **E**go et pater
vnū sumus. excludit duos errores circa arti-
culum sanctissime trinitatis. **S**abellius em
i deo posuit vnitatē p̄sone sicut 7cētie. **E**t h̄
remouet cum dicit. sumus. **S**i em pater 7 fi-
lius essent vna p̄sone: dixisset i singulari suz:
7 nō sumus. **A**rius aut ecōuerso posuit plu-
ralitatē essentia 7 sicut 7 p̄sonarū. **E**t h̄ exclu-
dit i eo q dicit. vnū. **S**i em pater 7 filius habe-
rent diuersas essentias. nō diceret vnū neu-
traliter sed plura. igit p ego 7 pater sumus: di-
feretio 7 equalitas p̄sonaz expm̄t. p vnū vni-
tas diuine substantie intelligit. **I**n theologia
em p neutrū genus dicit substantia diuina. p
masculinū p̄sone. p femininū notio. **U**nde
Aug. **U**trūqz audit vnū sum⁹. q dixit vnū
liberat te ab **A**riio. q sumus liberat te a **S**a-
bellio. **D**ixi tercio tangit indeoz p̄tinaz ob-
stinatio ibi. **S**ustulit lapides iudei. **Q**uia
dicit **A**ug. **I**udei erāt durī vt lapides cūz p
funda dei verba intelligere nō possent: lapidi-
bus siles ad lapides currūt. ps. cxix. **D**ū loq-
bar illis impugnabāt me gratis. **R**espondit
eis **I**hs. **M**ulta bona opa ostēdi vobis ex pa-
tre meo. i. moruos suscitauit. infirmos cura-
uit 7c. ppter quod opus me lapidat. quasi di-
ceret. **N**ullus debet lapidari p bono ope: sed
p malo. **N**ota sunt aliqui q reddunt ma-
la pro malis. et hoc est prohibitum. ad **R**o-
ma. xij. **N**ō reddentes malum p malo. quia
de⁹ sibi hoc retinuit. **D**euterono. xxxij. **M**i-
hi vindictam 7 ego retribuam. **A**lii sunt qui
reddunt bona pro bonis. **E**t istud est quod
dam naturale debitu. **M**atth. v. **S**i diligis
eos q vos diligūt quam mercedē habebis
tis: quasi diceret. nullā. **A**lii sunt qui retribu-
unt bona p malis. **E**t istud ē pfecte charitat⁹

indiciū. Talis erat xps q̄ a iudeis recipiebat
conuicia. et tamen nō cessauit eis dare benefi-
cia. Et hoc docet nos **Matth. v. Benefacite**
his q̄ vos oderunt. Alij sunt q̄ retribuunt
mala pro bonis. et illud est valde iniquū. Ta-
les erāt iudei q̄ a xpo recipiebant multa bene-
ficia. et tamen ei multa inferebant opprobria
ps. xxxiij. **R**etribuebant mihi mala pro bo-
nis. Ideo christus charitatiue arguit eos di-
cens. Multa bona opera ostēdi vobis etc. Et
dicit. **Ex patre meo.** vt indicaret se p̄ omnia
gloriam patris querere. **Johānis. viij. Glo-**
riam meāz nō quero. Responderunt ei iudei
De opere bono non lapidamus te: sed de blas-
phemia. qz cum homo tu sis facis teipsum de-
um. Tunc respondit illis **Iesus.** Nonne scri-
ptum est i lege vestra. **Aug.** Dicitur recipitur
p̄ toto veteri testamento. **Ago dixi dñj estis.**
quasi dicat christus. Nō habetis me lapida-
re si deus me vocauit. quia scriptura vestra pu-
ros homines deos vocat. Si ergo illos dixit
deos ad quos sermo dei factus est. et nō potest
solum scriptura. id est dici q̄ contineat aliquid
falsum. Quem pater sanctificauit. id est san-
ctum genuit. et misit i mundū. quasi diceret.
Multo fortius deus potest ille vocari. Et q̄
re vos dicatis: qz blasphemias. qz dixi. Alius
dei suz. quasi diceret. Irrationabiliter hoc fa-
citis. qz scriptura hoc dicit. **Sicut Dicit. xx**
ij. Accedies veniunt dicit dñs: et suscitabo
Dauid germen iustitiz. Et seq̄tur. Et hoc est
nomē quod vocabunt eū dñs iustus noster.
At vbi nos habemus dñs: ibi ponitur nomē
dñi. **Thetragrammaton** in hebreo. quod
nulli alicui attribuit nisi soli deo. **Item no-**
ta blasphemia ē aliquod falsum dicere de deo
et quia christus tm̄ homo videbatur eis. ideo
dicunt eum blasphemare. quia dixit se et deū
vnum esse. et pena blasphemantium erat la-
pidatio i veteri testamento. **Scienduz q̄**
deus dicitur tribus modis. scz natura. Et hoc
modo christus erat deus adoptione et gratia.
Et hoc modo sancti viri dicuntur dñj. Et fal-
sa opinione et nūcupatiōe. Et hoc modo ido-
la et demones dñj appellātur. Sancti ergo vi-
ri dicuntur dñj nō p̄ naturam sed per gratiam
Aug. Talis est vnusquisqz qualis est dilectio
sua. si deum diligis deus es. si terram diligis
terra es. Diligamus ergo deum vt dñj appel-
lemur. premnemus terrena ne terram vocemur
Sed posset aliqz dicere. volo vtrūqz face-
re. et deum diligere. et sic ero deus. et terrā ama-
re: et sic ero terra. Sed hoc fieri nō potest. q̄a

dicit **Matth. vi. Nemo potest duobz dñis**
seruire. s. deo et mūdo. Et istud pōt ostendi p̄
tria exempla. s. vasis. manus et oculoꝝ. **Aug.**
in libro quinqz omeliarū hoc ostendit exem-
plo vasis. qz si vas aliquod debet impleri mel-
le: et est plenuz aceto: oportet q̄ acetum effun-
datur. et sic mel infundatur. Unde dicit. **Est**
amor vtilis. et est amor noxijs. Amor amo-
re impedit. amor noxijs recedat. et amor vtilis
succedat. si pleni sunt homines amore hui⁹ se-
culi effundat illum vt capiāt amores dei. vis
vt intret vinū: oportet vt acetū nō infundas
Secūdo hoc ostendit **Aug.** sup̄ **Johannes**
exemplo manus dicens. Amore hominis sic pu-
tare debes quasi manū anime. Si aliquod te-
net: vere aliud nō potest tenere. quod dat te-
near: dimittat quod tenet. Qui autē amat se-
culum dicit illi deus. deum amare nō potes.
occupatā habes manūz. dicit illi deus. Tene
quod do. si non vult dimittere quod tenebat
nō potest accipere quod offert. **Tercio** hoc ostē-
dit **Ayprian⁹** i tractatu de duodecim abusio-
nibz seculi exemplo oculoꝝ dicens. Amor mū-
di et amor dei pariter i vno corde habitare nō
pōt. Quemadmodū oculi celū et terram nun-
q̄ pariter aspiciūt. Dicit autem **Aristo.** in li-
bro de animalibus: q̄ aues claudūt oculos cum
palpebra inferiori. Aialia s̄o gressibilia cum
palpebra superiori. Per aues intelligunt viri
spūales q̄ ad iseriora et terrena oculos clau-
dūt et celestibz intendūt. Per aialia intelli-
gunt viri humani et mūdani q̄ habent ocu-
los clausos ad celestia et apertos ad terrena.
Tūc subdit pbās hoc ex opibz quod probat
ex scripturis dicens. Si nō facio opa pris mei
nolite credere mihi. Si autē facio et si mihi
nō vultis credere operibz credite vt cognosca-
tis et credatis qz pater i me est et ego in patre.
quasi diceret. Ex operibus cognoscite me esse
verē deū. et me i patre: et patre i me quod oculi
vestris videre nō potestis. Querebāt ergo eū
apprehendere. et exiuit de manibus eorū. s. p̄tra
te diuina transiens p̄ illos.

De eodem.

Sermo. LXXI.

Oues mee vo-
cē meā audiūt **Johā. x.** Scien-
dum in hoc euangelio dñs noster
Iesus christus q̄ est pastor verus: ponit hic
duas differentias ouium. Sunt em̄ quedā
oues que non sunt sue: sed sunt oues diaboli.

Feria quarta post **J**udica

De quibus dixit. Sed vos non creditis. Quia non
estis ex omnibus meis. Alie sunt oues sue d. q. b.
subdit. Oves mee vocem meam audiunt. **P**rimo
oues. i. oues diaboli faciunt duos greges. **P**ri
mus grex est in hoc mundo Oves enim diaboli
q. sunt in hoc mundo sunt hypocrite. De q. b. di
cit **Mat. viij.** Attendite a falsis prophetis q. ve
niunt ad vos in vestimentis ouium etc. Dicit tamen
Abas. sup. Math. q. lupus si tegatur pelle
ouina: potest tamen cognosci q. sit lupus p. tria. **P**ri
mo p. actum. q. lupus dentibus mordet. ouis au
tem non habet dentes cum quibus mordeat. **S**e
cundo p. ululatum. q. lupus versus celum ululat.
ouis autem versus terram iemp. balat. **T**ercio p. ci
bum. q. lupus carnibus delectatur. ouis vero herbis
pascitur. **E**odem enim modo hypocrite cognoscuntur
Primo vicia p. actum. q. serui dei non mordet. i.
non detrahunt: nec de aliquo obloquunt. hypo
cite autem mordet et detrahunt. De quibus dicit
Gal. v. Si inuicem mordeatis et comeditis: vi
detur ne ab inuicem consumamini. **E**x hoc habet q.
quidam mordet. quidam comedunt. quidam consu
munt. Ille vero mordet q. partem accipit et partem
relinquit. sic detractor sepe in parte laudat et par
tem vituperat. Ille vero q. comedit cibum masticat
et sibi incorporat. Sic etiam multi contra aliorum
vicia murmurant. et tunc eadem faciendo sibi in
corporant. Ille autem q. consumit nec de pelle nec
de carne nec de ossibus aliquid dimittit. Sic et mul
ti sunt q. perdemunt vitam. vituperant famam.
et iudicant conscientiam. **S**ecundo cognoscuntur
per vocem. **S**erui dei balant versus terram. et
seipsum recognoscunt esse terram: et multos dese
ctus habere. **H**ypocrite vero plus celum ululant. quia
propter homines celestes sepe loquuntur et ipsos in
famant. **ps. lxxij.** Posuerunt in celum os suum. i. in ce
lestes. itez. Iniquitatem in excelso. i. propter viros
in excelso locuti sunt. **T**ercio cognoscuntur p. ci
bum. q. oues. i. boni homines vescuntur herbis vire
ntibus. i. celestibus amenitatibus. **Ezech. xxxij.**
Requiescunt in herbis virentibus. **M**ali autem
pascuntur carnibus. i. carnalibus voluptatibus
Roma. viij. Qui enim secundum carnem sunt: qui carnis
sunt sapienter. Qui vero secundum spiritum: que sunt spiritus
sentiunt. **S**ecundus grex ouium diaboli est in
inferno. q. dicit in **ps. xlvij.** Sicut oues in
inferno positi sunt. **Q**uod quidem verbum quat
tuor modis exponit. **P**rimo sic. quando oues in si
mul sunt perueniunt stare compressa. et vna super
alia iacere. Sic etiam damnati ad inuicem ier
unt sic erunt compressi q. unus super alium iacebit.
Istud innuit **Math. xij.** vbi dicit. **C**olli
gite p. m. zizania: et alligate ea in fasciculos ad

comburendum. **S**icut enim ligna in fasciculis sunt
compressa. sic damnati ad inuicem premuntur.
Notabile enim est: q. oues in magno calore stant
compressa. in magno autem frigore stant separe. quia
damnati stant in igne compressi ut ad inuicem sic
magis comburant. **Q**ui vero sunt in frigore stant se
parati ut quilibet se se frumat et dentibus frideat.
Secundo intelligitur sic. **G**reges perueniunt ab
inuicem separe. sic in inferno erunt diuersi greges.
id est diuersi damnatorum ordines. **N**am ibi
erit grex superborum: et grex auarorum: et grex luxu
riosorum. **H**oc innuit **Zacha. xij.** **P**laget terra
seculi infernalis. familie et familie seorsum. quia p.
se plaget familia superborum. p. se plangit fami
lia auarorum. p. se plangit familia luxurioso
rum. **T**ercio modo intelligitur sic. **C**onsuevit pa
stor oues tondere: et lanam ab eis auferre. et
sic attritas ad pascua eas transmittit. **S**ic
etiam oues diaboli dimittuntur hic lanam. id est
res temporales. et attrite ad pascua infernalis
diriguntur de bonis suis nihil inde secum por
tantes **Job. xxxij.** **D**iuces cum dormierint nihil
secum afferet. **Q**uarto modo potest sic intel
ligi. **C**onsuevit oues tanquam de vno prato ire
ad pascendum ad aliud pratum. **S**ic in inferno
sunt duo prata. vnum est pratum caloris. ali
ud pratum frigoris. **P**ostquam igitur oues diaboli
fuerunt aduste: transibunt ad pratum frigoris.
Postquam in pratum frigoris fuerunt: congelate transi
bunt ad pratum caloris. **Job. xxxij.** **A**d calorem
nimium transiet ab aquis nivium. **S**ecunde
sunt oues dei. et ille cognoscuntur per quatuor
signa. **P**rimo per opera bona que faciunt. **I**stud
signum dominus ponit etiam de se qui est pastor: cum
dicit **Job. v.** **O**pera que facio perhibent testi
monium de me. **E**odem modo fideles in suis operi
bus cognoscunt. **M**orandum quoque sunt quedam
opera que hominem sanctum ostendunt: sed non fa
ciunt. sicut sunt opera miraculorum. que etiam ali
qui mali virtute fidei faciunt. **I**lli dicunt in
dicio **Math. vij.** **D**ne dne: nonne in nomine
tuo prophetauimus et in nomine tuo demonia
eiecimus. et in nomine tuo virtutes multas fe
cimus etc. **A**lia sunt opera que faciunt sancti
sed non ostendunt. sicut simplicitas et humili
tas sanctorum virorum. et cetera virtutes eorum que fa
ciunt hominem sanctum coram deo. sed sepe reddunt
cum despectabile coram mundo. **D**e quibus di
cit **Job. xij.** **D**eridet iusti simplicitas. lapas
contempra apud cogitationes diuitum. **U**bi
dicit **Grego.** q. sancti viri lampas sunt. quia in
tenebris lucet. interius sunt contempra que ex
terius non lucet. lampas sunt. q. interius viri

rutibus splendent. sed contempta que exteri
us irrisiōibus patēt. Alia opera sunt que ho
minem sanctum faciunt et ostendūt: sicut ope
ra pietatis. que quidem hominē faciunt san
ctum: et peccata omnia dimittunt. **Eccl. iij.**
Ignem ardentem extinguit aqua: et elemosy
na resistit peccatis. Dominē etiam coram ho
minibus ostendūt sanctū. **Eccl. xxi.** Elemosi
nas illius enarrabit omnis ecclesia sanctorū.
Secundū signū qd alii sunt oues xpi est
quādo voces eius audiūt. **Uñ** subdit. Oues
mee vocem meā audiūt. Quattuor em sunt
voces quas ille pastor dat ouibus suis. Pri
ma est exterior exhortatio. De qua dicit **Pro**
uerb. i. Sapientia foris predicat. in plateis
dat vocem suam. Secunda est interior inspi
ratio. De qua dicit **ps. lxxxiij.** Audiam qd
loquatur i me dñs deus. **Job. xxxij.** Inspira
tio omnipotētis dat intelligētiā. Tercia est
beneficiorum largitio. **Isa. i.** Si volueris et
audieris me: bona terre comedetis. Quarta
est carnalis flagellatio: p quam homines se
pe ad deū currūt. **ps. xv.** Multiplicate sunt
infirmittates eorū: postea accelerauerūt. Sed
qm multi sunt q istas voces nō audiūt. ideo
dñs conqueritur **Proverb. i.** Vocauī. s. p ex
teriorē exhortationē. et tenuistis. **Eccl.**
vi manum meam. s. multa beneficia largien
do. et nō fuit q aspiceret. desperastis omne con
siliū meum quo vobis bona pposita inspi
rabā. et increpatōes meas neglexistis p quas
vos aliqui arguebam et flagellabā. Ideo sub
ditur magna amonitio. Ego autē i interitu
vestro ridebo. Terciu signū q aliqui sunt
oues xpi est: quādo ipse xpus q est pastor eas
cognoscit. **Uñ** sequitur. Ego cognosco eas.
Cognoscit autem fideles suos p imaginē
quam eis impressit. **Iuxta** illud **ps.** Signa
tum est sup nos lumen vultus tui dñe. Per
arma virtutum quibus eos armavit. ad **Ro**
ma. xij. Induamur arma lucis. Per signa bo
norum operum quibus eos decorauit. **Anti**
corū. viij. Pone me dñe vt signaculu super
brachium tuum etc. Per doctrinā charitatis
qua eos instruit. **Joh. xij.** In hoc cognoscēt
omnes q mei estis discipuli si dilectōem ha
bueritis ad inuicē. Quia sō reprobi ista nō
habent. ideo a christo i iudicio nō cognoscē
tur. sed dicet eis **Matth. xxv.** Amē dico vo
bis: nescio vos. Quod verbū exponēs **Thi**
sof. dicit. Pater cognoscat filios suos p ima
ginē et similitudinē suā. Rex cognoscit mi
lites suos p vexilla et arma sua. pastor cogno

scit oues suas p signa. magister cognoscit di
scipulos suos p doctrinam suam. Ego autē
nō cognosco vos tanq̃s pater filios suos. q̃a
imaginē meā nō habetis. Nec tanq̃s rex mili
tes suos. q̃z arma mea et vexilla nō portatis.
Nec tanq̃s pastor oues meas. q̃z mea signa ab
ieicistis. Nec tanq̃s magister discipulos meos
q̃z meam doctrinā nō seruastis. **Quartū**
signū q sunt oues xpi est: quādo ipm verum
pastorem sequunt. **Uñ** subdit. Et sequitur
me mee. Mali autē nolūt xpm seq. sed euz su
giūt et ab eo se auertūt. **Uñ** dñs d talibz q̃rit
Matth. xxij. dices. Quoties volui congre
gare filios tuos quemadmodū gallina gre
gat pullos suos sub alis et noluit. **Exemplū**
legit de pprietatibus animum q gallina simul
et semel fouet oua ppria et oua anetaz et oua
pauonū. Cū aut pulli creuerit: veri pulli ma
trem sequunt. Anere sō in aquam se mergūt
pauones de sua pulcritudine gloriātes ma
trem relinquūt. Sic et deus tanq̃s pastor et bo
na gallina congregat bonos et malos in vna fide.
et fouet eos p multa beneficia que eis confert.
Sed tandē qdā eorū sequunt ipm p imitati
onē bonorū opēz: sicut hūiles et māsuēt. Alij
sō ipm deserūt. et i aq̃s delicias se mergunt. si
cut sunt voluptuosi. Alij de suis diuitijs et
honoribz gloriātes xpm deserūt. sic sunt sup
bi et auari. Sed q vere sunt oues xpi et pulli
ipm sequunt. Et ideo dicit. sequitur me etc.

Sermonē feria quinta requirē in die
Marie magdalene que ē postillaris.

De eodem.

Sermo. LXXII.

Remittuntur tibi
peccata multa. **Luc. viij.** **N**ota q
sunt quattuor genera hoīm quibz pec
cata dimittunt. Primo dimittunt corde cō
tritis. scdo ore cōfessis. tercio i penitētia satisfā
cientibus. quarto deū veraciter diligētibz.
Primo dimittunt corde contritis et tribu
latis. **Thob. iij.** In tpe tribulatiōis peccata
dimittis his q inuocant te. **Bern. dicit.** Sic
deus pius ē et iustus. sicut em apīs habet mel
lis dulcedinē et aculei punctionē. sic deus habet
pietatis dulcedinē ad penitētes. et aculei cō
punctionē ad peccātes. **S**ecundo dimittun
tur peccata ore cōfessis. **i. Joh. i.** Si confitea
mur peccata nostra: fidelis et iustus est vt re
mittat nobis peccā nostra. immo pius q̃s cōfi

Feria quinta post Iudica

teantur. peſto q̄ quis habeat iam propoſiti
conſuēdi. ſm q̄ dicitur in p̄s. xxi. Dixi con-
fitebor aduerſum me in iuſticiam meam do-
mino: et tu remiſiſti impietatem peccati mei.
August. dicit q̄ verecundia eſt magna pena.
Idco qui erubeſcit pro chriſto ſit dignus mi-
ſericordia. Unde quanto plus quis conſite-
tur ſub ſpe venie turpitudinē criminis: tāto ſa-
cilis cōſequitur gratiam remiſſionis. **T**er-
cio remittuntur per opera penitētie ſatiſfacienti-
bus. ij. Paralip. vi. Si peccauerint tibi. neq̄
em eſt homo qui nō peccet: et iratus fueris eis
et c. Et ſequitur. Et cōuerſi i corde ſuo i terraz
ad quam captiui ducti fuerāt egerint penitē-
tiam. et deprecati te fuerint dicētes. Peccaui
miſ: iniuſte egimus et iniquitatem fecimus
et c. Et poſtea. ut exaudias de celo. hoc eſt de
firmo habitaculo tuo preces eorum. et facias
iudicium. et dimittas populo peccata eius.
De hac penitētia dicit Iſid. Penitētia ē me-
dicamentū vulneris. ſpes ſalutis. p̄ quaz pec-
catores ſaluātur. p̄ quam dñs ad miſericor-
diam puocatur. que nō penſatur in tempore
proſperitatis et leticie: ſed luctus et lachryma-
rum pfunditate. **Q**uarto peccata dimittū-
tur deum veraciter diligētibz. Luc. viij. Di-
mittuntur ei peccata multa: qm̄ dilexit multū.
quod dicitur de Maria magdalena. Intel-
lige ardor charitatis. ſpes ſalutis. p̄ quaz pec-
cati cōſumpſit. A ſimili dico: q̄ ſi quis veraciter
eſt i dilectione et charitate circa deū ut Ma-
ria magdalena: certus eſt q̄ tūc pater celeſtis
omnia peccata eius ſic euz diligentis diuina
pictate que et ipſa charitas eſt. que et añ mun-
di conſtitutores elegit nos: tegit et delect. Bern.
Predeſtinatos ego aduertit et vidi. q̄ mira dei
diſpenſatio i exordijs ſuis quosdam deſerens
ſcaturientibus vicijs cadere p̄ abrupra permit-
tit. Plerūq̄ tamē eos tādē oculo miſericor-
die reſpiciēs ad ſequendum ſe ſancti amoris
ſic igne ſuccendit: ut ex nimia charitate pur-
gent eoz peccata. et operiatur ſicut nunq̄ pec-
caſſent. et ſi quid deliquiſſe vident in tempore
nō apparet i eternitate. Quia charitas patris
eorum operit multitudinē peccatorū. Operit
inquā ne deus videat ad puniendū. homo ad
erubescendū: et diabolus ad accuſandū. **Q**uē-
nota alia quattuor p̄ que peccata dimittunt
videlicet p̄ veram ad deum conuerſionē. p̄ iniu-
riarum dimiſſionē. p̄ deuotam ſupplicatoz.
et p̄ ſanguinis chriſti effuſionē. **P**rimo di-
mittuntur peccata p̄ veram ad deum conuerſio-
nem. Hinc eſt quod dñs dixit Paulo Act.

xxvi. Mittam te aperire oculos eorum. ut cō-
uertantur a tenebris ad lucē. et accipiet remiſſi-
onem peccatorū. Bern. Quāta et qualis eſt
miſericordia dñi dilecti mei Ihu xpi qui non mi-
nus conuerſum peccatorem diligit q̄ eum q̄
nunq̄ peccati maculā cōtraxit. **S**ecundo
dimittuntur peccata p̄ iniuriarum dimiſſionē
Matth. vi. Si dimiſeritis hominibus pecca-
ta eorum: dimittet vobis pater meus celeſtis
peccata veſtra. Et hoc eſt quod quotidie peti-
mus dicētes. Dimitte nobis debita noſtra ſi-
cut et nos dimittimus debitoribus noſtris.
veniam. ſ. petentibus. Propter quod dicit
dñs Luce. vi. Diligite inimicos veſtros: be-
nefacite his qui oderunt vos. De hac dilecti-
one dicit Grego. Dilectio inimici tunc vere
cuſtoditur cum nō de proſperitate eius affli-
gimur. nec de eius ruina letamur. Et q̄ hanc
charitatem habet: nō ſoluz meretur peccati re-
miſſionem: verumetiam quod amplius eſt:
deus manet i eo et ipſe i deo. **T**ercio
charitas eſt. et q̄d p̄cioſius. et qui manet i cha-
ritate i deo manet: et quid ſecurius. et deus i eo
et quid iocūdius. **T**ercio dimittuntur pec-
cata per deuotam orationē. Eccl. xxi. Alii pec-
caſti: nō adicias iterum: ſed de preteritis pre-
care ut tibi dimittantur. Sic deuote et humili-
ter remiſſionē peccatorū petebat Manafſes q̄
dicebat. ij. Paralip. viij. Aſecto genua cor-
dis mei deprecās a te bonitatem dñe. peccaui
et iniquitatem meaz ego cognoſco: remitte mi-
hi. Et idco dicit Bern. O q̄ breue et ſalubre
verbum peccaui. Naſ tres ſyllabe portas ape-
riūt paradisi. Dauid em̄ dicēti ad Natban
ij. Regū. xij. peccaui. ſtatim ppter hoc pphe-
ta qui a dño ut vltionē indiceret miſſus erat
intulit. dñs tranſtulit peccatum tuū. Et idco
nō ſolum dimittuntur peccata p̄ orationes
ſed etiam p̄ deuotas ſanctorū interceſſiones.
quod figurat Nume. xij. quādo dixit moy-
ſes ad dñm. Dimitte dñe deprecor peccata po-
puli hui⁹ ſm magnitudinē miſericordie tue. Di-
xitq̄ dñs ad Moysen. Dimiſi eis ſm ver-
bum tuum. Leui. xij. Orabit p̄ eis ſacerdos
et dimittet eis. Sed cor p̄ alio deprecātis debet
eſſe deuotum. Bern. Nō deprecātis os deus in-
ſpicit: ſed orantis cor attendit. **Q**uarto di-
mittuntur peccata p̄ ſanguis chriſti effuſionē.
Matt. xxvi. Hic eſt ſanguis meus noui te-
ſtamenti q̄ p̄ multis effundet i remiſſionē pec-
catorū. ad Apheſ. x. ap̄s de xpo inq̄. In quo
habemus remiſſionē peccatorū in ſanguine
ipſius. Unde Grego. Oblatio abſoluit vi-

nos a peccatis. Est enim cautela et custodia tuorum et inuigilatio temptationum. De his duobus dicit Bernardus. Sacramentum domini corporis duo operatur in nobis ut sensum nostrum et animam a uicibus muniat. et in gemitibus peccatis consensum malum omnino tollat. Est etiam ad repressionem demonum. Christus. Sic sanguis abigit demones et a longe refacit te.

Seria sexta.

Sermo LXXIII.

Expedit vobis

ut vult mori hō p p p p lō Joh. xi. Ubi aliquis rector civitatis audit aliquod negotium grane et periculosum: conuocat concilium et proponit negotium. et audit consiliatores. Et tunc illa sententia approbatur quam plures consensuerunt. Spūaliter. Sic pontifices et pharisaei fecerunt. Audierunt enim de resurrectione Lazari. et quomodo omnes in christum credere videbantur. unde timuerunt eis evenire periculum quod tamen omnibus fuisset in salutem. et collegerunt concilium De quo spūaliter dixerat p p s. xxx. Accipere aiam meā consilia tū sunt. Unde figuratur hoc concilium. ij. Reg. xvij. Absalon inuit concilium quomodo pater expelleret et interficeret. quod consilium dederat Achitofel. vñ ideo se suspendit. Spūaliter. Absalon. i. cōmunitas phariseorum inuit concilium super patre. i. xpm qui est pater noster secundum diuinitatem. Sed Achitofel. i. Sayphas dedit consilium iudeis ut interficerent christum. p p s. cv. Ipsi exacerbauit eum i concilio suo. Ep s. xxi. Concilium malignantiū obediuit me. scz. Expedit vobis ut vnus moriatur homo p p p lō tē. Aliud thema. Philosophus in libro metherozum dicit Aurum i fundo cypri potius reddit dulciorem. Ratio. quia aurum i se est dulcissime qualitatis. probat hoc aque quarum fundus est aureus. quia tales dulciores sunt. Spūaliter. Sic aurum passionis christi dū i cypho cordis recondit facit dulcescere aq s tribulationis. Bernardus. Nil dulcius i tribulatione q s meditari christi passionē. Figuratur Exo. xv. vbi aque marath dulcorate sunt p lignum. Et sic p lignum crucis et p misericordiam in cruce acquisitam omnes nostre tribulationes dulcorantur. Unde in introitu misse dicit. Miserere mei domine quoniam tribulor: libera me de cripe me de manibus inimicorum meorum: et a persequentibus me: nō confundar quoniam inuocaui te. p s. In te domine

speraui nō confundar tē. In collecta. Cordibus nostris quesumus dñe gratiam tuam benignus infunde: ut peccata nostra castigatio ne voluntaria cohibentes tepaliter portemur: q s supplicij deputemur eternis. Nam omnes carētes auro passionis confundent i eterna egestate. Unde in epistola Dier. xvij. dixit Hieremias. Domine deus omnes q te derelinquūt confundentur. recedētes a te in terra scribent. quasi diceret. Et non in celo. Item aurum confortat cor infirmorum. et sic christus. Ideo subdit in lectione. Sana me dñe et sanabor: saluum me fac et saluus ero. Richardus. Nulla salus corporis et animae nisi i felicissima christi passione. De quo thema. Expedit vobis ut vnus moriatur tē. In summa euangelij tria innunt. Primo fatuitas inanis concilij. ibi. Collegerunt tē. Secundo utilitas mortis christi. ibi. Expedit vobis ut vnus tē. Tercio in summa euangelij tria innunt. Primo pontificis concilij congregatio. ibi. Collegerunt. Secundo vnus de consiliariis plocutio. ibi. Unus autem ex ipsis tē. Tercio ipsius sententiae ab omnibus confirmatio. ibi. Ab illo ergo die tē.

De primo dicitur. In illo tempore. s. post resurrectionem Lazari. cum aliqui de ipsis iudeis credebant in Iesum. tunc pontifices et pharisaei mori sunt ex inuidia et ira ad tractandum de morte christi. Et igitur tunc collegerunt concilium. Nota illud concilium fuit improvide congregatum ex tribus. quia. s. cum festinatione et ira et inuidia et insipientia. Nam dicit Socrates. Consilium debet fieri cū deliberatione. id est. tractatione. et maturitate. Vñ poeta. Quicquid agis prudenter agas: et respice finem. Ipsi autem statim post resurrectionem Lazari nō considerantes quid magis expediret inter concilium. Proverb. xij. Qui festinus est pedibus offendet. Et sic ipsi. Socrates. Velox consilium sequitur penitentia. Varro philosophus. Imperite si gnū cito fieri quod difficillimum est. Unde legitur de Augusto celsare dixisse. Festinatio et temeritas male pueniunt duci. Satis celeriter sit quicquid bene fit. Secundo autem ira. quia audiunt quod populus iret post illum. Vñ Boetius. Omnis enim subita mutatio rerum nō sine officio continget animorum. De concilio tali dicit Bernardus. clix. Symeon et leui fratres valde iniqui et bellatissimi concilium eorum nō veniet anima mea. Dico. De leuione pharisaei. De leui pontifices orti sunt. Quod periculosum fuit concilium cum feruore et ira celebratum. Grego. Ira si semel mentem

Feria sexta post Iudica

possederit. putat iuste fieri quod crudelis sit. Item **Ben. iij.** Iratus **Layn** vehemēter cōtra **Abel** interfecit eū. Nota hystoriā **Chriſt.** Nō potest pacifice loq̄ q̄ habet cor turbatuz. nec seipsū cognoscere pōt. quod patet in aq̄ turbida **Aatho.** Ira impedit animū ne possit cernere verum. Tercio cum insipientia. qz sapiens attendit principium. medium et finem. vt. s. sapienter incipiat et constanter psequatur et vtiliter finiatur. Inceperūt pharisei cū fatuitate mandātes q̄ xps caperet. Vñ dicit parū infra. Dederant autē pontifices mandātū: vt si q̄s cognouerit vbi sit indicet. vt apprehendat eum. Persecuti sunt eum cum crudelitate. qz sententiā firmauerūt. et querētes p̄siliū aperte de morte eius tractauerūt. Vñ dicitur **Ab illo** ergo die cogitauerūt interficere eum. Finierūt autē cum sua destructione. qz illud quod timebāt. s. ne perderent locum et gentē. eis euenit. qz quod timet impius sup eū euenit. vt dicit **Iob. iij.** Tūc pontif negotiū sup quo debet haberi diligens inquisitio: cum dicūt. Quid facimus. i. cur pigritamur. cur nobis nō puidemus. qz hic homo multa signa facit. Qui iudei credere debuissent p̄ q̄s moy si qui nō tot signa fecit sed pauciora. vt patet **Exo. iij.** Et plus q̄ **Iohāni** ad quē miserūt sacerdotes et leuitas vt interrogaret eū an eēt ip̄e xps **Ioh. i.** Sed tñ ipsi indurati dixerūt. Si dimittimus eū sic. s. viuentē signa talia faciente omnes credēt i eum. et veniēt roma: nī: et tollent nostrū locū et gentē. Romani em̄ et multi alij p̄ncipes gentiū i magna reuerentia dei templū habebāt. Unde etiam **Alexander** cum hierosolymā festinaret. et iudei impetū eius timerēt. pontifex indutis pontificalibus. et capite suo habens cidarum i qua scriptū erat nomē dei thetragrāmathon. i. quatuorlinguaz quod dicit leue: obuias sibi pcessit. Statimqz **Alexāder** de equo descēdēs nomē dei adorauit. et pontifex venerat⁹ fuit. Et cum sup hoc a suis militibz argueret rēdit. Non istum sed deū in ipso adorauit. deus em̄ celi in isto habitu mihi apparuit: et p̄ncipatū mihi p̄misit persaz. Romani igit et p̄ncipes gentiū i magna reuerentia habebāt templū. **Chriſtus** autē p̄dicabat p̄tra iudaica et cerimonia: lia ista esse releda. Et sic cogitauerūt iudei. si romani ista audierint: templū contemnent. opes templi auferēt. et nos et nostrū locum tollent. Vel aliter fm̄ **Aug.** Iudei intēdebāt romanis rebellare. et tributa eis nō soluere. xps autem p̄dicabat nō esse alicui resistēdū dicēs

Matt. v. Ego autē dico vobis nō resistere malo. sed si quis te percusserit i vnā maxillā prebe ei et alterā et. Ideo timebāt ne veniētibus p̄tra se romanis nullus remaneret q̄ ciuitatem vel templū defenderet. vel aliter fm̄ **Chriſt.** Romani ordinauerūt vt null⁹ rex cōstitueret et rex deberet nolari nisi ipsi mādaret. multa autē turba xpm sequebat q̄ etiā reges et xpm ipm p̄fitebat. Et ideo timuerūt q̄ si romani audirēt q̄ turba eū sequebat. crederēt q̄ vellēt eis rebellare. et si audirēt q̄ eum regē cōfiterent. crederēt q̄ vellēt ipm regem facere. et sic veniēt vt locū et gentē tollerēt. Ista autē si cur dicit **Chriſt.** pharisei q̄tū ad veritatē nō credebāt. cū turba que xpm sequebat nō eēt milites armati nec armigeri sed inermes. sed tñ vt populū excitaret cōtra xpm. **¶** Dixi scūdo ponit vnus cōsiliarij p̄locutio maliciosa: cum dicit. Unus autē ex eis **Sayphas** nomine cū eēt pontifex anni illi⁹. **¶** Sed dīceres quare dicit anni illius. cū tamē dñs p̄stituit vnū summū sacerdotē. quo mortuo alter succederet. Rīdetur fm̄ **Aug.** Per ambitiones et p̄tiones p̄stituerūt p se plures esse. et p singulos annos suis vicibus mīstrare. **¶** Expe: dīt. **Theophilus.** Prava locutus est intētiōe. sed spū sancti gratia vsa est eius ore ad futurum p̄lagiū. **¶** Reg. sup **Azech.** Quibul dā dat spū sanctus i corde tñ vt p̄teplatiuis. i. ad **Thoz. xij.** Audiui archana verba que nō licēt homibz loq̄. Quibul dā i ore tñ vt asine **Balaam** **Nume. xxij.** Et **Sayphe.** Et sic dāt tur quibul dā bona verba ad deuotiōnē aliorū. Quibul dā vō corde torē. vt **Isaie** et **hie remie** et alijs p̄phetis. Vos nescitis q̄cūqz neqz cogitatis. quia expedit vobis vrinus moriatur homo p̄ populo vt nō tota gens pereat. In hoc em̄ verbo aliam intētiōnem habuit **Sayphas.** et aliam spū sanctus. Intēdebat autē **Sayphas** q̄ expedit q̄ **chriſtus** occideret prius q̄ ipsi a romanis captiuaretur. Spūs autē sanctus q̄ p os suum p̄phetauit intellexit q̄ **chriſtus** pro humano genere moreretur. Vbi dicit **Aug.** Dic etiam docemur homines malos spū p̄phetie futura p̄dicere. quod tñ euāgelista diuino tribuit sacramēto id ē p̄tuti ip̄ius sacramēti. s. summi sacerdotij. cum. s. ip̄e **Sayphas** pontifex erat. Quāuis autē p̄phauit. ip̄e tñ p̄pheta nō fuit. Nā sicut dicit **Aug.** sup **Ben. ad l̄raz.** Tria sunt que faciūt aliquē p̄fectū p̄phetā. Unum est q̄ ip̄e aliquas visiones habeat. Scdm̄ q̄ ip̄e istas visiones et reuelatōes intelligat Tercū

est q' etiā ipsas visiones alijs manifestare sci
at. **P**rimū habuit Nabuchodonosor. q' sta
tuā vidit. duo xō sequētia nō habuit. q' nec si
gnificatiōez intellexit nec visionē danieli nar
rare sciuit. ideo ppheta nō fuit. Duo aut ex
his habuit **P**harao. habuit em visionē qn se
ptētiones pingues 7 septēz macilētos vidit. 7
ipsam etiā visionē **J**oseph narrare sciuit. sed
nō habuit scōm. q' ei' significatiōē nō intel
lexit. ideo ppheta nō fuit. vñ aut ex his ha
buit **L**ayphas. Ipse em de morte xpi nullaz
reuelatiōē habuit. ipse em intellectu quē ha
buit spūscūs nō intellexit. habuit tñ vñ. q'z
morte xpi necessariā fore tenūciauit. ideo sū
ppheta nō fuit. Sed spūscūs q' os aīne ape
ruit. p istū etiā modū istā pphetiaz p'dixit q'
Ihs erat moritur' qn dixit. **E**xpedi vobis vt
vn' moriat hō p p'plo rē. **D**ixi tercio poni
tur ipsi' sentētie ab omibz p'firmatio 7 appo
batio: cū dicit. **A**b illo g' die cogitauerūt iter
ficere eū. **P**rius q'dē ipm interficere cogita
uerūt. sed modo diffinitūā inīam ptulerūt.
Ista aut sentētia fuit iniqua 7 iniusta ex ani
mo. ex causa. ex ordine. **T**ūc inīa est iniusta
ex aīo qn ex ira vel inuidia pferit. **T**ūc est in
iusta ex causa qn sufficiens causa nō suffragat.
Tūc est iniusta ex ordine: qn ordo iuris ob
mittit. **S**entētia igit quam pncipes 7 phari
sei sup morte xpi ptulerūt fuit iniusta ex
animo. q' ex inuidia ipm tradiderūt. **U**n' di
cit **M**atth. xxvj. **S**ciebat em. s. **P**ylatus
q' p inuidiam tradidissent eum. **I**tez **M**ar.
xv. **S**ciebat em q' p inuidiā tradidissent eū
summi sacerdotes. **S**ecundo fuit iniusta ex
causa. q' nulla causa suberat mortis sue. **U**n'
dicit **A**u. xxiij. **N**ihil inuenio cause i hoc ho
mine. **E**t infra. **E**cce ego corā vobis interro
gās nullaz causam inuenio i hōie isto ex his
in quibz eū accusatis. **S**ed neq' **H**erodes.
Un' dicit **J**ob. xxxvi. **C**ausa tua quasi impij iu
dicata ē: causam iudiciūq' recipies. **E**t illud
potest esse verbū patris ad filiū. q' ei' causa
impie iudicata fuit. **I**pse em causaz 7 iudici
um a deo patre accepit. **J**oh. v. **N**eq' em pa
ter iudicat quēq'. sed omē iudiciū dedit filio.
Tercio fuit iniusta ex ordine. quia nō fuit ser
uatus debitus ordo iuris. q' ipsuz p'demna
uerūt. nec sponte p'sessuz nec testibz p'ictuz.
Un' dicit **M**ar. xxiij. **M**ulti em testimoni
um falsum dicebant aduersus eū. **E**t uenien
tia testimonia nō erant. **Q**uia igit ista sentē
tia qua iudicatus ē xps sic fuit iniusta ex ani
mo. ex causa. ex ordine. g' ipse iustus iudex cō

tra eos pferet sentētiā iustā cū dicit **M**atth.
xxv. **D**iscite a me maledicti rē. **I**lla em sen
tētia erit iusta ex animo. q' nō ex ira p'viciuz:
sed ex ira p zeluz pferet. **S**ap. v. **A**ccipiet ar
maturā zel' istius: 7 armabit creaturā ad vl
tionē in imicoz. **E**rit iusta ex causa. q' opera
misdie nō habuerūt. **U**n' dicit. **E**suriz nō
dedistis mihi māducare rē. **E**rit iusta ex iur
ordine. q' nō pferet nisi ptra sponte p'sessos 7
testibus cōictos. **I**pse em peccata sua spon
te p'sitebunt. **S**ap. v. **E**rgo errauimus avia
veritatis: 7 iusticie lumen nō luxit nobis rē.
Cōscientia eoz ptra ipos testificabit. ad **R**o
ma. ij. **T**estimoniū illis reddente cōscientia
ipoz. 7 inter se inuicem cogitationū accusan
tium aut etiam defendentiū in die cum iudi
cabit dñs occulta hominū **T**unc subdit. **J**e
sus iam nō palam ambulabat apud iudeos
sed abiit in regionē iuxta desertum: 7 ibi mor
rabat cum discipulis suis. **H**oc fecit nō pro
pter defectum potentie. sed vt alijs exempluz
demonstraret. **I**n quo nō apparet esse pecca
tū si fideles oculis p'sequentiū se subtraherēt
7 furozē sceleratoz latitando poti' euitarēt qz
se ostēdēdo magis accēderēt. **M**atth. x. **S**i
vos p'secuti fuerint i vna ciuitate fugite i alia
rē. **D**icit **D**rig. q' nullus debet se periculis in
gerere. tūz ppter inesperienza p'prie virtutis
q' qñq' fragilis inuenit. **T**ū etiā ppter futuri
euentus incertitudinē. i. **L**hor. x. **Q**ui se ex
stimat stare videat ne cadat. **T**ū etiā ne nos
ingerētes p'secutoribz occasionē p'stemus eis
vt magis impij 7 noxij fiant. i. ad **L**hor. x.
Sine offensione estote iudeis 7 gentibz 7 eccle
sie rei rē. **E**t tamē valde laudabile 7 honestū
est imminere iā periculo 7 agone p'sitēdi ipm
nequaqz confessionē euitare nec recusare subi
re morte gratia veritatis.

De eodem.

Sermo. CLXXIII.

Expedi vobis
vt vn' moriat hō p p'plo rē. **J**oh.
xi. **V**erba p'posita loquebatur
spūscūs. s. p os **L**ayphe. **I**n quibz vobis
exprimitur vtilitas passionis 7 mort' xpi
Et nota q' mors xpi expediens siue vtilis fuit
angelis in celo. quia p xpi mortem angelozū
ruina reparata est. **A**ph. ii. **P**roposuit rē i di
spensatione plenitudinis tempoz iustaurare
in xpo. i. p xpm q' i celis sunt. **B**lo. i. numerū
angelozum adimplere **E**t hoc tangit dñs ius

Feria sexta post Iudica

illa parabola **Luc. xv.** Quis ex vobis homo qui habet centum oves. et si perdidit unam ex eis nonne dimittit. et in deserto. et vadit ad illam que perierat et querit donec inueniat. **Luz** autem inuenit: ponit super humeros suos. et veniens domum advocat amicos et vicinos dicens illis. Congratulamini mihi omnes. quia inveni ovem meam que perierat. **Homo** iste est deus qui pro nobis homo fieri voluit. qui habuit centum oves. et nonne choros angelorum. et existis ovibus una perditam fuisse. id est homo qui peccavit. **Ideo** dimittit. et in novis choros angelorum. in deserto. id est in celo. quod ideo desertum dicebat. quia homo in eo non erat. **Et** venit in hunc mundum querere ovem perditam. id est hominem. quem plus quam xxxij. annis qui fuerat cum magno labore. et cum invenisset eam: posuit super humeros eius. quoniam crucem suam accepit. et ad locum passionis portavit. ubi pro peccatis nostris mortem sustinuit. **Et** in die ascensionis cum leticia magna ovem suam. id est hominem. in domum suam reportavit. id est in celum. **Et** tunc ait ad angelos. **Ad** gratulamini mihi. inveni ovem meam que perierat. **Et** factum est tunc gaudium magnum angelis. quia restaurata est eorum ruina. **Secundo** expeditio fuit patribus in limbo. quia pro eius mortis et captivitatis inferni sunt liberati. **Zach. ix.** Tu autem domine in sanguine testamenti tui. id est in sanguine filii. eduxisti vinicos de lacu in quo non erat aqua. id est gratia. **Istud** figuratum est **Iosue. xx.** ubi dicit. quod post mortem summi pontificis homicida qui expulsus erat de terra sua: reuertebatur in terram suam. **Ita** Adam homicida fuit. quia pro peccatu occidit seipsum et totum genus humanum. et expulsus fuit de terra. id est viventium. in exilium huius mundi. **Et** postea cum posteritate sua descendit in limbum. et per nullum poterat eripi inde. et in terram suam reverti nisi per mortem summi pontificis. **Item** officium pontificis in veteri lege fuit orare pro peccatis populi. **Et** hoc fecit Christus **Luc. xxij.** Pater dimitte illis: quia nesciunt quid faciunt. **Et** quod fideliter oravit ostendit apostolus dicens ad **Heb. v.** Cum clamore valido et lachrymis offerens exauditus est pro sua reverentia. **Ite** officium episcopi fuit victimas pro peccatis populi offerre. et hoc fecit pontifex noster qui se pro peccato nostro obtulit. **Heb. ix.** filius dei ingrediens mundum dicit. **Holococaustum** pro peccato tibi non placuerunt. tunc dixit: ecce venio. **Glo.** Omnia holocausta antiquorum patrum qui obtulerunt summi pontificis pro peccato propter hominis deo non placuerunt. **Tunc** filius dei misertus nostri patri ait. **Ecce** ego venio ad meipsum offerendum pro peccato hominis. **Per** mortem ergo huius summi pontificis libe-

rati fuerunt sancti patres in limbo. **Expeditio** ergo fuit eis Christi passio. **Tercio** mors Christi expediens fuit hominibus in mundo. et hoc in multis. **Primo** ut cyrographum contra hominem diabolo datum per sanguinem Christi deleteret. **Col. ij.** Deleens quod adversum nos erat cyrographum decreti quod erat adversarium nobis. **Aug.** Quia a diabolo peccatum mutuavit: cyrographum scissit. dedit fideiussorem. et usque ad posteritatem crevit. **Tunc** enim a diabolo peccatum mutuavit quoniam contra preceptum dei sue prave suggestioni consensit. **Cyrographum** scripsit quoniam manus ad pomum porrexit. fideiussorem dedit quoniam **Ad** peccato consentire fecit. **Et** sic usque ad posteritatem crevit. quia tota posteritas potestati diaboli est subdita. **Et** merito. nam parentes nostri **Adam** et **Eva** fecerunt emptionem cum diabolo. et vendiderunt totum genus humanum pro vno pomo quasi pro nihilo. **Quod** queris propheta **Isa. liij. ca.** Gratis venudati estis: et sine argento redimemini. **Silicet** hominibus emptioni erat scriptum cyrographum et privilegium eterne damnationis. et non poterat deleri nisi per sanguinem Iesu Christi. **Unde** misertus damnationis nostre venit in hunc mundum deleens cyrographum quod adversum nos erat. sicut dicit ad **Col. ij. Glo.** Peccatum. **Ad** quod diabolus tenebat quasi cautionem decreti mortis eterne deletum est sanguine Christi fuso in cruce. **Isa. xliij.** Ego sum qui deleo iniquitates tuas propter me et peccatorum tuorum non recordabor. **Berni.** Agnosce homo quod gravia sunt et fuerunt anime tue vulnera pro quibus necesse fuit Christum dominum mori et vulnerari. **Si** hoc non fuisset ad mortem sempiternam: nunquam pro eorum remedio moreretur. **Sic** ergo patet quomodo per sanguinem Christi deletum est cyrographum. **Unde** ergo deletum esset per sanguinem Christi est scriptum aliud cyrographum. id est nostre redemptionis. **Est** autem scriptum cyrographum nostre saluationis in ovino pergameno. et cum ferreis penis et cum rubeo incausto. **Quia** pellis fuit corpus Christi. quod ovem venditam fuit pro xxx. denariis a **Iuda** traditore. et ad mortem ducta fuit ut inde pergamenum fieret. **De** cuius ductu dicit **Isa. liij.** Sicut ovem ad occisione ductus est. et sicut agnus coram tondere se obmutuit: et non aperuit os suum. **Ios. xvij.** Cohors autem et tribum et milites indeorum apprehenderunt **Iherusalem** et ligaverunt eum. et adduxerunt eum ad **Ananiam** primo. ubi edata sunt et alapa. deinde ductus est ligatus ad **Daypham**. **Ubi** sicut dicitur **Luc. xxij.** Velaverunt faciem eius: et percutiebant eum dicentes. **Propheta** quis est qui

te percussit. et erpuerunt i facie eius. Deinde ductus est ad Pylatū: ubi accusatus ē i multis criminibus quorum erat innocēs. Deinde ductus est ad Herodē: q̄ spreuit eū. et induit eū alba veste: et illudit eū tanq̄ fatuū. Deinde iterū ductus ē ad mortē. Sic p̄ q̄uo ovis ista empta est et ducta ad mortē ut pergamēnū deinde fieret. Postea solet ovis excoziari. Sic xpus excoziatus ē q̄n Pylatus vestibus exui eū fecit. et nudū ad statuā ligari. et ita s̄gis et flagell' berari. q̄ a plāta pedis vsq̄ ad verticē nō erat in eo sanitas. sicut dicit p̄pheta Isa. i. ca. Et Bern. Uolue et reuolue pellē corporis Iesu a plāta pedis vsq̄ ad verticē capitis. et nihil inuenies nisi dolorem. nihil nisi merorem. Et ne caput eius remaneret in excoziatur: imposuerūt sibi spinā coronā. quam arundine incusserūt capiti eius: in tantū q̄ spinarū aculei bñ dicitū caput eius penetrauerāt: ut sanguis in facie eius decurreret. Sic patet q̄uo ovis ista est excoziata. Postea solet pellis extēdi q̄ntus sex extēdi pōt sup lignū. Sic ista bñ dicta pellis Ihu xpi. i. corpus eius extensum fuit sup ligno crucis. De q̄ potest exponi illud ps. ciij. Extendēs celū sicut pellē. Celū. i. corpus celeste Ihu xpi. Erre tene sicut pellē. q̄ in tantū extensum fuit q̄ omnia ossa eius numerari poterāt. Aug. dicit. q̄ foramina manū et pedū adeo nimis distabant. ita q̄ affixavna manualia nō poterat attingere foramē. Un̄ cuius funiculis intantū distēderūt q̄ iūcture mēbro rū manifeste apparuerunt. Hoc est qd̄ dicit dñs i ps. xxi. Dinumerauerūt oīa ossa mea. q. di. Intantū extēderūt me q̄ oīa ossa mea numerari poterūt. Sic patet q̄uo cutis ista est extensa. Postea solet erigi in aerem et ad solem: ut sic retractis humoribus epiccet. Sic cutis huius ovis. i. caro christi cum cruce erecta fuit in monte caluarie p̄ra solē. et intantū extracti humoribus epiccatus q̄ de seipso dicit in ps. ci. Omnia ossa mea sicut cremum aruerunt. Percussus sum ut fenū et aruit cor meū. Ideo ex magna siccitate potū petebat dicens. Sitio. Et nō potuit h̄re gutta aque: sed dabant ei acetū bibere felle mixtū et myrratū. qd̄ cum gustasset noluit bibere. q̄ p̄ amaritudie nō potuit. Et cū hoīes nō compaterent eius siccitati aquā sibi ministrādo. sol sibi compaterbat radios suos subtrahēdo. Bern. Dum sol celestis moreret i terris: sol terrenus horrebat i cel. Sic patet q̄uo excicata est pell' ita ut pergamēnū fieret i quo cyrographū nostre saluatoris scriberet. Facto autē pergamēno scri

ptū ē cyrographū. Sed quō? certe penna ferrea. Sicut Job. xix. predixerat dicens. Quis mihi det ut exarent. i. scribant in libro stilo ferro. Ferreus stilus fuit lācea q̄ latus ei⁹ penetravit. Et clavi ferrei q̄ man⁹ ei⁹ et pedes trāssi perierūt. Et tam grosse fuerūt h̄c istius sc̄pture q̄ in latere eius manus poni poterat. Un̄ bñ dicit dñs Thome Joh. ix. ostendēs ei vulnera sua i manib'. Infer digitum tuū huc: et vide manus meas: et affer manū tuam. et mitte in latus meū. Q̄ magna erat h̄c sc̄ptura. quam ideo magnā esse voluit: ne p̄ obliuionez de cordibus hoīm deleret. Malach. iij. Scriptus est liber monimēti. i. litera vel cyrographū eterne recordationis coram eo i mētib' dñm et cogitātib' nomē eius. Ideo in ecclesijs an̄ oculos nostros crucis xpi depingit ne obliuiscamur eius. Deute. xxxij. Arit vita tua quasi pendēs an̄ te ut legas i eo hodie et in omni tpe. Et qd̄ debem⁹ in eo legere? certe tria q̄ erant in eo scripta. De q̄b' Izech. iij. Expandit librū corā me q̄ erat scriptus intus et extra. Et erant i eo scripte lamentationes: carmen et ve. Liber expāsus est corpus xpi expansum i cruce. qui liber scriptus erat intus et foris. Quia nō solum habuit dolorē exterius in corpore sed etiā in anima ex compassiōe matris dulcissime quas turbatissimā vidit circa crucē stantē. Bern. D bone Iesu q̄s grauiter foderis extra. sed multo graui⁹ foderis intra ex compassiōe matris tecū oīa p̄icipiās. Et erant i eo septē lamentationes quas faciebat i cruce p̄ peccatis nostris et p̄ redemptione n̄ra: q̄n cū lachrimis et clamore valido orauit patre p̄ nobis. Sicut scribit Heb. v. Cum clamore valido et lachrimis offerēs. supple p̄ces ad patrē p̄ nobis. exauditus ē p̄ sua reuerentia. Lamentabat etiā p̄pter hoc q̄ sua amara passio i multis p̄ccōtib' esset p̄dita: q̄ nolent eam sibi facere vtilē et fructuosā. Bern. Fleuit xps in cruce eo q̄ passio sua sufficeret ad redemptionē cunctoz: cū tñ p̄fuit ad salutem paucorū. Sc̄do erat i eo scriptū carmē. i. canticū leticie omnium eorū qui p̄ eius passio nem salui facti sunt. Lu. x. Gaudete et exultate. qm̄ noīa v̄ra sc̄pta sunt i libro vite. Itē gaudiū oīm p̄ccōz erat scriptū i eo. qd̄ sumi pōt ex hoc q̄ p̄ crucifixionibus exorauit. et q̄ latronem sero penitentē sine pena secū ad paradisum introduxit. Hoc potest esse magnū solatiū omnib' p̄ccōtib' hic penitētiā agētib' Bern. D bone ihu nō abhorruisti latronē penitēte. nō lachrimātē peccatricē. n̄ discipulū

Sabbato post Iudica

negante. nec ipsos crucifigeros tuos spreuisti. Tercio erat scriptum I eo ve eterne damnationis oibus illi qui propter peccata sua de libro isto delebunt. I. sanguine christi sunt redempti. et iterum diabolus peccando se subdiderunt. De quibus dicit psalmus. lxxviii. Deleant de libro viventium: et cum iustis non scribantur. Et de talibus dicit Apocalypsis. x. et Johannes vidit dominum sedentem in throno et iudicantem magnos et pusillos. et aptus est liber vite. et qui non est inuentus in libro vite scriptus missus est in stagnum ignis. Hoc erit in die iudicii quando mali mittentur in profundum inferni: tunc erit eis eternaliter ve. Unde dicit anima damnata illud. Diere. xv. Ne mihi mea quare me genuisti etc. Et Diere. xlv. Ne mihi misero. quia addidit dominus dolorem dolori meo. laboravi in gemitu meo et requiem non inveni. Hoc merito dicitur peccatores. quia hi in peccatis laborant: et dolorem conscientie in ista vita habent. et post hanc vitam dolorem habebunt eternum.

Sabbato.
Sermo. LXXV.

Sublevatis oculis in celum dixit etc. Ioh. xviii. Videamus quoniam aliquis recessurus est ab amicis suis quos veraciter dilexit: si considerat eos aliquibus rebus indigere: sine dilatione dat eis quas eis absque suo incommodo dare potest. Et non petit ab alio vel ab aliis quod suis amicis necessarium fore percipiat. Et confortat eos consolando si viderit eis aliquid aduersitatis obuiare. quia iacula que provident minus ledunt. Sic christus ihesus recessurus per passionem suam de hoc mundo. et relinquens post se amicos videlicet dilectos discipulos suos sciuit eos indigere multis. Ideo donauit eis corpus suum in cibum. et sanguinem in potum. Item docuit eos dilectionem et humilitatem habere ad invicem. et confortauit eos exemplo. exhortatione et oratione. Unde orauit pro seipso. pro discipulis. et pro omnibus fidelibus. sicut pater in hoc die nostro cuagelio. Ubi tria tangi videntur. Primum est christi pro seipso oratio. quod postulatio probat clarificandi ibi. Sublevatis oculis in celum dixit. Pater venit hora clarifica filium tuum: ut filius tuus clarificet te. Christus enim orauit non tamen ad aliquid impetrandum. sed etiam ad dandum orandi nobis exemplum. Ideo sua oratio describitur hic optimis circumstantiis disposita. Primo. scilicet quod verbum predicationis initietur orationis suffragio. et terminari debet ad orationem sicut incipit ab oratione. ad. A solo. iij. Orantes simul et pro nobis ut deus aperiat

at nobis ostium sermonis. Secundo. xliij. Consummatio sermonum ipse est. Consummatio hec inuenit hic. quia cum locutus fuisset post hoc orauit. Secundo. sicut nos oculos in oratione ad celum subleuamus subleuauit et ipse oculos. ps. cxliij. Ad te leuavi oculos meos: quia habitas in celis. Dispositio enim cordis maxime relucet in oculis. In oratione autem mens debet leuari ad deum secundum Damascenum. Oratio est eleuatio mentis in deum. Ad quod significandum eleuantur oculi. Et cum hoc sunt operationes in deum referende. Item. iij. Leuemus corda nostra cum manibus ad dominum in celos. Per manus enim designatur operatio. Tercio ut ex filiali dilectione et affectu oratur. ideo ait pater Diere. iij. Patrem vocabis me Quarto ut in tempore tribulationis per orationem homo recurrat ad deum. sicut dominus noster hic ait. Venit hora. scilicet passionis etc. ps. cxlij. Ad te minui cum tribularetur clamaui. Et. ij. Paralip. xx. Cum ignoramus quid agere debeamus hoc solum habemus residui ut oculos nostros dirigamus ad te. Quinto ut oratur pro reuulsi sicut dominus qui dixit. Clarifica filium tuum. scilicet per miracula in passione. ostendendo quod filius filius tuus. Unde Centurio visis miraculis multis ait. Vere filius dei erat iste. Item in resurrectione incepit habere gloriam corporis cum anima. A principio enim sue conceptionis ex dei coniunctione et visione habuit glorie claritatem. Ioh. i. Vidimus gloriam eius etc. Fructus huius clarificationis est ut filius e converso clarificet patrem in noticia hominum. Unde gloria est clara noticia cum laude. Noticia autem patris erat clara apud iudeos. ps. lxxv. Notus in iudea deus. Sed postea notus factus est per filium toti mundo: ut boni viri per opera bona noticiam dei clarificent. Matth. v. Sic luceat lux vestra coram hominibus ut videant opera vestra bona: et glorificent patrem vestrum qui in celis est. Sicut de disti ei potestatem omnis carnis ut omne quod de disti ei det eis vitam eternam. ubi ponitur petitionis fructus. Pro quo sciendum quod agentis cuiuslibet quod agit ab aliquo intentio est reducere suum effectum in causam manifestari onem. Nam ex actione principij quod est de principio manifestatur ipsum principium. sic filius quicquid habet a patre habet. ideo oportet quod per ea patrem manifestet. Et ergo sicut de disti filio potestatem super omnem carnem. id est super omnes homines. necessarium est ut per hanc duccas eos ad tuam cognitionem quod est vita eterna. De disti inquit secundum Dylarium. dando ei per eternam generationem naturam diuinam per quam habet patres

omnia retinendi. **Mat. xi.** Omnia mihi tradita sunt a patre meo etc. Vel dedisti ei pro homine propter sortitum personale ad filium tuum. ut sic caro haberet partem super carnem. **Matt. vi.** Data est mihi omnis potestas in celo et in terra. **Dan. vii.** Dedit ei partem et honorem et regnum. et omnes populi tribus et lingue ipsi seruiunt. Ad hoc inquit dedisti ut sicut tu habes partem non ut ab homine aliquid acciperias: sed ut te ipsum eis conferas. Ita et pro hominibus: ut omne quod dedisti ei per eternam predestinationem: retineat eis vitam eternam. **Ioh. i.** Quis me vocem meam audivit: et ego vitam eternam do eis etc. Etiam hec vita eterna pertinet ad gloriam patris. Ideo subdit. Hec est vita eterna ut cognoscant te soli verum deum et quem misisti Iesum christum. Posset enim aliquis credere quod ista vita eterna per eius filios danda consisteret in carnalibus bonis. Et sicut dicitur saraceni qui expectant aliam vitam in voluptatibus carnalibus et diuitiis et similibus premiari. Item quod dicitur machometi. Quam vitam finem philosophi dicitur vitam pecundum. i. ethicorum. Propter quod ipse Auienna hec considerans dixit. quod propheta quem vocabatur Machometum promittit eis felicitatem et premium quem multi sapientes non attenderant. Sicut iudei resurrectionem futuram expectantes ad vitam carnalem. Et ideo felicitatem vite future credunt consistere in bonorum temporalium plenitudine et honore: et bonorum pacis tranquillitate. Hoc autem remouet saluator dicens. Hec est vita eterna etc. Alia enim eterna consistit essentialiter in conspectu claro ipsius diuinitatis. Et tamen habet coniunctam fruitionem que est complementum felicitatis. Ex consequenti hoc consistit in conspectu humanitatis christi que est instrumentum nos inducens ad beatitudinem principalem. Beatitudo enim hominis non consistit in coniunctione ad aliquod bonum temporale vel corporale: ut dicunt rudes saraceni. sed consistit in cognitione ipsius primi et summi boni per apertam visionem et fruitionem. Pro quo ulterius sciendum quod vivere proprie dicimus illa que seipsa mouet ad operandum. Quicquid autem non nisi ab aliis mouetur: non dicuntur viuere sed mortui. Et ideo omnes operationes ad quas operans mouet se dicuntur opera vite. sicut velle: intelligere: sentire moueri: augeri. Dicit autem aliquid dupliciter vivere. Aut quod habet opera vite in potentia. et sic dormiens dicitur vivere. quod habet potestatem mouendi se. licet actu non moueat. Aut quod iam exercet opera vite in actu. et tunc perfecte dicitur aliquid vivere. unde somnus dicitur vite diuiniuum. Inter opera autem vite ulterius est opus intelligentie

quod est intelligere. Et ideo operatio intellectus maxime est vita. Sicut autem idem est sensus in actu et sensibile in tactu. ita intelligens et res intellecta in actu. Quod igitur intelligentia sit vita et intelligere sit vivere. sequitur quod intelligere per essentiam eternam sit vita eterna. Deus autem sic est eternus. Intelligere ergo et vivere eternaliter est vita eterna. Et ideo dominus dicit quod in visione consistit vita eterna. scilicet principaliter secundum totam suam substantiam. Amor autem est motus ad hanc et quodammodo est eius complementum. Nam ex dilectione que est ex diuina fruitione quam facit charitas: est complementum et decor beatitudinis. Sed eius scientia in visione consistit eternam. i. **Ioh. iij.** Videbimus eum sicuti est. Et considerandum ulterius quod cum dicitur. Hec est vita eterna ut cognoscant te soli etc. Per hoc non dicitur quod solus pater sit deus. et filius sit creatura: ut dicebat Arius. quod hec dictio exclusiva solus non determinat ly te. ut sit sensus quod solus pater sit deus. et filius sit creatura: sed determinat ly deum. Et est sensus: quod illa est sola diuinitas vera que est in patre. et sic non excludit filium a diuinitate sed magis includit. sic quod una sit diuinitas in vitroque. Sed excludit vera diuinitas ab alijs dijs que a gentilibus colebantur. sicut a ioue. saturno et alijs. Subdit. Ego clarificauit te super terram. opus summum quod dedisti mihi ut facias. et nunc clarifica me tu per apud te. metipsum claritate quam habui antequam mundus fieret apud te. Dic ponit ratio quare sua oratio debeat exaudiri. quod videlicet veritate fidei docuit inter homines. Ideo ait. Ego clarificauit te super terram. scilicet in fide et innocentia hominibus manifestando. **Isa. xliij.** In doctrinis clarifica te dominum. Item quia perfecte obediuit patri carnis assumendo vel mori patienti. ideo ait. Opus summum et non summum. quod iam factum predestinatione. et per iam factum est habendum quod certissime est futurum. Et dicit notanter quod dedisti et non misisti. quod non sufficit deo et nobis quod aliquid maderet nisi iubemur diuinitatem. quod quicquid fecit secundum quod homo accepit a deo patre et sic nos nihil boni facere possumus nisi ex dono dei. **Sap. viij.** Non possum esse retinens nisi si deus dederit mihi. Et quod christus sic clarificauit docendo et summum moriendo. **Jo.** postulat premium di. Et nunc clarifica. i. clarifica me confedere ad dexteram tuam: claritate quam habui prius quam mundus fieret apud te. i. in tua predestinatione. **Mar. vlt.** Dominus quidem Iesus postquam locutus est eis assumptus est in celum: et sedet a dextris dei. Vel aliter. Nunc clarifica. id est

Sabbato post Iudica

illius gl'ie quā habeo eternaliter tecū fm diuinitatē fac pncipē naturā moralē quā assumpsi ppter hūanā salutē. **A**dsequēter pscdo pncipali t'g'it p discipuloz collegio deprecatio. qd optatio pbat pseruādi cū dicit. **M**anifestauit nomē tuū homibz quos dedisti mihi de mūdo. tui erāt et mihi eos dedisti. vbi volens saluator orare p discipul' ponit rōes q're sit p eis orādū di. **M**anifestauit. q. d. fm Aug. vt fili' tu' e' arificet te. **Q**ue qdē clarificatio iaz i tpe impleta ē. qz manifestauit nomē tuum zc. **U**el fm **I**h'f. dico. q' cōsummaui opus qd dedisti mihi vt facerē. **Q**uale aut opus sit n' ret cū dicit. **M**anifestauit nomē tuū zc. qd est p'p'riū opus fili' dei q' est verbū. cui est p'p'riū manifestare. **M**at. xi. **N**eqz patres q's nouit nisi filius: et cui voluerit fili' reuelare. **E**t sciendū q' deus pater tripl' cōsiderat. **P**rimo in q'stū creator. et sic not' erat gētibz **R**om. i. **I**nuisibilia dei ipsi' a creatura mūdi p ea q' facta sunt intellecta cōspiciunt. **S**cdo in q'stū ei lo' li debet cult' patrie. **S**ic nō erat not' gentibz q' etiā alijs dñs cultū patrie exhibebant **T**ercio in q'stū est p' vnigeniti fili'. sic erat ignor' iudeis et alijs. sed innotuit p filiū qñ apli crediderūt eū esse filiū dei. **S**cda rō ex pte xpi sumitur. qz erat magister discipuloz: et ipsi eius discipuli. **B**onius aut mgr debet zelare pro suis discipul' z eos dirigere. et q'stū ad hoc dicit. **h**omibz q's dedisti mihi. s. homi ad obediendū. qz apli fuerūt ipāliter cūcti ipsi xpo. **I**ohā. vi. **N**emo pōt venire ad me nisi p' qui misit me traxerit eū. **E**t hoc ē ex dono et grā dei q' q's venit ad xpm. **E**ph. ij. **G**ra dei saluati estis p fi dē. et h' nō ex vobis. dei em donū ē. nō ex operibus: vt ne q's gl'iet. **D**edisti in q't de mūdo. i. amādo electos. **I**oh. xv. **Q**uia de mūdo nō estis. sed elegi vos de mūdo. s. ad obediendū zc. **B**oni aut datoris ē qz tui erāt fm diuinitatē vt pdestinati ab eterno p grām ad futurā gl'iam puenirēt. **E**ph. i. **E**legit nos an mūdi cōstitutionē zc. **E**t mihi eos dedisti. q. d. **M**o antea de eis mecū pordinasti: hoc ope faciēdi implesti vt mihi adhererēt. **E**t sermonē meū seruauerūt. qz oia q' dedisti mihi abs te sunt. qz verba q' dedisti mihi dedi eis **U**bi ponitur tertia ratio q' est deuotio discipuloz ad p'fem qz sermonē meū seruauerūt in corde p fidem. in ope p impletionem. **P**rouerb. viij. **S**eruamādata mea vt viuas. **I**oh. xv. **S**i seruaueritis mādāta mea manebitis i dilectōe mea. sicut et ego p'ris mei pcepta seruauit. **S**ed h' qd hic seruauerūt. videlicet sermonē tuum re

dūdat ad gl'iam tuā p'f. **N**ā hic sermo me' et q' oia q'cūqz habeo a te habeo et ipsi nūc cognouerūt: qz oia q' dedisti mihi. s. homi filio. abs te sunt. **I**oh. i. **U**idim' gl'iam ei' quasi vnigeniti a p're plenū grā z veritate. **U**idim' eū q'st oia a patre habentē. **E**t p hoc cognouerūt qz acceperūt. et clarificat in mente ipsoz. **R**ō autē hui' clarificatōis q. s. obediētia discipulorū redūdat ad gl'iam p'ris. ponit cū addebat. verba que dedisti mihi. i. plenā cognitiō z veritatis quā habuit aīa mea ab instāti cōceptiōis. **I**oh. i. **P**lenū grā z veritatis. i. cognitiōis. **D**edi eis inter' et expti' docēdo **I**oh. vi. **O**ia quecūqz audiri a p're meo loquor in mūdo. **E**t ipsi acceperūt et cognouerunt vere qz a te exiui. **E**t crediderunt qz tu me misisti **A**cceperūt in quā doctrinā meā nō existētes rebelles mihi. **I**sa. l. **D**ñs aperuit mihi aurē. ego aut nō tradico. retrosum non abiq. **E**t accipiētes cognouerunt qz a te exiui. hoc em cognouerūt p doctrinā xpi et p eius miracula **C**ognouerūt aut nō cognitiōe patrie. de q. i. **A**phoz. xij. **I**ūc aut facie ad facie. **S**ed cognitiōe vie et impfecte. de qua ibidē. **U**idemus nūc p speculū in enigmatē. **I**deo addit **E**t crediderunt. s. firme et stabiliter. **Q**uia tu me misisti. **S**al. iij. **M**isit deus filiū suū factū ex muliere. factū sub legerē. **E**t fm **A**ug. idē est. **E**t exiui. et tu me misisti. **S**z fm **H**ilariū aliud ē. qz fm eū exire p'tinet ad eternā generationē. mittere xō ad incarnatiō z. **S**z dicendū si loq'mur fm diuinitates. sic aliud ē exire et aliud mittere. **S**i xō fm humanitates. sic idē est fm **A**ug. **E**go p eis rogo. nō p mūdo rogo. sed p his q's dedisti mihi qz tui sunt et oia mea tua sunt. et tua mea sunt. **E**t clarificatus sum in his. **U**bi ponit quarta ratio ex pte custodiē xpi cui erāt apli specialiter cōmissi. iō ait. **E**go p eis rogo nō p mūdo. i. p mūdi dilectoribz. **S**z p his q's dedisti mihi: vt discipulos et obediētes spāliter. quia omnia sunt in mea potestate. ps. ij. **P**ostula a me et dabo tibi gētes zc. **S**ed di. q're nō p omibz rogat cur dicit. **I**oh. ij. **A**duocatū habemus apud patrē i h'm xpm. et ipse ē p'p'ciatio p peccatis n'ris. **E**t nō p nostris tm. sed etiaz p totius mūdi. **A**t. i. **I**h. ij. **Q**ui vult omēs hoies saluos fieri: et ad agnitiōem veritatē venire. **D**icendū q' q'stum est de se ista o'fō efficitur ē vt valeat toti mūdo. s. tñ n' i oibz forit effectū nisi in sanctis et electis. et h' ppter impenitentiā mūdānoz. **Q**ui sunt p eternā p'de stinationē. sed nō erāt ita sui vt filius eos nō

haberet. nec ita dant filio vt auferent pñ. ideo ait. Et oia mea tua sunt. qz ppter inseparabilitate vnionis humanitatis et deitatis i xpo fit ideaz cōcatio. attribuēdo ea q sunt hois ipsi deo: et cōuerſo. Sic em̄ demonstrato xpo hec ē ppositio vera. iste hō creauit stellas. ita hec ē vera. de mortu? Sed notādū q pñ pmo qdā habet q pñet ad essentia suā. sicut est sapientia: bonitas: et hmoi. q nihil aliud sunt qz sua essentia. et hec prestat fili? se habere Jobā. xvi. vbi loquēs de pcellione spūs sancti dicit. De meo accipiet et annūciabit vobis. Et hic Quēcūqz habet pñ mea sunt. Et dicit omnia. q licet vnū sint re: referunt tñ multa ratione. Secūdo habet quedā q pñet ad possessionez sanctitatis q sunt cōsecrata p fidē. sicut sunt om̄s sancti et electi de quibz supra dicit. Qui erāt et mihi eos dedisti. Et etiā ista prestat se filius hñe: cū dicit de eis loquēs. Et tua mea sunt. Tercio habet quedā pater p modū possessionis: sicut oēs res creatas. ps. xxiij. Dñi ē terra et plenitudo ei: orbis terraz et vniuersi q habitant i eo. Et hec oia sunt fili? Qñ i patra de filio pdigo Luc. xv. dicit pñ filio seni ori. Dia mea tua sunt. Dicit etiā notāter. clarificat? suz i eis. qz apli eius glām partim cognoscebāt. et i ppinquo plus cognituri erāt. ij. Pe. i. Nō indocras fabulas secuti notā fecim? vobis dñi nñi Ihu xpi scire et pñcientiā sed speculatores facti illius magnitudis. Et sū nō sum i mūdo. et hi i mūdo sunt. et ego ad te venio. Vbi ponit qñta rō que sumit ex necessitate imminēte aplis. qā xps recessur? erat ab eis. cui? pñentia corpali erāt cōfortati. Et ideo tunc indigebāt deo patri specialiter cōmēdari. Et ideo dicit. Jam nō sum i mūdo. id est i ppinquo recessurus sum ab eis. vel nō sum i mūdo adherendo sibi p affectū Sed hi i mūdo sunt. i. remanētes i tribulationibz mūdānis. Et ego ad te venio fm q hō ad te pterā tuā. Et ideo iustū est vt p eis ozē a quibus corporaliter recessur? sum. Pñ sancte serua eos i noie tuo quos dedisti mihi vt sine vnuz sicut et nos vnuz sumus. Premissis rōnibz q bus debet p eis rogare. iam psequēter petit p eis. Primo pseruatōez a malo dicēs. Pater sancte serua eos i noie tuo. id est i fide ac cōfessione. veritate ac pñe nōm̄is tui ab omni malo. ps. cxxvi. Nisi dñs custodierit ciuitatē rē. Quia bonū nñm nō est solū i hoc q habemus esse a deo. sed oportet vt pseruemur ab ipso. Quia vt dicit Bre. Dia i nihilū redigeret nisi ea man? om̄is potētis pñmeret Debr. i.

Portas oia verbo stutis sue. et serua eos sic vt sint vnū sicut et nos. qz quilibet res pseruatur i esse qz diu ē vna. sed desinit esse p diuisione. Mat. xij. Om̄e regnū i se diuisum desolabit. Vel pserua eos ad hoc vt sint vnū. Nā i vnitate spūs cōsistit nra tota pfectio. Eph. iij. Solliciti estote seruaere vnitate spūs i vinculo pacis. ps. cxxij. Ecce qz bonū et qz iocū dū habitare fratres i vnū. Addit autē. Sicut et nos vnū sumus. Sed cōtra. Ipsi vnū sunt p essentiaz. ergo et nos. quod est falsum. igit rē. Dicēdū q duplex ē vnitas i diuis psonis. i. vnitas nature. Joh. x. Ego et pñ vnū sumus. Et vnitas amoris i patre et filio que ē vnitas spūs. et vtraqz ē i nobis nō equal p cōparantia sed p similitudinē et imitationē longinquaz. Pater em̄ et filius sunt eiusdē nature numero. Nos autē sum? vnū i natura fm spēs. Itē ipsi sunt vnū p amorē nō picipatuz ex dono alicu? sed ex eis pcedentē. Nā pñ et fili? dū gū se spūs sancto. nos autē p amorē picipatuz ex aliq supiori. Subdit. Quē esset cū eis seruabā eos i noie tuo. qz dedisti mihi custodiū: et null? ex eis perit nisi fili? p dītōis vt scriptura impleret. Nūc autē ad te venio. vbi ponit necessitas pseruatōis diuine. qz cū essez cū eis pñentia corpali. de qua Baruch. iij. Post hec i terris visus est: et cū homibz cōuersat? est seruabā eos. i. custodiebā a malo et pectō. non virtute humana sed diuina. ideo dico i noie tuo Nñ ergo cū negasset se dñs demoniū habere. nō negauit se custodē sine samaritaniū cē vt dicit Joh. viij. qz ipse custos est. Ila. xxi. Custos q de nocte rē. Debitū autē pseruatōis est. qz dedit sibi ipsos. Vñ ait. Quos dedisti mihi. Quis em̄ tenet custodire sibi deputatos. ij. Regū. xx. Custodi vix istum. q si lapsus fuerit: erit aia tua p ania eius. Et Abacuc. ij. Sup custodiā meā stabo. et figā gradū sup munitionē. Sic stare debet platus super sibi cōmissō grege. Luc. ij. Pastores erāt i regione eadē vigilātes. et custodiētes vigilias noctis super gregē suū. Custodia autē xpi taz efficax fuit q nemo ex eis perit nisi fili? p dītōis. i. Judas q ad ppetuā p dītōem erat predestinat? et a patre pordinatus. Sic em̄ aliq deputati ad mortē dicunt filiū mortis. i. Regū. xvi. Vñ dñs: filiū mortis estis vos. Et Matth. xxiij. Ne vobis scribe et pharisei hypocrite q circūitis mare et aridā vt faciatis vnū plectitū. et cū fuerit factus: facitis eū filiū mortis duplo qz vos. Ut scriptura quaz. i. predixit David i ps. cxiij. Deus laudē meā ne ta-

Sabbato post Iudica

eneris. s. q. esset p. diciturus me: impleat. Et te-
net ly. vt p. secutur. et nō causatiue. Sed iterū
ait. Nūc ad te venio p. mouē meā. Joh. xvi.
Ite. relinquo mundū et vado ad patres. Et
hec loqr. i. mūdo vt habeāt gaudium meū im-
pletū i. semetipsis. **U**bi sciendū cū sup. di-
xit. Nūc ad te venio. posset aliq. suspicari q.
nō posset eos seruare ab eis recedens. Vel q.
pater eos an nō seruasset. **U**n dicit. Ego ser-
uabā eos i. noie tuo. Ideo rōem victorū assi-
gnat hic dicens. Decloquor i. mūdo. quasi
diceret. locutus sum sicut homo orās. s. hec
loquor. ppter consolationem discipulorū existi-
mantū me esse hoīem puz vt saltē p. solent in
hoc q. eos tibi patri quē maiore credūt recō-
mēdo gaudētes se esse i. ptectione patris fm
Abis. Vel aliter fm Aug. vt referant hec &
ba ad h. qd supra dixit. vt sint vnū sic et nos.
Et sic ponit vt finitus vnitatis. q. d. Declo-
quor i. mūdo. s. vt sint vnū. vt habeāt gaudiū
meū impletū i. semetipsis. **Q**d qdem p. seqtū
ad vnitatē spūs p. quā pueniūt ad gaudiū
vite eterne: qd ē plenū. Illud autē gaudiū ad
vnitatē seqtū. q. vnitās et pax faciunt pfecte
gaudere. **P**rouer. xij. Qui inuit pacis p. filia
seqtū eos gaudiū. Et subdit. Ego redi eis
sermonē tuū: et mundus eos odio habuit. q. a
nō sunt de mūdo: sicut et ego nō sum de mūdo
Ubi ponit aliaz rōem quare apostoli indige-
bāt a deo specialiter conseruari. q. erāt iudeis
odiosi ppter doctrinā xpī. Et h. allegat salua-
tor di. Ego redi eis sermonē tuū custodiendū
et p. dicandū. **Q**d qdē est donū maximū et bñ-
ficiū. **P**rouer. iij. Donū bonū tribuā vobis:
legē meā ne derelinquatis. Sed ex h. mūdos
eos odio habuit. **L**uc. vi. Beati erit cū vos
oderint hoīes et c. **J**oh. ij. Nolite mirari si
odit vos mūdos. **A**uliam hui. addit. q. a nō
sunt de mūdo. q. spūs facit hoīes de mūdo re-
cedere. nō. s. adherēdo ei p. affectū. licet sit in
eo corporaliter. **S**ermo em̄ dei hoīem deo p. iū-
git: cui null. p. iūgi potest nisi a mūdo recedat
Qui em̄ diligit mundū non est pfecta chari-
tas dei i. eo. q. sicut omne sile diligit sibi simi-
le: ita odit dissile. **S**ap. ij. Grauis est nobis
ad videndū: qm̄ dissilis est alijs vita illius: et
immutate sunt vie eius. **E**xempluz addidit
cū dicebat. **S**icut et ego nō sum de mūdo: h.
vez est q. tū ad affectū et originē. q. isti habue-
rūt originē de mūdo. xps autē nō. q. de spūs san-
cto ceptus ē. **M**at. i. **N**ō rogo vt tollas eos
de mundo p. corpale p. sentia ppter vilitatē si-
deliū q. p. eos credituri crūt. **M**at. vi. **A**ntes

in mundū vnīuersum: p. dicate euāgelīū omī
creature. **P**eto autē vt p. seruent a malo. s. mū-
di. **G**raue em̄ est vt hō inter malos imūnis
a peccato existat cū totus mūdos i. maligno
positus ē. **I**sa. xliij. **Q**uā trāsieris p. aquas tecū
ero: flumina nō opriet te. **Q**uā ambulaueris i.
igne flāma nō ardebit i. te. **R**ō autē hui. p. tū-
onis addit. et mūdo non sunt. **S**ed dice-
res. cū hoc supra dictum est quare hic repetit
videt q. sit inutil. repetitio: **D**icendū q. statim
supra eadē verba dixit. ad ostendendū causā
quare habeātur odio i. mūdo. hic & dicitur
ad assignandū rōem quare debeant seruari a
malo a deo. **E**x quo dat intelligi quod idem
est. ppter quod sancti odiūtur a mūdo et di-
ligunt a deo. s. contemptus mūdi. **J**acobi. ij.
Nōne elegit deus pauperes i. hoc mundo: di-
uites i. fide et heredes regnī et c.

De codem.

Sermo. LXXVI.

Sermonē meū
seruauerūt Joh. xvij. **I**n istis
vobis p. mediat ipsa veritas. s. fili-
us dei discipulos suos et h. q. fmonē suū sua-
uerūt. **N**ox autē discipulorū imitatores et de-
bem. vt dñi fmonē et q. nō expediūt dilige-
ter seruem. **E**t ad p. s. int. alia q. tūor sunt
seruāda. **S**eruare nāq. debem. aiaz a p. tū. loz
de. et cū ad nos veniūt. mādātū dñicū et pa-
cē. **P**rimo nāq. seruāda ē aia a p. tū. sorde.
Nota si aliq. vinū habet i. dolio diligēter cu-
stodit ipm̄ ne corrumpat. **M**ulto fori. et di-
ligēti. custodiēda ē aia ne p. p. tū. ificiat. **P**ro-
uer. iij. **O**mī custodiā custodi cor tuū. q. ab
ipso p. cedet vita tua. **D**eutero. iij. **C**ustodi te
metipm̄ et aiaz tuā sollicitē. **S**ic mūdā serua-
uerat aiaz suā illa q. dicebat thob. iij. **I**n scis
dñe q. mūdā seruauī aiam meā ab omī cōcu-
piscētia. **Q**uā q. libet hō aiam suā custodire
debet bñs Bern. ondit dicens. **S**i tpe passi-
onis xpī i. vase vitreo habere d. sanguine xpī pa-
rū: diligēter custodire ne vas frāgetur et ne san-
guine amittere. **F**ori. et debet q. libet aiam suā p-
p. tū custodire p. cioso sanguine xpī redēptaz i.
fragili corpe posita. **S**ecdo debem. diligēter
seruare deū in corde: sicut hō hospite magnū
quē hospitio suo suscepit diligēter seruare et
honorifice custodit. q. magn. hoīes nō recū-
pit nisi in magno p. modo. sic qui libet christū
in pasca suscipiens diligēter seruare debet. **P**ro-
uer. xxvj. **Q**ui seruat sicut comedet fructū

eius. et q̄ custos est dñi sui glorificabit. Propter qd̄ dicit Bern. Nobile hospitē habes o caro. nobile est valde. tota em̄ sal tua i ei? salutē est. da igit honorēz hospitū tuo tanto. qz si qd̄ honoris est in te hospitū bñficio tibi eue nisse cognoscas. Discessus em̄ ei? pbat qd̄ pñtia ei? pferat. **Tercio** diligēter seruare debemus mādātū dñicū. Nā dī Jōh. xiiij. Qui hz mandata mea et seruat ea: ille est q̄ diligit me. Et Mat. xix. Si vis ad vitā ingredi serua mādātā. Et i. Jōh. ij. Qui seruat mādātā ei? illo manet et ip̄e in eo. Deinde Acci. xv. Si volueris mādātā seruare pseruabunt te. **Viero.** Eternā vitā nō nisi p diuinorū preceptorū custodiā pmereri possum. qz q̄ vitā nō habuerit regnū celestis nō pōt eē susceptor vitē i quo nō mortui sed viui regescūt. Itēz nō pōt a dño mereri qd̄ petit q̄ non vult audire qd̄ iussit. **Quarto** debem? seruare paces. de qua apls ad Eph. iij. Solliciti sitis seruare vnitatē spūs i vinculo pacis. Alo. solliciti. i. studiosi: cauti et attenti seruare. Nec parē si bona nostra inuicē diligamus. si peccata q̄ sine damno tritici aut cū spe salutis corrigendoz eradicari nō pnt vsqz ad messem vltimā toleram? Diligēter aut mādātā hui? pac? seruāda sunt. Sz qualiter seruari debeāt Ihd. ostēdit dī. Pax cū bonis semp est habenda: et bellum cū vicijs. Mala siq̄dē impiorū odienda sunt. **Itē** nota alia q̄tuor q̄ diligēter seruare debemus: videlicet patiētiā i aduersis ne frāgamur. timorē dñi i psp̄e ne extollamur. verbū dei vt inflāmemur et illuminemur. fides catholīcā vt coronemur. **Primo** q̄ seruāda ē patiētiā i aduersis ne frāgamur. Apocal. iij. Qm̄ seruasti verbū patiētiē mee et ego serua te ab hora temptatiōis. Ideo dicit Aug? Qui fuerit patiētiōz ad iniuriā tolerandā: pstatior ostinet i regno dei. sed q̄ pdit patiētiā pder coronā. **Secdo** seruare debem? dñi timorē ne i psp̄e eleuemur. Eccli. ij. Serua timorē illi? et in illo veterasce. Sed qd̄ timor dñi i anima operet Bern. declarat dicens. Timore aīa pcurit. pscētia discutit. sollicitudo incutit. amor dei custodit. Qui habet hāc gratiā oēm odit iniquitatē. Sine hac grā gratiaz pmo nullū bonū pullulat. vel manere pōt vintū edificia. sed illico verit? p̄cipitiū si hui? amiseris p̄sidū. **Tercio** seruare debem? verbum diuinū vt inflāmemur et illuminemur. **Utrūqz** em̄ verbū diuinū parat: et idcirco seruādū. ppter p̄mū dicit i ps. cxvij. Lucerna pedibz meis verbū tuū: et lumē semitis meis.

Desco ibidē. **Alouin**z dñi inflāmauit me. **At** de his duobz **Viere. xx.** Factus est sermo tuus i corde meo quasi ignis exstiuans clarisqz i ossibz meis. **Q.** aut verbū dñi hoīem beatū faciat: testat dñs Jōh. viij. dicens. Si q̄s sermonē meū seruauerit mortēz nō gustabit i eternū. Sed q̄ verbū dei nō libenter audiūt nec de ip̄o curāt: die iudiciū horribilē voce audient. Quia dicit Bern. Si dūz vobis videt audire agite pñiam: erratis. qz audituri estis sermonēz durissimū. **Itē** maledicti i ignē eternū. Quā bonū aut sit audire verbūz dei dicit Apoc. iij. Accede coram te ostiū aptū qd̄ nemo pōt claudere. qz modicam habes virtutē et seruasti verbū meū. et non negasti nomē meū. i. Jōh. ij. Qui seruat hōī eius vere charitas dei pfecta est i illo. Bern. Serua sermonēz dei. qm̄ dulcia sunt faucibz tuis eloquia dei. **At** cor viuificat. ps. cxvij. Eloquium tuū viuificauit me. **Quarto** seruare debemus fidē catholīcā vt coronemur. i. Thimo. iij. dicit apls. Fide seruauit de reliquo. i. de futuro reposita ē mihi coronā iusticie. Quā te aut p̄tatis et virtutis sit fides ostēdit Bern. sup. Can. dicens. Fides inaccessibilia attingit et p̄hendit ignota. comprehendit immēsa. app̄hendit nouissima. Ipsaqz deuz in eternitate i suo latissimo sinu concludit et.

De eodem.
Sermo. LXXVII.

Nō eis rogo
P nō p mūdo. Jōh. xvij. Bonus et mitis rex solet habere aduocatos et milites mites: sz nō rebelles. Spū aliter. et sic rex glorie exaudit obedientes et fideles. Ergo clamat ecclesia i introitu. Miserere mihi domine qm̄ tribulor: libera me et eripe me de manibz inimicorū meorū: et a psequētibz me dñe nō confundar: qm̄ inuocaui te. Sed nō rebelles. vt patet i epla Viere. xvij. Dixerūt impij iudei ad inuicē. Venite cogitemus p̄tra iustū. pcutiam? eū lingua et nō atēdam? ad vnuerfos sermones eius. Attēde dñe ad me et exaudi voces aduersariorū meorū: nunqd̄ reddet p bono malū. qz foderūt foueam aīe mee. Recordare qz steterim i cōspectu tuo vt loquerer p eis bonū: et auerterē i dignationē tuā ab eis. p̄pterea da filios eorū i famē et deduc eos i manus gladij. fiant vxores eorū absqz liberis: et viduet viri eaz interficiant morte. **Iuuenes** eorū p̄fodiant gladio i p̄lio.

Sabbato post Iudica

Audiat clamor de domibus eorum. i. pccm. Ad
duces eos sup latrones repete te. ne pccier
iniquitati eorum. et pccm eorum a facie tua non deleat.
Et sic xps rogauit p obediendo et non p malis
di. Pro eis rogo non p mundo. **I**n summa
euangelij duo innuunt. Primo petit p se. ibi
Pr clarifica filiū tuū. scdo petit p fidei colle
gio. ibi. pr p eis rogo te. De pmo dicit. In il
lo tpe. s. post dñicā cenā. s. feria qnta cum Ju
das abiisset ad pncipes sacerdotū. Tunc ait
Ihs. Surgite eam hinc te. Et docuit eos
multa inter cetera. Et ait stādo hec q sequūt
Subleuatis oculū i celū. s. cū xps orare volu
it. **N**ota dñiū inter orōem xpi et nostraz
orōem. Oratio nra ē ad necessitatē. i. dñi.
iij. Quid habes qd nō accepisti. Et. ij. dñi
rin. ij. Sufficiētia nostra ex deo ē. Sed orō
xpi est ad nostraz instructiōē. **R**ego. Dis
xpi actio ē nra instructio. **S**i voluerimus ex
audiri debemus leuare quattuor. Primo oculo
ad celestia contemplādo. ps. cxix. Ad tele
uauit oculos meos q habitas i cel. **C**ōmune
ē puerbiū. vbi amor ibi ocul. **E**nihil ama
re debem nisi celestia. q ibi eluam oculos cō
templatōis. **P**hilip. ij. Nra pueratio in ce
lis est. **I**tem mat. vi. Ubi est thesaur tu ibi est
et cor tuū. Et sic i celo. i. dñi. **O**culus nō
vidit nec auris audiuit nec i cor hoīs ascendit
q pparauit de his q diligūt illū. **U**n Aug.
Qd de pparauit diligentibz se fide nō capis
tpe nō attingit. charitate nō comprehendit. de
sideria et vora transgredit. acq pōt estimari
nō pōt. **S**cdo si volumus exaudiri debe
mus leuare vocē. s. in orōne. **A**u. xvij. Dece
viri leprosi leuauerūt vocē suū dicētes. **I**hu
pceptoz miserere nostris. Et sic nos pctōres
Et sic **S**usanna Dan. xij. hēs suscepit i celū
Erat em cor ei fiduciam habēs i dño. Et sic
ps. ij. Voce mea ad dñm clamaui. et exaudi
uit me de mōte scro suo. **T**ercio leuare deb
mus man ad celū. i. opa celestia agendo. ps.
lxij. In nomie tuo leuabo man meas. Ille le
uat man i noie dñi q agit opera deifica. Et ta
lis exaudiet. **E**xod. xvij. **A**ug. leuaret moyses
man vincebat Amalech. Et sic q libet fidel de
bet leuare man ad deū. Et sic ps. cxvij. **L**e
uauit man meas ad mandata tua q dilexi. et
exerceboz i iustificatōibz tuis. **Q**uarto de
bem leuare caput spec. **L**uc. xxi. **L**euate capi
ta vra. i. spm exauditiōis. ps. xxxvi. **S**pera i
dño et factio nitatem. et dabit petitiōes cordis
tui. Et ppheta. **Q**uis sperauit i dño et relin

ctus ē. q. d. nullus. **T**ren. ij. **B**onus est dñs
sperātibz in eū. **J**aco. i. **S**i qd indiget postu
let a deo in fide nihil hesitās. **S**equit. **E**t ait
Pr venit hora. nō dicit tps nec dies. qz sta
tim capiēdus erat. nō hora fatal sed sue o: di
natōis et bñplaciti. **C**larifica filiū tuū. q. d.
Venit hora passionis et semināde hūilitatis
q nō differas fructū claritatis. clarifica filiū
tuū. **S**ed di. tñ fili ē sapiētia. et dñ sapien
tia pñs. et cū maximā claritatem habeat. quō
dñ claritas clarificari. pñtem cū dñ splendor
glie. **D**eb. i. **R**ñdet. **A**ps petebat triplr clari
ficari a pñe. **P**rimo in passione p mirabilia q
tūc ostēsa sunt. **U**n **A**eturio visis tot et tātis
miracul ait. **V**ere fili dei erat iste. **S**cdo i re
surrectōe. **N**ā i xpo fuerūt tres substantie q an
resurrectiōē videbant esse obscure. videlicet
caro aia et diuitas. **C**aro videbat obscura p
pter mortalitatē. aia ppter passibilitatē. diui
tas videbat obscura. qz pauc erat manifesta
Si i resurrectiōe clarificata ē caro. qz induit
impassibilitatē et felicitatē. et tunc diuitas ma
nifestata ē. qz accepit manifestationē. **T**unc
em deus manifestatus est. ex eo q p diuitatis
sue potentiā resurrexit. **T**ercio i noticia oim
populorū. **S**ap. vij. **D**abito claritatē ad
urbas. et honorē apud seniores. **C**larifica fi
liū tuū. i. manifesta toti mūdo me esse filium
tuū. pñtem. vt fili tu clarificet te. i. noticia
hoim. **A**ug. **R**esuscita me vt innotescas toti
mūdo p me. **F**ili em toti mūdo clarificauit
patrē. **N**ā pñt m not erat i iudea de. nūc au
tē oibz gētibz a filio notificat ē. **J**oh. i. **D**eū
nō vidit vñqz nisi vnigenit fili ei q enarra
uit nobis. **P**rimo aut manifestauit suaz mi
sericordiam. **L**uc. vi. **E**stote misericordes sicut et
pñ vñ misericors ē. **S**cdo ei liberalitatē. **A**u.
xij. **N**olite timere pusillū gregem. qz placuit pa
tri vñ vobis dare regnū **I**dcirco nullū infide
lis pōt se excusare q i deū nō credat. qz toti
mūdo manifesta ē noticia sua. **I**tem nullus
pctōr pōt desperare de deo. qz toti mūdo ma
nifestata ē misericordia sua. **I**tem oēs iusti debēt cō
fidere i deo. qz nota ē ei liberalitas et doctrina.
Quilibet aut fidelis debet hac supplicatiōz
porrigere deo oimpotē. prius subleuat oculū
voce et manibz. vt patuit. **D**einde debem cla
mare pñ. Et bñ dñ pñ rōne creatōis. qz crea
uit nos. **D**eute. xxxij. **N**ūquid nō ipse est pñ
tuus q possedit te et fecit et creauit te. **G**losa.
Fecit corp. creauit aiam. possidet totū. q me
rito diligēd. **B**ern. **S**i diligis patrē carna
lē a q habes pñe corpis quanto plus diligere

teneris eū a q̄ habes corp⁹ et aīam. Sed heu
 ve dī Deute. xxxij. Oblit⁹ es dñi creator tui.
Secūdo dī p̄ ratōne miseratōis. ps. cū. Quō
 miseret p̄ filioz miser⁹ ē dñs timētibz se: qm̄
 ipse cognouit figmentū nostrū. Figmentū. s.
 in fragilitate et p̄nitentia ad peccandū. Figurāt
 Auce. xv. i filio p̄digo. quomō pater benignē
 eū recepit. **B**eni. Quāta est misericōdia dei. qz
 nō minus diligit peccatōzē p̄uersū q̄ q̄ nū
 q̄ peccati maculā contraxit. **T**ercio rōne pro
 curatōis. Nā pcurat filijs necessaria. Mat.
 vi. Nolite solliciti esse dicentes. qd māduca
 bimus aut qd bibem⁹ zc. scit em̄ p̄ vester q̄a
 omibz his indigeris. Nāz idem deus q̄ quat
 draginta annos iudeos pane celi i deserto pa
 uit. z vestimenta z calciamenta eoz vetustate
 nō sunt consumpta. Deute. xxxij. Justit i tri
 buto eoz infirmus. enā hodie nobis puidet
 de necessarijs. Ill em̄ panē celi. nobis corp⁹ su
 um. Ill aqua de petra. nobis sanguine de late
 re. Istis terrā pmissionis. nobis regnū celoz
 i. **P**e. v. Dēz vestrā sollicitudinē p̄cientēs
 in eū. qm̄ ipsi cura est d̄ vobis. Quarto rōne
 hereditarie pmissionis. ps. xxxvi. Iusti here
 ditabūt terrā: z inhabitabūt i seculū seculi su
 per eam. **H**oc petim⁹ cū dicim⁹. **A**dueniat re
 gnū tuū zc. **O** pater clarifica filiū tuū. s. i p̄
 ti i grā: et i futuro i gloria. **P**rimo i p̄senti
 clarifica. **E**t h̄ nos petere debemus. s. vt clari
 ficet nos i tribus. s. corde. ore z opere. **O** q̄ ne
 cessaria est clarificatio i corde. quod obscura
 tum ē p̄ malas cogitationes. **A**zech. xij. **U**i
 ri isti posuerūt immundicias i cordibus suis
Nichee. ij. **U**e vobis q̄ cogitatis inutile et
 opam i malū i cubilibz vestris. Nam tales si
 miles sunt sepulcris dealbatis q̄ int⁹ sunt ple
 na ossibz mortuoz z omī spurcia. **M**atth.
 xxij. **A**rgo opus ē clarificatōe i corde. Nā q̄s
 poneret cibū delicatū i vas feridū et macula
 tū. q. d. nullus. **E**t sic nos si cape volumus ei
 bū vite debemus clamare illud **L**u. i. **I**llumi
 nare his q̄ i tenebris sedēt zc. s. cordis. ps. **I**l
 lumina oculos meos. s. i timore eius. ne vñ
 q̄ obdormiā i morte zc. **S**ecūdo i ore opus
 est clarificatio. **I**sa. vi. **T**emibz q̄ tacui. q̄a
 vir pollutus labijs ego sum zc. **A**rgo pete cla
 rificatōne. ps. l. **D**ñe labia mea aperies: z os
 meū annūciabit laudē tuam. **T**ercio i ope
 re. **E**t circulo q̄ nū opus in manibz. sicut ha
 bet **S**en. xxxvij. **N**ō occidamus eū. meli⁹ est
 vt veniūdet ismaelitis z manus nostrē nō pol
 luant. s. ad modū luti. ps. lxxx. **M**anus ei⁹
 in cophino seruierūt. i. in seruili ope. peccata

em̄ seruilia opa sunt. **E**t cophinus ē vas in q̄
 lutū plateaz posuerūt filij isrl. **A**rgo necessa
 ria est clarificatio. ps. xvij. **I**llumina dñe te
 nebras meas. s. in opatione. **U**t filius tu⁹ cla
 rificet te. s. i corde p̄ dilectionē cū ps. xvij. **D**i
 ligā te dñe: dicēdo. **C**onfitebor tibi i toto cor
 de meo zc. ps. ix. **I**n ore p̄ benedictionez. ps.
 lxij. **B**enedicam te in vita mea. **I**tem ps. lxx
Replet os meū laude vt cantem gl̄iam tu
 am zc. **E**t in ope clarificemus teū p̄ bona ope
 ra. **S**ecūdo pater clarifica filiū tuū. s. i fu
 turo p̄ gloriā. **D**ec est vera clarificatio. i. **N**o
 rin. xij. **U**idem⁹ nūc p̄ speculū in enigmate:
 tūc aut facie ad faciē. **D**e qua visione dicit **S**ul
 gentius. **I**n speculo tria videmus. nos ipsos.
 speculū. z quicqd̄ circūstat. **E**t sic i speculo di
 uine claritatis tria videmus. nos ipsos et deū
 inq̄tū possibile ē nobis. z cetera omīa i vera z
 certa sciētia cognoscemus. **D**ane clarificati
 onē pete dicēs. **P**ater clarifica filiū tuū: vt fi
 lius tuus clarificet te. s. in futura patria. **D**e q̄
 clarificatōe dicit **A**ug. in li. xxij. de ciuita. dei
Ipse deus est finis desiderioz nostrorū q̄ sine
 fine videbit. sine fastidio amabit. sine fatiga
 tione laudabit. **N**am ab aliq̄bus sicut dam
 naria xps abscondit faciem suā. **D**eute. xxxij.
Abscondā faciem meam ab eis: z cōsiderabo no
 uissima eoz. **A**liq̄bus ostendit splendore fa
 ciei sue. sicut sanctis viris i p̄nti vita. **U**n p̄
 pheta nō est ausus petere visionem faciei sed
 splendore di. **I**llustra faciem tuā sup seruūz
 tuū. ps. xxx. **B**eatiss̄o ap̄te ostēdit. i. **J**oh.
 ij. **U**idebimus eū sicuti ē. **I**tez sine fastidio
 amabit. sed amor carnal q̄q̄ habet fastidiū
Azech. xvi. **F**acta est quasi meretrix fastidio
 sa augēs p̄ciū. **A**liq̄n vertit i odiū. vt patz. ij.
Regu. xij. **P**ostq̄ **A**mmō oppressit **T**ha
 mar sorore ei⁹ z cubauit cū ea: exolat eā habu
 it odio magno nimis. ita q̄ malus ē et odin⁹
 q̄ oderat eā amore q̄ an dilexerat. **A**liquādo
 amor ille vertit i absinthiū. **P**rouer. v. **N**o
 uissima ill⁹ amara q̄si absinthiū. **D**eus autē
 amat cum suauitate z dilectōe. **E**ccli. xxiij.
Qui edūt me adhuc esuriēt. et q̄ bibūt me ad
 huc sitiet. **I**te sine fatigatōe laudabit. nā lau
 dantes eū nō fatigant. sed erit eis illa laus io
 cūda. ps. cii. **J**ocundū sit eloquiū meū: ego
 s̄o delectator in dño. **N**am illud erit deo acce
 ptū sacrificiū. ps. clx. **N**ūquid manduca
 bo carnes thaurorū zc. **I**mmola deo sacrificiū
 laudis: z redde altissimo vota tua. **E**t sancti
 dei nō cessant die ac nocte deus laudare. **Na.**
 vi. **A**lamabant alter ad alterum: z dicebant

Dominica palmarum

Sanctus sanctus sanctus dominus deus exercituum: ple-
na est ois terra gloria eius. Na habet magnū me-
ritum ex illa laude. De quo **Eccli. xxiij.** Qui
me elucidant habent vitam eternam.

Dominica Palmarum.

Sermo. **LXXVIII.** De euangelio.

Verba multa

Quenerat ad diē festū cū audis-
sent qz xps venit hierlm. accepe-
runt ramos palmarū z processerāt ei obuiā **Joh.**
xij. Per palmā significat victoria. palma em
olim victores coronabant. Per palmā qz si-
gnificat pseuerantia. palma em diutissime pse-
uerat itā dē fructū habeat. **Job. xxi.** Sicut
palma multiplicat dies. Rami aut opavel
exempla sunt. **Jā** palmarū g rami. i. cū victori-
osis z pseuerantibz opibz z exempli honorādū ē
ihs. Per has em palmas fides nra zfirmat i
mūdo. mēs nra securat i extremo. vita nra ap-
probat i iudicio. glā nra augmētāt i celo. De
pmo **Exod. xv.** Venerūt aut i helym filij isrl
vbi erāt. xij fontes aqz. z lxx. palme. z castra
metati sunt iuxta aqz. helym interpretat robu-
sti vl deficiētes. z significat ecclesiaz i q sunt fir-
mi z i firmi. pfecti z im pfecti. Duodeci fontes
z lxx. palme. sūt. xij apli. lxx. discipuli. licet
ei duo discipuli supabūder fm se p iurā hē ibi
dicit glo. h m nō facit vim diuitati. **U**l duo
decz fontes sunt. xij. articuli fidei q i simbolo
continent. **Isa. xij.** Dauriet aqz i gaudiis d fō-
tibus saluatoris. **Q**z fō fides sine opibz mor-
tua ē. **Jō** septuagita palme iuxta fōtes eē de-
bēt. Septuagita sunt septies decē septuagi-
ta g palme sunt oēs victores z pseuerantes i bo-
nis opibz. vl oia victoriosa z pseuerantia opa
sūt p. vij. dona spūs sancti. **vij.** vicia in decē
mādatoz obseruantia. De palme hnt flores
fritū in mūdo. ps. xci. Iustū vt palma flore-
bit. zc. fructū fō p mior hnt i celo. **Ps.** vij.
Ascēdā i palmā: z apphēdā fructū ei. fructū
ex palma xps dici pōt. **Aug.** Ex palmarū q est
vera palma victorie. Spinis coronat q ipi-
nas pctōz venit cōstringere. De scdo **Judic. i.**
Alij aut cyneti cognati moysi ascēdēte de ciui-
tate palmarū cū filiis iuda i desertū fortis eoz
Lyne lucē interpretat. z significat penitētē.
Mat. v. Bū q lugēt. **Juda** glificās interp-
tat. z significat illū q ait. i. **Regū. ij.** Quisqz
glificauerit me glificabo eū. q autē p tēnūt me-
erāt ignobiles. Vere ignobiles sunt qz p di-
abolū ē. filij iuda angeli sunt. desertū fortis eoz

ē regnū celoz. **Hoc ē** desertū in q. xcix. oues. i.
nouē ordines angeloz dimittunt. sic dicit **Lu.**
xv. filij cyneti. i. lugētes p pctis ascēdunt i
morte cū filiis iuda. i. cū angel ipsos deducē-
tes in fortē eoz. i. i ordines angeloz. **Diero.**
Legim sepe angelos aias electoz vsqz ad cer-
los cū hymnis atqz laudibz deduxisse. **Aduz**
ciā g ascēdēdi cū angelis i morte habebis qn
cū palma victorie z pseuerantie veneris. **U**n
bū legit. **ij.** **Reg. vi.** q **Salomō** i ostijs tēpl
sculpsit cherubin. i. similitudinē angeloz z pal-
mas. i. q significat q p ostiū tēpli celestis p an-
gelos z p palmā victorie intrandū ē. **D** felice
victoria p quam talis habet i morte fiducia.
Srego. In itū retributōis est in obitu securi-
tas mētis. **Detercio Deutero. xxv.** Iudices
quē iustū esse p pexerint illi iusticie palmam
dabūt. quē impiū p dēmnabunt impietatis.
Iudices sunt illi de qbz **Nat. xix.** Sedebūt
sup sedes iudicātes duodecim tribū isrl. **Isti**
iudicabūt approbatōis. sed summū iudex au-
toritate. Dabit quidē iustis palmā iusticie
id est p iusticia honorē vel coronam victorie.
ij. **Thimo. iij.** Reposita ē mihi corona iusti-
cie quā reddet mihi dñs in illa die iustus iu-
dex. **Sed** qz nemo coronabit nisi q legitime
certauerit. ideo si vis hēre palmā i iudicio vitę
ce vicia i mūdo. **Srego.** Sine laboris certa-
mine nō est palma victorie. **De quarto Apo-**
cal. vij. **Vidi** turbā magnā quā nemo dinu-
merare poterat ex omibz gētibz z tribubus et
pplis z linguis: stātes an thronū et i aspectu
agnī amicti stol albis: z palme in manibz co-
rū. **Stole** albe sunt mūdiissime beatoz clari-
tates. **Palme** in manibz sunt beatoz retributi-
ones: qz habēt ex pseuerantia i bonis z virtuo-
sis opibz. ppter h bū legit. **ij.** **Reg. vi.** Omēs
parietes tēpli tēxit auro. z fecit i eis cherubin
z palmas z varias picturas. **Hoc ē** templū
celestē in q oia auro immortalitatis vel chari-
tatis tegūt. **Cherubin** sunt angeli. palme vi-
ctores. sancti pseuerantes iusti. varie picture
sunt varia p mior ornamenta. **Perseueret** g
nūci tūo q inter angelos vult hēre palmā in
celo. **Bern.** Proxius absqz pseuerantia nec q
pugnat victoriā nec palmā victor psequit.

De eodem.

Sermo. **LXXIX**

Ecce rex meus

venit tibi mansuet sedēs super
pullum asine zc. **Matth. xxi.**

Utina q̄libet nrm hodie mereat cē asin⁹ dñi.
Oportet autē q̄ vult cē asin⁹ dñi v̄vestimēta
 ei aplicorū p̄ceptoz et exēplorū imponat: vt
 sic xps i ipso sedeat donec i hierlm celestē veni-
 at. **C**ōsiderādū autē q̄ dñs sup tria aīalia
 libēter sedet et libēter eq̄tat. videlicet sup asinū
 sup camelū et sup equū. Per asinū autē dñi in-
 telligere debem⁹ quēlibet penitēte incipientē.
 Per camelū quēlibet p̄ficiētē. Per equū quē
 libet p̄fectū et p̄nientē intellige. In his dñs
 sedet p̄ grā. **D**e pmo dicit Zach. ix. Ecce rex
 tu⁹ veniet tibi ascendēs sup asinū et sup pullū
 filiū asine. Asin⁹ xpi est q̄ on⁹ penitētie portat.
 Eccl. xxij. Obaria et virga et on⁹ asino rē.
Mal⁹ asin⁹ ē q̄ facit penitētie et dñm insiden-
 tē p̄ficiat. graui⁹ em̄ p̄ctor on⁹ assumit. ps. xxxv.
 Sicut on⁹ graue grauate sunt sup me. et
 grauiorē sessorē. s. diaboli accipit. Sicut si-
 gnatiū ē. Nume. xxi. Asina cui insidebat Ba-
 laā. quā angelus euaginato gladio aīas nec
 ad dexterā nec ad sinistrā ire p̄misit donec as-
 ina murmurabat oītra sessorē curtercio eā pec-
 teret. Balaam interpretat deuorās populū. et si
 significat diaboli. De q̄. i. Pe. v. Diabol⁹ tan-
 q̄ leo rugiens circūit querēs quem deuoret rē.
Srego. Ore pestifere per uisionis eos quori-
 die deuorat quibus a confessione fidei repro-
 ba vita discedat. Qui⁹ asina ē peccatrix aīa.
 angelus p̄dicatōrē vel confessorē significat.
Malach. ij. Labia sacerdotis custodiūt sci-
 entia. et legē requirēt ex ore eius. q̄ angel⁹ dñi
 exercitū est. q̄ gladio extremi iudicii terris
 peccatōrē ipm in via iniquitatis p̄cedere nō
 p̄mittit fm voluntatē balaaz. i. diaboli. Dia-
 bolus ergo sentiens animā trepidare: et nolle i
 via iniquitatis p̄cedere: plus eū stimulat. et ter-
 cio eū p̄nitit q̄n triplici aduersitate. pmo in
 rebz. scdo in amicis. tercio in corpore eum af-
 fligit p̄ malos vel p̄ semetipsum. sicut Job tri-
 pliciter p̄cussit. Tandē asina oītra sessorē dia-
 bolū murmurat i confessione et in orōne. At sic
 p̄ctor incipit p̄ficere in bonis opibz q̄ tūc bñ
 significat p̄ camelū. De his duobz. s. incipie-
 tibus et p̄ficiētibz dicit Isa. xxi. Uidit currū
 duoz equitū ascensoz asini et cameli. i. incipi-
 entes et p̄ficiētes q̄ maxime trahunt currū ec-
 clesie. pauci em̄ sunt p̄fecti. Camelus est aīal
 ap̄tū ad laborandū. et aīal mercatorū ē. et mer-
 ces portare solet. Ita p̄ficiētes multū laborāt
 et merces meritorū vsq̄ in celestem hierlm por-
 tāt. **U**ñ. iij. Regū. x. dicit q̄ regina saba. i. ec-
 clesia ingressa hierlm cū comitatu saluando
 fuit diuitijs meritorū et camelis. i. p̄ficiētibz

portantibz aromata bonoz operū. Et aurum
 charitatis infinitū: et gemmas p̄ciosas virtutū.
 venit ad regē Salomōnē. i. ad xpm. Be-
 ata es anima que sic ad christū venis. **B**ene
 veneris si aliquid attuleris. **A**ug. Apd
 dñm plus habet loci qui plus attulerit non ar-
 genti sed fidei. **S**ane autē tibi te latronibus
 q̄ talibz meritis se spoliāt. **S**rego. Dep̄dari
 desiderat qui thesaurū publice in via portat.
Ecōtra. Cameli sunt auari onerati iniustis
 tempaliū diuitijs. quas nisi deponāt celestes
 hierusalē intrare nō possunt. **M**at. xix. Faci-
 lius est camelū p̄ foramē acus trāsire q̄ diuiti-
 tem intrare in regnū celoz. **N**ō bñ dicit hieru-
 salē. **P**orra em̄ est arca p̄ quā cameli intra-
 re nō p̄nt nisi depositis oneribz. **A**bice ḡ one-
 ra vt celestes intres hierusalē. **D**e tercio **A**po-
 cal. xix. Ecce equus albus et qui sedebat sup
 eum vocabat fidelis et verax rē. **P**erfect⁹ q̄s
 equus chusi est p̄pter audaciam in bellis
 contra diaboli. mundum et carnem. **Z**ach. x.
Posuit eos quasi equos glorie sue in bello. et
 p̄pter fortitudinē in sustinendo. **J**ob. xxxix.
Nūquid prebebis equo fortitudines: aut cir-
 cūdabis collo eius hyssopum. **I**tem p̄pter
 velocem cursum qui desiderijs et affectibz fes-
 tināt ad patriā. **U**nde te equis varijs dicit
Zach. vi. Qui autem erant robustissimi q̄re-
 bant ire et discutere p̄ omnē terram. i. **A**hoz
 ix. Sic currite vt comprehendatis. **U**nde ve-
 lociter curremus si de patriā ad quā curre-
 dū est cogitarem⁹. **A**ug. Cur nō p̄peram⁹ et
 currim⁹ vt patriā nostrā videre: et parētes sa-
 lutare possim⁹. magn⁹ em̄ nos illic charozum
 numer⁹ expectat. **E**cōtra **S**q̄ diaboli sunt q̄ p̄-
 cipites ad p̄ctm currūt ad infernū. **P**rouer.
 i. **P**edes eoz ad malū currūt: et festināt vt ef-
 fundāt sanguinē. **E**t certe tales equi cū sessorē
 re suo diabolo cū ipsis nūc de vicio ad vicinū
 cursitate i pfundū penarū mergent. **A**po. xv.
Equū et ascensoz p̄iecit in mare.

De eodem.

Sermo. LXXX.

Purima autē
 turba strauerūt vestimenta sua
 i via **M**at. xxi. **D**iversitas
 opinionū fuit antiquitus cui debebat honor
 et reuerentia exhiberi. **A**liqui em̄ dixerunt q̄
 nobilitati generis. vt quāto aliq̄s esset maio-
 ris et nobilioris generis: tāto ei plus honor de-
 beret. **A**lij dixerūt q̄ honor debeatur diuitijs

Dominica palmarum

ut hō quāto esset dītor: et opulētior: tāto pl⁹ sibi
deberetur honor. Alij dixerūt q sapiētē. ut
quāto eēt hō sapiētior: tāto magis erat dignus
honore. Alij dixerūt q p̄tuti. ut q̄to aliquis
eēt p̄tiosior: tāto ceteri ipm honorare deberēt.
Qui sentētie fuit Aristo. dicens ethi. iij. q ho
nor ē exhibitio reuerētie i testimoniū p̄tutis.
Inter istas aut opiniones vltima fuit verior.
Qui rō est. qz honor non est alicui nisi in qz
tū bon⁹ ē. Et ideo dignū ē q p̄mo honorand⁹
est ipse deus q est essentialiter summū bonū.
Et qz hō p virtutē efficit bon⁹. idcirco etiā ta
li debet honor. Quia hō cū altitudine generis
et diuitiaz et potētie magnitudine necnō cla
ritate sapiētē p̄nt aliq carere p̄tutib⁹. et p se
quēs bonitate. idcirco ppter ista honor p̄nci
paliter eis nō debet. Sed cū oīa sibi reperirent
i aliquo potēte. q. s. eēt nobil⁹ genit⁹. diuitijs
opulētus. potētia magn⁹. sapiētia clar⁹. p̄tu
te p̄dit⁹. tal merito eēt honorand⁹. p̄cipue cū
esset tāte benignitatis et misericōdie. q tribulatis
et in afflictōne positus misericorditer subueni
ret. Cū igit hec oīa excellenter repiunt in xpo
nam ipse est nobilior natus. qz filius dei pa
tris. Mat. xxvij. Vere filius dei erat iste. scz
christus. Est etiā diuitijs opulentus. ad Ro
ma. x. Nam idem dñs oīm diues i omnes q
inuocant illum. Est potētia magn⁹. Lu. xxi
liij. Qui fuit vir potens in ope. i. p̄tute. et ser
mone corā omni populo. Sapiētia clarus
Mat. ij. In q sunt oēs thesauri sapiētē et sciē
tie absconditi. Est etiā p̄tute p̄ditus. Un de
ipso dicit Eccli. xxiij. In me oīs grā vie et veri
tatis. i. me oīs spes vite et p̄tutis. Cum ergo
ipse ppter suam misericōdiaz generi humano ca
ptiuato p̄tōz vīculū subuenerit ipm absol
uēdo. idcirco ab oīm cū reuerentia ē hono
randus. De quo honore xpo facto fit mētio
i euāgelio cū dicit. Plurima autē turba rē.
In summa euāgelij tria innuit euange
lista. Primo ponit captiuitatē affligentē. ibi
Cū appropinquasset Ihs. Scdo subdit pi
etate liberantē. ibi. Soluite rē. Tercio ponit
societate honorantē. ibi. Plurima autē turba
rē. De p̄mo dicit. Cū appropinquasset ihs rē.
Postillā hui⁹ euāgelij qre a p̄n. sermo. de tpe
scz dñica p̄ma i aduētū. **P**ro doctrina sciē
dū. multiplex honor legit hodie xpo esse im
pensus. Primo honorabāt eum discipuli as
nā adducētes Scdo turbe obuiā p̄cedentes
Tercio ramos palmarū portantes. Quarto
vltimēta p̄sternētes. Quinto pueri claman
tes et laudātes. Spūaliter. sic hodie discipu

li. i. sacerdotes honorare debēt xpm. Nā ipsi
sunt discipuli missi a mōte oliueti. i. ex miseri
cordia dei. i. castellū. i. i mundū ad soluēdum.
asinā cūz pullo. i. p̄tōres q ppter peccata fa
cti sunt bestiales. Un ps. xlvij. Dō cū in ho
nore esset nō intellexit. compar⁹ ē iumētis in
sapiētib⁹. et filis fact⁹ ē ill. s. asinis. **A**t Bern.
Puto si aialia possent loq dicerēt. Ecce Adā
qsi vn⁹ ex nobis fact⁹ ē. Dic asin⁹ ligat vīcul
lis p̄tōz. De q Abrahā. Anteq peccam⁹ liberi
sum⁹. sz postqz p̄tō mortali nos obligaueri
mus: ligati sum⁹ iugo diaboli. Prouer. v. Fu
nib⁹ p̄tōz qsqz p̄stringit. Ista ligatio fuit p
phetata Azech. iij. Ecce data sunt sup te vī
cula et ligabūt te i eis. Sz heu p̄tōres etiā
rudiores sunt qz asina. Nā legit Nu. xxij. q
asinā Balaā timore diuine seueritatis vidēs
euaginatū gladiū angeli locuta ē. Sed heu
multi sunt p̄tōres sciētes seueritatē diuine ius
ticie qsi gladiū ex vtrazq p̄scindentē nō lo
quētes i p̄fessioe seu orōne. Si illum asinū
mutuz hodie posses adducere vt. s. sic loqrē
i p̄fessioe et orōne. Sz Ihs nō sedet i asino li
gato. Vis ergo esse asinus xpi soluaris p̄mo
a vīcul p̄tōz. Ista. liij. Solue vīcula colli
tui captiua filia sio. Secūdo honorabāt eū
turbe obuiā p̄cedētes. Joh. xij. Turba mltā
q conuerat ad diē festū. cūz audisset qz venit
Ihs hierosolimā. acceperūt ramos palmarū
et p̄cesserūt obuiāz ei. Et sic nos. Amos. iij.
Preparare i occursum dñi dei tui. i. cūz pura
p̄scientia euellēdo sordes p̄tōz. Greg. Ter
gat sordes prauī opīs q pparat deo domū mē
tis. Sed heu quidā occurrūt deo et recipiunt
eū sed nō seruāt. sicut iudei hodie ei occurre
rūt et eū receperūt: sed nō tenuerūt Nā de sero
circūspectis oīm a nullo erat i hospitio re
ceptus. sed iuit i bethaniā. Et sic hodie mul
ti sunt tales. At illi occurrēt xpo i iudicio. sed
nō recipiēt regnū ab eo. qbz dicit illd Mat.
xxv. Nescio vos. Quidā hō occurrerunt ei
nō receperūt sed crucifixerunt eum. vt iudei i
diē parascenes. Et sic peccatores in mortali
adhuc existentes. Debre. vi. Rursum cruci
figentes filiū dei. Quidā occurrerunt et recepe
runt eū. et cōpulerunt eū manere vt samarita
ni Joh. iij. rogauerūt eū vt ibi maneret. et mā
sit ibi duos dies. Et sic boni occurrūt hodie
xpo p p̄titionē. et recipiunt eū p deuotionē. et
p̄pellūt eū manere p orōem et bonorū operum
p̄tinuatōem. vt duo discipuli eūtes i emaus
Lu. vl. di. Mane nobiscū dñe rē. Et intra
uit cū illis. **T**ercio honorabāt eūz turbe

ramos palmarum & arboribus cedentes. Ramus enim
boni operis significat. Quot enim bona opera propter
deum facis tot enim ramis honoras. Arbor palme
significat victoriam. id est iustorum vitam. ps. xci. Ju-
stus ut palma florebit. Et ab illa arboris debet
mus ramos fructum capere. Luc. vii. Ascendit in
palma et apprehendit fructum eius. Respicit Abraam
et frange ab eo ramum fidei. A Job ramum patien-
tie. A David ramum misericordie. Ab apostolis ramum
charitatis. A martyribus ramum constantie. A con-
fessoribus austeritatem vite. A virginibus ramum ca-
stitatis et pudicitie. Si hos ramos habueris
prope occurrere poteris. et a Noe. i. christo. id est archa
misericordie suscipieris. Quod figuratum est in coluba
ad Noe veniente cum ramo virgine Gen. viiij.
Spiritaliter. sic et ramus boni operis debet vire-
re in charitate. Unus isti honorant deum cum ramis
aridis qui bona opera faciunt vivendo in peccatis. Bre-
go. Nec habet aliqd viriditatis ramus boni ope-
ris si non manet in radice charitatis. Et hos ra-
mos non debet portare in ore sicut bruta. sed in
modo loquendo. sed in manibus. id est in operibus. Apo-
cal. vii. Amicti stolae albis et palme in manibus
eorum. Et sic turba hodie honoravit christum. sed
iste honor versus est in parascene in contumeliam.
Nam applicuerunt eum ad crucem. cuius pars
una erat de palma. Sic multi in hac quadra-
gesima honorabant christum cum ramis palmarum
id est operibus bonis. et post pasche festum in ho-
norant eum cum vitiis et cum concupiscentiis pravis.
ut de eis posset dici illud Deuter. xxxij. Deum qui
te genuit terelis quibus et oblitus es domini creatoris
tui. Quarto honorabant eum vestimenta post-
eriores. Et sic nos debemus posternere vestimenta
id est corpora nostra. Quid enim sunt corpora ni-
si quedam alia vestimenta. Job. xij. Quasi pu-
tredo consumendus sum: et quasi vestimentum
quod comedit a tinea. Hoc vestimentum in via
posternit quod corpus suum pro christo exponit. Quod si
pensaremus quod deus vestimentum corporis sui
pro nobis exposuisset: et sanguinem suum sudisset.
tunc facilius esset nobis pro ipso vestimentum no-
stri corporis passionibus exponere: nec illud af-
flictibus scindere formidare. sicut figura-
tum est Gen. xxxvij. in Jacob. qui videns tunicam
Joseph sanguinolentam scindit vestimenta sua.
Par autem est si pro illo scindas tunicam vilissimam
quam pro te scindit tunicam preciosissimam. Quid enim
aliud est corpus tuum ad corpus illi quam vestimen-
tum vile respectu preciosissimi. Bern. Nonne si
perficerent omnes dies vite filiorum Adam in me. et
omnes dies seculi et labores omnium hominum qui fuerunt
seculi et qui sunt et qui erunt: nihil essent ad compa-

rationem corporis illi quod spectabile et stupendum
est fructibus etiam supernis. Scindes ergo sacco
purpure christi. scindes sacco tristitie ut re-
cipias stolam iusticie. ps. xxi. Ascidisti sacco
meum et circumdediti me leticia. Sed iste ho-
nor versus est in contumeliam feria sexta proxi-
ma cum diuenerunt vestimenta sua denudantes eum.
et sic aliquid nunc posternunt vestimenta corporum.
Post hoc festum. id est pasche in crapuloseitate viuunt et
ebrietate denudantes christum. Quinto hono-
rabant christum pueri clamantes. Sanna. id est sal-
uos nos fac in excelsis. quasi diceret. Salu-
te in terris non inuenimus. idcirco offer nobis
de excelsis. sic nos clamare debemus deum hono-
rando. ps. xlij. Sacrificium laudis honorifi-
cabit me. Sed iste honor feria sexta versus
est in contumeliam cum clamabant. Crucifige crucifi-
ge. Deu sic nunc aliquid honorant deum orando. sed
post pascha in honorant eum verbis maledictis et op-
probriosis. sed tu non sic. Thob. iij. Omne te
pore benedic teum: et pete ab eo ut vias tuas di-
rigat: et omnia consilia tua in ipso permaneat. Ra-
tio Gen. xxvij. Qui benedixerit tibi benedictio-
nibus repleatur. Et illi accipiant benedictiones
in iudicio cum dicetur eis. Venite benedicti.
Matth. xxv. Item sciendum hec laus et pro-
cessio facta est a pueris et a pauperibus. et non a di-
uitibus et potentibus et a sapientibus. Nam de omnibus
diuitibus tamen unum habuit. scilicet Zachariam. De quo
habet Luc. xij. Et de potentibus unum solum. scilicet
Anturionem. de quo Matth. viij. Et de sapi-
entibus unum solum. scilicet Nicodemum. de quo Joh. iij.
Ideo. id est Thob. i. Videte enim vocatores ve-
stra. quia non multi sapientes sunt carne. non mul-
ti potentes et nobiles. sed que stulti sunt mundi
elegit deus ut confundat sapientes. Et ideo hodie
huius processioni quam erat gaudiosa adiungit pas-
sio quam erat ignominiosa. Nam licet turba et pue-
ri christum laudabant et honorabant. tamen scribe et pha-
risei iam in cordibus eorum eum crucifigebant. et his
laudibus contradicebant. Luc. xij. Magister in-
crepa discipulos tuos. Quibus respondit. Amē di-
co vobis. quia si isti tacebunt lapides clamabunt.
Ideo Bern. Quid sibi vult ista mirabilis co-
iunctio. aut quid cogitauerunt presbiteri nostri passionem
addentes processioni. nil aliud nisi quod post illam ho-
norabilem cursum hodie domino exhibitis in in-
gressu hierusalem in brevi esse subsequatur passio in
ignominiam. Id nota quod hac processione possu-
mus in quatuor instrui et doceri. Primum quod alia homi-
nium mundi est instabilis. et quod ea fiducia non sit haben-
da. Unus Bern. Optime passio est coniuncta pro-
cessionis: ut discamus in nulla leticia habere seculi

Dominica palmarum

habere fiduciam. i. **I**hmo. vlt. **P**recipe diuini-
bus huius seculi non sublimis sapere. nec spari
incerto diuitiarum. sed i. reo vino quod postulat nobis
oia abunde ad fruendum. **P**rouerb. xiiij. **R**isus
doloris miscetur et extrema gaudij luctus occu-
pat. **E**t ideo xps fleuit i. tali honore **L**uc. xix.
Secundo ut doceamur quod prosperitate quoniam eam
habemus aduersitatis memoria temperemus.
Eccli. xi. **I**n die bonorum ne immemor sis ma-
lorum. **I**deo prosperitas stultorum perdet eos. **P**ro-
uer. i. **N**on gaudium prosperitatis est quasi forte vi-
ni. et ipsi nesciunt illud reparare. oculos. s. cordis
habendo circa aduersa quod possunt incidere. **E**ccli.
vij. **S**or sapientium ubi tristitia est. et cor stultorum
ubi leticia. **H**oc temperamentum docuit nos
xps hodie cum hierosolymitanis perdidit eueri-
one verbum futurum. **H**oc etiam temperamentum do-
cuit nos in hoc quod honorem illum suscepit i. tanta
humilitate. s. sedendo super asinam. **U**nde **B**ern.
Sicut de passione patientiam habuit. sic in per-
cessionem humilitatem habendo curauit. **I**n illa em-
tatione omnis ad occisionem ducitur. et quasi agnus co-
ram tonde se obmutescit. et non aperit os suum.
In percessionem enim parabatur se populi ut exiret ob-
uia ei. nec enim latebat quod nouerat quod esset i. homine
propter quod et ipse paratus est non in curribus nec i.
equis nec i. frenis argenteis auro tectis. sed hu-
milis aselli tergo sedens superpositis apostolo-
rum vestibus quas ego de preciosis oribus vestibus re-
gionis fuisse non credo. **I**te **B**ern. **D**e hoc tem-
peramento talis imitatio cogitatio quod natura imite-
tur et actori nature. **N**one ille i. persona hominis
vili limo vite spiraculum colligauit. nonne au-
ctor nature i. persona sua limum verbumque contem-
perauit. **S**alomonem ideo sapientia deseruit. quia
iocunditatem suam amaritudinem discipline con-
temperare noluit. **T**ercio ostendit nobis in
hac iunctione percessionis et passionis quod tali sa-
tuitate laborant quod gloriam et gaudium mundi se-
crant. quasi laboraret quod cum percessionem et gaudio
ad paribulum suum vel aliud genus mortis irevel-
let. **L**egit **I**oh. vi. quod deus fugit quoniam voluerunt
eum facere regem. tunc autem honorem illum non fugit quoniam
ibat ad mortem suam. ad significandum quod iam
diximus quod quod gloriam querunt gloriam volunt i.
via qua ad mortem suam vadunt. **A**ug. **N**ihil ali-
ud est ipsa presentis vite quam cursus ad mortem in qua
nemo vel paululum vel tardius ire permittit. sed
omnes pari motu vergemur. ergo gloria i. vita
ista est via ad mortem. **G**rego. **Q**ui presente
suauitate capiti quasi ad interitum ducitur per
amena prata. **D**ic ostendenda sunt illa tria ho-
minibus que mortuo fiunt. in quibus mundi

sapientia attenditur. et ostendunt esse fatuira-
tes. **M**ortuus cum solo sudario sepelitur. quod ostendit
auaricia esse fatuitatem. **S**ecundo sub terra
ponitur et ab hominibus iunctis conculcatur. in qua su-
perbie ostenditur fatuitas que super omnes vult esse.
Tercio a vermibus comeditur. i. quo fatuitas vo-
luptatis ostenditur quod de carne tantam curam habu-
it. **S**ed di. quare ad mortem vadens tantum ho-
norem voluit suscipere? **R**espondet primo nobis i.
exemplum. ut quis existens i. honorem mundano
debet recordari mortis. **N**am tunc diues sit
pauper. et regnas super alios conculcatur sub iis.
Et ideo fatuum est corpus i. delicis nutrire. quod
postmodum vermes in cibum debent habere. **I**o
Eccli. x. **E**um morietur homo hereditabit ser-
pentes. testias et vermes. **S**ecundo ideo finem
Abram. voluit sustinere hunc honorem ut ostendat
se esse illum de quo propheta **Z**acharias di-
xit. **A**ccerex tuus etc. **T**ercio ut ostenderet nos
per passionem puenire ad eternam gloriam. **U**nde
Bern. **T**ribulatio presentis vite est via glorie.
via ciuitatis. via habitaculi. via regni. **I**deo
clamauit latro **L**uc. xxij. **M**emento mei domine
dum veneris i. regnum tuum. **E**t ideo due percessio-
nes fiunt hodie. una cum honore facta. alia cum
contumelia representata. **H**odie posuit super asinam.
feria sexta super crucem. **H**odie vestimenta sua
strauerunt. feria sexta eum denudauerunt. **H**odie
ramos et flores obtulerunt. feria sexta spinas
capiti infixerunt. **H**odie regem appellauerunt.
feria sexta eum regem negauerunt. **H**odie cla-
mauerunt eum saluatorem dicentes. **D**anna. fe-
ria sexta dixerunt. seipsum non potest saluum facere.
Hodie eum benedixerunt dicentes. **B**enedictus qui
venit. feria sexta eum maledixerunt dicentes.
Si non esset hic malefactor etc. **I**deo hodie
admixcet passio percessionis gaudium.

De eodem.

Sermo. LXXXI.
De epistola.

Hoc sentite in
vobis quod et in xpo ihu etc. ad
Philip. ij. **V**idemus quod veri
amici solent sibi iungere i. tribulationibus com-
pati. **I**uxta illud philosophi i. ethicis. **A**mi-
cus debet se habere ad amicum sicut genu ad
tybiam. **S**pualiter. **S**ic nos habemus amicum
verum. s. christum. **I**oh. xv. **V**os amicos di-
xi. quia omnia que audiui a patre meo nota feci
vobis. **I**decirco debemus copari sibi in tribula-
tionibus suis. de quo. i. **P**e. ij. **A**bristus passus

ē p nobis vobis relinquēs exemplū vt seqm̃
 vestigia ei⁹. **Figurat. i. Reg. xx.** Jonathas fir
 mauit amicitia cū Dauid. ⁊ diligebat euz vt
 aiaz suā. **Spūaliter.** Jonathas iterprat filius
 colūte. Et significat xpm̃ q̃ aglutinat⁹ ē nob
 in amicitia firma: ex eo q̃ dedit aiaz suā p no
 bis. idcirco eo mō debem⁹ diligere eū vt aiam
 nr̃am: h̃ est vt vitā exponam⁹ p ipso sicut ipse
 p nobis. **De quo Eccl. xxix.** **Gr̃az fideiussor**
 ris tui ne obliuiscaris. i. xpi. ad qd hortamur
 in epla. **Hoc sentite in vobis.** **In** summa
 eple tria innuunt. **Primo** iducit nos ad xpi
 cōpassionē. ibi. **Hoc sentite zc.** **Secdo** descri
 bit ei⁹ humilitatē. ibi. **Quā** in forma dei zc. sed
 exinanuit semetipm̃ formaz serui accipiens.
Tercio subdit ei⁹ altitudinē. ibi. ppter qd ex
 altauit. **De pmo** dicit. **Hoc sentite in vob**
 qd z in xpo ihu supple fuit. sentite inquā. nō
 loqm̃ tē sicut q̃ dicūt z nō faciūt. vel preten
 dūt exarē tē vt hypocrite. **Pro** q̃ sciendū
 q̃ tripliciter debem⁹ sentire illud qd fuit i xpo.
Primo p cōpassionē. **Secdo** p affectus precii
 passionē. **tercio** p imitationē. **Secm̃** primus
 modū sciendū q̃ ostendit ecclia in verbo p
 posito quō passionē dñi audire debeam⁹. op
 probria em̃ ei dicta debent nobis cadere sup
 cor. iuxta illud ps. lxxv. **Opprobria** expro
 brātiū tibi ceciderūt sup me. **Alui** em̃ ⁊ lan
 cea q̃ corpus ei⁹ ptransierūt ptransire debent cor
 da nr̃a: sicut matri ei⁹ accidit. sicut **Symeō**
 pdixit ei. **Lu. ij.** Et tuā ipsius aiam ptransibit
 gladius. **Et** notandū q̃ passio interior est
 quasi crux. cui⁹ brachiū superi⁹ ē dolor de me
 moria crucifixi. **Inferi⁹** brachiū de recordati
 one ppriorū pctorū. **Sinistrū** brachiū ē dolor
 de penali mīeria pctorū pprimorū. **Dextrū** bra
 chiū ē dolor de pdisce animaz. **Aug⁹.** **Sunt**
 ne in te viscera xpiane cōpassionis: q̃ plāgis aiam
 a qua recessit deus. **Eccl. xxij.** **Luce⁹** mortui
 septe dies. fatui autē ⁊ impij oēs dies vite illo
 rū. **Specialiter** passio crucifixi magna debet
 esse in verbis. **Can. i.** Fasciculus mure dilect⁹
 meus mihi inter vbera mea ⁊ morabit. **Uide**
 mus em̃ mēbra infirmari cū caput infirmat.
Uñ. **Quā** caput egrotat cetera mēbra dolent.
i. Thoz. xij. Si qd patit vnū mēbz ⁊ patiū
 tur ei oia mēbra. **Sic** nos cōpati debem⁹ ca
 piti nr̃o. i. xpo. **Prouer. xvij.** **Frater** in angu
 stijs ⁊ probat. **Et** notandū q̃ multa sunt
 ppter q̃ debem⁹ alicui ⁊ pati. q̃ oia circa xpm̃
 occurrūt. **Primū** est doloris magnitudo. hec
 causa vere fuit in xpo. **Uñ** **Tren. i.** dicit. **D**

vos oēs q̃ trāstis p vīa: attendite ⁊ videte si ē
 dolor sicut dolor meus. **Secm̃** est amoris
 magnitudo. hec causa fuit in beata virgine p
 pter magnū eius amorē quē habebat ad filiū
 suū. **Gladius** em̃ doloris ⁊ passionis ptransi
 bat animā eius. **Et** de Dauid dicit. **ij. Regū**
xvij. q̃ dicebat. **Fili** mi Absalon q̃s mihi tri
 buat vt ego moriar p te. i. vita tua. **Uidebat**
 em̃ reputare mortē filiū sui grauiorem sua p
 pria morte. **De tali bono** pre dicit. **Isa. xxx. et**
liere. xxxi. q̃ p aia filioz alligabat vulne
 ra sua. ⁊ sup oem vocē turbabant viscera ei⁹.
Propter hāc causam filiū q̃ tenere amāt ma
 tres suas molesti⁹ suscipiūt cū eas vidēt pec
 ti q̃ si ipsi pcuterent. **Secd** q̃s dubitaret ma
 trē xpi magis amandā esse a nobis q̃ carna
 les mīres. q̃ mī tantaz tot passa est p filio suo
 quāta xps p nobis. **Nōne** matrē suā reliq̃t p
 nobis ⁊ sinagogā matrē suā. ⁊ insup animaz
 suā morti exposuit p nobis. **liere. xij.** **Relis**
 qui domū meā: dimisi hereditatē meam. **redē**
 dilectā animā meā in manus inimicorū meo
 rū. **Terciu** ē innocentia. multū em̃ solemus
 ⁊ pati ei⁹ q̃ innocēter patit. **Que** causa fuit ve
 re in xpo. qz ipse peccatū nō fecit. nec inuētus
 est dolus in ore eius. i. **Pe. ij.** **Propter** h̃ etiā
 q̃ letat in passionib⁹ alioz sanctorū i die passi
 onis xpi ⁊ tristat. **Quartū** ē qm̃ p culpa
 nr̃a patit aliq̃s. **Tūc** em̃ hō q̃ habet nobilē
 aiam dolore ipsi⁹ suū reputat p ⁊ passionem.
Sic etiā pti i Dauid. **ij. Reg. vi.** **Qui** cū vī
 disset angelū pplm̃ occidentē. qz ipse eū fecer
 rat numerare: dixit ad dñm. **Ego** suz q̃ pecca
 ui: ⁊ ego inique egi. isti q̃ oues sunt qd fecer
 vertat obsecro ira tua ⁊ tra me ⁊ ⁊ domū p̃ris
 mei. **Hec** cā bñ fuit in xpo. iuxta illd̃ **Isa. liij.**
Ipsē vulnerat⁹ ē ppter iniquitates nr̃as: ⁊ attri
 tus ē ppter scelera nr̃a. **Nōstra** est passio xpi
 nō solū p occasionē: sed etiā q̃tū ad humilita
 tatē. **Et** ideo debet esse nr̃a q̃tū ad h̃. **Quē**
 tū ē patiēti nobilitas. que cā bñ fuit i xpo q̃
 nobilissim⁹ fuit tanq̃ altissimi filius. igit val
 de alienū erat tale opus ab eo. iuxta illd̃ **Isa.**
xxvij. **Alienū** est op⁹ ei⁹ vt op⁹ op⁹ suū. **per**
grinū ē opus ei⁹ ab eo. **Sertū** ē patiēti be
 nignitas. hec maxima cā fuit in eo. ad **Tytū**
ij. **Apparuit** benignitas ⁊ humanitas salua
 toris nr̃i dei nō ex opib⁹ iusticie q̃ fecim⁹ nos
 szc. **Quā** autē ipse hō benign⁹ ⁊ mitis omib⁹ est
 q̃ causa ē eū gladio pforari. **Itē** q̃ puenientia
 stipitis rigidi ⁊ duri ad hominē benign⁹ ⁊ et
 dulcē. **Ideo** ecclesia in illo dulci plāctu quē
 in dñica de passione incipit cantare spūaliter.

Dominica palmarum

plangit hoc qd clavis et lancea mite corpus p/ forat. et plagit qd artus crucis ramos suos fle/ ctens et naturalis rigor lentescat ille quem de/ dit natiuitas. et superni membra regis miti te/ dant stipite. **S**eptimū est pteras ipsi pa/ tientis. Magis em compatit ei aliquis que/ nouit esse pū et compatiēte qz ei quez nouit/ esse sine pterate. Ipse em deus nō misere/ ho/ mibus duris sine misericōdia existētibz. Ideo/ scriptum est qd iudicium sine misericōdia fiet ei q/ non fecerit misericordiam. **J**acobi. ij. Et pro/ pterea tales nō defacili saluantur. **B**ern. Ne/ mo duri cordis salutē vnqz adeptus ē nisi qn/ forte miseris deus abstulerit ab eo cor lapide/ um et dederit ei cor carneum. Et notificat cor/ durz. dicēs. qd est cor durū. **I**pm ē quod nec/ p pūctione scindit. nec pietate molliū. nec mo/ uet pēbz. nec minis cedit. duratur ad flagel/ la. ad beneficia ingrātū. ad consiliū inuidum/ ad iudicia seui. inuerecundū ad turpia. im/ paudū ad pericula. inhumanū ad humana/ temerariū ad diuina. preteritoz obliuiscens. p/ sentia negligēs. futura nō prouidens. **U**el/ vt breuiter cūcta complectar. **I**pm est quod/ nec deum timet. nec hoīem verec. **N**ec causa/ bñ fuit i xpo. **E**x compassione em passus est/ oīa que i mūdo isto passus est. **U**idet aliqbz/ magistris qd fuit maior i eo dolor passionis/ qz dolor passionis. quod ex duobz existimāt. **E**x/ magnitudine charitatis eius et cognitōe/ periculoz que videbat euēturā i mūdo isto. **C**ompassionē suaz expressit lacrimis **L**uce/ xij. scz qn/ fletit sup ciuitatez hierusalem. **E**t/ **J**oh. xi. vbi fletit **A**zaz suscitatur. **E**t **J**o/ xviij. vbi compatiēs discipul/ adhuc infirmis/ ait his qd venerāt vt eum apprehenderent. si/ queritis me finite hos abire. **O**ctauus est/ exemplū alioz compatiētiū alicui. **H**ec em/ solent hoīem excitare ad sūl/ compatiendum/ **Q**ue causa bñ inuenit circa xpm cui etiā cre/ ature insensibiles compasse fuerūt. vñ sol ra/ dios suos abscondit quasi traduct/ tenebras/ faciēs. petre scisse sunt quasi ei compatiētes/ et passioni beate p/ gnis vnigenitū suū i cru/ ce p/ siderantis. **A**d compassionē etiā nos ex/ citare debet qd ab indignis pane immolabat et/ morti adiudicabat. et pētozibz morti eterne/ adiudicatis talia passus ē qd nō habuit etiā/ aliqz cōsolatozē. ps. cxi. Singulariter sum/ ego donec transeā. **S**equit de scdo mō sci/ endi qd est p effectus pncipatōez. hoc mō sen/ tiūt ea que i xpo fuerūt illi qd ex passione xpi in/ telligunt quantū cauendū sit peccatū. **B**ern.

Uide hō quāta illa sint vulnera p quibz op/ tuit vulnerari xpm. **S**ic medicine exstima/ tio et doloris et timoris exaggeratio ē idēz. **E**x/ p/ sideratōe em remediū periculū mei conside/ ro qualitatē. **I**tem qd intelligunt quantū sit ti/ mendū supplicii. qz si i virido ligno hoc fa/ ciunt i arido qd fiet. **S**up quo dicit **A**ug. **S**ine flagello nō erit qd huc sine peccato ve/ nit. quō flagell/ digni nō sunt qd huc cū pecca/ to venerūt. **I**tem qd ad ignē amoris diuini i/ cruce nobis ostensi ad deū amandū sunt accē/ si. sed nimis coagulata vident/ corda illa que/ ad ignē istū nō calefiūt. **A**cll. xliij. **S**ol i me/ ridiano exurit terrā. i aspectu ardoris eius qd/ sustinere poterit. **Q**d de sole iusticie i sermone/ passionis intelligi potest. **I**nsensibil/ em vide/ tur qd illū ignē sentire nō potest. **I**n passionē/ xpi tanqz p effectum sentiunt qd ad vnctōem/ diuine pietatis ibi nobis ostense mites et p/ ij/ efficiunt. **I**bi em petra diuisa fuit i patiēdo. sed riuos olei fudit misericōdiam suam. ostendē/ do et miseratōem suā exhibēdo. **N**ota pro/ omnibus mortuus ē xps. p demonibz subij/ ciendis. **D**iere. xli. **F**ortis impetit i fortē et/ p vinctis educendis. **Z**ach. ix. **Q**u aut i san/ guine testamēti tui emisisti victos tuos de lacu/ i quo nō est aqua. **E**t sic p impijs iustifican/ dis. ps. xxiij. **R**edimet dñs aīas seruoꝝ su/ oꝝ et/ et ad **R**o. iij. **T**raditus ē ppter deli/ cta nra. **E**t p angel/ reparandis. **A**ph. i. **P**ro/ posuit deus i dispensatōe plenitudinis tempo/ rū instaurare oīa i xpo que i cel et que i terra/ sunt i ipso. **N**ota xps resurrexit a mortuis/ i. **A**hoz. xv. **C**hristus mortuus ē p peccatis/ nostris fm scripturas et/ et qz resurrexit ter/ cia die. **S**urrexit quidem veraciter ptra do/ losos **L**u. xxiij. pmanēter contra reciduos. **R**oma. vi. **I**ps surrexit a mortuis. s. p pecca/ tis nostris. ita et nos i nouitate vite ambule/ mus. **I**ntegraliter ptra creaturas. ps. lvi. **E**x/ urge gloria mea et/ et celeriter ptra morosos. **P**otēcialiter ptra tepidos et/ et accidiosos. **J**o/ hā. x. **P**otēstatē habeo ponēdi aīam meam et/ itez sumēdi eā. **A**guraliter ptra hereticos. i. **A**hoz. xv. **S**i xps resurrexit a mortuis. quō/ quidā dicūt i vobis. qm resurrectio mortuo/ rū nō ē et/ et. **C**olūtarie ptra coactos. ps. **N**ūc/ exurgā dicit dñs et/ et. **M**arca terciū modū ve/ re sciendi notandū qd i epla hodierna mone/ mur ad imitandū xpm i quattuor. s. i humili/ tate. et qua ibi. **S**emperpm exinanīuit. i. ma/ xime humiliāuit. **S**cdo i charitate. ibi. **F**or/ maz seruī accipiens. **T**ercio i obedientia. et

qua ibi. hūiliavit semetipm facit obediēs rē.
Bē. Nō credas aliqd bonū placere sine obe-
 diētia illi q̄ mori maluit q̄ nō obedire. **Idez.**
Mēmore frēs vt xps nō pderet obediētiā
 pdidit vitā. **Regū. xv.** Melior ē obediētia
 q̄ victima. **Sre.** Obediētia ē fr̄us sine q̄ infir-
 mel q̄s vincit r̄ si fidelē esse videat. **In hoc q̄**
dr. hūiliavit semetipm. innuit q̄ volūtariē
 obediērit nō coactus. **Joh. x.** Ego pono aīaz
 meā r̄ itez sumo eā. qd est cōtra quosdā q̄ nō
 obediūt nisi coacti. sicut demones obediēbāt
 xpo cū eos eiecit d̄ obsessis corpibz. **Quarto i**
patiētia. de qua ibi. vsqz ad mortē. mortē autē
 crucis. **Isa. l.** Posui faciē meā vt petram dur-
 rissimā. durā. s. ad verba. duriorē ad verbera.
 durissimā ad vulnera rē.

Seria secunda.

Sermo. LXXXII

Hic sex dies

A pasce **Joh. xij.** **Cōsuetudo ē**
 pauperz q̄ sepe illuc veniūt vbi
 se benigne receptos r̄ benigne tractatos mēo-
 rāt. **Sic** r̄ xps cū discipul̄ suis q̄ sūt pauperz r̄
 inopes fuerūt. ad domū **Marthe.** marie et la-
 zari sepe venerūt. r̄ maxie tpe maioris necita-
 tis. qñ. s. ad mortē pperabat. **Nā** ibi mīseri-
 cor tractabant. put primū i hystoria pñtēuā ge-
 lū clari cōmōstrat. **Ubi** plura norari p̄tin-
 git. **Primo** eloquiū impēsiuz studiose. qd vn-
 genti pbat effusio liberal̄. ibi. **Uñ** sex dies pa-
 sce venit ihs bethaniā vbi fuerat **Lazarus** mor-
 tuus quē suscitavit ihs. **Immediatē** post susci-
 tationē lazari iudei diffinierūt occidere xpm.
 r̄ iō recesserat q̄sqz appropinquaret pasca in q̄
 imolabat agnū pascal. **Sic** xps q̄ ē verus agnū
 immolabat p nobis imediātē post imolatōz
 agni pascal̄ figurat. vt veritas figure succede-
 ret. **Venit** i bethaniāz q̄ ē ppe hierl̄m ad duo-
 miliaria vbi lazarus fuerat mortuus quē suscita-
 vit ihs. illuc em̄venit **Ihs** vt ex mēoria mira-
 culi ibidē facti turba ppli moueret ad eū ho-
 norifice recipiendū i hierl̄m añ suā passionē. si-
 cut p̄dictū fuerat p **Zachariā** pphētā. **ix. ca.**
Arula satz filia sio ecce rex tuus venit tibi san-
 ctus r̄ saluator. **Dicit** autē. **Uñ** sex dies pasce. vt
 intelligas diē pasce nō. xij. diē mēsis p̄mi. i
 q̄ ad vesp̄rā imolabat pascal agnū. vt figurat
Exo. xij. **Sz** post d̄z pasca q̄ntradesia dies q̄
 tota erat festiua. **Et** occurrit illo anno i feriā
 festā i q̄ passus ē dñs. et ita sexta diē añ diēz
 pasce. s. i sabbato venit i bethaniā. qd interp-

tat comō obediētie. **Qd** bñ agnū mysterio
Primo qdē q̄tū ad cām passionis. s. m̄ illud
Philip. ij. **Fac** ē obediētiē vsqz ad mortem.
Sēdo q̄tū ad fructū passionis. quē psequū-
 tur solū illi q̄ ei obediūt. s. m̄ illud **Deb. v. fa-**
ci ē oibz obrupantibz sibi cā salutis eterne. **Fe-**
cerūt autē ei cenā ibi. r̄ martha ministrabat. **La-**
zar autē erat vnus ex discubētibz cū eo. **Hec** ce-
 na dicit facta fuisse i domo simonis leprosi.
Mat. xxvi. licet **Duge.** dicat eā factā i domo
Marthe. qz d̄z hic q̄ ipa ministrabat. **Sz** ni-
 hil h̄ pbat. qz simō vicin⁹ fuit **Marthe.** **Uel**
 forte ipe simō erat dispensator. ppter hoc mi-
 strabat i domo ei⁹. **Nota** q̄ aliq̄ dicunt q̄
 iste **Simō** nō fuit ille leprosus curat⁹. sed al-
 ter simō q̄ fuit amic⁹ marie r̄ marthe. iō mar-
 tha ibi ministrabat i domibz amicorū suorum.
Sed dī. q̄re voluit dñs vt comederet **La-**
zar cū eo. **R̄ndet** p̄mo vt veritas resuscitati-
 onis oñderet. r̄ ex h̄ q̄ post suscitatiōez cibuz
 sumeret. nō sua suscitatio fantastica ē pbare
 tur. **Sēdo** vt infidelitas iudeoz p̄funderet.
 hec **Aug.** **At** s̄m eū **Lazar** dū discubebat i cui-
 us uio cuius interrogatibz eū tristia loca pena-
 rumqz sedes alta nocte obscuras indicauit dī
 ligēti narratōe p ordinē. et ita i feriā lōg ipibz
 ignorati tādē inuenerūt p̄diorē. **At** notā
 dū q̄ hec cena fuit facta i bethania qd̄ uenit
 mysterio. qz dñs in domo obediētie spūaliter
 reficit delectat⁹ i obediētia nra. s. m̄ illud **Apo-**
ca. iij. **Si** q̄s audierit vocē meā r̄ aperit mi-
 hi ianuā introibo ad illū r̄ cenabo cū eo. **Per**
marthā significant plati q̄ ad ministrandū i ce-
 clestis instrunt. s. m̄ illud. **i. Thoz. iij.** **Sic**
 nos existimet hō vt ministros xpi. **Per** **Lazar**
 rū resuscitatū significant subditi misterio p̄-
 latoz a p̄ctis ad statū iusticie reducti. q̄ cum
 alijs iustis spūaliter cuz dño merent epulari
 ps. **levij.** **Iusti** epulent⁹ r̄ exultēt i aspectu dei.
Per **mariam** hō significant p̄replatiui. circa
 cui⁹ misterii tangit vngenti effusio. sicut sub-
 dit. **Maria** ḡ accepit librā vngētī nardi p̄i-
 stici p̄ciosi. r̄ vnxit pedes ihu. et exersit capill̄
 suis pedes ei⁹. r̄ dom⁹ impleta est ex odore vn-
 gētī. **Nota** bis fecit h̄. **Primo** ex trititiōe.
 sēdo ex deuotiōe. ibi t̄m pedes. hic pedes et ca-
 put. **Quāritas** vngētī fuit libra. **In** quo do-
 cemur multū dare si multū fuerit. **Thob. iij.**
Si multum tibi fuerit abūdātē tribue. **Et**
 nō ē verisile q̄ esset aliqd grosse materie. sicut
 sunt vngēta cōiter dicta. q̄a indecēs esset tale
 apponere sup caput hoīs sedentis ad mēlāz
Et ḡ sciendū q̄ hoc vngenti vocat liq̄r p̄cio-

Feria secunda post palmarū

luis d're aromatica exp̃ssus sic aq̃ rosacea exp̃
mit ex rosīs. **A**lter d'r q̃ fuit lacrima fluens
naturalr de artore aromatica. **I**o h̃ d'r nardi.
Et ē nomē herbe nigre aromaticē h̃ns spicas
h̃ addit pistici. qd̃ fm̃ **A**ug. ē nomē locivbi
crevit tal herba vñ tal liqr̃ exp̃mit. **S**ed me
li⁹ d'r pistici. i. fidel. **P**istis em̃ grece fides est
latine. q̃ ille liqr̃ fuit fidel. ver⁹ z pur⁹ nō ha
bēs aliqd̃ aliud admixtuz nec sophisticatus
Itē addit p̃ciosi. q̃ valebat tricētos denarios
Et ille liqr̃ erat refrigeratiu⁹ et p̃fortatiu⁹ mē
broz z p̃solidatiu⁹ z valde odorifer⁹. **E**t cū p̃
tes ih̃u p̃us lachrimis lauit z capill̃ extersit.
tūc post h̃ illo vngēto vñ p̃rata q̃si ad ter
rā iuxta illud ps̃. cxxxi. **A**dorabim⁹ i locovbi
steterūt pedes ei⁹. **E**t nō solū pedes sed et ca
put ih̃u vñ p̃. vt d'r **M**att. xxvi. **D**ocemur
aut̃ i h̃ facto q̃ ea q̃ p̃ciosissima sunt apd̃ nos:
debemus deo offerre. fm̃ ps̃. lxxv. **H**olocausa
medullata offerā tibi cū in cēlo anetū: offerāz
tibi boues cū hircis. **E**t **M**alach. i. **M**ale
dicit⁹ dolosus q̃ habet i grege suo masculū: et
vorū faciēs offert deo debile. **P**er librā signi
ficat op⁹ iusticie. nā ad iusticiā p̃inet singula
librare z p̃oderare. **E**zech. xlv. **I**uxta mensu
rā chozi erit equa libratio eoz. **O**p⁹ aut̃ iu
sticie debet quattuor p̃tutib⁹ esse adiunctū si
debet esse p̃fectū. **P**rimo qd̃ pietate. vñ dicit
vngēti. qd̃ q̃ in q̃stū lene est misericōdiam signi
ficat. **I**aco. ij. **I**udicium sine misericōdia fiet ei q̃
nō fecerit misericōdiam. **S**ecundo dicit nardi.
quod significat humilitatē. **A**celi. iij. **Q**uan
to maior es humilia te i omnib⁹. **T**ercio fidē
i eo q̃ dicit pistici. i. fidelis sine fallitate. **A**ba
cuc. ij. **I**ustus ex fide vivit. **Q**uarto charita
tē. vñ dicit p̃ciosi. **S**ola em̃ charitas p̃ciū p̃
stat vite eterne. i. **A**hoz. xij. **S**i distribuero
i cibos paup̃z oēs facultates meas. et si tra
didero corpus meū ita vt ardeā: charitatem
aut̃ nō habuero nihil mihi p̃dest. **O**p⁹ autē
iusticie vngant pedes **I**h̃u z caput. **U**bi p̃ p̃
tes intelligim⁹ mysteriū hūanitatis. p̃ caput
x̃o diuitatē. fm̃ illud. i. **A**hoz. xi. **C**aput xpi
de⁹. **I**lle intelligit caput xpi z pedes vngere q̃
diuitatē z humanitatē ei⁹ venerat. **U**el per ca
put intelligit p̃sona xpi. p̃ pedes fideles eius
De q̃bus **M**att. xxv. **Q**uod vni fecistis de
his fratrib⁹ meis minimis: mihi fecistis. **U**n̄
caput xpi vngit q̃ xpm̃ veneratur. **P**edes x̃o
q̃ fidelibus obsequiur. **Q**uia x̃o capilli ex sup
fluitatibus generant. pedes dñi capill̃ tergū
tur: qñ aliq̃s ex ip̃s b̃ supfluit defectui sub
uenit p̃rimoz. **L**u. xi. **U**erūtamē qd̃ superest

date elynā: vñ z ola mūda sunt vobis. **A**ug.
Si habes supflua da paup̃ib⁹: et dñi pedes
terfisti. **M**ystice. pedes xpi sunt pauperes
q̃ sunt infirmi p̃ reiectōez. cruci affixi p̃ affli
ctionē. **Q**uos p̃mo debet lauare p̃ compassio
nē. **J**ob. xxx. **N**ebā quondāz sup eo q̃ afflic⁹
erat: z aia mea p̃pariebat paup̃i. **S**ecdo ca
pill̃ tergere p̃ repaliū p̃municatōem. **A**hoz.
iij. **S**i multū fuerit tibi multū tribuet. **L**u
ce. xi. **D**ate elemosynam zc. **J**ob. xxxi. **S**i co
medi buccellā meā solus. z nō comedit pusil
lus ex ea. **T**ercio osculari p̃ familiarē locutio
nē. **A**celi. iij. **A**ggregatōi paup̃z affabile te
facito. **Q**uarto vngere p̃ miserādi hilaritatez
Aceli. xxxv. **I**n omi dato hilarē fac vultū tu
um. **D**einde caput **I**h̃u debet vngere. i. i omi
bus gl̃iaz rei querere. **A**pl̃s. i. **A**hoz. x. **D**ia
i gloriā rei facite. **E**t sic domus p̃ficiētie reple
tur odore fame. **N**ā odor bonus bona fama ē
z sic beat⁹ **M**artinus: z dñs ap̃lic⁹ fm̃ **S**uil.
i rōnali cibis paupes. lauat corū pedes. quia
sunt pedes capitis xpi i celo regnantis. **S**ed
Judas ex bono odore in ficit z morit de q̃ aliq̃
vixit: vt serpentes de odore vinee. **U**n̄ p̃ hoc
qd̃ d'r. et domus est impleta ex odore. signifi
cat q̃ p̃pter opa iusticie bona fama totam re
plet ecclesiā. ij. **A**hoz. ij. **O**dorem sue noticie
manifestat p̃ nos in omni loco. q̃ xpi bonus
odor sumus. **D**icit q̃ vnus ex discipul⁹. **J**u
das scariot̃ his: q̃ erat eū traditurus. **Q**uare
hoc vngentū nō veniūt tricētis denarijs: z da
tū est egenis. **T**raditor ille describit hic ex di
gnitate. **P**rimo i eo q̃ d'r vnus de discipul⁹. et
in illo ostendit q̃ nullus i quocūq̃ excellenti
statu cōstitutus debet de se p̃sumere. **Q**uia vt
dicit **J**ob. iij. **I**n angelis suis reperit prau
tatem. **S**ecundo ex noīe cum ait **J**udas. q̃ in
terp̃cat dñtēs. p̃ quod significat q̃ nō solū est
p̃fessio s̃tuosa. de qua **R**oma. x. **O**re autēz
fuit p̃fessio ad salutē. **S**ed etiā est p̃fessio vniu
perabil⁹ z mercēnaria. ps̃. xlvij. **C**ōfitebit̃ t̃i
bi cum benefeceris ei zc. **T**ercio ex crimine cū
dicit. **Q**ui erat traditurus eum. ps̃. xl. **Q**uē
edebat panes meos magnificauit super me
supplantatōem. **A**ut aut̃. **Q**uare hoc vngētū
zc. **P**ro bono tm̃ vngēto spūaliter mortu⁹ fuit.
fm̃ illud. ij. **A**hoz. ij. **A**hr̃isti bonus odor
sumus deo i his q̃ salui sunt z i his qui per
unt. **A**lijs qd̃dem odor mortis i mortez. alijs
aut̃ odor vite i vitā. **Q**ui aut̃ de⁹ tolerauit euz
redit nobis exemplū tolerādi malos z p̃fec
tores. de q̃bus **B**eda. **T**e impio traditori. ve
cōp̃licibus neq̃tie. etiā eius nūc membra xpi

psequētibz q̄ famā & utū quā ipsi h̄re nō me-
rent primis q̄ hāc habēt inuidere nō cessant
Dixit autē h̄ nō q̄ de egenis p̄nebat ad eū. i.
de ill' nō curabat. licet em̄ portaret ea q̄ dabāt
x̄po ad dādū paup̄ibz. nō tñ faciebat sed reti-
nebat sibi. ideo subdit. Sed q̄ fur erat. & vi-
debat sibi occasiōē furādī sublatā i effusione
vngētī. iō murmurabat. & ex sua auaricia du-
cit̄ ad p̄ditōem. Sed vñ fur fuit innuit cū
d̄r. Et oculos habēs i q̄bz abscondebāt ea q̄
debebat i alios vsus expendi. ideo subdit. Et
ea q̄ mittebant. s. i. locū data fidelibz ad vsuz
x̄pi & discipuloz & ad vsū paup̄ez portabat
scz misterio. sed tollebat furro. id ē exportabat
Ex hoc patet q̄ nō derogat p̄fectioni si elemo-
syne i oculis seruent. Unde quod d̄r. Mat.
vi. Nolite solliciti esse i crastinū. nō intelligit
q̄ nihil deberet obseruari i crastinū: cū dñs h̄
fecerit. q̄ quasi summū exemplar est p̄fectōis

Sed di. cū dñs sciret eum esse furē. quare
pmisit sibi oculos. Dicendū p̄mo fm̄ Aug.
q̄ hoc fecit q̄ doceret nos malos tolerare. Nō
em̄ bon' est q̄ malos tolerare nō potuit. Aug.
de verbis dñi. Et habet. xxiij. q. iij. Tu to-
nus tolera malos. Nā & x̄pus Judā cū sciret
furē esse tolerauit. ad p̄dicandū misit. ei q̄ cū
alijs eucharistiā dedit Sed di. tñ d̄r. Exo.
xxij. Maleficos ne sinas viuere sup̄ terram.
R̄ndet Bartho. b̄riēn. i glo. quedā sunt cri-
mina occulta. quedā manifesta. Si occulta:
tūc malus ille est tolerāndus & fraterne ammo-
nēdus. Si manifesta: tūc amore corripiend'
est a p̄uata p̄sona. sed a iudice vñ dicta ē faci-
enda. Sed di. tñ d̄r. Isa. liij. Recedite exi-
te inde. immūduz ne tetigeritis. R̄ndet q̄ h̄
intelligit spūaliter exirez nō corporaliter. vt ha-
bet. xxiij. q. iij. tolerādi. vbi d̄r. Tolerandi q̄
dem sunt mali p̄ pace. Nec corporaliter ab eis
recedat sed spūaliter. exire est facere qd̄ p̄tinet
ad correctōem maloz quantuz licet p̄ gradu
cuiusq̄ salua pace. Tñ d̄r. Lān. ij. Sicut li-
liū inter spinas: sic amica mea inter filias zc.
Secdo vt ei occasiōē p̄ditōis auferret: cum
haberet ex locut' occupatiōē mitigatōez. Ter-
cio vt doceret q̄ spūalia maioribz. tpalia vero
minoribz essent cōmittēda. Tñ i p̄mitua ec-
clesia aplī ordinauerūt septē diacones quibz
tpalia cōmiserūt: vt ipsi liberius possent orōni
vacare & p̄dicatōi. Et aliq̄ discipuli incitati p̄
Judāz etiā murmurauerūt. vt habet Mat.
xxvi. & Mar. xiiij. Uerūtamē illi erant mori
pietate. Judas autē cupiditate. Dicit q̄ Ihs.
Sinite illā vt i diē sepulture mee seruet illō.

paupes em̄ semp habetis vobiscū: me autē nō
semp habebitis Sciendū q̄ multa bona
opa sūt. de quibz si peteret. filiū anteq̄ fiant
nō cōsuleremus q̄ fieret. q̄ forte possent fieri
meliora. postq̄ tñ incipiūt fieri dūmodo bo-
na sint: nō sunt p̄hibenda. Et vt Chriſt. di-
cit. Forte Ihs anteq̄ mulier effudisset vngē-
tū elegisset potius illud dari paup̄ibus. nūc
x̄o q̄ p̄fectum erat. p̄hibentes comprimūt di-
cēs. Sinite illā. Prover. iij. Noli p̄hibere te
nefacere eū q̄ potest. si vales & ipse bñfac. Si-
nite in quā vt i diē sepulture mee seruet illud.
Nō intelligit illud iā effusum: sed aliud i spe-
cie. quasi diceret. Sinite vt faciat vñuo dum
potest quod volēt facere mortuo: sed nō pote-
rit. q̄ puenta fuit celerī resurrectōe x̄pi. et hoc
magis exprimit Mar. xiiij. Preuenit em̄ vñ-
gere mei sepulturā. Et Mat. xxvi. Hoc vñ-
gentū mittens i corpus meū ad sepeliendū
me fecit. quasi diceret. Non miremi q̄ ipsa ef-
fudit vñgentū p̄ qua in p̄mo fusurus sum
sanguinē. & narrabit i vñuerso mūdo q̄ fecit
in memoriā eius. Theophilus. Duo pphe-
tauit x̄ps. Primū q̄ euangelii p̄ totūz mun-
dū p̄dicet. Secdū q̄ mulier ex ope laudat.
Sed nunq̄d p̄sciuit mortem x̄pi Mariae
Dicendū q̄ non. Non em̄ intelligebat qd̄ fe-
cit. sed quodam instinctu interiori mota ē ad
hoc faciendū. Frequenter em̄ aliq̄ mouent
ad faciendū quod nō intelligūt sicut Lay-
phas. Et sciendū ex hoc quod ait. Nā pau-
peres semp habetis vobiscū zc. In quo innu-
it p̄mo q̄ interdū est faciendū illud quod est
min' necessariū & potest p̄poni magis necessa-
rio: si remaneat locus faciēdi qd̄ ē magis ne-
cessariū: p̄ferim si tollat locus faciēdi id qd̄ ē
minus necessariū. et imminet casus q̄ illud
min' necessariū nō possit al's recuperari. et ideo
forte dñs pmisit sic fieri. Voluit igit dñs n̄r
potius pedes ipsius inungi q̄ vñgentū i vsus
paup̄ez expendere. Secundo innuit fm̄ hoc
q̄ diuites familiaritatē debēt h̄re ad paupes
Ecclī. iij. Cōgregationi paup̄ez affabiles te
facito. Sed q̄ ait. Ne autē nō semp habebi-
tis. intelligendū est de p̄sentia corporali. Nam
de p̄sentia diuitatis i sacramento eucharistie
dicit Matth. vlti. Ego vobiscum sum om-
nibus diebus vsq̄ ad cōsummationē seculi
zc. Vel aliter. Hi qui sunt in ecclesia nume-
ro & nō merito sicut serui sunt. nō semp habe-
bunt christū. sed filij sunt eum semp habitu-
ri. Joh. viij. Seruus nō manet i domo i eter-
nū. filius autē manet in eternum. Dicit ergo

Feria secunda post palmarum

Iude. Ne non semper habebis. quia te indignum ad hoc fecisti. Vel quasi diceret secundum Chrysostomum. Unde quia grauaris de mea presentia. sed expecta pax et abito. **Secundo** sequenter per secundo principali tangit misterium exhibitum gloriose quod suscepit per beatam acclamationem popularis. Cognouit ergo turba multa ex iudeis quia illic esset. et uenerunt non propter Iesum tantum. sed ut Lazarium uiderent quem suscitauit a mortuis. **Ubi** sciendum quod illi audientes Iesum esse in bethania uenerunt ad ipsum. Sic et nos ubi scimus eum esse festi nater uenire debemus. **Nat. xi.** Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis. et ego reficiam uos. Propter duplicem autem causam illi uenerunt. Primo ut fruere doctrina et uisione christi. secundo ut uiderent Lazarium. quia sperabant eum aliquid de alia uita referre. Sed stulti non crediderunt quod aliquis sit ab inferis reuerfus. De quibus dicitur Sap. ii. Non est reuersio finis nostri. quam designata est. et nemo reuertitur. scilicet ab inferis. cum tamen Lazarus reuersus est. Cogitauerunt autem et principes sacerdotum ut Lazarium interficerent. quia multi propter illum abibat ex iudeis et crediderunt in Iesum. **Aug.** Stulta cogitatio et ceca sententia. dominus christus qui suscitare potuit mortuum nunquid et occisum. Nam utrumque fecit dominus. suscitauit Lazarium mortuum et semetipsum occisum. Sed quare magis Lazarius uolebat interficere quam paraliticum uel cecum natum. Ad hoc assignat Chrysostomus quatuor rationes. Una. quia illud miraculum erat euidentius coram multis. et quia inopinabile uidere mortuum quadriduanum ambulante et loquente. Secundo quia Lazarus persona insignis erat. ceterum autem persona ignobilis. unde elegerunt eum de templo. Tercio quia miraculum illud factum fuit in festiuitate. et ideo totius populi iudeorum ad festum uenientes admirabatur. et dimittentes festiuitatem in bethaniam ueniebant. Quarto. quia in alijs christi miraculis nitebant eum pleque in uoluntate sabbari. et per hoc turbas ab eo abducere. sed hic nihil talium facere poterant. Unde quia in nullo habebant occasionem quod quererent contra christum aduersus Lazarum faciunt conatum tanquam per hoc possent miraculum occultare. In crastinum autem turba multa que conuenerat ad diem festum. cum audissent quod Iesus uenit hierusalem: acceperunt ramos palmarum. et processerunt obuiam ei et clamabant. **Dianna** benedictus qui uenit in nomine domini rex israel. Et inuenit Iesus asellum et sedit super eum sicut scriptum est. Noli timere filia sion ecce rex tuus uenit tibi sedens super pullum asine. Nec non cognouerunt discipuli eius primum. sed cum glorificatus est Iesus. tunc recordati sunt quod

hec scripta de eo erant et crediderunt ei. **Expositio** horum uerborum patet in his qui habent in postilla euangelij hesterne diei. id est ea hic pertraheo paucis exceptis. **Primo** enim dicitur. Turba multa que conuenerat ad diem festum. per quod signat quod multitudo populi ad hierusalem uenit ut ad diem festum celestem hierusalem conueniat. **Nat. viij.** Ite multi ueniet ab oriente et occidente. et recumbent cum Abraham. Isaac et Iacob in regno celorum. filij autem regni excidentur in tenebras exteriores ubi erit fletus et c. Ite dicitur. **Benedictus** qui uenit in nomine domini. **Ubi** sciendum quod benedicere est bonum dicere. Aliter autem deus benedicit nobis. cum. scilicet. nos bonos facit. quia suum dicere est ei facere. Aliter benedicimus nos deo. cum scilicet eius bonitatem confitemur. ps. cxvij. Benediximus uobis de domino domino. **Secundo** enim. Qui benedixit tibi sit ille benedictus. Ite dicitur rex israel. hoc addunt. quia crediderunt eum temporaliter in hierusalem regnatura. et redempturum eos de seruitute romanorum. **Ubi** cum psalmista laudasset eum tanquam deum: dixit. Deus dominus et illuxit nobis. **Ipsi** uero ex eorum cecitate laudant eum solum tanquam regem temporalem. **Ubi** sciendum quod per asellum significatur genus gentium. ideo sedit super asellum: ut significaret se redempturum gentiles. **Isa. lix.** Dedit in lucem gentibus ut sit salus mea usque ad extremum terre. **Alina** uero significat sinagogam que est mater gentium. super quam solum sedit eadem ratione ut prius. **Mattheus** igitur cum scripsisset euangelium suum iudeis. hebreorum eloquio. recte asinam et pullum refert simul domino adductos. **Sciebat** enim noticiam dei uenturam ad iudeos et gentes. Sed alij euangeliste scribentes ecclesie gentium greco sermone. solummodo mentionem puli faciunt. quia quod gentium salutem specialiter respicit attendunt. **Ite** dicitur. Nec non cognouerunt discipuli eius primum. In quo considerare possumus humilitatem euangeliste. quia non ueretur sui et aliorum discipulorum ignorantiam. quia in istis in principio accusator est sui. ut dicitur **Prover. xviij.** Scilicet quoniam glorificatus est: tunc cognouerunt quia plenitudinem spiritus sancti receperunt. ex qua facti sunt omnibus sapientibus sapientiores. **Job xxxij.** Inspiratio omnipotentis datur intelligentiam. Testimonium ergo prohibebat turba que erat cum eo quoniam Lazarum uocauit de monumento et suscitauit eum a mortuis. propterea quia obuiam uenit turba. **Causa** obuiationis predicta fuit testimonium turbe que erat cum eo quoniam suscitauit Lazarium. Et illud signum euidentius erat et mirabilius. **Ideo** ultimus ipse seruauit ut magis imprimeret memorie. **Pharisei** ergo dixerunt ad leuenicos. uidetis quod nihil proficimus. ecce

totus mūd⁹ post ipm abiit. Scdm Aug. est
 sbū phariseoz inuidetiū. **U**n dicūt. Nihil
 pficiū⁹ i malicia nra nō valētes eū impedire.
Pocmō accipit pficere. i. **A**him. iij. **P**ali
 aut hoies z seductores pficiūt i pei⁹ errātes et
 erroz mittētes. Scdm Jo **A**hri. ē sbū cre/
 dētū occulte ppter metū iudeoz. tū dicūt h
 vt retrahāt eos a psecutōe xpi. ac si dicerēt. qz
 to magi insidiam: tāto magis auget glia ei⁹
 qre g nō resistis a tātis insidijs. **C**ōsequē
 ter p terciō pncipali tangit mysteriū remon/
 strati fructuose. qd fructuositatis pbat expo
 sitio generalis cū dz. Erāt aut gētilēs qdā ex
 his q ascenderāt vt adorarent i die festo. **V**o
 lēs enā gelista describere mysteriū dñice passi
 onis: pmittit deuorōem gentiliū ad xpm qui
 ad hoc venerūt in hierlm vt honoraret xpm.
At dicit qdē glo. interlineari. q tales fuerūt
 pseliti z cūcti ad ritū iudeoz ppter pdicatio
 onē ipsoz. **M**at. xxiij. **A**ircūctis mare et ari
 dā vt faciatis vnū pselitū. **S**ed meli⁹ dicen
 dū fm **A**hri. q sicut habet. ij. **M**acha. iij.
Templū dei qd erat i hierlm ita i veneratiōe
 habebat a cūctis pplis z regibz vniuerse terre
 vt maximis muneribz illustraret. **A**t ideo cō
 tingebat q i diebz festis multi etiaz gētilēs ex
 deuorōe alcēdebāt hierlm. **S**ile habet **A**ctuū
 viij. de eunuchō **A**andacis regine. **V**i g ac
 cesserūt ad **P**hilippū q erat a bethsaida gali
 lee: et rogabāt eū dicētes. **D**ñe volum⁹ **I**hm
 videre. **I**n quo significat q gētilēs q xpm cor
 poraliter nō viderāt: misterio aploz ad fidez
 pueri desiderabāt eū videre glorificatū i pa
 tria. iij. **R**eg. x. **D**is terra desiderabat videre
 faciē **S**alomonis. **S**ciendū q xps p se p
 dicauit iudeis. **R**o. x. **D**ico xpm mltz fuisse
 circūcisionis ppter veritatē dei ad cōfirmādas
 pmissiōes patz. p aplos aut gētilibz. **M**at.
 vlt. **E**ūtes docete oēs gētes zc. **D**oc g hic bñ
 figurat. vbi gētilēs nō ad xpm sed ad **P**hi
 lippū venerūt. **A**t hoc pueniēter. qz ipse xpm⁹
 pdicauit his q erāt extra ritū iudeoz. s. sama
 ritanis. **A**ct. viij. **P**hilippus aut rescedit in
 samariā. pdicabat illi xps. subdit. **V**enit phi
 lipp⁹ z dicit **A**ndree. **A**ndreas ruruz z phi
 lippus dicūt **I**hu. **I**n quo dat nobis exem
 plū. q omia de consilio maiorū sunt faciēda.
Sic etiā **P**aulus ascēdit hierosolimā. z p
 lit cū aplis euangeliū qd i gētibz pdicabat
 vt habet **S**al. ij. subdit. **I**hs aut rñdit eis di
 ces. **V**enit hora vt clarificet fili⁹ hois. vbi p
 nūciat suā passionē clarificatiōe. **A**t scien
 dū q tripli clarificatus ē. **P**rimo i sua passi

one. **D**ebre. v. **N**ō semetipm clarificauit vt
 pontifex fieret. s. i ara crucis. sed q locutus est
 ad eū. filius meus es tu: ego hodie genui te.
Secūdo i resurrectōe z ascensione. prius em
 oportuit ipm resurgere z i celū ascendere. **A**t
 sic clarificatus mittere spm sanctū in aplos p
 quos gentes puertere erāt. **T**erciō p pueriti
 nē gentiliū q ei⁹ diuitatē vbiqz pferent. **P**hi
 lip. ij. **O**mnis lingua psteatur. qz dñs **I**hs
 xps i gloria est dei patris. **A**mē amen dico
 vobis. nisi granū frumenti. **D**oc euangeliz
 quere i festo sancti **L**aurentij. sed huc etiaz p
 tiner. **C**ōsequēter p quarto pncipali tāgi
 tur miraculū declaratum clamorose. qd con
 trui pbat apparitio xptalis cū subdit. **N**ūc
 aia mea turbata ē. z qd dicā. **P**ater saluifica
 me ex hac hora. **T**urbari voluit ppter duo.
Primo ppter fidei documentū. s. vt veritatē
 humane nature pprobaret. **S**cdo ppter exē
 plū: vt cū turbamur nō recusemus mortē su
 stinere nec deficiamus **D**eb. iij. **N**on em ha
 bemus pontificē q nō possit ppati infirmitati
 bus nostris. vñ patet cōtinuatio ad pcedētia.
 dixerat em. **Q**ui odit animā suā zc. **I**n q di
 scipulos ad passionē exhortatus fuerat. **N**e
 aut dicant aliq. **D**ñe secure ptes mortem
 subire. qz nihil mali sentis. iō pcrariū voluit
 ostendere p talē turbationē **A**t p cōsequēs nō ē
 recedēdū ab ei⁹ imitatiōe ppter naturālē hor
 rozē. **N**ā si nullā passionē sensisset i aia nō fu
 isset sufficiens exemplū homibz ad mortē susti
 nēdā. **A**t qz naturālē ē homibz i angustijs cō
 stitutis q turbari debet: iam statim subdit.
Quid dicā. q. d. **Q**uid faciēdū est post turba
 tiōē. vñ format suā petitiōem di. **P**r saluifi
 ca me ex hac hora. i. libera me a tribulatiōe q
 mihi imminet i hora passiōis. ps. lxxvij. **S**al
 uū me fac de⁹ qm intrauerūt aq vsqz ad aiam
 meā. **S**ed di. tñ i hac petitiōe nō videt ex
 audit⁹: qz passus ē. licet dicat **D**eb. v. **E**xau
 dit⁹ est p sua reuerētia. **D**icendū q i illē exau
 dit⁹ q ipsa rō ex pte sua petebat: z vt exaudien
 da. **D**oc autē qd hic petit nō pponit ex parte
 sua. nec vt exaudieda. sed vt expmēs natura
 lē affectū q vult nō mori **I**ō dicit quasi inter
 rogatiue. vt qd dicā nunc hic. s. **P**r saluifica
 me ex hac hora. q. d. **N**ō dicā hoc. sed ppter
 rea veni i hac horā. **P**ater clarifica nomē tu
 um. vbi repellit petitiōez ex motu natural⁹ ap
 petit⁹ ppositā di. **S**ed ppter rea veni zc. q. d.
 nō ē iustū vt liberer ab hac hora passiōis. qz
 ideo veni vt paterer. volūtariē vñqz nō coa
 ctus. **I**sa. liij. **O**blatus est quia ipse voluit.

¶ Feria secunda post palmarū

Pentitionē suā pponit. idō dicit. **P**r clarifica
nomē tuū. q. d. Affectus naturalis penit vt clari
ficet nomē. i. noticia tua p passionē meā. **N**ā
an passionē xpi nomē pris tm notū erat in iu
dea. ps. lxxv. **N**otū iudea de. i. isrl magnū no
mē ei. **S**z post passionē xpi clarificatū ē i ge
nibz. **M**alach. i. **A**b ortu sol vsqz ad occasus
magnū ē nomē meū i genibz. **V**enit g vox de
celo dicens. **C**larificauit itez clarificabo. **I**sta
vox fuit vox pris. licet fuerat formata a tota
trinitate. tm specialiter formata ad representandaz
psonā pris. hec vox ait. **C**larificauit. i. claruz
genū ab eterno. **S**ap. vij. **A**dor lucis eter
ne z speculuz sine macula dei maiestatis. **U**el
clarificauit i natiuitate qn angeli ceciderunt.
Sua i excelsis deo **Au. q.** **E**t i miraculū vita
ab eo factis. **E**t itez clarificabo. p signa deita
tis. si passione. i. qua triumphabit de diabolo
z i resurrectione z ascensione z i totius mudi con
uersione. **A**ct. iij. **D**eus patz nostroz clari
ficauit filiū suū **Ihm zc.** **T**urba g q stabat z
audierat dicebat. **T**onitruū factū ē. **A**lij di
cebāt. **A**ngel⁹ dei locut⁹ ē ei. **Q**uidā em carna
les z rudes z illi nō pceperūt vocē illā: nisi qz
tū ad sonū. z ideo dicebat. **T**onitruū factū ē.
id ē aliqd p modū soni zuli. sed nō vsqz qua
qz decipiebant. **V**ox em dñi tonitruū erat. qz
significatōem mirabilem habebat. **J**ob. xxxvij
Tonabit de⁹ i voce sua mirabiliter q facit ma
gna z inscrutabilia. z ps. lxxvi. **V**ox tonitruū
tū in rota. **A**lj pō tutiores z magis pspica
ces pceperūt de sua voce q esset son⁹ vocis arri
culare z significatiue. vñ dixerūt eā locutōez.
Sed credētes xpm esse purū hoīem: dixerūt
angelū ei loq. sicut aliqn in scriptis dī. qz an
geli ppheris loqbant. **U**n dicebant. **A**ngel⁹
locut⁹ ē ei. **R**ndit ihs z dixit. **N**on ppter me
hec vox venit sz ppter vos. **N**ihil ei assigni
ficauit hec vox qd an nesciret. qz i ipso sūt oēs
thesauri sapiētie z sciētie dei absconditi. idō hec
vox nō ppt eū veni sz ppter eos q pntes erāt
vt instruerent. **I**n q dāt intelligi q multa di
spēlatiue ppter nos circa xpm facta sunt. nō
vt eis xpus indigeret **Ro. xv.** **Q**uēcuqz scēpta
sunt ad nostrā doctrinā scēpta sunt zc.

De eodem.

Sermo. LXXXIII.

Exaltatus
fui a terra omnia trahā ad me
ipm **Joh. xij.** **J**ohes mesue i
pma pērica dicit. **U**nū oleo mixtuz vulneri

bus infusus: oēm sedat z sanat tumōre corpo
ris z dolorē. **S**pūaliter. vinū p pūctōis z ole
um deuorōis intime infusum vulneribz passi
onis dñice oēm sedat tumōre supbie. **U**nde
Hugo de sacramētis dicit. **P**assionis xpi fre
quēs meditatio tā corpālē qz spūalē dolorē al
leuiat z lāguorē. **F**igurat **N**um. xxi. vbi dī. q
vulnerati p ignitos serpētes sanabant p aspe
ctū serpētis enei quē p signo posuit **M**oyse
Spūaliter. **S**ic vulnerati p serpētē ignēz
id ē diaboli q ē serpens astutior cūctis animā
tibz. sicut dī. **S**en. iij. sanant p xpm in pati
bulo crucis suspensuz. **S**reg. i registro. **N**ul
la mihi salus. nulla sōtis corporis et aie nisi in
xpi felicissima passione. **A**ui⁹ memoriā hoc i
tpe oēs hīe debem⁹ q oēs nos attraxit. vt dī i
textu. **S**i exaltat⁹ fuero a terra zc. **I**n sum
ma vōroz duo innuunt. **P**rimo innuit pas
sionis gen⁹. **S**ecō subdit ei⁹ fruct⁹. **D**e pmo
dicit. **S**i exaltatus fuero a terra. **P**ro quo
sciendū. xpus noluit mori i aliqua domo nec
sub aliq tecto. sz i aere voluit exaltari multis
rōnibz. **P**rima: nā sicut aer ē elementū p mu
ne z nō alia elemēta. **N**ā hō pōt hīe ppriaz
terrā vel pprā aquā vel pprū ignē. **A**erē hō
pprū nemo pōt habere. **E**st etiā elemētū me
diū inter celū z terrā. **E**st elemētū immū
dum ex fumo. i. hostiaz idolis immolatarū.
Abrist⁹ igit i aere voluit exaltari. ad innuē
dum q sicut aer est omnibz pmunis. sic pas
sio xpi. **N**ā passiones alioz sanctorz fuerunt
pprie. qz qlibet passus ē ppter se. qz **P**etrus ē
passus ppter se. **p**aulus ppter se. z sic de alijs.
Sed xps passus est nō ppter se. sed cōiter p
pter oēs. **P**assio em eius fuit pmunis illis q
sunt in celo. i. angelis q sunt repati. **I**llis qui
sunt i mundo. i. hoībz q sunt p suā passio
nē saluati. **S**ol. i. **P**acificas p sanguinē crui
cis eius siue q i terris. i. hoīs. siue q i cel⁹ sunt
id est angelos. **F**uit pmunis illis q sunt sub
terra. i. sanctis patribz q fuerūt i lympo. qz in
de sunt liberati z illuminati. **A**cti. xxiij. **P**e
netrabo inferiores pres terre: z inspicia omēs
dormiētes. z illuminabo oēs sperātes in dño.
nō aut fuit pmunis ill⁹ q sunt in pundo ter
re. i. demonibz q sunt in malicia indurati. et
ideo remanserunt in suis supplicijs desolati.
Isa. xliij. **Q**ui dico pundo desolare z flumi
na tua arefaciam. **S**ecundo xpus voluit
in aere exaltari. ad innuendū q sicut aer ē me
diū inter celū z terrā. sic christ⁹ fuit me
diator inter deū z hoīem. ad **S**al. iij. **M**edi
ator vni⁹ nō est. i. nature. sed duplicis. du

nine et humane. Et ideo sicut aer ex parte superioriori habet puritatem per quam uenit eum celo. Et ex parte inferiori habet quandam grossiorem partem per quam uenit eum terra. sic christus est mediator inter deum et hominem. quia cum deo uenit ratione nature diuine. cum homine et ratione nature humane. Atque discordia quedam inter deum et hominem. Nam deus conquirebat se hominem quod eius mandata non seruaret. homo etiam conquirebat se deo quod creaturam suam reliquerat. ideo uenit per se et mediator esse fecit. Mediator autem inter deum et hominem tria debebat habere. Primo similitudinem. ut scilicet esset similis homini in natura et in defectibus naturalibus. ut sic homini sciret compati. Secundo equalitatem. ne hominem per potentiam grauaret. et si grauaret: posset coram iudicio dei uenire ipsum. Tercio debebat habere ex utraque parte auctoritatem arguendi et obsecrandi illam partem quod suam sententiam non seruaret. Et quoniam homo non poterat inuenire talem mediatorem qui ista tria haberet. Ideo conquirebatur dominus Iob. ix. Neque enim uero qui filius mei est respondebo. Istud refertur ad similitudinem. neque qui mecum in iudicio ex equo posset audiri. Istud refertur ad equalitatem. Non est qui uirum quod ualeat arguere: et ponere manum suam in ambobus. Istud refertur ad auctoritatem. Christus igitur ut uerus mediator esset: ista tria habere uoluit. Primo similitudinem in natura et naturalibus defectibus. ut sic sciret misericordius iudicare. Heb. ii. Debit per omnia fratribus simulari ut misericors fieret et fidelis pontifex ad deum ut propitiaretur relictis populo. Secundo habuit equalitatem cum utraque parte. quia equalis fuit deo in quantum deus. et equalis homini in quantum homo uerus. Et ideo nulli parti potuit esse suspectus. Unde dixit deus humano generi per prophetam. Ponam in salutari me. Respondit homo. Fiducialiter agam in eo. quia ipse est frater meus. Tercio habuit auctoritatem arguendi et compescendi utramque partem. Arguisset enim hominem si uoluisset dignam satisfactionem facere. Isa. xi. Iudicabit in iusticia pauperes. et arguet in equitate per mansuetis terre. Arguisset quodammodo etiam deum sic dato per impossibile quod uoluisset satisfactionem condignam recipere. Unde ipse dixit Isa. i. Venite et arguite me dicit dominus. Tercio uoluit in aere exaltari ut ipsius aere immundum sanctificaret et mundaret. Sanctificauerat quod de terra. xxxiii. annis super ipsam ambulando. Sanctificauerat aquam in ipsa se baptizari faciendo. Sanctificauerat ignem spiritum sanctum in specie ignis mittendo. non restabat nisi ut sanctificaret aerem. non sub tecto sed in aere moriens

to. Quarto exaltatus ut a cunctis videretur ut sic plures ei compaterentur. Item. i. Vos oes qui transitis per viam attendite et videte. si est dolor sicut dolor meus. Bern. Sic cogitanda est etiam ignominia ut non recedat a memoria. Quinto exaltatus ut dispersos colligeret. Nam corpus suum habuit se ut uexillum eleuatum in quo depicta fuit imago dei patris ut omnes peccatores a quattuor plagis terre colligeret. Sexto exaltatus est ut victor esse ostenderet Iob. xij. Nunc iudicium est mundi. nunc princeps huius mundi efficiet foras. Quod figuratum fuit Act. xvij. Cum eleuauit Moyses manum uincibat israel. Sic christus eleuans manum in cruce nos roborauit ad pugnam. Septimo est exaltatus ut mundum illuminaret Lu. xij. Nemo accendit lucernam et in abscondito ponit: neque sub modio sed super candelabrum. Spiritus autem. Lucerna natura humana est quam accendit deus lumine diuinitatis. et ponit promissit super candelabrum crucis. Ideo Isa. lxij. Propter sion non tacebo: et propter hierusalem non quiescam: donec egrediarur ut splendor iustus eius. et saluator eius ut lampas accendatur. Propter sion. id est propter sacerdotes et principes. et propter hierusalem. id est propter populares iudeorum non tacuit. Isaias predicare Messiam occidendum a futuris iudeis. Octauo est exaltatus ut mundum captum ostenderet. Sicut rex cum cepit aliquam ciuitatem exaltat vexillum suum super turrem. sic christus uoluit seipsum in cruce exaltare. ad designandum quod mundus captus erat ab eo. Unde Isa. xij. Super montem caliginosum leuate signum. exaltate voces etiam. id est o vos doctores predicate exaltatum per passionem. Dixi secundo subiungit passionis fructus cum dicit. Omnia traham ad meipsum. Reuera christus per suam passionem traxit ad se omnia. scilicet celestia. terrestria et infernalium. Traxit enim celestia patrem reconciliando. traxit terrestria populum gentile ad fidem adducendo. Traxit infernalium sanctos patres qui erant in limbo liberando. Ideo uoluit christus in cruce exaltari per caput sursum ut deum reconciliaret. per pedes deorum ut infernum conculcasset. per dextram manum ad aquilonem extensam ut gentes in frigore infidelitatis positas attraheret. per manum sinistram ad austrum extensam: iudeos in quibus aliquando fidei ingruerat. et iam in eius passio ne cecitas fuit: merito reprobareret. Nihilominus tamen quidam trahit ad se peccatores ad fiduciam et ad spem qui considerant corpus in cruce positum dispositionem. De qua dispositione sic dicit Bern.

¶ Feria secunda post Palmam

Quis nō rapiat ad spei impetrāde fiduciā q̄ ei⁹ cōsiderat corpis dispositōz. Vide caput inclinātū ad osculū. brachia extēsa ad amplexā dū. man⁹ pforatas ad largiēdū. lat⁹ aptū ad diligēdū. pedū affixionē ad nobiscū cōmanēdū. corpis extēsiōnē ad se nobis totaliter ipē dēdū. Ex q̄b⁹ verbis habet q̄ xps i cruce exstis p sex modos pccōres ad se traxit. Prio p capitis inclinātōz. sic amic⁹ nutu capitis vocat amicū vt det sibi osculū. Istud osculū petebat humanū gen⁹ di. **Mat. viij.** Quis mihi det fratrē meū sugentē vltra mīs mee: vt iueniā te solū foris ⁊ deosculer. ⁊ iā me nemo respiciat. Dabit autē de⁹ duo labia. s. grām et glīaz. ⁊ hō sūtr h⁹ duo labia. s. vītate et pacē. De q̄b⁹ dicit **Mat. viij.** Veritatē tm̄ ⁊ pacē diligite. Nō igit⁹ d⁹ osculari deūz tm̄ duob⁹ labijs suis. s. cū vītate ⁊ pace. vt. s. vītate de se i cōfessionē dicat. Et cū deo ⁊ primo pacē habeat. ⁊ tūc de⁹ ipm̄ deosculabit duob⁹ labijs suis. s. cū grā ⁊ glīa sua. qz dabit sibi grāz i pnti ⁊ glīaz i futuro. ps. lxxij. **Grām ⁊ glīam dabit dñs.** Mirabile ē autē q̄ xps i cruce passiōis caput inclinātū habuit ad dexterā. Siue vt p hoc significaret q̄ patiebat ppter peccatū qd fecerūt pmi parentes cū dextera. Siue vt p h̄ innueret q̄ nō vocabat hoīem ad leuā. i. ad vitā tpālē. sed dexterā. i. ad vitā celestē. Siue vt p h̄ ostēderet q̄ i his q̄ facim⁹ nō sinistrā. sed rectā intēsiōnē h̄re debemus. iuxta illud **Mat. v.** Nesciat sinistra tua qd faciat dextera tua. **Secūdo** trahit p brachioz extēsiōnē. sicut mī trahit puerū ad se brachia apēndo. De h⁹ duo brachia. s. sinistrā q̄ cōgregat ad fidē ⁊ sui cognitiōnē. Et dextz quo deportat ad beatitudinē. vtrūqz autē brachiū de⁹ olim clausum tenebat. qz nullū veritatē sue fidei dabat. ⁊ nullū ad beatitudinē suam ducebat. Tandē aperuit brachiū sinistrū qn̄ ad fidē verā duxit populū iudeoz. Dextera autē nō aperiebat. qz nullū ad glīaz recipiebat. Nō autē vtrūqz brachiū aptū habet. qz fidē ⁊ sui cognitiōem omnib⁹ tribuit. ⁊ ad suā beatitudinē fideles recipit. Vn̄ quelibet fidelis aīa dicere potest illud **Lanti. viij.** Aīa eius sub capite meo: ⁊ dextera illius amplexabitur me. **Leuā** suā deus sub capite ponit: qn̄ i pnti vitā sui cognitiōem et fidē infundit. dextera illi⁹ amplexationē tribuit. qz sanctos sibi eternaliter vnit. Vn̄ etiā q̄libet fidelis pōt dicere illō ps. lxxij. **Tenuisti manū dextera meā. ⁊ in uolūtate tua deducisti me. p viam tue veritatis me docēdo. ⁊ cū glīa suscepisti me. ad tuā bea**

titudinē me recipiēdo. **Tercio** trahit nos p manū pforatōem. Sicut liberalis trahit egenū ad se veniēdū. Dabit autē xps manus in cruce aptas. pforatas ⁊ perforatas. Dabit aptas. ad innuēdū qd dat facili⁹ ⁊ liberaliter. qz grām suā omnib⁹ offert. **Debr. xij.** Tāqz filiis vobis se offert de⁹. **Sap. vi.** Preoccupat q̄ se occupāscit vt ill se prior ostēdat. **Jō dicit de multis Acci. iij.** Nō pirabas datū angustia. Dabit man⁹ pforatas. ad innuēdū qd dat immutabiliter ⁊ pseuerāter. **Acci. ij.** Respicite filiū nationes hoīm: et scitote qm̄ nullus sperauit i dño ⁊ cōfusus est. Quis em̄ pmāsit i mandatis eius ⁊ derelict⁹ ē. Pauci autē sunt q̄ habet istā immobilē voluntatē seruēdi ⁊ bñfaciēdi. amo dicit de multis illud ps. xviij. **Cōfitebit tibi cū bñfeceris ei. Acci. vi.** Est amic⁹ soci⁹ mēse: ⁊ nō pmanebit i die nccitatis. Dabit man⁹ pforatas. qz dat omnib⁹ largiter ⁊ abūdāter. Sicut em̄ vas pforatū largiter effundit liquorē in eo pntē. sic xps largiter tribuit et effundit grām suam. i. **Thi. vi.** Qui pstat nobis oīa abūdē ad finē dū. **Jaco i.** Qui dat omnib⁹ affluētē. i. abūdāter: ⁊ nō improperat. Nō solū autē ē liberal sed qdāmodo pdig⁹. qz habet man⁹ pforatas. Sicut dicit dñs aliq̄ pdigo q̄ nihil scit remere. iste habet pforatas man⁹. Valde pdigus ēēt q̄ p potu patrimonii suūz daret. sic xps p potu aque frigide dat mercedē celestis patrie aut glorie. **Matth. x.** Quicūqz potu de xerit vni ex minimis istis calicem aque frigide amen dico vobis nō pdet mercedē suā. **Abri stus** fuerat in vita sua valde liberalis. qz multa beneficia dedit. in fine autē sue vite qdāmodo fuit pdig⁹. quia nihil sibi retinuit. sed omnia dedit etiā vīqz ad vestes. Nam **Petro** ecclesiā dedit. **Johāni** dedit matrē suam charissimā. **Patri suo** dedit animā suā preciosā. **Latroni** dedit paradisiū. **Nicodemo** et **Joseph** corpus suū ppiū. nobis omnib⁹ dedit suū sanguinē pcciosū. et ipsis crucifigob⁹ vestimēta sua. **Quarto** trahit p lateris apertione. vt ei⁹ amorē pccordiale cognoscamus. sic amic⁹ amicū trahit vt amorē suū sibi oñdat. amor autē aliqñ oñdit ex fmōe. iuxta illud **Mat. xij.** Et abūdātia cordis os loq̄tur. Vn̄ em̄ cor abūdāt i amore os abūdāt in sermone. Aliqñ amor manifestat i ope. ⁊ iste amorē de q̄ dicit. **Joh. iij.** Nō diligam⁹ vobis nec lingua s⁹ ope ⁊ vītate. Aliqñ amor radicat i corde. de q̄ dicit **Mat. xxij.** Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo. **Primo** amor qui ē

sermone nihil ē nisi afflictiō amor q̄ ē i ope
Nec p̄m̄ nec scōs aliqd̄ valet nisi radicitur i
corde. **P**rimū amorē nobis xp̄us oñderat in
sua salubri eruditōe. scdm̄ ostēderat i multi/
plici bñficiōz largitōe. s̄z terciū. s. p̄cordiales
nobis oñdit i lateris aptōe. **B**erū. **C**lau⁹ p̄/
netrās clauis referās fact⁹ est mibi. Quid em̄
videaz p̄ foramē. clamat clau⁹. clamat vuln⁹
q̄ te vere sit i chris̄to in undū recōciliās sibi.
Quinto trahit nos p̄ pedū affixiōe. sicut
amic⁹ posuit i carcere trahit amicū ad se visitā
dū. sic xp̄s p̄pter amorē n̄m̄ in carcerari se fe/
cit qñ i cruce affigi voluit. **D**etē⁹ aut ad pe/
des suos currere. qz sicut d̄r Deutero. xxxij.
Qui appropinquat pedib⁹ ei⁹ accipiet de do/
ctrina illi⁹. **A**d pedes ḡ ei⁹ p̄ctōres debēt cur/
rere z tribulati. **N**ā vn⁹ pes ē tunc oleo. istud
em̄ oleum est misericōdia viscerosa. **D**eute. xxxij.
Tingat in oleo pedē suū. **S**ecundus pes est
tinctus sanguine. iste est ei⁹ passio gl̄iosa. ps.
lxxij. **U**t intringat pes tuus i sanguine. **P**ec/
catores em̄ accedāt ad pedes tinctos oleo mi/
sericōdie. z inuenient medelā z sanatiōez. **I**sa. lxi.
Spūs dñi sup me eo q̄ vn̄xerit me. ad annū
ciandū māfueris misit me. vt mederer contri/
tos corde. **T**ribulati accedant ad pedē intin/
ctū sanguine. z ibi inueniēt p̄solatiōe. **S**re/
go. **S**i passio xp̄i ad memoriā reducere. ni/
hil tam duz quod nō equo animo toleretur
Sexto trahit p̄ sui corpis extēsiōe. sicut
amic⁹ trahit amicū extēdēdo se totaliter ad
ipm̄. **P**ostqz igit xp̄s p̄ nobis se totaliter extē/
dit. debem⁹ z nos ad ipm̄ extēdē ab ip̄o trahi
Nā extēdit se p̄ nobis de celo vsqz ad vter⁹ ḡ
ginis gl̄iose. de vtero i p̄sep̄iū. de p̄sep̄io i mun/
dū. de mūdo i patibulū. d̄ patibulo i sepulcr⁹
de sepulcro i lymbū. de lymbō redijt i mūdū.
de mūdo se extēdit vsqz ad celū. de celo se ex/
tēdit vsqz ad iudiciū.

Veria tertia.

Sermo. LXXXIII. De epistola

AGo quasi ag
nus māfuetus qui portatur ad
victimā. **S**cribitur **P**iere. xi.
z legit hodierna die p̄ epistolari officio. **A**m/
bro. i exameron dicit. **U**bi thaurus mactat:
eiusqz sanguis effundit. mox ad illum locum
thauri ceteri siue boues clamando p̄fluunt z
occurrūt. **S**pūaliter. sic xp̄us p̄ nobis occu/
sus ē z ei⁹ sanguis effusus. **I**ō deuotis fletib⁹
ei occurrām. z vota n̄ra lamētabiliter offera

mus. **N**ā dicit **S**er⁹ pitagoric⁹. q̄ nulla salus
cernit vbi xp̄i saluberrima passio a mentis in/
tuitu elōgat. **N**e igit ei⁹ passio a n̄ra remoue/
atur memoria p̄ponit nobis a **P**ieremia ho/
die i eplā sue innocētia passionis di. **E**go q̄ si
agn⁹ māfuer⁹ zc. **I**n ḡbis p̄dictis duo in/
nuunt. **P**ri⁹ xp̄i innocētia. ibi. q̄ si agn⁹ man/
fuer⁹. **S**cdo subdit salutaris victima. ibi. q̄
portat ad victimā. **D**e p̄mo dicit. **E**go qua/
si agn⁹ māfuer⁹. **N**ota xp̄s i se p̄suris agn⁹
appellat p̄pter mansuetudinē et innocētiā.
Nā sicut dicit **I**sid⁹. **E**cetera animalia arma/
uit natura. solum agnū dimisit sicut inermē.
Nō em̄ habet cornua ad ventilādū. nec den/
tes ad mordendū. nec ungues ad lacerandū
sed mansuetus z innocēs inuenit. **E**odē mō
xp̄s nunqz alicui nocuit. sed omnibus p̄fuit.
Dicit aut xp̄s i auctoritate p̄missa agnus. et
agnus māfuetus. et agnus victimat⁹. **A**gn⁹
aut fm̄. **I**sid⁹. d̄r ab agnosendo. qz inter in/
numerabiles greges solo balatu matrem co/
gnoscat. **E**odē mō xp̄s dicit agn⁹ ab agnosce/
do. cū in cruce existens tria genera p̄sonarum
agnouit. **A**gnouit patrē z matrē et suos cru/
cifixos. **N**ā patrē agnouit aliam suam sibi
p̄mendādo di. **P**ri⁹ i man⁹ tuas p̄mēdo sp̄m̄
meū. **D**icit etiā z scriptū rapit q̄ xp̄s in cruce
existens totū illū psalmū. **D**eus de⁹ me⁹ resp̄
ce i me. silenter dixit. deinde aliū psalmū. **I**n
te dñe speraui. silenter dicere scepit. **E**t cū pue/
nit ad illū ḡsuz. **I**n man⁹ tuas zc. fortiter cla/
mauit di. **P**ri⁹ i man⁹ tuas p̄mēdo sp̄m̄ meū.
In hoc dat nobis exemplū vt cū ad extrema
appropinquem⁹. sp̄m̄ n̄m̄ deo p̄mēdemus.
Et hoc trib⁹ de causis. **P**rimo vt de⁹ ab infi/
dīs demonū sp̄m̄ n̄m̄ custodiat. **D**emonēs
em̄ sunt in ista vita parati vt rapiant animā
Sed anima q̄ est in manu dei nullū debet t̄ri/
mere. qz d̄r **I**oh. x. **N**on rapiet eas quisqz de
manu meā. **S**cdo vt animā nostrā p̄ ange/
loz ministeriū ad celum deducat. **A**ro. xxiij.
Acce ego mitto angelū meū qui p̄cedat te z
custodiat in via. et introducat te in locū quē
p̄parau. **T**ercio vt a morte eterna animā cu/
stodiat. **S**ap. iij. **I**ustoz aie i māu dei sunt:
z nō tanger illos tormentū mortis. **S**cdo
agnouit iste agnus matrē de ea specialē curaz
habendo. z **I**ohāni eā p̄mendando: cū dixit
Ecce mater tua. **I**n hoc dat nobis exemplū
vt de parētib⁹ n̄ris vsqz ad mortē curam z di/
ligentiā habeamus. **P**etro quidē p̄mēdauit
ecclesiā. **I**ohāni ḡo cōmēdauit matrē suam.
Si inuenisset aliqz digniores: certū ē q̄ talē

Feria tertia post Palmatū

et thesaurū eos fecisset custodire. pecuniam & o-
Inde recōmendauit. ad innuēdū q̄ pecunia
temporalis & vilis res & indigna esset. et ideo eā
custodi indigno et vilissimo recōmendauit.
Nos igit̄ studeamus vt exemplo **I**ohannis
virginē beatā accipiamus i matre si volum⁹
eā habere adiutricē. **Q**uā em̄ sit triplex stat⁹ ho-
mis. sicut dicit **Aug.** s. i. vita. in morte. et post
mortem. **I**psa i hoc triplici statu iuuat filios
suos q̄ habēt eā i matrem. **U**n canit ecclesia.
Maria m̄r grē m̄r misericōdie tu nos ab hoste p-
tege i hora mortis suscipe. **A**diuuat em̄ in vi-
ta. **S**ed i vita ista sunt q̄dā iusti. istis impe-
trat p̄seuerantē grām. ideo dicit. **M**aria mater
grē. s. datrix & seruatrix. **A**lij sunt peccatores
z istis impetrat p̄cōz remissionē z misericōdiam
z ideo dicit m̄r misericōdie. **S**cōs stat⁹ ē put sunt
in morte: qui est status piculosus. qz hostes.
id ē demones ad moriētes accedūt. z si aliq̄d
ius habēt inquirūt. **S**ed beata & ego hostes
id est demones expellit z aias p̄egit. ideo sub-
dit. **T**u nos ab hoste p̄tege. **T**ercio status ē
post mortē. qn̄ aia de corpore est egressa. **E**t ille
stat⁹ s̄t̄r ē piculosus. qz ibi demones sunt ru-
giētes: z aiam deuorare volētes. **S**ed br̄a vir-
go aias i morte suscipit z i celū reducit. z a de-
monib⁹ rugientib⁹ defendit. ideo subdit. **I**n
hora mortis suscipe. **U**n q̄libet tal' aia potest
regratari beate & gimi **M**arie z sibi dicere il-
lud **Eccl.** li. **L**iberasti me s̄m multitudinem
misericōdie nois tui a rugiētib⁹ p̄paratis ad escā.
de manib⁹ ḡrentiū aiam meaz. **T**ercio ille
agn⁹ cognouit crucifixoꝝ suos p̄ eis orādo
dicēs **Lu.** xxiij. **P**ater dimitte ill⁹: nō em̄ sciunt
q̄d faciūt. **A**liqñ pōt iniuria irrogari in cōtu-
melijs verbor⁹. z hec ē magna iniuria. **A**liqñ
i spoliatiōe rez. z hec ē maior. **A**liqñ i irroga-
tione supplicioꝝ. z hec est maxima. **I**ste tres
iniurie fuerūt xpo i passione irrogate. ipse em̄
fuit & cū melijs lacessitus. **U**n dicit **Mat.** xxvij
Pretēcūtes blasphemabant eū mouētes ca-
pita sua z dicentes. **U**ach q̄ destruis templū
dei z i triduo illud reedificas. **I**pse fuit omni-
bus reb⁹ suis z vestib⁹ denudatus. **U**n signa-
tus est p̄ **I**oseph. de quo dicit **Ben.** xxvij. **N**u-
dauit eū tunica talari z polimira. **I**sta fuit
tunica xpi inconfusa. z desup contexta per to-
tum. ps. xxi. **D**iuiserūt sibi vestimenta mea
Iste fuit multis vulnerib⁹ sauciatus. **I**sa. liij
Ipse em̄ vulneratus est p̄pter iniquitates no-
stras: attritus ē p̄pter scelera nostra. **I**n his
igit̄ ē magnū h̄re patientiā. maius h̄re letici-
am. maximū dare beneficentiā **A**bristus oīa

ista habuit. non em̄ ea tm̄ portauit patienter
Iuxta illud **I**sa. xliij. **T**acui. temp filii. pati-
ens fui. **N**ō tm̄ letanter. iuxta illud ps. xxiij.
Coccidisti saccū meū: circūdedisti me leticia.
Sed etiā suis occasib⁹ bñficiū impēdebat
dū p̄ eis orabat dī. **P**ater dimitte ill⁹ qz nesci-
unt q̄d faciūt. **E**t sic iste agn⁹ i cruce existens
cognouit patrē spm̄ suū sibi recōmēdādo. co-
gnouit matrē de ea specialē curā habēdo. **C**o-
gnouit etiā suos crucifixoꝝ p̄ eis orando.
Eius oratio de eis multos ouertit z deo recō-
ciliavit. **I**deo i missa agn⁹ dei ter cārat. q̄si di-
cat ecclesia. **A**gne q̄ cognouisti patrē spm̄ tu-
um i suis manib⁹ recōmēdādo: miserere no-
bis. **A**gne q̄ cognouisti matrē de ea specialē
curā habēdo. miserere nobis. **A**gne q̄ cogno-
uisti inimicos tuos p̄ eis orādo z eos deo pa-
cificādo. dona nobis pacē. **S**cōs fuit agn⁹
māsuetus. sicut em̄ agn⁹ qñ occidit nō muri-
murat nec reclamāt. sed tm̄ q̄sdā voces que-
rulas emittit. **S**ic etiā xpus nō remurmura-
uit nec reclamauit. **I**sa. liij. **S**icōnis ad oc-
cisiōnē ducit. z quasi agn⁹ corā tondēte se ob-
mutescit: z nō aperuit os suū. s. ad blasphe-
mādū vel murmurādū. **E**misit tm̄ q̄sdā vo-
ces p̄e & quisiōis. **U**nam emisit ad patrē
dicēs **Mat.** xxvij. **D**e de⁹ me⁹ vt q̄d dereliq̄-
sti me. **A**liā emisit ad matrē dicēs **Mat.** xv.
Te mihi mater mea: quare genuisti me viz-
rige: virum discordie in vna uersa terra **I**udei
em̄ sepe rixabant cum eo. z sepe inter se ad di-
scordias ueniebant. sepe em̄ ipm̄ maledice-
bant. **U**n subdit. **D**ēs maledicūt mihi. **T**er-
ciā emisit ad circūstātes z p̄tēcūtes. **Mat.** i.
D vos oēs qui transitis p̄ viā: attendite et
videte zc. **Q**uartā emisit ad terrā. **Job.** xij
Terra ne operias sanguinē meū: neqz inueni-
at locū in te latendi clamor meus. **Q**uintā
emisit ad celū dicēs **Mat.** ij. **O**bstupesci-
te celi sup hoc. i. sup opprobrijs et iniurijs a
iudeis mihi illatis. **E**t sequitur. **D**uo em̄ mala
fecit ppl's meus. me dereliquerūt fontē aque
viue: z foderūt sibi cisternas dissipatas. **A**c si
dicat **I**sta duo mala fecerunt iudei. qz me q̄
sum fons aque viue desiccauerūt. i. occiderūt.
z **B**arraban q̄ erat aq̄ turbida & seruauerūt z
bibere dimiserūt. **D**ixi scōs subdit saluta-
ris victima: cum dicit. **Q**ui portat ad victimā.
Abrist⁹ fuit agn⁹ victimar⁹. **E**st autē dñtia
inter hostiā z victimā. qz hostiā dicit sacrificiū
p̄ hostib⁹ vincendis: victima autē pro hosti-
bus victis. **A**aro igit̄ christi in passione fuit
hostiā. qz fuit p̄ hostib⁹ vincēdis. post passi-

onē autē victima. qz fuit p hostibz victi. Siue autē eēt hostia siue victima optebat vt igne accēderet: vt sic sum⁹ eēt dñō odorifer⁹. Tal' victia siue hostia fuit xp̄us. **1^a p^h.** v. dilexit nos ⁊ tradidit semetipm p nob oblatoz ⁊ hostiā xō i odorē suauitatis. Ista autē hostia vt esset odorifera fuit qd duplici igne inflāmata. Pri mo viz igne amor. De q dicit **Lu. xij.** Ignē veni mittere i terrā. Magnū iudiciū amor ē dare amico suo ipalē subaz. mai⁹ ē dare i obseq/ um psonā suā. maximū ē dare i mortē vitā suā. Istud maximū signū amor habuit xp̄s **Joh. xv.** Maiorē charitatē nō hz qz vitā suā ponat qz p amic⁹ suos. **2^a p^h.** Ista victia fuit inflāmata igne dolor. Quāto em caro ē meli⁹ pplexiō data tāto ē maior⁹ doloris sensiti ua. Caro em oculi magis sentit dolorē qz caro calcanei. qz ē meli⁹ pplexiō data. Caro igit xp̄i fuit māu spūfieri d purissimis sanguibz ⁊ gignis facta. Et iō fuit optie pplexiō data. ⁊ ppe h fuit maioris doloris sensitiua. **3^a p^h.** Ista victia fuit inflāmata igne passiōis. de q dicit **ps. xvi.** Ignē me examinastrē. **4^a p^h.** Si em ossa fuerūt cremata: manifestū ē q caro ⁊ pell' cremata fuit. **5^a p^h.** Quarto ista victia fuit inflāmata igne passiōis. Magna qdē cōpassione replebat qū matrē desolatā ⁊ afflictā videbat. qū aplos displos ⁊ i errore p lapsoz cernebat. qū suos crucifigētes ⁊ frenetū contritos respiciebat. Sic em p' p' qū filiū suū frenetū i ipm insurgēte dolet ⁊ plorat. nō ppe suā iuriā s; filij furia. sic xps nō suos dolores sed p ditorū suorū interfectoz dolebat. **Deb. v.** In diebz carnis sue pces supplicatōesq; ad deū fudit. Ecce qz orabat. cū clamore valido. ecce qz clamabat. ⁊ lachrimis offerēs. ecce qz plorabat ⁊ c.

De eodem.

Sermo. LXXXV.

Hic est sanguis me⁹ noui testamēti q p mult' effundit. **Mar. xij.** **2^a p^h.** **1^a p^h.** **2^a p^h.** **3^a p^h.** **4^a p^h.** **5^a p^h.** **6^a p^h.** **7^a p^h.** **8^a p^h.** **9^a p^h.** **10^a p^h.** **11^a p^h.** **12^a p^h.** **13^a p^h.** **14^a p^h.** **15^a p^h.** **16^a p^h.** **17^a p^h.** **18^a p^h.** **19^a p^h.** **20^a p^h.** **21^a p^h.** **22^a p^h.** **23^a p^h.** **24^a p^h.** **25^a p^h.** **26^a p^h.** **27^a p^h.** **28^a p^h.** **29^a p^h.** **30^a p^h.** **31^a p^h.** **32^a p^h.** **33^a p^h.** **34^a p^h.** **35^a p^h.** **36^a p^h.** **37^a p^h.** **38^a p^h.** **39^a p^h.** **40^a p^h.** **41^a p^h.** **42^a p^h.** **43^a p^h.** **44^a p^h.** **45^a p^h.** **46^a p^h.** **47^a p^h.** **48^a p^h.** **49^a p^h.** **50^a p^h.** **51^a p^h.** **52^a p^h.** **53^a p^h.** **54^a p^h.** **55^a p^h.** **56^a p^h.** **57^a p^h.** **58^a p^h.** **59^a p^h.** **60^a p^h.** **61^a p^h.** **62^a p^h.** **63^a p^h.** **64^a p^h.** **65^a p^h.** **66^a p^h.** **67^a p^h.** **68^a p^h.** **69^a p^h.** **70^a p^h.** **71^a p^h.** **72^a p^h.** **73^a p^h.** **74^a p^h.** **75^a p^h.** **76^a p^h.** **77^a p^h.** **78^a p^h.** **79^a p^h.** **80^a p^h.** **81^a p^h.** **82^a p^h.** **83^a p^h.** **84^a p^h.** **85^a p^h.** **86^a p^h.** **87^a p^h.** **88^a p^h.** **89^a p^h.** **90^a p^h.** **91^a p^h.** **92^a p^h.** **93^a p^h.** **94^a p^h.** **95^a p^h.** **96^a p^h.** **97^a p^h.** **98^a p^h.** **99^a p^h.** **100^a p^h.**

ptumelia i gliaz. iō gliaz mē ecclia i introitu misse di. Nos autē gliaz optet i cruce dñi ⁊ c. qz i ea vera ē sal⁹ mēis ⁊ corpis. De q fulgenti⁹. Sanitatē mēis et corpis psecuti sum⁹ p virtutē felicissime passiōis xp̄i. de q thea. Dic ē sanguis ⁊ c. **1^a p^h.** In vbi pmissis duo innuūt. Pri o noui testamēti. **2^a p^h.** **3^a p^h.** **4^a p^h.** **5^a p^h.** **6^a p^h.** **7^a p^h.** **8^a p^h.** **9^a p^h.** **10^a p^h.** **11^a p^h.** **12^a p^h.** **13^a p^h.** **14^a p^h.** **15^a p^h.** **16^a p^h.** **17^a p^h.** **18^a p^h.** **19^a p^h.** **20^a p^h.** **21^a p^h.** **22^a p^h.** **23^a p^h.** **24^a p^h.** **25^a p^h.** **26^a p^h.** **27^a p^h.** **28^a p^h.** **29^a p^h.** **30^a p^h.** **31^a p^h.** **32^a p^h.** **33^a p^h.** **34^a p^h.** **35^a p^h.** **36^a p^h.** **37^a p^h.** **38^a p^h.** **39^a p^h.** **40^a p^h.** **41^a p^h.** **42^a p^h.** **43^a p^h.** **44^a p^h.** **45^a p^h.** **46^a p^h.** **47^a p^h.** **48^a p^h.** **49^a p^h.** **50^a p^h.** **51^a p^h.** **52^a p^h.** **53^a p^h.** **54^a p^h.** **55^a p^h.** **56^a p^h.** **57^a p^h.** **58^a p^h.** **59^a p^h.** **60^a p^h.** **61^a p^h.** **62^a p^h.** **63^a p^h.** **64^a p^h.** **65^a p^h.** **66^a p^h.** **67^a p^h.** **68^a p^h.** **69^a p^h.** **70^a p^h.** **71^a p^h.** **72^a p^h.** **73^a p^h.** **74^a p^h.** **75^a p^h.** **76^a p^h.** **77^a p^h.** **78^a p^h.** **79^a p^h.** **80^a p^h.** **81^a p^h.** **82^a p^h.** **83^a p^h.** **84^a p^h.** **85^a p^h.** **86^a p^h.** **87^a p^h.** **88^a p^h.** **89^a p^h.** **90^a p^h.** **91^a p^h.** **92^a p^h.** **93^a p^h.** **94^a p^h.** **95^a p^h.** **96^a p^h.** **97^a p^h.** **98^a p^h.** **99^a p^h.** **100^a p^h.**

Feria tertia post Palmam

sustinen dū psecutionē. z ideo reliq̃t eis pacē. nō tñ pectoris ṽl eternitatis s̃z etiā t̃p̃is. **N**ō em̃ infirmis z debilibz statim sunt grauiā imponēda. **P**abem⁹ em̃ ex euāgelio **Mat. ix. q.** nō sunt tristia imponēda festiuis. nec fortia infirmis. nec insolita inceptis. **P**rimo em̃ nō sunt imponēda tristia festiuis. qđ innuit ex eo qđ dicit dñs ibidē. **N**unqđ pñt filij sp̃s̃i lu gere qđ dū cū ill̃ sp̃s̃i. illi. s̃. q̃ semp cūz deo illud festū faciūt. **D**e qđ d̃ i ps̃. lxxv. Reliq̃ cogitationū diē festū ager tibi. **T**alibz nō debent imponi tristia ne impediant z turbent in p̃teplatoē interna. **S**cđo nō sunt imponēda fortia infirmis. **U**ñ subdit. **N**emo aut̃ imit/ ut cōmissurā pāni rudis ad vestimētū verus. **U**et⁹ vestimentū ē p̃uersatio vet⁹. pān⁹ autēz rudis. i. nou⁹. **E**st doctrina q̃ inducit ad cōtem ptū terrenoz. **S**ūt autē tales infirmi qui nō sunt statim ad terrenoz p̃teptū iducēdi. **T**er cio nō sunt imponēda insolita inceptis. **I**do subdit. nec mittūt vinū nouū i vtres veteres. p vtres veterē intelligit mens assueta terrenis. p vinū nouū doctrina q̃ inducit ad appetitū celestiu. **S**ed hoies assueti diligere terrena nō statim sunt cogēdi ad celestia. **T**ercio legauit corpus suū iudeis. vt. s̃. ipm crucifige rēt. z sic nostram saluationē pficerēt. **J**ob. ix. **T**erra. i. caro xpi de nra substantia terrena as sumpta. data ē i manibz impij. s̃. **P**ylati siue iudeoz. **S**op⁹ autē xpi erat quidā laccus diu nus i quo erant tria p̃ciosa inclusa. s̃. sanguis aia z diuinitas. **A**busus igit de carne sua fecit emplastrū i quo infatua nostre supbie fran geret. **A**ug⁹. **E**cce habes humilitatis exem/ plū. supbie medicamētū. **D**e sanguīe em̃ suo fecit colliriū q̃ cecitas nre ignoratiē curaretur **A**poc. iij. **A**ollirio iunge oculos tuos vt vi/ deas. **A**iam dedit in p̃ciū q̃ seruos suos redi/ meret. **Mat. xx.** **D**are aiam suā i redēptōz p multis. **V**eritas fuit balsamū q̃ fetoz nre imū dicie tolleretur. **E**ccli. xxiij. **S**icut cynamo mū z balsamum aromanzans odorem dedit. **Q**uarto legauit p̃ri spm̃. **Lu. xxiij.** **P**r̃ in man⁹ tuas cōmēdo ipm̃ meū **I**n h̃ dat nobis exemplū q̃ i man⁹ dēdebem⁹ rēcōmēdare spm̃ nrm̃. **I**llud em̃ qđ ē i manu ē secuz aī cōsp̃ etū z ē p̃ciosum. aie q̃ q̃ sunt in manu dei sunt secure ita q̃ nūq̃ pdunt. **J**oh. x. **N**on rapier eas q̃z de manu mea. **S**ūt deo p̃ime. ita vt diuina visione fruunt. **I**sa. xlix. **E**cce i mani bus meis desēpsi te. muri tui coraz ocul̃ meis semp. **S**ūt p̃ciosa. ita vt i ornāmēta dei assu/ munt. **S**icut em̃ anul⁹ ornat manuz sic anie

setoz qđammodo ornāt deuz. **U**ñ dixit dñs de quodaz magno p̃ctore **D**iere. xxij. **U**ino ego dixit dñs. qz si fuerit **J**eonias fili⁹ **J**oa/ chim regis iuda anul⁹ i manu dextera mea inde euellā eū. z dabo te i manu q̃rētuz aiam tuā. **Q**uinto legauit xgini panym phū cū dixit. **M**ulier ecce fili⁹ tu⁹. **Q**đ qđ ē facere vo luit triplici rōne. **P**rimo rōe s̃p̃i. dēderat em̃ legē **E**ro. xx. **D**onora patrē tuū z m̃ez tuā. **D**ecebat igit vt p̃ditor legis legē suā seruaret **S**cđo rōne nri vt nos doceat q̃ de parentibz nris nō tñ i vita sed etiā in morte curam h̃re debeam⁹. **T**ercio rōne xgini. **A**mittebat em̃ filiū. z iō p̃ solatōe dimittebat sibi fidelē di scipulū. sed tñ tal̃ solatio ille sibi eē nō pote/ rat. **D**e quo dicit **B**erñ. **D**q̃lis cōmutatio. **J**ohes p̃ ihu tradit. seru⁹ p̃ dño. discipul⁹ p̃ m̃gro. fili⁹ zebedei p̃ filio dei. pur⁹ hō p̃ puro deo. **S**exto legauit latroni padisuz dicēs **A**mē dico tibi hodie mecū eris i paradiso. **E**c ce qual̃ mod⁹ fuit intrādī. qz hodie. ecce quā ta celeritas. mecū eris. ecce quāta beata socie tas. i paradiso. ecce quāta loci amenitas. **I**deo aut̃ xps̃ isti latroni sic fuit liberal⁹. qz i illa soci etate triū erat vn⁹ totaliter bonus. s̃. xpus. erat alter totaliter mal⁹ sicut latro a sinistris posi/ tus erat. terci⁹ mediocriter bonus z mediocri ter mal⁹. sicut latro a dextris posit⁹. **I**pse em̃ nec om̃ino erat malus. qz culpabilē se cogno scebat. nec erat om̃ino bon⁹ qz adhuc grāz nō erat affecut⁹. **D**abuit igit s̃ laudabilis ad to taliter bonū. qz ipm̃ excusauit. ad totalit̃ ma lūz. qz ipm̃ increpauit. **A**d se mediocriter bo/ nū z mediocriter malū qz veniaz postulauit **S**eptimo legauit p̃ctōibz infernū cū di/ cet **Mat. xxv.** **D**iscedite a me maledicti i ig nē eternū. **Q**đ qđ ē legatū valde p̃petit eis. q̃a pulcri⁹ stāt i inferno qz starēt i paradiso. **Q**đ ostēdit triplici exēplo. **P**rimū ē. qz potius ma net porcus i luto qz i florido prato. **P**orcus ē luxuriosus qui semp i immūdicis volutat. **iij. Pe. ij.** **S**us lora in volutabz luti. iō por cus potius manet i luto infernalis fedritatis: qz maneret in prato florido celestis amenita tis. **S**cđm̃ exemplū est. quia potius stat ser uus in cloaca qz in camera picta **S**eruus est auarus. **I**ol. iij. **A**uaricia est simulacroz ser uitus. **T**alis seru⁹ potius stat in cloaca infer nali qz in camera picta celesti. **T**erciū exem plū est qz potius stat latro in paribulo qz in re gali sede aut folio. **L**atro ē supb⁹ qui furatur deo illud quod est p̃prium dei. s̃. gloriā. **I**sa. xlij. **G**loriā meā alteri nō dabo **T**alis igitur

latro potest in patibulo infernali tormēti q̄
staret in solio maiestatis dei. **O**ctauo lega
uit crucē penitētibz volētibz penitere. **L**u. ix.
Si q̄s vult venire p̄ me abneget semetip̄m.
Quid autē sit abnegare semetip̄m dicit **B**re. i.
omel. **R**elinq̄m̄ nosmetip̄os q̄les peccādo se
cūm̄ nos: et mancam̄ q̄les p̄ grām facti sum̄.
Acce em̄ q̄ sup̄b̄ fuit: si humil̄ fact̄ ē seip̄m re
liq̄t. **S**i luxuriosus vitā mutauit seip̄m nega
uit ī h̄ q̄d fuit. **S**i auar̄ largiri didicit. et alie
na rape desistit seip̄m reliq̄t. ē q̄dē ip̄e p̄ natu
rā. sed nō ip̄e p̄ maliciā. **U**n̄ subdit. **T**ollat
crucē suā et sequat me. vbi dicit idē **B**re. **D**uo
bus modis crux tollit. cū. s. p̄ abstinētiā affli
git corp̄. aut p̄ passionē primi affligit ani
mus. **D**ixi sc̄do tāgit sanguis effusiois rō
cū subdit. q̄ p̄ mult̄ effundet. **E**t h̄ multipli
ci rōne et vilitate. **P**rimo vt eēt fedis et imū
dis ī ablurōz sordiu. **S**c̄do vt eēt laborātibz
in p̄nia adiutoriu. **T**ercio vt eēt pugnātibz ī
p̄sidiu. **Q**uarto de mūdo exētibz ī salutis si
gnū. **D**ixi p̄mo effusus ē sanguis xpi vt eēt
fedis ī immūdis ī ablurōem sordiu. **A**poca.
i. **D**ilexit nos et lauit nos ī sanguine suo a pec
catis nr̄is. **D**eb. ix. **S**i sanguis hircor̄ aut
vitulor̄ aut thauror̄ aut cinis vitule aspsus
in q̄natos sc̄tificabat ad emūdatōem carnis.
q̄nto maḡ sanguis xpi q̄ p̄ sp̄m̄ semetip̄z
obtulit ī maculatū deo. et emūdauit cōscientiā
nostrā ab opibz mortuis ad seruiēdū deo vi
uēt. i. **J**oh. i. **S**anguis ihu xpi filij ei⁹ emūda
uit nos ab om̄i pctō. **D**iero. **N**ihil tā efficax
ad curādū cōscientie vulnera necnō ad purgā
dū mētis faciē q̄s sedula passiōis xpi medita
tio. et sanguis nobis valde reuerēdi quē xps i
cruce fecit nr̄m p̄ciū. i. altari nr̄m poculū. i. exi
lio nr̄m viaticū. i. deserto nr̄m p̄ductū. in celo
aduocatū. passio em̄ tua dñe vltimū refrige
riū. singulare remediū. **S**z miseri pctōres h̄
sanguine mūdant quātū ī seip̄s ē. et polluit
cū mortali pctō cōsentit. **Q**uibz apl̄s dicit
illud horribile **D**eb. x. **I**rritā q̄s faciēs leges
Moȳsi: sine vlla miseratione duobz aut tribz
testibz. supple dicit morit. quātō magis pu
tatis maiora et teretiora mereri supplicia q̄ fi
liū dei cūculauerit: et sanguinē testamēti pol
lutū duxerit ī quo sc̄tificat̄ ē. **S**lo. **C**ūculcat
xpm̄ q̄ libere peccat absq̄ timore et p̄nia. et qui
eo indigne p̄cipat sanguinē pollutū ducit si
ab eo mūdāt ad vomitū redit et penitere ne
gligit. **B**er̄n. **U**t tibi q̄cūq̄ es q̄ desideras re
dire ad lutū. reueri ad vomitū. putas q̄ pla
cidos habebis ī iudicio quos mō tāto despat

to vis h̄re aio. **E**t nota quīs pctōz sangui
nē xpi polluat. xps tñ eū q̄dū viuit ad emū
datōem vocat et inuitat. **D**eb. xij. **A**ccessisti
ad sanguis asperionē meli⁹ loquentē q̄s abel.
q̄ ille vindictā iuste salutē. ille damnatōz. iuste
saluatōem clamat. **B**er̄n. **A**llamat vuln⁹: cla
mat clau⁹. q̄z m̄sc̄die rei nō est numerus. **S**o
diunt pedes: fodiunt manus: vt p̄ foramina
m̄bi liceat sugere mel de petra. oleum de saxo
durissimo. **S**c̄do xpi sanguis est in adiū
toriu ī opibz p̄nie laborātibz alliciēs corū vo
luntatē. **S**icut sanguis dat canibz ad lam
bendū vt alliciant ad sequendū cū magno la
bore p̄dā suā. ps. lxxij. **I**ntingat pes tuus in
sanguine. s. passionis. vt sic ardēt⁹ et frequen⁹
p̄dā tuāz videas et xpm̄ seq̄ris. q̄d apparet
Apoc. xix. q̄ erat vestit⁹ veste aspsa sanguie. et
exercit⁹ celi. i. celestiu virorū sequebant eum.
Aug. aut dicit. **D** hō noli timere mortē et cō
tumelias et crucē. q̄z si h̄ noceret homi: nō pa
teret fili⁹ dei. **T**ercio ē pugnātibz in p̄sidiu
Ipse em̄ animat hoies ad aggrediēdū certa
mē. **N**ō bñ signatū ē. i. **M**achab. vi. vbi dē
Dstēderūt elephātibz: q̄d est aīal naturaliter
timidū et frigidū. sanguinē vne et mori. i. sc̄tō
rū marit⁹. ad acūēdos eos ad plū. **E**t h̄ na
turale exemplū ē. **S**anguis em̄ aspect⁹ dat au
daciā pugnādi. ppter quod dicit. i. **P**er. liij.
Chrusto i carne passo et vos eadē cogitatōne
armam̄. **B**er̄n. **I**n hoc mundo i stadio pu
gnam⁹ et i certamine positi sum⁹. **U**erbi grā:
Mortu⁹ em̄ ē dñs nr̄ vt q̄ hūc linorem et pla
gas nō suscepit: in futuro iudicio gl̄iosus mi
les nō apparebit. **E**t **A**ug. **I**ō mortu⁹ est vt
moreret dñs p̄ seruo: vt seru⁹ nō timeret mo
ri p̄ dñō. **I**te sanguis xpi pugnaturus p̄for
tat ad sustinendū. **D**eb. xij. **R**ecogitate eū q̄
talē sustinuit aduersus semetip̄m p̄dictōem.
Et postea dē. **N**ōdū em̄ vsq̄ ad sanguinē re
stinistis. **I**ō aduersus sanguinē repugnātes:
indui debem⁹ tunica xpi sicut toni milites: ne
timeam⁹ si sanguinē p̄ ipo fundamus. sic em̄
pugiles faciūt. **B**er̄n. **B**onus miles vulne
ra nō sentit sua dū benigni regis itet vulne
ra. **I**te sanguis xpi pugnātē roborat ad triū
phū. **U**n̄ cū iusti et pbi deficiūt i lte. tñ viso
regis signo et ipo rege i p̄sura existere vires re
sumūt. **A**poc. xij. **U**icerit eū p̄ sanguinē agni
Propter q̄d dicit **B**er̄n. **R**espice fidel̄ aīa in
faciē xpi tui. et videbis eū dorso flagellato. late
re apto. capite restibz coronato. pedibz et ma
nibz clauis p̄forato. volue et reuolue a capite
vsq̄ ad pedes. a latere i lat⁹. et nihil inuenies

Feria terciā post palmarū

nisi dolore et cruore. **Quarto** xpi sanguis d-
mundo exuendo ei securitatem et in signū glie p-
cipiende. Attendendū qd i morte q est mediū
inter vitā pēntē et futurā habitāt demones in
festādo et temptādo. **Ben. in.** Tu insidiaberis
calcaneo eius. Propter quod dicit **Breg.**
Assidua tēptatiōe temptat vt saltē tedio vin-
cat. Et sic cū ponit signū regis sup aliquā do-
mū: timēt hostes eā inuadere. sic et demones.
vt dicit ps. lxxij. Timebūt gētes q habitāt ter-
minos a signis tuis. Et ppter h etiaz nō sine
cāsa oculos morientū ponitur crux. i. signū
huius qd dicit **Pro. xij.** Quā dñs viderit sangui-
nē i suplimiari et i virosq postea trāscēdet osti-
um domus. et nō finet ingredi pculsorē domos
vras et ledere. **Itē glo.** Sanguis xpi memoria
ab exterminatore nos pseruat. **Itē ibidē.** Vi-
debo sanguinē et trāsi bo vos. i. nō pcutiā. nec
erit plaga. i. eterna disperdēs. qn pculsero ter-
ram egypti. i. ciues huius seculi. **Nō** solū autē san-
guis xpi pseruat hic existēs. sed introduct
i glāz eternā ibi gaudētes. **Est** em signū quo
ostēso inirat ad celū cū **Aug.** dicat. Sanguis
effusio inebriās angelos. satians sanctos. po-
tās sitibūdos. viuificās mortuos. iustificās
peccatores. inferos dissipās. mundū redimens.
celū reparās. sanctis omibz pferēs gaudium
sempiternū. Attendendū qd si aliqis ingredit
curiā regis: oēs q habēt filēs vestes pnt irā-
re. qz psumit q sint d familia eius. Sic certe
mirabūt curiā celestē q vestē xpi habuerit san-
guine tinctā pari rōne. **Apoc. vi.** Beī q lauāt
stolas suas i sanguine agni: vt habeāt ptiatē i
ligno vite. et p portas intrēt ciuitatē sicut xps
intrauit. **Heb. ix.** Habētes fiduciā i inuolū-
tū sanctoz i sanguine xpi. Propter qd dicit
Ansel. Qd glōsum nre salutis ptiū p qd de
iferni miseria liberamur. p qd i vita reficimur
et potamur. p qd in patria glia et honore coro-
namur. **Itē nota** q sanguis xpi hz alias
qz uoz ptiates. p hūc em veditur redimūt. mor-
tū viuificat. re-recōciliat. et animū delectabili-
ter potat et inebriat. **Primo** veditus et capti-
uus liberat. **Isa. liij.** Gratis venūdātī estis: et
sine argēto redimemī. Sed quo pōio ostēdit
Petrus. i. Pe. i. dicēs. Nō corruptibilibus
auro vel argēto redēpti estis: de vana vestra cō-
uersatiōe paternē traditiōis: sed pōioso sangui-
ne et qsi agni immaculati xpi. Attende qn tria
loris sit qd p re datū est. qd cogita et noli vili
pendere. **Secūdo** p sanguinē xpi mortū vi-
uificat. **Ioh. vi.** Nisi māducaueritis carnē fi-
lij hominis et biberitis ei sanguinē nō habebitis

vitā in vobis. **Nō** solū autē dat vitāz grē: sed
spēs veniēdi ad vitā glorie. **Un** subdit. Qui
māducat meā carnē et bibit meū sanguinem
habet vitā eternā. i. nūc in spē et tādē i resurrectiō-
ne. **Aug.** Venit xps i carne vt hoies manduc-
arent. et manebat aquid patrē vt angelos pa-
scret. **Tercio** p sanguinē xpi re et discors
reconciliat sine pacificat. **Col. i.** Pacificās p
sanguinē crucis ei sine q i celis sine q i terris
sunt. Pacificauit em deus vno die hoies et
angelū. celū et terrā: vt sit vna die gloriā deo i
cel. et in terra pax fieret homi liberato. ad **Ro.**
v. Iustificati i sanguine ipsius salui erimus
ab ira p ipm **Bern.** Ille cibus est egrotis me-
dicina. peregrinātibz diēta. debiles confortat. et
delectat valentes. languorē sanat. seruat sani-
tatē. corpū nutrit. cordis palatū saporosū fa-
cit. fit hō inde mansuetior. ad correptōez pa-
tietior. ad laborē sagacior. ad cautelā humili-
or. p pcientiā acceptior. ad obediendū para-
tior. ad grārum actiōes sollicitior. ac deuotior.
Quarto animus hoc sanguine delectab-
liter potat et sobrie inebriat. **Mat. xxvi.** Ace-
pro calice grās egit: dedit discipulū iuis dicēs
Bibite ex hoc oēs. hic ē sanguis meū noui te-
stamētī q p multis effundetur. **Glo.** Q felix
ebrietas. salutaris fatietas: q quāto copiosius
bibit tāto amplius sospitatē mentibz donare
dignat. ps. xxij. Calix meus inebriās qz pēla-
rus est. i. sanguis xpi qui sic inebriat vt sobri-
os reddat. qz pclarus est. dat em claritatē vi-
te eterne. **Bern.** Q ihu fons indeficiens. hu-
mana corda reficiēs. ad te curro. te solum siti-
ens. tu mihi salus sufficiens. **Hūc** potū boni
et amici bibūt ad suam delectatiōem et salutē.
Sed de multis dicit illud. i. **1. Cor. xi.** Qui man-
ducat et bibit indigne: iudicium sibi mandu-
cat et bibit. **Bonīs** autē dicit illud **1. An. v.** Bibi-
te et comedite amici mei et inebriamī charissi-
mi. **Hi** sunt de quibus dicit **1. Zeck. xxxij.** **1. Co-**
medetis adipe ad saturitatem. et biberitis san-
guinem ad ebrietatem d victima quā immo-
laui vobis. **Hi** em sunt pulli aquile. d qbus
dicit **Job. xxxij.** Pulli eius lambūt sanguinez.
Ipsi ad h sunt vocati vt cum medulla tritici
glāz corpis xpi. et sanguinē vne biberēt me-
racissimū. vt dicit **Deute. xxxij.** **Glo.** de q scriptū
est. Dicit calix noui testamētī i meo sangui-
ne. Quā mirabiliter autē iste potus pficiatur
Bern. ostēdit dicit. **Deus** q mirabilē i omnibz
sacerdotibz mirabilior ostēdit dū mirabilia p
eos opat. qd nullis angeloz ordinibus et nul-
lis terrenis potestatibz cōcessum. d significat

nūc dñs facere i eis vt psecraret. ⁊ idipm faci
at i altari qđ ipe p̃pus pprijs manibz fecit in
cena pascale.

Sermo. LXXXVI.

Vulneratus ē

Vpp̃ter iniquitates ñras: attrit⁹ ē p
p̃ter scelera ñra. disciplina pacis
ñre sup̃ euz. ⁊ luore ei⁹ sanati sumus. **Isa. liij.**

Legit qđ pellican⁹ cū pullos suos excubauit: tūc serpens multū p̃sequit⁹ pellicanū. ⁊ duz
pellican⁹ nō adest serpens rep̃ies artore pullos
occidit. Pellican⁹ autē rediēs et vidēs pullos
infectos: tribz diebz plāgit eos mortuos. ter
cia autē die cū rostro vulnerat cor suū: ⁊ de san
guine suo pullos suos aspgit. ⁊ sic illi renui
scūt. Sp̃ualit̃ p pellicanū itelligit xps qđ dicit
p ps. ci. **G**l̃is facit⁹ suz pellicāo solitudis ⁊c.
Serpens ē diabol⁹ qđ hūanū gen⁹ occidit. s; pel
lican⁹. i. xps i q̃ngz p̃tibz corp̃is vulnerari vo
luit. ⁊ sic hoies mortuos viuificauit. **O**lee. vi.
Viūificauit nos p̃ duos dies. i die tertia su
scitauit nos. ⁊ viuem⁹ i aspectu ei⁹. **S**um⁹ em̃
viūificati i p̃ma die passiōis sue. ⁊ in scda die
sepulture. s; suscitati sum⁹ die tertia resurrecti
onis sue. **Jō. Leui. xvij.** **N**ia ois carnis i san
guine ē. xpi. quē sāguine effudit p nob abūde
re qđ thema. **V**ulnerat⁹ ē p̃p̃t̃ in i. no. **I**n s̃
bis p̃missis duo inuūt. **P**rio quō passio xpi
fuit penosa. ibi. **V**ulnerat⁹ est. **S**cdo subdit
fuisse fructuosa. ibi. luore eius sanati sumus.

De p̃mo dic. **V**ulnerat⁹ ē. **D**ic̃ **H**iero. **I**sai
as nō t̃m̃ fuit p̃p̃ha s; etiā euāgelista. q; ñ t̃m̃
p̃p̃hauit in futuro. s; etiā hystoria passionis
xpi sc̃p̃t̃ i p̃terito. **N**ā ipe passiōe xpi quā p
q̃ngz ãnos p̃uidēs. eā sic apte describit: ac
si eā p̃tialiter aspexisset di. **V**ulnerat⁹ ē p̃p̃t̃
iniquitates ñras ⁊c. vbi ponit qđ ipsa passio xpi
fuit penosa. **E**t pena xpi describit̃ triplr. **P**rio
fuit vulnerat⁹. ⁊ h̃ ideo vt redēptōis ñre p̃ciū
de corpe suo emanaret. **C**orp⁹ em̃ xpi erat tan
q̃sacc⁹ plen⁹ thesauro. ⁊ tanq̃s alabastrū ple
nū vngento. tanq̃s apotheca plena balsamo.
Nō h̃o erat captiu⁹. vulnerat⁹ et ferit⁹. **V**o
luit qđ xps vulnerari vt sac⁹ scinderet ⁊ thesau
rus inde exiret qđ captiuus redimeret. **D**e isto
thesauro d̃r. i. **P**e. ij. **N**ō corruptibilibz au
ro vel argēto empti estis. sed p̃cioso sanguine
q̃s agni imaculati xpi ⁊ incoramiati. **D**e sac
co h̃o in quo erat iste thesaur⁹ d̃r. **P**rouer. vij.
Sacculū pecunie secū tulit ⁊c. **B**ern. **S**ac
cū plenū misericordia misit de p̃r in terrā. **S**accū

inquā in passiōe scindēdū vt effundat qđ i
eo later. s. p̃ciū ñm. **S**cdo corp⁹ ei⁹ erat tanq̃s
alabastrū plenū vngēto. ⁊ ideo voluit vt illud
alabastrū multis vulneribus frāgeret. ⁊ inde
vngentū p̃ciosum exiret qđ vulnerat⁹ curaret.
Ista vngēta petebat sponsa dicēs **L**antiē. i.
Trahe me post te: currem⁹ i odore vngētorū
tuorū. **I**sta vngēta sunt suauia. quia delectat
corda. ⁊ sunt sanatiua. q; curant p̃ctā. **E**ccl̃i
xxxvij. **V**ngētari⁹ faciet pigmēta suauitatis.
⁊ vncōes p̃ficiet sanitatis. **I**stis vngētis est
sanat⁹ samaritan⁹ vulneratus. s. vino ⁊ oleo.
id ē san guine xpi qđ fuit tanq̃s vinū inq̃tū pa
trē letificauit. ⁊ fuit tanq̃s oleū inq̃tū ipm ad
misericordiam inclinauit. **T**ercio corp⁹ xpi fuit tā
q̃s apotheca. ⁊ ideo voluit qđ ista apotheca ple
na balsamo apiretur. ⁊ inde balsam⁹ efflueret
quo fetidus sanaret. **N**ūc autē ista apotheca
fuit aperta qñ vnus militū lancea lat⁹ ei⁹ ape
ruit. **D**e odore illius balsami d̃r **E**ccl̃i. xxiij.
Sicut cynamomū ⁊ balsamū aromatizās
odorē dedit. **O**m̃ia qđ sunt i balsamo dicūtur
p̃tiosa. s. cortex. folia. semē ⁊ liquor. **S**ic eti
am qđcqd fuit in xpo. p̃mo cortex. i. corp⁹. so
lia. i. verba. semē. i. aīa eius corpe seminata.
⁊ liq̃r. i. sanguis p̃ciosus. **I**te vulnera xpi sūt
horrea qđ aperuit **I**oseph. **B**en. xli. ad fameli
cos pascēdos. **U**n̄ dixerūt egyptiū. **S**al⁹ ñra
in manu tua dñe **B**en. xlvij. **I**te sunt cella
ria vinaria apta vt inebriantur aīe charitate.
San. ij. **I**ntroduxit me rex i cellā vinariam.
Ibidem. v. **B**ibite et inebriamini charissimi.
Bern. **P**atet archa cordis p̃ foramē corp̃is.
Mora p̃ncipaliora vulnera xpi sunt q̃ngz.
qđ significant p̃ q̃ngz ciuitates refugij in terra
p̃missiōis. **D**eute. xix. **B**ern. **U**bi tāta securi
tas ⁊ firma sicut i vulneribz xpi. **S**cdo xps
fuit attrit⁹. **S**icut em̃ succ⁹ herbe atterit⁹ vt in
te fiat emplastr⁹ p̃ qđ apostema sanet. sic cor
pus xpi fuit attritū vt fiat emplastr⁹ qđ tumor
sup̃bie frāgeret. **S**it autē emplastrū de floribus
herbis ⁊ speciebz aromaticis aliq̃ liq̃re sup̃
fuso. **I**n xpo fuit caro tanq̃s herba. iuxta illd
Isa. xl. **O**is caro fenū. **F**uit aīa tanq̃s flos. qđ
fuit valde purissima ⁊ amena. **L**anti. ij. **E**go
flos cāpi. **F**uit diuitas tanq̃s sp̃s aromatica.
fuit sanguis tanq̃s liq̃r infusus. **E**x istis g̃ fa
ctū ē emplastr⁹ qđ d̃z frāgere tumore ñre sup
bie. **T**ercio fuit disciplinat⁹. iō d̃r. discipli
na pacis ñre ⁊c. **N**ō em̃ deū offendebat. et iō
disciplinari debebat. **X**ps autē flagellari volu
it. ⁊ sic deū nobis pacificauit. **Jō** d̃r. **D**iscipli
na pacis ñre sup̃ euz **O**lim pax tribz modis

Feria quarta post palmarū

iniebat vel iminebat et firmabat. scilicet percussione
 manū. quia ad iniuriam manū pertinebat. sed et si
 gni erectio. quia si aliquā columnā vel pylā la-
 pideā erigebat. De istis duobus dicit Iosue vi.
 Percussit Iosue die illo sedes. ecce percussio
 Deinde subdit. Et tulit lapidē p grandē. po-
 sitūq; cū subter quercū que erat i sanctuario
 dñi dicens. An lapis iste erit vobis i testimo-
 niū q audientis oīa verba dñi q locut⁹ est vo-
 bis: ne forte postea negare velitis: et mentiri
 dño deo vestro. Tercio aque effusione. De h
 dicit. Re. vii. Hauserūt aquā et effuderūt i cō-
 spectu dñi. Per qd volebat innuere q sicut de
 aq nihil remanet qñ effundit nec suba: nec sa-
 por: nec color: neq; odor. Sic si aliq; pacem
 nō suaret: nihil de illo nec de his q ad ipm spe-
 ctat remaneret. Ut ergo xps firmat pacē cum
 deo nobis acquireret: fuit disciplinatus et per-
 cussus. nō tñ i manibus: sed etiā i pedib; su-
 is pforat⁹. et i toto corpe flagellatus. Aut etiā
 tandē i signū i cruce elevatus. Iohā. xij. Si
 exaltatus fuero a terra: oīa trahā ad meipm.
 Fuit insup sicut aqua effusus. qz nihil sibi re-
 mansit. nec sanguis nec aqua nec vita nec fa-
 milia. Dixi secūdo ei⁹ passio fuit fructuosa
 et subdit. Et liuore eius sanati sum⁹. Pro
 quo sciendū q passio xpi multiplicē fructum
 nobis attulit. Prim⁹ est adiutoriu⁹ contra ho-
 stes. Habem⁹ em triplicē hostē. Prim⁹ est ca-
 ro que impugnāt nos p concupiscētiās malas
 Gal. v. Caro concupiscit contra spūm. Sed san-
 guis xpi mortificat omnes motus carnales.
 Istud est figuratū Ero. vii. vbi dicit q Moy-
 ses elevās virgā percussit aquas flumīs. et ver-
 se sunt i sanguinē. et pisces q erāt i flumie mor-
 tui sunt. Per pisces significatur motus car-
 nales q nutriunt i aq; deliciarū. Sed tunc i
 sanguinē aque puerunt et pisces moriuntur
 qñ ad memoriā dñice passionis delicie refre-
 nant. Bern. Visa passione xpi qd tam luxu-
 riosus q se nō pteat. qd tam deliciosus q se
 nō absteat. qd tam maliciosus vt nō peni-
 teat. Scd⁹ hostis est mundus q impugnāt
 bonos p aduersa et tribulatiōes. Ioh. xvi. In
 mūdo pressurā habebitis: i me autem pacem.
 Has debet homo vincere p sanguinē christi.
 Istud figuratū est Apocal. xij. Iohānes vi-
 dit vnū cui⁹ nomē erat verbū dei. et vestit⁹ ei⁹
 erat aspersus sanguine. p hoc significat corp⁹
 eius cruentatū. et sequebat eū multitudo. per
 quos significant sancti passionē ei⁹ in memo-
 ria habentes. q ipm sustinēdo aduersa imitan-
 tur. Bern. Vult benignus dux deuoti mili-

tis vultū et oculos in sua sustollī vulnera: vt
 ex hoc animū illi⁹ erigat. et exēplo suo reddat
 ad tolerandū fortiorē. Nō em sentit sua dux
 illius vulnera intuet. Sregor. Si passio xpi
 ad memoriā reuocet: nihil adeo dux ē qd nō
 quo aio toleret. Bern. Nihil dulcius in tri-
 bulatiōe qz passioem xpi cogitare. Quā em
 asperitatē formidabit seru⁹ si mēti⁹ eius occu-
 rat q filij dei sanguine sit redemptus. Si em
 passionē xpi semp recordaremur: illa sagitta
 dulcedōis vulneraremur q ppter eum dulci-
 ter omne tribulatiōem pateremur. Exemplū
 i beato Ignacio. q nullis poterat vincī penīs
 ac tribulatiōib; et cū quererēt ab eo quō tam
 fortis esset: rēdit. Cruce Ihu xpi i corde meo
 habeo q omnia vincere facit quēcūq; mihi po-
 terit infligi. Tercius hostis est diabolus qui
 impugnat suggestionē. Iste etiā vincitur p
 sanguinē Ihu xpi. Istud etiā figurat Apo-
 cal. xij. vbi dicit q Iohānes vidit draconē ma-
 gnū. vij. capita habentē. q signat diabolu⁹ cui⁹
 vij. mortales vicijs. Et Michael et ange-
 li cū dracone pugnabant. et vicerunt eū p san-
 guinē agni. I. Ihu xpi. Bern. Vbi firmat tu-
 ra reges nisi i vulneribus xpi. tanto illic secu-
 rior habito quāto ille potentior est ad saluan-
 dū. pmit corpus p voluptates. stremit mun-
 dus p aduersitates. insidiat diabolus p sug-
 gestōes. nō cado. qz vulnerū dñi recordator
 Quātū diabolus timet tūte passionis: pa-
 tet p exemplū Apud iherosolē erat quidā ni-
 gromāticus ad quem venit miles de paupera-
 tus vt eū ditaret p mittens sibi seruitiū. Qui
 quadā nocte duxit eū ad siluā vocās ad se di-
 abolu⁹. Qui cui⁹ dixisset ei. Dñe ille miles vel-
 let vobis fūire si velletis eū ditare. q ait. Hoc
 ego faciā si mihi homagiū fecerit. Quq; rēde-
 ret miles se factur⁹: ait diabolus. Sic loqris
 Abnego patrē et filiū et spūm scdm. Ac ille ob-
 stupuit. et signo crucis se munivit. quo facto
 statim euasit demon cū nigromātico. et ipe
 p crucē liberatus ē. Et hunc hostem superat
 xps prudēt. i diaboli astutiā decipiēdo. De-
 cepit em cū fm Aug. tanq; murē. qz tetēdit
 tanq; muscipulā crucē q posuit sanguinē tā-
 q; escam. Vñ dicit Aug. Venit redemptor
 noster et victus ē deceptor. Et qd fecit redē-
 ptor captiuator noster. tetēdit muscipulā
 lez crucem suam. et posuit i ea escas. scilicet sangui-
 nem suū. Ille aut effudit sanguinē p debito-
 rib; ppter qd diabolus recessit a debitoribus
 Scdm aut Bre. recepit eū tanq; piscē. qz po-
 suit exteri⁹ escā. scilicet carnē et sanguinē. Interius

aūt occultauit ferreū hamū. i. diuitatē. **Dia-**
bol' aūt volēs cape scā carnis ⁊ capere ab ha-
 mo diuitat'. **Secūdo** hō Remigiu deceptū cū
 tāqz aūt. **Un** exponēs hōbū Job. xl. Nūqd il-
 ludes ei tāqz aūt dicit. Illuſus ē diabolus in
 morte dñi tāqz aūt. **Nā** xps sub carnis mor-
 talitate abſcōdit diuitatē vt laqueū q̄ euz ve-
 lut aūt improuidā prudēter irretiuit decipi-
 la. **Refert** Valer' q̄ thōzēſes ⁊ atheniēſes dñi
 ad inuicē decertarent. **Uod** rex atheniēſis d
 aduēnū belli **Appollinez** rēq̄ſiuit. **Qui** rñdit.
Si te occidi pmitteres: gens tua victoriā ob-
 tineret. **Tū** hō hostes iſtō oraculū audissent
 p̄ceperūt ne aliq̄ regē atheniēſem t̄gerēt. **Ipe**
 igit rex ne cognoscere: rusticū habitū accipi-
 ens. ⁊ ſarmēta i humeris aſſumēs ad hostes
 p̄ceſſit. ibiqz quendā militē cū ſalce puocās:
 ab ipō oculus eſt. **Duo** cognito: thōzēſ. me-
 mores oraculi ſugerūt. ⁊ atheniēſes victoriā
 obtinuerūt. **Iſte** rex fuit xpus. q̄ ne a demoni-
 bus cognoscere habitū ſeruī accepit. ſarmē-
 ta. i. crucē. i. qua fuerūt ligna diuerſa i hume-
 ris baiulant. **Et** ſic mortuus fuit. **Si** em de-
 mones cognouiſſent eū fuiſſe dñi: nūqz eū oc-
 cidī pcuraiſſent. i. **Abq̄m**. i. **Si** em cognō-
 uiſſent: nūqz dñm glie crucifiſſent. **Per** ſu-
 am aūt mortē demones fuerūt expoliati et vi-
 cti. **Dol**. i. **Expoliās** p̄ncipatus ⁊ potestates
 tradidit p̄ſidēter palā triumphās illos in ſe
 ipō. **Secūdo** fruct' paſſionis xpi ē. q̄ p paſſi-
 onē hō ad paradīſum reducit. **Er**at igit hō a
 celo expulſus. igit ſanguis xpi ſuſus ē vt ho-
 minē ad celū reduceret. **Tri**a aūt erant q̄ ho-
 minē ipe diebāt ne ad celū rediret. **Primū** q̄
 porta paradīſi erat clauſa. **Uō** ſignatū ē **Sen**.
 i. p **Cherubin**: quē dñs ad ianuā paradīſi po-
 ſuit vt ipm cuſtodiret. **Secūdo** erat q̄ flāma q̄
 dā erat interpoſita q̄ hoīem ab ingreſſu phi-
 heret. **Un** dñ. **Et** flāmeū gladiū atqz verſatīlē
 ad cuſtodīendū viām ligni vite. **Per** quā flā-
 mā ſignificaret reat' ⁊ obligatio ad penā eter-
 nā: cui hō p̄nariatōis merito erat obligatus.
Tercū erat iuſticia dei q̄ multū erat ſeuera.
 q̄ ſignificat p rumpheā bis acutā: quā **Ch**e-
 rubin in manu tenebat. **Iuſticia** aūt dei dice-
 bāt bis acuta. qz corp' ⁊ aīaz icidebat. **Et** q̄a
 de p̄miſſis ⁊ obmiſſis rōem q̄rebat. ideo ſan-
 guis xpi fuit clauis dei aq̄ dei p̄ciū dei. **P̄ciō**
 fuit clauis dei. qz ianuā paradīſi aperuit. **De**
 iſta clauī dñ **Iſa**. xxi. **Dabo** clauē dom' **Da-**
 uid ſup humez ei'. apiet ⁊ nō erit q̄ claudat.
Iſta clauis ſm glo. fuit crux xpi quāz ipe ſup
 humez baiulant. **Ideo** ſanguis xpi clauis ē

paradiſi. **Secūdo** fuit aq̄ dei q̄ ignē gehēne ex-
 tinxit. qz vltērius i bonis nō poterat pualere.
Iſta aqua figurata eſt in aqua q̄ de latere xpi
 emanauit. **De** iſta aqua pōt exponi qd dñ **Ec**
 cli. iij. **Ignē** ardentē. i. infernalē. extinguit aq̄
Iſta. i. aqua que de latere xpi effluxit. **Dico**.
Flāmea illa rumpheā ⁊ cherubin p̄ foribz pa-
 radiſi p̄ſidētia xpi extincta ⁊ reſerata ſunt ſan-
 guine. **Tercio** fuit p̄ciū dei quo diuſe iuſticie
 ſatiffecit. ps. xviij. **Quē** nō rapui tūc exolu-
 bā. q. d. **Adā** fecit furtū ⁊ ego exolui debitū.
Un canit eccleſia i bñdictōne cerei paſcalis.
Qui p nobis eterno p̄ri debitū exoluit. **Se-**
 cūdo hō erat inclufus i inferno ſive in limbo
 ⁊ ideo xps ſanguinē ſuū ſudit. qz portas iſer-
 ni p̄fregit. ⁊ ſanctos p̄res inde eduxit. **Zach**.
 ix. **Tu** qz i ſanguine teſtamēti tui emiſiſti vi-
 ctos de lacu i quo nō erat aqua. **Legit** in hy-
 ſtoria ſcho. q̄ **Salomō** habebat ſtrucionem
 habentē pullū. quē pullū **Salomō** i qdā ca-
 uea nutriebat vitrea. **Tū** hō p̄ pullū h̄re nō
 poſſet: vermē quēdā d̄ deſerto portauit. d̄ cui'
 ſanguine caueā ipaz lininit. et p̄tinuo fracta
 fuit. ⁊ ſic pullū illū de cauea illa extraxit. **Iſte**
 vermīs ē xps q̄ dicit i ps. xxi. **Ego** ſum xpmis
 ⁊ nō hō. **Vermis** em nō naſcit p̄ generatōez
 carnalē. ſed de hūoribz terre p̄tute radij ſolar'
 pducit. **Et** ſicut vermīs patrē h̄z i celo. i. ſo-
 lē. ⁊ matrē i terra. i. terre humorē. **Sic** etiam
 xps i celo habet patrē ſine matre. ⁊ i terra ma-
 trem ſine patre. **Pulli** inclufi i cauea erāt ſan-
 cti p̄res inclufi i infernali cauea. **Sed** venit
 iſte vermiculus. et p̄tute ſanguis ſui caueā il-
 lā fregit. et ſanctos p̄res inde eduxit. ps. cvi.
Adtriuuit portas creas: ⁊ vectes ferreos cōſre-
 git. **Tercio** hō erat inclufus i exilio. i. i mū-
 do. **Ideo** xps ſanguinē ſuū ſudit vt hoīem in
 exilio p̄fortaret. **Hō** qdē erat mortu'. multis
 tribulatōibz p̄ſſus. ad p̄uertendū ſe ad deum
 multū dur'. a diabolo i ſeruitute detēt'. **Ideo**
 xps ſanguinē ſuū ſudit. **Primū** vt hoīez mor-
 tuū viuificaret. **Leui**. xviij. **Alia** omīs carnis i
 ſanguine eſt. **Dlee**. vi. **Vi**uificabit nos p̄ du-
 os dies. i. die tertia ſuſcitabit nos. et viuem' i
 cōſpectu eius. **Sum'** em viuificati i p̄ma die
 paſſiōis ſue. ⁊ i ſcda die ſepulture. **Sed** ſuſci-
 tati ſum' i die tertia reſurrectōis ſue. **Terc**
 ei' fruct' ē q̄ xps ſanguinē ſuū ſudit. vt corda
 dura ad p̄niam frāgeret. **Doc** figuratum eſt
Matth. xxvij. vbi dñ. **Terra** mota eſt. petre
 ſciſſe ſunt. monumēta apta ſūt. ⁊ mltā corpa
 ſcōz q̄ dormierāt ſurrexerūt. **Ex** q̄ dñt intelli-
 gi q̄ ad memoriā dñice paſſiōis illi q̄ erāt ter

In cena domini

ta. amado. s. terrena debet moueri ad amadu celestia. Illi q erant duri sic petra: debet frangi p pntoz. **S**oz monumeta. i. ora debet apiri p pssione. Et mortui. i. mortalia pcta debent epure z exurgere p satisfactoz. Repit qddā genus adamantis qd nō frangit mallei pculsioe. nec ignis adustoe. nec aliq tps inueteratōe. frangit aut sanguis infusioe. Sic sunt mlti q ad pntiaz nō frangūt. nec p flagellatōem. nec p spūs inspiratōz internā. nec p etatis verustate. frangunt aut p dñici sanguis meditatioez atqz fcturē. **Q**uart fruct passionis xpi ē la nūas aīaz nīaz. **U**n dīere. xvij. Sana me dñe z sanator. **P**rouer. xx. Auor vulnerab sterget mala. z plage i secretioribz vctis. Nā hō infirmabat in oībz mēbris. Erat em infirmus i capite. sz liuore xpi sanati sum. Qui p nob i capite vulnerat ē vt sanaret caput aīe id ē intēio. Nā hō i his q faciebat nō sanaz habebat intēioez. Arat infirm i manibus. i. opatōe. qz opa mala faciebat. Arat infirm i corde. qz habebat cogitatōes noxias Arat infirm i pedibz. qz habebat affectōes imūdas. Pes em aīe fm Aug. ē affect aīe z amor aīe. Sicut em corp vadit pedibz sic aīa vadit af fectibz. Arat infirm i toto corpe. qā habebat totā vitā mundanā z puerlatōem vanā. Ut igit xps suis liuoribz z vulneribz nos salua rer: voluit pmo vulnerari i capite: vt sanaret nostras obliquas intēiones. Voluit vulne rari i manibus vt sanaret nostras malas ope ratōes. voluit xō vulnerari i corde: vt sana ret nostras noxias cogitatōes. voluit vulne rari i pedibz vt sanaret nostras imūdas af fectōes. voluit vulnerari i toto corpe p fla gellatōem: vt sanaret totā nostrā vitā z puer latōem. **D**iere. x. Tabernaculū eius vastatū est. z omīs funiculi eius dirupti sunt. **T**aber naculū. i. corp. funiculi. i. nerui. Suffecissz vna gutta. sz dīc ps. cxxix. Apd dñm mīa et copiosa apud eū redēptio. Nā ipse erat medi ator xī z hoīm. vt dicit apls. Idcirco habu it ppetates mediator. q. s. inter discordantes solet erig. re manū ad seqstrandū litē z discor diā. Et plerūqz euenit ita q mediator maio rē suscipit plagā z vulnera plura qz ipe reus. Spūalr. sic euenit mediator i nō hū xpo: q manū pteciōis erexit i cruce p nob pctoribz ne plagaremur a deo pfe Ipe aut suscepit vul nera z plagas p nobis. De q dīxit dñs pater **I**sa. liij. Propter scel ppli mei pculsi eū zc.

In cena domini.

Sermo. LXXXVII. De epistola.

Probet aut se ipm hō. z sic d panē illo edat z d calice bibat. **S**cribit. i. cor. xi. z legit hodierna die p eplari officio. Int oēs cibos corporales tūc panis ē cibuz pntiosoz. Spūalr. sic loqndo de cibo mēt. nō est cibo p stas tantā fcturē aīe sic panis. i. corp xpi sub specie panis. De q ps. ciiij. Panis cor hominis cōfirmat. **F**igurat **S**en. ij. In medio padisi erat lignū vite z fruct i eo. Et si parentes nri fuissent vli h cibo vīpissent i eternū. Spūalr p padisuz intelligit ecclā scā. i. cui p medio su u lignū sitū. s. crucis. In h ligno pependit fru ct vite. z q comederit de hoc fructu sub specie panis nob z mōstrato hz vitā eternā. De q **I**oh. vi. Qui māducat hūc panē viuēt i eter nū. Idcirco vt digne māducem eundē docet nos apls pūs examinare pscīetias nīas dīcēs **P**robet autē seipm hō. **I**n verbis pmissis duo innuūt. **P**rio pprie pscīetie dīscussio. ibi pber aut seipm hō. **S**ecdo sōdit sumēis idī gne punitio. ibi. q māducat indīgnē zc. De p mo dicit. **P**robet autē seipm hō. **U**idem em si aliqz dz aliquē cibū recipe optet q videat z pber vtz ille cibo sit san. z si stomach⁹ ē sic bñ disposit⁹. **S**i em cibo ēē bon⁹ z stomach⁹ ēē male disposit⁹ vlcō uerio: pot⁹ ēē sibi ad nocumētū qz ad pfectū **A**ibz aut iste celestis nō ē pbādus. qz bñ ē pparatus. **U**n nō dīxit apls. pber aut istū cibū hō **S**z pber autē se ipm hō. **B**rego. Sicut cibz carnalī venīre inuenerit a diuersis humoribz occupatū am pli ledit: magis nocet et nullū pstat auxiliū. Ita cibz spūalī si aliquē inuenerit malignita te pollutū magis eū pducit: nō sū natura sz ac cipiētis vicio. **N**ota q ille q dz hūc cibuz suscipe dz qttuoz pbare. **P**rio seipm qntē sit puritat. et ista puritas attēdit qttū ad man⁹ qbz mīstrat. qttū ad os p qd suscipit. et qttū ad cor i qd suscipit. **M**an⁹ qdē debet ēē mū de. ps. cxxv. Lauabo inter innocētes man⁹ me as. **I**ō sic dīc **D**yonisi⁹. **S**acerdos accessu rus ad psecrādū lauat digitos. p qz pcta ve nialia designant. ad innuēdū q nō em a ma gnīs sz etiā a pūis pctis dz ēē mōs **D**z g hre man⁹ mūdas. i. mūda opa. q em hret opa in digna nō ēē dign⁹ tāgere nec recipe illud sa crm. **L**egit. ij. Reg. vi. q oza a deo ē pculsus: eo q archā dei suis mōibz tetigit. Et assignāt rōez iudei. qz i nocte pcedēte iacuerat cū vro re sua. **S**i igit ille pculsus ē q iacuerat cū vr

ore: q̄ p̄cussione dign⁹ est q̄ iacet cū meretrice.
Si ille q̄ tetigit archā lignēā: q̄ p̄cussione est
dign⁹ q̄ indigne recipit carnē xpi verā. Si il-
le q̄ archā tetigit ut uiuaret ne pateret ruinā.
q̄ p̄cussione dign⁹ ē q̄ iuuat corp⁹ xpi ad p̄ci-
endū i larrinā. i. in cōsciētā imūdā. **S**cdo d̄z
h̄re os imūdū p̄ qd̄ suscipit. ⁊ maxie a duob⁹
p̄ctis. s. retractōis ⁊ gulositatis. **Uñ d̄z. i. Ro-**
rum. xi. ubi loquit apls de h̄ sacro. Cōuenien-
tibus vob⁹ i vñū. s. ad ecclīas. audio scissuras eē
inter vos. i. p̄ctm retractōis. Et infra. **Alī q̄**
dē elurit. alī aut̄ ebrī ē. ecce p̄ctm gulositat⁹
Prīm⁹. s. retractōis ē sicut canis. **S**cdo gul-
sus ē sicut porc⁹. **I**deo **Mat. vi. d̄z.** Nolite
sc̄m dare canib⁹: neq; p̄ficiatis margaritas
an̄ porcos **Tercio d̄z h̄re cor mūdū i qd̄ susci-**
pit. **Q**uā sit sp̄ledor ⁊ speculū sine macula:
nō habitat nisi in mente pura. **Sap. vii.** In
aias sc̄as se trāffert. **Ant. ij.** Qui pascit iter
lilia. i. corda pura. **Auar⁹ aut̄ p̄icit ipm i ter-**
rā. qz h̄z cor terreū amādo terrena. **Luxurio-**
sus p̄icit ipm in lutū. qz h̄z cor immūdicis
plenu **Supb⁹ p̄icit ipm in ventū. qz h̄z cor**
vērosūm. i. supbia ⁊ ambitōe repletū. **S**c-
cūdo debet pbare corp⁹ dñicū quāte sit maie-
statis. qz in ipō sacro cor⁹ xps cōtinet. s. q̄tum
ad corpus. sanguinē. aiām ⁊ sp̄m. humanita-
tē ⁊ diuitatē verā. **R**ecipiēdo igit corpus xpi
corpi eius mystico vnimur. ⁊ bonoz oīm p̄ci-
pēs efficiimur. **Uñ d̄z. i. 1. Cor. x.** Panis quē
frāgem⁹ nōne p̄cipatio corpis dñi ē **D**e hac
p̄cipatōe d̄z in ps. cxiij. **P**articeps ego sū
oīm timētū te: ⁊ custodiētū mādātā tuā **R**e-
cipiēdo em̄ sanguinē ei⁹ ab omī ipuritate con-
sciētie mūdabimur. **D**ebe. ix. **S**anguis xpi
emūdabit cōsciētias n̄ras ab opib⁹ mortuis
ad fruēdū deo viuēti. **R**ecipiēdo ei⁹ aīaz ab oi-
fuitate redimimur. **Ioh. x.** Bon⁹ pastor dat
aīaz suā p̄ ouib⁹ suis. s. redimēdis. **Mat. xx.**
Fili⁹ hominis nō venit mīstrari sed mīstrare: ⁊
dare aiām suā in redēptionē p̄ multis. **R**eci-
piēdo sp̄m ei⁹ ab omī morte corpis ⁊ aīe viui-
ficamur. **Ioh. vi.** **S**p̄s ē q̄ viuificat: caro n̄
p̄dest q̄cūq; **Rōm. vii.** **Q**ui suscitauit xpm a
mortuis: viuificabit ⁊ mortalia corpa n̄ra p̄
p̄ter inhabitantē sp̄m ei⁹ in nob. **R**ecipiēdo
ei⁹ diuitatē omī dulcedine satiamur. **Ioh. x.**
Ingrediet̄. s. ad p̄templatōz diuitat⁹. ⁊ egre-
diet̄. s. ad visionē h̄manitatis. ⁊ pascua inue-
niet̄. **D**e hac refectionē d̄z **Matth. xi.** Venite
ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onerati estis: ⁊ ego re-
ficiā vos. **T**ercio debet pbare indigne su-
mētis piculūz quāte sit penalitatis. **I**ncurrit

em̄ penā ipalē. sp̄ualē ⁊ eternā. **D**e tpali d̄z. i.
1. Cor. xi. **I**ō inter vos multi imbecilles ⁊ infir-
mi ⁊ dormiūt multi. **D**icit in libro **P**ascalij.
q̄ q̄cūq; indigne cōicat nisi bonitas dei gladi-
um suspendit ab angel⁹ ad hoc posit⁹ peri-
meret̄. **S**cdo incurrit tales penaz sp̄ualē. q̄a
diabolus in eos maiorē accipit prātē. **Uñ d̄z**
de Iuda Ioh. xij. **P**ost buccellā intrauit in
eū sathanas. nō tūc p̄mo ⁊ de nouo: s. ampli-
us qz an̄. **E**t tñ illa buccella nō erat corp⁹ xpi
quāto magis in illuz intrat q̄ audet indigne
recipere corp⁹ xpi. **A**ug⁹. **N**ull⁹ malign⁹ ad cor-
pus xpi accedat. null⁹ sic adueniat. null⁹ sus-
focato aīo primare audeat. ne qd̄ **Iudas** su-
stinuit patiā. **N**ā in illū post cōicationē mē-
se introiuit diabolus. **N**ō qz suscepit corpus
xpi. sed qz impudētia **Iude** ⁊ malignitas mē-
tis aduersariuz inhabitare fecit. vt discas qz
indigne mysterioz secreta celebrantib⁹ diabo-
li insidie p̄parant. **T**ercio incurrit penā eter-
nā. **Uñ sup̄ illud. Re⁹ erit corpus et sanguis**
dñi. dicit Amb. **M**ortis xpi penas habebit
⁊ ac si xpm occidisset puniet̄. **Q**uattuor em̄ re-
putant occisores xpi. vīz iudei. ingrati. reci-
diuātes et corpus xpi indigne recipiētes. **E**t
istud p̄z p̄ tale exemplū. **S**it aliq; hō q̄ ha-
beat q̄tuor marcas auri. vna sibi auferatur
violēter. aliā det ingrato. terciā ponat in mer-
cib⁹ q̄ sibi auferunt. quartā in larrinā p̄iciat
Iste potest dicere se marcas amississe. **I**udei
igit sunt similes illis qui marcā violēter aūfe-
runt. quia vitā x̄isti cū violētia abstulerūt.
Ingrati sunt similes illis q̄ beneficiū non co-
gnoscunt. quia illi tales passiones nō cogno-
scunt. nec aliquod seruitiū impendūt. **R**eci-
diuātes sunt similes illis qui merces auferunt.
xps em̄ aīas nostras sanguine suo emit. **E**t
ideo ille q̄ ad p̄ctm reuertit̄: animā emptā si-
bi auferre conat̄. **I**lli sō q̄ immūda mēte cor-
pus xpi recipiūt: ipm inq̄tum est in seipsis i
larrinā p̄iciūt. **Q**uarto debet pbare digne
recipiētū fructū quante sit vtilitatis. q̄ qui
dē vtilitas attendit in vita n̄ra ⁊ i morte. **I**n
vita em̄ illud sacramētū est nobis dimissum
in memoriale dñice passionis. ⁊ i medicamē-
tū n̄re curatōis. **E**st ergo dimissuz in memo-
riale passiois xpi. **P**atet em̄ triplex memo-
riale passionis dñice. **Uñ ē in visu passio. s.**
xpi depicta. ⁊ istud affectū nostrū multū mo-
uere d̄z **S**cdm̄ est i auditu. s. passio xpi audi-
ta seu predicata. ⁊ istud mouere debet magis.
Terciū ē i gustu. s. passio xpi in h̄ sacro tā ve-
raciter ⁊ tā signāter exp̄ssa. ⁊ istud mouere d̄z

In cena domini

maxie. Secundo dimissus est nobis in medicamentum
infectionis. Est enim medicina efficax in omnes
infirmities nostras. sic patet in illa oratione. Purificet
nos quoniam domine sacra quod sumus peccatores. Est et me-
dicina curativa. quod sanat omnes infirmitates et
morbos vicioz. Unde dicit. Sit ablutio scelerum.
Est et medicina roborativa. quod roborat et confirmat
recepta in sanitate. Unde dicit. Sit fortitudo fra-
gilium. Est et medicina preservativa. quod conservat
hominem ne iterum cadat. Unde dicit. Sit in mundi
picula firmamentum. Est medicina meliorati-
ua. quod viuos et mortuos ad meliorem statum pro-
ducit. Unde dicit. Sit viuos atque mortuorum
fidelium remissio peccatorum. Secundo attendit virili-
tas in morte. via enim per quam anima recedens de corpore
est itura: est tenebrosa. Job. xix. In calle meo te-
nebras posuit. Est et via periculosa. ps. cxli. In
via hac quod ambulabam: abscondit superbi laque-
um mihi. Est via longa. iij. Reg. xix. Gradus tri-
bi restat via. Est ignota. ps. cvi. Via civitatis
habitaculi non inueni. Quia enim corpus christi a nobis
recedens datur: portat secum lucem ad tenebrosas
vie illuminatos. Joh. viij. Ego sum lux mundi.
Eiusdem. xij. Ambulate dum lucem habetis: ut non vos
tenebre comprehendant. Sunt secum pugile ad hostium
defensionem. Job. xviij. Pone me domine intra ter-
ram: vis manus pugnet pro me. ps. xxiij. Si am-
bulauero in medio umbrarum mortis non timebo ma-
la quoniam tu mecum es. Sunt secum cibum confortativum.
ps. ciiij. Panis cor hominis confirmat. iij. Reg. xix.
Ambulavit in fortitudine cibi illius usque ad mor-
tem domini ore. Sunt secum ductores ad vie directores
Mich. ij. Ascendit pater iter ante eos. ps. cvi.
Deduxit eos ad portum voluptatis eorum etc.

De eodem.

Sermo. LXXXVIII. De euangelio

Amplum dedi
vobis ut quodammodo ego feci vobis
et vos ita faciatis. Scribit Jo-
hann. et legit hodierna die per euangelico officio
Quidem ad expiationem quam amici ab invicem sepa-
rat consuevit invicem offerre. et solent alterutrum ele-
gere in signum dilectionis dimittere et epulari.
Spiritaliter. Et sic christus discipulorum vero amicus
Joh. xv. Iam non dicam vos servos sed amicos: an-
te recessit ab hoc mundo ad patrem: prius contulit di-
scipulis suis de eius traditione. et prebuit eis humilita-
tis exemplum in amabili comestione. in pedum lava-
tione: et in coactione corporis et sanguinis eius. Unde di-
xit Lu. xxiij. Desidero desideravi hoc pascha man-
ducare vobiscum antequam patiar. figurat Bern.

plurimum. Cum fratres Ioseph venerunt in egyptum. tunc per
nos manducavit cum eis antequam recesserit ab eis.
Spiritaliter. per Ioseph intelligit christus. qui cum fratribus. id
discipulis suis prius comedit antequam separet. Et
fratres Ioseph prius laverunt pedes antequam comede-
rent cum eo. Et sic christus lavit per se pedes discipu-
lorum nobis in exemplum. ut lavemus pedes. id est affectus
malas antequam accedamus ad mensam domini. Et sic a
mensa Ioseph fuerunt exclusi egypti. sic de men-
sa christi debent esse exclusi mali et indigni. id est dicit. Ex-
emplum dedit vobis etc. In his promissis duo innu-
unt. Primum dilectionis signum. ibi. An die festus
pasce cum dilexisset suos etc. Secundo inhiungit hu-
militatis exemplum. ibi. surgit a cena etc. misit
aquam in pelum etc. De primo dicit. An die festus pa-
sce. id est festum. Intellige quod incipiebat ad ve-
spas diei pasceus. Aug. An die quod vixit mor-
tem et prestravit hostem. an die quod coronatus est ad im-
perium celi et mundi et inferni. an die quod in se redemptio-
is thesaurum aperit et militum lancea. Et an hunc diem. scilicet
in presenti quanta fena factum est quod hoc narrat. scilicet an die
festum pasce. Nota Beda dicit. Iudei pluri-
mas festivitates habuerunt. sed apud eos celebra-
tor et insignior erat pasce festivitas. Nota secundum
Aug. primum celebravit populus iudaicus pascha quoniam
ex egypto fugientes mare rubrum transierunt. Nunc
pro figura illa prophetica impleta est in veritate cum
agnus immolatus est christus cuius sanguinem post
bus nostris. id est cuius signo crucis signati a peccato debent
fieri tanquam a virtute egyptiaca transire. Ido debet
pascha. id est transire. quod cum a diabolo ad christum. de vi-
cio ad virtutes transire pascha facimus. Nota
si volumus transire de mundo ad patrem. debemus prius
mo transire de vicio ad virtutem. et ille est transitus
pnie. Et figurat per primum transire filiorum israel de
egyptus in desertum. id est de peccato ad iusticiam per medium
maris rubri. Mare. id est peritio. rubrum. id est erube-
scencia confessionis. Isa. li. quod posuit profundum ma-
ris via ut transiret liberati. ps. cxxv. Qui di-
visit mare rubrum in divisiones. Quia peritio
et confessio debet fieri divisim et in particulari de quo
libet peccato. et non confestim tamen. Secundo transire iu-
deorum fuit de loco ad locum. et sic nos transire de-
bemus de virtute in virtute in deserto pnie usque
ad iordanem. licet multa occurrerunt eis. ut patet
in li. Numeri spiritualiter. De quo primum fuit edom.
quod curialiter requisitus fuerat ut transiret cederet
Nu. xx. respondit. non transibitis. Contra quem
filius israel non pugnaverunt sed declinaverunt. et cir-
cūendo terram eius transierunt. Iste edo quod interpretatur
sanguine signat carnem. quod licet transiret de negete
nitentie. non tamen est occidenda. ut dicit Bern. Na-
ro ancille et non dicit. Gal. Spiritus ambuletis

et desideria carnis ne pfecter. Ro. viij. Qui
 carnes sunt vobis placere nequeunt. Sed rex fuit
 leo rex ammoreorum a quo moyses transiit humiliter
 postulavit. Nu. xxi. Sed quia noluit cedere su-
 it ab eis postea occisus. Sed interpretat semine in
 utile. et si mundum qui transiit negat sic et caro.
 Unum et affectus occidendus est. Gal. vi. Mihi
 mundus crucifixeret et ego mundum. Tercio fuit Og
 rex basan. a quo moyses transiit non postulabat
 quia ille occurrit eis pugnat. Sed eos. Nu. xxi.
 quem filii israel occiderunt. Og interpretat agre-
 gans abscondita. et si diabolus. Hiero. Dum ho-
 stis punitur et iterum eum. Tercio transiit fuit de-
 xtero i terram promissionis. et de mundo ad pres-
 entem per medium iordanis. i. per mortem. Aug.
 Spes est data meritis ad patrem i transitu capi-
 tis. Sequitur. Scitis ihesus quoniam hora eius non
 fatalis et necessitatis. nulla de qua. Joh. ij. Non dux-
 nit hora mea. sed passio et grana. ut transiit ex
 mundo ad presens. faciendo naturam humanam pri-
 cipem per gratiam. Aug. de morte ad immortalitatem.
 et ignominia crucis ad gloriam eternitatis transiit
 propter illuc transiit christus. Cum dilexisset suos
 qui erant in mundo. finem dilexit eos. i. in finem dilexit
 eos ut produceret eos i finem. i. se vel i vitam eter-
 nam. quod dicitur. Joh. xvij. Hec est vita eterna ut
 cognoscant te solus verus deus et quem misisti. Ihesum
 christum. Vel sic i finem. i. usque ad mortem produxit eum
 dilectio ipsorum. Apocal. i. Dilexit nos et lauit
 nos a peccatis nostris i sanguine suo. Vel sic i finem. i.
 circa mortem maiora dilectionis signa ostendit eis
 Joh. xvi. Hec ab initio vobis non dixi. quod non
 vobis necessarium fuit ut ostenderet quoniam vos dilige-
 re nisi i recessu. ut sic amor et memoria mei in
 cordibus vestris impingeret. Et hec dilectio
 magna considerat ex multis. Primo i comesti-
 one. et sic est signum amoris quod Abrahama rogavit an-
 gelos ut comederet cum eo. Gen. xvij. Domine si
 inveni gratiam i oculis tuis ne transias suum tuum. sed
 afferam pauculum aque ut lauent pedes vestros et re-
 quiescat sub arbore. Ponam quoque buccellas panis ut
 confortet cor vestrum et postea transibitis. Nam ho-
 mines solent celebrare convivium i tribus. Primo i nu-
 ptijs ad charitatem acquirendam. Mat. xxij. Rex
 quidam fecit nuptias filio suo et vocavit multos.
 Sic et per filium suum. Figuratur Hester. i. Assue-
 rus iussit convivium magnificum preparari tercio
 anno imperij sui cum principibus et pueris suis
 fortissimis. et invitavit omnes populum qui inuenerat
 susus. et vij. diebus iussit convivium preparari i vesti-
 bulo orientis et nemoris quod regio cultu et manu
 constituta erat. Spiritualiter per assuevit intelligit christus
 qui preparavit convivium. i. eucharistie sacramentum

et magnificum. quod est cibum celestem. Sap. xvi. Pa-
 nem de celo prestitisti eis. omne delectamentum i se ha-
 bentem et omnis sapientie suavitatem. Et tertio an-
 no imperij sui. i. i tpe gratie. non primo anno. i. ante
 legem. nec i secundo. i. i lege. sed tercio anno. i. post le-
 gem. i. i iusticiis principibus. i. apostolis. Et invitavit
 omnes populum qui inuenerat susus. i. penitentes. Nam
 susus interpretat reus. quia nisi homo reuersus a pec-
 cato ad deum sit. non presumat accedere ad hanc sa-
 cramentum. quod est dignum deus. Job. xx. Panis eius i ves-
 tro illi. et est i felis aspidum i iuramento. Io. Joh. vi.
 Quis potest gustare quod gustatum affert mortem.
 Sed reuocat deus ad se animam peccatricem. Can.
 vi. Reuertere reuertere sinamini. et. Quater
 dicit reuertere. scilicet a peccato cogitationis. locutionis
 operationis. et male consuetudinis. Ite istud convivium
 duravit. vij. diebus. i. per totum tempus vite presentis.
 Mat. vi. Vobiscum sum omnibus diebus usque
 ad summationem seculi. Et invitavit omnes po-
 pulum. i. signum quod quilibet christianus tenet sumere cor-
 pus christi tpe suo ad munus salutis anno. aliter enim pec-
 cat mortaliter. Unum Joh. vi. Nisi manducaue-
 ritis carnem filij hominis. et ad manducandum vos pre-
 parauerit. dignetur habere vitam i vobis. sic me-
 brum separatum a corpore non potest viuere. Unum Nu. ix.
 de. Si quis mundum et i iurare non fuerit. et si non
 fecerit phasie exterminabit anima illa de populo. quia
 sacrificium non obtulit tpe suo. A xillo patet quod
 tunc duo genera hominum excludunt a communione
 totius alij peccat mortaliter si non comest tpe suo.
 Per imundos intelligunt infideles qui non dum sunt
 purificati per fidem. Act. xv. Ade purificans cor-
 da eorum. Per illos qui sunt i iurare signum catho-
 licum. Et omnes illi qui abstinent de consilio sacer-
 dotis. sicut solent penitentes. Ad istam quoque ex-
 pressionem sumit argumentum quod propter aliquam immunditiam
 cum potest homo differre communionem. ita tamen quod postea non ob-
 mittat eam. Pro quo nota. vij. sunt cause quibus
 ostendit quod grauiter peccat qui non communicat tpe
 determinato ab ecclesia. Prima causa est tempus
 mandati. quia vocatur ad cenam domini venire noluit.
 Unum Mat. xxij. Perdidit rex homicidas il-
 los. scilicet qui venire contempserunt vocati ad prandium.
 Mandat in concilio generali de peccato et remissione.
 Quia viri usque sexus fidelis postquam ad annum
 discretionis puenerit omnia peccata sua ad me-
 nus semel i anno confiteatur. et reuerenter eucharis-
 tie sacramentum suscipiat in pascha. nisi forte sa-
 cerdos propter consilio ex causa rationabili ad tempus ab-
 stineat. Alioquin viues ab ingressu ecclesie ar-
 ceatur. et mortuus ecclesiastica careat sepultura.
 Aug. xi. q. iij. Nil intantum sic debet formidare
 christianus sicut separari a corpore christi. Si enim separat

In cena domini

a corpe xpi nō ē mēbz ei⁹. Si nō ē mēbz ei⁹
nō vegetat a spū ei⁹. Roma. viij. Qui nō hz
spū xpi hic nō ē ei⁹. Scda cā ē iniuria quā ei
faciūt illi q̄ saltē semel i anno nolūt eū recipi
hospitio suo. qd̄ querit. Mat. xxv. Hospes
fuit nō collegistis me. Tercia cā est sub spe
diebz q̄si sub veste pegrina. Tercia cā est vio
latio testamēti dñi q̄ nobis tradidit corp⁹ suū
um sumendū in mēmoratōz sue passionis.
Un. i. Lhoz. xi. Hic calix noui testamēti ē i
meo sanguine zc. Quarta ē qz tales quātū i
spis ēvnitatē ecclesie scindūt. Dester. i. Non
solū cristianū. Quasihi regē. sed et oēs pplos
z pncipes ei⁹. xxiij. q. i. alienus. Alien⁹ est. p
phan⁹. hostis ē. hīe nō pōt xū patrē q̄ vni
uersalē ecclesie nō tenet vnitatē. Un. z. i. Lho
rin. x. Un⁹ panis z vnū corp⁹ multi sum⁹ oēs
qui de vno pane z de vno calice picipamus.
Quita cā ē. qz tales a fonte plenitudinis grāz
se diuidūt. z ideo miz nō est si arescunt. Un
Job. viij. Nūquid virere pōt scirpus absqz
humore aut caretū crescere absqz aq̄. Seta
est. qz iā plectis armis se interficiēdos hosti
bus tradūt. Un. Tren. i. Abierūt absqz forti
tudine aū faciē subsequētis. Corpus xpi con
fortat. ps. Panis firmet cor hominis. iij. Re
gū. xix. Ambulauit i fortitudine cibi illi⁹ zc.
Septima. qz qdammodo sibip̄si manus in
cutiūt dū a se vitā repellūt. Joh. vi. Nisi mā
ducaveritis carnē zc. nō habebitis vitā i vo
bis. Et ibidē. Panis quē ego dabo caro mea
ē p̄ mūdī vitā. Ania em̄ nō pōt viuere sine h
cibo. ps. ci. Aruit cor meū: qz oblit⁹ iuz come
dere panē meū. Itē loc⁹ celebratōis cū iūij
est vestibulū orti z nemoris. i. ecclia militās.
extra quā nō salubriter celebrat. Et d̄z vesti
bulū. qz p̄ eā ē ingressus i domū nō manufa
ctā. Un. ps. cxvij. Dec porta dñi iusti intra
būt in eam. Sen. xxvij. Nō est hic aliud nisi
domus dei z porta celi. Dicit etiā vestibulū
orti z nemoris. i. paradisi celestis. qui plāta
tus est cedris talisqz arboribz pomiferis. i. san
ctis angel⁹ z vniuersis electis. Exo. xv. Intro
duces eos z plātabis eos i mōte hereditatis
tue: firmissimo habitaculo quod opatus es
dñe. Et de hoc cū iūio nuptiaz d̄z Apoc. xix
Gaudeamus z exultem⁹: qz venerūt nuptie
agni. Itē scdo celebrat cōmuniū in p̄cipuis
festiuitatibz ad charitatē sūmmandaz. vbi
aut magis sūmmat qz cū filio dei. Un. Ne
mie. viij. Comedite pinguias bibite mulsum
z mittite p̄tē his q̄ sibi nō pparauerūt. qz san
ctus dies dñi est. Tercio celebrant cū iūia

in pacis reformatōe. sicut factum est filio p̄di
go. Lu. xv. Epulario p̄ter z gaudere. qz fra
ter tu⁹ hic mortu⁹ erat z reuixit. p̄erat et inuē
tus ē. Sic xps i signū pacis p̄mit nobis cū i
uū. Scdm̄ signū dilectōis ē salutaris et
freqns allocutio. z sic xps hodie fecit discipu
lis s̄monē dilectissimū. vt q̄libet eoz potuissz
dixisse illd̄. Lān. ij. An dilect⁹ me⁹ loquit mē
hi. Nā vez signū dilectōis ē libetē loq̄ dile
cto. Dsee. ij. Ecce ego ducā eā i solitudinē: et
loqr̄ ad cor ei⁹. Tercū signū dilectōis est
delinquētis correctio. sic d̄z Apoc. ij. Ego q̄s
amo arguo z castigo. Et sic xps arguebat di
scipulos hodie i cena cū fuerat p̄tē facta in
ter illos q̄s eoz eēt maior. vt habet Luc. xxij.
Nā d̄z Eccl. xxx. Qui diligit filiu⁹ assiduā
ei flagella. Quartū signū amoris est ocul
toz manifestatio. Et sic xps Mat. xxvi. ait
Amē dico vob⁹ q̄ vn⁹ ex vob⁹ me tradet. Tūc
s̄bdit. Et cena facta cū diabol⁹ misisset iā i cor
ut traderet eū Judas scariothis. Nō ē intelli
gendū q̄ hec cena totaliter esset p̄pleta. qz po
stea d̄z. Et cūz recubuisse. sed t̄mmodo q̄ ad
comestione agni pascalis. Magister i hysto
rijs Nunqz legit xpm comedisse carnes nisi i
cena. Et tūc pedes discipuloz lauit anteqz de
dit eis corp⁹ suū. ad designādū q̄ spūalis mū
dicia req̄rit ad recipiēdū eucharistie sacramē
tum. Nota xps ver⁹ pastor pasce celebra
re voluit. Primo p̄pter legis duratē imple
tionē. Mat. v. Nō veni soluere legē sed ad
implere. z ne eū iudei scādalizaret. Num. ix.
Qis aīa q̄ nō fecit phasē exterminabit. Secū
do p̄pter legis approbatōem i hereticos qui
dicebāt veterē legē nō datā esse. Tercio pro
pter sacramētoz legalū exterminatōz. Quar
to p̄pter nouoz institutōem. qz figura cessa
bat adueniēte veritate. Quito p̄pter discipu
loz dilectōem z ei⁹ iūgē recordatōez. Piero.
Reliq̄t nobis hanc memoriā vt p̄gre pfici
scēs i signū amicitie. Sed di. quō diabo
lus pōt mittere in cor hominis? Rñdes. Mit
tere in cor potest esse dupl̄. Primo directe. z
sic solus d̄ pōt mittere in cor q̄ hz p̄tē mo
uēdi interi⁹ volūtātē. Prouer. xxi. Cor regis
in manu dei q̄cunqz voluerit inclinabit illud
Scdo indirecte. s. p̄ suggestione z suggerēdo
exterius. z hoc mō immittit diabolus. Aug.
Immissio talis fuit mala suggestio spūalis.
nō necessaria imp̄ssio. Nō q̄ mens nō posset
refugere v̄l repellere. qz tūc homo necessario
peccaret ex diabolica suggestione. quod ē fal
sum. Aug. Nihil peccatū nisi voluntarium.

Nā vis imaginatiua cū sit corporalis qñ de per
mittit ex pte remōis siue vigilado siue dor
miedo: format i ea aliq̃s spēs. Et q̃b apphē
sis mouet volūtas hoīs ad aliqd appetendū
Sic g̃ immittit diabol⁹ i cor hoīs nō directe
p modū mouentis. sed indirecte p modū sug
gerētis. de q̃ ps. Immissiones p angelos ma
los zc. Sequit̃ text⁹. Sciens qz oīa ei dedit
p̃ i man⁹. i. i. p̃tate. Mat. vi. Data est mibi
oīs p̃tās i celo z i terra. Oīa pducēdi. Joh. i.
Oīa p ipm facta sunt. Secdo oīa manu tenē
di. Heb. i. Potrās oīa dō ṽtutis sue. Ter
cio oīa hereditādē. Heb. i. Quē p̃stituit be
redē ṽnūcrōrū. Quarto oīa iudicādē. Joh.
v. P̃ omē iudiciū dedit filiō. qz a deo exiuit z
ad deū vadit. Sed di. Si p̃pus a deo p̃e
exiuit: quō cū eo māsīt. z si cū eo māsīt quō
ab eo exiuit. Rūdel fm Aug. Exiuit a patre
nō deseredo naturā diuinā in qua cū p̃e ma
net occulte: s̃ assumēdo naturā hūanā i q̃ de
mre nat⁹ apparet manifest⁹. Et sic ad deū
vadit cū hūanā naturā assumptā z iā glifica
tā ad dexterā p̃is gl̃iose collocauit. Amb. su
per Bti immaculati. Descendit de⁹ vt ascēderet
hō. verbū caro factū est vt caro sibi solū i de
xtera dei vendicaret. Aph. iij. Qui descendit
ipe ē q̃ ascēdit. Verbi grā. Sicut solis radi⁹
a sole pcedit. nec tñ solem relinquit z vnitatē
p̃seruat lumis. opaturqz in terris calores. vi
gozem z splendorem. Ita verbū patris de scē
dens a patre z manēs i patre opatur in terris
splendore cognitiōis angelice: z calore dilecti
onis z vigorem benedictionis.

De eodem.

Sermo. LXXXIX.

Surgit a cena
et posuit vestimenta sua Joh. xij.
Videm⁹ qñ hō alicui⁹ dignitatē
magne se hūiliat nō aspiciēs suā dignitatē et
inclinās se ad hūilia. illi⁹ humilitas valde cō
mēdat. Spūaliter. sic xpus rex regū dñs do
minatū nō recognoscēs suā dignitatē tantā
assumpsit hūilitatē vt etiā exhiberet se tāqz p
sonā seruile: surgēdo a cena z deponēdo vesti
menta sua vt eo expedit⁹ valeat mīstrare Et
ideo ei⁹ hūilitas summe est cōmēdabil. qd̃ si
gurat. ij. Regū. vi. Dauid expoliāuit se vesti
mētis ludēs corā archa humiliādo se di. Vi
lior fiam plus q̃ factus sum: et ero humil⁹ in
ocul⁹ meis. Spūaliter. p Dauid intelligitur
xps q̃ hūiliāuit se corā archa dei. i. corā quo

libet discipulo. qz māna hodie erat locatū in
archa hac. i. i corpus cuiuslibet discipuli fue
rat datū corp⁹ xpi. ideo dauid. i. xps. hūilia
uit se vt daret eis humilitatis exemplū. filij z
nobis: vt docuit Mat. xi. Dicite a me qz
mitis sum z humil⁹ corde. Nā hūilitatē exp̃
mit euāgelista di. Surgit a cena z posuit ve
stimenta sua. Ista ē sedā ps p̃ncipal⁹ istius
euāgelij in q̃ dixi tāgū humilitatis exemplū:
cū subdit. Surgit a cena et posuit vestimenta
sua. tanqz mīster q̃ nō sedet sed stare dē. Ideo
Mat. xx. Venit fili⁹ hoīs mīstrare z non mē
strari. Et cū accepisset lintheū p̃cūxit se De
inde misit aquā i peluim⁹ z cepit lauare pedes
discipulorū. Mira humilitas. rex celorū ad
imā veniēs ad pedes se p̃sternit p̃secutorū. nō
ad caput nec ad man⁹. sed ad pedes. dās nō
bis exemplū hūilitat⁹. Mystice. qñ de⁹ pati
tur p nra salute: tūc residere dē Sed stare qñ
se erigit. ps. xlij. Surge dñe adiūua nos: et
libera nos zc. Vestimenta posuit qñ maiestare
suā occultauit. Isa. xlv. Ṽtē tu es deus ab
scondit⁹. Anthro se p̃currit qñ nostrā mortā
litate assumpsit. Phil. ij. Formā serui accepit
ens in similitudinē hoīm factus zc. Deinde mi
sit aquā in peluim⁹ dū memoriā passionis si
delib⁹ imp̃ssit p fidē z deuorōez. T̃ren. iij. Re
cordare paupertatis mee et t̃āsgressionis mee
absinthij z fellis. Accepit lauare pedes. in si
gnū videlicet q̃ quantumcūqz sum⁹ p̃fecti.
adhuc tamē indigemus lauari. Prouer. xx.
Quis dicere pōt qmūdū ē cor meū: purus
sum a pctō. S̃ tñ h̃mōi lotio dē fieri i pedi
bus spūalib⁹. i. affectib⁹. z i toto corp⁹. Et ex
terit lintheo. dū nō solū maculas nras lauit
sed etiā penas. p eis debitas i seip̃o assumpsit
i. Pe. ij. Peccata nra p̃tulit in corp⁹ suo sup
lignū. Tūc subdit. Venit ergo ad Simōne
petz. z dicit ei⁹ Petrus. Domine tu mibi la
uas pedes. Orige. dicit. similiter z Chrys. q
christus incepit lauare pedes a Iuda. et hoc
ideo. qz medic⁹ plurimorū egrotorū intē cū
re: ab his q̃ magis indiget medicina curā in
cipit. Sic xps incepit a Iuda q̃ erat magi se
dus. z inde venit ad petz q̃ dixit. Dñe tu mi
hi lauas pedes. q. d. Tu q̃ es agn⁹ incōtamē
natus. speculū sine macula. candor lucis eter
ne mibi lauas pedes qui sum peccator: et tu
qui es filius dei viui. lauas mibi pedes q̃ sum
Simō bariona. Tu qui es creator: lauas
mibi pedes qui sum creatura z modice fidei.
Hoc dicebat Petrus territus ex cōsideratōe
diuinitatis z maiestatis xpi. fm illud Abac. ij.

In cena domini

Consideraui opa tua et ex paui. Rndit xps et dicit ei. Qd ego facio tu nescis. mo. a. h. mysteriu e secretu. et signat interiori mudatoez q no pot fieri nisi p me. et h ia no intelligis sed scies potestas. s. qn recipies spm scm. Joh. xvi. Multa habeo vob dicere. s. no potest portare mo. Dicit ei petr. No lauabis mihi pedes i eter nu. Bern. Quanto feruor charitatis vehementi or tato dz ee intellectus vigilantior. vt ordinet charitate p intellectu. et sic p affectu velit zelu Duc zelu habuit petr. s. idiscrctu et inordinatu. qz recusauit qd vtile erat et necessariu. Na sic dz Ro. viij. Na qd orem sicut optet nescimus. sed ipe sps postulat p nob geminibus inenarrabilibz. Jo indiferece recusam accipe re qd te nob largit etia si dnu videat. Rndit ei ihs. Si no laueris teno habebis pre mecu. Nullu empiceps fieri pot etetne hereditatis nisi sit mudat. ps. Dne qs habitabit i tabernaculo te. Rndit Qui in gredit sine macula Dicit ei simo petrus. Dne no tm pedes sed et man et caput. Supra no potuit flecti. s. qn dñs cminat e separtem ab ipo. tuc petrus timore et amore pcussus obtulit pedes lauan dos. man et caput. S. xps eu corripuit: asseres q no indigeret lotoe capitis et manu sed tm pedu cu subdit. Dicit ei ihs. Qui lotus e no indiget nisi vt pedes lauet. Per caput itel ligit interio z opatio q i Petro munda erat. Et io lotoe capitis et manu no indigebat. Da lebat em i omibz interione rectaz et opatioem munda. Affectio aut i Petro et in ceteris sanctis aliquo puluere terrene affectois aspgit. et ideo indiget vt lauet. Aug. Ipsi huani affect sine qbz i hac moralitate non viuut qli pedes sunt. vbi etia et humanis rebz afficimur. vt si dixerim qm pctm non habem ipsi nos seducim. qz humani affect vtiqz sunt corrupti. Secdo lauit pedes i documetu. ad ostenddu q plati debet lauare subditos. Tuc em caput et pedes lauant: qn plat verbo et exeplo subditoz affect purgat et mudat. Sepe ptingit q pedes no lauent aut qn man est inquina ta. aut qn aqua e turbida et immunda. aut immudicia in pedibz inueterata. his tribus de causis sepe subditi no lauant. Pmo qn manus platoz. i. opa coru no sunt munda. Eccli xxxij. Ab immundo qs mudabit. Greg. na zanzen. Mudari pri optet. et sic alios mudare. sapienter pri fieri. et sic alios facere sapientes. lum e effici. et sic alios illuminare. Accedere ad deu. et sic alios adducere. Sanctificari: et sic alios sanctificare. Man habere rectas. et

sic recti esse. s. filij. et rectu dare. s. filiu. Secdo qn aqua e immunda. Aqua immunda e amor mundi. de qua dz Diere. ij. Quid tibi vis in via egypti vt bibas aqua turbida. Talis em aqua no lauat sed coinquinat. Aug. Quisqz es q es i mudo: ad te venit q fecit munda vt eripiat te de mundo. Q. si adhuc aliqua delectatõe te retinet mudus: habitat i te q munda mudos: et eris mudus. Tercio qn ipa macula pedu ex nimia frequentatõe efficit tenax et inueterata. Un dz Eccli. xxxij. Qui baptizatus a mortuo. i. qui lauat a mortali pctõ. et iterum tagit mortuu. qd pficit lauatio eius. ij. Pe. ij. Facta sunt posteriora deteriora prioribus. Cotingit em illis illud puerbiu. Lanis reuersus ad vomitu: et sus lota in volutabro luti. Secdo lauit pedes spualiter aq sui sanguis. De q lotoe dz Apoca. vij. Lauarunt stolas suas et dealbauerunt eas i sanguie agni. Aq igit sanguis xpi hz dealbare: videt q hz pture lactis et no sanguis. lac em e sanguis i vberibz excocit. Sanguis xpi fuit excocitus in corpe suo et in nostro corde. In corpe suo fuit excocitus igne amoris. taz vehemeter em in corpe suo ebullit. q ap to latere suo cuz impetu emanauit. In corde autem nostro sunt duo vbera. s. intellectus et affectus. Debet aut excocui in vber intellectus p meditatioem. et in vber affectus p deuotione. Et sic sanguis xpi excocitus i corpe suo p amore. et i corde nostro p meditatioem et affectione i albedine vertit. et anias nostras dealbat et mudat. Apoc. i. Lauit nos a pctis nostris in sanguine suo. Ad lauadas animas nostras xps spuale lxi uiu fecit. In quo p aqua posuit suu sanguine pcciosum. i. Joh. v. Vix est q venit p aquam et sanguine. Ihs xps. Pro cinere amaritudi nem penaz. ps. ci. Cineret tanq panẽ mandu cabã. Pro igne calefaciente amore intensu. Joh. xij. Tu dilexisset suos qui erat i mudo in fine dilexit eos. Sed qz istud luxurium nimis erat forte. Tum ppter nimiu amore. tu ppter nimiu ebullitione amoris. Ideo xpus illud luxuriaz aqua duplici temperauit. s. aqua lachrimatois qua i cruce effudit. vt habetur Heb. v. Et aqua regeneratois q de ei latere emanauit. Sic igit ex tali luxurio sic facto ex aqua sanguis. sic mixto ex cinere amaritudinis. sic calefacto ex igne amoris. sic temperato ex aqua lachrimatois et regeneratois. lauat pedes oim. i. affect oim aiaz. Ideo subdit. Et vos mundi estis. Ex hoc textu habet vt dicit Aug. q discipuli baptizati fuerunt

baptismate xpi. Et si obicit illud Joh. iij. q
 xps nō baptizabat sz discipuli ei. Rñdet nō
 baptizauit turbas sz discipulos. Et si obicit
 q baptisim⁹ etiā abstergit sordes pedū. q n in
 digebat pedū ablutione. Rñdet. q post baptis
 mu statim cecidit nō indiget hac ablutione.
 Sec⁹ d alijs in qbz affect⁹ terreni insurgūt ex
 sensualitate. Jo. Dige. Discipuli mūdi erāt
 sed adhuc maiori mūdātōe op⁹ erāt. qz semp
 rō debet emulari charismata meliora. sempqz
 d3 fortitū alta pcedere. Apoc. xxiij. Qui scūs
 edificet adhuc. Sz nō oēs. Sciebat em q
 nā esset q traderet eū. ppreca dixit. Nō estis
 mūdi oēs. loquit d traditore suo iuda. Pro
 q sciendū q duo vniuersali hōiem mūdāt. s.
 clyna z misericōdia i paupes. Au. xi. Date clynā
 z oia mūda sunt vob. Et amor dei. Prouer. xi
 Uniuerſa delicta opit charitas. Au. viij. Di
 missa sunt ei pec. mul. qm dilexit multū. Mi
 scōdia deficiebat i iuda. qz sur erat. paupes em
 defraudabat. Trē deficiebat amor ad xpm. qd
 iā diabol⁹ miserat i cor ei vt traderet eū pnci
 pibz sacerdotū ad crucifigendū. Tunc subdit.
 Postqz g lauit pedes eoz. accepit vestimenta
 sua. z cū recubūisset iter dixit eis. Scitis qd
 fecerim vob. q. d. Facta vidistis. sz cāz nō in
 telligitis. vos vocat me mḡ. Joh. iij. Rab
 bi māduca. Et dñe. Joh. vi. Dñe ad quē ibi
 mus zc. Et bñ dicitis. Matt. xxiij. Qm em
 mḡ v. Eriple sol⁹ dñs creās. z recreans. pō.
 xci. Scitote qm dñs ipse est dñs. ipse fecit
 nos z nō ipsi nos. Si g ego laui pedes vros
 dñs et mḡ. et vos debetis alter alteri⁹ lauare
 pedes. i. officiū pietatis z hūilitatis p̄rio im
 pendere. i. Ibm. iij. Exercete spm ad pieta
 ratē. qz pietas ad oia vtil ē pmissiō ē habens
 vite q nūc est z future. Exemplū em dē dīvo
 bis quēadmodū ego feci vob z vos ita faciat
 q. d. In h factō illud intēdebā q sile debet fa
 cere. Nota dicit. exemplū dē dī vobis. Pri
 mo dedit nobis exemplū charitatis i eo q of
 ficin⁹ pietatis exhibuit inimico. Iuxta illud
 Matt. v. Diligite inimicos vros. z bñfacite
 his q oderūt vos. Nam volēs accedere ad ci
 bū vite nō d3 gerere rācorē i corde. nā dicit. i.
 Joh. iij. Qui odit frēz suū homicidā ē. z ois
 homicidā nō h3 vitā eternā i se manēre. Ido
 Rom. xij. Si elurit inimic⁹ tu⁹ ciba illū. si si
 rit potū da illi. Et h xps fecit iude. siltz nob
 Rom. v. Quī inimici essem⁹ reconciliati sum⁹ p
 sanguinē filij ei. Sec⁹ dedit nobis exēplūz
 hūilitatē. i. eo q vnic⁹ dē fili⁹ hūiliauit se corā
 inimico suo z discipul⁹ lauādo eoz pedes. Jo

Aug. Si se ita diuina maiestas humiliante
 qd faciet hūana infirmitas. q. d. Multo am
 pli⁹ debem⁹ nos hūiliare. Sed heu pleriqz
 sunt dicētes. Ego sum tante generositatis si
 cur ipse. nō attendētes illud Bern. Hūilitas
 est mī oim fortitū. z necessaria ad vitā eternā
 sicut panis quotidian⁹ ad vitā corpālē. Ideo
 Greg. Qui alias stutes sine hūilitate gre
 gar. ē quasi q pulueres in ventū spargit. Ter
 cio dedit nobis exemplū puritatis in eo q la
 uuit discipulos. Pro quo nota q debem⁹ la
 uare oia mēbra si volumus digne accedere ad
 sacm eucharistie. Primo pedes. i. affectōes
 cordis. qd figurat Bern. xviij. i. Abraz q di
 xit. Afferā paucillū aque z lauent pedes vri.
 z requiescite sub artore. Et ponā buccellā pa
 nis z confortet cor vestz. Spūaliter. p Abraz
 intelligit xps pater multaz gentiū. q p passi
 onē attulit paucillū aque. i. gram salutarem
 ad lauādū pedes. i. cogitatōes cordis. Iuxta
 illud Dier. iij. Aqua a malicia cor. nū hie
 rusalē vt salua fias. Arbor est crux dñica sub
 qua ē quiescendū pira estū carnal⁹ dilectōis.
 Dan. iij. Sub ea habitabāt aīaīa zc. Buc
 cella panis est corpus xpi quod habētes mū
 diciā cordis digni sunt suscipere. Aug. z ha
 bet de ple. di. ij. qridie. Si mēs i affectu peccā
 di est. granari magis dico eucharistie pcepti
 one qz purificari. Et figurat Ezo. xij. p bacu
 lū quē hie debem⁹ in manibz necadam⁹. i. bo
 na opa. Sed heu multi i baculo arūdineō. i.
 in puis opibz z vita lubrica. i. cōsuetudine et
 occasionibz peccōz accedūt ad illud sacramē
 tū. Sed qd pdest pedes lauare si nō seruiēt
 mūdi. Jo. d. Iam. v. Laui pedes meos quō
 in qnabo illos. Qui em illotis pedibz intraue
 rit scā scōz ad recipiendūz corp⁹ xpi. ipse si
 bi iudiciū māducat et bibit. Qd figuratur. q
 Reg. xij. p myphibolē q veniit ad David il
 lotis pedibz et intōsa barba. vestesqz suas nō
 lauerat. z ideo incidit i iudiciū vt parē here
 ditatis amitteret. Spūaliter. Quilibet pre
 sumptuosus illotos h3 pedes dñi in corde ge
 rit nā vel odiū. vel barbā intōsam q peccā nō
 pfitet. Cōfessio em est sicut rāforiū peccōrum.
 veste illota. i. inhonesta ouersatōe. Si talis
 venerit ad David. i. ad xpm. amittit pte he
 reditatis. De quo ps. xv. Pars hereditatis
 mee dñs. z sic incidit in iudiciū eterne dam
 natōis. Sec⁹ d debem⁹ lauare man⁹. i. ope
 ra ad tractādū diuinū sacramētū. Ad hanc
 mundiciā horat Jac. iij. Emūdare manus
 peccōres. z purificate corda duplices animo.

In cena domini

Quid ē emundare man⁹ nisi reddere aliena si
iniuste tetines. Nō rapinā rviurā s; opa bo
na facere. Ista s; mūdicia maxime ē necessa
ria volētib; accedere ad sumēdū agnū imma
culatū. sicut dicit ps. xxy. Lauabo inter in no
cētes man⁹ meas. **T**ercio totū corp⁹ lauare
debem⁹ p castitatē vt digni apparere possi
mus corā deo. sicut dicit de ple. dist. iij. nō pōt.
vbi dicit **A**brū. Nō pōt q; q; graz vite cele
stis accipere nisi purgatus fuerit ab omī forde
pecti. Figuratū ē **I**udith. x. q; lauit corp⁹ suū
z vnxit se mirra optima. z discriminat crinē
capitis sui. Corp⁹ lauat q; se mūdāt a pctō lu
turie. q; mūdicia ē necessaria volētib; cōiccare
fm q; figuratū est. i. Reg. xxi. Si mūdi sunt
pueri maxime a mulierib; māducent. hoc di
cit omīb; fidelib;. Unde ergo se vnxit mirra
optima q; se affligit ieiunādo. vigilijs insiste
do. capitis crinē discriminat q; scit exinanire
z excutere cogitatōes mentis. **Q**uarto la
uare debem⁹ oculos mētis ad cōtemplādū cele
stia. qd fecit ille cec⁹ illuminat⁹ **I**oh. ix. Abijt
z lauit et venit videns. Ideo **S**an. v. Oculi
ei sicut columbe que lacte lote sunt sup riuos
aquarū zc. Dicit q; xps lauās discipulorū pe
des. **E**xemplū dedit vobis zc.

De eodem.

Sermo. XC.

Surgit a cena
z posuit vestimenta sua **I**oh. xij.
Quia ista plens dies: dies cene
vocat. ideo de cena ale ē dicēdū. **A**mbro. i. he
rameron. Tā grādis via restat homī recedē
ti: vt ve illi homī q; i suo obitu sacramēto cu
christie dignus nō fuerit et meruit pūari.
Et ideo notādū. ē cena laudāda z amāda.
z est cena delectabil⁹ z viuigeranda. **E**st em q;
duplex cena bona. **F**ecit em xps cenā i corde
iustiviri spūali quadā cōsolatōe. hodie specia
liter z quidie i altari de suo corpore pprio. die
crastina i ligno crucis morē sustinēdo. **U**lti
mā fecit i celo bonos glificādo. **P**rimā er
go cenā fecit i corde viri iusti spūali qdā cō
latōe. tūc em mētē viri iusti reficit vespere de
scendēte. s. sole. i. reficiēte solis i corde clarita
te z calore. ps. lxij. Spiritus matutini z vespere
delectabis. **A**ttēde q; ortus gratie mane dicit
ppter grātiā q; orit vespere qn i corde sumitur.
Dec cena significat **I**udith. vi. vbi dicit q; ozi
as pcepit **A**chor vocari ad cōiliū. finito q; cō
cilio fecit cenā magnā. **E**t de hac cena dicit **A**po

cal. iij. **E**go sto ad ostiū z pulso. si q; audierit
vocē meā z aperuit mihi: intrabo ad illū z ce
nabo cū illo z ipse mecū. **C**enabo cū illo. q; si
de z ope delector. et ipse delectabit de ope meo.
ps. xci. **D**electasti me dñe i factura iustitiarū
z his q; tuipe i me facies. sicut vult glo. **S**ecun
dā cenā fecit hodie z quotidie i altari d; pprio
corpore. **D**e hac cena **A**u. xij. **Q**uidā hō fecit
cenā magnā. q; dicit magna pppter magna ci
baria q; pparat. **E**t ideo cū magna reuerētia
est ad ipsaz accedendū. **A**pl. i. **A**oz. xi. **N**ō
ueniētib; vobis i vnū tā nō ē dñica cenā mā
ducare. vnusq; q; em suā cenā p̄su. zc. **N**o
ta q; pmo instituit quō ad corp⁹ dñi sit acce
dendū. s. cōcorditer. ibi. **A**ueniētib; vobis in
vnū. **S**cdo arguit eos q; nō māducāt reuerē
ter. ibi. **J**ā nō ē dñica cenā māducare. **N**ō ei
videt q; sit pueniēs vt sic pueniant ad mādu
candū: ac si possent melius z dulcius mādu
care in menia dñi: cū dicat **E**ccl. xxiij. **Q**ui
edūt me adhuc esuriet. z q; bibūt me adhuc si
rient. **Q**uia g; taliter veniūt pleni z satiati de
lectatiōe peccati. ideo nō sentiūt illius panis
dulcedinē z delectatōem i quo ē omnis suavi
tas. **P**rouer. xxvij. **A**nīa saturata calcabit fa
uū mellis. **S**icut em fau⁹ mellis est sub cera
sic mel sub cera xpm significat sub specie pa
nis z vini. **T**ercia cenā fecit i die crastina i
ligno crucis moriēdo. **D**e qua cena dicit glo.
sup illa verba **I**oh. xij. **S**urgit a cena. **L**e
na xpi significat passionē. **S**icut em post ce
nā nō sit prandiz. sic etiam christus postq;
semel passus ē itez nō patit. hec glo. **Q**uā
equalis fuit illa cena cenis voluptuosorū. **I**l
li nāq; i cenis suis vruūt cibo z potu delectatō
Christus aut dicit ip̄s. lxvij. **D**ederunt in
elcā meā fel. z i siti mea potauerunt me aceto.
Hui⁹ eibi recordent delectatōis z cōfundentur.
paupes recordent z sustentent. z ad omia su
stinēda animent. **A**mb. **Q**uātiq; sint gra
tia q; pateris lenia tibi vident si cōsideras eū
q; p te fel bibit: z q; ad patibulū iuit q; te inui
tat ad celū. **J**ō dicit dñs **T**ren. iij. **R**ecorda
re paupratis z tñsgressionis mee absinthij z
fellis. **M**ar. xv. **D**abāt ei bibere mirratuz vi
nū. **U**bi dicit glo. **D**oc aceto succ⁹ letalis po
mi abstergit. **A**ttēde q; christus in hac cena
morē sue nuptias fecit. tūc em feminā forma
uit. i. eccliaz: z ea sibi pūxit. vt dicit glo. su
per illud **Peñ. ij. Quāobz relinquet hō pa
trē z matrē. i. sinagoge carnalē obseruantia de
qua nat⁹ est fm carnē. z adhesiviorū sue. i. ec
clesie. vt sint duo in carne vna. est em caput**

ecclie et ipa corp⁹ ei⁹ q⁹ soporat⁹ e somno passio-
nis. et ea sibi p⁹uixit ut ecclia formaret. hec glo.
Iste fuerunt mirabiles nuptie. q⁹ sunt i ipsi⁹
sp⁹si morte celebrare. De his intelligit illd qd
d⁹ i Apo. xix. Bti q⁹ ad ce. nu. agni vo. sunt.
P⁹avocē fcti martyres audierūt p passionis
xpi imitatorz. q⁹ em ad has nuptias puenerūt
multas tribulationes sustinēdo. hui⁹ cene voi-
lūt eē picipes. Et q⁹ fuerūt socij passiōis. sic
erūt solatōis. i. cor. i. Sciētes qm sic socij
passionū eritis sic erit solationū. **Quar-**
ta cenā fecit dñs i celo. et erit qñ gregabit
dispōsiones isrl. Hec cena significat p cenam
quā fecit **A**liis rex. sic legit **H**ester. i. q⁹ assue-
rus fecit cenā magnā maioribz et mīoribz et
poteratibz. solilibz suis et pfectis. Ad illā cenā
q⁹ cūq⁹ dñs fidelē seruierūt vocati sunt. Illi
inquā serui d⁹ d⁹ d⁹ **I**sa. lxxv. Serui mei co-
medēt vobis et bibēt et vos osfudē. serui
mei letabūt p exultatōe cordis. et vos clama-
bitis p dolore cordis. et p⁹ tritōe spūs ulabi-
tis. Et hec oīa ponūt fm glo. d⁹ mal⁹ q⁹ p⁹ mūt i
inferno. et t⁹ bonis q⁹ letant i celo. **I**te nota q⁹
alia ē cena detestabil⁹ et vituperāda. et hec est q⁹
duplex. Est em cenā luxuriosoz. auaroz. su-
perboz et dānatoz. **P**rima ē luxuriosoz. et hec
significat p cenā illā quā fecit holofernes **Iu-**
dith. xij. vbi d⁹ q⁹ holofernes dixit ad vagab-
eunuchū. Uade et suade hebreā hāc vt spōte
p⁹sentiat habitare mecum. Et sequit postea q⁹
mulier recepit eū dū eēt ebri⁹. **S**ecda cena est
auaroz sine cupidōz. hi sunt qui inter alios
pctōres reputāt qñ infideles. **U**n rapla vocat
eos idoloze seruatores. ista fugiēda eēt dicit
glo. **A**mbro. Sic idolatria vni deo nō itit au-
ferre glia et nō sol⁹ nomē diuitat⁹ habeat. ita et
auar⁹ i dei res se exēdit vt sol⁹ vsurpet qd deus
oibz fecit. **I**o q⁹ verā fidē hz nō qñ i his mīse-
rijs diues fieri cū talibz infidelibz. s. auaris
Et hinc ē qd dicit apls. i. cor. x. Si qñ infide-
liū vos vocat ad cenā et vultis ire. oīa q⁹ vobis
apponūt mādicate nihil interrogātes. p⁹ p⁹ cō-
sciētā. **T**ercia cena ē superboz. et cū talibz nō ē
cenā dū aut cenare securū. ps. c. Supbo odo
et infla. cor. cū h nō edebā. De hac cena dicit
Mat. xxiij. d⁹ phariseis q⁹ p⁹mos amāt recubi-
tus i cena. Et hec significata ē i cena illa quā
fecit **P**erodes **M**arci. vi. vbi d⁹ q⁹ **P**erodes
id ē gloriā fecit cenā magnā pncipibz et tri-
butis. **I**n q⁹ cena **I**ohes decollat et intermisit
p saltatricē. i. p manē mōi glia. **Q**uarta ce-
na ē dānatoz. **A**po. xix. Veniet et gregamū

ad cenā del magnā vt māducetis carnes regū
et tribunoz et c. **I**n ista cenā panis quōtidia-
nus erit mors eterna. ps. Sicut res i infer-
no positi sunt. mors depascet eas. **A**po. xvi.
Manducauerūt linguas suas p dolore. **D**e
potu eoz d⁹ in ps. Ignis et sulphur et spūs p
cellaz ps calicē eoz. **D**ent. xxxij. **S**el draconū
vinū eoz et venenū aspidūz insanabile et c. **E**t
Isa. xxiij. **A**mara erit portio bitentibz eā.

De eodem.
Sermo. XCI

Quomo quidaz

H fecit cenā magnā **L**u. xiiij. **Au-**
gust. i. lib. de moribz ecclie dicit. q⁹
panis material⁹ hoiez alit corp⁹ p⁹ et necat ac-
cipitrē. **S**pūali⁹ sic panis sacramētā⁹ alit ho-
minē spūaliter i aīa. et necat accipitrē. i. hoīem
vīentēz sin e intellectu et rōne. **D**e q⁹ **J**ob. xx.
Panis ei⁹ vtero vertet i sel aspidū intrinsec⁹
Nā dicunt naturales q⁹ de vna et eadē herba
accipit serpens venenū et apis mel. sic dicit
Bern. i. ser. Sane i mēsa vna de vno pane i ce-
na dñi cōsecrato. **P**etrus et **J**udas acceperūt
vñ i bñficiū. alter i supplicii. pet⁹ i salutē. **J**-
das i mortē. **I**deīro requirit discussio p sciētē
ad volētē accedere ad cenā vite. **D**e q⁹ thēma.
Dō qd fecit cenā magnā. **P**ro q⁹ sciendū
hec cena figurata est **E**xo. xij. i agno pascali.
quē iudei comederūt i liberatōe sua de terra
egypti. **N**ā sic illi p agnū pascale liberati fue-
rūt d⁹ egypto. sic nos p xpm de inferno. **N**ota
hystoria **E**xo. xij. **A**gus velle dñs liberare fili-
os isrl de p⁹te pharaōis. pcepit vt tollerent
agnū q⁹ eēt sine macula. et illū dēberēt comede-
re assum igni. nō crudū nec coctū aq⁹. **E**t san-
guinē ei⁹ dēberēt signare sup liminaria domo-
rū suaz. **P**er filios isrl q⁹ captiui fuerūt i egypto
sub p⁹te pharaonis nota totū gen⁹ hūa-
nū qd erat sub p⁹te regis egypti. i. tenebray
pl⁹ q⁹. v. milia annoz. et p nullū liberari potu-
it. **A**d dē miser⁹ ē dñs nri. misit nobis agnū
id ē filiū suū. **D**e q⁹ **I**saías clamauerat cū des-
cerio ad tēū p⁹em di. **A**mitte agnū dñe dñā
torē terre d⁹ petra deserti ad mōtē filie syō **I**sa.
xvi. **E**t p sanguinē hui⁹ agni liberati sum⁹ de
p⁹te diaboli. i. **P**e. i. **N**ō corruptibilibz au-
ro et c. **D**e illo agno d⁹ **P**iere. xi. **Q**uasi agn⁹
mā suet⁹ q⁹ portat ad victimā. i. ad mortē. **S**ic
fuit xps mā suet⁹ i passione. et panēter sustinuit
mōtē p nobis. **N**ā cū male tractaret⁹ p⁹bis
et p⁹beribz nō se vindicabat nec cōtradicebat.

In cena domini

Ita. liij. Quasi agn⁹ corā tōdēte se obmutuit
Istū agnū dedit nob p^r celestis i cibuz. **H**ic
hortat apla noa ad comedēdū cū dicit. Ita
q³ epulemur. Quō aut debem⁹ comedere ag
nū istū. p^r i illo q³ filij isrl comederūt sine fer
mēto. s. p^rci. i. cor. v. Modicū fermētū totā
massā corrūpit. De illo enā q³ s. debet eē si
ne macula p^rci d^r. i. cor. xi. Probet aut semet
ipm hō vtz sit mūd⁹ p^r p^rcto. z sic p^r pane illo
edat z de calice bibat. Qui em māducat indi
gne iudiciū sibi māducat z bibit. et reus erit
corpis z sanguis dñi ac si xpm occideret. **A**m
bro. Qui indigne xpm sumit idē est ac si xpm
occideret. **A**ug⁹. Magi peccat q³ xpm tradit
peccātibz mēbris q³ iudas q³ tradidit xpm cru
cifixo. De iuda dicit dñs. Ue illi p^r quē tra
det fili⁹ hois. Ue illi q³ ad mēsa dñi accedit in
digne. Iudas tradidit xpm iudeis. ille tradit
eū demonibz: quē i locū demonū sumit. ille vē
didit p^r argēto. iste vēdit p^r modico p^rcto. De
iuda dicit dñs. Qui intigit manū meā i pa
rapside h⁹ me tradet. Ille manū cū dñō i para
pside mittit q³ cū p^rcto ad mēsa dñi accedit.
Et quis dñicū corp⁹ sumat: nō tñ ad vltam
eternā sed ad dñarōz. **A**ug. De vno pane pe
tr⁹ accepit z iudas. petrus ad vitaz. iudas ad
mortē. **U**n cātar ecclia i quadā seqntia. Su
mūt bonū sumūt mali forte tñ ineq³l viret i
tene⁹. **M**ors ē mal⁹ vita bonis vide par⁹ sum
ptōis q³ sit dispar ex⁹. **B**erñ. ponit exēplū i
flore. Idē flos dar mel i apibz: venenū in ara
nea. sic idē corp⁹ dñi vita ē bonis et mal⁹ inte
rit⁹. **J**ob. xx. Panis ei⁹. i. corp⁹ xpi i vtero ei⁹
id ē p^rctōis. vter ei⁹ i fel⁹ apidū. Quārū displi
ceat deo q³ immūdi accedat: p^rz in **O**za q³ cū
tetigisset archā in q³ erat māna: statim cecidit
z expirauit. eo q³ illa nocte cū vxore sua dormi
erat. **N**ō vidēs dauid: timuit archā inducere
re i domū suā. ij. Reg. vi. **R**e. Intuedū q³ rū
delinquat q³ ad corp⁹ dñi re⁹ accedit. Si ille
morte mulctat q³ archā dñici corpis figuram
gestantē miori q³ debuit reuerētia tetigit. Si
dauid tūc timuit figurā dñici corpis inducere
in domū suā q³ adeo bon⁹ erat q³ dñs deo di
xit. Inueni viz fm cor meū. multo magis de
bet xpian⁹ in p^rctis exstēs timere corp⁹ xpi i os
suū sumere. Si ceterio dixit. Dñe nō sūz di
gn⁹ vt intres sub tectū meū: quō tu p^rctōz p^rsu
mis eū sumere in os tuū. **J**ohes baptista scil
sim⁹ inter natos muliez p^rtemuit z nō aude
bat tāgere tñcē xpi. quō tu p^rctōz scis te eē in
peccatis audes corp⁹ xpi māducare. Et tñ li
cet null⁹ posset se reputare dignū. nemo p^rp^r

h⁹ cōiōne pretermittere d^r. Si cū dolet te
p^rctis z p^rfectus fuerit. dñs implebit q³ d^r inob
reficit. **E**xemplū. Monach⁹ q³ dā q³ se ppara
uerat inq³tu poterat ad cōiōne. **A**ug⁹ p^r agn⁹
dei in orōne saceret: vidit in manibz sacerdo
tis puez ihm q³ i cruce pendēte. z oīa vulne
ra ei⁹ sanguie fluebāt. **T**urbat⁹ q³ reputabat se
indignū z nō cōicauit cū alijs. **D**icta aut mī
sa cū eēt in orōe. apparuit ei brā xgo di. **A**ur
hodie nō sumpsisti corp⁹ filij mei. nō dicit se eē
indignū. **V**irgo ait. **T**u cogitas te indignū.
et q³ pōt eē dign⁹. roga eū vt faciat te dignū.
z vide ne file de cetero facias. **S**cbo nota q³
agn⁹ ille comedebat igne assat⁹. p^r q³ notat q³
illi q³ volūt digni accedere debēt eē igne chari
tatis accēsi ad deū z ad primū. **L**eu. vi. **J**g
nis in altari meo sp ardebit: quē nutriet sacer
dos subijciēs ligna mane et vespē p singulos
dies. **S**re. **A**ltare dei ē cor nrm i q³ d^r sp arde
re ignis charitatis. quē mane nutrimus duz
xpm mane indicatū z vespē crucifixū recolim⁹.
Ber. **S**up oīa te mihi reddit amabilē calix
quē bibisti in ara crucis. **V**ideat aut q³ libet nō
strū quō nutriet ignē i altari cordis sic q³ non
ponat ignē alienū. i. ignē luxurie. iudie: male
p^rcupiscētie: ne ei ptingat sic nadab z abiu. q³
igne alienū obtulerāt corā deo in thuribz su
is. **A**t egressus ignis d^r celo extipit eos. **N**ota
hystoria **L**eu. x. **E**t sic d^r **N**um. xvi. q³ **A**ho
re z sui p^rlices ducēt q³ gūnta: q³ inuidebāt
Moyse z aarō de pncipatu. euz statet coram
dñō z haberēt thuribula in manibz. egressus
ē ignis de thuribz z deuorauit eos. **S**ic p^rel
git ill⁹ q³ habēt ignē inuide in cordibus suis.
Jō q³ libet p^rbet seipm anq³ accedat an habeat
charitatē ad deū. q³ q³ nō diligit deū excoīcat
ab ipso. **A**pl's. i. **A**hoz. xvi. **Q**ui nō diligit
dñm sit anathema. i. excoīcat⁹. **U**n talibz cō
sulēdū ē q³ nō habēt charitatē deuotiōis q³ ab
stinēat q³sq³ possint cū charitate accedere dñ
mō vicz sine aliq³ scandalo possint supsedere.
Et si nō instat nccitas vel scādalu: nō d^r euz
q³ p^rcellere vt i mortali cōmunicet. **D**ebet em
h⁹re dilectōem ad primū vt p^ru⁹ cos reconc
liet q³ imp^roperauit i q³ mō pōt z dimittat
q³ m⁹ rancorē. **M**at. v. **S**i offers mun⁹ tuū
ad altare. z recordat⁹ fueris q³ frater tu⁹ habet
aliqd aduersus te relin⁹ ibi mun⁹ tuū ante al
tare. z vade p^rus recōciliari fratri tuo. z tūc ve
niens offers mun⁹ tuū. **E**xplū de q³ dā epō q³
rogauit deū q³ qui digne cōicārēt ei reuclaret
re. **T**ercio p^rceptus fuit eis vt baculum in
manu tenerēt. **S**ic qui manducare voluerit

Nota

4. lig. 1

de illo agno debet hñe baculū. i. fidē catholicā.
Sicut em̄ baculus inuaz tenet hoīez ne ca-
dat. sic fides tenet hoīez ne cadat i infernū. s. p-
ueniat ad vitā eternā. qz sine fide nemo pōt
saluari. **Ap̄ls** **Deb.** xi. Credere optet accedē-
tē ad xū. **Ho.** i. qz sit vñ? et nō alius in ce-
lo z i terra. **Debem?** g in h sacramento simplr
credere q nobis dicunt. z nihil vltra scrutari.
qz human⁹ intellectus nō pōt apphēdere vir-
turē hui⁹ sacri. **Ecc̄l.** iij. Altiora te ne q̄sieris
et fortiora te ne scrutatus fueris. sed q pcepit
tibi dñs cogita illa semp. Nā ibi oēs sensus
decipiunt: vt patet intueti: tempro sensu au-
dit⁹. vt figurat **Gen.** xxiij. **Isaac** qñ bñdixit
Jacob: fuit receper⁹ i omib⁹ sensib⁹ pter in sen-
su auditus. qz audiuit vocē **Jacob.** At sic oēs
fideles qñ audiūt. h corpus meuz. veraciter
credere debēt. **Sūt** aut multa q simplr cre-
dere debemus. **Primū** ē q ille panis quez of-
fert sacerdos post cōsecrationē nō ē panis sed
corp⁹ xpi. z vinū sanguis xpi. **Exemplū.** **Sā-**
ctus **Gregori⁹** quādā matronā cū cōicaret z i
porrigendo diceret. **Corpus dñi nři** **Ihu xpi**
custodiat te in vitā eternā. illa incepit ridere.
Tūc sanctus **Gregori⁹** manuz retrahēs in
cōicatione requisit causam sui risus. **Dicit**
mulier. **Peri** hūc panē manib⁹ meis paui. et
nūc miroz quō potest⁹ dicere q sit corpus xpi
Tūc flēs bñs **Gregori⁹** vna cū pplo ceperūt
xū rogare vt dignaret suā psonā monstrare.
Statim species panis mutauit se i speciem san-
guis z carnis. **Nō** vidēs mlier ouersa cogno-
uit p̄ctm suū. **Sēdo** optet credere q in sin-
gulis p̄tib⁹ hostie totus z tātus sit. z vna p-
te hostie tantus quātus i integra. **Exemplū.**
Quidā in die pasce expectauerat donec om̄s
cōicauerāt. tūc sacerdos defectū videns: dubi-
tare cepit vtz xps tātus esset in p̄cula quan-
tus ē i integra. **At** cū accepisset hostiā i ore ei⁹
mutata ē in carnē. z extraxit in magnitudinē
pollicis: ita q deglutire neq̄ret. vñ nimū tur-
batus flexis genib⁹ flere cepit. rogās deum vt
errori suo p̄ceter. et sic corpus in formā priore
redegit. z sic deglutauit. **Tercio** optet crede-
re q tantū valer corpus xpi a malo sacerdote
cōsecratū sicut a bono. **Un̄** **Aug.** dicit. qz dis-
formitas medici nō impedit effectū medicine
Breg. **Un̄** sacramētū nō mutat vitā mīstri
Sicut em̄ deterior nō fit de deteriore. sic non
fit melius de meliore. **Quarto** ille agn⁹ co-
medebat cū lactucis agrestib⁹. i. cū p̄tritōe et
amaritudine aie nre z oim scelez. **Job.** iij. **Un̄**
qz comedā suspiro. z qñ inundātes aq. sic ruy-

gitus me⁹. **At** sic fecit **Azechias** **Isa.** xlvij.
Recogitabo tibi oēs annos meos i amaritu-
dine aie mee. z sic ista lactuca dz p̄teri i mor-
tariolo doloris. z cū succo flet⁹. **Bre.** i. moral.
Aarnes agni cū lactucis agrestib⁹ sunt eden-
te. vt cū corpus redēptoris accipimus nos p-
p̄ctis nris i fletib⁹ affligam⁹. **Quinto** san-
guis agni sup vtrūqz postē dz poni. i. non tm̄
sumēdo corpus ore: sed ore mētis. **Nam** sum-
ptio corporalis sine sumptōe spūali nihil pro-
dest vt dicit **Aug.** qz ille ē spūal⁹ cibo. **Jo** dicit
Auicenna **Lib.** q iratis cordib⁹ sumit nihil
nutrit. **Rō.** Nā est⁹ ire calozē naturalē a sua
digestione impedit et restringit. **Sic** sumere
corpus dñicū cū immūdo spū nullū confert
aie nutrimentū. **Nā** videm⁹ q ignis nō nutri-
tur ab aqua. sed magis corrumpit. et sic ania
peccatrix nō nutrit p sumptionē huius cibi.
Sexto edebāt caput cū pedib⁹ z intestinis
Spūaliter. caput ist⁹ agni ē diuinitas. i. **Lo.**
xi. **Caput** xpi dē. **Pes** eius caro ip̄s⁹ ē q est
infima i ipsa natura. intestina ei⁹ ē ania. **Ista**
oia debem⁹ comedere p verā fidē z nobis incor-
porare. fuerūt aut qdā heretici q dixerūt euz
nō habuisse diuinitatē. **Illi** autē nō comede-
bāt caput. i. fidē diuinitatē sibi nō incorporabāt
Alij dixerūt ip̄m nō habuisse aiam rōnalē s. z
diuinitatē loco aie. isti intestina non comede-
bāt. **Alij** dixerūt ip̄m nō habuisse carnē hūa-
nā sed fantastica vel de celo delataz. isti pedes
nō comede bāt. i. eius carnē p fidē verā nō in-
corporabāt. nos p̄o caput cū intestinis z pedib⁹
comedam⁹. i. de ei⁹ diuinitate. carne z aia fidelr
catholice sentiam⁹. **Septimo** comedebāt
succinctis renib⁹. Spūaliter. sic nos cū cōti-
nētia carnis z mētis. iste ē cingul⁹ renū. **De** q
Bre. **Lūtos** p̄cungim⁹ cū carnis luxuriā coar-
tam⁹. **Figurat.** i. **Reg.** xxi. **Cū** serui **Dauid**
voluerūt edere panes p̄positōis. ait **Abime-**
lech sacerdos. **S**i mūdī sunt pueri maxime
a mulierib⁹ manducēt **In** q dāt itelligi q ad
sumptionē illi⁹ cibi hodie nobis p̄positi req̄ri-
tur castitas. **Nā** **Exo.** xix. dz. cū ppl⁹ debet
recipe legē fuit p̄ceptū ei. **A**store pati vlsqz ad
diē terciā ne appropinq̄tis vxorib⁹ vris. quā-
to magis hodie cū debem⁹ recipere dñm z dato
rē legis. **Octauo** habebāt calciāmētā i pedib⁹.
sic nos fm̄ **Bre.** respicere debem⁹ vitā patz an-
tiquoz. **Can.** vñ. qz pulcri sunt gressus tui si
lia p̄ncipis in calciāmētis. i. i cōsideratōe pa-
terne vite. **Vel** sic. calciāmētā i pedib⁹. i. bonū
affectū z desiderū nō peccandi: vt calcam⁹ ter-
rena desideria. **Jo** i figurā illi⁹ añ **Dauid** illi⁹

In die parasceues

tibi xps lauit pedes discipulorum. **D**iceres. quare hoc sacrm sub specie panis et vini dat? Rndet ppter qtuor. Primo ppter merituz. **U**n die. fides nō hz merituz vbi hūana rō pber expimentuz. Secdo ppter pctōres. si em eū i maiestate sua videret: oēs q essent i malo statū pmeret. Tercio ppter nostrā fragilitatē. Nemo em posset eū videre in sua claritate. exq videm⁹ q nequim⁹ inspicere solē. At hoc patet i filiis isrl q nō potuerūt inspicere moy sen nisi p velamina. Quarto ppter nauseam. qz nausea esset homi si videret crudā carnes. et iudei insultaret dicētes. xpiani comedūt eorū xū zc. **N**ota multa hodie fiunt i die ce ne ab ecclia. Primū. hodie publice penitētes reconciliant. In capite em ieiunij candelac cēse publice penitētibz dant. Liliū ab epō eis tradit. sic ab ecclia eijciūt. Per qd signi ficat q cū Adā peccasset: posuit ē flāmē gladi us an ostiū paradisi. q significat p cādelas accē sas. et tunica pellicea induit. p qd significat cilitiū. et exclusus ē a paradiso: sicut ille q ab ec clesie ianuis excludit. **P**ack o die recōciliant multipli de cā. Primo. qz hac nocte xps pe trā publice peccātē sibi recōciliavit: q publice phiam fecit cū publice et amare fleuit. Secda cā. qz hodie sunt xps capt⁹ et ligatus: vt. s. sua captiuitatē captiui soluerent. Jo publice pe nitētes debet solui. qz xps p eis hac nocte vo luit capz ligari. sicut ille q est i carcere dimittit qñ sufficiens obses dat. Ideo xps ait Joh. xviij. Si me qritis: sinite hos abire. Tercia cā. qz xps hodie p pctōribz phiam facere in cepit. i. p. q. Pctā nostra ipse prulit sup li gnū in corpe suo. Isa. liij. Vulnerat⁹ ē ppter iniquitates nras: attrit⁹ est ppter scelera nostra. **S**cdm. qz hodie institutū ē sacrm sacroz sez corpis xpi. Ideo convenienter hodie pficit chusima: qd ē materia multoz sacramētoz vt vncōis: pfirmatōis et ordinis sacerdotalis. **T**ercij. qz vnus tm celebrat hodie. qd ser uat i collegijs et quētibz. ad significādū pmo q xpm imitemur: q solus celebrauit qñ corp⁹ et sanguinē psecrauit: et oēs discipulos cōica uit. Secdo. ad innuēdū q istud est sacrm vni tatis p qd fideles vniunt. i. Loz. x. Un⁹ pa nis et vniū corp⁹ multi sum⁹: oēs q de vno pa ne et vno calice picipam⁹. Tercio ad innu endū q oēs debent obedire vni. s. vicario xpo summo pontifici. Ben. xxvij. Seruiant tibi ppli. i. laici inferiores. adorēt te tribz. i. supio res. **A**sto dñs frat⁹ tuoz. i. carnaliū et aliorū. **Q**uartū. hodie altaria denudāt. ad signi

ficandū q xps fuit multiplici veste denudat⁹. **P**rimo materiali. ps. xxi. Diuisit sibi vesti mēta mea: et sup vestē meā miserūt sorte. Se cūdo corpali. s. corpe qd fecit mī. qz aiām de nudauerāt a corpe. Tercio spūali. s. aplozū. Isa. xlij. His oībz velut vestimēto vestieris. **M**at. xxvi. Discipuli oēs relicto eo fugerūt. **Q**uintū. qz altaria hodie abluunt aq zvi no. et fundit i modū crucis. ad designandū q xps eccliam suā lauit p aquaz et sanguinem. **A**poē. i. Lauit nos i sanguie suo a pctis nris. **E**t lumina qñqz i modū crucis i altari cōbu runt. ad designādū qñqz vulnera q ardere ho die debet i nra memoria. Ben. Sic poia te mihi reddit amabilē bone ihu calix quē bibi sti. **D**eb. xij. Recogitate eū q talē sustinuit p pctōribz aduersus semetipm et traditōem vt nō fatigem⁹ animus vris deficiētes. **S**extū tribz diebz mors xpi plāgit. et merito. Primo qz sol mortē xpi tribz horis plāxit obscurat⁹. **S**ecundo. qz tribz diebz et noctibz mortuus erat xps. Tercio. qz xps i tali passione ter po tuisset mou. Primo i flagellatiōe. qz ali⁹ hō i tali flagellatiōe expirasset. Secdo i crucifixiōe Tercio in lanceatione. iam em mortuum ite rum occiderunt. Idcirco quolibet die tres la mentationes cantant de libro Trenz. **S**e ptimū. summ⁹ pontifex hodie large dat ele mosinas. qz xps hodie nobis extitit valde li beralis. Ben. Dedit nobis carnem in cibuz. et sanguinē in potū. aquā in lauacrū. sudores sanguinis in medicinam.

In die parasceues.

Sermo. XCII.

Ies iesus qz oia iam ssummata sunt: vt con summaret scptura: dicit. **S**itio. Illi aut spongiā plenā aceto isopo circūponē tes obrulerūt ori eius. cuz igit accepisset Ihs acetū: dixit. **C**onsummatū est. et inclinatio ca pite tradidit spūm Joh. xix. **A**brist⁹ in vi ta sua iudeis multa salutifera documenta de derat. et exhibuerat multa sanctitatis exēpla. ptulerat multa bñficia et miracula. Sed ho die miseri iudei p documēto dederūt xpo du raverbera. p bñficijs dederunt sibi durissima crucis tormēta. Nō restabat aut nisi vna pe na. s. vt ipm selle et aceto potaret. sicut i auto ritate pposita dicit In qua quidez auctoritate tria ponunt ex pte xpi. Primo ponit eius fer uēs charitas: cū dixit. **S**itio. Secdo ssum

mata veritas: cū subdit. **C**onsummatū ē. Ter-
cio magna pietas: cū dicit. Et inclinatio capi-
te tradidit spūm. Quarto ex pre iudeoz ma-
gna crudelitas. i. hoc q̄ sibi ad bñdū p̄re-
perūt acētū. **C**irca p̄mū notādū q̄ i hoc q̄
xps dicit: sitio. eius seruēs charitas tenet. **N**ō
cū sitiebat aquā: sed salutē nr̄am. nō si-
tiebat vinū: sed p̄fectū nr̄m. **N**ō sitiebat ali-
quē liquorē: sed nostrū amorē. **B**erū. **S**itio
ait xps nō doleo. **D**ñe qd sitis. **A**idē vestrā:
salutē vestrā: gaudiū vrm. p̄l' aiarū vrarū q̄
corpis mei cruciat' me tenet. et si nō mei: saltē
vestri miseremī. **I**sta em̄ charitas tā intensa
oēs alios amores supat et excellit. s. amorē na-
turalē. matrimonialē. socialē et animale. **A**mor
naturalis est q̄ ē inter patrē et matrē.
filiū et filias. **E**t istū amorē excellit amor xpi.
nulla em̄ nr̄ filiū tātū dilexit quātū xps nos
hodie amauit. **I**sa. xlii. Nunquid obliuisci
pōt' mī infantē suū: vt nō misereat filio vteri
sui. **E**t si illa oblita fuerit: ego tñ non obliui-
scar tui. **E**cce in manib' meis tēscō p̄i te. muri-
tui corā ocul' meis semp. **N**unq̄ em̄ fuit aliq̄
mī q̄ filiū suū intantū diligeret q̄ nomen suū
in manib' pingui vel scribi faceret: vt sic die ac
nocte memoriā ei' h̄ret. **X**ps autē i manib' su-
is nos sc̄ptos die ac nocte portat vt semp me-
moriā nostri habeat. **E**t illa sc̄ptura non fu-
it facta cū calamo vel atramento vel i perga-
meno. **S**ed calami fuerunt acutissimi clauī.
Atramentū ei' sanguis p̄ciosus. sc̄ptores iū-
dei pueri. pergamēnū caro manūū. **S**c̄do
excellit amorē nr̄mōnialē q̄ est inter virū et
mulierem. **E**t hoc i duob'. **P**rimo i hoc q̄ si
vroz fornicat' vterius a viro nō recipit. **S**ed
si anime nostre sponsum xpm̄ deserūt: et diabo-
lo adultero cōsentīūt: xps eas penitentes reci-
pit. **E**t ideo in cruce man' excēsas tenet. ad in-
nuendū q̄ pctōres ad se reuertētes prin' am-
plexat'. **D**iere. iij. vulgo dicit'. **S**i dimiserit
vir vroz suā et recedens ab eo duxerit virum
alter: nūquid reuertet' vltra ad eum. **E**t infra
Nūquid nō polluta et cōtaminata erit mulier
illa. cū autē fornicata es cū amatorib' multis
Tñ reuertere ad me: et ego suscipiam te dicit
dñs. **S**c̄do amor xpi excellit amorē matri-
monialē i hoc. q̄ si esset aliquā vroz q̄ macu-
las i facie vel i corpore suo h̄ret. et nō posset ab
istis maculis emūdarī nisi se vir vulnerari fa-
ceret. et i suo sanguine vroz balnearet. **N**ō est
aliq̄s vir q̄ vroz suā tantū diligeret q̄ ista su-
stinere velle. **A**le autē nostre q̄ erāt xpi: macu-
lis pctōz erāt plene. et ideo xps i q̄nq; p̄tib'

corpis vulnerari se fecit: sanguinē suū fudit
i q̄ spōsa sua se balneauit: et ab omib' macul-
mūdāta fuit. **E**t h̄ ē qd dicit' **E**ph. v. **V**iri dili-
gite vroz vras sicut xps dilexit eccl'iaz suā
et tradidit semetipm̄ p̄ ea vt illā sanctificaret mū-
dās eā lauacro aque i verbo vite. vt exhiberet
ipse sibi gl'iosā eccl'iaz nō habētē maculā aut
rugā aut aliqd h̄mōis: s; vt sit sancta et imma-
culata. **T**ercio amor xpi amorē socialē ex-
cellit q̄ est inter amicum et amicum. null' h̄s inue-
niet' q̄ velle mori p̄ inimico. vix autē inueni-
tur q̄ velle mori p̄ amico suo quātūcūq; iu-
sto. s; p̄ amico bono. i. simplici: fidelit' innocē-
ter recepto forsitan aliq̄s mortē se exponeret.
Nos nō eramus iusti. nos nō eramus boni:
s; eramus impij et dei inimici. et tñ p̄ nobis xps
mori voluit. **E**t h̄ ē qd dicit' **Rom. v.** **C**ū adhuc
infirmi essem' p̄m ip̄s: xps p̄ impijs mori' ē
vix em̄ p̄ iusto aliq̄s morit'. **N**ā p̄ bono quis
audeat mori. **C**ōmēdat autē de' suā charitatē
in nobis. qm̄ cū pctōres essem' p̄m ip̄s p̄ no-
bis mortuus est. **P**ōt' tñ dici q̄ xps habebat
vnu amicum. s. deū patrē. et vnu inimicū. s. gen-
tē humanā. vt igit' xps inter nos pacē faceret: se
mediatorē interposuit. i. **T**himo. ij. **U**n' me-
diator dei et hoīm h̄s xps ihs q̄ dedit se i redē-
ptionē p̄ omib'. **S**epe autē cōtingit q̄ vn' qm̄
se inter duos rixātes interponit ab viroq; vul-
nerat'. **S**ic xps vulnerat' fuit a patre. **I**sa. liij.
Propter scelus populi mei percussit eum. **V**ul-
neratus fuit ab homie. **Z**acha. xij. **V**is pla-
gatus sum in domo eorum qui diligebāt me.
Quarto amor xpi excellit aīales amorē q̄ ē
inter aīam et corpus. **A**nima em̄ intantū dili-
git corpus q̄ ab eo separi renuit. et omnē lesio-
nem corporis fugit et vitat. **A**nima ch̄usti in-
tantū dilexit animas nostras q̄ a corpore suo
p̄ nostra salute voluit separari. **J**ohā. x. **A**nī-
mā meā pono p̄ ouibus meis. **I**ntantū dile-
xit q̄ passus est corpus suū in quinq; parti-
bus cum multa leticia lacerari. vt sic precūz
nostre redēptionis abundāter efflueret. **U**n-
i in p̄sona sua dicit' p̄pheta ps. cxi. **C**oncidit
sacrum meum et circumdedit mihi leticia.
Secundo ponitur cōsummata veritas cū
dicit'. **C**onsummatū est. **C**onsummata quī-
dem et completa fuerūt oīa que fuerūt scripta
de sua natiuitate. de sua p̄uersatione. et de sua
passione. et de sua cōsummatōe. **M**odie q̄ cō-
summatū fuit corp' suū. cōsummat' fuit san-
guis suus. **C**orpus quidē suū sic fuit cōsum-
matū et insimul consumptum q̄ omnia ossa
sua apparebant et numerari poterant. ps. xxi.

In die parasceues

Pinumerauerunt oia ossa mea. Nec mirum si corpus eius sic fuit sumptum. qz fuit tribus disciplinis grossis flagellatum. Est em qda disciplina q fit cu virga. et ista e fortis. qz carne frangit. Est alia q fit cu spinis et acutis. et ista e fortior. qz vsqz ad ossa ista pforatio ptingit. Est alia que fit ferreis instrumentis. et ista e fortissima. qz aiam a corpe excutit. Ista triplici disciplina corpus christi fuit flagellatum. et ideo totaliter consummatum. Primo em xps fuit flagellatus virgis siue funibus nodosis. qn. s. pylatus ipm ad columnam fecit ligari et flagellari. Et ista flagellatio totuz corpus vulnerauit. Secdo fuit disciplinatus cu spinis. qn. s. spinis acutissimis fuit coronatus. et illa flagellatio fm bern. os capitis pforauit. et vsqz ad cerebrum puenit. Scdm Iheron. Mille punctis caput eius impleuit. Et si dicat. q non videtur q spine os capitis tam duruz potuerunt pforare. Dicendum q hoc no fuit factum fm naturam. sed fm voluntatem diuinam. nec est contrarium ei qd dicitur. Os no diminuetis ex eo. Ioh. xix. et Exo. xij. quia os capitis eius no fuit cominutum sed pforatum. Tercio fuit disciplinatus cu instrumentis ferreis. id est cu clauis acutis. Et talis disciplina animam a corpe excussit. Mat. xxvij. Ihs clamans voce magna pre nimio dolore clauorum emisit spiritum. Secundo consummatum fuit eius sanguis. quia totus a corpore euacuatus. Omnia em opera sua fecit deus in numero: pondere et mensura. vt habet Sap. xi. excepto opere redemptionis nostre. ibi em no seruauit numerum. vt. s. vnaz vel duas guttas sanguinis sui daret. cuz tamē vna sola sufficeret. No seruauit pondus. vt. s. vnā libram vel vnā vnciam effunderet. No seruauit mensuram. vt. s. vnū calicem mensuraret. sed totum effudit et totum dedit. ps. cxxij. Copiosa apud eum redemptio. Bern. Proxius copiosa. quia no gutta sanguinis: sed vna fluminis p quinqz corpis partes emanauit. Tercio ostendit magna passio et magna pietas in eo qd dicitur. Inclinato capite tradidit ipsum. Magna em pietas. qz iudei spm xpi ab eius corpe violenter cu multis supplicis expulerunt. ps. cxxvij. Cum faciebatur q querebat aiam meam. Et hoc aut qd dicitur. Et inclinato capite tradidit spm. qdaz voluerunt dicere aiam principalem partem et sedem hunc in corpe. sup hoc q inter sapientes quatuor fuerunt opiniones. Qui dā em dixerunt aiam esse in capite. Et h ppter illam autoritatem qua dicitur. Gen. ij. Inspirauit in faciem eius spiraculum vite. Ista em inspiratio ni

hil aliud fuit qz aie infusio. Alij dixerunt ipaz esse in corde. et hoc ppter illam autoritatem qua dicitur. Mat. xv. De corde exeunt cogitationes male. Alij igit cogitationes exeant ab aia. si cogitationes in corde. et aia est in corde. Dico. i. epla ad fabiolam. qz vite principium Plato posuit in cerebro. christus monstrat in corde. Alij dixerunt ipsam esse in sanguine. Et h ppter illud qd dicitur. Leui. xvij. Aia ois carnis in sanguine est. Alij dixerunt ipsam esse in toto corpe et i qualitate pte totam. Et hoc ppter illud. i. Reg. i. Adhuc tota aia est in meipso. no dixit in capite meo vel in corde meo vel in sanguine meo sed in meipso. hoc est in corpore meo. Iudei igit volentes xpi animam cruciari: vident saltem istas quatuor opiniones ipso facto sciuisse. Primo em ipsam animam cruciauerunt in capite qn fuit spinis coronatus. Anselm. Coronatus incedit. sed ipsa sua corona cruciatus fuit. Quia mille puncti preciosissima vertice eius vulnerauerunt. Secdo ipsam cruciauerunt in corde. qn scz fuit iuxta cor latere vulneratus: vt si forte ibi aia remansisset cruciatu secum portaret. Ut cuz triplex sit amor. s. sermonis. cordis et opis: xps ostenderat nobis amorē sermonis in sapientie p dicatione. Amorē opis in miraculorum exhibitione. non restat nisi vt ostendat nobis amorē cordis que ostendit in lateris apertione. Bern. Clauus penetrans clauis reterans factus est mihi. Quid em videas p foramina. clamat clauus. clamat vulnus q vere exiit i xpo mundū reconcilians sibi. Tercio cruciauerunt ei aiam in sanguine. qn. s. cu clauis acutis eius venas aperuerunt. et totū sanguinem cu doloribus extraxerunt. ita q corpus ei i cruce remansit aridū sicut lignū. ps. Aruit tamē testis virtus mea. Idem. Ossa mea sicut cremum aruerunt. Et assimilatur christus corpus suuz teste et cremio. Nam in testa que prius fuit viri da: postmodū ab igne fit arida. sicut cremum ē lardi adustū a q pinguedo ois recessit. corp⁹ igit xpi in cruce fuit testa. qz ab omnibus humoribus suis fuit exsiccatus. et fuit sicut cremum. qz toto sanguine fuit euacuatus. Quarto afflixerunt eius aiaz in toto corpe. qz a plāta pedis vsqz ad verticem no fuit ei co sanitas. Cruciat⁹ em fuit in toto corpe. s. i pte suprema. media: et infima. Nam in pte suprema fuit spinis vulneratus. In medio fuit ad columnam ligatus. In infima fuit in pedibus pforatus. vbi magnū dolorē sensit. qz locus erat nervosus. Et qz vn⁹ sup alium positus. et qz grossis clauis perforatus. Et qz innitebat clauatis pedibus totus

corp⁹ Quarto ponit ex pte iudeoz magna pueritas. qz os xpi aceto potauerunt. Dicit em magna rusticitates hodie ori xpi facte fuerunt. Una e qn acetu dederunt sibi bibere. Secda qn iudas ore suo turpissimo os xpi scissimū osculati presumpserunt. Istas duas rusticitates ad huc mlti faciunt ori xpi. Quidā em ad huc sibi dāt acetu. i. opa acerba. ps. ix. Exacerbauit dñm peccatō. Qu ei dederet dare ori xpi vinū suū. i. opa bona et deo placita. dāt sibi acetū. i. opera acerba. Isai. v. Expectauit vt faceret vinas et fecit labruscas. Secdo sunt qdā q ad huc cū iuda os xpi osculāt. Quattuor ei pso ne osculate fuerūt xpm. naz ipm osculata fuit mī ei⁹. et h qn cū isantē i suis brachijs baiulauit. tūc em ipm osculabat. et h i signū amoris. Osculat⁹ etiā cū fuit simēō qn. i. i vinas suas cū accepit. et i d osculū fuit i signū reuerētie et deuotōis sic qn qd man⁹ vel pedes epi osculat⁹ Osculata cū fuit maria magdalena i signū reuoculatiōis. sic qn inimici ad pacē veniūt se mutuo osculat⁹. Osculat⁹ cū fuit iudas. et h i signū pditiōis. sic et iob osculat⁹ e amasā. vt hī. ij. Regū. xx. Quicunqz igit hodie xpm osculat videat quō osculet⁹. Ille em q nullūz hz rācorē et odiū i corde. h ad xpm et primū sin cez amorē osculat cū maria. ille q ad xpi passionē multa reuerētia et deuotōe et lachrimarū effusio e afficit osculat cū simēō. Ille q pus dñi inimic⁹ erat. h i ista qdragesima e sibi reuoculat⁹ cū maria magdalena. Ille q hodie crucifixū osculat. et pascate i mēsa altaris cū xpo epulat. et p pascā ad pctā reu. rit osculat cū iuda pditor. Magna em pditio e hodie xpo osculū dare. et i pascate i mēsa xpi comedere. et postea d dñm sui cordis xpm expellere et inimicū capitale ibi. i. demōnē i cor suū intro ducere. Talibz pōt xpus dicere qd dicit in ps. lū. Tu ho hō vnānīs dux me⁹ et not⁹ me⁹ q simul meū dulces capiebas cibos. i. dñm dei ambulauim⁹ cū cōsensu. veniat mors sup illos: et descendāt in infernū viuetes et.

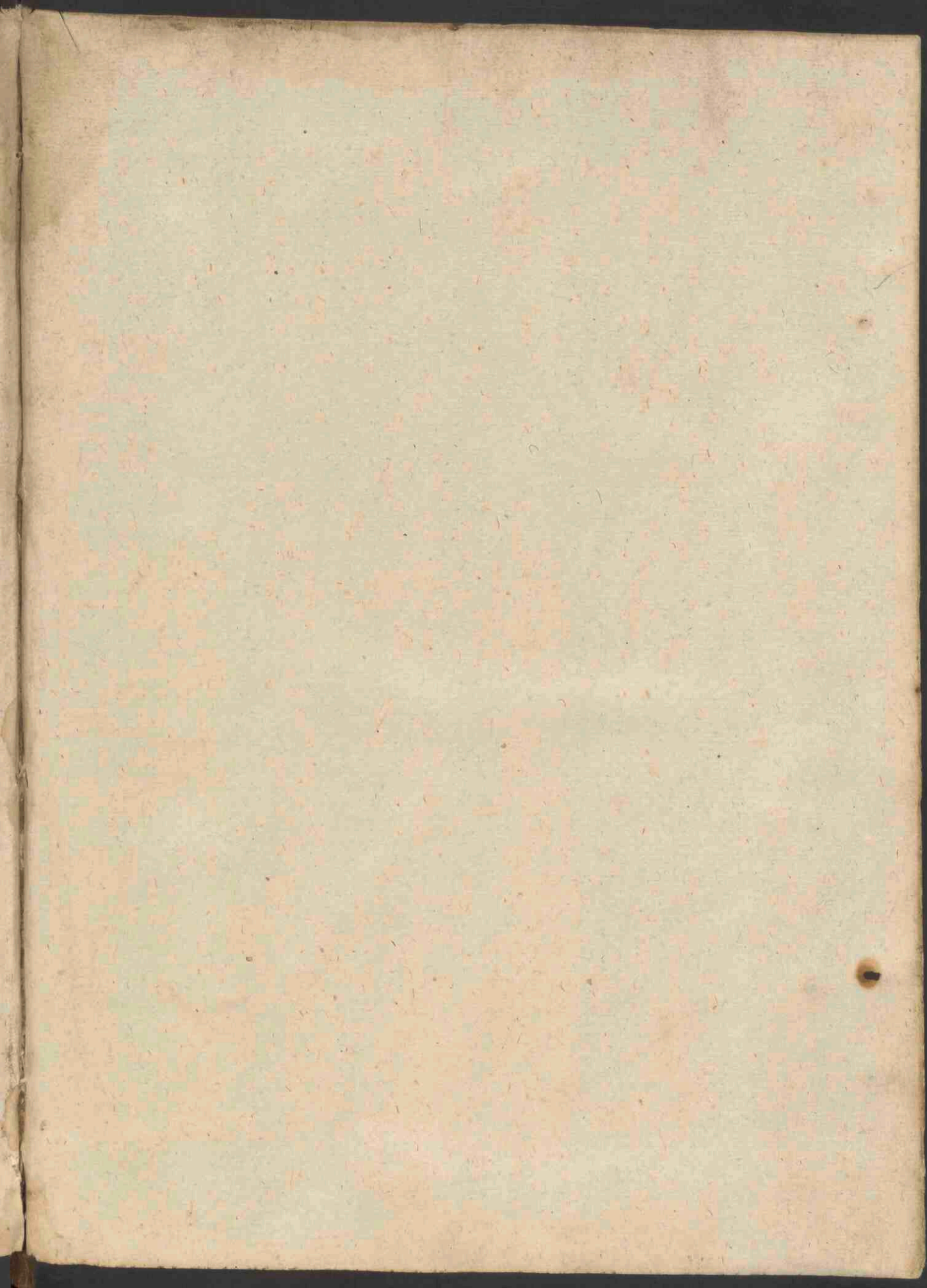
In vigilia pasce.

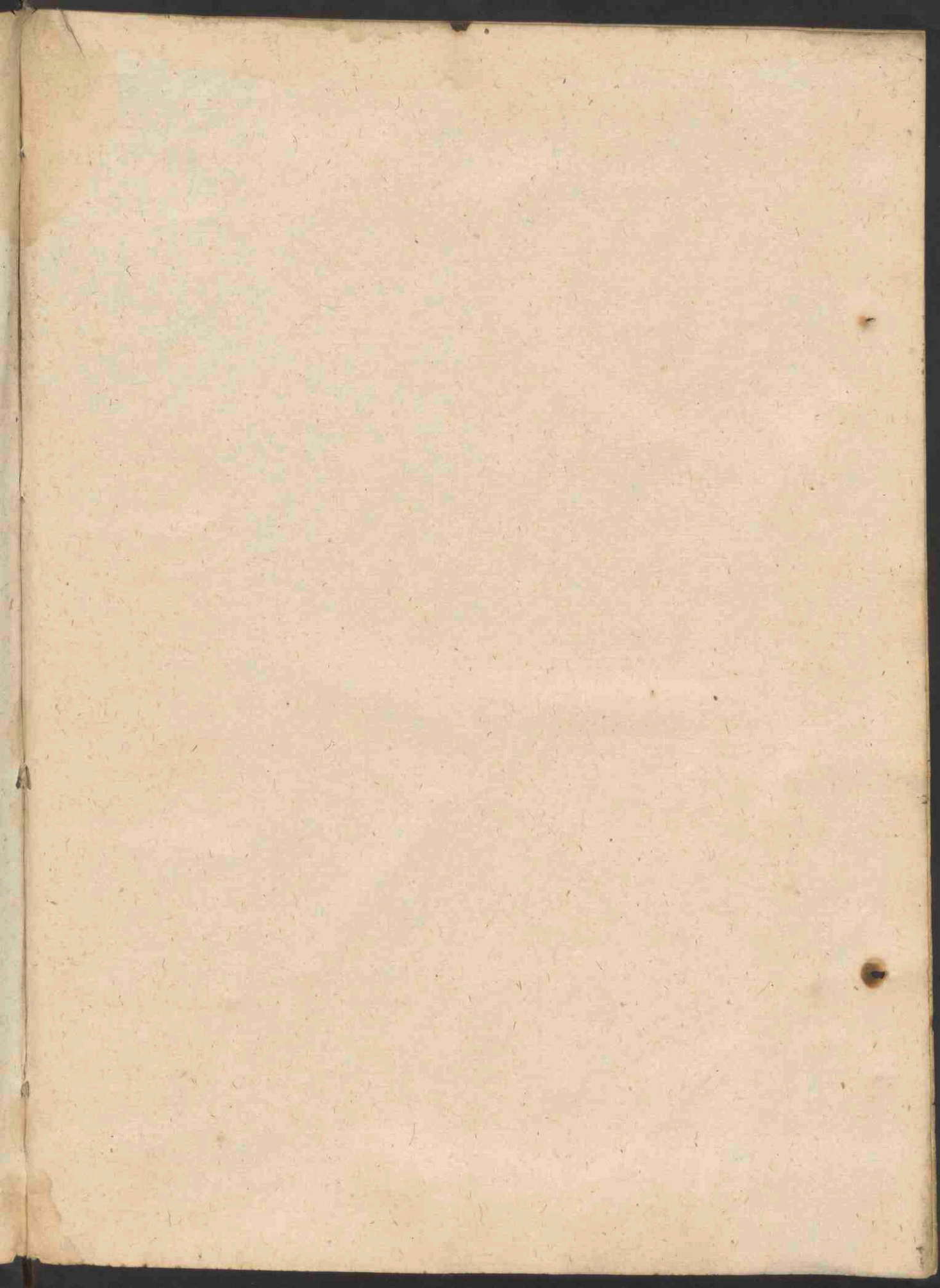
Sermo. XCIIII.

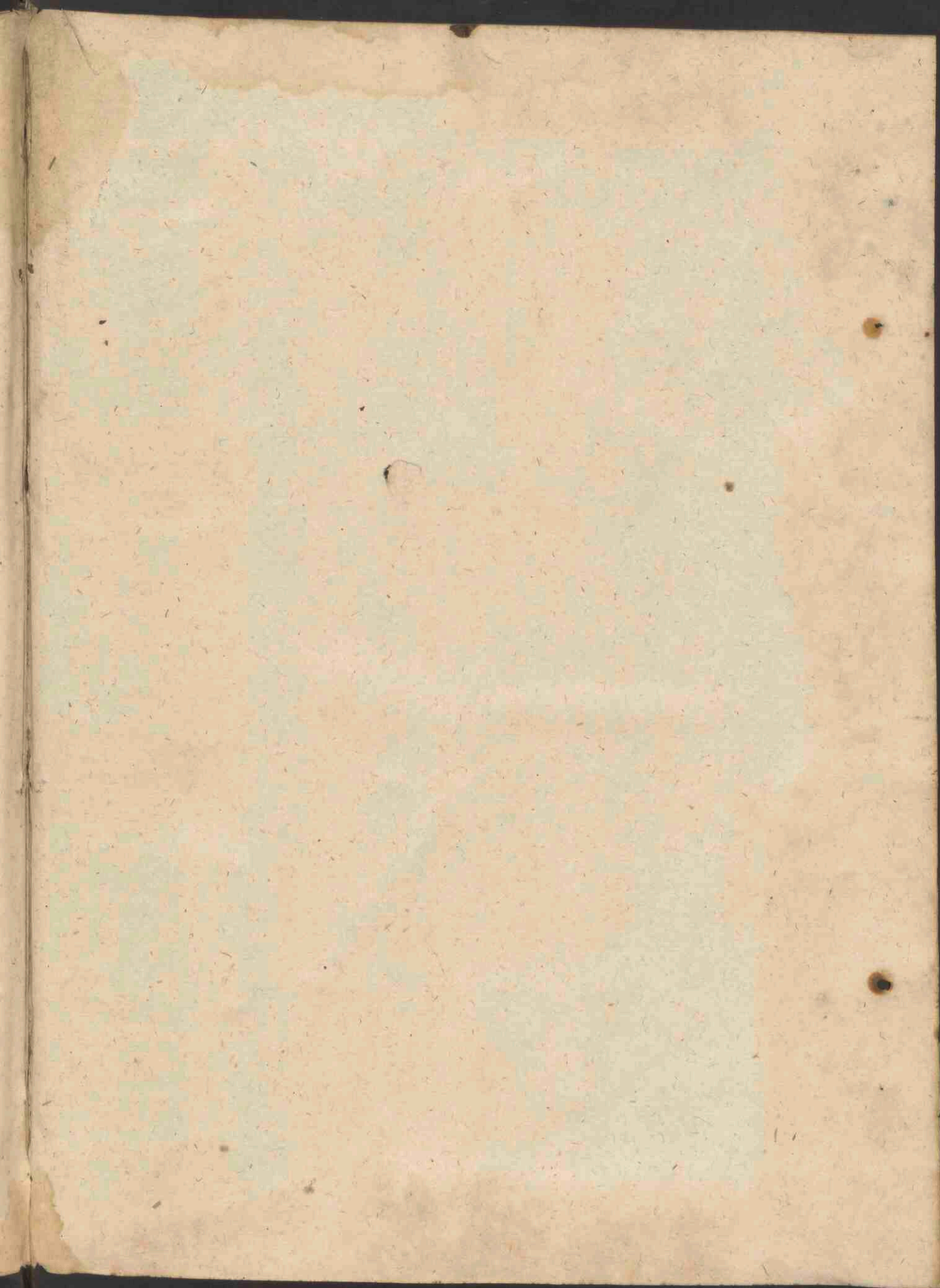
Venit maria magdalene et altera maria videre sepulcrū. Math. vlti. Videmus vbi homo amittit rē charā valde tristat et sollicitate querit illā. Spūaliter. sic maria magdalena dilexit xpm. Lu. vii. Qm dilexit multū. Et hūc amittit p mortis amaritudinē. Iō sollici

ta de eius amissione dolēter ibat videre sepulcrū et eū q̄rere a q̄ plura cepat bñficia. i. sepulcrū demonū expulsiōe. fratris resuscitatōz. mul toz criminū dimissiōe. vt illū quem dilexit in vita posset amare et in morte. vt pbaret ei dilectio fore vera. iuxta illud Grego. Probatio dilectiōis exhibitio est opis. Et ideo op⁹ pietatis exhibere voluit corpi xpi ipm vngendo. Ideo dicit. Venit Maria magdalene et altera maria videre sepulcrū. Pro quo sci endū. circa sepulcrū xpi tria sunt vidēda. Pri mo quale fuit. secdo qualiter fuit sepultus. ter cio qliter nos cū eo debemus sepeliri. Circa p̄mū notādū q sepulcrū p̄mo fuit nouū. sicut dicit Mar. xxiij. Et hoc triplici de causa. Pri mo ne crederet q nō ipse sed alius surrexisset. Istā rōem tāgit Amb. i. lib. de gēnibz dicēs Bñ monumentū nouū dixit Matheus: ne ex monumento veteri alius surrexisse crederet. Secdo ppter reuerētiā corpi xpi. Istā rōem assignat Aug. di. Sicut in vtero Marię nemo an cū et nemo post eū concept⁹ est. ita in hoc monumento nullus sepult⁹ ē an cū. null⁹ post eū. Tercio ad designādū q q̄ vult corpus xpi sumere dēz hñe nouitatē i corde. Corpus qdē nrm p̄mo ē nouū vt in iuuentute. mō putridū vt in morte. spūs aut noster debet semp va riari. i. in melius renouari. Sūt tñ qdā quō rū spūs ē ver⁹ p pccī maliciā. Iō monet nos apls dicēs. i. Thoz. v. Expurgate vetus fer mētū vt sitis noua cōspexio. Alij sunt quoz spūs ē putrid⁹ p lōgā cōsuetudinē. Ioh. i. Putrnerūt vt iumēta in stercore suo. Alij sunt quoz spūs semp ē purus atqz nouus interi⁹ p puritatē. Apl. ij. Cor. iij. Licet is q fors ē noster hō corruptat. tñ is q̄ intus ē renouat de die in diē. talis qui habet istā nouitatē di gnus ē recipe corp⁹ xpi. i. Cor. v. Epulemur in alimtis sinceritatis et veritatis. Secdo se pulcrū xpi nō fuit suū p̄p̄iū sed alienū. et hoc tribz de causis. Primo ad ostendendū q nō debebat decinerari et detieri a morte. Istā rati onē ponit Amb. dicēs in li. de gēnibz. Bene fin lram alienū fuit monumentū xpi. habet tumulos q̄ sub lege sunt mortis. victor autē mortis tumulū suū nō habuit. Nō em il le sepulcrū mortis desiderabat q de morte tri umphabat. Idem in libro sermonū. Ut qd illi sepulcrū qui triduo t̄pis spacio nō tanqz in sepulcro moriunt. sed quasi in lecto valde dormiēs regeunt. Secdo ad ostendendū q nō p sua sed p aliena salute moriebatur. Ambro. Iō in aliena sepultura dñs potius q̄ i p̄p̄ia

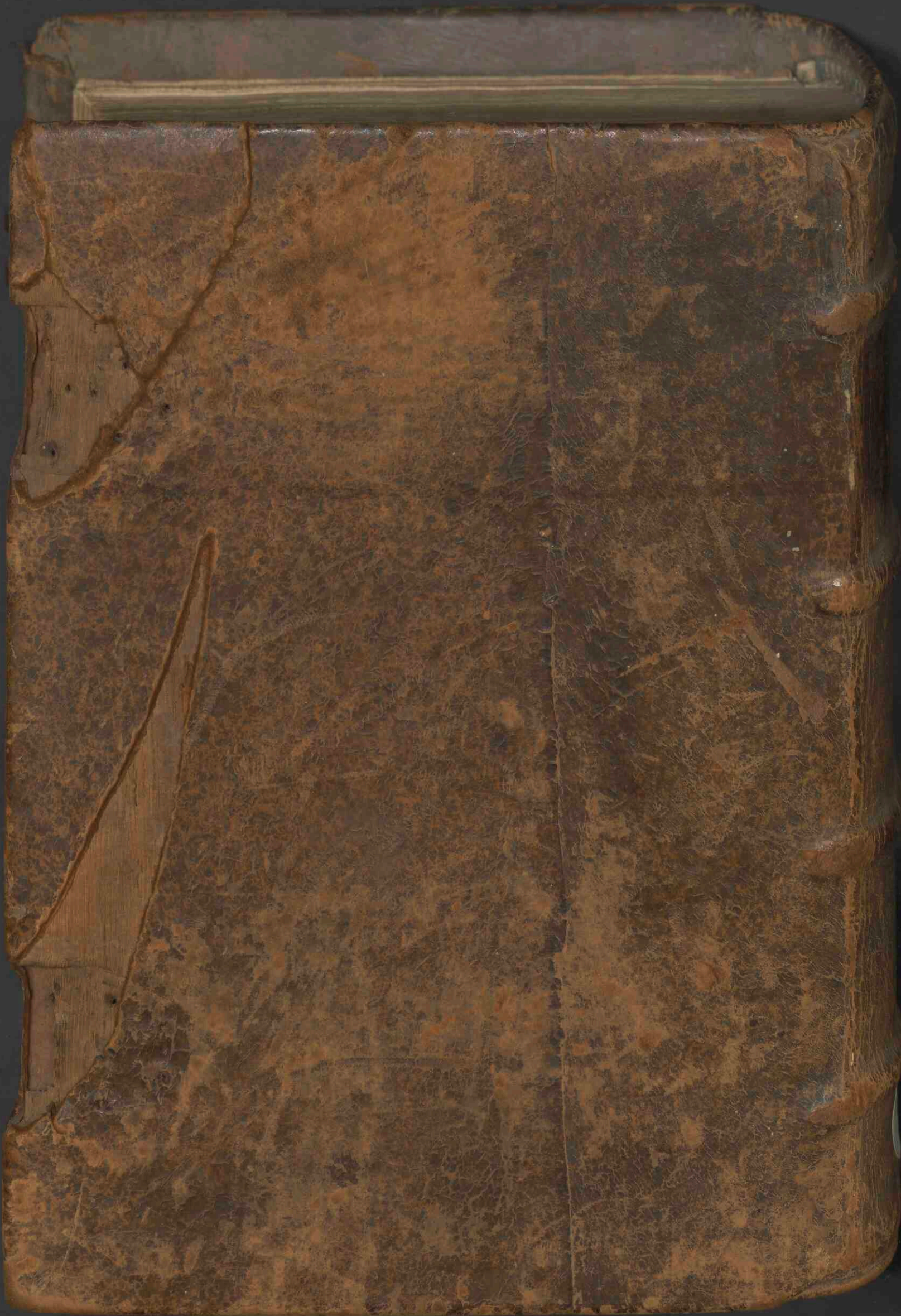
A 1963612

Cm

colorchecker DIGITAL SG

